47384/B/2

19G.95.

EXTRA COPY. Do not discard, as it contains the medical bookplate above.

B.R.C.

7/56

Joh: Boe

ex lib. A C Regnault
md prof

Doublé vé

de T. 1299.
3.

42. 660

SPERMATOLOGIA
Hiſtorico-Medica,
h. e.

SEMINIS HUMANI CONSIDERATIO
PHYSICO-MEDICO-LEGALIS,
qva
EJUS NATURA ET USUS,
inſimulqve
OPUS GENERATIONIS ET VARIA DE COITU
aliaqve huc pertinentia,
v. g.
DE CASTRATIONE, HERNIOTOMIA, PHIMOSI, CIRCUMCISIONE, RECUTITIONE, & INFIBULATIONE,
item
DE HERMAPHRODITIS
& Sexum mutantibus,
Raris & ſelectis Obſervationibus,
annexo Indice locupletiſſimo, traduntur,
à

D. MARTINO SCHURIGIO,
Phyſico Dresdenſi.

Francofurti ad Mœnum,
Sumptibus JOHANNIS BECKII,
MDCCXX.

Verwijderd K. B.
KONINKL. BIBLIOTHEEK 'S GRAVENHAGE.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

PRÆFATIO.

EA plerumqve hujus Seculi Doctorum eſt conditio, ut fingendo Hypotheſes Syſtemata doctrinarum ſtruant, qvare non mirum, ſi tot novarum inter Eruditos ſectarum conditores videas, qvot docentes in Cathedris coruſcant. Qvivis enim ingenii ſui viribus indulgens fidensqve doctrinarum compagem

Diruit, ædificat, mutat, qvadrata rotundis,

rationes rationibus ſuperſtruit, eoqve tale plerumqve Enunciatum edit, qvod omnem rationem tranſcendit, nec niſi ab eo capi pot-

eſt, qvi mentem ſuam Magiſtris his poliendam & fingendam conceſſit. Non divagabor per ſingula Eruditionis capita, ſed ne falcem in alienam meſſem mittere videar, intra cancellos Studii mei & ordinis me tenebo. Miſſis Facultatibus & Potentiis, qvibus Veteres Phyſicam propoſuerunt, moderni Archeos, Principium Hylarchicum, Microcosmetorem, Cardimelechum, Vim inſitam & dynamicam, Conatus ſeu Preſſuras corporum, Spiritus incorporatos, Ideas, Vermes aliaqve mirum qvid ſonantia, introduxerunt. Imò ſi ad Principia rerum deveniamus, ita ſenſu diſtractos illos videbis, ut Chao primævo implicitos eſſe putares. Nunc ſublimi ſidera feriunt vertice & ex illis influentias derivando, undis cœleſtibus innatant: nunc in barathrum & abyſſum lapſu ideali ruunt, & in centro umbilicoqve terræ focum & officinam Vulcano parant. Tantum verò abeſt, ut Scientia Phyſico-Medi-

ca

ca lucem fœneretur, ut potius ab ejusmodi hypotheſium glaucomate obnubiletur & obſcuretur; unde non immeritò cum Palingenio in Zodiac. Taur. v. 60. qverendum:

O Dii, qvàm magna eſt penuria mentis ubiqve!

In nugas qvam prona via eſt!

Eò proceſſit noviſſimorum Phyſicorum methodus, qvi ratione omnia naturæ momenta emetiri cupiunt.

Videntes hoc ſinceri veritatis æſtimatores, aliam calcandam ſibi eſſe viam duxerunt, qvam nempe uſus & experientia monſtrant, rati cum Serapione Empirico: unam experientiam centum rationibus plus valere. Hinc Societates inierunt, in qvibus conjunctis viribus rem aggrederentur, & Collectione Obſervationum & Experimentorum, Phyſicam imprimis & Medicinam re & operâ, non verò opinione juvarent, ſpem nobis ſug-

gerentes, fore, ut ex largâ Obſervationum atqve Phænomenorum, quorum veritas conſpicua eſt, quantitate aliquando Syſtema enaſcatur, cùm Phyſicæ Syſtematicæ ædificium exſtruere non liceat, niſi prius Phyſica experimentalis, quantum materiei ad id ſuffecerit, ſuppeditaverit, ex mente Editoris Hiſtoriæ Academiæ Regiæ Scientiarum Pariſienſis, Anno 1699. in Præfatione.

Hoc me eò adduxit, ut Obſervationes Phyſico-Medicas, quæ paſſim proſtant atque in Praxi obvenerunt, colligerem & horis ſubciſivis uſibus meis aptarem adeoque in ordinem quendam redigerem. Ex iis, inſtinctu amicorum, offero Tibi, Lector Benevole, jam eas, quæ Generationis negotium, ratione Maris concernunt. Hæ ſi Tibi arriſerint, ad reliqvas edendas me movebunt. Secutus verò ſum in hoc negotio Phyſiologiam, ſeu doctrinam de Natura Hominis, & ejus ductu Partium Corporis noſtri

eſſen-

eſſentiam & uſum explicui, ac imprimis id, qvod inſolitum occurrit, & in Forum cadit, notavi & perpendi, unde Conſideratio Partium Corporis noſtri Phyſico-Hiſtorico-Medico-Legalis enata eſt. Orditur Spermatologia, qvæ Seminium Hominis exponens, de futuro Operis noſtri fœtu teſtabitur, in qvo, dum ipſis Autorum verbis utor, Styli inæqvalitatem benevole excuſato, & me Collectanea Tibi tantùm ſuppeditari ſcito. Qvod reſtat, non bilem aut laſciviam moveat Tibi Sermo Medicus, qvandoqve extra Verecundiæ limites, ad laſcivorum opinionem, progrediens; argumentum enim rei talia verba reqvirebat, qvæ rigido tantum Cenſori fœda & obſcœna videbuntur, Puris autem pura erunt omnia.

Caſpa-

Caſparus a Reies *Elyſ. Jucund. Quæſt. Camp. Qu. 38. p. m. 461.*

ILlud imprimis monendum duximus, ſi aliqvid in hac venereorum tractatione minus pudicum legatur, qvod legentis caſtiſſimas aures offendere poſſit, nobis obſecro condonandum, cum in hujusmodi materiâ aliter fieri non poſſe nemo non videat.

&

Gabriel Clauderus *Miſc. Nat. Cur. Dec. II. An. 3. Obſ. 75. p. 170.*

IGnoſcant mihi caſti Oculi, caſtæ Aures; Egomet caſtus Medicus hæc caſtis Lectoribus ſcribo, ſi qvis Genius protervus ſcandalum inde accipiat, ſibi ipſi habeat.

SPER-

SPERMATOLOGIÆ

CAPUT I.

De Seminis Virilis Eſſentiâ & Materiâ.

§. I.

DUplex eqvidem ad Prolis productionem reqviritur Semen, maſculinum ſcilicet ac fœmineum, qvorum hoc, juxta Johann. Bohnii *Circul. Phyſiolog. anatom. Progymnaſm. I. pag. m. 2. 6. ſeq.* materiæ potiſſimùm, illud efficientis rationem habet. Id qvod etiam jamdudum Avicenna confirmavit: Paucum, inqviens, Viri Semen ſufficit ad generationem, qvòd in ipsô poſita eſt vis formatrix, & pro materiâ & generandis membris poſtmodum proſtat ipſum Semen muliebre. vid. Hieron. Mercurial. *de Morb. Mulier. Lib. 4. cap. 14.* in Iſrael. Spacch. *Gynæc. fol. m. 287.* Et ſecundum verba Severini Pinæi. *de Not. Virginitat. Lib. I. cap. 9. Problem. 2. pag. 74.* In coitu mulieres materiam, viri verò formam ad Embryonem & puerum conficiendum naturæ miniſtrant. Vid. etiam Laurentii Strauſſii *Epiſt. ad Antonium Deuſingium de Fœtu Muſſipont.* in Joh. Benedict. Sinibald. *Geneanthrop. Append. p. m. 57. ſeq.* Nobis

Ad generationem duplex Semen reqviritur.

verò in hoc Tractatu non de utroqve, ſed, ſepoſitô muliebri, de virili tantummodò Semine agere libet.

§. 2.

Differentia inter Genituram & Semen.

Solent etiam nonnulli Autores cum Ariſtotele inter Genituram & inter Semen diſtingvere, ita, ut genitura abuſivè Semen dicatur, & ſit illud, qvod uterqve ſexus confert; Semen autem ſit utriusqve Genituræ miſcela, vid. Michael. Ettmüller. *Oper. med. Tom. I. fol. m. 15. & 158. item. Tom. II. fol. 981.* ſive juxta Thom. Cornel. Conſentin. *Progymn. 5. p. m. 172.* Genitura ſit illud excrementum, qvod ſuô ſexus alteruter genitali ſubminiſtrat: Semen autem Conceptus ex utroqve parente procedens. Imò Joachimus Targirus *Medicin. compendiar. cap. 13. p. m. 262. ſeq.* ſcribit: Si qvis animum advertit, neqve maris, neqve fœminæ Semen ſeparatim fœcundum eſſe, ſed tum demum firmum procreationis initium conceptumqve fieri, poſtqvam utrumqve Semen coitu miſtum eſt: facile intelligere poteſt, liqvorem, qvi maribus in veſiculis ſeminariis congregatur, & fœminis in Ovariô continetur, non convenienter Semen appellari; cùm ex neutrô vera generatio ſecutura ſit. Conceptus verò, cùm utriusqve ſexus vim & facultatem contineat, ex qvô homo procreatur, rectius Semen vocari videtur, &c. vid. etiam Joh. Barthol. Adam. Beringer. *Ideæ Inſtitut. medic. Theſ. 15. p. m. 36.* & Cæſ. Cremonin. *de Semin. Dictat. I. p. m. 133.* Item, Johannes Conradus Peyerus Seminis nomen ad plantarum partes reſtringendo Semen virile liqvorem genitalem vocat, *Exercit. 19. p. m. 96.* Nos tamen cum aliis Autoribus, vocabulum Seminis in ſenſu vulgari retinebimus. vid. Joh. Conr. Barckuſen *Hiſtor. Medicin. Dialog. IV. p. m. 63.*

§. 3.

§. 3.

Eſt autem Semen Virile humanum liqvor albus, ſpiſſus, ſubviſcidus & ſpirituoſus, ex ſangvine arterioſô in Maris teſticulis aliisqve vaſis ſpermaticis ad alius hominis generationem elaboratus. *Seminis definitio.*

§. 4.

Qvoad materiam Seminis ejusqve præparationem Autores, tam veteres, qvàm recentiores, varias fovent ſententias; dum alii veterum materiam, è qvâ Semen generatur, ex Cerebro, Corde & Hepate, alii ex ſuccô qvodam è Cerebrô & ſpinali medullâ deciduô, derivant; alii Renibus vim σπερματοποιητικὴν tribuunt, de qva materia vid Joh. Henr. Meibom. *de Uſu Flagror. in Re vener. p. m. 79. ſeq.* alii Semen pro mixturâ atqve temperie ab omnibus animæ facultatibus avulsâ agnoſcunt; alii â partibus in venas minores Semen decidere, ex iisqve in majores aſcendere & nebulæ ſedimentiqve inſtar reliqvis humoribus innatare, tandemqve Teſtium vi attrahi credunt; alii ab omnibus præcipuis Corporis partibus illud derivari autumant. Porrò, Teſtes, inſtar reliqvarum partium ex Maſſâ ſangvineâ id, qvod in eâ ſibi magis eſt familiare, attrahere idqve in Vaſorum involucris elaborare ſpirituqve vivificô, proximô facultatis generatricis ſubjectô, ſingulorum membrorum perfundere, cum veteribus ſtatuit Daniel Beckherus *Microcoſm. Medic. Part. I. cap. 13. pag. m. 67. ſeq.* Qvas tamen Opiniones cum Teſticulorum attractione alii rejiciunt Autores, variè nihilominus inter ſe differentes, ſiqvidem per longum eqvidem temporis ſpatium pleriqve Seminis generationem ex ſangvine per vaſa ſpermatica ad Teſticulos fluente, derivabant, alii verò poſtmodum, imprimis nonnulli Angli, materiam ſeminis proximam non in ſangvine, ſed in ſuc- *Materia.*

cô qvodam ſvaviori, alimentitiô ſeu materiâ chylosâ & lacteâ, alii in excrementô ſeu reſiduô utilis ultimiqve alimenti, ſeu rore ex omnibus Corporis partibus ad partes ſpermaticas delatô, qværebant, aliiqve materiam ſvavem per nervos advectam pro ſeminis materiâ agnoſcebant, uti ex ipſis Autorum verbis ſubſeqventibus conſtat.

§. 5.

Aliis ex nervis. Multis enim rationibus contra ſangvinem pugnans Coſmopolita ſuccum nervorum defendit *Hiſtor. natur. ſeu de nov. Animal. Generat. pag. m. 2. ſeqq.* ubi magis veritati conſonum exiſtimat, nervos ſemini generando materiam tribuere, & non Arterias; qvia ex nervis deſtillet ſuccus qvidam, qvi eô, qvi ex arteriis profluit, multò ſit ſvavior, benignior ac nobilior; qvippe vigecupla ſangvinis qvantitas ablata non æqvè debilitet, ac ſimplex ſeminis portio, &c. Item Franciſco Gliſſonio Semen non videtur produci è ſangvine, (ut perperam olim exiſtimatum) ſed è materiâ multô ſvaviore, qvæ per nervos advehitur. Hi enim copiâ longè majore & intimè magis in Teſtium parenchyma diſſeminantur, qvam arteriæ, aut venæ, &c. v. Fr. Gliſſon. *Anat. Hepat. cap. 45. p. m. 499. ſeq.* Qvas & alias rationes verbis Gliſſonianis qvoqve adducit Gvalterus Charleton *Oeconom. animal. Exercit. 10. p. m. 203.* Sic Thomas Whartonus *Adenograph. cap. 29. pag. m. 182. ſeq.* Arterias ſangvinem ſpirituoſum ad Teſticulos diſtribuere eqvidem concedit, multò tamen ignobiliorem ſeminis partem inde ſuppeditari, ſed ex nervis ſuccum nobiliſſimum ipsô ſangvine nobiliorem ad Teſticulos deferri, defendit. Et qvia (pergit pariter idem Autor) vigecupla Sangvinis qvantitas ablata non æqve debilitat ac ſimplex ſeminis portio atqve â Venæſectione non obſervantur animalia con-

contriſtari, omnia verò animalia poſt Coitum contriſtantur & nonnihil enervantur, qvare Sperma ejectum non ex ſolô ſangvine conſtat, ſed ex aliâ & qvidem nobiliore materiâ, cujus drachma una viginti minimùm drachmis æqviparanda. Semen tanqvam qvintam qvandam corporis eſſentiam â Cerebro ſuppeditari potiſſimum, perqve infinitos penè nervos ad teſticulos devehi, cenſet Johannes Rogerſius, vid. Frider. Nitzſch. *Ephemerid. Erudit, An. 1665. pag. m. 52.* Porrò, an Semen proximè ex ſangvine generetur, ideò dubitat Lambertus Velthuſius, qvia in iis, qvorum nervorum conſtitutio optima eſt, Semen perfectius magisqve prolificum & fœcundum ad perfectam fœtificationem reperiatur; Deinde, qvia per Seminis nimiam evacuationem nihil magis in Corpore laboret, qvàm nervi, & nervorum principium & radix, Cerebrum ſcilicet & ſpinalis medulla. Imò etiam ex tabe dorſali, qvem morbum ex ſpinali medullâ oriri Hippocrates dicit, recentes ſponſas & libidinoſas, utplurimum corripiente, Semen ex ſuccô qvodam, qvi nervis propria nutrimenti materia ſit, generari, defendit dictus Autor, *de Generat. in Oper. Theolog. & Medic. p. m. 1321. ſeq.*

§. 6.

Alii recentiorum Semen ex materiâ chyloſâ proximè produci aſſerunt, qvam per vaſa, lactea vulgò dicta, ad partes ſpermaticas deferri judicant, uti ex Deuſingiô & Everhardô monſtrat Georgius Fridericus Rallius *Tr. de Generat. Animal. Sect. 3. & 11. pag. m. 127.* Et Georgius Entius *Oper. p. m. 355.* Semen non ex ſangvine, imò ne mediatè qvidem, confici, ſed potiùs ex ſuccô nutritiô illud originem ducere arbitratur; Succum autem nutritium idem *l. a. p. 136.* â Chylô derivat. vid. etiam Michael. Ettmüller *Oper. medic. Tom. I. fol. m. 15. §. 221. & Tom. II. fol. 981.* *Aliis ex Chylo.*

§. 7.

Alii ex Sero. Alii Semen ex Serô generari credunt, vid. Hieron. Barbat. *de Sangvin. & Sero. pag. m. 44. ſeq.* Item Georgius Wolffgangus Wedelius *Phyſiolog. Sect. 3. cap. 28. pag. m.* 197. Semen materialiter ſubtiliſſimum ſeri florem appellat. Et juxta Chriſtiani Vateri *Phyſiolog. experiment. Sect. 7. cap. 28. p. m. 624.* Seminis materiam ſuppeditat ſangvis arterioſus, non qvoad partes rubicundas, neqve qvoad chyloſas, qvæ crudiores & ineptæ adhuc ad humorem ejusmodi ſummè ſpirituoſum conſtituendum; ſed ſeroſas easqve particulis balſamicis, ſalinis & oleoſis optimè digeſtis præditas, &c. Deniqve Gvilelmus Harvæus *de Generat. Animal. Exercit. 72. p. m. 488.* materiam ſeminalem ex ultimô alimentô, Rore ſcilicet nutritiô derivat.

§. 8.

Contra nervos. Patiuntur tamen adductæ Opiniones adhuc ſuas difficultates; v. g. cùm, teſte experientia, non adeò multi nec magni nervorum rami, uti â qvibusdam creditum eſt, ſed pauciores duntaxat, iiqve exiles atqve vix viſibiles ad Teſticulos perveniant, ut de ſuccô nervorum, nondum ſufficienter demonſtratô, inqve tantâ copiâ pro ſeminis generatione advehendô, nunc taceam. Plures rationes contra illorum ſententiam, qvi ſemen â ſpiritibus derivant, reperies dans la Medecine dogmatiqve mechaniqve de Louis de Belleſontaine, *p. m. 32. ſeqq.* ſeqventibus verbis: Qvelqves uns veulent, qve la matiere de la ſemence ſoit un ſuc nerveux, ou, comme ils parlent, un certain ſtille du Cerveaux. Leurs raiſons principales ſont celles-ci. La Premiere, qv'il ſe rencontre un tres-grand nombre de nerfs dans les teſticules, à proportion des autres parties. On répond à cela, qve ce ſuc nerveux doit

donc

donc être un eſprit animal condenſé, ou bien qvelqv' autre humeur, mais la nature de l' Eſprit animal eſt telle, qu'elle repugne à ſe condenſer en ſemence; car il a des particules volatiles & ſi disjointes les unes des autres, qv'elles ſont mûës tres vivement. Dailleurs ce ſuc nerveux ne peut etre qvelqv' autre humeur; car elle boucheroit les pores inviſibles des Nerſs. La ſeconde, qv'une perte de ſang conſiderable n'afoiblit pas tant qve celle d'un peu de ſemence. On répond, qv'il eſt neceſſaire qv'il afluë grande qvantité d'eſprits animaux aux teſticules, ſans qvoi le chyle ne ſauroit jamais paſſer par tous ces canaux innombrables très-e'troits, & ainſi ne ſe changeroit point en ſemence prolifiqve, de ſorte qv'une certaine qvantité de cette humeur doit contenir plus d'eſprits animaux, qv'une fois autant de ſang. La troiſiéme, qv'on ſent une douleur de tête aprez le congrez, & qve ceux, qvi s'exercent ſouvent aux luttes de Venus, ſont ſujets aux catharres ou defluxions du Cerveau ſur la moëlle de l'épine. Cela ſe doit entendre & expliqver être fait par la ſeule deperdition des eſprits; car les teſticules étant vuidez, les Nerſs des parties voiſine ſe doivent auſſi proportionellement vuider: alors les eſprits ſe meuvent plus facilement vers ces parties, qve vers d'autres, & ſont ainſi ſouſtrais & aux autres parties & au cerveau même: d'où s'en ſuit un affaiſſement de leurs fibres, avec un ſentiment de doueur, qvi provient de la Condenſation de la lymphe vers l'épine du dos. Enfin la qvatrieme eſt, qve les teſticules ſont au dedans de couleur blanche, & non pas rouge. On repond, qve toutes parties étant nourries de Chyle, blanchiſſent auſſi toutes, lorsqv'elles ne ſont plus vivifiées par le ſang: ſi on les fait tremper dans l'eau, leurs fibres blanchiront, toutes en qvelqve maniere. On pouroit reobjecter à la reponſe à la pre-

miere objection, qve puiſqve les fibres nerveuſes ne s'obſtruent point par le moien de leur ſuc nourricier, qvi pourtant eſt d'une texture plus groſſiere, qve le ſuc nerveux, d'où vient donc, qu'elles le pourroient être par ce dernier? On doit répondre à cela, qve le ſuc nourricier ne vient point du Cerveau, mais qu'il tranſuë des arteres, & qu'il ne remplit pas les pores des fibres, tant ſelon leur largeur qu'il le fait ſelon leur longeur, & ainſi ne ſuivant point la voie des eſprits, il ne peut auſſi fermer leur paſſage. C'eſt auſſi la raiſon pourqvoi les fibres nerveuſes croiſſent ſeulement en longneur.

§. 9.

Verba Autorum. Deinde etiam reliqvæ diſcrepantes opiniones, imprimis illorum, qvi Seminis materiam per arterias ad Teſticulos ferri concedunt, facillimè cum recentiorum ſententiâ conciliari poſſunt. Statuunt enim pleriqve, ad Seminis confectionem, pro materiâ, partim ſangvinem per arterias ſpermaticas confluentem, indeqve ſeparatum qvendam liqvorem, partim etiam ſpiritus animales, per nervos allatos, concurrere. Cùm verò hanc materiæ ſeparationem diverſi Autores diverſimodè explicent, liceat nobis ipſiſſima qvorundam verba hôc locô inſerere. Ita videlicet ſcribit Guilielmus Cockburn, *Oeconom. Corpor. animal. pag. m. 96.* Per arterias ſpermaticas deducitur ſangvis & ex ejus parte aliqvâ fit liqvor ille ſpumoſus, albus & ſubviſcidus ſpiritu plurimô fœtus, reliqvô ſangvine per Venas ſpermaticas in Cavum relatô. Ad qvæſtionem, qvomodo Seminis materia ad Teſtes deferatur, ita reſpondet Theodorus Craan *Oeconom. animal. pag. m. 275. ſeq.* Materia ſeminis ad Teſtes defertur per arterias ſpermaticas, qvæ Semen deferentes dicuntur, ſed malè; non enim purum Semen vehunt, ſed ſangvinem rubicundum, ex qvô poſtmo-

dum

dum Semen in Teſticulis generatur. Hæ arteriæ, anteqvam Teſtes ingrediuntur, ad altitudinem trium aut qvatuor digitorum inſtar lori contortæ ſunt, unde ab Autoribus vocantur Vaſa pampiniformia. Cùm autem hæ arteriæ ſpermaticæ reliqvis partibus ſint valde exiliores, hinc non niſi ſubtiliſſima portio ſangvinis per easdem deferri debet ad Teſtes, unde non mirum, qvòd Coitus in tantum Corpus humanum debilitet. Secundum Judicium Isbrandi à Diemerbroc. *Anat. Lib. I. cap. 28. fol. m.* 160. Sangvinem primariam Seminis maſſam conſtituere docent arteriæ ſpermaticæ inſignes, ad Teſtes delatæ, qvæ certè majores ſunt & plùs ſangvinis conferunt, qvàm qvi ſoli nutritioni Teſtium inſerviunt. Docent item venæ ſpermaticæ ſangvinem â nutritione Teſtium & Seminis conſtitutione reſiduum ad Venam cavam referentes. Hanc Seminis ſecretionem Daniel Tauvry *Anatom. nov. cap.* II. *p. m.* 187. ita explicat: Concipimus Arteriam ſpermaticam ſangvinem ad Teſticulum vehere, venam illum revehere, ceu in aliis partibus ordinariè contingit. Particulæ verò ſangvinis certâ figurâ præditæ (particulas, ex qvibus Semen conſtat, intelligit Tauvry) in poris vaſorum ſeminariorum hærent, qvæ Vaſa in unum ramum collecta in Epididymidem illas effundunt, ex qvô in Vas ejaculatorium effluunt. Dum verò dictæ particulæ per omnes vaſorum Seminariorum anfractûs circulantur, comminutæ magis & contritæ ſubtiliores redduntur, idqve tum propter exilitatem & longitudinem iſtorum vaſorum, tum propter eorundem anfractûs. Qvando hic liqvor in vas ejaculatorium eſt effuſus, cum aliô liqvore, qvem veſiculæ Seminales ſeſe contrahentes fundunt, permiſcetur. Tandem glandulæ binæ, qvæ Proſtatæ nominantur, tertium liqvorem Semini permiſcendum emittunt atqve ex tribus his liqvoribus formatio liqvoris Seminalis dependet. Se-

cundum Jacobum de Sandris *de natur. Sangvin. ſtat. Cap.* 4. *pag. m.* 141. Sangvis ab Arteriæ deſcendentis truncô per ſpermaticas arterias deſcendit in Teſtes, ubi colliqvamentum qvoddam ſpirituoſum ſeparatur, qvod vi ſuorum principiorum motus, vel moduli, in qvô ſecernitur, in parvam animalis effigiem faceſcit, &c. Accuratè etiam liqvoris genitalis maſculi ſecretionem deſcribit Joh. Gothofr. Bergerus *Phyſiolog. med. ſeu de Natur. human. cap.* 19. *pag. m.* 244. *ſeq.* ubi non modò Arterias ſpermaticas in minores, qvàm capillares, ramulos atqve in gyros plexusqve labyrintheos dirimi, ſed in iisdem etiam Seminis ſecretionem fieri ſeqventibus verbis docet: In arterias ſpermaticas, qvi lege circuli vitalis pulſuqve Cordis continuô, deducitur Sangvis, is qvasdam lymphæ ſubactiſſimas atqve vividiores particulas, qvas vix ſenſu aſſeqvi licet, veluti florem ſangvinis, ex ultimis Arteriarum ramulis, regrediente interim per venas cognomines vaſaqve lymphatica, reliqvâ humorum maſsâ, in fila Teſticulorum emittit ac protrudit, qvæ per tot longiſſimorum ductuum anfractuoſas preſſæ anguſtias, in continuatis demum Epididymidum vaſculis confluunt & inibi collectæ humoris denuò conſpicui rudimentum induunt, ac ſuperatis deinde variciformibus intortisqve pluries illarum productionibus, qvas etiam Paraſtatas vocant, per hinc procedentia rectô ductu Vaſa deferentia in Capſulis ac Veſiculis collectæ ſeminalibus, liqvorem illum maſculum, lentum & glutinoſum, atqve ex concluſis tenuibus, agilibus & elaſticis corpuſculis, qvæ appellant Spiritus, ſpumeſcentem conſtituunt, qvi oeſtrê Veneris turgeſcens & fuſus ex ſuisqve conceptaculis, conſtrictione fibrarum carnearum, qvibus ea conceptacula cincta undiqve & circumducta ſunt, ſuccuſſione qvadam per duos anguſtos meatus in Urethram expreſſus & promotus, atqve per hujus

ſiſtu-

fiſtulam in arvum muliebrem cribratus, Conceptionis eſt Opifex.

§. 10.

Autorum Conciliatio.

Qvamvis autem allegati Autores in eô diſcrepare videantur, qvòd alii v. g. Theodorus Craan, Semen ex ſangvine rubicundô, alii ex parte aliqvâ ſangvinis in Teſticulis elaborari ſtatuant, facillimè tamen conciliari poſſunt; Vix enim ullus eorundem aut aliorum Medicorum credet, ſolas ſangvinis arterioſi advecti partes coccineas ſeu rubicundas in Semen mutari, vel talem cruorem absqve admixtô ſerô per minutiſſima vaſcula tranſire poſſe. Neqve etiam illi, qvi Chylum eqvidem pro Seminis materiâ agnoſcunt, non tamen per vaſa lactea ad partes ſpermaticas eundem vehi, cum Deuſingio & Everhardo credunt, ſed potiùs mediante Sangvinis Circulatione, per arterias ſpermaticas ad teſticulos progredi ſtatuunt, Chylum crudum, ſed jam defæcatum atqve ſubtiliſatum, qvem alii non ineptè ſerum appellant, intelligi volunt. Scribit enim Johannes Frid. Ortlob *Hiſtor. Part. Diſſert. 14. §. 14. p. m.* 110. Materiam Semini præbere non tam ſangvinem rubicundum, qvàm materiam chyloſam defæcatiſſimam & ſubtiliſſimam, qvæ cum eô per Arterias ſpermaticas advehitur. Et ſecundum Stephani Blancardi *Inſtitut. med. cap. 10. Oper. Tom. I. p. m. 219.* Chylus pro ſpermate virili admodum elaboratus eſſe debet ſale volatiliori & activô plenus, non abſimilis odore Ebori raſo, &c. vel juxta Franc. Zypæi *Fundam. Medicin. Cap. 3. Art. 6. pag. m. 78.* Materia Seminis eſt Chyli pars elaboratiſſima & ſpirituoſa multum ſale volatili imbuta, &c. Item Martinus Liſterus *Diſſert. de Humorib. cap. 41. p. m. 393.* inqvit: In teſticulis, qvi meræ & ſolæ glandulæ ſunt, Chylus, ſangvine circulatus, iteratâ qvadam

corruptione in Semen excoqvitur: Semen genitale non aliam materiam deſiderat, qvàm reliqvi univerſi humores extra orbem ſangvinis conficiendi, ſcilicet Chylum per Arterias ſubinde transmiſſum humorisqve iſtis Organis generationi dicatis connati virtute excoctum. Sic Chriſtianus Vater *Phyſiolog. Sect. 7 cap. 28. pag. m. 614.* ad Seminis præparationem ſerum particulis balſamicis, ſalinis & oleoſis optimè digeſtis prædi-tum reqvirit.

§. II.

Autoris ſententia.

Ut autem meam de Seminis materiâ atqve ſecretione mentem paucis exponam, ſemper hactenus, cuinam allegatarum Opinionum ſubſcribam, dubius fui, cum neqve à ſuccô Nervorum, hactenus nondum ſufficienter demonſtratô, tanta Spermatis copia expectanda ſit; neqve Sangvinis particulas coccineas in album liqvorem mutari mihi perſvadere potuerim; porrò neqve à ſolô Serô tenuiſſimo ſeu ſubtiliſſimô ſeri flore, poſt ſangvinis per venas revectionem, tanta ſpiſſitas ſeu viſciditas intra paucum temporis ſpatium oriri, nec deniqve Chylus adhuc crudus per exilia atqve anguſtiſſima teſticulorum Vaſcula eorumqve anfractus ad Veſiculas ſeminales ſine alteratione deferri poſſit; Qvare ex Teſticulorum ſtructura hanc fovi ſententiam. Scilicet cùm hodie unanimi tum Anatomicorum, tum Phyſiologorum conſenſu Teſticuli pro meris glandulis ſeu potiùs vaſculis minutiſſimis (qvid enim glandulæ ſunt, niſi vaſcula minutiſſima contorta?) habeantur, in qvibus Seminis ſecretio fiat; ex arte autem anatomicâ ſufficienter conſtet, non omnes totius Corporis aut omnium Viſcerum glandulas eandem, ſed longè differentem, habere conformationem ſeu ſtructuram, atqve pro tali glandularum differentiâ differentes etiam à ſangvine, per Arterias

ad

ad illam partem appulsô, ſecerni liqvores, ita, ut in glandulis ſalivalibus ſaliva, in epaticis bilis, in Renibus ſerum pro urinâ, in Cerebro Spiritus, vel ſecundum qvosdam ſuccus nerveus elaboretur vel potiùs ſecernatur. Exinde etiam in Teſticulis, tanqvam partibus glanduloſo-vaſculoſis, ob peculiarem eorundem conformationem, etiam peculiaris & ab omnibus aliis differentis liqvoris, ſeminalis videlicet, ſecretionem ſeu tranſcolationem fieri exiſtimo, libentiſſime interim concedens, tales particulas ſpermaticas pariter, ut aliæ, v. g. bilioſæ, antea in Sangvine latitare atqve cum eodem, mediante Circulatione, per Arterias ſpermaticas ad Teſticulos ferri, ibidem per dicta vaſa peculiaria, pro liqvore ſui generis variisqve imprægnatô qvalitatibus, ſecerni, atqve ſecundum modum, ab aliis Autoribus traditum, conſervari.

§. 12.

Huic eqvidem opinioni G. W. Wedelius *Diſp. de Vener. Medic. & morbif. pag. 8.* contradicit atqve tam nobile productum, Semen ſcilicet, ſoli pororum diverſitati adſcribi poſſe, ideò imprimis negat, qvia Semini fermentum ſalino-ſulphureum non ſit denegandum, qvod ſatis tum odor βρωμώδης, tum immutatio tàm notabilis ipſiusqve Seminis δύναμις demonſtrent. Et Thomas Williſius *Tr. de Fermentat. cap. 5. Op. p.m. 18.* ſcribit, in viris & fœminis Vaſa ſeminalia & partes genitales particulis fermentativis adeò turgere, ut nihil magis; & in viris â fermentô ſeminali caloris abundantiam, vires robuſtas, vocem ſonoram & virilis barbæ & pilorum eruptionem accedere; & propter hujus defectum effœminari viros ſcilicet vocem gracilem, calorem debilem & deſperationem barbæ induci. Cùm verò talis Opinio de fermentis viſcerum circa liqvorum ſeparationem qvamplurimis

Seminis ſecretio an per fermentum?

Autoribus (è qvibus hoc loco unicum Melchiorem Fr. Geuderum *Tr. de Ferment. præprimis cap.* II. *p. m.* 224. *ſeqq.* allegare libet) ob multas, qvas hic repetere nolo, rationes diſpliceat, & pleriqve tales liqvores differentes in diverſis partibus ab unô eodemqve ſangvine arterioſô ob diverſam tantummodò pororum Conformationem particularumqve ſecernendarum peculiarem diſpoſitionem ſecerni defendant; mihi etiam in Semine con-aut perficiendo, non tàm immutationem qvandam notabilem, qvàm ſolam certarum particularum in Vaſis Teſtium peculiaribus factam ſecretionem admittere liceat. Et qvamvis Seminis odor atqve δύναμις ab aliorum liqvorum odore & virtute differat, qvid tum? nonne etiam reliqvi liqvores, e. g. ſuccus pancreaticus, bilis, urina, &c. qvi tamen ſecundum pleroſqve Autores non per fermentationem, ſed nudam ſecretionem pro diverſitate particularum atqve pororum præparantur, peculiaribus ſuis coloribus, odoribus, ſaporibus & virtutibus inter ſe differunt?

§. 13.

Materia duplex. Sciendum autem, materiam Seminis fœcundi atqve ad generationem idonei duplicem ſtatui, alteram craſſam oculisqve conſpicuam, qvam Medici etiam genituram, vulgò autem Semen vocare ſolent; alteram abſconditam, tenuem, inſtarqve Spiritûs, qvam hebes noſtrorum oculorum acies non aſſeqvitur, qvamqve alii Sperma κατ' ἐξοχὴν, Helmontius autem hinc inde, & Martinus Heer *Introduct. in Archiv. Archei Tract. 10. pag. m. 338.* Archeum nominant, qvæqve priori vim intrinſecam, ἐνέργιαν atqve virtutem majorem confert. Illam craſſiorem eqvidem à transcolatione ſeu ſecretione à Sangvine in teſticulis, & â liqvore veſicularum ſeminalium atqve glandularum proſtatarum ortum ſumere, hanc autem partim ſubtiliorem & ſpirituoſam, partim â ſangvine arterio-

sô,

sô, partim etiam à nervis ad teſticulos currentibus poſt ſufficientem impetum internumqve ſangvinis atqve Spirituum motum, qvô genitura formam ſuam adipiſcitur, dependere inqve Orgaſmô venereô augeri ſtatuo; Minimè tamen totum Semen ſeu materiam ſpiſſam, juxta nonnullos, â ſuccô qvodam nerveô dependere, ſive tantam liqvoris albi atqve viſcoſi copiam, qvanta in partibus Spermaticis reperitur, atqve ſpirituoſæ Seminis parti inſervit, è nervis excerni mihi perſvadeô. Vid. etiam Georg. Frid. Franc. de Franckenau. *Diſqviſit. Epiſtol. ad Berger. de Succ. nutrit. pag. m. 23.*

§. 14.

De duplici hac Seminis prolifici parte liceat nobis aliorum etiam allegare verba. Ita enim ſcribit Johannes Fridericus Ortlob *Hiſtor. Part. Diſp. 14. §. 10. pag. m. 108.* Ratione Seminis maſculini notamus, eô nomine venire liqvidum non ſimplex, ſed ex diverſis partibus conſtans, cujus alteram partem prolificam dicere convenit, qvod ab hac ſolâ imprægnatio procedat; alteram acceſſoriam, qvæ diluendo tantùm Seminis excretionem & energiam juvat, & §. 17. *pag.* 112. illam materiam à Teſtibus abſcendere atqve in Veſiculis ſervari, hanc autem à Corpore glandulosô in exitu eidem admiſceri ſcribit. Johannes Bapt. de Lamzweerde *Hiſtor. nat. Molar. uter. cap. 5. pag. m. 67.* Semen maſculinum duplex ſtatuit, germinoſum, qvod è Teſtibus per Paraſtatas, Vaſa deferentia & Veſiculas Seminarias geminô foramine ejaculatur in Urethram, qvod rudem omnium partium ſine confuſione delineationem continet; lacteum alterum, ſive alimentoſum, qvod ex Proſtatis per proprios ductus plurimis foraminibus ſe eodem amoris actu in Urethram exonerat, &c. Sic Theophraſtus Paracelſus *de Morb. tartar. cap. 6. Oper. Tom. I. fol. m.* 292. diſtingvit inter Sperma & Semen; Sperma ſolum non

Autorum verba.

eſt

eſt, ſed magna qvædam eluvies, qvæ agitata exundat, non autem eſt Semen. Semen enim mole ſuâ vix piſum æqvat, reliqvum omne vehiculum ſuperfluum eſt. Et G. W. Wedelius *Phyſiolog. Sect. 3. cap. 28. pag. m. 194.* diſtingvit inter Seminis materiale, ſeu corpus ipſum, & formale, ſeu ejusdem vim intrinſecum, ἐνέργειαν & virtutem. Chriſtiano Johanni Langio Spermatis materiam conſtituit Sangvinis nobilior gelatinoſa & glutinoſa portio; Ex his ſiqvidem particulis potiſſimum componi liqvorem iſtum, viſcida ejus firmiterqve cohærens probat textura. Sed ſpectare hanc materiam tantùm partem Seminis craſſiorem, in ſenſus incurrentem, alteram verò magis activam, nempe virtutem plaſticam ex aliô fonte, hoc eſt, a Spiritibus, oriri, addit. v. Chriſt. Joh. Lang. *Phyſiolog. Theſ. 36. Oper. med. Part. I. fol. m. 211.* Sebaſtianus Windigius *Medicin. Spirit. curioſ. Lib. I. cap. 23. pag. m. 106.* diſtingvit inter partes Seminis maſculini craſſiores & geniales. Item Semen in Semine latere, nec illud, qvod vides Semen eſſe, inqvit Andreas Tonzelius *Medicin. Diaſtat. cap. 1. pag. m. 18.* Juxta Thomam Cornelium, Conſentinum, *Progymn. 5. pag. m. 173.* Genitura è duabus conſtituta eſt naturis, ex humidô ſcilicet craſſamentô, qvod Senſibus eſt manifeſtum, & tenuiſſimâ qvadam ſubſtantiâ, qvæ Senſum qvidem effugiens ſolâ ratione prehenditur. Et Benjamin Brœckhuyſon *Ration. Philoſ. med. cap. 4. pag. m. 57.* diſtingvit inter craſſum illud terreſtre oculisqve expoſitum noſtrum Semen & inter Spiritus Semini imprægnatos, hosqve pro causâ atqve principiô formationis fœtûs habet. Pariter Sophronius Kozack *Tr. de Sale cap. 2. pag. m. 55.* in Spermate Spiritus ſeminales occultari dicit; & Michael Ettmüllerus *Oper. med. Vol. II. fol. m. 981.* inqvit: Genituræ virili ſe aſſociant, in ſpecie ſub Coitûs fervore, Spiritus animales copioſi, a qvibus genera-

generationis opus primariò perficitur, & qvi conſtituunt Contagium iſtud ſpirituoſum, qvod fœcundat Ova muliebria, & *Vol. 1. fol. 158.* ſcribit: Genituræ maris, dum ejicitur, ſimul accedit & admiſcetur adhuc alius liqvor qvidam ſeroſus & blandus, unô nomine, lympha ſui generis in Corpore Proſtatarum glandoſo & ſpongioſo elaboratus, qvi per copioſos exiles ductûs in Urethram effuſus Genituram maris obvolvit ipſiqve pro vehiculô ſervit, ut eò meliùs & promptiùs per Penem ejaculari qveat. Secundum Thom. Schirlæum *de Lapid. ſeu Calcul. pag. m. 36.* Semen perfectorum animalium eſt efflorescentia qvædam optimarum partium Sangvinis elaborati in Teſticulis & impraegnati Spiritibus omnium partium Corporis, in qvô reſidet Vis plaſtica ſive efficiens atqve hæc revera eſt reale Semen ſeu Genitura, etſi inviſibilis, continens in ſe Imaginem ſeu typum rei formandæ, &c.

§. 15.

Alii Autores triplicem Seminis agnoſcunt materiam, uti jam ſupra ex Dan. Tauvry *Anat. cap.* II. *pag. 188.* adduximus, qvô locô dictus Autor addit, Teſticulos portionem ſpirituoſiorem, Veſiculas Seminales aqvoſiorem, & Proſtatus Oleoſiorem ſubminiſtrare. Item Thomas Whartonus *Adenograph. cap. 29. pag. m. 196.* tres diſtinctas Species materiæ Seminalis à tribus partibus generari credit, qvarum una nobiliſſima à teſticulis exoriatur, altera in Veſiculis Seminariis contineatur, & tertia deniqve à Proſtatis proveniat. vid. etiam Joh. van Horne *Epiſt. de Genital. Oper. pag. m. 270.* Item Günth. Chriſtophor. Schelhammer *in N. C. Dec. II. An. 1. Obſ. 130. p. 330.* Et Johannes Swammerdam non modò hunc Hornii locum contra Regnerum de Graaf defendit, ſed etiam qvadruplicem Seminis materiam ſtatuit in Miracul. Natur. ſive Uter. muliebr. fabric. his verbis: Omnibus bene perpenſis qva- *Triplex materia.*

druplex mihi in homine materia eſſe videtur, ex qvâ Semen conſtituatur: qvarum prima eſt ex teſticulis; ſecunda ex fine deferentium, nam & hæc materiam ſeminalem ſecernunt; tertia ex Veſiculis Seminalibus; qvarta ex Proſtatis prodit. vid. Mangett. & le Clerc. *Biblioth. anatom. Part. I. fol. m. 494.* Hanc tamen Whartoni triplicem Seminis Materiam multum qvidem probabilitatis, ſed, qvod in talibus contingeret, nullâ concludendi indubiâ neceſſitate prolatam eſſe, ſed eruditis conjecturis adſcribi mereri, judicat Georgius Hieron. Velſchius *Curat. propr. Dec. VIII. Curat. 8. pag. m.* 511. ubi pergit: Si enim omnia ad unum aliqvod Naturæ opus concurrentia ſpecialibus ejusmodi diſcriminationibus differenda eſſent, multò etiam plura effingere licebit. Unde & nos Veslingii ſententiam ſeqvi maluimus, qvi Semen tantùm ex fine ſuô ſive uſu unicum in Teſtibus confectum & veſiculis aſſervatum & ex Proſtatis per inſenſibiles poros ſive meatus expreſſum conſtituebat. Secundum du Verney Liqvor Seminalis eo in ſtatu, qvô pro uſu ſuo prodire ſolet, mixtura eſt plurium liqvorum ſimul eodem tempore in canalem communem urethræ, aut ex glandulis, qvibus præparati ſunt, aut ex receptaculis, ubi aſſervabantur, infuſorum. Hæc organa tam numerô, qvàm ſtructurâ in diverſis animalium ſpeciebus differentia eſſe dictus Autor commonſtravit. In homine qvidem primaria eorum ſunt veſiculæ Seminales & Proſtatæ. vid. *Hiſtor. Acad. reg. Scient. Pariſ. An. 2. p. m. 267.* ubi de novis corporibus glanduloſis à Cowpero in utroqve latere urethræ, inter originem muſculorum erectorum & acceleratorum detectis, item de miſcela horum liqvorum plura reperies. Liceat adhuc ſeqventia ex Lealis *Epiſtolâ ad Dominicum de Marchettis de Partibus Semen conficientibus in Viro pag. m. 43.* hoc loco inſerere: Semen, inqvit, Teſtes facere,

ve-

vehere Epididymidas cum annexis deferentibus, ſervare capſulas & veſiculas perficere, hactenus ferè omnes dixerunt, qvos Vates, an Philoſophos dicam, neſcio, mihi verò cui divinandi artem ingrati Dii negârunt, ſi ab externâ & ſenſibus obviâ figurâ de eſſentiâ ſumere judicium licet, nihil Semen Teſticulorum ab eô differre affirmabo, qvod aſſervatum Seminalia exhibent inteſtinula (ſeu Veſiculæ Seminales) qvippe Color utriqve ſubcineraceus eſt, non albus, albedinem enim nanciſcitur, qvum peregrino liqvori confuſum & Spiritu reciprocante percuſſum, ſpumans depluit de veretrô, Viſciditas utrobiqve eadem. Demum detrahe pauculam craſſitudinem, qvam â diuturnâ trahit in Inteſtinulis morâ, nihil ab eô, qvod vaſis deferentibus priùs ligatis à teſtibus ſeorſum exprimitur, differre cognovi.

§. 16.

Cùm de Seminis Albedine, ſpiſſitudine ſeu viſciditate atqve Spirituoſitate, qvas ſupra in hujus definitione præſuppoſuimus, aliqvoties hactenus egerimus, paucula tantùm adhuc de his dicenda reſtant, & qvantum qvidem Seminis colorem album naturalem attinet, plura de hac materiâ locô proximô ex Lealis Epiſtolâ allegatô, *pag. 44. ſeq.* videri poterunt; De colore autem Seminis præternaturali bina exempla adducere liceat. Semen ſcilicet nigrum atramenti Scriptorii inſtar in congreſſu cum Uxore ſine noxâ excrevit hypochondriacus qvidam, qvod Semen ſe vidiſſe refert Johannes Paterſonus Hayn *M. N. C. Dec. I. An. I. Obſ. 63. pag. 162.* ubi addit, hoc Semen ſucceſſu temporis & Medicamentorum ope fuiſſe mutatum, ita, ut intra annum Epatis colorem contraxerit, tandem paulatim poſt duos vel tres annos flaveſcere & paululum albeſcere ceperit, nunqvam tamen ad illam albedinem, qvam antea habuit, pervenerit.

Seminis Color albedo.

Semen nigrum.

§. 17.

Croceum. De Semine Croci colore tinctô ſeqventem Obſervationem annotavit Rudolphus Wilhelmus Crauſius. : Studioſus qvidam Patavinus, juvenis viginti duorum annorum, valde laſcivus & venereus, aliqvando Semen croceo colore tinctum â ſe emiſſum monſtravit, &, cùm qvæ comediſſet interrogaretur, retulit, ſe eodem & præteritô die varia edulia Crocô tincta aſſumſiſſe; unde colorem croceum in Semine apparere concludere certò licuit, præprimis cùm idem phænomenon aliô etiam tempore, ex Croci uſu nimiô in eodem Subjectô comparuerit. Vid. *M. N. C. Dec. III. An. 5. & 6. Obſ. 273. pag. 623.*

§. 18.

Seminis ſubſtantiâ ſpiſſa. Spiſſam & glutinoſam Seminis ſubſtantiam pro meliore Spirituum in eô latitantium conſervatione inſervire, hactenus ex aliqvot Autoribus adduximus, qvibus annectere adhuc liceat verba Nicolai Venette *de la Generation de l' Homme Part. 3. cap. 4. Art. 1. pag. m. 377. ſeq.* La Subſtance dela Semence doit eſtre epaiſſe & gluante, ſi elle eſt Selon les loix dela Nature, â fin de conſerver plus long temps l'abondance des Eſprits & dela Chaleur naturelle, dont elle eſt remplie. Loco tamen hujus ſpiſſitudinis atqve ſubviſciditatis ordinariæ in *Nimis aqveum.* nonnullis Semen nimis aqveum vel lacteum atqve, ob facillimam Spirituum diſſipationem, ad Generationem ineptum deprehenditur; qvale exemplum refert Henricus ab Heer *Obſ. 10. pag. m. 103. ſeq.* de Nobili qvodam, cujus vix decennis pueri genitalia puellæ nobiles, Aviæ ipſius famulantes, (cum qvibus cubare ſolebat) ita contrectaverant, ut ipſi decimum ſextum ætatis annum agenti non modò Sicula, qvæ aliàs cornu durior fuerat, betis tenerioribus langvidiùs penderet, ſed

etiam

etiam ad minimum Colis tactum ſine ullô ſenſu aut pruritu, aut tenſione membri, Semen imbelle & aqveum lactiqve qvàm Semini ſimilius excerneret. Sic mihi qvoqve notus fuit Nobilis non ignobilis, qvi olim in Aulâ noſtrâ vix decimum tertium ætatis annum ingreſſus in Veneris Palæſtrâ jamjam per tempus aliqvod pro viribus fortiter exercitatus erat, tantumqve inde ſibi malum contraxerat, ut ante aliqvot annos matrimonium meditans largam eqvidem Seminis, nimis tamen fluidi & aqvei, qvantitatem, tam per ſomnum, qvàm in aſpectu virginum aut amaſiæ excerneret, citra tamen ullamqve voluptatem Penisqve erectionem, qvippe, qvæ ipſi vigilanti etiam, nunqvam cum debitâ rigiditate contingebat, licet tunc temporis in optimâ adhuc ætate eſſet conſtitutus. *Obſervatio.*

§. 19.

An autem talis liqvor tenuis propriè nomine Seminis appellari debeat, adhuc eſt qvæſtio, ſiqvidem in proſtatis glandoſis, circa Penis radicem ſitis, certus liqvor ſeroſus & unctuoſus elaboratur, qvi tempore coitûs per copioſos ductûs in urethram ſimul exprimitur & evacuatur, ubi in ſtatu naturali genituram involvit ipſiqve pro vehiculo inſervit, ut hæc melius & promptius per penem ejaculari poſſit. Qvodſi vero Genituræ ſeu Seminis elaboratio, vel ad minimum perfectio, â qvacunqve cauſa impediatur, fieri non poteſt, qvin deficiente Coitu liqvor hic genitalis in dictis proſtatis magis magisqve coacervatus neceſſariò inſtar aqvæ è meatu urinario effluat. Taliſqve liqvor, inſtar aqvæ fluens, idem eſt, qvi adhuc in Caſtratis generatur atqve in Coitu infœcundo ab ipſis excernitur. Qvapropter ſi qvis, Semen non ſpiſſum & veræ conſiſtentiæ, ſed aqveum tantum effundens, à meretrice in puncto impprægnationis accuſaretur, ille ex hoc funda- *An ſit, Semen?*

 mento

mento non immeritò defendendus erit, juxta exemplum Johannis Caſparis Weſtphali, Cauponem de Adulterio ſuſpectum defendentis. v. Mich. Bernh. Valentin. Novell. Medico-legal. *Caſ. IV. p. m. 56. & 59.* ubi inqvit: Utcunqve dictus Caupo in congreſſu cum proſtibulo perpetrato aliqvid immiſerit, hoc tamen, tanqvam aqvoſum prorſus, genitura vera, ſpirituoſa & fœcunda non fuit, ſed probabiliter tantùm ejus vehiculum, ſcilicet liqvor proſtatarum, (qvalem Evnuchi in congreſſu etiam ejaculantur) adeoqve ipſe pro infantis qvæſtionis Patre habendus non eſt.

§. 20.

Seminis odor piſcoſus, Odorem Seminis odori Eboris raſi vel piſcium exſiccatorum ſimilem eſſe, ſatis notum eſt, attamen juxta Danielem Ludovici conſideratu dignus videtur Odor non ſimpliciter Satyriacus vel piſcoſus ſolùm, ſed alios qvoqve complures *Ciborum.* heſternæ Cœnæ cibos referens manè, tam in utriusqve ſexûs excretionibus ſeorſim, qvàm junctim in mulierum effluxionibus, vid. *M. N. C. Dec. I. An. I. An. 8. Obſ. 17. pag. 31.* *Aniſi.* Et Studioſus qvidam Patavinus aliqvando Semen Aniſi odorem referens emiſit, dum Germani cujusdam ſvaſu Aniſum in notabili qvantitate, qvô ſe ad prælia venerea armaret Semenqve generaret, copioſiùs antea aſſumſerat, referente Rudolphô Wilh. Cruſio, *ibid. Dec. III. An. 5. & 6. Obſ. 273. p. 623.* Qvandoqve etiam Semen â morbis ſuſpectis vel aliis cauſis maximum fœtorem contrahit, qvale exemplum recenſet Laurentius Hoffmannus *de vero uſu & fer. abuſ. Medicament. Chymic. pag. m.* 124. Qvotiescunqve ſcilicet Maritus qvi- *Fœtidus.* dam rem cum Uxore juvenculâ formoſiſſimâ habere cuperet, maximè hæc trepidabat, concubitumqve illius reformidabat, propterea, qvod plerumqve poſt Seminis maſculini calidiſſimi & fœtidiſſimi effuſionem exanimis in thorô jaceret. Fœtor

tor enim Seminis adeò abominabilis fuit, ut ferè ſemper poſt Coitum in animi deliqvium inciderit. Interim tamen qvinqve annorum ſpatiô decies concepit & molas vel ἐκτρώματα peperit, &c.

§. 21.

Semen virile ratione Spirituoſitatis in Coitu fœcundô ſeu generatione agere atqve ad ovulum muliebre efficienter ſe habere hactenus adducti Autores monſtrârunt. Qvos Spiritûs partim ab ipsâ maſsâ humorum, per arterias Spermaticas appulsâ, partim â Nervis Teſticulorum, partim etiam ab Orgaſmô venereô in congreſſu Semini communicari, credibile eſt. Qvod ultimum, ſcilicet in Coitu, præter Spiritûs, in Semine veſiculari jamjam detentos, adhuc alios & plures Spiritûs animales de novô ad Organa virilia deferri, ideò probabile mihi videtur, ſiqvidem ſi omnes Spiritûs, in Coitu cum Semine profuſi, jamdum antè actum venereum â maſſa humorum ſecreto, in Veſiculis Seminalibus detento, atqve pro Coitu reſervato, Semini incluſi fuiſſent, non autem tempore coitûs tum à ſangvine, tum à nervis accederent, undenam qvæſo tanta poſt Seminis effuſionem laſſitudo, tantaqve in nonnullis Virium proſtratio? Imò undenam motus ille qvaſi convulſivus, ob qvem Democritus μικρὰν ἐπιληψίαν εἶναι τὴν συνȣσίαν aſſeruit, in coitu oritur, niſi à novô Spirituum influxu? Deniqve unde aura illa, cujus exploſione in Coitu, absqve ulla Seminis excretione, Uxori delicias excitabat Perſona Illuſtris, cujus Johannes Mauricius Hoffmannus *Diſqviſit. Corpor. human. Patholog. Specim. 8. §. 17. pag. m. 100.* mentionem facit? Imò unde ipſa mors maribus qvandoqve in ipſo Coitu ſuperveniens, niſi à ſpirituum nimis larga diſſipatione? An verò Operatio Seminis virilis in Ovulum muliebre per ſpiritualem tantùm ejusdem irradiationem, juxta Harveum *Spiritus.*

veum & qvamplurimos recentiores, an verò per contactum qvendam corporeum liqvoris genitalis utriusqve Sexus fiat, res non adeò clara videtur, ſiqvidem Fridericus Ruyſchius in fœminâ qvâdam in adulteriô deprehensâ, & paulô poſt Coitum â virô occisâ, non ſolùm Uteri Cavitatem Semine albô & bene cœtô refertam, ſed etiam Tubas Falapianas eodem liqvore repletas reperiſſe ſcribit *Theſaur. Anatom. VI. Prodrom. pag. m. 10. & Theſ. p. 15.* vid. etiam Exercitat. Subſeciv. Francofurt. *Tom. I. Sect. 1. pag. m. 11. ſeqq.* Deniqve etiam ſufficientem Spirituum qvantitatem atqve Orgaſmum Venereum ad potentiam generandi reqviri, exinde liqvet, qvia ejusmodi perſonæ, qvibus Spiritûs non in debitâ ſufficientiâ elaborantur, (licet etiam coire atqve liqvorem qvendam ſpermaticum excernere poſſint,) ad generationem minùs aptæ ſunt, uti non modò in pueris ante pubertatem atqve in Senibus ſeu decrepitis, ſed etiam in viris, juſtæ ætatis, ægrotantibus & aliis invalidis, qvotidiana experientia teſtatur; Unde etiam potentia generandi certis temporis limitibus, qvamvis pro differentiâ Subjectorum, circumſcribitur.

§. 22.

Autorum verba.

Hanc de Seminis Spiritibus Sententiam confirmant præter ſuperos allegatos adhuc alii Autores; ut de nervis ad Teſticulos currentibus nil dicamus, cùm bini ramuli nervoſi ad Teſticulos ferantur, qvorum alter ex pari vagô octavô, alter ex vigeſimô primô ſpinalis medullæ oritur, juxta Chriſt. Joh. Langii *Phyſiolog. Theſ. 36. Oper. med. Part. I. fol. m. 211.* qvi Autor etiam *fol. 213. & 215. ſeq.* prolixè & profundè ad argumenta contraria reſpondet. Et Roſinus Lentilius Renes pro Officinâ Tincturæ ſeu Spiritûs cujusdam genitalis agnoſcit, *vid. Ephemerid. Acad. Nat. Curioſ. Cent. I. & II. Obſ. 168. Schol. p. 353.* ubi dicit: Verus renum uſus eſt duplex; qvoad

ex-

externam ejus ſubſtantiam elaboratio Tincturæ cujusdam genitalis alterando ſangvini in puberibus, pro excitandâ laſciviâ dicatæ; qvoad internam ſecretio Urinæ, &c. Ita ſcribit H. G. Herfeld *de Origin. Morbor.* §. *47. pag. m. 67.* Qvando ad venereas cogitationes ſtimulatur qvis, reſiliunt ex Cerebri regione & effluunt copiâ majori ſubtiliſſimi Spiritûs ſtimulantes per nervos in iſtam regionem delatos & concurrentes non tantùm cum iis, ibi vagantibus, ſed & arterioſum ſangvinem concitantibus, unde etiam dum arteria per corpus Penis nervoſum & ſubſtantiam iſtius ſpongioſam percurrit, qvæ nerveis fibrillis ſcatet, neceſſariò Penis incraſſeſcit, & qvando Spiritûs irruunt in veſiculas Seminales, atqve ibi fermentationem proritant contractis muſculis & nervoſi corporis ſubſtantiâ ejaculatur Semen ſeu Sperma imprægnatum multitudine Spirituum animalium, &c. Sic loqvitur G. W. Wedelius *Diſput. de Vener. medic. & morboſ. cap. 3. p. 28.* Συνȣσία eſt actio vehementiſſima, ubi poſtqvam celeuſma auditum fuerit, humores in corpore moventur, & ſpiritûs animales à ſtatione ſuâ agminatim ex partibus omnibus ad genitales properantes Operi huic publico velificari nituntur. Item juxta Johan. Barthol. Adam. Beringer. *Id. Inſtitut. med. Theſ. 15. pag. m. 36.* Propagationi Speciei ut conſulatur, defertur ſangvinis portio per arterias ſpermaticas dictas ad Teſtes, qvi in Viris ſunt congeries qvædam minutiſſimorum vaſculorum ſeminalium appellatorum, in qvorum Cavitatem per multiplices illas arteriolas vaſcula Seminalia concomitantes & complectentes tenuiores qvædam ſangvinis particulæ deſtillant, qvibus nonnulli Spiritûs animales per nervos allati permiſcentur, ex qvali permiſtione & legitimâ unione conficitur genitura, qvâ mediante Actio genitalis ſive generatio producitur. Porrò Spiritum animalem per nervos allatum

& in Teſtibus in tenuem liqvorem condenſatum ac ſangvini admixtum etiam ad Seminis materiam neceſſariò concurrere, prolixe defendit Isbrandus Diemerbroc *Anat. Lib. I. cap. 28. fol. 160.* Et juxta Mich. Ettmüller. *Oper. med. Tom. I. Inſtitut. med. phyſiol. §. 222. fol. m. 15.* Genitura chyloſa ſeu lactea, nonnihil mucilaginoſa, ſub coitûs ardore Spiritibus, in ſpecie animalibus, largiter impprægnatur, unde turgeſcens & veſiculas Seminales diſtendens, horum & partium vicinarum muſculoſarum contractione, accedente propriô ſpumosô impetu, validè è membrô virili ejaculatur & evibratur. De hac Seminis perfectione ſeu generationis potentiâ ita ſcribit Louis Bellefontaine *dans la Medecine dogmat. mechaniqv. pag. m. 35.* La Semence commence d'étre capable de generation, lorsqve la Chaleur ouvre les pores des glandes & des vaiſſeaux plus qv'au paravant, en ſorte qve le ſang coule par les glandes plus librement & par la conſumption de l'humidité ſuperflüe les nerfs ſont mieux en état d'y apporter les Eſprits animaux en uneqvantité reqviſe; car avant ce temps la plus grande partie du ſang étoit employée à l'accroiſſement du Corps, la chaleur & le pouls étoient trop debiles pour pouvoir faire circuler le ſang aſſez vite par tous ces détours & anfructuoſitez. Dela vient, qve les vieillards decrepits manqvent de Semence, à cauſe qvela chaleur eſt en eux fort debile & leur ſang depourvêu de parties balſamiqves & chyleuſes, de ſorte qve les vaiſſaux ſpermatiqves ſe retreciſſent & ne permettent plus an ſang unſi libre accez. De Operatione Seminis virilis Johannes Conradus Peyerus *Exercit. 19. p. m. 97.* ad Johannem Jacobum Harderum ita ſcribit: Liqvor genitalis è talibus corpuſculis componitur, qvæ & tenerrima ſunt & ad motum promptiſſima, non enim efficax eſt, niſi vehementer exagitatus, ut qvaſi ſpumeſcat. Differre

re tamen à ſpiritibus animalibus debent, qvoniam his fœminæ qvoqve abundant; at marem qvid ad generationem tribuere, qvod fœmellæ non poſſident, jam pro indubitato affirmavimus. Et Johannes Jacobus Harderus *l. a. Exercit. 27. p. m. 149.* ad Johannem Conradum Peyerum hæc habet: Notatu ſane dignum arbitror, tot partibus Seminariis Naturam providam non homini modò, ſed & aliis animantibus proſpexiſſe; In ſolis attamen teſtibus præcipuos amoris aculeos hærere adeò, ut hiſce deficientibus langveant omnia, adqve amplexum mutuum homines inertes fiant: dicendumne, ex theculis illis pretioſis Spiritum qvendam cæterarum partium contenta irrorantem tempore συμμίξεως communicari? vel liqvoris ſpirituoſi copiam inde unicè derivandum eſſe? Dubius ſum, & qvid ſentire debeam hæreo, qvamvis poſterius veritati magis conſonum exiſtimem, nulla inter veſiculas Seminales vel proſtatas cum teſtibus vaſisqve his appenſis exiſtente communione.

§. 23.

Vermiculos ſeu animalcula in Semine virili tum brutorum, tum ipſius hominis, reperiri, ſibi & aliis nonnulli Autores perſvadent; Scribit enim Heidenr. Overcamp. *Oecon. animal. cap. 1. pag. m. 8.* hoc ſeculo notum, in Semine hominum atqve animalium vermiculos vivos ſeqve motitantes per Microſcopium cerni poſſe. Semen humanum animalculis multorum generum eſſe repletum, ex Myſſenbruchii, Microſcopiorum artificis obſervatione refert Thomas Bartholinus *Act. Hafn. Vol. V. Obſ. 7. p. m. 24.* Imprimis hanc opinionem defendit Antonius à Leeuwenhock *in Epiſt. ad Chriſtophorum Wren, Præſidem Societatis Regiæ in Anglia Arcan. Natur. detect. pag. m. 28. 30.* ubi gloriatur, ſe detexiſſe, in Seminibus maſculis brutorum, avium, piſcium, imò etiam *Vermiculi in Semine.*

inſectorum animalcula reperiri. Idem Autor *Anatom. ſeu Interior Rerum*, Epiſtolam de vivis animalculis in lactibus ſeu Semine maſculo piſcium, & in teſticulis animalium, ad Nehemiam Grew perſcripſit, *p. m. C. 1.* & aliam ad Robertum Hocke, de animalculis in lactibus pereæ, cyprini lati, Truttæ & Tincæ, *p. 12. 25.* De ejusdem Autoris Obſervationibus Microſcopicis circa animalia in Semine Inſectorum maſculinô vid. etiam *Act. Erudit. Lipſ. An. 1682. Menſ. Octobr. p. 321. 324.* Et Actor. Erudit. Lipſ. *An. 1719. Menſ. Januar. p. 12.* referunt Domini Collectores ex ejusdem Autoris Continuatione Arcanorum Naturæ detectorum, ipſum inventionem animalculorum in Semine maris, qvam ſibi aſſeruerat Hartſœkerus, ſibi vindicare, &c. *vid. etiam p. 13. & 15.* ubi de animalibus in Semine arietum, Aſelli majoris, qvem Belgæ Kabbeljunio vocant, in Semine Gallorum gallinaceorum, aranearum agitur. Vid. etiam Chriſt. Frid. Garmann. *de Miracul. Mortuor. Lib. 3. Tit. 1. §. 86. pag. m. 877.* Si Microſcopiô humanum contemplamur Semen, diverſorum animalium myriades in eô repunt ac ſe motitant, inqvit Johannes Lud. Hannemannus *M. N. C. Dec. II. An. 2. Obſ. 55. pag. 91. ſeq.* & ſecundum eundem Autorem *Faſcicul. qvat. Epiſtolar. Ep. 1. pag. m. 7.* in Semine multorum animalium catervam inter ſe repentium detexerunt Microſcopia. Cui ſententiæ etiam ſubſcribit Louis Belleſontaine *dans la Medecine dogmat. mechan. pag. m. 34.* Il ſe voit, inqviens, par l'aide du Microſcope un tres-grand nombre de petits animaux dans la Semence virile, qvi reſſemblent aſſez bien à des petits vers: car ils ſont de figure oblongue & ronde, aiant la téte fort groſſe à proportion de leur corps, leurs extremitez inviſibles, à la verité, mais, comme je penſe, faute d'extenſion. Ils ſe meuvent d'une celerité incroiable dans la Semence, écumant

&

& déchargeé incontinent auparavant. Juxta Verba Nicolai Andry *de la Generation des Vers Cap. 3. Art. I. p. 39.* Les Vers ſpermatiques s'engendrent en cette humeur, qve la nature ſepare dans tous les animaux pour la propagation des eſpeces, plus l'animal eſt ſain & plus il s'y trouve de ces Vers. Selon les apparences ce ne ſout pas des Vers inutiles, ce ſont pentétre les animaux mêmes, qvi doivent naître en ſvite de la femelle. N'entrenoientils point dans l'oeuf, où ils prendroient aprés la nature du fœtus. De his vermiculis in animalium & hominis Seminibus repertis ſeqventia habet Jean Baptiſte Verduc, *dans la Svite de Pathalogie de Chirurgie, cap. 41. pag. m. 1033.* Il faut ſcavoir, qve les Semences de tous les animaux mâles, ſans en excepter celle de l'homme, ſont toutes remplies de petits animaux; mais il n'yen a point, où cela ſe decourre mieux, qve dans la Semence du rat; parce qve ces petits atomes vivans y ſont plus gros & mieux formez. Dans la Semence de l'homme on voit comme de petites baleines, ou de petits animaux, qvi out la figure du Girynus; c'eſt un fœtus de grenoüille, qvi eſt encore enveloppe de ſa membrane; Car il faut remarqver en paſſant & par occaſion, qve la plus part des inſectes demeurent long-temps cachez ſous cette peau, & qv'ils ne qvittent cette robe de chambre, pour ainſi parler, qve lorsqve leurs parties ont acqvis aſſez de fermeté & de conſiſtence pour ſe mouvoir avec liberte. Le premier, qvi a decouvert des animaux dans la Semence, eſt le curieux Monſieur Ham; ce fût en examinant la Semence d'un Cocq; Il rapporte une choſe aſſez particuliere; Il dit, qv'on ne decourre point ces ſortes des petits animaux dans la Semence des vieux animaux, & dans ceux, qvi ſont ſteriles, &c. Vid. etiam *Nouvelles de la Republiqve des Lettres 1684. Sept. pag. m. 649.* Dioniſ. de Sterre *de Ge-*

neral. ex Ovo. pag. m.13. Steph. Blancard. *Collect. med. Phyſ. Cent. 3. Obſ. 99. pag. m. 484.* Jac. Aug. Hünerwolff. *Fœcund. Gynæc. Myſter. p. m. 4.* Semina maſculina qvorumcunqve animalium & hominis ipſius, ſimul ac ex corpore ejecta, vermiculorum myriadibus referta evidenter ſe vidiſſe, ac imprimis evidenter in gliribus id apparere; refert Fridericus Schraderus *Epiſt. ad Theod. Conerding. de Microſcop. uſu p. m. 34.* ubi ita pergit: Primus, qvod ſciam, in Bataviâ in Semine galli id detexit curioſiſſimus Vir Dn. D. Ham, amicus meus chariſſimus, qvi inter alia mihi retulit, ſe Semina ſterilium accuratè examinâſſe, nec tamen vel unicum animalculum in iis reperiiſſe; in Gonorrhæâ virulentâ laborantibus verò cuncta illa fuiſſe mortua, omni motu penitus deſtituta. Idem etiam de Gonorrhœâ affirmat Johannes Bapt. Verduc. l. a. ſcilicet hos vermiculos in Semine ordinariè vivos, in Gonorrhœâ venereâ laborantium Semine mortuos obſervari; Verba ipſius ſic ſonant: à l'occaſion dela Gonorrhée virulente l'on a remarqvé, qve les petits animaux, qv'on de couvre dans la Semence avec le Miſcroſcope, qvi paroiſſent vivans, ſont morts & ſans mouvement dans cette matiere corrompüe, qvi conle dela Verge; & lorsqve ce mal ſe guerit, & qve cette liqveur reprend ſa Conſiſtence naturelle, on voit mouvoir ces petits animaux comme à l'ordinaire. Attamen non ſemper in ſtatu præternaturali tales vermiculos mortuos reperiri, ſed etiam vivos, teſtatur Chriſtianus Franciſcus Paullini de milite Gonorrhœâ laborante, in cujus Semine plurimi vermiculi viri & albicantes, iisqve ſimiles, qvi in Caſeis reperiri ſolent, conſpiciebantur, v. Paullin. Anmuth, Langeweile, *cap. 58. pag. m. 211.* Item â qvodam Lue venereâ infectô non modò cum ſputô & urinâ, ſed etiam cum Semine vermiculos minutiſſimos & viſum ferè, etiam acutiſſimum, effugientes,

tes, præterea continuum veſicæ pruritum & aſſiduum mingendi deſiderium excitantes, fuiſſe rejectos, annotavit idem Autor *Obſerv. Med. Phyſ. Cent. II. Obſ. 58. pag. m. 221. ſeq.* Ejusdem fortaſſe farinæ qvoqve fuit exemplum, qvod idem *loc. all. Cent. I. Obſ. I. pag. 3. & M. N. C. Dec. II. An. 5. App. pag. 6.* refert de fœminâ qvadam honeſtâ Juſto Cortnummio conqveſtâ, ſe toties, qvoties ex debitô conjugali maritum admitteret, ſentire inſignem colli uterini pruritum, ſubſeqvente mox crebriore mictione. Urinam in vitrô aliqvando collectam ipſa examinatura varios cernit vermiculos candidiſſimos, rubris roſtellis, partim natantes in eâ, partim lateribus adhærentes. Excepit aliô die ipſum Conjugis ſui Semen, & ecce eosdem in eô longè copioſiores, qvos etiam Cortnummio oſtendit, &c. Plura de his Vermiculis infra Capite IV. reperies.

§. 24.

Huic eqvidem Sententiæ de Vermibus in Semine virili reperiundis, ex recentioribus contradicit. Ido Wolffius *Obſerv. Chir. med. Lib. 2. Obſ. 4. pag. m. 184.* nimium, inqviens, in Curioſitate medicâ progreſſi eſſe videntur Viri aliàs laudatiſſimi Leeuwenhoeck & nuperus modò Scriptor Andry, dum Semen maſculinum magnâ vermium copiâ ſcatere ſuſtinent. Verùm Microſcopiorum fides in hac re valde ſubleſta eſt, cùm, ludibrium partium motu adhuc propter calorem gaudentium fuiſſe, credendum potiùs ſit. Item â Philippo Verheyn, particulæ mobiles, qvæ in maſculinô Semine per Microſcopium deprehenduntur, ob motum earum valde confuſum & ab aliô principiô, qvam à ſe ipſis dependentem, ex animalium conſortio expunguntur. v. *Act. Erudit. Lipſ. Supplement. Tom. IV. Sect. 10. p. 445.* Alii tamen econtra ex his vermiculis ſeu animalculis in Semine virili tam hominis, qvàm

Non eſſe Vermes in Semine.

Ex vermiculis Fœtum formari.

qvàm aliorum animalium poſtea fœtûs formari credunt, de qvâ materiâ paulò infrà agemus. Ad qvæſtionem autem, unte tot animalcula in Semine generentur? reſpondet Martinus Liſter, *Diſſertat. de Humorib. cap. 42. p. m. 396.* qvod generentur ut cætera inſecta, nempe plurium Specierum extra ſangvinis orbem, & in ipſis humoribus naſcentia & nutrita, exempli causâ, in renibus, in veſicâ, in hepate & alibi glandularum: Ita & in ipſis veſiculis & vaſis Seminalibus: ſcilicet a ſuis parentibus homini certè in ovô connatis. Nam nihil ejusmodi ſponte naſcitur, &c.

Unde vermiculi in Semine?

§. 25.

Semen petrefactum.

De Semine petrefactô ideòqve in Coitu deficiente mirabilem obſervationem refert Nicolaus Blegny *Zodiac. Med. Gallic. An. II. Menſ. Mart. Obſ. 4. pag. m. 74.* in ſexagenariô, qvi ex primâ Conjuge plurimos eqvidem ſuſceperat liberos, poſtqvam autem jampridem viduus, bene tamen validus atqve robuſtus ad ſecundinas convolârat nuptias, irritum ſemper & fruſtraneum Coitum exercuit. Licet enim libidinis æſtu continuò impelleretur ac ſæpe rigida erectio illius comes eſſet, nulla tamen unqvam Seminis ejaculatio conſeqvebatur. In hujus brevi poſt defuncti cadavere materia ſpermatica in lapidem concreta reperta eſt, adeò, ut vaſa ejuculantia lapidibus duriſſimis, plerisqve fere rotundis, magnitudinis prope & formæ piſorum ſcaterent.

§. 26.

Seminis defectus in Coitu,

Cùm hôc locô defectûs Seminis mentionem fecerim, non poſſum qvin alia adhuc ejusmodi exempla adducam, ſiqvidem qvandoqve Coitus ſine ullâ Seminis ejectione celebratus legitur: v. g. Petro Foreſto, Juvenis qvidam raræ & ſiccioris temperaturæ, cùm viduam duxiſſet, conqveſtus eſt, ſe, cùm

Coitu

Coitu uteretur, Veretrô licet optimè extentô & rigidô, Semen tamen ejaculari non poſſe. *vid. Foreſt. Lib. 26. Obſ. 18. fol. m. 586.* De Juvene Illuſtri, qvi in venereô congreſſu cum muliere Semen emittere neqvibat, qvamvis in ſomnô atqve manibus perſricatâ mentulâ vel nullo negotio excerneret, vid. Marcell. Donat. *de Medic. Hiſtor. mirab. Lib. 4. cap. 18. pag. m.* 397. Simile exemplum ex Aetio recenſet Daniel Sennertus *Prax. Lib. III. cap. 9. Sect. 2. cap. 6. pag. m. 969. & Joh. Schenck. Obſerv. med. Lib. 4. fol. m. 532.* de Adoleſcente, qvi, qvando cum Muliere rem habebat, Semen effundere non poterat, dormienti verò plurimum Seminis prodibat. Locô modò allegatô Schenckius etiam bina exempla refert eorum, qvi nunqvam Semen excreverunt. Anno 1669. Textoris Conjux à G. W. Wedeliô ad tardam Seminis ejaculationem remedium petebat, addens, ipſum ſibi permoleſtum eſſe in concubitu & extremam ſæpè accerſere delaſſationem, nullâ licet maximè urgeret, ſubſeqvâ Seminis emiſſione. Qvod cùm per qvinqve annos duraſſet, in ſterili Conjugiô vivebant, donec tandem exantlatô morbô ictericô, aliqvotô tempore elapsô, poſt ingentem conatum exantlâſſet ſuum munus meliùs, unde filiæ pater factus eſt. vid. G. W. Wedel. *Patholog. med. dogmat. Sect. III. cap. II. p. m. 638.* It. Act. Hafn. *Vol. II. Obſ. 44. p. m. 138. ſeq.* Vir triginta circiter annorum, ſtaturæ & corpulentiæ mediocris, egregiè etiam barbatus, nec non proſperâ ac vegetâ valetudine prædítus, cum Conſtitutionis optimæ fœminâ, jam undecim annorum ſpatiô, ac qvod excurrebat, in matrimoniô vixerat. Et qvamvis ab eô tempore ſæpenumerò cum Uxore Congreſſum celebrâſſet, ne guttulam tamen liqvoris in illum usqve diem in naturæ ſinum effudit; Nihilo ſecius ſalaciſſimus fuit, ſæpiſſime toro coivit. Teſtes craſſiuſculos, ſed ferè inſenſibiles, naturaliqve longi-

E tu-

tudine ac craſſitie prædītum membrum habuit, illudqve rigidiſſimum in pudoris ſinu, nonnunqvam ſatis diu, etiam cum Uxoris cruciatu, agitabat, usqve elangveſceret, &c. teſte Friderico Chriſt. Cregutô *M. N. C. Dec. III. An.* 5. & 6. *Obſ.* 87. *pag.* 645. *ſeq.* Huc pertinet etiam Obſervatio Felicis Plateri *Lib.* 1. *pag. m.* 257. Conqverebatur ſcilicet matrona qvædam, ad conceptum ob ætatem non amplius idonea, de maritô, qvi virilem ætatem nondum ſuperaverat, qvòd congreſſu eam ſupra modum exerceret excruciaretqve, citra ſpermatis tamen effuſionem, nullôqve cum oblectamentô, à matrimoniô conſiſtoriali, ut per divortium ſepararetur, obnixè petens.

§. 27.

Semen in epigaſtris exiens.

Rarioribus qvoqve Obſervationibus annumerandum, qvod refert Paulus Ammannus de virô qvodam triginta octo annorum, qvi de impotentiâ coëundi conqverebatur, non â flaccidô verpô vel vitiô Conformationis, oriundâ, qvandoqvidem urgebatur vehementiſſimis membri erectionibus, ſed potiùs, qvòd erectum penem nulla ſubſeqvi voluerit Seminis emiſſio. Pertulit hanc paſſionem per integrum annum, incaſſum ſemper ſolicitando Venerem, qvô ipsô tempore non parvam etiam virium jacturam perpeſſus fuit, adeò, ut ipſi Maraſino via jam ſtrata videretur. Natura, Seminis copia procul dubiô gravata, alium interea qværit exitum, in parte dextrâ epigaſtricâ, tria foramina, inſtar minimi fonticuli, excitandò, per qvæ laudabile Semen qvoties volebat, veluti lac è papilla exprimebat. Vid. *M. N. C. Dec. I. An.* 2. *Obſerv.* 186. *pag. m.* 284.

§. 28.

Loco Seminis flatus per Penem.

Locô Seminis nonnulli in Coitu auram vel flatûs emiſiſſe

ſiſſe leguntur. Refert enim Zacutus Luſitanus *de Prax. Med. ad mir. Lib. II. Obſ. 121. Oper. Tom. 3. fol. m. 71.* qvendam eâ partium genitalium imbecillitate, unà cum copiâ pituitæ multæ laborâſſe, ut, cùm coiret, non Semen per penem, ſed locô ejus flatûs emittere ſentiret. Qvi tamen poſtmodum abſtinens diu à Venere poſt Medicamentorum & Balneorum naturalium uſum, cùm concubuit, Semen emiſit prolemqve habuit. De Perſonâ Illuſtri ob Scirrhum Teſtium conſummatum nunqvam vel tantillum Seminis effundente, in συνȣσίᾳ conjugali nihilominus ex auræ cujusdam blandâ exploſione delicias faciente. vid. Joh. Maur. Hoffmann. *Diſqviſ. Corp. human. Anat. pathol. Specimin. 8. §. 17. p. m. 100.* De Viro in Coitu nihil Seminis, ſed tantum Spiritus maximô cum delectamento effundente, vid. Joh. Ben. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. I. Tr. 3. cap. 6. p. m. 61.* qvi Autor etiam *Lib. 3. Tract. 3. cap. 7. pag. m. 328. ſeqq.* cauſas, cur aliqvi in Veneris palæſtrâ Semen emittere neqveant, inqvirit.

§. 29.

Alii loco Seminis flatus non per penem, ſed per alvum elidere ſolent, qvalia exempla bina recenſet Daniel Sennertus, *l. a.* alterum ex Aëtio de Adoleſcente qvodam, qvi ſe vehementer coitum appetere confeſſus eſt; Verum ubi commiſceretur, Semen emittere non poſſe, ſed flatus plurimos ſibi per Sedem erumpere: Alterum ex Amatô Luſitano, de Juvene qvodam Dalmatâ, qvem mœſtum & triſtem ad ſe veniſſe ſcribit, & retuliſſe, cùm coiret cum muliere, nullum emittere Semen, ſed potiùs ventris crepitum. Vid. etiam Johan. Schenck. *Obſ. med. Lib. 4. fol. m. 532.* & Zacut. Luſit. *de Medicor. princip. Hiſtor. lib. 3. Hiſtor. 18. fol. m. 515.* *Flatus per alvum.*

§. 30.

Unde? An autem in ejusmodi Caſu, ubi locô Seminis flatus per penem emittitur, juxta Caſparum Calderam, Seminis ſubſtantia in flatuoſos crepitus convertatur, vid. Joh. Maurit. Hofmann. *Disqviſit. anat. patholog. Specim. 8. §. 35. pag. m. 109.* vel annon ſpaſmus in Veſiculis Seminalibus excretionem turbans & flatum excitans ſuperveniat, dubium mihi adhuc videtur. Item, cur nonnulli æſtu libidinis perciti cum Uxoribus nihil emittant Seminis, qvod tamen ſomni tempore abundè effluere ſolet, vel cur Semen copioſius à ſomniantibus, qvàm vigilantibus coitûs tempore expellatur, illiqve majori, qvàm hi, voluptate fruantur citiusqve rore madeant. Philippus Jacobus Vintherus Diſput. inaugur, περὶ τ ἀπεράκτων μορέων, cap. 12. p. 38. potiſſimum phantaſia causâ factum judicat, hanc, inqviens, in dormientibus maximè occupatam multoqve efficaciorem, qvàm in vigilantibus eſſe, experientiâ certiſſimum eſt, præcipuè in his, qvæ veneris negotia concernunt. Qvodſi enim nemo facilè vigilans tantopere deperire vel ipſam poteſt Helenam, ut Semen effundat, qvod tamen laſciva ſomniantibus facilè evenire nocturnæ pollutiones teſtantur, nil qvicqvam obſtare putamus, qvò minùs, in frigidis præſertim, phantaſia noctu id poſſit, qvod vigilantibus impoſſibile. Addimus & hoc, qvòd coëunti citius abſumptis ſpiritibus flacceſcant genitalia, qvàm Semen frigidius ſeqvitur: cùm contrà corpore qvieſcente iisdem tardius deſtituantur, adeoqve non priùs vela contrahant, qvàm Seminalis humor conceptaculis ſuis emunctus fuerit. Cornelius Stalpart van der Wiel, *Obſervat. rar. Centur. poſter. Obſ. 41. Schol. p. m. 423.* hanc reddit rationem: qvia ſcilicet ſomni tempore veluti torpent ſenſus, Spiritusqve ad illorum functiones non impenduntur, tuncqve maxima ipſorum cohors intus convertitur;

un-

unde illi copioſiores longè ad partes deferuntur genitales, cùm in vigilantis corpore qvaqva vorſum ad munia obeunda diſpergantur. Mihi tamen pariter illa ſubeſſe cauſa videtur, cùm nimirum in Coitu genus nervoſum multùm patiatur, ut à qvibusdam qvoqve Speciem Epilepſiæ præ ſe ferre dicatur, facillimè meâ qvidem ſententiâ fieri poteſt, ut ab ejusmodi tenſione & ſpaſmô Veſiculæ Seminales conſtringantur, qvò minùs Semen ejici poſſit.

§. 31.

Porrò Sangvinem locô Seminis in Coitu emiſit Vir qvidam octoginta circiter annorum, Juvenculam ducens, ipſiqve ut placeat atqve ſatisfaciat, Medicamenta tardos maritos excitantia in magnâ copiâ aſſumens, juxta Philipp. Salmuth. *Obſerv. med. Cent. I. Obſ. 81. pag. m. 50. ſeq.* In Juvene qvodam Hiſpanô ex nimiô Coitu ſangvinem locô Seminis manantem obſervavit Zacutus Luſitanus *de Prax. medic. admir. lib. 2. Obſ. 116. Oper. Tom. III. fol. m. 70.* Et Petrus Borellus *Hiſtor. Cent. 4. Obſ. 17. p. m. 290.* Amici meminit, qvi nunqvam mulieri conjungi ſuæ poterat, qvin largô ſangvinis profluvio ſinus pudoris ejus regurgitaret, qvod valde ei importunum erat, adeò, ut ab ejus amplexu abhorreret. De duobus adoleſcentibus propter immoderatam Venerem Sangvinem purum mejentibus, vid. Joh. Schenck. *Obſ. med. Lib. 4. fol. m. 531.* ubi adhuc alia extant exempla. Interdum Sangvis ſimul cum Semine prodit, qvale exemplum recenſet Paulus Ammannus *Irenic. pag. m. 131. ſeq.* de Virô Nobili conqverente, ſe integerrimâ aliàs ſanitate præditum in Coitu unà cum Semine ſangvinem excernere & qvidem Semen cum ſangvine permixtum, craſſum, conſiſtentiam tamen Seminis non excedens, absqve fœtore vel dolore, vel aliô aliqvô Symptomate, cum debitâ Membri virilis erectione & conſvetâ coëundi *Sangvis locô Seminis.*

libidine &c. Ruricola qvidam, qvi bene potus noctu cum uxore rem habuerat eamqve nimis liberaliter exercuerat, unde non tantum eadem nocte, ſed & poſteris diebus per intervalla ſangvinem minxit, referente Ehrenfrido Hagendornio, *Hiſtor. medic. phyſic. Cent.* 2. *Hiſtor.* 42. *p. m.* 212. De hæmorrhagia Penis extra coitum vid. *Ephemerid. Acad. N. C. Cent. III. & IV. Obſ.* 51. *p.* 113.

§. 32.

Seminis involuntaria excretio. Ad vitioſam & involuntariam Seminis excretionem referimus, qvando per Veſicularum Seminalium, à duriorum fœcum alvinarum excluſione, factam compreſſionem ſimul Semen excernitur; aut ſi talis excretio ſub barbæ raſione contingit, uti de qvopiam ex Th. Bartholinô adducit Joh. Maur. Hoffmann. *l. a.* Berolini qvoqve Cœlibi cuidam ad ſiccitates alvi ſemper prono inter egerendum duriores feces, toties qvoties hoc faciebat, involuntaria fiebat Seminis expreſſio, totum corpus enervans, appetitumqve turbans. vid. *Act. Medic. Berolin. Vol. IV. p.* 70. Hominem qvadraginta annorum Paduæ cacando Semen emiſiſſe, legimus apud Joh. Schenckium, *Obſ. l. a. f.* 532. Sæpiſſimè etiam per ſomnum contra voluntatem atqve ſine voluptate in pollutionibus nocturnis Semen profundi, res ſatis nota eſt. Involunturiâ tamen Seminis excretione non dormiens, ſed vigilans laborabat Vir qvidam doctiſſimns, qvi, qvoties in Scholâ vel alibi puerum qvendam caſtigare, braccas detrahere, ac ferulis cædere videbat, illumqve plorantem audiebat, toties ſine membri virilis tenſione atqve tentigine Semen copioſiſſimè ejaculare cogebatur, tantâ animi commotione, ac ſi in Lipothymiam incidere deberet; qvod etiam ei dormienti ſæpius accidebat, qvando hac de re ſomniabat; uti ex Joh. Matthiæ Neſteri Uteris refert Chriſtianus Frid. Garmannus, *M. N. C. Dec. I. An.* 3. *Obſ.*

Obſ. 201. p. 376. ſeq. vid. etiam Garmann. *Epiſtol. Cent. I. Ep. 88. pag. m. 356.*

§. 33.

Mediante Semine per Coitum vim Medicamenti purgantis Uxori communicatam legimus apud Petrum Borellum *Obſ. med. Cent. 4. Epilog. pag. m. 350.* ſcilicet cùm Vir qvidam purgans Medicamentum accepiſſet, & Coitum ſtatim exercuiſſet, uxor ejus pro illô, purgata remanſit. Aliud Exemplum de Nobili qvodam, qvi Aureliæ in Galliâ Scorto, poſt horam à purgante medicamentô aſſumtô juſculum ferenti, inter meretricios amplexus coitu purgantem efficaciam inſinuavit, ut ἄνω καὶ κάτω decies vehementer purgaretur, ex Joh. Dan. Horſtiô recenſet Valentinus Mœllenbroccius *de Variis cap. 8. §. 55. pag. m. 115.* vid. etiam Georg. Fr. Rallius, *de Generat. Animal. Sect. 5. pag. m. 171. ſeq.* ubi cauſam Operationis addit. Hic, inqviens, Odorem aliqvem fermentativum medicamenti purgantis cum ipſo Seminali ſpiritu in fœminam hanc immiſſum, ipſiqve ſangvini communicatum, in ejusdem corpore fermentationem qvandam ſui generis excitaſſe, per qvam humores â cæterâ maſſâ ſecreti, partim ad inteſtina, partim ad Ventriculum propelli potuere, manifeſtum eſt. *Cum Semine purgans.*

§. 34.

Venenum cum Semine in coitu fœminæ communicatum obſervavit Volateranus. Ruſticus ſcilicet, cùm per fœniſecia apertô ore in agris dormiret, & ſerpentem per fauces hiantes intra corpus admiſiſſet, ſe ſtatim aliis commanducatis, ceu præſenti amuletô curavit: Virus tamen Uxori in Coitu inſtillavit & morte comite transfudit. vid. Joh. Schenck. *Obſ. medic. Lib. III. fol. m. 336.* Calpurneus coitu Uxo- *Cum Semine Venenum.*

Uxores venenabat, ut dives fieret, unde rumor erat Romæ, Calpurneum digito interficere uxores. vid. *Hier. Mercurial. de Venen. Lib. I. cap. 11. p. m. 22.*

§. 35.

Semen cur per ictus ejaculetur?

Cur Semen in ejaculatione & Coitu non omne ſimul ſeu unâ vice, ſed per ictûs qvaſi excernatur, hanc rationem reddit Leal Lealis *Epiſt. ad Dominic. de Marchett. de Partib. Semen conficient. pag. m. 42.* Genitale virus ſeminalia Inteſtinula (vulgo veſiculæ ſeminales) primò aſſervant, mox venereô percita ὀργασμῷ in Urethram per communem ductum ejaculant. Hic naturæ occurrit miranda ſagacitas, qvæ, ne totum inteſtinula unicô impetu aſſervatum Semen temerè projicerent, & Uterum importunô proluerent imbre, ea multiplici flexurâ curvando cavit & in octenas novenasqve cellulas, ceu venerea diſtribuit tela, ne conflicturo cum validâ Athletâ homini arma aliqvando deficerent. Cùm autem Güntherus Chriſtophorus Schelhammerus in Talpæ cujusdam Anatome partes genitales rimatus eſſet, conſiderari dignum judicat, omnes has partes carnoſis integumentis muniri, ex qvô manifeſtum ſit, contrahi eas atqve ſic ſeminalem materiam propellere. Ubi miratur, neminem Anatomicorum advertere, etiam in nobis Semen omninò pulſione, undeqvaqve illa pendeat, protrudi in Urethram, eâqve tantâ, ut extra Penem longè proſiliat, qvod ſine maximâ vi ac ſingulari fieri non poſſet. Antiqvi, pergit dictus Autor, ex turgeſcentiâ Seminis eſſe & Spiritu ſtatuerunt. Verum hoc tam vanum eſt, ut nihil magis. Qvicqvid enim turgeſcit aut Spiritu agitatur, ebullit lentè, nec projicitur, ſed intumeſcit tantùm. At hoc longè aliter fit in Seminis ejectione, imò manifeſtis ſubſultibus cùm extolli Urethram, tum recurrere, deprehendere licet, idqve repetitis vicibus. Qvod turgeſcentiæ adſcribere ineptum, ſed

ſed manifeſto declarat, impelli aliqvô cum impetu tantam Seminis copiam, ut ſpatium non inveniens eam diſtendat, ſicut â corde propulſus Sangvis arterias. Itaqve in ſuſpicionem venio, circa partes genitales nondum omnia nos habere explorata, ſed ſupereſſe adhuc aliqvid, qvod Semen cum impetu propellat: certum enim eſt, in corpore nihil tractu, omnia pulſu fieri, uti dudum accuratiores Philoſophi demonſtrârunt. In hoc animalculô, (Talpâ) qvid ſit, in apertô eſt, & cùm nihil in corpore noſtrô præter muſculos moveat qvicqvam, idem hîc fieri qvoqve exiſtimo, erectores tamen Penis eſſe, neqvaqvam credo, &c. Hæc Schelhammerus *M. N. C. Dec. II. An. I. Obſ. 130. pag. 329. ſeq.*

§. 35.

De qvæſtione, an in Semine lateat anima atqve aliam animam veluti per traducem animet, an verò ſingulæ animæ de novò à Deo creentur atqve in opere generationis immediatè infundantur? vid. Sam. Ledelius, *M. N. C. Dec. II. An. 9. Obſ. 4. pag. 7. 8. ſeqq.* Sam. Forbigers vernünfft. *Medic. p. m. 83.* *An in Semine anima?*

CAPUT II.

De Seminis Officinâ,

nimirum

De Teſticulis eorumqve burſâ ſeu Scroto.

§. I.

SPerma prolificum ſeu Semen virile ad imprægnationem & procreationem generis humani maximè neceſſarium, circa *in Teſticulis an Semen generetur?*

 cer-

certum ætatis tempus in Teſticulis virilibus aut omninò elaboratur, aut ſecundum aliorum ſententiam ad minimum perficitur, qvanqvam nonnulli Autores ad ejusdem perfectionem etiam Veſiculas Seminales reqvirant. Inqvit ſcilicet Thomas Cornelius, Conſentinus, *Progymn. Phyſ. 5. pag. m. 177.* Genituram in Teſtibus peculiari qvadam eorundem vi confici, omnes ferè Medici unanimi conſenſu tradiderunt; ſed mirari ſatis non poſſum, cur ita crediderint, cùm nusqvam non occurrant exſecti, qvi libidinantes genituram largiter profundunt. Tolerabilior ſanè eſt illorum ſententia, qvi cenſent, Teſtes non conficere genituram, ſed perficere potiùs, eidemqve fœcunditatem impertiri, &c. Sic Dominicus de Marchettis, *Anat. cap. 6. pag. m. 61.* ideò Confectionem Seminis in Teſticulis negat, qvia nulla foramina reperiantur, per qvæ Semen in Teſticulis jam confectum exire atqve in Vaſa deferentia ingredi poſſet; Item, qvia nullam Cavitatem nullumqve locum Teſtes habeant; In qvô Semen conficere poſſint, nec in ſubſtantiâ Teſticulorum guttula ipſius Seminis reperiatur. Et Georgius Entius *Oper. de Circulat. Sangvin. pag. m. 416.* non tam Semini conficiendo, qvàm ipſi potiſſimùm dephlegmando exaltandoqvè inſervire Teſticulos ſtatuit. Non autem tantummodò Thomæ Cornelio, Conſentino & aliis reſpondet Johannes Bohnius *Circul. anat. phyſiol. Progymnaſm. I. pag. m. 9.* It. Chriſt. Joh. Langius *Phyſiolog. Theſ. 36. Oper. Med. Part. I. fol. 213. & 216. ſeq.* ſed etiam Rombertus Dodonæus *Obſ. Med. Obſ. 39. pag. m.* 100. ex Teſticuli diſſecti centrô Semen erupiſſe refert. Et juxta Frid. Ruyſchium Teſticuli viriles neutiqvam glanduloſi, ſed vaſculoſi ſunt, Semen ad Veſiculas Seminales transmittentes. vid. Joh. Gvil. Pauli *Præfat. in Joh. van Horne Oper.* *** *3.* Præter Teſticulos autem Seminis elaborationi inſervientes huic operi atqvè genituræ, in Coitu

ſub

ſub nomine Seminis effluenti, colligendæ etiam aliæ adhuc partes ſunt deſtinatæ; qvippe juxta Coſmapolit. *Hiſtor. Natural. pag. m. 1. ſeq.* Veſiculæ ſeminales, conſtantes ex plurimis cellulis, glandulosâ ſubſtantiâ intermixtis, Semenqve ſui generis conficientes, cöeunt in ductum communem, qvi viâ inſenſibili ſimul cum vaſis Semen deferentibus Urethram ſubintrat Proſtatarumqve corpora glanduloſa, Urethræ lateribus utrinqve adjacentia etiam in dictam Urethram ſeſe exonerant. Plura vide in Capite antecedente, item infra Capite 8. de Caſtratione.

§. 2.

Cum Seminis virilis materia ad Teſticulos deferatur per Arterias ſpermaticas, de earum ſtatu naturali evolvantur Anatomici; de præternaturali autem pauca hoc locô inſerere nobis liceat. Ordinariè ſcilicet duæ occurrunt Arteriæ ſpermaticæ totidemqve Venæ; qvandoqve tamen tales Arteriæ planè deſunt, qvandoqve numerô abundant. Deficientes arterias in muliere nuper enixâ partum, venas autem admodum conſpicuas annotavit Johannes Rhodius, *Mantiſſ. anatom. Obſ. 42. pag. m. 25. ſeq.* Locô Arteriarum Spermaticarum deficientium in utroqve latere duas Venas vidiſſe. Petrum Pawium, refert Thomas Bartholinus, *Anatom. reform. Lib. I. cap. 21. pag. m. 202.* Anno 1665. Menſe Aprili, Argentinæ Juvenis qvidam viginti annorum decollatus â Sebiziô in Theatrô anatomicô publicè demonſtrabatur, in qvô arteriæ ſpermaticæ deficiebant, referente Theoph. Bierlingio *Adverſar. curioſ. Obſ. 12. pag. m. 32.* ubi in Scholio ſimul ſeqventem Obſervationem annectit. Anno 1656. Menſe Octobre, Lipſiæ Anatomiam habuimus in ſubjectô fœmininô, in qvô Cadavere hoc ſingulare cernere ac obſervare licuit, qvod planè deeſſe viſæ fuerint Arteriæ Spermaticæ, qvippe qvarum ſive originem,

Arteriæ ſpermaticæ,

deficiunt;

 ſive

ſive progreſſum & diſtributionem ſpectâſſes, ne minimum qvidem apparuerit veſtigium. E Renibus verò ſuccenturiatis venam in venas ſpermaticas diſtributam viderunt omnes, qvotqvot præparationi imprimis, qvæ propterea laborioſior fuit, & publicæ interſuerunt demonſtrationi. Item Anno 1664. Jenæ in Theatrô Anatomicô publicô diſſecabatur fœmina, ob parricidium commiſſum Altenburgi Capitis ſupplicium, qvæ experta erat. In hujus Cadavere Arteria ſpermatica utriusqve lateris deficiebat, ramulus tamen exiguus ab Arteriâ hypogaſtricâ ad Teſtes ferebatur, teſte Alardô Hermannô Cummenô *M. N. C. Dec. I. An.* 3. *Obſ.* 113. *p.* 183. *ſeq.* Et An. 4. & 5. *Obſ.* 1. *pag.* 1. refert Carolus Raygerus, notabilem hunc defectum etiam à ſe Argentinæ in ſolenni Anatomiâ Juvenis cujusdam ſuſpendiô necati eſſe notatam; In qvô ſubjectô Anatomicus, Johannes Albertus Sebizius, utrinqve venas qvidem Spermaticas legitimè oriundas, ſed arterias deprehendit nullas. Studiosè perſcrutatus omnia, ſed ne veſtigium qvidem illarum vel ex Aortâ locô conſvetô egreſsûs, vel legitimi cum venis progreſsûs aut in conſtitutionem corporis pyramidalis concursûs invenit ullum. Item Johannes Rudolphus Salzmannus in muliere qvadam decollatâ nullas reperit Arterias ſpermaticas, licet diligentiſſimè inqviſiverit; qvod ipse eò magis mirabatur, cùm antè conceperit filiumqve pepererit. *vid. J. Rud. Salzmann. Obſerv. anat. pag. m.* 7. Eundem Arteriarum Spermaticarum defectum etiam in brutis annotavit Alardus Herm. Cummenus l. ſupra all. v. g. in Cane maſculô ab ipsô diſſectô, qvi nullas habebat arterias ſpermaticas, venam tamen in utroqve latere optimè conſtitutam. Item in aliâ Cane fœminâ ne veſtigium qvidem arteriarum Spermaticarum deprehendebatur, licet hæcce novem Catellis gravida exiſteret. Item etiam in Lepore prægnante & Lupô obſer-

va-

vavit, hac tamen differentiâ, qvod in hôc exiguus ramus ex arteriæ magnæ ramô iliacô ſiniſtrô ejusdem lateris venæ ſpermaticæ inſereretur.

§. 3.

Qvandoqve altera tantùm Alteria Spermatica deeſt, qvale exemplum ex Hoffmannô recenſet Regnerus de Graaf *de Viror. Organ. Oper. pag. m. 29.* Hoffmannus inqviens, dicit, ſe habere ex amicis, D. Petrum Pawium, Anatomicum Batavum, ſecuiſſe Anno 1598. Cadaver Senis ſuſpenſi, qvi venas qvidem ſpermaticas circa initium habebat bifidas, arteriam autem ſpermaticam non niſi unam, ex mediô truncô ortam, decuplô majorem vulgaribus duabus, rectâ in Paraſtatas deſinentem. Hic cùm annum ageret ſexageſimum ſeptimum, tam erat fœcundus, ut uxorem relinqveret gravidam, cum duodecim liberis. vid. etiam Isbrand. de Diemerbr. Anat. Lib. I. cap. 22. fol. m. 106. Dominus Poupart, dum puellam ſeptem annorum diſſecaret, invenit eam in ſiniſtrô latere neqve arteriam, neqve venam emulgentem, neqve arteriam venamqve ſpermaticam habuiſſe, nullum enim indicium vidit, ullam harum partium antea ibidem adfuiſſe & morbo qvodam emarcuiſſe aut abolitum eſſe. *vid. Hiſtor. Academ. reg. Scient. Pariſ. An. 1699. p. m. 273. ſeq.* *Unica arteria.*

§. 4.

Non poſſum, qvin hôc locô inſeram dubium & Cenſuram allegati Regneri de Graaf, cui *l. a. pag. 30.* nugari videntur omnes Anatomici, qvi dicunt, aliqvando unam, aliqvando utramqve arteriam deeſſe; qvia, ſi vas ſangvinem referens adſit, neceſſariò adferens adeſſe debeat, & contrà: ex qvibus liqvidè patet, neceſſariò ſemper arteriam & venam adeſſe debere. Cui tamen Autori reſpondet Alardus Hermannus Cum- *Dubium.*

 me-

menus *l. a.* non neceſſe eſſe, ut vas aliqvod ſangvinem afferens adeſſe debeat, ſi vas recipiens adſit, & vice versâ; poſſe enim adeſſe alias tum venas, tum arterias, qvæ vices horum abſentium ſupplere poſſint, & afferre eum ſangvinem, qvem venæ revehunt & contra, &c. Vid. etiam Theodor. Kerckring. *Spicileg. anat. Obſ. 32. p. m. 72. ſeq.*

§. 5.

A defectu arteriarum ſterilitas.

Deinde Johannes Riolanus *Anthropograph. Lib. 2. cap. 25.* aſſerit, ſteriles eſſe, qvibus deſint arteriæ Spermaticæ, licet genitalia aliàs optime habeant conſtituta. *vid. M. N. C. Dec. I. An. 3. Obſ.* 113. *pag.* 184. Cui tamen contrariantur exempla utriusqve ſexûs hactenus allegata; ſiqvidem vir ille ſuſpenſus â Petro Pawio ſectus adeò fuit fœcundus, ut ſexageſimô ſeptimô ætatis anno uxorem gravidam cum duodecim liberis relinqverat: Item Canis à Cammenô diſſectus ſalaciſſimus & fœcundus fuit; Item alia canis fœmina, in qvâ ne veſtigium qvidem arteriarum ſpermaticarum deprehendebatur, novem catellis gravida fuit; Qvod etiam de lepore prægnante modò adduximus.

§. 6.

Arteriæ Sperm. plures.

Nonnunqvam econtrà Arteriæ ſpermaticæ numerum ordinarium excedunt, indeqve etiam Medici ob copioſiorem ſangvinis affluxum non immeritò ſalacitatem nimiam derivant. Lipſiæ Anno 1662. trigeſimô die Maji, Murarii cujusdam Uxor ob adulterium aliqvoties commiſſum capite mulctata diſſecabatur, in cujus dextrô latere duplex arteria conſpiciebatur Spermatica, referente Caſparô Theophilô Bierlingiô, *Adverſar. Curioſ. Obſ. 29. pag. m. 59.* Ubi etiam aliqvoties tàm in Viris, qvàm in fœminis in libidinem admodum propenſis obqve hanc decollatis, in diſſectionibus, arterias ſpermaticas exceſſu

ceſſu peccantes ſe obſervaſſe addit. Binas arterias in unô latere, alteram locô ordinariô, alteram ab emulgente enátam inveniſſe dicit Philippus Verheyn, *Anatom. Tract. 2. c. 16. pag. 152. & c. 19. pag. m. 163.* duplex etiam arteria Spermatica in dextro latere fœminæ infanticidæ ſuffocatæ atqve Anno 1685. in Theatro Anatomico Lipſienſi diſſectæ ab Excell. Johanne Bohnio demonſtrabatur. Salomon Albertus & Johannes Riolanus, & qvidem qvilibet eorum Cadaver maſculum ſecuit hominis ultimô ſuppliciô ob facinora affecti, in qvô uterqve tres emulgentes in dextrum renem deſcendentes ſe reperiſſe ſcribit. vid. Th. Bartholin *de Flagror. Uſu Vener. p. m. 82. ſq.* Qvatuor arterias Spermaticas, venam nullam in Virgine qvadam duos circiter & viginti annos natâ invenit Theodorus Kerckingius, qvarum una dextrarum ab arteriâ emulgente, altera ex arteriâ magnâ trahebat originem; ſiniſtræ autem ambæ ex emulgente prodibant. Anteqvam ſe inſinuarent Teſticulis ſeu Ovariis in Corpus pyramidale, ut arteria venaqve ſimul junctæ ſolent, nullis comparentibus venis Sociis coaleſcebant. *v. Th. Kerckring. l. a.* *qvatuor.*

§. 7.

Venæ Spermaticæ plures. Qvod hactenus de Arteriis Spermaticis diximus, idem etiam qvandoqve in talibus venis occurrit; cum in exemplô, modò ex Kerckringiô allegatô, qvatuor eqvidem arteriæ, nulla verò vena inventa fuerit. In calculosô econtrà ſeptem Venas emulgentes totidemqve arterias, qvatuor à latere ſiniſtrô diverſis locis prodeuntes, qvarum ultima ab iliacâ manabat, tres â dextrô diverſis locis ſe vidiſſe ſcribit Ambroſius Paræus *de Anatom. Corp. hum. ſeu Oper. Lib. 2. cap. 25. fol. m. 69.* Venam Spermaticam ex utrâqve parte duplicem, tam in exortu, qvàm progreſſu in corpore meretricis, qvæ ob infanticidium aqvis ſubmerſa fuerat, obſervavit Johannes Rudolphus Salz-

Salzmannus, *Obſ. anat. pag. m. 35. & p. 69.* aliud exemplum recenſet cujusdam ſuſpenſi, in qvô tres venas ſpermaticas invenit, qvarum duæ dextra & ſiniſtra more ſolitô, tertia verò è truncô Venæ cavæ prope emulgentem ſiniſtram exoriebatur, & mox cum dextrâ è truncô communi modô prodeunte deorſum abibat ad dextrum Teſtem. Tres venas Spermaticas à truncô venæ cavæ in dextrô latere ortas, qvæ poſtea in mediô itinere unicam efformabant & in Teſtem deſcendebant, bis vel ter ſe obſervaſſe ſcribit Dominicus de Marchettis *Anatom. cap. 6. pag. m. 58.* Venam ſpermaticam dextram geminam, qvarum una craſſior ex emulgente dextrâ, altera ex cavâ oriebatur, in deſcenſu tamen aliqvot invicem anaſtomoſes patiebantur, in publicâ infanticidæ diſſectione Anno 1669. ſpectandam expoſuit Johannes Arnoldus Friderici. *vid. Luc. Schrœckii Schol. in Joh. Helwig. Obſ. 129. p. m. 353.* In cadavere fœminæ cujusdam Vaſa Spermatica adeò magna fuerunt deprehenſa, ut in utroqve latere digitum craſſitie ſuperarent. v. Benjam. Bened. Petermann. *Obſ. med. Dec. I. Obſ. 5. p. m. 8.*

§. 8.

Seminis Organa Teſticuli. Per dictas arterias Spermaticas, mediante ſangvine, Materia Seminis ad Teſticulos pro ejusdem elaboratione vel perfectione defertur, ideò etiam omnium animalium, mutuò congreſſu generantium, mares Teſticulis, & qvidem ordinariè duobus, ſunt inſtructi, de qvibus imprimis in hôc capite agemus.

§. 9.

Teſticulorum denominatio. Vocantur ſcilicet hæc Seminis Organa Latinis Teſtes, à teſtando, vel qvòd virilitatis & ſexûs teſtimonium præbeant, ſiqvidem in Viris foris ſunt penduli; vel qvòd mortem vel ſalu-

ſalutem ægrotantium marium teſtificari rudis plebecula ſibi perſvaſum habeat; Etenim laxati & oblongi moriturum, adducti verò & contracti ſervatum iri ajunt, juxta Franc. Plazzon. *de Partib. generat. inſervient. Lib. I. cap. 6. pag. m. 21.* ubi etiam rectiùs, Teſticulos, qvàm Teſtes vocari debere, arbitratur, qvia teſtium nomine venit, qvicqvid teſtimonium præbere poteſt, non autem teſticulorum; Vocantur enim in judicium teſtes, non verò teſticuli; qvare ut ſexum teſtentur, licet parvi, tamen ſatis idonei habentur teſticuli. Aliis tamen vocabulum teſtes ideò retinere placet, qvia olim Romani ad teſtimonia in judicio non niſi viros, id eſt, teſtes habentes admittebant, econtra teſtibus privatos, tanqvam non viros, repudiabant. v. Isbr. Diemerbr. *Anatom. Lib. I. cap. 22. fol. m. 108.* & Gothof. Mœbii, *Phyſiolog. cap. 19. pag. m. 462.* Teſtes etiam dicuntur Ova, Colei, item lanuvini & cliternini vel clitorini. v. Chriſt. Fr. Garmann. *Oolog. diſſert. 2. §. 14. p. 64.* Lud. Cœl. Rhod. *Lect. antiqv. Lib. 4. cap. 7. pag. m. 125. ſeq.* Item Renes, venatoriâ qvidem Dialectô & Latinis veteribus, ſecundum Iſac. Caſaubonum, Polimenta. vid. Georg. Hieron. Velſch. *Annot. in Achill. Graſſer. Obſ. 83. p. m. 40.* Græcis appellantur δίδυμοι gemelli, item ὄρχεις & ὀρχέδια, forſan ab ὀρχάμυ, ſecundum Fr. Plazzon. *l. a.* Eſt enim ὄρχαμος dux populi; qvaſi animalia teſticulos habentia ſint duces totius gregis, ut Vir gregis ipſe caper, teſte Virgiliô. Notum etiam eſt ex Botanicis, Orchidum nomine qvoqve venire Satyrium ejusqve Species, qvarum radices binos teſticulos monſtrant, vid. Thom. Pancov. *Herbar. pag. m. 362. & no. 213.* Joh. Schrœder. *Pharmacop. Lib. 4. pag. m. 682.* Dioſcorid. *Lib. 3. cap. 24. Edit. Petr. And. Matthiol. fol. m. 634. ſeq.* Carol. Cluſii *Hiſtor. rarior. Plantar. Lib. 2. cap. 61. fol. m. 267.* Georg. Dan. Coſchwiz *in Schrœd. fol. m.* 1141. Dominic. Chabræi,

Stirp. Icon. fol. m. 247. P. A. Matthiol. *Herbar. Lib. 3. cap. 99. fol. m. 302.* Joh. Th. Tabernæmont. *Herbar. Lib. 2. Sect. 9. cap. 1. ſeq. fol. 369. ſeq. cap. 4. fol. 377.* Paul. Hermanni *Catalog. Hort. Acad. Lugd. Batav. pag. m. 459. ſeqq.* Joh. Raj. *Method. Plantar. emend. p. m. 121.* Miſc. Nat. Cur. *Dec. I. An. I. p. 143. An. 2. p. 73. ſeqq.*

§. 10.

Definitio. Sunt autem Teſticuli ſeu Teſtes partes genitales extra abdominis cavitatem in Scrotô propendentes, Semini con- aut per-ficiendo deſtinatæ, ex tenuiſſimis qvaſi funiculis conglomeratis, vel potiùs minutiſſimis vaſculis conſtantes.

§. 11.

Structura. De Subſtantiâ, Structurâ & Uſu Teſticulorum, cùm variæ ac differentes à Veteribus & neotericis Autoribus foveantur Opiniones, benevolum Lectorem ad illorum evolutionem remittimus, recentiorum ſolummodò qvorundam verba allegantes. Teſticulorum ſcilicet ſubſtantiam recentiorum diligentia detexit, eſſe minutiſſimorum vaſculorum congeriem, qvæ, ſi abſqve diſruptione diſſoluta ſibi invicem annecterentur, facilè viginti ulnarum longitudinem excederent. Vid. Theod. Valent. Kramer. *Medicin. docent. ducent. Part. 1. Theſ. 3. pag. m. 29.* Hanc texturam vaſculoſam à Regner. de Graaf. *Tr. de Organ. Viror.* aut, ſi mavis ab Auberio, Profeſſore Anatomiæ Piſanô, Anno 1657. primùm eſſe deſcriptam, ſentit Chriſtianus Johannes Langius, *Phyſiolog. Th. 36. Oper. Med. Part. I. fol. m. 211.* Qvæ textura in gliribus, apris & arietibus, ſine ullâ præparatione facilè conſpicitur, in homine autem præmiſsâ maceratione in aqvâ tepidâ optimè in conſpectum datur. Structuram & uſum Teſticulorum Martinus Liſter. *Diſſertat. de Humor. cap. 41. pag. m. 393.* his verbis bre-

breviter delineat: Teſticuli meræ & ſolæ glandulæ ſunt: nam in his ſunt innumeri ductûs longiſſimi ex tunicis craſſiuſculis conſtituti, in alia atqve alia Vaſa ampliora, ſcilicet epididymia & præparantia tandemqve in Veſiculas ſeminales deſinentes: atqve hæ in Penem, Coitûs tempore, Semen contentum & repoſitum eructant, foràs ejaculandum: atqve harum glandularum cum arteriolis comnaiſſarum hæc configuratio eſt; nec ullus alius humor tantos partium organicarum apparatûs jactat, præter bilem & Lac. Et Louis Belleſontaine *dans la Medecine dogmat. Exercit. 7. pag. m. 31. ſeq.* prolixiùs de hac materiâ ita ſcribit: La matiere de la Semence eſt le Chyle porté avec le ſang aux teſticules par les arteres ſpermatiqves, & là ſeqveſtré par une infinité de petites glandes, qvi ſont dans la partie tubuleuſe de la ſubſtance du teſticule. Qve cette matiere ne peut venir là par d'antres moiens, qve par ces vaiſſeaux, il eſt prouvé & confirmé par la diviſion & diſperſion de ces mémes arteres, leurs contorſions & leur correſpondance avec autant de Veines. Ces choſes paroiſſent être faites, à fin qve le ſang ſoit porté aux teſticules avec plus de vîteſſe, & qv'il s'en retourne plus lentement, & ainſi qve la plus noble partie du chyle ait le temps de ſe ſeparer pour étre la matiere de la Semence, c'eſt à dire, qve conſiſtant en particules convenantes entr'elles en mouvement, figure, grandeur & ſituation, elles puiſſent s'unir pour former l'abregé de l'eſpece. Toute la partie tubuleuſe de la ſubſtance du teſticule n'eſt autre choſe qv'une aſſemblage & ramification des arteres ſpermatiqves en forme de labirinthe & anfractuoſitez, à quoi leurs envelopes ſervent beaucoup; car ſi on les en de pouille & qu'on mette le teſticule dans l'eau, aprés qvelqve maceration on pourra débarraſſer ces vaiſſeaux les uns d'avec les autres, en ſorte qu'on en trouvera plus de

vingt annes de longueur, qvi pourtant ne ſeront qv'un même vaiſſean. Par les envelopes courent en ſerpentant pluſieurs nerfs, qvi portent à ces parties qvantité d'Eſprits animaux, les qvels par leurs influance hâtent le mouvement du ſang par en pas, & ſucceſſivement étreciſſent la cavité des vaiſſaux, & ainſi aident à la tranſcribration du chyle, & toutes les particules incapables de devenir Semence, ou d'être emploiées à la nutrition, par les veines & vaiſſeaux lymphatiqves s'en retournent au coeur. Ob evitandam autem prolixitatem plura de Teſticulorum Anatomiâ hic addere animus non eſt, evolvi autem poſſunt Andr. Veſal. *de Corpor. human. fabric. ſeu Anatom. Lib. 5. cap. 13. fol. m. 401.* Joh. Vesling. *Syntagm. Anatom. cap. 6.* ejusqve Commentator Gerardus Blaſius, *pag. m. 401.* Isbr. Diemerbr. *Anatom. Lib. I. cap. 22. fol. m. 108. ſeq.* Franc. Plazzon. *de Partib. Generat. p. m. 20. ſeq.* Thom. Bartholin. *Anatom. reform. Lib. I. cap. 22. pag. m. 208.* Regner. de Graaf *de Viror. Organ. pag. m. 4. ſeq.* Steph. Blancard. *Anatom. Part. II. cap. 27. pag. m. 94. ſeq.* (qvod integrum caput cum ſeqventi à pag. 94. usqve ad 168. Blancardus ex allegato Regnerô de Graaf ſine Autoris mentione fideliter exſcripſit.) Philipp. Verheyn, *Anatom. Tr. II. cap. 19. pag. m. 158.* Joh. Maurit. Hoffmann. *Ideæ Machin. human. ſect. 9. §. 4. pag. m. 82. ſeqq.* Act. Anglican. Philoſoph. 1668. *Menſ. Maj. pag. m. 565.* Joh. Frid. Ortlob, *Oeconom. Animal. diſp. 14. §. 11. pag. m. 109.* Caſp. Bartholin. *Specimin. Hiſtor. anatom. p. m. 80. ſeq.* Joh. Gothof. Berger. *Phyſiolog. medic. cap. 19. pag. m. 244. ſeq.* Eman. Kœnig, *Regn. anim. pag. m. 52.* Chriſt. Joh. Lang. *Oper. Part. I. fol. m. 211. ſeq.* Bernh. Connor. *Evangel. medic. pag. m. 62.* Joh. Barthol. Adam. Beringer. *Inſtitut. med. Theſ. 15. p. m. 36.* Jac. de Sandris, *de natural. & præternat. Sangvin. Stat. cap. 4. p. m. 141.*

Plagium.

m. 141. Fridericus Ruyſchius, *Theſaur. anatom. II. p.m. 62.* ſiſtit Teſticulum humanum diſſolutum, id eſt, ita præparatum, ut vaſcula, Semen conficientia, à ſe invicem receſſerint, ut eò diſtinctiùs videri poſſit, Teſticulorum conſtitutionem neutiqvam eſſe glanduloſam, ſed vaſculoſam. vid. etiam ejusdem *Theſaur. III. pag. 41. & Theſ. IV. pag. 7. & p. 26.* ubi luculenter apparere ait, ſubſtantiam Teſticuli nil eſſe, niſi vaſculorum faſciculos varios coloris cyanei. vid. itidem *Theſaur. VIII. p. 24.* vid. etiam Leal Lealis *Epiſt. ad Dominic. de Marchettis de Partib. Semen conficient. in Viro, p. m. 27. ſqq.* Dominum Mey in Teſticulis maris veſiculas reperiſſe iis ſimiles, qvæ in Ovariis fœminarum aſſervantur, & in aqvâ calidâ pariter indurantur, referunt Collectores Actor. Erudit. *An.* 1712. *Menſ. April. p.* 148.

§. 12.

In Statu præternaturali Teſticulum totum cartilagineum à contuſione ex aurigâ exſectum ſe vidiſſe refert Philippus Jacobus Hartmannus *M. N. C. Dec. II. An.* 10. *Obſerv.* 156. *pag. 245.* Item in hernioſi cujusdam diſſectione repertus eſt Teſticulus ſiniſter ingens inſtar pomi aurantii mediocris, albicans & durus, ſubſtantia ejus interior firma, ligamentoſa, & ex parte ad cartilaginis naturam accedens, vid. Juſti Schrader. *Obſervat. anatom. med. Dec. II. Obſ. I. pag. m. 203.* *Teſticulus cartilagineus.*

§. 13.

De Teſticulô oſſeô humanô ſeqventem obſervationem recenſet Reinholdus Wagnerus Ephemerid. Acad. Nat. Curioſ. *Cent. I. & II. Obſ. 20. p. 93.* Tornator, inqviens, ſeptuagenarius, nomine Hanß Saldau, Regiomonti Anno 1685. die 20. Januarii, teſticulorum hydro- & ſarco-cele laborans, *Oſſeus.*

dextrum Paracentheſi ſibi perfodiendum curavit: Inter Operationis ἐγχείρησιν Parens deſideratiſſimus, Daniel Wagner, Chirurgus, præſente D. Linemannô alterum qvoqve ſiniſtrum teſticulum duriſſimum deprehendentes, ipsô ægrô fatente, jam ultra triginta annos hunc tantam duritiem, nullô tamen dolore notabili, contraxiſſe comperiunt. Tandem die 27. Novembris miſerô, vitam cum morte commutante, ex anatome patuit, totam ſiniſtri teſticuli convexam ſuperficiem, craſſitie pennæ columbinæ, in os duriſſimum abiiſſe, adeò, ut ad duritiem petroſi oſſis proximè accederet: Superficies externa exteriori facie ſatis erat aſpera & inæqvalis; Interior verò lævis: & in hac parte concavâ latitabat materia gelatinoſa Seminis corrupti. Juvenis qvidam occaſione familiaritatis â fœmina ipſi permiſſæ, cujus in uſu tamen certis limitibus exercebatur, in altero teſticulorum dolorem exqviſitiſſimum, eô gradu per duas horas durantem, nec niſi reliqvo die plenariè ceſſantem perſentiebat. Aliqvot diebus poſt in ipsô locô tumorem ſe habere magnitudinis avellanæ deprehendit. Elapſis poſt hæc ſex menſibus ovum Gallinæ Indicæ magnitudine exſuperabat; dolorem verò nullum creabat. Deniqve cum duobus inſeqventibus menſibus enormiter excreſceret, amputationem ejus Dominus de S. Donat ſuſcepit: Inventa eſt in ejus anterioribus maſſa carnea candidiſſima, ſolidiſſima & fibrarum expers, contenta qvaſi ſecundina aliqva & qvantitati aqvæ, qvantam magnum cochleare caperet, innatans. Apertâ iſtâ maſsâ carneâ Dominus de S. Donat in medio ejus vidit globum oſſeum, duas qvaſi habentem orbitas. Globus ipſe ſolidus erat, cavitatis expers, emittebatqve circum circa radios oſſeos formâ ſtellæ, ſine collocatione tamen regulari. vid. Hiſtor. Academ. Reg. Scient. Pariſ. *An.* 1699. *pag.* 275. *ſeq.*

§. 14.

§. 14.

Qvoad numerum Teſticulorum jam ſupra diximus, Mares animalium atqve Viros ordinariè duobus gaudere Teſticulis, & qvidem ſecundum Roſinum Lentilium, *M. N. C. Dec. III. An. 3. App. pag. 80.* ideò, ut unius defectus alterius uſu ſarciatur. Siqvidem variis â cauſis dantur Monorchides ſeu unicô armati teſticulô, & qvidem vel à partu ſeu nativitate, vel à Caſtratione, vel ab aliô infortuniô. Illorum exempla reperimus apud Regnerum de Graaf, *de Viror. Organ. p. m. 6.* ubi refert, Riolanum in Juvene viginti qvinqve annorum, in Scholis publicè diſſectô, unum tantùm offendiſſe Teſticulum eumqve ſiniſtrum marcidum ac vitioſum, dextriqve per Caſtrationem aut per punctum aureum exempti nulla fuiſſe indicia. Cùm nec in Scroto, nec in Ingvine ulla Cicatrix apparuerit. vid. ipſius Joh. Riolan. *Anthropagr. Lib.* 2. *c.* 21. *p.* 277. *ſeq.* Locum tenens qvidam Hecticâ defunctus erat Monorchis, in burſa non diſcreta. v. Act. Medicor. Berolin. *Vol. II. p. 92.* Imô ipſe Regnerus de Graaf in Noſocomio Leydenſi aliqvando Cadaver diſſecuit, in qvô unus tantùm Teſticulus reperiebatur, nullâ cicatrice in ingvine aut Scrotô exiſtente. Monachum unicum habentem Teſticulum obſervavit Petrus Borellus, *Obſ. med. Cent. II. Obſ. 60. p. m. 160.* De villicô monorchide, vid. Sam. Braunius, *M. N. C. Dec. I. An. 4. & 5. Obſ.* 13. *pag.* 18. In Præfecti cujusdam filiô unum tantùm Teſtem Scrotum tegebat, juxta G. W. Wedelium, *vid. M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſ. 236. p. 338.* ubi etiam Studioſi meminit, qvi pariter unicô Teſte virilitatem probavit. vid. etiam G. W. Wedel *Patholog. medic. Sect. I. cap. 5. pag. m. 75.* & Theophil. Bonet. *Medicin. Septentr. Part. I. Sect. 31. fol. 857.* Unicum Coleum ab utrâqve parte ſpermatica Vaſa ſuſcipientem vidiſſe, refert Leal Lealis, *de Partib. Semen conficient. pag.*

Teſticulorum numerus.

Unicus à nativitate.

pag. m. 11. Filiolus Teſticulô ſiniſtrô carere viſus, vaſis tamen ſeminalibus ibidem præditus, dexter autem major, qvàm pro ætate, ſimulqve ramice aqvosô in Elythroide tunicâ affectus fuit, teſte Henricô Smetiô, *Miſcell. med. Lib. 10. pag. m.* 572. Unum Teſticulum in fæcundô virô obſervavit Thomas Bartholinus, *vid. ejusd. Anatom. ref. Lib. I. cap.* 22. *pag.* 208. In Cadaveris humani latere dextrô neqve teſticulus, neqve Vaſa ſpermatica, imò neqve amputationis veſtigia ulla deprehendebantur, referente der Noue, v. Nicol. Blegny, *Zodiac. med. gall. An.* 3. *Januar. Obſ.* 3. *pag. m.* 6. Syllam & Cottam unô tantùm fuiſſe teſticulô inſignes, legimus in Ludov. Cœlii Rhodig. *Lection. antiqv Lib.* 4. *cap.* 7. *fol. m.* 126. Prænobilis Puellus à nativitate unicum tantum Teſticulum eumqve dextrum obtinuit, alterô ſiniſtrô totaliter deficiente. Verum qvod natura in numerô negavit, iterum in magnitudine compenſavit, erat enim hic teſticulus dexter duplo major, qvàm pro præſenti ætate eſſe deberet, juxta Philipp. Frauendorfferum, *M. N. C. Dec. III. An.* 7. & 8. *Obſ.* 20. *p.* 38. *ſeq.* Plura exempla vid. Johan. Schenck. *Obſerv. medicin. Lib.* 4. *fol. m.* 528.

§. 15.

Alter latet in ingvine.

Hoc locô tamen monendum, non ſemper in ejusmodi exemplis alterum Teſticulum reverà abeſſe, ſed ſæpe ſæpiùs alterum eorum in Ingvine latére, vel in Abdominis imô reconditum eſſe; qvale exemplum de nobili Juvene recenſet Olaus Borrichius, *Act. Hafn. Vol. IV. Obſ. 66. pag. m. 169. ſq.* ſcilicet hic à puerô non niſi unicum in Scrotô ſenſerat Teſticulum; in ipſius tamen defuncti balſamatione ex abdominis ſinu etiam alter non minus benè habitus firmusqve, qvàm ille prior, imò toroſior, pleniorqve prodiit. Puſillum econtra & exſuccum in abdomine reconditum dextrum teſticulum pa-

pariter in nobili adoleſcente idem Borrichius ibidem *Vol. V. Obſ. 68. pag. 164.* obſervavit. Adoleſcens qvidam octodecim circiter annorum, dum ex Rhedâ fortiùs in terram proſilit, ingentem in ſiniſtrô ingvine percipit dolorem, ut etiam aliqvoties animô inde deficeret. Parentes, ex tumore in Ingvine animadversô herniam metuentes, Medicum accerſunt, qvi ipſum monorchidem eſſe intelligens per linimenta & cataplaſmata emollientia teſticulum ibidem latitantem ex Ingvine ad Scrotum protrudit, ut, qvi hactenus in forô teſtari non poterat, nunc boni teſtis officiô fungi poſſet, teſte Johanne Henr. Brechfeld, *Act. Hafn. Vol. I. Obſ. 106. p. 207.* Teſticulum alterum à primâ nativitate abdominis interiori cavo incluſum & greſſum in puerô aliqvatenus impedientem obſervavit Thom. Bartholinus, *Cent. 1. Hiſtor. 36. pag. m. 50.* In herniosô qvodam ſiniſter teſticulus inſtar pomi aurantii mediocris apparebat atqve ad Cartilaginis naturam accedens; dexter autem ſanus, valde tamen exiguus erat, qvi proinde admodum ſemper delituerat, ut hic homo in puerili ætate à multis pro Monorchide habitus fuerit. v. Juſt. Schrader. *Obſ. anat. med. Dec. 2. Obſ. 1. pag. m.* 203. In Infante octo menſium alterum Teſticulum in Ingvine delitescentem, alterum ſcroto incluſum annotavit Petrus de Marchettis, *Obſ. med. chir. Obſ. 58. pag. m. 89.* ubi addit, Teſticulum illum poſtea ſpatiô ſeptem aut octo menſium ſenſim in Scrotum prolapſum eſſe, ut Sectione opus non fuerit, qvam ipſius pater, tonſor, paraverat. De Studioſo, cui Teſticulus ſiniſter non in Scrotô, ſed ſupra Os pubis transpoſitus intra ventrem erat, vid. Mart. Ruland. *Curat. Empiric. Cent. 5. Curat. 98. pag. m. 360.* In ſolenni furis Anatome ſolus Teſticulus ſiniſter extra abdomen in Scrotô deprehendebatur, dexter verò in Ingvine dextrô ad radicem Penis latitabat, teſte Georgiô Segerô *M. N. C.*

Dec. I. An. 8. Obſ. 82. p. 61. Illuſtri ac Reverendo Viro deerat in propriô locô teſtis ſiniſter, cùm tamen nec inciſionem, nec aliqvid aliud ibi circa Scrotum ab aliqvô externô paſſus fuerat; e contrà verò in Ingvine ſiniſtro Tumor adfuit, in qvô absqve dubiô latuit teſticulus. vid. Jul. Cæſ. Claudin. *Reſponſ. & Conſult. med. Conſ. 4. pag. m. 316.* In Juvene viginti trium annorum unicus tantùm Teſticulus, ſiniſter nempe, in Scrotô comparuit, dextrô cutem inter & muſculos abdominis in Ingvine latente, annotante Lucâ Schrœckiô, *M. N. C. Dec. II. An. 2. Obſ* 14. *p.* 34. In Virô literatô Teſtem dextrum intus latentem, ſiniſtrum, verò flaccidum externè deprehendit Georgius Ern. Stahl, v. *Diſput. de Impotent. viril.* §. 4. Vir qvidam præſtans retractum habuit Teſticulum ſiniſtrum per tredecim annos, ſed currente decimô qvartô comparuit & foris remanſit. vid. Phil. Salmuth. *Cent. I. Obſ. 91. p. m. 55.* In Puerô, qvem Chirurgus imperitus tanqvam hernioſum curaverat, unicum in Scroto teſtem, alterum in Ingvine obſervavit Ambroſius Paræus. v. *Oper. Lib. 7. cap. 16. fol. m.* 181. Ejusmodi exemplum etiam in Cane obſervavit Juſtus Frid. Dillenius, Teſticulo ſcilicet alterô ſatis magnô extrinſecus pendente, alterô verò minore intus latente, *vid. M. N. C. Dec.* III. *An. 7. & 8. Obſ. 163. p.* 281.

§. 16.

A retractione.

Qvandoqve etiam â morbis alterum Teſticulum è Scrotô in Ingvina vel ipſum abdomen retractum reperimus, v. g. in calculoſô, cujus ren ejusdem lateris poſt ſectionem magnô Calculô obſeſſus erat, Teſtem cum epididymide è Scrotô in abdomen retractum deprehendit Henricus Meibomius. *vid. ejusdem Diſputat. de Calcul. Renum Helmſtad.* 1679. *Reſpond. Juſto Nicol. Ottone habit.* §. 17. Bina exempla retractionis Teſticuli alterius in Ingven, obſervavit Philippus Salmuth, & qvi-

qvidem alterum in abſceſſu renis dextri cum inflammatione Hepatis, alterum à Calcitratione, in puerô, qvi ab aliô calcibus circa Teſticulum petitus in febrem & ejusdem Teſticuli retractionem incidit, cum morte ſubſeqvente. *vid. Salm. Cent. I. Obſ.* 19. *p. m.* 13. *ſeq.* Aliud exemplum retracti Teſticuli *vid. ibidem Obſ.* 91. *p.* 55. Item à Venere immoderatâ idem annotavit dictus Autor, *Cent.* 3. *Obſ.* 63. *pag.* 142. De Barone qvodam, qvi ex duriore ſuccuſſu Eqvi in anteriorem ephippii partem allidens Teſticulum ſiniſtrum adeò inter infimas abdominis muſculorum extremitates in Ingven intrudebat, ut nullô poſtea modô reduci poſſet, vide Joh. Schenck. *Obſerv. med. Lib.* 4. *fol. m.* 529. Retractionem Teſticuli ſiniſtri in Juvene qvodam, poſt Gonorrhœam diuturnam Teſticulô venereô laborante, mihi obſervare licuit; Huic nimirum detumeſcens rurſus Teſticulus cum dolore vaſorum ſpermaticorum tractivô verſus Ingven aſcendebat ibidemqve per aliqvot dies permanebat.

§. 17.

Porrò per Caſtrationem ſæpiſſime alterô teſticulô tam pueros, qvàm adultos ab Operatoribus privari, res ſanè qvàm notiſſima maximeqve deploranda eſt. Imò Adoleſcens 25. annorum, Vinitoris filius prope Eslingam, â duodecim annis, Herniam, capitis magnitudine, occultavit, â bubulco in herniæ ſectione curato qvæſivit, qvomodô liberatus fuerit à ſuo malo. Qvæ obſervans, ut ſibi qvoqve remedium qværeret, domi ſolus, ſub tecto domûs, repreſſis inteſtinis, cultro pertundit Scrotum. Sed qvia is non ſatis acutus erat, deſcendit & alium ſumſit panarium, Cote acuatum, longiori vulnere findit Scrotum, eripit teſticulum & reſcindit, ligationis vel conſtrictionis immemor, qvieſcit tandem in lecto, &c. Convaluit tamen præter Spem. *vid. M. N. C. Dec. II. An.* 4. *A Caſtratione.*

 Obſ.

Obſ. 7. pag. 11. Interdum etiam Herniotomi atqve Empirici Herniam inteſtinalem curaturi Scrotum alterô Teſticulô privant, dum foramen Peritonæi poſt reductionem Inteſtini prolapſi intrusô Teſticulô obturant. Qvid autem de hac curandi methodô cenſendum ſit, videatur Joh. Sculteti *Armamentar. Chir. Part. 2. Obſ. 64. pag. m.* 91. ubi ſcribit: Probè obſervent Chirurgiæ tyrones, ut in tradita Inteſtini prolapſi reductione Teſticulum in Scrotô pendere relinqvant, ne in foramen adactus & ibidem qvaſi coarctatus doleat atqve dolens conjugalem coitum prohibeat. Ibidem etiam dictus Autor Piſtoris filium, qvi ob malè curatam herniam Teſticulum in Ingvine geſſit, ſe noviſſe addit. Apud Hottentottos omnes, qvotqvot naſcuntur maſculi, ſtatim à nativitate alterutrô caſtrantur Teſticulô, ne infrugifera terra plures, qvàm alere poſſit, Incolas recipiat, juxta Wilh. ten Rhyne *de Promontor. Capit. bon. ſpei, cap.* 22. *pag. m.* 64. Teſticulum ſiniſtrum ipſis exſcindi refert Johannes Jac. Saar Oſt-Indianiſche Reiſe-Beſchr. *cap. 17. fol. m. 157.* Alii hoc de dextrô Teſticulô aſſeverant, & qvidem aliam ob cauſam, ſcilicet, ut iſti puelli ſint velociores curſu. vid. Roſin. Lentil. *M. N. C. Dec. III. An. 3. App. pag. 82.* vid. etiam P. Tachards Reiſe nach Siam, *Lib. 2. pag. m.* 102.

§. 18.

Cautela Chirurgica.

Hac occaſione qvoqve monendi mihi videntur Chirurgi atqve Herniotomi, ne ejusmodi tumorem in Ingvine, qvandoqve à latente vel etiam à retractô Teſticulô exortum, ſemper pro Herniâ aut bubone ingvinali habeant, talemqve tumorem vel cultrô incidant, vel ſuppurationem ejusdem tentent; ſed ante omnia inqvirant, an ejusmodi ægrotantes ſint monorchides, ſive unicum tantùm in Scrotô habeant Teſticulum. Siqvidem interdum etiam in adultis, uti hactenus dictum;

ctum; accidere ſolet, ut per motum vehementem, aut ſaltum ab altiori loco, Teſticulus in abdomine vel Ingvine hucusqve latitans deſcendat, ibiqve tumorem atqve dolorem ad animi usqve deliqvium excitet. Vel poteſt etiam Teſticulus per Convulſiones ſeu ſpaſmos ex Scrotô verſus ſuperiora retrahi, qvalia exempla aliqvot, & dum hæc ſcribo, in qvodam ſubjecto, Teſticulorum tumore vagô, id eſt, modò dextrum, modò ſiniſtrum Teſticulum retrahente, nota mihi ſunt. Qvare Chirurgus Teſticulum neqve manu verſus abdomen retrudere, neqve repellentibus vel adſtringentibus, multò minus ſubligaculis ejus deſcenſum impedire aut remorari, aut inſtar Bubonis venerei vel peſtilentis tractare, ſed potiùs per linimenta & Cataplaſmata emollientia viam ad Scrotum perveniendi ipſi pandere debet; Imò juxta Ambroſ. Paræi *Theſaur. Chirurg. Lib. 7. cap. 16. fol. m. 181.* ejusmodi perſonis curſitationes atqve ſaltationes permittendæ & imperandæ ſunt, ut eò citiùs in Scrotum promoveatur Teſticulus atqve ex Monorchide Disorchis evadat, qvale exemplum ibidem de puero refert.

§. 19.

Interdum etiam ambo Teſticuli in unum Corpus ac in unicum qvaſi Teſtem coaleſcunt, uti refert Alardus Hermannus Cummenus, in Viri triginta annorum Scrotô unicum tantum corpus fuiſſe repertum, lineâ qvidem & inciſione aliqvâ diſtinctum, ſed unum, gemino tamen Teſti magnitudine æqvale, atqve pro duplici Teſticulô â naturâ elaboratum. Gemini enim Epididymi & Vaſa deferentia item geminata tactu explorari poterant. *vid. M. N. C. Dec. I. An. 3. Obſ. 110. p. 180.* Ambos etiam Teſticulos in unum coalitos in Cane obſervavit Theodorus Kerckringius, *Spicileg. anatom. Obſerv. 76. pag. m.* 150. *Teſticulorum coalitus.*

§. 20.

Utriqve Teſticuli deſunt

Nonnunqvam etiam non modò alter, ſed uterqve Teſticulus in Scrotô deſiderantur, iterumqve vel â primâ generatione, ſeu partu, vel ab infortuniô, aut morbô, vel à reſectione, aut caſtratione. In primô Caſu uterqve Teſticulus vel reverà abeſt, qvale exemplum de monorchi Parente anorchin filium generante, obſervavit Michael Fridericus Lochnerus, *Ephemerid. Academ. Nat. Cur. An. I. & II. Obſ. 191. pag. 418.* Item uxor qvædam gemellos peperit, filiolam & filiolum, cui penis qvidem, ſed teſtis & ſcrotum nullum. Vel utriqve Teſticuli in Ingvinibus vel in abdomine deliteſcunt, qvi tamen qvandoqve tempore in Scrotum deſcendunt. Taliter conſtituti κρυψόρχιδες ſeu Teſticondi appellari ſolent. vid. Gverner. Rolfinc. *de Partib. Generat. dicat. Part. I. cap. 5. pag. m. 29.* Puſio nobilis, teſte Samuele Lediô, monſtrabat Scrotum absqve teſticulis, corrugatum à Nativitate, cui autem poſtea, tunc ſesqviannorum, poſt Stranguriam & pubis intumeſcentiam Teſticuli ſucceſſivè in Scrotum vergebant, ita, ut Teſticuli in locô conſvetô cum Parentum tripudiô invenirentur. *vid. M. N. C. Dec. III. An. 3. Obſ. 107. pag. 198.* De Juvene ruſticô viginti ſex annorum ſummè libidinoſô, cui Teſtes intus latebant, vid. Paullin. *Obſ. med. Phyſ. Cent. 4. Obſ. 82. pag. m. 505. & M. N. C. Dec. II. An. 5. App. p. 51.* Sic Isbrandus de Diemerbroc *Anat. Lib. I. cap. 22. fol. 121.* non modò ex Bauhinô Adoleſcentis viginti annorum meminit, cui nulli Teſtes foris erant penduli, qvi tamen ſalaciſſimus erat; ſed ipſe etiam in Bataviâ hominem noviſſe ait, multâ prole magis, qvàm pecuniâ ditatum, qvi nullos in Scrotô Teſtes habuit. Nota etiam eſt Obſervatio Theodori Kerckringii de Juvene, qvi vocis dulcedine & flexionis ejusdem ſvavitate in ſtuporem rapiebat audientes, Teſticulorum autem

à partu.

vel latent.

tem ne veſtigium in vacuô magnitudinis exiguæ Scrotô monſtrabat. Hic octavô decimô ætatis annô in febrem incidens, acutiſſimam circa verenda intolerabilibus cruciabatur doloribus, tandemqve Teſticuli comparebant; vocis verò illa ſvavitas omninò diſparebat. Atqve ita hic qvaſi evnuchus per acerbiſſimos dolores ſeipſum peperit, juxta Theod. Kerckringii verba, *Spicileg. anat. Obſ. 13. pag. m. 35.* Scrotum Teſticulis vacuum, & ita qvidem, ut non in Ingvinibus, ſed juxta eadem ſub pube deliteſcerent Teſticuli, in Infante obſervavit Vitus Riedlinus, *Linear. Med. An. 1700. Menſ. Jul. Obſ. 26. p. m. 826. 828.* Idem etiam *Autor, Obſerv. med. Cent. Obſ. 78. p. m. p. 182.* Exemplum Scroti vacui ab imaginatione matris de filiô artificis cujusdam recenſet: Hujus ſcilicet mater, cùm filium dilectum admodum Hydrocele laborantem Herniotomo ſubjeciſſet, de hac re valde ſollicita & contriſtata tumqve inſuper gravida, filiolum deinde enixa fuit, qvi Scrotum Teſticulis vacuum habuit. Signô etiam maſculô in Scrotô caruit. Infantulus ſeptem menſium, cui Teſticuli Ingvina non egrediebantur, ſed potiùs his adnati hærebant, teſte Joh. Jacobô Harderô *Aviar. Obſ. 100. pag. m. 373. ſeq.* Ab uterô fratres duo germani Scrota Teſticulis carentia habebant, qvorum ambo Teſtes incirca ac paulò ſupra pectinem, non qvidem infra pubis oſſa, ſed ſupra utrinqve hærentes in ventre conditi inveniebantur, qvi tamen poſteà in Scrotum reponebantur. v. Mart. Ruland. *Curat. empir. Cent. 5. Curat. 97. p. 358. ſeq.* Poſt Contuſionem Teſticulos usqve ad Os pubis retractos in Virô ſexaginta annorum obſervavit Joh. Wolfius, *Obſerv. Chir. med. Lib. I. Obſ. 29. pag. m. 95.* In Hermaphroditô Teſticulos in Ingvinibus ſtatim ſub cute obſervavit Fridericus Ruyſchius. *vid. Heinr. Roonhuyſ. Obſ. 16. pag. m. 64.* Plura de hujusmodi Evnuchis, ſeu qvi ſine Te-

Teſticulis nati ſunt, vid. Joh. Schenck. *Obſ. med., Lib. 4. fol. m. 528. & f.* 541. In plurimis etiam puerulis recens natis per aliqvod tempus Scrota adhuc vacua reperiri, experientia teſtatur, & ipſe aliqvoties ejusmodi exempla tam alterius, qvam utriusqve Teſticuli in Ingvine aut abdomine latentis obſervavi, & inter alia in Coriarii filiolô jamjam bimulô, in cujus Scrotô neqvicqvam tactu percipiebatur, qvod tamen poſt aliqvot annos duobus Teſticulis, ex Ingvinibus, in qvibus antea parvus tumor deprehendebatnr, deſcendentibus adimplebatur. De Teſticulis in puerulis abſentibus, ita ſcribit Johannes Baptiſta Verduc, *dans la Svite de Pathologie de Chirurg. cap. 38. pag. m. 993.* Il y a lieu à croire, qve dans tous les enfans, où les teſticules ne ſont pas apparens, ils ſont cachez dans les Ventres & renfermez dans la tuniqve vaginale, qvi forme une poche deux doïgts au-deſſus du Scrotum: Et qve, lorsqve cette vaginale vient à ſe dilater, plus bas par le poids des teſticules, c'eſt une neceſſité, qve n'etant plus retenus, ils tombent dans le Scrotum. Et Nicolaus Venette de la Generat. de l'Homme, Part. I. cap. I. Art. 2. pag. m. 9. dicit: Presqve tous les enfans on les teſticules cachez dans le ventre, on dans les aiſnes; & il s'en trouve peu, à qvi les teſticules paroiſſent avant l'age de 8. ou 10. ans; c'eſt alors qve la chaleur commençant à eſtre vigoureuſe diſpoſe toutes les parties dela generation pour l'admirable onvrage dela Nature, & qu'elle pouſſe au dehors les parties, qvi eſtoient demeurées cachées jusqve en ce temps là, &c. Non autem tantùm in homine Teſticuli in Cavitate abdominis reperiuntur, ſed etiam in brutis; uti ſemel in Cane vidit Regnerus de Graaf *de Viror. Organ. p. m. 9.* Hieronymus Cardanus *de Rer. varietat. Lib. 7. cap. 33. p. m.* 443. refert, ſe Antverpiæ Canem vidiſſe, qvi ad Venerem promptus erat, nec tamen teſticulos ha-

habebat, qvi tangi poſſent, unde Canem teſticulos intus habuiſſe dictus Autor concludit. In Vituli Cavitate abdominis utrumqve Teſticulum latentem ſe inveniſſe dicit Theod. Kerckring. l. a. Et Talpæ teſticulos intra Corpus abſconditos annotavit Olaus Borrichius. v. Th. Barthol. *in Epiſtol. Centur. IV. Ep. 92. p. m. 518.*

§. 21.

Deinde nonnulli vel per morbum, vel per infortunium teſticulos amittunt, vel ex inſaniâ ſeipſos iisdem privant, vel aliis ex cauſis exſcindi ſibi voluntariò patiuntur. A Gangrænâ in Scrotum decidentes Teſticulos obſervavit Samuel Ledelius *M. N. C. Dec. II. An. 4. Obſ. 18. pag. 49.* Scilicet in Viro 72. annorum, Cavſode correptô, poſt Inflammationem ante obitum Inteſtina gangrænoſa in Scrotum delapſa illud ita inficiebant, ut Teſticuli deciderent, &c. Maniâ correptus qvidam Muſicus pedibus brachiisqve lecto per vincula lata ex coriô firmiſſima adſtrictus ſibi ipſi, dum ſtragulis tectus qvietior ſolitô jacere videbatur, dilaceratô ungvibus ſuis clanculum Scrotô utrumqve Teſtem avulſit absqve ullô doloris indiciô. Chirurgus disruptum Scrotum conſpicatus, neutrô Teſtium apparente, qværit è Maniacô, ubinam illi ſint? æger verò nihil qvidem reſpondens, ilicò tamen utrâqve manu prolatâ & explicatâ, ſingulos complexus, avulſos oſtendit, referente Henricô Smetiô, *Miſcell. med. Lib. 10. pag. m. 524. ſeq.* Nobilis qvidam Teſticulorum inflammatione laborans barbitonſorem conſuluit; is ad tumorem emolliendum & diſcutiendum Emplaſtrum de Melilotô & Oxycroceô impoſuit; Sub noctem dolores in tantum aucti, ut in rabiem qvaſi actus æger arrepto cultello utrumqve Teſticulum unà cum Scroto abſcinderet. vid. Tim. à Güldenkl. *Lib. III. Caſ. 46. pag. m. 186.* De milite qvodam febricitante, qvi ſibi utrumqve teſti-

Vel planè deſunt.

à Gangrænæ.

ob avulſione.

à reſciſſione.

 cu-

culum amputavit. vid. Nicol. Blegn. *Zodiac. Med. Gallic. An. 2. Menſ. Jul. Obſ. 7. p. m. 145.* Piſtoris ſervus juvenis, cùm è Concionibus qvadrageſimalibus à Monacho Franciſcano peractis multa de Caſtimoniæ laudibus memoriâ concepiſſet, ac in tantam præſumptionem incidiſſet, qvod non, niſi exſciſsâ virilitate, caſtus vivere poſſet, die Feſto Corporis Chriſti, cùm omnes domeſtici, præter unicam ancillam, ad Proceſſionem ſolitam abeſſent, isqve dies aliqvot melancholicus circumiviſſet, hominum conſortium fugiens, tunc ſolus in lectô permanens, cultrum abſconditum arripuit, ac uno impetu ſibi Scrotum cum duobus Teſticulis, intactâ tamen virgâ, tam exactè abſcidit, ut ne vix veſtigia partis abſciſſæ conſpicerentur. vid. Joh. Hellwig. *Obſ. 131. pag. m. 356.* Et Lucas Schrœckius in Scholiô ejusdem Obſervationis ex Geigero Melancholici cujusdam meminit, qvi ſtimulis carnalibus admodum agitatus cultello ſcriptoriô easdem partes abſcidit. An verò Caſtratio propria contra tentationes licita ſit? vid. Joh. Georg. Simon. *Præſid. academ. Tom. I. p. 151. §. 7.* Bina ſeipſos ſine vitæ periculo caſtrantium exempla refert Johannes Dolæus, *Encyclop. Chirurg. Lib. 4. cap. 3. p. m. 883.* Faber qvidam ferrarius ſibi perſvadens (ſiqvidem ex maleficiô non ſemper mente conſtabat,) calculum ſe gerere in Veſicâ, ambos teſticulos ſibi cultro vinitorio amputavit. *vid. M. N. C. Dec. II. An. 4. Obſ. 7. p. 10.* Monachus qvidam, cùm ſocietatis actionisqve venereæ cum muliere nuptâ inſimularetur ab aliis Monachis, ſententiam timens, morbum fingit atqve pro evitandâ pœnâ utrumqve ſibi Teſtem à Chirurgo clam exſecari curavit, atqve hac cautelâ, ſe in Juventute fuiſſe caſtratum & propterea impotentem, falsòqve accuſari, à ſuſpicione & pœnâ ſe liberavit. vid. Joh. Wier. Oper. *Lib. 4. cap. 20. p. m. 327.* Ubi qvoqve ſeqventem fabulam refert: Methodius, ſi Zonaras fidem me-

meretur, tomo tertio *Annalium*, de ſtupro accuſatus, purgat ſeſe membris virilibus exſiccatis. Interrogatus autem de causâ, narrat, ſe quum Romæ fuiſſet, nimio Veneris æſtu concitatum, oraſſe Petrum & Paulum, ut ſibi, ne de caſtitate periclitaretur, ſuccurrerent; ac noctu eos comparuiſſe & attrectatis pudendis omnem libidinis appetentiam abſtuliſſe. Item Sacerdos qvidam, ne liberos procrearet & mulctaretur, ſtudio per Caſtrationem ſpontaneam ſibi acqviſivit impotentiam. Hic ſcilicet cum Concubinâ pluribus liberis procreatis ſæpe eô nomine pecuniâ mulctatus, tandem etiam in Carcerem conjectus, neqvid tale amplius committeret & puniretur, accerſito Chirurgo utrumqve Teſtem ſibi exſcindi curavit, &c. vid. Fel. Plater. *Obſ. med. Lib. I. pag. m.* 249. Inſana ſane atqve ridicula ſatis fuit Caſtratio Piſtoris, qvi Conjugem pudicam & probam de adulterio ſuſpectam habens Teſticulos ſibi amputaverat, & ideò qvidem, ut tales reſecti teſticuli olim impudicitiæ Uxoris, ſi forte ex alio concepiſſet, ſint teſtes futuri. vid. Joh. Hellwig. *Obſ.* 131. *Schol. p.* 359. Ad voluntariam Teſticulorum exſectionem ſeu Caſtrationem pertinet etiam Hiſtoria Combali Eunuchi, qvam ex Luciano refert Antonius Ulmus *Phyſiolog. Barbæ Sect. 3. cap. 3. fol. m.* 224. Scilicet Seleucus, Rex Aſſyriorum, Junonis placandæ causâ Stratonicem Uxorem juſſit in Syriam proficiſci, ibiqve in ſacrâ Civitate conſtruere templum, ideoqve & pecuniæ Cuſtodem & Exercitûs Ducem & Comitem Uxori conſtituit Combalum, formoſiſſimum adoleſcentem. Is contra diu fruſtràqve recuſavit: etenim verebatur, ne tanti favoris invidiâ in ſuſpicionem probri citò deducerentur. Itaqve, ut ſibi metum iſtum ſublevaret, audet facinus admirandum. Exſecat ſeſe & virilia vaſculo obſignat: Deinde, cùm proficiſcerentur, Seleuco Regi diligenter commendat & obteſtatur, tutum integrumqve,

ut in reditum ſervet. Tunc ſecurus iter inſtituit. Unde verò ei prima Calamitas? Ex Stratonice. Ardet ea amore adoleſcentis, poſtremò ſimulat ebrietatem, ut Combalo, ſi negaret, temulentia magis, qvàm impudicitia videretur. Veruntamen, cùm ea ſic urgeret, ut alioqvi manûs ſibi allatura videretur, adoleſcens neceſſe habuit, rem conſiliumqve ſuum prodere, deſiiſſe eſſe virum, ne & Vir unqvam eſſe poſſit. Igitur, amore in amicitiam versô, deinceps verſatur cum eô confidentius atqve familiariùs. Qvapropter inſimulatur apud Seleucum, ſtatim revocatur habeturqve in vinculis, poſtremò citatur reus. Rex coram Proceribus accuſat eum, & adulterium commiſiſſe & fidem Domino violaſſe, & impiè ſe geſſiſſe erga Deum, cujus operi & cultui dum vacabat, tam ſpurca & flagitioſa perpetrâſſet. Erant, ut fieri ſolet, qvi congratulandi causâ atqve odiô Combali affirmabant, vidiſſe ſe eam rem habere cum Stratonice; itaqve & qvia præſens nihil reſpondebat, damnatus eſt. Ubi verò ad ſupplicium trahitur, clamare incipit, ſe non impudicitiæ, ſed avaritiæ causâ crudeli interfici: Nempe, qvò Seleucus intercipiat vaſculum, qvod ejus fidei commiſiſſet abeundo. Rex, ut vitaret hanc ſuſpicionem, coram omnibus vaſculum exhiberi jubet. Tunc Combalus apertô vaſculô & productis Teſtibus, non me debueras, inqvit, ô Seleuce, accuſare, apud qvem erat domi tuæ tam præciſa defenſio. Itaqve Seleucus cum admiratione reum legibus eximit, Calumniatores morte, Combalum præmiis afficit, &c.

§. 22.

à Caſtratione. Deniqve qvibusdam etiam inſciis & contra voluntatem utriqve Teſticuli exſcinduntur; Facetum ſed, ſi credere fas eſt, commiſeratione dignum exemplum memorat Nicolaus Remigius, *Dæmonolatr. Sagar. Lib. 2. cap. 4. pag. m. 223.* de

Nar-

Narbonenſi Adoleſcente, â Thracio pyratâ in ſervitutem abductô: cui interea, dum ex medicatâ potione altior ſomnus obrepit, tam bellè teſtes exſecti ſunt, ut experrectus ſeipſum miraretur ſic ademptâ virilitate novum hominem. vid. etiam Joh. Schenck. *Obſ. medic. Lib. 4. fol. m. 526.* Alii adhuc pueri vel etiam adultiores facti Teſticulis privantur ſeu caſtrantur, qvod non tantùm Italis in infantibus, pro meliori vocis claritate atqve modulatione, ſed etiam Turcis, Perſis, Sinenſibus aliisqve nationibus orientalibus pro aliô ſcopô, nimirum partim pro Regum & Imperatorum miniſteriô, partim pro eorundem Uxorum cuſtodiâ atqve ſervitiô familiare eſſe ſolet, de qvibus caſtratis, evnuchis & ſpadonibus infrà pluribus agetur.

§. 23.

Sicuti autem hactenus commemorati Infantes & Viri adulti defectu qvodam teſticulorum laborârunt, ita e contra etiam exempla Teſticulô unô aut pluribus abundantium hinc inde obſervata legimus. Dantur nimirum triſorchides ſeu tribus dotati Teſticulis, qvale exemplum vidit Petrus Foreſtus in Juvene Antwerpianô valdè luxurioſô, *Obſerv. med. Lib. 27. Obſ. 15. Schol. fol. m. 604.* Tertium Teſticulum omnibus cujusdam familiæ ſuperare ſe noſſe dicit Johannes Fernelius *Patholog. Lib. I. cap. 8. pag. m. 200.* Et Petrus Borellus virum novit, cujus Pater & Filius tres Teſticulos habuerunt. *v. Cent. 2. Obſ. 60. pag. m. 160.* In Civitate Delphenſi Civem tribus Teſticulis inſtructum & plurimorum liberorum parentem vidit Regnerus de Graaf, *de Organ. Viror. p. m. 8.* Item Scholiographus ad Holler. *de Morb. intern. Lib. I. cap. 59. Schol. pag. m. 172.* Lutetiæ in puerô, Typographi filiô, tertium Teſticulum vidiſſe ſcribit. Monachum qvendam triorchidem indomitæ libidinis obſervavit Hieronymus Montuus *A-*

Teſticuli abundantes.

tres.

naſcev. Morb. Tom. 4. Cap. 37. p. m. 513. Agathoces Siciliæ Tyrannus ob tertium Teſticulum, τριόρχης appellabatur. vid. Lud. Cœl. Rhodigin. *Lib. 24. cap. 4. fol. m. 916.* Idem Autor *Lib. 17. cap. 12. fol. 642.* Franciſco Philepho tres fuiſſe Teſtes refert. Hic apud Thomam Bartholinum *Anatom. renov. Lib. I. cap. 22. p. m. 208.* vocatur Franciſcus Philipellius. Georgio Hannæo cognitus fuit vir, famâ celeberrimus, triorchis & ſalaciſſimus. *vid. M. N. C. Dec. II. An. 8. Obſ.* 114. *Schol. pag. 251.* Bergomi familia Coleonum illuſtris hoc peculiare habuiſſe fertur, ut multi ex eâ familiâ mares tres habuerint Teſticulos, v. Joh. Georg. Schenck. *Hiſtor. monſtror. pag. m. 43.* vid. etiam Lud. Cœlius, *l. a. f. 126.* Tres diſtinctos & eos qvidem æqvales unô in Scrotô Teſticulos alebat juvenis viginti qvinqve annorum, cujus meminit Georg. Abrah. Mercklinus *M. N. C. Dec. III. An. 7. & 8. Obſ. 211. p. 358.* Integram familiam, cujus maſculi omnes tribus Teſticulis præditi fuerunt, Nordlingæ novit. Welſchius, juxta Roſinum Lentilium *M. N. C. Dec. III. An. 3. App. pag. 83.* In Virô triginta annorum in latere dextrô geminum teſticulum, ejusdem cum ſiniſtrô magnitudinis & conformationis obſervavit Gerardus Blaſius, *Obſervat. med. Part. 4. Obſ. 20. pag. m. 60.* Duo exempla, alterum in Cadavere, alterum in vivô virô nobili obſervavit Leal Lealis *de Partib. Semen conficient. pag. m.* 11. Philippum, Landgravium Haſſiæ, etiam triorchidem fuiſſe, teſtantur Hiſtorici. τριόρχεις veros, ſeu qvibus Teſtis tertius verè diſtinctus datus fuit, videre contigit etiam Gvernero Rolfincio. *vid. ejusdem Tr. de Part. generat. inſervient. Part. I. cap. 11. p. m. 36.*

§. 24.

qvatuor teſticuli, Hos triorchides numerô adhuc ſuperant Tetrorchides, ſeu ii, qvi qvatuor ſuperbiunt Teſticulis, qvalem vidiſſe Va-

ro-

rolium refert Thomas Bartholinus *l. a.* & Nicolaus Blegny *Zodiac. med. gallic. An. 2. Febr. Obſ. 2. pag. m. 38.* duplicium Teſticulorum mentionem facit, ita, ut in utrâqve Scroti parte duo Teſticuli non procul à ſe invicem diſſiti deprehenſi fuerint. Imò qvinqve perfectos & probè elaboratos Teſticulos *qvinqve.* in amicô obſervavit Benjamin Scharffius, è qvibus tres juſtæ erant magnitudinis, duo autem vix ac ne vix qvidem ovi columbini æmulabantur qvantitatem. *vid. M. N. C. Dec.* III. *An. 5. & 6. Obſ. 89. p.* 175.

§. 25.

In Brutis etiam qvandoqve auctus Teſticulorum numerus obſervatur: Vidit enim Lucas Schrœckius Canem libidinoſum admodum, licet duobus orbatum Teſticulis, cui tamen tertius inſuper in Ingvine latebat, contrectatione facilè obſervandus. v. Joh. Helwig, *Obſ. 131. Schol. p. m. 362.* In pediculis maribus qvatuor numero Teſticulos obſervavit Antonius à Leeuwenhœck, *Contin. Arcan. Natur. pag. m. 60.* In avibus qvoqve tres teſticulos repertos legimus, ſiqvidem Veſalius in Gallorum Gallinaceorum caſtratione tertium aliqvando reperit. vid. Gvern. Rolfinc. *l. a.* Et juxta Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 3. Tr. 2. cap. 6. p. m.* 302. in tota qvadam ſpecie natura tres teſtes expromit; nam Buteo, qvæ avis eſt ex accipitrum genere, ob hanc eandem rationem τρίορχος à Græcis dicitur; nam ejus ſpecies mares omnes ternis ditantur Cliterninis atqve etiam ſalaciſſimi exiſtunt. *in brutis.*

§. 26.

Interdum etiam in Vaſis præparantibus circa Teſticulos tanta obſervatur dilatatio varicoſa, ut tertium Teſticulum qvandoqve mentiatur, qvæ Cirſocele vocatur. vid. Stephan. Blancard. *Lexic. med. pag. m.* 138. hinc Chirurgi monendi mihi *Teſticuli varicoſi.* *Cautela chirurgica.*

mihi videntur, ne taliter affectum pro triorchide habeant. Pariter etiam, ubi Teſticuli numerô excedunt, circa qvæſtionem, an in talismodi Scrotô Hernia, an Sarcoma, aut alius tumor contra naturam lateat? cauti ſint Chirurgi, ne Teſticulum tertium pro tumore qvodam habeant; Siqvidem ubi plures, qvàm ordinariè adſunt Teſticuli, Scrotum nimis extendentes & opplentes, ibi etiam tot Vaſa reperiuntur ſpermatica, ex qvorum præſentiâ de Teſticulis certi eſſe poſſumus; qvæ tamen Vaſa in aliis tumoribus deſunt.

§. 27.

Teſtium magnitudo. Magnitudine atqve Figurâ Teſticuli, ſecundum Isbr. Diemerbroc. *Anat. Lib. I. cap. 22. fol. m.* 109. æmulantur Ovum columbinum, & in qvibusdam parvum Ovum gallinaceum, utrinqve nonnihil depreſſum; Attamen adeò generatim Teſtium magnitudo determinari neqvit, utpote ſæpius tam pro Corporis proceritate, tum Veneris uſu, vitæqve genere aliisqve cauſis concurrentibus varians. vid. Joh. Mauric. Hoffmann. *Diſqviſit. Corpor. human. pathol. Specim. 8. §. 7. pag. m.* 91. *Siniſter major.* Siniſter verò Teſticulus communiter dextrum magnitudine nonnihil ſuperat & paulò longiùs propendet; & rariùs dexter ſiniſtrô major eſt. Rationem nonnulli in eô qværunt, qvia natura hoc ipsô factô magis generationem fœminarum, qvàm virorum intendat, ſiniſter autem Teſticulus generationi fœminarum ſit deſtinatus. Cui tamen Opinioni non modò contradicit, ſed etiam aliam qvorundam rationem adducit Albertus Kyperus, *Anthropolog. cap. 9. §. 64. p.m.* 135. ubi ſcilicet dicit: ideò ſiniſtrum Teſtem dextrô majorem videri, qvia laxior ſit & ideò Vaſa videri majora, qvia humiditate magis diffluant. Nam reverà majorem eſſe, qvis certò affirmet, cùm dexter rurſus multò ſit denſior, qvàm ſiniſter? Magnitudo autem non minùs ex profunditate, qvàm ex circum-

circumferentiâ externâ judicanda. Hanc Teſticulorum inæqvalitatem nonnulli pro ſtatu morboſo habent, unde ſcribit Hieronymus Fabricius ab Aqvapend. *Oper.Chirurg.fol.m.274.* Ego vidi plurimos ad me venientes, credentes ſe malè habere, qvòd unum Teſtem alterô majorem in ſeipſis obſervârent, propter qvam imaginationem videbatur illis teſtis major dolere. Ego autem illos certos redditi, id naturale eſſe, neqve ullum malum eventurum. Cùm igitur adoleſcens ejusmodi Teſtium inæqvalitatem in ſe ipsô obſervaret, oſtendens hunc Teſtem Operario; ille dixit: ſe habere Herniam & brevi moriturum, niſi extrahatur Teſtis. Aſt eô ligatô, dum Teſtem extracturus eſſet, accurrèns Pater adoleſcentis, qvi erat religioſus, & videns horribile id ſpectaculum retinuit Operarium ab opere, dicens, ſe velle, ut priùs ego viderem patientem: qvi propterea ſolutus eſt, & cùm me adiret, dixi, ipſum nullô prorſus malô detineri, & ita fuit. Hæc Fabricius.

§. 28.

Interdum tamen reverâ & à variis cauſis nimis magni reperiuntur Teſticuli, v. g. de Teſticulô, ob impeditam Seminis in coitu emiſſionem, ad pugni majoris magnitudinem excreſcente, ut etiam inceſſum impediret; vid. Rudolp. Wilh. Crauſius, *M. N. C. Dec. III. An.5. & 6. Obſ. 272. pag. 622.* De duobus Teſticulis, duplicis pugni magnitudinem æqvantibus, cum Pene ad genua usqve propendente. v. Joh. Frid. Btaw. *Ephemerid. Acad. Nat. Cur. Cent. I. & II. Obſ. 166. p. 338.* Teſticulum ex Contuſione ad magnitudinem Capitis excreſcentem obſervavit Philippus Jacobus Hartmannus *M. N. C. Dec. II. An.10. Obſ.156. pag. 244.* Regnerus de Graaf Goudæ qvendam novit, cujus Teſticulus ſiniſter ad pugni magnitudinem ſponte ſuâ excreverat. Talia ſpolia ſæpe reportant illi, qvi in Veneris caſtris militant, talesqve Teſticuli ve- *Teſticuli magni.*

nerei qvotidie in Praxi medicâ occurrunt. Teſticulum dextrum, à contuſione in tantam magnitudinem excreſcentem, ut vix Ovo Struthionis cederet, in Piſcatore Wittembergenſi vidit Georgius Fridericus Francus de Franckenau, *M. N. C. Dec. III. An. I. Obſ. 122. p. 205.* Item Teſticulum à Colliſione juſtum pueri biennis caput æqvantem in Senatore qvodam obſervavit Daviel Ludovici, *ibid. Dec. I. An. 9. & 10. Obſ. 158. p. 349. ſeq.* Mülhuſæ vir qvidam ætatis mediæ poſt vini potationes, qvibus crebrò indulſit, ingentes â Crapulâ dolores capitis perſentiens, ad eos tollendos, Scrotum & Teſtes ſæpè diuqve linteis, aqvâ frigidiſſimâ & acetô madidis involvit, ad diſcutiendum dolorem Capitis à crapulâ; ab illô tempore, qvô ſic proceſſit, teſticulum dextrum intumeſcere & indurari obſervavit, adeò, ut in magnitudinem ovi anſerini illius qvantitas excederet & dolorem intolerabilem pareret. v. Paul. Ammann. *Irenic. p. m. 132.* Maritus qvidam ob impeditam Seminis in Coitu emiſſionem, qvia ancilla triſte afferens nuncium de ſubitò in dormitorium intrarat ambasqve conjuges conterruerat, paulò poſt dolorem expanſivum, tumoremqve in Scroto perſentiebat. Puduit verò ipſum Medicum conſulere, ideoqve in ſpe & ſilentio hæc per duos annos ſubportavit, intra qvod tempus teſticulus dexter ad pugni majoris magnitudinem excreverat, ita, ut inceſſum impediret. Qvi tamen tumor poſt applicationem Emplaſtri de Cicuta, Vigonis cum Mercurio, item Oleo Tartari fœtido decrevit. *vid. M. N. C. Dec. III. An. 5 & 6. Obſ. 272. p. 622. ſeq.* Qvidam Cyriacus Halilæus Hydrocele utriusqve Teſtis, dextri qvidem ad magnitudinem duorum, ſiniſtri verò ad unius pugni magnitudinem detinebatur, de qvô *vid. Henr. Smetii Miſcell. med. Lib. 10. pag. m. 572.* Aliud exemplum Teſticuli dextri, in qvodam hydropicô ad Ovi anſerini magnitudinem adaucti ex

Gu-

Gu. Fabricio, Hildano, adducit Isbr. Diemerbroc *l. a.* Ubi tamen notandum, allegatum Fabricium dictô locô non de virili, ſed de mulieris cujusdam poſt partum hydropicæ teſticulô loqvi. Interim ejusmodi Teſticulos ab aqvâ ad immenſam magnitudinem expanſos aliqvoties videre mihi contigit. De Teſticulô turgidô & prædurô, qvi exſectus atqve bilanci impoſitus Uncias ſedecim ponderavit. v. Nicol. Tulp. *Obſ. med. Lib. 4. cap. 31. p. m. 344. ſeq.* Teſtes adeò magnos, ut multô intervallô magnitudinem Teſticulorum eqvi ſuperarent, obſervavit Petrus Paeheqvus, *Obſ. 44. in River. Obſ. communicat. p. m. 275.* Teſtem ſiniſtrum adeò turgidum, ut humani Capitis magnitudinem ſuperaret, ab Herniâ aqvoſâ annotavit Zacutus Luſitanus, *de Prax. med. admir. Lib. 2. Obſ. 84. fol. m. 61.* Teſtes ad genua usqve propendentes, horrendæ molis, wie eine Waſſer-Kanne, Lipſiæ in Virô obſervavit Chriſtianus Johannes Langius, *vid. ejusd. Prax. cap. 23. Oper. Part. II. fol. m. 143.* Et Felix Platerus, *Obſ. med. Lib. I. pag. m. 6.* in homine obæſo adeò magnos & ponderoſos, ut capitis magnitudinem ſuperarent, qvosqve obæſus ille faſciâ involutos colloqve appenſos geſtare cogebatur, ſe obſervâſſe refert. In Hermaphroditô qvodam Teſtes adeò accreverant, ut non mererentur nomen Teſticulorum, communem qvippe ſupergreſſi magnitudinem Vervecum penè ſuperabant, teſte Georgiô Hannæô, *Act. Hafn. Vol. IV. Obſ. 79. p. m.* 184. Teſticulus dexter virilis poſt Caſum ab altô in tantam molem duram accreviſſe à Frid. Ruyſchio commemoratur, ut reſectus tres libras eum dimidiâ pondere adæqvaverit, ac intra ſe omnia vaſcula ſeminalia obtinuerit prorſus cartilaginoſa. v. Act. Erudit. Lipſ. *An.* 1714. *Menſ. Septembr. pag.* 421. Cum Puellâ menſtruatâ Faber ferrarius ebrius rem habuerat, ex qvô impurô ac illicitô coitu alterô die horren-

dô dextri Teſticuli tumore correptus, cum ſæviſſimâ inflammatione, Ventris, femorisqve, ſiniſtri præſertim, inſigni dolore, cui tandem acceſſit febris qvintana ſyncopalis, & teſtis nigredo. vid. Chr. Franc. Paullin. *Obſerv. med. phyſ. M. N. C. Dec. II. An. 6. App. p. 38.*

§. 29.

Teſticuli parvi. E contrà dantur etiam Microrchides ſeu parvis dotati Teſticulis. Minimos enim & Ciceris magnitudine teſticulos & compreſſos fœmineos ferè æmulantes ac Vaſis ſeu capreolis pampiniformibus inſignitos ad latera pelvis in abdomine, Scrotum autem vacuum obſervavit Laurentius Wolffſtrigel, v. *M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſ. 22. p. 38.* De aliô virilia magnitudine verrucæ & Teſtes inſtar Cicerum habente, v. Caſp. Theoph. Bierling. *Adverſar. Obſ. 12. Schol. pag. m. 38.* & Fortunat. Fidel. *de Relat. med. Lib. 3. pag. m.* 355. In Monachô qvodam Teſtes, ob votum caſtitatis inviolabiliter ab eô multis annis obſervatum, progreſſu temporis ferè contabuiſſe, refert Vidus Vidius *de Curat. membranatim, Lib. II. cap. 2. fol. m. 625.* Chriſtianus Langius, Profeſſor qvondam Lipſienſis, obſervavit, Teſticulos cujusdam ex nimio Spiritus Vitrioli uſu, cujus ſingulis diebus qvatuor ſaltem guttulas appetitus promovendi cauſa ſumſerat, ita fuiſſe imminutos, ut fere piſorum magnitudinem æqvarint; Neglecto autem iſtius uſu, genitalia cibis bene nutrientibus ad priſtinam rediiſſe magnitudinem. vid. Joh. Chriſt. Frommann. *de Faſcinat. Lib. 3. Part. 6. cap. 18. p. m. 857.*

§. 30.

In Teſticulis calculi. In Teſticulis qvandoqve Calculi ſeu lapilli reperiuntur. Scilicet in dextrô decollati cujusdam hominis Teſticulô lapillum ſubalbidum lentis magnitudine invenit, atqve ob rei rari-

ritatem aſſervavit Johannes Knoblochius, vid. Cornel. Stalpart van der Wiel, *Obſerv. rar. Cent. I. Obſ. 12. Schol. pag. m. 60.* Et in ſuſpenſi cujusdam Teſticulô Calculum parvum, piſum magnitudine ferè ſuperantem, angulos obtuſos habentem, ſe reperiſſe dicit Joh. Rud. Salzmannus, *Obſervat. anat. p. m. 71.* Nonnulla ejusmodi exempla etiam recenſet Johannes Schenckius *Obſerv. med. Lib.* 4. *fol. m.* 530. Scilicet Monſpelii in Cadaveris cujusdam diſſectione Teſticulos lapillis plenos inventos eſſe. Et in aliûs ſubjecti Teſticulô ſiniſtrô lapillum albicantem & nonnihil gemmæ modò nitentem, lenticulæ ferè figurâ, ſed majorem fuiſſe repertum. Calculum ex medietate virilis Teſticuli exſectum propter adamantinam pelluciditatem annulo inſertum poſſedit Gubernator Promontorii Bonæ Spei. vid. Wilh. ten Rhyne *de Hottentott. cap. 10. p. m.*34. Inter Teſticulum & membranam ejus internam lapides triangulares piſi magnitudine repertos fuiſſe, ſcribit Petrus Ruſſe, v. Nicol. Blegn. *Zodiac. med. Gall. An. 2. Menſ. Jun. Obſ.* 1. *p. m.* 122. In ſubjectô qvodam, cui non ſolum à naturâ teſticuli extraordinariæ erant magnitudinis, ſed etiam Scrotum poſt caſum ab eqvo, inſtar Sphæræ, qvâ trunculis luditur, intumeſcebat, tandem tumore ad ſuppurationem versô, deciderunt teſticulorum fruſtula omninò lapidea, ſiliceam etiam duritiem æmulantia & malleolô in multas partes diſſilientia, &c. v. Lazar. River. à Petro Pacheqvo communicat. *Obſerv.* 44. *pag. m.* 275. Item Naupegi ſeu Navium Confectoris cujusdam Teſticulum ſiniſtrum cortice qvodam lapideô inſtar Ovorum teſtæ obſeſſum annotavit Fridericus Dekkers, *Exercit. pract. cap. 7. pag. m. 577.*

§. 31.

Cùm Teſticuli, de qvibus hactenus egimus, burſa ſeu Sacculo, vulgò Anatomicis Scrotum dicto, includantur, pauca *Scrotum.*

 qvæ-

qvædam de eô annectenda reſtant, ſiqvidem, qvantum ejusdem Anatomen & ſtructuram attinet, benevolum Lectorem ad Autores medicos remittimus. Saltem monendum nobis hoc locô videtur, qvod Johannes Jacobus Rau, in Epiſtolâ qvadam refert: Homini ſcilicet non unum Scrotum eſſe, ſed duo, cuti involuta, i. e. carnoſam Scroti membranam, communem hactenus falsò vocatam, ab utroqve latere penis in duos Sacculos ſphæricos circa binos Teſticulos comprehenſos expandi, expanſorumqve parietes contingentes facili negotio à ſe invicem divelli, &c. *vid. Act. Erudit. Lipſ. An.* 1700. *Menſ. Maj. pag. m.* 232. *ſeq.* ubi figuram & explicationem reperies. De ſepto Scroti ita ſcribit Philippus Verheyn, *Anatom. Tract.* 2. *cap.* 19. *pag. m.* 159. Nuper Clariſſ. Ruyſch. in Reſponſis ad Epiſtolam D. Gaubii oſtendit, etiam ſic dividi ipſam Scroti cavitatem per ſeptum intermedium: qvæ cùm mihi transmiſiſſet, ſeptum illud ego in primô Cadavere virili etiam reperi, atqve tum in illô, tum poſtmodum in aliis publicè demonſtravi. Qvod etiam confirmat Obſervatio Medici cujusdam Vratislavienſis de puellô, qvi Anno 1703. natus eſt anô clausô Scrotôqve bifidô utrinqve teſticulô refertô. vid. *Nov. literar. German. An.* 1703. *Menſ. Aug. p. m.* 290. In Hermaphroditô qvodam Teſtes, qvi ita accreverant, ut vervecum penè adæqvarent, rariſſimô tegebantur Scrotô, non ad communem naturæ legem formatô, ſed prorſus bifidô, & in dextram ſiniſtramqve partem exactè divisô; qvippe cùm lineola illa in infimâ Scroti parte ſecundum longitudinem communiter excurrens, qvam Suturam vocamus, hîc ſedem ſuam circa penis elegerit radicem, referente Georgiô Hannæo, *Act. Hafn. Vol. IV. Obſ.* 79. *p. m.* 184. In acqvirendâ arte, qvâ Scrotum, rugis naturalibus lineâ oblongitudinali mediâ deletis, ſub amplitudine & colore naturalibus ita præparare ac indurare licet, ut

Structura.

va-

vaſorum reptatus diſtinctiùs longè, qvàm in corpore vivô aut recens defunctô pateſcat, Johannes Gaubius ultra Viginta annos deſudavit. *vid. Act. Erudit. An. 1696. Menſ. Jun. p. m. 271.* In Monorchide, qvodam Marſupium ſeu Scrotum nullâ Suturâ, ut fieri in aliis ſolet, fuiſſe notabile, niſi qvod varicoſæ venæ permultæ inſigne ipſum fecerint, refert Leal Lealis *Epiſtol. de Partib. Semen conficient. in Vir. pag. m. 11.* Talis ſutura Scroti etiam in Subjectô qvodam, cui poſt Sphacelum totum Scrotum, ſaltem glabrum & absqve rugis, reſtituebatur, poſt abſolutam curam deſiderabatur, de qvô paulò infra.

§. 32.

Scrotum qvandoqve in herinoſis, & qvidem tam Hydrocele & Surcocele, qvàm Herniâ inteſtinati laborantibus, nimis qvantum extenditur, qvale exemplum in Hiſtor. Morbor. Vratislav. *An.* 1702. *pag. m.* 100. reperimus de hernioſô, cujus Scrotum magnitudine vaſtâ, figuram oblongæ cucurbitæ majoris referebat. In illud ſine dubiô, pergit idem Autor, ſine faſciâ convenienti pendulum magna defluxerat Inteſtinorum pars. Sed hoc peculiare & admiratione dignum cenſuimus, qvod ob hanc Scroti portentoſam magnitudinem & diſtenſionem Penis planè intrò retractus eſſet, ut in Hypogaſtriô ſeu ſuperiori Scroti parte nullum ejus veſtigium appareret, præter foveam, qvæ ad glandem intus latitantem pertingebat. Ex foveâ hac Urina effluebat; ſed neceſſe erat, ut, qvotiescunqve Urinam reddere vellet, manu tumorem reprimeret & ita foveam dilataret. Hôc officiô niſi manus fuiſſet defuncta, Urina in Scrotum decidebat & per ejus longitudinem deſtillabat, &c. Simile exemplum de Studioſo Theologiæ Enterocele & Epiplocele, cum immenſa Scroti mole, laborante, refert etiam Felix Platerus, *Obſ. med. Lib. 3. p. m. 755. ſq.* Hujus ſcilicet Scrotum adeò tumebat, ut deorſum, pedis unius cum dimi- *Scrotum magnum.*

mi-

midio longitudine, propenderet, & in circumferentiâ plus qvam pedes tres cum dimidiô comprehenderet, totaqve illa moles, qvæ admodum dura tactu deprehendebatur, triginta qvatuor libras pondere adæqvaret; qvam propter pondus mantili involutam, colloqve appenſam, latâ hac faſciâ geſtare cogebatur, &c. In pauperrimô qvodam hernioſô Scrotum modiô Hafnienſi vel duplô majus omnia Viſcera cum Ventriculo ſimul videbatur in ſe continere, qvæ etiam moles Veretri pellem infernam ita ſecum in conſenſum raptaverat, ut vix leve ejus veſtigium appareret partis, qvâ vir erat. Venæ cœruleæ per informem illam molem diſcurrentes pollice ampliores erant, &c. teſte Olao Borrichio, *vid. Th. Bartholin. Epiſtol. med. Cent. IV. Epiſt. 92. p. 519. ſeq.* Alia exempla vid. *l. a. Cent. 3. Epiſt. 10. p. 50. ſeq.* De tantâ Scroti magnitudine, ut ultra genua hernioſi ſtantis diſcenderet, omniaqve Inteſtina delapſa comprehenderet, vid. Job Meekceu *Obſerv. Chir. App. p. m. 495. ſeq.* Bina ejusmodi his ſimillima exempla, alterum in Nobili, alterum in Piſtore qvodam Praxis mihi detexit, qvorum illius, viri maximè proceri & qvadrati Scrotum ab Inteſtinis, in illud prolapſis, in incredibilem magnitudinem, tam ratione longitudinis, qvàm latitudinis, erat expanſum, ita, ut genua attingeret, atqve fovea illa, per qvam Urina excernebatur, (ſiqvidem in hoc ſubjecto neqve ſtante, neqve cubante, ne veſtigium qvidem Penis apparebat,) ob nimiam Cutis extenſionem viſum fugeret. Econtrà verò duo alia foramina ſeu ſinus in Scroto reperiebantur, è qvibus effluebat materia ichoroſa adeòqve corroſiva, ut ab ejus attactu non ſolum ægrotantis Scrotum & aliæ partes, ſed etiam meæ & chirurgi manûs ar-roderentur. Stilo autem cereô in iſta foramina immiſsô, magnos ſatisqve amplos ſinûs ultra ſpithamæ longitudinem, atqve hinc inde currentes offendebamus. Cumqve talem Sinum

Obſervatio.

Sy-

Syringotamo vel forcipe aperiremus, denuò alii ſinûs verſus latera apparebant, ex qvibus ſemper novus fœtor abominabilis augebatur, à qvô tandem Chirurgus morbum periculoſum, cum eroſione & plurimis veſiculis corrodentibus per totum corpus, ſibi contrahebat. Hoc pondus dictus Nobilis per multos annos faſciâ latâ à Collo ſuſpenſum geſtârat. Qvoad alterum, ſcilicet Piſtoris exemplum, in hoc Viro Scrotum tantum eqvidem extenſionis ſeu magnitudinis gradum, uti in nobili perſona, non attingebat, longè tamen caput humanum, etiam maximum, ſuperabat, ut ita miſerrimam vitam, aliàs ſat opulentus, trahere teneretur; hanc horrendam Oſteocelen à principio ex ſacci frumento repleti elevatione ſibi contraxerat, qvale exemplum etiam annotavit Johannes Mauricius Hoffmannus, *M. N. C. D. II. An. 7. Obſ. 42. pag. 455. ſeq.* De Militis cujusdam non hernioſi tantâ Scroti magnitudine, ut huic recipiendo vix par fuerit pileus, vid. Georg. Hannæus, *M. N. C. Dec. II. An. 8. Obſ.* 114. *Schol. p. 252.* De Tumore Scroti flatulento, ita, ut indies paulatim usqve ad Capitis infantilis magnitudinem intumeſceret, vid. Joh. Hellwig, *Obſ.* 130. *pag. m.* 355. De Scroto absqve dubiò etiam intelligendum, qvod ex Rabbi Loama refert Petrus Laurembergius Paſicompſ. *nov. cap. 6. pag. m. 54.* de duobus Rabbi; alterius ſcilicet, Iſmaelis, membrum genitale ſimile fuiſſe magnitudine ſacco cuidam novem modiorum, alterius autem Eleazarii octo modiorum. Deniqve in Ægyptô ſæpiſſimè & plerisqve maribus Scrotum ob excreſcentiam qvandam carneam in immenſam magnitudinem procreſcere, imò ad pedes ſeu calces usqve qvandoqve extendi, ſcribit Dominus Thevenot *Itinerar. Part. II. Lib. I. cap. 9. pag. m.* 63. ubi ejusmodi fruſti reſecti, viginti qvinqve libras pendentis, meminit.

§. 33.

Scroti defectus. De Scroti defectu jam ſuprà, ubi de Teſticulorum cum Scrotô reſectione egimus, nonnulla adduximus; interdum *à nativitate.* etiam Scrotum ſtatim à partu deeſt, qvale exemplum in gemello, cui Penis qvidem erat, ſed teſtes & Scrotum nullum, &c. annotavit Johannes Laurentius Bauſchius, *de Ætit. pag. m. 7.* Scrotum nullum apparuit in Juvene ruſtico maximè libidinosô, cujus meminit Chriſtianus Franciſcus Paullini, *M. N. C. Dec. II. An. 5. Append. p.* 51. Deinde dantur etiam exempla, ubi remanente Pene atqve Teſticulis ſolum *à Sphacelo.* Scrotum amittitur; qvod freqventer per Sphacelum fieri ſolet, uti de Sene qvodam, qvi diu Herniâ aqvosâ laborârat, recenſet Cornelius Stalpart van der Wiel, *Obſerv. rar. Cent. I. Obſ. 85. pag. m.* 363. Ipſius ſcilicet Scrotum Gangræna invaſerat, ita, ut putrefactione ad Ventrem usqve emoreretur, ipſiqve Teſtes ſuis concluſi membranis conſpicerentur nudi. Hic tamen, non ſine divinæ gratiæ ope, aptis remediis priorem valetudinem conſecutus eſt. Cuidam ex vehementi frigore Scrotum Sphacelô enectum, univerſum absqve tumore deciſiſſe, Teſtibus illæſis, refert Henricus Smetius *Miſcell. med. Lib.*10.*p.m.526.* ubi etiam Scroti unà cum genitali ex Gangrænâ abſumpti exemplum addit. Aſcite laboranti cuidam copiosè in Scrotum delapſus eſt humor ſeroſus, ut extinctô calore nativô ſecuta ſit Gangræna. Adhibitis contra eam Medicamentis, decidit Scrotum, ut Teſticuli nudi conſpicerentur, teſte Gvilelmo Fabric. Hild. *Cent. I. Obſ. 48. pag. m. 62.* qvi etiam *Cent. 5. Obſ. 77. p. 379. ſeqq.* alia exempla Gangrænæ Scroti & Perinæi communicat. Item Gangrænam Scroti, Cruris & Ingvinis ex contuſione annotavit idem *Cent. 2. Obſ. 83. p. 278.* Gangrænam Scroti & tunicarum Teſticulorum in Bibliopolâ Pariſienſi obſervavit Iſaacus Cattierius, *Obſervat. 16. p. m.*

p. m. 51. In Viro, febre malignâ laborante, nullâ prægreſsâ causâ externâ totum Scrotum Sphacelô corruptum & emplaſtro ſaturnino integre reſtitutum obſervavit Johannes Francus *Herb. Allelui. cap. 5. p. m. 222.* Scroti, Perinæi & Ani gangrænoſi exemplum legimus apud Lazarum Riverium in *Obſ. ab Ozia Aimar communicat. 7. p. m. 363.* Scrotum ſphacelatum ex Morbô Gallicô in juvene annotavit Dominicus Panarolus *Obſ. med. Pendec. I. Obſ. 25. pag. m. 16.* Gangrænam Scroti totius cum Teſticulis nudis ejusqve Curam videbis in Stephan. Blancard. *Collectan. med. phyſ. Cent. I. Obſ. 8. pag. m. 9. ſeq. item Cent. 3. Obſ. 75. p. 453.* Coſinus Slotanus, Chirurgus, qvadragenarium Aſcite laborantem cùm tractaret, humor ſeroſus in Scrotum copiosè delapſus Gangrænam effecit, ita, ut nudi conſpicerentur Teſticuli, juxta verba Davidis Lipſii, *de Hydropiſ. pag. m. 20.* Oeconomo cuidam nautico, Philippo Andreæ, ex caſu gravi in anchoræ partes acuminatas Contuſio primò, hinc Gangræna atqve Exulceratio Scroti, Perinæi, partiumqve connexarum ſupervenerat, teſte Jobo à Meckren, *Obſerv. med. chirurg. cap. 27. p. 119.* Ex Hydrope poſt Dyſenteriam in Doctore qvodam ortam Gangrænam cum Curâ reperimus in Timæo à Güldenkl. *Lib. 6. Caſ. 32. p. m. 296. ſeq.* Bina exempla Scroti ſphacelati ſervatis Teſticulis regenerati obſervavit Johannes Baptiſta Lamzweerde, *Append. ad Armament. Chirurg. Joh. Scultet. Obſ. 28. p. m. 250.* In ruſticô qvodam mortuâ Scroti parte ſponteqve ſuâ decidente Teſticulus ſiniſter ſanus comparuit, nec ulterius Gangræna ſerpſit, referente Thomâ Bartholinô, *Epiſtol. med. Cent. 3. Epiſt. 5. p. m. 18. ſeq.* Idem qvoqve Autor *Hiſtor. medic. Cent. 5. Hiſt. 69. p. m. 320. ſq.* Scroti militis cujusdam Sphacelô ablati atqve reſtituti mentionem facit.

§. 34.

Obſervatio. Aliqvoties etiam mihi ipſi ejusmodi Caſum, Scroti videlicet Sphacelum, obſervare licuit, & qvidem primò in viro qvodam qvadraginta qvinqve annorum, qvi in parandâ polentâ defatigatus, admodum ſudans ſitiensqve poſt hauſtam frigidæ bonam qvantitatem horrorem atqve calorem paulòqve poſt Scroti dolorem, tumorem atqve ruborem ſentiebat; qvibus Symptomatibus, ob ſupervenientem noctem, neglectis, poſterô die accerſitus Chirurgus, Gangrænam in Sphacelum degeneraturam deprehendebat atqve intra paucum temporis ſpatium dimidia Scroti parte demortuâ vix alteram ejusdem partem cum Teſticulis conſervare poterat; amiſſa tamen pars *Obſervatio* poſt aliqvot ſeptimanas iterum reſtituebatur. Deinde totius Scroti Sphacelum videre mihi ante aliqvot annos contigit in Cive atqve Sartore hujus loci non ignotô, qvi poſt excandeſcentiam ex improvisô, antecedente horrore atqve calore, in Cute, verſus præputium dolorem acutum & ardentem perſentiens, Chirurgum accerſitum curat, cujus neſcio an incuriâ, an ignorantiâ, an verò mali malignitate, ortam jamjam Gangrænam atqve in totô præputiô Sphacelum cum ulterioris ad Scrotum progreſsûs ſignis, ſeqventi demum die reqviſitus obſervabam; qvare priori Chirurgo, non æqve fidens ægrotus alium vocari meô ſvaſu jubebat; qvi licet extemplô advolaret, minimè tamen impedire poterat, qvin Gangræna in Sphacelum degeneraret, unde non modò Penis cute privabatur atqve totus denudatus apparebat, ſed etiam totum Scrotum, ad Ventrem & anum usqve ſphacelatum, partim fruſtulatim ſecedebat, partim pro impediendô ulteriori Sphaceli progreſſu, reſectionem reqvirebat, & qvidem non ſine ipſorum teſticulorum, qvi in tunicâ ſuâ nudi pendebant, jacturæ metu. Per Dei tamen gratiam non ſolùm à variis ſuper-

pervenientibus Symptomatibus Sartor hic liberabatur, ſed eidem qvoqve â Chirurgô Scrotum reſarciebatur ita, ut ſenſim Cutis atqve carnoſitas denuò proveniret, demumqve Teſticulos penitus iterum obtegeret. In hoc autem ſubjectô idem obſervabam, qvod annotavit Cornelius Stalpart van der Wiel, *Cent. I. Obſ. 85. pag. m. 363.* ſcilicet recens hoc Scrotum glabrum omninò erat, rugis carebat, tamqve arctè continebat teſtes, ut in principiô poſt Curam vix locô moveri poſſent. Tertiò Colonellus qvidam, Nobilis, ſeptuaginta aliqvot annorum, circa finem Anni 1718. poſt diuturnum & aliqvot annos durantem Urinæ Ardorem Mictumqve mucoſum, qvandoqve etiam purulentum ſummèqve fœtidum, ex improviſo ingentem horrorem atqve intenſiſſimum calorem cum delirio incidebat, atqve poſt biduum in Ingvine ſiniſtro circa radicem penis inſignem dolorem, tumorem, inflammationem cum ſubſeqvente abſceſſu ſentiebat. Qvô poſt duos dies, nocturnô tempore, internè disrupto magnaqve materiæ purulentæ qvantitate in Scrotum delapsâ, ſeqventi die tumor eqvidem ingvinalis evanuerat, ipſum autem Scrotum, (antea planè flaccidum,) nimis diſtentum atqve durum, maculis etiam magnis nigricantibus ſeu gangrænoſis hinc inde notatum apparebat, qvod etiam paulò poſt, absqve tamen læſione Teſticulorum, ad duas tertias â ſphacelo conſumebatur. Peringens autem Scroti foramen non modò materia purulenta & mucoſa, ſed etiam magna ſimul Urinæ qvantitas, hæc tamen nunqvam contra ægroti voluntatem, effluebat, ſiqvidem per aliqvot horas Urinam retinere atqve pro lubitu excernere poterat. Unde abſceſſum hunc non in ipſa Veſica, ſed extra ejusdem Sphincterem, nimirum circa Urethræ principium, radicem egiſſe credibile eſt. Imò poſtqvam Scrotum penitus ferè redintegratum eſſet, etiam in ingvine dextro, circa eandem

dem regionem, poſt febrem, tumor & abſceſſus oriebatur, cujus materia purulenta tum par relictum Scroti foramem, tum per aperturam in loco affecto factam evacuabatur. Cùm verò tempore, qvó hæc ſcribo, parum adhuc tam Urinæ, qvàm materiæ fœtentis, per Scroti foramen prodeat, plenariam cum Deo conſolidationem ſperamus. In ejusmodi qvoqve Caſu Teſtes callosâ qvadam ſubſtantiâ, qvæ eos vice Scroti obtegeret & ab externis injuriis vindicaret, fuiſſe obductos, refert Gvilelmus Fabricius, *Hild. Cent. I. Obſ. 48. pag. m. 62.* De Scrotô à Pediculis iſtis, qvos Gallicè Morpions dicimus, corrosô & conſumptô. *vid. M. N. C. Dec. II. An. 5. App. pag. 27.*

§. 35.

Scrotum lapideâ cruſtâ obductum.

De Scroto internè cruſtâ lapideâ obducto raram obſervationem communicat Fridericus Dekker, *Exercitat. practic. cap. 4. pag. m. 150. ſeq.* de Navium Fabricatore, qvi nimiô labore ſolisqve æſtu ſummè excalefactus intolerabili inſuperabiliqve per biduum laboravit Siti, tertio die incidit in febrem qvotidianam continuam. Sexto morbi die qvam maximè conqverebatur de ingenti Scroti tumore & înflammatione, cum Vomitu pituitoſorum & bilioſorum humorum; Chirurgus itaqve ſubinde Cataplaſma Scroto impoſuit. Verum tumor, dolor & inflammatio ita augebantur, ut Medicus & Chirurgus Gangrænam metuerent, ſuperveniente deniqve ſummâ & incredibili Scroti duritie, ita, ut Scrotum lapidem rotundum eſſe dixiſſes; Attamen poſt dies aliqvot in inferiori Scroti parte tumor ingens pure repletus apparuit, qvô apertô, puris magna vis effluxit, manente tamen eodem tumore & ſummâ illâ duritie. Tandem învenit dictus Dekker, cum Chirurgò, non niſi parvam qvandam in Scrotô apertionem, imò totum Scrotum internè cruſtâ qvâdam lapideâ obductum,

qvoad

qvoad interiorem partem planâ & qvaſi lævigatâ, qvoad exteriorem faciem aſperâ & inæqvali, ad craſſitiem ſemidigiti, qvam cruſtam inſtrumento qvodam fractam, non absqve dolore, minutatim ſubinde ac per vices extraxerunt.

§. 36.

Hac occaſione inſerenda mihi etiam videntur exempla Calculorum in Scroto repertorum vel poſt ejusdem exulcerationem prodeuntium, v. g. Juveni cuidam novendecim annos nato, antea bis, à diverſis Lithotomis, Calculis liberato novus în Scroto accrevit Calculus miræ magnitudinis, forſan ex fragmentô qvodam præcedentis Operationis inter extrahendum contritô & inter Cutim & muſculos in Peritonæo remansô, ibiqve deliteſcente, juxta Obſervationem Johannis Dolæi, vid. *M. N. C. Dec. III. An. 5. & 6. Obſ. 253. pag. 591.* ubi figuram reperies. Raram de Scrotô calculoſo ſeu de ſeptuaginta Calculis è Scroto pueri, ſex fere annorum, à Johanne Baptiſta Plantier, Lithotomo Amſtelodamenſi per tres vices extractis, obſervationem communicat Gerardus Blaſius *Obſervat. anatom. pag. m. 131. ſeqq. it. Obſerv. med. Part. 6. Obſ. 25. pag. 89. ſeq.* Per Scrotum ſuppuratum Pueri tredecim aut qvatuordecim annorum, parentibus egenis nati, poſt Veſicæ exulcerationem Calculum avellanæ longiuſculæ magnitudine prorupiſſe, refert Jacobus Zæmannus *Act. Hafn. Vol. III. Obſ. 6. p. 11. ſeq.* In Viro robuſtiſſimo Sileſiaco ingentem Calculum à Naturâ per Scrotum fuiſſe protruſum, recenſet Philippus Jacobus Sachs à Lewenheim *M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſ. 142. pag. 225. ſeq.* E Veſicâ pueri Scanici qvadrimi in Scrotum protrudebatur, atqve exinde, factâ ſuppuratione, rejiciebatur Calculus rotundus & globoſus, candidus Cretæ inſtar, ſed durus, ſolidusqve, cujus tamen exterior Cortex ſeu lamina nonnihil ad flavum colorem vergebat. vid. Thom. Bartholin. *Cent. IV. Hiſtor.*

Calculi in Scroto.

ſtor.

ſtor. 8. p. m. 227. Monſpelii Scrotum qvidam prætumidum habebat; cùm verò Medici dubii eſſent, tandem ex putredine ruptum apertumqve fuit: unde lapis excidit in qvinqve partes diffractus, v. Joh. Schenck. *Obſ. medic. Lib. IV. fol. m. 531.* ubi etiam ex Fabriciô Hildanô meminit Calculi, in ipsô Scrotô geniti, de qvô vid. ipſe Gvil. Fabric. Hild. *Cent. 6. Obſ. 51. fol. m. 571. ſeq.* Ex Abſceſſu in Scrotô tres lapides, qvorum qvisqve craſſitiem & longitudinem pollicis continebat & ſinguli cyſtide propriâ obvoluti erant, eduxit Peterinus, Chirurgus. v. Nicol. Blegny, *Zodiac. med. Gall. An. 4. Menſ. Februar. Obſ. 4. pag. m. 30.* Calculum friabilem ex diverſis tunicis conſtantem, duasqve uncias cum drachmâ unâ pendentem ex Scrotô ſubitò prodire obſervavit Vitus Riedlinus, Parens, *Obſ. med. Cent. 3. Obſ. 46. p. m. 388.* Ex Pharmacopœi Poſonienſis filioli, duorum annorum, poſt Dyſenteriam Calculo laborantis, Scrotô apertô Calculum piſi majoris magnitudine excretum annotavit Carolus Raygerus, *M. N. C. Dec. I. An. 6. & 7. Obſ. 206. pag. 304. ſq.*

§. 37.

Verruca in Scroto. Verrucam penſilem fungiformem in Scrotô viri cujusdam obeſi corporis, ex attritu ipſius inter deambulandum factô enatam, tenui ſcilicet pendentem pedunculo, dehinc verò inſtar fungi terreſtris in capitulum latum expanſam annotavit Johannes Mauricius Hoffmannus, *M. N. C. Dec. III. An. I. Obſ. 140. pag. 234.* Scrotum monſtroſum durum, renitens, extenſum, magnitudinis Capitis viri, tuberoſum, cujus ſuperficies ſeu Cutis copioſiſſimis verrucis tegebatur, cum Mentulâ monſtroſâ annotavit & depinxit Philippus Hœchſtetterus, *Obſervat. medic. Dec. VI. Caſ. 8. p. m. 713.*

CAP.

CAPUT III.
De PENE.

§. I.

PRo meliori Seminis virilis in mulieris Uterum ejusve vaginam injectione armatus eſt Mas Inſtrumentô, qvod vulgò Penis appellatur, qvamvis apud Medicos aliosqve autores aliis etiam nominibus venire ſoleat. Audit videlicet Membrum virile, genitale & ſeminale, item Virga, Colis, Veretrum, Menta, Mentula, Sicula, Vena, Contus, Telum, Sceptrum, Hortus, Arma Ventris, adſtans Ingvinibus Columna, item Columna, per ſe Pertica, Pyramis, Trabs, Nervus, Spina, Verpa, Muto, Faſcinum, Palus, nonnunqvam etiam Vas & Vaſculum, hinc etiam vaſati, aliis naſati, dicuntur benè mutoniati. Alii hoc Inſtrumentum vocant Phallum, Taurum, Marchæram, Peſſulam, Peculium, (vid. *Petron. Satyric. cap. 8. p. m. 13.*) Pomum, Scapum, Canalem, Pilum, Caudam, Mætium, Vepenem, Tentum, &c. vid. Jaſon à Pratis *de Sterilitat. pag. m. 200. & 202.* Philipp. Jac. Vinther. *Diſput. inaugural.* περὶ τῶν ἀπεράκτων μορίων, *Argentorat. 1678. habit. cap. 3. p. 8.* Henric. Salmuth *in Gvidon. Panciroll. Rer. memorabil. Lib. 2. Tit. 10. p. m. 176.* Tullia in Aloyſ. Sig. *Tol. Colloq. 3. p.* 33. ubi etiam varias denominationes græcas reperimus, vid. etiam Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib.* 3. *Tr. I. cap. 2. pag. m.* 254. Lud. Cœl. Rhodig. *Lection. antiq. Libr. 4. cap. 7. fol. 124. ſeq.* Thom. Bartholin. *Vindic. anatom. p. m. 122.* De aliis etiam denominationibus Græcis vid. Gverner. Rolfinc. *de Partib. Generat. dicat. Part. I. cap.* 43. *pag. m. 84. ſeqq.* ubi etiam variarum Penis denominationum Latinarum rationes & origenes adducit. Videri inſuper poſſunt Carol. Muſitan. *Chirurg.*

Penis

Denominatio.

M

rurg. Tom. II. cap. 50. *pag. m.* 217. Nicol Venette *dela Generation. Part.* 1. *Art.* 1. *pag. m.* 3. Joh Chriſt. Frommann. *de Faſcinat. Lib.* 1. *Sect.* 1. *cap.* 4. *pag. m.* 59. In ſpecie autem de

Priapus, Priapo, cujus nomine Penis ſuperbire ſolet, ita ſcribit Gv. Rolfincius *l. a. pag.* 88. Priapus antiqvitùs appellatus, natus fuit ex Venere in Lampſaco puer deformis & præ cæteris incredibili mutone præditus; Qvod cum obſervaret Venus, illum ibidem reliqvit. Cum adoleviſſet, gratus fuit Lampſacenis mulieribus, utpote facilè paratus plantandis Civibus. Id cum ægrè ferrent Cives, ejectus fuit in exilium, facinus illud ægerrimè ferentibus mulieribus. Iisdem verò Deos pro ſe precantibus, & Civibus pudendorum morbo cælitus caſtigatis, Oraculi monitu fuit revocatus. Ajunt illum cum unô ex iis aſellis, qvi Bacchum, in Indicam expeditionem proficiſcentem, trans qvendam fluvium transvexêre, de Membri magnitudine decertâſſe, ſed victum fuiſſe, ac victorem ob invidiam trucidâſſe. Terris exemptus in numerum Deorum relatus meruit Numen eſſe hortorum. Priapum hortorum Præſidem celebrabant Romani. Extant etiamnum in Romanis hortis reſervata ab antiqvô Ethnicorum cultu Priaporum Idola, virili membro porrectô exſtantia. Hortis Romanis Præfectus datus ob fertilitatem: nam cùm alia terra ſemel creet aliqvid, horti nunqvam ſine fructu ſunt. Virilis magnitudo membri inceſſabilem hortorum notat germinationem, &c. Plura de Priapo vid. L. Cœl. Lactant. *de falſ. religion. Lib. I. Oper. pag.* 69. *ſeq.* Natal. Comit. *Mytholog. Lib.* 5. *cap.* 20. *pag. m.* 519. *ſq.*

§. 2.

Penis derivatio. Vocabulum Penis nonnulli vel etiam pleriqve Autores à pendendo derivant, vid. Caſp. Bauhin. *Theatr. anat. Lib. I. cap.* 32. *pag. m.* 105. Cui tamen contradicens Johannes Riolanus.

lanus hoc nomen non à pendendo, ſed à caudâ, qvam Veteres penem vocâſſe, indeqve „Penicillus ex Cicerone derivari ſcribit, *Opuſcul. Anatom. pag. m. 274.*

§. 3.

De Structurâ & Anatome hujus Inſtrumenti evolvi poſſunt Autores ſupra de Teſticulorum Anatome allegati, & alii, imprimis Frid. Ruyſch. *Obſ. 100. p. m. 127. ſeq.* Philipp. Jacob Vinther. *Diſput.* περὶ τῶν ἀπεάκτων μορίων, *cap.* 3. *pag. 8. 9. ſeq.* nobis enim pauca ſolummodò de hac materiâ annectere libet; nimirum circa Penis Structuram à Neutericis obſervari, ſub Penis Cute duo porrò integumenta reperiri, celluloſum alterum aurâ repleri aptum, alterum nervoſum, immediatè corpora nerveo-ſpongioſa cingens; in glandis autem ſuperficie innumeras papillas nervoſas, præſertim inter Præputium & Glandem; uti ex Frid. Ruyſchio refert Joh. Guil. Pauli *Præfat. in Joh. van Horne* Oper. *med.**** 3. & 4. Ubi etiam Glandulam Penis novam in angulô curvaturæ Urethræ ſub Oſſe Pubis ſitam eſſe monſtrat. vid. etiam Fr. Ruyſch. *Theatr. anatom. III. pag. m. 6.* ubi de præparatione membranæ celluloſæ agit. Et *Theſ. IV. pag. m. 42.* ſcribit idem, dictas papillas nerveas inter Præputium & Glandem in Coitu voluptatem, dolorem autem intolerabilem Scortatoribus afferre, ubi ulceribus infeſtantur dictæ papillæ; ſiqvidem ſæpe in Scortatoribus, ubi in Gonorrhœam incidunt, in Coitu cum ſordidâ meretrice, veneni naturam primò aſſumunt, & corpori nervoſo communicant, &c. Has tamen glandulas circa Penis glandem Gallum qvendam Noveſium jamjam duodecim, ante alios, annis detexiſſe, dicit Elias Camerarius, *Diſſert. Phyſ. med. Epiſt. 7. pag. m.* 103. ibidemqve glandularum ipſius Urethræ à celeberrimô Taurinenſium Medico, Laurentio Terraneô, inventarum meminit. Detexit ſcilicet Terraneus magnô nu-

Structura. *Glandula.*

numero diſgregatas Urethræ Glandulas, qvarum freqventia oſcula in Urethram hiant, atqve ad ipſius glandis extremitates reperiuntur, eâ qvidem amplitudine, ut ſetam aliqvam admittant. Diſgregatas verò illas vocavit, imitando Malpighium, qvi ultra conglobatas conglomeratasqve miliares ipſi dictas glandulas admiſit ſuppoſuitqve hasqve Veſiculæ in modum ſubextenſas ideò credidit, ut colligendæ majuſculæ liqvoris ſtillæ locus ſit. Præter verò diſgregatas illas glandulas demonſtravit qvoqve alias duas ſitus verſus Proſtatas, qvas Aſtites conglomeratas appellavit, qvarum ductûs longiùs excurrentes in Urethram qvoqve terminantur. Harum glandularum unà cum ductibus excretoriis detectionem Gvilelmo Cowpero, Chirurgo Londinenſi, adſcribentes Collectores Actorum Eruditorum Lipſienſium *Anno* 1700. *Menſ. Jan. p.* 255. *ſeq.* præter delineationem ex Autore ſeqventia verba referunt: Ad qvartam circiter pollicis partem ſub Proſtatis glandulis duas alias minores reperiebam glandulas, utrinqve ad Urethram paulò ſupra ſpongioſi Corporis bulbum locatas. Glandulæ hæ depreſſæ erant figurâ ovali, neqve magnitudinem phaſeoli parvi excedebant. Separatâ videlicet eâ Muſculi acceleratoris parte, qvæ dictas glandulas tranſcendit, deprehendes easdem, inſtar duorum corporum durorum, utrinqve ad Urethram ſitas. Proſtatarum more ad flaveſcentem vergunt colorem. Excretorii eorum ductûs in ſuperficie internâ prope internam Urethræ membranam apparent, ad longitudinem dimidii pollicis inde deſcendentes, priusqvam attenuati membranam hanc oſculis intra Urethram hiantibus ac ſecretum liqvorem eructantibus obliqvè perforent. Glandulas in angulô Curvaturæ Urethræ ſub oſſibus ſitas, qvarum ſupra mentionem fecimus, ab eodem Cowpero fuiſſe obſervatas, patet ex Act. Erudit. Lipſienſ. *Ann.* 1702. *Menſ. Novembr.*

pag.

pag. 499. Item, de Glandulis his Diſputationem pro Licentia ſub Titulo de Aſtitibus virilibus habuit Erfordiæ Johannes Wilhelm. Buſſius, 1715. De Penis ſtructurâ per inflationem examinandâ vid. Fr. Ruyſch. *Obſerv. 100. pag. m. 130. ſeq.*

§. 4.

Anteqvam ad Penis magnitudinem accedamus, ejusdem erectio præmittenda mihi videtur, ſiqvidem ille non perpetuò ejusdem magnitudinis eſt, ſed ab effluxu & refluxu ſangvinis atqve ſpirituum adeò variat, ut erigatur modò, modò retrahatur: retracti tamen magnitudo multò minor ſit, qvam erecti. Unde Naſutulo cuidam, qvi conſpectâ Herculis ſtatuâ flaccidô membrô ſculptâ, artificem ineptè deprehendebat, qvod Viro ingenti exiguum Penem finxerit, reſponſum fuit: Nec dejaniram adeſſe, nec Priapiſmô laboràſſe Herculem. vid. Johann. Sigism. Elsholz. *Anthropometr. cap. 24. pag. m. 240.* *Erectio.*

§. 5.

Qvâ ratione autem Penis extenſio & Erectio fiat, differunt inter ſe Autores, ſiqvidem antiqvi Penis erectionem immediatè â Muſculorum, Erectorum nomine venientium, actione dependere ſtatuebant; qvam tamen ſententiam Regnerus de Graaf rejicit, ideòqve dictis Muſculis Penem extendendi ac erigendi potentiam denegat, qvòd in omnibus muſculis, dum agunt id, ad qvod deſtinati ſunt, eorum ventres intumeſcant, atqve extremitates ad ſe invicem accedant. Qvod cùm ita ſit, pergit idem, fieri non poteſt, ut hac ratione extendatur; qvandoqvidem Muſculi actio ſit Contractio, qvæ extenſioni contraria eſt. Neqve etiam horum muſculorum ope immediatè Penis erectionem contingere poſſe, ex eorum *Cauſa.*

curatiori inſpectione, & iis, qvæ jam dicta ſunt, clarè cognoſcitur; qvia muſculorum illorum extremitates ad ſe invicem debent accedere, & cùm principium, qvod Coxendicis oſſibus firmiter implantatur, propter illorum qvaſi immobilitatem moveri non poſſit, neceſſe eſt, altera eorum extremitas appropinqvet, cui cùm affixum ſit membrum virile, neceſſariò id ſeqvi debet: ſi verò ſeqvatur, qvid fiet? Penis non erigetur, ſed deprimetur; qvia in infernâ parte, ſive ſub Pene ex Coxendicis appendicibus originem ſumunt dicti Muſculi & inferiori Penis parti implantantur. Hæc Graaf *de Organ. Viror. Oper. p.m. 107. ſeq.* Qvi tamen *p. 114.* Muſculos ad Penis erectionem concurrere concedit, atqve ad Penis erectionem duo vaſorum genera cum Muſculis reqvirit, nervos ſcilicet atqve arterias; Nervos, per qvos Spiritûs animales in membraneas Penis partes influentes eas rigidiores tumidioresqve reddunt; arterias autem, qvatenus ſangvinem ad fungoſas Penis partes diſtendendas apportent; Nam à ſangvine primariam Penis extenſionem dependere firmiter ſtatuit, &c. Muſculos verò mediatè tantùm ad Penis erectionem concurrere admittit, *pag. 115.* qvatenus Ventres eorum, dum intumeſcunt, corpora nervoſa & meatûs, per qvos ſangvis naturaliter refluit, comprimunt, & comprimendô impediunt, qvò minùs ſangvis per arterias in corpora nervoſa impulſus effluat. vid. etiam *p. 117.* Unde patet, ſecundum allegatum Autorem ſangvinem primariam Penis extenſionis cauſam eſſe, ſecundariam verò Muſculos & adjuvantes nervos, cum ipſis corporum nervoſorum membranis. Sic Thomas Bartholinus Penis erectionem â Sangvine & Spiritu Penis vaſa diſtendente deducit, ſimulqve à Muſculis eundem erigi atqve in congreſſu ſuſtineri docet, *Anatom. ref. Lib. I. cap. 24. p. m. 244. ſeq.* Et Daniel Tauvry, *Anatom. cap. 11. p. m. 189. ſq.* ait,

ait, Muſculos ad tenſionem Virgæ conferre, venas & corpora ſpongioſa comprimendo, & ita, impediendo, ne ſangvis, qvi per arterias influxit, per venas redeat, erectionem hujus partis cauſari. Item ad qvæſtionem, qvomodo Penis, ordinariò flaccidus & propendens erigatur, ut imprægnationi faciliùs & promptiùs litare poſſit? ita reſpondet Joh. Fr. Ortlob, *Hiſtor. Part. Diſſ.* 34. §. 11. *p. m.* 269. *ſeq.* Muſculis id tribuerunt pleriqve veterum, ſed qvoniam horum actio in Contractione conſiſtit, penis verò iis potiùs retraheretur ſolis, eis non niſi ſub certâ conditione officium id tribui poteſt. Elongatur enim non modò & qvaſi intumeſcit Penis, ſed & rigidior atqve ad ſuperiora erectus obſervatur. Cuncta hæc pendent partim ab influxu Spirituum animalium per nervos ad illus partes uberiore, partim â ſangvine copioſiùs per arterias influente & refluxu ejus per venas impeditô.

§. 6.

Huic tamen Regneri de Graaf Sententiæ in tantum contradicit Philippus Verheyn. *Anat. Tr. II. cap.* 22. *p. m.* 175. *ſq.* Hæc paſſim, inqviens, à modernis tanqvam è Tripode prolata excipiuntur: mihi verò, qvatenus diriguntur contra communem Opinionem, ne vel hilô præponderant; licet circa uſum illorum muſculorum, qvos Penis erectores vocant, Regnero de Graaf facilè concedam primam partem, qvâ nimirum agit de Penis extenſione: qvippe nihil facientem ad propoſitum, cùm nullus unqvam illam adſcripſerit præfatis muſculis. Qvòd vero dicat, in horum muſculorum Operatione extremitatem Peni implantatam appropinqvare verſus initium adeòqve & Penem deprimi debere, innititur falſo illi principiô, nimirum in omni muſculorum actione extremitates accedere ad ſe invicem: falſo, inqvam, qvia exceptionem patitur in motu tonicô. Qvis enim dicet, ad ſe invicem *Verheyn. Opinio.*

ac-

accedere extremitates muſculorum, qvibus brachium prævië qvieſcens in lineam rectam extenditur? Unde non video ego qvicqvam obſtare, qvò minus Penis à ſangvinis & Spirituum inexiſtentium copiâ extenſus atqve obrigeſcens ulteriùs per æqvalem horum muſculorum actionem erigatur, eô modô, qvo baculus è duobus funibus ipſi alligatis in planum erigitur. Dices fortaſſis, pergit Verheyn, Penem in ſuâ erectione elongari, adeoqve iſtorum muſculorum fines non tantùm non accedere ad principia, ſed etiam ab iis longiùs recedere. Reſpondeo, nec hoc repugnare actioni Muſculi: ſi enim ab aliâ causâ, ut hîc ſit, membrum extenditur atqve à principiô Muſculi remoretur, poterit eqvidem Muſculus ille, qvantum eſt ex vi propriæ actionis, contrahi, & dictæ extenſioni qvaſi reluctari; maximè ſi ejus fibræ priùs fuerint flaccidæ & qvaſi collapſæ, prout ſunt in Pene non extensô. Inſuper qvoniam hi muſculi breves ſunt, etiam illorum Operatio & Penis extenſio ſe mutuò minùs impediunt. Nec minùs dictis Muſculis pro tenſione Penis ex recentioribus patrocinatur Chriſtianus Joh. Langius, *Phyſiolog. Theſ. 36. Oper. Med. Part. I. fol. m. 212.* Tenditur, inqviens, membrum virile & ad Seminis in ſinum muliebrem inſperſionem præſtandam redditur aptum à Muſculis erectoribus dictis, qvi (breviores ac craſſi firmiter adnaſcuntur Oſſis Coxendicis appendicibus & terminantur circa radicis penis inferiorem partem,) partem hanc attollunt, firmiusqve Oſſi pubis applicant, dumqve id fit, comprimuntur non ſolùm crura corporum nervoſorum, verum qvoqve in dorsô penis immediatè ſub Cute poſita vena occluditur, recurſusqve ſic cruoris omninò intercipitur, dum interea per duplicem arteriæ ramum profundiùs latentem continuò curſu ſpongioſiſſimis illis penis corporibus nervoſis infunditur ſangvis, ita tandem infarciens illa, ut membrum totum extremè rigidum

ac

ac tenſum evadat. Inſimul tamen ſpiritibus affluentibus in fibras corporum nervoſorum multum qvoqve in acceptis ferendum eſſe, ut rigeſcat penis, ambabus longior. Recentiorum qvorundam Medicorum Gallorum ſententiam de Penis erectione vid. Hiſtor. Acad. reg. Scient. Pariſ. *Ann.* 2. *pag.* 270. *ſeqq.*

§. 7.

Cùm verò tam ad Muſculorum eorumqve fibrarum actionem, qvàm ad citationem Sangvinis in Corpora Penis nervoſo-fungoſa influxum, absqve dubiô novus & ab orgaſmô venereô aliisve cauſis excitatus Spirituum motus, tanqvam cauſa impellens reqviratur, non immeritò, meô qvidem judiciô, nonnulli Autores primariam erectionis Penis operationem Spiritibus, vel auræ, vel vapori adſcribunt. Unde enim nobile illud, licet pudendum, membrum, cujus petulantiâ ad opus nobiliſſimum jucundiſſimumqve natura abutitur, in tentigine duritiem obtinet, niſi ex Spirituum inflatione? qvibus effuſis, qvàm citò langveſcit? qværit & reſpondet Sebaſtianus Baſſus, vid. Chriſt. Frid. Garmann. *de Mirac. Mortuor. Lib. I. Tit.* 11. §. 13. *p. m.* 293. *ſeq.* ubi dictus Autor Sententiam ſuam his verbis explicat: Utut ſangvinem arterioſum multum ad Penis erectionem facere non nego, in eô tamen minimè erit acqvieſcendum. Qvæ cauſa erit impellens? cur iſte Sangvis ἀθρόως penis ſubeundo arterias diſtendat? Nulla ſanè alia, qvàm nervoſas partes titillans ſub ideâ libidinis vapor, qvam prægreſſam titillationem doloris levioris propaginem demum ſangvinis affluxus inſeqvitur. Vapore iſthoc unà cum Semine egeſtô, qvòd detumeat penis, unica cauſa eſt, qvamvis Sangvis per venas non retroceſſerit. Qvare cùm in pueris & ſenibus ſtimulus iſte non deprehendatur, nec tento valent, nec duello. In brutis â naturâ conſtitutô tempore expergiſci-

Erectio à Spiritibus.

N tur,

tur, non omni tempore venereos amant actûs. Cauſa eſt pariter hic ſtimulus cur nobis invitis etiam in ſomnô promineat Veretrum, &c. Et licet Nath. Highmorus, *Corp. hum. Disqviſit. anat. Lib. I. Part. 4. cap. 3. fol. m. 96.* ad Penis ſeu Corporum nervoſorum diſtenſionem Sangvinem & Spiritûs reqvirat, nihilominus tamen paulò poſt ſtatuit, hæc corpora nervoſo-fungoſa admodum ad rei venereæ phantaſiæ repræſentationem ſangvine ſtatim ab arteriis repleri atqve diſtendi. Ut ita dictus Autor phantaſiam ſeu operationem ſpirituum extraordinario Sangvinis influxui antecedere credat. Et Philippus Verheyn, *loc. allegat. p. 180.* hæc habet: Qvantum ad Penis inflationem & indurationem, illa indubiè contingit propter repletionem corporum nervoſorum ac ſpongioſæ ſubſtantiæ Urethræ, qvandoqvidem etiam in Cadaveribus aliqvid ſimile accidit, dum corporibus iſtis flatum aliumve liqvorem immittimus. Verum licet notum ſit, eam penis extenſionem æqvè ac illius erectionem maximè dependere ab animi paſſionibus & affectu venereô, non tamen conſtat, an per ejusmodi paſſiones inflentur corpora Penis nervoſa, qvia ſangvis & Spiritus in ea protruduntur abundantiùs, an qvia per influxum Spirituum conſtringuntur viæ, per qvas ſangvis ex illorum cellulis ad venas regredi ſolebat. Interim duo illa ſimul concurrere mihi videntur. Item H. G. Herfeld, *de Origin. Morbor. §. 46. pag. m. 65. ſeq.* rem totam per fermentationem deſcribens ita dicit: Jam verò notum eſt, omnem fermentationem fieri in Corpore humanô Spiritibus mediantibus; qvò verò fermentatio eſt major, eò majus ſpatium reqvirit, indubium verò, ſpirituoſas partes non tantùm in Cerebrô hærere, ſed etiam in partibus genitalibus; & qvoniam in hac regione craſſiores ſpiritûs hærent, qvàm in capitis, ex hac nimirum ſubtiliores effluunt, qvi, qvando ſe craſſioribus, in inferiore ventre

tre hoſpitantibus, aſſociant, fermentationem ſolitô majorem producunt, eô qvod Fluidum primigenium aliam particularum diſpoſitionem tunc reperit, & anguſtiores vias perfluere debet ob miſturam ſpirituum craſſiorum & ſubtiliorum. Hinc qvando ad venereas cogitationes ſtimulatur qvis, reſiliunt ex Cerebri regione & effluunt copiâ majori ſubtiliſſimi Spiritûs, ſtimulantes per nervos in iſtam regionem delatos & concurrentes non tantùm cum iis, ibi vagantibus, ſed & arterioſum ſangvinem concitantibus, unde etiam arteria per Corpus penis nervoſum & ſubſtantiam iſtius ſpongioſam percurrens, qvæ nerveis fibrillis ſcatet, neceſſariò penis incraſſeſcit, & qvando Spiritûs irruunt in veſiculas ſeminales atqve ibi fermentationem proritant contractis muſculis, & nervoſi corporis ſpongiosâ ſubſtantiâ, ejaculatur Semen ſeu ſperma, imprægnatum multitudine Spirituum animalium, &c. Repeti hoc loco etiam poteſt, qvod ſupra Capite primo de Seminis ſpirituoſitate allegavimus. Solius tamen Spiritus animalis beneficio Penem erigi non ſine periculo aſſeritur; neqve enim cujusvis obtemperat arbitrio, ſed irritamento indiget, effuſoqve Semine ac evaneſcente Spiritu, velut officiô ſuo defunctus vela contrahit ac flacceſcit. Communi igitur ſtudio utraqve & vitalis & animalis facultas in hoc opus conſpirare videntur, ut nec animalis, refragante vitali, nec hæc ſine animali officio ſuo promptam ac idoneam reddere hanc partem qveat, juxta Philipp. Jacob. Vinther. Diſp. inaugur. περὶ τ̃ ἀπράκτων μορίων, cap. 2. p. 7.

§. 8.

Deniqve dantur etiam, qvi erectionem penis ab abundantiâ Seminis dependere putant, v. g. Felix Platerus *Obſ. Lib. I. pag. m.* 258. ſentit: Naturaliter accidere minimè poſſe, ut viris membrum virile attollatur, ſine præcedente Veneris *An ab abundantia Seminis*

ſti-

mulô, qvi, cum à Semine, in Vaſis genitalibus pruriente, eaqve ad excretionem incitante, excitetur, illos qvoqve ſi congrediantur, Semen emittere. Qvam tamen ſententiam G. W. Wedelius exemplô textoris, qvi nullâ ſubſeqvâ Seminis emiſſione Uxorem in Concubitu ſæpe cum delaſſatione maximè urgebat, *Patholog. med. dogmat. Sect. 3. cap.* II. *pag. m. 638.* refutat. Plura exempla eorum, qvi ſine Seminis effuſione Coitum exercuerunt, ſupra cap. I. reperies. Et incertus qvidam apud Roſinum Lentilium *Jatromnemat. Part. 2. cap. 34. pag. m. 653.* ita ſcribitt: Qvæ Semen augent, ſi largiùs comedamus, rigidum utplurimum hominem faciunt, manifeſtô argumentô, iſthanc erectionem ab abundantiâ Seminis eſſe immediatè. Cui tamen Lentilius, *pag. 655.* ita reſpondet: Erectionem penis eſſe ex abundantiâ Seminis immediatè, ante te nemo dixit. At nunqvam vidiſti, penicillum erigi puſionibus vix dum natis? An minùs freqvens aut minus durabilis eſt pueris ante pubertatem erectio mentulæ, qvàm ubi ex ephebis exceſſerunt? Ubi tunc Semen? Ubi abundantia Seminis? Vidi Salaciſſimos, in libidines vagas proniſſimos, in qvævis proſtibula impetu veſanô ruentes, qvi tantum abeſt, ut Semine abundent, ut ejus, ob tot profuſiones, potiùs inopiâ laborent, immò, qvò plus coëunt, eò minus fœcundè coëunt, nihilominus Priapismô, ut ita loqvar, nonnaturali Satyrorum more affecti cum perticâ tensâ undiqve diſcurrentes, &c.

§. 9.

Penis Erectio in Cadaveribus unde?

In Cadaveribus Penis erectionem arte ſeu per flatûs aliasqve liqvoris in Corpora nervoſa immiſſionem demonſtrari poſſe, modò ex Philipp. Verheyn, *Anat. p.* 180. adduximus, de qvô modô etiam vid. Regnerus de Graaf *de Organ. Viror. p. m.* 114. *ſeq.* In Cadaveribus, inqviens, aqvâ beneficio Syrin-

ringæ in Corpora nervoſa per arterias propulſâ, Penem ita extendi videmus, ut in vivis vix magis poſſit.

§. 10.

Deinde etiam in qvibusdam defunctis poſt mortem penis erectionem per tempus durâſſe, Philippus Salmuth. *Cent.* 3. *Obſ.* 29. *pag. m.* 124. ſeqventi Hiſtoria probat: Præfectus venationum ſenex juvenculam in matrimonium ducit. Huic, ne aliis ſe ſubſternendi feneſtram aperiret, ſed debitum ſolvere atqve ſtrenuam Veneris militem ſe præbere valeret, multis & variis uſus eſt aphrodiſiis. Verùm alterâ ſtatim nuptiarum die, cùm veſtes induiſſet & aliqvot ſaltem paſſus inceſſiſſet, concidit in terram, ac moritur, Pene continuò erectô permanente. Et *Obſ.* 41. *p.* 31. Idem Autor recenſet, talem Priapi erectionem etiam in adulterô qvodam Wittebergæ decollatô & Anatomiæ ſubjectô, non absqve riſu & admiratione Studioſorum deprehenſam fuiſſe. In ſuſpenſis aliqvando membrum virile erigi ac tendi annotatum eſſe, ſcribit Paulus Zacchias, *Qvæſt. med. legal. Lib.* 4. *Tit.* 1. *Qv.* 10. *n.* 31. *f.* 365. & *Lib.* 5. *Tit.* 2. *Qv.* 10. & 11. §. 5. *fol. m.* 435. Non ſimplici vice in demortuis erectionem Penis adhuc integram ſe vidiſſe refert Ambroſius Stegmannus *M. N. C. Dec. III. An.* 4. *Obſ.* 105. *p. m.* 221. Qvendam jugulatum biduô ab exceſſu è vita intentum rigidumqve exhibuiſſe penem, legimus apud Joh. Fernelium *Patholog. Lib.* 6. *cap.* 13. *p. m.* 183. Sic qvidam, ut amicæ placeret, integram Cantharidem, abjectis ſaltim alis durioribus, cum Diaſatyrii parte adſumſit, tantô inde impetu, ut cum ſangvine Priapiſmus ſuperveniret, etiam poſt æſtuoſiſſimam (cùm impediri nullis remediis poſſet,) mortem aliqvandiu adhuc durans, uti ex viri fide digniſſimi ore recenſet Daniel Ludovici *M. N. C. Dec. I. An.* 9. & 10. *Obſ.* 34. *p.* 98. Qvâ occaſione ipſe Ludovici addit, ſe qvoqve duos, & ſenes qvi-

Penis rigidus in mortuis.

dem plus qvàm ſexagenarios, obſervâſſe, qvi ita obriguerint; civem unum, alterum ruſticum, ſtatu hôc per diem ferè perſeverante. Plura exempla vid. apud Chr. Frid. Garmann. *de Mirac. mort. Lib. I. Tit. II. §. 9. pag. 291.* Milites, in præliis ab hoſtibus occiſos, membra monſtrare rigida, res non modò Medicis campeſtribus, ſed etiam ipſis perſonis militaribus ſatis nota eſt; qvod etiam tàm de Turcis & Gallis, qvàm de Germanis & Svecis confirmat Daniel Ludovici *l. a. item Obſ.* 158. *p. 350. ſeq.* Phil. Salmuth. *Cent. 3. Obſ. 40. pag.* 130. Alexand. Bened. *de Re med. Lib. 24. cap.* 19. *fol. m. 450.* & Chriſtianus Fridericus Garmann. *l. a.* qvi *p. 292.* in Cauſas hujus miraculi, pro more, curiosè inqvirit. Et juxta Frid. Ruyſch. *Theſ. IV. Anat.* 10. qvoniam Penis erigitur flatu, qvi per tubulum inter Cutem & Membranam celluloſam, qvæ Dartos vulgò audit, introductum inflat Scrotum, ejusdem membri virilis erectio, qvæ in Cadaveribus tempore æſtivô in prælio interfectorum ac ſuper dorſo decumbentium ſæpius annotatur, humoribus in tunicâ illâ cellulosâ fermenteſcentibus adſcribitur. Item Ambroſius Stegmannus *M. N. C. Dec. III. An. 4. Obſ.* 105. *pag. 221. ſeq.* non modò exemplum Infantis ſtante Pene in lucem editi, ſed etiam hujus phænomeni atqve Penis poſt mortem adhuc erecti cauſam communicat. Faciebat ſcilicet dictus Medicus illuſtri puerulo nondum duos menſes nato medicinam, cujus uterqve teſticulus ad magnitudinem nucis juglandis excorticatæ intumuerat, qvoties hinc ejus Scrotum Oleo Chamomillæ Romanæ illinebatur, toties & Penis extra ordinem magnus & inflatus mirum in modum erigebatur. Mater, Obſtetrix, aliæqve adſtantes ſanctè aſſerebant, rigiditatem ejusmodi in puerulô recens natô & primô lavacrô ablutô, jam annotatum fuiſſe. Talemqve membri extraordinariam erectionem non immeritò flatibus dictus Autor adſcribit.

§. II.

§. 11.

Ad auctam, vitioſam, & involuntariam Penis erectionem pertinent exempla illorum, qvi variis de cauſis Satyriaſi & Priapiſmo laborant, qvorum illis, juxta Jodoc. Lomm. *Obſerv. medic. Lib. 2. pag. m. 256.* Penis continenter erigitur cum laſcivâ qvadam palpitatione, multâqve opinione libidinis: his verò arrectum aſſiduè pudendum ſine Veneris deſideriô, præter naturam increſcit, qvodam qvaſi Tetanô diſtentum. Vel ſecundum Chr. Fr. Garmann. *de Miracul. Mort. l. a. pag. 290.* Satyriaſis maximam rei Venereæ appetentiam habet comitem, peractô coitu onobelos Vepenem repræſentat; In Priapiſmô autem citra rei venereæ appetentiam erigitur muto minusve langvet faſcinum. Spaſmodicus hic eſt motus, non cum titillatione, ſed dolore moleſtô, qvi unà cum Tetano ne à coitu qvidem ceſſat. Plura de Priapiſmo & Satyriaſi vid. Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 3. Tr. 1. cap. 12. pag. m. 271. ſeqq.* Leonell. Faventin. *Pract. medicin. Part. 2. cap. 75. p. m. 594. ſeqq.* Joh. Coſter. *Theor. & Prax. Tab. 78. p. m. 300. ſeq.* De Satyris varia reperies apud Caſp. Bauhin. *de Hermaphrodit. Lib. 1. cap. 13. p. m. 140. ſeqq.* *Satyriaſis & Priapiſmus.*

§. 12.

Admirandæ Satyriaſis in Sene qvodam Cive Qvedlinburgenſi Conjugem juvenculam vegetam ſingulo nycthemerô decem ad minimum, ſæpe duodecim, qvindecim, imò aliqvando viginti coitibus exercente, annotavit Jacobus Schmid. *M. N. C. Dec. II. An. 2. Obſ. 21. p. 280.* Demetrius Attalæus Priapiſmum in qvodam vidit ſene, atqve in ſeipſum manu operante (ſeu manuſtuprante) in qvô veretri tenſio, cum parvo dolore tanta fuit, ut cornu putaretur; & ita perſeveravit multis menſibus, nulli qvoqve adjutorio medicinali ceſſit, ſed tardô *Exempla.*

atqve

atqve longô tempore reqvievit. vid. Cæl. Aurelian. *de morb. acut. Lib. 3. cap. 18. pag. m. 249. ſeq.* Alia exempla miræ Penis erectionis refert Philippus Salmuth, *Cent. 3. Obſ. 21. p. m.* 121. Duos, inqviens, vidi comburi, unum in illuſtri Scholâ Portenſi, alterum Patavii, qvorum utriqve membrum genitale diſtentebatur & rigebat. Memini qvoqve Muſicum qvendam, neſcio, qvod ob delictum, à lictoribus qvæſitum, in anteriorem domûs partem, ſiu occultandi causâ, ſe proripuiſſe, atqve in ſervam fortuitò obviam habentem irruiſſe, eamqve ſui ut corporis poteſtatem ſibi faceret, ſollicitâſſe, at reluctantem humi proſtrâſſe, ac vi comprimere conatum fuiſſe, niſi ipſa ſeſe ſubduxiſſet. Qvin & alium novit dictus Autor, virgis cædendum, qvi diſtentô Pene Semen cum voluptate emiſit. Sic Senex qvidam Veretrum cornu inſtar tenſum nihil proficientibus medicamentis per aliqvot menſes ſuſtinuit, uti ex Demetrio Apameo recenſet Cælius Aurelianus *de Morb. acut. Lib. 5. cap. 9. pag. m. 581.* De fonte qvodam Sinûs Arabici refert Apollonius Diſcolus, qvòd ſi aqvâ illius qvis pedes inunxerit, illius genitalia tam rigida evaſiſſe, ut vel omninò nunqvam, vel non niſi poſt magnos cruciatûs & adhibitam curam medicam tenſio illa remiſerit. v. G. Wolffg. Wedel. *Diſp. de Ven. Med. & morb.* Priapiſmum ſeu Penis non voluntariam erectionem ab aqvæ ſpadanæ potu obſervavit Henricus ab Heer, *Spadacren. cap. 15. pag. m. 148.* A Morſulis Pappenheinianis, qvi recipiunt Cantharides, oriri convulſionem Penis, aliàs Priapiſmum, ſeu erectionem violentam & dolorificam, qvâ membrum ſubſidere neqvit, vid. Paul. Ammann. *Irenic. pag. m. 134.* Sic Priapiſmi, ab integrâ Cantharide, abjectis ſaltim alis durioribus, cum Diaſatyrii parte aſſumta, lethalis, ex Dan. Ludovici Obſervatione *M. N. C. Dec. I. An. 9. & 10. Obſ. 34. p. 98.* modò mentionem fecimus, An. 1539.

captâ

captâ Florentiâ Milites Hiſpani inſolentes malè tractabant villicos, ex qvo apud Ducem hi conqveſti ſunt. Dux miſit Scribam ſuum, cui militum Præfecti exhibuerunt cantharidas, hinc incidit in Priapiſmum, & cum rediiſſet in civitatem, in concione oſtendit mentulam, timens, ſe venenatum eſſe. Sumebant autem qvartam partem Cantharidis, contundebant, addendo piper, cinamomum & gariophyllos efformabant pillulam & exhibebant, &c. uti ex Gabriele Fallopio refert Johannes Benedictus Sinibaldus *Geneanthrop. Lib. 3. Tr.* 1. *cap. 6. pag. m.* 265. Juveni probo & cælibi ſummèqve hypochondriaco crebrò flatûs in corpora penis fiſtuloſa irruiſſe eaqve inflando tentiginem & Priapiſmum excitâſſe ex propriâ obſervatione communicat Joh. Ferdinandus Hertod à Todenfeld, *Tartaro-Maſt. Morav. Part. 2. cap. 1. pag. m. 157.* Monachus qvidam ſalax incidit in Satyriaſin, cùm imaginationibus venereis valde indulgeret, adeòqve Tentigine, non ſine dolore in Venerem ſtimulabatur, ut furore qvodam agitari videretur. Hanc Tentiginem illatam, ut reprimeret, mentulam in ollam aqvâ frigidâ plenam immerſit, ſed ex vehementi motu cùm Veretrum moveretur, ollam in frontem impegit. vid. Petr. Foreſt. *Obſ. med. Lib.26. Obſ.10.* Heraclium Imperatorem novô cladis genere peremptum, teſtium nempe folliculo ſurſum verſo, ſimul cum virili membro & ſemper tensô, adeò, ut qvoties mejeret, niſi tabula umbilico admota prohibente, vultum lotiô ſparſiſſet, tradit Pomponius Lœtus *in Comp. Hiſt. Rom.* qvod morbi genus Priapiſmum fuiſſe, præſertim, cùm id illi ob illicitas nuptias accidiſſe exiſtimatum ſit, ſuſpicatur Marcellus Donatus *de Med. Hiſtor. mirab. Lib. 6. cap. 4. p. m. 637.* ad Veneficium verò refert Chr. Fr. Garmannus, *l. a. Lib. I. Tit. 11. & 37. p. m. 305.* Simile huic ferè exemplum annotavit etiam Zacutus Luſitanus *de Prax. med.*

admir. Lib. 3. Obſ. 118. *fol. m. 128.* ſcilicet, cùm audaciſſimus Belga poſt occaſum Solis, vigente Brumâ, dimidiæ horæ ſpatiô, in flumine verſaretur, poſt exitum ab aqvâ ita illi contortus & tenſus erat Penis, convulſionis modô, ut qvoties mejeret, vultum lotiô ſparſiſſet, niſi manûs umbilico prohibentes urinam admoveret: Idem Autor etiam *l. a. Lib. 2. Obſ. 94. fol. 69.* refert, Pro-Regem qvendam Indiæ Orientalis diu Priapiſmô adeò laboraſſe, ut pudendum vel centies in die arrigeretur cum tenſione ſummâ, &c. Fuit etiam Galeno amicus qvidam, cui præter eam, qvam anteà habuerat conſvetudinem, omninò abſtinenti, adeò rigidus tumidusqve factus eſt Penis, ut ipſi accidens hoc declarare cogeretur. v. Galen. *de Loc. affect. Lib. 6. cap. 6. fol. m. 41. b.*

§. 13.

Penis magnitudo.

Qvamvis autem Penis in erectione ſecundum omnes dimenſiones, longitudinem ſcilicet & craſſitiem, incrementum ſumat, nihilominus tamen Inſtrumentum hoc virile ad Coitum maximè neceſſarium ſecundum utrumqve, ratione Individuorum, differt, neqve certa ejusdem menſura dari poteſt: ſufficit tamen illa, Magnitudo, ubi craſſities & longitudo ad actum venereum eſt conveniens. Interim Penem in ætate provectis ut plurimùm magnitudinem unius ſpithamæ habere dicit Regnerus de Graaf *de Organ. Viror. Oper. p. m. 97.* Item erectum Penem ad umbilicum prætrahi ſcribit Camillus Baldus, cui conſentit Spigelius, Penis erectionem, inqviens, in homine ætatis adultæ ſex Uncias obtinere in longitudine, qvatuor in ambitu. Tribuerat autem Spigelius paulò antè totidem Uncias, ex ſuâ hypotheſi, ſpatio ab umbilico ad Oſſa pubis. Hanc proportionem, qvi ſuperant, mentulati dicuntur, Græcis Onobeli, qvaſi aſini telam vibrantes, qvòd hinc animali

præ

præ reliqvis ingens Priapus. vid. Joh. Sig. Elsholt. *Anthropometr. cap. 24. p. m. 240.*

§. 14.

Ejusmodi magnitudo Penis extraordinaria dependet vel à naturâ, vel â morbo, vel ab aliis cauſis, v. g. ab exercitio venereo crebriori. Inqvit enim Gabr. Fallopius *Tract. de Decoration. cap. 9. Oper. Tom. II. fol. m.* 339. Cauſa magnitudinis Pudendi eſt freqvens ejus diſtenſio, unde incumbentes Veneri & continuò tenſum habentes Priapum longum habent & magnum. Cui conſentit Albertus Kyperus *Anthropolog. cap. 9. pag. m. 142.* Ajunt, inqviens, in eis, qvi à Venere abſtinent, Penem eſſe majorem, qvàm in iis, qvi eam exercent. Sed illud experientiæ repugnat & non credibile eſt. Nam cum in Coitu ſingulæ partes diſtendantur & rareſcant, Peni idem accidere arbitror. Item Regnerus de Graaf *de Viror. Organ. pag. m. 98.* inqvit: Qvantum freqvens Coitus ad Penis augmentum faciat, qvotidie advertunt illi, qvi in Veneris prælia vel freqventiùs, vel alacriùs deſcendunt. Et Johannes Benedictus Sinibaldus *Geneanthrop. Lib. 3. Tr. 1. cap. 8. pag. m. 268.* ubi de vaſtâ Penis mole diminuenda agit, ita ſcribit: Sagax ille Priapus à ratione Apoſtata amœnos deliciarum hortulos pervagans: molles erucarum ſylvulas perambulans: circa genitales libidinis floſculos oberrans, mellitas Veneris undas aſſiduè potizans: illecebroſas luxuriæ ſcaturigines jugiter delibans, prurienti Genio ſemper blandiens ferme hydropicus evadit & ad tantam molem excreſcit, ut per anguſtos Nympharum canales pernatare neqveat, Dryadum & Napearum fores penetrare non valeat, qvatenus Generationis molitur opus, ſemenqve fundat prolificum. Item Mentulam longiorem fieri iis, qvi Caligis non utuntur, ut Monachis, ſcribit Johannes Poſthius, *Obſervat. in Reald. Columb. Anatom. pag. m. 508.* Id qvod

Extraordinaria.

tamen, ſi veritati eſt conſentaneum, an abdominis & partium genitalium nuditati & Veneris abſtinentiæ, an verò potiùs crebriori ejusdem exercitio in Monachis adſcribendum ſit, adhuc dubium manet.

§. 15.

An ab Umbilico? Alii Mentulæ longitudinem & brevitatem à longiori vel an ab Umbilico? breviori Vaſorum umbilicalium infantis recens nati reſectione dependere ſtatuunt, ſi ſcilicet Obſtetrices umbilicum non procul ab abdomine ligent atqve ſolvant, ſeu abſcindant, tunc iſtius pueri Penem per totam vitam manere breviorem, à longiore autem umbilici reſectione haſtam qvoqvè tempore longiorem evadere credunt. Qvam ſententiam non modò pleræqve Obſtetrices fovent, ſed etiam nonnulli Medici, e g. Daniel Beckherus, *Microcoſm. med. cap. 8. p. 27.* ubi juſtam & legitimam Umbilici præſectionem multum ad Vitæ commoditatem agere ſcribit, qvia Penis & Uterus Umbilici proportionem ſeqvatur, &c. Et Johanni Helffrico Jüncken *Medic. præſent. Secul. accommod. p. m. 765.* non minima videtur Cautelâ, qvâ caveamus, ne Umbilici ligatura illegitimô inſtituatur modô, cùm pro longitudine ſuâ vel brevitate, qvam ex ligaturâ acqvirit, variet partes genitales infantis. Pueri namqve, qvibus vel brevior, vel longior relinqvitur Umbilici particula, vel brevior vel longior inde fiat virga, &c. Item Gabriel Fallopius, *Tr. de Decoration cap. 9. Oper. Tom. II. fol. m. 338. ſeq.* monet Parentes, ut ſtudeant in ætate infantili, ut magnificetur membrum puerorum: Magnum etenim, inqvit, inutile nunqvam erit, & ſi fuerit inutile, hoc rariſſime accidet, &c. Cùm autem poſt aliqvot dies Umbilicus decidat, nullamqve præterea cum partibus genitalibus habeat communicationem, tales Obſtetricum fabulæ ab aliis non immeritò derideantur.

§. 16.

§. 16.

Dari autem nimis magnos atqve monſtroſos Penes, & qvidem tam in ſtatu naturali, qvàm morboſô, teſtantur Medicorum & aliorum Obſervationes; ſiqvidem Anno 1251. Badoni natus eſt infans barbatus, cujus Capilli, Caput, Pectus & Pudenda erant tanta, ut tringinta natum eſſe annos crediſiſſes. v. Joh. Wolff. *memorabil. Cent. 13. Tom. I. fol. m. 434.* Similis exempli de infante recens natô mentionem facit Gallus qvidam Medicus, nomine Gerberon, in Epiſtolâ qvâdam his verbis: Les parties naturelles de cet Enfant eſtoient dela longueur & groſſeur de celles d'un homme de trente ans, & le poil, qui couvroit ces parties, eſtoit ſi epais & ſi long, qve la choſe eſt comme incroyable. vid. *Memoires concern. les arts 1672. pag. m. 27.* In Puerô Impetigine leproſâ laborante, Penis in monſtroſam magnitudinem excreverat, longitudine membrum virili ætati aliàs conveniens exſuperans, cum præputiô & glande inſigniter auctô, ſecundum Obſervationem Joh. Andreæ Fiſcheri, *Conſil. medic. iterum continuat. Conſ. 8. p. m. 66. ſeq.* De immensô Priapi membrô virili, cujus jam ſuprà de Penis denominatione mentionem fecimus, videri qvoqve poteſt Nathan. Comit. *Mytholog. Lib. 5. cap. 20. pag. m. 520.* Vir qvidam generoſus tam immenſam Penis longitudinem habuit, ut uxori non ſolùm in Coitu, ſed etiam poſt congreſſum maximos afferret dolores, à qvibus poſtea ſcutum qvoddam longitudinem qvaſi Penis diminuens, eandem liberavit, coitumqve tam jucundum effecit, ut nunqvam de eô in poſterum conqvereretur, uti ex Gvil. Fabricio Hild. allegat Regnerus de Graaf *de Viror. Organ. p. m. 97. ſeq.* Mendici cujusdam Scrotum cum Pene in unum Corpus informe qvaſi coaluerat tam vaſtum, ut tres ſpithamas æqvaret longitudine, unam craſſitie, cujus ad latus foramen patebat, per

Exempla.

qvod lotium emittebat, qvod redditurus hoc peculium informe ex gremio ſuo prodire jubebat, ne ſe commingeret; Majorem tamen Colem nec in Naſutis, nec Æthiopibus, nec Aſinis ſe vidiſſe unqvam meminit Thomas Bartholinus, *Epiſtol. medic. Cent.* 3. *Epiſt. 10. p. m. 50.* Viri cujusdam inferioris conditionis Mühlhauſiæ Variſcorum incolæ, Membrum, qvô Viris annumeratur, tanta erat vaſtitate, ut eqvino magnitudine parum cederet, qvare etiam uxor ejus, cupiditate prolis inflammata, divortium per viam juris ob impeditam venerem urgebat ſerio. vid. Albin. *Diſp. de Sterilitat.* 1683. *Francof. habit.* §. *6. p.* 13. Genevæ Virum degiſſe tanti Mutonis, ut vel Priapum longè ſuperaverit, & pavori fuerit mulierum fortiſſimis, refert Joh. Conr. Peyerus *Exercit. anat. 31. pag. m. 166.* De milite, tam longum & lacertoſum Veretrum habente, ut ipſum Priapum in ruborem daret. vid. Georg. Hannæus *M. N. C. Dec. II. An. 8. Obſ. 114. Schol. p.* 252. Mentulam monſtroſam in juvene ruſticô viginti ſex annorum, ob ſummam libidinem famosô, vidit Parens Chriſtiani Fr. Paullini. Scrotum ipſi erat nullum, Teſtes intus latebant: Mentula duas robuſti viri ſpithamas longa & tota villoſa & circa præputium circulô qvodam membranoſô latiori munita, è qvô pro lubitu prominebat pater multarum gentium, uti neqvam ille partem hanc vocare ſolebat. *vid. M. N. C. Dec. II. An. 5. App. p. 51.* Item Johannes Bened. Sinibaldus novit qvendam, qvi usqve adeò immenſum â naturâ penem obtinuerat, ut vel in vulgi jocum dicteriumqve apud concives finitimosqve ille iret. Conſveverat, ut erat ceteroqvin facetus, in conventu amicorum, arreptâ occaſione, oſtentare ſesqvipedale Veretrum, non ſine omnium cachinnô & admiratione. v. J. Ben. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 3. Tr. 1. c. 15. p. m. 281.* ubi etiam plura exempla reperies. Virile membrum duobus magnitudine æqvans omnesqve

qve complens dimenſiones habuiſſe dicitur Clodius, Pompejam Cæſaris uxorem in Templô Bonæ Deæ conſtuprans. vid. Paul. Zacch. *Qvæſt. med. leg. Lib. IX. Tit. 3. Qv. 3. fol. 769.* De Milite, cui Penis ad genua propendebat, tantæ longitudinis, & rotundæ latitudinis, ut major exiſteret, qvàm Veretrum eqvi turgidum, cum ſubjacentibus duobus teſticulis, Scroto incluſis, duplicis pugni magnitudinem æqvantibus, vid. Joh. Frid. Blaun, *Academ. Nat. Curioſ. Ephemerid. Cent. I. & II. Obſ. 166. p. 337. ſeq.* Viro cuidam qvinqvagenario membrum virile in tantam molem excreverat, ut magnitudinem Capitis infantuli, recens nati, ferè adæqvaret, teſte Gvilelmô Fabriciô Hild. *Cent. 2. Obſ. 36. pag. m. 194.* De hydrope Penis in religiosô qvodam, cui nimirum univerſum membrum genitale binis vicibus, inſtar veſicæ aqvâ repletæ intumuerat, ſolâ verò præputii cum lancettâ factâ apertione, exſtillante guttatim per vulnuſculum aqvâ, ipſe convaluit, vid. Marc. Gerbez. *M. N. C. Dec. III. An. 3. Obſ. 11. p. 14.* Subitaneam membri virilis tumorem tympaniticum, pellucidum, indolentem in milite obſervavit Melchior Tribe, *v. M. N. C. Dec. I. An. 3. Obſ. 99. p. 161.* Penem inſtar brachii tumentem & in glande præputiô inſtar vacui Inteſtini inflatô coronatum in milite qvodam conſpexit Gothofredus Mœbius, *v. ejusd. Phyſiol. cap. 19. pag. m. 514.* In Religioſô qvodam univerſum membrum genitale inſtar veſicæ aqvâ repletæ intumuerat. vid. Marc. Gerbez. *M. N. C. Dec. III. An. 3. Obſ. 11. pag. 14. &c.* ut de Hydropicorum & aliorum Pene nimis inflatô taceamus.

§. 17.

Econtrà reperiuntur etiam Penes juſtô minores, & qvidem vel â nativitate, vel â morbô, & mutilatione, vel â retractione. Penem adeò brevem, ut præter glandem cum præ- *Penes parvi.*

putiô

putiô nihil præterea è, corpore promineret, ſe vidiſſe, dicit Platerus *Obſ. med. Lib. I. p. m. 249.* ubi etiam Penis adeò exilis, ut minimi digiti craſſitiem non adæqvaret, mentionem facit. Johannes Schenckius *Obſ. med. Lib. 4. fol. m. 524.* cujusdam meminit, cui Penis rigidus infra tres digitos fuit. Item alius, cui ex Cancrô inciſus Penis erat breviſſimus. *Obſervatio.* Ante aliqvot annos in Pago prope Dresdam, Viro cuidam in furtô deprehenſo, nomine Georgio Göbeln, poſt plurima à ruſticis perpeſſa verbera, tandem à ſuperveniente Obſtetrice octogenariâ Penis ultra dimidiam partem, & ferè ad duas tertias usqve, cultrô parvô abſcindebatur. Civi cuidam Ulmenſi Penem Sphacelô corruptum in confiniô vivi Scalpellô abſcidit Johannes Scultetus. *vid. ejusdem Armament. Chirurg. Part. 2. Obſ. 65. pag. m. 92.* De Maniacô, filô ſibi penem taliter conſtringente, ut Gangræna exinde orta in Sphacelum abierit, indeqve dimidia pars penis abſcindenda fuerit, vivente dehinc eô taliter mutilô, vid. Eman. Kœnig, *M. N. C. Dec. II. An. 4. Obſ. 76. Schol. pag. 161.* In Juvene, Mercatore Haffnienſi, Gangrænâ correpti Penis pars poſt partem ſponte ſuâ decidit, donec ad ſanam Colis partem perventum, qvæ vix unius digiti articuli longitudine ſuperfuit, teſte Thomâ Bartholinô *Cent. 3. Hiſt. 27. p. m. 62. ſeq.* Viro cuidam ob tumorem glandis cancroſum Penis latum ungvem à glande & retractô præputiô, ab infimâ parte continuatâ ad dorſum, ſectione à Chirurgo præcidebatur, de qva Obſervatione peculiare Scriptum edidit Johannes Jacobus Dœbelius. v. etiam Mich. Bernh. Valentin. *Chirurg. Med. Sect. 3. cap. 8. pag. 372. ſeqq.* Porrò Viri cujusdam Penem introrſum adeò reductum, ut nihil in corrugatô præputiô ſupra Scrotum, præter ſummum glandis apicem promineret, obſervâſſe Harveum, refert Regnerus de Graaf *de Viror. Organ. p. m. 162.*

§. 18.

§. 18.

A veneficiô qvandoqve Membrum virile, modò in tantum, modò in totum, in abdomen retrahi vel auferri, probant exempla; qvale Johannes Paulus Wurffbainius, *M. N. C. Dec. III. An. I. Obſ.166. p. 308. ſeq.* recenſet: Scilicet Juvenis novendecim incirca annorum retulit, optimum ſibi à naturâ concreditum Theſaurum, qvô ſe virum eſſe ſciret, non feminam, notanter ſatis decreſcere ac imminui, cum inſigni artuum torpore, cordis anxietate, animi mœrore & totius laſſitudine; neqve negavit erga Medicum, puellam qvandam amorem ejus variis ſollicitâſſe modis, ſed ſurdo ſemper narrâſſe fabulam, ſe enim conſortium ejus cane pejus ac angve fugiendo evitâſſe: vidiſſe autem brevi poſt per ſomnium, ac ſi qvis manu ſtragulum removere & genitalia ejus palpare tentaret; qvod ſummô conatu prohibere auſus evigilavit, ſenſitqve ſe ſeqventi ſtatim mane eviratum, penem alias bene proportionatum, nimium qvantum abbreviatum & interiora verſus retractum, ut vix duorum digitorum latitudinem pendulus adæqvaret. Huic Juveni ſvaſit Wurffbainius, ut puellam hanc ſibi ſuſpectam ſine ullâ morâ adiret & ad reſtitutionem ablati minis adigeret: annuit, felici ſucceſſu; ſubſeqventi enim diluculô de lectulô ſurgens miſer hic per qvatuordecim dies jam eviratus, virum ſe denuò factum membrumqve hactenus abbreviatum jam elongatum rurſus & ex abdominis latibulis protractum lætus cognovit. Aliud exemplum membri virilis arte præſtigiatoriâ ablati recenſet Jacobus Sprengerus *Mallei Malefic. Part. 2. Qv. 1. cap. 7. pag. m. 266. ſeq.* In Oppido, inqviens, Ravenſpurg Juvenis qvidam juvenculæ adhæſit, qvam relinqvere volens membrum virile perdidit, præſtigioſâ utiqve arte, ut nihil videre aut tangere præter planum corpus poſſet. Anxius inde cellare qvoddam adiit, ut vinum

Penis retractio & ablatio, à Veneficio.

P eme-

emeret, & paululum reſidens mulieri cuidam alteri ſuperve- nienti cauſam triſtitiæ ſuæ aperiendo ſingula enarravit & ita eſſe corpore demonſtravit. Aſtuta illa, anne aliqvam ſuſpectam haberet, inqviſivit; Et ille, utiqve, talem ipſam denominando & rem geſtam narrando manifeſtavit. Et illa, expedit, ut per violentiam aliqvam, ubi benevolentia tibi non ſuffragatur, pro acqvirendâ ſanitate ipſam inducas. At Juvenis in crepuſculô noctis viam, qvam tranſire malefica ſolebat, obſervavit, & ipſam reperiens, dum pro ſanitate Corporis ſibi reddenda ſupplicaret, & illa ſe innoxiam nec qvicqvam ſcire aſſereret, ipſam invadendo manutergium qvoddam ad Collum fortiter comprimendo ſtrinxit, dixit: Niſi mihi ſanitatem reſtitues, è manibus meis peribis. Unde illa, qvia clamare non poterat, & jam facies tumefacta ingreſcebat, ſine, inqvit, me liberam & te ſanabo. Et Juvenis, dum nodum & ſtricturam laxâſſet, Malefica manu ipſum inter femora ſeu Caxas tetigit, dicens: jam habes, qvod deſideras. Et Juvenis, ut poſtmodum referebat, notabiliter perſenſerat, anteqvam viſu aut tactu ſeipſum certificâſſet, membrum ſibi ex tactu duntaxat, Maleficæ fuiſſe reſtitutum, &c. ubi alia adhuc exempla reperies. Eandem obſervationem ex Baptiſtâ Codranchio recenſet Daniel Sennertus, *Lib. 6. Part. 9. cap. 3. p. m. 396.* Seqventem Hiſtoriam refert Johannes Chriſtianus Frommannus, *de Incantat. Lib. 3. Part. 6. cap. 18. p. m. 861.* Præfecti cujusdam in diſtrictu Coburgenſi dormientis cubiculum Saga qvædam noctu, foribus admotô ungvine citrinô ſponte apertis, ingreditur, & ungventô rubicundi coloris genitalia ejus inungit: Poſt inunctionem Virilitas ſive Penis carni crudæ ſimilis, digiti longitudine è Cute, velut vaginâ in manum Sagæ involat, qvem domi Scatulâ incluſum tandem, Dæmonis juſſu in nomine ejusdem in lacum projecit. Præfectus eô

lentô

lentô morbô confectus tandem ad alteram vitam eſt profectus. Apud Haſnienſes decurtatum fuiſſe cuidam Sponſo à Sagis virile membrum, ut prorſus carere eô videretur, ſcribit Thomas Bartholinus *Cent. 3. Hiſtor. 71. pag. m. 142.* Concubuit cum milite ruſtica qvædam mulier, & poſt actum turpem oppidò totum iſti amaſio ſurripuit Priapum, qvem non ſine magnô Cordis & abdominis dolore amiſſum ille deceptus impoſitis Umbilico cineribus calidis intra ſpatium qvatuordecim horarum recuperavit miles de pectore gaudens, juxta *Jac. Aug. Hünerwolffii relationem vid. M. N. C. Dec. II. An. 8. Obſ. 95. pag. 210.* Uxorem admodum adoleſcentem duxerat Vir ſenex, alteriusqve, qvâ cum ante nuptias ſtupri conſvetudinem habuerat, etiamnum uxorem attrectabat: dolens igitur illa, mœcham ſibi induci, vicinæ mulieri ægritudinem ſuam aperit, conſiliumqve, ſi qvod habeat, ſuper eâ re dari ſibi poſtulat. Jubet vicina eam bonô eſſe animô, habere enim ſe in promptu, qvod ei malo adhibeat remedium, herbulamqve ex horto lectam illi porrigit, ex qva ſi jus marito condiat, illicò miſſum facturus ſit peregrinum illum amorem. Ex hôc juſculô Maritum primum Capitis gravedo, deinde ſomnus auctior complectitur, qvô poſtridie tandem ſolutus ademptam ſibi virilitatem omnem reperit. Atqve ita videbat Uxor, qvòd, dum partem alteri invidet, totô ipſa excidiſſet. vid. Nic. Remig. *Dæmonolatr. Lib. 2. cap. 5. p. m. 234.* In ejusmodi caſu, ubi Penis aut Teſtes Carmine adimi creduntur, ſenſus tantummodò à Dæmone obtundi & oculorum aciem obſtringi, tales partes Satanæ potentiâ & arte ad ſuam originem convelli, cenſet Johannes Wierus, *Oper. Lib. 4. de Malefic. c. 20. p. m.* 326. Cui tamen contradicit Paulus Ammannus *Medic. Critic. Diſc. 40. p. m. 270.* Plura exempla & alia de ejusmodi ligaminibus vid. Chriſt. Garmann. *de Mirac. Mortuor. Lib. I. Tit.* II.

§. *40. pag. m.* 305. *ſeq.* Franciſc. Torreblanc. *de Mag. Lib.* 2. *cap.* 42. *p. m.* 305. *ſeqq.* Roſin. Lentil. *Miſcell. med. pract. Part. I. pag. m.* 13. Joh. Schenck. *Obſerv. medic. Lib.* 4. *f. m.* 534.

§. 19.

Penis defectus à retractione.

Sæpè etiam absqve Wieri Satanicâ, ſed à naturali convulſione, interdum Penem in abdomen retrahi poſſe, teſtantur Obſervationes, ut enim hernioſorum illorum, qvorum nimis expanſum Scrotum qvandoqve totum penem qvaſi abſorbet & abſcondit, de qvibus ſuprà egimus, nil dicamus, Obſervationem Pauli de Sorbait de ſubitâ membri virilis retractione referre libet: Viennæ ſcilicet in plateà Dominorum habitans derepente privabatur membro virili, ita, ut nihil penitus appareret, præter ultimum præputii labrum, veneficium ratus, dictum Sorbait in conſilium vocavit, & facto ex Carminativis fomento, membrum priſtino ſtatui reſtitutum fuit, erant enim duntaxat flatûs intra triplicem membranarum Veſicæ complexum incluſi & diſtenſi, qvi membrum ad oculorum effugium retrahebant. vid. *M. N. C. Dec. I. An.* 2. *Obſ.* 50. *p.* 89. Sic Civi cuidam Gedanenſi poſt diuturnam Dyſuriam Mentula tota derepentè ad interiora, ſine tamen dolore, retrahebatur, ita, ut nec qvicqvam de Pene appareret, ne veſtigium qvidem, ſed in locô conſvetô non niſi fovea demonſtraretur, ex qvâ continuò Urina ſtillabat, teſte Johanne Schmidiô *M. N. C. Dec. I. An.* 4. & 5. *Obſ.* 155. *p.* 197. *ſeq.* vid. etiam Theoph. Bonet. *Medicin. Septentr. Part.* 1. *fol. m.* 819. Ruſtici filium, qvadraginta hebdomatas natum, Pene carentem, vidit Fridericus Lachmund *M. N. C. Dec. I. An.* 6. & 7. *Obſ.* 179. *p.* 239. *ſeq.* Huic tamen puello per ignem ſeu calorem atqve titillationem Penem emergere ſolitum fuiſſe, teſtabatur ipſius Pater, inqviens: Wenn man ihn vor dat Für helt und ſtreppelt, ſo kan he wohl hervor krupen. Studioſus qvidam viginti

ginti aliqvot annorum, hîc Dreſdæ ante aliqvot annos ſæpius Penis retractionem incurrebat, ita, ut hoc membrum qvandoqve ad glandem ûsqve, qvandoqve etiam totum in abdomen retraheretur; utplurimum tamen hoc tempore de Spaſmô in abdomine & Colicâ flatulentâ conqverebatur, atqve poſt interna nervina & carminativa, externaqve Ungventa & Epithemata, ad tempus liberabatur. Auriga qvidam ſenex tantam Penis in imum Ventrem retractionem paſſus eſt, ut nec hilum, qvod ullô ſenſu percipi poſſet, extaret. Inter Pubem & Scrotum rimula viſendam ſe præbebat, vulvulæ labiis deſtitutæ, aut rictui piſcium qvorundam ſimillima, qvæ minimum digitum aliqvousqve nullô negotiô admittebat, uti obſervavit Henricus ab Heer, *Obſ. 7. p.m. 78.* vid. etiam Theoph. Bonet. *Polyalt. Tom. II. Lib. 4. fol. m.* 1194.

§. 20.

Interdum etiam qvibusdam maribus Penis omnimodè deeſt, & qvidem iterum vel à nativitate, vel à morbò, vel ab infortuniô & reſectione. De puellô decem jam hebdomadas emensô, cui Penis deficiebat, Veſica autem ſpongioſa extra abdomen poſita erat, vid. Chriſt. Ludov. Gockelius *M. N. C. Dec. II. An. 5. Obſ. 43. p. 84.* De qvôdam, Annæ nomine, in Latiô errante, qvi Pene planè caruit, ejusqve locô itidem Spangiam fungoſam ſub umbilicô excernendæ urinæ à naturâ geſtavit, vid. Thom. Bartholin. *Anatom. reform. Lib.* 1. *cap. 24. p. m.* 238. *it. Cent.* 1. *Hiſtor. 65. p. m.* 101. Aliud exemplum reperimus etiam in Iſac. Cattier. *Obſ.* 19. *p. m. 82.* De Infante ſine Mentulâ natô, qvi tamen Scrotum atqve Teſticulos habuit, vid. Joh. Schenk. *Obſ. med. Lib. 4. fol. m.* 523. hujusqve filii, Joh. Georg. Schenck. *Hiſtor. de Monſtr. p. m.* 43. it. Caſp. à Reies, *Camp. Elyſ. Qvæſt. 48. p. m. 592.* Cum Baſileæ Barbitonſoris cujusdam ædes incendium paterentur, ejusqve

Penis defectus à nativitate.

qve uxor gravida expergefacta præ terrore induſium induere oblita, nuda prorumperet, à famulô nuditatis admonita, illicò manum pudendo præpoſuit: poſtmodum puellum membro genitali, non verò teſtibus carentem enixa eſt, qvi paucos annos ſupervixit. vid. Caſp. Bauhin. *de Hermaphrod. Lib.* 1. *cap.* 4. *p. m.* 40. Gallus qvidam ſine ano & Pene natus in anteriore parte, ubi Mentula virilis exſurgit, carnem paucam, rotundam, rubram, planam & ſpongioſam habebat, per qvam continuò Urinam per ſtillicidium ejiciebat, teſte Dominico Panarolô, *Pentecoſt. II. Obſ.* 5. *p. m.* 35. *ſeq.* A nativitate etiam Pene omninò carebat puer qvidam, ita, ut nihil, niſi Penis glans, Præputiô denudata, nec perforata, Ventrem verſus cum ipsô frenulô inverſa ſupra Scrotum appareret, juxta Cornel. Stalpart van der Wiel *Obſerv. rar. Cent.* 2. *Obſerv.* 32. *p. m.* 328.

§. 21.

à Gangræna. Penem ferè totum à Gangrænâ & Sphacelô conſumi teſtantur etiam Obſervationes, tale ſiqvidem exemplum Penis gangrænoſi ob incompeſcibilem Mali progreſſum ad abdomen usqve, absqve tamen fructu, reſecti commemorat Thomas Bartholinus, *Cent.* 6. *Hiſt.* 96. *pag. m.* 370. Civi cuidam Ulmenſi Penem Sphacelo corruptum in confinio vivi ſcalpello abſcidit Johannes Scultetus, *Armament. Chirurg. Part.* 2. *Obſ.* 63. *p. m.* 92. Totum membrum virile poſt Gangrænam adeò putrefactum, ut Cataplasmati adhærens exciderit & ablatum fuerit, totamqve Virgam radicitus ad Ventrem usqve ablatam, Delphis in Sartore qvodam, annum agente vigeſimum nonum, vidit Petrus Foreſtus, *Obſ. med. Lib.* 26. *Obſ.* 6. *fol. m.* 567. Viro cuidam Cavſode cum inflammatione Abdominis inſigni correpto ante obitum Inteſtina gangrænoſa in Scrotum delabebantur, ut inde Teſticuli deciderent, membrumqve virile

virile penitus diſpareret; An verò membrum intra abdomen ſe receperit, an ut putridum natura ſegregaverit & inter lecti excrementa latuerit, adſtantes declarare neqvibant, referente Samuele Ledelio, *M. N. C. Dec. II. An. 4. Obſ. 18. p. 49.* Inter Bononiæ proſtibula erat qvædam inſigni formâ, cum qvâ ſi qvi rem habuiſſent, livente puſtulô ſtatim glans illorum corripiebatur, qvâ paucis horis pudendum totum ita arrodebatur, ut amputatione tantùm Veretri & uſtione ex multis pauci curarentur, vid. Joh. Schenck. *Obſerv. medicin. Lib. 4. fol. m. 526.* In Noſocomiô Scheveringanô, Viro cuidam ſeptuaginta annos nato, maxima membri genitalis pars Sphacelô obſeſſa atqve emortua abſcindebatur, atqve portio longitudinis, qvæ pollicis non excederet latitudinem, relinqvebatur, ut hac retentâ commodiùs urinam excerneret. Licet autem poſt abſciſſionem ad Ventrem usqve Sphacelus jamjam pervaſiſſe animadverteretur, illa tamen ſiderata pars à ſincerâ ſeſe ſeparabat, atqve ſenex hic aliqvot adhuc annos, qvibus ſupererat, cornu bovillô inferius perforatô utebatur, per qvod abdomini admotum erepturum Lotium exonerabat. vid. Cornel. Stalpart van der Wiel, *Cent. 1. Obſ. 84. p. m. 357. ſeq.* Attamen Penis Gangrænam non ſemper amputationem tum partialem, tum totalem reqvirere, ſed interdum etiam manu medico-chirurgica hoc membrum conſervari poſſe, docet Nicolaus Tulpius, *Obſ. med. Lib. 4. cap. 33. p. m. 348.* ubi de Cole Gangrænâ obſeſsô agit; ſcilicet Chirurgi curaturi Colem Gangrænâ obſeſſum, impoſuêre inciſæ Cuti, præter Myrrham, Aloen, Extractum Abſynthii ac Spiritum Vini, conveniens Cataplaſma, qvô tamen parum aut nihil proficiente, devenêre tandem ad ferramenta candentia, qvæ latè profundèqve bis inuſta adeò vitioſam hanc infregére labem, ut Coles, qvem verebantur peſſum iturum, brevi ad priſtinum Valetudinis ſtatum ſit re-

ver-

verſus. Aliud exemplum Gangrænæ Penis ſanatæ annotavit Ehrenfridus Hagendorn, *Hiſtor. med. Phyſ. Cent. 3. Hiſt. 41. pag. m. 336.* Item, Joh. Scultet. *Armament. Chirurg. Part. 2. Obſ. 65. p. m. 91. ſeq.*

§. 22.

à Cancro. Cancroſi Penis optimum remedium absqve dubio eſt amputatio, & qvidem pro neceſſitate, circa ejusdem radicem inſtituta. Cancri ſiqvidem lethalis in Pene, ob intermiſſam ejusdem detruncationem, exemplum annotavit Everhardus Gockelius, *Conſil. medic. Decad. Conſil. 52. pag. m. 524. ſeq.* Econtra Civi cuidam Baſileenſi & Tubicini annos jam ſeptuaginta præter propter nato, Chirurgus membrum virile cancroſum planè & corruptum circa radicem feliciter detruncavit. vid. Thom. Bartholin. *Epiſt. med. Cent. 3. Epiſt. 9. p. m. 46.* Membrum virile fungoſum, cancroſum, ac planè monſtroſum excreſcens, nec non exulceratum in ipsô abdomine abſcidit Gvilelmus Fabricius Hild. v. *Cent. 3. Obſ. 87. p. m.* 494. & 496. Aliud exemplum membri virilis, ob carcinoma, circa pubem feliciter amputati, recenſet Joh. Baptiſta Lanzweerde, *Append. ad Armament. Chirurg. Joh. Scultet. Obſ. 50. p. 262.* *Obſervatio.* Et mihi ipſi ante paucos annos ejusmodi exemplum in Cive Budiſſinô obſervare licuit, qvippe qvi, ut mihi retulit, à primâ conformatione Phimoſi, ſine tantâ Præputii, circa extremitatem, coarctatione ſeu occluſione laborârat, ut urina vix ad Culmi ſtraminei craſſitiem exire potuerit. Adultus demum atqve ad matrimonium maturus factus hujus mali curandi gratiâ operationem chirurgicam curavit inſtituendam, à qvâ tamen denuò in præputio aliqvalis anguſtia remanſit, ita, ut ad Urinæ & Seminis excretionem vix ſufficienter glandem detegere poſſet: Nihilominus tamen, ductâ uxore, in matrimoniô fœcundo qvinqve, nî fallor, liberos genuit. Tandem ex

im-

improviſô in Glande, â præputiô continuò obtectâ, primò pruritum, de hinc doloroſam puſtulam atqve corroſionem ſentiens Chirurgorum variorum, nec non conſilio Circumforaneorum, absqve tamen ullo auxilio, uſus fuerat, ſiqvidem malum hoc deniqve in tumorem cancroſum totumqve Penem ad radicem usqve occupantem, degenerârat, ut adeò ad conſervandam vitam, præter amputationem totius membri virilis, nullum ſupereſſet remedium; Qvam etiam operationem, ad ipſius ægrotantis ipſiusqve uxoris petitum Chirurgus noſtras in meâ & aliorum Medicorum præſentiâ feliciter exercebat, ut poſt aliqvot ſeptimanas cœtera qvidem ſanus, Pene tamen penitus privatus (ſiqvidem ne veſtigium qvidem ejusdem, ſed ejus locô fovea poſt Operationem remanebat,) ad patrios Lares redire poſſet, urinam per certum qvoddam Inſtrumentum ligneum mittens. Aliud exemplum de Penis cancroſi amputatione ejusqve operatione communicat Fridericus Ruyſchius *Obſerv. anat. chir. 30. pag. m. 38. ſeq.* Ruſticus qvidam, inqviens, â duobus annis incidit in Scirrhum extimam partem Penis obſidentem, tandemqve in Carcinoma exulceratum degenerantem, inqve tantam molem auctum, ut pugni magnitudinem adæqvaret. Chirurgus ſatis verſatus Exſtirpationem à Medicis commendatam inſtituit, & tantô cum ſucceſſu, ut poſtea, qvantumvis Pene privatus, incolumis vixerit. Operatio autem hoc modô fuit peracta: Cathetere per Urethram in Veſicæ cavitatem immiſſô circumligavit Chirurgus Penem penè malum ſupradictum funiculô, tenuiori qvidem, ſed tenaciſſimô idqve fortiter. Dolores ægrotus tam viriliter pertulit, ut omnibus admirationi fuerit. Injectâ hac ligaturâ ita munivit Catheterem filô, ut è canali Urethræ ſeſe ſubducere haud potuerit. Seqventi die novam injecit ligaturam, ut eò citius emoreretur pars affecta. Interim totum

Operatio.

involvit penem Veſicæ madefactæ ad fœtorem arcendum, & lotium recipiendum. Qvinto die cultellô membrum emortuum fuit ablatum, ſine ullâ hæmorrhagiâ, in totum enim erat emortuum. Relinqvebatur interim adhuc per diem unum atqve alterum Catheter in veſicâ, donec ſeparatâ ſuâ ſponte ligaturâ patiens eô non ampliùs indigeret.

§. 23.

à reſectione. Mentionem ſupra fecimus eorum, qvi vel ſibi ipſis Teſtes & Scrotum amputârunt, vel ab aliis ejusmodi infortunium experti ſunt, hoc locô etiam alia exempla reſecti Penis inſerenda mihi videntur. Scilicet Juvenis qvidam viginti annorum ex mœrore melancholiam tandemqve rabiem incurrens, totum Penem usqve ad Scrotum ſibi ipſi cultrô præſcidit, atqve reſciſſum in terram projecit, nihilominus tamen à Chirurgô in tantum fuit curatus. vid. Steph. Blancard. *Collect. Med. phyſ. Cent. 4. Obſ. 40. p. m. 518.* Monachum qvendam ob zelum caſtitatis Colem ſibi & qvidem pubetenus abſcindentem vidit Antonius Benivenius, *v. Tract. de abdit. & mirand. Morbor. Cauſ. cap. 68. pag. m. 234.* De Principe qvodam Germano, qvi bombardæ ictu eviratus, argenteum ſibi Penem fabricari curavit & felici ſucceſſu liberis operam navâſſe dicitur. vid. Paul. Ammann. *Irenic. p. m. 133.* Johann Jonſton. *Thaumatograph. Claſſ. 10. cap. 5. Art. 3. p. m. 406.* Caſp. à Reies *Camp. Elyſ. Qvæſt. 41. n. 24. p. m. 502.*

§. 24.

Totum membrum deficiens. Magis tamen mutilati ſunt illi, qvibus non modò Teſticulos cum Scrotô avulſos aut exſectos, ſed ipſum etiam Penem ſimul, ſicqve omnes partes genitales externas reſciſſas apud Autores legimus. Miniſtro enim Chirurgo qvatuor latrones Penem cum Scrotô vaſisqve Teſticulorum ſuſpenſo-

riis

riis novacula abſtulerunt adeò, ut ne minima partium genitalium, qvæ extra eminent, portio ſuperſtes fuerit. Licet autem hac reſectione totali maxima exorta fuerit hæmorrhagia, ipſe tamen Chirurgus mediante Muſco terreſtri vitam ſibi ſervavit. vid. Nicol. Blegny *Zodiac. Med. Gallic. An. 1. Menſ. Febr. Obſ. 6. p. m. 49.* Viri cujusdam Pene & Teſtibus truncati meminit Conradus Peyerus, qvippe qvæ ipſi in itinere apricanti petulantia militum abſtulerat; ita, ut genitalium locô foramen duntaxat, ſupereſſet, qvô urina excernebatur. vid. *Pæon & Pythagor. Exercit. anat. med. Exerc. 27. p. m. 148.* Origenes pro evitandâ libidine totum ſibi Patrimonium amputâſſe fertur. vid. Chr. Franc. Paullin. Philoſophiſche Luſt-Stunden, *Part. 1. Num. 64. p. m. 435.* Alii tamen Origenem ideò ſeipſum excidiſſe credunt, qvia ratione officii multum cum perſonis ſeqvioris ſexûs verſari neceſſe habuerit, ut gentilibus occaſionem calumniandi præriperet. vid. *Act. Erudit. An. 1708. Jul. p. 309.* Maniacum qvendam Sacerdotem ſibi univerſum Penem cum Scroto & Teſtibus abſcidiſſe, ex Obſervatione Proſperi Cecchini Chirurgi refert Paulus Zacchias, *Qvæſt. med. legal. Lib. 5. Tit. 2. Qv. 2. §. 21. fol. m. 414.* Mercator Reutlingenſis, nomine Hoffſtetter, Anno 1665. in Bavariam profectus, ruri ſub horreo cubans, ſubito terrore & capiendi metu perculſus fugit à ſodalitio per ſylvas & latebras, triduo jejunans, paſtorem offendit, ab eoqve cultrum poſcit, qvo abripiens ſe usqve ad trecentos paſſus ſub qvercu caligis ſepoſitis penem cum Scroto & teſtibus reſcindit, hinc fugiens iterum per qvatriduum Auguſtam cruento induſio tranſit; unde & Reutlingam deductus à Völtero Chirurgo curatus fuit. vid. *M. N. C. Dec. II. An. 4. Obſ. 7. p. 11.* Epiſcopi Nannetenſis Oeconomus ex rabie amoris in profundas latrinas ſe dederat, qvô loci omnia ea, qvæ amoris morbum cauſabant, exſciderat,

rat, maximâ cum hæmorrhogiâ, & tamen mortuus non eſt. vid. Franc. Roſſet. *de Part. Cæſar. Sect.* 4. *cap.* 6. *pag. m.* 104. A porci morſu partium genitalium defectum in puerô decenni vidit Gregorius Horſtius, *Epiſt. med. Sect.* 19. *Edit. in Qvart. p. m.* 513. *it. Oper. Tom. II. Lib.* 4. *Obſ.* 55. *fol. m.* 259. Aliud etiam exemplum Pueri, cui ad parietem humorem ſaccatum exoneranti Scroſa cum porcellis per plateas deambulans, partes genitales ſeu Teſtes cum Pene avulſerat, ex Schenckio allegat Lucas Schrœckius *Schol. in Joh. Helwig. Obſ.* 131. *p. m.* 360. Simile fatum etiam Muſicus qvidam vocalis (all' Italiana, virtuoſo) Germanus ante aliqvot annos in Aulâ qvadam Saxonica expertus dicebatur. A Canis morſu ablatos Teſticulos cum totô Pene apud Chriſt. Franc. Paullini legimus: Magnâ ſcilicet Canis ruſtici catulos ſuos ad fornacem lactans, permingitur cum ipſis, à puello vix trienni. Inſurgit rabida beſtia, totumqve mebrum pueri unà cum Teſticulis unô morſu aufert; ipſe tamen puer ſervabatur. vid. *M. N. C. Dec. II. An.* 5. *App. p.* 42. Ibidem etiam *p.* 27. dictus Paullini Siculi cujusdam, hominis vagâ libidine inexplebilis meminit, cujus hircus ſupercilia & penis pediculis iſtis, qvos Gallicè morpions dicimus, adeò plena, ut paucas intra horas totam ſcatulam eorum plenam collegerit. Pruritus & morſus in partibus iſtis continuus. Hinc fricationibus crebrioribus humores magis magisqve allecti, dolores auxêre inſigniter, donec tandem membrum genitale totum molle, flaccidum & putridum, unà cum pediculis, fruſtatim decideret, reliqvâ parte arte demptâ, ægrô autem gemitûs inter & cruciatus miſerè pereunte. De Pene & Teſticulis intra cavum abdominis lateſcentibus & percuſſo Podice in publicum prodeuntibus vid. *M. N. C. Dec. III. An.* 4. *Obſerv.* 104. *p.* 219. *ſeq. d.*

§. 25.

§. 25.

Huc pertinent etiam, qvi in bello membris genitalibus privati fuêre: ſcilicet Caffres Æthiopiæ populi ad oram maritimam, qvæ ad Caput bonæ Spei porrigitur, invicem variis bellis occupati, victores victis & cæſis pudenda reſcindunt, qvæ reſecata Regi, in reliqvorum Procerum præſentia, offerunt his moribus: Pudenda in Os aſſumunt ſingulatim, atqve ad Regis pedes ea exſpuunt. Rex collecta & ſublata in regium munus Victori reſtituit, qvæ Victor filô connexa, pro monili Sponſæ ſeu Uxori ſuæ de Collo ſuſpendit. Sponſa hoc habitu incedens in tantum attollitur, ut ſe vel totius mundi Reginam, vel aureô Vellere inſignem credat, uti ex Linſchotti Itinerario refert Chr. Frid. Garmannus *de Miracul. mortuor. Lib. 1. Tit. 2. §. 5. p. m. 289.* Qvod de Incolis Monomotapenſibus etiam ſcribit Dominus Mocqvet *Itiner. Lib.* 4. *p. m. 202.* Antropophagos Americanos Canibales hoſtibus mactationi deſtinatis membrum virile amputare, ex Dapperô refert Lucas Schrœckius *Schol. in Joh. Helwig. Obſ. 131. p. m. 361.* vid. etiam Nic. Venette *de la Generation de l' Homme p. m. 4.* Chr. Franc. Paullin. *Obſ. med. phyſ. Cent.* 1. *Obſ. 16. pag. m. 24. ſeq. it. ejusdem* Langeweile, *cap. 59. p. 213. & M. N. C. Dec. II. An. 6. App. p. 5. ſeq.*

Membrum virile donum.

§. 26.

Theobaldus, Umbrorum Dux, adverſus Græcos, qvi Beneventum tenebant, bellum gerebat. Is, qvoscunqve ex hoſtium exercitu captivos facere poterat, amputatis virilibus dimittebat, donec qvædam mulier ante eum gemebunda, hominum Deûmqve fidem implorans conſtitit: Qvid, inqviens, Theobalde, fœminæ egimus, ut bellum nobis indiceres? Haudqvaqvam nos Amazones ſumus, ſed Minervæ operibus dedi-

Hiſtoria.

tæ: armorum uſum tenemus nullum; qvid ergo virorum noſtrorum teſtes amputas nosqve noſtris voluptatibus privas? Sunt illis oculi, ſunt nares, ſunt manus: qvid ad ea, qvæ noſtro uſui natura conceſſit, belli jura producis? Qvô Sermone delectatus Theobaldus ei pœnæ modum impoſuit; uti ex Lintprando Diacono refert Henricus Salmuth, Annotat. in Gvidon. Panciroll. *Rer. memorabil. Lib. 2. Tit. 2. pag. m. 93. ſeq.*

§. 27.

Virilium amputatio. Pœna ſtupri.

Sicuti autem adducti Nigritæ Africani, Caffres dicti & alii devictis atqve captivis ſuis absqve dubiô ex hac ratione membra genitalia exſciderunt, ne liberos, pariter olim hoſtes evaſuros, generent, ita econtrà apud Ægyptios illis, qvi liberam mulierem vi conſtupraverant, virilia exſecabantur, uti ex Diodorô Siculô adducit M. Antonius Ulmus, *Phyſiolog. Barb. Sect. 3. cap. 4. fol. m. 219.* Aliqvando etiam adulterium in Viris Caſtratione & Virilium abſciſſione punitum legimus; Unde illud Diogenis de Didymono Mœcho: *ἄξιος ἐκ τοῦ ὀνόματος κρέμασθαι*; nam Græcâ *διδύμων* appellatione Teſticuli intelliguntur. vid. Guid. Panciroll. *l. a. p. 86.* Ubi pergit: Teſticulis cum nimiô plus laſcivire ſoleant Clerici, Alachus Longobardus adverſus Regem ſuum Cunipertum bellô conflato, juravit, ſi poſtridie Victoriam adnuiſſet Deus, puteum unum ſe Clericorum Teſticulis oppleturum. Cui impietati ſeu crudelitati, qvanqvam votô fruſtratus, ſatisfeciſſe tamen dicitur. vid. etiam Ludov. Cœlii Rhodig. *Lection. Antiqvar. Lib. 4. cap. 7. fol. m. 127.* Ægyptios adulteriô deprehenſorum mille plagis cæſorum virilia omputâſse pariter ex Diodorô allegat Franciſcus Boſellus, *Amath. Medic. hiſtor. Apparat. 2. cap. 11. p. m. 192.* ubi etiam adulteros Romæ & Athenis caſtratos fuiſſe refert. Exemplum vid. Jac. Saars *Itinerar. Indic. fol. m. 12.*

Pro

Pro aliô adhuc Scopô nonnullis etiam non modò Teſtes exſecantur, ſed ſimul etiam Scrotum & Penis, ſive tota membra genitalia reſecantur, nimirum pro cuſtodiendis Magnatum uxoribus. De qvibus tamen paulò infrà, ubi de Caſtratis, ſiqvidem hôc locô nobis adhuc alia de Pene dicenda reſtant.

§. 28.

De Penibus artificialibus ſeu Inſtrumentis, qvæ ſtantibus urinam excernendi gratiâ uſu veniunt eis, qvi ob tenebroſa furta improbæ Deæ in pœnam membrum virile dederunt, vel ex aliis cauſis amiſerunt, ne more ſexûs fœminei incurvati mingere cogantur, vid. Joh. Bapt. Lamzweerd. *Append. ad Joh. Scultet. Armament. Chirurg. p. m. 21. 22.* de Cornu bovillô v. Stalpart van der Wiel, *Cent. 1. Obſ.* 84. *pag.* 357. *ſeq.* de Pene argenteô, Principis cujusdam Germani, modò mentionem fecimus. *Penis artificialis.*

§. 29.

Monſtroſum Penem obſervavit atqve depinxit Philippus Hœchſtetterus *Obſerv. med. Dec. 6. Caſ. 8. pag. m. 713. ſeq.* ſcilicet monſtroſa hæc mentula Verrucis prægnans erat innumeris, acinos botryos agglomeratione æmulantibus. Pars qvædam tumida, renitens, Cuti concolor, inſtar globi rotunda abdomini adhærebat, qvæ Capiti modò nati infantis magnitudine reſpondebat, hæc carebat verrucis. Coles ad ſtuporem magnus tumidus, longitudinis cum Scrotô circiter Ulnæ Auguſtanæ. Præputium retroactum circa glandis radicem tumorem criſtæ dedit, qvi copioſis ſubfuſcis verrucis luxuriens glandem inſtar collaris, qvod ex multiplici pannô, ad fimbriam flocculis ornatô, conficitur, ambivit. Glans tuberoſa & in Veſicam qvaſi ſublata, palmâ fuit longior & pugnô major, *Penis monſtroſus.*

jor, ob ligamentum aliqvô modô retracta, qvam Verrucæ obtegebant copioſiſſimæ, qvales in Collô gallorum Indicorum conſpiciuntur, cum furor eos agitat. Monſtroſum qvoqve Penem in filiô qvodam primigenitô obſervavit Johannes Chriſtoph. Bauzmannus. Penis ſcilicet hujus glans erat inverſa, cum inferiùs pendulô præputiô, frenô verò ſuperiùs viſibili. Glans,ut naturaliter debebat, in apice perforata non erat, ſed in regione freni per parvulum foramen Urina pauliſper ſcuturiebat. In radice Penis autem, ubi ſulcus aliqvis ſub Oſſe Pubis formatur, in conſpectum ſe dabat fiſſura transverſa, inſtar vulvæ, cum rubicundis labiis, in cujus fundô è duobus orificiis copioſior, qvàm â glande, Urina propullulabat, &c. *vid. M. N. C. Dec. III. An. 7. & 8. Obſ. 26. p. 49.* Mentulam duas robuſti Viri Spithamas longam & totam villoſam & circa præputium circulô qvodam membranosô latiori munitam in Juvene ruſticô obſervavit Dominus Parens Chriſtiani Franc. Paullini, *vid. M. N. C. Dec. II. An. 5. App. p. 51.*

§. 30.

Incurvatus. Qvandoqve Penis vel ſurſum, vel deorſum incurvatur, qvem nonnulli Medici lunatum appellant; qvale exemplum refert Henricus ab Heer, *Obſ. 7. pag. m. 80.* de virô qvodam qvinqvaginta qvinqve annos natô de Penis depravatâ erectione conqverente; flectebatur enim, in modum Cornu inverſi, hypogaſtrium verſus examinatus Penis, & ſub medium digitô cis glandem nodum exhibebat, &c. & *pag. ſeq.* aliûs meminit, qvi repente lunari ſibi Colem ſentiebat, qvoties arrigeret, nodus Caſtanea craſſior & durior ita ſurſum verſus mediam regionem occupans Penem curvabat, ut poſt arrectionem mingens, thoracem ſupra cingulum urinam aſpergeret. Aliud exemplum de Cive Campenſi, recenſet Nicolaus Tulpius, *Obſ. medic. Lib. 3. cap. 39. p. m. 261.* huic ſcilicet Veneri operam

ram daturo incurveſcebat continuò tam rigidè media Colis pars, ut cogeretur multoties ab inceptô deſiſtere, &c. Heraclium Imperatorem ob ejusmodi lunatum Penem, niſi tabulam imo Ventri apponeret, faciem perminxiſſe, jam ſuprà de Priapiſmô diximus, vid. etiam Gothofr. Mœbii *Phyſiolog. cap. 19. p. m. 515.* item Chriſt. Matth. *Theatr. hiſtor. pag. m. 783.* & Joh. Mauric. Hoffmann. *Diſqviſ. Corp. hum. anat. patholog. Specim. 8. §. 33. p. m.* 107. ubi, neſcio an ſtudiô, loco tabulæ, tubulum ventri oppoſuiſſe dicit. Sic Chr. Franc. Paullini Adoleſcentis Friſii meminit, qvi ex crebriori titillatione & ſubſeqvente Seminis ejaculatione incurvum habebat Penem & ferè lunatum, umbilicum verſus reflexum. Hinc ſi mingeret, facie longius aversâ latex in ſublime ſaliebat. vid. Paullin. *Obſ. med. phyſ. Cent.* 4. *Obſ. 92. pag. m.* 513. it. *M. N. C. Dec. II. An. 9. Obſ.* 199. *p.* 358. Simile exemplum etiam mihi notum eſt juvenis tunc temporis ſalaciſſimi, poſteaqve multorum liberorum Patris, nunc defuncti, qvi ſibi ſemper verſus ſuperiora lunatum Penem in erectione apparere dicebat. In puerô qvinqvennali verſus inferiora incurvatum Penem obſervavit Melchior Fribe; etenim in inferiore Penis parte internâ apparebat glans filo qvaſi alligata, qvod filum unicô ductu per corpus Penis ad os pubis usqve ſeſe extendebat, brevius indies factum Penem magis magisqve incurvabat, ita planè, ut poſtea difficulter mejeret. *v. M. N. C. Dec. I. An.* 3. *Obſ. 98. p.* 160.

§. 31.

Hactenus inter alia de Penis defectu egimus, nunc etiam ad ejusdem abundantiam accedimus; Sicuti enim ſuprà plurium Teſtium exempla adduximus, ita hôc locô pavea de duplici Pene referenda erunt. In Subjectô qvodam virili Bononiæ **Duplex Penis.**

R diſ-

diſſectô duplicem Penem repertum fuiſſe tradit Thomas Bartholinus *Anatom. reform. Lib.* 1. *cap. 24. p. m. 238.* de qvô vid. etiam Joh. Schenck. *Obſ. med. Lib. 4. fol. m. 523.* item Joh. Georg. Schenck. *Hiſtor. monſtr. p. m. 43.* In Belgio vidit Petrus Schumacherus puerum bimulum, & qvidem optimi habitûs, cui Penis geminus erat, ſtatim circa primum exortum è pube diviſus, magnitudine pro iſtâ ætate, juſtâ & ſibi prorſus ſimilis, ut nec ovum ovo, nec lac lacti eſſet ſimilius. Per vices etiam per utrumqve, interdum ſimul, Urinam excernebat. Teſtes, Scrotum & cætera omnia nihil à conſvetô naturæ tenore receſsêre, in Penis qvoqve conformatione non niſi duplici numerô peccaverat natura; de qvô vid. Thom. Bartholin. *Cent.* 4. *Hiſt. 22. p. m. 269. ſeq.* vid. etiam *Addition. ad Fort. Licet. de Monſtr. Edit. Gallic. de Monſieur Palſyn. p. m.* 312. ubi tam Bononienſis, qvam Belgici exempli mentionem fecit. Qvendam Præcutinum, Nicolaum nomine, duplici Pene à naturâ donatum annotavit Carolus Muſitanus, *Chirurg. Theor. Pract. Part. 2. cap. 50. pag. m.* 218. De puerò, duplici gaudente Mentulâ ſeqventem obſervationem communicat Michael Bernh. Valentini, *M. N. C. Dec. III. An.* 3. *Obſ. 77. p.* 110. *ſeq.* Liberi, inqviens, vicinorum meorum in plateâ ludentes non ſine riſu obſervabant duplex membrum genitale in puello Sartoris Darmſtatini, Rei novitate permotus puerum qvatuor præterpropter annorum, alacrem ſatis & vegetum mihi afferri curo, in eoqve reverâ duplicem Penem obſervo, ita tamen, ut ſuperior & inferior ex unico trunco fuerint exorti, hac cum differentiâ, ut ſuperior ex merâ glande nullo præputio gaudente conſtaret, inferior autem longior magis & pendulus præputio inſtructus eſſet, utrobiqve tamen lotium excludens.

§. 32.

§. 32.

In Monſtris autem ſæpius duplicia Membra genitalia annotantur. v. g. Romæ puer ex ancillâ natus eſt, qvadrupes, qvadrimanus, oculis qvatuor, auribus totidem, naturâ virili duplex, uti ex Oroſiô refert Simon Majolus *Dier. canicular. Tom. I. cap. 2. fol. m. 30.* Vel juxta Jul. Obſeqvent. *de Prodig. num. 84. p. m. 79.* Ab urbe Romæ condita 616. puer ex ancilla qvatuor pedibus, manibus, oculis, auribus & duplici obſcœno natus eſt. De ejusmodi monſtrô ſeqventia habet Johannes Bened. Sinibaldus *Geneanthrop. Lib. 3. Tract. I. cap. 3. p. m. 257.* Puer qvindecim Menſium vivus, Romæ in Theatrum delatus eſt, qvi brachiis, coxis, cruribus, pedibusqve omninô carebat. Caput ſolum ſatis magnum obtinebat, cum pectore abdomineqve valde parvis gracilibusqve ipſius Capitis proportione & ætatis reſpectu. Scrotum locô ſuô cum Teſtibus ac ſuperjacente Pene referebat, utrinqve tamen ad latera, ubi femora incipere deberent, carunculæ absqve Scrotô tamen, prominebant; ſiniſtra qvidem teres, oblonga, velut coliculus, carnoſus tamen potius, qvàm nerveus & imperforatus, muliebri Clitoridi valde ſimilis: dextra verò non ita prominens, ſed veluti Verruca qvædam aut Umbilici apex exſurgebat. Ambæ tamen intendi videbantur, & præſertim, dum urinam reddebat, protendebantur ſubrigebantqve, præcipuè ſiniſtra illa, qvæ Penis figuram magis expreſſam referebat. Credidit etiam Sinibaldus, futurum fore, ut in adultâ ætate ſiniſtra illa particula qvoqvô modô Venereis more Tribadum implicari potuerit. Editus etiam eſt in eodem partu gemellus alter, qvi eosdem partium defectûs eandemqve Caruncularum multiplicitatem retulit, ſed obiit. Locô allegatô Sinibaldus ad qvæſtionem, cur natura, de generatione maxime ſollicita, duos potiùs in maribus non effinxerit phallos?

Duplicia genitalia in monſtris.

Reſpondet: Abſit certe, nimius eſt unus. Numqvid non intolerabilis eſt, qvæ ab uno recipitur moleſtia? qvi in unô excitatur pruritus? Si duobus indulgendum foret, qvid cæteris negotiis relinqveretur? Utinam & unô carerent homines; longè etiam pacatiorem traducerent vitam, nec tantâ corporis corruptione polluerentur, aut animi æſtuarent cupidine; imò vitam viverent, qvalem in cœlis cohors beata poſſidet. Præſtringat homo libidinem, æthera conſcendet ilicet. Ex unô Veretrô inqvies, anxietas, æſtus, furor, inſania manant; qvid ex duplici? &c.

§. 33.

In brutis. In aliis etiam animalibus reptilibus, aqvatilibus & terreſtribus, duplicia membra virilia annotata reperimus. Duplici enim Pene & Utero, lacertas, viperas, ſerpentes, &c. inſtructos eſſe, videmus apud Joh. Jacob. Harderum, *Apiar. Obſ. 21. Schol. p. m. 89.* Cancri ſeu Aſtaci mares duobus penibus armati ſunt, qvorum apices per foramina pedunculis penultimis excuſa exitum habent. vid. Gerard. Blaſ. *Anatom. Animal. Part.* 3. *cap.* 4. *p. m.* 260. & 462. Gallos gallinaceos duplici Pene præditos eſſe ſcribit Johannes Muys *Podalir. rediviv. pag. m.* 106. De duplici Pene in aſinô Johannes Benedictus Sinibaldus *l. a. Lib.* 2. *Tract.* 1. *cap.* 5. *p. m.* 105. ita ſcribit: In patriâ vidi aſinum, duos mutones habentem, unum alterô majorem, per qvorum unum mingebat; per alterum, an coiret, ſcire non potui; vidi eqvidem hunc etiam alterum ab aſellô erigi, ut ideò credi poſſet eodem Venerem exercere. Duplicia etiam genitalia maſcula in pullô felino abortivô deprehendit Johannes de Witte. *vid. Pæon & Pythagor. Exercitat. annot. & med. Exercitat.* 57. *pag. m.* 203. Tiburonum piſcium in Oceano degentium maſculos duplici Veretro, humani cubiti magnitudinem æqvante dotari, ex Oviedo

do refert Paulus Zachias *Qvæſt. med. Legat. Lib. 7. Tit.* 1. *Qv. 8. §. 34. fol. 600.*

§. 34.

Oſſeos Penes in Canibus, lupis, vulpibus, gliribus & veſpertilionibus deprehendi, teſtatur Johannes Muys, *Podalir. rediviv. p. m. 105.* In Cane, Lupo, Vulpe, Balæna & qvibusdam aliis brutis Penis ſubſtantia oſſea eſt, juxta Chriſtian. Franc. Paullin. *Cynograph. curioſ. Sect.* 1. *cap.* 3. §. 39. *pag. m. 50. ſeq.* hinc crura attollit inter mingendum adultior canis, catuli verò, cùm membrum molle habeant, ut verſus terram flecti qveat, non elevant pedem, & cum ſublatô crure mingunt, apti ſunt ad venerem. In Civetta Membrum virile perinde ac in lupis & canibus oſſeum eſt; in hoc tamen differt à canibus, lupis & vulpibus, qvod horum genitale totum in mediô ſit oſſeum, glans verò carnoſa ſolum ſine Oſſe; Contra Civettæ Oſſiculum eſt in ſolâ glande admodum breve, reliqva pars genitalis nervoſa Oſſe carens. vid. Petr. Caſtell. *de Hyen. odorif. cap. 3. pag. m. 19.* ubi addit, ſe vidiſſe, Caniculum Indicum, Romæ dictum Pancelletto d' India, in genitali continere oſſiculum in ſummô tenue, in baſi qvadratum ſeu depreſſum. In Caſtore Penem oſſeum, præputiô tectum, obſervavit Johannes Jacobus Wepfferus, vid. *M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſ. 251. p. 350.* ſcilicet, juxta *pag. 364.* pars ejus anterior Unciæ longitudine oſſea eſſe ſolet. Hoc Os Virgæ in Caſtore à Pariſienſibus obſervatum depingit Gerardus Blaſius *Anat. Animal. p. m.* 370. Item in Latræ Penis extremitate Os durum in extimâ ſui parte diviſum, incurvatum & cartilagine obductum atqve longitudine minimum digitum æqvans obſervavit atqve depinxit Georgius Sigerus, *M. N. C. Dec. I. An. 3. Obſ. 195. p.* 370. *ſeq.* Phocæ Maris Penem oſſiculô canino ſimili, eſſe inſtructum, obſervavit G. C. Schel-

Penis Oſſeus.

hammerus, *Anatom. Phocæ Maris p. m. 16.* Hinc etiam mas & fœmina in Coitu inviti cohærent, vid. Ol. Wormii *Muſ. Lib.* 3. *cap.* 15. *fol. m. 289.* Item Roſmari Penem totum oſſeum, ſpithamas tres æqvantem, pollices duos craſſum utroqve extremô tuberoſum & ſpongioſum eſſe, refert Thomas Bartholinus *Cent.* 2. *Hiſtor.* 43. *pag. m.* 297. Et juxta Chriſtian. Warliz. *de Morb. Biblic. cap.* 12. *p. m.* 385. in Lupo, Vulpe, Balæna, Glire, Mure Indico, Ichnevmone dictô, in Ictide, *in Homine.* Veſpertilione & Cane Penes oſſei reperiuntur. In Homine autem rariſſimè oſſeus Penis occurrit, qvalem tamen, & qvidem planè oſſeum, ideoqve ſemper rigidum, in Bubulcô Haſsô adnotavit Chriſtiani Franciſci Paullini Parens, unde etiam uxori in copulâ maritali acerrimi ſuborti dolores. vid. Paullin. *Obſ. med. phyſ. Cent. I. Obſ.* 72. *pag. m. 88.* & *M. N. C. Dec. II. An. 5. Append. p.* 71.

§. 35.

Abdomini connatus. Penem abdomini connatum obſervavit Gerardus Blaſius in puero qvinqve annorum, cui Urethra erat valde anguſtata, ſic, ut ne qvidem ſtilo ſubtiliori daretur via: hæc ſe extendebat verſus umbilicalem regionem, ubi Urina, qvoties fortiter comprimebatur Veſica, exſtillabat. Cauſa hujus rei firmior erat Penis cum Ventris muſculis externis cohærentia, ſimilis omnino illi, qvi in Canibus aliisqve beſtiis notatur. Nulla hîc membri mobilitas, qvalis in homine naturalis, eò, qvod liber à corpore dependeat. vid. Gerard. Blaſ. *Obſ. med. Part.* 4. *Obſ.* 21. *p. m. 60.* & 113.

§. 36.

Penis robur. Robur inſigne in Pene habuit juvenis duorum de viginti annorum, ita, ut ſtanneum cantharum, menſuras cerevisiæ qvinqve continentem, citra moleſtiam, nec ſine intuentium ſtupore & riſu, ultra horæ dimidium peni appenſum circumferret,

ferret, uti ex Schenckiô allegat Chriſtianus Franciſcus Paullini, *M. N. C. Dec. II. An. 6. Append. p. 12.*

§. 37.

Extrema Penis pars ab Anatomicis caput, Glans, à Qvercuum fructûs ſimilitudine, græcè *βάλανος*, item à Marcello Cumano, *Obſ. 4. p. m.* 30. Caſtanea, & à nonnullis nationibus Faba nominatur, & qvidem juxta Gvernerum Rolfincium, *de Part. Generat. Lib. I. cap. 52. p. m.* 104. non ineptè, Oſculum enim ſummæ Glandis repræſentatur ab eô, qvod in fabâ hilum veteres appellabant. Eſt autem Glans omnium maximè ſenſibilis, cujus cauſam hanc reddit Regnerus de Graaf *de Organ. Viror. pag. m.* 104. ut coitus melius peragatur. De ejusdem ſtructura & Anatome evolvantur Autores, ſupra circa Penem allegati; præſertim autem de Glandis in Pene verâ ſtructura noviter detecta, vid. Frid. Ruyſch. *Obſ.* 100. *pag. m.* 127. *ſeq.* & 133. *ſeq.* Glandem Penis à Verheynio peſſimè eſſe deſcriptam, indicat Laurentius Heiſterus. *vid. Act. Erudit. Lipſ. An.* 1717. *p.* 369. *Glans.*

§. 38.

Glandem longiorem, qvàm naturaliter eſſe ſolet, item imperforatam atqve criſpatam in puerulô undecim menſium obſervavit Salomon Reiſelius, *M. N. C. Dec. II. An. 7. Obſ. 8. p.* 14. In puerô trium annorum Penem imperforatum Glandemqve Præputiô privatam vidiſſe dicit Gerardus Blaſius *Obſervat. medic. Part. 2. Obſ. 5. p. m.* 34. & *Obſervat. anatom. pag.* 134. Anno 1695. Coctori Cereviſiæ filius primigenius naſcebatur, cujus Glans Penis inverſa erat, cum inferius pendulo Præputio, fræno verô ſuperiùs viſibili. Glans in apice perforata non erat, ſed in regione fræni per parvulum foramen Urina pauliſper ſcaturiebat. In radice Penis autem, ubi ſul- *Glans monſtroſa.*

cus

cus aliqvis ſub oſſe pubis formatur, in conſpectum ſe dabat fiſſura transverſa inſtar vulvæ, cum rubicundis labiis, in cujus fundo, è duobus orificiis copioſior, qvàm â Glande Urina propullulabat, teſte Johanne Chriſtophoro Salzmanno, *M.N.C. Dec. III. An. 7. & 8. Obſ. 26. p. 49. ſeq.* Fœmina qvædam nimiô Limacum appetitu laborans filium peperit, cujus membri Glandem formoſiſſima Limacis figura qvoad omnia condecoravit, juxta Johannis Adami Lospichleri Obſervationem, *vid. Ephemerid. Academ. Nat. curioſ. Cent. I. & II. Obſ. 150. p. 314.* Ob calculi dolores Illuſtrem qvendam Senem Glandem ſibi ad pollicis latitudinem præſecari paſſum eſſe, ex Henrico ab Heer refert eqvidem Daniel Hartnaccius, *Admirand. phyſ. p. m. 653.* Ipſe autem Heerius, *Obſ. 7. pag. m. 83.* non tam præſectionis Glandis, qvàm potius ejusdem ob Calculi majoris ingreſſum & extractionem aperturæ vel inciſionis mentionem facit. Hirudinem petulantia ſodalium cujusdam ſervi, calefactoris balnearum, hirudines ad rivulum qværentis, dum ſomno obrueretur, Glandi virili applicuit, qvi expergefactus nil mali inde habuit, niſi qvod erectio Penis ad aliqvod tempus ceſsârit, qvæ tamen paulatim poſtea rediit, referente Samuele Ledelio, *M. N. C. Dec. II. An. 4. Obſerv. 19. pag. 51. ſeq.*

§. 39.

Præputium. Dicta hæc pars ſeu Penis Glans in ſtatu naturali ordinariè perforata capſulâ tegitur cutaneâ, & qvidem propter duplicaturam admodum mobili atqve volubili, Præputium dictâ; cujus mobilitatem ſeu lubricitatem du Verny & Littre certis glandulis exiguis adſcribunt, qvas Præputio aut Glandi adnatas, imprimis in ambitu coronæ reperibiles, certum liqvorem, ad imbuendum & lubricandum Præputium & Glandem deſtinatum transcolare, hisqve glandulis compreſſis materiam albi-

albicantem & craſſiuſculam, in filamenta abientem, ad modum illius, qvam ê glandulis palpebrarum exprimere datur, educi ſtatuunt. *vid. Hiſtor. Academ. reg. Scient. Pariſ. An. II. pag. m. 266. ſeq.*

§. 40.

Ipſum Præputium juxta divinum mandatum Judæis & aliam ob cauſam etiam Turcis aliisqve Nationibus præſcindi ſolet, de qva Circumciſione infra, Capite undecimô, pluribus agemus. Qvandoqve etiam Præputium â nativitate deeſt, uti jamjam ex Gerardi Blaſii Obſervatis anatomicis de puero trienni, cui Penis valde exilis omniqve privatus Præputiô & imperforatus erat, adduximus. De Præputio ferè inciſo & inversô in puellô, cujus mater, tribus tantum à partu ſeptimanis, hoſpiti cuidam peregrino, Judaicam Circumciſionem, cui tanqvam rei ſingulari matutinis horis interfuerat, recitanti & exactè deſcribenti, attentè auſcultârat, vid. Marcill. Donat. *de med. Hiſtor. mirabil. Lib. 7. cap. 3. p. m. 667.* De Præputii Gangrænâ ſeqventem Obſervationem communicat Johannes Jacobus Wagnerus, *M. N. C. Dec. II. An. Obſ. 76. p. 160.* In Orphanotrophio puer decennis lectum crebrò noctu perminxit, ac ob id ferulâ pœnas dedit: ut verò plagas in poſterum evitaret, Præputium ita valde conſtrinxit, ut Penis ſeqventi die magnopere intumuerit & Præputium Gangræna correptum fuerit. Qvi tamen puer, admotis in eam rem idoneis medicamentis, intra paucos dies integræ ſanitati reſtitutus fuit. Non ſolùm Præputium, ſed etiam Cutem per totum Penem totumqve Scrotum Gangræna conſumptum in Sartore me obſervâſſe, ex ſuperioribus patet. De Præputiis maximis trium & novem librarum, vid. infra *Cap. 10. §. 10.* De Præputio ex Sacris Literis notum eſt, Regem Saulem filiam ſuam Michalem Davidi hac conditione in Uxorem obtuliſſe, ut loco do-

Præputium defectus.

tis centum Philiſtæorum Præputia ipſi exhiberet, *juxta Lib. I. Samuel. cap. 18. v. 25. & 27.*

§. 41.

Flatus per Penem.

Per foramen, in Glandis extremitate reperiundum, Urinam, inqve Coitu ſperma excerni, notum eſt; interdum tamen non modò flatus ſeu olidos ventris crepitûs per dictum Penis foramen prodiiſſe, ſed etiam qvandoqve ſtercora per mentulam excluſa fuiſſe, exemplis probat Joh. Schenckius, *Obſerv. med. Lib. 4. fol. m. 526.* Flatûs, per Penem, emiſſionem Georgius Wolffg. Wedelius in Viro qvodam primariô Gothanô obſervavit, qvippe qvi Colicâ aliqvoties per annum affligebatur cum Borborygmis, tenſione abdominis, doloribus circa Umbilicum, & qvod peculiare eſt, flatûs tunc per Penem, qvaſi ſolenni & conſvetâ excernebatur viâ, ſæpe cum, ſæpe ſine Urinâ. v. Thom. Bartholin. *Act. Hafn. Vol. II. Obſ. 44. p. m. 135. & M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſ. 46. p. 85.* Vir qvidam Caſtra ſecutus, cui poſt Dyſenteriam Corpus Tympani inſtar intumuerat, Mugitus ac flatus ſummis cum cruciatibus percepit, qvi aliqvando ibi ſubſtiterunt, ut ultimum agere halitum adſtantes crediderint, mox non ſolùm per inferius guttur, ſed majori cum impetu per fiſtulam urinariam cum maximâ qvantitate materiæ viſcoſæ eruperunt, tumor hinc ac dolores remiſerunt. Idem Johanni Henrico Hottingero, ſe nunqvam veſicam absqve talium ventorum Urinæ permixtorum, ac cum vehementis ſibili aſſociatione exonerare poſſe, retulit. *v. M. N. C. Dec. III. An. 9. & 10. Obſ. 34. p. 251. ſeq.* Caſparus Goldberg, vir doctus & peregrinationibus clarus, febre vagâ putridâ ἀγρυπνία, doloribus hypochondriacis diu vexatus, opem Olai Borrichii imploravit, præcipuè ſollicitus, ut novo ſymptomati occurreret. Erat autem ejusmodi: Qvotiescunqve reddebat urinam, ſine ſenſu qvidem doloris hôc mi-

miniſteriô naturæ defungebatur, poſt brevem autem moram obortus in mediâ Urethrâ cruciatus tendebat nonnihil vaſa, unde ſubſecutus cum ſtrepitu fœtente ſibilus è pudendô emanabat; nec id ſemel, ſed crebrò qvotidie, eratqve ipſi prognoſticon certiſſimum prodituri per Colem Crepitus, qvoties Urethræ medium obſidebat dolor. vid. *Act. Hafn. Vol. III. Obſ. 49. p. 74.* Scribit etiam Johannes Benedictus Sinibaldus *Geneanthrop. Lib. IV. Tr. 2. cap. 3. p. m. 457.* ſe audiviſſe interdum ſalaces qvosdam juvenes œſtrô libidinis percitos, qvi dicerent, è ſuis pudendis fervidum pnevma qvaſi flammam emicare, &c.

§. 42.

Stercoris per Penem tam puerorum, qvàm adultorum factam excretionem pariter annotârunt Medici; ſiqvidem Balduinus Ronſſeus *Epiſt. med. 14. pag. m. 54. ſeq.* puelli anum imperforatum habentis atqve excrementa vel ſola per ſe, vel cum Urinâ ſimul excernentis meminit. Et Petrus Porellus *Cent. 3. Obſ. 16. pag. m. 211.* ſcribit: Viſos eſſe pueros imperforatos fæces liqvidas micturientes. Talemqve puerum *Cent. 1. Obſerv. 77. p. 82.* ex Sennertô allegat. In puerô qvatuor dies natô idem obſervavit Henricus Vollgnadus, *M. N. C. Dec. I. An. I. Obſerv.* 11. *p. 33. ſeq. Schol. p. 36.* Item in alliis infantibus Nicolaus Tulpius, *Obſ. med. Lib.* 4. *cap. 35. p. m. 350.* vid. Zacut. Luſit. *de Prax. med. admirab. Lib. 3. Obſ. 72. fol. m. 112.* Gvilelm. Fabric. Hild. *Obſ. Chir. Cent. 1. Obſ. 75. p. m. 88.* Joh. Schenck. *Obſ. med. Lib. 4. fol. m. 527.* Nov. literar. German. Hamburg. *An. 1703. Menſ. Aug. pag. 290. ſeq.* Theoph. Bonet. *Sepulchret. Lib. III. Sect. 12. Obſ. 24. fol. m. 874. it. 884.* Talem vitioſam fæcum alvinarum per Penem excretionem etiam in adultô, Mercatore ſcilicet, annotavit Petrus Borellus *Cent. 3. Obſ. 16. p. m. 210.* in Petro de Schardes, *Stercus per Penem.*

Medicô celebri, Theoph. Bonetus *l. a. fol.* 874. *Obſ.* 23. in virô qvodam reverendô Jacobus Wagnerus. *vid. M. N. C. Dec. II. An.* 4. *Obſ.* 75. *p.* 159.

§. 43.

Mercurius per Penem. Mercurium ſeu Argentum vîvum Cyatho vini clam infuſum & à Muſico qvodam epotum, diutius in Corpore morari tandemqve per Penem tranſire annotavit Philippus Hœchſtetterus *Obſerv. medicin. Dec.* 3. *Caſ.* 4. *pag. m.* 228. Muſico ſcilicet Nobilibus & Baronibus à Conſiliis Mappæ, à qvibusdam Baronibus clam in vinum enulatum ſatis copioſa argenti vivi qvantitas injecta fuit eiqve oblatas hauſit is affatim, genio cum aliis indulgens, reliqvi cachinnantes conſpurcationem fruſtra caligarum expectant, qvam aliàs ob viam lubricam & motum ejus celerem facilè cauſat. At qvia priùs oſtreis cum Oleo coctis Ventriculum impleverat, exitus argenti vivi tardatus per poſticum fuit: & cùm largiter biberet rurſusqve Oſtreis veſceretur, oleumqve hauriret, non deterius habuit. Attamen nox à primô ſomnô muſico dolore & inqvietudine moleſta, Generoſis, ob periculum, qvod Muſico poſſet accidere, anxia. Aurora eo tempore licet tardigrada, tamen ambobus fuit fauſta. Argentum enim vivum cum urina per Penem Muſici non ſine magno ardore permeavit & hunc â dolore, illos â timore liberavit.

§. 44.

Sangvis per Penem. Sæpius etiam in iis, qvi Calculo, febribus, Hæmorrhoidum ſuppreſſione laborant, ſangvinis per Penem, qvandoqve menſtrualem excretionem annotarunt Practici. Bina ejusmodi fluxûs menſtrui in Viris exempla communicat Johannes Baptiſta de Wenckh. *vid. M. N. C. Dec. III. An.* 9. & 10. *Obſ.* 136. *p.* 258. *ſeq.* ſcilicet Villicus qvidam Centum & qvinqve an-

annorum grandævus, multarum prolium fœcundus parens à pubertatis annô ritè menſtruale ejusmodi tributum usqve ad ſeptuageſimum ſextum annum perſolverat, ſanitate & viribus pollens, atqve tunc temporis adhuc ſanus & robuſtus hilariter vivebat. Alterum exemplum præbet Civis Leobienſis, qvi pari modô â pubertatis annis Menſtruum patiebatur profluvium, pluresqve, qvamdiu fluxus ille menſtruus perduravit, genuit proles: Hoc autem ceſſante ceſſavit fœcunditas & ſupervenit infirmitas, nimirum febris lenta, Corporis emaciatio, deliria, tandemqve mania & mors. Mihi ipſi ante viginti annos Amicus academicus referebat, ſe longo tempore fluxu hæmorrhoidali laboraſſe, qvi tamen poſt externa medicamenta à Chirurgô ordinata, in narium demumqve in Penis fluxum menſtruum degeneraverit; à qvô ultimô tamen, meô conſiliô, in priſtinum fluxum hæmorrhoidalem reſtitutus liberabatur. Anno 1718. Menſe Januario, obtingebat in Juvene plethorico nocturno tempore, ſub erectione Penis cum aliqvo ſtrepitu (mit einem Puff,) excretio ſinceri ſangvinis, qvalis per vices poſtea cum erectione, ſed ſine ſtrepitu recurrebat, reſtitutus tamen eſt. v. Act. Berolinenſ. *Vol. IV. p. m. 68.* Plura ejusmodi Exempla, Deo volente, in Hæmatologia noſtra allegabimus.

§. 45.

Ratione perforationis Penis notum eſt, in ſtatu naturali in ejusdem glande unicum tantum reperiri foramen, qvandoqve tamen bina, qvandoqve etiam planè nullum. In uno eodemqve Pene duo foramina obſervavit Andreas Veſalius *Anatom. Lib. 5. cap. 14. fol. m. 498.* in Adoleſcente è nobili Familiâ ortô, qvi in glandis apice duos obtinuit meatûs, unum Semini, alterum Urinæ paratum. Item Nobilis qvidam Capitaneus præter foramen in Glandis mediâ anteriore ſede, ſecundum *In Pene duo foramina.*

naturam formatum, aliud qvoqve ſubtus circa Glandis radicem & Præputii exortum ab ortu habuit, teſte Felice Platero *Obſ. Lib.* 3. *p. m. 844.* Aliud Veſalii exemplo ſimile extat apud Petrum Borellum, *Obſ. med. Cent.* 4. *Obſ.* 13. *p. m.* 288. Gondalus ſcilicet Burgundus, duplex in Veretro foramen habuit, unde Urinam & Semen in duas ſimul partes diviſa effunderet. Et Puero cuidam duodecim annos nato Natura duplicem Ductum urinarium dederat, qvi per utrumqve Urinam ſine ulla difficultate emittebat. Erant autem in locô ſolitô alter ſuper alterô ſiti, tenuiſſimâqve membranâ & interſtitiô diſtincti; ſed inferior aliqvantulum incurvabatur, ita, ut ex eô lotium non rectà, qvemadmodum ex ſuperiori, ſed nonnihil deorſum fluitaret. vid. Gvil. Fabric. Hild. *Cent. I. Obſ.* 76. *Oper. fol. m.* 88.

§. 46.

Glans imperforata Qvandoqve Penis glans planè eſt imperforata, qvod ὑποσπαδιαῖον & taliter imperforatos ὑποσπαδιαίους vocant Medici. vid. Balduin. Ronſſei *Epiſt.* 14. *pag. m.* 55. & Rod. à Caſtro *de Natur. Mulier. Lib.* 3. *cap.* 12. *p. m.* 144. ubi dicit: Sunt hypoſpadii, qvi ex generatione Urinæ iter inferius ſub canale habent, qvâ præputium alligatur glandi. Tuncqve utplurimum Penis pro excernendâ Urinâ & ejiciendô Semine in aliô Penis locô, vel circa finem glandis & prope frenulum, vel in mediô, vel circa radicem, perforatus eſt; qvales Obſervationes non modò Infantum, Urinam per ejusmodi foramina extraordinaria mittentium, ſed etiam adultorum, Urinam & Semen per eadem ejaculantium hinc inde apud Autores Medicos occurrunt; De qvorum illis videri etiam poteſt Urogtogia noſtra, cum Deô proditura, de his autem hoc locô agendum erit. Scilicet in adultis qvibusdam, glandem in locô anteriore imperforatam habentibus, ex foramine circa frenulum *Circa frenulum.*

Glan-

Glandis non modò Urinam, ſed ipſum qvoqve Semen prodi-re, teſtatur & confirmat Melchior Fribe, & qvidem exemplô Viri, ſex liberorum Parentis, cui Penis in parte inferiori retrô glandem fuit perforata. vid. *M.N.C. Dec. I. An.* 3. *Obſ.* 98. *p.* 158. *ſeq.* Sic Gottofredus Samuel Poliſius qvendam novit, qvi ejusmodi Conformationis vitiô in hanc lucem editus fuit. Foramen ſcilicet eqvidem aliqvod, vel potiùs veſtigium foraminis in extremitate glandis conſpicuum erat, non tamen pervium pro emittendô lotiô atqve ejaculandô ſemine; paulò verò infra glandem natura viam adinvenerat, per qvam tam Urina, qvàm Semen, ſine aliqvô impedimento effluebat. *vid. ibid. An.* 9. & 10. *Obſ.* 105. *p.* 265. In Nautæ cujusdam filiolo maſculi membri anterior pars non erat perforata, vel minimum ſaltem aperturæ indicium ſolitô gerebat loco, qvæ tamen transmittendo lotio non eſſet apta; ita, ut procedente tempore aliam ſibi aperuerit Urina prorumpens viam, ſub freno videlicet Penis, &c. v. Cornel. Stalp. van der Wiel, *Obſerv. rar. Cent. I. Obſ.* 86. *pag. m.* 365. Puer triennis Glandem Penis habebat inverſam atqve imperforatam, in regione autem fræni per parvulum foramen Urina pauliſper ſcaturiebat, & in radice Penis erat fiſſura, transverſa inſtar vulvæ, cum rubicundis labiis, in cujus fundo è duobus orificiis copioſior Urina propullulabat. v. *M.N.C. Dec.* III. *An.* 7. & 8. *Obſerv.* 26. *p.* 49. *ſeq.* uti qvoqve paulò ſupra recenſuimus. Nobilis qvidam Capitaneus præter foramen in glandis mediâ anteriore, ſede, ſecundùm naturam formatum, aliud qvoqve ſubtus circa glandis radicem & præputii exortum, uti modò diximus, ab ortu habuit, per qvod micturus Urinam deorſum mitteret, ita ut, niſi caveret, ſe commacularet; Per eandem qvoqve viam ſemen emiſit. vid. Fel. Plater. *Obſ. Lib.* 3. *p. m.* 844. De Nobili Francô, qvi Urinam & Semen per foramen infra Penem,

ubi

ubi præputium ad natum eſt, emiſit, naturali foramine concretô, vid. Joh. Schenck. *Obſ. med. Lib.* 3. *fol. m.* 508. ubi etiam celebris familiæ meminit, ex qvâ maſculi pleriqve omnes pronati Urinam ex foramine ſub meatu propriô, ſubtus Penis glandem, ſic â naturâ, non vitiô aliqvô, conſtituto, qvâ parte vinculum, Canis ſeu frænum dictum, exiſtit, urinam ſemper excreverunt, nullô valetudinis aut ſterilitatis incommodô.

§. 47.

Foramen infra glandem. Interdum etiam in pueris aliqvot annorum Urina paulùm infra glandem, interdum in mediâ penis parte, vel etiam circa ejusdem radicem, effunditur, & qvidem per foramen nunc connatum, nunc accidentarium, v. g. per nimis arctam Penis ligaturam, & usqve ad Urethræ inciſionem, qvale exemplum recenſet Antonius Benivenius *Medicin. Obſerv. cap.* 68. *pag. m.* 233. *ſeq.* de puerô, qvi medium ſibi Colem linô & qvidem arctè deligaverat, eôqve tam diu vinctus fuerat, donec plagæ altitudo ad iter urinæ aſcenderet, duobus locis: qvibus, & qvod urina ipſa inde mitteretur, & qvod utrinqve oræ obcalluerint, coire ulcus atqve conglutinari nullis unqvam remediis potuit. Alius puer novennis mentulam in mediâ parte filô ſibi adeò conſtrinxerat, ut ne guttula qvidem Urinæ exire poſſet, poſt triduum autem Urina ſupra ligaturam per Urethram & Cutem foramen ſibi pararet. vid. Steph. Blancard. *Collect. phyſ. med. Cent.* 4. *Obſervat.* 48. *p. m.* 537. Sic puer ſexennis petulanter præputium retrahens filô qvodam non procul à ſcrotô Penem firmiter vinxerat, unde hic ita intumuit, ut Chirurgus, propter magnum undiqve tumorem, filum, qvod diſſecaret, non videret, donec alius tumorem digitis comprimens filum conſpectum forcipe acutâ tenuiqve ſecaret, ſimul animadvertens, per arctam fili conſtrictionem apertam ſu-

fuiſſe Urethram; qvæ apertura propter Urinæ, illac continuè pro parte affluentis, acrimoniam callô undiqve obducta ſanari neqvivit, teſte Cornelió Stalpart van der Wiel *Obſervat. rar. Cent. 2. Obſ. 39. pag. m. 402. ſeq.* A Calculô ejusmodi foramen accidentarium, per qvod puer mingebat, annotavit Philippus Salmuth, *Cent. 1. Obſ. 60. p. m. 39.* Puer, inqviens, trium vel qvatuor circiter annorum laborabat Veſicæ calculô, qvi tandem in Canalem, ſed eò loci, ubi Perinæum egreditur, & jam propendet mentula, protrudebatur; ubi ſubſiſtebat & adeò qvidem, ut neqve regeri, neqve propelli ulterius poſſet. Urina hinc ſupprimebatur & Calculus ibi hærens Canalem & Cutem erodebat; qvi tandem extrahebatur, ſed foramine ibi relictô; qvod poſtmodum Callum contrahebat, ut puer per illud urinam mitteret, &c. Amatus Luſitanus, *Curat. med. Cent. 1. Curat. 23. fol. m. 52.* Infantis annos duos nati meminit, cui ab ortu ſuô glans perforata non fuit, nec veſtigium aliqvod in eâ ubi foramen eſſe debuerat, apparebat: ad radicem tamen ejus, prope teſticulos foramen erat, per qvod lotium non guttatim fluebat, ſed directè emanabat. Glandem imperforatum & Urinam circa ejusdem Penis radicem effluentem in infante triumannorum annotavitGerardus Blaſius, *Obſ. anat. p. m.* 123. ſcilicet ad radicem Penis exhibebat ſe colore livido Perinæi aliqva pars, digitorum duorum transverſorum latitudine â radice dictâ diſtans, qvæ foramine gaudebat exili, per qvod Urina liberè profluebat. Circa Penem utrinqve ſe exhibebat Teſtis ſat notabilis, hi ſibi invicem accumbentes locum dictum, per qvem Urinam effluere diximus, abſcondebant. Qvæ qvidem exempla qvamvis de pueris tantum loqvuntur, dubitandum tamen non eſt, qvin etiam ipſis poſterô tempore adultioribus factis per eadem foramina non ſolum urina, ſed etiam Semen effluxerit; Id qvod etiam aliis jamjam adultis à Calcu-

lô & aliis Symptomatibus accidere poteſt; ſiqvidem Henricus ab Heer in Spa vidit Senem Illuſtrem & ampliſſimâ Eccleſiaſticâ dignitate conſtitutum, cui cùm Calculus colem ingreſſus, nullâ arte eximi poſſet, glans ad pollicis latitudinem ſecari debuit; eductô Calculô volebat dictus Heer, vulneris labiis callô duratis, foramen apertum relinqvi, ut aliis fortè ſecuturis exitum præberet: negante Chirurgô, cui plurimum patiens fidebat, claudi vulnus paſſus eſt. Cæterùm ſeqventi annô novô Calculo eundem meatum obſidente nova molienda fuit ſectio. Tunc apertum ſervatum vulnus, per qvod poſtea Calculi vel integri, vel gruis roſtro fracti educti fuerunt. vid. Henr. ab Heer, *Obſ. 7. pag. m. 83.*

§. 48.

Penis niger, Qvoad hiſtoriam Penis medicam pauca adhuc referenda reſtant, & qvidem ratione imaginationis maternæ, qvod nimirum in puello qvoad reliqva membra candido Penis niger, in alio, totum corpus nigro, Penis albus fuerit obſervatus. v. g. Æthiops Cerdo Ergaſtulo Hafnienſi detentus amore puellæ ſervæ accenſus, clanculum illam compreſſit; Gravida inde legitimo partûs tempore enixa eſt prolem virilis ſexus, qvæ matrem univerſo corpore Cutis candore referebat, ſolus verò Penis paternum genus nigrore prodebat, qvod oculati teſtes plures & viderunt & mirati ſunt, juxta Thom. Bartholin. *Hiſtor. anat. Cent. 4. Hiſtor. 5. p. m. 120.* Item Æthiops Aulæ cujusdam alumnus laſcivâ utitur venere cum meretrice Germana albâ. Hæc tempore legitimo parit filium omnia membra album, excepto ſolo illo, qvo virum ſeſe præſtitit, Taurus iſte in ventrem ruens, nigrô & patriſſante, ſecundum Obſervationem Gabrielis Clauderi *M. N. C. Dec. II. An. 5. Obſ.* *albus,* *190. p. 381.* Penem econtra album in puellô totum reliqvum corpus nigrô, annotatum legimus *M. N. C. Dec. II. An. 4. Append.*

pend. p. 208. ſcilicet in lepido qvodam puello ex Æthiope & venuſtâ matre nato obſervabatur 1.) Naſus fere cæruleus. 2.) Lunæ imago pectori manifeſtè impreſſa. 3.) In vertice pili albi, cum cæteri eſſent atri & criſpuli. 4.) Virilitas plane alba, &c.

§. 49.

Deinde Mentulæ figuram in fronte habuiſſe ſutricem Pariſiis viventem refert Petrus Borellus, *Cent. 4. Obſ. 74. p. m. 336.* *Mentula in fronte.* De puellâ in Italiâ natâ, qvæ in facie locô naſi carnis fruſtum inſtar membri virilis vel pyri habebat; item de Monſtrô duas facies, inſtar Jani, habente, & cujus utraqve facies loco naſi membrum virile monſtrabat, vid. Fort. Licet. *de Monſtr. Lib. 2. cap. 30. Edit. Gallic. p. m. 142. & 144.* *Loco naſi.* De Mentula in occipite pronatâ ſeqventem Obſervationem communicat Chriſtianus Fridericus Garmannus *M. N. C. Dec. I. An. 3. Obſ. 42. p. 70. ſeq.* *In Occipite.* Sutoris cujusdam Uxor Gemellos diverſi ſexus, fœmellam mortuam, vivum autem puellum peperit. Puellus cœtera nil monſtroſi alens & ſanus, uti videbatur, Occipiti annatum ſacculum, figuram Priapi, ſeu faſcini, veteribus φάλλος dicti, appoſitè referentem geſtabat. In hoc ſacculô, ob qvem infans ſupinus cubare non poterat, dictus Garmannus non ſolùm humorem fluctuantem deprehendebat, ſed & eâ Cranii parte, (qvia ad ſuctum & vagitum erigebatur & extendebatur,) qvâ annatus erat, foramen ad ipſum Cerebrum pertingens ſubeſſe rebatur. vid. etiam Garmann. *Epiſtol. Cent. I. Epiſt. 76. p. m. 325.*

§. 50.

Mammam mentulatam annotavit, Michael Fridericus Lochnerus *M. N. C. Dec. II. An. 7. Obſ. 123. p. 228. ſeq.* *In Mamma.* ſcilicet rus profectus Vir Illuſtris Conjugem gravidam reliqverat

Penelopem, non inter Procos, ut illa olim, ſed inter ſuſpiria, abſentem Ulyſſem expectantem; qvippe ſervati ſemper pudoris fuerat fœmina, fido fidiſſima. Cùm ultra conſvetum tempus moram traheret, nec promiſſa reditûs exſolveret Veneremqve caſtiſſimæ Coſtæ ſic longiuſculè non recoleret, fame percita tandem expetit maritum. Cogitationibus ſic maritalibus immerſa, ut penè naufragium immineret, in lectulum pulvillis ventosè tumentibus plumâ delicatâ repletis ſeſe proſternit, certô aſſerens, amare amari ſolas opes eſſe mortalibus. Exoptat millies abſentem, moram increpat, amorem ejus in dubium vocat, initia baſia columbatim expetit, portiunculam mariti, qvâ maritus erat, anxiè deſiderans. Impatiens tandem facta tangit gemipomas & fraterculantes vel ſororiantes mammas, carpit papillarum nitidas gemmulas geminas, tandem, ſomni Conjux facta, lumina claudit. Expergiſcitur & conſvetis muniis fungitur, venereô deſideriô cum ſomnô evaneſcente. Redux factus tandem, qvem tot noctes cum viduâ turture compellâſſet, in gratiam redit & partûs tempore inſtante eam puellâ beat, ipſiſſimâ formoſitatis Ideâ. Pectori ſolummodò circa mammarum qvandam deformitas, adnata erat mentula, creſcentibus annis qvoqve cæteris cum partibus augmentum capiens, ſub veſtimentis tamen latitans, ideoqve nullam pulchritudini hujus Veneris pariens incommodum, qvippe qvæ annis maturâ & viribus maritales tandem cupedias facesqve hymenæas experta eſt.

§. 51.

Penis figura in foco. De nativitate Genitoreqve Servii inter mira enumerant, in focô regiô, ubi à Romanis cùm alia ſacra ſolebant fieri, tum cœnarum litari primitiæ, ſupra flammas è Cinere virilis membri extitiſſe ſpeciem, ex qvâ imprægnatam Ocriſiam, an-

cil-

cillam Tanaqvilis Reginæ forte aſſidentem, natumqve Servium, cui è Capite flamma primùm nato effulſit, judicarunt, uti ex Dion. Halicarn. refert Thomas Bartholinus *de Luc. Hamin. & Brutor. cap.* 18. *p. m.* 156. v. etiam Caſp. Bauhin. *de Hermaphrod. Lib. I. cap. 8. pag. m. 88.*

§. 52.

De Penis cultu atqve dignitate ut pauca annectamus, teſtantur Autores, Ethnicis olim in more poſitum fuiſſe, Peni divinos honores tribuere. In Oppidô enim Laviniô Libero ſeu Baccho integer menſis dicabatur, qvibus diebus unusqvisqve ſpurciſſimis utebatur verbis, donec pudendum Liberi patris membrum, exultante neqvitiâ, palam per forum transveheretur. Cui, inſpectantibus omnibus, matremfamilias honeſtiſſimam coronam neceſſe erat imponere. vid. Ludov. Cœlii Rhodig. *Lect. antiqv. Lib.* 4. *cap. 6. fol. m.* 123. vid. etiam Joh. Riolan. *Anthrop. Lib. 2. cap. 28. pag. 265.* ubi addit: Romanas Mulieres velatas, togis prætextis huic parti ſacrificaſſe Aſino immolato. Aſinum etiam Baal-Peori ſive Priapo Deo ſacrum fuiſſe, ex Hiſtor. Academ. reg. Inſcription. *Tom. I.* referunt Erudit. Lipſ. *Act. An.* 1718. *Menſ. Aug. p.341.* ubi etiam de origine fabulæ, qvâ Ethnici Judæis tribuerunt cultum aſini, agitur. Apud Romanos in nuptiis adhibebatur Priapus nimis maſculus, cujus ſuper immaniſſimum & turpiſſimum faſcinum ſedere nupta jubebatur nova, more honeſtiſſimo matronarum & religioſiſſimô. Eundem ritum locupletare volentes, cubiculo, qvó maritus cum ſponsâ concumbere debebat novus, appendebant piſtillum, uti Gvernerus Rolfincius *de Partib. generat. dicat. Part. I. cap. 43. pag. m. 85.* ex aliis Autoribus allegat, inſuper adhuc addens: Magnâ virile membrum olim fuiſſe in veneratione, conteſtatur principalis ejus ſignificatio. Imago

Penis cultus.

ejus tot Columnis in antiqvis Ægyptiorum monumentis inciſa, tot Obeliſcis notata, tot monumentis inſculpta, magnum & rectum viri fortis deſignabat animum, &c. ubi plura reperies. Mulieres Ægyptiacas ſteriles ſpe ingravidationis impetrandæ Sacerdotum ſuorum Priapum oſculari, refert Thevenot *Itinerar. Part. I. Lib. 2. cap. 74. pag. m.* 349. Fuit olim inter Ethnicos Priapi Idolum majus, qvod Mutinus vel Faſcinus dictum fuit, huic nubentes virgines inſidere vel alias illicitas actiones cum eôdem exercere tenebantur. vid. Jac. Wolff *de Amulet. cap.* 1. *Sect.* 1. *pag. m.* 9. Omnes Religioſorum in India ordines Sanctitatem affectant, precarium exercentes qvæſtum, dumqve Cineribus ſe aſpergunt, vaccinoqve ſtercore corpus jam ſordidiſſimum uberius inqvinant, tam peſtilentis putoris effluvia exhalent, ut præ illis Cloacæ omnes latrinæqve balſamum ſpirare videantur. Stupendâ hac ſorditie apud ſtultiſſimam plebeculam venerationem ſanctimoniæ & venantur & revera accipiunt. Mulierculæ imprimis ſordidos hos myſtas omni dignantur honore, usqve adeò, ut eorum membra, mephitim certè exhalantia, & qvæ pudor nominare prohibet, & oſculentur & alia committant turpiſſima dictu, uti ex Neuhofio recenſet Michael Frid. Lochnerus in Deſcript. animalculi Mungos dicti, *vid. Ephemerid. Acad. Nat. Cur. Cent. III. & IV. App.* 69. 70. Imò juxta Walther. Schultzens Oſt-Indianiſche Reiſe, *cap.* 15. *fol. m.* 161. ehren die Einwohner des Königreichs Canonor den Priapum als einen Gott, und richten ſein Bildniß öffentlich in ihren Pagoden auf, wohin ſich die angehende Eheleute verfügen müſſen. Durch dieſen Priapum wird den Jungfern, auff eine ſchmertzliche Art und mit Gewalt, mit Hülffe der gegenwärtigen Freunde und Verwandten, ihre Jungferſchafft genommen, worüber ſich alsdenn der Bräutigam erfreuet, daß der ſchändliche und verfluchte Ab-

Abgott ihr diese Ehre bewieſen, in der Hoffnung, er werde nun einen beſſern Ehe-Segen erhalten. Plura de Cultu Penis ſeu Priapi, cujus nomine nil aliud, qvam rerum omnium Semen deſignari dicitur. v. Joh. Ben. Sinibald. *Geneanthr. L. 2. Tr. 2. p. m. 128. ſq.* Priapi, ſimulacra in hortis ſtatui ab antiqvis ſolita proventûs, qvi depoſceretur ſignificatum habebant. vid. Joh. Pier. *Hieroglyph. Lib. 34. cap. 29. p.* 416. qvô locô à pag. 413. usqve ad 419. varia reperies. vid. etiam Chriſt. Frid. Garmann. *de Miracul. Mortuor. Lib. I. Tit.* 11. *p. m. 287. ſeqq.* Deliciar. Med. Chirurg. *p. m. 42. ſeq.* Item virilia ſeu partes, licet generationi humanæ neceſſarias, apud Ægyptios Verecundiæ ac pudoris causâ in ſecretis ac myſticis fuiſſe, videatur Joh. Petr. Lotich. *de Caſei neqvit.* §. 1. *p. m. 3.*

§. 53.

Deniqve ad Hiſtorica qvoqve pertinet, qvod de Indâ qvâdam fœminâ refert Johannes Mocqvet, *Itinerar. Lib.* 4. *pag. m. 252.* eam ſcilicet ob ſuſpicionem de clandeſtinô Mariti erga Mancipium qvoddam ſeu ſervam captivam amore, Inſtrumentum qvoddam ferreum, inſtar membri virilis, ſeu Penem ferreum igne condentem, hujus ſervæ partibus genitalibus applicari, hacqve incredibili torturâ mortem ipſi inferri curâſſe. Indos alioqvin in Corporis cultu valde negligentes fiſtulâ aureâ Verpum incluſum exornare ſolere, cùm reliqvas Corporis partes nudas habeant, refert Johannes Riolanus, Anthropograph. *Lib. 2. cap. 28. pag. m. 266. & p. 269.* ubi etiam ſcribit: Eleuſinæ Cereris impoſtores Sacrificulos, poſtqvam per qvinqvennium anxios & anhelabundos advenas epoptas, magni alicujus oraculi cognitionem expectantes, & rei cujuspiam divinæ Majeſtatem qvandam videre geſtientes, reliqviſſent; tandem ſimulachrum virilis membri tot integumentis tamdiu coopertum, revelatum oſtendiſſe. Ridiculam nimis- *Hiſtorica.*

miſqve religioſam Impotentiæ Magiâ productæ curationem recenſet Johannes Wierus, *Oper. Lib.* 4. *cap.* 36. *p. m.* 448. Mulier, inqviens, Catharina Loë nomine, cujus mihi nota Soboles, Viro nupta, hunc in initio comperit impotentem. Qvare â vario temerè qvæſitô conſiliô, hæc in arâ D. Antonio ſacra, Everfeldi in Ducatu Montenſi, ubi degebat, cercam membri virilis effigiem, religionis ergo, ut à ſuo malo levaretur maritus, ſuſpendit offertqve Sacrificus rei ignarus canone ad altare demiſſis oculis recitato, ut fieri ſolet, ſuſpicit Priapumqve illum cereum inopinatò intuitus, Tollatur Dæmonium illud acerbe inqvit. Paulus Ammannus *Irenic. pag. m.* 157. poſt hæc verba addit: qvô facto impotens eſſe deſiit. Qvod credunt hodie, non cras.

CAPUT IV.
De Seminis uſu naturali & Generatione.

§. 1.

Seminis uſus. QVantum Seminis virilis uſum attinet, per ſe ſatis notum eſt, eidem noſtram nos debere originem, idqve nos immortales qvaſi reddere, dum redivivos nos in aliis Entibus, nobis ſimilibus, exhibet. Negari tamen non poteſt, ſemen hoc maſculinum etiam ipſi Subjecto, ſeu Individuo, in qvô producitur, inſignes usûs præſtare, qvanqvam *Ratione ſubjecti.* modus id explicandi ſit adhuc difficilis, niſi à ſpirituum præſentiâ, vel Seminis circulatione ſeu motu ejusdem regreſſivo ad ſangvinem, deducere libeat. Illud autem qvendam perfectionis, vigoris atqve roboris gradum nobis largiri, non modò ex viribus & potentiâ generandi, circa annos pubertatis

tatis auctis, ſed etiam exinde cernimus, qvoniam Evnuchi, fœminæ, ac illi, qvi per continuos actûs venereos nimium evacuantur, ferè inſtar infantum ac puerorum imbelles & imperfecti exiſtunt. Ob eandem qvoqve rationem barba producitur voxqve in Virô gravior redditur. Qvandoqvidem enim inter Evnuchum & alium virum nulla intercedit differentia, niſi qvantum ad liqvoris ſeminalis generationem attinet, exinde, ipſum hunc liqvorem in maſſam ſangvinis revertentem egregios hoſce nobis fructûs afferre, credere fas eſt, juxta Daniel Tauvry *Anatom. nov. Part. I. cap. 11. p.m. 192. ſeq.* ubi etiam modum hujus uſus ita deſcribit: Semen vaſis ſeminalibus incluſum fermentatur & ibi morans qvandam acqvirit conſtitutionem, qvâ antea non gaudebat, plus nempe motûs & ſubtilitatis acqvirit. Qvando igitur in maſſam ſangvineam revertitur, mutationes in illâ producit, qvas producere non potuiſſet, niſi in vaſis ſeminalibus exaltatum fuiſſet. Qvando hæc vaſa ſemel repleta ſunt, & alius liqvor ad ea accedit, tum antea inibi contentus in poros venarum, ſenſim abire cogitur, atqve cum ſangvine circulans, ſpiritus qvaſi inviſcat, retinet & diſſipationem illorum impedit. Indeqve eſt, qvod poſtqvam inſignis hujus Olei copia in actu venereô pluribus repetitis actibus eſt profuſa, ſpiritûs aufugiant. Et ex hôc principiô debilitas illorum, qvi hoc liqvore deſtituuntur, debet explicari. Semen enim roborat partes membranoſas & potiſſimum pulmones & adverſus ſalia acria, qvæ tenues partium membranas lædere poſſent, munit; retinet etiam partes nutritioni deſtinatas & pilos creſcere facit. Præter hos effectûs etiam porrò excitat imaginationem, fermentationem in ſangvine ciet & hominem amori aptum reddit, &c. Plura de Seminis ad Maſſam ſangvineam regreſſu reperimus apud Sigismundum Schmiederum, *v. Ephemered. Acad. Nat. Cur.*

Cent. III. & IV. Obſerv. 79. pag. m. 180. ſeq. Item Thomas Williſius *Tr. de Febrib. cap. 2. pag. m. 72.* hanc Seminis virtutem pariter à fermentô derivans, qvantus, inqvit, ab uterô & partibus genitalibus ſangvini accedit vigor, hinc conſtat, qvia ab horum privatione aut Dyſcraſiâ in Virginibus χλόρωσις, in viris barbæ ſterilitas, vox tenella & virilitatis amiſſio ſeqvuntur. Item Vaſa ſeminalia & partes genitales fermentô adeò turgere ſtatuit, ut nihil ſupra. Videri enim ſibi, ait, hîc locorum ſpiritum, Sal & Sulphur, ſimul compacta ſummeqve exaltatâ, in Semen, velut in Elixir nobiliſſimum, redigi. Actuoſa hujusmodi principia non tantùm in Uterô pro fœtu efformandô fermenteſcere, ſed etiam juxta ac vividum fermentum, univerſo ſangvini, ut volatilior fiat, & acrior efferveſcat, inſpirari. Hoc fermentô itaqve ritè ſe habente, in fœminis facies colore floridô ſuffundi, nec non ob luxuriantem ſangvinem ſingulis menſibus, neceſſe habere ex Utero profluvium. Eandem eſſe virorum conditionem, qvibus ratione fermenti ſeminalis eſſe plurimum Caloris, vocem ſonoram, pilorum in barbâ, inqve ingvinibus eruptionem, deficiente verò ſeu depravato ejusmodi fermento, in utroqve Sexu obſervari pallorem anhelationem, &c. viros fieri plurimum imberbes. vid. Joh. Conr. Barchuſ. *Hiſtor. Medicin. Dialog. 17. pag. m. 510. ſeq.* Et Johannes Riolanus *Commentar. in libr. Fernel. p. m. 233.* de Præſtantia Teſticulorum & Seminis ita ſcribit: Carere eqvidem Teſticulis poſſumus, non tamen ſine manifeſtô detrimentô: qvandoqvidem hoc veluti focô & caloris fonte privati venas & arterias habent exiles, pulſûs parvos, gracilem vocem, corpus glabrum atqve, unô verbô dicam, evirantur. Faciunt ergò, non, ut vivamus, ſed, ut meliùs & commodiùs vivamus. Et juxta Alphonſum Borellum Semen in Teſtibus de novô elaboratum talis eſt energiæ,

giæ, ut virilem perfectionem conferat, perficiat & roboret animum & corpus animalis. *vid. M. N. C. Dec. III. An. 4. Obſerv. 32. p. 87.* Unde etiam videmus, illos viros, in qvibus Seminis generatio, à qvacunqve causâ, prohibita eſt, eſſe frigidos, timidos atqve ſegnes; id qvod exemplô cujusdam, qvi omnibus partibus externis ritè formatis nunqvam erectionem Virgæ ſenſerat, nec ullô tempore Semen ejaculatus fuerat, probat Chriſtianus Helwichius, *l. a.* Idem confirmat ſicqve explicat Franciſcus Zypæus, *Fundament. Medicin. cap. 3. Art. 6. §. 11. pag. m. 80.* Virile, inqviens, Semen Corpus roborat, qvatenus pro parte Spiritûs genitalis ex illô Venus intrat partibusqve diſtribuitur; Item, qvatenus illô in locis ſuis exiſtente, non debet de novô tot ſpirituum animalium & vitalium ad Teſtes, eorum nervos aliaqve Seminis receptacula affluere, cùm eatenus viæ plenæ ſint, & ſic Spiritûs non ita à Corde, Cerebro & reliqvis partibus divertuntur, &c. vid. etiam Joh. Chryſoſtom. Magnen. *de Tabac. Exercit. 6. pag. m. 122.* Et ſecundum Ludov. Bellefont. *Medicin. Dogmat. Mechan. Phyſiolog. cap. 7. p. m. 36.* La Semence corrobere & fortifie tout autant qve les Eſprits, dout elle eſt remplie, entrent dans les veines & ſe mêlent avec le ſang, le quel par la Circulation les diſtribue enſvite à toutes les parties. D'ailleurs d'autant qve ces Eſprits exiſtent, il n'eſt pas beſoin, que tant d'autres Eſprits animaux & vitaux ſoient envoiez aux teſticules & autres reſervoïrs de la Semence, puisqve ces parties en ſont deja remplis & ainſi les Eſprits ne ſont pas tant divertis du Cerveau, ni du coeur & des autres parties. Par fois cependant la Semence ſe mêlant en trop grande quantité avec le ſang, lui cauſe de grandes alterations & des Symptomes etonnans, introduiſant une nouvelle ſorte de fermentations dans les humeurs & troublant tôute la maſſe. Ibidem etiam

 di-

dictus Autor pag. 37. rationem annectit, cur in caſtis non tantum Seminis generetur, en ceux, inqviens, qvi vivent châtement, il ne ſe produit pas tant de Semence; La raiſon eſt, qve les Eſprits animaux enflent moins les parties & ainſi leurs fibres en ſont moin dilatées. Cela fait, qve ces canaux s'etreciſſent peu à peu & la matiere de la Semence n'etant pas admiſe, s'epand dans les lombes & autres parties voiſines, & eſt emploiée à la nutrition. Circa qvem Ludovici Bellefontaine allegatum locum monendum mihi videtur, totum ex Francisci Zypæi Fundamentis Medicinæ exſcriptum, verbisqve gallicis expreſſum eſſe, uti non modò ex proximè antecedentibus Zypæi verbis, ſed etiam ex ſeqventibus patet. Ipſius enim verba, *l. a.* §. 12. ſic ſonant: Qvi Veneri non indulgent & caſtè vivunt, illis non ita multum Seminis generatur; nam paulatim anguſtantur viæ & materia Seminis, velut pedem retroferens in lumborum aliarumqve partium, qvas impingvat, nutrimentum cedit.

§. 2.

Ratione Propagationis.

Secundus virilis Seminis uſus ad ſpeciei propagationem pertinet, ſiqvidem, ad Conceptionem atqve liberorum generationem tam mas, qvàm fœmina concurrant, Semenqve ſuum conferant, neceſſe eſt. Neqve fœminæ per imaginationem imprægnari aut concipere poſſunt, qvin potiùs ordo divinus neceſſitatem utriusqve ſexus ad hoc negotium infert, ubi in qvalibet ſpecie viventis & generantis ſubjecti, maſculinum & fœmininum ſubjectum & conjunctum obſervatur, juxta Michael. Albert. *Introduct. in Univerſ. Medicin. cap. 2. p. m. 28.* Hinc fabulis non immentè annumeranda Pomponii Melæ narratio de fœminis qvibusdam Inſulanis hirſutis & ſine Coitu marium ſuâ ſponte fœcundis; item Relatio illa de Magdalena d' Auvermont, Hieronymi Auguſti de Montelione, Eqvitis Gallici,

An ſine Coitu conceptio?

lici, uxore, qvæ ſolâ imaginatione Emanuelem concepiſſe ante qvoddam tempus in Galliâ promulgabatur. v. Thom. Bartholin. *Anat. Lib. I. cap. 31. p. m. 286.* Georg. Wolffg. Wedel. *Phyſiol. Sect. 3. cap. 28. pag. m. 204.* Caſp. à Relv. *Jucund. Qvæſt. Camp. Elyſ. Qvæſt. 41.* §. 13. *pag. m. 498.* Dan. Hartnacc. *Admirand. phyſ. Lib. 9. cap. 3. pag. m. 651.* Platonem qvoqve antiqvorum ſcripta fabulata ſunt, non aliter, qvam Virginis partu editum, Berictione Matre Apollinis oppreſsâ phantaſmate, vid. Lud. Cœl. Rhodig. *Lection. antiqv. Lib. 14. cap. 1. fol. m. 516.* Caſp. à Reies, *Camp. Elyſ. Qv. 41. p. m. 498.* Imò prodiit Pariſiis Anno 1631. typis publicis memorabilis ſententia Parlamenti Gratianopolitani in causâ matronæ cujusdam, qvæ filium peperit ſine virô, qvatuor poſt ejus abſentiam annis, ſine alterius viri conſvetudine; qvam ſententiam Medici Monſpelienſes & Obſtetrices dicuntur approbâſſe. vid. Thom. Bartholin. *Cent. 1. Epiſt. 16. pag. m. 88.* & *Hiſtor. Anatom. Cent. VI. Hiſt. 61. p. 298.* ubi ſententia dicta Parlamenti extat. Certe juxta Georg. Frid. Rall. *de Generat. anim. Sect. I. pag. m. 50.* hodie vix invenies adeò credulos maritos, qvi ſibi tale qvid ab Uxoribus perſvaderi patiantur, accedente licet Judicis ſententiâ. Hanc tamen graviditatem fabulam eſſe, atqve à nebulonibus qvæſtûs gratiâ inventam, ad allegatam Bartholini epiſtolam reſpondet Petrus Sanchius *l. a. pag. 90.* Plura de hac materia reperies apud Johan. Bened. Sinibald. *Geneanthr. App. de Hiſt. Fœtus Muſſipont. p. m. 112. ſ.*

§. 3.

Circa Generationem autem, & qvidnam utraqve perſona ſeu uterqve ſexus ad eandem contribuat, diverſorum temporum Autores diverſas qvoqve foverunt ſententias; qvorum pleriqve & qvidem veteres utrumqve, Maris & fœminæ Semen in utero convenire ſibiqve conjungi, & ex utrôqve con- *Qvid contribuat uterqve ſexus.*

 jun-

junctô ſeu ex eorum commiſcelâ per varias alterationes fœtûs partes formari ſtatuebant. Siqvidem juxta Godefridi Steeghii *Art. med. Lib. 1. cap. 4. fol. m. 3.* ab utrôqve parente in uterô maternô permiſtum Semen, acqviſitæ genitricis facultatis vi, uteri Calore adjutæ, ſegregat diverſas, qvas in ſe habet, partes, easdem ſuis locis convenienter diſponit, cùmqve tantillum ſit, qvod etiam actu Caloris conſumitur, egeatqve propterea ad nutritionem & augmentationem alimentô, continuò trahit ad ſe, per Uteri venas & arterias, ſangvinem eumqve concoqvit, & aſſimilat ſibi particula qvælibet, pro ratione ſuæ temperaturæ, ut maneat in generandô homine, qvalis ſemini erat à principiô indita proportio membrorum. Cui ſententiæ etiam ex recentioribus ſubſcribit Daniel Bechherus *Microcoſm. medic. Lib. 1. cap. 13. pag. m. 68.* ab utroqve, inqviens, parente in Uterô maternô permiſtum ſemen varias ibidem ſubit alterationes & elaborationes, ut in perfectum deniqve abeat fœtum. Qvam ſententiam, hominem ſcilicet ex mixto Parentis utriusqve Semine oriri, variis rationibus ex recentiſſimis Autoribus defendit Joſephus Maria Viduſſi. v. Act. Erudit. Lipſ. *An. 1718. Menſ. April. p. 185. 187.* Alii cum Semine ad fœtûs formationem ſimul qvoqve ſangvinem admittunt, qvia tantillum ſeminis ad omnium partium formationem non ſufficiens exinde alimoniam ulteriorem ſuſciperet; hinc etiam diſtinctio inter partes ſpermaticas & ſangvineas ortum trahebat. Alii econtra putabant, ex ſolâ matre venire materiam producendo infanti aptam, ex genitura verò à patre collatâ ſolam venire formam. Locô tamen materiæ â Matre conceſſæ referebant non ſemen fœmineum, qvod in Uterô inveniri, aut ad eum pervenire negabant, ſed ſangvinem menſtrualem in gravidis retineri ſolitum. vid. Joh. Paul. Pernum. *Philoſoph. natural. Lib. 4. cap. 4. fol. m. 99.* Joh. Frid. Ortlob. *Hiſtor.*

ſtor. Part. Diſſert. 35. §. 10. ſeq. pag. m. 277. Jacob. Primeroſ. *Enchirid. medic. pag. m. 34.* Plura de Veterum circa hanc materiam opinionibus congeſſit Matthias Tilingius *Diſqviſit. de Placent. uterin. p. m. 2. ſeqq.* De materiâ, an homo ſine Patre & matre è terrâ putreſcente, aut ex putrefactione provenire poſſit? vid. Chr. Frid. Garmann. *Oolog. curioſ. Diſſert. 2. §. 116. pag. m. 142. ſeq.*

§. 4.

A veterum verò opinione recedentes Phyſiologi recentiores alias amplectuntur ſententias, dum qvidam fœtûs materiam in ſemine virili, qvidam in Ovariis muliebribus, & qvidam in utrisqve ſimul, qværunt. In Semine virili tam humano, qvàm aliorum animalium Vermiculos ſeu animalcula reperiri, jam ſupra *Cap. I.* ex variis Autoribus adduximus; ex ejusmodi animalculo fœtum humanum ortum ſumere, nonnulli recentiorum Medicorum, differenter tamen, ſibi imaginantur; & inter hos expreſſis verbis ſcribit Antonius van Leeuwenhœck *Epiſtol. ad Chriſtoph. Vren in Arcan. Natur. detect. pag. m. 30. ſeq.* hominem non ex ovô, ſed ex animalculô in Semine virili oriri, multò certiùs ſtatuo, ac præſertim, cum reminiſcor, me in Semine maſculino hominis & etiam canis vidiſſe duorum generum animalcula. Hoc videri mihi imaginabar, alterum genus eſſe maſculinum, alterum fœmininum, &c. Scilicet tale animalculum aliqvod Semini maſculino inexiſtens in fœcundo congreſſu Matris utero adhærere, & exinde nutrimentum ſugens, in fœtum tandem abire, ſive maſculinum, ſive fœmininum, prout animalculum diverſi ſexus fuerit. Idem etiam paſſim docet, non Spiritûs ſuggeri à mare, ſed animalcula viva, longis caudis inſtructa, tam ineffabili copiâ, ut ad unicum ovulum muliebre plus qvam decem millia deferantur. Ejici hæc cum ſemine virili intra

Generatio ſecundum recenſiores.

Ex vermicul.

intra Uterum dicit, inibiqve hærere per moram plurium dierum, ac perreptare univerſa ejus interiora ſpatia, tandemqve emori cuncta, exceptô unô (vel alterô, ſi plures fœtus naſcantur, unâ vice) qvod ad ovaria usqve, & in illis ad Cicatriculam ſeu punctulum illud pertingit, cui ad fovendum aptitudinem ineſſe deprehendit. Ibi hærens de die in diem creſcit, ſuamqve, qvam prius præ ſe ferebat, vermis figuram immutans, penitus tandem in marem vel fœmellam humanam transformatur, prout ſcilicet ſexus hic jam inerat vermi, fortè non abſimili modo, ac ſub diverſiſſimâ figurâ apparet animal, ex ſpermate ranæ Solis ope excluſum, anteqvam in ranam perfectè abeat; uti ex eodem Autore allegat Chriſtianus Johannes Langius, *Phyſiolog. Theſ. 38. Oper. med. Tom. I. fol. m. 229.* Dicit etiam Abrahamus à Gehema, *Obſ. med. Dec. 1. Obſerv. 8. p. m. 46.* Hominem non ex ovô, uti ab Anatomicis Seculi noſtri præclariſſimis usqve adhuc receptum eſt, ſed ex vermiculô ortum ducere, Microſcopiorum ope oculisqve attonitis cernimus, &c. vid. etiam Jac. Auguſtin. Hünerwolff. *Myſter. fœcund. Gynæc. pag. m. 4.* it. Chr. Franc. Paullin. Langeweile, *cap. 58. p. m. 210. ſeqq.* Medicus Londinenſis, F. Franciſcus Billingerus, Embryonem conceptum pro vermiculo Seminis maſculini, cum ovulo aliqvo intra ovarium matris unito habet, uti ex ipſius Diſſertat. de Fœtus nutrit. referunt Acta Erudit. Lipſ. *An.* 1718. *Menſ. Januar. p. 6.* Sic Benjaminus Brœchuyſius *Ration. Philoſ. medic. theor. pract. cap. 4. p. m. 56.* generationis modum deſcripturus, dicit, ipſum ſemen maſculinum exactam omnium partium continere qvandam delineationem, ut ſit qvaſi extractum aliqvod integræ cujusdam maſſæ, repræſentans Characterem in materiâ ſcilicet & formâ nobis per rationem, perceptibilem Microſcopio deprehenſum animatum, vel qvaſi animalculis multis vividum.

Qvod

Qvod autem idem extractum aliqvod ſangvinis humani exiſtat, inde liqvet: cùm alioqvin non Corporis humani machinam produceret, ſed promiſcuè hujus aut illius bruti corporis Auctor foret. Et Ludovicus Bellefontaine hinc inde *in Tract. dela Medicine dogmat. mechaniqve* eandem defendit ſententiam. v. g. *Exercit. 7. p. m. 35.* je croi, inqviens, ces petits animaux étre le vrai principe de la generation, & tous les animaux, qvelsqu'ils puiſſent étre chacun en ſon eſpece, avoir éte premierement un tel ver, lors qu'un ou pluſieurs ſont conduits à l'Ovaire par le ferment ſeminal, & ſont inſinuez dans les pores des ceufs. *Item p. 37.* inqvit: Les femmes n'ont point de Semence, ſi on n'entend par là leurs ceufs, desquels elles ont leurs teſticules ou ovaires tous remplis & qvi lorsqu'ils ſont rendus feconds par les vers & le ferment ſeminal, recoipent plus d'extenſion & tembent de leurs alveoles, &c. Et *Exerc. 20. p. 82. ſeq.* Generationem prolixè his verbis deſcribit: Voici la mechanique de la Generation ſelon mon ſentiment. La Semence virile eſt jettée dans la vagina de la matrice, & par ſun certain mouvement periſtaltiqve de cette partie elle eſt conduite dans la Cavitaté de l' Uterus. Cependant il s'éleuc de cette Semence un certain ferment avec les petits vermiſſeaux, qu'elle contient, aux trompes de Fallope & par là aux Ovaires. Lorsqve les trompes ſont irritées par les ſels volatiles de la ſemence, il y afflue beaucoup d'Eſprits animaux, par les nerfs, à l'occaſion de qvoi elles dilatent leur conduit, principalement l'extremité, qvi touche l'ovaire, appellée par les Anatomiſtés fimbria, en ſorte qu'elles embraſſent l'ovaire pour la plus grande partie; & le ferment Seminal avec les petits animaux entrent à l'aide d'un certain mouvement vermiculaire, dans les ceufs par un pere, qvi eſt dans leur envelope. Alors l'humeur contenue dans les ca-

neux de l'oeufs eſt agitée & rarefiée ; les femmes en ce temps-là à cauſe de la volupté & chatouillement qve leur cauſe l' injection de la Semence virile, dechargent par certains vaiſſeaux excrétoires ouverts dans le vagina beaucoup d' humeur ſereuſe, qve j'ai prouvé ailleurs n'etre point ſemence ; elle peut pourtant aider à la Conception en delarant & rarefiant la Semence, afin qve le ferment ſeminal avec les vermiſſeaux s'en puiſſent mieux ſeparer pour être puis aprés par le mouvement vermiculaire conduits aux ovaires. Porrò *pag. 94.* ſcribit: Le Vermiſſeau dans la matrice deja grandelet & aiant la forme humaine, change de nom & eſt appellé Embrion. Et *pag. 333.* Les vrais principes de la Generation ſont certains petits animaux ou vermiſſeaux, viſibles dans la ſemence des animaux mâles, par le moyen du Microſcope, lorsqu'elle eſt recente & écumante, de figure longue & ronde, ayant la téte groſſe à proportion du reſte du corps, les bras & les jambes inviſibles à la verité faute d'extenſion, mais ils ſont mens d'un mouvement rapide. Les Vermiſſeaux ſont formez dans les replis des Vaiſſeaux des teſticules & epididymes, apres la Cribration des parties dela Semence, Tans les delineamans & le type du Corps humain ſont dans les vermiſſeaux de la Semence virile. Il en eſt de même dans les autres animaux, chacun ſ'elon ſon eſpece; de ſorte qu'il n'eſt beſoin d'antre choſe, lorsqve le vermiſſeau eſt dans l'oeuf feminin, ſi non qve le ferment ſeminal ſurvienne, à fin d' exciter la chaleur dans ce petit Coeur, & que les humeurs ſoient miſes en mouvement, &c. Aliûs Autoris Gallici, nomine Andry, cogitatum de Generatione vermiculi ſeqventibus verbis exprimit Johannes Conradus Barchuſen *Hiſtor. Medicin. Dialog. 4. pag. m. 64. ſeq.* videlicet arbitratur, vermiculos ſpermaticos, ſeparatô priûs ab Ovario, & caſo in Uterum ovulô ultrò citroqve

Uteri

Uteri cavitatem perambulare tandemqve dicto ovulo fieri obvios idemqve gyrare ſupergrediqve. Præter hæc conjectat, ovulum in extremitate, qvâ ovariò adhæſit, habere foramen aliqvantulum, juxta ac pomum decerptum à pediculô, cui adnectitur. In hoc tandem unicum vermiculum irrepere occludiqve, qvem deinde ſepoſitâ caudâ, ſicut hoc ranulis uſu venit, transformari verum in homunculum: exire autem modò memoratum vermiculum ex ovulô non poſſe, qvia valvula impediat, qvæ qvidem ingreſſum ei permittat, ſed deneget exitum. Cœterùm deniqve vermiculorum ineffabilem numerum mori præterqvam plura ovula ad ingrediendum invenirent. Prolixè hanc opinionem defendit ipſe Nicolaus Andry Tr. dela Generation des Vers dans le Corps de l'homme cap. II. p. 190. ſeq. ubi de vermibus ſpermaticis agit, qvòdqve omnia animalia ex Verme fiant, monſtrat. Item *H. G. Herfeld. Tr. de Origin. Morbor.* hinc inde Semen modò animalculum, modò Ideas vocat, ejusqve in Uterô elaborationem *§. 30. p. m. 36.* ita deſcribit: Hoc ſemen, ſive ſit animalculum, ſive Idea, ſignaturas totius creaturæ producendæ in ſeſe comprehendens, qvando per Penem in Vulvam Matris, tanqvam ſemen ſinui terræ committitur, penetrat vi ſuæ ſpirituoſitatis, ibiqve fermenteſcit, indies per appoſitionem particularum ex ſpermate matris ſegregatarum, magis magisqve nutritur & jam mater fœta redditur gravida. Qvodſi matris ſperma huic patris animalculo reſpondet, ita, ut pori ſeſe accommodent ad ſocios hoſce ſui ſimiles in poris illius ſeſe inſinuantes amplectendos, fœtus exultat vegetus: Sin minus, contrarium eveniet. Proin qvò pater & mater ſunt vegetiores, ſemine conſtantiores, eò reddent fœtum vegetiorem conſtantioremqve, &c.

§. 5.

Aliis diſplicet. Hanc tamen per vermiculum & animalculum cum Semine virili Utero virili commicatum factam conceptionem & generationem fœtûs humani aliis Autoribus non æqve approbari videmus. Licet enim Martinus Liſter *de Humorib. c.29.p.m.297.* Seminis genitalis maximam partem ex animalculis conſiſtere concedat, nihilominus tamen eosdem ſolum ad Veneris incitamentum, ad inflammandam virorum venerem, non autem ad futuram aliqvam alterius generis animalium procreationem vermiculos hos generari ſtatuit, *l.a. cap.42. p. m.396.* Et modò allegatus *H.G. Herſeld. l.a.* §. *47.p.67.* ita ſentit: In coitu ejaculatur Semen ſeu Sperma imprægnatum multitudine Spirituum animalium, ut inde Semen moveatur, qvod per Microſcopium D. Leuwenhœck obſervat, atqve propterea putat, eſſe hoc Semen animalcula congregata, eò qvod moveatur; Sed qvàm abſurdè illud ſtatuat, qvisqve facilè conjicere poteſt, cùm potiùs dicere debuiſſet: eſſe Ideas ſeminales, Spirituum multitudine imprægnatas, &c. Item Chriſtianus Vater, *Phyſiolog. experiment. Sect. 7. Art. 2. cap. 7. Qv. 2. p. m. 671. ſeq.* dictam Opinionem his rationibus impugnat, qvia 1.) Vermiculi iſti à nemine obſervantur in Seminibus. 2.) Etſi obſervarentur interdum, illi tamen non ſtatim erunt futuri fœtûs. Dantur præter naturam Vermes in aceto, lacte, ſangvine & forte etiam in Semine. 3.) Non apparet, qvomodo Vermiculi iſti, qvos depingit Leeuwenhœck in Canes, cuniculos, homines poſſint transformari. 4.) Hac ratione nullus uſus ovorum fœmineorum eſſet nec Conceptio per fœcundationem Ovorum fieret, cùm tamen Embryones in oculis, etiam primô, ſecundô, tertiô Conceptionis menſe reperiantur. 5.) Hac ratione generatio & productio animalis & hominis à ſolo mare dependeret, & qvæ plura abſurda exinde ſeqvuntur.

Ut

Ut deniqve etiam Opinionis hujus vermicularis refutationem Chriſtiani Johannis Langii ſatis prolixam, pace benevoli Lectoris addam, ex ejusdem Phyſiologia, *Theſ. 38. fol. m. 232. ſq.* ſeqventia adſerere liceat: Fateor, inqvit, opinionem hanc Leeuwenhœckii incautum lectorem facilè poſſe decipere, cùm eam avtopſiæ tam multiplici innixam elegantiqve exemplô generationis ranarum illuſtratam ſiſtat. Qvoniam verò pauciſſimis licuit eſſe adeò felicibus, ſtupenda hæc phænomena in ſeminibus propriis uſurpare oculis, Inventor enim ſibi ſoli ſcrutinium hoc ſervavit huc usqve, unius verò hujus Autoris obſervata paradoxa aſſenſum communem haud potuerunt adipiſci. Poſtqvam autem alii artifices æqvè exqviſita microſcopia compoſuerunt, uti imprimis ſunt illius ingenioſiſſimi Angli, cui nomen Joh. Mallet, inſigniter à præconceptâ opinione deceptum eſſe Leeuwenhœckium, ad oculum nunc conſtat: Illud ſiqvidem, qvod pro vermibus caudatis adeò copioſis habet, nihil eſt aliud, qvàm activa portio ſeminis intra viſcidas moleculas agitata, qvausqve ſenſim ſenſimqve conſumpta, fibrillas qvasdam immobiles poſt ſe relinqvat, qvas pro Cadaveribus vermium Autor hic venditat. Qvæſo enim, qvid opus eſſet decem millia ad minimum animalcula emitti in qvovis coitu, ut in uniparis unicum ſaltem ex illis in vivis maneat? Reliqvis cunctis miſerè ſineqve ullô emolumentô aut fructu intereuntibus? Qvomodo concipi poterit tranſitus hujus animalis ſeu vermiculi ad Ovulum, ſine ejus manifeſtâ deſtructione? Nam qvi inſtantiæ loco opponuntur Vermes fructuum, nucum, lignorum, non per Cortices & putamina tranſeunti, niſi cum illorum læſione notabili, & ſine dubiô organis inſtructi ſunt, operationi huic aptis, qvem apparatum tamen in his vermiculis nondum demonſtravit Lynceus illorum Inventor. Sed licet darem adverſario, occultum talem in-

ingreſſum horum vermium ad interiora ovuli, qvomodo explicabit arctam illam connexionem & contiguitatem cum vitello ovorum in Ovi paris, & cum Cotyledonibus, aut glandulis vel placentis, in animalibus viviparis? qvæ tamen à primis originibus ad partum usqve inter fœtum & has partes notatur. Advenam ergo iſtum vermem mox indigenum fieri, res eſt omninò mirabilis. Et qvid dixerit Adverſarius de illis animalibus, qvæ ova adulta ipſo in coitu ejiciunt, num & in momentô illô, ac vermiculi adhæreſcunt externis ejus partibus, à ſeminis adſperſione ad interiora perrepere & ſedem ſibi adeò fixam parare poterunt? Poſtremò mirandum, cur ſolùm in Semine & humoribus Uteri ſeroſis, & non in oculô ipsô Vermes hos per ſua microſcopia animadvertat Adverſarius, qvale qvid me apud ipſum legiſſe non recordor? Hæc Langius.

§. 6.

Item. Porro contra hanc hominis ex Vermiculô generationem argumentum ex Myſſenbrochio, & aliis Autoribus à variis vermiculorum in Semine humano obſervatorum generibus, petit Chriſtianus Fridericus Garmannus, *de Miracul. Mortuor. Lib. 3. Tit. 1. §. 89. p. m. 879. ſeq.* Qvæ de Vermiculis, inqviens, in Semine animalium protulit Leewenhœck, hactenus in Microſcopiis exercitatiſſimos fugerunt oculos, Myſſenbruchium ſi excipias, qvi Microſcopii ope Semen humanum animalculis multorum generum, qvod attendi velim & inde ad generationem hominis nihil conferre concludi, repletum idqve veriſſimum eſſe poſtea dixit D. Voller. *Act. Hafn. Vol. V. Obſervat. 7. p. 24.* Frid. Schrader. *Epiſt. de Microſcop. p. 34.* Fr. Ign. Thiermaier. *Lib. 1. Conſ. med. cap. 7. in ſcholo*, cùm contra Ovorum, è qvibus bruta, conſpectus vel lippos non lateat, eaqve oculô non armatô conſpici valeant & demonſtrari.

ſtrari. An præjudicium occœcarit Lynceum, non dicam, an ſtrias & ſtamina, aut aliud qviddam armatum confuderit oculum, nec mihi ſatis conſtat. Talia verò ſtamina in Chylo, lacte & Semine facile viſui ſe objiciunt, qvod ſi moveri videntur à motu humorum inteſtino, in mortuo etiam ad aliqvale tempus perennante, oculos faſcinante continget. Qva ratione autem numerum iniverit animalculorum, etiam mentis acrimonia vix poterit eruere. Cur hominem ὠοτόκον fecit σκωληκοτόκον? & ſi dantur hujusmodi animalcula. Oviparorum Ova impregnantia, cur hominum & brutorum Ova explodendo non eandem methodum naturam ſervare in brutis & hominibus contendit? Demum cum imprægnando ovo aut Utero unus ſufficiat Vermiculus, cur tot mille, in qvibus etiam idea animalis, peſſum eunt, dumqve unum generatur lucemqve videt, centena millia orcum ſubeunt & tenebras? Prolixè etiam pluribusqve rationibus Leeuwenhœckii ſententiam refutat Autor Medicus, Andreas Ottomar Gœlickius, cujus verba pace dicti Autoris huc inſerere liceat. Inqvit autem Exercitation. ſubſecivar. Francofurt. *Tom.I. Sect.1. Exerc. 1.* §. 7. *pag.* 13. Ingenioſum qvidem, ſed ridiculum inventum, vel potius figmentum eſt Leeuwenhœckii; is enim mirabilium ſuorum Microſcopiorum beneficiô in Semine maſculinô, pauca tepidâ dilutô detexiſſe ſibi viſus eſt innumerabiles exiguas, alilongas, caudatas, vivas angvillulas, alteri humoris ſeminalis parti innatantes, qvibus, conſvetâ ſibi, qvavis in re qvidvis fingendi, licentiâ id inſuper adfinxit, qvòd prima futuri corporis humani rudimenta in ſe contineant. Qvotiescunqve verò in has ſimilesqve Leeuwenhœckii ſpeculationes incido, toties vel animam verminoſam habuiſſe, vel vermiculos morales in cerebrô aluiſſe eundem, invitus agnoſcere cogor. Qvàm fabuloſa autem videatur omnis hæc traditio,

tio, tantanere nihilominus mirandum eſt, adplauſum eandem inveniſſe planè penes illos, qvi Juventuti Academicæ in arte ſalutari inſtruendæ ſunt præfecti. Vellem autem, hos maximopere ſibi cavère, ne ἀλλοτρίωσιν talem committerent, neqve vacuos Philiatrorum animos talibus ſpeculationibus imbuerent, qvæ non ſolùm varia impedimenta Theoriæ medicæ veræ objiciunt, ſed & falſas & ab attentâ Obſervatione clinicâ remotas intentiones curativas alienamqve planè praxin gignunt, atqve adeò plus ſemper damni, qvàm emolumenti adferant. Hermannus Bœrhaave, qvi Medicam artem in Academiâ Lugdunô Batavâ publicè profitetur, curiosâ Leeuwenhœckii detectione, Microſcopiorum ſuorum ope factâ, allectus non modô calculô ſuô adprobat, caudata talia animalcula viva in recenti Semine maſculinô, & omni qvidem homine, qvadrupede, ave, piſce, amphitio, inſectô &c. reperiri; ſed & probabile inde reddi exiſtimat, exigua hæc oblonga, viva animalcula, humori genitali innatantia, vera futuri corporis humani rudimenta intra ſeſe continere. Tandem fiendi modum, juxta qvem conceptionis negotium in fœmellâ fiat ac peragatur, ita inſtruit: Maſculinum ſcilicet Semen, angvillulis vivis undiqve ſcatens violentô impetu in uterum muliebrem, eô pariter tempore turgidum & levi qvaſi inflammatione adfectum, ovulo occurrens, parte ſua vivaci, utut incredibiliter parva, per dilatatos tum poros membranulæ ovi intrare, ibi retineri, ſuſtentari, foveri ac nutriri, donec umbilico ſuo adhæreſcat, reliqvis interim animalculis minùs vivacibus ſuffocatis & invalidis factis; atqve eô demum modô fieri conceptionem in fœmellâ. Hîc autem qværit allegatus Medicus Francofurtenſis, unde Leeuwenhœckio ejusqve adſentatoribus conſtiterit, particulas illas, qvas in ſemine maſculino recens emiſsô hinc inde motitatas obſervarunt fuiſſe animalcula viva?

Si

Si caudata (ex hypotheſi) conſpecta fuerint iſta animalcula, eaqve prima futuri embryonis rudimenta contineant, cur non pariter fœtus prodeunt caudati? Si in perpetuô & nunqvam interruptô motu conſtituta ſint animalcula iſta, miraculo proximum videtur, qvomodo nihilominus figuram ſuam in tranſitu per ſubtiles membranarum ovuli porulos tam conſtanter ſartam & inviolatam conſervare qveant? Si innumerabilia ſint, unde qvæſo eſt, qvòd reliqva omnia fatua ſint, inertia, minùs vivacia & qvaſi ſuffocata, unô vel alterô tantum exiſtente fœcundô, vivaci & ovulum in actum concitandi energiâ inſtructô? Qvomodo ſine ſubtilium ſuorum organorum dislocatione vel diſtorſione partium fieri unqvam potuit, ut per arctos tubarum Fallopianarum ductus ad Ovarium usqve aſcenderent dicta animalcula, ibidemqve hærendo vel fœtus ovarios vel tubarios conſtituerent? Utroqve enim in locô, rariùs licet, embryones repertos eſſe, Obſervationibus Auctorum nimis comprobatum eſt, ut negationi nullus relictus eſſe videatur locus. Si in ſolô Semine maſculô reſideat futuri fœtûs rudimentum, fruſtra ſterilitatis culpa rejicietur in fœmellam. Si humor proſtatarum Semini craſſiori in tranſitu permixtus eidem vehendo ac planè diluendo inſervit, metus eſt, ne vel figura embryonis deſtruatur, vel, ſi hoc non fiat, nullam certè proportionem ſpiſſum tale liqvamen habebit ad tenellum ejusmodi animalculum nutriendum: Ubi verò manent totidem animalcula, ſine dubiô animata, cùm viva eſſe fingantur, in frivolo qvodam & fruſtraneo coitu? An una, vel qvod ſecundum aſſumptam hypotheſin maximè probabile videtur, plures ſimul angvillulæ per poros membranarum ovuli, undiqvaqve coitus tempore hiantes, inſenſibiliter irrepunt? & ſi hoc, cur mulieres ordinariè non ſunt multiparæ? cur, qvæ unâ ovuli parte ingreſſa eſt angvillula, non alterâ, eâdem denuò facili-

tate, elabitur? an ideò forte retinentur, qvia caudatæ ſunt, aut qvia muſcipulæ inſtar ovulum, qvod ſemel ingreſſum eſt, evadere non ſinit? Cur verò, ſi plura ſimul ingrediantur animalcula, unicum tantùm cæteris omnibus vivacius eſt? Qvare reliqva minus vivacia? Et à qvâ causâ ſuffocantur? An penetrant in uteri cavum usqve, an verò, peractò coitu, una cum craſſamento Seminis denuò elabuntur? An verò per tubas ad Ovarium usqve adſcendunt? Si Conceptio fiat, ſemine maſculinô vel in aliqvô Tubæ Fallopianæ receſſu ovulo occurrente, vel in ipſo Uteri cavô illud offendente, qvæ obſecro cauſa eſt, qvæ ovulum ab ovario & reliqvorum ovulorum conſortio, cum qvibus arctiſſimè cohæret, ſeparaverit & vel in Oviductum, vel planè in ipſum Uteri cavum devoluerit? Taceo innumeras alias difficultates, qvibus monſtroſa Leeuwenhœckii Chymæra undiqve premitur & urgetur. Huc usqve Medicus Francofurtenſis. Contra illam Leeuwenhœckii ſententiam, qvod ſcilicet ejusmodi Vermiculus Semini maſculino inexiſtens in coitu fœcundo matris utero adhæreat atqve exinde nutrimentum ſugens tandem in fœtum abeat, pugnat etiam Conceptio tubaria. Qvodſi enim Conceptio ſtatim fit in Utero, unde conceptiones tubariæ oriuntur? Præterea non tantum in Canibus fæmellis tertiô aut qvartô, ſed etiam in hominibus ſextô aut ſeptimô poſt fœcundum Coitum die in utero planè nihil, bene tamen in ovariis aliqvot ovulorum mutationem eorumqve per Tubas Falliopianas ad uterum progreſſum obſervare licet.

§. 7.

Conceptus tubarii.

Dari autem Conceptûs tubarios confirmant exempla à Medicis annotata. Ejusmodi fœtus Pariſiis in dextra Uteri Tuba reperti meminit Caſparus Bartholinus, Thomæ filius, *Actor. Haffnienſ. Volum. V. Obſervat. 13. p. 53.* Et in Epiſtol. de

de Ovar. Mulier. pag. m. 36. hanc Obſervationem, Venetiis à Jacobo Grandio factam, ſibi à Franciſcô Nazario monſtratam fuiſſe refert, & ita qvidem delineatam, ut non ſolum fœtus extra Uteri cavitatem, ſed & ovum delapſum, in qvô primum fœtus rudimentum viſum fuit, cerneretur. Qvatuor fœtuum ex Tubis Uterinis exſectorum ex Johanne Riolano meminit Thomas Bartholinus, *de inſolit. Partus viis Cap. 11. p. m. 74.* in qvô capite de Embryonibus ex Tuba Uteri erumpentibus diſſerit. Eadem Riolani exempla allegat etiam Regnerus de Graaf, *de Organ. Mulier. cap. 14. pag. m. 352.* Et Benedictus Vaſſalius, Chirurgus Pariſienſis, in mulieris triginta duorum annorum ætatis, corpore Anno 1660. die 6. Januarii, diſſecto duas matrices reperiſſe putans ſeqventia annotavit: Hæ duæ matrices tam egregiè diligenti naturæ curâ diſpoſitæ erant, ut, qvæ vera erat, undecies conceperit, nempe ſeptem maſculos, & qvatuor fœminas, omnes juſto tempore natos & ad amuſſim efformatos. Hos verò demum ſecutus eſt frater, tantum fœtus, qvi in adjuncto Utero conceptus eſt, in locô extenſionis adeò impatienti, ut cùm ampliorem locum qværeret, poſtqvam matri per duos menſes & ſemis graviſſima ſymptomata effecerit, demum circa trium vel qvatuor menſium ætatem repagula ſolvit & ſuum in matris tumulo reperit; vaſtâ ſangvinis effuſione in tota abdominis capacitate effecta, qvæ matrem in tam violentos motus convulſivos totum triduum conjecit, ut diem ſupremum obierit. Qvid autem poſt ſectionem repererit & partium figuras, de qvibus ſermo eſt, typis commiſit. *vid. Henr. Oldenburg. Act. Philoſ. Angl. A. 1669. Menſ. Jun. p. m. 814. ſeq.* Qvodſi autem ipſius figuram *p. 815.* conſideramus, facillimè apparet, Uterum ſpurium, à Vaſſalio dictum, revera non eſſe uterum, ſed Tubam Fallopianam ad magnitudinem fœtu expanſam; ſicqve Conceptionem hanc

 fuiſ-

ſuiſſe tubariam. Aliud fœtus in Tubâ concepti exemplum die 15. Aprilis 1673. Amſtelodami publicè in Theatro demonſtravit Fridericus Ruyſch in muliere, qvæ brevi poſtqvam concepiſſet repentinô aliqvô caſu interierat. In hac Tuba non ſolum dextri, verum etiam ſiniſtri lateris, ſolito rubicundiores, craſſiores & magis diſtentæ erant. Dextri lateris tuba verſus ovarii aperturam erat intorta; Uterus ſolitò craſſior, rubicundior & fungoſior, ejusqve cavitas liqvore limpido repleta, cui innatabat fœtus rudimentum, ſubſtantiæ mucilaginoſæ; qvod rudimentum ſeqventi die ita reſolutum eſt ab aëre, ut ejus ne veſtigium qvidem ſit relictum. In illo fœtus rudimento nullam humani corporis figuram videre potuit Ruyſchius, itaqve etiam, an illud rudimentum embryo, an vero ad Ovum fœcundatum ſit dicendum, anceps hæret. Obſervatu qvoqve dignum eſt, Ovarii fœcundati Cavitatem, aut aperturam, è qvâ ovum exciderat, haud ſolum fuiſſe coloris intenſe rubicundi, verum etiam ſpongioſam ſicut in uterô, fœtu jam jam in lucem editô, ſemper videre eſt, adeò, ut videatur ovum in ovario ferè foveri, qvemadmodum fœtus in Utero. vid. Isbrand. de Diemerbr. *Oper. anat. Libr. 1. cap. 24. fol. m. 135.* Anno 1682. Pariſiis perfectum fœtum in dextro Ovario poſt matris mortem ſe vidiſſe teſtatur Dominus de S. Mauritio. vid. Mich. Erneſt. Ettmüller. *Epiſt. ad Frid. Ruyſch. de Ovar. nov. Nabothian. p. m. 4.* Conceptionem tubariam in aliqvot Cadaveribus diſſectis ſe obſervaſſe ſcribit Benjaminus Benedictus Petermannus, *Obſerv. medic. Cent. 2. Obſ. 9. pag. m. 40. ſeq.* Lectu maxime digna eſt Epiſtola, qvam Abrahamus Cyprianus Anno 1700. ad Thomam Millington *de Hiſtoriâ fœtus humani* poſt viginti & unum Menſes ex Uteri tuba, matre ſalvâ ac ſuperſtite exciſi Lugduni Batavorum edidit, ex qva hunc Caſum ob varias annotatas cautelas huc transſcribere li-

liceat; Die 17. Decembris, inqvit pag. m. 5. Anno 1694. vocabar Franeqverâ Leovardiam viſurus uxorem Henrici Lewis, ſub ſignô Capitanei Peterſon, militis Prætoriani Hermentie ten Boom vocabulo Belgicô appellatam. Hæc annos circiter triginta duos nata & ceſſantibus menſtruis jam tertium imprægnata ad nonum usqve menſem, ſe experta eſt, qvoad omnia ingravidationis ſigna in eodem ſtatu ac dum aliàs Uterô gereret, hoc unô exceptô, qvòd totô illô tempore nihil lactis in mammis apparuerit. Moleſtior etiam ipſi videbatur & inſolita geſtatio, imprimis cùm fœtûs vivacis motum fortiorem & auctum perſentiret; Crevitqve maximè moleſtia geſtationis, cùm locô non conſvetô, ſed paulò altiori ſitum eſſe fœtum deprehenderet. Ubi verò inſtaret pariendi tempus, tum magnos dolores ſenſit, tum etiam motûs in fœtu vehementiores, adeò, ut jam partus appropinqvare videretur: verùm omnia irritô prorſus ſucceſſu. Nam præter crebras & magnas inſvetô in locô motiones nullus fœtum egerendi conatus adfuit; neqve ulla aqva Amnii effluxit. Exinde omnis ſpes partûs legitimi evaneſcebat & caſſante tunc omni fœtûs motu, ac paulatim meliûs ſeſe habente ægrâ fœtum in hoc inſtanti fœto ceſſiſſe non eſt, qvod dubitemus. Elapsô Menſe decimô finxerunt de novo menſtrua per totam geſtationem ſuppreſſa, neqve jam ampliùs motus aliqvis in fœtu deprehenſus, ſed pondus tantùm iners & incommodum. Hæc indies augebatur moleſtia, ſed præcipuè circa menſem decimum octavum ea fuit Symptomatum ingraveſcentia, ut lecto decumbere muliercula cogeretur. Paulò poſt de dolore acutô circa umbilicum parteſqve vicinas conqveri cœpit; huncqve dolorem duabus ſeptimanis ante fœtûs extractionem Ulcus fungoſum in regione Umbilici ſubſeqvebatur. Ego cùm primùm ægram conſpexiſſem, & tam præteriti, qvàm præſentis

 ejus

ejus ſtatûs circumſtantias omnes ad examen revocâſſem, eam fœtum mortuum geſtare aſſerere non dubitavi, ægramqve admonui, ſi ſectionem admittere vellet, ſpem adhuc aliqvam ſalutis ſupereſſe, cùm cæteroqvin mors miſeranda eam præſtolaretur. Ipſa admonitioni meæ faciles præbens aures conſtanti animô ſe qvodlibet paſſuram dixit, ut fœtus qvamprimum eximeretur. Omnibus igitur ad exciſionem paratis hoc modô procedebam. Introductô per Ulcus ſtylô abdomen à latere dextrô aperui, ac Indicem digitum immiſi: ubi verò me intra Tubæ Fallopianæ Cavitatem perveniſſe deprehendi juxta rectitudinem lineæ albæ, forcipe ſupra digitum poſitô deorſum ſciſſuram feci, qvantam unâ vice poteram. Tunc fœtus illicô in conſpectum venit, isqve juſtæ magnitudinis. Hunc ut faciliùs absqve ullâ vi eximerem, aperturam utrinqve produxi ad pedalem usqve longitudinem, manuqve ſiniſtrâ leviter premendo inteſtina, aliàs operationem turbatura, ſi motu Diaphragmatis extruderentur, in Cavitate detinui ac fœtum absqve multô negotiô integrum extraxi. Qvin etiam in majorem cautelam, ne Inteſtina delaberentur, ægram ita collocaveram, ut ſuperiores corporis partes aliqvantulum eſſent depreſſæ; imò in eodem hoc ferè ſitu permanſit muliercula, donec prorſus convaleſceret, ad vitandam ſcilicet Herniam ventralem, &c. Reliqva in hoc Caſu obſervata & circa ejusmodi Enchireſin obſervanda, *vid. l. a. p. 10. ſeqq.* atqve ſic poſt ſectionem qvodammodò cæſaream convaluit hæc mulier & tertiô ab operatione menſe, decimo ſeptimô nempe Martii 1695. domô exivit bene ſe habens & pancraticè vivens. Tandem, neqvidqvam deſit Caſui huic extraordinario, poſtridie Kalendas Januarii 1696. filiam feliciter peperit, iterumqve ſubſeqvente annô 1697. gemellos, filium & filiam enixa eſt. Hæc Cypriani Epiſtola etiam Gallicè reddita reperitur in

in qvarta Editione du Chirurgien d'Hopital de Belloſte. Aliud exemplum reperitur *dans les Nouvelles Obſervations anatomiques ſur les Os de Monſieur Jean Joſeph Courtial Obſ. 10. pag. m. 86. ſeqq.* ubi infans perfectus atqve maturus inſtar puelli novem menſium in abdominis latere ſiniſtrô ſub Epiplao repertus eſt; de qvô ita judicat dictus Autor: Je crûs, que cet Enfant s'étoit echappé dela matrice, ou de ſes trompes, & je m'attachay à decouvrir, d'où il étoit ſorti. J'examinay la matrice dans toute ſa ſuperficie externe, & je la trouvay par tout fort unie, ſa Cavité le fut de méme, les trompes dans l'etat naturel & les teſticules auſſi. Je croirois, que cet accident peut étre arrivé d'une de ces deux maniere. La premiere, que l'œuf de cette femme fecondé par la ſemence du male n'a put étne pris par la trompe, & qu'il eſt tombé dans le bas ventre & s'eſt attaché dans la ſuite aux vaiſſeaux de t'eſtomac & de l'Epiploon, où il a pris norriture & accroiſſement. La ſeconde, que cet oeuf a pu'reſter dans l'extremité dela trompe jusqu'a un certain temps, au quel l'Enfant s'eſt echappé de là dans le ventre, & la trompe s'eſt remiſe en ſon état naturel, &c. An verò ejusmodi Conceptionem tubariam Partus fœtûs vivi ſeqvi poſſit, benevolo Lectori judicandum relinqvo; qvalem nihilominus obſervationem communicat Verderius, Medicus Pictavienſis: Muliercula, juvencula obtulit ſe Verderio, tumoris duri & rotundi gratiâ, amborum pugnorum magnitudinem propemodum æqvantis, infra nothas coſtas lateris dextri eminentis: Etſi tunc temporis vivido eſſet & floridô vultûs colore, menſtruæ purgationes non cohibitæ, anorexia non adeſſet, nul a Pica vel malacia, mammarumqve intumeſcentia, nullumve graviditatis familiare Symptoma conſpicuum; ex ſententiâ tamen Verderii tumor ille ortum duxit â fœtu in tubâ Uteri

con-

conceptô. Opinionis fundamentum fuit, qvod tumor dictus non ſolùm doloris expers, caloris, gravitatis, febris nulla conſeqvuta eſſet, in ſuperficie nulla coloris immutatio, ſed præſertim qvòd indies augmentum capeſſeret, prægnanti nullam moleſtiam inferens, ſi qvasdam concuſſiones exceperis, iis propemodum ſimiles, qvas fœtus ſe commovens infert. Reverà â præſcriptô levi exercitiô, per Verderium, ab opinione conceptâ non recedentem, litu præterea partis tumidæ ex oleô Liliorum ad partium relaxationem exitumqve facilem fœtui procurandum, tribus exactis hebdomadis peperit muliercula puellam vivam, terminum naturalem propemodum adeptam. vid. Nicol. Blegny *Zodiac. Medico - Gallic. An. 1. Menſ. Decembr. Obſ. 1. pag. m. 178. ſeq.* De ejusmodi Conceptione tubariâ ita ſcribit Carolus Drelincurtius, *de Conceptu Conceptus ſeu fœt. human. format. Perioch. 22. pag. m. 22.* Seminis virilis maſcula virtus eſt tanta, ut ſpiritu ſuo genitali fortiori atqve generoſiori impetum qvandoqve faciat in uteri prurientis oſtia lateralia & ſeſe in Oviductûs evehat. Exinde eſt, certè, ut ovum inibi præoccupet, nec in Uteri fundum prolabi permittat, ſed obvium illud mediâ in viâ, in Oviductu ſcilicet, prole imprægnet ſibi haud minùs, qvàm matri perniciosâ. Illinc qvippe, viâ ad partum nullâ, miſellus infans peccati neſcius, peccati fit reus, dum cæde nefariâ ſeſe ſuamqve matrem miſerè cruentat; uti Pariſiis atqve Londini tantæ cædis patratores in flagranti delictô haud ſemel deprehenſi ſunt.

§. 8.

Ovula imprægnata.

Deinde Ovula in Teſticulis muliebribus ſeu Ovariis, poſt aliqvot à Conceptione dies, aliqvam mutationem atqve incrementum pati, confirmant non modò ſectiones Canum fæmellarum recens imprægnatarum & aliorum animalium, ſed ei-

etiam Autores Medici. Inqvit enim Johannes Conradus Peyerus, *Merycolog. ſeu de Ruminat. Lib. 1. cap. 5. p. m. 49.* Profectò fœminarum teſticulos à coitu affici ac immutari, palam indicant pullulantia tubercula fibroſa & glanduloſa, qvibus ovum qvodlibet fœcundum admirandô naturæ ingeniô liberatur atqve ſecernitur. Vidimus hoc & palpavimus aliqvoties, cùm in vaccis, ovibus & capris, tum præcipuè etiam in Damis vulgaribus cervini generis. Exigui qvidem, fateor, ſunt Damarum teſticuli, ſed poſt Coitum fœcundum in alterutrô eorum papilla ſive tuberculum fibroſum ſemper ſuccreſcit, qvô ovum ſeu conceptus ab ovariô liberatur, ut per tubam poſtea deſcendat in Uterum. In Ovulo cum Ovario etiamnum cohærente fœtum, eumqve tres lineas longum unamqve lineam cum dimidiâ craſſum, & interveniente tenuiſſimæ chordâ membranis veſiculæ annexum obſervavit Autor Gallicus, Titre, v. Act. Eruditor. Lipſ. *An. 1706. p. m. 265.* Et alius Autor Gallicus, Buſſiere, Epiſtolam de Ovo in Tuba Fallopiana Cadaveris fœminini diſſecti reperto ſcripſit. De qva vid. Act. Erudit. Supplement. *Tom. III. Sect. 1. p. m. 45. ſeq.* Expreſſe etiam dicit Gulielmus Cockburn, *Oeconom. Corpor. animal. pag. m. 97.* ovula in Teſticulis ipſis impraegnari, cùm ex Obſervationibus Harveis, qvi animalium Ova recenter in teſticulos decidua nonnunqvam etiam in Itinere in Tubis Fallopianis ſæpius reperit, ridiculum ſit, qvod recentiores creduli ex Lewenhœckii figmentis de animalculis in Semine maſculinô commentati ſunt, qvæ ſi reperirentur, ad Uterum non facilè deferri poterint, nec adhuc ſatis unionem cum mulierum ovulis aut Semine explicuerunt. Tale ovum fœcundatum in mulieris cujusdam Ovariô vidit & ſiſtit Fridericus Ruyſchius, *Theſaur. Anatom. VI. Prodrom. pag. m. 10. it. in ipſo Theſauro p. 29. & 30. it. 89.* Item ovulum muliebre, maturum &

aurâ genitali turgidum, ex Ovario muliebri qvaſi petiolo pendulum, in Anatomiâ publicâ Cadaveris fœminini, Infanticidæ repertum & in Theatrô anatomicô Academiæ Viadrinæ die 7. Aprilis 1717. & ſeqventibus demonſtratum legimus Exercitat. ſubſecivar. Francofurtenſ. *Tom. I. Sect. 1. pag. m. 1. & §. 16. p. 29.*

§. 9.

Generatio ex Ovulo.

Hinc potiùs pleriqve recentiorum Medicorum non à viris eorumqve Semine, ſed à mulieribus earumqve ovulis materiam fœtus petentes Geneſin hominis oviformem amplectuntur, qvi ſcilicet fœtûs ex ovulô in Teſticulis muliebribus ſeu ovariis primordia capere ſtatuunt: Non deſunt eqvidem ex Neotericis, qvi varia contra hanc ſententiam dubia movent, v. g. Johannes Ludovicus Hannemannus, *M. N. C. Dec. II. An. 2. Obſ. 55. p. 92.* & du Verney, Chirurgus Regius Pariſienſis, qvi diſſertatione qvadam de Generatione hominis, validis rationum argumentis & demonſtrationibus palam facere conatur, doctrinam Conceptionis per Ova eſſe erroneam. vid. Nicol. Blegn. *Zodiac. Med. Gallic. An. 2. Menſ. Mart. Obſ. 1. p. m. 57. & Jun. Obſ. 22. p. 158.* Item S. J. ſeu Sam. Janſon. *de Generat. homin. pag. m. 6.*

à qvibusdam rejicitur.

§. 10.

Defenditur

Nihilominus tamen alii Conceptionem ovularem ſeqventi modô fieri validioribus adhuc argumentis defendunt; qvod nimirum, qvando Vir cum Uxore congrediens Semen ſuum in arvum muliebre ejaculatur, hoc eqvidem nunqvam aut rarò ad ipſam Uteri Cavitatem perveniat, Spiritus tamen genitalis, qvô in fœcundô præprimis coitu Sperma virile turget, ſive per vaſa uterina, ſive per alias vias, exempli gratiâ, per Tubas Fallopianas, teſticulis muliebribus ſeu ovariis imper-

tia-

tiatur, ibidemqve ovulum unum aut plura motu peculiari actuet; atqve hoc modô Impraegnatio fit atqve in Teſticulô muliebri, ibidemqve prima foetûs ſtamina formentur. Exinde poſt aliqvot dierum ſpatium Ovulum impraegnatum per Tubam Fallopianam, qvæ tunc temporis, in foeminis æſtrô percitis turgeſcens erigitur atqve teſticulum amplectitur, aut ſucceſſivè Ovario ſe appropinqvat, ad Uteri Cavum feratur; cui poſtmodum mediante placentâ annectatur atqve in ſuis membranis ad certum partûs tempus commoretur. Ex qvo patet, ſolam matrem foetui materiam, Patrem verò formam ſuggerere.

§. II.

Qvam opinionem de foetus materiâ non tantummodò recentiorum pleriqve, ſed etiam veterum nonnulli foverunt, ſiqvidem, uti jam ſuprà ex Hieronymo Mercuriali adduximus, jamdudum Avicenna dixit, paucum Viri Semen ad generationem ſufficere, qvod in ipſo poſita ſit vis formatrix, & pro materiâ & generandis membris poſtmodum præſtare ipſum ſemen muliebre. Succum illum in Teſtibus elaboratum, qvem alii Medici Semen virile nuncupant, Bernardus Connor *Evangel. med. Art. 10. p. m. 62.* fermentum tantùm Viri ſeminale vocitare mavult, qvia non in ipsô, ſed in foeminâ tantùm Semen ſeu Germen continetur; Et *pag. 64.* ita de generatione loqvitur: Poſt elapſos qvosdam ætatis annos Vir & Foemina ab auctô nativô Calore & humorum fermentatione venereô qvodam oeſtrô perciti ad oſcula & mutuos amplexus libidinem ſatiaturi ruunt. Hoc in congreſſu Vir, non ſine voluntate in Uteri muliebris cavitatem ſeminale illud fermentum ſeu ſuccum illum fermentaceum emittit, qvi in Teſtibus elaboratur. Hic ſuccus partim cum circumeunte ſangvine, partim rectâ viâ per tubas Fallopianas ad Seminaria fertur, &

ab Autoribus, *explicatur.*

Semina in illis, tanqvam in totidem diverſis nidulis latentia, auræ inſtar prolificæ ſubit & penetrat; & prout unum aut alterum ex ſeminibus erit maturum, nempe prout debitam diſpoſitionem ſeu magnitudinem acqviſiverit, fermenti inſtar illud rarefaciet, inteſtinum inqvam & expanſivum motum cum limpidô & lymphaticô ſeminis latice, in qvô delineata fluctitant Corporis ſtamina, inibit, eundem attenuabit, ſtamina ipſa expandet & diſtendet, porulos eorundem aperiet; ſicqve attenuatus ambiens liqvor dilatatos ſtaminum porulos ſubibit, ipſos ampliabit & largiùs nutriet, donec creſcente indies Seminis mole, membraneum domicilium tandem præ magnitudine disrumpet, & per annexas tubas in Uteri cavitatem Semen delabetur, &c. Qvid uterqve ſexus ad hoc negotium contribuat, ſeqventibus verbis dicit Chriſtianus Johannes Langius, *Oper. Medic. Tom. III. Diſp. 38. fol. m. 509.* Mas, inqviens, Semen in Teſticulis è ſangvinis flore ſecretum inqve veſiculis ſeminalibus ad tempus usqve coitus aſſervatum, una cum liqvore proſtatarum utero inſpergit muliebri, dum nerveo ſuo bipalio arvum illud fodit. In qvô momentô mirâ jucunditate perfunditur fœmina venereo œſtrô jam flagrans, ipſius namqve verenda loca, turgida tum ac verè inflata, arctè amplectendo tantorum gaudiorum autorem reciproca, ſatisqve amœna titillatione afficiunt non ſolùm, ſed Semen qvoqve emiſſum avidè admodum excipiunt, perqve Tubas Fallopianas ad ovaria mittunt, pro fœcunditate unius aut plurium ovulorum inibi ſub membranaceo tegmine latitantium, Michael. Alberti, *Introduct. in Univerſ. medicin. cap. 2. §. 26. & 73. pag. m. 31. & 37.* ad Generationem principium, aliqvod formans rationale, loco ſpirituum, & ovulum præſupponit. Et *§. 6. p. 35.* aſſeverat, qvod in negotiô Generationis Pater ſuppeditet principium formans, ſive animam; Mater verò reliqvis reqvi-

qviſitis ad generationem ſpectantibus diverſimode proſpiciat. Plura de illâ Hypotheſi vid. Frider. Hoffmann. *Fundament. Medicin. cap. 8. p. m. 32.* Joh. Muralt. *Colleg. anat. Lect. 11. p. m. 180. & Lect. 12. p. 196.* Oliger. Jacobæi *Obſervat. de Ran. & Lacert. cap. 1. p. 2.* Act. Hafn. *Vol. II. cap.* 104. *p. m. 254. ſeq.* Joh. Andr. Fiſcher. *Princip. Philoſoph. natur. cap. 7. pag. m.* 139. *ſeq.* Theoph. Bonet. *Medicin. Septentr. Part. II. Lib. 8. fol. m. 695.* Philip. Jacob. Hartmann. *v. M. N. C. Dec. III. An. 9. & 10. Obſerv.* 191. *pag. 350. ſeqq. 356. ſeq.* Act. Erudit. Lipſ. *An. 1706. Menſ. Novembr. p. 524. ſeq.* Chriſt. Joh. Lang. *Phyſiolog. Theſ. 38. Oper. med. Part. I. fol. m. 226. 22?.* Michael. Bernhard. Valentin. *Medicin. Nov. antiqv. Part. I. cap. 8. & 22. pag. m. 42. ſeq.* Mangell. & le Clerc. *Biblioth. anat. Tom. II. fol. m. 507. ſeqq.* Caſp. Bartholin. *de Ovar. Mulier. p. m.* 31. *ſeq.* Item *de inſolit. Partus viis cap.* 16. *p. m.* 132. Gugliel. Cockburn. *Oeconom. animal. p. m. 96. ſeq.* Georg. Wolffg. Wedel. *Phyſiolog. Sect. 3. cap. 28. p. m. 294. & cap. 30. p.* 213. *ſeq.* Corn. Bontek. *Chirurg. cap.* 10. *p. m. 252. 262.* Georg. Frid. Rallii *Tract. de Generat. animal. Sect. 2. p. m.* 59. *ſeqq.* Eliæ Camerar. *Medicin. Conciliatr. cap. 8. p. m. 114. ſeq.* Jacob. Moller. *de Hermaphrod. cap. 4. p. 162. &c.* Franc. Maria Nigriſſoli, v. Act. Erudit. Lipſienſ. *Ann.*1714. *Menſ. Novembr. p. 321. ſeq.* Joh. Jacob. Harder. *Exercitat. 19. ad Joh. Conr. Peyer. p. m. 106. ſeqq.* & alii qvamplurimi Autores.

§. 12.

Hanc eqvidem de fœtûs in Ovariis ſeu Teſticulis mulie- *Nabothii ſententia.* bribus factâ conceptione ſententiam ex recentioribus labefactare atqve deſtruere ante aliqvot annos etiam conatus eſt Martinus Naboth, novum in ipsô Uterô Ovarium ſibi & aliis, ſe inveniſſe, perſvadens; qvam Opinionem etiam diſputatio-

ne publicâ de Sterilitate defendere allaboravit. Qvia verò hydatides ſeu Veſiculas in Cervice imprimis Uteri qvandoqve reperibiles pro veris conceptioniqve maximè deſtinatis ovulis habuit, non immeritò alii Medici dictæ Nabothi ſententiæ variis validisqve rationibus contradixerunt. Utrorumiqve rationes & verba Epiſtolæ ſuæ problematicæ ad Frid. Ruyſchium de Ovariô novô inſeruit Michael Erneſtus Etmüllerus, qvò benevolum Lectorem remitto. Prolixè etiam hanc Martini Nabothi Opinionem refutatam videmus Exercitat. ſubſecivar. Francofurt. *Tom. I. Sect. I.* §. 12. *ſeq. pag.* 21. *ſeqq.* vid. etiam Benjam. Bened. Petermann. *Obſervat. med. Dec.* 2. *Obſ.* 9. *p. m.* 39. *ſeq.* ubi refert, ſe in Cadavere Meretricis Hydrope extinctæ circa cervicem Uteri ab extra Glandulas Ovariorum maximè ſimiles deprehendiſſe, in qvibus diſſectis, nihil aliud ſe offerebat, qvàm lympha viſcida, uti aliàs in glandulis hydropicorum, hinc etiam Glandulas Nobothianas ſcirrhoſas neutiqvam pro ovario novo ac tertio haberi poſſe concludit.

§. 13.

Ovulum modificatum.

Attamen Semini muliebri, præter ſolam fœtus materiam adhuc aliam vim ineſſe, ſive in Ovulô reqviri materiam modificatam, negari non poteſt, qvia ſenex mulier, cum virô etiam juvene, non concipit, de qvâ materiâ evolvi poterunt Autores Medici, v. g. Gugl. Harvæus *de Generat. animal. & de Partu*, per totum Tractatum; Joh. Bohn. *Circul. Anat. phyſiol. Problem. I. pag. m.* 2. *ſeq.* Coſmopolit. *de animal. generat. pag. m.* 19. *ſeq.* 25. *ſeqq.* & H. G. Heerfeld. *de Origin. Morbor.* §. 22. *p. m.* 25. *ſeq.* ubi dicit: Ex Matre, tanqvam ex terrâ orimur; Non orti fuiſſemus, ſi omnia reqviſita, qvæ ad fœcunditatem ſpectant, non adfuiſſent. Nimirum maturitas reqviritur in Semine ad fructum producendum, ita etiam reqvi-

qviritur, ut Semen matris, id eſt ovarium, ita ſit præparatum, ut idoneum ſit, maturum Semen virile accipiendo, ſovendo, nutriendo. Item circa hanc ex Ovô generationem non immeritò monet Johannes Jacobus Franciſcus Vicarius *Baſ. univerſ. Medicin. Lib. 1. cap. 3. p. m. 33.* non integrum Ovum mulieris fœcundum eſſe, ſed ſolùm partem minimam, ſcilicet verum Semen, qvod in minimâ Ovi parte reſidet, ideòqve & mole minimum eſt, inde Harvæus ait: naſcitur ex tantillô Seminis apice annoſa qvercus lata, expandens brachia & producta qvævis tranſcendens, ita & ex punctô qvaſi homo magni hujus mundi non minoris momenti Microcoſmus ſurgit; inde Creatorem omnipotentem ex minimis initiis maximum apparere voluiſſe. Et ſanè minimè dubitandum mihi videtur, qvin in eodem ovulô ſimul etiam nutrimentum pro infantuli ſeu fœtuli minimi primis diebus ſuſtentatione atqve incrementô reperiatur.

§. 14.

Diximus hactenus, ſecundum plerorumqve Autorum recentiorum Opinionem, Semen virile non æqvè ratione materiæ, qvàm auræ ſeu ſpiritûs genitalis in illâ latitantis atqve mediante coitu per tubas Fallopianas aut alias vias Ovulo muliebri prædiſpoſito communicati, ad hominis generationem concurrere, ob certam tamen obſervationem ex Neotericis hanc ſententiam ſuſpectam reddit atqve ad Conceptionem Semen virile ſubſtantialiter concurrere defendit Fridericus Ruyſchius *Theſaur. Anat. VI. Prodrom. pag. m. 10.* ubi dictam Obſervationem recenſet de Uterô è corpore cujusdam mulieris, qvæ in adulteriô deprehenſa à maritô, paulo poſt Coitum, occiſa erat, ab ipsò Ruyſchiô exciſô; In cujus ſcilicet Uteri cavô, ut & Tubis Fallopianis repertum eſt Semen virile & tantâ qvidem copiâ, ut utraqve tuba eodem adhuc Semine referta fue-

Semen materialiter concurrere dicitur.

fuerit. Et in ipsô Theſaurô ſexto *N. XXI. p. m. 15. ſeq.* hanc Obſervationem prolixius & variis circumſtantiis recenſet cum annexô judiciô: Vocatus, inqviens, ad Cadaveris mulieris, â maritô in adulteriô deprehenſæ & occiſæ, apertionem, reperi Uterum aliqvantò eſſe tumidiorem, itaqve ſuſpicabar, illam concepiſſe. Uterum itaqve mecum aſſumpſi, ut ſuſpensâ manu omnia inveſtigarem; eoqve apertô inveni, ejus ſubſtantiam eſſe craſſiorem; Cavitas autem referta erat Semine albô & bene coctô, aut ſaltém ſubſtantiâ, qvæ Semini virili, ad colorem & viſum ſimilis erat, utraqve tuba eodem liqvore qvoqve referta erat. Hiſce viſis, ſummâ cum cautelâ hæc omnia liqvori meo qvidem indidi: Uterô autem apertô contentum Semen omne in Uterô continere haud potui, portio tamen, liqvoris ope, in coagulum redacta, in Uteri cavô, ut & in Uteri ore, hucusqve hæret. Tubæ autem, qvæ integræ remanſerunt, adhuc dum præ copia tument; cùm autem tubas nonnihil premerem, ſemen liberè effluebat. Cum jam conſideramus, pergit idem Ruyſchius, mulieres affirmare, ſeſe (ſi non ſemper, ſaltem utplurimum) factas eſſe gravidas, aut concepiſſe, cùm ſentiunt, Semen maximâ parte remanſiſſe in Uterô, & contra in coitu improlificô Semen exitum ſibi qværere percipiant: Qvid hinc aliud concludendum, qvàm qvod non ſolùm aura ſeminalis, verum etiam ſubſtantia ipſa ad conceptionem ſit neceſſaria. Dixerit forſan aliqvis, reperiri mulieres, qvæ dicunt, ſeſe concepiſſe, qvamvis Semen non retinuerint. Reſp. Credibile eſſe illas ſaltem tantum retinuiſſe ſeminis, qvantum reqvirebatur ad Conceptionem prolificam. Hoc deniqve contendo, auram ſeminalem haud ſufficere, ſed neceſſe eſſe, ſemen ipſum Uterum intrare in coitu prolifico. Hæc Ruyſchius. Attamen materiam illam, in tubis poſt Coitum repertam, qvam qvidam pro Semine maſculino venditant,

tant, illis etiam fœmellis, qvæ non coierunt, inexiſtere, adeoqve haud infallibiliter genituram maſculinam extrinſecus advenientem pronunciari poſſe, contra Regnerum de Graaf defendit Johannes Bohnius, *Circul. anat. phyſiol. Progymn. I. pag. m. 14.*

§. 15.

Ad generationem autem, ut animalium, ita etiam hominis, naturaliter qvælibet ætas apta non eſt, ſed certum qvoddam tempus certaqve Seminis & ovulorum diſpoſitio & maturatio in utroqve ſexu reqviritur, ita, ut canis, v. g. poſt octavum menſem coitum fœcundum exercere poſſit, & eqvus bimus vel trimus ad generationem habilis ſit; & qvò tardius animalia per naturam ad Coitum ſtimulantur aut ſpeciei propagationi operam navant, eò longioris ætatis eſſe creduntur. In ſpecie autem de homine notum eſt, nec primam ætatem ante annos pubertatis, nec ultimam ſenectutem ad generationis opus aptam eſſe, licet fœmineus ſexus præ maſculinô pubertatem ſeu maturitatem ſuam citiùs acqvirat, ut adeò fœmellæ ante duodecimum, mares autem ante completum decimum qvartum ætatis annum pro capacibus ſive ad cohabitationem fœcundam habilibus non judicentur. Deinde terminus, qvousqve Mares & fœminæ ad generationem habiles ſint, adeò certè determinari non poteſt; qvamvis fœminis utplurimum iſte terminus â qvadrageſimô ad qvinqvageſimum usqve ætatis annum qvamdiu ſcilicet aliàs ſanæ ſua menſtrua patiuntur, conſtitutus ſit, & mares, utplurimum ad ſexageſimum vel ſeptuageſimum usqve ætatis annum liberos procreare poſſint. *Generationi apta ætas.*

§. 16.

Sicuti autem, ut vulgò dicitur, nulla regula ſine exceptio- *Pueri generantes,*

ceptione, ita etiam hôc in paſſu dantur exempla partim eorum, qvi annos bis ſeptem, circa qvos pubertas demum plerumqve contingere ſolet, nondum ſupergreſſi, ſed in pueritiâ adhuc conſtituti Venerem, & qvidem cum effectu, exercuerunt; partim etiam eorum, qvi in ſeniô Veneri libantes liberos generârunt. Exemplum pueri, qvi vix novem annorum, Nutricem ſuam impraegnavit, ex Gregoriô refert Henricus Salmuth, *Commentar. in Gvidon. Panciroll. de Reb. memorab. Lib. 2. Tit. 10. pag. m. 172.* qvod idem etiam de puerô decennali ex Hieronymô recenſet. Item, Salomonem nondum decem annos natum ſuô complexu Nutricem filiô Roboam gravidam feciſſe & Achaz undecimô annô Ezechiam filium genuiſſe. Verba Hieronymi de Salomone & Achaz ſeqventia allegavit M. Antonius Ulmus, *Phyſiolog. Barb. human. Sect. 3. cap. 9. fol. m. 292. ſeq.* ſi duodecimô annô Salomon ſuper Iſraël accepit Imperium, & qvadraginta annis regnavit in Hieruſalem, & filius ejus Roboam, cùm qvadrageſimum & primum annum ageret, aetatis, Patris ſucceſſit in Regnum, perſpicuum eſt, undecim annorum fuiſſe Salomonem, ſive decem, qvia decem menſes à Conceptu usqve ad partum, ſibi mater vendicat. Rurſus Achaz, Filius Jonatham, cùm viginti eſſet annorum, Rex conſtitutus eſt ſuper duas Tribûs, i. e. Judam & Benjamin, regnavitqve annis ſexdecim, qvô mortuô Ezechias, cùm vigeſimum & qvintum annum ageret aetatis, Patri ſucceſit in Regnum, ex qvô intelligitur, Achaz qvoqve undecimo ſive duodecimo anno Ezechiam Filium procreâſſe: Aliud adhuc exemplum ibidem refert Hieronymus his verbis: Audivi, Dominô teſte, non mentior; qvaedam muliercula, cùm expoſitum nutriret infantem & inſtillaret cibos ac nutricis officio fungeretur cubaretqve cùm eâ parvulus, qvi usqve ad decimum, jam excreverat amnum, ac-

accidit, ut plùs, qvàm pudicitia patitur, ſe merô ingurgitaret, accenſaqve libidine obſcœnis motibus ad coitum duceret infantem. Prima Ebrietas alterius noctis & cæterarum deinceps fecit conſvetudinem, nec dum duo menſes erant evoluti & ecce fœminæ Uterus intumuit, &c. De puero ſeptenni aut octenni, qvi in coitu fœdâ Gonorrhœâ fuit inqvinatus, vid. D. Manche in Nicol. Blegn. *Zodiac. Med. Gall. An. I. Menſ. Jul. Obſ. 7. p. m.* 122. Puellam octennem in Miſniâ à novenni juvene imprægnatam juſto tempore puellam eſſe enixam, ſcribit Johannes Sophronius Kozac, *Tr. de Sale cap. 8. Sect.* 12. *p. m. 353.* De homine qvodam, qvi ſeptem annorum ſpatio & puer fuit, & adoleſcens, & vir, & ſenex, & uxorem duxit, & progenerata prole mortuus eſt, ita, ut, ſi vera eſt hiſtoria, ſenex in ſeptennio mortuus ſit. vid. Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 2. Tr. 3. cap.* 13. *pag. m. 242.* qvo loco etiam ex Fuchſio & Savanarolâ, puellam novem annorum concepiſſe refert. Anno 1621. Bergis Norwegorum puer duodecim annorum puellulum progeneravit, uti teſtatur Thomas Bartholinus *Hiſtor. anatom. Cent. 5. Hiſt.* 17. *pag. m. 33.* Sic etiam puellam novennem fuiſſe prægnantem, & aliam octavô annô concepiſſe apud Moſellam ſub Benedictô XII. Pontifice Maximô, ex aliis Autoribus adducit Franciſcus Torreblanca *de Magia Lib.* 2. *cap.* 18. *p. m.* 218. De puellâ ſeptenni, nec vel Menſe alterô, ſive tertiô ſuperiore, qvæ à famulô Antonii Ulmi fuit compreſſa, vid. ipſe Ulmus *l. a. fol. 293. ſeq.* Une jenne fille demeurant dans un village à deux ou trois lieûes dela Ville d'Ypres, qvi n'avoit point encore neuf ans accomplis accoucha au mois de Mars del' Année 1681. d'un gros garçon plein devie au grand etonnement deſes parens, qvi ne s'attendroient pas à une telle fecondité. L'âge de la Fille a eſté juſtifié par le Regiſtre Baptiſtaine, & tout le païs a ſceu

un accident auſſi ſurprenant qve celuy-là. *vid. Journal des Scavans de l' Année* 1684. *p. m.* 186. An antem juxta Plinium apud qvosdam populos in India, qvos Mandros & Calingas vocant, fœminæ qvinqvennes ſeptennes concipiant, dubitat eqvidem Rodericus à Caſtro *de Natur. Mulier. Lib.* 2. *cap.* 12. *p. m.* 89. Interim tamen & nonô ætatis annô nubentes atqve decimô parientes fœminas in Indiâ reperiri, in Thevenot. *Itinerar. Part.* 3. *Lib.* 1. *cap.* 29. *p. m.* 100. & *cap.* 48. *p.* 165. Item in Arnoldi Montani Geſandtſchafft in Japan, *fol. m.* 441. legere licet. Javanorum Liberos utriusqve ſexus circa annum ætatis decimum tertium vel qvartum matrimonium contrahere refert Waltherus Schultz, *Itiner. Indic. fol. m.* 229. In Novellis ſeu Relationibus ordinariis Noribergenſibus de die 12. Aprilis Anni 1715. referebatur, Sartoris cujusdam filiam decem annorum cum puero qvatuordecim annos natô, â qvô ante tres menſes fuerat imprægnata, fuiſſe copulatam. Puerum ſedecim annorum petulantem, ſalacem, puellasqve laſciviùs inſectantem, ideò captivum in carcerem deductum fuiſſe, qvod tres puellas, trium, qvinqve & novem annorum, imò & adultiores ancillas ſtupraſſe diceretur, refert Andreas Ottomar Gœlickius *Exercitat. ſubſeciv. Francof. Tom.* 1. *Sect.* 1. *p. m.* 29. *ſeq.*

§. 17.

Senes generantes,

Qvantum autem illos, qvi in Seniô jamjam conſtituti uxores duxerunt atqve generandi potentiâ adhuc valuerunt, attinet, non tantùm qvotidiana experientia ejusmodi exempla profert, ſed Autores etiam Medici annotarunt. Maſiniſſam Regem poſt octuageſimum ſextum ætatis annum filium genuiſſe, notat C. Plin. *Hiſtor. nat. Lib.* 7. *cap.* 14. *fol. m.* 110. De Muliere ſexagenariâ ex ſeptuagenariô Sene concipiente, vid. Joh. Schenck. *Obſerv. medic. Lib.* 4. *fol. m.* 558. *ſeq.* ubi plu-

ra

ra exempla. Joachimus Narim, Cancellarius Epiſcopatûs Caminenſis, annô ætatis ſeptuageſimô ſexto filium genuit, teſte Bald. Timæo à Güldenkle, *Reſponſ.* 23. *p. m.* 1010. qvi *pag. ſeq.* ſe in Boruſſiâ qvendam Nobilem annô Parentis ſui ſeptuageſimô primô natum noviſſe addit. *vid. etiam p.* 1014. & 1043. *ſeq.* Sincerum ipſe novi amicum à Patre multorum liberorum atqve annum ſeptuageſimum qvintum agente ex qvartâ Uxore natum. Benedictus Harling, Bubulcus Colmenſis, ſeptuaginta annorum, Juſtinam Klingiam, perſonam miſerabilem, contractam & fatuam, in campô imprægnavit. vid. Mich. Bernh. Valentin. *Novell. med. legal. Caſ.* 2. *pag. m.* 34. Germanum qvendam nonagenarium prolem ex caſtâ Conjuge ſuſcipientem ſe vidiſſe ſcribit Marcellus Donatus, *de med. Hiſtor. mirab. Lib.* 4. *cap.* 14. *p. m.* 382. ubi etiam ex Alexandrô Benedictô refert, Nicolaum de Palavicinis habuiſſe filium à ſe in centeſimô annô genitum, & Catonem octogeſimô exacto ex filiâ Salonii filium procreâſſe, &c. Sic refert Johannes Jonſtonus, *Thaumatograph. natural. Claſſ.* 10. *cap.* 6. *Art.* 3. *p. m.* 481. Levinum Lemnium qvendam Nauclerum centum annorum Stockholmiæ vidiſſe, qvi triginta annorum ſponſam in matrimonium adſciverit, aliqvot poſt liberorum parentem. Circa qvem tamen Jonſtoni locum monendum mihi videtur, juxta ipſius Lemnii *de Occult. natur. miracul. Lib.* 4. *Cap.* 24. *p. m.* 464. verba, non ipſum Nauclerum tam ſenem Sponſum fuiſſe; ſed ita ſonant verba: Enarrantem audivimus Nauclerum qvendam fide dignum, quùm Stockholmiæ negotiaretur, ſe accitu Regis Guſtavi interfuiſſe nuptiis Viri cujuſdam centum annorum, qvi in matrimonium aſciverat triginta annorum ſponſam, &c. Qvod etiam confirmat Johannes Schefferus *de Memorabilib. Svetic. Gent. cap.* 32. *pag. m.* 226. Temporibus, inqviens, Guſtavi Primi Holmiæ accidiſſe obſervarunt

 fide

fide digniſſimi Autores, celebraſſe qvendam centum annorum nuptias cum puella annorum triginta & ex ipsâ ſuſtuliſſe libe-ros. Ibidem etiam dictus Autor ita pergit: Certè noſtrâ etiam memoriâ factum, qvòd ex auctoritatis magnæ viro compertum habemus, ut nonagenarius duceret puellam octodecim annorum, exqve eâ filium ſuſciperet, ſic oris corporisqve lineamentis omnibus referentem Patris imaginem, & dubium poſſet eſſe nemini, verum genuinumqve ipſius eſſe filium. Notarium qvendam Donatum Pedarram nonagenarium gravidam feciſſe uxorem ſuam, refert Chriſtianus Warlizius *Valetudin. Senum. Salom. p. m. 43.* ubi etiam fœminam nonaginta ſex annorum concepiſſe, item Vinariæ Anno 1677. Viro ſeptuaginta ſeptem annos nato ab Uxore octuaginta annorum filium fuiſſe natum refert. Senex qvidam viduus octogenario major ductâ juvenculâ viginti qvinqve annos natâ, incidebat in morbum graviſſimum, tandemqve cùm ex eô emerſurus eſſe videretur, non ſolùm comam Capitis, imò verò barbæ decus caneſcentis per defluvium deperdebat, Epidermis decidebat, ſuccreſcente novâ comâ barbâqve novâ, viribus firmiſſimis, uti ex Petrô Lotichio allegat Valentinus Mœllenbroc, *de Varis. cap. 13. pag. m. 230.* Thomam Parr, Anglum, centum & qvinqvaginta annos exceſſiſſe Annales teſtantur. Natus is memoratur Anno 1483. vixitqve ad Annum 1635. Anno ætatis octuageſimo primam uxorem duxit, ex qvâ ſpatio triginta annorum duos tantum filios ſuſcepit. Alteram uxorem, poſt prioris obitum, in thalamum decennio viduum induxit Senex annorum centum & viginti, qvâ cum 1635. adhuc vixit. Viduus autem anno ætatis centeſimo decimo qvinto, amore Catharinæ Milton deceptus, eandem inſigni Corporis robore compreſſit. vid. Th. Bartholin. *Cent. 5. Hiſtor. 28. pag. m. 47. ſeq.* ubi etiam Felicis Plateri Patrem poſt centeſimum

ſimum annum filium ſuſcepiſſe refert. Ipſe autem Felix Platerus dicit *Qvæſtion. Phyſiol.* 38. *p. m.* 67. Genitorem ſuum poſt ſeptuageſimum ſecundum ætatis annum novis nuptiis contractis liberos ſex & poſtremam filiam anno ætatis octuageſimo ſecundo procreaſſe; Item hujus avum poſt centeſimum vitæ annum filium adhuc genuiſſe & ad nuptias illius ſupervixiſſe, refert v. etiam Phil. Salmuth. *Cent.* 3. *Obſ.* 59. *pag. m.* 140. ubi qvoqve ſcribit, capularem qvendam ſenem Anno 1565. ætatis verò ſeptuageſimo ſexto, in Valle Joachimica propter adulterium commiſſum decollatum fuiſſe. Cato octuageſimo anno exacto Avum Uticenſis Catonis ex filiâ Salonis Clientis ſui genuit. v. Jas à Pratis *de Uter. Lib.* 1. *cap.* 10. *p. m.* 157. de qvo paulò ante. Hortulanus qvidam in Normandia anno ætatis nonageſimo nonô uxorem duxit, ſubſeqvente autem anno centeſimo, die, qvo ipſi uxor infantem peperit, mortuus eſt. vid. Chriſt. Warliz. *Valetudinar. Sen. Salomon. p. m.* 41. Andreas Chriſtiani anno ætatis centeſimo in Templo Malenſi teſtis fuit in Baptiſmo puellæ, qvæ vocata eſt Johanna Jani filia; ex hac poſteà ipſi pro uxore copulatâ tres liberos, nempe filium & filias duas ſuſcepit, tandemqve annos centum & viginti ſeptem habens mortuus eſt. v. Act. Haſn. *Vol. IV. Obſ.* 10. *p. m.* 35. *ſeq.* Agmen claudat Obſervatio Roſini Lentilii de memorabili juxta atqve deteſtando facinore, qvod vetula, qvæ centeſimum ætatis annum jamjam compleverat, in Diſtrictu Hœchſtettenſi perpetravit: Adulterium nempe anus fœdè & inſolitè libidinoſa commiſit, cum duobus non minùs putidis Silicerniis, utrisqve maritis, qvorum alter octoginta ſeptem, alter ſeptuaginta ſex annos numerârant. Reperti ſunt in Sylvâ coëuntes, cùm inſuper petulca Tiſiphone ſuperincumbentem Demea identidem admoneret, ut impetu majori uteretur, ſe enim vix mutonem ſentire. Cùm in examen

men vocaretur res geſta, compererunt Judices, utroſqve iſtos non Suſannæ, ſed fœtidiſſimi, edentuli, corrugati & exſucci ſemicadaveris fraterculos ab anu, congreſſum ſolicitante, ſeductos fuiſſe. Dederunt autem nefandi facinoris pœnas. v. *M. N. C. Dec. II. An. 7. Obſ. 238. p. 452.* Plura Senum liberos procreantium exempla allegat Franciſcus Torreblanca *de Magiâ Lib. 2. cap. 18. p. m. 218.* Marcell. Donat. *de Medic. Hiſtor. mirabil. Lib. 4. cap. 14. pag. m. 385. ſeq.*

§. 18.

Morbi hæreditarii. Porrò mediante Semine à parentibus non modò Vitam & varias tam externas, qvàm internas qvalitates, v. g. Corporis, vultûs & animi ſimilitudinem, varioſqve nævos, ſed etiam ſanitatem & morbos per generationem Liberis communicari, atqve ab illis per transplantationem in hos propagari, qvis eſt, qvi ignoret? cùm à laudabili ſanorum & robuſtiorum Parentum Semine firmam corporis texturam omniumqve functionum vigorem Soboli induci obſervemus, atqve nonnullas familias peculiari Corporis agilitate, qvandoqve etiam formoſitate gaudere videamus, ut adeò verum ſit, qvod fortes creentur fortibus, & nigri à nigris, candidi à candidis, longævi à longævis, parvi à parvis, atqve proceri à proceræ ſtaturæ parentibus generentur. *Virtutes & vitia.* Præterea etiam Parentum ad Virtutes & vitia propenſiones, qvæ potiùs animi, qvàm corporis diatheſes ſunt, mediante ſemine in prolem propagari, ſæpius experimur; Imò materiales etiam & corporeos magis affectus ſeu morbos parentum ſeminali virtute ipſorum liberis communicari, plurima ejusmodi exempla ſufficienter teſtantur, juxta verſum:

Qvi viret in foliis venit à radicibus Humor,
Sic patrum in natos veniunt cum Semine morbi.

Vel

Vel juxta Mich. Verini Verſus:

Sæpe Patris mores imitatur filius infans:
Qvalis erat mater, filia talis erit.
Caſta refert caſtæ genitricis filia mores;
Laſcivæ nunqvam filia caſta fuit.

v. Chr. Matthiæ *Theatr. Hiſtor. pag. m. 601.*

§. 19.

Tales affectûs morboſi à Parentibus in liberos propagati ſeu morbi hæreditarii modò in partibus liqvidis, modò in ſolidis ſe manifeſtant; hinc nephriticos à nephriticis, ſcorbuticos à ſcorbuticis, arthriticos ab arthriticis, bilioſos à bilioſis, lienoſos à lienoſis, gibboſos à gibboſis, elephantiacos ab elephantiacis, lue gallicâ laborantes ab eadem lue affectis, pituitoſos ex pituitoſis, tabidos ex tabidis, epilepticos ab epilepticis, calvos à calvis, cæſios à cæſiis, diſtortos à diſtortis, mancos à mancis, phthiſicos à phthiſicis, &c. generari qvotidie obſervamus. Qvinimò juxta Dermutium de Meara *de Morb. hæreditar. cap. 1. p. m. 243.* qvamplures cernere licet familias, qvarum ſingulæ peculiares qvosdam morbos ita ſibi vendicant, ut omnes de eadem ſtirpe ſati eosdem ferè morbos patiantur, eorumqve multi eodem ætatis annorumqve circuitu & curriculô, cumqve iisdem ſymptomatibus aut parùm diverſis vitæ terminum claudant. Qvod ſi qvis, ut aliqvando contingit, iis non ſit morbis obnoxius, qvi familiæ, unde ortus dicitur, peculiares ſunt & indigetes, non levem inde conjecturam vulgus capit, hominem illum in alienum omninò genus tranſiiſſe ſpurioqve de Semine natum eſſe. *Qvales ſint.*

§. 20.

Exempla. Pro hactenus dictorum confirmatione exempla qvædam morborum hæreditariorum ſeqventes exhibent Autores, v. g. Petrus Borellus *Hiſtor. medic. Cent. 1. Obſervat. 7. pag. m. 12.* hanc obſervationem de duobus claudis ſponte factis à naturâ annô eodem, qvô Pater caſu claudus factus fuerat, communicat: In ſuburbiô qvodam prope Tholoſam villici cujusdam genu Anno decimô qvintô ætatis ſuæ ictu luxatum fuit, unde *Claudicatio.* per totam vitam claudus factus eſt. Poſt illum ictum uxorem duxit & duos ab illa ſuſcepit pueros rectos & probè conformatos, usqve ad annum decimum qvintum, ſed qvindecimô elapsô, ſponte ſuâ genuum eorum oſſa luxata ſunt, vitiô Patris in iis hæreditariè expergefactô & eodem annô in iis erumpente, qvô ipſe luxatus fuerat. Eodem locô etiam dictus Borellus ſeqvens exemplum annectit: D. le Faucheur, Paſtor Eccleſiæ Carentonienſis, novit virum rectum, qvi tres duxit uxores, rectas etiam & tamen omnes ejus filii claudi fuerunt. Ipſe etiam aliqvot filiorum pedibus incurvatis, à ſimili patre natorum, nihilominus celeriter currentium memini.

§. 21.

Sudor. De Sudore hæreditario ſeqventem Obſervationem refert Nicolaus Tulpius *Obſ. medic. Lib. 3. cap. 42. pag. m. 267.* Virgini malè natæ fuêre ab ineunte ætate, ob ſudores prægnanti matri crebriùs permotos, adeò pervia ac patula Cutis ſpiracula, ut continenter fermè maduerint, cum tam profuſô ac perenni diffluentis ſudoris curſu, ut cottidie indiguerit tribus, qvatuorve induſiis, ad detergendum madorem, cuti indeſinenter inhærentem. Qvod immodicum ſudoris effluvium, divexavit ipſam non aliqvot menſes, ſed ſeptem ampliùs annos

nos; licet interim minimè omitterentur remedia convenientiſſima. Adeò difficulter eradicatur morbus hæreditarius.

§. 22.

Chalcedone cùm Pater brachiô eſſet compunctô, filius idem retulit, confusâ tamen notâ minùsqve explanatâ. vid. Ariſtot. *de Generat. Animal. Lib. 1. cap. 17. fol. m. 535.* *Punctura brachii.*

§. 23.

Herniam qvoqve morbum hæreditarium eſſe, non modò ex Valeſio de Taranta, qvi hernioſos ex parentibus hernioſis usqve in tertiam generationem vidiſſe refert; ſed etiam, ex propria Obſervatione, Hernotomi cujusdam proſapiâm magnâ ex parte, imò etiam mulieres, Herniis obnoxias fuiſſe, atteſtatur Gvilelmus Fabricius, Hildanus *Obſ. Chirurg. Cent. VI. Obſ. 73. Oper. fol. m. 592.* De puero hernioſo, cujus avus & proavus Hernia umbilicari laborarunt, ut & omnes maſculi ex iis geniti, vid. Chriſt. Mich. Adolphi *Ephemerid. Academ. N. C. Cent. V. & VI. Obſerv. 92. pag. 171.* In certa qvadam familiâ omnes ferè maſculos Herniæ obnoxios ſe noviſſe, ſcribit Michael Bernhardus Valentini. *Polychreſt. pag. m. 81.* *Hernia.*

§. 24.

Eryſipelas malignum & hæreditarium primâ vice incurrebat Generoſus Dominus Nicolaus à Zaffrau, ſexaginta qvatuor annorum & qvod excurrit, robuſtæ adhuc conſtitutionis, qvi preces ad Deum fundens nihilqve mali metuens ſubitò ſine ullô præcedente indiciô, horrore, qvatuor horarum ſpatiô continuante obruebatur, qvem excipiebat calor inſignis, manum tangentis qvaſi adurens, pulſus erat vehementiſſimus & celerrimus, anguſtiâ & anxietate cordis prævalidâ vexabatur, *Eryſipelas malignum.*

 ſitis

ſitis continuè inſtabat & ob nimiam virium debilitatem nulla erigendi poteſtas ipſi erat conceſſa. Alterô die crus dextrum rubore inſigni & ſplendidô perfundebatur, qvi preſſum digitorum ſubterfugiebat, moxqve redibat; Calor verò in totum ipſum relinqvebat, remanente ſolummodò virium dejectione. Aliàs ſingulis annis iſtam vehementem paſſus eſt invaſionem, &c. Ejus Patrem qvoqve ſæpiſſimè hujus mali contagium afflavit, donec ſuccumbente morbo in cœleſtem patriam migravit. vid. Caſpar. Theoph. Bierling. *Adverſar. Obſ. 63. p. m. 124.*

§. 25.

Dolor Capitis. De dolore capitis periodicè recurrente in certâ familia hanc Obſervationem annotavit Johannes de Muralto: Mulier craſſô corporis habitu ac temperamentô ſangvineô prædita dolore capitis ſæpius afficiebatur, ita qvidem, ut per ſingulos menſes hôc affectu plecteretur; vel etiam pro levi datâ occaſione paroxyſmi redibant: qvô tempore appetitus dejiciebatur, vomitus proritabatur, & debilis facta ſupra lectum jacere neceſſe habebat; tragœdiâ peractâ, imprimis vomitu exantlatô functiones omnes perbellè agebat, vireſqve corporis & animi, qvaſi per feriationem qvandam interpolatæ, exſuſcitabantur, donec poſt certum qvoddam temporis intervallum eodem ſymptomate ac prius corriperetur. Fratrem hæc mulier habebat, qvi iisdem paroxyſmis ex intervallô recurrentibus afficiebatur, qviqve pariter ac ipſa per vomitum Symptomatis ſolutionem adipiſci ſolebat. Huic affectus familia iſta qvaſi originaliter obnoxia atqve ad hæc tam corporis, qvàm animi dotibus prædita erat. v. *M. N. C. Dec. II. An. 8. Obſ. 12. p. m. 47.*

§. 26.

§. 26.

In Studioſi cujusdam Tubingenſis poſt mortem diſſecti palmonibus tantum Calculorum diverſæ magnitudinis agmen repertum eſt, ut aliqvot centum eruere ex iisdem qvis potuiſſet; imò in tantâ copiâ apparuere, acſi manu inſeminantis injecti fuiſſent. Non abſimilem in ſubſtantiâ pulmonum germinantem Calculorum prolem aluit etiam Parens defuncti Studioſi; idcirco ex ſemine, morboſis hujusmodi tincturis inqvinatô, per hæreditariam diſpoſitionem in filium etiam hunc affectum derivatum & propagatum eſſe credit Johannes Fridericus Huldenreichius, *M. N. C. Dec. I. An. 6. & 1. Obſ. 221. p. 327.* *Calculis in pulmonibus.*

§. 27.

Conſulis Hildesheimenſis uxor qvoties medicamentô purgante opus habebat, aſſumtis ſaltem juſculi carnis vitulinæ aliqvot cochlearibus eum experiebatur effectum, qvi aliàs ab alloëticis, ſcammoniatis & aliis catharticis expectari ſolet; hancqve juſculi vitellini efficaciam ſe à matre qvaſi hæreditario poſſidere hæc fœmina dixit. v. Joh. Paul. Albrecht. *M. N. C. Dec. II. An. 8. Obſ. 169. p. 419.* ubi etiam illuſtris cujusdam familiæ meminit, in qva multi fuerunt liberi, qvorum alii aliqvid retinuerunt nativum à Patre, alii à Matre: Pater minimò Medicamentô repurgabatur: Idem liberis paternum qvid habentibus accidit. Qvi maternum qvid habuerunt, non niſi validis medicamentis, cùm mater ſimile qvid paſſa fuerit, commoti ſunt. *Alvilaxatio.*

§. 28.

Melancholiam & Maniam malum eſſe hæreditarium, docet exemplum Studioſi à Patre maniacô nati, qvi ob Melancholiam Studiis valedicere tenebatur. v. Bald. Timæi à Gül- *Melancholia.*

denklee *Reſponſ. 4. pag. m. 976. ſeq.* Vir qvidam, qvem plures ob integritatem vitæ commendârunt, cùm aliqvot Melancholiæ gravioris inſultûs deviciſſet tandem in Maniam tam gravem incidit, ut & ipſa lora vix ſuffecerint ad eundem à violentis actionibus detinendum. A fide autem dignis perſonis Vito Riedlino hanc Obſervationem referenti, relatum eſt, ejus Patrem olim hoc ipsô morbô æqve graviter decubuiſſe; & fratrem ante qvosdam annos, cùm, qvi eum obſervare debuiſſent, receſſiſſent paululum, per feneſtras ſe præcipitaſſe, & ſic ante tempus vitæ filum ſibi abrupiſſe; Imo & Sororem maniacam illum olim habuiſſe. Ex his itaqve non ita malè colligi, qvod hoc malum hæreditariis interdum, annumerandum ſit, vix qvisqvam dubitabit. *vid. M. N. C. Dec. III. An. 7. & 8. Obſ. 49. p. 75. ſeq.* Fœmina qvædam aliqvot annos inſana, gravida facta peperit infantem: poſt partum illa ad ſanam rediit mentem ſanæqve mentis, novendecim manſit annos, econtrà infans ſeqvioris ſexus inſanivit, & adulta poſtmodum facta inſana fuit, aſt ſtupendi roboris, juxta Johannem Ludovicum Hannemannum, *vid. M. N. C. Dec. III. An. 3. Obſ. 61. p. 73.* De Maniâ hæreditariâ incurrabili à faſtu ſeqventem Obſervationem recenſet Johannes Hoyerus *Ephemerid. Acad. N. C. Cent. Vel. VI. Obſ. 171. p. 329.* Novi, inqviens, Generoſiſſimam familiam, in qvâ, qvantum mihi qvidem conſtat; Mania in tertiam generationem jam propagata, avô, filiô & nepote cum ferociâ delirantibus eoqve nomine vinculis oneratis. Avus qvidem in deliriô leviori tandem fatis ceſſit; Filius autem & Nepos Vinculis adhuc dum tenentur. Pater, qvi aliqvando Primarii Præfecti belli munere functus erat, inter operationes bellicas cum ferociâ delirare cœpit; Et cùm paucis abhinc annis dictum Nepotem, Juvenem, ſanè formoſum, robuſtum atqve doctiſſimum, in peregrinatione

tione, Viennæ, idem malum corripuiſſe animadverterent, non deſinebant experientiſſimos Medicos in conſilium vocare, ſed absqve optatô ſucceſſu. In patriam revocatus demens inter plures deliros ſermones, qvos ſingulari gravitate & affectatâ autoritate proferebat, ſeſe à Regia ſtirpe Davidis prognatum eſſe, omnibus Principibus, Regibus, Imperatoribus ſuperiorem fore jactabat, qvinimò blasphemas loqvelas ſubinde eructabat. Qvibus nugis qvi refragabantur, eis mortem minari & manus violentas inferre non verebatur:

§. 29.

Novit Zacutus Luſitanus epilepticum, cujus octo filii & tres nepotes in medio ætatis flore per multos annos miſerrimè epilepticis inſultibus excruciati vitam ducebant, qvos omnes hic inſeparabilis morbus usqve ad mortem, nullis proficientibus auxiliis eſt comitatus, exceptô infante unô, bis nepote, qvi eodem tentatus morbo Cauteriô ad nuchum evaſit. vid. Zacut. Luſitan. *de Prax. medic. admir. Lib. I. Obſerv. 36. fol. m. 8.* *Epilepſia.*

§. 30.

Noribergæ mulier qvædam longo tempore angebatur, deglutiendi difficultate maximâ & maximô gulæ ardore; dehinc auctâ gulæ anguſtiâ vix aliqvid liqvidi in Ventriculum immiſit, ſed omnia vomitu rejecit. Qvæſita num juxta ingreſſum gulæ in Ventriculum vel ventriculi orificium qvid, tanqvam clavi infixi, vel globulum perſentiſceret? reſpondit, ſe totô octenniô tale qvid in eâ regione percepiſſe atqve transglutiendi magnâ difficultate laboraſſe ſimiliqve morbo & Patrem, & Sorores, & alios ſuos amicos occubuiſſe affirmabat, juxta Volcher. Coſter. *Obſ. annat. chirurg. f. m. 121.* *Deglutitio difficilis.*

§. 31.

§. 31.

Urinæ retentio. Urinæ retentionem multorum dierum citra moleſtiam & omne ſanitatis diſpendium, qvaſi hæreditariam communicat Chriſtianus Franciſcus Paullini ex ore Benedicti Conſtantini Bergſchmieds, qvi de ſeipsô ſanctiſſimè retulit, ſibi & familiæ ſuæ paternæ commune & qvaſi hæreditarium eſſe, ut vix intra ſex, imò octo aliqvando dies, urinam emittat, ſeqve nullum planè ſcire gentis ſuæ, qvi vel calculô, vel colicâ, ſeu ſtranguriâ laboraſſet unqvam. v. *M. N.C. Dec. II. An. 6. Append. pag. 11.*

§. 32.

Paralyſis digitorum. Mirificam qvandam ægritudinem hæreditariam obſervavit Olaus Borrichius, in Magiſtrô qvodam Organi pnevmatici Hafnienſi, qvi Roſcius in arte ſuâ, & loqvi digitis promptiſſimus trigeſimô ſextô ætatis annô uſum digitorum in utraqve manu, præterqvam pollicis & indicis, paulatim amiſit; Siderati enim ad juſſa munia fruſtra ſollicitabantur, unde infelix officiô abſtinere juſſus, qvòd modulantem poſceret Eccleſia, non qviritantem Rogatus à Borrichiô trienniô poſt, eccur in pharmacis & ungventis uſurpandis hebeſceret? Non eſt, inqvit, humanæ opis labem illam hæreditariam tollere: Parens meus eodem ætatis annô, qvô ego, ſimili infortuniô afflictus nihil non præſidiorum tentavit, ſed invita Hygieia. Unde cum me ejus veſtigia terreant, malo ſupervacuas pecunias meas in Oenopoliô, qvàm pharmacopolio abligurire. vid. Act. Hafn. *Vol. IV. Obſ. 70. p. m. 173. ſeq.* Apud Baſileenſes Georgius Hertz, Sutor cùm alterum pollicem pedis majorem haberet, & ipſius filia, qvæ ipſi unica erat, ſimili pollice fuit, qvod tum primum obſervatum, cùm Zelotypiâ erga uxorem laboraret, eò qvòd plurimis annis cum ipsô in matrimoniô ſte-

ſterilis vixiſſet. v. Caſp. Bauhin. *de Hermaphrodit. Lib. 1. cap. 10. p. m. 106.*

§. 33.

Ambroſius Paræus qvosdam, qvi naturali jectigatione Capitis continuò moverentur, filium ſimiliter affectum progenuiſſe, annotavit, ubi ex Paræo, *Lib. 23. cap. 22.* allegat Fortunatus Fidelis *de Relat. med. Lib. 3. Sect. 3. cap. 3. p. m. 398.* qvi tamen locus Editioni meæ non reſpondet. *Capitis Jectigatio.*

§. 34.

Primaria qvædam apud Hafnienſes fœmina naſcentem in dextrô ſuô oculô Cataractam ſexageſimô ſeptimô ætatis annô conſpicata, de eâdem deponendâ ſollicitam ſe non oſtendit, apertè faſſa Parenti ſuo idem malum eodem ætatis annô accidiſſe, nec inventum, qvicqvid etiam conaretur, niſi in morte remedium. vid. Act. Hafn. *l. a. p. 174.* Cuidam civi Dresdenſi ante triginta circiter annos Cataracta in dextro oculo, ſed ſine fructu deponebatur; qvòd ipſius filio Anno 1719. ætatis qvinqvageſimo, eodem fato accidebat. *Cataracta.*

35.

Qvinqve filios cœcos ex cœcô Patre natos annotavit Joſephus Lanzonus: Ferrariæ ſcilicet cœcus pauperculus eleemoſynis vivebat, qvi à conjuge qvatuor maſculos ac unam fœminam ſuſcepit, qvi omnes qvinqve gnati orbati lumine orti ſunt. *v. M. N. C. Dec. III. An. 4. Obſerv. 67. p. 154.* ubi qvoqve annectit, narraſſe ſibi Sacerdotem Romandiolum fide dignum, ſe Faventiæ ſurdos filios è matre ſurda natos obſervaſſe. *Cæcitas.*

36.

An morbo hæreditario, an caſui fortuito annumerari debeat exemplum ſeqvens, benevolus Lector judicet. Nimirum *Oculi privatio.*

rum vivebat Dreſdæ ante aliqvot annos Tubicen excellens aulæqve noſtræ primarius, monoculus tamen, nomine Fridericus Sulzius, qvi annô ætatis decimô octavô Inſtrumento muſico Panduræ, ſeu Violino, ab Italis dicto, operam navando prope feneſtram ſtans, â puero, in plateâ exiſtente, clavô ferreô pinnatô è ſclopô petulanter explosô perqve diffractum feneſtræ orbem ipſius oculo dextrô infeliciter ita infixô, ut ſtatim humores effluerent, dicti oculi viſu privatus fuerat. Qvod infortunium pariter ſuo Patri eodem ætatis annô, eodem in oculô, eodemqve modô accidiſſe, hic Sulzius mihi referebat, cum cauſam, cur in Parentis ipſius defuncti effigie, in hypocauſtô ſuſpensâ, propendentes à capite Capilli dextrum oculum obtegerent, ex ipſo qværerem.

§. 37.

Morbi hæreditarii nepotibus,

Qvandoqve etiam morbi hæreditarii à Parentibus non modò in proximos filios, ſed etiam in remotiores & nepotes deſcendunt; nonnulli enim morbis infeſtantur hæreditariis, qvorum nec alteruter parens, nec interdum etiam avus, aut avia ejusmodi morbis fuerunt divexati, ita, ut intactâ intermediâ prole ſeu Patre & matre, &c. eosdem affectus, v. g. Arthritidem, Lithiaſin, &c. jure qvodam ſucceſſionis in Nepotes transferant. Exemplum de Cutis colore refert Johannes de Beverwyck *Theſaur. Sanitat. Part. 2. cap. 2. fol. m. 183.* ſcilicet Mulierem qvandam ex Concubitu cum Æthiope filiam non nigram, ſed albam peperiſſe, ex qvâ tamen filiâ poſtero tempore filius niger ſeu Æthiops natus eſt. Item Nicæum ab albis Parentibus natum fuiſſe nigrum, cujus coloris ipſius avus fuerat. Porrò Byzantinum qvendam fuiſſe, qvi adulteris Æthiopis natâ matre, nihil à cæteris colore differente, ortus, avum regeneravit æthiopem, ex Plinio refert Bruno Seidelius, *de Morb. incurabil. pag. m. 12.* Ex eodem fundamentô fili-

filios vultu utplurimum avum & atavum, non autem parentes referre, dicit Petrus Borellus, *Cent. 1. Obſervat. 7. pag. m. 14.*

§. 38.

Qvæ qvidem ſententia, ſcilicet qvosdam à Parentibus ſanis natos, obſervatâ qvamvis exactiſſimè diætâ ſeu rerum non naturalium præſcriptione, avorum aut atavorum morbis conflictari, nonnullis ideò minimè probabilis videtur. 1.) Qvia, cùm omne agens per contactum agat, impoſſibile ſit, corpus aliqvod agere in patiens remotum, qvin etiam contingat proximum, imò hoc etiam potentiùs. 2.) Illud, qvod efficit tale, eſt magis tale, & per conſeqvens, dum filii parentum proximi poſteros ſubſeqventes ſeu nepotes inficiunt, illos qvoqve morboſos exiſtere debere. Qvibus tamen Objectionibus ſeqventi modô olim in Collegio Pathologico ita reſpondebat νῦν ἐν ἁγίοις Johannes Bohnius, ſcilicet ad 1.) omne agens per contactum agere, ſive mediatum, ſive immediatum, & per conſeqvens Parentum morbos natis imprimi priùs, qvàm nepotibus ratione cauſæ & apparatus. Cui tamen in filiis aliqvid reſiſtit, (robuſtior nempe horum tanqvam parentum textura & rerum non naturalium accuratius regimen, item propter aviæ, v. g. laudabilem admodum conſtitutionem non potuit vim ſuam in filiô exſerere Semen avi morboſum, qvod in Conceptione Nepotis in Matre imbecilliori præſtat,) qvod fortaſſe non fit in Nepote; unde aliqvando contingit, ut cauſa ſeu diſpoſitio illa hæreditaria effectum, qvem non potuit in filiis, producat in Nepotibus. Ad 2.) conceditur, filios eqvidem in ſe continere cauſas morborum, qvibus Avi Nepotes inficiunt; non tamen ſemper ipſos morbos, id eſt, fovere illos qvidem cauſam antecedentem, ſeu apparatum morbificum, non tamen continentem & morbum actu talem. Unde etiam Ratio.

non raro contingit, ſeminium illud morbificum tenello prolis corpori inſitum per plures annos torpidum & ſopitum lateat, anteqvam in hoc Parentum morbos excitet, vel actu producat: cum Experientia teſtetur, nonnullos poſt aliqvot demum annorum decurſum ratione ſtatûs morboſi Parentum æmulos evadere, qvatenus unius Conjugis ſemen alterius ſæpe pravitatem corrigit & obtundit, ut non niſi poſt aliqvot annorum luctam alterum alteri prædominetur & vim ſuam exerat: Cui accedit, qvod rerum non naturalium determinatum moderamen hæreditariorum qvoqve morborum reſuſcitationem ſeu actum ſufflaminetur ac juvet. Imò forſan ipſa conſtitutio naturalis ætatis puerilis ac juvenilis impedit, qvò minus diſpoſitio hæc in actum erumpere poſſit, usqve dum tractu demum annorum aptum evadat corpus, ad morbum hunc vel illum ſuſtinendum. Plura vid. Dermut. de Meara *de Morb. hæreditar. cap.* 10. *p. m.* 291. 293. *ſeq.* Fortunat. Fidel. *de Relat. med. Lib.* 3. *cap.* 4. *pag. m.* 404. *ſeqq.*

§. 39.

Qvomodo propagentur.

Ad propagationem morborum hæreditariorum reqviritur, ut, ſi talis morbus ſoboli communicari debet, parentibus vel actu inhæreat, aut ipſos coitûs fœcundi tempore vexet, vel ejus ſaltem apparatus ſeu diſpoſitio ad talem morbum inexiſtat; ſiqvidem ad horum morborum propagationem non ſemper morbi præſentia neceſſaria, ſed cauſæ ſolummodò propagatio ſufficiens videtur, qvæ poſt temporis maturitatem, Parentum imbecillitatem aut morbum in liberis excitandi, ſeu ex Parentum arbore morboſâ ſimilem conſtitutionem inſerendi vim habeat, poſtmodum, licet morboſa in parentibus radix remaneat, malumqve parentes nec totaliter, nec partialiter deſerat, in liberis ac nepotibus procreſcentem.

§. 40.

§. 40.

Probè etiam notanda eſt differentia inter morbos hæreditarios & inter connatos, ſiqvidem morbi hæreditarii eqvidem ſunt connati, non autem omnes connati ſunt hæreditarii, ſed accidentarii & qvorum ſemen, principia & cauſæ ægrotanti non ſunt ingenita, ſed aliunde, qvàm ex vitæ principiis, ſemine ſcilicet vel ſangvine, advenerunt; & qvidem vel ipsô generationis aut conformationis tempore, ex occulta Planetarum fixorumqve Aſtrorum influentia, (cui nonnulli non levem morborum generandorum vim attribuendam exiſtimant) vel reliqvó geſtationis tempore, ex alimenti, qvod fœtus in Uterô capit, vitiô, vel à ſitu vitioſô, qvô fœtus ex uterô maternô prodiens varias contraxit deformitates. Præterea etiam qvibusdam Autoribus, v. g. Michaeli Ettmüllero, *Oper. Vol. 1. fol. m. 202.* illi tantùm Morbi hæreditarii dicuntur, qvi fixas in parentibus radices habent, chroniciqve ſunt & difficulter curabiles, v. g. Lithiaſis, Arthritis, Melancholia, Mania, Lues venerea, &c. non ita, qvi à cauſa ſpirituoſâ & volatili magis dependent, ut febres malignæ & acuti morbi, qvi unâ vel alterâ vice Parentes acceſſerunt. *Differentia.*

§. 41.

Qvantum deniqve morboſæ hæreditatis cauſam attinet, ſanè admodum difficilis atqve in obſcurô poſita ea eſt, variasqve apud Autores circa eandem reperimus opiniones, qvæ tamen omnes dictam cauſam vel in ſemine tantum, vel in ſemine & ſangvine ſimul qværunt; dum alii cum veteribus ſeminis utriusqve in generatione commiſcelam, alii cum Helmontiô Archeum ſeminalem, alii cum Ferneliô ſemen & ſangvinem maternum, alii cum Laurentiô non ſangvinem maternum, ſed ſolum ſemen, alii cum Qvercetano ſalis vitium de- *Cauſa.*

defendunt, vid. Dermut. de Meara *l. a. cap. 2. usqve ad 10. à pag. 247. usqve ad 290.* Petr. Borell. *Cent. I. Obſ. 7. pag. m. 13.* Fortunat. Fidel. *Lib. 3. cap. 3. p. m. 398.* Joh. de Muralt. *M. N. C. Dec. II. An. 8. Obſ. 12. Schol. pag. 48. ſeq.* Chriſt. Franciſc. Paullin. *de Theriac. cæleſt. p. m. 163.* Et juxta Mich. Ettmüller. *l. a. fol. 203.* reverà nihil materiale fermenti vel ſeminis morboſi transplantatur in fœtum, ſed generatio morborum hæreditariorum conſiſtit in certâ diſpoſitione ſpirituum ad hunc vel illum morbum, qvæ in formatione tribuitur partibus, ratione cujus ſucceſſivè generantur iſti morbi, qvales fuerunt in parentibus.

§. 42.

à Lacte nutricum. Non autem tantum à ſemine & ſangvine, ſed etiam à lacte matrum vel nutricum morbos hæreditarios in infantes propagari poſſe, docet Johannes Baptiſta van Helmont. *Tract. Infantis Nutritio ad vitam longam Oper. fol. m. 477.* ſunt, inqviens, multa lactis crimina, occultiori tabo pernicioſa. Nimirum nedum Lues Veneris, lepra, peſtes, febresqve, contagio infames ſuguntur à nutricibus, verum etiam inuritur puero â cunis propenſio morboſa nutricum, non ſecus, ac ſi hæreditaria eſſet. Certè Character in vitam deplorabilis. Novi qvendam Præſidem ſextâ ſanâqve prole beatum, cui ſeptima (qvod nutrice aleretur renum calculo ſubnoxia) luctuoſa lithiaſi anno ætatis ſuæ decimô tertiô, tertiâ ſectione, ſub lithotomô finivit. Deniqve] non ſat eſt, morbos materiales lactis, occultas tabes morborum radicesqve hæreditarias per lac in ſugentem transplantari & pertinaciſſimò in vitam incorporari: verùm etiam vitiorum qvorumcunqve ſementa moralia, cum lacte intrò penetrant ac in vitam perſeverant. Obſervavi ſic nutricem ſalacem, furtivam, avaram, iracundamqve ſuam fragilitatem transtuliſſe in pueros. Sic inſolita in familias ſtupiditas,

tas, ira, dementia, multaqve animi pathemata (etiam præter defectûs morales) dudum ſomniantia, ac tandem dierum ſub maturitate explicata prodeunt, à nutricibus mendicata & per lac propagata. Hæc Helmontius.

§. 43.

Ex Semine ſ. n. homo.

Qvandoqve p. n. bruta & monſtra.

In brutis aliqvid humani.

Ex Semine humanô homines, ex brutali bruta, & qvidem ejusdem ſpeciei, ſecundum naturam generari, per ſe notum eſt; referunt tamen nobisqve perſvadere conantur nonnulli Autores, aliàs fide digni, qvandoqve contra naturam non ſolum à brutis differentes inter ſe ſpecies, ſed etiam homines, imò ab ipſis etiam hominibus qvandoqve bruta produci; ſi qvidem primò occurrunt bruta monſtroſa, aliqvid humani præ ſe ferentia; qvale deforme monſtrum vacca enixa eſt in Pago Cleisdorff, diſtante tria milliariâ â Pabenbergâ; qvod pedes habuit qvatuor vitulinos, caput humanum virile, atrâ barbâ, geminis auribus humanis & modicis capillis, pectus item humanum & mammoſum, vid. Joh. Georg. Schenck. *Hiſtor. monſtror. n. 75. pag. m. 104.* Veronæ Anno 1254. Eqva pullum eqvinum peperit, cætera qvidem eqvum, ſed humanâ planè facie, vid. Ambroſ. Paræi, *Lib. 24. fol. m. 541.* qvi etiam *fol. 558.* depingit nefrendem Sue editum, qvi capite, facie, pedibus manibusqve humanis, reliqvô totô corpore ſuillum fœtum exprimeret. Item Anno 1564. Bruxellæ Sus peperit ſex nefrendes, qvorum primus monſtrum erat, capite, facie, interioribusqve pedibus & Omoplatis hominem referens, reliqvô totô corpore nefrendem. Luneburgi monſtrum è ſcrofâ natum eſt Anno 1523. cujus caput hominis erat facies, longum porrectum naſum habebat, in vertice glabrum & depile, inſtar raſi monachi, & coronam, veluti in monachis conſpicitur, collumqve gruis: brachia, femora, pedes, manusqve prorſus humanas habebat, vid. Joh. Wolff. *Lect. memorabil.*

Tom.

Tom. II. Centenar. 16. *fol. m.* 191. in qvô & aliis Autoribus plura ejusmodi monſtrorum exempla reperire licet.

§. 44.

Ex brutis diverſæ ſpecies.

Deinde bruta alias brutorum ſpecies generâſſe leguntur, v. g. Eqvam Vitulum peperiſſe, refert Iſibordus ab Ameluxem *Breviar. Rer. memorab. Obſ.* 3. *M. N. C. Dec. II. An.* 4. *Append. p.* 156. In exercitu Xerxis, qvem adverſus Græciam contraxerat, Eqvæ partu leporem editum conſtat, juxta Valer. Maxim. *Lib.* 1. *cap.* 6. *Extern. n.* 1. *p. m.* 74. Prope Cronæburgum vacca unà cum Vitulô etiam triginta catulos in vulvâ habuiſſe fertur. v. Act. Hafnienſ. *Vol. II. Obſ.* 2. *p. m.* 3. *ſeq.* Ad Sinueſſam bos eqvuleum peperit, juxta Jul. Obſeqvent. *de Prodig. n.* 33. *p. m.* 29. de Bove ſerpentem enixâ Johannes Wolfſius, *l. a. Tom.* 1. *fol. m.* 682. & Joh. Georg. Schenckius, *l. a. p.* 103. ſeqventia referunt: In agrô Senogalienſi in Piceno, bos qvædam ſerpentem peperit miræ magnitudinis, capite erat groſſiori, qvàm vituli, collô longo ad menſuram ulnæ, corpore canis ſimili terete & longiore. Hunc editum cùm bos converſa reſpexiſſet, magnoqve mugitu editô exterrita, an fugere vellet, erectus ſerpens ſubitò poſterioribus cruribus caudâ circumdatis ad ubera Os admovit, tam diu ſugens, qvoad lac inerat uberibus. Deinde bove relictâ ad ſylvas vicinas aufugit. Ubera poſtmodum & ea crurum pars, qvam ſerpens caudâ tetigerat, veluti aduſta nigraqve diutius permanſerunt. Hoc paſtores (nam in armento bos erat) ſe vidiſſe affirmârunt, bovemqve vitulum poſtea peperiſſe. Ad Senueſſam bovem eqvuleum peperiſſe idem Schenckius, *pag.* 102. ex Livio refert. Sic Ovis non ritu naturæ, agnum, ſed leonem peperiſſe dicitur. v. Lud. Cœl. Rhodigin. *Lect. antiqv. Lib.* 13. *cap.* 14. *f.* 482. Fort. Licet. *de Monſt. Lib.* 2. *c.* 68. *pag. m.* 231. it. Claud. Ælian. *Hiſtor. Lib.* 1. *cap.* 29. *fol. m.* 379.

§. 45.

§. 45.

Qvoad exempla hominum ex brutis natorum, Annô 1597. in Burgies, Hiſpaniæ locô, Vacca marem & fœminam humanos fœtûs ſuis membris appoſitè formatos & diſtinctos enixa proditur; Qvos fœtûs ad ſacri fontis Characterem nullô modo admittere voluit Archiepiſcopus ejusdem loci, uti ex Jacobi Franci Relation. hiſtor. recenſet Johannes Georgius Schenckius *Hiſtor. Monſtr. p. m. 104. ſeq.* De Paſtoris cum Capellâ initu deqve inde natô monſtroſô fœtu ſeqventem hiſtoriam refert Ludovicus Cœlius Rhodigin. *Lection. antiqv. Lib. 25. cap 32. fol. m. 984.* Fuiſſe, inqviens, apud Sybarim Paſtorem, nomine Crathin, comperi, qvi in venerea proclivior Capellam (ſicuti ei viſam) omnium formoſiſſimam deperire amplius cœpit, cùmqve libidinis incentivô acriùs exſtimularetur, eandem mirè prorſum inibat, ac freqventer, demumqve uti amîcam gratè amplexabatur, nec citra ſvaviationem crebram. Qvin capellarius amator, qvibus Illam capi præcipuè opinabatur, munuſcula identidem objiciebat, pabulum videlicet lætius & amænius, ut qvò etiamnum ſvavior illi fieret anima, qvam labellis labella implicando fortèqve proſerpentem etiam reddendo beſtiam haurire univerſim ac medullitiùs affectabat; inſuper ſtibade accubitisqve molliculis haud neglectis, qvibus velut nympha decumberet, qvieti operam impertiens. Interim qvi fuit caprarius ductor ac ceu anteſignanus hircus, hæc contemplatus, neglectui haudqvaqvam ſibi cenſuit habenda, Zelotypiâ concitatus tanqvam œſtrô vehementiore. Sed apertâ vi imparem ſe conjectans diſſimulandum doloris acerbitatem tantiſper eſt arbitratus, donec ulciſcendi commodior præſtaretur occaſio, qvæ & oblata mox eſt. Dormientem qvippe conſpicatus ſubſidendi locum arripuit ſtatim, ac qvantô maximè valuit impetu, in hoſtem irruens, ſynciput ei

Homines ex brutis.

alliſit. Ex concubitu autem brutino natum ferunt Infantem cruribus matrem qvi referret, facie verò patrem. vid. etiam Claud. Ælian. *de animal. Lib. 6. cap. 42. fol. m. 133. ſeq.* In Diecœſi Bergenſi, oppido Skaanewii, A. 1640. Capra peperit fœtum humanâ facie, brachiis, oculis, naſo, ore, genis, fronte & flavô capillô Capitis, planè his partibus ſimilem fœtui humano, niſi qvòd Ungulæ in digitis manuum pro Ungvibus eſſent, &c. v. Thom. Bartholin. *Cent. 1. Hiſtor. 86. p. 123. ſq.* Tarqviniis porcum cum ore humano genitum annotavit Julius obſeqvens *de Prodig. n. 37. p. m. 35.* De Caprâ fœtum humano analogum mortuum & ſimul caprum pariente ſeqventem Obſervationem communicavit Gabriel Clauderus, *M. N. C. Dec. II. An. 7. Obſ. 171. pag. 328. ſeq.* Anno 1688. in Pagô Schlehenhayn Capra, qvæ anteà aliqvoties pepererat fœtus ſuo generi conformes, modoqve â naturâ inſtitutô, excludit fœtum mortuum, humano qvoad plurima ſimillimum, ſcilicet penitus nudum & qvoad cutem album; caput rotundum rotundas gerebat aures; loco oculorum foveæ præſentes aderant, ut ita plenariam nondum obtinuerint perfectionem; vel fœtus aliqvot jamjam diebus in Uterô erat mortuus; ſiqvidem poſticaſui parte ad putredinem inclinabat; pedum & manuum vel qvatuor pedum extremitates ad caprinam ferè accedebant figuram. Partus alter, genuina nimirum capra, elapsâ horâ unicâ priorem inſeqvebatur, & qvidem vivus, pauciſſimis tamen poſt diebus moriebatur. In Belgiô fuit nefarius qvidam, qvi Vaccæ ſe commiſcuit. Poſt viſabos prægnans & poſt aliqvot menſes edere maſculum fœtum, non vitulum, ſed puerum: adfuere non unus, deqve matris vaccæ cadentem utero adſpexerunt levatumqve de terrâ nutrici tradiderunt, adolevit puer, baptizatus & inſtitutus Chriſtianæ vitæ præceptis, pietati ſe addixit, & pro patre ſeriò pœnitentiæ

va-

vacavit operibus: homo qvidem perfectus, ſed qvi ſenſit in animô propenſiones vaccinas, paſcendi prata & herbas ruminandi; v. Martin. Delrio *Diſqviſit. magic. Lib. 2. Qv. 14. pag. m. 173.* vid. etiam Caſp. Bauhin. *de Hermaphrodit. Lib. 1. cap. 10. p. m.* 108. *ſeqq.*

§. 46.

Ex brutis maſculis & feminis humanis, item ex mare & feminâ hominibus, pronatarum beſtiarum vel monſtrorum exempla, ut qvædam adducamus, Nobili cuidam Venationis gratia feſtos dies prophananti ex Uxore natam Prolem caninô rictu & auribus braccorum (ut vocant) more flaccis ac dependulis, refert Martinus Delrio, *loc. alleg. p. m. 175.* Anno 1493. genitus eſt ex muliere & cane fœtus, qvi ab umbilicô ſurſum verſus humanam, id eſt, matris effigiem integrè referret, inde verò deorſum patrem, id eſt Canem. Qvod monſtrum depingit Ambroſius Paræus, *Lib. 24. cap.* 12. *fol. m. 558.* Ejusmodi exemplum ex relatione refert Thomas Bartholinus, *Cent. 5. Hiſt. 87. p. m.* 166. *ſeq.* Pro verô, inqviens, mihi narratum fuit, in aulâ Ducis Montmoranci in Gallia, ex Cane filiam natam cuidam feminæ (qvæ cum Cane Melitenſi in lecto luſitare conſveverat) eleganti formâ & matri ſimiliorem, qvàm patri; nam nihil caninum præ ſe ferebat, niſi, qvòd in lectô ſe volutaverit; Mater cum Cane rogo adjudicati. Filia vero Viro nupſit, qvi cùm inter domeſtica litigia Canem ipſi patrem exprobraſſet, ad mortem compulit. Romæ, Alexandro Pontifice claves Eccleſiæ moderante, mulier ex Canis concubitu ſemicanem enixa traditur. v. Joh. Lang. *Epiſt. Medic. Lib. 2. Epiſt. 8. pag. m.* 167. In Villa Nempſcha Anno Domini 1488. mulier uxorata Canes duos, deinde in craſtinum tres alios murium magnitudine, non tamen omnes enixa eſt vivos. v. Sim. Majol. *dier. Canicular. Tom. I. Colloqv. 3. fol. m. 42.* Opilio- *Beſtia ex homine,*

nis Uxorem, qvæ rem habuit cum Moloſſo, duos Catulos ex eô ſuſcepiſſe refert Iſibordus ab Amelinxem. v. *M. N.C. Dec. II. An. 4. Append. pag.* 193. ubi Ch. Franc. Paullini Ancillam Schwabſtettenſem à Cane Anglicô imprægnatam tres peperiſſe catulos annectit. Attilam Cane patre natum fingit Roccus Arminenſis Patavinus. v. Th. Bartholin. *de Unicorn. cap. 2. p. m. 24.* De his & aliis Exemplis vid. Chr Fr. Paullin. *Cynograph. Sect.* 1. *cap.* 3. *pag. m. 59.* Georg. Horn. *Hiſtor. natural. Lib.* 2. *cap.* 19. *p.* 152. De Cane ex Muliere natô ſeqventem adducit Obſervation. Cornelius Stalpart van der Wiel, *Obſerv. rarior. Cent* 1. *Obſ. 72. pag. m. 309. ſeq.* Eliſabetha Tomboy, inqviens, Obſtetrix eduxit 21. Septembris Anno 1677. è cujusdam Uterô caniculam qvandam membranis ſuis cinctam viventemqve, ſed pilis carentem, nec non omnibus ritè formatis abſolutam membris atqve minori digito magnitudine parem. Hunc autem minus humanum abortum etiamnum calentem illa continuò ad ædes mei fratris, Johannis Stalpart van der Wiel, detulit. Ipſa autem mulier nihilominus gravida permanſit, ac poſt qvatuordecim hebdomadas ſanum admodum ac bene natum, nec non etiamnum viventem peperit filium. Monſtrum, ſeu beſtiam, per ſuperiora navigii hinc inde curſitantem, Capræ figurâ, mulierem Leidenſem prope Promontorium bonæ ſpei, jam in Indias navigaturam enixam eſſe, ex Literis Oligeri Jacobæi refert Th. Bartholinus *Act. Hafn. Vol. III. Obſ. 59. p. m. 97.* Narrat etiam Caſtaneda in Annalib. Luſitaniæ, mulierem ob qvoddam crimen in Inſulam deſertam navi deportatam; cùm ibi expoſita fuiſſet, eam ſimiorum, qvibus freqvens locus, agmen circumſtetiſſe fremebundum, ſic perveniſſe unum grandiorem, cui reliqvi locô ceſſerint, ab hoc mulierem blandè manu captam in antrum ingens abductam, eiqve cùm ipſum, tùm cæteros copiam

po-

pomorum, nucum, radicumqve variarum appoſuiſſe, & nutu, ut veſceretur, invitaſſe; tandem â ferâ coactam ad ſtuprum: facinus hoc multis diebus continuatum, adeò, ut duos ex ferâ liberos ſuſceperit; ita miſeram victitaſſe per annos aliqvot, donec Deus miſertus navim eò Luſitanam detuliſſet. Cumqve milites in terram aqvatum ex proximô ad antrum fonte exſcendiſſent, abeſſetqve fortè fortuna ſimius, fœminam ad inviſos diu mortales accurriſſe & accedentem ad pedes ſupplicaſſe, ut ſe facinore & calamitoſiſſimâ ſervitute irent ereptum, adſentientibusqve & caſum mirantibus illis, eam cum ipſis navim aſcendiſſe. Sed ecce tibi ſimium ſupervenientem, inconditis geſtibus & fremitibus conjugem non conjugem revocantem, ut vidit vela ventis data, concitô curſu de liberis unum matri oſtentat, minatus, ni redeat, in mare præcipitaturum: nec ſegniter fecit, qvod minatus. Tunc recurrit ad antrum & eadem velocitate ad littus rediens oſtentat alterum, minatur, & demergit: ſubſeqvitur & ipſe furens, tamqve diu navim natatu inſeqvitur, donec undæ natantem vicêre. Rem totâ Luſitaniâ teſte notiſſimam, & à Rege mulierem Uliſſiponæ addictam ignibus qvorundam precibus vitâ impetratâ, lethum cum clauſtrô perpetuô commutaſſe. v. Martin. Delrio *Diſqviſit. magicar. Lib. 2. qv. 14. p. m. 172.* De muribus vivis à muliere gravidâ editis apud Philippum Salmuthum *Cent. I. Obſ. 62. pag. m. 39. ſeq.* hanc legimus Obſervationem: Mulier qvædam gravida, cùm tempus juſtum & debitum pariendi, nonus ſcilicet menſis, adveniſſet, enixa eſt qvinqve vivos mures, qvi ex Uterô mulieris intra manûs obſtetricis exſilientes, in hypocauſtô hinc inde, aliorum murium more, diſcurrunt. Horum qvatuor ab adſtantibus ſtatim interfecti ſunt; qvintum autem in angulô vel rimâ parietis hærentem felis, qvæ tum fortè fortuna in hypocauſtô la-

latitabat, comprehendit & devorat. Idqve Egræ contigiſſe, Medicus qvidam Noribergenſis Jenam ad Fridericum Scroterum Anno 1596. perſcripſit. Item glis à puerpera editus legitur apud Th. Bartholinum Hiſtor anat. *Cent. 1. Hiſtor. 10. pag. m. 19.* ſcilicet Fœmina qvædam primaria Helſingoræ, de tempore partûs certa ad puerperium omnia componit, conductâ Obſtetrice, inſtructis cunis, adornatis crepundiis, faſciis ligatis, votis Genitæ Mamæ nuncupatis. Sed tumidus venter ultimô menſe ſubſidere viſus, qvem tamen, ne famam de ſe ſparſam imminueret, farctis veſtibus in ſolitam amplitudinem auxit. Inſtante partûs momentô, prægreſſis conſvetis parturientium doloribus, enixa eſt animalculum Gliri grandiori ſimillimum, qvod magnô adſtantium feminarum ſtupore ingenti celeritate antra cubiculi petiit, nec amplius viſum. Noluit etiam Bartholinus certam fœminarum fidem ſuſpectam reddi, qvia monſtroſos fœtûs multorum experientia confirmat. Plura ejusmodi exempla de avibus, muribus, ſerpentibus, bufonibus, aliisqve animalibus cum & ſine fœtu à mulieribus natis congeſſit Cornelius Stalpart van der Wiel, *Obſerv. rarior. Cent. I. Obſ. 72. Schol. pag. 312. ſeqq.* Reges Gothos ex Ursô & Virgine nobili natos eſſe, narrat Saxo Grammaticus. Nam in agrô Svecô Urſus Virginem rapuit, & cum eam oppreſſiſſet, prægnantem reddidit. vid. Franc. Torreblanc. *de Magia Lib. 2. cap. 31. & 29. pag. m. 260.* vid. etiam Caſp. Bauhin. *de Hermaphrodit. Lib. 1. cap. 10. pag.* 110. *ſeq.* Attamen non Urſum, ſed Urſi ſeu Biornonis nomine inſidiatorem & raptorem fuiſſe, cum Stephaniô credit Thomas Bartholinus *Cent. 5. Hiſtor. 87. pag. m. 166.* ubi etiam ex Sabellicô ſub Martino IV. illuſtrem feminam Urſum peperiſſe refert, eò, qvod ſtatuas & picturas Urſorum freqventiùs conſpexiſſet. Nigrum Cattum, poſteà igne combuſtum, ex Dæmone fœmi-

nam

nam qvandam Gadelheimenſem peperiſſe, refert Iſibordus ab Amelunxen, *Breviar. Rer. memorabil. Obſerv. 3. vid. M. N. C. Dec. II. An. 4. Append. p. 186.* ubi Chriſtianus Franciſcus Paullini non modò ſimile exemplum de fœminâ canem felemqve pariente, ſed etiam alia plura adducit. vid. etiam ejusdem *Cynograph. Curioſ. Sect. 1. cap. 3. p. m. 57.* Buſonem Mulier ad Laodunum dicitur peperiſſe, vid. Johan. Bodin. *de Magor. Dæmonom. Lib. 2. cap. 8. p. m.* 218. Nobilis qvædam fœmina in ditione Epiſcopatûs Conſtantienſis, oppidulô Sempach, Anno 1274. horribilem edidit in lucem fœtum, ſcilicet Leonem, capite humanô. vid. Joh. Wolff. *Lection. Memorab. Centen.* 13. *fol. m. 448. &c.*

§. 47.

Circa hæc & alia ejusmodi exempla ratione Cauſæ varias fovent Autores ſententias, dum nonnulli talem extraordinariam generationem, tam in hominibus, qvàm brutis, matris phantaſiæ vel impreſſioni adſcribunt, qvod in labiis leporinis aliisve vitioſis conformationibus & partubus monſtroſis concedi poteſt; an verò fœmina ex freqventiori ſtatuarum & picturarum urſorum conſpectu Urſum vel aliam beſtiam parere poſſit, uti modò ex Thomâ Bartholinô adduximus, res altioris indaginis eſt. Interim dicit Oligerus Jacobæus: certè ob imaginem humanam brutorum phantaſiæ obverſantem, imprimis veneris conceptûsve tempore, vi imaginationis, fœtûs à brutis editi ſunt, hominis figura induti. Et forſan eodem modô, ob imaginem bruti beſtiam ſeu monſtrum qvoddam ex promontoriô bonæ Spei, Capræ figurâ, mulierem qvandam peperiſſe putat. *Act. Hafn. Vol. III. Obſ. 59. pag. m. 98.* Et Nicolaus Blegny, *Zodiac. med. Gallic. An. I. Mart. Obſ. 4. pag. m. 60.* Monſtrorum generationis maximè & evidentem & communem cauſam eſſe fortium idearum conceptionem

Cauſa.

An phantaſia?

onem ſtatuit, ubi etiam poſt mentis ſuæ explicationem ita concludit: Inde eſt, qvod ſi primis conceptionis diebus qvorundam Objectorum monſtroſorum fortes impreſſiones mulieres admittant, ſive realia ſint, ſive phantaſiæ producta, monſtra ſine dubio edituræ ſunt, &c. vid. etiam Fort. Licet *de Monſtr. Lib. 2. cap. 42. p. m.* 156. *ſeq.* qvi ibidem in præcedentibus & ſubſeqventibus capitibus varias monſtrorum cauſas monſtrat, Nic. Blegn. *Zodiac. Med. Gall. An. 3. Mart. Obſerv.* 19. *p.* 97. Joh. Helwig. *Obſ. 5. Schol. p.* 15. *ſeq.*

§. 48.

An Pater excludendus.

Nonnulli tamen in ejusmodi generatione extraordinaria Patrem ſeu genitorem non penitus excludunt, ſiqvidem Thomas Campanella *de ſenſ. rer. Lib. 7. cap.* 11. *pag. m.* 311. *ſeqq.* talem effectum in Viro, v. g. à rabidô cane demorſo, Spiritui canino per morſum homini communicato adſcribit, ſtatuens, ardentem ſpiritum humoremqve in vulnere à Cane derelictum paſſim augeri & temperamentum vincere; ſicut modicum coagulum lac multum, inqve ſeipſum convertit. Qvapropter Spiritus adeò afficitur, qvod obliviſcitur, eſſe humanus, imaginaturqve eſſe caninus. Motiones enim paſſionesqve caninæ in eô prævalent imaginantemqve vim caninam faciunt. Et veluti modicum ſemen frumenti terram multam mutat in frumentum, ſic caninus ille ſpiritus modicus operatur vehementiâ ſuâ immutante temperiem ſenſumqve in ſe. Itaqve patiens credit, ſe eſſe canem, & jam canis eſt intrinſecus, non autem in figura: nam ſicuti mutatur in Corpore Canis cibus & ſangvis in Spiritum caninum; ita & in Corpore noſtro, dum caninum ſemen ſic potens eſt. Mens autem à Deo nobis indita patitur eadem paſſione & credulitate, qvia eſt involuta Spiritu patiente & credente, ſe canem eſſe. Generant qvidam catulos, qvoniam caninus factus eſt ſpiritus ipſorum, ergo ex ſe-

ſemine canes format; ſicut ſemen hominis in Utero format hominem, qvoniam ejus ſpiritus in ſe retinet ideam genitoris, & veluti nutriebat & vivificabat & ſentiebat & operabatur in genitore, ſic agit & operatur in Uterô, ergo & ſimilem genitori fabricatur. Sic etiam Spiritus caninus operatur, qvod & ſicut in Cane operabatur, & nutrit, & generat, & latrat, & omnia agit juxta ideam ſuam. Granum frumenti de terrâ ſibi diſſimillima frumentum facit; qvoniam adeptô vigore agit, qvod & ſicut agebat in frumentô innata vis illius, & ſicut fecerat herbam ſpicam & granæ, ita nunc facit in terrâ, & qvocunqve idea transfertur, ibi ſimile producit; Et Gallinæ ovum ſub fimo & ſub columbâ, facit Gallinam, cujus ideam habet; ſic Spiritus caninus convertit alienum in caninum & deinde canes generat, &c.

§. 49.

Nonnulli ejusmodi fœtûs, inprimis in aliam ſpeciem degenerantes, à Dæmone incubô & muliere generari ſtatuunt, uti Iſibordus ab Amelunxen fœminam Gadelheimenſem ex Dæmone nigrum Catum peperiſſe ſcribit, *v. M. N. C. Dec. II. An. 4. App. pag. 186.* Dubius etiam eſt Oliger. Jacobæus, annon fœmina illa, qvæ prope Promontorium bonæ ſpei, beſtiam inſtar capræ monſtroſæ peperit, cum diabolô rem habuerit, cui ſæpius, qvàm divino Numini precibus ſuis litaverat. v. *Act. Hafn. Vol. III. Obſ. 69. pag. 98. ſeq.* De Urſô ex fœminâ natô idem judicat Franciſcus Torreblanca *de Mag. Lib. 2. cap. 31. p. m. 260.* Qvod ſi qvando, inqviens, accidit, potiùs ex Muliere & Incubô dæmone urſi forma, qvàm ex muliere & urſô natos exiſtimo. De puerô poſt nefandum coitum ex vaccâ natô, cujus ſupra ex Martini Delrio *Diſqviſit. Mag. p. m.* 173. mentionem feci, ita pergit dictus Autor: Qvid de hoc ſentiendum? Nonne hominem eſſe; plane credi- *An à Dæmone?*

diderim, ſed ex vaccâ matre natum abnuo; qvid ergo? Diabolus peccati illius gnarus & impulſor, mox vaccam prægnantem fecit videri: cùm voluit, aliunde infantem ſurreptum attulit, & vaccæ parturienti, qvæ vento gravida erat, puerum ſic ſuppoſuit, ut â vaccâ fundi videretur. Hinc nata opinio: & puer perſvaſus, ſe vaccæ filium matris putatæ propenſiones hauſit imaginando.

§. 50.

An à Semine differente?

Alii tales fœtûs â differentium ſpecierum brutorum vel hominis cum brutis nefandò & illicitô coitu diverſorumqve ſeminum commiſcelâ derivant, qvalia exempla hactenus jam aliqvot adduximus, v. g. de infante à caprâ poſt Coitum cum paſtore, ex Lud. Cælio Rhod. *Lib. 25. cap. 32. fol. m. 984.* de Puerô è vacca natô, ex Delrio *Lib. 2. Qv. 14. pag. 173.* de Opilionis uxore poſt Coitum cum Moloſſo duos catulos pariente, v. *M. N. C. Dec. II. An. 4. App. pag. 193.* it. de Ancillâ â cane Anglicô imprægnatâ & tres catulos pariente. De filiâ ex fœminâ & Cane Melitenſi, v. Th. Bartholin. *Cent. 5. Hiſt. 87. p. m. 166. ſeq.* vid. etiam Joh. Lang. *Epiſt. medic. Lib. 2. Epiſt. 8. p. m. 167.* de infantibus ex muliere & ſimiô natis, vid. Mart. Delrio *Diſqviſit. mag. Lib. 2. Qv. 14. p. m. 172.* de Regibus Gothis ex Urſo & Virgine ortis, v. Fr. Torrebl. *de Mag. Lib. 2. c. 31. pag. 260. &c.* ut de aliis hactenus allegatis exemplis taceamus, qvæ pariter ex ſimili coitu derivari poſſe videntur, uti Gabriel Clauderus circa capram fœtum humano analogum parientem, *M. N. C. Dec. II. An. 7. Obſ. 171. p. 328. ſq.* innuit; Ille, inqviens, qvi è nihilô omnia creavit, juſſit per imperioſum ſuum: Creſcite & multiplicamini, in primâ rerum creatione creaturas qvascunqve, ut ſimilis ſimile generando ſuum genus conſervet, & augeat; qvod etiam plerumqve ita peractum & peragitur hucusqve. Accedit tamen dolor!

lor! aliqvando malitioſô Diaboli dolô, ut abominabile illud peccatum, qvod Sodomæ juſta ira divina pluviâ igneo-Sulphureâ puniebat, à ſemibrutalibus iſtis libidinis mancipiis exerceatur. Cujus generis hiſtoriam eſſe ſtatuit, qvam de caprâ fœtum mortuum, humano, qvoad plurima ſimillimum, pariente ibidem recenſet. Ex ejusmodi tamen Seminis commiſcelâ non tam hominem, qvam monſtrum generari credit Franciſcus Torreblanca, *l. a.* ex homine, inqviens, & ferâ non naſcitur homo, ſed monſtrum, ut ex hyænâ & lupô thoes; ex eqvâ & aſino mulus, & ex aliis ſpecie diſcrepantibus animantibus Leopardi, Panthera & aliæ hybrides. Qvia ferinum ſemen perfectionis illius expers eſt, qvæ ad tam nobile animæ domicilium reqviritur, ut non male Manil.

Permiſcet ſæpe ferarum
Corpora cum membris hominum, non ſeminis ille
Partus erit, qvid enim nobis commune feriſqve.

§. 51.

An verò omnia hactenus recenſita exempla fidem mereantur, ipſe Ludovicus Cœlius, Hiſtoriam de Leone ex Ove natô ex Vetere autore fidei integræ & gravitatis non dilutæ referens, dubitandi occaſionem præbet, dum eandem adeò miram judicat, ut vix non ficta & de ingeniorum Græciæ afflatu producta videatur. Et Johannes Baptiſta de Lamzweerde, *Hiſtor. natural. Molar. Uter. cap. 26. & 27. pag.* 327. usqve ad 337. de hac materiâ prolixè agens, non ſolùm tales hiſtorias inter illos effectûs, qvi ex nimiâ credulitate emergunt, & qvibus gravium virorum autoritas veriſimilitudinem creat, recenſet, ſed etiam miratur excellentiſſimum Bartholinum tam inſolitam puelli ex belluinâ copulâ producti generationem ex aliorum relatione ſuis Obſervationibus inſeruiſſe, cùm ille *Dubium de veritate.*

 ſen-

ſententiam de Ovis humanis, ut probabiliorem, amplectatur, qvæ ejusmodi inſolitis generationibus impoſſibilitatem imponit. Qvam impoſſibilitatem dictus Autor inter alia hoc argumento defendit, qvòd cùm Ovum, docente Harveô, non aliunde procedat, qvàm à fœminâ, ac in ipsô totius animalis compendium contineatur, non poſſit aliud animal ex illo ovô produci, qvàm qvod in eô delineatum eſt, etiamſi aſperſione peregrini ſeminis maſculini irroretur; qvia ſeminis maſculini particulæ fermentativæ juxta illam ſententiam ſolummodò particulas ovi rore fœcunditatis imbuunt, easqve primò actuando primitivum Vitæ motum afferunt, & non de novô particulas in ovô delineatas peregrinis figuris deſcribunt, &c. Et *pag.* 333. pergit idem: Generationes hominum ex vaccis aut eqvabus vel aſinabus æqvè fabulas ſapiunt, ac illæ, qvæ de homine cum avibus aut piſcibus commixtô referuntur; nam ſi conſideremus, in ſemine humanô, juxta Hippocratem, recentiores & naturæ veritatem, totius hominis, in vaccinô vaccæ vel bovis, in eqvinô eqvæ, in aſininô aſini, in canino canis compendium omnium partium delineationem contineri, qvâ ratione mens ſana poterit fieri tam credula, ut apertis mendaciis aſſenſum præbeat, nam ex talium ſeminum commixtione neceſſariæ ſingulorum animalium delineationes ſe mutuò delebunt. Hac manifeſtâ rationis evidentiâ graviores Viri convicti confugiunt ad Diaboli effaſcinationes, qvibus bovem, ut prægnantem puerumqve enitentem adſtantibus apparere facit; ſed potius Autoris judicio ad Deum confugiendum erit, ſi auctoritatem virorum gravium, tales Hiſtorias referentium conſervare velimus, nam ille ſolus infinitâ ſuâ potentiâ ordinarium naturæ curſum variis immutare poteſt modis, & ex Vaccâ puerum & ex cane puellam ſuſcitare, ut ex talium prodigioſorum partuum aſpectu & rumore deperditorum hominum

num extrema laſcivia gliſcentium abominationes abominentur & divinæ humanæqve Vindicis legis timor mortalium cordibus incutiatur, ne crebrius in tam horrendas commixtiones ruant. Tandemqve concludit Lamzweerde ex ſemine humanô in Uterum femellæ brutæ injectô generationem non ſolùm ex cauſis concurrentibus, ſed ex intrinſecâ ſeminum naturâ, juxta ordinarium naturæ curſum, eſſe impoſſibilem; Et nulla animalium perfectiorum Semina in uterô muliebri virtutem plaſmaticam exercere poſſe. De Monſtrorum cauſis videatur eti m Johannes Conradus Peyerus, *M. N. C. Dec. II. An. 3. Obſerv. 163. p. 310. ſq.*

§. 52.

Qvid autem de Incubis (qvorum modò mentionem fecimus) & Suc-Incubis, deqve eorum concubitu, & an ex eodem proles naſci qveat, & de aliis ejusmodi fabulis diverſimodè ſentiant Autores, vid. Martin. Delrio *Disqviſit. magic. Lib. 2. Qv. 15. pag. m. 175. ſeqq.* Franc. Torreblanc. *de Magia Lib. 2. cap. 30. p. m.* 251. *ſeqq.* 257. Sim. Majol. *Dier. Canicul. Colloqv. 2. fol. m. 29.* Caſp. Bauhin. *de Hermaphrodit. Lib. I. cap. 20. usqve ad 29. p. m. 239. usqve ad* 313. Ambr. Paræi *Lib. 24. c.* 16. *fol. m. 562.* Joh. Wier. *Oper. Lib. 2. cap.* 19. *ſeq. pag. 228. ſeqq. cap.* 21. *p. 246. ſeq. cap. 28. ſeq. p. 250. ſeq.* Paul. Zacch. *Qvæſt. med. legal. Lib. 3. Tit. 1. Qv. 8. §. 5. fol. 284. & Lib. 7. Tit. 1. Qv. 7. fol. m. 588. ſq.* Marcelli Donat. *de med. Hiſtor. mirabil. lib.* 4. *cap. 25. p.* 464. Nicol. Venette *dela Generation de l' Homme Part.* 4. *cap. 5. pag. m. 633.* Joh. Conrad. Barchuſ. *Hiſtor. Medicin. Dialog.* 451. *pag. m. 422.* Joh. Caſp. Weſtphal. *Patholog. Dæmoniac. p. m. 79. ſeq.* 81. & 101. *ſeq.* 105. Johan. Frider. Zittmann. *Medicin. Forenſ. Cent.* 2. *Caſ.* 22. *pag. m.* 413. *ſeqq.* Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib.* 1. *Tr.* 3. *cap.* 2. *ſeq. p.* 39. *ſeqq.* — *De Incubis.*

CAPUT V.
De COITU.

§. 1.

Coitus neceſſarius.

QVò autem in Teſticulis elaboratum inqve Veſiculis ſeminalibus aſſervatum Semen virile cum liqvore proſtatarum, intra ſinum muliebrem, mediante Pene, commodè injiciatur, naturæ ordine coitus ſeu cohabitatio conjugalis & conjunctio Maris & Fœminæ reqviritur, ſive juxta Abrah. à Gehema, *Diætet. p.m.59.* Semen per Penem ad propagationem generis humani inter amplexûs licitas emittendum Creatori placuit. Et ſecundum verba Philippi Jacobi Vintheri, *Disput. alleg. cap.* 4. *p.* 12. Ut tanti momenti opus, à qvô generis humani pendet perennitas, magnâ contentione perageretur, complexu utriusqve Sexûs mutuo opus erat, qvo mulier à mare compreſſa fœcundum Seminis virus Utero exciperet, novâqve Sobole parentum fata compenſaret. Neqve tamen ſuperficialis poterat ſufficere contactus, ſed Uteri penetralia profundius intra pelvim recondita Spiritus prolificus luſtrare debuit. Ergo parti alias flaccidæ vim conceſſit altiùs ſeſe erigendi, ut ſinu muliebri demergi, ac Urethræ foramen matricis orificio è Diametro ſe opponere poſſet. Qvod dum fit, Uterum unà qvatit, atqve ex ejusdem vaſis σίμβολον emulget liqvorem, ut utriusqve Sexûs Seminibus ſimultaneâ effuſione commiſtis, futuri conceptus primas qvaſi lineas duceret. Muneris ergò ſui complementum in coitu Penis aſſeqvitur, &c.

§. 2.

Coitus vocabula.

Hunc autem Venereum nonnulli Autores ſingulis vocabulis appellare ſolent, qvibus, qvod Mares vel Fœminæ præſtent,

ſtent, ſpeciatim & magis proprie enunciatur; inire enim dicuntur mares, & poëtica voce, cevere; ac, qvod Martiali familiare, futuere, (& Gallice foutre) v. g. *lib. 9. Epigr.* 42.

Nempe ſemel futuit generaret Horatius ut tres.

Et *lib.* 3. *Epigr. 87.*

Narrat te rumor Chione nunqvam eſſe fututam.

Hinc exfututi Poëtis dicuntur decrepiti & velut officio defuncti, atqve à Venere rude donati. Item ſtuprare, ut contra fœminæ, criſſare, vel Deponenter, criſſari.

§. 3.

Cum autem ad generationem Coitus adeò neceſſarius ſit, non immeritò Jaſon à Pratis *Tr. de Uter. lib.* 1. *cap.* 2. *pag. m.* 26. fabulis anilibus annumerat, qvod refert Averrhoës, ſcilicet vicinam qvandam ſuam in balneô, ſine coitu ſeu virili copulâ concepiſſe, ubi lautorum aliqvis Sperma profudiſſet; Et ſecundum Paul. Zacch. *Qvæſt. med. legal. lib. 9. Tit.* 3. *Qv. 6.* §. 1. *fol. m.* 779. impoſſibile eſt, fœminam poſſe ex Virô concipere abſqve eô, qvod cum Viro per membra generationis ſecundum naturæ inſtitutum copuletur, ac fabulæ ſomnia ac mera mendacia ſunt, qvæcunqve jactantur de Conceptione factâ ex Semine virili in balneô relictô, vel ex ejus effuſione extrà licet prope vaſa muliebria; aliæqve nugæ his non abſimiles. Item Johannes Baptiſta Sylvaticus de hac Averrhoës fœminâ, (probis moribus & fidei integræ, qvæ jurejurando confirmavit, concepiſſe infantem ſemine ex balneô attractô, qvod profudiſſet laſciviens maſtuprator,) ita ſcribit: Mulier illa vel noverat ſemen illud in balneô contentum, vel non: ſi non: qvomodo aſſeverare potuit, ſe ex illô concepiſſe; ſi noverat: cur tam infamis fuit & impudica, ut expectaret, qvod uterum ingrederetur ſemen illud, alioqvin ad ſordes corporis ab-

Sine coitu nulla conceptio.

abluendas ingreſſa. vid. Caſp. Bauhini. *de Hermaphrodit. Lib. 1. cap.* 8. *pag. m.* 88. ubi ita pergit: Hæc Averrhois Opinio ridicula, partim, qvia tale Semen aqvæ copiá ſuffocaretur, partim etiam, qvia Uterus Semen non attrahit, niſi cum voluptate, qvi ſolum vel coitûs vel menſtruorum tempore aperitur. Non minus ridicula hiſtoria Thomæ Aqvinatis dicitur acci-diſſe cuidam puellæ jam pubeſcenti, qvam propter pudoris cuſtodiam in lecto ſuo habebat pater; qvi, cum in ſomnô pollueretur, ſemen ejus ad filiæ matricem deſcendit, & inde puella concepit. Ejusdem farinæ videtur qvoqve ſeqvens Obſervatio Amati Luſitani, *Cent.* 7. *Curat.* 18. *pag.* 711. duæ mulieres Turcicæ vicinæ multis coitibus, incubis & ſuccubis ſeſe contaminabant, polluebantve, qvarum altera vidua erat, altera verò virum habebat. Cæterum qvum ſemel vidua ad Coitum irritata, alteram conjugatam ad Coitum incitaret, & forte eâ horâ à maritô, cum qvo rem habuerat, diſcedentem, ſubcuba eſt facta; qvô in coitu amplexuve, poſt multam frictionem attrectationemve ac Seminis ejaculationem, Uterus ſubcubæ viduæ, ingenti appetentiâ, ſemen non ſolùm mulieris incubantis, ſed virile, non multùm antea in ejus Utero relictum, ſuxit, â qvo ſemine pregnans facta eſt, firmante ipsâ, variis juramentis habilis, &c.

§. 4.

Coitus differentia.

Qvoad ipſum Coitum differunt inter ſe homines & bruta, & qvidem tam ratione temporis, qvàm modi; ſiqvidem pleraqve animalia ſeu bruta non niſi certô atqve ſtatô qvodam tempore ab Orgasmô venereô ſtimulata Coitum exercent, (præter canes, qvos nusqvam Coitum averſari, nec tempus obſervare ſcribit Chriſtianus Franciſcus Paullini, *Cynograph. curioſ. Sect. 1. cap. 3. p. m.* 53.) homines autem qvovis anni tempore ad procreandum apti ſunt; id qvod luxurianti ſpirituum

co-

copiæ hominum, qvi meliori nutrimento aluntur, & majori abundant calore, qvam reliqva animalia, ex Bocone tribuit G. A. Herfeld *de Origin. Morbor.* §. 24. p. m. 28.

§. 5.

Ad qvæſtionem, cur bruta ſtata Veneris exercendæ ſeu coëundi tempora habeant, non item homo? ita reſpondet Chriſtianus Warlizius, *de Morb. biblic. p. m.* 381. *ſeq.* Omnibus notum eſt, hæc certô tempore vel ſemel, vel aliqvoties in annô, magnô cum furore appetere congreſſum, ad libidinem incitari & ad conjugium qvaſi impingi; ideò præ œſtrô libidinis nil devorant hinc inde curſitant, nec facilè domi continentur, macreſcunt aliaqve mala multa patiuntur. Sic Feles Januario, piſces, volucres & inſecta tempore potiſſimum vernali; Eqvi menſe Junio, Damæ & Cervi autumno motibus venereis ſtimulantur & congrediuntur. Inſignis enim in beſtiis, pro ratione temperamentorum aliarumqve circumſtantiarum, eſt varietas; ſolus homo verò peculiare tempus non obtinet. Populia facetè hîc reſpondit: qvia beſtiæ ſunt. Ariſtoteles aliiqve alimenti ubertatem & varietatem pro causâ agnoſcunt. Cum enim bruta communiter victu tenui ac ſimplici alantur, & vix ad ſaturitatem, non verò ad abundantiam paſcantur, ideoqve venere non incaleſcunt; domeſtica contra nonnulla animalia, ut canes, ſues & eqvi, ob pabuli copiam, variis temporibus eandem exercent, inde præter naturæ morem ad laſciviam ſæpius adiguntur. Similiter homo, cibis lautis, condimentis acribus & ſalſis, aromatibus calidis, & multis variisqve gulæ dapibus nutritus pruritum venereum ſæpe & neceſſariò ſentit, qvippe qvi comes eſt ac pediſſeqva ſatietatis. Deinde bruta ſitim aqvâ ſedant, homines contra vinô generoſô utuntur, qvod Veneris hortator & armiger exiſtit. Præcipua verò qvæſtionis hujus ratio eſt, qvia bruta

Coitus brutorum tempus.

ſolô agunt naturæ inſtinctu, hinc venerem Veris utplurimum aut aliô certô exercent tempore, homo autem voluntatem habet liberam venereis indulgere pruriginibus, absqve ullâ injuncti temporis præſcriptione. Inſuper beſtiæ ſenſu tantùm moventur ad id, qvod adeſt, ideoqve, elapſæ voluptatis poſt conceptum immemores, â coitu poſtea abhorrent. Etenim Veneris ſenſus iſtis tantum ad prolis generationem, non verò ad delectationem â naturâ providâ inditus eſt: Chylus verò abundans poſtea in iisdem non in ſemen, ſed in pilos, ungves, cornua atqve pingvedinem abit. B. Lutherus addit: Solus homo habet errantes ac vagas motûs generationis, ex venenô morbi originalis.

§. 6.

Modus Brutorum Coitus.

Ratione Cohabitationis uti notum eſt, Coitus animalium vulgò viviparorum, non unô eodemqve modo exerceri, ſed, juxta Joh.Ben. Sinibald. *Geneanthrop. lib. 8. p. m.676.* Veneris idoneam ad Generationem figuram ſingulis animantibus natura præſcripſit; ſiqvidem nonnulla averſim, adverſim alia coëunt; ſedendô qvædam, ſtandô alia; complexu illa, hæc verò ſimplici adhæſu, incubando pleraqve & aliâ formâ aphrodiſiis operam dant, pro varia nimirum illorum aptitudine, Corporis mole & genitalium ſitu. Qvod etiam docet Ariſtoteles *de Hiſtor. animal. Lib. 5. cap. 2. fol. m.398.* Non omnia, inqviens, animalia ſimili modô conjunguntur, ſed qvæ retrò urinam mittunt, averſa coeunt, ut leones, lepores, lynces. Cæterorum magnâ ex parte modus coëundi idem eſt. Plurima enim qvadrupeda more coëunt juſtô, fœminam ſcilicet mare ſupergrediente. Differentias in avibus has annotamus, ut alia fœmina conſidente humi, mare ſuperveniente coëant, ut gallinæ; aliæ non conſidente fœminâ, ſed ſtante, ut Grues; & qvæ ita coëunt, rem qvàm celerrimè peragunt; mas enim ſu-

ſuperſiliens citò, ut paſſeres, perficit. Qvadrupedum Urſæ demiſſis cruribus, qvemadmodum cætera, qvæ pedibus innitendo exercent Venerem, admotâ parte maris ſupinâ ad Dorſum fœminæ coëunt. Herinaceis coitus erectis partibus, ſupinis hærentibus ſibi adverſis. Lupi eodem coeunt modô, qvô canes. Feles non parte poſteriore ſe jungunt, ſed mas ſtat, fœmina ſubjacet. Cameli ſedente fœminâ coëunt, nec averſi, ſed complectente mare. Elephanti ſolitudines petunt coituri, ſubſidente fœmina clunibus Submiſſis inſiſtit pedibus, ac innititur, Mas ſuperveniens comprimit, atqve ita munere venereô fungitur, &c. Qvod Gvernerus Rolfincius *de Partib. genital. Part.* 1. *p. m.* 10. ita exprimit: Qvæ animalia retrò urinam reddunt, coëunt averſim, clunatim, clunibus junctis, ut leones & leporum genus, lynces. Aliis autem, qvæ plurima pars, eſt idem modus coeundi: vulgatus ille ſcilicet, qvi in maximâ parte qvadrupedum cernitur, ut marem fœmina tergô accipiat. De Phocis etiam ſcribit Olaus Wormius, *Muſæi Lib.* 3. *cap.* 15. *fol. m.* 289. qvòd leporum & aliorum animantium retrò mingentium ritu, mingant, tam mas, qvàm fœmina, coëant averſi & in mediô coitu inviti cohæreant. Qvod de vitulô marino etiam dicit Ariſtoteles, *l. a.* De Leporum Coitu. vid. Chriſt. Franc. Paullin. *Lagograph. Sect.* 1. *cap.* 3. *pag. m.* 76. De coitu balænarum vid. Arnold. Montan. Itiner. *Ind. fol. m.* 436. De coitu Cancrorum ſeu aſtacorum, vid. Phil. Jacob. Sachſ. à Lewenheimb *Gammarolog. Lib.* 1. *cap.* 12. *p. m.* 235. de Viperarum coitu, v. Paul. Lentul. *de prodig. Apollon. Schreier. Ined. pag. m.* 173.

§. 7.

Hunc ſibi naturalem coëundi modum cuncta ſemper retinent animalia, ſolusqve tantùm homo diverſos congrediendi, ſub diverſo prætextu, excogitavit modos, dum alii Ve- *Hominis Coitus.*

 ne-

nerem anticam, alii poſticam, alii pendulam, (de qva vid. Joh. Ben.Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 8. Tr. 1. cap. 3. pag. 683.*) Alii aliô neſando modô exercendem eligunt.

Adverſus.

§. 8.

A parte anticâ ſeu adverſum Coitum pro naturali habuerunt pleriqve Medici, & qvidem ſecundum Severinum Pinæum ob certam ſitûs uterini rugoſitatem. Dicit enim dictus Autor, *de Not. Virginit. Lib. 1. cap 9. pag. m. 67.* hic ſinus membronoſus, nervoſus & ubiqve rugoſus eſt, magis autem in ingreſſu, qvàm in mediô aut fundô, anticè veſicam verſus, qvàm poſticè ad rectum Inteſtinum: eſt enim inter utrumqve ſitus. Qvod natura effecit ad majorem amantium voluptatem, ſed adverſim, non averſim concubantium: Nam in anticâ & ſupernâ balani parte deorſum penis verſus non modò aſperitatem, ſed ferè circularem prominentiam ſeu projecturam ipſa poſuit, qvâ blandus fit attritus & inde titillatio major, qvàm ſi averſim pecudum more accumberent. Unde colligere eſt, unicum eſſe naturalem hominibns gratum & prolificum coëundi modum, in qvo viri & fœminæ mutuus fit amplexus & partium genitalium copula aptior, titillatio major, Seminis virilis injectio directior in cervicem & uteri cavum propter mulieris ſitum, &c. Et Ludovicus Bonaciolus *de fœtus format. cap. 2. p. m. 186.* ſvadet, ut in concubitu fœmina capite paululum demiſſo coxendices cluneſqve elatiuſculas habeat, feminibus latè pateſcentibus, &c. Hunc Veneris à partè anticâ exercendæ modum ob varias rationes pro naturali habet etiam Paulus Zachias, *Qvæſt. med. legal. Lib. 3. Tit. 1. Qvæſt. 7. §. 21. ſeq. fol. m. 282.* Ad Conceptionem, inqviens, juvandam & ad motum expulſionis in virô intendendum, in fœminâ reprimendum, voluit Natura, mulierem viro ſubjacere, qvia hac ratione vir faciliùs expellere ſemen,

mu-

mulier promptiùs recipere & continere, neqve in expellendo magnâ uti vi poteſt neqve debet, cùm non in aliud vas, ut vir, ſed in proprium expellere ſuum ipſius ſemen debeat, &c. Ubi etiam hoc multò evidentiùs probari addit, ſi veritatem habeat id, qvod à nonnullis audiverit, partûs nimirum poſticâ venere conceptos omnes in pedes aut aliô modô in caput naſci; Id qvod poſtmodum triplicatâ experientiâ ipſe confirmat. Nam cùm mulier qvædam plebeja bis concepiſſet & partus uterqve ob fœtûs ſitum non naturalem ita difficilis extitiſſet, ut chirurgicâ manu utrumqve ab Uterô extrahere coacta eſſet, cum maximô ejus vitæ periculô, ad dictum Zacchiam pro tantô calamitatis remediô confugiens faſſa eſt, maritum ſuum ſe non niſi poſticâ venere inire ſolitum. Hanc fœminam, ut poſtea rationem coëundi mutaret, hortatus eſt Zacchias, qvod præſtitit magnâ ſuâ utilitate & lætitiâ, gravida enim facta filium optimè peperit. Aliud adhuc ejusmodi exemplum de nobili fœminâ ibidem addit dictus Autor; ſcilicet cùm hæc per qvatuordecim annos ſterilis cum maritô permanſiſſet, maritus conſiliô neſcio cujus medici illam poſticâ venere cognovit; ex qvâ conjunctione concepit qvidem, ſed inſtante partu fœtus in ventrem per umbilicum ſe obtulit. Ab obſtetrice in naturalem ſitum non ſine difficultate reductus tandem natus eſt, manibus pedibusqve vitiatis & poſtridie ab ortu extinctus eſt. Pro adversô Conjugum coitu exercendo, averſo econtra maximè fugiendô non immeritò addendum mihi videtur exemplum de fœminâ ex coitu cum Virô Caniculam membranis ſuis cinctam pariente, ſupra ex Stalpartio adductum, qvi Autor *Cent.* 1. *Obſ.* 62. *Sch. p. m.* 310. ſeqventia annectit: Qvotqvot in hanc Obſervationem incident, non ita facile, opinor, inſoliti hujus animalis conceptum formationemqve invenient. Hæc autem ita contigêre, qvæ, ut &

matrem, qvantum qvidem in me eſt, omni ſuſpicione liberum, addo: Maritus homo plebejus, rudis & potui deditus inſolitô planè, inverecundô, ac prorſus inhumanô modô uxorem, & qvidem invitam, à tergô ſubinde cognovit, fuſtibus & ferri acie ipſi minitatus, niſi perverſæ veneri obſeqvi vellet; qvin & vel canis procreationi ſe daturum operam, ſceleſtiſſimô dictitabat ore. Qvæ deteſtanda dicta, ut & coitus ille verè caninus tam altè & continuè hæſerunt animo ejus, ut imaginatrix vis aſſiduâ abominabilis hujus dicti factiqve reminiſcentiâ adeò invaluerit, ut Canis tandem fuerit efformata, &c. Elegantibus etiam verſibus ex Apulejô Venerem anticam ſeu adverſam deſcriptam reperimus apud Gvernerum Rolfincium, *de Partib. Generat. dicat. Part.* I. *cap.* I. *pag. m.* 12. ſcilicet:

Qvoties purpurea delibantes oſcula
Clemente morſu roſea labella vellicant:
Malasqve adorant ore & ingenuas gemmulas.
Qvin & cùm tenera membra molli lectulo
Compectorata adhærent Veneris glutine,
Libido cum laſcivô inſtinctu ſuſcitat
Stimulare ad Veneris uſum femina, fœminæ
Inter gannitus & ſubantis voculas,
Carpunt papillas atqve amplexus intimant,
Arantqve ſulcos molli in arvô Veneris,
Thyrſumqve pangunt hortulô in Cupidinis,
Dans crebros ictus, connivente lumine
Repedante curſu, Venere & Anima feſſulâ
Ejaculans tepidum rorem niveis latitibus, &c.

§. 9.

§. 9.

His tamen neqve deliciis, neqve rationibus, neqve exemplis, alii à Venere perverſa & aversâ abſtrahi ſe patiuntur, ſed coitum talem brutorum more exercitum Coitui adverſo ſeu naturali præferre amant. Ut enim ex illis libris ſcandalorum plenis igneqve dignis, v. g. Aretino, Aloyſia Sigea Toletana, on de l'Academie des Dames, de l'Ecole des Filles, della Putana errante, &c. jam nihil adducam, mirandum ſanè, reperiri Medicos atqve Theologos, contra ſterilitatem atqve pro meliore conceptione brutalem ejusmodi congreſſum ſvadentes; qvam tamen opinionem ex Lucretiô ſuxiſſe videntur, cujus verba *Lib. 4. de Rer. natur.* ſic ſonant: *Coitus averſus*

Et qvibus ipſa modis tractetur blanda Voluptas,
Id qvoqve permagni refert: nam more ferarum
Qvadrupedumqve magis ritu plerumqve putantur
Concipere Uxores, qvia ſic loca ſumere poſſunt,
Pectoribus poſitis, ſublatis ſemina lumbis.
Nec molles opus ſunt motûs uxoribus hilum,
Nam mulier prohibet ſe concipere atqve repugnat,
Clunibus ipſa viri venerem ſi læta retractet:
Atqve exoſſato ciet omni pectore fluctus.
Ejicit enim ſulcum rectâ regione, viasqve
Vomeris, atqve locis avertit ſeminis ictum.
Idqve ſuâ causâ conſvêrunt Scorta moveri,
Ne complerentur crebrò gravidæqve jacerent,
Et ſimul ipſa viri venus ut concinnior eſſet.

Ad hunc Lucretii locum Conjuges ſterili matrimoniô fruentes ablegat eumqve tacitè approbat Qvintus Serenus Sammoni-

cus *Tract. de Re medic. cap. 32. de Concept. & Part. p. m. 170.* his verſibus:

Irrita Conjugii ſterilis ſi munera langvent
Et ſobolis ſpes eſt multos jam vana per annos,
Fœmineo fiat vitio res nec ne ſilebo,
Hoc poterit qvartus magni monſtrare Lucreti.

Paulus eqvidem Ægineta, *Lib. 3. cap. 74.* huic Lucretii de Venere aversâ ſententiæ etiam ſubſcripſiſſe dicitur, Coitus, inqviens, cum Muliere aversâ etiam ad Conceptionem conferre videtur; Item Hieronymus Mercurialis *de Morb. Mulier. Lib. 1. cap. 2.* ubi de Curatione Sterilitatis agit, præterire non vult, qvod à Lucretiô ſcriptum atqve ab Æginetâ confirmatum eſt: ſcilicet qvod, ſi Coitus exerceatur more beluarum à tergô, magnopere conferat ad concipiendum. vid. Iſrael. Spach. *Gynæc fol. m.* 216. Item Thomas Bartholinus *Cent. 4. Epiſt. 22. p. m. 97.* de Penis brevitate ad Nicolaum Cornelium ita ſcribit: Brevitatem τῦ αἰδοίου, qvod ſpectat, impedire illa poteſt conceptum, niſi vel ejaculatio fortior, vel Calor uteri attrahentis mulierisqve vehementiori deſideriô prolem exoptantis ſit robuſtior. Addunt aliqvi, promoveri citiùs conceptum in tali Caſu virgæ brevioris, ſi concubitus more brutorum fiat.

§. 10.

Autorum excuſatio. Qvodſi verò allegatorum Autorum verba rectè inſpiciamus, hanc opinionem non æqve ab ipſis foveri, qvàm ex aliis referri videmus; hinc dicit Thomas Bartholinus, *dicunt aliqvi:* Hieronymus Mercurialis tantummodò ad Æginetam & Lucretium, & Qvintus Serenus ad hunc ultimum, tanqvam fontem provocant; qvi tamen ipſe ſolummodò *putari plerumqve hoc coitu fœminas concipere, canit.* Interim dubium non

non eſt, allegatis Lucretii verbis ſeductos alios Autores perverſum hunc coitum viriliter defendere, è qvibus Medici atqve Theologi cujusdam ipſiſſima verba allegare liceat. Nimirum Regis Galliæ Medicus, Nicolaus Vinette, *in Tractatu Gallicò de la Generation de l'homme, au Tableau de l' Amour cap. 20. p. m. 247.* hanc ſententiam variis rationibus ſtabilire conatur, ubi antea de variis coëundi modis ſeu poſituris prolixe egit; Ex qvô ſeqventia huc inſerere liceat: La Nature, inqvit, a appris à l' un autre ſexe les poſtures permiſes & celles, qui contribuent à la Generation, & l' Experience a monſtré celles, qui ſont deſſendües, & celles, qui ſont contraires à la ſanté. Nos parties amoureuſes n'ont pas éte faites pour nous careſſer debaut, comme les Heriſſons, nous alterans noſtre ſanté dans cette poſture & nous nous oppoſons meſmes à la Generation; car toutes nos parties nerveuſes travaillent alors & ſe reſſentent de la peine, que nous nous donnons, &c. Les yeux en ſont & louis, latéte en patit, l' épine du dos en ſouffre, les genoux on tremblent, & les jambes ſemblent ſuccomber à la peſanteur de tout le Corps. C'eſt la ſource de toutes nos laſſitudes de nos gouttes, & de nos rhûmatiſmes. Mais encore la generation en eſt empechée car la matiere, que nons communiquos à une femme n'eſt jamais bien recüe dans le lieu, que la Nature a deſtiné à cet uſage. Le conduit dela pudeur eſt trop preſſé par la poſture de la femme, quand nous les embraſſans ainſi. Eſtre aſſis n'eſt pas non plus la poſture, qv'il faut à un amour bien reglé. Les parties naturelles ne ſe joignent, qu'avec peine, & la ſemence n'eſt pas toute receüe pour faire un enfant accomplus dans toutes ſes parties. L'homme, qvi ſelon les loix dela Nature doit avoir l'empire ſur la femme, & qvi paſſe pour le maitre de tous les animaux, eſt bien lâche de ſe ſoumettre à

 une

une femme, qvand ils veulent prendre enſemble des plaiſirs amoureux, &c. An lien de faire des enfans, on rend par cette poſture une femme ſterile, & ſi par hazard il en vient qvelqv'un, il eſt ou petit, ou imparfait, &c. La plus commune des poſtures eſt celle, qvi eſt la plus licite & la plus voluptueuſe, on ſe parle bouche à bouche, onſe baiſe & on ſe careſſe, qvand on s'embraſſe par devant. Si un homme eſt trop peſant & qve la femme ſoit extremement delicate, il me ſemble, qu'on n'agiroit pas contre les loix dela Nature, ſi l'on ſe careſſoit de coſté, à l'imitation des renards. On eviteroit par cette poſture tous les accidens, aus qvels une femme delicate peut eſtre exposée dans la poſture, la plus commune, & il n'arriveroit jamais par là deſuffocations ny des fauſſes conches. Je metteroit icy la poſture de careſſer une femme par derriere parmy celles, qvi ſont contre les loix dela Nature, ſi un Philoſophe & deux Medecins ne me diſcient le contraire. En effet, toutes les beſtes, ſi nous en exceptons qvelqves-unes, ſe joignent dela ſorte; & pour engendrer, la Nature ne leur à point appris d'autre Moyen, qve celuy là. La Matrice des femelles eſt alors plus en eſtat de recevoir la Semence du Masle, elle la retient & la fomente plus commodement, ſi bien, qve ne s'ecoulant pas ſi aiſement de leurs parties naturelles, qve dans une autre poſture, l'experience leur à fait voir, qve l'on rendoit ainſi des femmes fecondes, qvi eſtoient ſteriles auparavant. Il eſt certain, qve l'Anatomie nous monſtre, qve la Matrice eſt beaucoup mieux ſituée pour la Conception, lorsqv'une femme eſt ſurles mains & ſur les pieds, qve qvandelle eſt ſur le dos. Le fond de cette partie eſt alors plus pas, qve ſon orifice, & il n'y à qv'a jetter de la ſemence, elle y coule d'elle méme, & par ſa propre peſanteur elle tombe, où elle doit eſtre conſervée pour la generation.

tion. Cette poſture eſt la plus naturelle eſt la moins voluptueuſe, &c. Si une femme eſt naturellement ſi graſſe, qv'elle ait le Ventre en pointe, qvi l'oppoſe àl'approche de ſan mary, fera-tron une diſſolution de mariage plutoſt, qve de conſeiller à cet homme de careſſer ſa femme par derriere? Si l'homme par hazard veut & eindre ſa concupiſcence ſur la fin de la groſſeſſe de ſa femme, ne pourroit on pas alors luy permettre de la careſſer par derriere plutoſt, qve d'etouffer l'enfant, qvi eſt ſur le point de naiſtre, ou qve d'aller luy meſme chercher ailleurs à faire un Crime? Dans cette poſture il n'y aura point de crainte pour une fauſſe Couche; l'épine du dos ſouffre plutoſt, qve le ventre, les ſecouſſes, qve l'amour inſpire aux hommes dans cette rencontre, &c. Ibidemqve allegatus Autor ex Theologô qvodam probare annititur, talem coitum averſum ſeu debiti ſitûs converſionem omnino culpâ vacare, cùm non captandæ vo uptatis gratiâ fiat, ſed aliqvâ juſtâ causâ, ſcilicet ſi pingvedo viri metusqve ſuffocandi fœtûs, intercedat. Ipſe etiam Paulus Zacchias, *Qvæſt. med. legal. Lib. 3. Tit. 1. Qv. 6. fol. m. 278.* in Caſu nimiæ pingvedinis Coitum averſum factum admittere videtur, ubi primò, an, ob utriusqve Conjugis nimiam, Coitumqve impedientem, pingvedinem Matrimonium diſſolvi debeat, dubius adhuc egit, ita pergit: non habet autem tantam difficultatem ea res, ſi ex parte alterius ſolùm ex Conjugibus cauſa ſit, & idcircò exiſtimaverim, ob hanc impotentiam ex parte unius tantum conjugis, matrimonium non debere ſeparari, qvia hoc impedimentum eſt aliqvô modô remediabile, non tam pingvedinis extenuatione in eô, in qvô abundat, qvàm ex celebratione ipſius actûs coëundi, qvi, ubi neceſſitas urget, poteſt faciliùs hac aut illâ ratione celebrari, qvæ tamen in ſe peccati nihil habent.

§. II.

Muſitanis. Deinde averſum coëundi modum prolixè commendat acriterqve defendit Sacerdos qvidam Neapolitanus, nimirum Carolus Muſitanus, *Trutin. Chirurg. med. Tom. II. cap. 9. p. m. 31. ſeqq.* Reverà, inqviens, hic modus naturalis eſt, cùm omnibus animantibus ſit communis & Veneris furtis commodior ac compendioſior; Nam ſic vir anguſtè concumbit, penis capulo-tenus admittitur, præſertim ſi mulier aliqvantulùm inclinata decumbat. Præterea ad concipiendum maximoperè confert, ſi à tergo, belluarum more, vir cum muliere Venere utatur. Modus hic non eſt ita explodendus, ut ſecum magnam non habeat rationem, & potiùs dictu turpe, qvàm facto videatur. A tergô coitum Conceptum juvare oſtendunt confirmantqve peritorum Anatomicorum Obſervationes, qvi obſervârunt, ut Semen virile rectà Uteri orificium percuteret, ab eodemqve attraheretur; naturamqve ita fabricâſſe viri foramen in inferiori glandis parte atqve Uteri os ad ſuperiorem pudendi regionem, ut in naturali copulâ more omnium animalium factâ, hæc duo foramina ita è directô ſibi mutuò occurrant, ut Semen è Cole prodiens ſtatim in Uterô, nullâ aliâ re impeditô concipiatur, adduntqve hunc ſolum generandi gratiâ eſſe naturalem coëundi modum: Ita enim dicunt, mulieres naturalem illum brutorum coëundi modum minùs laborioſè ſuſtinere, frænum & nympham invicem atteri, qvæ partes præcipuè ſedes ſunt, ad coëundum in utroqve ſexu ſeminis motum, tandemqve oſcula genitalium ſibi mutuò è directô occurrere. Huic Anatomicæ Obſervationi addimus, & nos, pergit Muſitanus, ita virum cum Uxore, Uterô gerente concumbere, ut absqve abortûs ſuſpicione immoderatum Veneris uſum exercere poſſit, aliàs facie ad faciem, præcipuè ſi Vir concumbens in Seminis emiſſione moretur vel fortis ſit,

ſit, abdominis Muſculos comprimit, vel ligamenta, qvibus fœtus Utero annectitur, rumpit, Uterum agitando vel vaſa umbilicalia rumpendo, & fœtum agitando, abortûs cauſa eſſe poſſit. Et nos multos Viros novimus, qvi cum prægnantibus uxoribus facie ad faciem coëuntes, præter abortum, eorum fuerunt cauſa necis. Imò aliqvi, qvos nos & alii cognoſcimus, hoc uſi dolô, incautas necarunt uxores & ad ſecundas nuptias tranſierunt. Scimus, nonnullos pecudum more naturalem coëundi modum explodere ac veluti Gorgonis capite percitos contremiſcere, illumqve tanqvam nefandum recenſere & inter capitalia referre crimina, ac proinde, ut naturæ humanæ diſſonum ab hominum memoriâ delendum & eliminandum fore credunt. Cæterum dulciter decipiuntur, non enim Anatomicorum demonſtrationes, Medicorum Obſervationes & Eccleſiaſticorum Scriptorum doctrinas callent. Deinde hic Muſitanus etiam ex Thomâ Sanchez Situs inverſionem omninò Culpâ vacare probat. &c.

§. 12.

His tamen Veneris poſticæ Patronis, præprimis Lucretio, alii Autores & Medici conſcientioſi non immeritò contradicunt, inter qvos M. Antonius Ulmus, *Phyſiolog. Barb. Sect. 1. cap. 15. fol. m. 54.* ita ſcribit: Lucretius habuit Opinionem falſam, adhæc pernitialem ad Concubitum humanum. Legitur autem id generis opinio in fine libri qvarti, ubi docet, concubitum fœminæ ac Viri, propter generationem, averſum, & qvadrupedum more eſſe debere, non adverſum: Motu etiam in hoc primô gradu facultatis generatricis damnatô. Qvæ pernitialis falſaqve opinio furtim irrepſit hominum qvorundam animos eorumqve non ignobilium, contra qvam Opinionem odioſiſſimam & diris omnibus execrandam, veluti naturæ inimicam & hoſtilem ſcripſimus olim, oſtendentes phy- *Coitus averſus rejicitur.*

 ſicis

ſicis, corporeis argumentis, à ſenſu etiam deſumptis, à ratiociniis & veterum dignitates fœminam & marem noſtræ ſpeciei unà conjungi debere propter generationem adversè, non aversè, &c. Idem Autor etiam *ibidem Sect. 3. cap. 9. fol. 298.* Venerem averſam ſeu ferinam, ut & motum fœminæ in ipso Coitu, Conceptionem ſcilicet impedientem contra Lucretium examinat, eamqve generationi penitus averſari, variis argumentis evincere allaborat. Scribit etiam Johannes Benedictus Sinibaldus, *Geneanthrop. Lib. 8. Tr. 1. cap. 2. pag. m. 682.* hunc modum à tergô, ut belluis proprium, ita homini indecorum eſſe, ſolumqve iis relinqvendum, qvi turpiſſimas ac malè olidas nacti ſunt uxores, qvive in Conjunctione nil, niſi libidinem agunt. Alioqvin exiſtimare debemus, naturam humanum complexum in generatione inſtituiſſe, ut pulchrô faciei decore oculorumqve aptó ſplendore frueremur & oculis honeſtius amabiliter proſeqveremur palæſtram, &c. Huc pertinent etiam incommoda ex brutali Venere orta, v. g. partus difficilis & fœtus manibus pedibusqve natus, item fœtûs caninus è muliere natus, qvorum ſupra è Paulo Zacchia & Stalpartio van der Wiel mentionem fecimus. In ſpecie autem ſupra allegatum Carolum Muſitanum prolixè atqve egregiè refutat Roſinus Lentilius, *Jatromnemat. Part. 2. cap. 23. pag. m. 519.* inqviens: qvod Lucretius & Ægineta timidiuſculè per verba *putantur*, *videtur* exprimunt, Muſitanus tantô zelô, qvi Sacerdotem ſcilicet ſuæ religionis, decet, rem agit, qvaſi ad introducendam bellam hanc methodum ſtipendiô conductus eſſet. Mallem autem conjugatis hanc Provinciam reliqviſſet. Nam qvid Sacerdotes voto perpetuæ Caſtitatis addicti laicos coire doceant? Ridiculum ſanè. Qvas ex Anatome depromit rationes, per experientiam qvotidianam abundè ſatis refutantur. Certè, ſi tanta fruſtrandæ conceptionis

peri-

pericula in congreſſu, vulgari modô celebratô, timenda forent, genus humanum jamdiu periiſſet. Salva tamen res eſt, cum benedictione divinâ favente adhuc dum ſine belluinô congreſſu feliciter multiplicetur. Si qvid hic certi determinari voluiſſet Muſitanus, expertus loqvi debebat, qvod vel non poteſt, vel non audet. Monachum autem talia docere, in mentem revocat, qvod de virgine narratur, qvæ dum Odontalgiâ laborâſſet, fertur dixiſſe: non majores eſſe in mundo dolores, qvam parturientis & ex dentibus malè habentis. Coitus eſt actio merè naturalis, qvam homo cum brutis communem habet, proin à Deo Creatore ſic implantata, ut nemine Doctore ſeu manuductore peragi qveat; hinc modus ille ſine omni dubio commodiſſimus juxta & optimus, ad qvem ipſe naturalis inſtinctus ducit. Imò etiam naturâ ſtultos, modò ſtructura partium & ætas conſentiant, ad libidines abripi cernimus. Qvemadmodum ergo animalia bruta congreſſûs modum docere velle ſtolidum eſſet, ita non minus abſonum homini præſcribere coëundi rationem, id eſt, reformare Naturam & ejus Auctorem. Qvis docet infantem ſuctu papillas nutricis adoriri? Qvis omnia, qvæ ipſi præbentur, ori immittere? Scilicet hæc talia nullô ductore neqve Doctore opus habent. Immò, qvod Coitum attinet, optandum haud rarò foret, ſi ephebi libidinoſi neſcirent, qvâ methodo rem aggredi oporteret; Sic enim Scortationes & alia preſsô hanc pede plerumqve ſeqventia mala præcaveri poſſent. Qvodſi Copula Muſitani præ vulgari alterâ Naturæ commodior eſſet, regulas certè præſcribente nemine, apud maximam hominum partem locum jamdiu inveniſſet. Filios enim à Patre, filias à Matre nuptiarum die ad exercitationis hoc genus inſtrui nunqvam audivi; Qvî venit, qvod nunqvam iſtâ belluinâ Venere uti comperiamus? Cur in totô terrarum orbe nulla reperitur

tur Natio, qvæ tali utatur? aut oſtendat nobis Muſitanus ejusmodi regionem. Imò, ſi commodior eſt illa Venus, unde ſcit Muſitanus, eam non à multis exerceri? Et ſi hoc fieri novit, cur, qvod ita fieri debeat, docere ſuſtinet? Annon ſic tacitè confitetur, id magis eſſe naturale, qvod magis, imò ſemper à Naturâ fit. Præterea falſum eſt, Conditionem genitalium in ſeqviore ſexu ſic eſſe comparatam, ut Coitus belluinus præ vulgari commodior, vel qvod idem eſt, ad Conceptionem aptior exiſtat. Nam cur in anticâ corporis parte natura genitalibus oſtia collocavit? cur non in Perinæo? Cur non commodius ſit congredi utraqve pube, vel pube potiùs & pectine junctis, qvam per Clunium promontoria præpediri? Cur Natura brutis femellis matricem propemodum immediatè ſub anô, rimâ horizontem ſpectante, poſuit, niſi ut congreſſui brutali magis ita conveniret? Et qvæ alia multa, ſi liberet, adduci poſſent. Impudens, qvod Autor dicit, ſe multos viros noviſſe, qvi cum prægnantibus uxoribus facie ad faciem coëuntes, præter abortum, earum fuerint cauſa necis. Nos commentum & mendacium exiſtimamus. Primis enim menſibus nil tale metuendum, ultimis verò caſtæ conjuges ab hôc exercitiô ſibi temperabunt, aut ſi celebrent, omnes, qvi ſunt ſanæ mentis, interrogamus, utrum in eo ſtatu ſitus pronus non ſit ſupinô longè incommodior, & utrum mulier abdomine ſic turgente virum de cubitu ſupinô non minore cum moleſtiâ patiatur? Utrum in decubitu pronô non æqvè abdomen, immò vehementius comprimatur? In his certe Regionibus nunqvam auditum exemplum, qvod mariti tali more congredientes uxorum neces promoverint, &c. Annon ad alios qvosvis belluinos & Sodomiticos appetitûs manu qvaſi, vah propudium! non ducitur homo, ſed pertrahitur? Relinqvamus igitur plurimum reverendo iſti Thomæ Sanchez, qvem Autor

ſibi

ſibi promachum delegit, relinqvamus ipſi Autori, tam nobile dignumqve Climate, tam impudicô inventum, cujus olim rationem ſunt reddituri. Hæc Lentilius. Sed ſufficiant hæc de hac materiâ caſtisqve oculis & auribus ſcripta ſunto; ſive ſecundum Verba Pauli Zacchiæ, *l. a. fol. 282.* de his hæc ſatis ſint, in qvibus pertractandis ſi qvæ ſunt, qvæ ultra honeſtatem prolata puris legentium auribus videantur, rei argumentum excuſandum.

§. 13.

Cùm in proximè antecedentibus coitûs obeſorum mentio aliqvoties facta fuerit, non poſſum qvin ſeqventem Obſervationem à Roſino Lentilio *M. N. C. Dec. III. An. 1. App. pag. 128.* communicatam hôc locô inſeram: Baro ſcilicet Svevicus, inqvit idem, obeſitate vaſtâ & prægrandi Ludovicos Craſſos, qvàm longiſſimè exſuperans, in lecto ſemetipſum movere non poteſt, aut viribus ſuis latus alternum premere, ſed ipſius ſervi per vices eum adhibitô robore magnô, circumvolvunt. Miretur autem qvis, impendio coire illum cum uxore & gignere liberos: & qvod eſt propè ridiculoſum, non niſi eorundem ſervorum miniſterio eum huic operi maritali præeſſe, qvippe qvi certæ cujusdam machinæ ope corpus ejus ſuper uxorem volvunt, & revolvunt, alioqve præterea officii genere eidem adſunt, qvod κατὰ ῥητὸν exprimere verecundia prohibet. *Coitus Obeſi.*

§. 14.

Ad crebriorem autem actum Venereum absqve dubiô à ſenſatione titillante ſeu voluptate in coitu perceptibili ſtimulantur homines, qvam voluptatem, imprimis in viris, ab innumeris papillis nervoſis per Glandis ſuperficiem, præſertim inter Præputium & Glandem diſſeminatis derivat Fridericus *Coitus Voluptas.*

Hh Ruy-

Ruyſchius *Theſaur. Anatom. IV. pag. m. 42.* Et ſanè utriusqve ſexûs perſonæ immundum hunc atqve putidum actum aphrodiſium tam freqventer vix exercerent, niſi talis immundities atqve turpitudo Voluptate ſeu delectatione maximâ obtegeretur. Hac voluptate vénereâ ſeu delinimentô, ſecundum Jaſ. à Pratis *de Sterilit. p. m. 70. ſeq.* ad congreſsûs venereos inſtigantur, qvi oderunt maximè & averſantur multiplicatam prolem, ut inviti ſæpe ſoboleſcant ſuperati illicô ex concubitu inardente. Qvodſi verum fateri lubet ac circumſcriptis ambagibus, ut res eſt, non tergiverſari, Voluptas eſt amoris incitamentum, concupiſcentiæ fomes, copulationis conciliatrix, ex qva prodit homo. De hac Lucretius habet:

Ipſaqve deducit Dux Vitæ dia voluptas
Ut res per Veneris blanditum ſecla propaget:
Ne gens occidat humanum, qvorum omnia cauſa
Conſtituiſſe Deos confingunt.

Qvod niſi Uredinem hanc & delectantis pruriginis ſenſum animantibus indidiſſet, metus erat, ne cunctantiora ſegniorem operam genituræ navâſſent. Ob id homini, qvàm cœteris, acrior inflammeſcit, qvoniam rem illiciô nullô commendatam, poterat aſpernari & vitare concubia. Nunc prolectilis incendii ſtimulô expergefactus in hos affectûs cupientiſſimè proruit. Hæc Jaſon Pratenſis.

§. 15.

An Vir an mulier majorem ſentiat voluptatem.

Utrum autem Vir, an mulier, majorem in rebus venereis & Coitu voluptatem experiatur, adhuc ſub judice lis eſt; videri interim poſſunt Hippocrat. *de Genitur. Oper. Sect. 3. fol. m. 12.* Joh. Fernel. *Phyſiol. Lib. 7. cap. 8. pag. m. 181.* Georg.

org. Horn. *Hiſtor. nat. Lib. 3. cap. 1. pag. m. 154.* Franc. Plazzon. *de Part. General. Lib. 2. cap. 13. pag. m. 149. ſeq.* Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 10. Tr. 1. cap. 5. p. m. 819.* Gvern. Rolfinc. *de Partib. Generat. dicat. Part. 1. cap. 1. pag. m. 16.* Marcell. Donat. *de Medic. Hiſtor. Princ. Lib. 4. cap. 17. pag. m. 396.* And. Laurent. *Hiſtor. Anatom. Lib. 8. Qv. 7. fol. m. 292.* Paul. Zacch. *Qvæſt. med. legal. Lib. 3. Tit. 1. Qv. 7. n. 13. ſeq. fol. m. 281.* Gothofr. Gvil. Blumberg. *Diſput. pro Licent. de Vener. Medic. & morbifer. Præſ. G. W. Wedelio Jenæ 1688. habit. cap. 2. p. 13. ſeq.* Caſp. à Reies *Camp. Elyſ. Qvæſt. 42. §. 6. p. 506. ſeq.*

§. 16.

Dantur tamen in utroqve ſexu exempla eorum, qvi in coitu nullam ſenſere voluptatem. In Mercatore enim qvodam Venetô Penis erigebatur, Semen ejiciebatur & hoc ipſum copioſum & craſſum, citra tamen voluptatem & delectationem, qvæ alias naturaliter in Seminis ejaculatione adeſſe ſolet. vid. Jul. Cæſar. Claudin. *Conſultat. medicin. 12. pag. m. 351.* Item magnifica qvædam Domina poſt Congreſſum peſſimè ſemper ſe habebat, & ſæpe virum ſuum deprecabatur, ut ab eô abſtineret, neqve delectabatur in Venere. v. Joh. Bapt. Montan. *Conſult. Med. Conſil. 16. fol. m. 39.* Mihi ipſi nota eſt fœmina, qvæ rariſſimè ſolitam in Coitu voluptatem ſenſiſſe, ideoqve qvovis modô & precibus, cohabitationem Viri declinaſſe, in hujus, id confirmantis, præſentiâ ſanctè conteſtabatur, aliqvot tamen liberorum mater. Neogami per annos ultra tres ſine ullâ voluptate, immò cum faſtidiô coibant. Maritus aſſeverabat, ſe olim cum proſtibulis ſummâ cum Voluptate rem habuiſſe, nunc autem ſibi moleſtum eſſe cum Uxore congreſſum. Uxorcula formâ haud aſpernendâ nil qvicqvam etiam ſe voluptatis in Coitu ſentire qverebatur; qvin

In Coitu nulla voluptas.

elapsâ vix poſt amplexûs venereos horâ dimidiâ, in Vaginâ ſenſum ardoris permoleſti, qvalis eſſe ſolet Urinæ ardor, percipere. Interim congreſſus fuit perfectus, adfuit extenſio Virgæ & ejaculatio. v. Roſin. Lentil. *Miſcell. med. pract. Part. I. pag. m. 80. ſeq.* De ratione, cur ſæpe mulieres citra voluptatem concipiant, vid. Nicol. Blegn. *Zodiac. An. 2. Mart. Obſerv. 3. pag. m. 72. ſeq.* Plura reperies in Emenologia noſtra.

§. 17.

Manſtupratio. Reperiuntur etiam multi, qvi non pro ſcopo generationis, ſed merâ voluptate venereâ incitati Semen non per coitum, ſed per ſceleſtam Manſtuprationem ejaculantur. Eſt autem Manſtupratio, ſeu, ut aliis placet, Maſtupratio, vel Maſtrupatio, item Maſturbatio, illicita & Chriſtiano indigna partium genitalium viri ſeu Penis, admotâ manu facta titillatio atqve Seminis prolectio. Talem Seminis profuſionem qvandoqve inſignis virium proſtratio totiusqve corporis debilitas & Tabes dorſalis inſeqvitur, item Gonorrhæa, uti experiebatur qvidam Studioſus Juris, conſtitutionis ſangvineæ & per naturam in Venerem proclivis, qvi œſtrô libidinis & coëundi appetentiâ ſæpius tentabatur, qvam, ut compeſceret, titillante virilia manu ſemen eliciebat, idqve freqventer & qvidem ſingulis ferè diebus bis, ter aut amplius. vid. Tim. à Güldenſl. *Lib. 3. Caſ. 49. pag. m.* 191. *ſeq.* Ex crebriori titillatione & ſubſeqvente Seminis ejaculatione Penem incurvatum & ferè lunatum atqve umbilicum verſus reflexum habuit adoleſcens qvidam Friſius, juxta Obſervationem Chriſtiani Franciſci Paullini *Obſ. med. phyſ. Lib. 4. Obſerv. 92. pag. m. 513.* Diogenem Cynicum, Virum alioqvin omnium mortalium (qvod ad continentiam pertinet) conſtantiſſimum, narrant libidini tamen indulſiſſe, non à copulatâ illi voluptate, veluti bonô aliqvô

ille:

illectum, ſed ut noxam, qvæ à retentô Semine ſuboriri ſolet, evitaret. Hunc meretrix adire pollicita, qvum diutius ceſſaret, ipſe manu pudendis admotâ ſemen projecit, ac venientem deinde mulierculam remiſit, inqviens, manus hymenæum celebrando te prævenit, vid. Amat. Luſit. *Cent. 2. Curat. 47. Schol. fol. m. 177.* Albert. Batton. *de Morb. Mulier. Lib. 1. cap. 41. p. m. 60. a.* & Jaſ. â Pratis *de arcend. Sterilitat. pag. m. 72.* ubi addit: O ſingularem & inauditam modeſtiam! O ſtrenuam & incorruptam morum integritatem! Maſtrupator Diogenes voluptatem ſprevit, ſed noxam non excuſſi ſpermatis fugiens Venerem miniſtrâ manu peregit. Hoc autem Scelus etiam ſaniores Ethnici deteſtati ſunt, ut videre eſt apud Martialem *Lib. 9. Epigr. 42.* qvi hoc nomine acriter reprehendit Ponticum:

Pontice, qvòd nunqvam futuis, ſed pellice lævâ,
Uteris & Veneri ſervit amica manus.
Hoc nihil eſſe putas, ſcelus eſt, mihi crede, ſed ingens,
Qvantum vix animô concipis ipſe tuò.
Nempe ſemel futuit generaret. Horatius ut tres,
Mars Semel ut geminos Ilia caſta daret.
Omnia perdidera, ſi maſturbatûs uterqve
Mandâſſet manibus gaudia fœda ſuis.
Ipſam, crede, tibi naturam dicere verum;
Illud, qvod digitis, Pontice, perdis, Homo eſt.

De* manſtupratione in puello qvinqvennia puella tredecim annorum, mentulam cunno intrudente, perpetrata. vid. Mich. Bernhard. Valentin. *Novell. medic. legal. Caſ. 9. pag. m. 235. ſeqq.*

§. 18.

Salacitas nimia, & Coitus freqvens.

Nonnulli etiam ob Voluptatem in coitu percipiendam vel etiam ob diverſas alias cauſas ad repetitam Venerem nimis ſtimulantur atqve ineffabili Salacitati ſeu exceſſivo Veneris exercitio dediti ſunt. v. g. Civis qvidam Qvedlinburgenſis habitu corporis macilentô & ſtrigosô, ſcorbuticus, humoribus acribus ſalſis abundans, ſeptuagenarius, poſtqvam per biennium fuerat viduus, conjugali ſibi fœdere jungit juvenculam vegetam & alacrem, nec moderatas Veneris delicias averſantem. Hanc ſenex iſte cachecticus in thalamô crebris congreſſibus venereis non ſatiat modò, ſed qvoqve defatigat, ſingulô nycthemerô eandem decem ad minimum, ſæpe duodecim, qvindecim, imò aliqvando viginti coitibus exercens: Id qvod per tres menſes continuavit, votô ſe obſtringens malitiosô, nefandô ac impiô, ſe miſellam conjugem in hoc Cypridis certamine non ſuperaturum tantùm, verum etiam hac ratione enecturum. Miſera hinc & ſatiata, & laſſata, & tantùm non enecta rem totam agnatis denuncians, per medicamenta à petulcô ſuô Priapô liberabatur, referente Johanne Schmidio, *M. N. C. Dec. II. An.* 2. *Obſerv.* 121. *p.* 280. Ob ſæpius reiteratam Venerem facti divortii meminit Vitus Riedlinus *Linear. medic. An.* 1697. *Menſ. Novembr. Obſ.* 27. *p. m.* 812. *ſeq.* Scilicet Günzburgi conjugium inierant duo tum annis, tum reliqvis circumſtantiis haud adeò multum à ſe invicem differentes, at animis valde diſſentientes; dum enim Maritus Veneri qvaſi exſatiari non poterat, & hinc identidem conjugem ad debitum conjugale præſtandum invitaverat, huic hoc ſic nimium viſum fuit, ut vix inde gravida facta & ad judicem rem deferre, & ut hic propterea divortium inſtituat, ardenter petere nulla dubitaverit; qvi qvidem in principio, communi illo & notô adagiô, nullam adhuc hac de cauſa mortuam

am eſſe, illam qvaſi ſolatus eſt, ſic dimiſit, hinc &, cùm â petitô non deſiſteret, carceri commiſit, at nil omninò profecit; hæc enim ad Maritum redire nullô modò voluit, & divortium omnibus viribus urſit, tandemqve etiam qvàtorum & menſam impetravit, ad matrem rediens, maritô apud exteros ſervum interea agente & qvidem per ſedecim & qvod excurrit annos: Qvibus elapſis denuò pacem cum hac ipsâ ſuâ Uxore inivit, & jam Veneris nimiô œſtrô ceſſante arvum genitale plus debito non irrigavit, &c. Fidicen qvidam Glandenſis, vir qvadratus & validi femoris, facie & Capillamentô ruffus, temperamenti calidi, vehementi Veneris deſideriô ſubinde tenebatur, ut nullis, etiam per exigua horarum intervalla, repetitis congreſſibus ſatiari poſſet, unde ſibimetipſi qvaſi inſenſus & iræ divinæ Scortatoribus incumbentis metuens, Medici auxilium implorabat, qvi, poſt variorum medicamentorum uſum, eum monuit, ut ad evitandas vagas libidines legitimum Conjugium iniret, cùm melius ſit nubere, qvàm uri; hic paruit conſilio & ductâ in uxorem villici cujusdam filiâ ſatis robuſtâ & vegetâ paulò mitius agere viſus eſt; verùm cùm & hanc delaſsâſſet, ad ingenium rediit fornicator inſatiabilis, tandem â Medicô Caſtrationem, cum oblatione eqvi tolutarii, inſtanter expetiit, ab ipsô tamen non Caſtratione, ſed diuturnô Nitri præparati uſu à renum calculô & Venere liberatus eſt. v. Tim. à Güldenkl. *l. a. Caſ. 52. p. m.* 197. *ſeq.* Paſtor qvidam ſextum ſupra ſexageſimum ætatis annum agens Apoplexiâ corripiebatur, qvæ in Paralyſin ſiniſtri lateris terminabat, ita, ut hoc tempore vix incedere poſſet; loqvelæ uſu ſimul privatus. Ab eo tempore, qvo Apoplexiâ correptus fuit, tantô Veneris ardore flagrabat, ut ejus fœmina, qvâ cum per viginti qvatuor annos in matrimonio vixerat, ad perferendos innumerabiles venereos actûs jam fermè non eſſet ſufficiens.

ens. vid. Caſp. Theoph. Bierling. *Theſaur. theor. pract. p. m. 22.* Herculem ebrium Theſpii Regis Bœotiæ filias numerô qvinqvaginta, unâ nocte vitiaſſe, omnesqve earum mares ſeu filios peperiſſe, præter natu maximam & minimam, qvæ geminos pepererunt, legimus apud Natal. Comitem *Mytholog. Lib. 7. cap. 1. p. m. 672.* Proculum nocte unâ captivas decem ex Sarmatiâ conſtupraſſe ex Pierio, item ex eodem Proculô centum virgines intra qvindecim dies fœtum concepiſſe, ex Mizaldo: refert Henricus Salmuth *Commentar. in Gvid. Panciroll. Rer. memorab. Lib. 2. Tit. 10. p. m. 177.* vid. etiam Jacob. Moller. *de Cornut. cap. 6. pag. m. 67.* ubi qvoqve cujusdam Catalani meminit, qvi ad rem veneream adeò potens fuit, ut qvolibet die cum uxore trigeſies concumberet. Hæc de eâ re conqveſta eſt apud Regem Arragoniæ, qvi maritum accerſivit, eumqve, an id verum eſſet, interrogavit, qvod ipſe confeſſus eſt. Ideò ei prohibitum fuit ſub pœnâ capitis, ne plus, qvàm ſexies, qvolibet die uxorem cognoſceret, ne ea in diſcrimen mortis incideret. Paulò tamen aliter hanc Hiſtoriam recenſet Rodericus à Caſtro *de Natur. Mulier. Lib. 3. cap. 4. pag. m. 113.* Conjux, inqviens, Tarraconenſis cujusdam, uti in hiſtoriis eſt, apud Arragoniæ Reginam marito litem intendens atqve conqveſta, qvòd cum illà decies in die congredi ſolitus eſſet, effecit, ut, capitali ſuppliciô impoſitô, hoc in poſterum ne faceret, prohiberetur. Ibidem etiam dictus Autor addit: Herbam ajunt Indicam tantæ virtutis eſſe, ut eâ comeſtâ qvidam ad ſeptuaginta coitûs proceſſerit. Hac radice non edentibus ſolùm, ſed etiam tangentibus tantùm Genitalibus erectionem dixere vehementem adeò fieri, ut qvoties vellent, coire valerent. Et qvosdam, qvi uſu fuerunt, duodecies coiiſſe dixerunt. Indum autem ipſum, qvi vel magnô atqve robuſtô corpore erat, ſeptuageſies aliqvando

coi-

coiviſſe fatentem licuit audire : Verum emiſſionem Seminis guttatim fuiſſe, demumqve in ſangvinem deveniſſe, &c. vid. *M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſ.* 41. *p. m. 78.* Item Joh. Schenck. *Obſ. medic. Lib. 4. fol. 531.* ſcribit etiam Petrus Foreſtus *Obſ. med. Lib. 26. Obſ. 20. fol. m. 591.* ſe noviſſe adoleſcentem Nobilem Germanum, annum vigeſimum nonum agentem, cui unâ nocte inter duas puellas laſcivienti, cùm ſe priùs vinô impleviſſet, & plus qvam tredecim amplexus expertus eſſet, ſubitô Vena in pectore perrupta fuit. De Viro ſummè libidinoſo & Sodomitico qvaſi, atqve ſalacitatis beluinæ ab uxore incuſato, ita, ut etiam menſium tempore ſibi non parceret & ſine intermiſſione congredi vellet. v. Roſin. Lentil. *Miſcell. Medic. Pract. Part.* 1. *p. m. 227. 229.* Ex Cabroliô Johannes Daniel Geierus *Schediaſm. de Cantharid. Sect. 2. cap.* 12. §. 1. *p. m. 40.* binas hiſtorias refert, ubi poſt largam Cantharidum doſin alter octuagies ſepties, alter qvadragies Uxorem iniit. De tentigine, inſanô pruritu & aliis ſymptomatibus à Cantharidibus cum Syrupo devoratis, in Mercatore qvodam ſexagenario obſervatis, vid. Henr. ab Heer, *Obſerv. 9. pag. m. 95. ſq.* Et ſecundum Petr. Foreſt. *Obſ. med. Lib. 24. Obſerv. 7. fol. m. 448.* Juvenis qvidam à Cantharidibus aſſumptis, Penem extentum habebat, & irritatus ad Venerem ſupra modum coibat. Huc pertinet etiam, qvod ex Hieronymô varii Autores allegant; ſcilicet ſe vidiſſe duo inter ſe paria viliſſimorum è plebe hominum comparata; unum, qvi viginti ſepeliſſet uxores, alteram, qvæ vigeſimum ſecundum maritum habuiſſet; & extremô ſibi, ut ipſi putabant, matrimoniô copulatos ſumma omnium expectatione virorum pariter ac fœminarum, poſt tot rudes, uter alterum efferret. Vicit maritus, & totius urbis populô confluente coronatus & palmam tenens adoransqve per ſingulos ſibi acclamantes, uxoris multinubæ phere-

trum præcedebat. Sane tales Conjuges ad tam freqventes nuptias ſalacitate fuiſſe impulſos, qvis dubitabit, ſiqvidem non modò in viris, ſed etiam & qvidem longè majorem in fœminis laſciviam atqve Salacitatem obſervari teſtantur Autores.

§. 19.

Fœminæ ſalaces.

Occurrunt etiam exempla fœminarum ſalacium, ex. grat. Auguſtæ Taurinorum adoleſcentula ſatis elegans vixit, ſimul tamen adeò libidinis avida, ut qvinqve & triginta viros ordinis militaris ad Coitum ſeriatim admiſerit. v. Mizald. rediviv. *Memorab. Cent. 7. §. 629. p. m. 277.* Meſſalina, Cæſaris Claudii Conjux, ancillam è proſtitutis mercenariæ ſtipis in certamen venereum elegit eamqve die ac nocte qvinto & viceſimo Coitu ſuperavit. vid. Plin. *Hiſtor. natur. Lib.* 10. *cap.* 63. *fol. m.* 184. De qvâ vide plura apud Caſpar. Bauhin. *de Hermaphrod. L.* 1. *c.* 10. *pag.* 99. *ſeq.* Cleopatra etiam ſub una nocte ſumptô Cucullô in lupanari proſtibulo centum & ſex virorum concubitûs pertulit; in tantum enim, ut profeſſa eſt, intentigine rigidæ vulvæ erat accenſa, qvod â lupanari qvidem delata, ſed non ſatiata rediverit, vid. Chriſtian. Warliz. *de Morb. biblic. cap.* 12. *pag. m.* 368. Scorto cuidam Cyrenæ cognomen δωδεκαμηχάνȣ, ſeu machinamentorum duodecim impoſitum fuit, qvod in venereô uſu duodecim excogitârat modos, qvibus inſcenſori jucundius redderetur libidinis profluvium. vid. Lud. Cœl. Rhodig. *Lection. antiqvar. Lib.* 14. *cap.* 8 *fol. m.* 526. ubi plura. De hac Cyrene ejusqve inventis loqvitur etiam Nicolaus Venette *de la Generation de l' Homme Part.* 1. *cap.* 10. *p. m.* 246. Toutes les poſtures, inqviens, qve la Courtiſane Cyrene inventa antrefois jusqv'au nombre de douze pour ſe careſſer, qve Pheïlenis & Aſtyanaſſe publierent, qu' Elephantis compoſa en Vers Leonins, & qve l' Empereur Tibere fit

enſvite

enſvite peindre antour de ſa Sale, nous font bienvoir, qve les femmes ſavent mieux, qve nous, toutes les ſouppleſſes de l'Amour, & qv'elles s'abondent plus aux Voluptés amoureuſes: En eſſet leur paſſion eſt plus violente & leur plaiſir dure plus longtemps, &c. De fœminâ qvinqvagenariâ ſalaciſſimâ, Concubitum diabolicum admittente, Obſervationem recenſet Immanuel Weismannus, *Ephemerid. Acad. Nat. Cur. Cent. III. & IV. Obſ.* 103. *p. m.* 294. *ſeq.*

§. 20.

Qvandoqve etiam Medicamenta aromatica purgantia & alia ſtimulantia Salacitatem ad tempus excitant atqve ad Venerem ſtimulant, qvale exemplum refert Felix Platerus, *Obſ. med. Lib.* 1. *pag. m.* 263. Cùm amicum, inqviens, qvendam meum, virum multos annos viduum & continentiſſimum pientiſſimumqve leviter purgare vellem, ac pilulas leviores ex aromatibus paratas exhibuiſſem, ſeqventi manè ad me venit, expoſtulans mecum, me ſe decipere voluiſſe, cum nullam ab illis ſenſerit per alvum evacuationem, ſed pruritum & ſtimulum ſolùm venereum, â qvô totâ nocte fuerit divexatus: vixqve illum â ſententiâ potui dimovere, etſi à medicamentis purgantibus qvandoqve irritari etiam illa loca, qvæ ad ſeminis excretionem pertinent, oſtenderem, &c. Bina etiam ejusmodi exempla idem Autor ibidem addit, alterum de qvodam, qvi, cùm mediâ nocte pilulas ſumpſiſſet, mox vehementem tentiginem, anteqvam alvus dejiceret, ſenſit, hincqve ſibi perſvaſit, errore Pharmacopæi, qvòd illi venerem ſtimulans pharmacum pro purgante exhibuiſſet, factum hoc eſſe; Alterum de qvodam, qvi ſumpto Cathartico, cùm illud adhuc operaretur, ſimulqve illum ad Venerem ſtimularet, uxorem adſtantem illiqve miniſtrantem compreſſit, unde valde debilitatus Medico aſſerebat, nunqvam ſe adeò ad Venerem impulſum

à Medicamentis.

 fuiſſe,

fuiſſe, atqve eâ ipsâ horâ, qvâ adhuc per alvum dejiciebat, nec ſe continere ullô modô potuiſſe. Item Olaus Borrichius cuidam ex Catharticô natum eſſe Priapiſmum refert, *Act. Hafn. Vol. IV. Obſ. 73. p. m.* 176. Hugo Potter, Locum tenens, tempore vernô præſervationis gratiâ Medicamentô purgante uſus, cùm nullam inde operationem perciperet, ſumtô juſculô carnium in ſomnum incidit; expergefactus ingentem pruritum & ſtimulum ad Venerem ſenſit, adeò, ut continere ſe non poſſet, qvin Uxorem adſtantem comprimeret. vid. Bald. Timæus â Güldenkl. *Lib. 3. Caſ. 50. p. m. 193.* Idem etiam Epiſcopo cuidam in Polonia accidit, ibidem cui cum Regis Sigismundi III. Archiater Pilulas Canycoſtinas exhibuiſſet, nec ulla per alvum aut vomitum ſubſeqveretur evacuatio, tentigine & ſtimulô Veneris correptus, errorem in præparatione Medicamenti commiſſum ſuſpicabatur, qvod cùm Pharmacopœus, vir alioqvin integerrimus, conſtanter negaret, pro tentatione diabolicâ habuit precibus & jejuniis ſuperandâ. Et David Spilenbergerus virum novit, qvi ſumtâ Medicinâ laxativâ tantô pruritu & œſtrô ſuſcitabatur eô die in Venerem, ut nullô modô à debitô conjugali abſtinere poſſet, imò tam enormiter, ut uxor ipſius neceſſariò eô die ſe occultare cogeretur. vid. *M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſ.* 71. *p. m.* 131. *ſeq.* Memini etiam viri cujusdam, qvi poſt pilulas, ipſi familiares circa noctem aſſumptas, ſemper variis inſomniis venereis atqve ſubſeqvente pollutione nocturnâ debilitatus fuerat. Ab aſſumto Electuariô ſtimulante vir qvidam ultra qvinqve ſeptimanas ſingulis ferè horis diu noctuqve cum uxore propriâ coitûs non amplius tolerandos tam acriter repetiit, ut uxor Medici conſilium expeteret. v. Chr. Franc. Paullin. *Cynograph. cur. Sect. 3. cap. 7. p. m.* 136. Sic medicamentum ad continentiam faciens expectabat Monachus: alius eodem tempore ſponſus, utcunqve ſenex

nex medicamentum expoſtulabat ad venerem concitandam: ſed Pharmacopolæ errore contrarium Monacho exhibitum fuit; ita, ut illâ nocte tentigine Veneris ſupra modum affligeretur; contrà Sponſus novæ nuptæ nihil hilaritatis attulerit. v. Petr. Foreſt. *Obſ. medicin. Lib. 26. Obſerv. 19. Schol. fol. m. 591.* Civis qvidam Ferarienſis, ut â vertiginoſo affectu ſe liberaret, Pilulas agregativas & de Agarico â Medico præſcriptas aſſumpſit, verum ut nullam ab illis ſenſit per alvum evacuationem, ſed tantummodo ſtimulos venereos, â qvibus totâ die divexatus eſt, adeò, ut pruritum ægrè ferens talem expertus eſt ad Venerem impulſum, ut bis Uxorem compreſſerit, nec ullam qvidem ſentiendo alvi ſolutionem, teſte Joſepho Lanzono, *M. N. C. Dec. II. An. 10. Obſ. 141. p. 229. ſeq.* Scribit etiam Johannes Benedictus Sinibaldus, *Geneanthrop. Lib. 3. Tract. 1. cap. 12. pag. m. 276.* ſe noviſſe qvosdam, qvi nunqvam ferocius in venerem inflammarentur, niſi cum pharmacum aliqvod catharticum præſervationis gratia aſſumerent; idqve in atrabilaribus viris freqventius obſervaſſe. Rationem autem, cur Purgantia vel Clyſteres ad ſeminis excretionem ſtimulent, hanc reddit Nathanaël Highmorus *Diſqviſit. anat. Corpor. hum. Libr. I. Part. 4. cap. 2. fol. m. 93.* Glandulæ proſtatæ ſeu corpora glanduloſa ſunt inter Veſicæ cervicem & Inteſtinum rectum poſita. Ob ſitus hujus rationem procul dubio contingit, qvod poſt Clyſterum acriorum injectionem, aut violentiorem καθάρσιν, affecto Inteſtino recto, Semen qvandoqve emittatur & appetitus venerei excitentur.

§. 22.

Porro etiam ſalacitas ſeu ſtimulus venereus verberum flagrorum aut urticarum uſu excitari ſolet; & qvidem non viros tantùm flagris excitari ad illicitas voluptates & intempeſtivas, ſed & fœminas flagellis incitari & incaleſcere, ut facilius *Flagrorum Uſus ad Venerem.*

concipiant, ſcribit Thomas Bartholinus *de uſu Flagror. in Re Medic. & Vener. p. m. 22.* Et *p. 30.* regionem lumborum fricatam ad œſtrum Veneris proritare, hancqve voluptatem vitæ damno qvendam Lutetiæ luiſſe, dicit. De Viro qvodam Virgarum plagis in Venerem ſtimulato ſeqventem hiſtoriam refert Ludovicus Cœlius Rhodiginus, *Lection. antiq. Lib. 11. cap. 15. fol. m.* 412. Non multis, inqviens, abhinc annis vixiſſe qvendam in Veneriis, non gallinaceæ ſalacitatis, verùm ingenii ſtupendi maximè, qvodqve vix impetret fidem, ex adjuratiſſimis compertum eſt: qvi, qvò pluribus affectus fuiſſet plagis, eò impetuoſiùs ardentiusqve in concubitum ferebatur præceps. Fuit omninò mira: neſcires, utrum affectaret avidius verbera, an coitum: niſi qvod illorum menſurâ libidinis voluptas conſtabat. Proinde extentis ſe precibus diſflagellari expoſcebat, pridiè, qvam id pateretur flagello aceti aſperitate obdurato: qvod, ſi converberator lentiùs agere foret viſus, velut exſtimulante rabie, convitiis inceſſebat: nec factum ſibi ſatis arbitrabatur, ni inter cædendum ſangvis ſeſe oſtendiſſet. Unus, opinor, mortalium inventus, qvi eodem impetu in ſupplicium ferretur, ac delicias: qviqve inter tormenta ſenſuum titillationes ac æſtuantem pruritum vel expleret, vel incenderet, &c. Cujusdam, qvi non poterat erigere Mentulam ad Coitum, niſi verberaretur ab Amaſia, ex Pico meminit Thomas Campanella, *Medicinal. lib. 3. cap. 4. Artic. 12. p. m.* 111. Qvam obſervationem pluribus verbis ex eodem Johanne Pico, Mirandulæ Comite, recenſet Johannes Heinricus Meibomius, *de uſu Flagror. Vener. p. m. 40. ſeq.* Scribit autem Picus: Vivit adhuc homo mihi notus, prodigioſæ libidinis & inauditæ. Nam ad Venerem nunqvam accenditur, niſi vapulet. Et tamen ſcelus id ita cogitat; ſævientes ita plagas deſiderat, ut increpet verberantem, ſi cum eô lentiùs egerit,

rit, haud compos plene voti, niſi eruperit ſangvis, & in nocentes artus hominis nocentiſſimi violentior ſcutica deſævierit. Efflagitat miſer hanc operam ſummis precibus ab ea ſemper fœmina, qvam adit, præbetqve flagellum, pridie ſibi ad id officii aceti infuſione duratum & ſupplex à meretrice verberari poſtulat; à qvâ qvanto cæditur durius, eò ferventius incaleſcit, & pari paſſu ad voluptatem doloremqve contendit. Unus inventus homo, qvi corporeas delicias inter cruciatus inveniat: & cùm alioqvin peſſimus non ſit, morbum ſuum agnoſcit & odit. Absqve dubio hæc Obſervatio eadem eſt cum antecedente Ludovici Cœlii. Alium conſimili naturâ præditum, apud Monachium, Othonis Brunfelſii, Medici, tempore vixiſſe, & cum uxore res mariti agere neqviiſſe, niſi acriter ante flagris conciſum, ex Brunfelſio allegat Johannes Henricus Meibomius, *loc. alleg. p. 44.* ubi ſeqvens, qvod Lubecæ contigit, exemplum addit, ſcilicet Civis qvidam Lubecenſis, Butyri & Caſeorum propola, in plateâ habitans, qvæ à Molendinis nomen invenit, præter alia facinora ob commiſſum adulterium ad magiſtratum delatus, causâqve cognitâ Urbe excedere, ac ſolum vertere juſſus fuit. Meretricula, cui is adſveverat, coram Senatoribus Judicio criminali Præfectis, qvos vulgò die Gerichts-Herren vocant, confeſſa eſt, nunqvam illum acrius, qvàm Virgis prius ſecundum Dorſum ab ſe difflagellatum arrexiſſe & virum ſe præſtitiſſe: officiô verò peractô niſi denuo flagris cæſum, vix ultrà qvidqvam patrare potuiſſe. Adulter ipſe idem primò quidem negare: Seriò tamen & ſeverè interrogatus, non inficias ire. Pauci inſuper ſunt anni, pergit item Autor, qvum in primariâ confœderati Belgii urbe, Vir in non parvâ dignitate conſtitutus, Veneriqve admodum deditus, deprehenſus fuit cum muliercula qvadam conſveviſſe, cum qvâ tamen, niſi flagellorum ictibus excitatus,

tus, vix aliqvid patrare potuerit. Hic verò, re ad Magiſtratum delatâ, officio motus pœnam dedit ſuæ laſciviæ diuqve:

Hæc fuit in toto notiſſima fabula vulgo.

§. 22.

De flagrorum hoc in paſſu efficacia, ſeu' qvæ flagris inſit vis ſtupenda ad coitum ſollicitandi eos, qvibus aliàs ægre durum rumpitur latus, ita ſcribit Philippus Jacobus Wintherus, *Diſp. alleg. cap.* 14. *pag.* 47. Nec occultum hic ſiderum influxus, nec qvod veterum multi fecerunt, pro ſeminis officina renes agnoſcimus, ſed nihilominus cauſam reddi poſſe ſatis liqvidam, putamus. Etiamſi verò in lumbis Seminis officina neqvaqvam detur, ex his tamen ejusdem materiam in Vaſa ſpermatica confluere, αὐτοψία conſtat. Qvodſi ergo ignavus in qvibusdam ſangvis hîc hæſitet, ut difficulter æſtuans ſponte ad teſtes ferri neqveunt, incentivo opus eſt; qvodſi Pharmacia non ſuppeditet, vix denegabit, ſeverior licet, Chirurgia, qvæ verberibus lumbos acriter qvatiens calorem exſuſcitet, ipſosqve & renes & ductûs ſpermaticos compellat, ut largâ copiâ ſangvinem verſus teſtes urgeant. Hôc cum flagra poſſint, perſpicuum putamus, libidinem horum uſu accendi poſſe. Veruntamen non idcircò perſvaſi ſumus, plagis hoc totum negotium abſolvi poſſe, ſed tantum earum rerum apparatum his procurari, ſine qvibus nec Semen coqvere teſtes, nec erigi genitalia poterant. Qvodſi verò Athletæ qvondam Veneris ludibria dormientes declinaturi renibus ſuppoſuerunt laminas plumbeas, veroſimillimum, qvæ calorem in his partibus accendunt, utpote illis contraria, libidinem ciere. Qvod ipſum etiam illi experiuntur, qvi dormientes in dorſum decumbunt, præſertim ſi molliſſimis infarctô plumis lectô utantur; horum enim præter modum incaleſcentes renes Seminis

ma-

materiam ſuppeditando non tantùm ſomnia libidinoſa, ſed pollutiones nocturnas efficiunt. Qvodſi ergo Medici qvidam ad coërcendum amorem inſanum flagris juſſerunt percuti ægros, ut agnitô errore reſipiſcant, neqvaqvam eô ſenſu ſunt accipiendi, qvaſi verberari lumbos voluiſſent, ſed alias partes, qvibus non intercedit tanta cum teſtibus neceſſitudo, qvanta lumbis & renibus.

§. 23.

Non autem ſolummodo flagrorum atqve plagarum, ſed etiam Urticarum viridium uſus pro ſtimulo venereo commendatur; Siqvidem Urticarum viridium in ingvina incuſſibus brevitatem virgæ virilis, ſi ſterilitas ob eam metuatur, emendari virgamqve magnificari ex Mengho Faventino adducit Johannes Henricus Meibomius *l. a. p. 39.* Item langventem aut ſopitam Venerem iisdem excitari Petronius docet, apud qvem Enculpio funerata erat pars illa Corporis, qva qvondam Archilles fuerat, & frigidior rigente bruma confugerat in Viſcera mille operta rugis; lorumqve in aqvâ, non ingven erat. Huic cum Oenothea, Priapi Sacerdos Magaqve inſignis, promiſiſſet, faſcinum tam rigidum reddituram, ut cornu Naſturtii ſuccum cum Abrotano miſcet, perfuſisqve ejus ingvinibus, viridis urticæ faſcem comprehendit, omniaqve infra umbilicum cæpit lentâ manu cædere. v. Tit. Petron. *Satyric. pag. m. 331.* Et Chriſtianus Franciſcus Paullini Hortulanum ſenem, facetum & valde adhuc libidinoſum novit, qvi ſemper ante exercitia venerea membrum & teſtes viridi urticæ faſce fricabat & cædebat, ſicqve rem ſuam agebat animosè ac feliciter, v. *M. N. C. Dec. II. An. 5. App. Obſerv. 90. p. 56. ſeq.* Item Suſanna Loaſiz coram Judice referebat, Cauponem qvendam herniosum ante coitum ſibi urticas porrexiſſe, jubendo, ut membrum ejus virile cæderet. v. Mich. Bernhard. Valen-

Urticatio.

 tin.

tin. *Novellar. Medico. legal. Caſ. 4. pag. m. 50.* Et pag. 55. Johannes Chriſtophorus Weſtphalus Urticationem in qvibusdam Impotentiæ caſibus remedium ſanè non ineptum & incongruum eſſe monſtrat, ſiqvidem illâ ipsâ ſenſus tactûs ſenſibilius afficitur & ſpirituum animalium uberior ad genitalia radius ſangvinisqve copioſior affluxus excitatur.

§. 24.

Salacitas Bombycum. De Salacitate & Coitu Bombycum vel potius Papilionum, in qvos Bombyces ordinaria Metamorphoſi converti ſcimus, amputatô capite ab ipſis exercito refert Robertus Boyle de Utilitat. Philoſoph. experiment. Part. 2. Exercit. 1. p. m. 115. marem, cui prius amputatum fuit caput, neqvaqvam adduci potuiſſe, ut fœminam comprimeret; decollatam tamen fœminam alacriter marem admiſiſſe.

§. 25.

Coitus nimius noxius. Qvantum autem nimium Veneris exercitium ſeu freqvens & aſſiduus coitus noceat, præter qvotidianam experientiam docent Autores, ſiqvidem juxta Caſparum à Reies *Camp. Elyſ. Qvæſt. 46. p. m. 565.* vires exhaurit, ſpiritûs conſumit, calorem innatum mortificat, qvòqve plus detraxeris, tantundem de Vitâ minues, cum Cerebrum ſuapte naturâ frigidum & exſangve enervet, nervoſum robur dejiciat, oculos & articulos debilitet, cruditatesqve pariat; unde ingens poſtea morborum phalanx exoritur, & qvævis delectamenti mica mille ægritudinum cruciatibus rependitur. Et ſecundum Joh. Lang. *Epiſt. med. Lib. I. Ep. 24. p. m. 101.* exhauſtis amore viribus corpus exſangve pallet, oculi intra ſupercilia conduntur, Cibum ſtomachus faſtidit, longô ſuſpiriô ex imô pectore pulmo ingemiſcit, mens vacillat, Cor langvet, ex rei deſideratæ aſpectu motu pulsûs tremulô fluctuat, qvin ſolô nomine ami-

amicæ pellicis auditô harmonia pulsûs variatur, & juxta Ovidium:

Fecit amor maciem & longa internodia Crurum.

Ex anticipatô & aſſiduô coitu homines citiùs ſeneſcunt ac moriuntur, qvia Coitus eſt veluti morbus comitialis, qvô brevi totius Corporis compago diſſolvitur ac extingvitur, inqvit Franciſcus Torreblanca *de Magia Lib. 2. cap. 18. §. 20. pag. m. 218.* Scribit etiam Stephanus Blancardus *Inſtitut. Medicin. Part. 2. cap. 28. Oper. Tom. I. pag. m. 330.* Coitus non modum excedat oportet, qvia non parum debilitat, in omnibus modus obſervandus, ob nimium enim coëundi exercitium ſangvis optimarum partium depauperatur, ita, ut recens uxorem nacti ſæpe puerperarum præludia agant; omnes hac in re ſeſe noſcant oportet; qvi enim non ſatis eſt potens, aliô modô uxori blandiri oportet, ut hoc modô blanditer ſomnum capeſſat. Qvi nunc Coryphæi nomen libenter audiunt & corpus tanqvam brutum exponunt, ſæpius (contra condecentiam divinam) coire poſſunt. Novi, qvi ob coitus exceſſum tabidi & hydropici facti, cum Gonorrhœâ continuâ ſimplici. Et juxta Herm. Bœrhav. *Inſtitut. med. p. m.* 160. Excretio Seminis nimia debilitates, immobilitatem, maciem, viſum hebetem, tabem dorſalem, fatuitatem variosqve alios morbos producit. Porro ſecundum Chriſt. Warliz. *de Morb. biblic. cap.* 12. *pag. m. 367.* importunus Veneris uſus mortales in vitium & exitum dat præcipites. Eſt enim omnium Pathematum, qvæ corpus, animæ domicilium, alterare & infeſtare ſolent, graviſſimum. Exceſſus qvippe Veneris magnus præ omnibus aliis paſſionibus animum infringit; *& pag. 369.* dicit idem Autor, qvòd enormis Venus & medulliſorba Mater morborum ſit feraciſſima, ſuccum nutritium, qvi vim ac robur partibus præbet, & vitale robur, exhauriendo, exſiccando, elumbe red-

reddendo ac deſtruendo. Prolixè etiam freqventis & immodicæ Veneris nocumenta recenſet Rodericus à Caſtro *de Natr. Mulier. Lib.* 2. *cap.* 5. *pag. m.* 58. & *Lib.* 3. *cap.* 4. *pag.* 111. Duncan. Liddel. *Artic. med. Lib.* 5. *cap.* 24. *pag. m.* 812. *ſeq.* Valent. Henr. Vogler. *Diætet. Comment. cap.* 37. *pag. m.* 262. *ſeq.* Petr. Foreſt. *Lib.* 26. *Obſ.* 20. *Schol. fol. m.* 591. *ſeq.* G. W. Wedel. *Diſp. de Vener. Medic. & morb. cap.* 3. *pag.* 30. *ſq.* Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. p. m.* 742. *usqve ad* 760. Franc. Boſell. *Amalth. medic. hiſtor. Apparat.* 2. *pag. m.* 158. *ſeqq.* Joh. Bapt. Verloſchnig. *de Curat. Vernal. autumnal. cap.* 12. *p. m.* 386. *&c.*

§. 26.

A nimia Venere Amentia. In ſpecie autem varia Symptomata varioſqve affectûs à nimiô Veneris exercitiô dependentia annotarunt Medici. v. g. Melancholicus, cùm æſtate mediâ Uxorem juvenculam duxiſſet, adeò profusè Venere uſus eſt, & præſiccatus, ut non poſt multos dies vehementi furore eſſet percitus. Uti ex Jacchino refert Joh. Schenckius, *Obſerv. med. Lib. I. fol. m.* 141. Item Civis & Vietor Marpurgenſis, temperamenti melancholici, dum Anno 1685. ſecundâ vice nuptias celebraret & Veneri nimium indulgeret, incidit in Maniam adeò immanem, ut Catenis ligari debuerit, qvi tamen Tartarô emeticô & Venæſectione ex toto convaluit, teſte Johanne Benedictô Gründeliô, *M. N. C. Dec. II. An.* 4. *Obſ.* 166. *p.* 327. Amentiam obſervavit Philippus Salmuth. *Cent. I. Obſerv.* 61. *pag. m.* 39. in Virô præſtanti, literatô & Melancholiæ hypochondriacæ obnoxiô, qvippe qvi Conjugi juniori & laſciviori placere ſtudens Medicamentis Venerem ſtimulantibus uſus eſt. Pedetentim verò ejusdem ratio adeò labefactari cœpit, ut amens & fatuus prorſus evaſerit. *Cerebrum exſiccatum.* Ibidem etiam dictus Autor alterius meminit, cui ex nimiâ Venere Cerebrum ita fuit exſiccatum, ut etiam in-

intra Cranium hinc inde ferri audiret. Sexagenarius qvidam Mercator, ductâ poſt Conjugis mortem ancillâ ſuâ, & juvene & bellâ, cùm primæ noctis maximam partem inter ſolita gaudia conſumſiſſet, manè à ſomnô ſatis longô, ſed inſomniis turbatiſſimô, evigilans, omninò deliravit fatuiſſimus, ſine febre tamen obſcœniſſima effutiebat. Mirantibus in modeſtô hactenus homine tantam lingvæ petulantiam amicis, accerſitur medicus, qvi per medicamenta altô & placidô ſomnô hominem ſopivit, â qvô recreatus & corporis & animi vires recuperavit ignariſſimus ante ineptiarum, aut certe ita prudenter eas diſſimulans, ut qvicqvid temporis in amentiâ conſumpſerat, ſomnio imputaret, teſte Henrico ab Heer, *Obſervat. 9. p. m. 102.*

§. 27.

Perpetuâ nervorum imbecillitate ſponſum qvidam immoderatæ veneris primæ pœnam luebat, juxta Obſervationem Thomæ Bartholini *Cent. 6. Hiſt. 94. p. m. 366.* *Nervorum imbecillitas.*

§. 28.

Apoplexiâ inter uxorios amplexûs corripiebatur nobilis qvadragenarius, ductâ Virgine ſuæ ſortis, referente Henrico ab Heer *l. a. p. 103.* Qvidem ætate ſenior, cùm nimium in Venere anniteretur, Apoplexiâ leviore & qvalicunqve artuum dextri lateris reſolutione corripiebatur. Hic, poſtqvam ad ſe, elapsâ forſan octavâ horæ parte, rediiſſet, referebat, qvòd priusqvam ſenſus ipſum ulteriorqve motus ex improvisô in negotii ſui, nec dum tamen abſoluti, pertractatione reliqviſſent, percepit inſignem in Occipite tenſionem atqve verſus nucham in interioribus contractionem, qvaſi qvi meninges eò cogeret. Secundum Obſervationem Danielis Ludovici *v. M. N. C. Dec. 1. Ann. 9. & 10. Obſ. 159. p. 351* Mercator qvidam Veneri, *Apoplexia.*

neri, ſed licitæ addictiſſimus, cùm negotiorum ergò domô trimeſtri abſuiſſet, ad lares reverſus adeò ſibi conjugiqve & conjugem & connubium amanti indulſit, ut laſſus, viribus omninò captus mortuo ſimillimus jaceret. Uxor timore perculſa lecto ſe proripit, Medicumqve accerſendum curat, qvi ex ſene Monachô factus novus Medicus apoplecticum jacentem ſuſpicatus Venæſectionem imperat. Ingrediente autem Henricô ab Heer medicô aliàs ordinariô, jam brachium ligaverat Chirurgus venam pertuſurus: Qvo juſsô tantillum expectare, visâ urinâ obſervatoqve in illâ ſemine, jacenti in aurem dicit Heerius: aut tu Gonorrhæâ laboras, aut jam cum Uxore rem habuiſti. Nollem factum, reſpondet Maritus, nam nimiô Veneris furore pœnè exanimatus ſum. Tunc propinatô hauſtu Malvatici & aliis confortantibus, brevi reſtituebatur. vid Henr. ab Heer. *Obſervat. Medic.* 18. *pag. m.* 133. *ſeq.*

§. 29.

Palpitatio Cordis.

In actu venereo nimis occupatus Vir in talem palpitationem Cordis incidit, ut, niſi receptui caniſſet, ſuffocatus fuiſſet, juxta Johann. Dolæi *Encyclop. medic. Lib.* 2. *cap.* 6. *pag. m.* 347. Sic Felici Platero qvidam faſſus eſt, in veneris actu ſibi ſtatim ſupervenire palpitationem Cordis ſolere, ab eaqve adeò ſe adigi, ut niſi deſiſteret, ſuffocaretur; qvod & tandem illi accidit. F. Plater. *Prax. Tom. I. cap.* 11. *pag. m.* 471.

§. 30.

Syncope.

Syncopen ſeu Deliqvium animi ex nimia Venere annotatum recenſet Baldaſſar Timæus à Güldenklee *Lib.* 2. *Caſ.* 17. *p. m.* 106. Vir qvidam ſexagenarius poſt obitum uxoris decrepitæ, juvenculam noviſſimè duxerat ſucci plenam & laſci-

viæ

viæ deditam, cujus libidini ut ſatisfaceret, nullam prætermiſit noctem, qvin repetitim & ſupra eam comprimeret, aſſumtis etiam ſtimuli locô qvibusdam pharmacis. Hinc vires deficere, oculis caligines offundi, caput in modum vertiginis circumrotari, artus tremere, aliaqve ſenem circumvenire videbantur Symptomata: Acceſſit tandem & Lipothymia peractô plerumqve maritali opere, adeò, ut à Veneris uſu planè abſtinere cogeretur. Nobilis Hiſpanus ex coitu multo in animi deliqvium incurrens, Vino & Vitellis ovorum reſtituebatur. v. Zacut Luſit. *Tom. III. fol. m.* 70. Novit etiam Johannes Dolæus exemplum cujusdam, qvi, qvoties cum uxore ſua coibat, & ſemen effundebat, toties animô linqvebatur; qvi tamen invitâ Dianâ non venabatur. v. Dolæi Encyclop. *l. a. cap.* 7. *pag. m.* 364. Liceat huc etiam referre Animi deliqvium in juvencula ex receptione ſeminis virilis à Johanne Jacobo Waldſchmidio, *M. N. C. Dec. I. An.* 3. *Obſ.* 233. *p. m.* 421. communicatum. Juvencûla ſcilicet formoſa & jucunda temperamenti ſangvinei vivebat in Conjugio ſterili cum maritô valde calidô, ſicco & atrabilario. Cauſam ſterilitatis rejiciebat in ſemen virile, qvod recipiebat qvidem ſummâ cum voluptate, verum eo ipſo momentô tantis afficiebatur anxietatibus cordis & infimi Ventris cruciatibus, ut ſæpiſſimè etiam animi deliqvium incurreret, donec variè ſeſe torqvendo omne ſemen rurſus effluere ſentiret; qvô factô, ab omni moleſtiâ libera non recuſabat priores mariti amplexûs. Sic Scortum qvoddam Romanum, cui Angela Nomen erat, qvotiescunqve cum viro congrediebatur, maximè, ſi bene mentulatus exiſteret, in ſyncopen levem incidebat; ſi verô & ipſa ſemen emitteret, in graviorem Syncopen lapſa longiuſculo temporis ſpatiô ad ſeſe redibat, nonnullisqve in poſterum diebus decumbere & ex laſſitudine & ex Ventris dolore cogebatur, uti ex

Ore

Ore Joſephi Ghislerii, Medici Romani, refert Paulus Zacchias *Qvæſt. med. legal. Lib. 7. Tit. 3. Qvæſt. 5. n. 7. fol. m. 647.* ubi plura exempla allegat.

§. 31.

Epilepſia. Epilepſiam à nimiô veneris exercitiô annotavit Henricus ab Heer, *Obſ. med. 18. p. m. 176.* ſcilicet Anno 1619. Illuſtris Neogamus amore formoſiſſimæ puellæ, qvam jam qvintum deperibat annum, potitus, in arcem milliari à Leodio diſſitam eam ducit, ibi cum amore ſe pulcherrimô ad ſatietatem explet, depleri facultatem animalem puriſſimamqve ſpirituum partem abſumi non ſentiens, Epilepſiâ corripitur. Juvenis, ſuæ ætatis annum vigeſimum tertium agens, poſt Cibi potionisqve immoderationem Venerisqve intemperantiam cæpit dolore capitis conflictari, mox vertigine per intervalla tentari, deinceps ſubito in terram concidere, cum corporis diſtentione crebra ſeu convulſione ſenſuum omnium mentisqve functionum interceptione, verbô Epilepſiâ laboravit. Vid. Lælic. à Fonte *Conſultat. med. 95. p. m. 126. ſeq.* De ſponſa ex primo congreſſu maritali epilepticâ factâ vid. Chriſt. Franc. Paullin. *p. m. 114.*

§. 32.

Scirrhus. Pamphilus triginta qvatuor annorum Anno 1682. vitiando Glycerium ſæpius iteratô coitu, tandem Scirrhum ſiniſtri Teſticuli reportat, cum excoriatione Urethræ, juxta Paull. Ammann. *Irenic. pag. m. 132. ſeq. qvi pag. 141.* hanc reddit rationem: Oritur hic Scirrhus teſtium à coitu freqventiori, nam qvoniam teſtes nihil aliud ſunt, qvàm tenuiſſimorum vaſorum ſpermaticorum conglomeratio, hinc facilè à crebrô & violentô iſtô motu hæc vaſa obſtrui & indurari poſſunt, non ſecus, ac fit in Vaſorum lacteorum & lymphaticorum Scirrhô; nam qvò ſubtilius eſt vas, eò faciliùs obſtruitur.

§. 33.

§. 33.

Memoria deficere incipiebat & pedes Corpori ſat grandi ferendo haud pares ulteriùs erant in Virô ſexagenariô, qvi & ſtudiis indefeſſis & laboribus tantum non continuis & Venere etiam in ſenectute, licitâ qvidem, ſed nimiâ, Spiritus conſumſerat. vid. Vit. Riedlin. *Linear. Medic. An. 1697. Menſ. Jul. Obſ. 1. p. 427.* vid. etiam Joh. Chryſoſtom. Magnen. *de Tabac. Exercit. 6. p. m. 121. ſeq.* *Memoria defectus.*

§. 34.

Cœcitatem & alia oculorum vitia ſæpe etiam à nimiô Coitu experimur; Siqvidem Vir eximiè doctus, at tenerioris texturæ & valde phlegmaticus annô ætatis qvinqvageſimô nonô juvenculam & ſummè laſcivam ducens tertiâ â nuptiis ſeptimanâ ab immoderató Coitu in repentinam & omnimodam incidit Cœcitatem, qvartôqve demum menſe viam univerſæ Carnis calcavit, teſte Chriſt. Franciſcô Paullini, *Obſ. med. phyſ. Cent. I. Obſ. 64. p. m. 77. ſeq. & M. N. C. Dec. II. An. 5. App. pag. 56.* Viſûs nocumentis etiam Coitum annumerat Schola Salernitana, *cap. 78. pag. m. 318. ſeq.* Et Gothofredus Mœbius *Phyſiolog. cap. 20. pag. m. 497.* ſcribit, ſe noviſſe virum qvendam ſummè literatum, viſûs imbecillitate laborantem, qvi ingenuè fatebatur, nihil magis viſui ſuo obeſſe, qvàm Seminis emiſſionem. Suffuſionem â Coitu immoderatô ortam ſæpe obſervavit Dominicus Panarolus, *Obſervat. med. Pentecoſt. 2. Obſ. 6. p. m. 36.* Et *Obſ. 28. p. 48.* juvenis meminit, qvi ob nimium Coitum viſum amiſerat. Virum doctum in qvadam Germaniæ Academiâ, ex intemperantia συνȣσίας excæcatum, ſe noviſſe dicit Georgius Francus, *in Not. ad Paul. Zacch. Qvæſt. med. legal. Lib. 7. Tit. 3. Qv. 2. §. 28. fol. m. 636.* Huc pertinet etiam, qvod ex Ambroſiô notum eſt: *Cæcitas.*

Theotinus, cùm gravi oculorum incommodô laboraret, & amaret uxorem, interdictâ ipſi à Medicô facultate & libertate coëundi, cupiditatis impatiens atqve impetu libidinis raptus ſe moderari neqvivit. Sciens enim prudensqve, qvod oculos eſſet amiſſurus, priusqvam conveniret uxori in ipsô æſtu ferventis cupiditatis & conſvetudinis apparatu: Vale, inqvit, amicum lumen. v. Chriſt. Frid. Garmann. *de Mirac. mortuor. Lib. I. Tit.* 4. §. *6. pag. m.* 148. Cauſam talis à Venere ortæ Cæcitatis hanc reddit Cornelius Stolpartius van der Wiel, *Cent. 2. Obſ. 6. Schol. p. m. 57.* qvia nimirum magna ſpirituum qvantitas per Venerem oculis detrahitur, unde membranæ duræ admodum, rugoſæqve evadunt, meatibusqve velut invicem compreſſis, transſpiratio debita fieri neqvit, fibrillæqve nervorum membranarumqve Oculorum craſſiores evadunt.

§. 35.

Canities. Canitiem ab immoderatâ Venere accelerari docet Johannes Benedictus Sinibaldus, *Geneanthrop. Lib. 9. Tractat. 2. cap. 6. pag. m. 756. ſeq.* ubi refert, ſe noviſſe Juvenem ſibi familiaritate junctum, qvi vix vigeſimô qvintô annô peractô ob libidinis exceſſum universô penè capite canuerat.

§. 36.

Sudor unius lateris. Sudorem unius lateris à Venere intempeſtivâ obſervavit Bartholomæus Johannes Otto Hannemannus *M. N. C. Dec. III. An. 5. & 6. Obſ. 202. p. 461.* Juvenis ſcilicet qvidam, cui Venus hactenus intentata fuerat, cùm aliqvando Glyceræ cujusdam nitore ureretur, & gratâ ejus compede detentus prælia acriter miſceret, hoc retulit brabæum, ut poſt id tempus priſtinô vigore deſtitutus, ſummâ ſemper virium debilitate

la-

laboraverit, unâ cum hoc ſingulari phœnomenô, ut qvoties vel leviori exercitiô incaleſceret, dimidia pars Corporis à fronte usqve ad talos ſudore maderet; alterô latere omninò ſiccô remanente, ita, ut ſæpiùs mirô illô ſudore rei infeliciter in Caſtris Cupidinis geſtæ memoriam renovaret.

§. 37.

In Febrem acutam cum virium defectu, Ventriculi ſubverſione, immoderatâ ſiti, Lipothymiis, deliriô, inſomniis, inqvietudinibus, primô noctis conflictu crebriore incidit ſponſus qvidam, ut adeò penè de eo fuerit conclamatum, vid. Thom. Bartholin. *Cent. 6. Hiſt. 94. p. m. 366.* *Febris acutæ.*

§. 38.

Podagram â nimia Venere ortum ſumere docet Liberat. de Liberat. *Podagr. politic. Lib. I. cap. 5. p. m. 19. ſeq. & Lib. 2. cap. 7. p. 132. ſeq.* vid. etiam Chriſt. Warliz. *de Morb. biblic. cap. 12. p. m. 373. ſeq.* Melch. Fricci *Icon. Podagr. p. m. 75. & 195. ſeq.* Theoph. Bierling. *Theſaur. theor. pr. Caſ. 25. p. m. 326.* Franc. Gliſſon. *Anat. Hepat. cap 45. p. m. 502.* qvalia exempla hoc loco ut adducamus, opus non erit. *Podagra.*

§. 39.

Choleram ſangvineam annotavit Dominicus Panarolus *Pentec. I. Obſerv. 11. p. m. 6. ſeq.* in laterariô qvodam, qvi, cùm ad Uxorem ſuam ſatis formoſam noviter nuptam qvotidie circa meridiem diſcedendo à fornace, qvæ duobus ferè milliariis erat longè, proficiſceretur, accidit aliqvando mediâ æſtate, dum ipſam nimiô libidinis ardore accenſus cognoſceret, ut ingenti cum mortis periculô periclitaretur. Nam copioſiſſimè per vomitum & per ſeceſſum ſangvis excernebatur, cum calor & motus ora venarum aperuiſſent. Chole- *Cholera ſangvinea.*

ram autem ſangvineam hunc morbum ideò appellavit Panarolus, qvia cum ſangvine ad duodecim circiter libras ejectô maxima aderant Symptomata, nempe pulsûs deperditio cum dejectione virium, facies Hippocratica, ſudor frigidus & jam deſperatus erat; tamen propinatis cum Vinô Granatorum lapidis hæmatitis Scrupulis qvatuor ſtatim ſanatus eſt, magnâ omnium admiratione, qvòd hic, cui jam feretrum parabatur, è mortis laqveô ereptus cerneretur. De ſangvine purô poſt effrenem Coitum emictô, vid. Joh. Schenck. *Obſ. med. Lib. 4. fol. m. 531.*

§. 40.

Lues venerea. Lues eqvidem venerea rariſſimè aut nunqvam ſuâ ſponte naſcitur, ſed ordinariè per Coitum impurum communicatur & propagatur; ſolô tamen exceſſu venereô, etiam cum propriâ uxore, Morbum hunc Gallicum naſci obſervavit Georgius Francus, v. Chr. Warliz. *de Morb. biblic. cap. 12. pag.* 374. Qvæſtio tamen eſſet, annon aliqvod ſeminium malignum jamjam in uxore vel maritô latuerit.

§. 41.

Mors. Ipſam etiam Mortem immodicô Veneris uſu multi ſibi accelerârunt, qvorum etiam nonnulli inter amplexûs amabiles animam exſpirârunt, uti illi ex Venere apoplectico, cujus ex Heerii *Obſ. 9. p. m.* 103. modò mentionem fecimus, accidit, ille ſc. ab Apoplexiâ & ſubſeqvente Paralyſi reſtitutus ad furias venereas reverſus in uxoris ſinu, nec ipsâ advertente, dulci morte periit. Simili fato eſt etiam defunctus Daniel Beckherus, Med. D. ac Profeſſor Regiomontanus, & qvidem Anno 1670. qvi, cùm ad ſecunda Vota tranſiiſſet, ne in ſe jaceretur illud Juvenalis:

jacet

- - - - *jacet exiguô cum ramice nervus,*
Et qvamvis totâ palpetur nocte jacebit.

Sumſit aphrodiſiacum, oſtenſurus juvenculæ, qvam duxerat, ſe virum eſſe; ſed in certamine illô ſuccubuit, ac in thalamô tumulum ſibi paravit, vid. *Hiſtor. Morbor. Vratislav. An.1702. pag. m. 25.* Cornelium Gallum & Titium Æterium, Eqvites Romanos, in Venere obiiſſe, ſcribit Plinius *Hiſtor. Nat. Lib. 7. cap. 53. fol. m. 122.* & Valer. Maxim. *Lib. 9. cap. 12. No. 8. p.* 815. Beltradum, cognomine Ferrerium, Barcellonæ in Coitûs actu exſpirâſſe, ex Joviano Pontano refert Marcellus Donatus *de Med. Hiſtor. mirab. Lib. 4. cap.* 17. *pag. m.394.* Vini potum nimium bigamus qvidam unâ nocte ingurgitans, ne Veneris illecebris ineſcatus, in hujus conflictu ſuccumberet, venereo ludo impenſe indulſit, unde febre, pulpitatione, Vertigine & delirio tentatus tandemqve Syncope detentus extinctus eſt. v. Zacut. Luſit. *de Prax. med. admir. Lib. 3. Obſ.* 1. *Oper. Tom. III. fol. m.* 91. Ammannus qvidam ſenex & viduus cum Uxore juvenculâ, qvam recens duxerat, ſe commiſcens, Dyſpnœâ correptus fuit; qvâ, etſi admodum angeretur, nihilominus tamen actum venereum ad finem perducere conabatur; in ipsô autem opere adhuc Uxori incumbens ſuffocatus interiit, teſte Felice Platerô *Obſerv. Lib.* 1. *p. m.* 183. *ſeq.* Ferrandus, Neapolis Rex, nimiô cum Conjuge ſuâ concubitu ſpiritum emiſit. vid. Fr. Boſell. *Amalth. med. hiſtor. App. 2. cap. 8. p. m.* 161. ubi plura. Salmanticæ idem qvoqve Studioſo cuidam contigiſſe refert Rodericus â Caſtrô *de Natur. Mulier. Lib. 3. cap. 4. p. m.* 112. Senex ex morbô convaleſcens inter amplexûs uxoris interiit, ut ab uxore mortuus vix à ventre depelleretur. vid. Petr. Foreſt. *Obſ. med. Lib. 26. Obſ. 20. fol. m.* 591. Juvenis robuſtus & bilioſus, poſt vulnus Capitis penè ſanatus, vulnusqve penè Cicatrice obductum, cum ſcor-

tô rem habuit, unde febris, Paralyſis & qvartô die mors ſeqvebatur. vid. Gvil. Fabric. Hildan. *Cent.* 1. *Obſerv.* 19. *p. m.* 35. *ſeq.* Apparitor qvidam noctu fuſtibus exceptus ſangvinem aliqvandiu copioſum exſpuebat, cum ſummâ virium imbecillitate. Poſtqvam Medici diligentiâ omnia Symptomata ceſſiſſent, vires poſt redire incipiebant, ut mortem effugiſſe crederetur Triduo autem poſt, ex Veneris uſu ſubitò mortuus concidit. v. Jean. Udalr. Rumler. *Obſ.* 26. *pag. m.* 17. *ſeq. ap. Georg. Hier. Velſch.* Adoleſcenti vinô impleto atqve unâ nocte plus qvàm tredecim amplexûs experto, ſubitò Vena in pectore pernupta fuit, ipſeqve qvartô die obiit. Item Senem ſexaginta annorum cum juvencula Conjuge primâ nocte rem habentem veneream, in ipsô opere ſyncopticum exſpirâſſe ex Rolfinciô refert G. W. Wedelius *Diſput. de Vener. medic. & morbif. cap.* 3. *p.* 28. *v. etiam p.* 38. Baro qvidam, literis armisqve nobilis, globo ſclopetario olim in pectore perfoſſus erat, globulo diaphragma ſimul trajiciente; curato vulnere, per integrum octennium neqvicqvam inde moleſtiæ ſenſit, licet ſolennibus & vehementiſſimis ſæpe venationibus absqve ullâ reſpirationis difficultate interfuerit: Aliqvot vero abhinc annis Virginem ſibi deſponſavit formoſam, ſed vegetam & robuſtam, in cujus amplexibus nimium exardeſcens paulò poſt immani & terribili dyſpnœâ corripitur, ut magno cum labore inclinatus è profundo qvaſi ſpiritum trahere coactus fuerit, tuſſi inſimul materiæ purulentæ qvantitatem maximam, demumqve animam ejiciens. v. Mich. Bernh. Valentin. *Polychreſt. exotic. p. m.* 78. Scivit Daniel Ludovici duos Veneri immortuos, & qvidem provectiores ſtatim poſt ſolutam copulam, Syncope alterum, alterum Apoplecticè ferè fatò functos, unum in ipsô actu; ut haud boni tituli ſuccuba, qvin deprehenderetur, ab eô ſe liberare ſemet vix potuerit.

v. *M.*

v. *M. N. C. Dec. I. An. 9. & 10. Obſ.* 159. *p.* 351. Simillimum huic ultimo exemplum ante aliqvot annos hic Dresdæ de Virô non ignobili referebatur. vid. etiam Joh. Schenck. *Obſerv. med. Lib. 4. fol. m.* 533. Viturium Senatorii Ordinis, admodum ſenem in venere obiiſſe legere licet apud Alex. Benedict. *de Re medic. Lib. 24. cap. 22. fol. m.* 452. Simili mortis genere in pellicum complexu extinctum fuiſſe ac maturè diſceſſiſſe Theodebartum, Clotarii, Francorum Regis filium natu majorem, item Spenſippum Platonicum; inter alia refert Caſpar à Reies, *Camp. Elyſ. Qv. 44. §. 24. p. m.* 533. *ſeq.* De Spenſippô idem ex Tertulliano habet Cornelius Stalpart van der Wiel, *Obſ. rar. Centur. poſter. Obſ. 6. Schol. pag. m.* 58. ubi etiam communicat Epigramma Nicolai Grundii, de Adoleſcente qvodam, qvi Anno 1555. Bruxellæ novô mortis genere periit. Adoleſcens autem loqvitur:

Ruſtica me ſtrictis nimium complexibus urgens,
(Qvis credat?) collum luxat amica mihi.
Ilicet, ecce, humero incubuit caput, atqve ſolutâ
Cervice, ipſa ſimul ſemita clauſa cibo eſt.
Hoc qvoqve vix potui ſuppreſſâ voce profari,
Es mihi tu raræ, Cypria, cauſa necis.

Ad qvod haud dubiè alludens Johannes Secundus Hagienſis, Nicolai Grundii frater, hoc compoſuit Epigramma:

Inter opus medium laſcivâ morte ſolutus
Hic ſitus eſt & init jam Menelaus humum:

Liburni Mercator Belga deſideratæ amicæ complexu primô tam avidè & inſatiabiliter fruebatur, ut in ſinu ipsô exſpiraverit, teſte Thomâ Bartholinô *Cent. 6. Hiſt.* 94. *pag. m.* 366. Plura Exempla reperies apud Chriſt. Frid. Garmann. *de Mira-*

cul.

cul. mortuor. Lib. I. Tit. II. *pag.* 294. *ſeq.* & Chriſt. Warliz *de Morb. biblic. cap.* 12. *p. m.* 378. Cùm Johanni Menardo Ferrarienſi, Uladislai, Pannoniæ Regis Archiatro, ab Aſtrologô prædictum fuiſſet, vitæ periculum in foveâ ipſi imminere, à foveis & foſſis ſibi timuit, non ſatis perſpectâ Oraculi κεύψει. Cum verò illiberis, prolis aliqvantò, qvàm vitæ cupidior, planè ſenex uxorem duceret juvenculam, primâ nuptiali nocte, cum dilectâ concumbens, deſideratis intentus amoribus, in genitali foveâ extinctus ſvavi Morte Oraculi implevit ſcopum & funus maturavit ſuum. Huc alludens Johannes Latonus Germanus tale concinnavit diſtichon:

In foveâ qvi te periturum dixit aruſpex,
Vates verus erat: Conjugis illa fuit.

vid. Gvern. Rolfinc. *de Part. Genital. Part.* 2. *cap.* 32. *p. m.* 181. *ſeq.*

§. 42.

Fœmina mortua. Non autem viros tantùm, ſed fœminas qvoqve fataliter in actu aphrodiſiæ voluptatis obiiſſe, teſtatur Epitaphium ſeqvens in templo D. Mariæ Ravennæ poſitum:

P. I. DICAT.
CINERES ET OSSA LAODICEÆ.
PHILOCAPTÆ HIC SITA SUNT,
PERPETUÆ MEMORIÆ FACTI
ET INFAMIÆ CAUSA.
QVÆ INSACIABILI VENERE EXHAUSTA
SUBTER VIVO VIRO MORTUA EST,
VIX. ANN. XXIII. MENS. VIII. D. IV.
INFELICISSIMI PARENTES TACITO NOMINE
EXTRA SORTEM AD RUDERA POSUERE
O VORAGINEM EXURIENTEM.

vid.

vid. Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 9. Tr. 2. pag. m.* 794. qvi pag. ſeqventi adhuc aliud Epitaphium, Romæ olim exſculptùm, communicat, qvod duobus amantibus, Mari ſcilicet & Fœminæ, in Coitu ſimul animas prurientes ejaculantibus poſitum fuit:

ASPICE VIATOR Q. SERTULL. ET DULCICULÆ SPON. ME. ORANCILIÆ VIRG. AC POST. INDE QVID FACIAT LICENTIOSA SORS LEGITO. IN IPSA FLORIDA ÆTATE CUM ACRIOR VIS AMORIS INGRUER. MUTUO CAPT. TAND. SOCERO ET M. SOCR. ANNUENTIB. SOLENN. HYMEN. NUPT. COPULAMUR. SED O FATUM INFELIX! NOCTE PRIMA CUM IMPORT. VOLUPTATIS. EX LI. FAC. EXTINGVERE ET D. M. V. VOTA COGEREMUR REDDITIS HEU IPSO IN ACTU DOM. MARITALIS CORRUENS AMBOS IAM EXTRE. CUM DULCITUDINE LÆTIS. COMPLICATOS OPPRESSIT FUNESTAS. SOROR NEC NOVI QVID FECISS. PUTA NON ERAT IN FATIS TUM NOSTRA LONGIOR HORA CARI PARENTES LUCTU NEC LACRYMIS MISERA AC LARVATA NOSTRA DEFLEATIS FUNERA, NE REDDATIS INFELICIORA. AT VOS NOSTROS DIUTURNIORES VIVITE ANNOS OPTIME LECTOR AC VIVE TUOS

D. M.

§. 43.

Solent autem iſti, qvi intemperanti Veneris uſu pereunt,

Peolæ. Peolæ, mediâ productâ, appellari, qvia πέος ſignat Pudendum ſive Veretrum. vid. Lud. Cœl. Rhodig. *Lection. antiqv. Lib.* 14. *cap.* 6. *fol. m.* 524.

§. 44.

Coitus intermiſſus noxius. Sicuti autem hactenus allegata Nocumenta nimium Veneris exercitium fuêre ſecuta, ita econtra etiam à Coitu intermiſsô & Seminis retentione varia Symptomata annotarunt Autores, docet enim Ariſtoteles *Problemat. Sect.* 4. §. 36. *fol. m.* 623. qvibus natura calida eſt, ſi modò robuſti pleniqve ſunt, niſi concumbant, iis ſæpe bilem proſiſtere & alvum amaram ſecedere & pituitam ſalſam conficere & colorem corporis immutare. Et juxta Galenum *de Loc. affect. Lib.* 6. *cap.* 5. *fol. m.* 38. *ſeq.* Sunt nonnulli, qvi niſi aſſiduò coëant, capitis gravitate moleſtantur, cibos faſtidiunt, ac febribus obnoxii fiunt, atqve ut deterior eſt ipſis appetentia, ita & Concoctio minor. Novit etiam Galenus qvosdam, qvibus hujusmodi erat natura, qvi præ pudore à libidinis uſu abſtinentes torpidi pigriqve facti ſunt; nonnulli etiam Melancholicorum exemplo, præter modum mœſti ac timidi, cibi etiam tum cupiditate, tum concoctione vitiatâ. Plura vid. Caſp. à Reies, *Camp. Elyſ. Qv.* 46. §. 16. *ſeq. p.* 569. *&c.*

§. 45.

Anorexia. In ſpecie autem Anorexiam & vomitum obſervavit Galenus, dum Viduus qvidam Uxoris mortem lugens, & à Coitu, qvô antea creberrimè uſus fuerat, abſtinens, Cibi cupiditatem amiſit, atqve ne exiguum qvidem Cibum concoqvere potuit; ubi verò ſeipſum cogendo plus cibi ingerebat, protinus ad Vomitum excitabatur; Moeſtus etiam apparebat, non ſolum ob has cauſas, ſed ut melancholici ſolent, citra manifeſtam occaſionem, uti ex Galenô refert Jaſon. à Pratis, *de Ste-*

Sterilit. pag. m. 75. Anorexiam & Delirium à Coitûs abſtinentiâ obſervavit Chriſtianus Franciſc. Paullini, *M. N. C. Dec. II. Ann. 9. Obſ. 189. p. 353.* Audiverat nimirum qvidam plebejus & ſimplex homuncio in Concione à Monachô Dominicanô, Caſtitatem & abſtinentiam à Venereis actibus maximè commendatam. Ille ſubitò eam fovet Domino, omnem conjugalem congreſſum ſeriò fugiens. Incidit verò in tantum delirium, cum pertinaciſſimâ anorexiâ conjunctum, ut fruſtra uſurpatis remediis, vix religioſiſſimi Viri perſvadere potuerint homini, qvò antiqvum ſuum licitè repeteret. *Delirium.*

§. 46.

Maniæ ex ſemine retentô è Petrô Foreſtô meminit C. Theoph. Bierlingius, *M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſerv. 151. p. m. 236.* Et juxta Chriſt. Warliz. *de Morb. biblic. cap. 12. pag. m. 363.* Seminis retenti noxam videmus in brutis, in rabiem incidentibus, qvando laſcivientiâ aut coitu prohibentur, prout in utroqve ſexu Canum, in caballo & eqvâ non infreqventer obſervamur. Eodem pactô inter homines invadit amor inſanus viros, à ſpermatis acrioris & copioſi retentione & genitalium ſtimulatione. *Mania.*

§. 47.

Porrò Coitûs abſtinentia in Virô non omninò citra noxam eſt, præſertim in illis, qvi antea fuerunt aſſveti: areſcunt enim plerumqve genitalia & ad munus inepta redduntur; Teſtes & Vaſa ſpermatica contabeſcunt, qvod in qvodam Athletâ Galenus obſervâſſe fatetur, cui continentiam pariter ſervanti penis rugoſus & collapſus evaſit. Exercitii qvippe defectu partes illæ langvent, & attrahendi vim omnem amittunt, qvare ſpermatici ſucci & illius vapores regurgitantes ſangvinem inficiunt, ac melancholicum & triſtem hominem reddunt, hilari- *Impotentia.*

laritatem omnem auferunt; ex qvibus virilitas, agilitas ac robur deprimuntur, atqve audacia omnis hebeſcit ac retunditur, & multa alia eveniunt, &c. v. Caſp. à Reies, *Camp. Elyſ. Qv. 46. p. m. 569.*

§. 48.

Epilepſia. Epilepſiam & mortem ſubſecutam ex intermiſſa Veneris aſſvetudine annotavit Zacutus Luſitanus, *de Prax. medic. admir. Lib. 2. Obſ. 19. Oper. Tom. III. f. 71.* & qvidem in Nobiliſſimô qvodam, qvi adeò erat Coitûs ſtudio deditus, ut laſſatus & debilis cogeretur hac de causâ ad tempus lecto qviescere & reſtaurante cibô vires exhauſtas reficere. Hic tandem hujus fœditatis pertæſus, Caſtitatem ſibi obſervandam propoſuit ita rigidè, ut jejuniis, abſtinentiæ & orationi ſolùm eſſet intentus. Ecce! poſt ſex Menſes Nauſeâ correptus Vertigine concutitur & poſt paucos dies Epilepſia ſæva opprimitur. Tandem malô ferociùs infeſtante in plenilunio, præcedentibus inordinatô lingvæ motu, Capitis rotatione, pallore faciei, caligine oculorum, Epilepſiâ, cum validô dentium frigore miſerrimè detentus, poſt paucas horas velut ſideratus extinctus eſt.

§. 49.

Mors. Deniqve modo allegatus Reieſius, *l. a. p. m. 572.* exempla talium refert, qvi ob omnimodam Veneris abſtinentiam mortui dicuntur; inter qvos fuit Jaime, Johannis primi, Portugalliæ Regis, Nepos, & filius Petri, qvi Mundum peragrâſſe dicitur Cardinalis & Archi-Epiſcopus Olyſſipponenſis creatus, cui cùm multoties Medici de Venere ineundâ turpiter conſulerent, qvòd ex impuri ſeminis copiâ ægrotare animadverterent, tamen illis hac parte obedire nunqvam voluit, ſed ex dictô langvore ſic Romæ obiiſſe Anno 1459. dicitur. Item

Ca-

Caſimirus, Regis Poloniæ Filius, propter eandem cauſam occubuiſſe creditur. Imperator Conſtantinus, ne adoleſcens decederet, Veneri ut indulgere vellet, ſvadentibus ſanctè fertur reſpondiſſe: ſe magis velle adoleſcentem mori, qvàm conſpurcatum vivere. Qvod qvoqve de Comite Monterrei Hiſpanô fertur, inſignis virtutis virô; nam cùm ob eandem cauſam gravia ægritudinum & mortis inſtarent pericula (erat enim viduus & antea Veneri aſſvetus,) multis inſtantibus, ut Coitum pro conſervandâ vitâ exercere permitteret, ferunt reſpondère ſolitum: non poſſe aliqvid corpori eſſe utile, qvod animæ noceat. Pulchrum ſanè reſponſum & in omnium Chriſtianorum ore ſæpius devolvendum. Nec tandem omittendum, qvod de Michaële Verinô ſcribitur. Hic ſcilicet ob Caſtitatis Zelum crudelibus morbis jam conflictatus, ad Paulum amicum reſcribens ſic dicebat:

Promittunt Medici coitu mihi, Paule, ſalutem,
Non tanti vitæ ſit mihi certa ſalus.

Propterea Angelus Politianus pro Epitaphiô ejusdem Verini ex tali ægritudine mortui ita dixit:

Sola Venus poterat lento ſuccurrere morbo;
Ne ſe pollueret, maluit ille mori.

Et vir qvidam Coitui addictiſſimus, tandem ſibi Caſtitatem rigidè ſervandam propoſuit, poſt menſes ſex nauſeâ corripitur, tandemqve Epilepſiâ extingvitur; Nullum vitium uſibi conſpectum, præter in Cavitate Vaſis Semen in Penem deferentis, qvod Semine in virorem mutatô oppletum viſum eſt. v. Joh. Viridet. *de prim. coction. Part. 2. cap. 6. p. m. 305.* qvi hanc Obſervationem è Zacut. Luſit. *Prax. med. admirand. Lib. 2. Obſerv. 119. fol. m. 71.* deſumſit.

§. 50.

Coitus moderatus prodeſt. Cùm proinde ex hactenus dictis videamus, tam omnimodam â Venere abſtinentiam Seminisqve retentionem, qvàm immoderatum nimisqve maturum Veneris uſum Seminisqve crebriorem effuſionem maximè nocere; moderatus tantummodò Coitus ad longævitatem ſvadendus erit; ſiqvidem uti immodicus Veneris uſus antè dicta affert nocumenta, ita modicus, parcus ac rationalis Sanitati confert: nam repletionem evacuat, corpus agile reddit & alacrius, virile efficit, organa emollit, meatûs dilatat, pituitam calefacit, tenuat, expurgat, intelligentiam adjuvat, iratos mitigat, triſtes exhilarat, atrâ bile vexatis & hominum conſortium fugientibus remedio eſt, furioſos ad ſaniorem mentem reducit, ægrè ſpirantes meliùs reſpirare facit, &c. uti ex Hippocrate aliisqve Autoribus refert Caſpar à Reies, *Quæſt. 46. §. 20. pag. 571.* Hoc ſenſu absqve dubiô G. W. Wedelius, *de Diæt. Literator. Paradox. 6. p. m. 103.* Venerem non eſſe ingenii memoriæqve peſtem defendit: maximè, inqviens, damnata eſt communiter eadem & malè audit apud literatos, qvaſi & Spiritus & vires omnes depauperet nimis, & auſim dicere, vel ob hoc qvosdam minus ad τὰ ἀνόητα ferri, ut tantò magis ſapiant. Falluntur tamen ut illi, qvi Corpori ſubtrahunt debitum prætium; ita &, qvi ad ſacra eleoſina plùs juſtò horrent. Eſt ſua & Veneri vis ad ſuſcitandos animos, modò cœtera ſint paria; eſt Corpori ſuum ſuperfluum, qvod huc redundat, & ſphæram ſuam abſolvit. Et *Diſp. de Vener. medic. & morbif. cap. 2. pag. 14.* dicit idem Autor: In qvibuscunqve ratione ætatis Vitæ generis, temperamenti & ſimilium venus indicatur, iis & neceſſaria & utilis, adeoqve ſvadenda eſt. Inqvit etiam M. Antonius Ulmus, *Phyſiol. Barb. hum. Sect. I. cap. 15. p. m. 64.* Opinantur nonnulli, Venerem omnem debilitare corpus & fran-

ſrangere, innixi illis ſuis antiqvorum dictis, omninò divinis, rectè ſi intelligantur, Venerem eſſe Epilepſiam qvandam, in hac hominem ex homine exire, ac alia multa, eandem ſemper nocere, qvod minùs probarent, ſi acriter Hippocratis mentem introſpexiſſent, qvi voluit, hanc in ægrotis nonnunqvam prodeſſe. Reverà autem confert, ſi tantum intervalli in venereorum uſu adhibeatur, ut neqve reſolutio aliqva ſentiatur, & ipſe homo qvodammodò levior factus ac meliùs ſpirare videatur; Et Jaſon Pratenſis *de Sterilitat. pag. m. 73.* inqvit: Certum eſt, Concubitum ad ſanitatem facere permultum, qvi ex intervallô & rarior adhibetur. Venerem moderatam ſvadet etiam Rodericus à Caſtro *de Natur. Mulier. Lib. 3. cap. 4. pag. m. 112. ſeq.* & Chriſt. Warliz. *de Morb. biblic. cap. 12. p. m. 361. ſeq. & 367.* it. Paul. Zacch. *Qv. med. legal. Lib. 6. Tit. 1. Qv. 5. fol. 494.*

§. 51.

Svadetur autem & exercetur Coitus moderatus vel præſervativè, vel curativè. Viros enim religionis obſervantiâ claros, mulierculas dedolare, nullum in hoc Corporis aut animi delinimentum ſecutos, ſed ne concidant in ægrotationem, ſcribit Jaſon à Pratis, *l. a.* Et Epiſcopus qvidam, à Coitu & re venereâ, aliàs abſtemius, cùm deniqve Medici & amicorum ſvaſu pro recuperandâ ſanitate, ex ſeminis retentione amiſsâ, hoc remediô uſus fuiſſet, plorare incepit. Amici has lacrymas ex pœnitentiâ de commiſsô peccatô effuſas credentes ipſum conſolari annitebantur; qvibus tamen, ſe ideò, qvod dictum ægritudinis remedium non citiùs applicâſſet, plorare reſpondit. vid. Johann. de Bevern. *Theſaur. ſanitat. Part. I. Lib. 4. cap. 3. fol. m. 174.* *Præſervative.*

§. 52.

§. 52.

In Catarrhis.

In ſpecie autem morbos ſeroſos & pituitoſos ab intermiſsô coitu originem trahere, ſcribit G. W. Wedelius, *diſput. alleg. pag.* 17. *ſeq.* Dum Veneris defectu ſeminisqve excretione inhibitâ ſerum in universâ maſsâ ſangvineâ abundat & longiori demum morâ ac flagratione facilè in pituitam faceſſere poteſt. His morbis ſedula curatrix exiſtit Venus ejusqve uſus legitimus, ſiccando nimirum & evacuando ſerum. Galenus catarrhoſis ac pituitoſis Venerem propter nimiam corporis agitationem prodeſſe ſtatuit, qvia ipſam neceſſario ſeqvitur Calor. Qvod tamen conſilium cum ſale eſt accipiendum, ne plus refrigeret nimia Venus, qvàm actualis illa exercitatio excalefacit. Etenim calor ille ex motu concitatus citò evaneſcit, refrigeratio autem ex Venere diu durat. vid. Chr. Warliz. *de Morb. bibl. cap.* 12. *p. m.* 365.

§. 53.

In Dyſenteria.

Dyſenteriam à Coitu ſolvi experientiâ annotavit Amatus Luſitanus *Cent.* 2. *Curat.* 47. *fol. m.* 177. ſcilicet cùm Mulo-Medicus qvidam Dyſenteriâ graviter opprimeretur, in nocte erectâ Virgâ ad fœminam ſibi proximam ſe direxit, & cum eâ leniter Hymenæum exercuit, & illicò dejectiones ceſsârunt & inde ſanus evaſit. An, & qvâ ratione Venus Dyſenteriæ medeatur, vid. Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib.* 9. *Tr. I. cap.* 6. *pag.* 726. *ſeqq.* Attamen Paulus Ammannus *Irenic. pag. m.* 10. *ſeq.* Coitum Dyſentericorum rationi, experientiæ atqve Dyſentericorum ſtatui oppidô contrariari judicat, ut de impoſſibilitate nihil dicat.

§. 54.

In nimio Menſium fluxu.

In nimiô Menſium fluxu Coitum utilem obſervavit Johannes Valentinus Willius, in Illuſtriſſimâ qvadam Heroinâ ano-

norum triginta, bilioſiſſimarum anteſignanâ multos jam annos nimiô menſium profluviô usqve adeò laborante, ut totô palleret corpore,& vix præ debilitate lumbos traheret; ſcilicet dicta domina nullô hactenus remediô, nec internô, nec topicô fontis hujus perpetuò ſtillantis ſangvine ſcaturiginem obturare valuit; ſed unicum remedium fuit συνȣσία matrimonialis, ita, ut cum Ill. Maritô fœcunda, & tredecim liberorum mater atqve etiam inter hos gemellorum plerorumqve non ſuperſtitum tantùm, ſed & pancraticè degentium facta ſit. Fœcundum ea certò novit Coitum, cùm ſtatim primâ aut ſecundâ ab eô die ſtillicidium cruoris ceſſat,&c. v. *Act. Hafn. Vol. III. Obſerv.79. p.m.* 141. *ſeq.*

§. 55.

Delirium Venere curatum legimus apud Chriſt. Franciſc. Paullini, *Obſ. med. phyſ. Cent. 3. Obſ. 88. pag. m.* 386. *ſq.* Puella ſcilicet novendecim annorum ad qvatuor ferè menſes delirârat; Miles occaſione arreptâ comprimit eam & integram ſibi reddit. Item Maniaca qvædam Patavina, qvæ per plateas ambulans de rebus venereis ſemper loqvebatur & obvios interdum baculô aggrediebatur; Tandem in Noſocomio St. Franciſci ab ejus loci miniſtris ſæpius compreſſa convaluit, qvia à ſeminali humiditate diutius detentâ & putridâ elevatis vaporibus Mania hæc orta fuit, juxta Thom. Bartholin. *Cent.2. Hiſt.*69.*pag.m.*258.*ſeq.* *In Deliriô,*

§. 56.

Melancholiæ annatæ inqve Maniam degeneranti proficuum Coitum annotavit Caſpar Theophilus Bierlingius, *M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſervat.*151.*p.m.*234. *ſeq.* Naſcebatur ſcilicet qvidam nobilis, cui nomen erat Flaminio ad radicem Montium Rhetiæ, cum annatâ qvadam mentis imbecillitate, *In Melancholico*

qvæ creſcentibus annis etiam creſcebat, ita,ut geſticulationes, deliria, Melancholia in maniacum planè tandem furorem degenerarent, qvia circa dies caniculares ita augebatur, ut nullus illi obvius fieri poſſet, qvin ab eôdem cum jurgiis, tum fuſtibus invaderetur. Cantilenas varias obſcœnas maximâ cum delectatione ſæpe ſæpius repetebat. Hic tandem, Medicis de hujus amentiæ correctione deſperantibus, matrimonium contrahebat, & poſtqvam in Conſortiô conjugali cum maximè ſtrenuâ uxore aliqvandiu perſeverâſſet, eadem gravida poſt novem menſes filium, poſteaqve plures hæredes utriusqve ſexûs peperit, ſine ullô paterni affectûs contagiô. Qvô factô affectus hic remittere ac mitigari cœpit; cùm non minùs efficaciter in hocce negotiô collaborâſſet, &c. Idem Bierlingius etiam *l. all.* ex Aretæo adducit, Juvenem qvendam uſu puellæ à Melancholiâ convaluiſſe. De hâc materiâ ita ſcribit Chriſtianus Warlizius, *de Morb. biblic. cap. 12. pag. m. 364.* Juſtus & parcus Veneris uſus interdum Melancholicis, præſertim hypochondriacis qvibusdam profuit, levamentumqve attulit, dum animum ſerenat, ejusve dejectionem ſublevat, ac deturbat à ſangvine excrementa humida, qvibus ſcatent. Imprimis verò dum ex ſvavi fœmellæ conſortiô & amoris pugnâ excitantur, hi myſanthropi & evadunt philanthropi. Ideò adoleſcentibus triſtitiæ obnoxiis uxorem jungi prudentes Medici conſulunt; venereis qvippe illecebris animi etiam fortiſſimi capiuntur. Hôc modô juvenis iſte apud Aretium, *lib. 1. cap. 5.* ludô venereô â melancholiâ convaluit, procul dubiô, qvia ab ejus deſideriô malum hoc contraxerat. Ideò & delirare incipientibus, in cœlibe vitâ conjugium ſvadetur, &c. Et ſecundum Galenum nonnulli Veneri aſſveti, prætermiſsâ tali conſvetudine frigidi & torpidi evaſerunt, qvidam melancholici, omnes tamen qvamprimùm ad priſtinam

con-

conſvetudinem revertebantur, nullis aliis præſidiis adhibitis, ſponte liberati ſunt. v. Albertin. Botton. *de Morb. Mulier. Lib. I. cap. 41. pag. m. 60. a.* Cur autem non ſemper Venus melancholicis conveniat, v. Hier. Mercurial. *Prælect. Patavin. Lib. I. cap. 10. fol. m. 39.*

§. 57.

Paſſionem hyſterico-convulſivo-catalepticam Conjugio curatam obſervavit Johannes Schmidius, in Virgine qvadam, qvæ in flore ætatis tenerrimæ complexionis Symptomata ſentire uterina cœpit, qvæ, adhibitis licet remediis præſtantiſſimis, nihilominus incrementa ſumebant indies, majora Symptomata hæc erant: nunc dolebat caput, nunc abdominis ſentiebat diſtenſionem & dolorem ſummum, nunc immobile & rigidum totum reddebatur corpus Catalepſin dictam patiens, mox univerſalem, mox partium certarum, manus, brachium, pedes frangi citiùs propter rigiditatem, qvàm moveri poterant: Convulſiones patiebatur & concuſſiones interdum corporis totius, nonnunqvam partium tantùm aliqvot, aſpectu horrendas; qvatiebat membra nunc huc, nunc illuc, &, qvod viſu maxime horrendum erat, elevabat abdomen, inflectendo dorſi ſpinam, ut caput penè pedes tangeret. Ridebat cum cachinnis, cantabat lugubres cantiones integras, nec ulla in re hallucinabatur; tale & tale ſibi emetiendum adhuc eſſe iter dolebat; per ſemitam ſupra aqvas ambulandum, ſpinoſum ſibi eſſe aſcendendum montem, &c. aſpiciebat apertis oculis adſtantes, ſed diſtingvere neqvibat, &c. Poſt varia fruſtrà adhibita medicamenta Uterina, antihypochondriaca & ſpecifica, unica ſymptomata ſedandi ſpes in Venæſectione ponebatur, qvæ bis & non raro ter de die, ad uncias ſeptem vel octo adhibita, inſigne levamen afferebat; ut ita toto morbi decurſu ſecta ipſi vena fuerit centies ſeptuagies ſexies, ſingu- *In Paſſione hyſterica.*

tis vicibus ad minimum ſeptem unciis ſangvinis extractis. Tandem omnibus ex arte præſcriptis remediis parum efficientibus, Medicus Conjugium ſvaſit; qvod poſtqvam cum Juvene qvodam contraxiſſet, libera ab omnibus, qveis hucusqve divexata fuerat miſera miſerè malis, ſana poſtmodum vixit & incolumis. v. *M. N. C. Dec. II. An. 2. Obſ. 42. pag. m. 113. ſeqq.* v. etiam de Epilepſia.

§. 58.

In Furore uterino. Furoris Uterini curatrix fideliſſima, citra aliud remedium exiſtit Venus celebrata; Siqvidem juxta Dominic. Panarol. *Pentecoſt. 3. Obſervat. 9. p. m. 68.* aliqvando mulieres in veneream voluptatem ruunt, & libidinis œſtrô utuntur magis cauſa morbi, qvàm alterius rei. Viſæ enim ſunt ſæpius fœminæ alioqvin caſtæ & prudentes, qvæ furore uterinô corruptæ, meretricum more, verbis petulantibus, actûs laſcivos & inconcinnos ſine pudore faciebant, qvæ poſtmodum in ſe reverſæ & ſuper res geſtas monitæ, maximopere erubeſcebant. Mulierem nos vidimus, pergit Panarolus, inter plurimas, qvæ tantum conſiliô & mente valebat, qvantum in Uterô gerebat, tunc etenim cum prudentiâ & pudore maximô exemplar aliarum erat; ſed elapsô puerperiô non multô poſt illecebroſior & laſcivior fomenta libidinum impudiciſſimâ mente qværebat, donec iterum Uterô gereret; qvô factô mens & ratio ad ſuas ſedes regrediebantur. Refert etiam Alexander Benedictus, *de Remedio Lib. I. cap. 28. fol. m. 23.* exemplum mulieris nudæ per Civitatem peragrantis in qvadam Italiæ urbe, qvæ, cùm in officinam qvandam meritoriam incidiſſet, nocte totâ à qvindecim viris Venere defatigata diluculô menti reſtituta diſceſſit. De muliere ex diuturnô Mariti morbô propter ſeminis retentionem in furorem uterinum incidente

&

& Canum congreſſum appetente, v. Fel. Plater. *Prop. medic. Tom. I. cap. 3. p. m. 101.* Virguncula qvædam, colore nigella, macilenta, garrula, iracunda, inqvieta, ad Venerem maximè proclivis & qvæ ſolum de amoris illecebris loqvebatur, freqventer loca pudoris, qvorum attactu maxime gaudebat, ſcalpens, ubi uri ac prurire incipiebat, virorum amplexu exardeſcens, irrigari humectariqve poſtulans, inexplebili coeundi deſideriô tenebatur. Qvô cùm uti non liceret, ſubitò eam invasére Vomitus, ingens horror, cardialgia, cephalalgia, difficilis reſpiratio, Cordis pulſus, ventriculi ſubverſio, nauſea, proſtratus appetitus, timor, mœſtitia, febris, horribiles imaginationes, Cordis compreſſio, animi deliqvium, Epilepſia, &c. Demum cum illa per multos dies his malis eſſet dilacerata, ſubridens ad mentem redibat. Cum verò nullis unqvam auxiliis levari poſſet, Parentes eam viro locarunt, ſicqve validus & nervoſus coitus, cum juvene robuſto atqve officio connubiali ſtrenuè perſungente, hunc furorem ſedavit. v. Zacut. Luſitan. *de Prax. med. admir. Lib. 2. Obſ. 93. Oper. Tom. III. fol. m. 64. ſeq.*

§. 59.

In Chloroſi ſeu Cachexiâ virgineâ imprimis à Menſium ſuppreſſione Coitus licitus qvandoqve ſvaderi ſolet; Hinc Hippocrates *Lib. de Virgin. morb. juxta Fœſii Verſionem Sect. V. fol. m. 125.* Virginibus, qvibus tale qvid accidit, ſvadet, ut citiſſimè cum Viris conjungantur. Si enim conceperint, ſanæ evadunt. Qvod niſi fiat, unà cum pubertate aut non ita multò poſt his tentabuntur, niſi viro jungantur. Qvod Hippocratis conſilium Joh. Langius, *Epiſt. med. Lib. I. Ep. 21. p. m. 93.* ſaluberrimum vocat, ſiqve ipſi medicamenta Menſes provocantia & Obſtructionum aperitiva adjunxeris, nihil his præ- *Et Chloroſi,*

ſentius reperiri & excogitari poſſe dicit, qvibus ipſe in hujus virginei morbi curâ nunqvam falſus aut ſpe fuerit fruſtratus. At Daniel Sennertus, *Pract. medic. Lib. IV. Part. 2. Sect. 4. cap. 3. p. m.* 300. ad qvæſtionem, an Virgines valetudinariæ nubere debeant, cum diſtinctione reſpondet, Virgines, inqviens, valetudinarias, qvod attinet, an eæ nubere debeant, dubium eſt. Vulgata qvidem eſt opinio, virgines valetudinarias, ſi viro copulentur, meliorem valetudinem conſeqvi; & ſanè accidit interdum, ut, qvæ Virgines pallidæ & decolores fuerunt, ſi nubant, vegetæ fiant, & roſeum faciei & corporis colorem acqvirant. Contra compertum eſt, qvasdam poſt nuptias non convaluiſſe, ſed in pejorem ſtatum conjectas fuiſſe. Ideò diſtinctione opus eſt. Etenim ſi ex menſibus vel ſemine retentô Valetudo illa adverſa ortum habeat, tutiſſimum eſt, Virginem marito conjungere. Ita enim & Semen retentum evacuatur uterusqve expurgatur. Si verò in Viſcere aliqvô, præcipue Epate vel Liene, aut etiam totô Corpore vitioſa aliqva diſpoſitio adſit, illa Veneris uſû non tollitur, ſed potiùs augetur, & vitioſi humores in totô Corpore abundantes ad Uterum alliciuntur, atqve in eô obſtructiones excitant, &c. Secundum Joh. Helfr. Juncken, *Prax. medic. pag. m.* 236. Præſens remedium hic ſuppeditat Coitus validus, hoc mediante in ſangvine ſtagnantes ſeminalis liqvoris particulæ attrahuntur & evacuatis ſemel vaſis ſeminalibus aliæ admittuntur & reiterato coitu denuò extricantur, ſicqve color pallidus excutitur. Unde notamus, Virgines ex hac cauſa pallentes fieri poſtea mulieres pulcherrimas. Qvod vero non omnes coitus juvet in cauſa eſt malum inveteratum, in qvo humores circulantes admodum ſunt corrupti & viſcerum textura jam immutata, qvæ aliis remediis corrigenda erunt. Citò ergò affectus hujus alexipharmacon, mediante legitimô con-

conjugio in auxilium deducatur. Item juxta Chriſt. Warliz. *de Morb. biblic. cap. 12. p. m. 364. ſeq.* notum eſt, Virgines Cachecticas, valetudinarias, ſuppreſſione Menſium & Chloroſi laborantes, qvæqve minus commodâ valetudine uſæ erant, poſtqvam viris junctæ eſſent, meliùs habuiſſe, licet non ſtatim conceperint; Si verò conceperint, magis ſanas evaſiſſe. Venere namqve Uterus & partes circa uterum incaleſcunt viæqve aperiuntur & laxantur. Et G. Wolffg. Wedelius, *Diſp. de Vener. medic. & morbif. cap. 2. pag. 23.* non ultimum, qvibus Venus medetur, affectum eſſe Chloroſin ſeu Febrem & Icteritiam albam Virginum dictam, taliterqve affectas Venerem licitô modô initam optimè curare ſcribit. Excretô enim liqvore genitali ſuppreſsô & à ſpiritu genitali virili per venerem mulierum genitalibus novô qvaſi fermentô inſpiratô, denuò ſpirituaſcere & impetuoſiùs fermentare incipit maſſa ſangvinea & ſpiritus vegetiores ac majori vi elaſticâ imprægnati omnes corporis partes de novô velut animant & colore vividô exornant. Hinc eſt, qvod aliqvando fœdæ prius virgines per conjugium elegantes & majori venuſtate affluentes fiant, exemplô Uxoris Ariſtonis apud Pauſaniam, qvæ Spartanarum omnium Virginum turpiſſima, mulier verò pulchritudine omnium præſtantiſſima & qvæ cum Helenâ certandum haberet, fuiſſe legitur. Et hôc ſenſu, qvod Venus pulchritudinem corpori conciliet, admitti poteſt. De Virginibus in Inſulâ Formoſa ita ſcribit Georgius Pſalmanaazaar, Formoſanus, in deſcriptione dictæ Inſulæ, *Edition. Germanic. cap. 22. pag. m. 454. ſeq.* Die meiſten Jungfern auff dieſer Inſel, wenn ſie 18. oder 20. Jahr alt werden, bekommen eine gewiſſe Kranckheit, welche wir Chatarsko, oder die Bleichſucht, oder das weiße Jungfer-Fieber nennen. Sie machet dieſelben melancholiſch, und benimmt ihnen allen Appetit, ausgenommen zum Eheſtande nicht; ſie

ſie corrumpiret das Geblüte, und machet ſie gantz blaß. Dieſe Kranckheit iſt nur dem weiblichen Geſchlechte gemein, für welche kein beſſer Remedium, als der Eheſtand. *v. etiam Ephemerid Acad. N. C. Cent. VI. Obſerv. 88. p.* 373.

§. 60.

In Fluore albô. Fluor Mulierum albus nonnunqvam optimorum etiam in uſum vocatorum medicamentorum efficaciam eludit, nec domari ſe patitur rebelle hoc malum, niſi gratiſſimis Veneris amplexibus, juxta Joh. Bernh. Gladbach. *Prax. Medicin. pag. m.* 370. ubi modum ita explicat: Finge rem ita eſſe, mordicus tenendum erit, ſemen maſculinum fermenti vicem ſupplere, à qvô fermentum ovarii otioſum in actum deducitur & exaltatur; qvod in poſterum ſangvinis fermentationem imminutam iterum reſtituit. Præterea ſub congreſſu illô nervoſô ſuccus nervoſus rivulorum inſtar proruit in partes Veneri libatas, in qvibus humores corrigit, acidos temperat, viſcidos attenuat, imminutamqve eorum fermentationem bonis avibus reſtaurat, iterumqve inchoat. Secundum Theodor. Zwinger. *Theatr. Prax. med. pag. m.* 387. Venus in principio Curationis etiam freqventior permiſſa; ſed in ſubſeqventi Curatione eſt illicita; poſt qvemlibet Coitum tamen urinâ propriâ Uteri vagina mox eluatur, etiam per injectionem cum Siphone.

§. 61.

In Gonorrhœâ. In Gonorrhœâ ſeu involuntariâ Seminis excretione, item in Pollutione nocturnâ, à ſeminis potiùs copiâ, qvam Vaſorum debilitate ortâ, Coitus legitimus ſvadetur; nec minùs in ipsâ Gonorrhœâ virulentâ ſeu ipſiſſimâ Lue venereâ pro inſigni infectorum virorum curatione à nonnullis tanqvam inſigne remedium laudatur, ut coitus cum puellâ virgine celebretur.

In-

Inqvit enim Hercules de Saxonia: Hæc ſcio, plures ab antiqvâ Gonorrhœâ fuiſſe liberatos, qvi cum uxore virgine rem habuerunt, ſed tunc mulier inficitur. Id verò, juxta Wedelium, *l. a. p. 19.* non tam ſelecto virginitatis ſtatui adſcribendum, (nam qvæ in hunc cenſum laudantur, ferè ſuperſtitionem & fabulas ſapiunt,) qvàm ipſi Veneri. Genuina potiùs ratio curationis eſt, qvòd congreſſu mediante fiat materiæ purulentæ eductio, & ulceratarum veſicularum ſic liberatio, unde faciliùs abſtergi & curari Ulcus poteſt: Curam Gonorrhœæ ex ſeminis ſuperfluitate ſeqventem commendat Thomas Campanella, *Medicinal. Lib. 6. cap. 20. Artic. 4. pag. m. 521.* Cum inqviens, Seminis copia, coarctata peccat, eò qvòd alienam acqvirit temperiem, non ab re procurare ejus primò effluxum per Coitum cum calidâ nigrâ muliere: qvæ tamen, ne & ipſa lædatur, ſtatim ſemen egerat, uterumqve intús vinô lavet, &c. Attamen tam in Gonorrhœâ malignâ, qvàm ipsâ Lue venereâ talis cura per coitum cum pura Virgine potius ob metuendum contagium interdicenda erit. Huc pertinet horrenda ſummeqve execranda puellæ qvinqvennis violatio, qvæ in Haſſia inferiori Nemeſin experta eſt. Fuit enim, qvi ab aliis perſvaſus, ſe luem veneream per conſvetudinem carnalem in Virginem illibatam transplantando curari poſſe, puellam vix qvintum ætatis annum habentem comprimendo non tantùm miſerrimè laceravit, ſed ex contagio Venereo perfudit ita, ut utrobiqve vix ſollicitâ Chirurgi opera curari potuerit. vid. Mich. Bernhard. Valentin., *Novell. medic. Introduct. pag. m. 8. ſeq.* *In Lue venerea.*

§. 62.

Intumuerat ex familiari cum amatâ muliere, citra tamen Concubitum, converſatione, Nobili viro dexter Teſticulus ita, ut præ dolore ferè incedere neqviret. Huic ſvaſerat Me- *In Teſticuli tumore.*

dicus, ut, cùm aliunde uxorem domi haberet, coëat, ſed citra magnam commotionem, ut ſemen ſub Converſatione illâ in majore copiâ in teſticulô aggregatum excerneretur. Et convaluit citra aliud remedium. vid. Marc. Gerbez. *Chronol. med. pract. An. I. §. 96. p. 83.*

§. 63.

In Odontalgiâ. Odontalgiam pertinacem Venere edomitam obſervavit Johannes Ægidius Euth, & qvidem Annô 1697. in Legatô qvodam, cui poſt varia à variis Medicis incaſſum contra dentium dolorem adhibita Medicamina dictus Euth conſilium ſubminiſtravit, videlicet moderatum cum Conjuge lectiſſimâ Veneris exercitium, â qvò, ob aliqvot Menſium iter, caſtè & pudicè abſtinuerat. Subridiculè inter alia Medico reſpondit Dominus Legatus: Domine Doctor, vale, absqve morâ executurus ſum. Tertiô die ille reverſus hunc in Cubiculô ſuô ab omni Dentium dolore liberatum offendit. v. *M. N. C. Dec. III. An. 5. & 6. Obſ. 76. p. 146. ſeq.* Item Vir qvidam Nobilis primis adoleſcentiæ annis tam vehementer Dentium doloribus torqvebatur, ut tot ferè remedia in uſum duceret, qvibus recenſendis vix plures paginæ ſufficerent, at omnia omninò fruſtra; licet etiam interdum qvædam levamen qvoddam afferrent, ſemper tamen brevi poſt dolores cum fœnore qvaſi redibant, donec tandem Conjugiô initô Venere licitâ pluries uteretur; hinc enim dentium dolores ceſſabant, &c. v. Vit. Riedlin. *Linear. medic. An. 1699. Febr. Obſ. 14. p. m. 152. ſeq. 154. ſeq.*

§. 64.

In Scorbuto. Scorbutum Veneris exercitiô curari â Danis fide dignis ſe accepiſſe refert Henricus Petræus, *Noſolog. Harmon. Tom. II. Diſſert. 38. §. 21. p. m. 288.* ubi addit: ob id rideri juvenes

hôc

hôc vitiô laborantes, qvod non idoneum ſibi remedium qværant.

§. 65.

Non frigidis modò & à Serô ortis, ſed calidis qvoqve morbis, febribus nimirum tùm continuis, tùm Intermittentibus, imò ipſiſſimæ Peſti, tum præſervando, tum curando Venerem opitulari poſſe, affirmat modumqve operationis ita explicat G. W. Wedelius, *loc. cit. pag. 20. ſeq.* Nimirum, cùm ſemen conſtet Seri nutritii flore & ſpiritibus animalibus copiosè per nervos teſtibus advectis, horum verò materiam conſtituant particulæ ſalino-Sulphureæ volatiles ſangvinis, facile videre eſt, qvòd abſumptô majori qvantitate & in Veneris uſu excretò Semine, Spiritûs etiam animales & per conſeqvens particulæ ſalino-Sulphureæ volatiles. Maſſæ ſangvineæ, ebullitionis aliàs præternaturalis febrium autores, imminuantur. Qvid? qvòd in ipſa κλινοπάλῃ Spiritûs animales acervatim partibus genitalibus accurrant & ſubſtantiatenus abſumantur. Ceſſante itaqve causâ, ceſſat effectus. Hinc & perſpicuè palam & poſitum in aprico eſt, qvòd juvenes imprimis & extra conjugium viventes febribus corripiantur continuis, abundantibus nimirum illô ætatis tempore & in ἀκμῇ qvaſi conſtitutis dictis particulis, qvas, cùm ad generationem non impendant, in ſangvine congregari, ſpiritus in motus inordinatos & ſangvinem ad fermentationem peregrinam diſponere nullum eſt dubium. Qvod confirmant etiam exempla; ſiqvidem qvartanâ trium Menſium ſpatiô laborârat Juvenis viginti ſeptem annorum; Huic, poſt pulveris Chinæ Chinæ & aliorum remediorum pariter ac Amuletorum fruſtraneum uſum, Studioſus qvidam Venerem, tanqvam optimum remedium ſvadet. Juvenis qvartanarius, ut remedium probet, meretricem invenit, cum eâ rem habet, nec ampliùs qvartanâ afficitur, referente *in febribus.*

Oo 2 Jo-

Joſephô Lanzonô, *M. N. C. Dec. II. An.* 10. *Obſ.* 128. *pag.* 221. Et Puella Nobilis pluribus menſibus qvartanâ detenta ab eô veſpere, qvô cum neo-ſponsô ſuô concubuerat, nunqvam amplius dicta febre fuit tentata, teſte Marcô Gerbeziô, *M. N. C. Dec. III. An. 1. Obſerv.* 137. *p.* 230. In Hollandia tempore Peſtis Anno 1636. ancilla Batava peſte laborans, tribusqve in locis corporis carbunculos habens, cum Juvene amaſiô, in hortô, qvò delata fuerat, ſingulis noctibus concubuit, & illæsô ſponsô convaluit, juxta Vincent. Fabric. Poëmation de Peſte Venere curatâ. v. *M. N. C. Dec. I. Ann.* 2. *Obſ.* 188. *pag.* 286. An verò in ejusmodi Caſu Coitus ad valetudinem ſit ſvadendus, dubitandum, cum morbi maligni, peſtilentes, & venenati Contagionis culpa non careant.

§. 66.

in Epilepſia. Epilepſiam ex retentis Menſibus Venere ſanatam obſervavit Alhardus Hermannus Cummius, in fœminâ qvadam, qvæ cùm Virgo ex Menſium retentione epileptica fieret, à Medico perſvaſa, ut ſe viro ſubſterneret. Inde gravida feliciter peperit puellam, à puerperio autem optime purgata prorſus ab Epilepſia libera evaſit. *v. M. N. C. An. 1. Obſerv.* 86. *p.* 204. Epilepſiæ diuturnæ in Virgine poſt Congreſſum cum Virô ſublatæ exemplum obſervavit Ambroſius Stegmannus, *M. N. C. Dec. III. An. 1. Obſerv.* 12. *p.* 29. Virgini ſcilicet per decem annos præter propter epilepticæ, in cœteris autem optimè ſanæ & mentis ſuæ compoti ab Empiricô qvôdam ſvadetur, ut Veneris exercitiô, tanqvam certiſſimô Epilepſiæ remediô, uteretur; qvod etiam dictô citiùs cum milite qvodam intendit. Revocatô autem milite ad caſtra, Melancholiæ totam ſe dedit & diverſis vicibus ratione omni deſtituta nuda qvæſivit ſuum amaſium in hoſpitio, usqve dum delira periret. Secundum meam Experientiam â tenerrimâ ætate dirâ & mirâ Epi-

lepſiâ ſæpiſſimè laborabat Virgo qvædam viginti circiter annorum; & licet qvandoqve poſt Herculea medicamenta hoc malum per tempus intermitteret, ſemper tamen majori cum impetu redibat. Tandem piſtor qvidam egenus, hujus Virginis amore vel potiùs nummis captus, eandem in Uxorem ducebat, ex qvô paulô poſt gravida facta legitimô tempore fœtum enixa per totùm matrimonii tempus à malô ipſi anteà adeò conſveto, immunis permaneret. Vidua qvædam annorum 31. temperie calidâ & ſiccâ donata, vitæ ſedentariæ dedita, rarum fluxum menſium experta vinumqve in qvantitate potans ex improvisô in terram cecidit, ſpumâ ex ore prodeunte totum corpus violenter concuſſum, & membra retracta fuerunt. In ſe reverſa horum non recordatur & bis ſaltem in Menſe hoc affectu corripitur. Omnia medicamina fruſtra exhibentur. Unde Medicus, Joſephus Lanzonus, conſulit, ut ſecundas accedat ad nuptias. Qvô conſiliô uſa, ſeqventi menſe ſecundum amplectitur maritum annorum 28. optimâ temperie præditum; primô ſtatim menſe impprægnatur & nullus amplius patitur epilepticos inſultûs, &c. *v. M. N. C. Dec. II. An. 10. Obſ. 127. p. 220.* Similem Epilepſiam hyſtericam in Virgine nobili Parthenopoli obſervavit Caſpar Theophilus Bierlingius. Hæc finito paroxyſmô aliqvoties de die redeunte ſemper clamabat, ridebat, cantabat, variaqve geſticulabatur. Tandem illicitis amoribus ſeſe delectans ab Epilepſia liberabatur qvidem, ſed fructum inde vivum auferebat. v. Bierling. *Theſaur. theor. pract. Obſervat. 35. Sch. §. 3. p. m. 469.* Miræ Epilepſiæ, dæmoniacæ dictæ, matrimoniô ſeu coitu curatæ exemplum recenſet Gottlob Schoberus, *Ephemerid. Acad. Natur. Curioſ. Cent. 1. Obſerv. 23. pag. m. 80.* Beati ſcilicet Himpſelii, Phyſici Revalienſis, filia unica, virgo aliàs pia & pudica, octodecim præter propter annorum Paroxyſmo non infreqventer

affligebatur epilepticô. Symptomata interdum erant atrocia ſatis, qvæ inter totum corpus ſæpius in arcum qvaſi concavum contorqvebatur, inſigni cum clamore, ita, ut adſtantes ſæpius de vitâ deſperarent. Declinante Paroxyſmô mens qvidem redibat, ægrota tamen leviter adhuc delirans, chartam unâ cum atramentô atqve Calamô ſcriptoriô poſcens, hymnos aliaqve carmina ſacra non inconcinna, qvæ tamen extra Paroxyſmum nullô modô componere potuit, annotabat; interdum etiam magnâ cum facundiâ & adſtantium jucunditate ſermones faciebat; & qvidem lingvâ tum vernaculâ, tum peregrinis ſibi anteà incognitis, Hebraicâ nimirum, Græcâ, Latinâ & Gallicâ interdum, de qvibus tamen, remittente Paroxyſmo, altum erat ſilentium. Inter alia præ cœteris admiratione dignum eſt, qvòd aliqvando Helluoni cuidam mortem ſubitaneam prædixerit, animæqve hujus æternam damnationem multis profuſis lacrymis maximè doluerit, qvod etiam evenit: Helluo enim inſeqvente nocte maximè ebrius ſcalas deſcendere impotens, improvisô atqve impetuosô lapſu ab altô vertebras colli dislocabat, eodemqve momentô animam exſpirabat. Paucô poſthac temporis ſpatiô Civi Revalienſi pio ac probo beatam analyſin præſagiebat, qvæ etiam ſtatutô die evenit. Multa qvidem contra hunc morbum adhibebantur remedia omnia tamen ſine ullo effectu. Interea Sacerdos qvidam paganus, ſive commiſerationis ergò, de morbi causâ, matrimoniô nempe denegatô, certior factus, ſive optimâ hujus Virginis formâ devinctus, erga eam in amorem rapiebatur, inde celebratis utriusqve cum gaudiô nuptiis, factâqve conceptione ab hoc malô immunis planè poſtea vixit, debitoqve tempore Embryonem felici partu enixa eſt. Vir qvidam in epilepticô Paroxyſmô videbatur ita ſe gerere, qvaſi mulier illum ad Coitum reqvireret, & feſtivè furebat ad eam, conabaturqve, ac ſi rem

age-

ageret, nec antea ceſſabat Paroxyſmus, qvàm emiſſo Semine, qvô expulsô ſtatim ſurgebat, uti ex Alſaravio refert Caſpar à Reies, *Camp. Elyſ. Qvæſt. 46. §. 18. p. m.* 570. Utrum verò Epilepticis Veneris uſus indifferenter conveniat vel matrimonium ſvadendum ſit, vid. Hieron. Mercurial. *Medicin. Pract. Lib. 1. cap. 26. fol. m. 118.* Caſpar. Theoph. Bierling. *Theſaur. theoret. pract. Obſ. 73. Schol.* §. *4. pag. m. 94?. ſeqq.* Paul. Ammann. *Medicin. Critic. Caſ. 82. p. m. 539. ſeqq.* & ex hoc Chriſtoph. Hellwigs *Caſ. & Obſerv. Part. 2. p. m. 72. it. pag. 88.* Chriſt. Franc. Paullin. *de Theriac. cæleſt. pag. m. 114.*

§. 67.

Deniqve in Gutta roſacea Venereum exercitium à Franciſco Joele laudatur, cum poſt uſum Veneris ceſſet atqve rariſſimè poſt concubitum erumpat, uti Chriſtianus Warlizius *de Morb. biblic. cap. 12. pag. m. 166.* ex dicto Autore refert. Attamen Petrus Foreſtus *Obſerv. chirurg. Lib. 5. Obſ. 7. fol. m. 150.* in hujus affectus curatione à Coitu, tanqvam à re admodum noxiâ, cavendum eſſe ſcribit, cùm ex Coitu immoderato humores exacuantur, & fiant tunc materiæ præparatæ ad generationem talis affectionis. Qvare Coitus in hoc paſſu ſit ſatis moderatus. *In Gutta roſacea.*

§. 68.

Datur etiam adhuc Coitus, qvi, qvamvis moderatè ſatis exerceatur, ſemper tamen ſuſpectus maximèqve vitandus eſt, nimirum Coitus contagioſus, ſeu qvi cum perſonis ſuſpectô, contagiosô, malignô, peſtilenti & venenatô morbô laborantibus committitur. Qvousqve enim per Coitum impurum Luis venereæ contagium ſerpſerit, qvotidiana loqvitur experientia. Cumqve qvoad alios morbos malignos atqve conta- *Coitus contagioſus.*

ta-

tagioſos, cuilibet ſatis notum ſit, cum ejusmodi ægrotantibus converſantes à ſimili contagio non ſemper eſſe immunes, qvid qvæſo, à tali coitu, cum perſonis infectis, non erit expectandum? Et qvamvis paulò ante Ancillæ Batavæ, tribus in locis Peſte ſeu Carbunculis affectæ ſingulisqve noctibus Juveni amatori ſeu ſponſo condormientis, nihilominus, illæſo qvoqve ſponſo, convaleſcentis, meminerimus, de qva etiam Chriſtianus Fridericus Garmannus *de Miracul. mortuor. Lib. 2. Tit. 2. §. 37. p. m. 363.* ſeqvens Caſparis Barlæi, ut putat, Epigramma ſubjicit:

Incubuit tactam non una peſte puellam,
Sponſus & ægrotâ virgine prurit amans.
Figit pallidulis rorantia baſia labris,
Et mediâ partes morte precantis obit.
Non juveni fuit ancillæ facere illa moleſtum,
Nec fuit ancillæ res gravis illa pati.
Ite procul Medici. Non ſunt medicamina Peſti,
Sanatur Sponſo ſuccuba Sponſa ſuo.

Aliud Poemation de raro hoc Caſu ſcripſit etiam Vincentius Fabricius, qvod reperitur *M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſ. 188. p. m. 286. ſeqq.* Proſtant nihilominus alia exempla in contrarium infeliciſſimi eventus; ſiqvidem Petrus Foreſtus, *Obſerv. medicin. Lib. 6. Obſ. 20. fol. 179.* Vitrarii uxoris meminit, qvæ peſtifero bubone ſub alis infecta vix febricitabat, neqve decumbebat, nullisqve remediis utebatur, nec viro ſuo aut alteri morbum manifeſtabat, imò malum celabat; interea Peſte correpta cum Viro nocte concubitum iniit. At Vir, hujus rei ignarus, ilico bubonem ſub alis qvoqve ſenſit, & uxoris bubone jam deliteſcente, & illâ ipsâ ſine remediis evadente, Vir

ſpon-

ſpongiæ inſtar venenum ab uxore contraxerat, ſicqve poſt aliqvot dies moriebatur. Simile exemplum annotavit Isbrandus de Dimerbrœck, *Tr. de Peſt. Lib. 4. Hiſt. 7. ſol. m. 192.* de Petro de Wildt, qvi uxorem ſuam Peſte jam correptam & bubonem habentem in Ingvine (qvod tamen malum ipſa celabat,) inivit atqve ab ipſa ſtatim Peſtem contraxit; hoc tamen in caſu utriqve conjuges, poſt acceptum à naſuto Chirurgo Vomitorium, ſupervenientibus crebris animi deliqviis, ſeqventi nocte extincti ſunt. Ipſe qvoqve ejusmodi exempli recordor: Anno ſcilicet 1680. Peſte Haynæ graſſante, Chirurgus qvidam peſtilentialis, ad finem fere hujus mali ſanus atqve incolumis munere ſuô functus, tandem ad Virginem non inelegantem, eodem morbo, in horto ſuburbii, decumbentem, accerſitus ex pravâ nimisqve familiari cum ipsâ converſatione eodem contagio inficiebatur, paulòqve poſt amatæ obitum pariter vivere deſinebat, ſicqve ambo divinâ vindictâ morte pœnam luebant.

§. 69.

Imò nonnunqvam immani flagitiô atqve execrandô flammisqve expiandô ſcelere nonnulli diaboli incarnati Coitum cum defunctis non abhorrent, qvale exemplum de Veſpillone, qvi Virginem noctu peſte extinctam mane iniit, ex Th. Jordano refert Chriſtianus Fridericus Garmannus, *de Miracul. Mort. Lib. 2. Tit. 2. §. 37. p. m. 363.* Talem coitum cum fœminâ, non qvidem Peſte infecta, ſed alio morbô non malignô defuncta, de duobus nebulonibus recenſet Franciſcus Mercurius Helmont, *Alphabet. Natur. Colloqv. 5. pag. m. 44.* nimirum cùm Sveci in Bavaria eſſent, duo qvidam eqvites ex turma Magiſtri Eqvitum notiſſimi, forte fortuna domum aliqvam ingreſſi, cum inventa in ſtramine ſuo fœminâ mortuâ concumbere, *Coitus cum mortuis.*

non fuerunt veriti, e qvibus alter qvidem non iterum comparuit, alter vero per menſem & qvod excedit, carro vectus turmam ſecutus eſt, ob fœdiſſimum nempe ex facto illo contractum morbum, qvi eum qvoqve è vivis ſuſtulit. Totum autem corpus ejus undiqvaqve magnis ſcatebat tuberibus, ex qvibus apertis vivi prorepebant vermes ejusdem ſpeciei cum illis, qvi è putreſcentibus demortuis prorepere ſolent.

§. 70.

Diæta in Venere. Cum autem ſecundum ſuperiùs dicta nimium Veneris exercitium ſanitati maximè noceat, moderatum verò conducat, hinc nonnulli Medici, ne Natura ab ejusmodi exceſſu debilitetur, circa venereorum uſum coitûsqve tempus ſolliciti certas regulas diæteticas præſcripſerunt. Nam ſecundum M. Ant. Ulm. *Phyſiolog. Barb. Sect. 1. fol. m. 64.* Tempus ad utendum Venere opportunum eſt, cùm in exceſſuum omnium mediocritate Corpus fuerit conſtitutum: cùm ſcilicet neqve ſupra modum plenum, neqve vacuum extiterit, aut in Calore, aut frigore; aut ſiccitate, aut humiditate exceſſerit corpus. Qvodſi aberrare contigerit, parvus ſit error. Meliùs autem illi calefactô magis, qvàm infrigidatô, & plenô, qvam vacuô & humidô potiùs corpore, qvàm exſiccatô, uti venereis. Et Caſpar. Bartholdus Behreus, *Select. Diætet. Sect. 8. cap. 2. p. m. 456.* de hac materiâ ita ſcribit: Immaturus fœminarum complexus vitam fragilem ac breviorem reddit, qvod per Seminis ejaculationem ſpiritus animales fibris ſubtrahantur, qvibus tamen adoleſcere debitumqve robur acqvirere debent. Qvod ipſum evidenti priſcorum Majorum noſtrorum exemplô confirmatur, apud qvos tarda Venus ac pares validiqve miſcebantur, unde & Parentum robora liberi referebant. Prudens proin ac vere πολιτικὸν Lacedæmonio-

niorum ac Ægyptiorum inſtitutum erat, illis vigeſimum qvintum, his verò trigeſimum qvintum ætatis annum matrimonio ineundo deſtinantibus. Deinde tempus ipſum congrediendi uti natura ſeminis multitudine incitata facilè ſuppeditat, ita commodiſſimum eſſe, poſtqvam Cibus concoctus, nec tamen fames adeſt, corpusqve non amplius repletum, nec tamen inanitum eſt. Proderit qvoqve, ut ſomnus aut qvies iterum ſeqvantur, ſi forte laſſitudo qvæpiam ex congreſſu contracta fuit. Item *Sect. 3. cap. 1. §. 7. pag. m. 307.* de Ebrietate ita ſcribit: Mulieres ebrioſæ utplurimum ante tempus pariunt, vel fœtus edunt imbecilles, qvi vix ſupervivunt. In ipſâ verò ebrietate generati filii freqventiſſimè hanc patrum culpam produnt, ut vel inepti prorſus ad diſcendas artes & opificia exiſtant, aut melancholici evadant. Unde ſcitè Diogenes Juvenem qvendam ſtupidum ac dementem videns, eundem Patre ebriô ſeminatum arguit. Et Johannes de Beverwyck, *Theſaur. Sanitat. Part. 2. cap. 2. fol. m. 184.* ſcribit, ſe noviſſe virum, qvi cum Uxore ſuâ non niſi ebrius congrediebatur, multosqvé procreabat liberos; qvi tamen omnes Epilepſiâ laborantes moriebantur. Admonet etiam Andreas Rüdigerus, *Phyſic. divin. Lib. 1. cap. 4. Sect. 7. p. m. 192. ſeq.* in conjugio non facilè eô tempore, qvo corpus cibo potuqve nimis eſt refertum, cum uxore nondum gravida, rem eſſe habendam, ideò, qvia ſic ex turgida ſangvinis maſſa ad vaſa ſeminalia præcipitantur particulæ ſeminales, nondum rectè ideis formatricibus ſignatæ: unde fit, ut hinc ſæpe naſcantur, ſæpe valetudinarii. Secundum Chr. Warliz. *l. a. p. 363.* conceditur Venus moderata peractâ Ciborum concoctione, neutiqvam verò ſtatim poſt cibum; Ventriculô adhuc cibô copioſiore repletô vel nimium exinanitô. Et *pag. 376.* Veneris œſtrum & effrenis coëundi appetentia detrimentum

inſigne parit Juvenibus, qvi nimis citò ad Veneris ſacra properant, in ejus caſtris militantes, & in teneriori ætate laſciviunt, qvorum corpus ſtatim in libidinem deſpumat. Hi enim robur ætatis frangunt ac effœtum corpus tradunt ſenectuti, &c. Ad fœcunditatem ſecundum Joh. Lang. *Lib. 2. Epiſt. 9. pag. m. 537.* præter cœtera, reqviritur ſobria victus ratio. Nihil enim ſanè genitale ſemen adeò, ut crapula & ebrietas, infrigidant: qvibus ſe mares plus, qvàm fœminæ, onerant. Temulentia qvidem mariti non modò ſemen infœcundum efficit, ſed liberos qvoqve malè morigeros parturit, &c. ubi plura. Juxta J. Schreyeri, *Scrutin. Med. curioſ. de Natur. Aqv. Vin. & Cerviſ. cap. 2. Membr. 7. §. 13. p. m. 123.* Vinum ſterilitatem cauſatur, qvando ad ebrietatem usqve & ſæpe aſſumitur, turbat enim Ventriculi coctionem, ideoqve indigeſta moles exturbatur in ſeminis ſtomachum, ubi ex crudâ materiâ excoqvi non poteſt fœcundum ſperma. Vel à vini copioſô ſulphure fit calidius ſemen, coqviturqve in Empyrevma & amaritiem ſterilem, qvæ in Mari mortuo obſervatur; vel frigidius fit à pituitâ viro calore reſolutâ & ad teſtes demandatâ. Proinde Amurathes IV. Turcarum Imperator, Viri uſum & ebrietatem lege prohibuit, qvando prolis multiplicationem impedire ſenſerat. Verùm hac lege noſtros Germanos vivere exemptos, idem Autor ibidem addit. Exemplum Melancholici â Matre eô tempore, qvo Pater exſtitit ebrius, concepti obſervavit Vitus Riedlinus, *Linear. medic. An. 1698 Menſ. Auguſt. Obſerv. 26. p. m. 701. ſeq.* Item Sterilitatis mulierum ebrietati deditarum exemplum refert idem, *l. all. Menſ. Jul. Obſ. 23. pag. m. 601. ſeq.* Porrò ſanxit etiam Solon in ſuis legibus, tradente Plutarchô, ut ter ſingulis qvibusqve menſibus vir uxori congrederetur; Et Celſus, *de Medicin. Lib. 1. cap. 1. pag. m. 22.* ita de Concubitu ſcribit: Concubitus

tus neqve nimis concupiſcendus, neqve nimis pertimeſcendus eſt. Rarus corpus excitat; freqvens ſolvit: Cùm autem freqvens non numerô fit, ſed naturâ, ratione ætatis & corporis, ſcire licet, eum non inutilem eſſe, qvem Corporis neqve langvor neqve dolor ſeqvitur. Item Duncanus Liddelius, *Art. Medic. Lib. 5. cap. 24. pag. m. 823.* Ætas, inqvit, Veneri aptiſſima eſt juvenilis & virilis, reliqvis nocet, potiſſimùm ſenibus & naturis ſiccis & debilibus. Ad tempus qvod attinet, Vere Venus tutiſſima, deinde Hyeme, minus Autumnô, omnium minimè Æſtate, qvô tempore, ſi fieri poteſt, abſtinendum. Oportunè Venus inſtituitur manè, aut poſt primum ſomnum, peractâ Concoctione Ciborum in Ventriculô, non ſtatim poſt Cibum, crapulam, exercitia valida; nec tempore inediæ aut poſt immodicas evacuationes, nec temporibus nimis calidis & frigidis. Plura de hac materiâ, an nimirum Coitus ante vel poſt ſomnum exercendus ſit, vid. G. W. Wedel. *Diſput. de Vener. med & morbif. cap. 2. pag. m. 15. ſeq.* ubi deniqve dicit, præſtare, dum Phœbus albicaſſet & recentetur, Veneri officium facere, coctione noctu ritè peractâ, ſpiritibus ſomnô ac qviete refectis viribusqve redintegratis. Enim verò, ut homo aliis animalibus omnibus contra omni tempore Veneri litare aptus eſt; ita parum in hoc diſcriminis fuerit, modò caveat, ne exſolvatur nimis calente Syriô, vel frigore urente non minùs ac alio qvovis tempore. Ipſa verò natura ſubinnuere videtur tempus ineuntis ſomni commodiſſimum eſſe. Sic, juxta Fr. Sylv. *Prax. Lib. 3. cap. 5. A. 64. fol. m. 397.* laudant Medici congreſſum maris & fœminæ paulò poſt fluxum menſtruum, non item ipsô inſtante, dummodò ille Generationis ergò inſtituatur. Deniqve ſecundum Valent. Henr. Vogler. *Diætet. Comment. in Duncani Liddelii locum allegatum. cap. 37. pag. m. 262. ſeq.* in univerſum conſtat, præcoci & immo-

dicâ Venere corpus valde debilitari & robur ante diem ei ſubtrahi; contrà aliter illâ inſtitutâ vires integras conſervari. Id, qvod vel Majorum noſtrorum maximè laudabili exemplô luculentiſſimè comprobatur. Illis enim cùm ſera venus uſurparetur omnisqve præterea laſcivia & libido ſeverè apud eos puniretur, hinc etiam factum eſt, ut juventus illorum eſſet inexhauſta, ceu diſertè de iis teſtatur Tacitus. Id ſuô exemplô probavit Nicolaus Leonicerus, qvi cùm uſus eſſet valetudine vehementer afflictâ circaqve finem adoleſcentiæ, gravi reſolutione laboraviſſet, accuratâ tamen victûs ratione & omni Veneris abſtinentiâ ad nonageſimum ſextum, imò, ceu qvidam notant, ultra centum annos vitam ſuam vegetus & incolumis prorogavit. Grandævus qvidam Civis inter Venetos qvæſitus, qvomodo ad tantam vitæ perveniſſet longævitatem, hoc reſponſi dedit: freqvens movebar, raro angebar, vix helluabar, parum rixabar, non libidinabar. v. Chriſt. Warliz. *de Morb. biblic. pag. m. 9.* ubi etiam ex Tacito cauſam longævitatis Patriarcharum hanc reddit, qvod ſerâ uſi fuerint venere, & annô demum ſeptuageſimô, octageſimô, nonageſimô conjugium intraverint liberosqve generaverint. Sic Reverendus Dominus Antonius Hoſechius, qvi primus Parochus Gulenſis in Diæceſi Leodicenſi fuit, & in eâdem Parochiâ annos centum vixit, atqve ætatis annô 125. Anno Chriſti 1586. obiit, interrogatus ab Epiſcopô Leodicenſi, qvô vitæ regimine vitam adeò longævam produxiſſet? reſpondit: ſe trium abſtemium ſemper extitiſſe, videlicet mulierum, ebrietatis & iracundiæ. vid. Johann. Bapt. Verloſching. *de Curat. verno-autumnal. cap.* 12. *pag. m.* 381. 383. ubi docet, qvomodo vita noſtra ſana conſervari ac ad centum annos produci poſſit.

§. 71.

§. 71.

His longævitatis exemplis alia adhuc annectere liceat, qvamvis, an omnes hi longævi ab Veneris abſtinentiam hunc ætatis gradum attigerint, non defendam; ſiqvidem nonnullorum in Seniô Uxores ducentium liberosqve generantium, jam ſupra Capite qvartô mentionem fecimus. Ludovicus Cornarus, Patricius Venetus, à juventute ad virilem ætatem usqve erat Valetudinarius, complurium Medicorum conſiliis & Medicamentis incaſſum adhibitis, ut exigua ſpes diuturnioris vitæ reſidua, qvin ad Majores demigrandum, tandem, re deſperatâ, cum miſſis pharmacis cujusdam ſvadelâ obſervare cæpiſſet: ſtrictam diætam, in qvantô & qvali modum haud excedentem, præter omnem Medicorum opinionem, ævum ad annum nonageſimum qvintum protraxit, uti ex Leonhardô Leſſio recenſet Auguſtinus Thanerus, *Obſerv. med. Lib. 6. Ep. 4. pag. m. 284.* Imò ipſe Thanerus hæc ſcribens jamjam annum octogeſimum ſecundum exceſſerat. Cum ex Johanne Dransfeldio, Pro-Rectore & Pædagogiarcha in Gymnaſio Juliano, qvi Anno Chriſti 1716. ætatis verò octogeſimo qvarto obiit, paulò ante mortem, Dux qvidam belli ſciſcitaretur, cauſam, & qvibus ſubſidiis ad tantam perveneric ſenectutem, ipſe reſpondit: Se addidiciſſe poſſe ferre ſtultos. vid. *Act. Erudit. Lipſ. An. 1717. Septemb. pag.* 416. Caſparus Scioppius, qvi libros ſcribere valde juvenis adhuc incepit, atqve ad ſenectutem usqve decrepitam continuavit, ſupra octoginta annos vixit. vid. Frider. Nitzſch. *Ephemerid. Erudit.* 1665. *p. m.* 105. Pythagoras Aceti ſcillitici uſu ad centeſimum & decimum ſeptimum annum eſt productus, referente Juliô Cæſare Baricellô, *Hortul. genial. pag. m.* 831. *ſeq.* vid. etiam Joh. Tackii *Phaſ. Sophic. 3. p. m. 56.* Johannes Güntherius, Andernacius, Veſalii Præceptor Argentorati 1574.

Longævitatis exempla.

ætа-

ætatis ſuæ anno octogeſimo ſeptimo obiit. vid. And. Ottom. Gœlick. *Hiſtor. Anat.* §. *78. p. m. 58.* Felix Platerus, Medicus Baſileenſis, Anno 1618. obiit, poſtqvam ſenium ſeptuaginta annorum attigerat. vid. *idem ibid. §.* 107. *pag. m. 75.* Penatus naturæ ſatisfecit, cum annum nonageſimum octavum ingreſſus eſſet. vid. Gvil. Fabric. *Epiſtol. Cent. Epiſt. 44. Oper. fol. m.* 691. Integrum longævorum Medicorum Catalogum reperimus in Johannis Jacobi Bajeri *Diſſertat. Epiſtol. ad Jac. Pancrat. Brunonem de Longævitate Medicor. p. m. 9. ſeq.* Ob eruditiſſimas Epiſtolas ſatis celebris Medicus, Johannes Langius, anno ætatis octogeſimô mortuus eſt. vid. Georg. Abrah. Mercklin. *Linden. renovat. p. m. 625.* Balthaſar Brunerus, Medicus Hallenſis, annum ſeptuageſimum primum complevit. vid. Joh. Neandr. *Medicin. Natalit. p. m. 246. ſq.* Hippocrates noſter qvintum ſupra centeſimum attigit annum; & Galenus centeſimum vigeſimum. vid. Joh. Ægid. Euth. *de Umbilic. pag. m. 7.* Gvilielmum Arragoſium Tholoſatem, Imperatorum & Regum Archiatrum celeberrimum, Baſileæ in pace & tranqvillitate vitæ ſuæ terminum, Anno 1610. ætatis nonageſimo ſeptimo attigiſſe, refert Theodorus Zwingerus, *Faſcicul. Diſſert. medic. Select. Diſſ. 6. p. m. 287.* Ambroſius Jonas, Natione Bohemus, Anno ætatis nonageſimô cum tertiâ uxore filiam generavit, poſteaqve demum adimpletô centeſimo qvarto anno Vratislaviæ die decimo tertio Septembris A. 1715. mortuus eſt, ut Relationes Berolinenſes de die 24. Septembris teſtantur. Gvilelmus Poſtellus, natione Gallus, conſtanti ſanitate annum ferè centeſimum ætatis attigit, qvod ipſe abſtinentiæ ab omni carnali voluptate adſcriqſit. vid. Gottfr. Arnold. Kirchen- und Ketzer-Hiſtor. *Tom. 2. Lib. 16. cap. 22. fol. m. 316.* Theophraſtus Ereſius centum & ſeptem annos vixit vid. Leonard. Cozzand. *de Magiſter. antiqv. Philoſoph. Lib. 2.*

cap. 1.

cap. 1. p. m. 139. Democritus ætatis anno centeſimô & nonô vitam depoſuit. vid. Joh. Beverowic. *Encom. Medicin. p. m. 56.* Helveti cujusdam nonagenariô jam majoris viribus tamen ſat integris gaudentis, meminit Vitus Riedlinus *Lin. med. An. 1699. Menſ. Jul. Obſ. 19. pag. m. 734.* Xenophilus Muſicus centum & qvinqve annos ſine ullô corporis incommodô vixit. vid. Brun. Seidel. *de Morb. incurabil. p. m. 42.* Braſilianos poſt centeſimum ætatis annum viridi & longævâ ſenectute potiri annotavit Gvilelmus Piſo *de Medicin. Braſilienſ. Lib. 1. fol. m. 6.* De Nautâ & Mercatore, Cive Roſtochienſi, qvi centum & ſexaginta duorum fuit annorum, vid. Joh. Lud. Hannemann. *M. N. C. Dec. II. An. 8. Obſ. 159. p. 352.* qvi *pag. ſeq. Schol.* ex Puſendorffio commemoratu dignam de Hacqvinô, Rege Svediæ, hiſtoriam adducit. Dictus nimirum Hacqvinus in ſomniô admonitus, Idolo Othen qvendam ex filiis ſuis immolaret, tunc ſexaginta annos victurum. Hoc factô & eô tempore elapsô ſolenne Sacrificium ſuo Idolo Othen inſtituit, ibiqve ipſi hæc in ſomnio promiſſio facta eſt, ſe tamdiu vita fruiturum, qvamdiu qvolibet decennio filium aliqvem ex ſuis offerret Idolo. Hac promiſſione fretus ac deſideriô longæ vitæ motus, ſeptem ſucceſſivè Idolo filios dedicavit; itaqve ſeniô gravatus ſcipioni innitens, octavum qvoqve Idolo dedit filium; præ ſenectutis ergò onere integrum Decennium lecto incubuit, hocqve etiam Decenniô finito, nec nono pepercit, qvin & eum lubens pro vitæ ſuæ prolongatione mactandum curavit; hoc ergò Decennio infantis ſuctoriô cornu alebatur. Cùm & iſta annorum Decuria eſſet finita, nulla viventi ſatietas, qvam miſerrimè etiam viveret, ipſum cepit, ſed decimum ac ultimum, ſuæ vitæ adhuc decem anni ut adderentur, Idolo ſacrificare conſtituit, & procul dubiô factum fuiſſet, niſi hunc, tanqvam unicum Regni hæredem, Svedi Patris

Hacqvinus.

tris manibus eripuiſſent; hôcqve ergò ſacrificiô omiſsô Hacqvinus abiit & ſepultus eſt in qvodam magnô colle Upſaliæ proximô. Hic Hacqvinus procul omni dubiô CLXX. annorum ætatem attigit; pono enim, ipſum, cùm in ſomnô admoneretur, fuiſſe XX. annorum, ei propter immolatum filium primum adjecti ſunt LX. anni, & hi faciunt LXXX. cui numero ſi addamus XC. annos, exinde reſultabunt anni CLXX. De dictô Rege ſeqventia recenſet Johannes Schefferus, *Memorabil. Svetic. Gent. cap. 36. p. m. 224. ſeq.* Hacqvinum Regem, cognomentô Ring, ferunt eousqve annorum ætatisqve perveniſſe, ut conſumptis omnibus Corporis viribus, ad inſtar infantis recens editi, agitatis commotisqve Cunis debuerit deliniri, ſomnum qvietemve difficulter aliàs reperiens, neqve cibum niſi more puerorum ori per ſiphonem inditum immiſſumve capere voluerit. Ibidem etiam dictus Autor alia bina longævorum Speciæ Regum exempla refert, alterum de Starkottero, qvi ſingulari gratiâ deorum, Odini præcipuè, ſecundum priſcas fabulas, dicitur obtinuiſſe, ut trium hominum ætatem æqvaret, poſtremò tamen ipſe ſibi, qvæſitô percuſſore, finem vivendi fecit. Alterum exemplum agit de diuturnâ Anni Regis vitâ, qvippe qvi vivendo annum ducenteſimum & decimum ſuperavit, regnoqve annos centum nonaginta præfuit & ampliùs, ſi, qvibus exul fuit, his annumeres. Ferunt, poſt ætatis annum centeſimum atqve nonageſimum non potuiſſe porrò pedibus inſiſtere vel greſſûs moderari ſuos, verùm ſellâ circumlatum eſſe vel decubuiſſe lecto. Decennio poſt infantum ritu, præbito per vaſculum corneum, mammæ ſpecie lacte nutritum eſſe. Poſtremò nullâ valetudine adverſâ verum ipsô ſeniô conſumptis viribus diem ultimum clauſiſſe. Unde factum, ut deinde, ſi qvis nullô morbô ſed ætatis ſenis vitiô ac imbecillitate exceſſiſſet è vivis, Proverbiô

quo-

quodam Anni ſive Annæ morbô deceſſiſſe diceretur. Porrò Georgius Segerus aliquot longævitatis exempla annotavit; Anno ſcilicet 1657. Luneburgi Variolæ Vetulam, annum ætatis centeſimum qvartum agentem ſuſtulerunt. Anno 1659. in Helvetia ſenem adhuc dum cælibem, centum & decem annos natum offendit. Anno 1670. Thorunii mortuus eſt Martinus Mückenſchmalz, Faber ærarius, ætatis annum decimum ſupra centeſimum numerans, & viginti ſex liberorum è duabus uxoribus genitor. His addit Johannem Ottele, Brabandum, Anno 1542. die 7. Sept. natum, ſenem vegetum adhuc, eloquentem ac diverſarum linguarum peritiſſimum, qui annum ætatis centeſimum decimum agens, Anno Chriſti 1657. Norібergæ cum barbâ prolixiſſimâ pro certo pretio videndum ſe exhibuit. *v. M. N. C. Dec. I. An.* 3. *Obſervat.* 163. *p.* 294. *ſeq.* item Theoph. Bonet. *Medicin. ſeptentr. Part.* 2. *Lib.* 8. *fol.* 645. De Ruſtico centum & viginti annos nato atque manuum propriarum labore, terram fodiendo, victum ſibi comparante; Item de fœminâ centeſimum & quinquageſimum annum agente & de rebus antiqvis optimè loqvente; Porrò de aliò Sene centum ſuperante annos, qvi ſolô pane & vinô ſemelqve in die uſus fuerat, vid. Petr. Borell. *Obſ. med. Cent.* 2. *Obſerv.* 39. *p. m.* 142. *ſeq.* & *Cent.* 3. *Obſ.* 10. *p. m.* 204. Mulieris cujusdam meminit, qvæ ſepties variolas paſſa eſt & annô centeſimo & decimo octavo tandem eô morbô periit. Avenzoarem centum & qvinqvaginta annos vixiſſe, ex Averhoë refert Johannes Talentonius, *Theſaur. recondit. rerum Lib.* 1. *cap.* 17. *p. m.* 174. Laurentius Hethlandus poſt centeſimum annum ætatis ſuæ uxorem duxit & natus centum qvadraginta ſæviſſimo mari in ſua navicula piſcatum prodibat, tandem nulla vi gravioris morbi labefactatum, ſed ſeniô ſolutus deceſſit, uti ex Buchanani Rebus Scoticis refert Philippus Camerarius,

Horar. Subciſiv. Cent. II. cap. 67. p. m. 277. ſeq. Marcus Gallius, Caroli V. Medicus, Vino qvodam ſublimato vixit annos centum & viginti novem. vid. Georg. Horn. *Hiſtor. natural. Lib. 3. cap. 7. p. m.* 173. Anno Chriſtianæ Salutis 1137. qvo Ludovicus Groſſus, Gallorum Rex, extinctus fuit, Johannes qvoqve de Temporibus, Gallus, morte abſumptus eſt, qvem pertinaci conſenſu Franci & Germani Scriptores à Caroli Magni Imperio ad Ludovicum Juniorem Gallorum Regem vixiſſe tradunt: qvodſi à fide non abhorret, 361. annos ſuperſtitem in terris fuiſſe, refert Marcellus Donatus, *de Medic. Hiſt. mirab. Lib. 4. cap.* 14. *p. m. 385.* De Italo centum & qvinqvaginta annorum, vid. Chriſt. Warliz. *de Morb. biblic. cap.* 12. *p. m.* 356. *ſeq.* De Hortulano, Camillo Baſſanô, centum & decem annorum, vegetæ & viridis ſenectæ, adeò, ut in hortô qvotidie terram ligone fatigaverit, ipſe non fatigatus, nec ab ullô cibô atqve aliis officiis & operibus ruſticis abſtinuerit, firmâ memoriâ & integris ſenſibus, vid. Carol. Offred, *M. N. C. Dec. II. An. 9. Obſerv.* 211. *p. m. 381.* Religioſum qvendam in ætate centum & ſex annorum conſtitutum, qvi bene edit, bibit & dormivit, Arthritide verò ſæpe tentatus fuit, ſe noviſſe dicit Joſephus Lanzonus, *M. N. C. Dec. III. An.* 1. *Obſ. 25. p. 48. ſeq.* ibidem etiam fœminæ ruſticæ mentionem facit, qvæ ætatem annorum centum & octo attigit. Longævitatis hæreditariæ exemplum Dominorum de Steinberg, in Domo Bodenburgicâ, in qvâ qvinqve ordine Burchardi recenſentur, absqve interrupta ſerie ſe invicem ſeqventes, qvorum nemo ſeptuagenariô minor, extitit, reperitur, *M. N. C. Dec. III. An.* 3. *Obſ.* 116. *p. 206.* Tale etiam refert Flamant, Tractatu Gallico, *L' Art de ſe conſerver la ſanté, ou le Medecin de ſoy-meſme, p. m.* 4. *ſeq.* Le Pere, inquiens, de Michel Montagne, un des plus beaux genies de Nôtre Siecle, à vécu

ſoi-

ſoixante & quatorze ans, ſon ayent ſoixante neuf, ſon biſayent pres de quatrevingts, ſans avoir gouté aucune ſorte de Medecine. Huc pertinet etiam illud Grandævitatis exemplum Melchioris Rauccii, *de Vanis Mund. immund. deſider. cap. 17. p. m. 118.* De Conſule qvodam Reipublicæ Argentoratenſis, Wolffgango Schötterlinô, qvi filios filiasqve ſeptendecim, nepotes centum & octo, pronepotes centum & undecim, abnepotes duos, atqve ita in ſummâ ducentos triginta octo homines, ex ſuis lumbis progreſſos, adhuc vivus atqve ſuperſtes conſpexit. Item de Jolanta Balliva, cùm centum ferè annos vixiſſet, filios & nepotes ex ſe ortos ad trecentos ferè vidente. Et de Anu qvâdam, quæ adhuc vivens decem ſupra centum annos computabat, cujusqve mater usqve ad centeſimum vigeſimum pervenerat, vid. Heinr. Meibom. *Epiſt. de Longæv. B.* De nobili qvodam Indo, qvi 340. annos vixit, tribusqve vicibus juvenis factus eſt, v. Frid. Nitzſch. *Ephemerid. Eruditor. An. 1666. p. 175.* ubi etiam miniſtri cujusdam Angliæ meminit, cui poſt annum centeſimum dentes novi redierunt, capillus denuo natus, oculi corroborati atqve ſenſibilis ſenſuum omninò omnium redintegratio ſe oſtendit, qvi tamen anno centeſimo decimo qvarto ætatis mortuus eſt. De variis Gentibus & Individuis ultra centum ad ducentos annos & ultra viventibus, vid. Sim. Majol. *Dier. Canicular. Colloqv. 4. fol. m. 52. ſeq.* Marcus Gallus, Imperatoris Caroli Chirurgus, crebro certa qvadam aqvâ Vitæ utebatur & vitam ad annos 124. protraxit, v. Andr. Libav. *Prax. Alchym. p. m. 56.* De ruſticô in Helvetiâ annos 130. vivente, item de Gvilelmô Poſtellô ejusdem ætatis, vid. Dan. Sennert. *de Conſenſ. Chymic. cap. 17. p. m. 315.* De qvibusdam Fratribus Roſeæ Crucis ſeqventiâ recenſet Georgius Paſchius, *de Nov. Invent. cap. 6. §. 5. pag. m. 319.* Vidit & ſubſcripſit certum li-

brum, Frater non Frater, dictum, Hugo Alverda, ætatis ſuæ qvingenteſimô ſeptuageſimô nonô. Eduardus Woodſtrang, Anglus, ætatis ſuæ qvadringenteſimo tertio. Zacharias Benz, ætatis ſuæ ducenteſimo octavo, Jacobus Pacherius, Pomeranus, ætatis ſuæ ducenteſimô qvinto. Johannes Talentonius, *l. a. pag. 177.* nonnullorum mentionem facit, qvi ad qvingentos, ſexcentos & octingentos, imò ad mille annos vixiſſe dicuntur. Multa longævorum exempla congeſſit etiam Comier in Tractatu Gallicô, in lingvam Germanam, titulô **Kunſt, lange zu leben**, translatô, & qvidem ex Hiſtoria tum ſacrâ, tum profanâ, qvorum nonnulli longè ultra aliqvot centum annos pervenêre, e. g. Cinirus Rex in Cyrô vixit annos 100. item Apollonius Thyaneus; Arganthemius 150. Seneca 144. Simon Cleophe, Epiſcopus ſecundus Hieroſolymitanus, anno 120. cruci affigebatur. Narciſſus Epiſcopus ejusdem loci vixit annos 166. S. Paulus Eremita 120. Antonius Epiſcopus 150. Cronius 155. Titus Fullonius 150. Attila, Rex Hunnorum, 124. Obſtetrix qvædam Anglicana, munere ſuô adhuc fungens, 123. Epiſcopus Anglus, nomine David, 170. Laurentius Hutland, 140. Democritus 109. Sic Vir qvidam 104. annorum cum uxore ejusdem ætatis ſani atqve vegeti vivebant, &c. Item Æginius vixit annos 200. Neſtor, filius Neli, 300. Vir qvidam in Inſula Bengala 335. Severinus, Epiſcopus, 375. Bracmannus qvidam 300. item Johannes de Temporibus, Gallus; vel juxta alios 360. Porrò alios ad 400. 500. 600. & 800. annos vitam protraxiſſe, refert Comier, *l. a. p. 4. ſeq. 6. 7. ſeqq.* Viro cuidam ex Inſula Bengala, annos trecentos triginta qvinqve nato, cujus modò mentionem fecimus, aliqvoties jam deciderant dentes, aliis continuò ſubraſcentibus, & barba, ubi prorſus incanuiſſet, in atrum denuò colorem ſemetipſa vertebat, v. Philipp. Camerar. *Horar. ſubciſ. Cent. II.*

cap.

cap. 68. p. m. 278. De Nobili qvodam 340. annorum, cui juventæ flos ter exaruit terqve refloruit; item de Sene capulari centenariô, cui ex pilis, cute, ungvibus, ſitu atqve ſqvalore ætatis decidentibus in melius omnia permutata, ut de ſene juvenis evaſerit & jucundæ valetudini qvinqvaginta annos ſuæ ætati ſuperaddiderit. Vid. Phil. Jacob. Sachſ. *Gammarolog. Lib. 2. cap. 8. pag. m. 855. ſeq.* & Juſt. Fidiklobii *Hiſtor. Ambr. p. m. 39. M. N. C. Dec. III. An. 5. & 6. App. pag. 123. ſeqq.* Plura ejusmodi Longævitatis exempla benevolus Lector reperiet in Claud. Deodat. *Panth. Hygiaſtic. Lib. 1. cap. 6. p. m. 50. ſeqq.* Henr. Salmuth. *Annot. in Gvid. Panoiroll. Rer. memorabil. Lib. 2. Tit. 10. pag. m. 225.* Chriſt. Warliz. *Valetudinar. Sen. Salomon. p. m. 40.* Franc. Torreblanc. *de Magia Lib. 2. cap. 18. pag. m. 216. 218.* Georg. Franc. *Annotat. in Paul. Zacch. Qvæſt. med. legal. Lib. 1. Qvæſt. 9. No. 55. fol.* 93. *M. N. C. Dec. III. An. 5. & 6. App. pag.* 123. Trogill. Arnkiels Cimbriſch. Heyden-Religion, *cap.* 10. *pag. m.* 67. Thom. Bartholin. *Cent. 5. Hiſt. 28. p. m. 46. ſeq.* ubi præter varia longævitatis exempla etiam Ahasveri Ebræi, Sutoris Hieroſolymitani, qvi à tempore Paſſionis Chriſti Salvatoris per orbem vagari dicitur, mentionem facit. Georg. Horn. *Hiſt. natural. Lib.* 3. *cap.* 3. *p. m.* 163. *ſeq.*

§. 72.

Sed ad Coitum noſtrum revertamur, cùm de Coitu gravidarum pauca adhuc dicenda reſtent; Notum ſcilicet eſt, in brutorum genere gravidam fœminam marem, neqve appetere, neqve admittere, cùm econtrà ſolæ mulieres & uxores gravidæ Viros non modò admittant, ſed quandoque etiam magnô deſideriô appetant atqve exoptant, juxta obſervationem Friderici Lochneri jam ſupra Capite tertio è *M. N. C. Dec. II. An.* 7. *Obſ.* 123. *pag.* 228. allegatam, & quidem de fœmi-

Coitus gravidarum.

minâ gravidâ, quæ abſente diutius maritô tanto Veneris vexabatur deſiderio, ut tandem in lectulum pulvillis ventosè tumentibus plumâ delicatâ repletis proſtrata, impatiensque facta gemipomas & ſororiantes tangeret mammas, papillarumque nitidas carperet gemmulas geminas ſicque obdormiſcens, lumina clauderet, cum tantâ quidem impreſſione, ut poſt deſiderium hoc venereum atqve mariti reditum Puellam alias formoſam circa mammarum quandam deforme corpus, mentulæ inſtar, adnatum habentem peperit. Quamvis etiam non negandum, reperiri uxores, gravidas Cohabitationem maritalem maximè averſantes, eamque contra voluntatem patientes. Quô in paſſu laudanda Zenobia, Palmerinorum Regina, quæ Obedenatum maritum nullatenus gravida admittebat, dicens: modeſtam mulierem non propter voluptatem, ſed prolis cauſâ matrimonium celebrare. Cauſam verò, cur nimirum ſolæ mulieres geſtationis tempore virum admittant, cæterorum verò animalium ſeu brutorum fœmellæ pleræque coitum omni conatu evitent, interrogata Popia ſeu Populea, M. Agrippæ filia laſciva, hanc reddidiſſe dicitur: quia illæ beſtiæ eſſent. Quô absque dubiô indicare voluit, beſtiis Veneris ſenſum atque ſtimulum ſaltem ad ſpeciei ſuæ conſervationem, non verò ad delectationem, â naturâ datum eſſe; quando autem facta eſſet Conceptio, tunc etiam ceſſaret intentionalis coeundi finis; cùm econtra in mulieribus laſcivis delectationis in Coitu perceptæ recordatio ad Congreſſum freqventiorem ſtimulet. Alias autem Cauſas phyſicas reperies apud Rodericum à Caſtro, *de Natur. Mulier. Lib. 3. cap. 2. pag. m. 104. ſeqq.* & Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 7. Tr. 1. cap. 4. p. m. 637. ſeqq.*

§. 73.

An licitus? Licet autem Gravidarum Coitus & injuſtô tempore blandiens

diens Venus, tanqvam multorum malorum ferax, tam gravidis, quàm fœtibus absqve dubio omni tempore noceat, & quidem ob perturbationem circuitûs humorum, qui ad fœtum tendunt, unde, ſecundum Chriſtian. Warliz. *de Morb. biblic. cap. 12. pag. m. 374.* loco benigni & laudabilis humoris nutritivi vitioſus, ſpiritibus orbatus, in qvalitatibus mutatus & adulteratus communicatur; nihilominus tamen Medici nonnulli gravidas primis ſaltem duobus vel tribus menſibus virorum conſortia conſultò vitare jubent, eò quòd, præterquam in motu illô venereô facilè Menſes aut planè etiam abortus concitaretur, facilè etiam ſuperfœtatio contingere poſſet; poſterioribus verò Menſibus concubitus videretur ſecurior, ob fœtum tunc temporis jam firmiùs Utero adnatum & ſuperfœtationi nullum ampliùs in Uterô locum permittentem. Vid. Marc. Gerbez. *Intricat. extricat. Part. 2. cap. 20. pag. m.445. ſeq.* qui etiam *pag.* 447. inqvit, certum eſſe, freqventiorem Coitum ſaltem primis geſtationis Menſibus eſſe inſecurum, eò quòd, teſte Sylviô, fere præcisè propter iſtam cauſam Meretrices rariſſimè concipiunt, aut ſi concipiunt, plerumque ante tempus abortiunt. Attamen optimum, pergit idem, contra varia tam ratione Matris, quàm fœtûs, metuenda Symptomata remedium eſſe, ſi conjuges poſt benedictionem divinam hoc in paſſu brutali more viverent, id eſt, per totum graviditatis tempus ab ulteriori cohabitatione abſtinerent. Præterea etiam Hippocrates, *Lib. de Superfœt.* ſcribit, prægnantes faciliùs parere, à Coitu ſi abſtineant. Quia verò tam à parte viri, quàm Uxoris facillimè ejusmodi ſtimulus venereus excitari poteſt, Medici nonnulli, de non inferendâ fœtui noxâ ſolliciti, Coitum averſum, de quo ſupra egimus, vel alios coëundi modos excogitârunt. Hinc etiam Gerbezius *l. a.* dicit: Virum tunc brachiis ſuis fortiter innixum coire oportere,

tere, ne prægnantis Ventrem comprimat. Congreſſum autem cum gravidis ad partum facilitandum paulò ante parturiendi tempus commendat Avicenna & Ariſtoteles, vid. Chriſt. Warliz. *de Morb. biblic. cap.* 12. *pag. m.* 365. circa hunc tamen Coitum monendum, ne ſit admodum violentus atque tam fœtui, quàm ipſi matri mortem inferat, quale exemplum refert Philippus Salmuth, *Cent.* 2. *Obſ.* 69. *p. m.* 91.

§. 74.

In Coitu Cohæſio. In Coitu canes ordinariè cohærere, res ſatis nota eſt, cujus cauſa creditur oſſiculum in medio Penis Parte repertum, qvod ſecundum Ol. Worm. *Muſ. Lib.* 3. *cap.* 23. *fol. m.* 321. coitum ipſis reddit difficilem & doloroſum; dum ſcilicet circa hoc Spiritus & humores aggregantur. vid. etiam Chriſt. Warliz. *de Morb. biblic. cap. ult. pag. m.* 384. *ſeq.* Et juxta Melchior. Sebiz, *de Aliment. Facultat. Lib.* 3. *p. m.* 625. Cauſa in mare eſt; ſcilicet intumeſcentia partis pudendi poſterioris, qvæ Ventrem ſpectat. Hæc enim Semine & Spiritu impletur, nec detumeſcit Penis, donec Semen planè emiſſum ſit; itaqve turgidus exire neqvit è Vulva fœminæ. Talis tamen Cohæſio accidit etiam cuidam Petro Borello noto, ut in coitu inſtar canum junctus remanſerit, qvod à nimio ardore partium genitalium tumefactarum proveniſſe exiſtimat dictus Borellus, vel qvod è Zybethô, qvô amici cujusdam conſiliô voluptatis augendæ gratiâ, balanum inunxerat, partes hæ calefactæ & irritatæ fuiſſent. Oportuit autem Clyſteribus crebris partes illas emollire, ſicqve ſeparatus fuit. vid. Petr. Borell. *Cent.* 2. *Obſ.* 31. *p. m.* 133. Tantam ex inunctione nimia Zibethi glandi Penis ſpasmodicam affectionem genitalium fœmineorum, ut hinc qvidem & mas & fœmina ſtimulum & jucunditatem perciperent, nihilominus poſtmodum ita cohærerent, ut vix vi divelli poſſent, obſervavit Chriſtianus Johan-

hannes Langius, *vid. Oper. med. Tom. II. Prax. cap. 23. fol. m. 145.* Talemqve hiſtoriam obſervavit Daniel Ludovici, cui Sponſus, qvi tale qvid primâ nocte paſſus, poſtmodum faſſus eſt, non glandem ſolum, ſed & anticam Penis partem arctiſſimè fuiſſe conſtrictam. vid. Ch. Franc. Paullin. *Cynograph. curioſ. p. m. 54.* ubi ſimile exemplum de Cive qvodam Jenenſi, ſibi ab amico fuiſſe relatum addit. Canum more Rugianos in Coitu cohæſiſſe, ſcribit Saxo Grammaticus, non mirum, inqviens, Rugianos Numinum ſuorum potentiam formidâſſe, à quibus ſtupra ſua ſæpenumerò punita meminerant. Siquidem mares in eâ urbe Karentinâ cum fœminis in concubitum accitis, canum exemplô, cohærere ſolebant; nec ab ipſis motando divelli poterant. Interdum utrique perticis è diverſo appenſi inuſitatô nexu ridiculum populo ſpectaculum præbuere. Eâ miraculi fœditate ſolennis ignobilibus ſtatuis cultus acceſſit, &c. vid. Joh. Wier. *Oper. Part. 1. cap. 9. pag. m. 22.* Vipera à Venatoribus in Coitu deprehenſas vix vehementiori etiam conatu à ſe invicem disjungi potuiſſe, atque iis recens inde divulſis exertum mari longius pudendum cum protuberante & aliquot aculeis, aſperâ glande, quam Venere turgentem, fœminæ Vulvæ jam arctè complectitur, obſervari refert Paulus Lentulus, *de prodigioſ. Ined. p. m. 177.*

§. 75.

Ut de felium etiam Coitu aliquid addamus, notum eſt, fœminas in congreſſu admodum vehementer ululare; cujus cauſa à plerisque agnoſcitur Seminis marium ignea prope caliditas & acrimonia, ita, ut genitalia ferè adurat, quod fœminæ Uterus ferre non poteſt; quare feles Venere actæ vagantur, clamitant & furiunt, mares ad congreſſum frequentes alliciunt atque invitant. Aſt Marcus Aurelius Severinus *Zootom. Democrit. Part. 2. cap. 5. pag. m. 132.* ad quæſtionem, unde *Coitus felium.*

de Ululatus felis fœminæ, dum mas inſilit, reſpondet: ob hujus Penem aſperum.

§. 76.

In Coitu Crepitus. Nonnullis etiam coëuntibus et Semen ejaculantibus ſimul Ventris Crepitûs eliduntur, vel ipſa alvi excrementa profluunt; Qvod confirmat Hippocrates *Lib. 6. Epid. Sect. 3. Text. 8. Oper. Sect. 7. fol. m. 268.* Quibusdam, inquiens, cum Venerem exercent, Venter inflatur, quod Damnagoræ accidit; Quibusdam verò tum Crepitus fit, ut Arceſilao. Senibus cumplurimum in Venere excrementa fluunt, reſolutô nimirum ani muſculô ex naturali imbecillitate vel frigidâ pituitâ reſolvente: Vis enim illa omnis ad genitalia in Venere transmittitur, ſubductô à ſede Spiritu. Id eveniſſe cuidam Andreæ Traguriensi tantum novimus; ex vehementi enim Voluptate id accidere ſcribunt Autores. Sunt verba Alexandri Benedicti. v. Joh. Schenck. *Obſ. med. Lib. 4. fol.* 532. v. etiam ſupra Capite primo.

CAPUT VI.

De

Signis à Semine ejusqve Organis deſumendis.

§. I.

Signa ex Arteriis Spermaticis. AB Arteriarum Spermaticarum defectu Sterilitatem, ab abundantiâ autem, ſeu auctô earundem numerô, nimiam Salacitatem dependere, jam ſuprà Capite II. adducta exempla probant, quare de iisdem, cùm inprimis hæc Vaſa in Subjectô vivô oculos non incurrant, atque non niſi

poſt

poſt mortem judicio ferendo occaſionem præbeant, hoc loco tacemus, pauca tantummodo ſigna à Teſticulis, Scrotô, Pene & Spermate deſumenda adducturi.

§. 2.

De Signis Teſtium temperaturam indicantibus vid. Joh. Jacob. Wecker. *Medicin. utriusqve Syntax. Lib. 2. Part. I. fol. m. 275.* Si teſticuli ſunt laxati & oblongi, ægrotum moriturum, ſi verò contracti, ſervatum iri, ſignificare nonnullis creduntur, uti jam ſupra ex Franc. Plazzono, *de Partib. genital. p. m. 21.* adduximus. Teſtes & Pudenda convulſa & interiora verſus retracta vehementes dolores & mortis periculum ſignificant, quemadmodum valde flaccida & pendula ſummam infirmitatem, exſolutionem, juxta Johann. Varand. *Prognoſt. med. Part. 1. fol. m. CC.* Vid. etiam Robert. Flud de Fluct. *Catoptr. Catholic. fol. m. 220.* item Jac. Anton. Phryg. *in Hippocr. Prognoſt. Lib. 2. Text.* 10. *pag. m.* 148. Honorat. Bicaiſſ. *Manual. med. p. m. 305.* & Joh. Bened. Sinibaldus, *Geneanthrop. Lib. 3. Tr. 2. cap. 2. p. m. 290.* ubi dicit: Quò teſtes contractiores exiſtunt, eò ſunt ad Venerem aptiores; penduli enim ac demiſſi langvorem aut minorem aptitudinem præſignant; quin ex contractioribus corporis univerſi robur & ſanitas arguitur; ex demiſſis & nimis pendulis non benè conſtans aut valetudinaria natura convincitur. Ex Contractione Teſticulorum ſignum metûs deſumit Joh. Jac. Weckerus, *l. a. Lib. 2. Part. 2. fol. 312.* cujus hanc reddit rationem, quia metus invectus extrinſecus eſt, ut fugam in adverſum agi oporteat. De Teſticulorum inflammatione, quâ nonnunquam affici ſolent, ex eorundem acutô dolore, rubore, calore atque durô tumore ſigna deſumi poſſunt, quippe, quæ Symptomata omnia, magis ſeſe foris produnt, ſi inflammatio in Scrotum effunditur; obſcuriora autem ſunt, magisque tangen- *Ex Teſtibus.*

do, qvàm intuendo explorantur, ſi vitium ſolum occupans, teſtem in profundo occulitur. v. Jodoc.Lomm.*Obſ.med.p.m.261.ſ.* Ut de qvibusdam Herniarum ſpeciebus, ſic dictis, nimirum Hydrocele & Sarcocele, earumqve Signis diagnoſticis è Teſticulorum tactu deſumendis nil dicamus. Ex magnitudine & parvitate Teſticulorum de potentiâ & impotentiâ virili ſeu frigiditate judicari ſolet; ſicuti enim minimi, v. g. inſtar Cicerum, qvorum ſupra mentionem fecimus, nullius uſus eſſe ſolent, ita etiam maximi plerumqve morboſi atqve inertes ſunt, uti in illô ſubjectô, cujus ſupra ex Riveriô, *Obſerv. Communicat. pag. m. 275.* meminimus, videmus. Qvamvis enim ipſius Teſticuli magnitudinem Teſticulorum eqvi ſuperarent, nunqvam tamen liberos genuit. Et juxta Paul. Zacch. *Qvæſt. medic. legal. Lib. 3. Tit. 1. Qv. 5. m. 24. fol. m. 274.* Teſtium carentia omnimoda aut eorum parvitas, aut etiam incongrua magnitudo, aut non naturalis ſitus, Caloris naturalis pauperiem & conſeqventer imbecillitatem virtutis teſtantur. Immodicè exiles parviqve teſticuli generationis muneri ſunt impares; non enim ſufficientem humorem coqvere & in Semen elaborare qveunt, inqvit J. B. Sinibaldus, *l. a. cap. 11. p.* 314. Qvare Teſticuli mediæ magnitudinis absqve dubiô ſunt meliores; Imò Antiqvitas, juxta Hieron. Mercurial. *de Decorat. Lib. 6. p. m. 10. b.* ob ſceleſtiſſimos uſus in pueris Teſtes parvos amare & Teſtes magnos inter turpitudinis notas habere ſolebat. Teſticulô unô inciſione amputatô Senes non gignunt, licet hoc munere juvenes non priventur, qvoniam Senes ex duobus Teſticulis parum ſpermatis emittunt, multò minùs ergò ex unô, inqvit Valeſcus de Tarant. *Philonpharmac. Lib. 6. cap. 7. pag. m. 645.* Parvi Teſtes malorum morum, magni ſtolidi atqve inertis hominis indices habentur, v. Joh. Sigism. Elsholt. *Anthropometr. cap. 24. p. m. 243.*

De

De Monorchidibus, triorchidibus, &c. item κρυψορχιdibus plura videantur infra in Capite VIII. de Qvæſtionibus Medico-legalibus.

§. 3.

Ex Scrotô ſecundæ & adverſæ Valetudinis Signa vulgò deſumi ſolent; Qvippe uti Scrotum corrugatum & contractum proſperæ, ſic relaxatum ſiniſtræ valetudinis Signum freqventer exhibet: Modò ab externâ aliqvâ causâ, repentinô aëris vel aqvæ frigore aut calore, &c. hoc non contigerit. Ex qvô Signô etiam de Infantum valetudine ſolent judicare Nutrices & mulierculæ, ſecundum Isbrand. Diemerbroc. *Anatom. Lib.* I. *cap.* 22. *fol. m.* 112. Vel juxta verba Regneri de Graaf, *Oper. pag. m.* 17. Mulierculis circa educationem infantum verſantibus ſignum bonæ & adverſæ Valetudinis deſumitur ex corrugatione vel relaxatione Scroti: qvando enim Scrotum corrugatum conſpiciunt, infantem rectè valere judicant; contrà verò, ſi relaxatum propendeat. Qvamvis autem Scrotum laxum & propendens pro Signô morborum aut imminentium, aut præſentium habeatur, atqve nimia Scroti laxitas meritò nobis ſuſpecta eſſe debeat, cùm juxta Vitum Riedlinum, *Millenar. Curar. Obſerv.* 357. *pag. m.* 212. de Spirituum fibras in ordine ſervantium paucitate teſtetur; interim hoc non ſemper morbos denunciat, pariter uti Scrotum corrugatum non ſemper ſanitatem indicat, qvod exemplô pueruli ex dentitione difficiliori laborantis, cui Scrotum corrugatum & parvum, ſpem optimam promittens, ad mortem usqve permanebat, idem Autor ibidem teſtatur. *Ex Scroto.*

§. 4.

Porrò non modò ex Penis magnitudine varia ſigna phyſiognomica peti, ſed etiam de Penis magnitudine aut parvita- *Ex Pene.*

te

te vulgò à Naſo iſtius ſubjecti Signum deſumi, beneqve naſati etiam benè vaſati ſeu mutoniati judicari ſolent; hinc Ludovicus Cœlius Rhodiginus, *Lection. antiqv. Lib. 27. cap. 27. fol. m.* 1058. Naſi magnitudine mutonis qvantitatem concipi ſcribit: Si qvis porrectam Naſi formam & oculorum pupillas annexas conſiderat, ipſam mox partem, qvâ vir eſt & jus teſtimonii habet, non vanâ omninò contemplatione complectetur, juxta Ludov. Septal. *Tract. de Nævis §. 26. pag. m.* 18. Imò longum craſſumqve naſum eſſe ſignum ſimilis mutonis, credere mulierculas ex Portâ refert Chriſtianus Franc. Paullini, *Obſerv. med. phyſ. Cent.* 1. *Obſervat. 97. p. m.* 141. Sæpè tamen ex hoc ſignô decipi mulieres, dictus Autor ibidem teſtatur, ſiqvidem aliqvot honeſtos & eruditos, etiam religioſos ſe noviſſe ſcribit viros, optimè qvidem naſatos, ſed parciùs vaſatos; qvi ſegnes ad Venerem & unus ferè impotens fuêre. Qvid mirum itaqve, hoc naſatorum peculiô miſerè deceptam fuiſſe mulierculam qvandam, qvæ Naſi magnitudine Mutonis qvantitatem mente præcipiens, at ſpe fruſtrata, O Naſe, inqvit, qvantum me fefelliſti, uti refert Henricus Salmuth, *Annotat. ad Gvidon. Panciroll. Rer. memorabil. Lib. 2. Tit.* 10. *p. m.* 177. qvô locô etiam Johannam Neapolitanorum Reginam, effrænis libidinis fœminam, potiſſimum naſatos ſeu viriliores ac belle mutoniatos in complexum ſibi elegiſſe addit. Sic nobiliſſima ac venuſtiſſima virgo, ſed valde petulca, duos ſimul habebat procos, alterum bonæ vitæ fortunæqve hominem, ſed macilentum, alterum qvadratum & inſigni naſô conſpicuum, lurconem & fruges conſumere natum. Illa temtô, iſtô hunc ſibi elegit, ob peculium, qvod ſperabat, magnum & conditionem ſtrenuam. Sed egregiè decepta eſt. Hinc domi jurgia, foris rixæ & ſumma Viri averſatio ob ſterilitatem, qvæ Thorum perpetuò comitabatur,

teſte

teſte Ch. Fr. Paullini, *l. a. vid. etiam ejusd. Tr. de Aſino cap. 3. pag. 54.* Huc pertinet etiam, qvod refert Jaſon à Pratis, *de Sterilitat. p. m.* 199. Mulierculam, inqviens, ferunt, cùm de ſecundis nuptiis ſollicitaretur, ſolitam naſos torum ſui poſcentium acriori ſpeculatu diſcernere. Fortaſſis in ſenatu ad Colum conſidentis vicinæ inaudierat, naſum procerum eſſe indicium prominentis caudæ, & hanc ipſam valere potiorem ad defricandam naturæ tentiginem non ignorabat, ita viro nubit grandem habenti naſum. Cui cùm Penis, qvod ſperaverat, immodicus non eſſet, neqve prioris mariti perticam ſuperaret, ſæpè inter copulandum, atqve aliàs, cùm ſuſpiraret minùsqve alacris videretur, rogata conjugi, qvidnam mali animum commorderet? qvoniam, ait, egregiè falſa ſum ex naſo, qvem vaſtiorem habes: conjiciebam tuum telum cum hôc paria facere, & multò extare porrectius: Si te qvoqve ſum elatura, meliorem mentem dabunt dii, alium non patiar inſeſſorem, cujus non ſum his, manibus atqve his oculis perrimata tutumum. Evenit, ut & hunc efferret, tertium expetitur in connubium, haud immemor fruſtratæ expectationis, nulli me, ajebat, in fœdus individuum obſtrinxero, cujus non ſum antè conſpicata, qvod membrum ad alendam initæ ſocietatis flammam natura condidit. Procus rubore qvodam veluti perfuſus, heus, inqvit, meum corculum, nec decet ea oculis intecta ſubjicere, qvæ pudor extra conſpectum abdit. Qvodſi animo id inſedit tuo, niſi explores, qvis vir ſim, ut meis votis non obtemperes, is ſaltem homo eaqve reverentia per te largiatur, ut conſpicilia tuo adaptes naſo, per qvæ vides adapertis & revelatis oculis non objactanda, ſimulqve vitrum obtrudit, per qvod res conſpecta multò, qvam ſit, grandior apparet, iterumqve ſuccumbit inclinata prolixioris jaculi ſpe. Tam eſt grata mulierculis ipſis Verpæ proceritudo.

§. 5.

Ex Penis magnitudine,

Sed qvantum ſigna prognoſtica ex Penis magnitudine deſumenda attinet, ſicuti aſini, qvi inter ſtupidiſſima animalia non immeritò referuntur, magnis penibus ſunt armati, ita etiam bene mentulati vulgò pro ſtupidis habentur. Inqvit enim Isbrandus Diemerbroc, *Anatom. Lib. 1. cap. 23. fol. m. 123.* Stolidos ſtupidosqve majore pene donatos tradi; Et Joh. Sigismundus Elsholzius, *Anthropometr. cap. 24. p. m. 240. ſeq.* dicit: Qvi juſtam Penis proportionem ſuperant, Græcis Onobeli dicuntur, qvaſi aſini telum vibrantes, qvod huic animali præ reliqvis Priapus. Unde aſinum appellabat Commodus Cæſar hominem ſibi familiarem, cui Penis nimium in modum prominebat. Propterea factâ comparatione Phyſiognomi mentulatos ſtolidos, juſtoqve majorem Verpam aſinini notam ingenii eſſe contendunt. Item juxta Caroli Muſitani, *Trutin. Chirurg. Tom. II. cap. 50. p. m. 218.* ſtolidi ac fatui majori pene inſigniuntur, & ex penis magnitudine de hominis ingeniô nonnulli conjecturam faciunt, & magnum penem ingenium durum ac ſtolidum aſinino ſimile indicare dicunt. Aſt Chriſtianus Helwichius, *M. N. C. Dec. III. An. 4. Obſ. 32. pag. 87.* de hac univerſali veritate dubitare videtur, inqviens: Alexandrum Petronium non falſum diceres, qvi ex magnitudine Mentulæ ingenium rude & ſtupidum colligit, ſi ex unô aut paucis ſingularibus propoſitionibus conſtituere liceret univerſalem. Item Carolus Muſitanus *l. a.* has regulas perpetuas non eſſe, ſed pluribus exceptionibus patere dicit. v. etiam Diemerbroc, *l. a.* Porrò ex Penis magnitudine & parvitate de majori aut minori ad Venerem aptitudine judicium nonnulli ferunt. Inqvit enim Adrianus Spigelius, *Anat. Lib. 1. cap. 10.* Major mentula vulvam potiùs replet magnitudine, qvàm Uterum fœcundô Semine. Eſt etiam ineptior ad Vene-

ne-

nerem, qvam neqve animosè aggreditur, neqve diu ſuſtinet, victis pondere muſculis, qvi rigidam haſtam tenent. Parva contrà & ſalacior & fœcundior eſt, qvia titillando Cervicem Uteri magis prolectat fœminarum Semen & diutiſſimè pugnam perfert. Item Dominicus de Marchettis, *Anatom. cap. 6. pag. m. 66.* ideò parvum Penem ad generationem magis aptum eſſe dicit, qvia Semen, qvò citiùs ejaculatur, ac in Uterum pervenit, eò majorem obtinet calorem, &c. de qva tamen materia infra pluribus agemus. Ex Penis glande pallida nonnulli Signum Impotentiæ deſumere volunt. v. Mich. Bernh. Valentin. *Pandect. medic. legal. Part. 1. Sect. 1. Caſ. 8. pag. m. 30.*

§. 6.

Deniqve ex ipſo Semine virili Medici ſigna deſumunt. *Ex Semine.* Qvidam enim pro Seminis fœcunditate probandâ Sperma aqvæ imittunt; qvod enim tenue ac frigidum eſt, ſecundum ipſos, diffuſum citò per ſumma innatat: Qvod fœcundum eſt, in imum deſcendit. Calidum enim, qvod concoctum eſt. Concoctum autem eſt, qvod ſpiſſum craſſum eſt, unde Spiritûs genituræ vitales ephalare facilè non poſſunt, juxta verba Johannis Langii, *Epiſt. medicin. Lib. 2. Epiſt. 9. p. m. 536.* Qvam tamen Seminis & fœcunditatis probationem rejicit Johannes Bened. Sinibaldus, *Geneanthrop. Lib. 5. Tr. 1. cap. 6. p. m. 489. it. 491.* Deinde convaleſcentibus & morbô jam exutis licet adhuc ſummè debilitatis, qvandoqve genitalia turgeſcunt & veneris pruriunt deſideriô, adeò, ut qvandoqve etiam Semen effundant; ex qvô Medici Practici in Morbis ſalutare ſignum petere ſolent, ſiqvidem Seminis effuſionem ſeu excretionem & Mentulæ tentiginem in febribus certiſſimum eſſe reconvaleſcentiæ ſignum, ex Practicô exercitatiſſimô, refert Johannes Varandæus, *Prognoſt. med. Part. 1. fol. m. CCXXI.* ubi

ita pergit: Qvô tamen abutentes ſæpiſſime juniores & libidini addicti, dum coitu in ipſis morbis aut convaleſcentiæ principiô utuntur, in magna pericula & recidivas exitiales præcipitari ſolent, non ſine Medicorum calumniâ, niſi errores iſti detegantur, qvod in Magnatibus contingit. Prolixè hanc materiam tractat ſuamqve ſententiam de Cauſâ explicat Caſpar à Reies, *Camp. Elyſ. Qvæſt. 82. p.m. 1075.* In hac, inqviens, temporis intercapedine, dum natura adhuc convaleſcit, & in multis aliis langvet, accidit, ut genitalia Semine turgida pruriant, & coitûs deſideriô plurimi teneantur. Qvod ſanè mirandum eſt, cùm aliqvando nec cibum rectè appetant, nec feliciter concoqvant, ad animalesqve alias actiones non ita expeditè & alacriter ſe gerant. Qvî igitur fieri poſſit, qvod, cùm in plerisqve aliis ratione præcedentis morbi parùm valentes ſint, generationis tamen membra citius, qvàm alia ſanitatem præſentiant, & langventibus adhuc aliis ad munus ſuum erigant, naturæqve & ſalutis beneficium multò, qvàm aliæ partes, celerius capeſſere oſtendant? Cujus eventûs cauſam eam potiſſimum eſſe ſuſpicor, qvia venarum obſtructione diſcuſsâ ac patefactis meatibus, qvi antea putreſcentium humorum ſarcinâ replebantur, hepar primùm, deinde renes aliaqve interna membra, ſuſcipiendis & diſtribuendis humoribus deſtinata, puriori alimentô jam perfuſa, eô tanqvam deſideratiſſimô fruuntur ac præ cæteris inſtaurantur: Qvô fit, ut novas vires arripiant, ſpirituqve naturali & vitali affatim impleantur. Sed cùm generationis membra multô robore in attrahendo polleant ſenſuqve exqviſitiſſimô prædita ſint, & cum præcipuis membris communicationem qvandam obtineant; venarumqve arteriarum & nervorum propaginibus conſpicuis & patentioribus ſint referta, turgeſcunt facilè ac libidinem deſpumant; cùm adhuc eô tempore remotiſſima alia membra,

bra, pedes, brachia, armi, ſuræ, femora, Cervices & id genus alia, ut frigidiora & à Calore naturali minùs adjuta, ſerius vitali ſuccô perfundantur; pudenda verò & obſcœna hepatis munere, ſalubri rore promptiſſimè irrigata ac ſaginata pingveſcunt, qvô fit, ut omnium primò convaleſcant, ac virile robur concipiant: nam ex optimô nullâqve putredine infectô novoqve alimentô imprægnata intumeſcunt, & qvâ vi imbuta ſunt, ad priſtinum officium vel levi tacitâqve imaginatione occurrente deveniunt: Hinc apud medicos certa indubitataqve recuperandæ valetudinis indicia proferunt, cùm prurire ac tentigine affici incipiunt, qvamvis in reliqvis membris ad torum nuptialem adornandum & hymenæum celebrandum vires deſint, nec tanto labori ſufficiant. Scio aliqvos ad ſuccorum & humorum caliditatem & acrimoniam ex morbô contractam, hunc in convaleſcentibus genitalium pruritum rejicere; ſed hæc ratio mihi non placet, qvin ſi ita eſſet, dum ægrotant, hoc potiùs accidere deberet, cùm tum calor & acrimonia magis rigeant. Cauſa igitur à nobis adducta verior eſt, & ob hanc morbô defunctos & convaleſcentes, in Veneris amplexum ſæpius proclives eſſe conſpicimus. Qvos tamen ſeriò commonefacere oportet, ne maturiùs, qvàm par eſt, & vires tolerare poſſunt, ſeſe Veneri tradant & in ipſam libidinosè ruant, cùm aliqvibus inconſultò ad illam properantibus lethaliter affici contingat, ſin minus in deterius vergant; puriori namqve ſuccô & vitali ſpiritu celeriter exhauſtis, in periculoſam debilitatem facillimè deveniunt, naturæqve vires à morbô nondum revaleſcentes enervant, & vigore nondum confirmatô in eundem aut graviorem morbum iterum relabuntur; ſiqvidem ſincerior puriorqve alimenti pars ac roſcidus humor, qvô arida extenuataqve membra & morbô inanita madeſcunt atqve irrigantur, intempeſtivô Veneris uſu ab-

ſorbetur, ac velut lactis Cremor emungitur, unde vires, qvibus parum adhuc incrementi acceſſerat, de novô concidunt ac conteruntur. Hæc Reieſius. Ex Pollutione nocturnâ ſeu copiosâ Seminis ſub ſomnô, vel etiam per Manſtuprationem excitatâ ejectione Signum contra Impotentiam ſeu Seminationem deficientem à Medicis deſumi ſolet, ſiqvidem Jacobus Bürlein & Immanuel Wilh. Ayrer, poſt Inſpectionem Wolffgangi Negelingii, de impotentiâ ſuſpecti, ad qvæſtionem, an ſeminationis deficientis culpa ipſi tribui poſſit? Negativè his verbis reſponderunt: Seminationis deficientis culpa ipſi tribui non poteſt, cùm ſuperfluô ſemine gaudeat, adeò, ut non tantum qvæſitus affirmârit, qvod Semen copiosè ſub ſomnô ejaculetur, ſed extemplò, etiam absqve noſtrâ admonitione, ſibimet ipſi ſuccurrendo, non ſine mediocri voluptate Seminis probè elaborati non exiguam qvantitatem rejecerit. v. Mich. Bernh. Valentin. *Pandect. med. legal. Part. 1. Sect. 1. Caſ. 10. p. m. 35.* Attamen notandum, pollutionem nocturnam etiam in impotentibus atqve ad generationem non amplius aptis, obſervari, licet Semen non ſit prolificum. Imò Thomas Bartholinus Evnuchum Italum Hafniæ novit, qvi nocturnas pollutiones ſæpe patiebatur. *vid. ejusdem Epiſt. med. Cent. 3. Ep. 64. p. m. 261.* ubi cauſam addit: Qvanqvam, inqviens, teſtes abſint, proſtatæ tamen ſuperſunt, qvæ Semini ſimilem humiditatem emittunt, ſed ſterilem, tam tamen neceſſariam ex Obſervatione Whartoni, *Adenograph. cap. 31.* ut à Lithotomis, ſi in calculi extractione proſtatæ lacerentur, ſterilitatem viris inducant.

CAP.

CAPUT VII.

De
Spermaticis virilis Uſu medico.

§. 1.

DE Uſu Medicô Spermatis humani, præſertim internô pauca occurrunt proponenda, niſi, qvod de Impotentiâ habet Daniel Beckherus, *Microcoſm. med. Lib. 1. cap. 13. p. m. 68.* Qvod ſi, inqviens, Impotentia virilis incantationibus, ceu ſæpe à perſonatis diabolis fit, vel aliis qvibusdam ludicris rebus, Satanæ ope efficaciter operantibus, ligatis ſcilicet membris, ad generationem â Naturâ factis introducta, perfectè tollenda ſit, finem optatum adſecuturum non deſperabit, ſi Sperma recens nec aëri expoſitum in Ovô ſorbili, cum pulvere macis diligenter miſtum, ejusmodi ligaturam paſſo exhibuerit; Mirificè omnem etiam inveteratam tollit virumqve ad procreandam ſobolem habilem reddit. Succeſſus in qvodam Nobili Gallô aliqvando fuit exoptatus. *Uſus Medicus ſeminis.* *Ad Impotentiam.*

§. 2.

Pro inſenſibilitate Torturæ, cui ob varia commiſſa furta, aliaqve facinora, ſubjiciendus erat, ſceleſtiſſimus qvidam nebulo omniumqve neqvam neqviſſimus atqve patibuli Candidatus, nomine Illmer, Rotulas ſeu pilulas ex Semine & ſtercore propriô confecerat, proximè ante torturam deglutiendas: ſeqve hoc modô à graviſſimo doloris ſenſu planè immunem eſſe credebat. Qvi etiam, qvamvis ab aliis complicibus convictus, maxime torqveretur, nihil penitus ſub maximò etiam Torturæ, qvum aliqvoties patiebatur, gradu, hactenus faſſus eſt. *Ad Torturam. Obſervatio.*

§. 3.

§. 3.

Ad Philtra. Alii neqviſſimi ex abominabili impietate varia ciborum genera Spermate conſpurcantes, Mumiam magneticam ſeu Philtrum parare tentant, qvô homines utriusqve ſexûs, aut alia animalia, qvibus talia mixta exhibent, in amorem indiſſolubilem erga eandem, ex qvâ hæc medicina deſumpta fuit, perſonam, rapere ſtudent. Hoc tamen remedium à nemine Ortho-Chriſtianorum, ſed à ſolis impiis diaboli mancipiis, ſine ullô prorſus fructu notabili, ad Philtra adhiberi ſcribit Johannes Fridericus Helvetius, *Diribit. med. p. m. 117.* Et Hermannus Grube, *de Transplantat. Morbor. pag. m. 45.* ſcribit: Ferunt eqvidem Semen noſtrum vel cibo, vel aliis rebus immixtum & fœminis propinatum, amorem nobis poſſe eorundem conciliare; An verò Philtra ſic dicta, ex ſemine concinnata, voto faciant ſatis ac deſiderio periculum facientium? & numne attractio hîc ſubſit συμπαθικὴ, rationibus atqve experientiâ eluditur, ſiqvidem tot exitûs doceant tragici, amoris locô furorem ſuccedere, ac mentis qvandam alienationem.

§. 4.

Ad Menſes nimios. Pro uſu externô allegatus Helvetius locô citatô ſub titulô de Spermate in nimiô menſium fluxu ſeqvens commendat: Induſium per octiduum à Viro geſtatum, ſi mulier, cui Menſes nimiô abundantius fluunt, ſibi induerit, Rhevma ſiſtetur non ita multò poſt; iſthoc tamen filiabus ad gignendam ſobolem habilibus foret tam periculoſum, ut ipſæ deinceps menſes nunqvam recuperaturæ eſſent. Sæpius probavi. Absqve dubiô dictus Autor Induſium Spermate virili commaculatum intelligit, qvia ſub ſpermate hæc commendat.

§. 5.

§. 5.

Eò etiam dementiæ pervenêre nonnulli Chymiſtæ, ut pro conficiendô ſuô Lapide philoſophicô, materiam in Spermate humano qværant; inqvit Gabriel Clauderus, *de Tinctur. univerſal. cap. 5. pag. m. 184.* Id qvod mihi in mentem revocat, ante aliqvot annos virum qvendam non incelebrem atqve Senatorem Lipſienſem O. B. à Philoſophô qvodam cotariô, ſeu qvi cultros cote acuendi artem exercebat, penitus fuiſſe perſvaſum, Lapidem Philoſophorum, qvem ille anxiè atqve cum bonorum ſuorum dilapidatione anhelabat, ex Semine humanô certiùs certiſſimè parari poſſe atqve à ſe in ſuô laboratoriô ad ſummam perfectionem ferè elaboratum eſſe. Hujus fallaciſſimi artificii meminit etiam Daniel Beckherus *l. a.* his verbis: Seminis dignitas & majeſtas ad generationem hominis deſtinata non potuit qvibusdam, in naturæ arcana irrumpentibus, perſvadere, qvin ex eô univerſalem illam Lapidis philoſophici Medicinam olim confectam eſſe jurejurandô contenderent: Magnum certe impietatis & perverſiſſimæ perſvaſionis argumentum. Item Georgius Wolffg. Wedelius, *Introduct. in Alchim. cap. 12. pag. m. 32.* inqvit: Tacemus, jam olim ex Paracelſi amphiboliâ, luſu vel ſuperſtitione, & hodie qvoqve noſtrâ memoriâ, adeò abſurdos qvosdam fuiſſe, ut ex Semine humanô, perversô planè naturæ ordine, idem attentaverint, vel ſolâ recenſione refutandi apud prudentes & Chriſtianos, cum ne Ethnici qvidem id fecerint.

Ad Lapidem Philoſoph.

Obſervatio.

§. 6.

Paucis adhuc circa Seminis examen Chymicum notandum mihi venit, juxta Philippum Verheyn, ex ſemine tauri deſtillato primum phlegma, deinde oleum fœtidum in notabili

Præparata.

tabili qvantitate, parum ſalis volatilis prodiiſſe, relictâ multâ terrâ leviori ac liqvori in rectificatione nihil ſpiritûs fundente. vid. Act. Erudit. Lipſ. *Supplem. Tom. IV. Sect. 10. pag. 445.*

§. 7.

Ad pediculos. Chymicos, qvi Sperma & ſangvinem humanum coctione in pediculos muſcasqve converterunt, ſe vidiſſe refert Petrus Borellus, *Obſerv. medic. phyſic. Cent. 3. Obſerv. 50. pag. m. 237.*

§. 8.

Ad Homunculum. Huc referendus etiam Homunculus ſpagyricus, cujus origo juxta Theophraſt. Paracelſ. *de Vit. long. Lib. 3. cap. 4. fol. m. 849.* ex ſpermate conſiſtit. Per maximam enim digeſtionem, qvæ in Ventre eqvinô fit, generatur Homunculus, ſimilis ei per omnia, corpore & ſangvine, principalibus & minus principalibus membris, à qvô prodiit. *vid. etiam fol. 860.* item *de Generat. Rer. natural. Lib. 1. fol. 883.* ubi Proceſſum hujus homunculi præparandi prolixius deſcribit. v. etiam Joh. Conr. Barthuſen, *Hiſtor. Medicin. Dialog. 15. p. m. 422.* Hanc tamen Paracelſi, de homunculi in Phialâ vitreâ generatione, Opinionem abſurdam & ridiculam, imò neſandam atqve damnatæ memoriæ vocat Julius Cæſar Baricellus, *Hortul. Genial. p. m. 108.* item Antonius le Grand, *Curioſ. Perſcrutator. p. m. 98.* (Circa qvem Antonii le Grand Tractatum non poſſum qvin moneam, eſſe eundem Julii Cæſaris Baricelli Hortulum genialem verbotenus absqve minimô & ſine veri Autoris nomine editum.) Homuncionem hunc ex Semine in furnô chymicô productum inter Non-Entia ponit Gvernerus Rolfincius, vid. Thom. Bartholin. *Epiſtol. medicinal. Cent. 3. Epiſt. 26. pag. m. 98.* Et Michael Ettmüllerus, *Oper. med. Vol. 1. fol.*

fol. m. 495. Homunculum Paracelſi, qvem ſine Patre & matre artis chymicæ beneficiô producere conatur, pro non ente atqve re contra conſcientiam nulliusqve uſus habet. Item Joh. Sigismundus Elsholtius, *Deſtillator. pag. m. 155.* dicit, nonnullos credere, qvòd ab hôc homunculô ſine patre & matre, artis beneficiô, generatô omnem ſcientiam univerſamqve naturam & ejus myſteria, præſertim verò Lapidis philoſophici confectionem diſcere liceat. Porrô de Paracelſiſticâ hominis formatione abominandâ ita ſcribit Johannes Erneſtus Pfuel, *Elector. phyſicor. ſeu de Magia Sect. 1. p. m. 118.* Si Dampra (Semen maſculinum) in cucurbitulâ incluſa vel eqvinô Ventre per nonaginta dies putreſcat, dum moveatur & ſimilis fiat Onechſtnerum (Embryoni) tum ſangvine humanô paſcatur & calore æqvabili Ventris eqvini foveatur, atqve exſurgat infans cæteris minor, ſed omniſcius. Qvale hominis ſpectrum Arnoldus de Villâ novâ ſe vidiſſe gloriatus eſt: at vaſculum abjeciſſe, ne tentaret Deum. Aſt ſi verus homo fuit, pergit allegatus Pfuel, qvem vidit paulatim prodire, impium fuiſſet extingvere viventem: ſi commentitius, qvid, peto & qvæſo, nugantur? Et qvis hominum, qvos ſol vidit, omniſcius? Ecqvis vel auditione accepit, ſemen maſculum hominis ad generationem ſufficere? Cauſæ ſociæ ſtant pro unâ: & fœcundum eſſe poſſe è corpore ita eductum, cum anima noſtra dividi haudqvaqvam poſſit? Nonne & in nocturnis pollutionibus & à maſturbatoribus lydiis anima effunderetur, & Dæmon exinde tot homines arte plus, qvàm Paracelſicâ ædificaret. Et G. W. Wedelius, *Phyſiolog. Sect. 3. cap. 28. p. m. 203. ſeq.* ſcribit: Qvicqvid de homunculô ſuô Paracelſus ſcriptitet, poſſe ex ſemine virili in vitrô ceu locô commodè exceptô, digeſtô & altô, hominem produci ſapientem & arcanum philoſophorum lapidem edocentem, rectè Helmontius

tius infandum id eſſe Sodomiticum & nullâ ratione commemorandum Paracelſi figmentum ſcribit. Item David von der Bocke, *Experiment. circa Rer. natural. Princip. Lib. 2. p. m. 267. ſeq.* inqvit: Non ſatis poſſum mirari Paracelſi & audaciam & impietatem, qvòd ſpermata maris & fœminæ, phiolæ indita fimoqve impoſita homunculum productura doceat, menſtruo ſangvine usqve dum perfectus ſit, nutriendum. Auſim namqve hoc dicere: Paracelſum talem homunculum naturaliter productum nunqvam nec feciſſe, nec vidiſſe, qvòd verum ignoraverit Semen fœmininum, ſcilicet liqvorem illum ſeroſum falsò cum ſui temporis Philoſophis, pro ſemine habens, adeoqve verum fœmininum ſemen cum Maſculino nunqvam conjungere potuerit, &c. Cùm dicto Paracelſi placito è recentioribus præprimis J. L. Hannemannus ſubſcribat, huic autem contradicat Chr. Fr. Garmannus, *Diſſert. de Homin. ex Ovo, ſeu de Ov. human. §. 41. ſeq. pag. m. 21. ſeq.* liceat nobis utriusqve verba huc transferre. Nihil magis mirabile, *inqvit Hannemannus*, qvàm illa homunculi alicujus in vitrô chymicô fabricatio chymica, hancqve poſſibilem multæ tradunt hiſtoriæ & experientia rerum magiſtra optima. Mihi aliqvando, pergit idem fide dignus Theologus, ſe talem homunculum chymicâ operatione fabricatum vidiſſe retulit & conſtantiſſimè aſſeruit. Novi & alios fide dignos, qvi & talem homunculum chymicum ſpectâſſe, manu palpâſſe, conſtanter affirmârunt. Qvid obſtat, qvod non æqvè aliqvis homunculus Vulcano Chymico è Semine deſtillari qveat? Et hoc cuilibet poſſibile, qvi igni habenas contrahere & remittere ipſumqve Vulcanum incarcerare & liberare potens, tum laborioſiſſimus Archæus univerſalis in ſemine ſuas operationes concurrentibus cauſis perficit, ac primò fermentabit, & tres in eô bullas, tria principalia viſcera referentes excitabit,

ſic

ſic tandem paulatim & ſucceſſu temporis Idea ideans in homunculum ideabit, & compoſitum, homunculi formam, tam virilem, qvàm muliebrem exhibens, proveniet, ſummâ cum admiratione ſpectantium: Siqve in Vitrô chymicô hic Embryo humanô ſangvine nutriatur, in juſtam magnitudinem hominis excreſcet. Nec ſolum id poſſibile in humanô ſpermate, ſed & ovinô, caninô, bovinô, & in horum brutorum ſeminibus experimentum fiat, qvod in ſpermate humanô prohibeo: Hoc enim ob præſentiam animæ ſpiritualis ſanctum eſt. Hæc ille. Verum, reſpondet Chriſtianus Fridericus Garmannus, Artis Sphæram transſcendunt memorata miracula: Non dicam Vitri & Uteri conſtitutionem totô cœlô inter ſe diſtare: In vitri capacitate, dicat, qvæſo, qvomodo fœtus radices aget, à qvô externæ ejus partes irrigabuntur. Vellem regimen Vulcani demonſtraret, per tot menſes calori noſtro ita proportionatum, ut neqve in exceſſu, neqve defectu peccaret? Ridicula verò eſt embryonis chymici in Uterô vitreô beneficiô ſangvinis humani nutritio. Siccine extra venatus cruor in grumos & putredinem abibit, aut à calore Vulcani exſiccabitur? Qvomodo verò hauriet cruorem embryo, per umbilicum forſan? ſed ejus vaſa in placentâ radicantur, neqve hiant, ut hirudinum inſtar cruorem ſugere poſſint. Ergone per os? neqve id commodè. Membranis namqve includitur fœtus & humoribus qvaſi innatat, nec niſi grandior factus nutrimentum, per os appetit. Et ſi hoc modo nutritio celebrari poſſet, qvod tamen ad Calendas Græcas eveniet, Tartarus in ſangvine latens, qvem Hannemannus alibi defendit, tenellum fœtum corrumpet & peſſundabit. Adeò contra naturam agit & rationatur, qvi talia jactat experimenta. Cumqve nonnulli, ut Paradoxo huic fidem concilient, ad pullitiem Ægyptiorum, (de qvâ Bellonius, *Lib. 2. Obſerv. 32.*) aut Da-

nicam (apud Thomam Bartholinum, *Cent. 6. Obſ. 11.*) provocant; his pariter reſpondet Garmannus *l. a.* Longè alia, inqviens, ratio pullitiei, effectu ipsô ſæpiùs comprobatæ. Eam imitari in hominis repræſentatione non licet. Homo namqve eſt ex illis animalibus, qvæ Semen aut ova non exponunt, ſed in matrice usqve ad fœtus perfectionem fovent & ſervant. Ab ovis proinde, qvæ ſecundum naturam exponuntur, ad Ova humana & brutorum velle concludere, eſt à baculô ad angulum argumentari. Pullities ergo nihil ad rem. vid. etiam Chriſt. Franc. Paullin. Langeweile, *no. I. pag. 6. &. 7.* De hoc tamen Paracelſi & Arnoldi homunculô aliam fovet ſententiam Franciſcus Joſephus Burrhus, *Epiſt. 2. ad Thom. Bartholin. de Cerebr. Ort. & Uſ. med. pag. m. 12.* Ab hujus, inqviens, ſcientiâ arcet ignarum pecus difficultas ænigmatis ſapientiſſimi horum Philoſophorum, qvamvis indecori, qvia Semen in ſe habet vires omnium partium corpora conſtituentium, atqve ab aëre vivit, ad cujus regulas præparari debent eſſentiæ qvintæ à Chymicô, videlicet eô artificiô, qvô ab aëre ali atqve in unum corpus viroſum coagulari poſſint. Aër eſt omnium Tincturarum Rector & Corrector planè divinus, vocaturqve ingenioſè à prædictis Philoſophis arcanum ſangvinis, qvô nutriri debet eorum infans artificialis.

§. 9.

Teſticulorum Uſus. Porrò cùm ſæpiùs variorum brutorum, qvàm hominis, Teſticuli pro uſu medicô apud Autores adhibiti legantur, de iisdem nonnulla hoc locô adducere libet. *Apri.* De Apri & Verris teſticulis ſeqventia refert Johannes Benedictus Sinibaldus, *Geneanthrop. Lib. 3. Tr. 2. cap. 9. pag. m. 310.* Teſticulos apri ſeu parvi porci exſiccatos atqve in pollinem redactos, tam viro, qvàm mulieri exhibitos, ab infauſtâ ſterilitate liberare ac numeroſæ prolis parentes efficere. Apri etiam teſtes comitia-

tialibus opitulari, ſcribit Sextus Platonicus & confirmant pleriqve Empirici. Democritus etiam teſtatum reliqvit, qvòd ad lætam ſobolem excipiendam mirificè conducit Apri ſeu Verris teſticuli in umbrâ exſiccati pulvis, ſi per aliqvot dies Conjugibus jejuno Stomachô in Galli veteris jure propinetur. Sic Conradus Geſnerus, *Hiſtor. Animal. Lib.* 1. *de Qvadruped. fol. m.* 1017. ſcribit, contra comitialem morbum dari ſuum ſeu Verrium teſticulos inveteratos tritosqve in Suis lacte, præcedente vini abſtinentiâ & ſeqvente continuis diebus. Teſticulos Verris Bartholomæus Montagrana miſcet medicamento cuidam melle excipiendo, ad coitum in Virô & conceptum in Muliere promovendum, &c. vid. etiam Caſp. Schwenckfeld. *Theriotroph. p. m.* 124. Johannes Hartmannus contra ſterilitatem non ſolum teſtibus apri uſus eſt, ſed etiam eorundem Eſſentiam pro ſummô Arcanô habuit. vid. Joh. Michael. *Oper. Prax. Clinic. Gener. cap. 34. pag. m. 255. & p. 616.* Genitalia & Teſticuli aprorum ad Veneris impotentiam ac prolificationem faciunt, juxta Joh. Schrœder. *Pharmacop. Lib. 5. pag. m. 805.* qvod etiam confirmat Frid. Hoffmannus, *Clav. Schrœd. pag. m. 642.* Electuarium D. Friderici, Profeſſoris Jen. contra Sterilitatem, qvod ingreditur raſura teſticulorum Apri, vid. Phil. Grüling. *Medic. Pract. Lib. 4. Part. 4. cap. 5. pag. m. 629. ſeq.* Olim Doctori Belzenô ſeqvens Pulvis contra Sterilitatem in Uſu fuit:

℞. Semin. Eruc.
Fol. Saturej.
Teſtic. Apror.
Vulp. aa ℥j.
Cinamom acut
℔. aa. ℈j.

Piper

Piper long.

Galang. aa. ℈ß. M. f. Pulvis pro Muliere; qvem ex ipſius relictis Manuſcriptis inſerere debui. Verris teſticulos ſiccatos & Vinô aſſumtos ad Epilepſiam prodeſſe; item Viros ad Coitum Segniores ad Venerem ſtimulare mulierumqve ſterilitatem abigere, dicit Georg. Abr. Mercklin. in Medicin. Thier-Buche, *p. m.* 211.

§. 10.

Aſini. Teſtes Aſinini ſale aſſervati & aſperſi potioni in aſinarum maximè lacte, vel ex aqvâ, ad Comitialem proſunt, vid. Conr. Gernerus, *l. a. fol. m.* 9. & juxta Chr. Franc. Paullin. *de Aſinth. Sect.* 4. *cap.* 1. *pag.* 22?. Teſtes Aſini ſale conditi dentur contra Epilepſiam in lacte aſininô. Ad venena expugnanda aſinini teſticuli pulverem commendatum videmus apud Joh. Ben. Sinibaldum, *l. a. pag.* 311. Tales teſticuli brachio alligati, ad Venerem incitare atqve à veneficiô præſervare dicuntur. vid. G. Abr. Mercklin. *l. a. cap.* 10. *p. m.* 46. vid. etiam Lud. Bonaciol. *de Fœt. Format. p. m.* 186.

§. 11.

Canis. Canis Teſticuli exſiccati pulvis ad rhevmata, ventrisqve tormina, nec non ad venereos conflictûs valdè celebrandos præſtat, qvod ex celebri qvodam autore, Johanni Ben. Sinibaldo, ſignificavit, Paulus Mancinus, Accummulenſis, vir eximius, *vid. l. a.* Qvod ultimum Chriſtianus Franciſcus Paullini, *Cynograph. curioſ. Sect.* 3. *cap.* 7. *pag. m.* 136. ſeqventi Obſervatione confirmat: Vir, inqviens, honeſtus ac eruditus, annô ætatis ſexageſimô tertiô ob moleſtiſſima rei domeſticæ tædia & onera, duxit Juvenculam vegetam & robuſtam. At cùm optimus Senex vota conjugis explere non poſſet (utpote cui, juxta Petronii verba, funerata erat pars illa, qvâ qvondam

dam Achilles fuerat, & frigidior rigente brumâ confugerat in viſcera mille rugis operta,) rixæ naſcebantur & odia. Frater ejus, lepidum caput, motûs hoſce compoſiturus, Cani in ipsô coitu teſticulos exſcindit, ſiccatosqve langvido & inſcio Seni bis qvotidie ad Drachmas duas cum juſculô exhibet felici cum ſucceſſu. Vidit etiam dictus Paullini Circumforaneum qvendam idem remedium in ſimili caſu fauſtè exhibentem. Salaciſſimum animal Canis. Qvis dubitet ergò, teſticulos ejus, præſertim in Coitu exſectos, Venerem inſigniter proritare? Aliam adhuc Obſervationem ibidem communicat: Luſtrum, inqviens, ferè nunc eſt, qvod me accerſerit fœmina, honeſta alioqvin & bonæ famæ, conqverens de maritô, ſibi aliàs dilectiſſimô nulliqve moleſtô, at ob freqventiſſimos nec amplius tolerandos coitûs, qvos ultra qvinqve ſeptimanas, ſingulis ferè horis diu noctuqve acriter repetierat, ſibi & Conjugi moleſtiſſimô, cauſam hujus exceſſûs & remedium anxiè & ſub roſâ, ut par erat, indagatura. Variis in medium prolatis, qværo, num aromatibus calidisve aliis, ſeu ſtimulantibus crebriùs veſceretur homo aliàs ſumme bilioſus? Non, dixit, qvod ego qvidem ſciam. Et licet refrigerantibus utatur, e. g. Endiviâ, Lactucâ, æſtus tamen non extingvitur. Servat autem ſibi Electuarium qvoddam ſtomachicum à famosô Doctore (ita plebecula noſtra ſalutat agyrtas & impoſtores) magnô pretiô emptum, qvô de crebrò ſumit, ſuperbibito hauſtulô vini generoſi. Apage! dicebam; hinc forſan illæ lacrymæ. Cedo igitur nobile ſtomachicum. Guſtavi, fœminamqve cum Maritô ſeriò reprehendi. Ego interim ratus Agyrtam vel ex ignorantiâ, vel malitiâ hoc ſubſtituiſſe Electuarium, moneo virum, ut prece pretioqve formulam ejusdem ab eô impetret, aut repugnantem (ne plures ita falleret,) ope Magiſtratûs compellat. Et factum eſt. Ecce autem

tem, mi Lector, admirabile Stomachicum manu Idiotæ Impoſtorisqve deſcriptum :

Rp. Pyber alb.
Zinomanah Untz j.
Pruabus dauhri.
Mater leber anah. Untz ij.
Zeh repron pazer Untz iij.
Teſtibus Kahini & gallo Untz ij.
Confexionum allkürmes completo Untz jß.
Stinc maris Untz jß.
Folſe chaino Untz j.

Viad com Sirybus cort citron & aqva Zimomanahi electuarium Sienet. Köſtliche Magen-Ladwerg vor allen Schaden, offt des Tags einer Caſtanien groß.

Id eſt:

Rp. Piper alb.
Cinamom. Unc. j.
Priapi tauri.
Matricis lepor. ana Unc. ij.
Cerebri paſſer. Unc. iij.
Teſtium canin. & gallor. Unc. ij.
Confect. alcherm. complet. Unc. jß.
Scinc. marin. Unc. jß.
Vulv. canin. Unc. j.

Fiat cum Syrup. Cort. Citr. & Aqva Cinamom. Elect. Signet. &c.

§. 12.

Cervi. Teſticuli cervini ſicci ex Vinô poti concubitum cum voluptate excitant, juxta Caſp. Schwenckfeld. *Theriothroph. Sileſ. pag. m.* 83. Juxta Mich. Ettmüller, *Oper. Tom. I. fol.*

fol. m. 781. Teſticuli cervini optimi ſunt ad ſtimulandam venerem, ſi â cervô ſub Veneris æſtu occiſô exſciſſi exſiccentur & pulveriſati aſſerventur pro uſu. Et *Vol. 2. fol. m. 985.* Sangvinem & teſticulos Cervi in actu venereô transfoſſi ſingulare arcanum venereum cujusdam Principis fuiſſe dicit. Teſticuli cervini ingrediuntur etiam Confectionem Satyrii Hadriani a Mynſicht. v. *ejusd. Armamentar. med. chim. Sect. 13. p. m. 212.* Extrinſecus etiam ad Venerem pro neceſſitate teſtes, perinæum & lumpi inungi poſſunt Linimentô ex Oleo formicarum Uynſ. de Pipere & Nucis Moſchatæ expreſsô, cum pulvere Priapi ac Teſticulorum Cervi, Caryophyll. & Spic. miſtô, cui pro lubitu qvoqve unum atqve alterum granum Moſchi addendum, vid. Joh. Andr. Graba, *de Cerv. Deſcript. Sect. I. cap. 20. pag. m. 255.* vid. etiam Matth. Tiling. *Prodrom. Prax. Chymiatr. Claſſ. 3. p. m. 768.* Moſ. Charas, *Pharmacop. reg. Galen. cap. 29. p. m. 276.*

§. 13.

Eqvi caſtrati teſticuli fruſtillatim conciſi & in fumô ſiccati, pulveriſati & in vinô poti, qvantum tribus digitis datur, idqve, ſi opus fuerit, bis aut ter repetatur, ad Secundinas pellendas præſentiſſimum remedium & plurimis jam deploratis fuit. v. Caſp. Schwenckfeld *l. a. p. 91.* Juxta Samuel. Dale, *Pharmacolog. Part. 3. p. m. 556.* Teſtes eqvini ad Secundinas pellendas remedium præſentiſſimum ſunt. Commendantur qvoqve in doloribus colicis. Et ſecundum verba Joh. Bened. Sinibald. *l. a.* Eqvorum teſticuli longè majori inſigniuntur virtute ad calamitoſum inprimis mulierum morbum. Qvippe ad ſecundas depellendas tantæ exiſtunt efficaciæ, ut Geſnerus in Epiſt. teſtetur, ruſticum qvendam in qvinqvaginta mulieribus hoc fuiſſe remediô ſemper fauſtè & feliciter uſum. Confirmat Horatius Augenius, qvi pariter eventum probavit. *Eqvi.*

Cur amabo fœtæ omnes mulieres hunc apud ſe tanqvam athanaſion, pulverem non aſſervant? Tonſoris uxor, decies qvater ægerrimis partubus qvatuordecim Agrippas mortuos ejecit, hujus autem undecimum fœtum Obſtetrix prehenſis pedibus Collotenus extraxit, relictô in matrice integerrimô puelli Capite. Accedens Henricus ab Heer, viſoqve Cadavere puelli jam totis ſeptendecim horis à Capite revulſo, peſſum applicandum curat. Dein per os Teſtium eqvi præparatorum, Boracis, ana Dragmam, Croci Scrupulum cum aqva Liliorum alborum propinat, atqve patiens humi jacens qvadrante poſt horæ Caput relictum tantô impetu ejecit, ut per cubiculum ad octodecim pedes, ſphæræ inſtar ligneæ ſe rotaverit. Item Uxori militis difficili partu pene enectæ, idem Medicus dedit pulverem teſtium eqvi in aqvâ liliorum alborum cum Crocô & dimidiô qvadrante citiùs Croceo colore tinctiſſimum puerum enixa eſt puerpera. v. Heer, *Obſerv.* 14. *p. m.* 139. *ſeq.* ubi Secretum hoc ab Horatio Augenio accepiſſe refert. Rurſus Fonſeca, *Tom.* 1. *Conſult.* 57. *pag. m.* 396. eosdem tanqvam arcanum admirabile ad colicos dolores extollit; ubi præparationem reperies.

§. 14.

Leporis. Leporis teſticulos ad involuntariam compeſcendam urinam, nec non maſculinos fœtûs producendos empirici qvidam ex Dioſcoride atqve Aetio præſcribunt. v. J. Ben. Sinibald. *l. a.* Puerulis continuè lectum permingentibus, jamjam cubitum ituris ſeqventem pulverem ad Scrupulum unum aut Drachmam ſemis cum Aqvâ foliorum Qvercûs exhibet Franciſcus Joel, *Prax. Lib.* 9. *Sect.* 4. *pag. m.* 354. & ex eo Johann. Franciſcus Löw, *de Morbiſ. Infant. cap.* 64. *pag. m.* 442.

Rp.

Rp. *Teſticulor. Leporis* toſtor. ℥j.
Guttur. Gall. cremat.
Veſic. porcin. cremat. aa. ℥ß.
Gland. ℈ij.
Senim. Rut.
Fol. Nepeth. aa. ℈j.
F. Pulvis ſubtiliſſimus.

Ad calculum frangendum & expellendum teſticulos & renes leporis inter alia prædicat Joh. Georg. Macoſius, *Promptuar. Mater. Med. Lib. poſter. cap. 22. p. m. 353.* Pro confortatione virium à qvartanâ dejectarum, ſponſo intra paucos dies ſponſam in domum thorumqve ducturo ſeqvens Electuarium præſcripſit Chriſtianus Franc. Paullini, *Lagograph. curioſ. Sect. 3. cap.* 13. *p. m.* 310.

Rp. Condit. Rad. Eryng.
Satyrion. aa. ℥ß.
Nuc. Moſch. condit. No. j.
Succolat. Indic. ver. ℥ß.
Nucl. Pinear.
Avellanar.
Piſtac. virid. aa. ʒiij.
Confect. Alcherm. Monſpel. ℥ß.
Semin. Urtic. Roman.
Fœnicul.
Paſtinac. Sylveſtr. aa. ʒiiß.
Teſticul. Lepor. & Galli, aa. ʒiß.
Ol. Cinamom. & Caryophyll. aa. gtt. ij.
F. c. ſ. q. Sacch. in ▽ Cinamom. ſolut. Morſuli.

Qvid autem ex his Morſulis alii Viro qvadraginta aliqvot annorum ex errore Pharmacopæi acciderit, *vid. l. a.* Ubi etiam

de Teſticulis Leporum dictus Autor Arcanum Venatorum recenſet: Sunt, inqviens, ex Venatoribus, qvi in arcanis habent, ſi ſub digitis pedum majoribus occultant teſticulos leporum, & poſtmodum nudis pedibus per prata rore adhuc madida, deambulent, perſvaſi, fore, ut lepores in confiniô odore allecti, tandem ad prata confluant, facilè ſic vel retibus, vel globulorum exploſione captandi. At ſucceſſus vix ſemper reſpondebit votô. Leporum teſticulos fœcunditatem promovere, ſcribit Ludovicus Bonaciolus, *de Fœtus format. p. m.* 184.

§. 15.

Vulpis. Vulpis Teſticuli ſicci pulveriſati ex vinô proritant ad Venerem, & conceptionem in muliere excitant, juxta Caſp. Schwenckfeld. *Theriotroph. Sileſ. p. m.* 135. Teſtes vulpis exſiccati Venerem ſtimulant intus adſumpti, inqvit Frid. Hoffmannus, *Clav. Schrœder. Lib. 5. p. m. 692.* Et juxta Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 3. Tr. 2. cap. 9. pag. m. 311.* Vulpis exſiccati teſticuli atqve aſſumpti, lacertoſos Neonymphos præſtare poſſunt, pigros Veneris excitare milites. Rurſus ad Parotides, Arthritidem, aurium dolores præpollere, literis conſignârunt Medici antiqvi. Seqvens Electuarium Belzero contra Sterilitatem in uſu fuit:

Rp. Cortic. Citr. condit.
Zingibar. in Ind. condit. aa. ℥j.
Rad. Eryng. condit. ℥ß.
Pulv. Priap. Cerv.
Teſticul. Vulp. ana ʒß.
Spec. Diamoſch. d. ℈ij.
Diamargar. fr.
Aromat. roſ. c. M. & A. aa. ℈ij.
c. Syr. de Cortic. Citr. f. Mixt.

Ad

Ad Affectus hyſtericos ſeqvens Medicamentum ex Henrici Scretæ Curationibus Manuſcriptis communicat Roſinus Lentilius, *Miſcellan. med. Pract. Part. III. p. m. 136.*

Rp. Teſticul. Vulp. pulveriſ. ℥j.

Radic. Pencedan, ℥ß.

Croc. ℈ij. M. redige in pulverem, qvi ligetur in Syndonem & ſuſpendatur in Collo intra Mammas femellæ. Hoc ſacculo ab occultâ qvalitate & vi ſpecifica, tanqvam magnetica, curantur omnes affectus hyſterici & ex Drachma ſemis ejus intro aſſumti ſingulis matutinis temporibus, curabuntur epilepſiæ & furones uteri.

§. 16.

Lupi teſticulos contra febrem cum euphoria adhibitos recenſet Chriſtianus Franciſcus Paullini, *Lycograph. cap. 4. p. m. 190.* Virgo, inqviens, aulica popoſcit à Venationum Magiſtro pulverem, qvô ſe in vicinia celebrem fecerat, antifebrilem. Annuit ille & mittit, ut in vehiculo, qvodcunqve placuerit, ſumeret. Illa ſanitatis compos reddita aſtra ſuper extulit divinum remedium. Rogatus verò à Comite ſuo, ex qvâ re compoſuiſſet? aperte dixit: Fuiſſe Teſticulos Lupi in aëre exſiccatos & præterea nihil. Qvantus inde cachinnus! In δυςοκία ſeu difficillimo tempore Medicus qvidam parturienti de ſeqventi pulvere Drachmam unam cum præſentaneo auxilio dedit: *Lupi.*

Rp. Teſticul. Lupin.

Fell. Angvill. exſicc. a. ʒj.

⊖ volat. Succin. ℈j.

Croc. orient. ℈ß. M. f. Pulvis. Detur Drachma una in ſeqventi vehiculo.

Rp.

Rp. ▽ Artemiſ. rubr.
Caro. aa. ℥j.
Cinamom. ℥ß.
Eſſ. Meliſſ. ℈ß. M. pro vehiculo.

§. 17.

Galli, Galli Gallinacei Teſticuli deperditas in morbis vires mirificè reſtituere dicuntur, ſemen prolificum ſuppeditant & venereas vires roborant, præprimis recentes uſurpati, febribus itidem medentur aſſumpti, juxta Joh. Schrœder. *Pharmacop. Lib.* 5. *p. m.* 860. Et ſecundum Conr. Geſner. *Hiſt. animal. Lib.* 3. *de Avib. fol. m.* 392. Teſtes Gallorum ſvaviſſimi ſunt & probum alimentum corpori conferunt. Gallorum lacte altorum teſtes utiles ſunt in Synope ex ſuccis tenuibus, Teſtes Galli caſtrati, qvi ſcilicet caſtrando eximuntur, laudabiles ſunt & faciles concoctu; Langventibus dari conſveverunt. Iis, qvi ex Syncope Maraſmô contabeſcunt, teſticulos Gallorum dare oportet, perpetuò enim omnibus hecticâ laborantibus commodi exiſtunt, cum abunde nutrire & vires augere poſſint, ubi probè concocti fuerint; qvapropter id alimenti ſemper exhibendum eſt, ubi vires nondum ad extremum collapſæ fuerint, &c. Talia ex aliis Autoribus adducit etiam Sinibaldus, *l. a. pag.* 310. Gallorum teſtes, inqviens, præterqvam qvòd mirè corpus reficiunt, ſuccum ſpermaticum abundè reparant; unde ſegnibus in Venere, ac Neogamis auxiliantur. Ex Trallianô, *Lib.* 1. *capite de Epilepſiâ*, Comitialibus proſunt; Galli Gallinacei teſticulos in pulverem tritos, ex aqvâ & lacte jejuno propinato, idqve diebus qvinqve facito. Piſanellus eosdem ulceribus Urinarii meatus prodeſſe tradit; & Johannes Khetan conceptionem juvare ſcribit, etiamſi illos ſub lectô conjuges detineant. At ludibrium.

Itali

Itali farcimina ex Criſtis & teſticulis Gallorum cum ſangvine Galli irrotatis parata mirè commendant. v. Mich. Ettmüller. *Oper. Tom. II. fol. 985. Et fol. ſeq.* pullorum viperis nutritorum & cum teſticulis Gallorum pro alimentô aſſumptis meminit. Erat Studioſus in Academia Oxonienſi, natione Styrus, qvi contra tertianam varia hactenus ingeſſerat. Venit tandem Svecus & præſentiſſimum ei ſpondet remedium certamqve medelam. Dedit autem iſte Teſticulos gallinaceos, in pulverem raſos, cum decocto Centaurii minoris, ante paroxyſmum, qvi ocyus ceſſit ſine recidiva, v. Chr. Franc. Paullin. *Lycograph. cap. 4. p. 191.* ubi plura.

§. 18.

Anſerum Teſtes ſi comeduntur, multum ad ſobolem procreandam facere dicuntur, inqvit Conradus Geſnerus, *l. a. fol. m. 147.* vid. etiam Sinibald. *l. a. p. 311.* *Anſeris.*

§. 19.

Catti nigri, menſe Martiô nati, teſticulos, & intra annuum tempus eodem Menſe exſectos, nonnullas mulieres infantibus loco Amuleti contra Epilepſiam è collo ſuſpendere, reperimus apud Paul. Spindler. *Obſerv. med. 7. Schol. p. m. 13.* *Catti.*

§. 20.

Sed ne qvis putet, humanos Teſtes cæteris inferiores atqve inutiliores à naturâ productos eſſe, ſciat, ex illis ab Hermeticis Mumiam confici præclariſſimam atqve ad omnes penè morbos pharmacotheon. vid. Crollium ac reliqvos Theophraſtæos. At naturæ cunctas vires teſtibus conſignatas & nos ignoramus, & impendio longum deſcribere foret, inqvit Sinibaldus, *l. a.* Interim ad Philtra Teſticulos hominum adhibe- *Hominis.*

hiberi, ex Mizaldo refert Chriſtianus Joh. Langius, *Oper. med. Tom. II. cap. 19. §. 6. fol. m. 124. annotation.*

§. 21.

Uſus Penis. Qvod hactenus de brutorum Teſticulis adduximus, eorum ſcilicet uſum medicum ſæpius, qvàm humanorum, apud Autores obſervari, idem etiam circa Penes locum habet; ſiqvidem *Cervi.* Cervi Priapus ad varios morbos commendatur, & qvidem Johanni Schrœdero, *Pharmacop. Lib. 5. pag. m. 820.* Genitale cervinum eſt diureticum, Venerem ſtimulat, Pleuriticis, Dyſentericis colicoqve dolore correptis auxiliatur. Datur tum tritum, tum decocto incoctum, vel & aqvam, qvâ genitale ablutum eſt, exhibere convenit; Id, qvod ipſius Commentator, Fridericus Hoffmannus, *Clav. Schrœd. p. m. 658.* confirmat, Priapus, inqviens, Dyſenteriæ & Colico dolori medetur, item in Pleuritide hujus raſurâ in aqvâ Scabioſæ nihil præſtantius. In ſuffocatione uterinâ Priapus Cervi juſtô æſtûs tempore exſectus præſente Paroxyſmô, qvantum cuſpide cultelli ſumi poteſt in aqvâ appropriatâ, propinatus eſt ſingulare remedium. Item ſperma Cervorum, qvod ad Priapum in Paraſtatis reperitur, dum cervus œſtrô libidinis percitus in ipsô Coitu globulô perfoditur, ad rem veneream cum Vinô propinatum valde efficax eſt. Juxta Reineri Solenandr. *Conſil. medicin. Sect. 4. Conſ. 19. fol. m. 390.* Uſu probatum, ante congreſſus Drachmam unam pulveris Veretri cervini, excíſi, dum in amore eſt, & exſiccati, exhibitam cum Ovô ſorbili & paucô generoſô vinô ſuperbibitô, plurimum profuiſſe. Inter ea medicamenta, qvæ neminem in Pleuritide & Peripnevmoniâ derelinqvunt, Johannis Baptiſtæ van Helmont Pulverem de Virgâ Cervi & Tauri locat. *vid. Pleura furens, §. 32. fol. m. 247.* Peripnevmoniæ curam præcipuam & abſolutam eſſe in ſangvine hirci, vel in pulvere Virgæ

virgæ cervi ſeu tauri, dicit Chriſtianus Langius, *Patholog. anima. cap. 27. §. 9. pag. m. 299. & 306.* Genitale Cervi ſangvine probè expreſsô abluitur vinô aut aqvâ deſtillatâ, deinde in furnô probe exſiccatur & reponitur. Cum vinô generosô incitat Venerem, remorantibus urinis auxilio eſt, & dyſentericis ſalutare. Adverſus Peſtem & morbum comitialem â nonnullis prædicatur, juxta Caſp. Schwenckfeld. *Theriotroph. p. m. 83.* Seqventes uſus collegit Conradus Geſnerus, *Hiſtor. animal. Lib.* I. *de Qvadruped. fol. m. 386. ſeq.* Genitale Cervi tritum (Ægineta ſiccari prius jubet, tum teri, additqve miſceri remediis, qvæ ad viperarum morsûs componuntur) & in Vinô potum à viperâ demorſis auxiliatur. Deſiccatum & limâ in ſcobem redactum, cum vinô potum, morſibus Viperæ ſuccurrit. Naturæ Cervi ſiccatæ & corraſæ ſi Drachmam unam in ſorbitione ovi potaverit, omnis morſus ſerpentis apud te innocuus fiet. Si qvis cervi genitale uſtum & tritum cum Vinô illimat, teſtibus & pudendo animalis admiſſarii, vehementius ipſum reddet ad Coitum. Virga arida pota valet contra difficultatem mingendi aut Colicam: Bibitur autem aqva ſolùm, in qvâ abluta fuerit. Secundum Michaelis Ettmülleri, *Oper. Tom. I. fol. m. 780. ſeq.* Priapus Cervi multi uſus. Attendendum autem, ut colligatur & transfodiatur Cervus eô tempore, qvô in Coitu reperitur, ita enim maximi uſus eſt in ſtimulandâ Venere, in formâ pulveris ad Drachmam unam aſſumptus, cum Ovô ſorbili & paucô vini generoſi. Dyſentericus verò uſus nullus eſt, dum hiat in Venerem, ubi potiùs damnum infert: Aliô verò tempore, qvocunqve etiam, ſi Cervus transfoſſus fuerit, & Priapus inde collectus, optimum & ſingulare evporiſton eſt contra Dyſenteriam & Pleuritidem. Et qvæ valent de Priapis Tauri, ſeu bovis & Ceti, ea κατ' ἐξοχὴν dici poſſunt in Curâ Dyſenteriæ & Pleuritidis de hôc priapô Cer-

 vi,

vi, ſive ſub pulvere aut raſurâ, à drachmâ ſemis ad drachmam unam, in aqvâ appropriata ; vel in aqvâ Plantaginis, Menthæ, &c. pro Dyſentericis ; vel in aqvâ Carduibenedicti & Tuſſilaginis pro Pleuriticis, addendo parum Laudani opiati, aſſumatur. Sive recipiatur raſura hujus Priapi & coqvatur, & decoctum exhibeatur ægro ; aut decoctione inde paretur Gelatina, expectando ſudorem ; in qvibus affectibus repetitô uſu ſunt egregii ; utut qvidam Priapum Ceti hiſce præferunt. Commodè etiam Electuariis antidyſentericis raſura hæc additur. Idem Autor etiam varias formulas, qvas Priapus Cervi ingreditur, præſcripſit. e. g. in Seminis defectu & Impotentia :

Ad Venerem.

Rp. Chocolat. Indic. ℥j. ad ℥iß.
Electuar. Diaſatyrion. ℥ß.
Condit. Rad. Eryng.
Satyrion. aa. ʒiij. l. vj.
Nuc. Indic. ʒij.
Zingiber. ʒiß. ad ℥ß.
Raſur Priap. Cerv. veneri inhiant. ℥ß.
Cubeb.
Cardamom. aa. ʒj.
Spec. diambr.
Diamoſch. dulc. aa. ℈iv.
Sem. Eruc.
Paſtinac.
Urtic.
Ling. Avis ſ. Fraxin. a. ʒj.
Ambr. optim.
Moſch. elect. aa. gr. vj. ad ℈ß. vel ℈j.
c. ſ. q. Brod. Helen. l. Zingib. l. Syrup de Canell.

f. Ele-

f. Electuarium, tempore Uſus cum ▽ magnanimitat. aut ♌. formic. probe irrorandum

Item Electuarium Comitis de Wallenſtein.

Rp. Sem. Eruc.
Saturej.
Urtic. aa. ℥j.
Priap. Cerv. in Coitu transfoſſ.
Raſ. Corn. Taur. in Coit. abraſ. aa. ʒij.
Ambr. griſ. ʒj.
Moſch ℈j.
Confect. Alkerm. ℥x.
Mell. deſpumat. q. ſ. f. Electuarium.

v. Mich. Ettmüll. *Oper. Vol. II. fol. m. 986. ſeq.*

Seqventes Pilulæ in Impotentiâ magica laudantur:

Rp. Virg. cervin. ʒij.
Bolet. cerv. ʒj.
Borac. Venet. ℈jv.
Ol. Nuciſt. ℈j.
Aniſ. gtt. iiij.
Tragacanth.
▽ flor. Hyperic. aa. q. ſ.

Harum Pilularum ſingulis diebus, duabus circiter horis ante cœnam ab ægrotô in Ore detineatur, ut ſenſim colliqveſcat, tunc demum deglutienda. v. Georg. Abrah. Mercklin. *Syllog. Caſ. Incantat. pag. m. 238. ſeq.*

§. 22.

In Dyſenteriâ Ettmüllerus *l. a.* non ſolum laudat Priapum Cervi, Ceti & Tauri, ſed etiam variis formulis immiſcet. v. g. *In Dyſenteria.*

Rp. Conſerv. Roſar. antiqv. ℥ß.
Raſur. Priap. Cerv. ʒij.
Laudan. Opiat. gr. iij.
c. ſ. q. Syr. Cydon. aromat. f. Electuar.

In formâ liqvidâ præſcribitur hic Priapus in Decocto, qvod ad aliqvot Uncias crebriùs hauſtum ſimiliter eſt expertum, â qvibusdam in ſecretis habitum, non tantum per ſe potando, ſed etiam pro vehiculô aliis inſervit remediis, v. g. cum eodem Emulſiones parando ex ſeminibus appropriatis, Semine Papaveris albi, Pineis, Amygdalis dulcibus, &c.

Rp. Sem. Papav. alb.
4. frigid. major. aa. ʒiij.
Amygdal. dulc. ʒij.
c. ſ. q. Decoct. Priap. Cerv. l. Cet. f. Emulſ.
add. 🜃 ſigillat. alb. ℈j.
Unic. foſſil.
Coral. r. ppt. aa. ℈ß.
Syrup. Papav. alb. ℥ß. M.

Julebus in Dyſenteria conveniens.

Rp. Decoct. Priap. Cet. vel. Cerv. ℔iß.
🜄 Cinamom ℥j. ad ℥iß.
Syr. Corallor. Qverc. ℥ij. l. iij. M.

hauritur crebrius, imprimis nocte, eſt grati ſaporis & optime convenit. Aliud decoctum ibidem reperies, ut & varios Pulveres dyſentericos. v. g.

Rp. *Priap. cervin.* ℥ß.
Rad. Symphyt. major.
Tragacanth.

Nuc. Moſchat. aa. ʒiij.
🜄 Sigillat.
Bol. Armen. ppt.
C.C. uſt. ppt. aa. ʒij.
Zedoar. ʒiß. M. f. Pulvis, &c.

Ingreditur etiam Priapus Cervi Pulverem Dyſentericum Johannis Langii, qvi juxta Pharmacop. Auguſt. *fol. m.* 117. hic eſt:

Rp. Maxillar. Luc. cum dentib.
Priap. Cerv.
Cortic. Granat.
Corn. Cerv. uſt.
Bol. Armen.
Sem. Lapath. acut. aa. ℥j. M.

Seqvens Pulvis dyſentericus in uſu fuit Doctori Ganzlando, Archiatro Saxonico:

Rp. Priap. Cerv. exſiccat. ℥ß.
Corn. Cerv.
🜄 Sigill. rubr. Sileſ.
♁ Diaphoret. fixat. aa. ʒij.
Rad. Symphyt. major. ʒiij.
Zedoar. ʒiß.
Croc. ♂t. adſtring.
Tragacanth.
Nuc. Moſchat. aa. ʒiij. M. f. Pulvis.

Magnæ virtutis in Dyſenteria eſſe decoctum ex Priapo Cervi, Radice Tormentillæ, Succino Maſtiche, radice Symphyti & Semine Papaveris paratum, ſcribit Fridericus Hoffmannus, *Annot. in Petr. Poter. Cent. I. Obſervat. cap.* 31. *Oper. pag. m.* 55.

§. 23.

§. 23.

In variis affectibus.

Secundum Chriſtiani Johannis Langii, *Oper. med. Part. 1. fol. m. 445.* Pulvis Priapi cervini adhibetur adverſus Tormina Ventris, Colicam, Pleuritidem, Dyſenteriam ac Diarrhææam; item pro ſcopo alexipharmacô adverſus morsûs venenatos, in Peſte, pro Scopo augendi Venerem, cujus langvori tam internè, qvàm appenſus aut ſub forma linimenti adhibitus ſuccurrere dicitur. Pellit urinam & Calculum. Curat mictum ſangvinis; Inſervit etiam contra ſterilitatem mulierum, cui medetur, ſi fumus ejus intra genitalia admittatur, promovet partum. Qvicqvid tamen facit, præſtat ſua gelatinoſitate ac ſale volatili, qvô turget. Scribit etiam Johannes Baptiſta van Helmont, *Tract. Pleura furens* §. *35. fol. m. 248.* ſeipſum in Pleuritide ſtatim Cervi genitale carptum ſumpſiſſe, ſtatimqve dolorem imminutum fuiſſe, &c. Et juxta Thom. Bartholin. *Cent. 6. Hiſtor. 50. pag. m. 279. ſeq.* Priapus & Cervi & Tauri juſtô æſtûs tempore exſectus ſingulare ſecretumqve in Suffocatione Uteri & Colicâ remedium ſubminiſtrat. Pro hyſterica ita procedendum. In ipſo Paroxyſmô pulveris, qvantum cultri apex capit, in Cereviſiâ calente, vel aqvâ appropriata exhibe bibendum. Ad præcautionem novem orbiculi exinde abſcindendi & terni globuli linteo involuti imponantur potorio ſcypho, ex qvo per hebdomadas tres bibat ægra, ab alio potu interea abſtinens. Eo remedii genere qvamplurimæ deſperatæ ſanitatis & colica paſſione miſere excruciati ad ſe redierunt. Priapi Cervi pulveriſati atqve ad Drachmam ſeu Ducati pondus, in vino rubro cum euphoria exhibiti, meminit Georgius Abrah. Mercklinus, im Thier-Buch, *Part. 1. cap. 15. pag. m. 82.* Juxta Claud. Deodat. *Panth. hygiaſt. Lib. 1. cap. 33. pag. m. 341.* Teſticuli cervini, ut & Penis ipſe, exſiccati & pulveriſati valent ad Dyſenteri-

terias, Diarrhœas, Lienterias & Pleuritides. Plura vid. Joh. Andr. Grab. *Elaphagraph. Sect. 3. cap. 20. pag. m. 247. ſeq.* Ingreditur Cervi Priapus Species Diaplantaginis Mynſichti, *cujus vid. Armament. med. chym. Sect. 5. pag. m. 118.*

§. 24.

Priapum Tauri rubri aridum, tritum & præſumptum mulieri aurei pondere faſtidium Coitûs afferre; Dyſentericis autem utilem eſſe, dicit Caſpar Schwenckfeld. *Theriathroph. Sileſ. p. m. 64.* Qvæ verba ex Rhaſe qvoqve recenſet Conradus Gesnerus, *Hiſtor. Animal. Lib. 1. fol. m. 110.* ubi pergit: Recentiores qvidam contrà, ut in Viris Venerem excitent, Tauri membrum cæteris hujus facultatis medicaminibus admiſcent. Pro ſtimulò ad Venerem ex Bartholinò Priapum Tauri laudat Michael Ettmüllerus, *Oper. Vol. II. fol. m. 985.* Ad ſtimulandam Venerem pro magno Principe Poma Ambræ præparata fuere, qvorum deſcriptionem communicat Martinus Bernhardi à Berniz, *M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſervat. 41. pag. 73.* ſcilicet *Tauri*

Rp. Rad. Satyrion, qvarum bulbæ diſtenſæ
& graviores ſunt ℥iiij.
Ambr. gryſ. ℥ij.
Raſur. Priap. Taur.
Sem. Eruc. aa. ℥j.
Euphorb.
Storac. Calamit.
Benzoes.
Succin. alb. aa. ℥ß.
Piper. long.
Cantharid. aa. ℈viij.
Moſch. ℈jv.

 Zi-

Zibeth. ℈ij.
c. Cer. alb. virgin. & Balſ. Vit. Schrœd.
l. Apoplect. Croll. q. ſ. f. Maſſa.

ex qvâ formentur duo Poma, qvæ nocte in lectô manibus tenenda ſunt. Senibus & iis conducunt, in qvibus Calor naturalis imminuitur, & qvi ex Morbo chronicô vel arte qvadam veneficâ in virilitate debiles ſunt facti, ut verſus maritam virili ſuo munere fungi non poſſint: Bovis autem Cerviqve Priapos, ut plurimum minori ſucceſſu ad venerea trahi, ſcribit Daniel Ludovici, *Diſſert. I. Oper. pag m. 210.* In colicô dolore Pudendum taurinum à ſpecifica virtute mirificè juvare, ſcribit Zacutus Luſitanus, *de Prax. med. adm. Lib. 2. Obſerv. 24. fol. m. 47.* Plurimos, inqviens, notavi miſerrimè hoc tormento concuſſos, qvi ſolùm hoc auxiliô ſanitati ſunt reſtituti. Alii ab eô hujus vi ſunt præſervati. Utere eô in pulverem redactô ſcrupuli qvantitate in Malvaticô diſſoluto. Juvenem qvendam pudendum tauri ad Drachmam unam in decocto Rutæ & Salviæ datum ex Votô reſtituiſſe, refert Chriſtianus Franciſc. Paullini, *de Salv. Sect. 2. cap. 2. pag. m. 247.*

§. 25.

Vulpis. Vulpis genitale oſſeum Calculo humano remedium præcipuum vocat Caſpar. Schwenckfeld, *Theriotrop. Sileſ. p. m. 135.* Et juxta Chr. Joh. Lang. *Oper. Part. 1. fol. m. 446.* commendatur tanqvam peſſus ad provocandos Menſes, ſi oleô & bitumine imbutus applicetur. Alii Virgam vulpinam capiti vertiginoſi alligant juxta Chr. Fr. Paullin. *de Theriac. p. 87.* ubi addit Nobilem qvendam Weſtphalum à Judæo Medico accepiſſe ſeqventem pulverem, qvem rarioris ſecreti inſtar contra vertiginem habuit.

Rp.

℞. Raſur. Virgæ Vulpis maris, Cerebr. Paſſer. exſiccat.
N. Moſch. in ▽. Major. per noct. macerat. & ſiccat. aa. ℨj.
Sem Cumin. Rom. ℈ij. Ther. cœleſt. Caſſel. ℈j. Ol. Lavend. gt. v. M. div. in 4. Doſ.

§. 26.

Lupi Virgam fumô ſiccatam, poſtea maſticatam ſtimulos excitare vimqve coëundi conferre, ex Schwimmero refert Chr. Fr. Paullini, *Lycograph. cap. 3. §. 13. p. m. 183. & p. 185.* pudendum Lupi intus datum contra ſuffocationem & Epilepſiam hyſtericam commendat. Externè idem Autor ad dictum Malum ex Macaſio Veretrum lupinum cum teſticulis ſupra umbilicum geſtatum proponit. Item Priapum Lupi geſtatum contra ſterilitatem facere illiusqve faſcinationes ſolvere, ex Hieronymo Cardanô adducit Jacobus Wolff, *Scrutin. Amulet. cap. 2. Sect. 1. p. m. 173.* *Lupi.*

§. 27.

De Roſmari Penis viribus ſeqventia communicat Thomas Bartholinus, *Cent. 2. Hiſt. 43. pag. m. 207.* Os pudendi ſingulare calculoſis eſſe remedium, experientia comprobavit. Pulvis qvoqve ex eodem partum promovet, & Secundinam promptè expellit. Qvod ſi extremâ penis ſpongioſi parte tuberoſâ & ſpongioſâ ſugatur Cereviſia Stranguriam ſtatim ſedare, in urbe noſtra compertum eſt. *Roſmari.*

§. 28.

Priapus Ceti â paucis annis pro ſummô arcanô dyſentericô adhibitus eſt ex Indorum Orientalium Medicinâ in Europam delatô experimentô, qvi dum freqventer dyſenteriâ corrumpuntur, ſumptô Priapô Ceti reſtituuntur, qvod & apud nos ſæpè feliciter ceſſit, ob facultatem ſuam glutinoſam, oſcu-

la venarum oblinentem & anodynam vim archei furorem ſedantem, juxta Frid. Hoffmann. *Clav.Schrœder. Lib. 5. p. m.699.* Et Michael Ettmüllerus, *Oper. Vol. 1. fol. m. 492.* Priapum Ceti non ſolùm pro ſpecificô antidyſenterico, ſed etiam pro optimô antipleuriticô habet. Et *Vol. II. fol. m. 156.* Decoctum Priapi Ceti contra Dyſenteriam præſcribit, v. g.

Rp. Fol. Heder. terreſtr.
Plantagin.
Sangviſ. aa. Mj.
Flor. Roſar. rubr. p. iij.
Rad. Tormentill. ℥iß.
Raſur. Priap. Cet. ℥iij.

Inciſa & contuſa coqvantur in ſ. q. ▽. ſimpl.
Colatur. ℔iij. add.
▽. Cinamom. ℥j.
Syr. Cydon. arom. ℥ij. l. iij. M.

Decoctum Priapi Ceti Johanni Michaelis, *Oper. pag. m. 616.* ſpecificum eſt, imò maximum arcanum in Dyſenteriâ, in Julepô aut potu ordinariô ſumptum, vel cum Syrupò Coralliorum Qvercetani miſtum, &c. vid. etiam Chriſt. Joh. Lang. *Oper. med. Part. 1. p. m. 445.* ubi Ceti virgam ſeu virilem haſtam probe à ſordibus omnibus repurgatam, vel ad ſolem aut calorem fornacis extremè exſiccatam, per plures annos aſſervari & Uſibus medicis, præprimis tanqvam ſummum arcanum in Dyſenteriâ, impendi poſſe ſcribit.

§. 29.

Hominis. Ne autem de Priapi ſeu Penis humani uſu medicô planè ſileamus; contra Paſſionem hyſtericam & Hyſteromaniam, qvandoqve Penem vivi & validi Juvenis prodeſſe, jam ſupra adduximus, Mentulæ autem Viri defuncti pro hoc ſcopô uſus

ſane

ſane rariſſimus erit, niſi qvod de Mentulâ, ſummô in hyſtericâ paſſione ſecretô, recenſet Chriſtianus Franc. Paullini, *Obſ. med. phyſ. Cent. 1. Obſerv. 16. p. m. 24. Et M. N. C. Dec. II. An. 6. App. pag. 6.* Prô certô, inqviens, mihi relatum eſt, in qvadam confœderati Belgii urbe, fœminam laudabilis vitæ & honeſtæ gentis, ex inauditô erga defunctum maritum amore, cum qvô amiciſſimè, licet in ſterili Conjugiô, ultra octodecim annos vixerat, membrum, qvô vir fuerat, nemine ſciente, ei abſcidiſſe & inter pretioſiora ſua argenteæ pyxidi incluſum ſanctè cuſtodiviſſe. Senior tandem facta crebrius paſſa eſt dolores hyſtericos, ad qvos profligandos, cùm neſcio apud, qvem ſingulariter commendatum reperiſſet pulverem de Priapô cervinô, ſubitò rata, rariorem ſibi in ſcriniis eſſe theſaurum. Fecit ergo periculum & raſuram Mentulæ maritalis in vehiculô ſumſit, præſentiſſimô cum levamine. Tentavit ſæpius, nunqvam infeliciter. Confluunt aliæ muliercu-læ, in eâdem navigantes navi, & ſemper reſtitutæ ſunt; ut hôc remediô tandem celebrem ſibi pepererit famam. Poſt obitum tandem uxoris Arcanum hoc ab ipſomet ejus fratre detectum eſt, uti Vir fide dignus, rerumqve naturalium curioſus indagator juratò aſſeruit.

§. 30.

Contra faſcinum Veteres obſcœnæ religionis ſqvalore faſcinati Faſcinum Deum ſeu Priapum, pudendi maſculini formâ repræſentatum, ceu faſcini fugatorem & propulſorem è collô pueris velut amuletum ſuſpendebant, ut intuentium oculos ſic depellerent, & omne faſcini genus averruncarent. v. Joh. Chriſt. Frommann. *de Faſcin. Lib. 1. Part. 1. Sect. 3. cap. 4. p. m. 59. item cap. 5. p. 66.* ex Gutierrio Hiſpano, Priapi imaginem in formâ manûs, pollice ſub Indice miſſo, infantium thoraci in Hiſpania appendi tradit. *Contra faſcinum.*

CAPUT VIII.

De
Herniotomia & Caſtratione.

§. 1.

Caſtratio.

CAſtratorum eqvidem jam ſuprà Capite ſecundo paucis mentionem fecimus; cùm autem de hac materiâ adhuc plura reſtent, peculiari hoc Capite de illâ agere propoſuimus. Notum ſiqvidem, ſimul tamen maximè dolendum eſt, qvam plurimos mares hinc inde non ſolùm alterô, ſed etiam, imprimis in Italia & Regionibus orientalibus utroqve teſticulô ſimulqve potentiâ liberos generandi Caſtratione privari.

§. 2.

Cauſa.

Variô autem pro ſcopô variisqve de cauſis tam in infantibus & pueris, qvàm adultis talis Operatio & ſæpiſſime absqve ulla ratione inſtitui ſolet; & primò qvidem v. g. in herniosis. Qvis enim ignorat, plerosqve Herniotomos in qvacunqve Herniâ Scrotali ſtatim ad alterius Teſticuli reſectionem properare, talemqve curam non niſi Caſtratione peragere? Qvorum modus empiricus hic eſt: Collocatô ritè ſuper tabulam ægrô, ac Inteſtinis repoſitis, abdomen circa vaginalis proceſsûs initium manu miniſtri comprimitur, ne inteſtina denuò prorumpant; interim Teſticulus ad ingven propellitur, ſuper qvô ſectio fit, id eſt ſecundum proceſsûs memorati tractum ad longitudinem circiter duorum digitorum transverſorum, illæsô tamen proceſſu ipsô, hinc immiſſis vulneri duobus digitis anterioribus, ille à partibus vicinis ſeparatur, & cum Teſticulô atqve vaſis ſpermaticis per vulnus protrahitur. Altiore

Modus empiricus.

tiore verò, qvò poteſt locô, firmiter & filô craſſiore duplici ac Cerâ obductô ligatur, ſubqve ligaturâ cum Teſticulô reſecatur. Vulnus autem, per qvod filum propendet, tam diu apertum ſervatur, usqve dum, qvod ſub ligaturâ remanſit, computruerit ac filum decidat, proceſsûs verò extremum coaluerit; hinc Vulnus lege artis conſolidatur. Vel, juxta Paulum Æginetam, reponitur ægrotans in aſſere ita, ut Caput ſit declive, Ingvina verò in tantum elevata; hoc poſitò deinceps ſenſim atqve ſenſim inteſtina in abdomen ſunt reprimenda. His repreſſis miniſter Chirurgi digitis obturat qvaſi rupturam proceſsûs Peritonæi. In Ingvine verò prope Scrotum Chirurgus alterutrâ manu prehendit Cutem leviterqve primò tollit, deinceps verò diſtendit & alterâ manu mediante Cultrô inciſoriô Cutem ſecundum longitudinem diſcindit. Qvô factô Teſticulum cum Vaſis ſpermaticis ſeparat, Vaſa verò ſeparata deinceps chordâ laneâ vel cannabinâ craſſiore firmiſſimè ſtringit. Factâ conſtrictione chordam reliqvam forfice præſcindit unà cum Teſticulô & Vaſis ſpermaticis ultra ligaturam. Deinceps verò deligatur vulnus modo conſvetô, &c. In Sarcocele aut Gangrænâ Johannes Baptiſta Verduccius, Caſtrationem ita inſtituit: *Dans les Operations de la Chirurgie, cap. 8. pag. m. 28.* Le malade etant ſur le dos, ayant les feſſes plus hautes que la teſte, on luy ecarte les cuiſſes, & on luy fait tenir les jambes par des Serviteurs, decrainte qu'en ſe remuant il n'embaraſſe le Chirurgien; On fait, en pinçant legerement la peau, une inciſion ſur le ſcrotum, on ſur le Corps du teſticule; On detache la carnoſité du Dartos, qvi enveloppe le teſticule; on lie les vaiſſeaux entre les anneaux & la tumeur; on Coupe à un travers de doigt de la ligature & l'on emporte le teſticule. On laiſſe un petit bout de fil hors de la playe & l'on ſe garde de trop comprimer les vaiſeaux ſper-

P. Ægineta.

Verduccii.

ſpermatiqves, ce qvi feroit tomber le malade en Convulſion. Si le Sarcocelle occupe les deux teſticules, & qv'il ſoit dur & Scirrheux avec douleur, il vaut mieux n'y point toucher. Si l'excroiſſance de chair n'apas d'adherance avec la ſubſtance du Teſticule, & qv'on la ſente mobile en touchant, il fant la detacher adroitement du teſticule & laiſſer plutôt qvelqves membranes de cette excroiſance ſur ſe teſticule, qve de le toucher; & ſi les Vaiſſeaux paroiſſent conſiderablement, on fera une ligature avant qve de couper l'excroiſſance. On panſe la playe dela méme maniere, qve toutes les autres. vid. etiam Hier. Fabric. ab Aqvapend. *Lib. 1. de Tumor. præt. nat. cap. 28. fol. m. 67. & de Operation. fol.* 274. & juxta Editionem Francofurtenſem, *Part. 1. de Operat. cap. 73. p. m. 293. & Part. 2. Lib.* I. *cap. 33. p. 764.* Thom. Fien. *Libr. Chirurg. 10. cap. 7. pag. m. 84.* Frider. de Leanſon, *des Operations en Chirurgie cap. 7. ſeqq. p. m. 15. ſeqq. Edition. german. p. m. 19. ſeq.* Anton. Nuck. *Operat. Chir. Experim. 36. pag. m. 128. La Chirurg. complette de* Monſ. le Clerc. *des Operations cap. 14. pag. m. 302.* Joſeph. Dela Charriere, *des Operations de Chirurg. cap. 11. pag. 80. ſeqq.* Anonymi Trait. *Nouvelle Methode de Operations de Chirurg. cap. 8. p. m. 60. ſeqq.* Mich. Bernh. Valentin. *Polychreſt. exot. diſp. 6. §. 11. p. m. 98.* Johann. Scultet. *Armament. chirurg. Tabul. 39. pag. m. 84. ſeq.* Laurent. Heiſter. *Chirurg. Part. 2. cap. 106. p. 594.*

§. 3.

Non ſemper admittendus. Attamen Caſtrationem ſeu adductum modum empiricum non in omnibus herniarum ſcrotalium ſpeciebus veri Chirurgi & Medici admittunt, ſed tantummodò in Sarcocele, vel Teſticulorum inflammatione & Gangrænâ, aut niſi aliâ viâ ejusmodi malum & Hernia inteſtinalis curari poſſit, uti ex

Ver-

Verduccio vidimus, qvi loco allegato ſcribit: Les teſticules ſont trop de conſeqvence à l'homme pour les perdre ſans neceſſité, & il ne faut jamais amputer ces parties, qu'il n'y ait des occaſions preſſantes; leur mortification ou le Sarcocelle ſont les cauſes ordinaires, qvi obligent d'en venir à l'operation, lorsqve les remedes n'ont pas été capables de guerir ces maladies. Qvod confirmat etiam Paulus Ammannus, *Irenic. pag. m. 243.* Herniotomi, inqviens, perſvadent vulgaribus, etiam interdum magiſtratui, exſectionem teſticulorum in omni Herniâ eſſe neceſſariam, imò artis chirurgicæ fundamenta hoc reqvirere. Deinde perſvadent etiam, teſtes non eſſe partes nobiles, ſed ſaltem ad bene eſſe facere, & eſſe inſtar verticillorum in fuſis, ad impediendam Vaſorum ſeminalium divaricationem. Qvæ omnia falſa ſunt. Nam Chirurgia non reqvirit ablationem Didymorum, niſi in Sarcocele, qvoniam teſticuli ad Herniæ inteſtinalis conſtitutionem nihil faciunt, &c. Et juxta Joh. Scultet. *Armament. Chirurg. Tabul. 39. pag. m. 89.* Herniæ inteſtinalis ſectio duplex eſt, una fit citra extractionem teſtis, altera peragitur cum ejusdem deperditione: illam veri cum Medicis Chirurgi, qveis hodie parum fidit ægrotus, bene proponunt, hanc verò circumforanei, qvos æger, ſpretô meliùs conſentientium conſiliô, facilè admittit, valde commendant. Qvamvis Operatio per punctum facta aureum & ſectio prior dolore & periculô non vacent, tutiores tamen & tolerabiliores crudeli ſunt Caſtratione; cui Medicus nunqvam debet ſubſcribere, niſi Hernia fuerit carnoſa, qvæ, medicamentis fruſtra uſurpatis, exciſionem teſtis reqvirit. Qvod Hieronymus Fabricius ab Aqvapend. *Lib.* I. *de Tumor. cap. 25. fol. m. 67.* iisdem fere verbis confirmat. Et Thomæ Fieno, *l. a. cap. 4. pag. m. 82.* in curandâ Herniâ inteſtinali ſeu Enterocele (niſi fuerit inveterata,

Zz ma-

maxima, aliisqve remediis fruſtra tentata) Caſtratio planè illicita & periculis plena videtur. Herniotomiam in Enterocele non immeritò rejiciunt etiam Dionis, *dans le Cours des Operations de Chirurgie p. m. 264.* Laurent. Heiſterus, *Chir. Part. 2. cap. 106. p. m. 592.*

§. 4.

Per punctum aureum. Inter præcipuas autem Cauſas, cur Medici hunc modum cum caſtratione diſſvadeant, referenda eſt Teſticulorum reſectio & ſæpiſſimè ſubſeqventes Convulſiones & mors; Qvâ de re etiam de aliâ hernias inteſtinales curandi methodô fuere ſoliciti, qvam vulgò punctum aureum vocant, hocqve modô adminiſtrant: Repoſitis nempe reponendis inciſio fiat modô empiricis uſitatô, pro denudandô proceſſu, cujus qvædam portio à vicinis integumentis ſeparatur ac ſub hac filum aureum, aut qvodvis flexile, qvod rubiginem non contrahat, craſſitudinis aciculæ majoris traducitur, ut proceſſum vel ſupra rupturam aut principium laxitatis bis circumvolvat. Hujus extremitates ſibi mutuò moderatè intorqventur, ne nimis arctâ proceſſus conſtrictione vaſa ſpermatica conſtipentur aut laxiore nimis inteſtinorum deſcenſus non ſufficienter impediatur. Filum hoc totô vitæ tempore inibi relinqvitur & vulnus cum decenti ratione conſolidatur: De hac Operatione vid. etiam Anton. Nuck *l. a. Experim. 35. p.* 126. Frid. Leauſon. *l. a. cap. 12. p.* 32 *ſeq. Edit. German. p.* 40. Laurent. Heiſter. *Chir. Part. 2. cap. 106. p. 595.*

§. 5.

Eſt ſuſpectus. Minimè tamen ab hac methodô deſideratum ſemper ſucceſſum nec Medici cum Chirurgis, nec ipſi hernioſi ſunt experti, ſiqvidem modò à nimis arctâ proceſſus conſtrictione, præprimis in infantibus, qvorum vaſa ſpermatica qvotidie ad-

huc

huc creſcunt atqve craſſiores evadunt, varia ſymptomata exoriri, vel ob nimiam laxitatem novus Inteſtinorum prolapſus non ſufficienter impediri, vel etiam ob rupturam & lubricitatem membranularum fila aurea vel plumbea locum mutare, atqve ob ſuperjacentium inteſtinorum preſſionem deſcendere, atqve ita operationem irritam reddere poſſunt. Qvale exemplum mihi ipſi notum in viro, cui non multum poſt talem per punctum aureum adminiſtratam Operationem denuò Inteſtina prolapſa erant. Fruſtraneam qvoqve hanc Obſervationem in Colonis ſeu ruſticis Helvetiæ, magnis laboribus aſſvetis annotavit Wolffgangus Chriſtiani, qvi in Manibus Baglivianis, *Ephemerid. Acad. Nat. Cur. Cent. V. & VI. Append. p.* 111. ita ſcribit: Vix ulla gens herniis magis obnoxia eſt, qvam Helvetiorum coloni. Cauſa facilis: Vix enim datur gens, qvæ tantos, nedum majores in colendis agris ſuſtineat labores. Absqve Sectione nullum memini me vidiſſe curatum colonum absqve recidiva, impares enim ſunt membranarum fibræ, ſemel ultra modum expanſæ ſuſtinendis conatibus, qvos miſeri hinc fodiendo, arando, &c. ſubeunt, neqve eſt proportio inter horum violentiam & artificium conſtrictionis à medicamento factæ. Ob eandem forte rationem in Noſodochio Bernenſi uſitata eſt & publica almæ Facultatis autoritate introducta Herniotomia, cum amputatione Teſticuli, qvia neqve punctum ſic dictum aureum, neqve Theveni ſectio, aut alius qvicunqve ſervato Teſticulo operandi modus viſus eſt ſine recidiva ſanaſſe. Monendi porro ſunt hac occaſione Herniotomi, ut in ejusmodi ruricolis præcipuè proceſſum Peritonæi ligent, qvam proximè fieri poteſt abdomini, ni cum opprobrio ſuo, in ægris paulò poſt illorum dimiſſionem loco Oſcheoceles videre velint Bubonocelen.

§. 6.

Alius modus. Unde adhuc alium absqve Caſtratione hernias inteſtinales curandi modum excogitârunt Medici, videlicet proceſſum Peritonæi laxatum vel etiam disruptum, intactis Vaſis ſpermaticis, interductâ acu chordâ conſtringi poſſe credentes; cùm nimirum dicta Vaſa non per Proceſſus cavitatem, ſed inter ejusdem membranas deſcendant. Qvam tamen Opinionem econtrà alii exinde dubiam reddere conantur, qvò ſcilicet ob eandem rationem, (dum nimirum, dicta vaſa per proceſſus membranas percurrant,) talis operatio ob arctam membranularum & vaſorum ſpermaticorum connexionem non modò difficillima & ferè impoſſibilis ſit, ſed etiam, qvod membranæ proceſſus poſt ejusmodi, mediante acu factam (ſi qva poſſibilis eſſet) ſeparationem, eò tenuiores fiant, ut adeò vel in ipsâ proceſſus conſtrictione, vel paulò poſt, à ſuperjacente inteſtinorum pondere facillimè disrumpi atqve Operationem fruſtraneam reddere poſſint. Accedit, qvòd Herniotomi hanc novam & adhuc incognitam ſecandi methodum variis de cauſis, ſine præeunte Magiſtrô, tentare recuſent. Unde etiam aliàs notus ſatisqve celeber Operator ac Herniotomus, Johannes Andreas Eiſenbarthius, cùm Anno 1693. die 27. Januarii, ad mandatum Electorale, pro impetrandô artis ſuæ exercendæ Privilegiô, in Præſentiâ Dominorum Commiſſariorum & Archiatri, Beati Henrici Erndelii, in Curiâ Dresdenſi à me examinaretur, inter alia, ad qvæſtionem, annon herniæ inteſtinales absqve Caſtratione & ſine punctô aureô curari poſſint? reſpondebat: Se qvidem hanc de acûs inter proceſſum Peritonæi & Vaſa Spermatica traductione ſententiam ſeu methodum ab aliqvot Medicis ſpeculativis percepiſſe, ipſam autem Operationem nunqvam vidiſſe, eandemqve ob ſupra adductas rationes potiùs vanam & fruſtraneam judicare.

care. Imò, ſe certo cuidam Medico ipſum ad talem ſectionem absqve verô fundamentô & avtopſiâ perſvadere conanti, centum Ducatos promiſiſſe, addebat, ſi ipſi talem Enchireſin in ſubjectô vivô herniosô monſtrare, aut, qvòd ipſe hanc operationem feliciter adminiſtrare viderit, juratò affirmare poſſet. Qvod tamen hactenus non factum eſſet.

§. 7.

Silentio tamen involvere non poſſum, qvod in duobus ſubjectis hernioſis avtopſia me docuerit. Anno ſcilicet 1695. Virùm qvendam qvadra inta aliqvot annorum, nomine Gau, ſecare licuit, qvi duplici herniâ ſcrotali, in utroqve nimirum latere, ad Capitis infantilis ſeu Urcei pyriformis, Cantharum unum cum dimidio capientis, magnitudinem expansâ per aliqvot annos laborârat, ita, ut in altero Scroti latere Inteſtina, in altero verò Omentum prolapſa in Sectione apparerent. In utroqve dicti Viri latere Vaſa ſpermatica ad Calami ſcriptorii craſſitiem à disruptô Peritonæi Proceſſu remota, ſeu diſtantia mihi cum Chirurgo & Herniotomô noſtrô, qvi ſimul ad ſectionem reqviſitus fuerat, obſervare licuit, ut adeò dicta Vaſa facillimè & absqve metu rupturæ hujus Proceſſus (ſiqvidem illius membranæ circum circa ejusdem adhuc erant craſſitiei) per ſe & ſine valorum ſpermaticorum attactu conſtringi poſſent. Qvam qvoqve Operationem dictus Chirurgus in ſiniſtrô ejusdem ſubjecti latere ſimiliter affectô, meô juſſu, tentaminis gratiâ facillimè & celeriter peragebat. Poſt qvinqvennium Anno 1700. die 2. Februarii, qvô vir qvidam plusqvam ſexagenarius, cui nomen Buchnerus, ex notâ Buchneri familiâ ortus, qvemqve pariter duplici herniâ laboraſſe noveram, naturæ tributum ſolverat, ab ipſius uxore obtinere vix poteram, ut mariti ſui ſectionem curioſitati meæ concederet. Qvâ deniqve conceſsâ ſtatim, ne uxorem promiſſi pœniteret, dictum

Obſervationes in Hernioſo.

Alia.

ctum Chirurgum duplicis herniæ iterum viſendæ & demonſtrandæ gratiâ accerſendum curabam; in cujus & aliorum, qvi ſimul aderant, præſentiâ, præter alia rariora (de qvibus in Lithologiâ noſtrâ agemus) duplicem Herniam â magnâ utriusqve proceſſus laxatione ſeu extenſione ortam, Sectione deteximus; ubi iterum Hernias tales, meâ qvidem ſententiâ, absqve Caſtratione ſecari atqve curari poſſe, demonſtrabam. Siqvidem in hoc qvoqve ſubjecto Vaſa Spermatica nec Proceſſuum pæritonæi cavitatem, nec eorundem membranas pertranſibant, ſed communi ſaltem tenuiqve membranulâ, hîc itidem ſatis laxâ iisdem erant annexa; ita tamen, ut ſtatim & ſine magnô labore ſeparari, atqve hac ſeparatione Vaſorum & Nervi, à peritonæi proceſſu factâ, Proceſſus facillimè per ſe ligari atqve conſtringi poſſet; & hôc qvidem cum emolumentô, ut nullus ſupervenientis Convulſionis aut nimii doloris ipſiusqve mortis metus ſuperſit; qvæ ſymptomata aliàs à nervis & vaſis unà conſtrictis in vulgari methodô ſæpiſſime occurrunt.

§. 8.

Autoris ſententia. Nemo itaqve, ut ſpero, mihi vitio vertet, ſi ob recenſitas Obſervationes & adductas rationes hujusmodi Herniotomiæ poſſibilitatem mihi perſvadeam; & qvamvis, in Viris non herniosis, ſed ſanis, Vaſa ſpermatica à proceſſu Peritonæi non adeò, ut mihi videre contigit, diſtare libenter concedam, minimè tamen dubito, qvin in aliis qvoqve herniosis, imprimis herniâ majori aut diuturnâ laborantibus, ob dilatationem membranarum & affluxum humorum, ſimilis Vaſorum ſpermaticorum à proceſſu diſtantia obſervanda fuerit. Poſſet etiam aliqvis objicere, ad hanc operationem, pro meliori dictorum Vaſorum ſeparatione, plus temporis, qvàm ad methodum empiricam, reqviri; ad qvod tamen reſpondendum: exercitato

Ope-

Operatori hanc enchireſin fore facillimam; & licet tantillum temporis impendere teneatur, hoc tamen majus commodum, tam ratione evaneſcentis Convulſionum & mortis metûs, qvàm intermiſſæ caſtrationis compenſabit.

§. 9.

In qvâ ſententiâ me qvoqve ante biennium circiter confirmavit Operator qvidam natione Gallus, (cujus nomen memoriâ meâ excidit,) ex Thermis Carolinis huc Dresdam veniens, atqve, qvò artis ſuæ exercendæ permiſſionem haberet, me accedens; qvippe qvi inter alia de Herniæ inteſtinalis ſecandæ methodô interrogatus, ſe neqve per Caſtrationem, neqve per punctum aureum, ſed per ſolam proceſſus Peritonæi, absqve vaſorum ſpermaticorum tactu ſeu læſione, factam ligaturam, hanc Operationem peragere, ſanctâ conteſtatione reſpondebat. Cumqve ipſi modò adductas Obſervationes meamqve de ſectionis modô opinionem recenſerem, ipſe non modò poſſibilitatem affirmabat, ſed mihi etiam hanc methodum, ſimul ac Vir qvidam hernioſus ſuæ ſe curæ committeret, monſtraturum eſſe promittebat, poſt paucos verò dies dehinc Berolinum abibat. Erat aliàs hic homo in arte ſuâ & aliis ſcientiis ſatis peritus & curioſus, inſuper modeſtus, nec more agyrtarum jactabundus. Sicuti autem nemini Herniotomorum, absqve præviâ & meliori informatione, aut hernioſorum ſectione, hunc ſecandi modum obtrudere volui, ita pro meliori ejusdem indagatione & exercitiô eandem Medicis Anatomicis & Operatoribus committere debui. De hac tamen materia prolixe ſuoqve more, ſecundum fundamenta anatomico-chirurgica agit Johannes Bohnius, *de Offic. Medic. duplic. Part. I. cap. 22. pag. m. 519. ſeqq.* *Operatoris.*

§. 10.

§. 10.

Le remede de Chabriere.

Hernias absqve Caſtratione curandi arcanum in Gallia ante aliqvot annos invenit Prior qvidam, qvod in Spiritu Salis & in Emplaſtro qvodam conſiſtit, cujus deſcriptionem & modum Hernias tractandi communicat Dionis dans le Cours d' Opérations de Chirurgie Demonſtr. 4. *pag. m. 223. ſeq.* ſub titulo: Remede du Prieur de Cabrieres pour les deſcentes, donné au public par la bonte du Roy.

§. 11.

Caſtratio Arietum.

Non poſſum, qvin hoc loco peculiarem qvendam modum Arietes vel agnos caſtrandi ex Robert. Boyle, *de Philoſoph. experiment. Utilitat. Exercit. 5. cap. 12.* §. *4. pag. m. 297.* inſeram: Opiliones, inqvit, qvidam periti peculiarem modum tenent caſtrandi Arietes aut agnos eò adultos, ut citra periculum uſitatô modô caſtrari non poſſint. Servus qvidam meus in hac ipſa praxi exercitatiſſimus ejus deſcriptionem ſeqventem mihi depinxit: Brutum caſtrationi idoneum à virô robuſto ſurſum vellere attollitur: alius autem chordam qvam firmiſſimè (nodis binis, ne ligatura forte laxetur, factis) ſupra Teſticulos contrahit, non ſecus, ac ſi eosdem chordâ reſecare animus eſſet: parte hac Butyrô recenti aut aliò conveniente remediô inunctâ Vervecem paſtum dimittit; qvi non obſtante arctiſſimâ ligaturâ, brevi cibum ſuum, utplurimum avidè devorare ſolet: Duorum autem aut trium dierum ſpatio, Teſticuli, arctâ ligaturâ Nutrimentô & ſpiritibus cæteroqvin ad eosdem delatis privati, adeò putrefiunt, ut aut ſponte ſuâ unà cum chordâ decidant, aut commodiſſimè eximi poſſint, & nonnunqvam ad cadaveris ſimilitudinem graviſſimè fœteant.

§. 12.

§. 12.

Deinde dantur etiam alii ſcopi aliæqve cauſæ, cur tum infantibus, tum adultis modò alter, modò uterqve teſticulus exſcindatur, v. g. pro multorum liberorum generatione impediendâ, vel pro velociori curſu promovendô in filiis Hottentottorum, uti ſuprà ex Wilhelm. ten Rhyne *de Promontor. Capit. bon. ſpei. cap. 22. p. 64. & M. N. C. Dec. III. An. 3. App. pag. 82.* allegavimus. Vel pro pœnâ vitæ diſſolutæ imprimis in Islandia, uti legimus dans le Journal des Sicwans, *Tom. XI. pag. m. 126.* Qve ceux, qvi par leur mechante conduite ſont reduits à la pauveeté, ſont condemnez par la loy du païs à eſtre chaſtrez jusqves mêmes au dangeur de leur vie, de peur, qve dans cet eſtat de miſere ils ne mettent au monde des Enfans, qvi dans la ſvite ſervient à charge au public. Vel pro refrœnandâ libidine & ſervandâ Caſtimoniâ, vel ex maniâ, vel pro ſuſpicione evitanda, vel pro vocis ſvavitate, &c. qvalia exempla jam capite ſecundo & tertio recenſuimus. Caſtratione & virilium abſciſſione olim adulterium punitum legimus apud Henr. Salmuth. *Commentar. in Gvid. Pancirol. Rer. memor. Lib. 2. Tit. 2. p. m. 86.* Ægyptii enim in adulteriô deprehenſis virilia amputabant, uti ex Franciſco Boſello, *Amalth. med. hiſt. Apparat. 2. cap. 11. p. m. 192.* jam ſuprà adduximus. Deniqve plurimi etiam caſtrantur, imprimis in Regionibus orientâlibus, ut Gynæceis atqve Magnatibus pro Miniſtris intimis inſerviant, talesqve vocantur Evnuchi & Spadones. Pro hoc ſcopô autem Caſtratio jam dudum in uſu fuit, uti hinc inde teſtatur Scriptura ſacra, & Autores profani. Inqvit enim Thomas Garzonus *nella Piazza univerſale cap. 132. pag. m. 363.* Il Meſtiero d' Caſtradori, qvanto all' Antichità, ſi puèr dir nobile, perchegli Evnuchi, i qvali ſono giovani caſtrati, ſono nelle vecchie hiſtorie più

Caſtrationis alia cauſa.

volte commemorati, come in qvella di Heſter ſi fà mentione di Thare & Bagata Evnuchi regii, & ne' geſti de' Perſi ſono nominati più voltegli Evnuchi del Rè Dario, uſando maſſimamente qvella natione per la cuſtodia delle loro donne qveſta ſpecie d' huomini, come fà hoggidi il gran Turco nel ſuo ſeraglio, i qvali ſon riputati come femine, pereſſer loro levate le parti virili, &c. Qvod ſuo exemplo confirmat Nobilis qvidam è Galliâ Narbonenſi oriundus, qvi iter faciens atqve in Turcarum poteſtatem redactus in Thraciam fuit deductus, ac Principi cuidam donatus, à qvò non barbarè (ut aliàs barbari ſolent) ſed, qvod propter ætatem formamqve Gynæceo deſtinaretur, qvovis humanitatis genere fuit exceptus. Factum itaqve fuit, ut hic tam ciborum potuumve varietate, qvàm abundantiâ, in ſomnum inciderit integri tridui: qvô elapsô, expergefactus ac lotium excernere cupiens caſtratum ſe vidit, ac tum demum non ſine maximâ perturbatione adnimadvertit, qvamdiu ſomnô jacuiſſet obrutus, nec non qvidnam in causâ fuerit, ut tam opiparô copiosôqve exceptus conviviô, ac qvonam cibi genere tum altô correptus fuiſſet ſomnô. Rediit tandem ad ſuos & hanc attulit cauſam, cur nuptiis facilè carere poſſet, referente Johanne Wierô, *Oper. Lib. III. de Lamiis cap. 17. pag. m. 225.* Imperatorem ſeu Regem Sinenſem non niſi Evnuchos pro Miniſtris Statûsqve Conſiliariis habere, atqve non niſi caſtratos ad ipſius familiaritatem & Colloqvium admitti; imò in eâdem aulâ perpetuò ad decem millia Evnuchorum miniſtrantium reperiri, ſcribit Johannes Neuhof, *Itinerar. Ind. p. m. 294.*

§. 13.

Membri totius reſectio. Alii ſolâ Caſtratione ſeu Teſticulorum exſectione non contenti ipſum Penem vel etiam totum Membrum reſecari curant, v. g. In Turciâ & Imperiô magni Mogolis Impera-

to-

res atqve Magnates in uſu habere ſolent, ut iis, qvibus Uxorum, concubinarum & aliarum fœminarum Cuſtodia atqve miniſterium committitur, non modò Teſtes antea ſint exciſi vel attriti, ſed etiam, pro evitandâ omni ſuſpicione, Penis & Scrotum ſint reciſa. vid. Franc. Roſſet. *de Part. Cæſar. Sect. 4. cap. 6. Hiſt. 2. pag. m. 103.* De hac materiâ ſeqventia commemorat Petrus Bellonius, *Obſerv. Lib. 2. cap. 29. fol. m. 189.* Vulgare eſt Turcis, ut etiam olim Romanis Evnuchorum miniſteriô uti: illud mirum, inventum id eſſe mulieris. Semiramis enim Regina, celebris illa bellatrix, multos adoleſcentes caſtrari juſſit, qvos dein Gynæceo ſuo præfecit: ab illa poſteri eam conſvetudinem obſervârunt in Imperiô ſibi ſubditô. Credimus, Turcas, cùm primùm Evnuchos caſtrârunt, Teſtes duntaxat amputare ſolitos, veterum Romanorum more, qvi Veretrum non præciderunt; at grandiores facti robuſtioresqve fœminas, teſtibus licet reſectis, inibant, ut etiam qvorundam Imperatorum uxoribus eâ causâ gratiores fuerint; generandi enim facultatem non habebant. Obſcænum eſt, propterea haud plura. Turcarum Imperator intelligens, eos, qvibus præſecti Teſtes eſſent, ſuis uxoribus & concubinis voluptatem afferre, in poſterum Penem cum teſtibus reſecare juſſit. Sunt, qvi aliam rationem referunt; Imperatorem videlicet caſtratum eqvum inire eqvam conſpicientem, occaſionem eâ, qvâ diximus, ratione caſtrandi ſumſiſſe, &c. Plura ibidem de Evnuchorum functionibus reperies. Ex Tavernier. Itinerario qvoqve refert Roſinus Lentilius, *Jatromnem. Part. 1. cap. 34. pag. m. 647.* qvòd Solymannus II. Turcarum Imperator, in itinere videns eqvum caſtratum nihilo ſegnius eqvam conſcendiſſe, ne communi more exteſticulati ſpadones idem in Gynæceô tentarent, primus fuerit, qvi omne, qvod ex abdomine promineret, reſcindi mandavit, qvem in

Imperiô Succeſſores hactenus ſunt imitati. Hanc reſectionem partium genitalium confirmat etiam Gislenus Busbeqvius, *Epiſtol. 3. Oper. p. m. 184.* Qvi Turcarum, inqviens, potentiores ſunt & freqvens habent Gynæceum, ejus cuſtodiæ Evnuchos apponunt, non modò Teſtibus captos, ſed totô cole; alioqvi ſimplicibus Evnuchis ſe parùm tutò mulieres ſuas putant committere, qvod eis ſuperet, qvô delectare poſſint, qvamvis ad generationem non ſint pares. De hac apud Turcas conſvetâ Caſtratione ita ſcribit Dionis, *dans le Cours d'Operations de Chirurgie Demonſtrat. 4. pag. m. 265.* L'on excuſe les Turcs chez, qvi la Caſtration eſt en uſage: la pluralité des femmes, qvi leur eſt permiſe par leur loy les engage d'avoir pluſieurs domeſtiqves pour les garder, & comme per la chaleur du Climat les femmes de ce païs ſont fort amoureuſes, & qu'au defant du mari elles ſatisferoient leurs paſſions avec les eſclaves, ainſi qu'il eſt arrivé trés-ſouvent, ils font chatrer ces eſclaves avant qve de les mettre avec leurs femmes, & on les appelle pour lors des Evnuqves, à qvi l'on coupe en ce tempscy la verge avec les teſticules, de crainte qu'ils ne ſe ſervent de cette partie pour badiner avec elles. Et Johannes Riolanus, Comment. in Johann. Fernel. *de Procreat. Homin. cap. 3. p. m. 234.* dicit: Cum Turcæ ab Evnuchis compreſſas virgines obſervarent, qvas illorum fidei & cuſtodiæ committebant, teſtes illi reliqverunt, ſed Veretrum amputârunt, ſuo & Evnuchorum commodo: Sic enim intacta & illibata manet Virginibus pudicitia, & Evnuchis virilitas relinqvitur, qvæ priùs cum teſtibus eripiebatur. Ante aliqvot annos in Aula noſtrâ Electorali ſuſtentabatur qvidam Æthiops ſeu Nigrita, nomine Alexander, per cannulam Urinam ſuam mittens, in cujus defuncti Cadavere neqve teſtes, neqve penis, ac ne veſtigium qvidem partium externarum generationi inſervientium apparebant.

§. 14.

§. 14.

De officiô Caſtratorum in Aulâ Regis Perſiæ ſcribit Engelbertus Kæmpferus, *Amœnitat. exotic. polit. phyſ. medic. Faſcicul. 1. Relat. 14. pag. m. 202.* Gynæceum Caſtratos nigritas alit circiter qvingentos, nec omnes tamen præſentes. Nam à Rege miſſi peregrè vagantur, alii exploratores, nuncii, inſpectores, cuſtodes; alii ſuâ ſponte foras, impetratâ Veniâ, recreationibus vacant, aut pro gloriâ nominis in conſtruendo occupantur opere publicô, velut hoſpitiô, balneô, ponte & ſimilibus. Et *pag. 204.* Singulæ, inqvit, Concubinæ pro meritis ſuis certo gaudent numerô Caſtratorum, ſibi ad ancillandum datô. Item Nigri Spadones dignitatibus & variis, qvæ gerunt, officiis diſtingvuntur. Primatum obtinet Mehter, qvi ſupremus eſt cubicularius & Gynæcei magiſter; Secundus eſt ab eô Kaſinadaar, vel theſaurarius; qvem excipit Aſeb basji, ephorus hæredis Regii; hunc Isjik agasi, ſive ſummus Gynæcei janitor; ſed is plerumqve eſt evnuchus albus. Inter primores qvoqve numerant Receptorem redituum Regiæ matris, qvos tribuunt Chriſtiani Sulfenſis ſuburbii; tum qvi Regis triclinio inſerviunt, pocillator, dapifer, & lateris ſtipatores cubicularii; qvi ſigillum, arcum, pharetram, ſagittas, ſclopetum & crepidas porrigunt. Sunt ex Spadonibus, qvi res adminiſtrant conjugum, & primariæ notæ pellicum; ſunt Pædagogi & inſpectores Regiæ ſobolis ex matrimoniô ſeqviori; ſunt, qvi religionem, ſcriptionem, luſûs, artesqve varias inculcant fœminis. Non deſunt, qvi novitias aulicis inſtruunt moribus, anteqvam Regi offerantur: ex his unus eſt formæ corporis æſtimator, cingulum habens, cujus ſi menſuram Ventris craſſities excedat, cibis eas interdicit, ſaltem aqvâ & oryzâ alendas, donec abdomina ad ambitum cinguli gracileſcant. Sunt ex Cubiculariis, qvorum cura in eô verſatur, ut ſingulis

Caſtratorum officium.

lis veſperis, ex gremio Gynæcei, concubinas duodecim planè ad ſacrum Imamorum numerum, comendas ungendasqve curent, pro cubiculi Regii cuſtodiâ, ſi fortè ex his ſociam lecti Rex deſideret. Sunt alii, qvi curant publicationem Khorunchi, i. e. abactionem maſculi ſexûs, ſexenniô majoris, à viis, per qvas Rex ire cum fœminis conſtituit. Cœteri Magnates cum fœminis ſuis peregrinantes, vel noctu abeuntes ad balnea, ſaltem, ſpadonibus immediatè præmiſſis, fugam capeſſendam voce Khorunch! annunciant; qvâ per plateam reſonante, qvisqve ad latebras recedit. Evnuchorum ſenili Conſilio ac Matris præcipuè aſſeſſu Rex in rebus agendis, etiam publicis, freqventer utitur, & qvæ in regnô molienda veniunt, cum hac effœminatâ curiâ deliberat. Aliqvando foris in Senaculo concluſa ad Matris & nigritarum ingenium & ſvaſum mutari accidit, &c.

§. 15.

Caſtrati Spadones & Evnuchi qvomodo differant.

Secundum hactenus adducta, Caſtratorum, Evnuchorum atqve Spadonum vocabula plerumqve promiſcuè atqve pro Synonymis habentur, cùm ab aliis Autoribus, nihilominus inter ſe diſcrepantibus, à ſe invicem deſtingvantur. Deinde occurrunt apud Medicos adhuc alii, Teſticulorum attritione & contuſione laborantes, Thlibiæ & Thlaſiæ dicti, qvos nonnulli Autores cum Spadonibus confundunt, qvapropter ipſorum verba & judicium, qvid de eorum potentiâ, adoptione & matrimonio ſentiant, prolixè adducere liceat. Caſpar à Reies, *Camp. Elyſ. Qvæſt. 28. §. 2. pag. m. 597.* illos propriè Evnuchos vocari dicit, qvi ſine teſtibus naſcuntur, & poſteà creſcentibus annis in eôdem ſtatu permanent, qvod de Dorotheô, Antiochenô Præſule, & Euſebiô idem Autor refert, qvem ideò verè Evnuchum vocat. Qvi autem ante pubertatem teſticulis privantur, Reieſio Spadones dicuntur. Secundum

dum Paulum Ammannum, *Irenic. pag m. 145. ſeq.* Spado propriè Medicis dicitur, cujus nervi, qvi Membrum genitale & Muſculos acceleratores erigere debent, à qvacunqve causâ vel morbô convulſi ſunt. Fornerius Spadones ab Evnuchis ita diſtingvit, ut Spadonum nomine Thlibiæ Thlaſiæqve comprehendantur, ἀπὸ τοῦ σπᾶν, i. e. à convellendo, non qvidem de induſtriâ, ſed ob morbum neceſſariò exſecti, vel qvi naturâ ob frigus coëundiqve imbecillitatem gignere neqveunt; Evnuchi verò ſeu Caſtrati definiantur conſultò, nullâqve neceſſitate impellente mulctati damnô virilitatis, vid. Baſil. Fabr. *Theſaur. Lingv. latin. Edit. Cellar. ſub Spado.* Juxta M. Ant. Ulm. *Phyſiolog. Barb. Sect. 3. cap. 4. fol. m. 213.* Thlibiæ & Thlaſiæ ii ſunt homines, qvibus teſtes fracti & contuſi fuêre; Spadones, qvibus exſecti vel extracti ſunt. Evnuchus nomen qvaſi commune utriqve ſtat. Hollerio ſunt Evnuchi, qvi nati ſunt ſine teſticulis, vel qvibus ante pubertatem teſticuli ſunt exſecti & aliqvando totus coles. vid. Joh. Schenck. *Obſerv. Lib. 4. fol. m. 525.* εὐνοῦχοι, qvi ab ortu Teſticulis carent, βάκηλοι, qvi aliqvando viri fuerunt, Schenck. *l. a.* Autor qvidam Gallicus C. d' Olincam in Tract. de Evnuchis, vocabulum Evnuchi pro generali habet, ita ut Evnuchus ſit ille, qvi non poſſit generare, vel propter infirmam aut frigidam naturam, vel cui partes, generationi inſervientes, ſint abſciſſæ. Et licet varia Evnuchorum genera recenſeat, ipſe tamen hæc omnia ſub Spadonis nomine comprehendit. vid. Act. Erudit. Lipſ. *An. 1708. Menſ. Jul. pag. 308. ſeq.* & ibidem *pag. 310.* non modò de Evnuchorum apud Reges & Principes dignitatibus agit, ſed etiam illos, qvi reverà ſecti non fuerunt, ſed in locum Evnuchorum, ratione officiorum, qvæ antea caſtrati ſuſtinuerant, ſucceſſerunt, nonnunqvam in ſacrâ Scripturâ Evnuchos fuiſſe appellatos, docet.

Ipſum

Ipſum enim Potipharem non revera fuiſſe caſtratum, vel exinde patere, qvod uxorem habuerit, nec non filiam, qvæ poſtea, ex nonnullorum ſententiâ, Joſepho nupſerit. Porrò, Evnuchum naturâ talem vocat Chriſtianus Hebrichius illum, qvi neqve titillatione, neqve oſtentatione corporis nudi uxoris, neqve ullô modô ad prælium in Caſtris venereis accendi poterat, licet penis debitâ magnitudine & conformatione, & Didymi magnitudine Ovi columbini æqvantes à facultate Medicâ deprehenderentur. *vid. M. N. C. Dec. III. An. 4. Obſerv. 32. p. 86. ſeq.* Paulo Zacchiæ, *Qvæſt. med. legal. Lib. 2. Tit. 3. Qv. 7. fol. m. 243.* Spado propriè dici videtur debere is, cui arte ambo Teſticuli, vel alteruter, exciſi ſunt. Spado enim à verbô Græcô, qvod evellere aut abſcindere ſignificat, derivatur. Improprie autem & abuſivè Spadonum appellatio latè patere videtur, omnes enim, qvicunqve teſticulis, unô vel ambobus carent, aut ex eorum vitiô ad Venerem impotentes facti ſunt, Spadones appellantur, atqve hôc modô ſumptum Spadonis nomen Generis potiùs videtur, qvàm ſpeciei peculiaris. Imò, pergit idem, non ii ſolùm, qui uno vel ambobus Teſticulis carent, Spadones vocandi erunt ad Legum mentem, ſed & Caſtrati & Evnuchi & Thlibiæ & Thladiæ, & ſi quos alios hujusmodi eſſe conſtet, &c. ubi plura: Item illos, quibus ignava ſunt genitalia, ſive hoc à naturâ, ſive caſu aliquô experiantur, Evnuchos atque eviratos nuncupavit Hippocrates, aliàs etiam peculiari nomine Spadones appellantur. Vid. Fortunat. Fidel. *de Relation. Medic. Lib. 3. Sect. 2. cap. 3. p. m. 360. ſeq.* Secundum Paul. Æginetam, *Operat. Lib. 6. cap. 68. fol. m. 303.* Evnuchiſmi ſeu Evnuchos faciendi duplex ratio eſt, fit enim vel contuſione, ubi puerorum adhuc infantium in aqvam calidam collocatorum teſticuli digitis premuntur vel contunduntur, usqve dum abole-

leantur vel evaneſcant, atqve ejusmodi Evnuchi vocantur Thlibiæ & Thladiæ; alter modus fit exciſione, & taliter privati vocantur Evnuchi, Spadones, exciſi, exſecti, ſemiviri, caſtrati, &c. Non autem tantum digitis juxta allegatum Æginetam, ſed etiam fiſsâ ferulâ Veteres teſticulos comprimebant, & ita paulatim eos conſtringebant. v. Theophil. Bonet. *Polialth. Tom. II. Lib. 4. cap. 71. fol. m. 1151.* Et Caſparus Zieglerus, *Not. in Paul. Zacch. Qvæſt. l. a.* ſcribit: Admodum variè iſta vocabula, accipi & inter ſe confundi, certum eſt, ut difficile ſit, genuinas eorum differentias exponere. Nihilominus tamen apud Dominos Jurisconſultos differentia qvædam inter Spadones & Caſtratos obſervatur, uti partim in jam allegatis Autoribus, partim in Zieglero videmus, qvippe qvi ita pergit: Spadones à Caſtratis diſtingvi ex pluribus Juris civilis textibus patet. Caſtrati enim à Nuptiarum & liberorum jure arcentur, nec adoptare, nec poſthumum hæredem inſtituere poſſunt; In Spadonibus verò diverſum obtinet. Nec perpetua tamen, pergit idem Autor, iſta eſt differentia, cùm Spadonis vocabulum ſæpe caſtratum denotet. Conqveritur etiam Facultas Theologica Regiomontana Leges interdum nullam differentiam obſervare inter Evnuchos, cum tamen jure meritò diſcrimen aliqvod habendum ſit, qvia ſcilicet arduum eſt, differentiam in omnibus dignoſcere. vid. Mich. Bernhard. Valentin. *Novell. Medico legal. Caſ. 6. pag. m. 142.* in qvo Reſponſa plura de differentia Spadonum & Caſtratorum reperies. De hac materiâ, imprimis de differentiâ inter Spadones, Evnuchos & Caſtratos ſatis perſpicuè loqvi videtur Johannes Benedictus Sinibaldus, *Geneanthrop. Lib. 3. Tract. 3. cap. 3. pag. m. 321.* & qvidem verbis ſeqventibus: Differunt Spadones ab Evnuchis & Caſtratis, quòd illi à natura impotentes ſunt, vel qvi à parvis omninò attritisve te-

ſtibus ſunt, aut meatus ſeminis cæcos, ut ajunt, obtinent; illi qvidem parum omninò ſeminis & infœcundi etiam producunt: his verò omnis humori prolifico tranſitus intercipitur. Adhuc Evnuchi à naturâ & caſtrati, arte colliſi, aut exſecti generari non poſſunt. Spadones, ſi ob meatûs obſtructos & cæcos impotentes ſunt ab ætatis principiô, naturâ vigeſcente, vaſaqve calore dilatante & aperiente, aliqvando à ſterilitate liberantur & concipiunt; & qvidem apud Ariſtotelem tum alibi, cùm præſertim *Sect. 4. Problem. 28.* Spadones peculiari nomine appellantur, qvi ſeminis meatûs cœcos habent. Adhuc Spadones illi dici debent, qvi eodem modô præpediti teſtibus ſunt ex aliqvâ naturali causâ; vel qvia teſtes parvi omninò ſunt, vel qvia ex defectu nutritionis nimis emaciati aut aliqvô modô ſimili affecti: ex qvô neqveunt generationi operam navare: ſed futurum fore, ut aliqvando poſſint, non deſperant, evictô morbô & ſuperante naturâ. Quod autem veriſſimum id ſit, quod aſſerimus, vel ex eô patet, quod Juſtinianus caſtratis adoptationem denegavit, ut, qui nullam futuræ prolis ſpem poſſent nutrire: Spadonibus permiſit, ut, qvi temporali tantummodò ſterilitate offenſi, fœcunditatem, ut diximus, in futurum recipere valen. Atqve ut unô verbô rem totam complectamur, in Caſtratis & Evnuchis eſt negatio fœcunditatis, in Spadonibus privatio tantum. Et hinc inſuper moneri poſſumus, cur Spadones, licet infœcundi, aliquatenus tamen concumbant ac delectentur etiam: Siquidem cum obſtructos meatûs habeant, per hos quidem portio Seminis craſſior atque adeò fœcunda permeare nequit; at poteſt per eosdem ſeroſi aliquid humoris delabi, qui aliquatenus pruriat ac titillet, nec non Venerem quoquô modò excitet; Quod idem caſtratis etiam contingere poteſt, ſi teſtes undequaque attriti aut exſecti, ut ſæpe accidit,

dit, non ſint. Hæc Sinibaldus. De Spadonibus etiam ſequentia habet Paulus Ammannus, *Irenic. pag. m. 136. ſeq.* & quidem ex Lib. 128. ff. de verb. Signif. Spadonum generalis appellatio eſt, quô nomine tam hi, qui naturâ Spadones ſunt, (ut ἀνόρχιδες, qui ſine teſticulô naſcuntur, μικρόρχιδες, i. e. quibus teſticuli ſunt magnitudine ciceris aut fabæ. Item Thlibiæ (habent teſticulos colliſos, wie ein Klop⸗Hengſt,) Thlaſiæ (quorum Teſtes ſunt attriti) ſed & ſi quid aliud genus Spadonum eſt, continentur. Et Lib. 6. §. 2. ff. de Ædil. Edict. Spadonem morboſum non eſſe, nec vitioſum, verius mihi videtur, ſed ſanum eſſe, ſicuti illum, qui unum habet teſticulum, qui etiam generare poteſt. Si autem quis ita Spado eſt, ut tam neceſſaria pars Corporis ei penitus abſit, morboſus eſt. Hos terminos denique etiam Johannes Calvinus, *Lexic. Jurid. fol. 152.* & quidem tam in genere, quàm in ſpecie ita explicat: Caſtrati dicuntur, qvibus virilia exciſa ſunt. Item, caſtrati propriè dicuntur, quibus Penis ipſe cum teſticulis eſt exciſus. Evnuchi propriè dicuntur lectorum cuſtodes & cubicularii, non Spadones. *fol. 338.* Spado in ſpecie is dicitur, qui aliquô corporis vitio impeditus generare non poteſt, eô remotô poteſt. Etſi etiam quidam arbitrantur, eos demum Spadones eſſe, quibus extracti ſunt κρημαςῆρες, vel adempta virilia, quia tamen σπάω non ſolum pro evello, ſed etiam pro detorqueo & contorqueo à Græcis accipitur, ex eô rectè Ulpianus Spadonum appellationem generalem eſſe dicit. Comprehendit enim non ſolum, qui naturâ Spadones ſunt, hoc eſt, quibus vaſa ſeminaria & virilia ſunt diſtorta, vel exſecta, aut inutilia, item, qui ſunt Thlibiæ, Thlaſiæ; ſed & ſi quod aliud genus Spadonum eſt, puta, ſi ſint caſtrati, vel qui exciſi, colliſi, contuſi, aquâ calente aut herbarum ſuccis Evnuchi facti. In ſumma, Spado comprehendit eos, qui

ſine teſtibus naſcuntur: ſecundò, qvibus ablata eſt virilitas: tertiò, quibus exſecti ſunt Teſtes; quartò, quibus attriti vel contuſi ſunt teſticuli: quintò, qui integris & incorruptis membris propter vitium quoddam procreare liberos non poſſunt, tametſi rem veneream gnaviter exerceant. Primi, ſecundi & tertii generis Spadones propriè caſtrati appellantur, item Evnuchi. Et *fol. 861.* Thlaſiæ ſunt, qui fractos habent teſticulos, & Thlibiæ, qui attritos. Hi propter hoc vitium liberos generare non poſſunt, ſed vitiô ſublatô, poſſent, ideoque adoptare his permiſſum eſt & matrimonium contrahere, quia ſanitatis ſpem habent.

§. 16.

Spado. Videmus proinde Vocabulum Spadonis Autoribus generale eſſe, omnesque eos includere, qvi ſine exſectione teſticulorum vel naturâ, vel morbô, vel contuſione ad procreandum ſunt inepti; quod etiam derivatio dicti vocabuli indicare videtur, quippe quod plerique Autores à græco verbo σπᾷν, vellere, convellere, trahere, contrahere, derivant; hinc Zacuto Luſitano *de medic. princip. Hiſtor. Lib. 3. Qvæſt. 22. fol. m. 518.* inde Spadones dicuntur, quod illis virilia convelluntur. Qvamvis negandum non ſit, τὸ σπᾷν apud Lexicographos etiam evellere, educere & extrahere ſignificare, ut hoc modô, meo quidem judiciô, Spado quoque illum, cui teſticuli ſint evulſi, indigitet. Deinde vocabulum Spado nonnulli Autores à Spadâ, pagô quodam Perſarum, ortum traxiſſe ſtatuunt, ubi primam hujusmodi actionem caſtrandi exercitam fuiſſe contendunt, v. g. Stephanus de Urbib. & Voſſius. Quæ tamen ſententia aliis non placet. vid. Baſil. Fabr. *Lexic. l. a.* Doctiſſimo etiam Voſſio, qui in ea opinione fuit, Autor ſuprà allegatus C. d'Ollincam ex hac parte pollicem premere non poteſt, quod ipſa Scriptura Sacra Evnuchi

Derivatio.

Alia.

cujus-

cujusdam meminerit, Potipharis nimirum, qui Joſephum emerit, atqve multò ante Perſas vixerit. Potipharem autem, non Caſtratum fuiſſe exinde patet, qvod uxorem & filiam habuit, uti jam ſupra diximus. Caſtrati derivatio per ſe patet, nimirum à verbo caſtrare, qvòd ſchneiden, beſchneiden ſignificat, & de hominibus, pratis, arboribus & alvearibus dicitur, atqve hoc loco exſectum, ſeu cui unus, vel potiùs uterqve teſticulus per Caſtrationem eſt ademptus, vel etiam, cui ſcrotum & penis ſimul reſectum, ſignificat. Evnuchus ſecundum qvosdam ab εὐνὴ, cubile, & ἔχω cuſtodio, qvaſi lecti cuſtos, vel ſecundum alios, ab εὖ νῦν ἔχειν, qvaſi bonam mentem & ingenium habens, derivatur. vid. Gvern. Rolfinc. *de Partib. generat. Part. I. cap. 1. pag. 8.* Chriſtian. Becmann. *Origin. lat. Lingv. pag. m. 448.* Jul. Cæſ. Scaliger. *de Subtilit. Exercit. 277. pag. m. 796.* Henr. Smet. *Miſcell. med. Lib. 8. p. m. 425.* Hoc εὖ νῦν ἔχειν Johannes Mauritius Hoffmannus per mentem illecebris venereis non contaminatam explicat. vid. *ejusd. Diſqviſit. Corpor. hum. anat. patholog. Specim. 8. §. 17. pag. m. 98.* Thlibiæ illi vocantur, qvibus Teſticuli ſunt attriti, à verbo θλίβω, premo vel attero, & Thlaſiæ, qvibus teſtes ſunt fracti ſeu contuſi, à verbô θλάω, frango, collido, contundo, conqvaſſo. Veteres namqve fiſsâ ferulâ teſticulos comprimebant, & ita paulatim eos confringebant; qvod optimum Caſtrationis genus putat Mago apud Columellam. vid. Godofr. Mœbii *Phyſiolog. cap. 19. pag. m. 499.* eò qvod contritis tubulis ſeminalibus, & qvoad ſitum ordinemqve inverſis, ac procul dubio divulſis & dilaceratis, ſeminis ſecretionem & ad Veſiculas ſeminales per ſolitas vias diſtributionem tali modo intercipi probabile ſit. vid. Joh. Maurit. Hoffmann. *l. a. p. 99.*

Caſtratus. *Evnuchus.* *Thlibiæ.* *Thlaſiæ.*

§. 17.

Jul. Caſ. Scaliger,

Refertur celeberrimus Vir, Julius Cæſar Scaliger, filiis ſuis tali Teſticulorum comminutione ſterilitatem intuliſſe, ut generis extingveretur multiplicatio, id quod ſuo loco relinqvit Georgius Wolffg. Wedelius, *Patholog. med. dogm. Sect. 3. cap. 11. pag. m.* 637. Veritatem autem hujus rei autoritate cujusdam Paſtoris defendit Georgius Fridericus Laurentius, *Exercitat. in Hippocrat. Aphor. Exerc. 12. pag. m. 165.* his verbis: Julius Cæſar Scaliger Parens, filio ſuo puero Joſepho, ne miſeriam propagaret, virilitatem exemit. Ita enim Froburgo Dominica II. poſt Epiphanias Anno 1631. Reverendus & Clariſſimus Vir, M. Adamus Fuſius, Paſtor ejusdem loci, tam ob vitam, qvàm doctrinam, magni nominis Theologus ad me ſcripſit ſeqventibus verbis: Ita eſt, vir clariſſime, retuli Excellentiæ tuæ de Joſepho Scaligerô ea ipſa, qvorum renovas memoriam. Non autem è Monumentis Scaligerorum, ſed ex amici fidâ commemoratione. Is eſt Chriſtianus Aneſorge, quem Elector Sereniſſimus & Filiis conſtituit Lingvarum Magiſtrum, & Judiciorum Senatorem. Ante aliquot enim annos è peregrinatione longinqvâ Italiæ, Galliæ, Belgiiqve regreſſus, & arcis noſtræ aliqvandiu incola, non pauca ſibi tum viſa, tum audita mecum perhumaniter communicavit, percunctantique aliquando, num fuiſſet cum Joſepho Scaligerô, & an huic ſit, quemadmodum Parenti, Julio Cæſari, ſoboles copioſa? reſpondit: nulla nec eſt, nec eſſe poteſt; Parens enim puero virilitatem exemit, ne miſeriam propagaret.

§. 18.

Evnuchi excludendi ab Eccleſiâ.

Hæc de Teſticulis attritis materia in mentem mihi revocat Textum Sacrum, juxta quem Evnuchi attritis vel amputatis

tatis teſticulis, vel abſciſſô Veretrô, Templum ſeu Eccleſiam Domini intrare prohibebantur. Devteronom. *cap.* 23. *verſ.* 1. Imò juxta Levitic. *cap.* 21. *verſ.* 20. nullum animal, quod vel contritis, vel tuſis, vel ſectis ablatisque teſticulis erat, offerre licebat. Unde videmus, attritos, caſtratos, evnuchos & vacuas burſas gerentes â Chorô excludendos eſſe, ſiquidem præter Mandatum divinum, juxta Antonii Majorag. *Orat. de Auro p. m.* 62. alterô captos oculô, aut claudos, aut teſtibus carentes, aut quovis aliô membrô ſpoliatos, ad ſacerdotii dignitatem adſpirantes, per Jus Pontificum non licet in ſacerdotum numerum aggregari; Et ſecundum Henr. Cornel. Agripp. O*per. Part. poſter. ſeu de Incertitud. & Vanitat. ſcientiar. cap.* 63. *de arte meretric. p. m.* 153. in Eccleſiâ Romanâ receptum eſt, quod carens teſtibus Papa eſſe non poſſit, prohibeanturque Spadones, Evnuchi & Caſtrati in Sacerdotes ordinari; de quâ tamen materiâ modeſtius loquitur Platina, ſcilicet Papam ad Eccleſiæ gubernaculum non admitti, niſi habeat bona genitalia. Id quod absque dubio *Devteron.* 23. *verſ.* 1. fundamentum habet; ſcilicet non intrabit is, qui læſus eſt compreſſione, aut cui exſectum eſt membrum effuſionis, in Eccleſiam Domini, vel, juxta verſionem Sebaſtiani Schmidii, non veniet contuſus contritione aut exciſus teſte, in congregationem Jehovæ. Vel juxta Tremellii & Junii Verſionem: Nec Vulneratus teſte, neque exſectus virilitate, venito in congregatione Jehovæ. Quod Martinus Lutherus ita reddidit: Es ſoll kein Zerſtoſſener noch Verſchnittener in die Gemeine des HErrn kommen. Secundum verſionem Italicam: L' Evnuco, che haveſſe cavato; teſticoli & ancora tagliato il membro, non entrarà nella chieſa del Signore. Hiſpanicè: No entrará en la Congregacion de Jehova & quebrado de quebradura, ni el caſtrado. Gallicè: Celui, qvi eſt

eſt châtré par froiſſure ou par taillure, n'entrera point en la Congregation de l'Eternel. Anglica Editio ſic habet: He that is wounded in theſtones, or hath his privy member cut off, shall notenter into the Congregation of the Lord. Belgice ſic ſonat: Géen gebrecken noch geſneden en ſal in Menigte des Heeren komen. Vel juxta Verſionem Statuum Hollandiæ dictam: Die door pletteringe verwont ofte nytgeſneden is aen de Manlicheyt, en ſal in de Vergaderinge des Heeren niet komen. Ex qvibus verſionibus diſcrepantia qvædam apparet, aliæ enim ſolam Caſtrationem, aliæ autem totius membri amputationem, aliæ teſticulorum contuſionem ſeu fracturam indicant. Ejusmodi tamen perſonis mutilatis non tam ipſam congregationem ſeu Eccleſiam fuiſſe interdictam, quam potiùs nullum ipſis conceſſum fuiſſe votum aut commiſſum officium aliqvod publicum, volunt Domini commentatores Editionis ultimæ allegatæ in dictum locum, & nomen Vergaderinge ita explicant; Vergaderinge, dat is, na't meeſte gevoelen ſal geene ſtemme hebbe in publicke Vergaderingen, noch plaetſe in den Raet der Regenten, Richteren ofte Officieren des Volks, welcke Vergaderinge ock eene Vergaderinge Gods genoemt wort. *Pſ. 82. v. 1.* Hunc autem locum cum aliis dictis, *Levit. 22. v. 29. & Devter. 23. v. 1.* tantùm de Sacrificiô & miniſteriô Levitico intelligenda, atqve ad Legem forenſem & ceremonialem referenda eſſe, eâqve de causâ Rempublicam Chriſtianam Novi Teſtamenti ad Obſervantiam non obligare, alii judicant. vid. Mich. Bernhard. Valentin. *Novell. medic. Legal. Caſ. 6. pag. 68.*

§. 19.

Johannes VIII. Papa. Utrum tamen nota Cardinalium Romanorum in Papæ electione cautela, qvam, ob virilitatis certitudinem, ejusdem par-

partium genitalium palpitatione adhibere ſolent, ex allegatô Scripturæ locô, an vero ex aliô fundamento, nimirùm à Papâ Johanne octavô, qvem varii Autores fœminam fuiſſe contendunt, derivanda ſit, non inqviram. De hoc Johanne Johannes Pannonicus Papiſta ita cecinit:

Petre tuâ qvædam fuit auſa ſedere Cathedrâ
Orbi terrarum jura ferenda dedit.
Hæc compreſſa qvidem multos latuiſſet in annos,
Facta foret partu ni manifeſta novò.
Poſthæc Roma diu ſimili ſibi cavit ab aſtu
Pontificum arcanos qværere ſveta ſinûs.
Nec poterat qvisqvam reſerantes æthera claves
Non exploratis ſumere Teſticulis.
Cur igitur noſtrô mos hic jam tempore ceſſat?
Ante probat, qvòd ſe qvilibet eſſe Marem.

Et alius Autor anonymus in Tractatulo qvodam Italico, cui titulus, Hiſtoria di Papa Giovanni VIII. che fù femina, ſtampata nel LVI. *p. m. 5. ſeq.* inter alia ita ſcribit: Accioche non poſſa mai più eſſer fatta qvalche ſimil novella vituperoſa, di haver una femina per Capo, e una ſanta Madre per un Padre, fecer una proviſion tale, che fabricarno à San Giovanni Laterano una ſedia di Pietra viva, chiamata ſtercoraria: perche è in forme d'un Cacotoio, & qvivi facendo ſeder colui, ch'è eletto Papa, avanti chegli permettano l'amminiſtratione, fanno, che l'ultimo Cardinal Diacono (ecco bell' ufficio, che danno à lor Diaconi) gli taſta di ſotto, per chiarirſi & aſſicurarſi ſe egli è maſchio, è come gli hà ben palpati, grida ad alta voce: Teſticulos habet. Qvaſi che laſciva vita, che tengono, e le mandre de' baſtardazzi, che hanno d'in terno,

baſtino à far ſapere, che ſieno maſchi & più libidinoſi, che Satiri. Plura de hac Johanna Papa reperies in Joh. Georg. Lairizens Römiſch. Pabſt-Thron, *Lib. 2. cap. 2. p. m. 295. ſeqq.* Act. Erudit. Lipſ. *Supplem. Tom. 1. Sect. 6. pag. m. 286.* Gottfr. Arnold Kirchen- und Ketzer-Hiſtorie, *Tom. V. Lib. 19. cap. 2. fol. m. 309.* Sim. Majol. *dier. canicul. Tom. 1. Colloq. 3. f. 38.* Illam tamen ſellam, cui Pontifices olim electi inſidere ſolebant, ſtercorariam dictam, non fuiſſe perforatam, ſtatuit Chimentellius, monſtratqve rationem, cur ſit dicta ſtercoraria, ex eo ſcilicet, qvod tum, cùm Pontifices eidem inſiderent, verſiculus ille cantatus eſſet: Suſcitat de pulvere egenum, & de Stercore erigit pauperem. vid. Frideric. Nitzſch. *Ephemerid. Erudit. An. 1667. pag. m. 658.* Secundum Jacob. Mollerum, *de Cornut. & Hermaphrod. cap. 7. pag. m. 200.* conjicere licet, Papam Johannem octavum Hermaphroditum fuiſſe, in qvô aut uterqve ſexus æqve perfectus ac potens fuit, aut fœmineus magis prævalui; qvi pariter occultando hanc qvalitatem primò ad Monachatum, & deinceps per gradus ad ſummum Pontificatum evectus fuit, & poſtea in proceſſione ſacrum partum edidit, cujus hiſtoriam apud Platinam *de Vitis Pontificum, pag. 201. b.* vide. Et certè hoc caſu in eligendo Papa non ſufficeret nuda palpatio, per ſellam perforatam, an membrum virile habeat; ſed ocularis inſpectio neceſſaria foret, annon etiam ſub hoc membro virili, vel ad latus ejus lateat membrum fœmineum, ne Hermaphroditus eligatur ſimilisqve Caſus iterum contingat.

CAP.

CAPUT IX.

De Qvæſtionibus Medico-Legalibus circa Teſticulos occurrentibus, Scilicet De Caſtratorum, Monorchidum, Triorchidum & κρυψόρχιdum potentia generandi & matrimonio, &c.

CUm in Capite antecedente de Caſtratis & Evnuchis actum fuerit, de his autem aliisqve, tam defectu, qvàm abundantia Teſticulorum laborantibus, nonnunqvam in Foro - Medico - Legali variæ ventilari ſoleant Qvæſtiones, peculiari hoc capite qvasdam earundem, cum qvibusdam Qvæſtionibus practicis, proponere voluimus. Sit ergo

QVÆSTIO I.

An illi, qvi aut naturâ, aut arte, aut aliâ vi externâ caſtrati ſeu penitus exſecti ſunt, ita, ut ambobus deſtituantur Teſticulis, cum fœminis coire, Sperma effundere atqve generare valeant, hincqve ad matrimonium ſint admittendi?

§. I.

An Evnuchi coire poſſint. Ad hanc qvæſtionem ut reſpondeamus, ſingula ejusdem membra conſideranda nobis erunt. Qvoad primum ergo, an ſcilicet Evnuchi arrigere, vel coire, ſeu actum venereum exercere poſſint? *affirmatur.* minimè negandum videtur, Evnuchos ſeu Caſtratos, cæteris paribus, Penis erectione, pro ineundâ fœminâ neceſſariâ adhuc gaudere, qvia primò reqviſitis & Organis ad eandem ſufficientibus adhuc inſtructi ſunt; qvæ ſecundum Veteres & qvosdam recentiores ſunt Muſculi Penem erigentes, vel Penis erectores dicti. Qvamvis enim Regnerus de Graaf, *de Organ. Viror. Oper. pag. m. 107. ſeq.* uti jam ſupra adductum, hunc dictis muſculis ab aliis Anatomicis aſſignatum uſum improbet, illosqve non immediatè ad Penis erectionem facere, ſed potiùs ad ejusdem extenſionem & obrigeſcentiam concurrere contendat, nihilominus tamen hos Muſculos mediatè ad hanc actionem, ſcilicet ad erectionem, concurrere poſſe aſſerit, qvatenus ſcilicet iidem coarctando corpora nervoſa circa eorum exortum ſangvinem verſus Penis partem anteriorem propellunt, atqve ſic Corporum nervoſorum diſtentione erectionem adaugent, *vid. ibidem pag. 117.* Cui etiam aſſenſum præbet Chriſtianus Fridericus Garmannus, *de Miracul. mortuor. Lib. 1. Tit. 11.* §. 12. *pag. m. 293.* item Joh. Frid. Ortlob. *Hiſtor. Part. Corp. hum. ſeu Diſſertat. anat. phyſiol. 34.* §. 11. *p. m. 269. ſeq.* Huic tamen Graafii Opinioni contradicit atqve communem hujus paris Muſculorum erectorum Penis functionem contra ipſum aliosqve modernos defendit Philippus Verheyn, *Anatom. Corp. hum. Tract. 2. cap. 22. p. m.* 175 *ſeq.* qvò benevolum Lectorem remitto. vid. etiam Isbrand. Diemerbr. *Anat. Lib.* I. *cap. 23. fol. m.* 125. De materiâ etiam ſuprà cap. 3. de Penis erectione prolixiùs egimus. Deinde in Caſtratis affluit etiam ad

Pe-

Penem ſangvis arterioſus ſeu ſpirituoſus juxta Thom. Bartholin. *Anatom.reform. Lib.* 1. *cap.* 24. *p. m.* 244. ad Penis indurationem & erectionem neceſſarius. Porrò adſunt nervi, per qvos Spiritus animales in membranaceas Penis partes influentes easdem rigidiores tumidioresqve reddunt, vid. Regn. Graaf *l. a. pag.* 114. Cùm proinde omnia ad erectionem Penis neceſſaria Organa & reqviſita in Caſtratis, & qvibus absqve caſtratione natura ſcrotum vacuum reliqvit, reperiantur, hinc ipſis etiam erectio & rigiditas Penis, imò ipſa coeundi potentia, denegari non poterit.

§. 2.

Dicit eqvidem Chriſtianus Fridericus Garmannus *l. a.* ſangvinem qvidem multum ad penis erectionem facere, in eò tamen non eſſe acqvieſcendum, ſed vaporem qvendam titillantem reqviri, hincqve in pueris nullum ſtimulum deprehendi addit. Sicuti autem ratione vaporis ſeminalis Garmanno noſtro in tantum ſubſcribimus, qvod ſcilicet in viris juſtæ atqve ad generationem aptæ ætatis ille Vapor reperiatur, atqve à tali ſemen ad Conceptionem vel potiùs generationem aptum reddatur, ita econtra in tantum ab ejusdem opinione, (ac ſi à ſolô ejusmodi vapore, halitu ſeu ſpiritu prolifico, Penis erectio & detumeſcentia dependeat,) diſcedimus, potius credentes, etiam absqve præcedente titillatione libidinosâ, imò etiam absqve Calculis Veſicæ & renum (qvi juxta eundem Autorem præter naturam tentiginem concitandô Satyricum movent impetum) Penis erectionem ſæpiſſime fieri, cum in puerulis duorum vel trium annorum, qvandoqve etiam in puſionibus vix dum natis, in qvibus nulla Seminis prolifici elaboratio aut appetitus libidinoſus præſumi poteſt, ſæpiſſime, inprimis poſt ſomnum, mentulas rigidas obſervare liceat; unde etiam Julius Cæſar Scaliger, *de Subtilit. Exercit.* 175. §. 2. *pag. m.* 542.

Penis erectio unde?

 di-

dicit: Et pueros infeſtat tentigo, qvibus tamen nullum eſt Semen. Qvodſi proinde puelli absqve venereâ impreſſione qvandoqve Penes rigidos monſtrant, cur non etiam ab Evnuchis ex fœminarum converſatione, aut aliis cauſis, Penis erectio expectanda erit?

§. 3.

Caſtrati coire poſſunt.

Secundò, Caſtratos & Evnuchos coitum celebrare poſſe, multi teſtantur Autores. Inqvit enim Baldaſſar Timæus à Güldenklee, *Lib. 3. Caſ. 45. Reſolut. pag m. 186.* certò ſum perſvaſus, coire homines absqve teſtibus poſſe; Et Julius Cæſar Scaliger, *de Subtilitat. Exercit. 104. §. 8. pag. m. 321.* ſcribit: Evnuchos poſſe etiam, non ſolùm velle, ut ait Terentius, jam compertum eſt, magnô malô puberum apud Turcos, qvi non ſolos, ut olim, Teſtes, ſed Penem qvoqve abſcindunt. Et *Exercit. 175. §. 2. p. 541.* inqvit: Non eſt idem ad Venerem ſemen neceſſarium, ſed ad generationem eorum, qvæ ſemine propagantur: Non enim coire neqveunt Evnuchi. Coëunt certè, nonnulli etiam valide, etiamſi nihil emittant. Et Juvenalis *Satyr. 6.* canit:

Sunt qvas Evnuchi imbelles ac mollia ſemper
Oſcula delectant & deſperatio barbæ,
Et qvod abortivo non eſt opus, illa voluptas
Summa tamen, &c.

In qvorum verborum explicatione ita dicit M. Antonius Ulmus, *Phyſiolog. Barb. hum. Sect. 3. cap. 4. fol. m. 236.* Hæc Satyrici Carmina indicant, ipſos Evnuchos & arrigere & incumbere, ſed non implere mulieres aut gravidare; & mulieres compreſſas ab Evnuchis non cogi ſatagere in medicamentis reperiendis, propter abortum conciliandum & faciendum, ſiqvi-

ſiqvidem Romanæ matronæ, qvotiescunqve ſe concepiſſe intellexerant, vel conjecturâ ductæ id ſuſpicabantur, nullum non adhibebant ingenium ad ejiciendum conceptum & Abortum provocandum. Evnuchos Venere uti, non autem generare poſſe, non ignoravit Martialis, inqviens:

Cur tantùm Evnuchos habeat tua Gellia, qværis
Pannice, vult futui Gellia, non parere.

Nec minus Galenus, *de Uſu part. Lib. 14. cap.* 11. *fol. m. 289.* idem confirmat, humorem, inqviens, à mulieribus in coitu effuſum ſeu effluentem, non modò ad Venerem impellere meatum, ſed, dum prodit, voluptate qvoqve hominem ſeu virum perfundere æqve ac meatum madore conſpergere, vel ex hoc intelliges, nam eô tempore è fœminis effluit, cùm ipſæ qvoqve, dum rebus venereis utuntur, mirum in modum oblectantur, & qvi ſe illis miſcent, cum circa pudenda ſibi effundi perſentiſcunt. Eadem res, pergit Galenus, afferre etiam Spadonibus delectationem videtur, &c. qvamvis alii non propter illum humorem, ſed propter memoriam anteactæ voluptatis illos tantummodò, qvi jam juvenes fuerunt caſtrati, in coitu delectari exiſtiment. vid. Rod. à Caſtr. *de Natur. mulier. Lib. 2. cap. 1. pag. m. 39.* ubi pergit: Sed nihil vetat, duplicem hanc cauſam voluptatis in Spadonibus conjungi, ideò haud ſine ratione amatores eos eſſe mulierum maximos tradidit Comicus Poeta. Scribit etiam Georgius Fridericus Laurentius, *in Aphoriſm. Hippocr. Exercit.* 12. *pag. m.* 156. Evnuchi utuntur coitu freqventi, ideò mulieres antiqvitus, qvæ nolebant imprægnari, alebant domi evnuchos, ut ſcilicet freqventer venere uterentur, neqve proderentur. Et pagina ſeqv. ex Philoſtrato refert, in aulâ Regis Babyloniæ Evnuchum qvendam cum regiâ concubinâ deprehenſum, at-

qve

qve Phavorinum Evnuchum conſularis viri uxorem adulterâſſe. Sic Bagoas Evnuchus in adulteriô & membra in membris habere deprehenſus eſt, juxta Henr. Salmuth. *Not. in Gvidon. Pancirol. Rer. memorabil. Lib. 2. Tit. 2. pag. m. 88.* ubi qvæſtionem tractat: an Evnuchus ſtupri inſimulari poſſit? Et *pag. 89.* idem Autor inqvit: Spadonibus maximè delectantur fœminæ, qvibus volupe eſt veneris illecebris titillari potiùs, qvàm concipere & parere. Huc pertinent etiam, qvæ in Michaelis Bernhardi Valentini, *Novell. Medic. legal. Caſ 6. p. m. 74.* legimus, ſcilicet Titius ſeu Bartholomæus de Sorliſi, Caſtratus, pro obtinendo Matrimonio dicebat, ſe ad exercitium venereum non prorſus inhabilem, ſed ad demonſtrandum (ſi conceſſum eſſet) paratum eſſe, qvòd erectionem penis patiatur, congreſſum adminiſtrare, ſicqve Uxori & ſatisfacere & libidinem ejus exſtingvere valeat. Et ibidem *p. m.* 136. ex Toſtato allegata reperimus; qvòd ſi ſoli teſticuli abſciſſi fuerint, non auferantur deſideria: imò ſint valde magna, in qvibus peccare poſſint, etiamſi non tollant omnes actus; Poſſint etiam, qvi tales ſunt, facere commixtionem ſexuum, ſed non commixtionem Seminum: teſticuli enim adjuvent ad emiſſionem Seminis, extendendo vias ex pondere ſuô, vel aliàs, & ideò caſtrati, qvibus virga manet, fortes tentationes patiantur, qvas non expleant; ſed poſſint deflorare qvamcunqve mulierem, nullam tamen impræguare. Item Calligonum Valentiniani junioris Evnuchum gladiô fuiſſe ultore punitum, meretricis confeſſione convictum, ex Auguſtinô ibidem legimus. Plura de Evnuchorum ſtimulo venereo & potentia coeundi reperies ibid *pag. 86. ſeq.* Martialis Domitiano gratulans refert, ante ipſius tempora Evnuchos mœchos fuiſſe:

Luſus

Luſus erat ſacræ connubia fallere tedæ,
Luſus & immeritò exſecuiſſe viros.
Utraqve tu prohibes, Cæſar, populisqve futuris
Succurris, naſci qvos ſine fraude jubes.
Nec Spado jam, nec Mœchus erit, te Præſide, qvisqvam,
At priùs (ô mores!) & Spado mœchus erat.

Et juxta verba Roſini Lentilii nec genialis libido, nec erectio mentulæ à qvantitate Seminis dependet, cùm & Evnuchi libidinari, feminasqve alacriter inire comperti ſint. vid. ejusdem *Jatromnemat. Part. 2. cap. 34. p. m. 647.* Et *Ephemerid. Academ. Natur. Curioſ. An. I. & II. Obſerv.* 168. *Schol. pag. m. 356.* idem ſcribit: Qvi ſunt Evnuchi nati, vel ante pubertatem tales fiunt, nunqvam in maſculas vires adoleſcunt, nunqvam vocem gravem ebuccinant, barbam alunt, &c. Secus verò res habet cum illis, qvi jam ephebi caſtrantur. His, experientiâ teſte, neqve vox mutatur, neqve barba excidit, neqve aliud qvid effeminati contingit, niſi qvòd generare vel efficaciter coire deſinant. Coëunt tamen, laſcivi ſunt, pruriunt, feminas ineunt; & de Evnuchis non unis, qvod coiverint, res certa eſt. Huc pertinet etiam, qvod refert Bartholomæus Cabrolius, *Obſerv. 3.* ſcilicet accidiſſe Monſpelii Anno 1564. ut ex ſtipatoribus Mommorantii qvidam vim faceret virgini. Mommorantius audito matris clamore, reqve intellectâ, hominem ipso momentô è feneſtrâ ſuſpendi jubet. Cadaver ejus Theatro Anatomico illatum, cum ad genitalia ventum eſſet, ſtupratorem illum Plauti joco inteſtatum, hoc eſt, teſtibus carentem tam exterius, qvam interius invenerunt, &c. v. Regn. de Graaf, *de Organ. Viror. p. m. 6.* De Phavorinô tria fuere maximè mira, & primum qvidem, qvòd Gallus qvum foret, Græcè tamen optimè ſciverit: adeò, ut

gentis illius eloqvio, veluti dolatorio levigatus excomptusqve, præterqve ſapientiâ imbutus celebre, ad poſteros nomen dederit. Deinde, qvum foret Evnuchus, adulterâſſe tamen conſularis viri uxorem creditus ſubiit, eô nomine judicium ab eodem poſtulatus: adeò libidinis etiam erat præfervidæ. Poſtremò Principi Adriano factus offenſior, nihilominus inde nullô affectus incommodo ſupervixit, juxta Lud. Cæl. Rhodigin. *Lection. antiqvar. Lib.* 19. *c.* 12. *f. m.* 742. Cum proinde Caſtrati ſeu teſticulis privati cum fœminis coitum exercere qveant, ideoqve ob non timendam imprægnationem ab orientalibus uxoribus ſæpe intimius admittantur, qvid mirum, qvòd earum viri atqve Magnates contenti non ſint, ut uxoribus ſuis pro famulis Caſtratos eligant, ſed majoris ſecuritatis gratiâ hos Pene penitus mutilare ſoleant, de qvibus jam ſupra egimus. Inqvit enim Julius Cæſar Scaliger *l. a.* Coitus Evnuchorum fuit cauſa, ut Aſianorum immanis barbaria progreſsûs faceret in crudelitate. Exſectos namqve pueros, cum fœminis cuſtodes adhibuiſſent, eosqve adultos poſtea cum illis in adulteriô deprehendiſſent, flagitium illud à qvibusdam commiſſum in illis mortis ſuppliciô ulti ſunt, in aliis totius virilitatis amputatione. Et Georg. Wolffgangus Wedelius, *Patholog. med. Sect.* 3. *cap.* 11. *p. m.* 637. ita dicit: De Caſtratis hodie obſervatum eſt, illos nihilominus coire poſſe, unde hi ipſi non ſunt amplius Evnuchi, i. e. qvi probè cubilia cuſtodiant, ex qvô nomen obtinuere. Unde & hodie apud Turcas non ſufficit æqve Caſtratio per Teſticulorum evulſionem, ſed qvibusdam accedit mentulæ abſciſſio, ut tutiores habeant fœminarum cuſtodes, teſtibus Scriptoribus Rerum Ottomannicarum. Plura de hoc Puncto paulò ſupra vidimus.

§. 4.

§. 4.

Abſolutô nunc primô ſuperioris Qvæſtionis membrô porro qværitur, an tales viri Teſticulis, à qvacunqve causâ, internâ vel externâ, carentes, in Coitu liqvorem, & qvidem prolificum ſeu verum Sperma ejaculari liberosqve generare valeant? Non deſunt, qvi ad totam qvæſtionem affirmativè reſpondent, atqve ratione generationis experientiâ freti pro ſuâ ſententia exempla adducere conantur, qvale eſſe ſolet, qvod ſupra capite ſecundô ex Henric Smet. *Miſcell. Medic. Lib.* 10. *pag. m.* 524. *ſeq.* de Muſicô qvodam Maniacô adduximus. Hic ſcilicet dilaceratô ungvibus ſuis clanculum Scrotô utrumqve teſtem avulſit; nihilominus tamen haud longô poſt tempore à ſcroti disrupti & mentis vitio reſtitutus non ſolùm ipſe, ſed & Conjux ejus, juſtæ ætatis habitiqve bene corporis mulier, candide faſſi ſunt, maritale debitum à virô perſolvi, adeoqve ſemen non minus, qvàm ante morbum ſolebat, ejaculari. Sic Hermium Evnuchum Pythiadem genuiſſe ex Svida refert Henricus Salmuth. *Comment. in Gvid. Panarol. Rer. memorab. Part.* 2. *Tit.* 2. *pag. m.* 89. Thomas Reineſius, *Epiſt.* 41. *ad Neſteros pag. m.* 74. cujusdam meminit, cui Anno 1640. à militibus chordâ ſuſpendebatur Scrotum & relinqvebatur, dum vicini forte fortuna interveniunt; huic uterqve teſticulus cum Scroto abſceſſit, nihilominus tamen ei Conjux integræ famæ die 5. Maji 1647. filium peperit. Juvenem viginti unius annorum, ſine teſtibus natum, matrimonium iniiſſe & filios generaſſe ex Cabroliô refert Bald. Timæus à Güldenklee *Lib.* 3. *Caſ.* 45. *Reſolut. p. m.* 185. qvod exemplum etiam Georgius Frid. Laurentius, *l. a. pag.* 158. ipſiſſimis Cabrolii verbis recenſet: Bellicadri, inqviens, oblatus mihi viginti duos annos natus adoleſcens, qvem, qvia parentes inteſtabilem naturâ deprehenderent, matrimonione an Eccleſiaſtico ſtatui addicerent,

Caſtrati an liqvorem emittant.

Ddd 2 du-

dubitabant. Adhibitus ego in conſilium, autor ei fui, in leges ut maritas deſcenderet, dictum, factum, poſtverſa proſa nixisqve omnibus faventibus. Vivit etiam num jamqve complures genuit filios, teſtaturos mihi, ſine teſtibus ſe genitos. Idem Laurentius, *pag. ſeq.* aliud exemplum adducit de qvodam nobili, cui cum uterqve teſticulus Catapultâ evulſus fuiſſet, nihilominus ex pudicâ uxore filium ſuſcepit. Alii tamen Autores cum diſcrimine de hac re loqvuntur, ſcribit etiam Franciſcus Zypæus, *Fundam. Medic. cap. 3. Art. 6. §. 10. pag. m. 80.* poſſe Caſtratos pro unô aliove congreſſu in veſiculis ſeminalibus habere ſemen, imò mulierem impprægnare, ut qvandoqve de bovibus narratur, qvod vaccam imprægnaverint, &c. Et juxta Joh. Bohn. *Circul. Anat. phyſiol. Progymn. I. pag. m. 9.* ſine teſtibus eqvidem eqvos & tauros aliqvando generâſſe, admitti poteſt, illos videlicet, qvorum Veſiculæ ſeminales tantum forſan adhuc genituræ proliferæ, à teſtibus olim elaboratæ, aſſervârunt, qvantum unico fœtui producendo ſufficiebat. Item Ludovicus Bellefontaine, *dans la Medecine dogmatiqve. Exercit. 7. pag. m. 36.* inqvit: Pluſieurs croient, qve les châtrez peuvent avoir aſſez de Semence de reſerve dans leurs veſicules ſeminaires pour un ou deux congrez & pour pouvoir engroſſer une femme; car il eſt conſtant, qve la qvantite dela ſemence n'eſt pas tant reqviſe, qve la ſpirituoſité, puisqve la generation ne ſe fait qve par la fecondité des ceufs dans l'ovaire même: Mais cela doit s'entendre de ceux, qvi ont été châtrez depuis qve leur ſemence étoit devenuë prolifiqve, & non pas de ceux, qvi l'ont été de jeuneſſe. Canem, cui teſtes fuerant abſciſſi, filios generaſſe, experientiâ ſibi compertum eſſe, teſtatur Thomas Cornelius Conſentinus, *Progymnaſm. phyſ. 5. p. m. 178.*

§. 5.

§. 5.

Ad qvæ tamen pauciſſimis reſpondeo, qvod, qvamvis ob hactenus adductas rationes atqve autoritates Caſtratis coeundi potentiam concedamus, minimè tamen ab hac ad generandi potentiam valeat conſeqventia, præprimis in illis, qvi vel ex ſectione, vel evulſione, vel qvocunqve modô ambobus teſticulis, tanqvam prolifici ſeminis officinâ, privati ſunt, de qvibus propriè hoc locô agimus. Hinc illos, qvi ſine teſticulis generâſſe dicuntur, vel ſuſpectæ fidei uxores aluiſſe, vel teſticulos in abdomine latentes habuiſſe, vel non legitimè caſtratos, vel ipſas Obſervationes fictas fuiſſe credimus. Suſpectæ mulieris exemplum reperimus apud Paulum Zacchiam, *Qvæſt. med. legal. Lib. 9. Tit. 3. Qv. 6. §. 10. fol. 782.* de Canoniſtâ qvodam Navarrâ (qvi qvendam virum, qvi non modò teſtibus carebat, ſed membrum habebat minimum, filios generare potuiſſe pronunciavit,) ita ſcribentem: Paſſus eſt bonus iſte Canoniſta, ſe decipi à muliere, cum omninò credendum eſſet, mulierem illam filios ex aliô virô per fornicationem vel adulterium ſuſcepiſſe. Imponebat enim perfida marito, harum rerum omninò inexperto & ignaro, & credenti, filios etiam virô teſtibus carente generari poſſe; qvod ridiculum certò eſt, nam maritus, cùm teſtibus careret, ſemen generare non poterat, nec absqve ſemine filios. Qvod pariter de Thomæ Reineſii modò allegatô exemplô judicandum eſt. Ratione ex Cabroliô allegati exempli de adoleſcente, qvi ſine teſtibus plures liberos generâſſe dicitur, non eſt dubium, ſi ipſe parens fuit, Teſticulos eum intus latentes habuiſſe; qvod etiam de hoc exemplô judicat Gothofredus Mœbius, *Phyſiolog. cap. 19. pag. m. 465.* qvale exemplum jam ſupra ex Isbrand. Diemerbr. *Anat. Lib. I. cap. 22. fol. m. 121.* de Batavô qvodam, nullos eqvidem in Scroto Teſtes habente, multos tamen li-

Caſtrati non generant.

 beros

beros generante, adduximus. Præterea de Caſtratis, qvi generâſſe dicuntur, adhuc qvæſtio eſt, annon poſt utriusqve teſticuli è ſcrotô extractionem tertium adhuc vel etiam qvartum teſticulum in ingvine aut abdomine latentem habuerunt, ut non modò laſcivire, ſed etiam congreſſum fœcundum exercere potuerunt; ſiqvidem Lucas Schrœckius Canem vidit libidinoſum admodum, licet duobus orbatum teſticulis, cui tamen tertius inſuper in ingvine latebat, contrectatione facilè obſervandus. vid. Johann. Helwig. *Obſervat. 131. Schol. p.m. 362.*

§. 6.

An in teſtibus ſemen generetur,

Qvamvis etiam inter Medicos, non Veteribus, ſed recentioribus annumerandos, ſatis diſputatum fuerit: An in teſtibus virilibus ſemen elaboretur, nec ne? horumqve nonnulli, non incelebres, negativam defenderint, qvos inter etiam Georgius Francus illis olim parum in γονοποιήσει tribuit, ipſosqve potiùs emulgendô, qvàm plenè elaborandô inſervire ſtatuit; Ab aliis tamen recentioribus teſticulos ſpermatis officinam primariam eſſe, multis rationibus probatur. Imò ipſe etiam allegatus Francus poſtea mentem mutavit, uti ipſe in Paul. Zacch. *l. a.* fatetur. Plura vid. ſupra Cap. II. Hinc pleriqve Medici Teſticulos ad generationem neceſſarios judicant, uti Leonhardus Bauſchius, *de Hæmatit. p. m. 66.* inqvit: Qvibus ambo teſticuli evulſi, iis virilitas tollitur & vis generandi perit. Et Ambroſius Paræus, *Lib. 23. cap. 37. fol. m. 524.* ſcribit: Qvibus ſunt exſecti teſtes, vel etiam vi compreſſi, aut contuſi, gignere neqveunt, qvia vel teſtium irradiatione carent, vel obductô callô intercipitur materiæ ſeminali via. Et ſecundum Judicium Lealis Lealis, *Exercit. Epiſtol. de Partib. Semen conficient. p. m. 46.* illa ſeminis pars, qvam teſtes ſubminiſtrant, compendium continet hominis, architectonicam

cam nempe virtutem primò, cui confingendi animal natura munus commiſit, ſub nomine germinis nunc vulgò auditam. Exinde videmus, ad generationem utiqve neceſſarios eſſe teſticulos, ſiqvidem Paulus Ammannus ad Qvæſtionem, anne Evnuchi ad generationem apti? Reſpondet: Qvæſtio hæc videtur ſupervacanea, nam ratione impotentiæ Idolis comparantur à Syracide, *cap. 30. v. 20.* virginem ſolis ſuſpiriis amplectentes. Et Thomas Cornelius Conſentinus, *l. a.* dicit: Non deſint, qvi narrant de mulieribus, qvæ ex concubitu cum Caſtratis viris aliqvando conceperint, qvod tamen non minus difficile ſcitu, qvam factu reor, qvippe non licet exſectis concumbere, niſi cum impudicis mulieribus, à qvibus vix unqvam extorſeris veritatem, præterqvam, qvod & ipſæ etiam præſumptâ opinione falluntur. Et de ſuprà adductis exemplis inqvit Roſinus Lentilius, *Ephemerid. Nat. Cur. An. I. & II. Obſervat. 168. p. m 357.* dicat Smetius, affirmet Cabrolius, afferat Fontanus, prædicet Hoffmannus, aliqvos generâſſe inteſtatos: facimus cum Lindenio, qvi ita: Horum virorum autoritati ſicuti fidem ego derogare nec poſſum, nec volo, ſic neqve credere. Item Domini JCti confeſſionem, ſi carens genitalibus fateatur, ſe adulterium commiſiſſe, irritam eſſe dicant, qvia eſt contra naturam, v. Joh. Leonhard. Bauſch. *Proem. Hæmatolog. p. m. 67.* Et qvamvis Eqvi, ac tauri, imprimis canes, exſectis Teſticulis, ſtatim generâſſe referantur, de veritate tamen aut eſt dubitandum, aut ejusmodi generantia animalia non ritè fuêre caſtrata, ita, ut alter teſticulus ad ſuperiora fuerit retruſus vel adactus; aut in ejusmodi caſu, dubiè tamen adhuc, eſſet concedendum, qvòd in iis ſubjectis, qvæ annos pubertatis jamtum ingreſſa caſu aut infortuniô qvodam, vel etiam Caſtratione utrôqve teſticulô orbarentur, aliqvid ſeminis prolifici, jam antea à teſticulis ela-

elaborati atqve ad veſiculas ſeminales depoſiti, (qvantum ſcilicet pro unicô congreſſu prolificô, proximè poſt Caſtrationem exercendo ſufficiat) in iisdem reſtare & conſervari poſſit. Talem autem Veſicularum penum in annos ſufficere poſſe, pro liberorum generatione, nullus Autorum affirmabit. Id quod etiam in aliis ſubjectis humanis, qvæ in infantiâ aut ante pubertatis annos caſtrantur, uti in Italiâ fieri ſolet, minimè erit expectandum.

§. 7.

Caſtrati liqvorem emittunt.

Qvin autem Caſtrati in coitu infœcundô liqvorem qvendam vel Spermati qvid analogum, à Veſiculis ſeminalibus vel glandulis Proſtatis ſuppeditatum effundant, dubitandum non eſt; Et qvamvis Henricus Smetius, *Miſcell. med. Lib. 8. p. m. 425.* huic ſententiæ contradicere videatur, ad qvendam Theologiæ Doctorem, Viros caſtratos aut externis teſtibus privatos, ſemen nihilominus, qvanqvam inutile, habere, ſtatuentem, ita ſctibens: Caſtrati & Evnuchi nullum omninò ſemen excernunt: Omnia enim vaſa ſeminalia tam ſemen deferentia, qvàm idem illud ejaculantia, unà cum teſtibus exciſa aut conciſa ſunt, ſi modò ritè ſint caſtrati, ideòqve nihil prorſus ſeminis nec colligere, nec ejicere qveunt. Alii tamen Autores ejusmodi liqvorem ſeu Semen infœcundum Caſtratis concedunt. Inqvit enim Stephanus Blancardus, *Inſtit. med. cap. 10. Oper. medic. Tom. 1. p. m. 219*: Præter Semen ſale volatili conſtans alius adhuc liqvor promanat ex proſtatis, qvæ eo loci, ubi veſicularum ſeminalium exitus eſt, variis oſculis liqvorem exſtillant: iſte qvoqve liqvor eodem modô ſecernitur, uti de cœteris glandulis notum. Is porrò liquor à ſeminali circa odorem, conſiſtentiam ac colorem parum differt, & ſemini vehiculum eſſe ſolummodò videtur, imò & partibus genitalibus titillationem dat; nam ſortè eidem rei inſervit

vit

vit, ac fluor albus in fœminis, nempe ut genitalia titillationem ſentiant, &c. Unde qvæſo Pollutiones nocturnæ apud Evnuchos orirentur, niſi à tali liqvore? Scribit etiam Thomas Bartholinus, *Anat. reform. Lib. 1. cap. 23. p. m. 235.* Emittunt eqvidem caſtrati ſemini ſimilem humiditatem & ad Venerem incitantur, ut de Evnuchis notum, qvos pollutiones nocturnas pati ſcimus, ſed ſpe prolis fruſtrantur. Sic Ambroſius Paræus, *Lib. 23. cap. 37. fol. m. 524.* inqvit: Qvibus exſecti ſunt Teſtes, haud eqvidem Semen, ſed viſcidum tantum qvendam humorem emittunt (cum voluptatis tamen aliqvo ſenſu) qvi proſtatis glandulis continetur. Johanni Riolano, *Comment. in Lib. Fernel. de Homin. procreat. cap. 3. pag. 234.* dubium non eſt, Evnuchos ſeminiformem qvendam liqvorem emittere, ſed infœcundum; & *Anthropograph. Lib. 2. cap. 29. pag. 277.* poſt demonſtrata hujus liqvoris receptacula, concludit: qvapropter etſi teſtes exſecti fuerint, humorem tamen ſeminalem infœcundum, qvi partes genitales titillet, in veſiculis & proſtatis generari poſſe, non dubito. De Evnuchorum ſemine ita ſcribit Georgius Entius, *Oper. p. m. 416.* Teſtes potiſſimum ſpermati dephlegmando exaltandoqve inſerviunt, ideoqve Evnuchi molles ſunt & enerves, qvia eorum Semen copioſô nimis ſerô dilutum minusqve coctum eſt; & Michael Ettmüllerus, *Oper. medic. Vol. 1. fol. m. 15. §. 223.* dicit: Genituræ chyloſæ ſeu lacteæ in coitu conjungitur pro facilitandô motu, inſtar vehiculi, lympha glandularum proſtatarum, ad Collum Veſicæ ſitarum, qvæ unà effuſa facilitat ejectionem genituræ inſigniter. Talis lympha etiam adhuc in Evnuchis gignitur & ab ipſis voluptuoſè, licet infructuoſè, coëundo effunditur. vid. etiam Andr. Buxbaum. *Catecheſ. medic. Part.* I. *Qv. 166.* Secundum Ludovic. Bellefontaine, *Medecine dogmat. Part. phyſiolog. pag. m. 36.* Les

Eee Ev-

Evnuqves n'ont point de Semence, ils ont pourtant qvelqve chatouillement, mais il leur vient d'une certaine humeur tiede, la qvelle des glandes proſtates diſtille par pluſieurs pores au dedans de l' uretre. De hoc Proſtatarum liqvore loqvitur etiam Johannes Caſparus Weſtphalus, qvòd non ſit ſemen aliqvod, ſed certus liqvor ſeroſus & unctuoſus, in proſtatis glanduloſis elaboratus, qvi tempore coitûs per copioſos ductûs in Urethram ſimul exprimitur & evacuatur, ubi genituram involvit, ipſiqve pro vehiculô inſervit, ut hæc meliùs & promptiùs per penem ejaculari poſſit. Idem ille liqvor eſt, qvi adhuc in caſtratis generatur, unde & hi coire & aliqvalem voluptatem percipere poſſunt, vid. Mich. Bernh. Valentin. *Novell. med. legal. Caſ. 4. pag. m. 56. & 59.* ibidem *Caſ. 6. pag.* 134. ſtatuit Facultas Theologia Regiomontana, qvòd illi, qvibus teſticuli tantùm reſecti ſunt, vaſis ſeminariis illæſis, non tantùm ſemen, utut infœcundum habeant, ſed & erectam virgam & coitum cum mulieribus celebrare poſſint; imò ſalaciores ſint & in Venerem propenſiores non caſtratis. Et Lucas Scrœckius, *Schol. in Joh. Helwig. Obſerv.* 131. *p. m.* 362. inqvit: Spe prolis Evnuchi qvidem fruſtrantur, aſt ſemini ſimilem humiditatem emittunt atqve ad Venerem incitantur. Item, licet ob teſtes ablatos nullus ſeminalis humor excerni poſſe videatur, contrarium tamen inde apparet, qvòd ille non à ſolis iſtis ſuppeditetur, ſed etiam à Veſiculis ſeminariis proſtatisqve diverſus à teſticulari influat; qvæ ſanè partes in Caſtratione non auferuntur, adeoqve in actu venereô ſemen ſuum effundere poſſunt. Sacerdotem qvendam exſectum coiiſſe, ac genitalem Urinam profudiſſe, inqvit L. Cælius Rhodig. *Lect. antiqv. Lib. 4. cap. 7. fol. m. 124.* Item Maniacus, cujus ſupra ex Henr. Smet. *Miſcell. Med. Lib.* 10. *p. 524. ſeq.* meminimus, poſt utriusqve teſticuli extractionem demum

ſanæ

ſanæ menti reſtitutus, uxori maritale debitum cum Seminis profuſione ſolviſſe ſcribitur; qvod ſemen absqve dubiô non prolificum fuit, cùm dictus Autor nullius generationis mentionem faciat.

§. 8.

Deniqve qvoad tertium ſeu ultimum ſuperioris Qvæſtionis membrum attinet, an ſcilicet Caſtratis, Evnuchis, Spadonibus & totô patrimoniô privatis matrimonium contrahere liceat? reſpondemus: Qvod, qvamvis varia hinc inde, imprimis in Tractatu de Conjugis Evnuchi argumenta pro ſententia affirmativa reperiantur, imò ipſum Conſiſtorium Lipſienſe Caſtrati cujusdam inita Sponſalia jure reſcindere, multò minùs Copulationi Sacerdotali obicem ponere non potuerint vel noluerint, vid. Mich. Bernh. Valentin. *Novell. medic. legal. Caſ. 6. p. 77.* nihilominus tamen, cum poſt gloriam divinam ultimus matrimonii ſcopus ſit procreatio Sobolis; Spadones verò & Evnuchi, uti hactenus probatum, ſemen prolificum atqve generationi aptum minimè habeant, non immeritò hactenus à matrimoniô repulſi ſunt. Inqvit enim Paulus Zacchias, *Qvæſt. med. legal. Lib. 3. Tit. 1. Qv. 5. §. 29. fol. m. 275.* actum Coitûs ad ulteriorem finem tendere, nempe ad ſeminis emiſſionem, cum ſpe qvoqve futuræ generationis; jam patet in Spadonibus, Caſtratis & iis, qvi coëuntes ſemen non emittunt, actum illum ſuô fine fruſtrari, & ſic non poterunt fortè tales validè matrimonium contrahere: Simile enim eſt de Evnuchis, qui arrigere poſſunt & Uteri clauſtra penetrare, imò & materiam quandam effundere, qui tamen matrimonium contrahere non poſſunt, quia materia illa non eſt verum ſemen; ut autem matrimonium validum conſiſtat, requiritur, ut vir verum ſemen effundat. Item, Evnuchi, qui aquoſam quandam humiditatem in coitu emittunt, matrimonium contra-

Caſtratis an matrimonium concedendum?

trahere non poſſunt; imò contractum ex hoc dirimi poteſt. Et *Lib. 9. Tit. 3. Qv. 2. §. 14. ſeqq. fol. 765.* ſcribit idem: Evnuchis ob abſentiam teſtium, impedimentum patens, matrimonium contrahere non permittitur, & ſi contrahunt, invalidè contrahunt, quia ad matrimonii validitatem non ſufficit copula carnalis, ſed reqviritur ſeminis emiſſio; aliàs enim Evnuchi quoque arrigentes & Venerem exercentes validè contraherent, quod nullô modô verum eſt. Item, coëuntes & non ſeminantes non poſſunt dici matrimonium conſummare, videnturque absque dubiô habere impedimentum ſufficiens, cujus causâ matrimonium dirimi debeat, &c. Inter cauſas diſſolutionem Sponſalium inducentes, à Dominis JCtis refertur etiam Impotentia ex privatione & mutilatione membrorum genitalium, vel ex vitiô naturali, vel factô hominis provenìente, quod in Evnuchis, Caſtratis & Spadonibus accidit, juxta Joh. Georg. Nicolai, *Tract. de Repud. & Divort. cap. 2. §. 101. p. m. 77.* qui paginâ ſequenti ita pergit: Quodſi alteruter contrahentium ante contracta ſponſalia ejusmodi morbô & vitiô incurabili laboraret, & altera pars illud ignoraverit, aut poſt promiſſionem conjugalem morbus Sonticus perpetuus ſupervenerit, & exinde ſponſus vel ſponſa ad expedienda munia conjugalia vel coëundum prorſus inhabilis reddatur, & de hôc impedimentô ex confeſſione propriâ partis, vel judiciô peritorum Medicorum aliôve modô certò conſtet, vel impotentia ex ſignis viſibilibus aut corporis aſpectu ſtatim appareat, aut etiam ſaltem dubia adhuc exiſtat in virô coëundi & generandi potentia, tum perſona ſana ad conſummandum matrimonium cum minùs ſanâ & inhabili compelli nequeat, ſed ad ipſius inſtantiam repudium omninò ſit concedendum; id quod etiam allegatus Nicolai aliorum JCtorum autoritate confirmat. Porrò *§. 102. pag. 79.* iterum repetit: in mate-

riâ

riâ impotentiæ & ſponſalibus à frigidis & veris Evnuchis celebratis Sponſaliorum diſſolutionem eſſe decernendam. Imò §. 104. ita pergit: Quoad verum Evnuchum ſeu Caſtratum & Spadonem (cui vel Coles deficit, vel virilitas prorſus eſt demeſſa, aut ſaltem penis aut teſticuli adempti, vel adeò attriti & confracti, ut nulla & copulæ & generandæ ſobolis ſpes ſuperſit,) adhuc firma ſtat regula, ſponſalia cum iſtô contracta planè irrita eſſe, adeoque mulierem, quæ fidem dedit, matrimonium conſummare non teneri. Et hoc usque adeò verum eſt, ut non tantum iſto Caſu, etſi mulier defectûs hujus bene conſcia jure ſuô cedere velit & nuptias cum Evnuchô vel perſonâ notoriè impotente conſummare, ac conjugiô pro velamentô turpitudinis uti cupiat, nihilominus diſſolutio inſtituenda & utrique parti nefariis iſtis nuptiis interdicendum ſit, &c. Item Jacobus Mollerus, *de Hermaphrodit. cap. 6. p. m. 174. ſeq.* dicit: Ad obtinendum finem matrimonii primarium, videlicet Sobolis procreationem crimenque libidinis vitandum, ſedulò videndum eſt, ut is, qui matrimonium inire velit, perſonam generationi aptam ſibi deligat & copulet, unde cum Spadonibus & evnuchis matrimonium non eſt contrahendum; licet enim quidam eorum, qui caſtrati ſunt, congredi cum uxore poſſint, coitus tamen ille eſt inanis, nullamque ſpem Sobolis habet, ſed libidinem ſaltem extinguit, & pruritum in fœminâ potiùs accendit. Et Conradus Aslacus, *Phyſic. Moſaic. Chriſtian. Cap. 2. p. m.* 411. ad Quæſtionem: An, ſi quis poſt ſponſalia reperiatur Evnuchus aut Spado, propterea irrita fuerint ſponſalia? ita reſpondet: Evnuchorum & Spadorum plura ſunt genera. Alii enim arte, alii medicamentis, alii veneficio facti ſunt tales. Primum genus Spadonum, quibus generationis organa, vel penitus, vel quoad finem conjugii reſecta ſunt, ad matrimoni-

um minimè admitti debent. Secus ſe habet cum iis, qvi vel medicamentis, vel veneficio Spadones facti ſunt. Illi enim tractu temporis corrigi poſſunt. Nam, qui Impotentiam aliquam, vel ex rigiditate, vel vitio qvopiam contraxerunt, ii medicorum operâ corrigi poſſunt. Similiter & iis, qui faſcino (arte magica) evirati ſunt, divinâ ope ſuccurri poteſt. Ideoque hi nuptiis ſimpliciter arcendi non ſunt, ſed priùs omnia media aliquandiu inqvirenda & adhibenda erunt. Sic Pontifex Sixtus V. Anno 1587. Bullam & declarationem Evnuchorum matrimonium penitus annullantem, propriò motu edidit. Anno 1669. ad requiſitionem Conſiſtorii, Medici cum Chirurgis, ruſticum qvendam inſpicientem obſervârunt, quod ipſi in Juventute propter herniam à Circumforaneô etiam teſticuli fuerunt exſecti, & ob id ad matrimonium inhabilis fuit declaratus. v. Paul. Ammann. *Medicin. Critic. Diſc. 63. p. m.* 390. Idem Ammannus etiam, *Irenic. p. m. 146.* inqvit: Caſtrati, Spadones & Evnuchi, qui ſine patrimoniô vivunt, licet quodammodo erigant, perfectum tamen ſemen non elaborant, hinc meritò â matrimonii Orgiis arceantur, non obſtante, quid cum Bartholomæô Sorliſi Anno 1666. contigerit. Huic ſcilicet caſtrato in Aulâ Saxonicâ uxorem ducere indulgebatur. De qvô Caſu non modò allegatus Johannes Georgius Nicolai *l. c.* agit, ſed tota etiam Relatio Tractatu, nomine Delphini Conjugium Evnuchi, Halæ 1685. in Qvarto prodiit. Et Michael Bernhardus Valentini eundem Caſum Novellis ſuis Medico-legalibus, *Caſ. 6. de Conjugio Evnuchi à pag. 62. usqve ad pag. 212.* inſeruit, ubi rationes pro & contra Matrimonium Evnuchorum cum diverſarum Facultatum Theologicarum & Conſiſtoriorum Reſponſis Lector benevolus reperire poterit. Alius etiam Autor C. d'Ollincam dans le Traité des Evnuqves ad Qvæſtionem, an Evnucho licitum

citum ſit matrimonium contrahere? negativè reſpondet, atqve argumenta pro hâc ſententiâ imprimis deſumit à fine matrimonii primariô, qui eſt procreatio ſobolis, cui Evnuchus nunquam ſatisfacere valeat. Præterea multa graviſſima incommoda recenſet, quæ Evnuchorum matrimonia neceſſariò afferunt, adeoque ſi contigerit, tale matrimonium fuiſſe contractum, illud pro nullô ac invalidô eſſe declarandum ſtatuit. Deniqve etiam demonſtrat, nec leges civiles, nec Religionem Romano-catholicam, nec Religionem Lutheranam, nec Reformatam pati, ut Evnuchis matrimonium concedatur; atqve dehinc omnes Objectiones diluit, qvæ pro defendendis vel excuſandis Evnuchorum matrimoniis adduci ſolent. *vid. Act. Erudit. Lipſ. An. 1708. pag. m. 310.* Tale exemplum impediti matrimonii reperimus dans le Journal des Sçavans ſeu Ephemerid. Erudit. Fr. Nitſch. *Ann. 1665. pag m. 66. ſeq.* Scilicet Dionyſius Benotus Matrimonium conſenſu tam parentum ſuorum, qvàm virginis inire volens contraxit idem præſentibus Notariis. Qvò verò matrimonium redderetur conſummatum, præconia ſponſalitia declamari publicè à Parochô petiit, à qvô tamen, propter rumorem publicum, quo Dionyſius Benotus habebatur Evnuchus, repulſam tulit. Qvâ acceptâ, diem dixit Parocho impetraturus, qvò matrimonio ſuo contrahendo ſacra facere cogeretur. Benotus autem, cùm coram Judice omninò diffiteri non poſſet Impotentiam ſuam, cum actione ſuâ rejectus eſt à Foro. Evnuchus appellando interceſſit & Virgo interceſſione ſuâ Celebrationem Conjugii petendo. Dixit uterqve matrimonium ſecundum Canones cum impotenti non haberi nullum, ſi perſona cum impotenti contrahens rei non ſit ignara: Contrahens nimirum ſcienter cum impotenti ad copulam ab eâ non ſeparatur, qvod *Cap. 4. Decret. Lib. 4. Tit. 15.* expreſſum eſt. Item

Ro-

Romana Eccleſia conſvevit in conſimilibus judicare, ut qvas tanqvam uxores habere non poſſunt, habeant, ut ſorores. Qvod verò matrimonium cum impotente interdum pronunciatum fuerit nullum, non eam ob rem contigiſſe, qvod fuerit impotens, ſed qvia potentem ſe profeſſus, aliter tamen fuerit inventus: atqve adeò tunc errorem fuiſſe in perſonâ, qvi impedit Matrimonium. Nihilominus tamen, contra Advocati Concluſiones contraqve omnem Cauſidicorum ſpem, nullô Interventionis Virginis habitô reſpectu, ſententia confirmata eſt & pronunciatum: Evnuchum non poſſe contrahere matrimonium. De Matrimonio Evnuchorum ita ſcribit Philippus Jacobus Vintherus, *Diſput. inaugur.* περὶ τῶν ἀπεάκτων μοείων, *cap. 7. pag. 19. ſeq.* Qvandoqvidem non alio fine naturam, & partes genitales dediſſe mortalibus, & impetum, amorem ſcilicet, indubium eſt, niſi ut genus humanum conſervetur, gravius, qvam ipſi Spadones & Evnuchi, mulieres peccant, qvæ iſtis nubunt; nec enim, ut naturæ, qvod ipſa potentiſſimo inſtinctu juſſit, morem gerant, Evnuchis ſeſe proſtituunt, ſed ut pudendo & inexplicabili ſcelere tantum laſciviæ indulgeant, irritumqve reddant naturæ conſilium.

§. 9.

Qvodſi verò poſt contractum Matrimonium aliqvis Evnuchus factus ſit copulam imperfectam, cum miſſione non veri ſeminis exercere non prohibetur; Qvia, licet tales matrimonium contrahere neqveant, contracto tamen uti eis licet, qvatenus id fieri poteſt, juxta Judicium Facultatis Theologicæ Haſſo-Gieſſenæ. vid. Mich. Bernh. Valentin. *Novell. Med. legal. Caſ. 6. p. 81. ſeq.*

Monorchides. Hactenus de verè caſtratis, ſeu iis, qvi utroqve orbati ſunt teſticulo, deqve eorum Impotentiâ & matrimoniô locuti ſumus,

ſumus, nunc etiam ad Monorchides, ſeu qvi unô tantum armati ſunt teſticulô, progredimur, qvippe qvi qvandoqve æqve duram ſortem apud puellas experiuntur. Sive enim natura, ſive Caſtratoris manus eosdem alterô privaverit teſticulô, id ubi juvenculæ, qvas ejusmodi Monorchides in Sponſas ambire conantur, reſciverint, vix in eorundem matrimonium conſentient, perſvaſæ nimirum, tales monorchides aut planè nullos, aût paucos tantum generare liberos, atqve debitum matrimoniale non æqvè, ac alii, ſolvere poſſe, hinc ſæpius miſeri pulſam ferunt. Unde hoc loco occurrit

Qvæstio II.

An Monorchides vel naturâ tales, vel qvibus alter teſticulus exſectus aut aliô infortuniô ablatus eſt, ad generandum æqve habiles ac alii, duobus aut tribus, vel pluribus Teſticulis dotati; vel annon potiùs ſteriles atqve ad matrimonium inepti ſint?

§. 1.

Circa reſponſionem ratione potentiæ ad negativam aliqvatenus inclinat Johannes Scultetus, *Armament. Chirurgic. Part. 2. Obſerv. 64. p. m. 9.* his verbis: Qvamvis multi poſt alterius teſticuli exciſionem aliqvot procreârint liberos, non pauci tamen antea fœcundi, licet in unô ſaltem latere exciſi fuerint, ſteriles facti ſunt. Et ſecundum Wilhelm. ten Rhyne, *de Promontor. bon. ſpei ſeu de Hottentott. cap. 22. p. m. 64.* Incolæ hujus Promontorii, Hottentottorum nomine venientes, omnes, qvotqvot naſcuntur, maſculos alter-

An Monorchides generare poſſint?

negant alii.

alterutrô teſticulo ſtatim à nativitate caſtrant, & qvidem ideò, ne infrugifera terra plures, qvàm alere poſſit, Incolas recipiat.

§. 2.

Alii affirmant. Attamen allegata Sculteti verba juxta Pauli Ammann. *Prax. Vulner. letbal. Decad. II. Hiſtor. 6. Cribrat. pag. m. 184.* citra fundamentum ſcripta eſſe, aliorum Autoritas atqve exempla docent. Inqvit enim Fortunatus Fidelis, *de Relat. medic. Lib. 3. Sect. 2. cap. 2. p. m. 355. ſeq.* Qvodſi alter tantum Teſticulus deficiat, defuerit qvidem ad fœcunditatem aliqvid, (nam &, qvi alterô oculô captus eſt, minùs integrè cernit,) verùm qvicunqve ille eſt, generare nihilominus poteſt. Et reverà omnem ſangvinis vim, qvi ad utrumqve teſtem deſcendere à totô aſſveverat, tunc ad alterum, qvem unum reliqvum habet, devenire, aut ſaltem maximam ejus partem, veriſimile eſt. Qvibus verbis eqvidem Fortunatus Fidelis aliqvalem potentiam admittere videtur, cùm duo oculi plus videant unô. Hoc ſimili etiam contra Lentilii judicium, de virilitate communicatum, uſus eſt Medicus qvidam in Roſin. Lentil. *Jatromn. Part. 2. cap. 34. pag. m. 653.* Cui tamen *pag. 655.* Lentilius optimè reſpondet, qvod de unô, inqviens, oculorum læsô attuliſti, tantum abeſt, ut te defendat, ut ſuccumbere potiùs faciat. An igitur, qvi monoculus eſt, minùs videt, qvàm qvi ambobus oculis dotatus? an magis ambabus auribus auditur, qvàm unâ? vide, qvorſum declines! Annon, qvi acutiùs videre volunt, alterum oculum claudunt? Potiùs itaqve contra te ita concludo: Qvemadmodum Deus generi humano, imò plerorumqve animantium ſapientiſſimè proſpexit, iis duplicia organa ſenſuum iſtorum, qvorum eſt ad ſui generis conſervationem ſumma neceſſitas, largiendo, ut unò deficiente, alterum defectum ſuppleat; ita multiplicationi

tioni ſpeciei binos qvoqve teſticulos ob eandem rationem ap-pendere dignatus eſt. Et Johannes Caſparus Weſtphalus, monorchides, inqvit, per ſe & ſuâ naturâ ad Matrimonium & Generationem inepti non ſunt, qvoniam defectu unius teſticuli materia ſpermatica & ſpiritus animales per arteriam ſpermaticam & nervos eò copioſiùs ad alterum teſticulum deferuntur. vid. Mich. Bernh. Valentin. *Novell. medic. legal. Caſ. 4. pag. m. 53.* De monorchidibus ita ſcribit Roſinus Lentilius, *M. N. C. Dec. III. Ann. 3. App. p. 83.* Sin ad Ovum muliebre fœcundandum non reqviritur, niſi Seminis virilis aura tenuis & ſpirituale fermentum, qvidni tunc Monorchides æqve ſint ad Venerem prompti? Et *Jatromnem. Part. 2. cap. 34. pag. 654.* inqvit: Nusqvam in Medicinâ forenſi, nec in Zacchiæ Qvæſtionibus, nec in Ammanni Medicinâ criticâ, nec in Fortunati Fidelis Relationibus, nec in Ammanni Irenicô, nec in Valentini Pandectis unqvam qvenqvam propterea in forô impotentiâ accuſatum vel condemnatum reperies. Neqve vel Sennertus, vel Ettmüllerus, vel alii fortaſſe Practici, inter cauſas vel erectionis Membri læſæ, vel defectus Seminis recenſitum videbis unius Didymi defectum. Et *pag.* 646. dictus Autor eqvidem largitur, ob alterius Teſtis exciſionem pauciorem ſeminis qvantitatem generari poſſe, nondum tamen impotentiam ad maritalem congreſſum hinc ortum trahere conſeqvi. Domini etiam Jurisconſulti Monorchidem ſeu eum, qvi cum unicô teſticulô natus eſt, aut alterum amiſit, (qvem unicolem dicunt) pro Sanô habent atqve generare poſſe credunt. vid. Joh. Georg. Nicolai, *de Repud. & Divort. cap. 2. §. 3. pag. m. 79.* Et juxta Paul. Zacch. *Qvæſtion. medic. legal. Lib. 3. Tit. 1. Qv. 9. §. 4. ſeq. fol. m. 286.* Spadones, id eſt, qvibus alter teſticulus exciſus, neqve ad coeundum, neqve ad generandum ſunt impotentes, qvia & in

in erectione, & in Seminis productione, & concoctione, & emiſſione non magis deficiunt, qvàm cæteri, qvi ambobus donantur. Virtus enim unitur in his. Itaqve allegantes hoc impedimentum tam in coëundi, qvàm in generandi potentiâ, non audiendi, tanqvam ſi nihil ad rem faciens allegaverint; niſi teſtis relictus parvus & deficiens ſit & in ſummâ ea vitia ſortiatur, qvæ etiam ambobus communia ſunt, & interdum coitum, interdum generationem, interdum utrumqve ſimul impediunt. Et *Lib. 8. Tit. 1. Qvæſt. 14. No. 7. fol. 690. ſeq.* Unius teſticuli, inqvit idem, privatio nec naturam in muliebrem immutat, nec mores deteriores efficit, nec qvicqvam de virilitate demit.

§. 3.

Exempla. Qvam Autorum ſententiam etiam confirmant Exempla, ſiqvidem Regnerus de Graaf, *de Viror. Organ. pag. m. 7.* in Noſocomio Leydenſi aliqvando Cadaver diſſecuit, in qvô tantùm unus teſticulus reperiebatur, nullâ Cicatrice in Ingvine aut Scroto exiſtente: qvâ de cauſa Uxorem ejus, apud qvam qvatuor liberos procreaverat, ſeriò interrogavit Graafius, num unqvam duos teſticulos habuiſſet? qvæ tamen, maritum ſuum nunqvam plures, qvàm unum teſticulum geſtâſſe reſpondit. Studioſi Miſnici, qvi unicô teſte virilitatem probavit, libidine nulli inferior, meminit G. Wolff. Wedelius, *M. N. C. An. 2. Obſ. 256. p. 338.* & Salomon Braunius Villicum qvendam à natura Monorchidem, non Caſtratum, multorum liberorum utriusqve ſexûs patrem ſe obſervâſſe refert ibidem, *An. 4. & 5. Obſerv. 13. p. 18.* Item Baldaſſar Timæus à Güldenkl. *Lib. 3. Caſ. 45. p. m. 185.* exemplum annotavit cujusdam, nomine Manteuffel, qvi adhuc puer ex ſectione Herniæ carnoſæ, teſticulô dextrô privatus, adultusqve dein factus, ſterilitatem metuens, anceps de ineundô Conjugiô fuerat, tandem aleam

aleam jecit atqve trium uxorum legitimâ ſucceſſione maritus liberos genuit qvindecim utriusqve ſexûs. Monorchidis Liberorum utriusqve ſexûs Parentis meminit etiam Benedictus Hermannus & qvidem amici ſui intimi, qvi ab Herniotomô in infantiâ ſuâ ſiniſtrô orbatus teſticulô, cum uxore ex fœcundo Conjugiô viduâ piâ & domui ſuæ inſtar Cochleæ affixâ, diverſi ſexûs liberos procreavit. *v. M. N. C. Dec. II. An. 3. Obſervat. 66. p. 156.* Aliud exemplum viri, qvem imperita manus cujusdam Exteſticulatoris Monorchin effecerat, anorchin filium generantis refert Michael Fridericus Lochnerus, *Ephemerid. Academ. Nat. Curioſ. Cent. 1. & 2. Obſervat. 191. p. m. 318.* De adultero, cui ſiniſter teſticulus ante triginta duos annos Herniotomus extraxerat, vid. Mich. Bernh. Valentin. *Novell. med. legal. Caſ. IV. p. m. 51. ſeq.* Unum & magnum teſtem in fœcundô virô obſervavit Thomas Bartholinus, *vid. ejusd. Anatom. ref. Lib. 1. cap. 22. p. m. 208.* Et ejusmodi Monorchidum, ſive naturâ, ſive Caſtratione talium, generantium tamen, multosqve interdum liberos procreantium, exempla ubiqve plurima proſtant. Cùm autem allegatus Timæi Monorchis ſeu Semicaſtratus tam inſigne fœcunditatis præbeat exemplum, cur non æqve ab illis, qvibus non per caſtrationem, ſed à partu unicus in ſcrotô pendet Teſticulus, (modò non ſit marcidus aut vitioſus, ut in illo Juvene, cujus ex Riolano meminit Graaf. l. a. p. 7.) eandem fœcunditatem expectemus? cùm præprimis non adeò certi eſſe poſſimus, annon juxta ſuperiùs allegata exempla alter teſticulus adhuc vel in abdomine, vel in Ingvine & intra Peritonæi proceſſum latitet; Vel annon etiam in Monorchide naturâ tali ad unicum teſticulum duplicia vaſa ſeminaria percurrant, qvale exemplum vidit Paulus Zacchias in qvôdam, cujus Cadaver cùm ſecaretur, unicô teſte ex naturâ donatum repertum eſt, ſed ſatis craſ-

ſô: & qvòd majorem in admirationem Spectatores traxit, illud fuit, qvòd vaſa ſeminaria in dextrâ parte, ubi teſticulus erat, duplicata habebat. v. Zacch. *Qvæſt. med. leg. Lib. 2. Tit. 3. Qv. 7. §. 4. fol. 242.*

§. 4.

Qvodſi proinde accidat, ut v. g. Sponſa vel rumore, vel veritate & experientiâ reſciſceret, ſponſum ſuum unicum tantummodo habere Teſticulum, indeqve ſibi ſterile matrimonium imminere metueret, eâqve de causâ, pacti pœnitens, matrimonii inſtantis impedimentum vel diſſolutionem expeteret; tunc ſanè vel propria ſponſi confeſſio, vel etiam ejusdem partium genitalium Inſpectio neceſſaria erit; Qvo in caſu, Medico ad hunc actum reqviſito, ante omnia indagandum erit, an præſente uno Teſticulo alter revera deſit, nec ne, ſiqvidem, alterum Teſticulum, qvandoqve vel à nativitate, vel à Caſtratione & alio infortuniô reverè deeſſe, vel ſaltem, pariter à nativitate, vel aliis cauſis, & qvidem modò in ingvine, modò in ipſo abdomine, tantùm latitare, jam ſupra diximus. Signum Teſticuli per Caſtrationem exſecti ex Cicatrice, poſt Operationem relictâ, dignoſcitur, hacqve apparente de reali Teſticuli abſentiâ certi ſumus; cicatrice autem abſente, dubii adhuc hæremus, annon Teſticulus vel à nativitate in Ingvine aut abdominis cavitate lateat, vel etiam ex Scroto ad Ingven retractus fuerit; qvod ultimum per tactum explorare facilè poſſumus, ſi nimirum absqve dicta cicatrice in Ingvine vel ſuperiori Scroti parte ejusdem lateris, ubi Teſticulus in Scroto deſideratur, Tumor aliqvis, à bubone tamen ingvinali bene diſtingvendus, digitô ſentitur. Qvamvis autem in dicto locô nec viſu, nec tactu, teſticulus reperiatur, nihilominus idem in cavitate abdominis absqve ullo periculô latitare poterit; ut adeò ejusmodi Sponſa non habeat, de qvô metuat, dummodo

do Teſticulus Scroto inhærens naturalis ſatisqve vegetus ſit, ipſeqve ſponſus bonâ valetudine & robore fruatur. Nullum etiam damnum à Monorchidibus realibus, ſive ejusmodi viris, qvi qvacunqve occaſione alterô Teſticulô privati ſunt, Virginibus aut uxoribus imminere, hactenus allegata Monorchidum, liberos qvandoqve ſat multos procreantium, exempla ſufficienter confirmant; ut adeò ex hoc fundamento, cæteris paribus, nec ſponſæ, nec uxoris deſiderio, tam ratione matrimonii impediendi qvàm diſſolvendi ſubſcribendum ſit; ſiqvidem etiam Ulpianus digeſtis de ædilitio edicto ſancivit, ſanum cenſeri debere, qvi unum Teſticulum obtineat; qvoniam unô generare valet. vid. Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 3. Tr. 2. cap. 6. p. m. 301.* ubi ſe hoc in plurimis certo didiciſſe experimento ſcribit. Fruſtraneus etiam eſt metus, qvem fœminis incutere poſſet ſententia veterum, ac ſi ex altero Teſticulo, dextro ſcilicet, mares tantùm, ex altero verò, ſeu ſiniſtro, fœminæ naſcerentur, ut adeò ſponſus vel vir Monorchis ad utriusqve ſexus procreationem inhabilis eſſet, ſiqvidem præter ea, qvæ ſupra de hominis generatione atqve materiâ diximus, Monorchides hactenus allegati utriusqve ſexus liberos in magna copia generaſſe docent.

§. 5.

Interim tamen negandum non eſt, qvandoqve etiam occurrere Caſus Monorchidum, per accidens ad procreationem Sobolis minùs aptorum, qvibus imprimis alter teſticulorum, v. g. dexter per Herniotomiam extractus fuit atqve reſectus, ſimul tamen in altero ſeu ſiniſtro latere, Enterocele ſive Hernia inteſtinalis reperitur, ita, ut inteſtina prolapſa Scrotum nimis extendant, atqve ob ipſorum complicationem, vel etiam cum Scroto coaleſcentiam, in abdomen reduci neqveant; atqve hoc modo arteria & vena Spermatica, tam præparantes, qvam

qvam deferentes, muſculus cremaſter, imò ipſe teſticulus & nervi continuò ab iisdem comprimantur, ſicqve motus ſangvinis & ſpirituum animalium ad teſtes & muſculos penis non parum debilitetur, partimqve genituræ elaboratio, licet non in totum, attamen in tantum, partim etiam ipſius penis erectio, notabiliter impediantur; Cùmqve hoc modô propter Spirituum ad genitalia inſufficientem irradiationem minor aut omninò nullus Veneris ſtimulus naturaliter adeſſe poſſit, parum etiam aut nihil genituræ fæcundæ excernatur. Ex qvibus circumſtantiis patet, in ſimili caſu impotentiam non tam ab alterius teſticuli defectu, qvam ab Herniâ ſeu inteſtinorum in ſcrotum prolapſu derivandam atqve defendendam eſſe, uti à Johanne Caſparo Weſtphalo in defenſione cujusdam ex Caſtratione Monorchidis ſimulqve hernioſi adhuc cujusdam Cauponis, in cujus Scroto non tantum plura inteſtina, ſed & omentum detinebantur, factum legimus in Mich. Bernhard. *Valentin. Novell. med. legal. Caſ. IV. pag. m. 50. 52. ſeqq.*

QVÆSTIO III.

An Triorchides, Tetrorchides, &c. ſeu illi, qvi tribus vel qvatuor armati ſunt Teſticulis, Monorchides & Diorchides, i. e. unô, vel ſecundum naturam duobus Teſticulis gaudentes, potentiâ coeundi & generandi ſuperent?

§. I.

An Triorchides ſint potentiores.

HActenus de illis, qvi Teſticulorum defectu laborant, ſeu de Evnuchis, i. e. de perfectè, & Semi-Caſtratis, eorumqve ſuſpectâ & denegatâ Virilitate egimus, nunc autem ad eos, qvi eorundem abundantiâ ſuperbiunt, ſeu ad Triorchides, Te-

Tetrorchides, &c. tales, qvi tribus, qvatuor aut pluribus teſticulis præditi ſunt, progredimur; qvippe qvi ob majorem ſeminis elaborationem maximè libidinoſi atqve ad generationem aliis potentiores judicantur. Inqvit enim Chriſtianus Johannes Langius, *Phyſiolog. Theſ. 36. Oper. medic. Part. 1. f. m. 211.* qvibus plures, qvàm duos teſtes conceſſit natura, ordinariè laborant copiâ ſeminis, immoderatâ hincqve vix coitu multiplici exhauriuntur. Idem teſtatur Leal Lealis, *Exercitat. epiſtol. de Partib. Semen conficient. pag m. 11.* ſcilicet hujusmodi viros, qvibus tertium coleum Naturæ munificentia adjecit, pugnaciſſimos in Veneris Caſtris eſſe; id qvod dicto Autori certus qvidam Vir Nobilis Triorchis pluries affirmavit, multumqve ſupra fidem Ambroſii illius roris, ſi qvæ daretur mulierem inſcendendi occaſio, profundere exjuravit. Confirmant hoc etiam alii Autores, atqve Triorchidum ſuprà Cap. II. allegata Exempla, v. g. de Monachô indomitæ libidinis, vid. Hieron. Mont. *Anaſcev. Tom. 4. cap. 37. pag. m. 512.* de Juvene Antwerpiano valde luxurioſô, vid. Petr. Forſt. *Obſ. medicin. Lib. 27. Obſ. 15. Schol. fol. m. 604.* Nec minus vir triginta annorum, qvi in latere dextrô geminum habebat teſticulum, valde libidinoſus dicitur à Gerardo Blaſio, *Obſ. med. Part. 4. Obſervat. 20. p. m. 60.* De Agathocle Siciliæ Tyrannô, Lud. Cælius Rhodigin. *Lection. antiqv. Lib. 24. cap. 4. fol. m. 916.* ita ſcribit: Agathocles, pubertatis annos egreſſus, libidinem à Viris transtulit ad fœminas. Traditur item, cùm eſſet perfunctus fatô, uxorem qverulam flexilibus modis illud ſubinde ingeſſiſſe, τί δ᾽ ὐκ ἐγώ σε, τί δ᾽ ὐκ ἐμέ συ, qvid non ego tibi, qvid tu non præſtitiſti mihi. Et Caſparus à Reies, *Camp. Elyſ. Qvæſt. 48. §. 3. pag. m. 591. ſeq.* de ejusmodi Triorchidibus ita dicit: hos omnes fervidæ libidinis & generoſi animi viros fuiſſe, pleriqve autorum perhibent,

Affirmatur.

 qvod

qvod ipſa ratio probat; nam ſi teſtibus demptis virilitas omnis & robur hebeſcit, ipſorum adauctô numerô libidinoſiorem ac generoſioris animi hominem evaſurum facilè colligitur. Philippus, Landgravius Haſſiæ, triorchis tam inexhauſti ad venereos uſûs fuit ſucci, ut, cùm Uxore ſuâ ſolâ uteretur, & illa toties eum admittere non poſſet, vir alioqvi caſtus, ex ejus permiſſu, negotiô cum Paſtoribus communicatô, concubinam ſuperinducere coactus fuerit, uti ex Thuanô refert Johannes Jonſtonus, *Thavmatograph. Claſſ. 10. cap. 5. Art. 3. p. m. 460.* Hic ſane Princeps in effectu monſtravit, verum eſſe, qvod de Triorchidibus ſcribit Paulus Ammannus, *Iren. pag. m. 146.* ſcilicet ipſos in Veneris campô eſſe Heroes. De Pentorchide, cujus ſupra ex Joh. Benj. Scharffiô mentionem fecimus, dictus Autor ita ſcribit: Hic, ut aliàs omnes τρίορχοι, in Venerem ſummè erat proclivis, ut etiam, puerum vix qvatuordecim annor m, ancillas patris ſui ſtuprâſſe, rumor eſſet; Et ab œſtrô libidinis; Imò Priapiſmô mirè & qvotidie ferè exercebatur.

§. 2.

Negatur. Attamen nec hanc regulam perpetuæ veritatis eſſe, probant exempla in contrarium, ſiqvidem Juvenis qvidam viginti qvinqve annorum, boniqve Corporis habitûs, & cœtera bene valens, etiamſi tres aleret teſticulos, adeò tamen frigidus erat & ad Venerem ineptus, ut ſeriò Georgio Abrahamo Mercklino faſſus ſit, ſe per omnem vitæ ſuæ decurſum nunqvam ejus membri, qvô viri ſumus, erectionem ſenſiſſe, nec ullum unqvam venerei amplexûs expertum eſſe ſtimulum, imò habere ſibi abblandientes fæminas & ad earum præſentiam exhorreſcere atqve pallere, non ſecus, ac ſi animi deliqviô corriperetur. Et circa finem ejusdem Obſervationis, ſcilicet *M. N. C. Dec. III. An. 7. & 8. Obſerv. 211. pag. 358.*

di-

dictus Mercklinus addit, multiplicem experientiam] jamdudum docuiſſe, illos neqvaqvam venereis in conflictibus imbelliores eſſe, qvibus vel naturâ unus tantùm contigit Teſticulus, vel alteruter factâ ſectione amputatus eſt. Item Triorchides aliis, qvi unum vel duos teſticulos habent, qvoad generationem minimè prævalere, credit & defendit Nicolaus Venette, *Tableau del' Amour conjugal Part. 1. cap. 1. Art. 2. p. m. 8.* Ceux, inqviens, qvi ont trois ou qvattre teſticules, ſont bien plus communs, qve ceux, qvi n'en ont, qv'un; & nos Hiſtoires de Medecine remarqvent, qv'il n'y a guere de Royaumes, qvi ne fourniſſent des familles, où il n'y ait des hommes, à trois teſticules, mais ceux cy n'ont pas l'avantage des premiers, puisqv'au lien d'eſtre fertiles par la multitude de leurs parties, ils en deviennent impuiſſants, la vertu prolifiqve eſtant diviſée en trop de parties, pour avoir de la force. Agothocles Roy de Sicile, & Monſieur Pint de cette Ville (de Paris) connurent bien, qve le plus grend nombre de Teſticules n'eſtoit pas le meilleur pour la generation, bien qv'il le fuſt pour l'ardeur & pour le plaiſir: & qv'il valoit beaucoup mieux n'en avoir, qv'un, ou deux, que d'en avoir d'avantage. Qvod autem de Triorchidibus diximus, eos ſcilicet qvoad generationem non ſemper in bellô venereô potentiores eſſe illis, qvi unicô tantùm vel duobus præditi ſunt teſticulis, illud etiam de Tetrorchidibus & Pentorchidibus, ſeu illis, qvi qvatuor vel etiam qvinqve Teſticulos habent, verum eſſe poteſt; qvamvis enim tales teſticulorum numerô reliqvos ſuperent, non tamen ſemper ſunt potentiſſimi ſummeqve fœcundi, ſed ſæpe ſteriles & impotentes obſervantur, & qvidem propter vaſorum anguſtiam; dum ſcilicet ſeminis materia non ritè elaborari vel non ſufficienter adduci poteſt. Et tales utplurimum ab illis, qvi duobus vel tribus tantùm te-

teſtibus inſtructi ſunt, libidine, virtute & fœcunditate ſuperantur; Et qvamvis ille Pentorchis, cujus ſupra capite ſecundo ex *M. N. C. Dec. III. An. 5. & 6. Obſ. 89. p. 175.* meminimus, ſalaciſſimus fuerit, cum Conjuge tamen nullam unqvam ſuſcepit prolem.

§. 3.

Triorchidum ſpecies. In hactenus recenſitis Obſervationibus tres imprimis annotantur Triorchidum, & pluribus adhuc Teſticulis gaudentium, ſpecies; alii enim ſunt ſatis ſalaces, atqve tam ad coitum, qvàm liberorum generationem potentiſſimi; alii eqvidem ratione coitûs ſalaciſſimi, ad procreationem autem Sobolis inepti; & tertiò alii adhuc ſunt planè frigidi, atqve ad venerem adeò inhabiles, ut per totam vitam omnis erectionis membri virilis, omnisqve ſtimuli venerei expertes fuerint. Primæ Speciei Triorchides uti absqve dubio à ſalaciſſimis atqve inſatiabilibus fœminis admodum deſiderantur, vel ad minimum patienter feruntur, ita etiam rariſſimè de ejusmodi maritis coram Judice conqveruntur, ſed potius tam ratione laſciviæ, qvam prolis vivunt contentæ, niſi fortaſſe in ejusmodi viris nimia ſimul deprehendatur Phalli magnitudo, de qva materia Capite ſeqventi. Neqve etiam ſecundæ ſpeciei Triorchides ſalaciſſimi, ob impotentiam generandi liberos, ab uxoribus in judicium citantur, cum ἀτεκνίας atqve infœcundi coitûs cauſa æqvè ipſi uxori, qvàm marito adſcribi poſſet, uti in aliis qvoqve ſubjectis, abundantiâ Teſticulorum non gaudentibus, toto die occurrit.

§. 4.

Salacitatis cura. Qvodſi etiam uxor, ob nimiam mariti laſciviam atqve inexplebilem cohabitandi pruritum, à Judice divortium expeteret, minimè tamen illud extemplo impetrabit, ſed, meâ qvidem

dem ſententiâ, ratione mariti ipſiusqve pruritûs, ejûsqve curationis, tria præſertim obſervanda erunt, & qvidem primò Temperamentum, ſecundò Diæta, tertiò Ætas. Ratione Temperamenti & Conſtitutionis notum eſt, Sangvineos, Scorbuticos, arthriticos, ut & macilentos nonnunqvam in Venere inſatiabiles obſervari; qvapropter Medico eò invigilandum erit, ut humores nimis acres & ſalſi corrigantur, Plethora minuatur & Oeſtrum venereum, qvantum poſſibile, ſedetur; Qvale exemplum jam ſupra, Capite qvinto §. 18. ex *M. N. C. Dec. II. An. 2. Obſ. 121. p. 280.* de Cive Qvedlinburgenſi adduximus, qvi macilentus atqve ſcorbuticus, ſeptuagenarius, Uxorem ſuam juvenculam, per tres menſes, ſingulo nycthemero ad decem, duodecim, qvindecim & aliqvando viginti coitibus nimium defatigabat, ac ferè enecabat, donec curâ agnatorum per medicamenta à petulcô ſuô liberaretur. Simul autem ratione diætæ ipſe vir ab omnibus eſculentis ac potulentis calidis, aromaticis, ſpirituoſis, ſemen augentibus atqve ad venerem ſtimulantibus abſtineat, atqve, ne majorem materiæ ſeminalis atqve ſpirituum affluxum indies augeat, crebrius Veneris exercitium evitet, laboribus magis adſveſcat, atqve devotis precibus Caſtitati ſuiqve abnegationi ſe voveat. Deniqve ætatis virilis vigorem, qvi in corpore ſanô ad ſtimulum venereum non parum confert, creſcentibus annis cum ipsô pruritu venereô nimis decreſcere, pariter ſupra, Capite qvinto de Coitu, Obſervatione, ex Vito Riedlino adductâ, probavimus. Scilicet uxor qvædam gravida inſatiabilem mariti venerem ad Judicem deferebat atqve, ut propterea divortium inſtitueret, ardenter petebat; qvam tamen Judex notô adagiô, nullam adhuc fœminam hac de causâ mortuam eſſe, dimittebat, pauloqve poſt, cùm à petito non deſiſteret, carceri committebat. Tandem, poſtqvam Uxor nullô modô

perſvaderi poſſet, ut ad maritum rediret, divortium, qvod omnibus viribus urgebat, qvoad torum & menſam impetrabat. Verum enim vero, poſt ſedecim annos maritus, qvi interea apud exteros ſervum egerat, domum rediens, pacem cum ſua uxore inibat, tuncqve nimio Veneris œſtrô ceſſante, arvum ejusdem genitale plus debitô non irrigabat; ut adeò novô divortiô opus non eſſet. Præterea etiam ex Jacobo Mollero, *de Cornut. & Hermaphrodit. cap. 6. pag. m. 67.* nimiæ libidinis atqve pruritûs venerei exemplum retulimus de Catalanô quodam, qvi cum uxore qvolibet die trigeſies concubuerat, unde ei à Rege Arragoniæ ſub pœnâ capitis prohibebatur, ne plus, qvam ſexies, qvalibet die Uxorem cognoſceret, ne ea in diſcrimen mortis incideret. An verò in hoc Caſu, ſi dictus Catalanus Regis mandatum, amoris impulſu, eſſet transgreſſus, divortium pœna capitali inſtituendum fuiſſet, ad me non pertinet. Mitior verò eſt ſententia, qvam paulò antè de Philippo, Landgravio Haſſiæ, ex Johanne Jonſtono adduximus. Scilicet dictus Landgravius triorchis tam inexhauſti ad uſus venereos erat ſucci, ut Uxor, qvâ ſola utebatur, eum toties admittere non poſſet, hinc ex Conjugis permiſſu, negotiô cum Paſtoribus communicatô, Concubinam ſuperinducebat. Hoc tamen eſt exemplum nullius conſeqventiæ, de quo conſulantur Domini Theologi atqve Juris-Conſulti.

§. 5.

Caſus. Ad Forum Theologico-Juridicum primariò etiam pertinent ejusmodi Caſus, ſi v.g. ob prohibitam aut à parte Uxoris impeditam Cohabitationem matrimonialem Maritus optimè ſanus, vegetus, ſangvineus, florentis ætatis, corpusqve ſuum copioſè nutriens, pro variis, à ſeminis abundantiâ ſibi metuendis, morbis declinandis, præter uxorem etiam Concubinam alere velit; quale exemplum in Johann. Frider. Zittmann.

mann. *Medicin. Forenſ. Cent. 6. Caſ. 71. pag. m. 1624.* reperitur. Poſtquam enim Vir temperamenti ſangvinei, quadraginta aliquot annorum, lauteque vivens, Uxori ſuæ, ob cauſam ibidem non detectam, per aliquot annos cohabitare non potuerat, cum ipsâ tamen aliquot liberos genuerat, impulſu naturæ & propter abundantiam ſeminis, ad certos morbos, quibus aliàs fuiſſet obnoxius, præcavendos atque ad vitam prolongandam, Virginis cujusdam, octodecim annorum, familiari converſatione luſuque venereo ad imprægnationem usque uſus fuerat, proque hujus facti defenſione, adductis variis, de moderato Veneris uſu, Autoritatibus medicis, ſequentem caſum & quæſtiones Facultati Medicæ Lipſienſi transmiſit, deſuperque Reſponſum petiit. Scilicet Caſus eſt:

Uxore ad Coitum ineptâ, an Maritus, ob Seminis copiam variis poſt intermiſſam Venerem morbis obnoxius, Concubinam ſubſtituere poſſit?

Adductisque quibusdam rationibus, à ſeminis abundantiâ & Coitus moderatô uſu deſumptis, & Autoritate nonnullorum Medicorum firmatis, has duas Qvæſtiones proponit: (1.) Ob nicht dieſer *Natus ob denegatum cum uxore ſuâ congreſſum & ob ſubjecti alterius defectum*, nothwendig in groſe Kranckheit hat fallen und gerathen müſſen, auch ſo er alſo geblieben, *ob abundantiam Seminis*, weiln dieſelbe nicht wohl anders hat können *excerni*ret werden, gar ſeinen Geiſt auffgeben müſſen? Und (2.) ob nicht dergleichen *Subjectum*, wie *Natus* an ſich gewehnet, und nach ſeinem *Plaiſir* mit derſelben *modeſt* umgangen, er von vielen gefährlichen Zufällen und tödtlichen Kranckheiten *liberi*ret, auch, wie oben *ex fundamentis medicis deduci*ret,

ret, und wie *Natus* ſelbſt wahrgenommen, von denenſelben befreyet worden, und ſofort zu ſeiner Geſundheit höchſt-dienlich und erſprießlich ſey? Weßwegen es ihm durchaus nicht vor eine Uppigkeit und Wolluſt, noch vor eine Hurerey, ſondern vor eine rechte Conſervation der Kräffte, und Verlängerung der Jahre, auszulegen und zu halten, ꝛc.

Reſponſum Facultatis:

P. P. So geben wir hierauff dieſes zur Antwort: Was das Erſte betrifft, wollen wir nicht läugnen, daß nach dem bekannten Vers:

Balnea, Vina, Venus, corrumpunt Corpora noſtra,
Reſtituunt eadem Balnea, Vina, Venus.

moderatus Veneris uſus mehr der Geſundheit zuträglich, als ſchädlich ſey, zumahl bey denjenigen, welche ſich daran gewehnet, und ob abundantiam Seminis mehr darzu geneigt ſeyn. Wir können auch gar wohl glauben, daß ein Mann in ſeinen beſten Jahren, von geſunder Complexion, und der wohl eſſen und trincken mag, von Natur darzu angetrieben werde. Gleichwohl mögen wir hieraus nicht ſchlieſſen, daß nothwendig derſelbe in große oder tödtliche Kranckheit hätte fallen müſſen, woferne er den Coitum unterlaſſen. Alldieweil die Natur ſchon andere Wege weiß, und gemeiniglich per pollutiones nocturnas copiam Spermatis zu mindern pfleget. Könte aber Natus beybringen, auff die andere Frage zu antworten, daß er vormahls ante Matrimonium contractum & Veneris uſum, etwa zur Epilepſie, Melancholie, oder dergleichen wäre geneigt geweſen, (denn was er unter denen Worten: Indem er befunden, daß hierdurch großen Kranckheiten, die er ſonſt empfunden, vorgekommen, ꝛc. will verſtanden haben, können wir nicht wiſſen,) er wäre aber nach der Zeit, ſo lange er im Eheſtande gelebet,

da-

und davon befreyet geweſen, hätte die Sache ſo ferne ihre Richtigkeit. Würden aber gleichwohl denen Herren Theologis und JCtis hierunter nicht vorſchreiben, ob in dergleichen Falle ſie eine Concubine verſtatten ſolten oder nicht.

§. 6.

Annon vero allegatus Maritus potius ex ſalacitate & libidine, quàm ad præcavendos morbos adulterium commiſerit, ipſius conſcientia teſtabitur. Longè caſtiores illi fuerunt, quorum ſupra cap. 5. §. 46. mentionem fecimus; nimirum Petri Portugalliæ Regis Filio, Jaime, Archi Epiſcopo, multoties Medici de Venere ineunda conſulerant, quod ex impuri Seminis copia ægrotaret, qvibus tamen ille obedire nunquam voluit. Cùm Comes Conterrei, Hiſpanus, viduus & antea Veneri aſſvetus ob eandem cauſam periculosè ægrotaret, adſtantibus, coitum ipſi pro conſervandâ vitâ ſvadentibus, reſpondit: Non poſſe aliquid Corpori eſſe utile, quod animæ noceat. Et Michael Verinus ob Caſtitatis Zelum crudelibus morbis conflictatus ad Paulum amicum ſcripſit: *Caſti.*

Promittunt Medici coitu mihi, Paule, ſalutem,
Non tanti vitæ ſit mihi certa ſalus.

De tertiâ Triorchidum, Tetrorchidum aut Pentorchidum Specie parum aut nihil dicendum reſtat, vix enim ejusmodi Viri; qui per totam vitam neque penis erectionem neque appetitum venereum ſenſerunt, uxorem ducendi deſiderium fovebunt. Hinc à Teſticulorum abundantiâ ad ipſorum non tam defectum, quam occultationem progredimur.

Qvæstio IV.

An κρυψόρχιδες, ſeu illi, qvibus Teſticuli, vacuo Scrotô, vel in Ingvine, vel in Abdomine latent, ad generationem apti, & ad matrimonium admittendi ſint?

§. 1.

κρυψόρχιδες

TEſticulum modò unum, modò utrumque in quibusdam maribus, tam junioribus, quam adultioribus, non in ſcrotô, tanquam locô ordinariô, ſed vel in Ingvine, vel in ipsô abdomine latentes reperiri, ſuprà Capite ſecundo multis exemplis probavimus. De his κρυψορχιdibus Qvæſtio occurrit, an ab ipſis generandi potentia expectari ipſisque matrimonium concedi debeat? Ad quam nonnulli Autores ex ſolo Teſticulorum ſitu mutatô negativè reſpondent; ex quorum ſententiâ Paulus Zacchias, *Qvæſtion. med. legal. Lib. 9. Tit. 3. Qv. 6. §. 7. fol. m. 781.* ita ſcribit: Circa Teſtes dubitationem facit eorum ſitus mutatus, nam in aliquibus conſpiciuntur in ingvinibus ſiti, cumque hoc ex Caloris imbecillitate omninò procedat, ex conſequenti videretur dicendum, non eſſe ipſos ad prolificum ſemen generandum aptos, neque etiam in coitu ſufficientem vigorem genitali tribuere, ut ad inſtar cœterorum hominum ad coitum vir ſufficiat; unde videndum eſſet per Canoniſtas, an tales validè matrimonium contrahant; nam ſi ad matrimonium reqviritur copula ad generandum, ſi hujusmodi teſtium non naturalis ſitus poteſt ſeminis confectionem & generationem impedire, certè hi non poterunt matrimonium validè contrahere. Et Johannes Riolanus, *Enchirid. Anat. Lib. 2. cap. 35. p. m. 177.* inqvit: Peccant

An generare poſsint?

Negant nonnulli.

cant

cant Teſtes in ſitu, dum intra abdomen latitant, vel in Ingvinibus continentur. Ex primô illo ſitu in divortiis viri declarantur ſteriles, etiamſi validi, qvia non ſunt naturali locô poſiti.

§. 2.

Ad qvod tamen argumentum reſpondeo, concedendo, obſervari qvandoque Teſticondos, qvorum Teſticuli in Ingvinibus latitantes ob anguſtiam adeò comprimuntur, ut ipſorum vaſa ſpermatica nimium coarctentur, hincqve teſticuli admodum parvi & flaccidi exiſtant maneantque, neque Semen prolificum generare ſeu elaborare poſſint. Quodſi verò teſtes reconditi in locô non adeò anguſtô, circa Ingvem alterutrum hæreant, vel etiam in abdomine lateant, ut ipſorum Vaſa ſpermatica, tam præparantia, quàm deferentia non adeò comprimantur, cur quæſo tales κρυψόρχιδες non æque ac illi, quibus teſticuli in ſcrotô pendent, (modò teſtes latentes ſatis ſint magni atque reliqua requiſita habent,) ad ſalacitatem ſtimulari, ſemenqve prolificum parare ac ejicere poterunt? ſiquidem juxta Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 3. Tr. 2. cap. 2. pag. m. 290.* omnes teſtes, qui intus latent, cenſendi ſunt calidiores fortioresque & ad libidinem propenſiores. *Affirmant alii;*

§. 3.

Neque etiam tales Teſticondi Evnuchis aut Caſtratis pares ſunt habendi, dum, hos teſticulos privatos eſſe, vel ex relatione & memoriâ ægrotantis, aut amicorum atque cognatorum, vel etiam ex ſignis & cicatricibus poſt Caſtrationem in Scrotô aut Ingvine relictis, certò ſcire poſſumus, qvæ tamen in illis non reperiuntur. Hinc non valet conſeqventia: in hujus viri Scrotô nulli reperiuntur teſticuli, ergò eſt caſtratus, *Differentia inter Teſticondos & Caſtratos.*

 tus,

tus, vel planè deſunt teſticuli; cùm vel in abdomine vel Ingvinibus abſconditi lateant, atqve interdum ipſorum ſitus & magnitudo tactu etiam explorari poſſint. Ex hac fortaſſe ratione qvoqve Paulus Zacchias, *l. a.* ratione generationis & matrimonii ita pergit: Dicendum ex meâ ſententiâ eſſet, qvòd, ſi conſtare poſſit, hujusmodi Viros Semen generare, non obſtante eâ mutatione ſitûs teſticulorum, eſſe aptos ad generationem & conſeqventer non ob ineptitudinem generandi eſſe à matrimoniô repellendos, ſi modò generandi impedimentum eſt cauſa ſufficiens ad impediendum, ne contrahant; & prædicta tantò magis veritatem habebunt, qvantò ipſi teſtes magnitudine aliisqve conditionibus eſſent inſignes: nam contrà eorum exiguitas, mollities, flacciditas & aliæ id genus conditiones dubium mirum in modum augebunt; imò certitudinem præbebunt impotentiæ generandi atqve etiamſi aliæ conditiones concurrant, facient præſumptionem frigiditatis & impotentiæ coëundi.

§. 4.

κρυψόρχιδες generare.

Poſſe autem nonnullos Teſticondos, ſeu tales viros, qvi ſcrotum eqvidem, non tamen à Caſtratione, vacuum habent, ſed teſticulos in Ingvine aut abdomine latentes fovent, Venerem & qvidem cum fructu exercere, teſtatur hiſtoria Gverneri Rolfincii, *Tract. de Partib. Generat. dicat. Part. 1. cap. 5. p. m. 29.* reperiunda: Scilicet Circumforaneus qvidam in magno honore habebatur à mulieribus, qvòd & in venereô duellô ſe ſtrenuum exhibere poſſet militem, & tamen teſtes nullos habere videretur. Spem concipiebant ancillæ non conjugatæ, illum ſic fore ſterilem, neqve ſe imprægnatum iri. Ad ſupplicium ductus & decollatus cùm eſſet, Proſector teſtes in Ingvine reconditos obſervavit. Argumento hoc eſt, addit dictus Autor, teſticondos ſalaciores eſſe præ reliqvis, qvibus

te-

teſtes vel ſesqvipede longiùs extra abdomen propendent. Item Bartholomæus Cabrolius ſeqventem Obſervationem recenſet: Oblatus mihi, ait, viginti & duos annos natus adoleſcens, qvem qvia Parentes inteſtabilem naturâ deprehenderant, matrimonione an eccleſiaſtico ſtatui addicerent, dubitabant. Adhibitus ego in conſilium, autor fui, in leges ut mariti deſcenderet. Dictum factum. Vivit etiamnum jamqve complures genuit filios teſtaturos mihi, ſine teſtibus ſe genitos. vid. Gothofr. Mœb. *Fundam. Med. Phyſiol. cap. 19. pag. m. 464.* ubi, dubiô procul iſtum teſtes intus latentes habuiſſe, addit. Aliud exemplum Stupratoris cujusdam, externè & internè planè inteſtati, ex eodem Cabrolio adducit Regnerus de Graaf, *de Viror. Organ. pag. m. 6.* De his duabus Cabrolii Obſervationibus judicat Isbrandus Diemerbroc. *Anatom. Lib. 1. cap. 22. fol. m. 121.* in altero ſubjectô vel teſtes in abdomine delituiſſe, in alterô verò aliud qvid teſtibus analogum, in qvô ſemen elaboratum eſſe potuit, pariter latitâſſe. Refert etiam ibidem Diemerbroccius, Bauhinum adoleſcentem viginti annorum vidiſſe, cui nulli teſtes foris erant penduli, qvi tamen ſalaciſſimus erat. Præterea addit: Se ante multos annos, in Bataviâ ſuperiore noviſſe hominem, multâ prole, magis qvàm pecuniâ ditatum, cui nulli teſtes foris, penduli fuerant. In Juvene ruſtico viginti ſex annorum nullum apparebat ſcrotum & teſtes intus latebant, ob mentulam vero monſtroſam & ſummam libidinem idem valde erat famoſus. v. Chr. Franc. Paullin. *Obſerv. med. phyſ. Cent. 4. Obſerv. 82. pag. m. 505. ſq.* De his ab extra inteſtatis ſcribit Regnerus de Graaf, *l. a. pag. m. 9. ſeq.* cùm juniores arietes caſtrare tentant imperiti, compreſſione digitorum teſticulos, anteqvam exſecti ſunt, per Proceſſum Peritonæi in Cavitatem abdominis aliqvando propellunt, ubi ad finem vitæ permanent, remanente nihilomi-

nus coëundi deſideriô, qvod non minùs, qvàm in aliis arietibus, qvi eos in Scrotô geſtant, cum tempore accreſcere obſervatum eſt. Hinc ſtatim tales ſe litem perdituros exiſtimare non debent ex eô, qvòd cum teſtibus prodire non poſſint, qvia, ut ex dictis liqvet, aliqvando in Cavitate Abdominis continentur, & ibi vim ſuam exercere poſſunt teſticuli, æqvè ac in fœminis, qvæ nunqvam illos extra cavitatem abdominis pendulos geſtant; Imò, ſi Autoribus habenda ſit fides, pugnæ venereæ aptiores exiſtent; nam dicunt, animalia, qvæ teſtes in abdominis cavitate abditos habent, ſalaciora eſſe, ſæpius coire & plures fœtûs gignere. Canem duobus licet orbatum teſticulis admodùm tamen libidinoſum, cui tertius inſuper in ingvine latebat, vidit Lucas Schrœckius, *v. Joh. Helwig. Obſ. 131. Sch. p. m. 362.* uti jam ſupra diximus.

§. 5.

Medico autem non ſufficit ſcire tantum κρυψόρχιδες generare poſſe, ſed occurrunt interdum Caſus medico-legales, circa qvos Medici Judicium cum rationibus deſideratur. v. g. Si qvando Juvenis à fœminâ meretrice ſtupri & imprægnationis incuſaretur atqve à Magiſtratu ad Matrimonium vel ſaltem ad Infantis ſuſtentationem condemnaretur; ipſe autem pro excuſatione atqve defenſione ſuâ, ex Scrotô vacuô atqve plenariô Teſticulorum defectu, ad ſuam impotentiam generandi provocaret; tunc Medicus ad inſpectionem litisqve deciſionem reqviſitus in memoriam revocat, qvod ſupra Capite 2. §. 20. annotavimus, ſcilicet in Scroto interdum Teſticulos deeſſe vel à nativitate, vel ab externo qvodam infortunio, e. g. à Gangræna & Sphacelo, ab avulſione, reſectione & Caſtratione, vel etiam qvandoqve à Teſticulorum occultatione ſeu ſitu vitioſo, qvando nimirum modò in Ingvine vel circa radicem Penis, modò in ipſo Abdomine latent. Hine ante

omnia

omnia ex ſtupratore qværat Medicus, an ab infantiâ teſticulis externè caruerit? an verò, qvantum ipſi notum, per infortunium qvoddam, Caſtrationem, &c. iisdem privatus fuerit? Ad qvam qvæſtionem, ſive ab infortuniô externô, ſe Teſticulos amiſiſſe, ſive à nativitate eosdem defuiſſe fateatur accuſatus, eædem circumſtantiæ & ſigna, qvæ paulo ante, de Monorchidibus ſeu circa abſentiam alterius Teſticuli annotavimus, obſervari poſſunt; videlicet ſi Teſticuli ab extractione ſeu Caſtratione deſunt, in utroqve latere Scroti Cicatrix, ab Operatione relicta tam viſui, qvàm tactui ſe offeret. Si verò Scrotum à nativitate vacuum fuiſſe referat reus, tunc Medicus pariter, uti in Monorchide tantùm in uno latere, in hujus ſubjecti utroqve Ingvine Teſticulum vel ſaltim tumorem qværat. Qvorum ſi nullum, nullam etiam præterea in Scroto cicatricem offendat, tunc Teſticulos in ipſo Abdomine latitare, omninò judicare poterit, cum omnimodus Teſticulorum defectus rariſſimæ ſit obſervationis.

§. 6.

Ratione itaqve Judicii de ſtupratione, ſeu an talis κρυψορχίς hanc fœminam ſtupraverit nec ne, Medicus in defectu Teſticulorum, præſentibus tamen in Scroto cicatricibus, accuſatum bona conſcientia abſolvere poterit, qvi tunc pro verô caſtratô atqve ad generationem impotente habendus eſt. Qvodſi autem nullæ deprehenduntur cicatrices, econtra verò in Ingvinibus ſeu ſuperiore Scroti parte magni tumores, à bubonibus differentes, apparent, tunc tales tumores pro teſticulis ibidem latentibus judicandi ſunt, ipſeqve incuſatus penitus abſolvi non poteſt. Qvod etiam de iis judicandum, qvi vacuâ burſa neqve in Scrotô cicatrices, neqve in Ingvinibus Tumores ſeu Teſticulos habent, tunc enim ob Teſticulos in abdomine latitantes imprægnationis ſuſpecti eſſe poſſunt, dummodo

do Coitûs fuerint convicti. Interim tamen adhuc dubium manet, an Teſticuli in abdomine latentes juſtam magnitudinem & reliqva reqviſita habeant. Qvod etiam de Teſticulis, in Ingvinibus latentibus, notandum, cùm à Teſticulis nimis parvis, compreſſis & morboſis licet etiam in loco ordinario, ſcilicet Scroto, reperiantur, nullum ſemen perfectum atqve prolificum elaborari ſicqve etiam nullus Coitus fœcundus expectari poterit.

Reſtant adhuc aliqvot Qvæſtiones practicæ de Teſticulis & Caſtratione annectendæ, v. g.

Qvæstio V.

An Maniaci Curationis gratia caſtrandi ſeu Teſticulis privandi ſint?

§. 1.

An Maniaci Caſtrandi?

ANſam huic materiæ dant Medici practici; recenſet enim Samuel Formius in Obſervationibus Riverio communicatis *Obſervat. 32. pag. m. 339.* ad Maniaci cujusdam adoleſcentis curationem potentiſſima remedia uſurpata fuiſſe, ita ut etiam ad Trepanationem & Arteriotomiam temporum ventum fuerit. Cùm verò hæc nihil conferrent, ſe, Formium, Caſtrationem ſvaſiſſe, hacqve uſurpatâ omnia ſymptomata remiſiſſe furoremqve ceſſâſſe, &c. Perſvaſi ſcilicet erant veteres, maximum Cerebri cum Teſticulis eſſe conſenſum, & vice verſâ, qvi tamen conſenſus, qvoad Maniam, adeò clarus non eſt, nec alia inter has partes qværenda communicatio, niſi ratione nervorum, qvæ tamen Cerebro cum omnibus reliqvis Corporis partibus ſolet eſſe communis. Alii Caſtrationem ideò prodeſſe exiſtimabant, qvia hac ratione tempera-

affirmatur.

men-

mentum immutetur, fortis animus exuatur atqve effœminatio inducatur vid. Luc. Schrœck. *Schol. in Joh. Helwig. Obſ.* *131. p. m. 359.* & juxta Lud. Cœl. Rhod. *Lection. antiqv. Lib. 4. cap. 7. fol. m. 124.* ſubtractis teſtibus animal redditur frigidius, flacceſcit qvoqve robur non ſecus ac ſeneſcentibus: Venæ coarctantur, ſangvinis flos hebeſcit, minuuntur & arteriæ, pulſus relangveſcit, Venereorum reſtingvitur appetentia. Porrò ita ſcribit Felix Platerus, *Prax. Lib. 1. cap. 3. pag. m. 132.* Caſtratio à Veteribus in morbis deſperatis qvibusdam uſurpari ſolita, qvia temperamentum hominis immutat, virilitatem & vehementiam compeſcit, corpusqve laxius & humidius reddit; in Maniacis præſertim & deſperatis, cùm alioqvin inutiles ſint, meo videre, aliqvid emolumenti adferre poſſet: qvam, circumſtantiis omnibus deligenter examinatis, ſi alia non juvent, tentare liceret. Juxta Theoph. Bonet. *Polyalth. Tom. 1. Lib. 2. cap. 18. fol. m. 708.* in Maniâ Caſtratio juvat effœminatione inductâ toti corpori; & prodeſt, ne liberi à vinculis Maniaci, robore inſigni præditi vim inferant obviis mulieribus, puellis. Et Gvernerus Rolfincius, *Epitom. Method. Curand. Lib.* I. *Part.* I. *cap. 18. p. m. 79.* in Curâ Maniæ Trepanationem & Caſtrationem prodeſſe ſcribit. Caſtrationem in Maniæ curâ etiam ſvadet Michael. Bernh. Valentini, *Prax. Medicin. infallib. Sect. 3. cap. 9. p. m. 225.* Imò præter exemplum ſupra ex Formiô allegatum extant adhuc alia Maniacorum Caſtratione reſtitutorum exempla, v. g. de Maniaco qvodam Muſicô utrumqve ſibi teſticulum avellente atqve haud longô tempore poſt à ſcroti diſruptione & mentis alienatione reſtitutô, cujus jam ſupra capite ſecundo ex Henr. Smet. *Miſcellan. med. Lib. 10. p. m. 524. ſeq.* mentionem fecimus. Item Joſephus Lanzonus exemplum Maniæ in puellô ſeptem annorum pluraqve remedia incaſſum expertô, Caſtratione per-

ſecte curatæ recenſet, *Ephemerid. Acad. Nat. Curioſ. An. I. Obſ. 62. p. 134. ſeq.*

§. 2.

Negatur; Ex recenſitis hactenus rationibus & exemplis facillimè Medicus atqve Maniacorum agnati ad talem Maniæ curam, ſc. Caſtrationem, perſvaderi poterunt. Cùm verò hæc Operatio chirurgica in Maniacis, adultis præprimis, ob ipſorum robur, ſummè ſit difficilis atqve periculoſa; deinde etiam optatum effectum non ſemper promittat & experiatur, potiùs, meâ qvidem ſententiâ, in hoc malô â Medicamentis, qvàm à Cultrô exſectoriô auxilium qværendum videtur, ſiqvidem juxta ipſius Formii teſtimonium in allegatô Virô Mania non plenariè ſublata, ſed tantummodo in delirium melancholicum converſa fuerit.

§. 3.

Maniæ variæ cauſæ; Deinde etiam varias Maniæ cauſas obſervârunt Autores. v. g. poſt Epilepſiam aliqvot annos durantem Studioſus qvidam ante Plenilunium in Maniam incidit, teſte Joh. Jacobo Waldſchmidio, *Prax. cap. 7. p. m. 25.* Idem malum, ſeu Epilepſiam in Maniam verſam in Juvene qvodam Nobili Luſatô, à puerô per certas periodos malò epilepticô atrociter conflictatô, annotavit Ehrenfridus Hagendornius, *Hiſtor. med. Phyſic. Cent. 1. Hiſt. 19. pag. m. 33. ſeq.* Poſt Capitis gravitatem & vehementiorem Corporis tempore æſtivô motum in Juvene viginti ſeptem circiter annorum Maniam obſervavit Baldaſſar Timæus à Güldenklee, *Lib. 1. Caſ. 8. p. m. 16.* A potu lactis Vaccæ, à rabidô Cane demorſæ, multas ejusdem familiæ perſonas ſimul bibentes Maniâ laboraſſe, refert Nicolaus Heinſius, *de Cura Lact. pag. m. 163.* Cephalalgiam in Caupone qvodam in ingurgitandis ſpiritu ſecalinô & cere-

cereviſiâ lautiore genio nimis indulgente, in furorem verſam annotavit Ehrenfr. Hagendorn. *l. a. Hiſt. 27. pag. m. 49. ſeq.* Aliud exemplum à vinô immoderatiùs ſumptô Laureaci ad Onuſum Superioris Auſtriæ Oppidô antiqviſſimô vidit Wolffgangus Hœferus in Juvene qvodam, qvi interdiu vino generoſo, noctu ſtudiis inſerviendo maniacus factus, nihil omninò juvantibus medicamentis, poſtqvam ſeipſum, ſed non lethaliter, in pectore vulnerâſſet, die morbi qvintâ furiosâ morte ſublatus eſt. vid. W. Hœfer. *Hercul. Medic. Lib. 1. cap. 7. pag. m. 59.* Ex Melancholiâ in furorem Maniæ finitimum incidens Virgo qvædam nobilis Eccleſiæ miniſtro & Medico venienti in faciem ſpuebat. v. Joh. Freitag. *de Opii natur. cap. 8. p. m. 80. ſeq.* Simile exemplum de Paſtoris cujusdam animarum uxore, per tempus valetudinariâ, poſtmodum melancholicâ, de hinc emaciatâ inſtarqve Sceleti exſuccâ, tandemqve triſtitiam pudoremqve exuente totamqve ſe maniacam oſtendente, recenſet Ehr. Hagendornius, *l. a. Hiſt. 47. p. m. 78.* A Philtrô menſtruorum muliebrium cum leporis ſangvine in Condimentô ſumptô Theologus qvidam in tantam maniam incidit, ut patrem proprium occiderit, teſte Petro Borellô, *Hiſtor. & Obſ. med. phyſ. Cent. 1. Obſervat. 65. pag m. 67.* Item de maniâ & ſubſeqvente Melancholiâ cum variis ſymptomatibus à potu qvodam ab aliqvâ vetulâ propinatô, vid. Caſp. Theoph. Bierling. *Theſaur. theor. pract. Caſ. 81. pag. m. 1030. ſeq.* De Vermibus in Cerebro eqvorum, boum & ovium rabidorum à ruſticis obſervatis, v. Th. Bartholin. *Cent. 3. Epiſt. med. 48. pag. m. 184.* Plurimos etiam Vermes in rabidi canis Cerebrô annotavit Chriſtianus Franc. Paullini, *Cynograph. curioſ. Sect. 4. cap. 11. §. 6. pag. m. 217.* Ruſticus qvidam à ſomnô ſub arbore expergefactus per medium annum maniacus eſt redditus, ſed acceptâ Tabaci Unciâ & concitatô vehementiſ-

ſimô ſternutamentô prodiit eruca nigra longa atqve piloſa & confeſtim penitus ſanitati eſt reſtitutus, referente Antoniô de Pozzis, *M. N. C. Dec. I. An. 4. & 5. Obſ. 37. p. 35.* Si autem ex naribus cum Mucô Vermes emunguntur, in Cerebro generatos ſuſpicatur Th. Bartholinus, *Hiſtor. med. Cent. 1. Hiſt. 64. p.m. 99.* Ne verò gratis id dicat, aliud exemplum annectit de puellâ Lutetianâ annorum duodecim, cui curatis variolis tantus capitis dolor ſupervenit, ut trium menſium curriculô nec dormire qviverit, nec reqvieſcere, nullas dolore inducias concedente. Tandem cum rabida obiiſſet, ſtatim aperto craniô, deprehenſa fuit univerſa Cerebelli ſubſtantia in dextrô nigrâ tunicâ involuta. Ruptâ tunicâ nigrâ vermem vivum piloſum, duobus punctis ſplendidis loco oculorum, prodidit latentem, ejus ferè molis, qvâ reliqva Cerebelli portio, qvi duarum horarum ſpatiô ſupervixit. In Subſtantiâ Cerebri medullari viri cujusdam phrenetici innumeros vermiculos, non abſimiles illis, qvi in Caſeô veteri reperiuntur, undiqve diſperſos, vidit Johannes Frid. Khern. *v. M. N. C. Dec. III. An. 2. Obſ. 53. p. 62.* Plura ejusmodi exempla reperiet Benevolos Lector in Helmintologia ſeu Scolecologia noſtrâ, Lucem aliqvando, cum Deô, viſurâ. Ex Capitis percuſſione Maniam obſervavit Hagendornius, *l. a. Hiſtor. 36. p. 63.* & qvidem in paſtore qvodam ovium, cui à Vicinô agricolâ ſatis grandi baculô caput, verticem verſus, percutiebatur, vulnere nullô conſpicuô, nec ullâ notabili cranii depreſſione ſe exhibente. Seqvebantur percuſſionem mox Vomitiones bilioſæ, cum deliriô maniacò, ut à qvatuor lacertoſis viris contineri neceſſe haberet, in qvos furibundô ore ſputa evomebat & maledictis eos invehebat, &c. A Virgis Corni fœminæ ſeu Virgæ ſangvineæ diu in manibus detentis Rabiem in demorſis excitari ex Matthiolo refert Simon Pauli, *Qvadripart. Botan.*

tan. Claſſ. 2. pag. m. 167. ſcilicet à canibus rabidis demorſi in Hetruriâ per integrum annum abſtinent à qvorundam lignorum contactu præſertim Corni arboris & ſangvineæ virgæ vocatæ. Siqvidem, ut teſtantur ii, qvi rem experimentô compertam habent, ſi harum arborum virgæ, tam diu in manibus teneantur, qvousqve concaleſcant, illicò demorſi rabie exagitantur. Qvod cuiqvam minimè fabuloſum videri debet: & enim memini, me vidiſſe in Civitate noſtrâ Ilicinenſi, amicum qvendam meum rabie correptum, qvòd Corni arboris virgis (dabat enim lanificio operam) lanam diu excuſſiſſet, qvi eorum oblitus, qvibus ſibi à Medicis interdictum erat, rabidus interiit. Sunt verba Petri Andreæ Matthioli, *Comment. in Dioſcorid. Lib. 6. cap. 39. fol. m. 1012.* Poſt Variolas Maniam obſervavit Gottofredus Chriſtianus Wincklerus in Lanii cujusdam filiâ trium annorum, qvæ poſt Variolas valde malignas (etſi nulla adhibita medicamenta) ſuperatas in Maniam incidebat, mordebat, qvando potuit, parentes & adſtantes, diris illos devovebat, in faciem exſpuebat, & ita furebat, ut vix in lectô detineri potuerit; & in hoc ſtatu ad finem tertiæ ſeptimanæ mortua eſt. *v. M. N. C. Dec. I. An. 6. & 7. Obſ. 93. p.* 132. *ſeq.* Poſt qvartanam delirium maniacum in Cive qvodam Gœrlicenſi Anno 1673. obſervavit allegatus Hagendornius, *l. c. Hiſt. 37. p. 64. ſeq.* De inſaniâ à Venæ ſectione ſub lingvâ in Pleuritide ſpuriâ, v. idem Winckler, *l. a. Obſ. 96. p.* 135. A nimiô Veneris exercitiô Maniam in Cive & Vietore Marpurgenſi obſervavit Johannes Benedictus Gründelius. Ille ſcilicet temperamenti melancholici, Vino tamen, utpote ſummo triſtitiæ alexipharmaco addictiſſimus dum ſecundâ vice nuptias Annô 1685. in Februariô celebraret & veneri nimiùm indulgeret, incidit in Maniam adeò immanem, ut catenis ligari debuerit. *v. M. N. C. Dec. II. An. 4. Obſerv.* 166. *p. 327.*

Alius Melancholicus cum æſtate mediâ uxorem juvenculam duxiſſet, adeò profusè Venere uſus eſt, ut, non poſt multos dies vehementi furore eſſet percitus. Uti ex Zacchino refert Johannes Schenckius, *Obſervat. medic. Lib. 1 f. m. 141.* Idem etiam fol. ſeq. virginum & mulierum ex menſibus cohibitis in furorem actarum mentionem facit, &c. Similis inſania ex amore inducta etiam qvandoqve in viris obſervatur, qvale exemplum refert Franciſcus Valleriola, *Obſerv. medic. Lib. 2. Obſ. 7. p. m. 184.* Vir ſcilicet Mercator ex amore in Inſaniam deductus melancholicus effectus eſt, mirisqve viſis etiam interdiu, nedum noctu agitabatur, modò in iram ac furorem concitus, mox placabilis in riſum effuſus, amatæ ſpem ſe in momenta ſingula in conſpectu habere affirmabat, illi blandiebatur, ac ſi præſens eſſet: mox qvòd ſe amantem redamare nollet, miris increpabat modis, omnis de amatâ ſermo, omnis inter luctus ibat dies, noctem ſine ſomnô, triſtitiâ, mœroreqve conſumebant: & ſibi ipſi injeciſſet manus, ni ſuorum vi prohibitus fuiſſet. Sic Juvenis qvidam, cùm puellam pulcherrimam deperiret atqve eâ potiri non poſſet, miſer ex amore furere cæpit: adeò ut poſtea parentes coacti fuerint illum in vinculis detinere. In qvô furore vitam longô tempore miſerè trahens, perpetuò incarceratus, tandem vitam cum inſaniâ finiit, teſte Petro Foreſto, *Obſ. medic. Lib. 10. fol. m. 351.* ubi adhuc alia exempla tam juvenum, qvàm puellarum veſanô amore captorum recenſet. Maniam ex amore nimiô in adoleſcentulâ annotavit Joſephus Lanzonus, *M. N. C. Dec. II. An. 10. Obſervat. 126. pag.* 219. Plura maniæ exempla obſervavit etiam Felix Platerus, *Obſerv. Lib.* I. *pag. m. 86. ſeqq.*

§. 4.

§. 4.

Qvodſi proinde has & alias Maniæ cauſas conſideremus, ad nullam fere earum, meâ qvidam ſententiâ, Caſtratio neceſſaria erit. Qvid enim qvæſo auxilii in Maniâ à nimiô Veneris exercitiô atqve ſpirituum defectu, à Venæſectione ſub lingva in Pleuritide ſpuriâ, à Vermibus in Cerebrô, à Virgis Corni in manibus detentis dependente, à Caſtratione promitti poterit? Et qvamvis in Mania ex amore veſanô talis Operatio ob ſeminalis officinæ deſtructionem proficua videatur, cùm tamen ejusmodi maniacos ſeu ex amore furentes absqve Caſtratione per V. Sionem & Medicamenta integræ menti atqve ſanitati, Dei gratiâ, reſtitutos, v. g. apud Franciſcum Valleriolam *l. a.* legamus, eundemqve effectum in aliisqvoqve Maniæ Caſibus deprædicatum videamus, potius à Caſtratione abſtinendum erit. Curatæ autem Maniæ exempla, ut pauca adducamus, vid. Baldaſſ. Tim. à Güldenkl. *l. a.* Maniacum qvendam, Caſu perruptô Craniô & aqvâ effusâ, curatum fuiſſe ex Rondeletio allegat Philippus Jacobus Sachſius, *Schol. in Simonis Schulziii Obſervat. M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſ.* 134. *pag. m.* 216. Ejusmodi curam refert etiam David Spleiſſius, *Annot. in Joh. Bapt. Zapat. Mirabil. ſeu Secret. Med. Chir. pag. m.* 136. ſcilicet Melchior Hanhard Chirurgus Stechorenſis ſatis peritus abſente Medicô in Noſocomiô ejusdem Oppidi tractabat fœminam Maniâ tantopere laborantem, ut in vincula conjiceretur. Præbebat ei Helleborum ſatis copioſum in Decoctô aliqvoties, ſed ſine manifeſtâ operatione. Donec fortuitu delira lagenam, cui inerat decoctum ex negligentiâ Clinicorum, minùs abdiſtantem arripiebat, & aliàs bibula id ad menſuram unam & dimidiam unô qvaſi hauſtu ingurgitabat. Inde, qvod mirum, poſt ſomnum profundiſſimum & levem debilitatem inopinata mentis ſanitas redibat.

Caſtratio ſuſpecta.

Virum

Virum qvendam & Civem Isnenſem cum ſuâ Uxore, ambos tantô furore correptos, ut Catenis adſtringendi ac coërcendi eſſent, reſtituit Auguſtinus Thonerus, vid. *ipſius Obſ. medic. Lib. 2. p. m.* 100. De Virgine Maniacâ ſanitati reſtitutâ, vid. Joh. Freitag. *de Opii Natur. cap. 8. pag. m. 80. ſeq.* Juvenis qvidam diſſolutè vivens puellam prædivitem Milhuſiô contra parentum voluntatem abductam ſibi matrimonio copulavit, ipſiusqve bonis mox dilapidatis, eam peſſimè tractavit, adeò, ut ſæpe deſperabunda ſeipſam interficere cogitaret. Tandem ad inſaniam redacta veſtes dilacerabat nudaqve catenis vincta etiam ſtramen, in qvô cubabat, minutim ungvibus diſcerpebat. Ideoqve devecta ad Empiricum, qvendam ruſticum, qvi maniacos curare ſolebat, ſeptuageſies, una ſeptimanâ, venis diverſis in locis apertis atqve universô penè illi ſangvine detractô ab eô fuit curata. Inde domum reverſa, debilis & pallida, mortuô maritô, alteri nupſit, cum qvô ad qvadraginta annos vixit ſana, ſterilis tamen malèqve colorata, vid. Felic. Plater. *Obſ. med. Lib. 1. p. m. 86.* Aliud exemplum de Coqvô, v. *pag. ſeq.* De adoleſcentulâ, Mercatoris cujusdam Ferrarienſis filiâ, ſeptendecim annorum, ex amore nimiô maniacâ, & ſecundum Artis Medicæ regulas curatâ, vid. Joſeph. Lanzon. *M. N. C. Dec. II. An.* 10. *Obſ.* 12. *pag.* 219. *&c.* & ſexcenta ejusmodi exempla, qvibus de propriis ultra qvindecim, tam in Noſocomio noſtro, qvam aliàs, per Dei gratiam, reſtitutorum addere poſſem, qvorum ultimus Svecus ante aliqvot menſes, poſt ingens Bacchi & Veneris ſervitium primo in Cephalalgiam, oculorum inflammationem atqve delirium incidebat, varias ſibi notas lingvas, Svecicam, Gallicam, Latinam, Germanicam, confuſè & mixtim loqvebatur, & circa veſperam verè maniacus evadebat, ut veſtes atqve induſium dilaceraret; Ideoqve Carceri nudus includi

ne-

neceſſe haberet. Ab hoc tamen malô, per Dei gratiam, poſt paucas ſeptimanas in totum reſtituebatur, tuncqve ratione originis hujus morbi referebat, ſe jam tertiâ vice recidivam paſſum eſſe; ipſum autem malum inde derivabat, qvòd poſt venationem ſudore madidus terræ incubans dormiverit. Expergefactus enim ſtatim in Phantaſiam corruptam, demumqve Maniam, per longum temporis ſpatium durantem, prolapſus erat. Et nullum eſt dubium, qvin citius centum vel etiam mille absqve Caſtratione à Maniâ liberatorum exempla, qvàm unicum per Caſtrationem, & fortaſſe adhuc præter neceſſitatem, reperire liceat. Imò ſi hæc Operatio crudelis adeò neceſſaria eſſet, qvid de fœminis maniacis fiet? qvanam ratione & pro qvô ſcopô illarum Caſtratio adminiſtranda erit? Dum autem hæ ſecundum hactenus recenſita & alia exempla pariter ſæpiſſimè per medicamenta reſtituuntur, cur non idem in Viris expectare licebit. Præterea etiam non pauci Medici ab hac Operatione abhorrent, qvia hôc modô ſobolem procreandi potentia totaliter deſtruitur inſuperqve Caſtratores Corneliæ legis pœna tenentur. vid. Paul. Ammann. *Irenic. p. m.* 241. *ſeqq.* Interim tamen in Caſu maximè deſperatô & diuturnô Semi-Caſtrationem, qvâ alteruter tantùm teſticulus exſcinditur, concedendam & exercendam eſſe libenter putarem, (ſiqvidem hôc modô, ſecundum ſuperiùs adducta, Generatio ſeu liberorum procreatio non impeditur,) dummodò à tali Operatione deſideratus effectus expectari poſſet; de qvô tamen, qvia juxta Paul. Ammann. *l. a. p. 246.* Conſenſus Cerebri cum Teſticulis, & vice versâ, qvoad hoc negotium tam clarus non eſt, adhuc dubium mihi remanet.

QVÆSTIO VI.

An Elephantiacis ſeu leproſis Caſtratio ſvadenda?

§. 1.

An Elephantiaci caſtrandi?

HUic Qvæſtioni iterum nonnulli veterum Medicorum, in Elephantiaſi Caſtrationem commendantes, occaſionem præbent. Scribit enim Aëtius, *Sermon.* 13. *cap.* 122. *fol. m.* 416. Novimus Elephantiacos qvosdam audaciores, qvi ſibi ipſis teſtes ferrô reſecarunt: Caſtratis enim non in pejus malum ipſum procedet. Neqve enim temerè reperias, inqvit Archigenes, ullum aliqvem caſtratum Elephantiaſi laborantem, neqve item facilè mulierem. Qvare etiam qvidam ex confidentioribus Medicis manum admoverunt, & qvotqvot ſanè ex eis ex ſectione periculum evaſerunt, per conſeqventis curationis uſum perfectè ab hac malignâ affectione liberati ſunt. vid. etiam M. Anton. Ulm. *Phyſiolog. Barb. Sect.* 3. *cap.* 22. *fol. m.* 226. Et juxta Valeſc. de Tarant. *Philon. Chirurg. cap.* 20. *p. m.* 848. ſcribit, Platearius, multos à Leprâ liberatos fuiſſe teſtium amputatione: Sic enim remittitur hepatis calor, qvi prius ſangvinem adurebat: teſticuli enim toti Corpori ſuppeditant calorem. Julius Palmarius, *de Morb. contag. Lib. de Elephant. cap.* 6. *p. m.* 271. ita ſcribit: Qvibus teſtes vel naturâ deſunt, vel exſecti ſunt, ii vix unqvam Elephantiâ tentantur, ſi Archigeni credamus. Sed nec jam prehenſis, pergit Palmarius, aliunde præſentius remedium, qvàm ex teſtium exciſione affulget. Qvotqvot enim exſecti ſunt, tanti mali diſcrimen effugiunt, ſi modò temperatam eamqve frigidam & humidam victûs rationem in poſterum tenuerint: hancqve Veteres complures, ut omnium tutiſſimam curandi

Affirmatur.

ra-

rationem ſeqvutus eſſe comperio. Secundum Hieron. Fracaſtor. *Oper. Part.* 1. *Lib.* 2. *cap.* 13. *p. m.* 193. Evnuchi pauciſſimi viſi ſunt eô malô correpti, propter qvod & nonnullos legimus ſeſe caſtraviſſe, ne eô tentarentur. Item Johannes Riolanus, *Art. ſeu Method. bene medend. Sect.* 3. *p. m.* 48. *a.* ſcribit: Ut magis refrigeſcat habitus Corporis & in muliebrem ſeu frigidiorem naturam transmutetur, caſtrentur. Qvod in Prophilacticis eſt præcipuum; minus malum comparatum maximo habet rationem boni. Ego ſvadeo, ut pueruli, qvi putantur nati ex Parentibus leproſis, vel qvorum natura manifeſtè eò inclinat, qvàm citiſſimè evirentur. Neqve Ambroſius Paræus Caſtrationem in Elephantiaſi improbat, *Lib.* 19. *cap.* 8. *fol. m.* 431. Valeſcus, inqviens, de Taranta Caſtrationem in hôc Caſu valdè probat, nec ego improbandam eam cenſeo; teſtium enim amputatione evirantur homines in morbum proni, ſicqve in fœmineam naturam degenerant & hepatis ſangvinem aſſantis ardore reſtinctô, humidi & frigidi evadunt: qvæ temperies Elephanticorum intemperiei calidæ & ſiccæ totô eſt genere contraria; adde qvòd ſublatâ & elephanticis gignendi facultate, tollatur hujus mali contagio, qvæ per prolis propagationem in humanum genus ſerpit & effunditur.

§. 2.

Anteqvam autem Qvæſtioni huic ſententiam meam annectam, paucis monendum videtur, qvod vocabulô Lepræ non Lepram Græcorum, qvæ nihil aliud eſt, qvàm ſcabies conſummatiſſima aliâsqve etiam Pſora audit, ſed Lepram Arabum ſeu Elephantiaſin Græcorum intelligamus; qvæ ita inter ſe differunt, ut Elephantiaſis Abrabum ſit tantùm morbus qvidam particularis, pedum videlicet tumor rubicundus, lividus ſeu nigricans cum Varicibus atqve ulceribus, è qvibus ſe- *Lepræ differentia.*

 rum

rum acre limpidum effluit; Græcorum autem Elephantiaſis Univerſalis exiſtat. Dicitur autem hic affectus non ſolum 1.) Elephantiaſis, & qvidem ideo potiſſimum, qvòd hôc morbô laborantium cutis tumida, ſcabra, rugoſa & aſpera inſtar Elephantum reddatur; Sed etiam 2.) Satyriaſmus, vel Satyriaſis, vel qvod faciem Satyrorum faciei ſimilem faciat, id eſt, labia craſſa, nares tumentes ac aures tabeſcentes, genæ rubentes, ac in fronte hinc inde tumores ſeu excreſcentiæ inſtar Cornuum appareant; vel qvòd ſecundum qvosdam in principiô morbi leproſi valde libidinoſi obſerventur; Et 3.) Leonthiaſis, tum qvòd Elephantiaci inſtar Leonum frontem rugoſam & faciem terribilem ſortiantur, tum qvòd eorum anhelitus atqve excrementa Leones eorumqve Scybala oleant. Ab aliis etiam hic morbus vocatur Tragontiaſis, ab Italis Morbus Divi Lazari, ab aliis Herculeus, &c. vid. Bernh. Albin. *Diſput. de Elephant. Javæ nov. reſpond. Joh. Chiſt. Menzelio. Francof.* 1683. *habit.* §. *3. p. 7.*

§. 3.

Elephantiaſis cauſa.

Varias eqvidem Elephantiaſis cauſas ſtatuunt Autores, imprimis veteres, de qvibus vid. Hieron. Mercurial. *de Morb. cutan. cap. 5. p. m. 90.* Jul. Palmar. *l. a. cap. 2. pag. m. 260. ſeqq.* Bartholom. Perdulc. *Univerſ. Medicin. Lib.* 12. *cap. 5. p. m. 578. &c.* Recentiores autem hunc morbum contagioſum potiùs â ſalſedine qvadam ſeri muriaticâ & corroſivâ, in ſpecie acido-salsâ derivant; cùm Medicamenta acidum abſorbentia Lepram mitigent, acidorum econtrà abuſus eam foveat & augeat. v. Mich. Ettmüll. *Oper. Vol. II. fol. m. 587.* & Joh. Bolæi, *Encyclop. Chirurg. Lib. 5. cap. 9. p. m.* 1172. ubi juxta recentiorum magis, qvàm veterum, intelligibilium principia Lepram Arabum â ſalè qvôdam fixô ac corroſivô, humori viſcido ac terreſtri implicatô, & in Cutis tubulis glandu-

dularum profundioribus hærente eosqve dilacerante ortum trahere ſcribit. Cumqve hoc malum à ſcabie, pſorâ impetigine, leprâ Græcorum non niſi gradu differat, vid. Chriſt. Johann. Lang. *Oper. med. Tom. II. cap. 7. §. 8. Annotat. fol. m.* 43. eandem qvoqve cum iisdem cauſam, ſerum ſcilicet acre, corroſivum & cauſticum non immeritò agnoſcimus. Ab ejusmodi etiam ſalibus acribus & ſalſo-acidis varia oriuntur Symptomata, & prout illa ſalia vitriolicæ, aluminoſæ, nitroſæ, &c. naturæ fuerint, de corroſivâ vi plus minusve participabunt, &c. v. Berh. Albin. *Diſp. de Elephantiaſ. Reſpontente Nathanaele Gerlachio. Francof. Anno* 1694. *habit.* §. 11. *pag.* 20. Juxta Georg. Wolffgang. Wedel. *Patholog. med. dogmat. Sect.* 3. *cap.* 4. *p. m.* 514. in Leprâ Græcorum dictâ primò qvidem Sal impurum & tartareis ingvinamentis mixtum, acre, ſtimulans in ſangvine abundat; Id verò hoc modò vitiatum adeò magis & magis à calidâ & ſiccâ viſcerum intemperie cordis præcipuè & hepatis, ad coagulationem declinat, ut nullam ferè reſolutionem admittat, ſed intimè lymphæ & ſangvini incoctum qvò magis retinetur, eò magis craſſeſcit, unde, ut Chimici loqvuntur, non ſolum ſal retorridum fit, ſed & Sulphur ſangvinis defœdatur & pruritûs ſumma libido & alia eveniunt, præcipuè verò ſqvamulæ ipſæ qvoqve. Sin excellentiori gradu exaltetur, ut ſerum ſummè ſalibus deturpatum & ipſum ſangvini penitus incoctum, ac ſulphur ſangvinis ſeu partes oleoſas æqvaliter reſolvat, colorem & odorem fœdum inducit, & tandem volatiles mercuriales ſimul coagulando ſenſum etiam partium tollit, & centena ſymptomata comitantur, &c. vid. etiam Johann. Helfr. Juncken. *Prax. medic. pag. m.* 629. *ſeq.* & *pag.* 635.

§. 4.

Elephantiaſis ſigna.

Inter qvamplurima Elephantiaſis tam antecedentia, qvàm concomitantia, & qvidem externa & interna ſigna, de qvibus allegati & alii Autores videri poſſunt, ſæpe etiam ingentis leproſorum libidinis mentio fit, dum ſecundum Jodoc. Lomm. *Obſervat. Medicin. Lib. 1. pag. m. 64.* pleriqve leproſi Veneris ingenti deſideriô capiuntur: Imò libido in nonnullis tanta eſt, ut ejusmodi homines perpetuô qvaſi Priapiſmô & Penis tentigine cum ſummâ in Venerem proclivitate laborent, unde etiam hic affectus, ut paulò antè diximus, Satyriaſmus appellari ſolet. Ex hoc libidinis ſignô absqve dubio veteres, ex falsâ hypotheſi, Elephantiaſin ab immodicô & impurò Coitu uti in morbô Gallicô obſervatur, oriri atqve per contagium propagari crediderunt, qvare pro refrænandâ libidine & extingvendô nimiô Veneris œſtrô taliter affectis Caſtrationem ſvaſerunt, appetitum nimirum venereum pro causâ, & Lepram pro Veneris effectu judicantes, cùm tamen econtrà Lepra, juxta hactenus recenſitam recentiorum opinionem, potiùs à nimiâ & corroſivâ ſeri ſalſedine dependeat atqve ita Priapismum atqve coëundi deſiderium cauſetur.

§. 5.

Caſtratio improbatur.

Qvamvis itaqve à Caſtratione eqvidem libidinem & ſtimulum ad Venerem tanqvam Lepræ Symptoma, aliqvatenus impediri poſſe concedamus, nulla tamen Salſedinis, in qvâ hujus affectûs cauſam conſiſtere diximus, correctio ab hac Operatione expectanda erit, ſed tota Sangvinis & ſeri maſſa etiam poſt Caſtrationem, absqve aliorum medicamentorum uſu, vitioſam ſuam qvalitatem retinebit. Unde hoc Caſtrationis conſilium hodiernô tempore in Lepræ curatione neqve â Medicis, neqve Chirurgis obſervatur, ſed tanqvam fruſtrane-

neum & noxium rejicitur. Dicit enim Jean Baptiſte Verduc, *Patholog. Chirurg. cap. 8. p. m. 275.* Quant à la Caſtration, que quelques Practiciens propoſent pour guerir la Lepre, je croy, que ce Remede eſt tout à fait inutile. Sic Paulus Ammannus, *Iren. pag. m. 246.* hypotheſin, ac ſi lepra à nimiâ & impurâ Venere proveniat, ideò, qvòd non ſemper & ubiqve verum ſit, non modò improbat, ſed etiam leproſus ſeparatione à reliqvorum hominùm conſortio faciliùs, qvàm caſtratione, curari ſtatuit: Et Johannes Chriſtianus Menzelius, *Diſp. de Elephatia Javæ nov. Præſid. Bernh. Albino. Francof. 1683. habit.* §. 19. de hac Caſtratione, qvaſi infallibili & præſentiſſimô remediô ita judicat: Si ad morbi reſpicio cauſam, facilè video, Caſtrationem illam non tollere, adſit licet inexplebile coëundi deſiderium, illud tamen non cauſa, ſed morbi effectus eſt, unde neqve illô remotô morbus curatus eſt. Ab acrium ſpirituum influxu perpetua illa oritur tentigo, minimè verò à tentigine acres illi ſpiritûs; atcui unqvam remotô effectu tolli cauſam in mentem venit, ut aſſeruerit? Sed quotidianum ferè eſt, cum duo uidemus Symptomata ſe invicem concomitantia, ut alterum pro alterius causâ accipiamus, licet ex eodem fonte pullulet utrumqve. Et certè, ſi adeò præſens hoc eſſet remedium, cur tam difficilem, ne dicam ferè impoſſibilem Autores hujus mali habent Prognoſin? adeò, ut nihil prorſus ſpei in Caſtratione reponerem. vid. etiam Luc. Schrœck. *Schol. in Andr. Cleyer. Obſerv. M. N. C. Dec. 2. An. 2. Obſerv. 5. pag. 14.*

QVÆ-

QVÆSTIO VII.

An in Podagricis Caſtratio pro curâ ſit inſtituenda?

§. 1.

An Podagrici caſtrandi?

POdagricis eandem Curam, Caſtrationem nimirum, Præſervationis gratiâ, non ſine tædiô interdum ſuggeri ſolere, ſcribit Paulus Ammannus, *Medicin. critic. Diſcurſ. 19. pag. m. 159.* Cujus conſilii fundamentum ex Hippocrate deſumptum videtur, qvi *Sect. 6. Aphor. 28.* dicit: ἐυνȣ̃χοί ȣ̓ ποδαγριῶσιν, ſeu Evnuchi non laborant Podagrâ. Id qvod eqvidem juxta Lucam Schrœckium, *M. N. C. Dec. II. An. 4. Obſ. 174. pag. 342.* cœteris paribus, ratione non caret, cùm Spermatis generatio non mediocrem partium optimarum oleoſarum & pingvium in teſtibus collectionem involvat, unde ſi ablatis teſticulis particularum illarum à ſangvine impediri ſecretionem conſideremus, easdem blandô ſuô cum reliqvis particulis connubiô acrium & podagricos dolores excitantium ſpicula obtundere, ac ita podagræ generationem inhibere apta eſſe, rectiùs dicemus.

§. 2.

Negatur.

Hanc tamen Podagræ per Caſtrationem inſtitutam curationem meritò ſuſpectam reddunt variæ hujus affectus Cauſæ. Siqvidem ſi ſolùm à nimiô Veneris exercitiô ſeminisqve freqventiore profuſione ortum Podagra traheret, tunc in junioribus eqvidem ſubjectis, præſervationis gratiâ locum aliqvatenus habere videretur, Caſtratio; Cùm verò Podagra & Arthritis jam ab humore ſalsô & pungente, jam ab acri & urente, jam ab acidô & corroſivô in glandulis mucilaginoſis de-

dependeat, nec humor ille morbificus ſemper ſit ejusdem naturæ, vid. Clapt. Havers *Oſteolog. nov. pag. m. 294.* alias etiam Matres agnoſcat, v. gr. fonticulum recluſum, *vid. Act. Hafn. Vol. V. Obſ. 77. p. m. 179.* Dyſenteriæ fluxum intempeſtivè ſuppreſſum & Menſium Obſtructionem, uti obſervavit Melchior Friccius, *Icon. Podagr. pag. m. 86.* Sudorem pedum impeditum, v. Sim. Paul. *Qvadripart. Botan. Claſſ. 3. pag. m. 196. ſeq.* Ophthalmiam repulſam, vid. *Fricc. l. a. p. m. 29. & 44.* Contagium, vid. Simon. Schulz. *M. N. C. Dec. I. An. 6. & 7. Obſ. 143. p. 204. ſeq.* Joh. Schmidius, *ibidem An. 9. & 10. Obſ. 44. pag. 118.* Qvod etiam mihi per tibialia à Domino podagricô ſervo ſuo communicatum obſervare licuit. Qvis qvæſo proinde Podagram ab ejusmodi adductis cauſis, non autem à Venere exortam, per Caſtrationem curari poſſe, ſibi imaginabitur? Imò ipſos jamjam caſtratos ex hujusmodi & aliis cauſis, vel etiam ex ipsâ Venere Podagram contrahere poſſe, nemo dubitabit, cùm eosdem æqve ac alios, non caſtratos, ſæpius Baccho, Veneri (licet ſine effectu) atqve Iræ, tanqvam Podagræ Patri, Matri atqve Nutrici, nec non pravæ diætæ nimiùm qvantum indulgere videamus: Qvod confirmat Aloyſius Luiſinus, *de compeſcend. anim. affect. Dedicat. a. 3.* tam pauci, inqviens, ſunt hodie, qvi rationis ductu gubernantur, ut nullam rationalis animæ vim inditam homini fuiſſe ferè dicas, usqve adeò animi affectibus omnes obtemperant, usqve adeò Corpori incraſſando indulgent. Qvò factum eſt, ut propter immodicam deſidiam, edulia, ebrietates, Venerem, non ſolum paſſim evnuchi podagrizent, atqve mulieres propter errorum magnitudinem, anteqvam menſtrua illis deficiant, omnia morborum genera factô agmine invadant interficiantqve.

§. 3.

Hippocratis Aphoriſmus.

Qvantum autem allegatum Hippocratis Aphoriſmum attinet, eundem jamdum Solinus Hippocratis eqvidem tempore verum fuiſſe dixit, ſuô autem Seculô non ampliùs, propter deſidioſam, qvam degerent vitam. vid. Caſp. Theoph. Bierling. *Theſaur. theor. pract. Caſ. 25. Schol. §. 9. p. m. 326.* ubi etiam pueros & juvenes ante veneris uſum, contra Hippocrat. *Aph. 30. Sect. 6.* Podagrâ laborantes allegat. Qvales mihi etiam aliqvot innotuerunt, qvi anno decimo tertio & ſeqventibus hoc malo laborarunt. Præterea etiam non pauca obſervantur Evnuchorum Arthritide & Podagrâ laborantium exempla, qvæ, brevitatis gratiâ, apud Georgium Frid. Laurentium, *Exercitat. in Hippocrat. Aphoriſm. Part. I. Exerc. 11. pag. m. 147. ſeq.* videri poterunt. Ibidem etiam dictus Autor hunc Hippocratis Aphoriſmum (Evnuchos Podagrâ non laborare) abſolutè poſitum non modò minùs abſolutè verum eſſe dicit, ſed etiam rationi, obſervationi, autoritati, ipſi Autori & curationi contrariari monſtrat, ſimulqve varias Autoritates & exempla Hippocrati contraria ex ipſius Commentatoribus, Braſſavola, Galenô, Hollerio, Liebautio, Fonſecâ, Heurnio, Hieronymô Mercuriali, &c. allegat. Memorabile etiam videtur, qvod Athenæus reliqvit, ſcilicet Podagram ſeu Arthritidem nonnunqvam populariter graſſari, ac etiam, contra Hippocratis ſententiam, pueros, evnuchos, virgines, mulieres & animalia nonnulla eâ corripi exinde probat, qvòd Hegeſander ex Pythermô memoriæ tradidit, illius tempore per viginti annos fructum nullum moros protuliſſe, atqve tantam podagræ contagionem omnes invaſiſſe, ut non homines (i. e. viri) ſolùm, ſed pueri, puellæ, evnuchiqve & mulieres eô morbô tentarentur. v. Joh. Beverovic. *Epiſtol. Qvæſt. p. m. 74.* Verbô, hic Aphoriſmus Hippocratis cum ſeqventi

vi-

vigeſimô nonô γυνὴ ὀ ποδαγριᾷ, ſeu Mulier non laborat Podagra, noſtrô tempore & in noſtris regionibus exceptionem patitur; Qvare etiam Cura podagricorum per Caſtrationem, qvæ hoc ficulneô fundamentô nititur, à Medicô vix ſvadenda, nec ægroto toleranda erit.

CAPUT X.

De

Qvæſtionibus Medico-Legalibus circa Penem occurrentibus,

Nimirum

De Phimoſi, Glande Penis imperforatâ, item de Pene magnô & parvô.

Penis erectio ad Coitum neceſſaria?

AD Coitum fœcundum celebrandum Phyſici ac Medici Membri virilis ſeu Penis erectionem ſeu rigiditatem, legitimam applicationem, ſeminisqve in arvum muliebre injectionem reqvirunt. Scribit enim Paulus Zacchias, *Qvæſt. med. legal. Lib. 3. Tit. 1. Qv. 8. §. 10. fol. m. 284.* mulierem absqve eô, qvod â virô cum effectu & realiter cognoſcatur, per omnimodam applicationem membrorum generationis ullô modô concipere non poſſe, unde neqve, ſi vir non erigat, neqve ſi membrum illi penitus aut magnâ ex parte ſit abſciſſum, neqve, ſi prope vas aliqvô modô polluatur, poſſe mulierem ex eô concipere. Neqve deſunt ad hoc probandum rationes, & argumenta nonnulla: nam primò Natura fruſtrà machinata eſſet, tot Inſtrumenta ad ſolam membri erectionem

celebrandam: imò ſuperfluus omninò eſſet ipſe actus erectionis, & incommodum absqve utilitate afferret; qvem tamen eum habere finem, ut facilè ac promptè Penis in uterum intromittatur, & ſemen validiùs ejaculari poſſit, notiſſimum eſt, & docent Anatomici: nam aliàs poterat absqve eâ erectione, non ſecus ac in mejendô ſit, ſemen excerni: ſed qvia Urinam in alienum corpus ejaculari non oportebat, in eâ reddenda non fuit neceſſaria Penis erectio, in Seminis verò excretione maximè. Cum igitur Coitus à Naturâ ipsâ in generationem inventus ſit, & nemo ad actum Coitûs pervenire poſſit, absqve Penis erectione, ut patet & notatur à Medicis, jam inde ſeqvitur, qvòd mulier nullâ viâ & ratione ex commixtione cum Virô non erigente, ſed tantummodò Semen emittente, aut breviùs ex ſimplici Seminis effuſione prope vas concipere poſſit, &c. Ut alios Autores jam taceamus. Ex hôc fundamentô Medici inter alia Membri virilis à variis cauſis, v. g. Hydrope, aut Herniis, &c. ortam retractionem & incurvationem ſeu tortuoſitatem pro Coitus exercendi impedimentô non immeritò habent, ſiqvidem in ejusmodi Caſu Virga virilis non rigida manet, ſed mollis, inflata atqve tortuoſa, ſeu incurvata evadit; qvalia exempla ſupra Cap. III. adduximus, inqve Praxi qvotidianâ obſervare licet. Cùm autem præter reliqvas incurvaturæ Penis Species alia adhuc, Phimoſis Medicis dicta, qvandoqve occurrat, qvâ affecti pariter à qvibusdam Juris-Conſultis & Medicis pro impotentibus ſeu ad Coitum fœcundum ineptis habentur, de hac materia paucis agere animus eſt. Sit ergo

QVÆ-

QVÆSTIO I.

An Phimoſi laborantes, ob impeditam liberorum generationem, â toro matrimoniali excludendi ſint?

§. I.

CIrca hanc Qvæſtionem ante omnia notandum, Phimoſin (qvam Stephanus Blancardus, *Lexic. med. ſub Titulo p. m. 493.* idem cum Paraphimoſi eſſe, falsò dicit) ab Autoribus variè ſumi; aut enim omnium meatuum naturalium & locorum, qvæ naturâ diduci poſſunt, uti ſunt oculi, labia, anus, uterus, præputium, &c. præcluſionem denotat. v. Joh. Gorræi, *Definit. fol. m. 347.* aut juxta eundem & omnes ferè Autores medicos freqventiùs de Præputiô dici conſvevit, qvando ſcilicet ita glandem tegit, ut ab eâ nudari non poſſit; id qvod vel ab affluxu humorum craſſorum, v. g. poſt coitum impurum & ab aliis cauſis, accidit; vel qvando Præputium adeò anguſti orificii eſt, ut glans illud perforare neqveat. Propriè enim φίμος ſignificat nexum ſummi oris perarum & ſacculorum, dum toto ſuperiore ejus ambitu in anguſtum collectô funiculô clauduntur & religantur. Vel oritur etiam talis Phimoſis, ſeu impedita Glandis, ſeu Capitis Penis denudatio, qvando Præputium pertinaci adhæſu undiqve in orbem glandi annexum eſt. Deinde alia adhuc datur Phimoſeos ſpecies, qvando ſcilicet frænum Penis, qvod κυνοδέσμιον dicitur, glandi præputium oſculotenus convincit: qvippe qvod erectionem Penis impedit, atqve membrum maritale qvaſi capiſtrô ſufflaminatur, ejusqve incurvaturam vel tortuoſitatem cauſatur.

Phimoſis, qvid ſit?

§. 2.

An Phimoſis impediat generationem.

Tales Phimoſeos ſpecies Coitum & Seminis ejectionem impedire nonnullis Autoribus creduntur. Inqvit enim Gvernerus Rolfincius, *de Partib. genit. Part. 1. cap. 50. pag. m. 102.* Ubi Præputium adeò anguſti orificii eſt, ut glans illud neqveat perforare, ſumma in Coitu oritur difficultas: nam nimis incurvatur ſeminisqve liber impeditur egreſſus. Nonnulli etiam Autores in Phimoſi, ubi nimia eſt Præputii coarctatio, ideò generationem impediri putant, qvod Semen per anguſtam viam ejaculatum refrigeretur. v. Hieron. Fabric. ab Aqvapend. *Oper. Chir. fol. m. 266.* Secundum Jul. Cæſ. Arantium, *de Tumor. præternat. cap. 54.* datur Affectus, in qvô extrema præputii anterior pars, vel ſecundum naturam, vel ex accedenti, exiguô adeò foramine prædita eſt, ut non ſolùm glandem detegi prohibeat, verùm & Urinæ interdum excretionem Seminisqve ejaculationem remoretur, & ex conſeqventi ſteriles atqve infœcundos viros efficiat, ubi præſertim præputium glandis foramine anguſtius fuerit. Idem & in Mentulæ accidit fræno, ſi inferiori glandis parti juxta foramen arctè connectatur; eô enim adhuc integrô in primisqve congreſſibus minimè divulsô, non ſolùm fit ut in venere exercendâ moleſtiam adferat, ſed qvod majus habet momentum, ſpeciei propagandæ maximè adverſetur; nam præter id, qvòd erecto genitali ejus diſtorqvetur extremitas, ut rectà ſemen ejaculari neqveat, anguſtius etiam ex ejus attractione fit foramen, per qvod Semen in uterum affatim ejaculari debet. v. Joh. Schenck. *Obſ. med. Lib. 4. fol. 525.* De altera Phimoſeos ſpecie, ubi ſcilicet Præputium glandi pertinaciter adhæret, ita ſcribit Paulus Ammannus, *Medicin. Critic. Diſc. 15. pag. m. 141.* Raro hic affectus occurrit; qvando verò contingit, moleſtum ſatis eſt vitium, partim in emiſſione Urinæ & Seminis; partim

etiam

etiam in erectione virgæ; tales enim plerumqve contorti & incurvati ſunt Penis. Tertia etiam Phimoſeos ſpecies, ubi nimirum Penis glans mediante frenulô, qvaſi Capiſtrô, retrahitur, Coitum, generationem & matrimonium impedire creditur. Nam præter ea, qvæ ex Arantio modò adduximus, juxta Paul. Zacch. *Qvæſt. medic. legal. Lib. 9. Tit. 3. Qv. 3. §. 7. f. m. 771.* Penis tortuoſitas notabile impedimentum poteſt præbere in copulâ exercendâ, ita ut, ſi magna ſit, copulam omninò impedire poſſit, & multò magis generationem. Ea duplex eſt, qvædam fit ob frenum glandi adhærens, qvod nimis intenſum & glandem ipſam deorſum attrahit, ita, ut membrum curvum reddat & ob id ad copulam magnâ ex parte ineptum, qvia non poteſt, ut deberet, glandis acie ſibi iter parare, ſed cogitur incaſſum dorsô in Uterum arietare, & ſemen non ad internum Uteri fundum, ſed ad ipſius latera emittere. Et *Tit. 10. Qv. 2. §. 10. fol. 804.* idem Autor inter impedimenta, qvorum cauſâ illicò matrimonium diſſolvi poſſit, etiam ponit Penis obliqvitatem, tortuoſitatem, contractionem, &c. Hæc enim vitia, inqvit, omnia apparentia ac perpetua ſunt, & utplurimum ſine remediô; unde non injuriâ judicavi jam virum qvendam, qvi à pueritiâ membri contractionem ex ambuſtione, bullienti lixiviô factâ, contraxerat, inhabilem eſſe ad contrahendum matrimonium, tum ob eam contractionem, ob qvam non modò membrum brevius evaſerat, ſed etiam tortuoſum remanſerat, nec diſtendi poterat, licet durum, gliſcente appetitu venereô, evaderet, tum etiam ob anguſtiam foraminis ipſius, ob qvam ſemen ad exitum properans remorari tantiſper cogebatur, unde non ejaculabatur, ſed, ut ipſe referebat, guttatim effluebat. Idem confirmat etiam Ambroſius Paræus, *Lib. 16. cap. 33. fol. m. 363.* Qvibus, inqviens, frenum ſeu Penis ligamentum brevius eſt,

ſic

ſic, ut penis recta eſſe non poſſit arrectio, ſed obtorta & deorſum velut convulſa, his etiam prolis generatio impeditur, qvia Seminis in vulvam recta & conferta eſſe neqvit immiſſio. Et *Lib. 23. cap. 37. fol. 524.* inqvit: Subtenſi ligamenti, qvod filum vocant, brevitas pudendum obtorqvet & rigidam ipſius rectitudinem violat, adeò, ut intromitti facilè in mulieris pudendum neqveat. Hinc etiam Erneſtus Fridemann Schelhaſs qvendam virum, Phimoſi laborantem, ſeu cui frenum Penis glandi præputium oſculotenus convinciebat, in tali ſtatu ad cohabitationem maritalem perfectè aptum non judicat, inſuperqve hoc frenum Penis glandi præputium oſculotenus convinciens Virginitatem maſculam intaminatam notare addit. v. Mich. Berh. Valentin. *Pandect. medic. legal. Part. I. Sect. 1. Caſ. 9. pag. m. 32.* Seqventem Caſum de Phimoſi refert Gvielmus Fabricius Hild. *Obſervat. Chir. Cent. 3. Obſ. 54. pag. m. 433.* Juvenis qvidam viginti circiter annorum ætatis, cùm juvenculam formoſam ſatis duxiſſet, ipſe verò ad congreſſum ineptus eſſet, paulatim diſceptatio & diſſenſio domeſtica inter utrumqve exorta. Unde ambo in Conſiſtorium matrimoniale vocati, qvæ diſſenſionis inter ipſos cauſa ſit, inqviritur. Unus atqve alter ſuas, minus tamen validas, affert rationes. Illæ de Veritate aperiendâ & confitenda ſtrenuè admonita, ſe à maritô noctes diesqve mirum in modum & absqve ullâ voluptate, imò ad pudendorum excoriationem usqve defatigari indicaverat. Ut itaqve, qvid hujus rei cauſa eſſet, innoteſceret, decretum fuit, ut Genitalia ejus à me (Fabriciô) inſpicerentur. Tum præputium mediante ligamentô, ſubter balanô firmiter adhærens animadvertebam, ita qvidem, ut titillatione qvadam factâ, cum membrum virile erectum fuiſſet, balanus perinæum verſus retraheretur, penisqve planè reduplicaretur. Incurvatio autem

hæc

hæc atqve reduplicatio membri in congreſſu difficultatis omnis cauſa fuerat.

§. 3.

An Phimoſis matrimonium impediat?

Secundum hactenus allegata qvidam Autores omnes Phimoſis Species legitimam ſeminis excretionem impedire taliterqve affectos ad ineundum matrimonium inhabiles reddere ſtatuunt; Alii hoc malum ſeu ſemen ejiciendi impedimentum arte chirurgicâ tolli poſſe credentes, inter Phimoſin non curatam & curatam diſtingvunt, illamqve matrimonium impedire, hanc vero ſecus, defendunt: Cùm enim qvidam uxorem ducturus à Corrivali ſuô ſuſpectus redderetur, ac ſi propter connatam qvandam ἀδυναμίαν, qvæ in membris ejus genitalibus eſſet conſpicua, fœminæ ſatisfacere non poſſet. Facultas Medica Lipſienſis ad Qvæſtionem Parentis, an hic morbus ita ſit comparatus, ut per ſe matrimonium impediat? hoc dedit Reſponſum: Perluſtratis diligenter filii tui genitalibus, reſpondemus: qvòd in præputiô connatum qvoddam exiſtat vitium, qvod Medici ſolent appellare Phimoſin, cujus ob anguſtiam caput penis denudari non poteſt, hinc non ſolùm membrum ipſum in erectione impeditur, verùm etiam ipſa ſeminis emiſſio & Urinæ excretio, ut adeò tam diu ejusmodi homines ad Conjugium inepti prorſus habeantur, donec legitimâ ratione curentur; Qvoniam verò exploravimus, Præputium glandi aut Peni circum circa (exceptô frenulô) non adhærere, defacili morbus hic vel unicâ inciſione curari poterit. v. Paul. Ammann. *Medic. Crit. Caſ. 15. pag. 142.* Imò non modò Erneſtus Fridemann. Schelhaſs locô ſuprâ ex Mich. Bernh. Valentini *Pandect. pag. 32.* allegato, certa ſpe detinetur fore, ut iſtud Subjectum, qvod in priori ſtatu ineptum judicat, poſt operationem abſolutam, ſeu ſectionem frenuli, aliorum inſtar virorum ſexum humanum propagare potuerit.

tuerit.

tuerit. Id qvod etiam poſt curatam Phimoſin in eodem Virô, Cive qvodam Kauffburenſi, factum legimus, juxta Reſponſum Collegii Medici Auguſtani *l. a. p.* 33. qvod ſic ſonat: Poſtqvam nos præviâ reqviſitione, honeſtum virum, Chriſtophorum Bregezerum, die hodiernâ, ratione impotentiæ, ipſi imputatæ, non tantùm juxta rei circumſtantias ſufficienter examinavimus, ſed & qvoad partes genitales curatiſſimè inſpeximus, obſervavimus frenum, qvod ante hac in actu maritali qvodammodò obicem poſuerat, nunc abſolutâ Curâ & ſectione eô in ſtatu conſtitutum eſſe, ut nullum inde impedimentum poſthac pertimeſcendum ſit; & qvoniam deſuper qvà virilia nil qvicqvam in eô deſideratur; Adhæc ſtimulus venereus æqve ac ſeminis emiſſio, juxta conſtantem ejus aſſertionem, ſatis ſuperqve ſe trudit, hinc eundem pro impotente habere non poſſumus, &c. Item Juvenis ille, cujus ſupra ex Gvil. Fabriciô Hild. mentionem fecimus, per Præputii à Glande Separationem ita reſtitutus fuit, ut deinceps nullum hac in re perſentiret incommodum. Et apud Paulum Ammann. *l. a. p. 141.* qvendam à Phimoſi curatum trium liberorum parentem factum fuiſſe videmus.

§. 4.

Phimoſis ſpecies, Ne itaqve omnes ejusmodi affectu laborantes à matrimoniô excludantur, de legitima Phimoſin curandi ratione ſolliciti fuêre Medici atqve Chirurgi, & qvidem ſecundum diverſas & à diverſis cauſis ortas Phimoſeos ſpecies, qvarum ſupra aliqvot recenſuimus, dum ſcilicet vel à craſſorum humorum affluxu atqve ſtagnatione, vel à connatâ anguſtiâ Orificii Præputii, vel à pertinaci Præputii ad glandem adhæſu, vel à frenulô penis erectionem impediente ejusqve curvaturam cauſante dependet. Qvibus adhuc addi poſſet. Phimoſis à Cicatriculâ, à morbillis in præputiô relictâ remanens,

qvâ

qvâ tamen laborans poſtea Matrimonii Candidatus factus, mali ablationem ſectione obtinuit. v. Chr. Frid. Garmann. *M. N. C. Dec. I. An.* 3. *Obſ.* 203. *pag.* 378. Huc pertinet etiam plenaria Præputii præcluſio, qvam pariter ad Phimoſin referre libet; cùm tam in Infantibus à nativitate, qvàm in adultis, poſt læſionem, eroſionem aut exulcerationem, æqvè omnimoda Præputii occluſio aut coalitus ſupervenire poſſit, ac *Obſervatio.*
Vaginæ uterinæ, uti mihi proximè in primiparâ poſt partum laborioſum atqve læſionem Obſtetricis annotare licuit; hujus videlicet vagina absqve ullô cicatricis aut coalitûs ſignô adeò erat occluſa, ut ne veſtigium qvidem meatûs aut foraminis, præter Urethram, appareret; qvæ tamen fœmina inciſione in tantum reſtituebatur. Sicuti autem in infantibus, plenaria ejusmodi præputii occluſio Urinæ, ita in adultis etiam ſimul Seminis excretionem omnimodè impedit, ut inde, niſi in infantibus Urina ſibi aliam viam qvæſiverit, aut in tempore manus chirurgica opem tulerit, certa atqve matura mors ſeqvatur. Hinc in pueris atqve adultis Præputii coalitus, tanqvam excretionis Urinæ & Seminis impedimentum, iterum referandus erit.

§. 5.

Pro diversâ autem Phimoſis ſpecie diverſæ etiam Ope- *Phimoſis curatio.*
rationes & Enchireſes exercentur. Si enim Præputii orificium nimis eſt anguſtum, liberum tamen â Balanô, ſeu Glandi non circum circa adhæreſcit, de facili hoc malum vel unicâ inciſione, vel meâ qvidem ſententiâ amputatione, curari, ſicqve ſimul impotentia generandi tolli poterit; Pleriqve tamen Autores in eô conveniunt, ut potiùs inciſionem, qvàm amputationem ſvadeant, aut exerceant.

§. 6.

Juxta Autores, De ipſâ autem Operatione aliqvot Autorum verba allegare liceat, qvò eo plures Enchireſes appareant. Scribit enim Paulus Ammannus, *Medicin. Critic. Caſ. 15. pag. m.* 141: Si anguſtum modò eſt Præputium, liberum tamen à Balanô, tunc locô, qvousqve inciſio inſtitui debet, notatô, extenditur præputium & unicâ inciſione ſecundum longitudinem peragitur, hac tamen cum cautelâ, ne vena pudenda major lædatur, qvæ qvoniam ſatis eſt viſibilis nec Chirurgum latebit, modò ſit intrepidus. Factâ inciſione, Caput penis inſurgit amænum, omnibus impedimentis liberatum. Cicatrix autem obducenda, ne partes diſſectæ coaleſcant. Et *Parænеſ. p. m.* 439. idem Ammannus de Phimoſeos Curâ ita ſcribit: Si curationem ſuſcipere velis, ante omnia ſpatulâ tentare debes, utrum præputium in orbe glandi ſit adnatum? Si eſt, noli curam ſuſcipere, eſt enim impoſſibilis; ſi verò glans aut balanus à præputiô eſt libera, tunc incidendum eſt præputium unicâ inciſione, ad longitudinem articuli primi in pollice, vitandô venam pudendi magnam, in præputium excurrentem: qvâ peractâ, callus diſſectis partibus inducendus, ne coaleſcant, tunc liber erit ab hoc vitio Penis, & gaudebit mulier in ſinum, rebus ſic ſtantibus: Minime verò reſecandum eſt frenulum Penis, ut putavit Jeſſenius, nam hoc ad laxitatem aut anguſtiam Præputii nihil confert. Juxta Joh. Bohnii Chirurgiam, pro peragendâ Phimoſeos Chirurgiâ, locus inciſionis ante omnia determinatur, qvi eſt illa Penis pars inferior, qvæ frenulum reſpicit, qvò vaſa notabiliora videantur, atramentô notanda; ita tamen, ut à latere potiùs hujus, illius ſectio fiat, ne idem frenulum lædatur. Hinc Præputium Chirurgus aliqvantum ad ſe trahat, id eſt, à glande avellat, ac huic Cultrum falcatum aut Syringotomum, cujus Cuſpis globulô cereô munita

ta, ita ſubdat, ut inſtrumentum præputium ab intra in ſectionis locô perforet ac retractum hoc incidat. Peractâ ſectione interpoſitis linteaminibus vel ſtuppis ſiccis, recoaleſcentia labiorum inhibeatur. Qvoad reliqva verò vulnus conſvetâ ratione tractetur. Joſephus de la Charriere, *dans les Nouvelles Operations de Chirurgie cap. 16. pag. m. 101.* ita de Curâ loqvitur: Le Chirurgien dans ce moment táche de debarraſſer les parties, tirant à ſoi l'extremité du prepuce & introduiſant à côté de la Verge un Inſtrument en forme de Ganif, entre le gland & la peau, perce ſans danger le prepuce & inciſe tont ce qvi eſt compris entre l'inſtrument & l'extremité du gland. Si une inciſion ne ſuffit pas pour le decouvrir, on en peut hardiment faire une autre du côté opposé. Au reſte le ſeul mouvement de ces parties eſt capable d'éteindre les fibres du prepuce, de les rendre obeiſſantes, & de faire en ſorte, qv'elles ſe reſſerrent & ſe dilatent ſvivant les beſoins de la Nature. v. *in Edit. German. p. m. 101. ſeq.* Antonius Nuck, *de Operat. Chirurg. Experim.* 43. *p. m.* 146. Chirurgiam hanc ita docet: Primum à latere frænuli rectilinea inciſio inſtituitur, vel major, vel minor, prout Præputium magis minusve contractum fuerit. Priusqvam inciſio peragitur, medicamentum aliqvod ſtypticum ad manûs eſſe debet, ut Præputii Vaſa in ipsâ Operatione reſecta eô conſtringantur. Factâ jam inciſione, relaxatum hoc modô præputium vel ſuâ ſponte, vel digitorum ope retrocedere incipit; tum verò ſæpius de die reducendum, ut pro lubitu ſurſum aut deorſum moveri poſſit. Veteres aliter procedentes Præputium in anteriorem partem attrahebant, hamulis tribus qvatuorve illud extendendo aperiebant, ut Cutis hac methodô relaxata retrorſum propelli poſſet; qvem tamen procedendi modum, ut dolorificum valde, minùs probamus. Modum autem

cum hamulis, ex recentioribus etiam commendat Cornelius Solingen. *Oper. Chir. Part. 3. cap. 9. p. m.* 250. Et Jean Baptiſte Verduc, *dans le Traité des Operations de Chirurgie, cap. 9. pag. m. 29.* de Phimoſis à Cancrô venereô exortæ curâ ita loqvitur: Souvent le prepuce s'attache à cauſe d'un Chancre venerien; dans cette Occaſion on fera l'Operation de Phimoſis au côté de l'adherance. Le malade étant debout ou aſſis le Chirurgien en tire l'extremité du prepuce; Un Serviteur doit retenir la peau à la racine dela Verge, à finqve l'inciſion ſe trouve directement au bas du gland. On introduit un petit Inſtrument en forme de Canif, à la pointe du qvel on met un petit bouton de Cire, on le gliſſe de plat ſur le gland; on perce le præpuce au bas du gland à côté du filet dela Verge, en evitant les vaiſſeaux. En tirant l'Inſtrument, ou le Malade en ſe retirant luy même, acheve l'inciſion. Item ſecundum Petri Dionis verba, *dans le Cours d'Operations de Chirurgie Demonſtrat. 3. p.m. 178.* in Phimoſi à Cancrô venereo: Il en vaut venir promptement à l'Operation, qvi conſiſte dans une inciſion, qve l'on fait au prepuce depuis ſon extremité jusqv' à la Couronne du gland. Voicy la maniere de s'en acqviter: Ayant avant l'Operation preparé le malade & diſpoſe l'appareil, on le fait aſſeoir dans fauteuil un peu panodé en arriere; & alors le Chirurgien prend de ſa main droite un Inſtrument fait exprés, qvi ne ſert, qv'à cette Operation; il eſt enmanché, & a la pointe & le tranchant, comme un ganif. L'on metau bont une petite boule de cire, croſſe comme un grain de Coriandre, qvi empêche, qv'il ne piqve en le gliſſant entre le gland & le prepuce. Lorsque la pointe de l'inſtrument eſt parvenue a la Couronne du gland, l'Operateur tient ferme la verge de ſa main gauche, puispouſſant l'inſtrument il en perce le prepuce, qv'il cou-

coupe depuis la couronne du gland jusqv' à ſon extremité, en retirant l'inſtrument à luy : il faut faire en ſorte, qve les deux membranes du prepuce ſoient coupées également, &c. Eandem operationem vid. etiam apud Tolet. *de Lithotom. cap. 10. pag. m. 62. ſeq.* Hieron. Fabric. ab Aqvapend. *de Operat. chirurg. fol. m.* 267. Petr. Pigræi *Chirurg. Lib. 7. cap. 5. pag. m.* 479. *ſeq.* Joh. Schenck. *Obſerv. med. Lib. 4. fol. m.* 525. La Chirurgie complette du Clerc. *p. m.* 328. *ſeq.* L' Art de guerir les Maladies veneriennes de Nicol. de Blegny, *Tom. 2. cap. 4. p. m. 42. ſeqq.* Laurent. Heiſter. *Chirurg. Part. 2. cap. 116. p. 609.*

§. 7.

Qvòd ſi verò Præputium glandi undiqve qvaſi agglutinatum eſt, ſeu firmiter adhæret, tunc ab operatione penitus abſtinendum eſſe, ſvadent varii Autores. Inqvit enim Ambroſius Paræus, *Lib. 16. cap. 32. fol. m.* 363 : Cum pertinaci adhæſu undiqve in orbem glandi adjunctum ſit præputium, non eſt ſperanda, itaqve ne aggredienda qvidem Curatio, cui conſentit le Clerc. loc. all. *pag. m. 329.* inqviens ; Si dans le Phimoſis le prepuce eſt fort adherent au tour du gland, il vaut mieux n'y point toucher. Ejusdem ſententiæ eſt etiam Jean Baptiſte Verduc *l. a.* Qvelqve fois, inqviens, le prepuce eſt uni avec le Gland, ce qve l'on ſent en touchant la partie, parceqve la peau ne roule point, & qv'on ne ſçauroit paſſer un ſtilet entre la peau & le gland. Il ne faut pas faire d'Operations à cette maladie, parceqv'il faudroit avant qve de faire l'inciſion du prepuce, le detacher du gland ; ce qvi cauſeroit une grande douleur & peut eſtre la mortification à la Verge. Et ſecundum Paul. Ammann. *Medic. Crit. l. a.* Periculum in ſectione abeſt omne, modò non adhæſerit præputium glandi, tunc fruſtrà etiam tentatur cura.

In Præputii adhæsione. nulla Operatio tentanda.

§. 8.

§. 8.

Operatio ſvadetur. Reperiuntur tamen Autores, qvi talem Operationem ſuſcipere & exercere docent. Cùm autem talis præputii cum Glande cohæſio vel à primâ formatione, vel à morbô aliqvô dependeat, illa præ hâc difficiliorem operationem admittit. Methodum operandi ſeqventibus verbis deſcribit Dionis *l. a. pag. 182.* L'adherance, qvi ſe fait qvelqve fois du prepuce avec le gland, eſt appelle Symphyſis, parsqve pour lors le prepuce eſt fortement attaché avec le gland. On a veu des enfans venir au monde ayant le prepuce collé avec le gland; il eſt tres-difficile à ſeparer, qvand cela vient dela naiſſance, parce qve ces deux parties ayant été formées enſemble, ſe trouvent jointes dans laute leur circonferance, & comme ne faiſant, qv'une méme partie continuë. *Modus.* Il faut neantmoins tâcher de les ſeparer, avec une petite feuille de Mirthe, un peu tranchante, qve l'on coule doucement entre le gland & le prepuce, prenant garde de ne pas percer le prepuce, qvi eſt mince, & qvi ne ſe repareroit pas ſi aiſement. On peut encore, en tirant le prepuce en haut avec la pointe d'un ſcalpel, diſſeqver & ſeparer les deux membranes du prepuce & du gland, de meme qv'un Anatomiſte ſepare deux membranes contigües & liées l'une à l'autre, & ſi en faiſant cette Operation, on ne pouvoit pas ſe diſpenſer d'anticiper ſur l'une ou ſur l'autre de ces parties ſans les offenſer, & aprés cette ſeparation il inſinüe tous les jours dans l'intervalle des parties deſunies une feuille de Mirthe d'yvoire, pour en empécher la reunion. In Obſervatione, cujus ſupra ex Gvil. Fabric. Hild. *Cent.* 3. *Obſerv.* 54. *pag. m.* 358. de cohærentiâ præputii cum glande meminimus, dictus Autor curam feliciter abſolvit, cultellô ſcilicet ſeparatoriô præputium à glande ſeparando, poſtea linteum reduplicatum & albumi-

ne

ne ovi madefactum inter præputium balanumqve imponendo, &c. De Hebræô circumciſore glandem à præputio ungvibus prælongis puero phimoſe laboranti avellente, v. Joh. Schenck. *Obſervat. medic. Lib.* 4. *fol. m.* 525.

§. 9.

In Phimoſi, à frenulô ſub glande nimis brevi, vel ad orificium glandis percurrente penemqve incurvante, an tale ligamentum incidi debeat, negant qvidem & prohibent nonnulli Autores, qvibus tamen aliorum autoritas & Praxis contradicit. Inqvit enim Antonius Nuck, *Experim. Chir.* 43. *pag. m.* 147. Aliqvando frænum nimis contractum & breve Phimoſin producit. Tùm verò præmiſſis emollientibus externæ adhibendis ſolâ fræni inciſione reſtituitur. Notandum tamen, rectiùs partem fræni, qvæ præputio, qvàm qvæ glandi jungitur incidi; qvò enim glandi vicinior Inciſio inſtituitur, eò periculoſior hæmorrhagia metuenda. Hanc Operationem ita deſcribit Dionis, *dans le Cours d'Operations de Chirurg. pag. m.* 186. Par un petit coup de Biſtouri on de Ciſeaux on coupe ce frein en travers; de la méme maniere, qve l'on coupe le fillet, qvi eſt deſſus la langve, & ainſi on remedie par une Operation fort legere aux deux incommoditez, qve cela cauſoit. Qvod experientiâ confirmat Johannes Jeſſenius à Jeſſen, *Inſtitut. Chirurg. Sect.* 1. *cap.* 2. *pag. m.* 39. Phimoſis, inqviens, utriqve ſexui eſt communis, nempe cùm glans à præputiô denudari non poteſt, & in fœminâ Uteri os adeò conſtringitur, ut muliebria non fundere, nedum viri membrum excipere poſſit. In his conſiſtit pudicitiæ nota fœminæ viroqve. Nam hic in primô coitu cum illibatâ, ob loci anguſtiam, frenum illud rumpit, illa verò hymenis fractionem patitur. Non raro tamen ob vitioſam harum partium conformationem actus venereus impeditur; vel qvod fœmina

Phimoſis à frenulo.

Nnn iniri

iniri non poſſit, vel qvod viri tectum præputium exoſculari Uteri orificium neqveat. Lapſus hic naturæ arte corrigi poteſt. Eſtqve in hoc oppidô, pergit Jeſſenius, hodie ſuperſtes vir honeſtus & literatus, qvi, cùm per aliqvot annos ſterile conjugium expertus, ante qvinqvennium, per freni à me diſcruptionem factam, fœcundus paterqve redditus. Pertentavi ego hanc medelam ipſis canicularibus, urgente ſic rem conjuge, cùm priùs corpus bene exhauſiſſem pravis humoribus. Peragitur ſectio aduncô gladiolo, in imâ glandis parte, ubi præputium glandi annectitur, evitaturqve ſedulò Venæ alicujus in viciniâ majoris violatio. Factâ ſectione pubis regio bolô inungitur, locus verò ipſe Hypericonis balſamô. Scribit etiam Gregorius Horſtius, *Oper. Lib. 4. Obſervat. 55. Tom. 2. fol. m. 261.* ad Jacobum Müllerum: Noſti, qvod interdum præputium ob freni ſoliditatem â glande ſecedere neqveat, niſi ſectio aduncô gladiolô, in imâ glandis parte, ubi præputium glandi annectitur, cautè peragatur. v. etiam Joh. Dolæi *Encyclop. Chirurg. Lib. 4. cap. 3. pag. m. 895.* In Viro ad actum venereum inepto admodum breve, durum & validum atqve ad ipſum ductum Urinarium adhærens frenum, ut etiam diſtento pene & retracto præputio glans verſus Perinæum ferè usqve retraheretur, obſervavit Gvilelmus Fabricius; qvod frænum magna difficultate à glande idem Autor ſeparavit. *v. ejusd. Obſ. Chir. Cent. 6. Obſ. 60. Oper. fol. m. 575.* Seqventem Obſervationem refert Amatus Luſitanus, *Cent. 5. Curat. 17. pag. 490.* Aloyſius Beneventus, Juvenis Florentinus, Glandem Præputio per frænum ita hærentem habebat, ut ipſam glandem nudare non poſſet. Huic Chirurgus eam partem, per qvam Præputium glandi hærebat, ſeu frænum, universâ cum parte decliviori præputii Scalpello acuto præcidit. Breviter igitur, ovi allumine conſtringentibus pulveribus admiſtis, pauculoqve

qve Ungvento digeſtivo ſimplici & albo camphorato intra octo dies ſanatus eſt.

§. 10.

Cùm etiam, ſecundum ſuperius dicta, plenariam Præputii præcluſionem atqve coalitum Urinæ & ſeminis totalis lethalisqve ſuppreſſio ſeqvatur, de ejusdem apertione etiam ſolliciti ſunt Medici ac Chirurgi. Tale exemplum cum Operatione recenſet Gregorius Horſtius, *l. a.* de ruſticô qvodam, monſtrante membrum virile, qvoad præputium penitus conſolidatum, ita, ut Urina inter glandem atqve præputium copioſè colligeretur tam diu, donec intumeſcentiâ ſæpius ovum anſerinum repræſentante, pars anterior in præputiô ſic attenuaretur, ut urina per foramen minutiſſimum ſummô cum dolore ſecerneretur. Huic non aliter, qvàm beneficiô ſectionis, ſuccurri poterat, qvâ de cauſa adminiſtratio Chirurgo perito committebatur, qvi primò ſenſim ſtylô obtuſiori præputium in anteriori parte magis attenuatum perforabat, eodemqve ſtylô immiſſô glandem undiqve à cute præputii liberam deprehendebat. Hinc qvatuor in partibus ſcalpellô convenienti ferè crucis inſtar incidebat, ita tamen, ut interior præputii cuticula non divideretur, ſed externâ cute diviſâ tantum extenderetur, eòusqve, donec glans egrederetur & præputium à glande duceretur, ubi convenientibus defenſivis & aliis medicamentis, qvæ vulnera recentia reqvirunt, adhibitis, optimè reſtitutus fuit æger, ut poſt paucas ſeptimanas uxori procul dubiô magis acceptus redderetur.

Præputii occluſio.

Cura.

§. 11.

Interdum etiam præputium à variis cauſis, v. g. defluxionibus, ſeu ſtagnatione Craſſorum humorum, poſt Coitum impurum, &c. morboſum, magnum, tumidum & induratum

Præputium tumidum.

evadit, adeò, ut Penis glans minimè detegi, ſicqve nec urina, nec ſemen liberè excerni poſſit, indeqve ad Curam vel medicamentis, vel operatione chirurgicâ opus habeat. Exemplum medicamentis curatum annotavit Gvilelmus Fabricius Hild. *Cent.* 5. *Obſ.* 55. *fol. m.* 453. in virô qvodam robuſtô, qvadragenariô, qvi à multis annis laboraverat defluxione qvadam humorum ad penem & præputium, qvæ ipſum cum febre, rigore maximô, nauſeâ, dolore Capitis & lumborum corripiebat. Nonnunqvam talis durities in pene & præcipuè in ipsô præputiô remanebat, ut ſpatiô duorum menſium illud retrò glandem retrahere non poſſet. A qvô tumore tamen per interna & externa medicamenta, ibidem recenſita, liberabatur. vid. etiam Theoph. Bonet. *Polyalth. Tom. II. Lib.* 4. *cap.* 73. *fol. m.* 1170. *ſeq.* Alii hoc malum reſectione præputii tollunt, qvale exemplum ex Æginetâ refert Johannes Schenckius, *Obſ. med. Lib.* 4. *f.* 525. de puerulô duorum annorum, qvi præputium à nativitate habebat prægrande & carneâ mole ſeu tubere turgidum: id, qvia incrementum ſumebat indies magis atqve magis, anxiâ & ſollicitâ deliberatione diu agitatum fuerat, qvô pactô hoc malum tolli poſſet. Erat enim jam turgidum inſtar tuberis, ſive radicis cyclamini aut inſtar ficus: & præter qvam qvòd glans detegi non poſſet, verendum erat, ne in nimiam molem excreſcens faſciâ circumferendum eſſet. Accitus itaqve Chirurgus Hebræus itemqve alius circumciſor, qvi, adjunctô ſibi filiô ſuô, ſolerti curâ abſcidit præputium illud, non ſine ſolicitudine: nam glans penis admodum exigua & puſilla erat, neqve retrorſum deduci poterat, qvia adnata erat ad præputium eâ parte, qvâ ῥαφὴ præcedit. Apparatis itaqve ſingulis & ligatis faſciâ manibus pueri, tenente famulâ, diſtentis cruribus, Chirurgus manibus compreſſit præputium, qvia putabat glandem ſubtus eſſe, alter gladiolô ab-

abſcidit Phimoſin, & eâ diſſectione factâ ungvibus prælongis (qvos fovent Hebræi circumciſores) avulſit glandem à præputiô, qvod puerulo valde dolorificum erat. Et qvia glandi paululum de præputiô adhærebat, illud forficulâ reſcindebatur. Factâ itaqve avulſione & reductione præputii, mittebant glandem per tria qvatuorve linteola, Oleo balſaminô intincta, in qvibus ſingulis exiguum erat foramen, ut vix transmitti glans poſſet, ut diſtingveret glandem à præputiô, ne amplius coaleſceret ad præputium, &c. In ejusmodi Præputii vitiô ejusdem circumſectionem ſvadet etiam Marcus Aurelius Severinus, *de efficac. Medicin. Part. 2. cap. 18. fol. m. 126.* Ex circumſectionis genere, inqviens, præcipuum exemplum erit præputii morboſi amputatio, nam huic ex humoris inutilis affluxu interdum putredo accidit, ut, niſi vitium amputaveris, detrimento & ſupra, qvàm ferri qveat, tædio futura ſit curatio. Illud autem, qvod in hac re vidi, dignum utiqve adverſione, non ſilebo. In noſtrum nempe valetudinarium cùm multi, turgidis altè præputiis adveniunt, hiſce præſectis ſæpe licuit obſervare mucidam circumhærentem pituitam adeò craſſam ac tenacem, ut nullis unqvam medicamentis diſſipare confiſus eſſes; qvæ tamen brevi & tutò, nec multô cum dolore fuit diſcuſſa. Interdum autem tam copiosè ad has partes affluit ejusmodi proluvies, ut in homine qvodam præputium circumqvaqve altè Sarcomatis concrementô turgens novem librarum pondere, dictu mirum, exſecuerim. Interdum etiam ejusmodi mucor, qvantùm altitudine compreſſior, tantùm acrior & obſtinacior, totam veretri cutim obtinet ſic, ut & aliorum Ulcerum coalitum vetet, &c. Item Autor etiam *de recond. Abſceſſ. natur. pag. m. 158.* Mixoſarcomatis præputii trium librarum pondo æſtimati meminit. De Callô Præputii ita ſcribit Gabriel Fallopius, *Tr. de Morb. Gallic. cap. 84.*

Oper. Tom. II. fol. m. 735. Aliqvando ita calloſum fit præputium, ut non amplius poſſit detegi glans; eô caſu noſtri Chirurgi, & bene ſecant præputium, & videtur Colis, veluti eqvus præſectis naribus, & omnes hucusqve illud fecerunt. Præterea dum intumeſcit glans, dolet; idcirco vos ego docebo â me inventam novam rationem curandi: omnes ego ſano plumbô; verbi gratia, habebo præputium ita anguſtum, ut non poſſit ingredi ſpecillum; in eô caſu accipio fiſtulam parvam ex plumbo, & ita impono in foramine, & volo, ut æger per illam mingat. Interim ego oleô amygdalarum dulcium inungo, vel pingvedine gallinæ, vel pomatâ. Secundâ die ego impono parum majorem fiſtulam, tertiâ adhuc majorem, & hoc modô procedo deinceps, ita, ut ſpaciô octo dierum poſſit detegi glans, & ſic emollitus remanet callus, & præputium dilatatum. Ego his non ſolùm utor in cariebus Gallicis, ſed etiam, qvando eſt hoc à naturâ factum.

§. 12.

Præputium nimis longum contortum.

Deniqve huc pertinet etiam aliud adhuc Urinam & Semen legitimè excernendi impedimentum, qvod à qvibusdam Autoribus etiam ad Phimoſin refertur, nimirum Præputii nimia longitudo & contorſio. Siqvidem, ubi præputium aliqvot pollices longum adeoqve anguſtum eſt, ut ſemen non ſtatim ejiciatur, ſed ob præputii tortuoſitatem in eôdem per tempus reſtet, ejusqve ſpirituoſitas evaneſcat, talis coitus vix fœcundus eſſe poteſt, niſi hoc impedimentum manu chirurgicâ auferatur. Tale exemplum Præputii monſtroſi recenſet Gvilelmus Fabricius Hild. *Obſ. Chir. Cent. 4. Obſerv. 81. pag. m. 352.* his verbis: Juveni cuidam viginti duorum annorum ætatis, ab ipsâ nativitate Præputium præter modum naturalem & nonnihil monſtroſè propendebat: Ita enim verſus

an-

anteriorem partem contortum erat, ut effluens urina ſurſum verſus abdomen efflueret. Hinc veſicam commodè & ſine madefactione veſtimentorum nunqvam exonerare potuit, niſi ſolutis ligulis ad latrinas ſeſe conferret. Pars autem illa præputii non ſimplex erat membrana, ut eſt præputium ſecundum naturam formatum, ſed potiùs ſubſtantia qvædam carnoſa, & effluens Urina ſub ipsô præputiô retinebatur ipſumqve usqve ad mediam partem pen s mirum in modum extendebat. Propter contorſionem enim & complicationem præputii lotium per ſe omninò effluere non potuit, niſi digitis diu emulsâ glande atqve præputiô. Hanc autem Urinæ & ſeminis vitioſam excretionem ſeqventi operatione correxit idem Fabricius. Præparatô ſcilicet ad operationem corpore, ægrum in dorſum collocavit, & Inſtrumentô Caſtratore, à Chirurgis dictô, apprehensô, & conſtrictô præputiô, ipſum juxta glandem abſcidit. Deinde pulverem reliqvaqve, qvæ ad cohibendam hæmorrhagiam neceſſaria, poſtea digeſtivum & qvæ Cicatricem inducunt, applicuit. Ne autem præputium intempeſtivè & præter modum contraheretur, fiſtulam blumbeam impoſuit. Sic divinô aſpirante Numine feliciter curatus fuit. Qvamvis enim poſt hanc Operationem Fabricius ob certam ſubſtantiam carnoſam nullâ arte aut induſtriâ præputium retro glandem trahere, ipſiusqve coalitionem impedire potuerit, qvòd æger in primâ hac Operatione conſentire noluit, ut ſuperfluum omne abſcinderet, glandis enim læſionem ſupra modum timebat: cùm tamen ægro iterum ad eum venienti de præputiô particulam ad pollicis latitudinem feliciter abſcidiſſet; poſtmodum præputium adeò retractum fuit, ut amplius glandem obtegere non poſſet; nullum tamen incommodum inde perſenſit ægrotans, poſteaqve in matrimoniô ſatis commodè vixit. De Præputiô nimis longô ita ſcribit Nico-

Cura.

colaus Venette, *de la Generation cap. 3. Art. 1. pag. m. 60.* Qvelqves hommes ont le prepuce, ſi long, qv'ils ne ſont pas diſpoſez à ſe joindre amoureuſement à leur femmes. La Verge eſt importune en cet eſtat & elle ne peut communiquer ſa ſemence, qv'elle ne ſoit evantée, & qve par ce moyen elle ne ſoit incapable de Generation. Interim tamen idem Autor locô allegatô mentionem facit viri, cujus præputium eqvidem ſex pollicum longitudinem habuit, qvi nihilominus poſt ejusdem reſectionem uxorem duxit.

§. 13.

Cura. Cùm autem tam ex modò allegatô Venette, qvàm ex Gvil. Fabricii Obſervatione videamus, in hujusmodi Caſu, ubi nimirum præputium nimis eſt longum, contortum atqve complicatum, ità, ut propter talem contorſionem lotium & ſperma effluere non poſſit, Operationem per inciſionem præputii, cujus ſuprà mentionem fecimus, non æqve ac præputii reſectionem ſeu amputationem locum habere; qvæſtio eſſet, annon etiam in illis, qvibus præputium vel penitus eſt præcluſum, item in qvibus præputium non eqvidem nimis longum, ſed tantummodò nimis anguſtum reperitur, talis amputatio anterioris præputii partis, ſeu Circumciſio magis locum habeat, qvàm inciſio, ſi cumprimis externus tantùm Præputii circulus nimis ſit conſtrictus, qvô amputatô glans ſtatim prodibit, niſi ſimul præputium glandi firmiter ſit adnatum; cùm econtrà in illâ operatione metuendum ſit, ne, ſi poſt inciſionem diſſecta labia iterum coaleſcant, prior anguſtia ſeu coarctatio denuò ſuperveniat; qvod à reſectione minimè metuendum, prætereaqve ejusmodi Operatio in Circumciſione (de qvâ in ſeqventi Capite plura,) Judæis abſqve periculo vulgaris eſſe ſolet. Qvâ in opinione conſentientem reperio Autorem Gallicum Dionis, *dans le Cours des Operations de Chirurgie Demon-*

An per amputationem.

monſtrat. 3. pag. m. 176. ubi inqvit, La Circumciſion ſe faiſoit â une indiſpoſition, lorsqve le Gland ne ſe pouvoit pas decouvrir, &c. item Laurentium Heiſterum, *Chirurg. Part. II. de Operat. cap. 116. p. m. 608.* ubi inqvit: Erſtlich ſoll man das Præputium von jemand vorwerts ziehen laſſen, ſo viel, als es ſich thun läſt; Der Chirurgus aber ſoll mit der lincken Hand die Eichel faſſen, ſelbe mit dem Daumen zurücke drücken, und hernach gleich vor der Eichel die Vorhaut, mit einem ſcharffen Meſſer oder Scheere, auff einmahl abſchneiden, faſt eben auff die Art, wie die Juden bey der Beſchneidung zu thun pflegen.

§. 14.

Monſtravîmus proinde hactenus, à plerisqve Medicis omnes qvacunqve Phimoſeos ſpecie affectos ad Coitum & matrimonium celebrandum inhabiles judicari, vel ad minimum eorundem curationem, dictô vel aliô modô exercendam, huic ſcopo neceſſariam, reqviri; cui tamen ſententiæ indifferenter ſubſcribere, meâ qvidem ſententiâ non decet. Qvamvis enim in qvibusdam Phimoſis ſpeciebus (v. g. ubi præputium vel penitus occluſum, vel nimis longum, craſſum, calloſum, ſimulqve adeò anguſtum vel contortum eſt, ut exinde glandis foramen obtegatur, ſicqve Urina & Semen vel nullum planè exitum reperiant, vel non ſtatim ejiciantur, ſed tantùm poſt moram aliqvam demum effluant, ſeu exſtillent, (qvod etiam in iis obſervabitur, qvibus præputium glandis foramine anguſtius fuerit,) Operationem chirurgicam utiqve neceſſariam concedam. Qvodſi tamen in aliis, Phimoſi laborantibus, etiam iis, qvorum præputium glandi firmiter adhæret, vel Penis ratione frenuli per Capiſtrationem aliqvatenus tantùm incurvatur, Præputium non nimis longum nec contortum, ejusqve extremitas aliqvatenus tantùm coarctata

Non omnis phimoſis Coitum impedit.

atqve in tantum aperta reperiatur, ut per illud orificium, glandis foramini reſpondens, Urina & Semen absqve retardatione ejiciantur, tunc certè tale Præputii foramen, qvod præterea in Coitu adhuc magis dilatatur, pro Semine absqve morâ ejiciendo ſufficiet, hincqve nec Sobolis procreatio ipſis omninò deneganda, nec matrimonium interdicendum erit; dummodo illorum ſperma debitâ ſpirituaſcentiâ, vigore atqve fœcunditate gaudeat atqve ex rigido pene ejiciatur. Interim tamen, ſi in ejusmodi Phimoſeos ſpeciebus obſtacula qvaliacunqve, qvæ aliis per ſe Coitum impedire videntur, per artem chirurgicam antea removeri, v. g. frenulum glandis, qvamvis non ſit nimis breve, vel forcipe, vel Lancetta diſſolvi, anguſtia vel coarctatio foraminis Præputii, etiamſi mediocris, per inciſionem adhuc magis aperiri, Præputium longum & tortuoſum reſecari, &c. poſſint, tunc cohabitationem maritalem longè fore commodiorem, minimè dubitamus.

§. 15.

Autoritas. Qvo in paſſu tam ratione frenuli glandis, qvam coarctationis Præputii, alios etiam Medicos conſentientes reperio, qvod nimirum, niſi frenulum ſit nimis breve, neqve Penis exinde admodum incurvetur vel diſtorqveatur, neqve etiam Præputii foramen ſit nimis anguſtum, Coitus & Seminis ejectio licet doloroſe atqve non adeò perfectè, exerceri poſſit; ſiqvidem ſupra allegatus Erneſtus Fridemannus Schelhaſs & Collegium Auguſtanum in Caſu Phimoſeos ex Michaelis Bernhardi Valentini *Pandect. medic. legal. Sect. 1. Caſ. 9. p. m. 32. ſeq.* Phimoſin à frenulo glandis, Præputium convinciente, ante ejusdem reſectionem, Cohabitationem non penitus impedire judicarunt; Scribit enim Schelhaſs, Chriſtophorum Bregezerum pro nunc & in præſenti ſtatu ad cohabitationem

ma-

maritalem *perfectè* aptum *non* eſſe, & qvidem eam ob cauſam, qvòd frenum Penis ſive κυνοδέσμιον oſculatenus glandi Præputium convincit. Unde ſvademus, Sectio frenuli inſtituatur, certa ſpe detenti, fore, ut C. B. poſt operationem abſolutam, aliorum inſtar virorum, ſexus humanum propagare poſſit. Et ipſi Medici Auguſtani, Lucas Schrœckius & Vitus Riedlinus, frenum hoc ante abſolutam curam & ſectionem eqvidem qvodammodo obicem poſuiſſe, abſolutâ autem curâ & ſectione nullum inde impedimentum poſthac pertimeſcendum fore, ibidem *pag. 33.* reſponderunt. Ubi ex verbis *non perfectè* & *qvodammodo* eorum ſenſus eſt eruendus, nimirum in hoc ſtatu vitioſo Coitum eqvidem eſſe poſſibilem, meliorem tamen poſt operationem Chirurgicam & ſectionem frenuli eſſe futuram. Qvod etiam in aliis caſibus, v. g. coarctatione anterioris præputii partis libenter concedimus.

§. 16.

Hanc ſententiam alii qvoqve Autores defendunt atqve *Aliorum cõnſenſus.* exemplis probant. Inqvit enim Hieronymus Fabricius ab Aqvapend. *de Operat. Chirurg. f. m. 266.* Exiſtimant nonnulli, Phimoſin generationem prohibere, ego tamen vidi ejusmodi homines liberos genuiſſe & totô Vitæ tempore ita Præputium geſtâſſe absqve moleſtiâ. Prolixius etiam de hac materiâ, Phimoſi ſcilicet naturali, loqvitur *Dionis l. a. pag. 177.* Cette Indiſpoſition, inqviens, eſt appellée naturelle, qvand l'Enfant a dés ſa naiſſance le bout du prepuce fort étroit. Il y en a pluſieurs, à qvi cela eſt arrivé, & a qvi en croiſſant il s'eſt peu a peu elargi, de ſorte qve le gland s'en eſt depouillé naturellement; mais il y en a d'autres, à qvi le prépuce eſt tellement ſerré, qv'il leur eſt impoſſible d'apercevoir l'extremité du gland. L'on pretend, qve cela cauſe deux incommoditez, l'une de nuire àla generation, en empechant, qve

la

la ſemence ne ſoit lancée avec aſſez de viteſſe pour étre receüe de la Matrice; & l'autre, qv'il s'engendre une craſſe blanchâtre entre le prepuce & le gland. Ces raiſons neautmoins ne ſont pas ſuffiſantes pour en venir à l'operation: car pour répondre à la premiere, je vous diray, qve j'en ay vîr, qvi avec cette indiſpoſition ne laiſſoient pas de faire des enfans; il y en a mille exemples, &c. Deinde, cum Gvielmus Fabricius Hildanus, *Obſervat. Chirurg. Cent. 4. Obſ. 81. fol. m. 352.* non dubitet, qvin in Juvene, poſt carnoſo-monſtroſi Præputii reſectionem, etiamſi qvoqve balanus à reliqvô Præputiô detegi minimè poſſet, Semen poſtmodum tempore matrimonii in Coitu absqve ullô impedimentô & copiosè & rectà ſit effluxurum, non videô, cur in iis, qvibus præputium aliàs naturalè circa orificium ſeu anteriorem partem tantummodò aliqvatenus conſtrictum, pro emiſſione tamen Urinæ ſufficienter adhuc apertum ſit, idem expectandum non ſit. Qvod etiam confirmat Relatio Medico-chirurgica Michaelis Bernhardi Valentini, qvæ *Chirurg. med. Noſocom. Academ. Continuat. 7. pag. m. 726. ſeq.* de Phimoſi imperfecta ſic ſonat: Poſtqvam ab Ampliſſimo Regimine Principali hujus loci reqviſitus fui, ut Colonum N. Stupri accuſatum & pro excuſatione ſui, ob virilia minùs ritè conſtituta, impotentiam ſimulantem, inſpicerem, per Chirurgum membrum, qvô viri ſumus, detegi & contrectari juſſi, ubi ſe ſtatim erigebat, utut glans penitus detegi non potuerit, unde inſignem illi dolorem oriri afferebat. Qvum vero cutis glandi non ſit annata, cum Pamphilo aures arrigat, qvædam etiam cum dolore delectent, ut Comicus loqvitur; adhæc atretæ à limine ſalutatæ etiam concipere poſſint, ut experientia atteſtatur; hinc Colonum hunc, Phimoſi imperfecta & bene curabili laborantem, ad generationem non omnino ineptum judico. Sign. Giſſæ die

3. April.

3. April. 1700. Deniqve ſi Phimoſi laborans, ob penis aliqvalem incurvaturam, non cum Virgine illibatâ, fortaſſe cum viduâ coire poterit, qvale exemplum de Anglô qvodam impotente refert Henricus ab Heer, *Obſerv. 10. pag. m. 108.* Ille ſcilicet Illuſtris Anglus, qvos Mylordos, hoc eſt, Dominos per excellentiam nominant, Spadam venit, impotentiæ remedium qværens: ad vetulas aut qvæ aliàs peperiſſent, facilè arrigebat, easqve inibat; ſed virgineo clauſtro perfringendo impar, qvia ad primum labiorum contactum ſemen emittebat, &c.

§. 17.

Qvantum proinde illos attinet, qvi Capiſtratione ſeu Penis, ob frenulum, incurvatione & diſtorſione laborant, eorum nonnullis, qvibus ſcilicet mentula non eſt nimium incurvata, uti ex hactenus dictis liqvet, coitum & matrimonium concedi poſſe, modò diximus; alii econtra Autores, imprimis veteres, omnes taliter affectos pro inhabilibus ad utrumqve judicant, & qvidem ex eâ ratione, qvia hoc modo Semen virile Uteri orificium nec attingere, nec in ejusdem Cavitatem ingredi poſſet. Qvæ tamen ſententia falsô nititur fundamentô, Seminis nimirum utriusqve, virilis ac fœminei commiſcelâ, qvam ad fœtûs materiam & generationem præſupponebant veteres; qvippe qvi ad Imprægnationem & Conceptionem tam penis erectionem & intromiſſionem, qvàm ſeminis ad Uteri orificium ejaculationem, inqve ejusdem Cavitatem ingreſſum & injectionem reqvirebant; cùm econtrà recentiores talem miſcelam multis rationibus rejiciant, fœtumqve potiùs ex Ovulô in Ovariô muliebri, qvò, ſecundum pleroſqve, ordinariè Sperma virile, materialiter non penetrat, ortum trahere credant, uti jam ſuprà Capite qvartô adduximus. Videri inſuper poſſunt Gvil: Harveus, *de Generat. animal. Exercit. 62. 63. p. m.* 405.

Capiſtratio.

Non ſemper impedit Coitum.

405. & 413. Dioniſ. de Sterre, *de Generat. ex Ovo. cap. 3. p. m. 3.* Chriſt. Frid. Garmann. *Oolag. Diſſert. 2. §. 78. p. m. 111. ejusd. Diſſertat. de Homin. ex* Ovo, *§. 10. p. m. 4.* Nicol. Blegn. *Zodiac. med. Gallic. An. I. Septembr. Obſerv. 7. p. m. 147.* Philipp. Verheyn, *Anatom. Tr. 2. p. m. 190.* Regner. de Graaf, *de Organ. Mulier. Oper. p. m. 343.* Pæon. & Pythag. ſeu Joh. Jac. Harder. & Joh. Conr. Peyer. *Exercitat. 19. pag. m. 98.* Joh. Bohn. *Circul. Phyſiol. anatom. Progymn. 1. p. m. 2. &c.* Secundum qvos & alios Autores ad Conceptionem & Imprægnationem non ſemper reqviritur, ut Semen Viri immediatè ad internum Uteri orificium vel etiam in ipſam Uteri cavitatem projiciatur, ſed ſufficit, ut ſemen fœcundum tantummodò in Vaginæ Uterinæ partem mediam, vel etiam poſt prima tantùm labia perveniat, cùm ad conceptionem non materialiter, ſed virtualiter tantùm concurrat Sperma virile, ejusqve ſpiritus plaſticus ſeu genitalis fortior & generoſior ex vaginâ Uteri ad Ovaria vehatur ibidemqve ovulum imprægnet; qvod Johannes Bohnius, *l. a.* præter alias rationes exemplô Galli probat, cujus ſemen ob ſui paucitatem, penis ejaculantis brevitatem, vaginæ anguſtiam ac Uteri & Oviductûs longitudinem ac tortuoſitatem Vitellarium non conſcendit, nihilominus plura ova ſimul fœcundat. Cùm præterea illi viri, qvibus vel naturâ, vel Caſu & infortuniô parvus eſt penis, (qvalia exempla ſupra Capite tertio allegavimus) liberos generare, item nonnullæ fœminæ atretæ ſeu imperforatæ absqve intimiore Penis admiſſione concipere poſſint, qvid mirum, viros tali laborantes Phimoſeos ſpecie, ut per præputii aliqvatenus conſtrictum orificium ſemen, tanqvam ſpirituoſæ & prolificæ materiæ vehiculum, in Vaginam Uteri, vel ipſius atrium atqve poſt labia ſeu fores horti venerei, ejicere poſſint, modò ſemen per ſe ſit fœcundum, liberos qvoqve generare poſſe?

§. 18.

§. 18.

Aliter tamen de iis, qvi vel omnimodâ Præputii occluſione, vel nimiâ Penis incurvaturâ, vel aliô ejusmodi vitio laborantes, Semen non in ipſam Uteri vaginam injicere valent, ſed externè tantùm ſeu antè vulvam profundunt, ſtatuendum puto. Hinc etiam non modò jam ſuprà coitum ſeu ingreſſum ad Conceptionem neceſſarium judicavimus, ſed etiam Obſervationem Hieronymi Fabricii ab Aqvapendente paulò infrà allegandam & aliàs, ubi à ſemine extra Vulvæ orificium ejectô fœminæ concepiſſe dicuntur cum G. W. Wedelio, *Phyſiolog. Sect. 3. cap. 28. pag. m. 204.* vel fabulis, vel impoſturis annumerandas cenſemus, ſiqvidem ſeminis extra vas effuſi ſpiritûs prolifici ſtatim evaneſcunt. Unde etiam Hiſtorias illas de mulieribus ex ſemine prope Vas effusô concipientibus, item de ſponsâ qvadam ex ſolâ pollutione ſponſi prope vas absqve ullâ omninò membri intromiſſione, gravida factâ, &c. qvas Paulus Zachias *Qvæſt. med. legal. Lib. 5. Tit.* 3. *Qv. 7. §. 2. fol. m. 459.* admirationem ſibi incuſſiſſe refert, pro fabulis habendas judicamus. Ipſe tamen dictus Zachias, *l. a. Tom. III. Conſil. 42. fol. m. 76.* in Caſu Leandri (qvi ob deflorationem Lucretiæ torturæ expoſitus confeſſus erat, ſe prope Uterum Lucretiæ, utrisqve ſtantibus, ſemen, absqve ulla omninò penis in Uterum intromiſſione ejeciſſe,) ſententiam mutat ſtatuens, qvòd nullo modô potuerit Lucretia ex Leandrô eâ ratione ſeminandi concipere, ſed vel Leander verè illam defloraverit Penis intromiſſione, vel illa ex aliô conceperit. Deniqve qvosdam aliqvali Capiſtratione ſeu Penis incurvatione fœcundum coitum exercere poſſe, probant exempla eorum, qvibus nimirum Glans & præputium paululum incurvatum, inſuperqve penis non in glandis parte anteriore, ſed inferiore circa frenulum, perforatus fuit, ut adeò ſemen

Præputii occluſio.

non

non verſus uteri orificium, ſed tantùm in Vaginam ejicere potuerint, qvi tamen nihilominus liberos procreâſſe leguntur. v. Melch. Fribe, *M. N. C. Dec. I. An. 3. Obſerv. 98. p. 159.* De qvâ materia mox pluribus agemus.

§. 19.

Atreta. Adducenda adhuc reſtant promiſſa Atretarum ſeu imperforatarum, nihilominus concipientium mulierum exempla, qvæ propriè qvidem ad Emenologiam noſtram pertinent, interim tamen, in dictorum probationem, hoc loco nonnulla eorum vel recenſenda, vel alleganda ſunt. Ex communicatione Ludovici Huberti, Regis Galliæ Chirurgi, ſeqventem Obſervationem refert Gvilelmus Fabricius Hild. *Cent. 3. Obſerv. 60. pag. m. 245.* Aurifaber qvidam Pariſienſis, cum puellam honeſtam duxiſſet, ſibiqve in Congreſſu liber aditus ad illam non daretur, qvin etiam illa in congreſſu de dolore, & qvòd difficulter maritum admittere poſſet, conqvereretur, poſt menſes aliqvot, etſi illa ſe gravidam eſſe ſuſpicaretur, de divortio tamen maritus cogitare cæpit. Ne tamen temerè atqve inconſultò qvicqvam tentaret, parentes ex unâ atqve alterâ parte accerſit, iisqve mentem ſuam aperit; qvibus, ut Collegium Medicorum atqve Chirurgorum convocaretur, viſum eſt. Hi inſpectis muliebribus, Collum matricis mediante membranâ durâ atqve calloſâ clauſum reperierunt; ſed, qvod ſummopere notandum, membrana illa hinc inde parvis exiguisqve foraminulis ad Menſes expurgandos perforata fuerat. Communi itaqve conſenſu hancce membranam prædicti Chirurgi inciderunt; poſtea peſſaria Ungventis appropriatis illita intromiſerunt. Sic brevi ita reſtituta fuerat, ut de divortiô non amplius loqveretur Maritus. Poſt menſes autem ſex ab inciſione factâ, infantem ſanum ac maturum progenuit. Rarius adhuc exemplum recenſet Stephanus Blancardus, *Collect.*

Me-

Medico-phyſic. Cent. 3. Obſ. 56. pag. m. 428. de fœminâ, cujus orificium Uteri externum non Membranâ, ſed firmâ carne ita erat coalitum, ut ſaltem foraminulum, vix frameam admittens, pro excernendis menſibus ſupereſſet; hinc etiam ad Conceptionem inepta judicaretur; qvæ tamen nihilominus Veneris œſtrô percita concipiebat. Poſtmodum partûs tempore Infanti, per inciſionem in iſtam ſubſtantiam carneam, qvæ hactenus verum concubitum impediverat, & qvidem ad tres circiter digitos latos factam, via ad egreſſum pandebatur. Franciſcus Mauriceau, *dans les Obſervations ſur la Groſſeſſe & l' accouchement des femmes Obſ. 489. p. m. 287.* exemplum fœminæ absqve penis introductione concipiente ſeqventibus verbis communicat: Le 20. Juin 1687. j'ay vû une femme agée de trente-cinq ans, qvi eſtoit en travail de ſon premier enfant, depuis vingt-qvatre heures, qve ſes eaux eſtoient ècoulées; ce qvi rendoit ſon travail plus difficile & laborieux; la qvelle difficulté eſtoit encore augmentée par ſon hymen, qvi me parut tout entier à l'entrée du Col de la Matrice, & ſi peu perforé, qv'on ne pouvoit pas introduire ſeulement l'extremité du petit doigt; ce qvi me fit connoiſtre une verité, dont cette femme m'aſſura; qvi eſtoit, qv'ayant épouſé un homme fort vieux, qvi par ſa foibleſſe n'avoit pas pû, en forçant ſon hymen, faire aucune introduction de ſa Verge dans le col de ſa matrice, elle n'avoit pas laiſſé de devenir groſſe, à ſon grand etonnement, &c. Et *Obſerv. 583. pag. 341.* mentionem qvoqve facit fœminæ gravidæ, cujus hymen ſeu clauſtrum virginale non niſi parvô foramine ad magnitudinem caulis pennæ ſcriptoriæ apertum erat, ut ita pariter absqve intromiſſione penis conceperit. Sic puella Romana à primô ortu clauſa, niſi qvod exiguum eſſet foramen, vix piſum capiens, pro Urinæ ac menſtruorum egreſſu, aſſiduis Amaſii

precibus commota ipſius libidini nimium dedit, rata nullum conceptionis periculum futurum, qvippe cujus vulvæ labia à nativitate conjuncta & unita penem non admittebant: Cæterum fricationis hujus debitas dedit pœnas, ex ipsô præter ſpem gravida facta. Tandem, unitis vulvæ labiis ſectione chirurgicâ diremtis, debitô tempore filium peperit. v. Henr. à Moinichen, *Obſervat. 13. p. m. 49. ſeq.* Et Petrus Borellus, *Hiſtor. med. Phyſ. Cent. 4. Obſ. 26. pag. m. 297.* dicit, ſe habuiſſe amicum, qvi absqve ullâ intromiſſione, ſed externâ tantùm in vulvam puellæ ejaculatione, eam gravidam fecerit. Item puella qvædam octo circiter annorum, cùm ſeſe, ut calefaceret, Carbonibus in ollâ contentis inſideret, obdormiens, perfracto fictili, in Carbones incidit & totam perinæi vulvæ & pubis regionem combuſſit; vocatus verboſus qvidam Chirurgus adeò negligenter eam curavit, ut integra vulvæ labia, firmâ cicatrice, ſibi conjungi, & relictis tantum duobus foraminulis, unô infra os pubis, alterô prope anum, in perinæô coaleſcere permiſerit. Puella taliter conſtituta, ad pubertatem pervenit, & cùm, tum ob hæreditariam levitatem Veneris œſtrô non parum ſtimularetur, tùm ob elegantem formam à procis non paucis ſollicitaretur, tandem ab unô per contactum absqve membri intromiſſione ingravidata fuit; cùmqve partûs adeſſet tempus, ſectionem & apertionem vulvæ feliciter perfecit Chirurgus qvidam peritiſſimus, referente Paulo de Sorbait. *v. M. N. C. Dec. I. An. 3. Obſ. 273. p. 45.63.* In cujus Obſervationis fine dictus Autor addit, veriſſimam hanc hiſtoriam docere, qvòd etiam conceptus absqve membri virilis intromiſſione fieri poſſit, qvod multi negâſſent. A Semine ante vulvæ oſtia projectô conceptionem fieri poſſe, teſtatur Cornelius Stalpart van der Wiel, *Cent. II. Obſ. 39. Schol. pag. m. 406.* Scilicet cùm qvidam

Ci-

Civis Hagienſis, cujus uxor puerperii lecto per aliqvod tempus affixa fuiſſet, tam diutinæ à coitu abſtinentiæ impatiens vicini filiam, qvâ cum familiariter antea vixerat, blandè interdum contrectaret, adeò, ut tandem, Veretrô illius pudendis admotô, ſemen ante vulvæ ejaculatus ſit oſtia, cujus turgidos ferventesqve ſpiritûs illa ad Venerem jam incitata & ſummoperè pruriens faucibus uteri hiantibus hauſit, indeqve, pene in vulvam non immiſſô, Virginitatis clauſtris illæſis concepit. Et apud Hieronymum Fabricium ab Aqvapend. *Oper. Chir. fol. m.* 278. ſimilis legitur Caſus de adoleſcentibus fœminâ & mare, cùm ob amorem mutuum ſimul in locô ſolitariô conveniſſent, dum oſculis & illecebris ac blanditiis ita ſtantes ſe amplexarentur, fœmina permiſit Colem Maris ad vulvæ orificium vix pertingere, ille verò tentigine flagrans Semen ad vulvæ orificium invitus ejecit, & gravida facta virgo eſt. Aliud qvoqve exemplum recenſet de la Morandiere, de fœminâ, qvam Vir à ſeptenniô conjugatus inire non potuerat & qvidem ob orificium externum Vulvæ obturatum à carne ſolidâ eaqve naturali, pertusâ tamen in mediô ad menſtruorum effluxum, vix tamen ſtyli cujuspiam vulgaris capaci. Licet autem hæc fœmina, conſtitutâ à Judice per Chirurgos & Matronas exploratione, hac de causâ generationi inhabilis judicata ac viduitati mancipata fuerit, libidinis tamen ſtimulis urgentibus eadem concepit, actu qvanqvam venereô imperfectô; poſteaqve, tempore partûs adveniente, inciſione carnis, vaginæ introitum obſidentis, exitus artificiô infanti procuratus fuit. v. Nicol. Blegn. *Zodiac. Med. Gallic. An. I. Menſ. Novembr. Obſervat. 6. pag. m.* 173. ubi Autor addit: Ex his conſpicuum eſt, membri virilis intromiſſionem inter circumſtantias ad Conceptionis actum abſolutè neceſſarias non eſſe numerandam, id qvod vulgò apud Medicos ſta-

tutum. Deniqve ſcribunt etiam Autores Hiſtoriæ Morbor. Vratislavienſ. Anno 1702. *pag. m. 210.* qvòd à præclariſſimis Medicis ſit obſervatum, per ſolum penis ad muliebria clauſa affrictum ac externam Seminis aſperſionem mulieres nonnunqvam concepiſſe; & qvòd hodie communi eruditorum ſuffragiô comprobatum ſit, non opus eſſe, ut craſſior Seminis pars ad ipſam Uteri cavitatem pertingat, ſed ſufficere, ſi genitales ſpiritus, qvi per exiguum etiam porum facilè poſſunt penetrare, ad illum diffundantur, prout nuperrime qvoqve inculcatum à Celeberrimô Johanne Wilhelmô Pauli, Profeſſore Lipſienſi, in doctiſſimâ Diſſertatione de Nutritione naturali ac præternaturali. Ex hactenus dictis ſufficienter conſtat, Conceptionem etiam absqve plenariâ Penis in Uteri vaginam immiſſione fieri poſſe, qvamvis tam ratione Phimoſeos, vel alius cauſæ in viris, qvàm imperforationis in fœminis vitium ſeu impedimentum aliqvod ſubeſſe videatur. Ex communicatione Euſebii Hieronymi Tellmanni ſeqventem hiſtoriam refert Chriſtianus Franciſcus Paullini: Puellæ cuidam ſexdecim annorum, eximiæ formæ, ob genitalia à natali clauſa menſes & Urina ordinariè, modò ſolitariè, modò cum cæteris fecibus, per alvum ſine moleſtiâ fluebant. Cùmqve ad matrimonium inepta videretur, in Cœnobium deducere volebant Parentes, qvam eremum tamen ipſa declinavit. Interim neſcio à qvô Jurium peritô amata & vitiata ſit, ſemine virili tantùm extra pudendum virgineum adſpersô, & aurâ ſpirituoſiori attracta. Gratæ hæ titillationes crebriorem fecêre admiſſionem. Tandem bonæ puellæ venter intumuit ipſaqve ab omnibus renunciatur prægnans. Rogata rigoroſiùs, acta & facta Parenti recenſuit; qvi verò hoc modô puellam imprægnâſſe pro impoſſibili habuit. Interea ob calorem inordinatum pruritumqve periodicum, qvem circa vulvam ipſa

ſen-

ſenſerat, lacte aſininô clauſtrum ſuum freqventiùs lavit fovitqve. Qvod laxatum ſpontè tandem noctu in ſomno diſruptum hiatum fecit ſat amplum, & exodum tandem ſuô tempore præbuit infanti. *v. M. N. C. Dec. II. An. 7. Append. p. 160. ſq.* Exinde videmus fœminas, qvæ vulgò imperforatæ aut arctæ vel atretæ audiunt, (atqve ſecundum Mich. Bernh. Valentin. *Pandect. medic. legal. Part. I. Sect. 1. Caſ. 14. pag. m. 42. ſeq.* à matrimoniô arcentur, maritatæ iterum ſeparantur & ad Conjugium inhabiles cenſentur, adeò, ut etiam alii viro nubere neutiqvam indulgeatur,) concipere poſſe, qvia pari modô, ac ſi coitus perfectus cum intruſione penis exerceretur, auram genitalem in ſpermate virili ante membranas perforatas ipſarum vaginas occludentes ejectô latentem aſſumere vel admittere poſſunt.

§. 20.

An verò fœminæ à ſpiritibus tantùm ſeminalibus à Virô emiſſis, absqve ullâ genituræ effuſione, concipere poſſint, uti ex relatione & experientiâ Martini Leopardi Viſſenſis, Viri fide digniſſimi atqve doctiſſimi, communicat Johannes Benedictus Sinibaldus, *Geneanthrop. Lib. I. Tr. 3. cap. 6. pag. m. 61. ſeq.* adhuc ſub judice lis eſt. Scilicet ſecundum hunc Autorem Vir qvidam in coitu nihil ſeminis, ſed tantùm ſpiritûs maximô cum delectamentô, imò tali effundebat, ut voluptatis impotens & ſenſibus ferè omnibus deſtitutus humum concideret. Cæterùm tantâ voluptatis vi devictus, hic homo poſt unam Venerem, per menſem libidinis incitamentis & carnis igniculis vacare conſvevit. Cùm autem hic vir virginem plenam nubilibus annis conſangvineam domi haberet, hanc ſubagitavit; qvòd cum feciſſet ſæpiùs, tandem illa concepit Utero. Tanti ſceleris percrebuit fama, pervenitqve ad Præſulis aures, unde corruptor vinculis & carceribus paulò poſt tradi-

An à ſpiritibus Seminis virilis Conceptio fiat?

Ppp 3 tus

tus fuit, qvi tamen audacter negavit & fronte pervicaci aſſeruit, ſe genituræ expertem eſſe, ac proinde neqvaqvam de ſe Virginem concepiſſe, verùm aliunde adhibuiſſe virum; defectus autem hujus ſeminis teſtes probatos affert & inſuper experientiam ſe allaturum pollicetur. Pro tantô eventu conſulitur Medicorum Collegium Romanum, Bononienſe & Mediolanenſe, qvæ unanimi conſpiratu eqvidem reſponſum dedere: fieri neutiqvam potuiſſe, ut mulier à virô, qvi nullam effundit genituram, conceperit; dictus autem Sinibaldus Conceptionem hanc à ſolis ſpiritibus fieri potuiſſe, prolixè ibidem defendere conatur. vid. etiam Cornel. Stalp. van der Wiel, *Obſ. Centur. poſter. Obſ.* 39. *Schol. pag. m.* 408. de qvô tamen ſine ſemine conceptu alii dubitant, eumqve pro ſuſpectô atqve ſpuriô habent. vid. Georg. Horn. *Hiſtor. natural. Lib.* 3. *cap.* 1. *p. m.* 156. Huc etiam referri poteſt Caſus ex Johann. Frid. Zittmann. *Medicin. Forenſ. Cent.* 6. *Caſ.* 77. *p. m.* 1642. *ſeq.* ubi Facultas Medica Lipſienſis ad Qvæſtionem: an dormiens in ſella Virgo inſcia deflorari atqve citra immiſſionem Seminis per ſolam hujus ſpirituaſcentiam concipere potuerit? his verbis negativè reſpondet: So viel die andere Frage betrifft, weil H. ſelbſt geſtehet, daß, da er imprægnatam auff dem Faul-Bettgen fleiſchlich erkannt, er das Semen ins Hembde gelaſſen, und alſo weder affrictio noch aſperſio Seminis ad genitalia muliebria vorgegangen, hat in demſelben Congreſſu keine Conception und Fœcundation erfolgen können. Leipzig, den 12. Auguſt. 1699. Qvanqvam hæc materia ulterius indaganda eſſet, cùm ſecundum recentiorum ſententiam Conceptio non tam à Virilis Seminis materiâ, qvam ab ipſius aurâ genitali ſeu vi plaſtica, in ſemine latitante derivetur. Plura loco Seminis flatus per Penem in Coitu emittentium exempla ſupra *cap.* 1. §. 27. adduximus.

QVÆ-

QVÆSTIO II.

An illi viri, qvibus Penis non in locô ordinariô ſeu anteriore Glandis parte, ſed vel in inferiore locô circa Glandis frenulum, vel in mediâ Urethræ parte, vel circa radicem prope Scrotum, perforatus eſt, Coitum fœcundum exercere ſeu liberos generare qveant, atqve ad matrimonium admitti vel etiam iterum ſeparari debeant?

§. 1.

DIctô perforationis vitiô laborantium tum puerorum, tum Virorum non modò ſuprà Capite tertiô, ſed etiam antecedente Qvæſtione mentionem fecimus; cùm verò taliter conſtituti neqve Urinam, neqve Semen ſolitô ac naturali modô excernere qveant, oritur qvæſtio: an ad Matrimonium habiles ſint? Ad qvam reſpondeo: communiter eqvidem ejusmodi perſonas, niſi talem naturæ errorem arte chirurgicâ corrigere liceat, ad Generationem minùs aptas, hincqve ad torum conjugalem minimè admittendas judicari, & qvidem ex eâ ratione, qvia in ejusmodi caſibus Viri Semen in Coitu internum Uteri orificium non attingat, ſed tantummodò in vulvam ſeu Uteri vaginam ejiciatur. Ita enim ſcribit Ambroſius Paræus, *Lib. 16. cap. 33. fol. m. 363.* Nonnullis â primô ortu ex pravâ conformatione glans mediô ductu perforata non eſt, ſed exiguô ſubter foramine, frenum ſeu penis ligamentum, qvod filum appellant, verſus. Qvod cauſa eſt, cur Urinam rectô ductu non profundunt, niſi forte mentulam in ventrem reſupinaverint: Nec verô eâdem ratione prolem gignere poſ-

Glans imperforata an matrimonium impediat?

Affirmant alii.

ſunt,

ſunt, qvia iſtô conformationis vitiô ſemen rectâ in Uterum ejaculari prohibentur. Et juxta Paul. Zacch. *Qvæſt. medic. legal. Lib. 9. Tit. 3. Qv. 6. §. 4. fol. m. 780. ſeq.* conveniunt Doctores, quòd, quandocùnque foramen Virgæ in ſuô naturali locô non apparet, impediatur omnis generatio; & rationem afferunt evidentem, quæ ea eſt, quia non poteſt ſemen rectà ad Uteri internum oſculum pervenire, ſed ad latera, vel ad poſteriorem partem effunditur; Qvin addam ego, pergit dictus Zacchias, ipſa penis glans ad id impedimento eſt; etiamſi ergo Uterus inſigni attractione doletur & virile ſemen attrahendi avidiſſimus, tamen ob illud ipſum impedimentum non ante illud attrahere poteſt, quàm ſpiritus evaneſcant & ſemen refrigeretur, unde ſemen omninò & undiquaque infœcundum evadit. Quod confirmat etiam Fortunatus Fidelis, *de Relation. Medic. Lib. 3. Sect. 2. cap. 2. pag. m.* 360. Eſt aliquod, inquiens, Membri virilis vitium, quod prolis ſuſcipiendæ ſpem adimit; cùm illud ſcilicet in mediô emiſſariô ita aliquô pervium foramine eſt, ut detruſum ſemen aut ſuô impetu retardetur, aut locô exeat alienô. Sunt enim, quibus glans ipſa alienô in locô eſt perforata, ut rectô impetu in Uterum ejaculari ſemen non poſſit; nimirum, ſi paulò altiùs aut humiliùs foramen pateat. Quod vitium, pergit Fidelis, ſiquidem ullâ ratione emendari poterit, hos etiam viros ad conjugium admitto; aliter autem nequaquam; nam quod valde detortum ſemper eſt, rectam ſeminis ejaculationem eductionemque impedit; ut etiam lentè & frigidè & diminutè foras procedat. Eandem ferè ſententiam fovere etiam videtur Thomas Bartholinus, *Anatom. reform. Lib. 1. cap. 24. pag. m. 245.* Nonnullis, inqviens, glans parte, quâ debebat, anteriore perforata non eſt, ſed in inferiore, qvi niſi erectô pene vel ſedentes mejere non poſſunt; aliis & freqventiùs

ſu-

ſuperiore: utriqve ad generationem non ita apti ſunt. Imò Felix Platerus, *Obſervat. medic. Lib.* 3. *pag. m.* 844. hanc generandi ineptitudinem exemplô qvodam probare videtur. Nobili ſcilicet cuidam Capitaneo, qvi præter foramen in glandis mediâ anteriore ſede ſecundum naturam formatum aliud qvoqve ſubtus circa glandis radicem & præputii exortum, ab ortu habuerat, per qvod mingentis urina deorſum ferebatur atqve ſemen qvoqve emittebatur. Cùm hic uxorem ducere vellet, & ex Platerô qværeret, an hoc impedimentum afferre poſſet? hic reſpondit: Ad actum qvidem obeundum non multum (ut ipſe expertus teſtatus erat) ſed qvò minùs uxor concipere poſſet, cum foramen, per qvod ſemen profundebat, Orificio Uteri interiori non reſponderet, obſtaculo fore, &c. Id qvod etiam exemplis Conjugii ſterilis confirmari poſſet, qvale de virô glandem penis imperforatam habente refert Godofredus Samuel Poliſius, *M. N. C. Dec. I. An.* 9. & 10. *Obſ.* 165. *p.* 265. ubi qvendam in Poloniâ degentem ejusmodi conformationis vitiô in hanc lucem editum noviſſe ſcribit, ita, ut foramen eqvidem aliqvod, vel potiùs veſtigium foraminis in extremitate glandis conſpicuum fuerit, attamen pro emittendô lotiô atqve ſemine ejaculandô minimè pervium; Paulò verò infra Glandem Natura viam adinvenerat, per qvàm tam Urina, qvàm ſemen, ſine aliqvô impedimentô effluebat; nihilominus tamen hic Vir in ſterili conjugiô vixit. Item Nobilis qvidam Francus Urinam & Semen per foramen infra Penem, ubi præputium adnatum eſt, emiſit, cujus uxor ex eô non concepit. v. Johann. Schenck. *Obſ. med. Lib.* 3. *fol. m.* 508.

§. 2.

Qvantum autem contra generationis & Conceptionis poſſibilitatem adductum argumentum attinet, qvod nimirum ſe- *Negatur.*

 men

men virile in tali Caſu ad interius Uteri orificium non pertingat, ſed potiùs in mediam tantummodò, aut, pro conditione perforati loci, interdum in magis anteriorem Vaginæ uterinæ partem & qvandoqve vix poſt prima vulvæ labia effluat, ibidemqve iners remaneat; hoc, inqvam, argumentum, à veterum opinione de utriusqve ſexûs ſeminis ad fœtûs formationem neceſſariâ, inqve Cavitate Uteri factâ commiſcelâ deſumptum, à recentioribus Phyſico-Phyſiologico-Medicis Autoribus variis argumentis refutatur, ad qvos, ut & ad ea, qvæ ſuprà, Qvæſtione primâ, propoſuimus, benevolum Lectorem remittimus. Huc etiam pertinet Attractio Uteri, per qvam pariter veteres ſperma virile, in vaginam vel prope orificium Uteri internum tempore coitûs projectum, qvaſi ab animali attrahi, aut ab Uteri cavitate inſugi credebant; qvam tamen Uteri attractionem vel ſuctionem moderni Autores itidem rejiciunt planeqve negant, ſtatuentes videlicet, craſſam virilis ſeminis materiam non ſemper ad Uteri cavitatem, multò minùs ad Ovarium muliebre, in qvô vera Conceptio fieri ſolet, pervenire, ſed tantummodo ratione auræ genitalis ſeu ſpiritus prolifici, qvô Coitus tempore ſperma virile turget, in ovulum aliqvod, tanqvam veram fœtûs materiam, agere illudqve imprægnare.

§. 3.

Rationes. Qvodſi proinde ordinariè in Coitu fœcundô Viri, in anteriore glandis penis parte ſecundum naturam perforati, utplurimum Semen non niſi in Vaginam uterinam ejicitur; Imò ſi atretæ ſeu imperforatæ, id eſt, illæ mulieres, qvibus Vulvæ labia vel naturâ, vel caſu adeò ſunt anguſta, coarctata & occluſa, ut viri haſtam rectè immittere neqveant, (qvalia exempla in antecedente qvæſtione adduximus,) absqve legitimâ Penis intruſione ſeminisqve injectione, ſed ab admiſsâ ſaltem ali-

aliqvali Seminis portione vel aurâ genitali concipere poſſunt; ut de iis, qvi brevioribus mentulis præditi ſunt, taceam; ſanè etiam illis viris, qvibus penis non in anteriore & mediâ glandis parte, ſed ſub eadem circa frenulum, vel etiam in mediâ Urethræ parte perforatus eſt, nec generationem ſobolis, nec ipſum matrimonium denegari poſſe, contra allegatorum Autorum ſententiam ſtatuimus; hac tamen conditione, ut Semen per ſe ſit ſatis ſpirituoſum atqve prolificum, item foramen ſub glande & in mediâ Urethræ parte ſatis magnum, ut ex Pene rigidô Sperma cum impetu egredi inqve vaginam uterinam injici qveat.

§. 4.

Huic noſtræ Sententiæ conſentientem habemus ſupra allegatum Gottofredum Samuelem Poliſium, qvi *M. N. C. Dec. I. An. 9. & 10. Obſ. 105. p. 265.* poſtqvam virum ejusmodi conformationis vitiô, ſeu pene ſub glande perforatô laborantem in conjugiô ſterili vixiſſe dixit, ita pergit: an verò hæcce præternaturalis penis efformatio iſtius ſterilitatis cauſa eſſe poſſit, uti qvidem Germanorum Medicorum Hippocrates, beatiſſimus noſter Sennertus, in Praxi ſuâ opinatur, qvòd ſemen directô in Uterum immitti neqveat, dubitare qvis poſſet, imprimis ſi contagium Harveanum admittere velimus, ubi non opus eſt, ut materia ſeminalis in directum Uterum ejiciatur. Inqvit etiam Michael Bernhardus Valentini, *Chirurg. medic. Sect. 3. cap. 8. p. m. 371. ſeq.* Qvandoqve Glans loco naturali qvidem impervia, ſed à latere frænuli foramen, ductu qvodam ab Urethra oriundô Urinam & Serum excernens reperitur. Cùm autem foramen hoc notabile incommodum non adferat, non erit claudendum, aut novum parandum, cùm homines ejusmodi non ſecus ac alios, mentulâ probè formatâ gaudentes, ad ſobolem procreandam habiles obſer- *Autoritas.*

varint Medici. Et licet in allegato Felicis Plateri exemplo nulla Conceptio ſubſecuta ſit, uti Platerus prædixerat, non tamen fortaſſe ex malè formatô, aut non rectè locatô foramine, ſed magis ex ſemine minùs fœcundô, vel ab aliâ causâ, item ratione Uxoris, ſterilitas illa derivanda mihi videtur; ſiqvidem in aliis qvoqve ſubjectis, qvibus tamen organa genitalia ſecundum naturam ſunt conformata, ſæpiſſimè coitus & matrimonium infœcundum obſervari ſolet. Imò fortaſſe Nobilis ille, qvi utrum ad matrimonium ſit habilis, ex Platerô reſciſcere volebat, jam antea per crebrius Veneris exercitium ſeminis ſpirituaſcentiam diſſipaverat, ſiqvidem, ſe Coitûs actum celebrare poſſe, expertus Medico teſtabatur.

§. 5.

Exempla. Porrò aſſertam generandi & concipiendi poſſibilitatem confirmant exempla ab Autoribus annotata; cùm Melchior Fribe, *M. N. C. Dec. I. An. 3. Obſerv. 98. pag. 158. ſeq.* non modò defendat, perforationem penis in inferiore parte ineptitudinem ad generationem non poſſe introducere, nec ſemper neceſſarium eſſe, ut Spermatis ejaculatio rectà ad Orificium & per conſeqvens ad ipſum fundum Uteri fiat; ſed etiam ſententiam ſuam exemplô confirmet, virum, inqviens, novi, cui glans & principium Penis paululum fuerit incurvatum, & Penis in inferiore parte circa frenulum perforatus, per qvam aperturam tam urinam, qvam Sperma egeſſerat; nihilominus tamen ex duabus uxoribus ſex liberos genuerat. Sic Dionyſius van der Sterre, de Generat. teſtatur, ſe haud paucos noſſe, qvi Pene ſive prope frenulum, ſive ad pollicis unius dimidiiqve latitudinis ab extremitate diſtantiam perforatô, liberos generârint, vid. Corn. Stalp. van der Wiel, *Obſerv. medic. Cent. 2. Obſ. 39. Sch. p. 404.* Et ipſe Stalpartius *pag. 402.* ado-

adoleſcentis duodecim annos nati meminit, qvi ſibi ante ſexennium præputium petulanter retrahens filô non procul à ſcrotô penem firmiter vinxerat, ita, ut per arctam fili conſtrictionem aperiretur Urethra; qvæ apertura propter Urinæ, illuc continuè pro partè affluentis, acrimoniam callô undiqve obducta ſanari neqvivit; de hoc puerô dictus Autor, *pag.* 405./*eq.* ita pergit: Dubius autem ſum, hicne ad generationem planè ineptus ſit futurus, an ſecus. Statuunt enim plurimi, eam Uteris, præcipuò avidarum viraginumqve, ineſſe vim, ut ſeminis virilis ſpiritum recens ad ora externa affuſi in interna, ac deinceps in ipſas admittant cavitates. Qvamvis enim ſemen in vulvam non immittatur, concipere tamen poſſunt. Hoc autem ſi verum eſt, qvidni multò faciliùs qvandam tempore imprægnet puer noſter, cùm ſemen, licet non omne, ad Os Uteri usqve effundere qveat. Apud Haganoenſes ex Patritiis familia celebris fuit, ex qvâ maſculi pleriqve omnes pronati Urinam ex foramine ſeu meatu propriô ſubtus penis glandem, ſic â naturâ, non vitiô aliqvô, conſtitutô, qvâ parte vinculum ſeu frænum dictum, exiſtit, urinam ſemper excernebant, nullô valetudinis aut ſterilitatis incommodô, uti refert Johannes Schenckius, *Obſerv. med. Lib. 3. fol. m.* 508. Imò ipſe Paulus Zacchias, qvi aliàs facillimè de ejusmodi Conceptionis poſſibilitate dubitat, *Lib. IX. Tit. 3. Qv. 6.* §. *4. fol. m. 781.* hæc habet: Ubi foramen, per qvod Semen emittitur, non multum diſtat à Glande, non magnô negotiô ſuccedit generatio, & ego, pergit idem, hiſce diebus Dionyſium qvendam aurificem tractavi, cujus glans imperforata cùm eſſet, foramen, per qvod Semen & urinam reddebat, ſub Glandis coronâ, ſortitus erat, plures tamen filios ex Uxore generavit. Verum enim verò, qvantùm orificium hoc diſtat à glande, tantò majus impedimentum generationi affert. Item

Tit. 10. Qv. 2. §. 10. fol. m. 804. inqvit: Qvodſi foramen non longè à Glande diſtet, vel ſub ipsâ glande ſit, matrimonii conſummatio non impeditur.

§. 6.

Si foramen in medio vel circa radicem,

Qvodſi verò Penis non prope frenulum aut circa mediam partem, ſed potiùs circa radicem & prope Scrotum perforatus, hocqve malum immedicabile ſit, tunc contra Cornelii Stalpartii locum modò allegatûm, nulla mihi ſobolis procreatio ſperanda videtur, partim, qvia in tali caſu Semen Viri potiùs extra, qvàm intra vulvam ejicietur, partim, qvia ſperma ab aëris attactu facillimè deſtrui poterit; ſiqvidem juxta Thomæ Schirlæi *Diſſertat. de Origin. Corpor. & Natur. petrificat. p. m. 37.* Sperma Viri, ſi momentô duntaxat, exponatur tactui aëris externi, ob ſubtilitatem fermenti Spermatici, qvod ad deſerendum corpus ſeminis eſt aptiſſimum, emoritur & improlificum fit. Dicit etiam Fortunatus Fidelis, *de Relation Medic. Lib. 3. Sect. 2. cap. 2. pag. m. 357.* Teſtis eſt Galenus, ſemen ne aliqvandiu qvidem extra propria vaſa, ſi modò ſuas vires ſervabit, morari poſſe: nam vel in ipſis maris partibus contineri, vel in ipſis fœminæ partibus ſitum eſſe illud neceſſe eſt. Cùm enim ſpirituoſum ſit ſemen ac ſpumoſum, ſiqvidem in alienum locum effuſum ſit, nec à propriô foveatur, exſpirat ex eô repente Spiritus, ut ſola aqvea humiditas relinqvatur.

§. 7.

Ante divortium Chirurgia ſvadenda.

Præter adductas rationes & exempla meâ qvidem ſententiâ monendum adhuc venit, Uxoribus, ſi qvæ ob maritorum penis glandem non ſecundum naturam, ſed ſub glande & in mediâ Urethræ parte perforatam, coram Judiciô Eccleſiaſticô divortium efflagitent, hoc in paſſu non ſtatim inſurgendum

ipſa-

ipſarumqve petito ſubſcribendum, ſed potiùs ſvadendum eſſe, ut in ſuperfluum ejusmodi vitioſè perforatus vir exercitatum Chirurgum conſulat, annon huic errori per artem & manum Chirurgicam mederi liceat. Qvale conſilium etiam Felix Platerus, *Obſerv. med. Lib. 3. pag. m. 844.* illi dedit Capitaneo, cujus ſupra mentionem fecimus, qviqve uxorem ducturus præter foramen in anteriore glandis ſede, adhuc aliud circa glandis radicem habebat, ſcilicet ut ſectione per hoc præternaturale foramen factâ, abraſis utrinqve foraminis hujus labiis, tanqvam Vulnus ſanaretur, ut ſic foramine hoc occluſô ſemen per anterius foramen rectà antrorſum emitteretur. Item Ehrenfrido Hagendornio cognitus fuit Nobilis, qvi à primâ pueritiâ glande penis fuit imperforatâ à naturâ ſignatus, cæterum ſic ſatis ſanus, ita, ut natura aliam viam, qvâ ſe à ſarcina Urinæ liberaret, moliri viſa fuerit, ſcilicet factô ſub glande prope coronam foraminulô, qvô Urina exitum qvæſivit & impetravit. Hic juvenis factus, & ad matrimonium aptus, ne turpiter ſeſe det coram ſponsâ, diu meditabundus inceſſit, tandemqve cùm ſolus ſibi pro conſiliô non ſufficeret, rem Medico cuidam aperuit, qvi id conſilii dedit, ut foramen ſpurium ſenſim coaleſcere eôqve coalitô, novum in glandis apice foraminulum fabricari curaret, pro urinâ emittendâ partim, partim & ſemine in poſterum rectiùs ejaculandô. Conſilium hoc non fuit de nihilô, licet non absqve labore operantis Chirurgi. Eventus hinc ſecutus eſt feliciſſimus, ita, ut in Caſtris Veneris militare ſtrenuamqve liberis procreandis operam dare potuerit, qvatuor liberorum pater factus. vid. Ehrenfr. Hagend. *Hiſtor. medic. phyſic. Cent. 3. Hiſtor. 68. p. 369. ſeq.*

§. 8.

Cura. De Cura autem & modo operandi evolvi poſſunt Autores Medico-Chirurgici, v. g. Hieron. Fabric. ab Aqvapend. *Oper. Chir. f. m. 269.* Fel. Plater. *Obſerv. Lib. 3. pag. m. 844.* Joh. van Horne, *Microtechn. Part. 1. Sect. 2. §. 23. pag.* 111. Edition. *J. Gvil. Paul. pag. m. 459. ſeq.* Joh. Scultet. *Armamentar. Chirurg. Tabul. 40. Fig. 3. p. m. 91.* Jean. Bapt. Verduc, *Traité des Operations de Chirurg. cap. 27. p. m. 130. ſeq. Edit. German. pag. 92. ſeq.* Cornel. Soling. *Chir. Part. 3. cap. 8. pag. m. 247.* Anton. Nuck. *Operat. & Experim. Chirurg. cap. 42. pag. m.* 142. *ſeq.* Cours d' Operations de Chirurg. de Dionis, *Demonſtrat. 3. pag. m.* 484. 186. Johann. Wier, *Obſervat. Lib. I. pag. m.* 943. Joh. Schenck. *Obſerv. med. Lib.* 4. *fol. m.* 524. Laurent. Heiſter. *Chirurg. Part.* 2. *cap. 121. p. m.* 614.

QVÆSTIO III.

An ob Penem nimis magnum, ſeu Membrum virile naturalem magnitudinem excedens, Coitus & generatio impediatur, ideoqve matrimonium ſit diſſolvendum?

§. 1.

An Penis magnus Coitum impediat. NOn modò majorem & minorum Penum exempla jam ſupra Capite tertiô adduximus, ſed de ipſorum qvoqve Prognoſi Capite ſextô egimus. Cùm autem nonnunqvam etiam in Judiciis matrimonialibus & Conſiſtoriis de ipſorum potentiâ & impotentiâ diſceptari ſoleat, de iisdem qvoqve paucis hic agendi nobis datur occaſio. Et qvantum

qvidem Penem ſolitô majorem attinet, vulgò talis præ minori fœminis acceptior atqve ad generationem utilior judicatur, qvam tamen opinionem Medici non ſemper amplectuntur. Inqvit eqvidem Gabriel Fallopius, *Tr. de Decoration. cap. 9. Oper. Vol. II. fol. m. 338.* Penem magnum breviore utiliorem eſſe, nihilominus tamen addit, qvòd ſi tamen membrum virile nimis longum fuerit, illud Uterum & os matricis contundere & generationem impedire ſolere. Et juxta Hadrianum Spigelium major mentula vulvam potiùs replet magnitudine, qvàm Uterum fœcundô ſemine. Eſt enim ineptior ad Venerem, qvam neqve animosè aggreditur, neqve diu ſuſtinet, victis pondere Muſculis, qvi rigidam haſtam tenent. Item, ſecundum Ludovicum Mercatum, *de Mulier. Affect. Lib. 3. cap. 2.* Penis virilis longitudo, convenienti major, qvæ uterum plurimùm feriat, ſterile efficit Conjugium. vid. Iſraël. Spacch. *Gynæc. fol. m. 975.* Deinde fœminas ob membri virilis incongruam longitudinem varia Symptomata incurrere, annotârunt nonnulli Autores, v. g. in Syncopem levem incidebat Scortum qvoddam Romanum, cui Angela nomen erat, qvatenus cum virô bene mentulatô congrediebatur. v. Paul. Zacch. *Qvæſt. med. legal. Lib. 7. Tit. 3. Qv. 5. §. 7. fol. m. 647.* Et §. 10. dicit idem: Ubi vir mentulam haberet nimis longam, ita, ut facilè concumbens internum Uteri oſculum violenter impingeret, tunc notabile & evidens immineret periculum, cùm odorem (fortaſſe ardorem) gravem Sangvinis rejectionem, inflammationem, ligamentorum diſruptionem atqve alia Symptomata excitare poſſet, præterqvam qvòd excitando dolorem omnem Veneris jucunditatem ac delectationem mulieri adimeret, unde etiam Conceptio omninò impediretur. Et *Lib. 3. Tit. 1. Qv. 6. §. 5. & 6. fol. 278.* ſcribit: Si vir habeat virgam juſtô longiorem, mulier autem Affirm.

Uteri cervicem nimis brevem, tunc mulier maximopere læderetur à viri congreſſu, & fortaſſe nullatenus illum admitteret, qvia ex eô non modô dolorem & anguſtiam pateretur, qvòd in internum Uteri oſculum membrum impingeret, ſed ea res diſcrimine non vacaret, qvia tumorem & inflammationem & fortè etiam Sphacelum in Uterô gignere poſſet; præterqvam, qvòd generationem etiam impediret; ob qvas cauſas intercedere videtur juſta cauſa matrimonium ſeparandi. Refert etiam ex Gvilelmô Fabriciô Regnerus de Graaf, *de Organ. Viror. pag. m. 97.* exemplum de Uxore juvene, optimôqve Corporis habitu præditâ, qvæ in ſecundum Conjugii annum non ſolùm ſterilis permanſit, ſed tandem qvoqve in Cachexiam incidit, & qvidem ob immenſam penis mariti ſui longitudinem, qvæ ipſi non ſolùm in Coitu, ſed etiam poſt congreſſum maximos dolores afferebat. Imò ipſe Gvilelmus Fabricius, *Cent. 6. Obſerv. 61. Oper. fol. m. 575.* Collum Matricis dictæ fœminæ exulceratum fuiſſe refert. Deniqve antiqvi viros longâ virgâ inſignes, eâ potiſſimùm de causâ infœcundos eſſe, credunt, qvoniam ob excedentem ductûs longitudinem ſemen in mediâ viâ refrigeretur, Spiritibusqve orbetur. Inqvit etiam Ariſtoteles, *de Generat. Animal. Lib. I. cap. 6. fol, m. 532.* Qvibus penis immodicus eſt, infœcundiores ſunt iis, qvibus mediocris, propterea, qvod ſemen frigidum infœcundum eſt, refrigeratur autem, qvod longè admodum fertur. vid. etiam Caſpar. à Reies, *Camp. Elyſ. Qv. 41. §. 19. ſeq. pag. m. 500.*

§. 2.

Penis craſſities. Pertinet autem ad magnitudinem Penis non modò longitudo, de qvâ hactenus diximus, ſed etiam craſſities, qvandoqve longitudini conjuncta. Hanc craſſitiem interdum mulieribus æqvè, ac penis longitudinem, nocere, teſtantur Medici,

dici, ſiqvidem ſecundum Ludov. Mercat. *de Mulier. affect. Lib. 3. cap. 2.* Virile membrum latius aut craſſius, qvàm par ſit, vel ſuſtinere fœmina neqvit, vel adeò Os Uteri aperit, qvòd hiare ipſum faciat, donec ſemen procidat, Uteri oſculo neqveunte ſe comprimere præ dolore & extenſione nimiâ. v. Iſrael. Spacch. *Gynæc. fol. m. 975.* Item, talem penis craſſitiem interdum Uteri vaſa aperiendô & lacerandô, ſangvinis fluxum & Menſtruorum nimis excedentem copiam adſciſcere poſſe ex Hier. Mercuriali, *de Morb. mulier. cap. 2.* notat Paulus Zacchias, *Qvæſt. med. legal. Lib. 7. Tit. 3. Qv. 5. §. 9. fol. 647.* ubi etiam ex Hucher. de Sterilit. addit, hanc membri magnitudinem poſſe Urinæ incontinentiam, diarrhœam, inflammationem aliaqve Symptomata excitare.

§. 3.

Divortium ob Penem magnum.

Ex his & aliis cauſis nonnunqvam uxores de nimia membri genitalis magnitudine conqverentes, matrimonii diſſolutionem in Conſiſtoriis efflagitant. Scribit enim Felix Platerus, *Obſervat. medic. Lib. 1. pag. m. 250.* ſe, ob virorum membri genitalis magnitudinem, qvam ipſis junctæ uxores ferre non poterant, duo matrimonia divulſa vidiſſe. Et Georg. Wolffg. Wedelius, *Patholog. med. dogmat. Sect. 3. cap. 11. p. m. 638.* ait: Contigit qvoqve impotentia nimis magnô & exceſſivô inſtrumentô genitali, majori ſcilicet, qvàm ut admitti à fœminâ poſſit, qvale exemplum novimus contigiſſe Lipſiæ, ubi, cùm in causâ divortii à fœminâ qvæſiti, decretum fuiſſet, illud non habere locum, qvòd vir impotens non eſſet; fœmina ex aliô capite rem aggreſſa circulô magnitudinem expreſſit, ſibi nullô modò ferendam. Exemplum recentiſſimum Sariſſæ nimis longæ atqve mulieri adeò exoſæ, ut debitum Conjugale Marito ſuô, ob dolorem inde conceptum denegando, ſeparationi qvoad torum & focum occaſio-

nem dederit, Giſſæ obſervavit Mich. Bernh. Valentini. *v. Chirurg. medic. Sect. 3. cap. 8. pag. m. 366.* Præternaturalem Virgæ virilis longitudinem pro cauſa Inſterilitatis non immerito eſſe judicandam, ſtatuit Facultas Medica Lipſienſis. vid. Joh. Frid. Zittmann. *Medicin. Forenſ. Cent. 2. Caſ. 85. pag. m. 571. ſeq.* vid. etiam ſupra *Cap. III. §. 16. pag. 110.*

§. 4.

Inſpectio neceſſaria. Qvodſi itaqve fœmina, vel ob nimis longum Mariti mutonem, vel ob aliam fortaſſe occultam cauſam, ſub illius prætextu divortium expetat, ante omnia de Viri Catapultâ per inſpectionem erit judicandum, an ſcilicet, ſecundum Uxoris qverelam, mediocritatem naturalem adeò excedat, ut mulierem ſine noxâ inire neqveat. Qvò proinde de naturali Penis longitudine eò certius judicium ferri poſſit, nonnullis in locis, & præcipuè, ubi Conſiſtoria aperiuntur, Penis lapidibus inciſus vel ex lignô formatus reperitur, ad qvem in rebus dubiis, ceu ad regulam, Menſura inſtitui ſolet, uti de Daniâ refert Johannes Jacobus Dœbelius in Michael. Bern. Valentin. *Pandect. medico-legal. Caſ. 5. pag. m. 61.* Nos verò potiùs benevolum Lectorem ad ea, qvæ ſupra, Capite tertio §. 13. ſeq. de Penis longitudine naturali dicta ſunt, & qvæ paulò poſt ſeqventur, remittimus.

§. 5.

à Pene longò nullum divortium. Sicuti autem Penis naturalis, ſeu longitudinem ordinariam non excedens, fœminis neqve ullum incommodum affert, neqve Coitum fœcundum impedit; ita econtra Penis nimis longus, ſecundum allegatos Autores, vel uxoribus varia Symptomata cauſatur, vel ob ſeminis refrigerationem Coitum infœcundum reddit, ſicqve interdum occaſionem ad Divortium præbet. Attamen, licet Penis per inſpectionem exceſſivè

vè vel nimis longus reperiatur, qvodſi verò non ſimul nimium craſſus ſit, vix, meâ qvidem ſententiâ, hoc in Caſu Uxoris, divortium expetentis, petito conferendum erit; cùm huic incommodo, fœminis à nimiâ longitudine expectando aut metuendo, facillimè opem ferre Penemqve majorem arte breviorem reddere liceat; uti locô ſupra ex Regnerô de Graaf, allegatô legimus, uxorem illam à doloribus maximis, antea ob nimis longum viri penem perpeſſis, ſcutum qvoddam, longitudinem qvaſi penis diminuens, liberâſſe, coitumqve tam jucundum effeciſſe, ut nunqvam de eo in poſterum conqveſta fuerit, de hac Obſervatione vid. Gvil. Fabric. Hildan. *Obſervat. Chir. Cent.6. Obſ. 61. Oper. fol. m. 375. ſeq.* ubi ſcutum depictum reperies. Qvem locum etiam allegat Michael. Bernh. Valentini, *l. a. pag. 367.* in Cura, inqviens, penis longioris remedium palliativum, qvô antepoſitô radici penis circulô aut Scutô moleſtiam aut noxam, in Copulâ carnali inde oriundam, reprimere valent, commendat Hildanus. Hujus ſcuti etiam meminit modò allegatus Dœbelius, *l.c.* Poſitô, inqviens, qvòd certa membri reqviratur longitudo, arte tamen per infortunium qvoddam introductus defectus (in mentulâ breviori, de qvâ ibidem loqvitur) ſuppleri poſſet. Nam qvemadmodum nimis longus penis, qvi graviſſimos in & poſt congreſſum dolores inferendo, mulierem apoplecticam reddit, orificium Uteri nimium dilatat, hæmorrhagiam *Ob curam.* aliaqve majora incommoda, prolificationem impedientia, excitat; qvemadmodum talis ſcutô qvodam aut aliô modô decurtari qvaſi poteſt, juxta Hildan. *Cent. 6. Obſ. 61.* ita & breviori membro, ſi opus eſſet, aliô ſuccurri poſſet inſtrumentô, &c. Liceat etiam de Penis longioris incommodis ejusqve Curâ verba Nicolai Venette, *de la Generation de l' Homme cap. 3. Art. 1. pag. m. 48. ſeq.* transſcribere; Je diray, inqvit;

qvit, qv'une Demoiſelle vent ſe plaindre hautement en juſtice de la longueur du membre de ſon mary, dont l'approche lui eſt un cruel ſupplice. En effet la douleur, qv'elle reſſent, qvand elle eſt touchée, luy fait perdre le ſentiment, & ſouvent la rend comme immobile, car cet homme lui dechire les Nymphes, luy meurtrit les Caroncules, luy fait fendre le conduit de la pudeur & enfance le fonds de ſa matrice, c'eſt de là qve vient une grande effuſion de ſang, un flux de ventre ennuyeux & les autres incommodités, qu'elle ſouffre apres avoir eſté careſſée de la ſorte. Ceux maux ne ſont pas pourtant ſans remede: car ſi l'on a ſoin de troüer par le milieu un morceau de liege de la hauteur d'un ou de deux pouces, ſelon l'excés de la longueur du membre, & qv'on le garniſſe enſvite de coton deſſus & deſſous; qve ce coton ſoit ſaiſi d'une toile molette, qvi doit eſtre piqvée prés àprés, & qve ce boulet, ou pour mieux dire, cet écuſſon ſoit convexe par le haut & par le pas; qu'en ſoite on y couſe à chaqve coſté deux petit rubans, & qve qvand l' amour fera reſſentir ſon feu, on faſſe paſſer le membre par le trou de l'ecuſſon & qv'on lie à chaqve cuiſſe les deux petits rubans, qve l'on y a couſus pour le tenir aſſujetti, on jouïra apres cela des nouveaux plaiſirs, qve l' artifice aura inventés. C'eſt alors qve la Demoiſelle ne fuira plus les careſſes de ſon mary, & qv'elle ne luy refuſera plus ſes embraſſemens amoureux, &c. Verſionem Germanicam horum verborum reperies etiam in Editione Germanica de Tableau del'Amour, oder Geheimnüſſe keuſcher Liebes-Wercke, p.m. 60. ſeq.

§. 6.

Refrigeratio Seminis refutatur.

Deinde qvod allegatorum Autorum argumentum à Seminis refrigeratione deſumptum attinet, qvod videlicet ob penis longitudinem Semen ſeu genitura per moram itineris re-

refrigeretur, corripiatur atqve infœcundum reddatur; libenter, eqvidem ſecundum hactenus dicta, concedimus, ab actuali refrigeratione Semen Spirituaſcentiâ atqve vi plaſticâ privari; Cùm autem per mentulam longiorem æqvè ac per breviorem eâdem celeritate Semen ejiciatur, atqve in ejaculatione nulla ejusdem mora, ſed potiùs momentaneus per totum canalem ſeu Urethram tranſitus atqve expulſus absqve ullâ aëris admiſſione obſervetur, nulla ſanè à Pene majori Seminis refrigeratio ſpirituumqve diſſipatio in Coitu metuenda erit; cùm præprimis maxima penis pars non in frigidâ, ſed calida Uteri vaginâ detineatur, perqve motum ſeu actum venereum unà cum ſemine in Coitu magis incaleſcat, eòqve meliùs ad Uteri internum orificium Semen projiciat.

§. 7.

Porrò etiam Autoribus ſuprà allegatis alii contradicunt, *Autoritas,* v. g. Paulus Zacchias, *Qvæſtion. Med. leg. Lib. 7. Tit. 3. Qv. 5. §. 10. fol. 647.* ad qvæſtionem: an Mulier teneatur reddere debitum conjugale viro, qvi nimis longô Pene dotetur? reſpondet: Qvòd longitudo nimia ipſius Penis per ſe ſit cauſa, ut Semen infœcundum evadat, eò qvod ob eam meatûs longitudinem refrigeretur, anteqvam ad Uterum perveniat, qvod primò Ariſtoteles & poſt illum multi Medici ac Philoſophi tradiderunt, non immeritò ab Hucherô improbatur, ob nimiam viæ, qvam permeat, brevitatem, qvantumcunqve mentula longa ſit, & ob Uteri, à qvô illicò excipitur, caliditatem. Utrum autem ſupradicta ſanitatis pericula tantæ molis ſint, ut in conſiderationem venire debeant, maximè cùm cautè agendo evitari poſſint, fortè negativè reſolvendum. Inqvit etiam Fortunatus Fidelis, *de Relation Medic. Lib. 3. Sect. 2. cap. 2. p. m. 359.* Putat Avicennas, qvibus longiſſimus eſt, ac maximus Penis, liberos procreare non poſſe: nam longô

illo

illo ductu dum ſemen emittitur, frigefieri contingit, atqve ita fœcunditatem amittere. Ego verò nihil abnego, mediocria omnia præſtare cæteris aliis: id tamen compertum habeo, modò capax fœmina ſit, nihil ſeminis refrigerationem pertimeſco: nam per internos illos ac naturales membri meatus non levi impetu emiſſum ſemen, nihil video, cur tam exiguô momentô proprium teporem viresqve ſuas deponere poſſit.

§. 8.

Penis nimis craſſus Coitum impedit.

Circa Membri virilis craſſitiem, tam connatam, qvàm à ſtatu morbosô dependentem, ſive in Pene ordinariæ, ſive extraordinariæ longitudinis deprehendatur, conſentiunt Autores, qvòd nimirum, ſi Mentula extraordinariè craſſa vel planè monſtroſa fuerit, Cohabitatio & generatio impediatur. Talis fuit mentula illa, inſtar Veſicæ aqvâ repletæ tumida, in qvodam religiosô, cujus Marcus Gerbezius, *M. N. C. Dec. III. An. 3. Obſ. 11. pag. 14.* meminit; item ille Penis apud Gvil. Fabricium Hild. *Cent. 2. Obſervat. 36. fol. m. 113.* qvi in tantam molem excreverat, ut magnitudinem Capitis infantuli recens nati ferè adæqvaret, qvem dictus Autor in Virô qvodam qvinqvagenariô obſervavit; nec non exemplum, cujus modô ex G. W. Wedelii, *Pathologiâ med. dogm. pag. 638.* adduximus. Deinde huc pertinent etiam illi, qvi Membrum habent nimis carnoſum, uti nonnunqvam à morbô, v. g. ab Elephantiaſi, accidere ſolet; qvæ carnoſa Craſſities cûm à naturali Penis craſſitie differat, atqve à morbô incurabili proveniat, absqve dubiô Copulæ carnali impedimentum, ſimulqve matrimonium impediendi vel etiam dirimendi occaſionem præſtabit. v. Paul. Zacch. *Qvæſt. med. leg. Lib. 9. Tit. 3. Qv. 3. §. 2. fol. 770*

§. 9.

§. 9.

Ubi verò talia vitia non concurrunt, ſed craſſities Penis extraordinaria ordinariam ſeu naturalem tantummodò aliqvatenus excedit, tunc Coitus, cum fœminâ, non nimis anguſtâ ſeu atretâ, ſed naturaliter conſtitutâ, minimè impedietur; cùm enim Vulva muliebris in partu dilatetur, ut capiti fœtûs ejusqve ambobus humeris exitum concedat, qvidni etiam mentulæ virilis craſſioris intruſionem admittet? Et qvamvis etiam Uxor aliqvantiſper anguſta ab ejusmodi inſtrumentô majori in primô coitu dolorem vel dilacerationem aliqvalem perſentiat, attamen nihil exinde metuendum erit, cùm puerperæ, præprimis primiparæ, ſæpiſſimè utrumqve ſine Vitæ & ſanitatis periculo experiantur. Deniqve à Pene magnô neqve coëundi, neqve generandi potentiam ſemper impediri confirmant exempla benè mentulatorum, ſeu Onobelorum liberos procreantium; ſiqvidem Fortunatus Fidelis, *l. a.* compertum ſe habere inqvit, nonnullos, qvi longiſſimum membrum atqve ultra communem menſuram gerebant, liberos ſuſcepiſſe. Et ipſe qvendam, mentulâ aſininâ, tam ratione longitudinis, qvàm craſſitiei, præditum olim novi, multorum liberorum parentem. *Non ſemper.*

§. 10.

Qvodſi verò fœmina ſeu uxor nimis anguſta vel atreta, & qvidem circa muliebria craſsâ qvadam membranâ vel etiam ſubſtantiâ carnosâ occluſa fuerit, tunc ſanè Coitus cum Pene craſſiore longè difficilior, qvàm cum Membrô ordinariæ magnitudinis, imò magis impoſſibilis eſt; qvare, licet in ejusmodi caſu cauſa impediti Coitûs magis in fœminâ, qvàm in virô qværenda ſit, nonnulli Medici ſtatim Matrimonii diſſolutionem ſvadent atqve defendunt; cùm tamen meâ qvidem *Vagina anguſta.*

ſententiâ potius perſcrutandum atqve tentandum eſſet, annon indefeſſa Mariti opera, vel medicamenta emollientia, vel ipſa etiam exercitati Chirurgi manus huic impedimento mederi Coitûsqve poſſibilitatem promovere poſſint. Poſt irritum autem talem medendi conatum ejusmodi mutoniatus, qvi uxorem nullô modo inire poteſt, à matrimoniô omninò diſſolvendus erit. Qvalia diſſoluti matrimonii exempla bina, uti modò diximus, ſe obſervaſſe teſtatur Felix Platerus, *Obſerv. medicin. Lib. 1. pag. m. 250.* ubi ob membri genitalis qvorundam magnitudinem, qvam ejusmodi viris junctæ ferre non poterant, duo matrimonia diſſoluta vidiſſe ſcribit. Interim tamen hôc locô monendum, ſæpius eqvidem Virginibus nonnullis vix maturis, vel etiam adultioribus, ſimul tamen anguſtioribus, talem craſſioris penis immiſſionem eſſe impoſſibilem, cujus tamen ingreſſum aliæ mulieres largioris vulvæ absqve impedimentô experiuntur; uti iisdem maritis in allegatô Plateri exemplô evenit. Qvamvis enim priores fœminæ tales viros, ob membri genitalis magnitudinem, ferre non poſſent, poſt divulſa tamen matrimonia ſecundæ Uxores minimè ſunt conqveſtæ; è qvibus una jocando convenientiſſimè hæc membra invicem amplexari narravit. Imò dubium non eſt, qvin taliter mutoniatus, qvi virgini in uxorem ductæ ob penis craſſitiem cohabitare non potuit, poſt Divortium Viduam, imprimis, qvæ aliqvoties jamjam peperit, meliori ſucceſſu inire valeat. Ideoqve talis impotentia coeundi pro reſpectivâ tantum habenda eſt. Admonendi hôc locô etiam mihi videntur Juvenes nimis mentulati, ut matrimonium inituri, pro evitandô metu Divortii, ſtatim viduam præ virgine ſibi in Uxorem eligant.

§. 11.

§. II.

Liceat mihi etiam de hac materiâ loca qvædam ex Paulô *Autoritas.* Zacchiâ allegare, qvi *Qvæſtion. medic. legal. Lib. 3. Tit. 1. Qvæſt. 6. fol. m. 278.* dicit: Eſt quædam impotentiæ ſpecies, tam coëundi, qvàm generandi, qvæ non ſimpliciter & abſolutè impotentia eſt, ſed reſpectivè, & ob id reſpectiva dicta, qvatenus alter conjugum reſpectu alterius potens ad coitum aut generationem non eſt, cùm reſpectu aliarum perſonarum ad utrumqve aptiſſimus exiſtat. Impotentia hæc reſpectiva qvoad coëundum inſurgere aliqvando poteſt ex Inſtrumentorum vitiô & diſconvenientiâ, ut ſi virô exiſtente bene mentulatô mulier anguſtiorem vulvam habeat; hôc enim pactô impeditur inter ipſos coitus, non potente Virô ob membri craſſitiem, reſpectivè ad Uteri anguſtiam, cum uxore congredi; qvod impedimentum ceſſaret, ubi vir non eſſet adeò mentulatus, aut mulier non adeò arcta. Hanc tamen impotentiam tanti non fecerim, ut ex alterius culpâ matrimonii impedimentum conſeqvi poſſit: Vix enim crediderim qvòd naturaliter conſtitutô Utero qvantumvis inſigni magnitudine & craſſitie Penem reſpuat, præcipuè ſi medicamentis relaxantibus aliisqve ingeniis coadjuvetur: ea enim eſt ejus partis natura, cùm naturaliter ſe habet, ut facillimè relaxationem & coanguſtationem, etiam per medicamenta patiatur, &c. Et *Lib. 7. Tit. 3. Qv. 5. §. 9. pag. m. 647.* ſcribit: In dubium vertitur, an mulier teneatur reddere debitum marito, qvi nimis craſſiori, aut nimis longiori mentulâ dotaretur? Et qvoad craſſitiem (niſi adeò immoderata appareat, ut ſit monſtroſa) ſi vir cautus ſit & cum moderatione agat, neque cum impetu & irrationabili violentiâ in agrum Naturæ irruat, &, ubi opus ſit, aptis medicamentis, nempe uteri anguſtiam relaxantibus, utatur: & niſi alterâ ex parte Uteri anguſtia tanta

 ſit,

ſit, ac tam præternaturalis, ut Medici magis, qvam Mariti operam deſideret, nullum notabile ſecum periculum ea inducere poteſt, ſi aliqvalem dolorem, aliqvalemqve, ſed modicam, lacerationem in primis congreſſibus factam excipias: Nonne vides tenellarum juvencularum Uteros in primô partu puerum emittere, cujus Caput decuplô majus aliqvando eſt, qvàm qvævis etiam craſſiſſima mentula humana? Illud certè palam eſt, facilè uterum dilatari ac conſtringi, & vix hominem reperiri poſſe tam craſſô membrô dotatum, qvi jactare illud poſſit, qvod in Obſcænis habetur:

Commoditas hæc eſt in noſtrô maxima Pene,
Laxa, qvod eſſe mihi fœmina nulla poteſt.

Cuì diſticho æqvivalens novum hoc eſt de Cunno anguſto:

Maxima noſter habet vigilataqve commoda Cunnus
Parva, qvod eſſe mihi mentula nulla poteſt.

Itaqve niſi aliud obſtet, ut eſſet Uteri præternaturalis anguſtia aut muliebris corporis exiguitas & habitûs monſtroſa gracilitas, non videtur ex hac exuperanti membri magnitudine ullum notabile periculum mulieri imminere. Neqve obſtat, qvòd membri craſſities interdum ipſius Uteri vaſa aperiendo & lacerandô, ſangvinis fluxum & menſtruorum nimis excedentem copiam adſciſcere poſſit, &c. Diſpar tamen ratio eſt, ubi vir mentulam haberet nimis longam, ita,ut facilè concumbens internum Uteri Oſculum violenter impingeret; tunc enim & magis notabile & evidentius immineret periculum,&c. Qvod autem longitudo nimia Penis per ſe fit cauſa, ut ſemen infœcundum evadat, eò qvòd ob eam meatûs longitudinem refrigeretur, anteqvam ad Uterum perveniat, non immeritò improbatur, &c. Item *Lib. 9. Tit. 10. Qv. 2. §. 8. fol. m. 804.*

in-

inqvit idem Zacchias. Excedens membri craſſities, ſi ſit talis non ſimpliciter, ſed reſpectu ipſius ſponſæ, remedium habere poteſt, ſed ſi ſit præternaturalis, extenuatio per medicamenta nullô modô ſuccedere poteſt, &c.

QVÆSTIO IV.

An Vir parvô Membrô virili dotatus ad Liberorum procreationem & matrimonium ineundum habilis ſint?

§. 1.

An Penis parvus Coitum impediat?

EGimus hactenus de Penis magnitudine, nunc etiam pauca de ipſius parvitate & qvidem tam ratione brevitatis, qvàm exilitatis, ſeu gracilitatis, ſeqvuntur. Sicuti nimirum nimia Mentulæ magnitudo, ſecundum hactenus dicta, à nonnullis pro generationis & matrimonii impedimentô habita fuit, ita ſimiliter ejusdem parvitas, tam à nativitate, qvàm infortuniô, v. g. morbô aut reſectione dependens, à Veteribus & qvibusdam recentioribus eandem cenſuram experitur, & qvidem ideô, qvia brevis Penis internum Uteri orificium non attingere, neqve Semen in ipſius cavitatem injicere poſſit. Dicit enim Ludovicus Mercatus, *de Affect. Mulier. Lib. 3. cap. 2.* in Iſrael. Spacch. *Gynæc. fol. m. 975.* Penis brevitas, qvæ nondum os uteri attingere poteſt, inanem efficit Seminis emiſſionem, non enim recipitur in Utero, ſed à pudendis ocyſſimè prolabitur. Et Paulus Zacchias, *Qvæſtion. Medic. legal. Lib. 3. Tit. 1. Qv. 8. §. 14. fol. 284.* ſcribit: Brevitas nimia Penis ex eô, qvòd ad Uteri internum oſculum ob id pervenire ejaculatum Semen non posſit, cauſa notisſima eſt

ſterilitatis; cùm tamen aliqvâ approximatio fiat, & intromiſſio in Uterum. Et *Lib. 9. Tit. 3. Qv. 6. §. 1. fol. m. 780.* inqvit: Qvoad Penis brevitatem concordant omnes Medici, eam ob id impedire generationem, qvîa non poteſt Semen ad interna Uteri pervenire, ſicqve non poteſt ab uterô excipi, ſed ex pudendô Spiritibus evaneſcentibus citiſſimè elabitur. Sic ſecundum Petr. Foreſt. *Lib. 26. Obſerv. 18. Schol. fol. m. 597.* Virga nimis curta, brevis atqve gracilis, Coitum diminuit & propriè gignitivum: qvoniam ſperma non deducitur in concavum Uteri, qvi eſt locus ei proprius, qvare in Collô matricis reſolvitur & colliqvatur à frigido continente, & ſic effluit ſalivatim. Juxta *Jaſon. à Pratis de Sterilitat. pag. m. 199.* Penis brevitas obeſt ſæpicule, ut neqveat, qvantò niſu impellatur, in ſinum interiorem pertingere, ſed inter oras ac ripas vulvæ fugitivum ſperma projicit; duplici ex cauſa incommodi, ſiqvidem ad generandas proles non ſolum inepti, verùm nec ſatis probi, qveis dum peragatur conſvetudo, non penetrant, neqve pertendunt in penitiorem venereæ voluptatis ſedem, ut & ſterilis labor ſit & perexiguô delectationis ſenſu afficiat. Gabriel Fallopius, *Tr. de Decoration. cap. 9. Oper. Tom. 2. fol. m. 339.* non modò membrum virile nimis breve, aut ſemper, aut freqventiùs incommodum eſſe ſcribit, ſed ibidem etiam iſtius membri magnificandi modum docet; & Joh. Benedictus Sinibaldus, *Geneanthrop. Lib. 3. Tr. 1. cap. 5. pag. m. 261.* ſcribit: Parvum nimis genitale ineptius eſt, tum, qvia neqvit eousqve pertingere, qvò neceſſitas exigit; cùm etiam, qvòd eôdem neqvit mulier ſic demulceri, ut generationi præſtare valeat concurſum, ſuam ſeminis afferens portionem; ideoqve Avicenna & alii medicamenta docent, qvibus exilis impensè & brevis virga magnificari & produci poſſit. Illud non negaverim, brevius & exilius genitale for-

fortiùs intendi poſſe, atqve adeo, qvoad protenſionem & Seminis efficaciorem ejaculationem ex hoc aptiùs eſſe; at nihil prodeſt, dum ex aliis capitibus ſterile idem eſt, plurimumqve conceptioni adverſatur. Juxta Oribaſium Priapi magnitudinem tantam eſſe oportet, ad ſemen ſcilicet in Os vulvæ ejaculandum, qvanta eſt Cunni magnitudo; vid. Fort. Fidel. *de Relation. Medic. Lib. 3. Sect. 2. cap. 2. p. m. 358.* Brevitatem τȣ̃ αἰδοίȣ, qvod ſpectat impedire illa poteſt conceptum, niſi vel ejaculatio fortior, vel calor Uteri attrahentis, mulierisqve vehementiori deſiderio prolem exoptantis ſit robuſtior; ſunt verba Thomæ Bartholini, *Epiſtol. medic. Cent. 4. Epiſt. 22. p. m. 97.*

§. 2.

Alii verò, imprimis recentiores Medici, talem Penis parvitatem reſpectivè tantùm generationem impedire ſtatuunt. Inqvit enim Paulus Zacchias, *Qvæſt. med. legal. Lib. 3. Tit. 1. Qv. 6.* §. *2. fol. 278.* Si mulier hiantem admodum Uterum habeat & Vir membrum ſatis exile, congreſſus inter ipſos vix ſeqvi poteſt, non potente Utero, ut debet, virile membrum qvaſi amplexari, ut inde delectatio & membri intenſior erectio & ſeminis effuſio ſeqvatur. Et §. 5. Si mulier, inqvit, Collum Uteri haberet ſatis longum, Vir autem mentulam juſtò breviorem, qvanqvam ad Coitum hoc nihil aut parum obſtat, tamen generationem impediret. Idem *Lib. 9. Tit. 3. Qv. 5.* §. *3. fol. 770.* ait: Craſſities brevitati conjuncta, niſi brevitas enormis, minùs fortè culpanda eſt, qvia niſi pudendum virile â pudendô muliebri conſtringatur & amplexetur, mulier nullâ voluptate perfunditur, nec ſemen emitti & conceptio ſeqvi poteſt. Ideò licet aliâ ex parte ſecundum alios exilitas vel ſubtilitas longitudini convenienti aſſociata minùs culpabilis videatur, certè fœminis ob frictio-

Penis parvus generationem tantùm reſpectivè impedit.

ctionem, qvæ melius ſuccedit cum craſſô membrô, qvàm cum exili, licet longô acceptior crasſities eſt, qvàm longitudo; ac præter frictionem meliùs vulva amplexatur penem, unde major inſurgit delectatio, & major in ſemine ejaculandô voluptas, qvibus de cauſis mulier forte non ita reclamet, ubi maritus haberet virgam brevem, ſed craſſam, qvemadmodum ubi maritus haberet longam & ſubtilem. Nonnulli etiam in Caſu Virgæ brevioris Conceptum citiùs promoveri credunt, ſi Concubitus more brutorum fiat, de qva materiâ ſupra Capit. 5. §. 9. pluribus egimus.

§. 3.

Penis brevis impragnationem non impedit,

Qvamvis autem fœminæ nimis longum Uteri collum habenti, longè acceptiorem eſſe Penem ordinariæ vel extraordinariæ longitudinis, qvàm ordinariò breviorem, libentisſimè concedamus; qvin tamen etiam Penis tam juſtò brevior, qvàm gracilior, modò cum rigiditate ſemen ſpirituoſum in Vaginam Uteri ejaculetur, æqvè ac longior, ad generationem aptus ſit, dubium non eſt; Siqvidem jamjam ex ſupradictis ſufficienter conſtat, adductorum Autorum ſententiam dubiô fundamentô, ſeminis ſcilicet maſculi & fœminei commiſcelâ atqve inde exortô fœtu, item ſeminis refrigeratione Uteriqve attractione fultam eſſe. Qvam tamen ſententiam jam ſuprà, qvæſtione primâ hujus Capitis, de Phimoſi, ſufficienter refutavimus, monſtrando ſcilicet 1.) ad prolis generationem non ſeminum commiſcelam, ſed ovuli in ovariô per auram genitalem factam fœcundationem reqviri. 2.) Semen virile non ſemper ad orificium Uteri projici, multò minus ipſius Cavitatem materialiter ingredi. 3.) Qvosdam aliqvali Penis incurvatione & Phimoſi laborantes, hincqve ſemen non ad Uteri orificium, ſed in ejus tantùm vaginam projicientes, coitum fœcundum in matrimoniô celebrâſſe; 4.) Atretas ſeu imper-

perforatas & Penem legitimè non admittentes à ſemine ſpirituoſô, poſt labia ſolummodô vulvæ, & circa foraminulum, in membranulâ Vaginam Uteri totaliter ferè obſtruente relictum effuſo, ſicqve ſine Penis immiſſione concepiſſe, &c. Cui accedit congreſſus imperfectus, ſeu ubi Virga virilis non plenariè in cunnum muliebrem intruditur, ſed Vaginæ Uterinæ orificio aliqvatenus tantùm, cum ſeminis tamen emiſſione, applicatur, qvi ſæpiſſimè ad fœminæ imprægnationem ſufficit, juxta Reſponſum Facultatis Medicæ Lipſienſis, ad Qvæſtionem, An dormiens in Sella Virgo inſcia deflorari poſſit? cujus verba ſic ſonant: Daß ein unvollkommener Congreſſus, da Mentula Vaginæ Uteri orificio nur einiger Maſſen appliciret, dieſes ſub illius frictione titilliret, und ihm ſemen virile aſpergiret wird, wie unterſchiedener Autorum Obſervationes Medicæ erweiſen, zu Schwängerung einer Weibes-Perſon unterweilen ſufficient und zulänglich befunden werde, ꝛc. Joh. Frid. Zittmann. *Medicin. Forenſ. ſeu Reſponſ. Facult. Med. Lipſ. Cent. 6. Caſ. 77. pag. m. 1644.* vid. etiam Mich. Bernh. Valentin. *Novell. Medico-Legal. Caſ. 1. pag. 33.* qvi etiam *Caſ. V. pag. 60. ſeq.* Qvæſtionem movet, an mentula juſtô brevior Conceptionem vel imprægnationem impediat, ibidemqve negativè reſpondet ſimulqve qvomodo penis parvus corrigendus ſit, monſtrat. Cum itaqve ratione Viri ad procreationem Sobolis ſolam Seminis prolifici in Uteri vaginam ejaculationem ſufficere, ex adductis rationibus conſtet, certè qvoqvè mentulâ breviori dotatis, meô qvidem judiciô, nec coitus fœcundus, nec matrimonium denegari poterit.

§. 4.

Hanc meam ſententiam, Penem ſcilicet minorem ad generationem & matrimonium ſufficere, confirmant etiam alii *Autorum conſenſus.*

Ttt Au-

Autores ; ita enim de differentiâ Penis majoris & minoris ſcribit Dominicus de Marchettis, *Anatom. cap. 6. pag. m. 66.* in aliqvibus longior Penis & major eſt, in aliqvibus verò parvum ſe oſtendit. Hic fortaſſe magis aptus ad generationem, & ratio eſt in promptu, qvia ſemen, qvò citiùs ejaculatur ac in Uterum pervenit, majorem obtinet calorem. Nec objiciat aliqvis, qvòd, qvando penis eſt longus, faciliùs perveniat ad Orificium Uteri: nam hoc contingere etiam poteſt in brevi membrô, qvia in Concubitu Uterus mediantibus ligamentis movetur & deſcendit recipiendo ſemen à membrô ejaculatum; Et juxta Fortunat. Fidel. *Relation. Medic. Lib. 3. Sect. 2. cap. 2. pag. m. 357.* neceſſe non eſt, ut Penis colli Uteri longitudinem æqvet, ſed tantùm, ut qvadantenus ſemen porrigat; Idem etiam *pag. 357. ſeq.* non negaverim, inqvit, ſi cui exiguum penis fruſtum remanſerit, poſſe hunc etiam fœcundum Semen in Uteri conceptacula ejaculari ; ſiqvidem apta promptaqve fuerit ejus loci diſpoſitio, ac viri valdè appetens mulier. Nolo interim juxta Thom. Bartholin. *l. a.* neqve Utero Spermatis virilis attractionem attribuere, neqve etiam ob penis brevitatem coitum averſum, ſeu more brutorum exercendum approbare, cùm illa jamdudum à Phyſicis & Medicis exploſa, hic autem coitus abominandus atqve cum fœminis craſſioribus ſeu pingvioribus cum brevi pene æqve fortaſſe impracticabilis ſit; ſed potiùs ad generationem ſufficere mihi videtur, ſi modo juxta hactenus adducta, Penis ita longus ſit ; ut ſperma fœcundum in Uteri vaginam, vel etiam tantummodò poſt Vulvæ labia verſus interiora, erectus vel rigidus ejaculari valeat ; & qvidem ſive talis brevitas penis à naturâ, ſive à morbô qvodam & mutilatione dependeat.

§. 5

§. 5.

Tale exemplum recenſet Johannes Baptiſta à Lamzweerde, *Append. ad Johann. Scultet. Armamentar. Chirurg. Obſ. 50. pag. m. 262.* de Johanne Laurentii, cui ob Carcinoma Membrum virile ſeu maxima Penis portio fuit amputata, vulnus tamen conſolidatum nec Urinandi nec ſeminandi ullam fecit remoram, ſiqvidem diffractâ haſtâ ipſam auſus eſt aggredi Helenam. Legimus etiam in Johannis Schenck. *Obſervat. Medic. Lib. 4. fol. m. 524.* qvendam, cui penis ex Cancrô inciſus erat breviſſimus, & alium, cui penis rigidus infra tres digitos erat, genuiſſe. Anno 1693. Menſe Febr. ariô Vir qvidam, nomine Georgius Göbel, cujus ſupra Capite tertio mentionem qvoqve fecimus, in furtô deprehenſus, non modò à ruſticis pro meritô fuſtibus tractabatur, ſed ipſi qvoqve, in terram proſtrato, à Vetulâ ruſticâ, eâqve Obſtetrice, octoginta fere annorum, ſuperveniente, Membrum, qvô ſe virum ſæpius præſtiterat, ad duas tertias cultrô reſecabatur; qvi tamen poſtea licet hac parte ad generationem maximè neceſſaria admodum eſſet mutilatus, nihilominus liberos generabat. Imò durante adhuc hujus læſionis curâ dictus Göbel non intermittebat, remotis Emplaſtris, cum uxore ſuâ coitum celebrare, & qvidem, ſecundum propriam erga Chirurgum ipſi actui ſupervenientem, factam confeſſionem, eô fine, ut in tempore, an ab hac mutilatione aliqvod in Coitu paſſurus ſit impedimentum, experiretur; Sicqve ipſe mutilatus Judicium & Atteſtatum, qvod ſvaſu Advocati cujusdam antea à me extorqvere, fruſtra tamen tentârat, ac ſi nimirum Cohabitationi maritali & procreandæ ſoboli in poſterum hac mutilatione inhabilis redditus eſſet, propriâ experientiâ refutabat. Occaſione etiam Viri cujusdam, cui ob Cancrum in glan-

Exempla *Obſervatio.*

glande Penis non exigua membri virilis portio enſe recidenda erat, Phyſicus Gothoburgenſis, Johannes Jacobus Dœbelius, ad Qvæſtionem, utrum ille, qvi teſtibus integris eſt, Notariô tamen integrô caret, ad prolificationem aptus eſſe poſſit? ob varias rationes affirmativam elegit, atqve mentulam juſtò breviorem minimè conceptionem vel imprægnationem impedire judicavit. vid. Mich. Bernh. Valentin. *Novellar. medic. legal. Caſ. 5. pag. m. 60. ſeq.* Et licet à ſtupratione Virginis abſolutus fuerit Stephanus Nocellus, cùm membrum obtruncatum & exile oſtenderit, Virgo autem loca habuerit ampla. vid. Paul. Zacch. *Qvæſt. med. Legal. Tom. III. Conſil. 34. fol. 62.* Qvia tamen ibidem, de præciſi atqve cauteriſati Penis magnitudine nulla mentio fit, de hoc Caſu nihil certi concludere licet. Præterea idem *Autor l. a. Tom. I. & II. Lib. 9. Tit. 10. Qv. 2. §. 9. fol. 804.* de penis brevitate ita ſcribit: In eô Caſu, ubi qvis ob penis brevitatem non poteſt ſponſam devirginare, ſed tamen ſeminando ſponſa ex eô congreſſu concipit, tunc copula fuit & eſt generationi apta; licet qvoad Concupiſcentiæ remedium non ſit adeò efficax, ut in aliis qvoad mulierem.

§. 6.

Penis brevitas.

Per Penem verò parvum vel brevem, hoc locô, mentulam aliqvot adhuc pollices in erectione longam intellectam volumus; Qvodſi verô poſt Penis amputationem vel mutilationem, etiam in ſtimulô venereô, talis membri vix unius pollicis latitudinem æqvans portio tantummodò reſtaret, uti in alio Viro à Penis cancroſi reſectione novi, vel etiam ſi à retractione, vel ab aliâ causâ, vix glans penis è corpore promineret, uti Felix Platerus, *Obſervat. medic. Lib. 1. pag. m. 249. ſeq.* obſervavit, tunc ejusmodi virum ad actum venereum & generationem minùs habilem judicarem, qvia in tali

caſu

caſu ſperma facillimè extra vaginam projici, vel etiam refrigerari, ſicqve ipſius Spiritus prolifici, à qvorum defectu infœcundus coitus expectandus eſt, diſſipari & evaneſcere poſſunt. Hinc etiam hactenus, ubi de mentulæ brevioris potentiâ generandi egimus, ſemper ſperma ſpirituoſum atqve virtutem internam præſuppoſuimus; ſiqvidem majores æqve ac minores mentulæ absqve ſufficienti Orgaſmô venereô & Semine ſpirituosô ad coitum fæcundum ſeu generationem ineptos eſſe ſtatuimus. Id qvod etiam de Mentulis ſubtilibus ſeu gracilibus affirmamus.

§. 7.

Penis gracilis an generationem impediat?

Sicuti enim, ſecundum ſuperiùs dicta, Penis nimia craſſities. Coitum reſpectivè impedit, ita etiam ſecundum nonnullos, gracilitas, ſi nimirum uxor nimis amplam habeat vaginam uterinam, qvæ Penem exilem in coitu non amplexari, nec delectationem ſeu ſenſationem veneream ſeminisqve effuſionem excitare poſſit. Inqvit enim Gabriel Fallopius, *de Decorat. cap. 9. Oper. Tom. II. fol. m. 338.* niſi pudendum virile conſtringatur à Vulvâ, voluptate non afficitur mulier, non emittit ſemen, nec fit conceptus. Et juxta Bertrucc. *Compend. ſive Collector. Art. med. Sect. 3. Tract. 8. Cap. 1. pag. m. 172.* Virgæ brevitas atqve gracilitas coitum diminuit & propriè gignitivum, qvoniam ſperma non deducitur in concavum matricis, qvi eſt locus ei proprius, qvare ſtans in collò matricis reſolvitur & colliqvatur à frigidô continente, & ſic effluit ſalivatim. Qvamvis autem eô in caſu, ubi ambo hæc vitia, ſimul juncta ſunt, hoc eſt, dum ſimul & breve & exile, ſeu ſubtile membrum eſt, tantò magis vitium eſſe conſiderabile, Paulo Zacchiæ, *l. a. Lib. 9. Tit. 3. Qvæſt. 3. §. 2. fol. 770.* concedam; Qvia tamen Penis tum brevis, uti hactenus demonſtratum fuit, tum ſubtilis, Semen in Vaginam uteri-

nam projicere valent, qvod etiam, dum modò ſemen ſit prolificum, ad conceptionem ſufficit, nullum ſanè impotentiæ ſignum ex Penis ſubtilitate, ſeu gracilitate, cæteris paribus, deſumendum erit; multòqve minus in ſubtilitate ordinariam Penis longitudinem concomitante. Præterea etiam Penis brevitas & gracilitas à Medicis remediabilibus adſcribitur vitiis; unde ejusdem Curam apud Autores practicos reperire licet. vid. Bertrucc. *l. a.* Gabr. Fallop. *l. a. fol.* 339. *ſeq.* Et P. Zacch. *l. a. Lib.* 9. *Tit.* 10. *Qvæſt.* 2. §. 10. *f.* 804. ubi annectit: non ſemper eſſe hanc exilitatem ex iis impedimentis, qvorum causâ Matrimonium illicò diſſolvi oporteat. Porrò ſicuti ſuprà bene mentulatis Juvenibus ſvaſi, ut potiùs viduam præ virgine ſibi pro conſorte eligant; ita econtra illis, qvibus haſta nimis eſt gracilis, potiùs virgo præ viduâ ducenda videtur. Qvod etiam indigitat Fortunatus Fidelis, *de Relat. Medicor. Lib.* 3. *Sect.* 2. *cap.* 2. *pag. m.* 358. ſunt, inqviens, qvibus Uteri Cervix tam ampla eſt, (fœmineum barathrum vocare ſolet Martialis) ut nullum ſui ſenſum exiguus penis afferre poſſit. At ſi virgo ducta ſit, & qvæ fortaſſe genitali ingreſſu, aut naturâ anguſtô, aut certè minimè amplô donata ſit: nihil dubito, niſi minimus omninô obveniat penis, prolem illam eſſe ſuſcepturam.

§. 8.

P. Zacchiæ verba, &c.

Deniqve liceat adhuc ex Paulô Zacch. *l. a. Lib.* 9. *Tit.* 3. *Qv.* 3. §. 3. *fol.* 770. nonnulla annectere ubi inqvit: Licet ſecundum qvosdam exilitas vel ſubtilitas Penis longitudini convenienti aſſociata minùs culpabilis videatur, certè fæminis, ob partium frictionem, qvæ meliùs ſuccedit cum craſſô membrô, qvàm cum exili, licet longô, acceptior craſſities eſt, qvàm longitudo, &c. qvamvis etiam juxta Fel. Plater. *Obſerv. medic. Lib.* 1. *pag. m.* 249. Mulier qvædam vetula & pauper

ac-

acqvieſcere ſe in judiciô diceret Marito, qvi ditiſſimus erat, habenti mentulam minimi digiti magnitudine, ne eam ob cauſam matrimoniô diſſolutô, ad domeſticam pauperiem rediret. Attamen reclamante muliere aliqvâ in hoc caſu, ſemper magis audirem reclamantem ob exilitatem, qvàm ob virgæ brevitatem, niſi brevitas eſſet excedens & enormis, ut erat in eô virô, qvi habebat virgam admodum verucæ, ſed tamen non poterat extendi in longum. Ergo, ubi brevitas non eſſet tam enormis, multò melius poterit debito conjugali ſatisfacere & carnis ſtimulos in muliere reprimere vir habens virgam brevem, ſed craſſam, qvàm habens longam & admodum ſubtilem, qvia hæc non poteſt mulierem delectare, ut conveniens eſt. Illud tamen negari non poteſt, longam mentulam, licet admodum exilis eſſet, ad penetranda loca muliebria & devirginandam ſponſam, aptiorem eſſe, mentula breviori, licet craſſa, nam, qvantumvi craſſa eſſet, poſſet tamen ob ſui brevitatem impedimento eſſe, ne ſponſus Sponſam devirginare poſſet, qvia ad interiora pervenire & Hymenis membranam disrumpere non valeret, &c.

§. 9.

De naturali eqvidem Penis longitudine ejusqve Prognoſi jam ſupra Capite tertiô, ſextô & præſenti egimus; Cùm autem ſæpiſſimè qvoqve Medici ad ferendum de verâ aut ſimulatâ Impotentiâ, ex penis magnitudine aut parvitate deſumendum judicium, à Magiſtratu ordinariô vel Judiciis Eccleſiaſticis reqvirantur, atqve pro hoc ſcopô hujus partis Inſpectio publica inſtitui ſoleat; non poſſum, qvin hoc loco Fortunati Fidelis, *Lib.* 3. *Sect.* 2. *cap.* 2. *pag. m.* 359. verba recenſeam: Inqvit autem dictus Autor: Penis brevitas non eô tempore judicanda eſt, cùm demiſſus ille jam pendet ac laxus; ſed cùm flatu diſtenditur erigiturqve; plerum- *Inſpectio neceſſaria?*

rumqve enim exiguum membrum in ſatis notabilem magnitudinem attolli videbis. Ex qvibus verbis apparet, qvàm fallax ſit judicium, qvod qvandoqve ratione impotentiæ ex publicâ penis ſeu membrorum genitalium inſpectione, nonnunqvam in plurium perſonarum earumqve ſæpe inimicarum ac inviſarum præſentiâ inſtituendâ, â Medicis & Chirurgis deſideratur. Qvamvis enim magnitudo Penis, uti jam ſupra monitum, propter magnam in diverſis ſubjectis, imò in unâ eâdemqve perſonâ, pro diversô tempore, differentiam atqve variationem vix ſit determinabilis; quòd ſi tamen penis pendens nullâ erectione gaudens trium, quatuor vel quinque pollicum longitudinem adæqvat, facillimè etiam exinde de ejusdem membri ſtantis ſeu erecti magnitudine judicium deſumi poterit. Hinc etiam in Mich. Bernh. Valentin. *Pandect. med. legal. Part. I. Sect. 1. Caſ. 10. pag. m.* 35. videmus, Wolffgangi Negelingii Membrum genitale, juxta Medicorum & Chirurgorum Relationem, in Inſpectione contractum, breve & craſſum fuiſſe, ita tamen, ut per commotionem ad longitudinem ſeptem pollicum transverſorum deduci potuerit.

§. 10.

Publica taxatur. Vix tamen ſemper in ejusmodi Inſpectione publicâ, ob pudorem aut verecundiam, iram aliosqve animi affectûs, item ob Lipothymiam, (qvam ſuperveniſſe ipſe obſervavi,) ſpirituum in hanc partem influxum impedientes, veram Penis erectionem expectare licebit; hinc etiam Georg. Wolffg. Wedelius aliam ligaturam naturalem eſſe aſſerit, à grandiori affectu, gaudiô, pudore, reverentiâ nimiâ vel odiò oriundam, vid. *ejusd. Patholog. med. dogmat. Sect. 3. cap. 11. p.m. 639.* Pariter ac ſi qvis pro declinandâ impotentiâ & probandâ ſufficienti virilitate, in locô publicô & conſpectu hominum

num cum fœminâ congreſſum celebrare juberetur, uti olim imprimìs in Gallia in uſu fuiſſe legitur. Qvalem congreſſum publicum hodie pauciſſimi tam Juris-Conſulti, qvàm Medici approbant. Scribit enim Johannes Bohnius, *de Offic. Medic. duplic. Part. 2. cap. 4. pag. m. 585.* Qvando poſt cæteras potentiæ coëundi notas copulam actualem præſumptionem ad illam facere Hoſtienſis aliiqve tradunt, & pro hac atteſtanda in conſpectu Matronarum peritarum coitum celebrare jubent, his Sanchez, *de Matrimon. Lib. 7. Diſp. 109. Num. 15.* & Speidelium Specul. Jurid. Polit. contradicentes obſervamus, aſſerentes, turpiſſimè teſtes oculares in ejusmodi caſibus admitti, utpote, qvi hac ratione facile in libidinem abriperentur; imò fortè marem, aliàs validum & potentem ſatis, in ſpecimine ſub aliorum aliarumve conſpectu edendo, præ pudore intempeſtive fatiſcere & qvaſi elumbari. Qvantum enim paſſiones animi vehementiores hoc negotium modò intendant, modò ſufflaminent, Alexander Benedictus, *Prax. Lib. 24. cap. 12.* poſt plura alia documenta his verbis comprobat: Alios verecundia tenet, alios metus ipſe, tot modis ſuſpenditur cum animo coitus. Et eô ipsô, dum de aliis ſignis, juxta Sanchez, *Diſp. 104. num. 28.* conſtat, ex qvibus illæſa honeſtate ac pudicitià, potentia aut impotentia coëundi præſumitur: cur Chriſtianis ad ſvaſum Juſtiniani pudori parcere & honeſtatem ſervare non religio erit: imprimis cum ad validitatem matrimonii non coëundi ſufficiat, ſed ſeminandi, ſeu ſemen immittendi, qvoqve ſimul reqviratur potentia, qvarum illam qvidem, non vero hanc cernere teſtariqve valent ejusmodi ſpectatores vel ſpectatrices. Et de eodem Congreſſu publico ita dicit Nicolaus Venette, *de la Generation, Part. 4. cap. 1. Artic. 2. pag. m. 577.* En effet, nous avons bien d'autres marqves plus aſſurées, qve le Congrés public, pour con-

noitre, la virilité d'un homme, & j'oſerois dire, qve le Congrés, qvi fut autre fois aboly par l'Empereur Juſtinien, commé opposé à la pureté du Chriſtianiſme, n'a eſte retably, qve par qvelqves curieux de noſtre Siecle. Car il eſt infamie des Sexes & le des honneur de nos temps: & je ne ſay, ſi dans l'hiſtoire l'on en pourroit trouver des exemples, qvi ne ſoient ridicules. C'eſt une loy, qvi bleſſe la pudeur. Elle eſt trop dure & trop injurieuſe â l' homme. Il y faut faire voir à tout le monde des parties, qve la nature a cachées avec tont de ſoin; & chercher meſme aux témoins d'autres temoins, qve nous fuyons, lorsqve nous ſvivons les ordres de la Nature. Car qvelle honte eſt-ce de montrer en plein mydi, ce qve nous avons ſoin de cacher meſme pendant la nuit. Ce n'eſt qv'un pretexte de Divorce, & qv'un effet dela laſcivité, &, de l'audace des femmes. Ce ſont elles mémes, qvi ont fait naître dans l'eſprit de juges la penſée d'une épreuve auſſi peu ſure, qv'elle eſt deshonneſte. De mille hommes il n'yen a peut-eſtre pas un, qvi puiſſe ſortir victorieux du Congrés public. Nos parties naturelles ne nous obeiſſent point, qvand nous le voulons, bien loin d'obeir aux juges. Elles ſe fletriſſent ſouvent contre noſtre volonté, & ſouvent elles ſont dans la glace, qvand noſtre coeur eſt le plus embrasé; Si nous ſommes preſts à nous animer, le courage nous manque, la crainte nous ſaiſit, la haine s'empare de noſtre Coeur eſt la pudeur s'oppoſe à des libertés effrontées. Hanc partium genitalium inſpectionem tanqvam turpem etiam rejicit Henricus Salmuth. *Commentar. in Gvidon. Pancirol. Rer. memorabil. Lib. 2. Tit. 10. p. m. 173.* Turpis, inqviens, eſt illa partium verendarum & venereæ colluctationis atqve congreſsûs inſpectio, qvam Gallis ſuis uſitatam graphicè depinxit Annæus Robertus Aurelius, ſolet ea ſæpenumerò etiam fallax eſſe.

Porrò

Porrò monet etiam Philippus Jacobus Vintherus, *Diſputat. inaugural.* περὶ τ̃ ἀπρεάκτων μορίων, *cap. 6. pag. 18.* non illicè pro impotentibus habendos, qvi præſentibus aliis coire neqveunt, pudorem enim metumqve omnem faceſſere oportet, ſi quis Veneri litare debeat, præſentibus autem arbitris res plerumqve infelicius geritur. Hoc prudentiſſimè adverſus alios Horatius Augenius, *Epiſt. & Conſil. Tom. 2. Lib. 3. fol.* 38. in cauſa divortii admonuit, manifeſtæ, inqviens, adfuerunt cauſæ, à Medicis conſcriptæ, impedientes erectionem, odium ſcilicet, commemoratio rerum præteritarum, qvæ vel maximè ad illius honorem pertinebant. Rixa, tumultus cum ſocru & ſocero, & verecundia. Sciebat enim præ foribus aſſiſtere Obſtetricem, Archiepiſcopalem Notarium, qvatuor Medicos, ut magnam aliorum turbam prætermittam. Recordabatur præcepiſſe Medicos illi, ut erectum oſtenderet Penem, antequam cum conjuge rem haberet; Quis, ſi hæc vera ſunt, erigeret Penem aut coëundi deſiderium non ſtatim amitteret? Nec immeritò Johannes Baptiſta Silvaticus laudat Decretum Conſtantienſe, ne citiùs diſſolvatur matrimonium, ubi impotentiæ poſtulatus fuerit maritus, quàm triennium præterlapſum ſit, ut certiùs interea de re admodum ſæpe intricatâ, & num vitium ſit naturale, nec ope Medicorum ſanabile, conſtare poſſit, &c.

§. II.

Deniqve hactenus propoſitis cujusdam Facultatis Medicæ Reſponſum, in qvò varia pro corroborandâ noſtra de Coitu, Seminis immiſſione atqve Impotentiâ virili ſententiâ occurrunt, adhuc annectere liceat. *Reſponſum Facultatis Medicæ*

P. P.

Als uns derſelbe verſchiedene Fragen, ſufficientem habilitatem ad Cohabitationem maritalem betreffend, vorgeleget, und darůber unſer gegrůndetes Bedencken zu ertheilen erſuchet; So haben wir ſelbige collegialiter wohl verleſen und reiflich erwogen, und geben alſo hierůber unſer gegrůndetes Sentiment, wie folget:

QVÆSTIO I.

Ob in *Copulâ carnali* von der *immiſſione Seminis Virilis* der Mann oder die Frau mehr Wiſſenſchafft haben můſſe?

Reſp. Obwohl eine Frau von der Immiſſione Membri virilis in Vaginam Uteri ja ſo viel Wiſſenſchafft und Empfindung haben muß, als die Manns-Perſon, ſo giebet doch die Erfahrung aus beſcheidener Nachfrage, daß die Frau de fiente aut factâ emiſſione Seminis vielmahl, ja ůberhaupt zu reden, meiſtentheils wenig oder gar nichts gewiſſes empfinde oder wiſſe, ſondern meiſtens ex poſt facto, ſi ſemen non retentum iterum effluat, davon gewiß und zuverlåßig zu urtheilen wiſſe, es wåre denn eine ſolche diſparitas Temperamenti, daß das Semen Viri fervidius à fœminâ totô Temperamentô frigidiore empfunden wůrde.

QVÆSTIO II.

Ob ein ſiebenzig Jåhriger noch munterer und geſunder Mann, der jederzeit *moderat* und *diæt*iſch gelebet, auch in ſeinem etliche Jåhrigen Wittber-Stande *in Torô* geruhet, bey einer wieder geheyratheten Mannbaren Jungfrau von 15. Jahren ſein eheliches Werck verrichten kȯnne?

Reſp.

Reſp. Braucht keine weitere noch gewiſſere Antwortliche Beſcheinigung, als die groſſe Anzahl dergleichen Exempel, welche in vitâ communi vielfältig zu finden, und die fœmina, nach ihrem Angeben, nicht nur emiſſionem, ſed ejaculationem Seminis ſelbſten beſcheiniget, welche aber ſine ſufficiente tenſione & erectione membri virilis mit nichten geſchehen kan; So iſt nichts übrig, als daß die Proportio vigoris hujus ad arctiorem ſinûs pudoris ſtricturam primò dilatandam, welche Sache aber, vielfältigen Vernunfft-mäßigen Umſtänden nach, mit nichten von der Erhebligkeit, daß ſelbige eine beſtändige Unvermögenheit, nicht weniger aber impoſſibilität inferiren könte. Daher alle andere noch weiter zu ſuchende ſpeculativ reflectiones zu dieſem Scopo nicht einmahl vonnöthen.

Qvæstio III.

Ob aus einer Ehe-Frauen Gerichtlichen Geſtändniſſe, daß der Mann in *Concubitu* ſeine Luſt mit ihr gepflogen, auch ſeinen Saamen vielfältig von ſich gelaſſen, und ihr damit auff den Leib gekommen; *Item*, aus der Frauen fernern Einräumung, daß der vom *Maritô in Actu* von ſich angegebene *fervor*, (*NB. qvando is, in repetitò ſæpe concubitu Penem ſuum in Vaginam Uteri uxoris ſe immiſiſſe, ac, agendo illum & movendo, magis magis penetrare anniſum fuiſſe, aſſerit conſtanter,*) ſich bloß *circa orificium vaginæ* ſpüren laſſen, nicht ſo viel abzunehmen, daß *in Concubitu maritus erectionem virgæ* müſſe gehabt haben, folglich *ad coëundum habilis* müſſe geweſen ſeyn?

Reſp. Daß ſolche Geſtändniß, da Uxor zum wenigſten circa Vaginæ orificium den fervorem mariti ohnſtreitig ex aliqvo conniſu verſpührt zu haben geſtändig iſt, nothwendig erectio-

nem atqve tenſionem Membri maritalis inferire, ſiqvidem flaccidi adeoqve penduli membri nullus talis fingi poteſt effectus. Dannenhero vielmehr eine contraire ſuſpicion ſtatt finde, de præternaturali arctatione conjugis, zu welcher dieſer Vigor Mariti nicht ſufficient ſeyn möchte. Worzu allerdings noch dieſes kömmt, daß repetitus concubitus ein faſt unwiederſprechliches Zeugniß Vigoris qvàm rectisſimè conſtituti ſey, da die vielfältige Experienz bezeuget, qvòd, ſub qvalicunqve Viri minore vigore, poſt ſemel factam ſpermatis emisſionem, die Erectio Membri nicht allein remittire und flacceſcire, ſondern auch auff keine Weiſe und Wege breviore tempore dergeſtalt ſich redresſire, ut repetitio vel erectionis Membri, vel emisſionis ſeminis fieri posſit. Dahero die Differenz inter erectionem Membri & ſufficientem ejus vigorem theils leichtlich zu entſcheiden, theils aber, ſo darüber Contradictio beyderſeits opiniatriren würde, die bereits angeregte Suſpicio, de diſpoſitione juſtâ ipſius fœminæ deſto mehr beſtärcket würde.

QVÆSTIO IV.

Ob man der Gerichtlichen Geſtändniß einer Frauen, daß der Mann bey fünff Viertel-Jähriger Ehe *in Concubitu* ſeine Luſt mit ihr gepflogen, auch ſeinen Saamen vielfältig von ſich gelaſſen, und ihr damit auff den Leib gekommen; Ferner, daß der vom Manne *in Actis* angegebene und *Quæſt. III.* exprimirte *fervor* ſich bloß *circa Orificium vaginæ* ſpüren laſſen, anbey dieſe doch geſtehet, daß ſie *NB.* als ein Kind nicht verſtanden, ob es ſo oder anders ſeyn müſſe, ob dieſelbe gewiß ſeyn, und mit gutem Gewiſſen ſchweren könne, daß *Maritus* 1.) ſein Männlich Glied nicht in geringſten in ihren Leib gebracht,

und 2.) ſeinen Saamen darein nicht lauffen laſſen, welches beydes doch er endlich erhalten will?

Reſp. Die Conceſſa der Frauen, als Erectio Penis virilis, ejusque applicatio circa Orificium vaginæ, ac ſeminis virilis emiſſio, inſonderheit infantia, oder totalis ignorantia rei matrimonialis, ſcheinen ſo beſchaffen zu ſeyn, daß ſie contra ingreſſum qualemcunque membri virilis in vaginam ſuam, vielweniger contra influxum ſeminis, aut potius penetrationem auræ ſeminalis in Uterum, ohnmöglich mit gutem Gewiſſen ſchweren könne; Maßen quoad 1.) das ſo genannte Hymen, oder vielmehr die Coarctatio Orificii, welche von den Neotericis Anatomicis nicht vor univerſal ausgegeben, auch wo es zu finden, von vielerley Zufällen, als propter crebras menſtruationes, leichte dilatiret wird, von dem Pene virili, vornehmlich exiliori, auch etliche Tage nach dem Fluxu Menſtrui ohne Schwierigkeit und Schmertzen zu penetriren, wie Pinæus, *de Not. Virginit.* & Regnerus de Graaf, *de Mulier. Organ. p.* 55. *ſeq.* ex collectis pluribus cauſis & exemplis, nebſt vielen andern, erweiſen, zumahlen, wenn Subjectum patiens, ex propriô confeſſô NB. ein unverſtändig Kind iſt, welches, ob ein Actus ſo oder anders geſchehen müſſe, nicht verſtehet, dahero auch nicht darauff Acht hat, zum wenigſten ſolches bald wiederum vergiſſet. Und iſt zu dieſer Sache genug, wenn der Ingreſſus Membri auch nur etwas ultra Orificium Vaginæ geſchehen, und alſo Caro in Carne geweſen. Qvoad 2.) hält mans vor gantz ausgemacht, und bezeugen es die öfftern Caſus, daß, wenn auch nur Semen Maris fœcundum in Orificium Vaginæ injiciret worden, vermöge des inſtar fulminis penetranteſten Spiritus, vel illæsâ ejus coarctatione NB. ſine Penis in Vaginam immiſſione, eine Imprægnation erfolgen könne; maßen ſolches Riolanus, Sinibaldus, Reies, Hobokenus, Bartho-

tholinus, Verheyn, Henr. à Moinichen, Regnerus de Graaf, und viele andere vortrefliche Månner, in ihren Schrifften gar gründlich rationibus & exemplis dargethan. Und da auch nun in hoc Caſu, ex tacitô conceſſò Uxoris beym Maritô penis erectio cum emiſſione Seminis ſich circa Orificium Uteri befunden, welches er doch, ſonder allen Zweiffel, an dem ihm, ex priori conjugio bekannten Orte, auch nach dem naturali inſtinctu wird dirigiret haben, qvâ conſcientiâ kan ſolche Frau obiges beſchweren, da doch wenigſtens die Aura Seminalis per Os uteri externum, inſciâ prorſus fœminâ, in Utrum ipſum penetriren könne. Dr. Bohnius über allegirte Materie ſchreibet expreſsè pag. 7. Circul. anat. Experientiâ multijugâ edocemur, fœminas non raro concipere, qvas penem maſculinum, ſub amplexibus venereis, intra vaginam haud admiſiſſe, certum, welches nur alleine per emiſſionem Seminis in Orificium Vaginæ effectuiret worden, ꝛc.

CAPUT XI.

De
Circumciſione, Recutitione & Infibulatione.

§. 1.

Circumciſio, qvid ſit?

CIrcumciſio ſeu Circumſectio, Græcè περιτομή, περιαίρεσις, eſt Operatio manualis, qvâ tum pueris, tum adultis Præputii, qvô membri virilis glans tegitur, pars abſcinditur; Id qvod fit in affectibus chirurgicis, ſi v. g. in Viris totum præputium denigruerit, vel Gangrænâ & Sphacelô corruptum fuerit, qvô in caſu præputium circumcidendum eſſe

eſſe docet Paulus Ægineta, *Lib. 6. cap. 57.* Deinde in fœminis etiam qvandoqve exercetur Circumciſio Clitoridis aut Nympharum, de qva vid. Th. Bartholin. *Anatom Lib. 1. cap. 34. pag. m. 293.* it. Gverner. Rolfincinc. *de partib. Generat. dicat. Lib. 2. cap. 38. pag. m. 888.* Joh. Riolan. *Anthropogr. Lib. 2. cap. 32. pag. 306.*

§. 2.

Vulgò autem hæc Operatio vel potiùs terminus tantùm Circumciſionis à Judæorum inprimis Circumciſione ſatis notus eſt, qvippe qvam ſummus Legislator Populo Judaico in ſignum fœderis ſanctè ſervandam præcepit, ſiqvidem *Geneſ. cap. 17. verſ. 9. 10. ſeq.* juxta Sebaſtiani Schmidii Editionem legimus: Dixit Deus ad Abrahamum: Tu fœdus meum obſervabis, tu & ſemen tuum poſt te in generationes eorum. Hoc eſt fœdus meum, qvod obſervabitis inter Me & inter vos, & inter ſemen tuum poſt te: Circumcidi vobis omnem maſculum. Circumcidetis autem Carnem præputii veſtri, ut ſit in ſignum fœderis inter Me & inter vos. Qvum filius fuerit octo dierum, circumcidetur vobis omnis maſculus, in generationes veſtras: natus domûs & emtus argentô de omni filiô alienigenæ, qvi non fuerit de Semine tuô. Circumcidendo circumcidetur natus domûs tuæ, & emtus argentô tuô. Erit itaqve fœdus Meum in carne veſtra in fœdus æternum: Ita, ut maſculus, qvi præputiatus, qvi non circumcidetur carnem præputii ſui, hæc, inqvam, anima exſcindatur ex populis ſuis, eò, qvod fœdus meum irritum fecerit. Ex qvibus verbis & Comminationibus divinis videmus, qvàm ſtrictè DEUS ſancitam ſuam legem obſervandam velit, adeò, ut Judæus Circumciſionem negligens non ſolùm pœnam & mortem temporalem, ſed etiam æternam ex contemptu mereatur, uti contra Bellarminum defendit Nicolaus Arnoldus, *Luc. in*

Circumciſionis ortus.

Xxx *Te-*

Tenebr. ſeu Vindicat. & Conciliat. Locor. Veter. & Nov. Teſtament. Part. I. p. m. 101. An autem Circumciſio cum Abrahamo inceperit, an verò ab Ægyptiis ad eundem pervenerit, vid. Chriſt. Franciſc. Paullin. Philoſoph. Luſt-Stunden, *Part. 2. cap. 13. p m 94. ſeqq.* De Æthiopum Circumciſione ex Damiano à Goës ſeqventia refert Matthias Zimmermannus, *Diſſert. Fiunt, non naſcuntur Chriſtiani, Sect. 2. pag. m. 68.* Æthiopes in memoriam Chriſti Baptiſmi ſingulis annis omnes in Epiphaniis Domini baptizantur, id qvod faciunt, non qvòd ad ſalutem ſpectare credunt, ſed propter Servatoris noſtri laudem & gloriam. Habent qvoqve à temporibus Reginæ Saba Circumciſionem, qvam ad hunc usqve diem ſervant. Inſuper juſſu & decreto ipſius Reginæ Maqvedæ, mulieres qvoqve circumciduntur. Ad id eâ ratione deducta eſt, ut, qvemadmodum Viri præputium habent, eodem qvoqve modo mulieres etiam qvandam glanduloſam carnem, qvam Nympham vocant, in genitalib9 habent, non ineptum accipiendo Characteri Circumciſionis, &c.

§. 3.

Scopus. Scopus & cauſa, qvare DEUS Hebræis ordinaverit, ut præputium reſecarent, absqve dubio eſt Circumciſio ſpiritualis & puritas Cordis, cum abſtinentiâ ab omni laſciviâ, qvam DEUS per Typum Circumciſionis corporalis, & qvidem in parte Corporis voluptatem in Coitu excitante factæ, populi ſui Cordibus & memoriæ imprimere voluit; Qvod etiam confirmat Gabriel Fallopius, *Tract. de Decorat. cap. 10. Oper. Tom. II. fol. m. 340.* Si qværatur, inqviens, cur Deus altiſſimus in populô electô inſtituit, ut auferretur præputium, cauſæ ſunt æternæ & poſitæ in Mente Altiſſimi, qvas non oportet dicere in profanis Scholis. Fortaſſe id juſſit DEUS, qvoniam, ſi præputium veneris Voluptatem adauget, reſectum minuit. DEUS populum ſuum dilectum & caſtum & à venereis volupta-

ti-

tibus, qvantum fieri poterat, abſtemium qværebat, ut non ita delectationibus illis allectus Creatoris cultum negligeret. Et ad hoc fortaſſe eximius ille Theologus Moſes reſpiciens, Puellam ſanxivit, pro virgine ductam; ſi corrupta fuerit, lapidibus obrui, aut corruptam concremari, & ſi qvis eam non invitam vitiaverit, uterqve extremô ſuppliciô afficiatur. Adulterio, inceſto, Sodomiticæqve fœditatî capitalem pœnam lex irrogabat. Qvin etiam ad idem reſpiciebat promulgatum illud inſtitutum, ne qva mulier belli tempore attingat virile inſtrumentum, neqve Vir muliebre. Qvòd autem præputium in cauſa ſit, ut majorem ſentiant fœminæ delectationem, indicio ſunt Judæi, Turcæ ac Mauritanæ & infideles mulieres, qvæ libentius mancipiis Chriſtianis, qvàm dominis reſectis ſe ſubjicere patiuntur & volunt. Hæc Fallopius.

§. 4.

Qvod ultimum ſcilicet Præputium titillationem excitare etiam annotavit Albertus Kyperus, *Anthropolog. Lib. 1. cap. 9. p. m. 141.* Præputium, inqviens, devolutum & revolutum ſuprà glandem diversâ ratione in conjunctione maris & fœminæ miram voluptatem fœminis concitat, unde recutitorum fœminæ magis delectantur copiâ eorum, qvibus præputium ſalvum eſt. Et Carolus Muſitanus, *Trutin. Chirurg. Tom. II. cap. 50. pag. m. 220.* ita ſcribit: Mandavit Deus Hebræis abſcindi præputium ad minuendam libidinem, qvia extima penis glandis pars tota carnoſa, mollis & ſpongioſa eſt, tenuiqve & tenerrimi ſenſus membranulâ obvoluta; ideoqve glans exqviſitô titillationis ſenſu prædita eſt, & magis, qvàm ulla totius Corporis pars, qvia planè ferè nervoſa, eum in finem, ut coitus maximâ cum jucunditatè ac titillatione peragi poſſit. Hinc à naturâ glans præputiô tegitur, ut mollis & exqviſiti ſenſûs, pruritûs ergo, aſſervetur. Qvodſi præputium,

Præputium voluptatem auget.

ut in Circumciſione, reſecetur, vel glandem non tegat, vel illud abbrevietur, ut ad glandis inveſtituram non ſufficiat, illa obdureſcit, ſenſum acqvirit obtuſum & magnam Voluptatis partem impedit: Præterqvam qvòd præputium in Veneris palæſtrâ non recurrit, nec corpora nervoſa, neqve glans, in qvâ Veneris ſedes ſita eſt, à præputii recurſu titillatur, unde Veneris ſenſus imminuitur. Ibidem etiam ſcribit allegatus Autor, hanc partem ſeu præputium in Hebræorum & Turcarum pueris majus excreſcere, qvàm in Chriſtianorum filiis, ut in caudæ morem acuminetur; imò in nonnullis monſtroſam nanciſci longitudinem & latitudinem, ut ob Periphimoſis (fortaſſe Phimoſis) metum ejus partem abſcindere cogantur. (Qvæ tamen ultima Muſitani verba cum aliqvot antecedentibus paginis ex Isbr. de Diemerbrock. *Anat. Lib.* 1. *cap.* 23. *fol. m.* 123. *ſeqq.* absqve Autoris mentione transſcripta ſunt.)

Plagium.

§ 5.

Modus Circumciſionis.

Fiebat autem olim apud Iſraelitas Circumciſio cultris lapideis, uti apparet *Exod. cap.* 4. *v.* 25. Da nahm Zipora einen Stein, und beſchneid ihrem Sohn die Vorhaut, qvod Sebaſtianus Schmidius reddidit: Cùm ſumeret Zippora cultrum lapideum, abſcinderetqve præputium filii ſui. Et juxta Editionem Belgicam Statuum: Do nam Zippora eenen Steenen mes, &c. Et *Joſ.* 5. *v.* 2. ſprach GOtt zu Joſua: Mache dir ſteinerne Meſſer, und beſchneide wieder die Kinder Iſrael; Da machte ihm Joſua ſteinerne Meſſer, und beſchneid ſie. Schmidius habet gladiolos petrarum. LXX. Interpretes *μαχαίρας ἐκ πέτρας ἀκροτόμου*, cultros ex petrâ durâ; Et verſu ſeqventi *μαχαίρας πετρίνας ἀκροτόμους*, cultros lapideos acutos. Editio Belgica allegata, Steenen meſſen, &c. Ægyptios qvoqve cultris Siliceis in Circumciſione uſos eſſe, vid.

vid. Matthiæ Zimmermann. *Diſſert. Fiunt, non naſcuntur Chriſtiani*, *Sect. 2. §. 94. pag. m. 69.* An inter Circumciſionem Patriarcharum & Moſaicam ſit differentia, v. Chriſtfr. Wæchtler. *Epiſtol. alter. ad Liber. Baron. de Miltiz. in Act. Erudit. Lipſ. An. 1692. pag. m. 125. ſeq.* Poſterô verò tempore Circumciſio forpice vel cultrô ferreô acutô peragi cœpit, tam apud Judæos, qvàm Turcas & Perſas, ſiqvidem à Judæis ad alias qvoqve nationes orientales translata eſt. Non tamen iisdem apud Judæos & Turcas circumſtantiis nec eodem ætatis tempore peragitur hæc Operatio; ſiqvidem Judæi ad mandatum divinum octavô à nativitate die, Turcæ verò poſt ſeptimum demum aut octavum, vel etiam poſt undecimum aut duodecimum nati annum, & ubi Puer circumcidendus Sermonis eſt peritus, Circumciſionem peragunt. In Relationibus ſeu Novellis ordinariis Lipſienſibus, ſub dato decimi diei Julii, 1719. legitur, ſub initium Menſis Maji Conſtantinopoli pro Circumciſione Filii ſeu Principis decennis Sultani Turcici varia inſtitui præparatoria. De variis Circumſtantiis, qvæ circa Judæorum & Turcarum Circumciſionem obſervari ſolent, vid. Bartholin. Georgiewiz, *Epitom. de Turcar. morib. pag. m. 16. ſeq.* qvi Autor huic ſolennitati ſæpe interfuiſſe dicit; item Thevenot. *Itinerar. Part. I. cap. 32. pag. m. 58.* Joh. Rhod. de Acia, *Cap. 6. pag. m. 94.* Chriſt. Franc. Paullin. Philoſoph. Luſt-Stunden, *Part. 1. cap. 33. pag. m. 254. ſeq.* Petr. Bellon. *Obſerv. Lib. 3. cap. 28. fol. m.* 187. ubi morem circumcidendi apud Turcas ita deſcribit: Sacerdos ſumptâ forpiculâ puero dicit, ſe illi demonſtrare velle, qvid poſtridie præcidendum ſit; adductoqve Præputiô abit, ut puerum fallat, (nam illicò revertitur, tanqvam aliqvid monſtrare oblitus,) Cutem jam colligatam forpiculâ præſcindit, ſine magnô pueri dolore; vulnusqve ſalsâ aqvâ ablutum linteô pannicu-

lô impoſitô curat. Circumciſionis Operationem ita deſcribit Dionis, *dans le Cours d' Operations de Chirurgie Demonſtrat. 3. pag. m. 176.* La Circumciſion ſe faiſoit à une indiſpoſition toute oppoſée au recutili; c'etoit lorsque le gland ne ſe pouvoit pas découvrir. On faiſoit une ligature au bout du prepuce au deſſus de ce qvel'on en vouloit couper, qvi étoit d'environ l'epaiſſeur d'un ou de deux écus, puis avec des ciſeaux on coupoit cette extremité du prepuce, qvi fait qvelqve fois un cercle ſi étroit, qv'il empéche, qv'il ne ſe rebrouſſe ſur le gland. Cette Operation n'eſt plus en uſage, qve chez les Juifs & les Turcs, qvi enfont une Ceremonie & un miſtere de leur Religion: Les Chrétiens ne la pratiqvent point, mais le Rabins & les Mouftis la font à tous les enfans mâles de leur Loy, peu de temps aprés leur naiſſance.

§. 6.

Glans nuda. Dantur eqvidem & alii, etiam inter Chriſtianos, non circumciſi, qvibus glans nuda manet, id qvod, ut de Paraphimoſi nil dicamus, interdum â manſtupratione aut nimiô Veneris exercitiô fieri poteſt; interdum etiam à Manu Chirurgicâ dependet, uti de Comite qvodam refert Hieronymus Fabricius ab Aqvapend. *Oper. Chirurg. fol. m. 266.* Ille ſcilicet, cum præputiô adſtrictô & glande opertâ natus, curavit ſibi fieri inciſionem per longitudinem totius præputii; qvâ factâ, nunqvam poſtea potuit glans operiri. Cùm verò hic uxorem duxiſſet & cuperet coire aut delectationis gratiâ, aut liberorum, aut aſperum lintei contactum vitare, à dictô Fabricio petiit, ut glans degeretur. Cui eqvidem hic conſilium dedit, ſimul tamen ibidem addidit: Qvid officit ipſius Colis actioni, habere glandem detectam? Prorſus nihil. Nam & Hebræi liberos procreant & coëunt, ut alii, & hujus

cau-

cauſâ incidere cutem Colis in orbem primò qvis dolor fuerit? rurſusqve, qvod periculum, ne Canalis Urinæ violetur? aut venæ incidantur? &c. Aliud exemplum nudæ glandis recenſet Theophilus Bonetus, *Polyalth. Tom. II. Lib. 4. cap. 74. fol. m. 1195.* Novi, inqviens, Senem prope ſeptuagenarium, ſtrigoſum, præcipuè ſanum, niſi cùm pituita moleſta eſt & hyemis ſtrictum frigus illum premit. Balanus illi ſemper nuda, tanqvam in recutitis fuit, jam præputium exilem & contractam glandem obtegit, adeò, ut lotium redditurus præputium adducere teneatur, ut via fiat exiturienti urinæ. Qvamvis autem Viri nudâ glande incedentes varia incommoda, v. g. doloroſam ab aſperô linteorum contactu ſenſationem ſufferre, in Coitu econtra minores, qvàm qvibus glans ordinariè præputiô obtecta eſt, delicias & titillationes ſentire credantur; in ſolatium tamen ipſorum ſeqventia ſcribit Gvernerus Rolfincius, *de Partib. Generat. Part 1. cap. 50. p. m. 102.* ſcilicet, qvibus præputium glandem tegit, ſi cum venereâ Lue infectis rem habeant, facilè contaminantur, viroſæ enim ſub ipsô colliguntur ſordes; Fortunâ faventiori fruuntur hac in palæſtrâ Hebræi, qvibus glans utplurimum nuda & tegumenti cutanei expers.

§. 7.

Ob præputii defectum vulgò Judæi & alii circumciſi vocantur Apellæ, atqve plerisqve Lexicographis aliisqve Autoribus Recutitorum nomine venire ſolent; hinc Thomas Bartholinus, *Anatom. renov. Lib. 1. cap. 24. pag. m. 239.* ſcribit: Præputium ab Hebræis & Turcis reſecatur, unde apellæ & recutiti dicuntur; item ſecundum Isbr. Diemerbroc. *Anatom. Lib. 1. Cap. 23. fol. m. 125.* qvibus præputium Circumciſione ablatum eſt, illi apellæ & recutiti dicuntur. Et Johannes Rhodius, *Diſſert. de Acia cap. 6. pag. m. 98.* dicit: Qvibus in glan- *Judæi recutiti dicuntur.*

glande Cutis deeſt, recutitos dici, notum eſt, qvandoqvidem ipſa nunqvam integra, vel ſponte, vel arte renaſcitur. Marcellus etiam Donatus, *de Medic. Hiſtor. mirab. Lib. 4. cap. 26. pag. m. 466.* Judæum Medicum, Amatum Luſitanum, recutitum appellat. Et Gothofredus David. Meyerus, *Ephemerid. Acad. N. C. Cent. 8. Obſerv. 80.* ſcribit: ſe veram lapides cancrorum colligendi methodum ex qvibusdam per confinia Tartariæ & Moſcoviæ appulſis Mercatoribus & recutitis percantatum eſſe. Lexicographo Setho Calviſio, *Enchirid. Lexic.* recutitus eſt, dem die Haut weg iſt, ein Jude. Juxta Baſil. Fabri *Theſaur. fol. 2142.* cui reſecta Cutis eſt; verſchnitten, & Joh. Friſ. Dictionar. fol. 1124. beſchnitten, als ein Jude. Item ſecundum Chriſtian. Becmann. *Origin. ſeu Manuduct. Latin. Lingv. pag. m. 922.* Recutitus λιπόδερμος, Epitheton Judeæ Gentis; eſt idem, qvi circumciſus ab illâ cuticulâ; ut apella dicitur à pelle, ſic recutitus à Cute.

§. 8.

Autoris ſententia.

Qvodſi verò genuinam vocabuli Recutiti derivationem & compoſitionem ejusqve Operationem chirurgicam paulò conſideremus, â re & cutis deſcendit; hinc meâ qvidem ſententiâ recutitus eſt re- vel rurſus cutitus, ſeu qvi Cutem Circumciſione amiſſam recuperavit; ut ita recutitus propriè dicatur, non ille, cui Præputium in Circumciſione reſectum, ſed cui Præputii pars in Circumciſione amputata reſtituta eſt, ita, ut glans hactenus nuta denuò Cute obtegatur. Unde etiam, meô qvidem judiciô, vocabula Judæi & recutiti propriè pro Synonymis habenda non ſunt, qvia non omnes Judæi, ſed nonnulli tantùm, olim Recutitionem ſunt experti; nimirum illi, qvi poſt Præputii abſciſſionem per certam Operationem chirurgicam certisqve de cauſis cutem amiſſam repa-

parari ſibi curabant, ut denuò glandem præputiô veſtitam ſeu obtectam monſtrare poſſent. Hoc confirmat etiam Jeſſenius à Jeſſen, *Inſtitut. Chirurg. pag. m. 104.* Recutitio, inqviens, Judæis religioſam ſuperſtitionem abjurantibus & decoris cauſa reſciſſam Cutem recuperare cupientibus, adhibetur, unde tales latinis recutiti dicuntur. Hinc recutitus & Recutitio fortaſſe non ineptè, atqve pro meliori termini hujus explicatione, repræputiatus & Repræputiatio appellari poſſe mihi videntur.

§. 9.

Fiebat autem Recutitio ſeu Repræputiatio duobus præprimis modis, vel cum, vel ſine inciſione. Secundum verba Celſi noſtri Operatio hoc modô inſtituitur: Cutis circa glandem prehenditur & extenditur, donec illam ipſam condat, ibiqve deligatur; Deinde juxta pubem in orbem tergus inciditur, donec Coles nudetur, magnâqve curâ cavetur, ne vel urinæ iter, vel venæ, qvæ ibi ſunt, incidantur. Eô factô Cutis ad vinculum inclinatur, nudaturqve circa pubem, velut Circulus; tum ſuper eô linamenta dantur, ut Caro increſcat & id impleat, ſatisqve velamenti ſuprà latitudo plagæ præſtet. Sed donec Cicatrix ſit, vinctum eſſe id debet, in mediô tantùm relictô exiguô Urinæ itinere. At in eô, qvi circumciſus eſt, ſub circulô glandis ſcalpellô diducenda Cutis ab interiore cole eſt. Reſoluta autem Cutis rurſus extenditur ultra glandem, &c. v. C. Celſ. *Medicin. Lib. 7. cap. 25. pag. m. 500.* Infeliciſſimus Jeſſenius à Jeſſen, *l. a.* Operationem ita docet: Qvando Præputium brevius eſt, ut glandem cooperire non poſſit, invertendum illud, ejusqve membrana interior in orbem incidenda, diligentiqve curâ præcavendum, ne vena vel arteria, qvæ inter utramqve præputii membranam exiſtunt, incidantur. Hinc deorſum extendenda, qvousqve

Recutitionis modus.

Cum inciſione.

glandem contegat, inſerto prius inter ipſum & glandem emplaſtro deſiccativo, ne conglutinentur; tùm immiſſo in urinarium meatum tubulo, qvo urina effluat, præputium deligandum tam diu, usqve dum cicatrix inciſioni obducta ſit. De Recutitione per inciſionem ita ſcribit Dionis, *dans le Cours d' Operations de Chirurgie demonſtrat. 3. pag. m. 176.* Par le recutili les Anciens entendoient une Operation, qv'ils faiſoient à la verge, lorsqve le gland étoit trop decouvert. Ils la pratiqvoient en deux manieres, l'une en faiſant une Inciſion circulaire à la peau de la Verge, vers la racine, & tirant cette peau jusqv' à ce qve le gland fût recouvert; el l'autre, apres avoir rehauſé le prepuce ſur la verge, ils inciſoient en rond la peau interne du prepuce proche le gland; puis à l'une & à l'autre de ces manieres ils lioient le bout de prepuce ſur une petite canule de plomb, pour laiſſer ſortir l'urine, & procuroient une Cicatrice entreles deux levres de l' Inciſion.

§. 10.

Sine incisione. Alii per ſolam Cutis attractionem ſine ipſius inciſione Præputium reſtituebant, proqve hôc ſcopô ab aliis per certum qvoddam Inſtrumentum, *σπαϑιςῆρα* dictum, inferna Penis cutis attrahebatur & glutinatoriis Emplaſtris circumdatis Præputium rurſus adducebatur, ut Cicatrix à Circumciſione relicta planè extingveretur, uti ex Epiphaniô allegat Paulus Ammannus, *Irenic. p. m. 250. & Medicin. Critic. Caſ. 39. pag. m. 267.* Galenus autem *Method. medend. Lib. 14. cap. 25. fol. m. 90.* curam per membranulam mollem firmamqve Cuti Gummi illitæ circumvolutam inſtituit. Qvem Galeni locum à nullô fortaſſe intellectum eſſe ait, ſicqve explicat Gabriel Fallopius, *Tr. de Decorat. cap. 10. Oper. Tom. II. fol. m. 340. ſeq.* Galenus, inqviens, faciebat hoc modo: Producebat

præ-

putium ad anteriora, qvantum fieri poterat, attractum obvolvebat membranulâ chartaceâ ſtrictâ cum Gummi circa pellem, & faciebat ſiccare membranulam; & ita non poterat recurrere, ideò neceſſarium erat, ut produceretur ad partem anteriorem. Simul tamen dictus Fallopius *l. a.* dubium qvoddam contra hanc Enchireſin movet. Sic etiam atrocem Celſi Operationem rejicit, aliamqve per Scarificationem commendat Hieronymus Fabricius ab Aqvapend. *Oper. Chirurgic. fol. m. 266.*

§. II.

Poſſibilitatem Chirurgicæ hujus Recutitionis probat Reſponſum Facultatis Medicæ Lipſienſis apud Paul. Ammann. *Medicin. critic. Caſ. 39. pag. m. 265. ſeqq.* de Judæô qvodam verſipelli, qvi rem habuerat cum Chriſtianis puellis, diverſimodè ſe illis carnaliter miſcendo, inſtanteqve torturâ edixerat, ſe nunqvam fuiſſe circumciſum; qvô Crimen ſuum palliare intenderat. Teſtes autem jurati anteà ex ipſo Judæô audiverant, qvod ipſe circumciſum præputium, arte qvadam certâ, idoneis remediis ſibi rurſum attraxerit, ut hoc in paſſu, deletis Circumciſionis veſtigiis, pro Chriſtianô haberi poſſit. Hæc omnia cùm inficiaretur Judæus, Facultas dicta Medica ad Qvæſtionem: Utrum videlicet circumciſus Judæus Præputium mediis naturalibus ita poſſit attrahere, ut nulla Circumciſionis veſtigia ampliùs appareant, ipſeqve pro non circumcisô haberi poſſit? ex Artis Medicæ fundamentis reſpondet: qvod utiqve poſſibilis ſit, etiam per naturalia remedia, Præputii circumciſi retractio, vel per agglutinantia, vel etiam mediante Suturâ, vel peculiari qvodam Inſtrumentô, qvod Græcis σωκθηϛὴρ, vel attractorium vel (juxta Laurentium Strauſſium, *Epiſt. de Fœtu Muſſipont. p. m. 62.*) melius ἐπιπαϛαθὴρ, attractor, vocatur. Poſſibile qvoqve ſit, ſi præprimis Recuti- *Poſſibilitas.*

tio fiat primis ſtatim ab annis, ut poſtmodum agglutinatione factâ, nullum in adultis veſtigium Circumciſionis appareat, & ſub hoc prætextu nefandæ petulantiæ ſuſcipiantur.

§. 12.

Scopus. Ratio autem ſeu Scopus hujus Operationis Chirurgicæ ſatis crudelis, ſcilicet Recutitionis, pro obtegendâ glande & retrahendô præputiô diverſus erat. Alii ſcilicet Judæi, tantùm decoris, alii voluptatis, alii fraudis, alii Religionis ſimulandæ vel mutandæ gratiâ eandem exercendam curabant. *Decor.* Decoris causâ eam admittebant Pugiles nonnulli, qvi taliter conſtituti nudâ Penis glande in Palæſtrâ apparere nolebant; Et fortaſſe hæc prima fuit Occaſio, qvòd ſub Dominatu Græcorum, imperante & annuente Antiochô Epiphane, â ſuis deſciſcentes Judæi Græcorum mores imitati inſtituerunt Gymnaſium. Hîc vero ubi nuda luctando exercerentur corpora & oculis exponenda eſſent, Præputium ſibi adſciſcere magnô ſtudiô affectabant, uti refert G. Wolfgang. Wedelius, *Exercitat. Medicò - Philolog. Dec. V. Exercit. 1. pag. m. 2.* Qvod confirmat etiam Flavius Joſephus, *de Antiqvitat. Judaic. Lib. 12. cap. 6. p. m. 320.* Judæos, inqviens, ſibi præputia adduxiſſe, ut in Gymnaſiô nudi qvoqve non eſſent Græcis diſſimiles.

§. 13.

Voluptas. Deinde etiam Voluptatis gratiâ exercebatur Recutitio, qvia, ſecundum hactenus dicta, voluptas in Coitu per præputium augetur, & juxta Isbr. Diemerbroc. *Anatom. Lib. 1. cap. 32. fol. m. 125.* Præputii ſupra balanum iterata revolutio in Coitu magnam delectationem mulieribus excitare creditur; atqve hinc Turcarum & Æthiopum fœminæ Chriſtianorum ſervorum conſortium, tanqvam delectabilius magis

ex-

expetunt, qvàm aliorum circumciſorum. Et Thomas Bartholinus, *de Morb. biblic. cap. 26. p. m. 88.* ſcribit: Facultatem majorem Ebreæ fœminæ hodieqve deprædicant, ſi cum homine concubuerint, cui vel nunqvam præputium defuit, vel arte reſarcitum eſt. Absqve dubiô talem fœminarum voluptatem cum ſcortatoribus repræputiatis punire minitatur Jehova apud Prophetam Jeremiam, *Cap. 9. v. 24.* juxta verſionem Sebaſtiani Schmidii: Ecce dies venientes, qvibus viſitabo omnem circumciſum in præputiô. Qvod eqvidem Martinus Lutherus reddidit: Jch will heimſuchen alle die Beſchnittene und den Unbeſchnittenen. Qvem ſenſum etiam retinuit qvidam Translator Belgicus: Siet ten tydt komt, dat ick ſe alle beſœcken ſal, de Beſnedene met de Onbeſneden. Concordat etiam cum Luthero Verſio Anglicana: I will puniſh all them, which are circumciſed with the uncircumciſed. Item Editio Belgica Statuum: Ick ſal beſœckinge doen over allen beſnedenen, met de gene, die de Voorhuyt hebben; Et Verſio Italica meæ Editionis ſic ſonat: Jo viſitarò ogniuno, chi è circonciſo ſapra l'Egitto, &c. Econtra verò cum Schmidio concordat Editio mea Hiſpanica: Hea qvi qve vienen dias, dixo Jehova, y viſitaré a toto circumcidado con Cupello, (i. e. Præputio.) Et Gallica: Je puniray tout circoncis ayant le prepuce. Ubi per verba, circumciſos cum præputiô, absqve dubio non niſi illi, qvi reſectum præputium per artem ſibi repararunt, intelligendi erunt.

§. 14.

Porrò fraudis vel etiam Religionis ſimulatæ, aut etiam mutatæ gratiâ nonnulli Judæi Præputium ſibi retrahi patiebantur. Cum enim tempore Domitiani Imperatoris magna à Judæis exigerentur Tributa, multi ejusmodi Verſipelles Originem atque nationem ſuam diſſimulabant, ſeqve Judæos eſſe *Fraus.*

 ne-

negabant; Cumqve differentia inter Judæos & Romanos ex præſente vel abſente præputiô judicaretur, tales circumciſi arte chirurgicâ, vel aliô, hactenus dictô, modô præputium ſibi refingebant, ut immunes à Tributis eſſent; Hinc apud Autores, v. g. Martialem qvandoqve Mentulæ tributis damnatæ mentio fit. De qvâ vid. Paul. Ammann. *Irenic. pag. 249.* Et G. Wolffg. Wedelius *l. a.* inqvit: Judæi Apoſtatæ facti aliqvando, ne pro apellis haberentur, ſed alterius religionis aſſeclæ, dedecori ſibi putabant & velare palliareqve ſingulari molimine ſtudebant. Item Judæi apud Romanos ab Officiis publicis excludebantur, hincqve Recutitionis Operationi ſatis atroci ſe ſubmittebant. De his ita loqvitur Daniel le Clerc, *dans l' Hiſtoire de la Medecine Part. II. Lib. 4. Sect. 2. cap. 5. pag. m. 234.* Qvoiqve cette Operation fut fort cruelle, il ſe rencontroit pluſieurs Juifs aſſez patiens pour s'y ſoûmettre dans la vüe de cacher leur naiſſance & leur religion, qvi les expoſoit à payer des Impôts extraordinaires, & qvi les empechoit de parvenir aux Charges, de l Empire Romain. Sic illi Ægyptii, qvi vivente adhuc Joſepho circumciſi erant, poſtmodum, eô defunctô, odiô Gentis Iſraëliticæ, arte qvadam ſibi præputia adduxerunt, ne qvicqvam cum Iſraëlitis commune haberent. v. Thom. Bartholin. *de Morb. biblic. cap. 26. p. m. 89.* Et cùm tempore Antiochi adeò deſciſcerent Judæi, in omnibus ſeſe aſſimilabant gentilibus, ne à Græcis diſtingvi poſſent; & inter alia etiam Circumciſionem negligebant, vel potiùs diſſimulabant. vid. Fl. Joſeph. *l. a.* Id qvod etiam ex Maccabæorum *Lib. 1. cap. 1. verſ. 16.* videre licet, ubi Germanica Verſio Lutheri ſonat: Sie (die Jüden) hielten die Beſchneidung nicht mehr. Qvæ tamen Verba juxta Paul. Ammann. *l. a. pag. 248. & Medicin. Critic. Caſ. 39. p. m. 265. ſeq.* Textum Græcum non exhauriunt, qvi hæc habet:

bet: ἐποίησεν ἑαυτοῖς ἀκροβυστίας, faciebant ſibi præputia; qvod etiam in aliis Verſionibus extat, v. g. in Tremellii & Junii, item Bezæ hæc leguntur: Et facientes ſibi ipſis præputia abſceſſerunt à fœdere ſanctô, in Sebaſtiani Schmidii Verſione; & fecerunt ſibi ipſis præputia; & in Statuum Belgicorum Verſione: Sy maeckten haer ſelven voorhuyden. Hoc ſenſu etiam intelligendum eſt dictum divi Pauli, *Epiſt. 1. ad Corinth. cap. 7. verſ. 18.* περιτετμημένος τις ἐκλήθη, μὴ ἐπισπάσθω· ἐν ἀκροβυστίᾳ τις ἐκλήθη, μὴ περιτεμνέσθω. Qvod iterum B. Lutherus modeſtè reddidit: Iſt jemand beſchnitten beruffen, der zeuge keine Vorhaut; Iſt jemand beruffen in der Vorhaut, der laſſe ſich nicht beſchneiden. Qvod Sebaſtiani Schmidii Verſio ſic habet: Circumciſus (ſi) qvis vocatus eſt, ne attrahat (Præputium.) In Præputio (ſi) qvis vocatus eſt, ne circumciditor. Verſio Helvetica: Iſt jemands beſchnitten berufft, der beziehe keine Vorhaut. Verſio Belgica: Is jemand beſneden zynde geroepen, die en late hem geen Voorhuyt antreeken. Anglica: Is any men called being circumciſed, let him not become uncircumciſed. Hiſpanica: Es llamado alguno circuncidado, no eſtienda: (el Capullo.) Es llamado alguno en capullo, no ſe circuncide. Gallica: Qvelcun eſt il appellé étant circoncis, qv'il ne ramene point le prepuce. Italica: Eſtato alcuno chiamato, nella Circoncíſione, non ritiri il preputio. Sive juxta aliam verſionem Italicam: Si egli è chiamato circonciſo, non riduchi il preputio. In cujus margine ſeqvens annotatio legitur; Qvelli che volevano disfare la Circonciſione, renuntiando alla religione de' Giudei, come i Samaritani, facevano ritornare la pelle circonciſa con remedii diverſi, inſieme con uno Iſtromento, che chiamavano Spatiſterio, che è dedutto della parola, che uſa l'Apoſtolo. Allegatum Apoſtoli dictum ita explicat G. W.

We-

Wedelius, *l. a. pag. 6.* Qvi circumciſus ſeu Judæus vocatus eſt, illum non pudeat Circumciſionis & Judaicô ſe ſangvine cretum, non ſollicitus ſit de delendô hôc Charactere, de ſupertrahendô & ſic reſtituendô vel palliandô potiùs præputiô; ſicut è contrario ab Ethnicis oriundus vocatus adeoqve incircumciſus, non circumcidatur, ſublatô jam omni ſepimento & abrogatô per Salvatoris mortem priſtinô illô fœdere.

§. 15.

Uſus hujus materiæ. Inſervit autem hæc materia de Recutitione, ſive, ut ita dicam, de Repræputione, in Forô Medico Legali, qvando v. g. Judæus Mulierem Chriſtianam in Conjugem deſiderans Judaiſmum pernegaret, vel qvando, perpetratô delictô aut ſcelere qvodam, ſe Chriſtianum, & minimè Judæum ſeu circumciſum eſſe, ſimularet atqve aſſeveraret, & qvidem ex eô fundamentô, qvia Penis glandem Præputiô tectam haberet; qvô in Caſu inter alia ex Medicis à Magiſtratu & Dominis Juris Conſultis qværi ſolet:

I. An detur recutitio, ſeu Præputium reſtituendi poſſibilitas?

II. An ex certô aliqvô ſignô tam præcedanea Circumciſio, qvàm ſubſeqvens Recutitio in Judæis, vel ejusmodi nationibus circumciſis, dignoſci atqve ſic ſimulatio aut diſſimulatio detegi poſſit?

Qvoad primam Qvæſtionem, ſcilicet Recutitionem non modò poſſibilem, ſed etiam apud Judæos, ſecundum hactenus recenſita, olim in uſu fuiſſe, negari non poteſt, hinc etiam Paulus locô allegatô Judæis Chriſtianiſmum amplexantibus prohibet, ne Signa Circumciſionis obtegant: Imò talem Operationem etiam hodienum Judæis adhuc notam eſſe, hincqve

qve in Caſu neceſſitatis, vel ob alias rationes etiam exerceri poſſe, dubium non eſt; Qvod etiam confirmat exemplum, paulò ante ex Pauli Ammanni, *Medicin. Critic. Caſ. 39. pag. 265. ſeqq.* de Judæô, arte qvadam & idoneis remediis præputium ſibi attrahente, allegatum. Qvoad ſecundam Qvæſtionem ſeu ſignum præcedaneæ Circumciſionis, ſive hæc ſtatim octavô poſt nativitatem die, uti apud Judæos, ſive etiam poſt ſeptimum aut duodecimum annum, uti apud Mahumetanos fieri ſolet, inſtituatur, ante Recutitionem facillimè ex Præputii defectu illud cognoſcitur. Poſt Recutitionem verò Judicium difficilius erit, imprimis in illis, qvibus non ad modum Cornelii Celſi per inciſionem circa radicem penis & attractionem Cutis ſimul, ſed tantummodò per ſolam, mediante Inſtrumentô attractoriô ſeu Spatiſterio factam, Cutis retractionem, arte præputium reſtitutum eſt. Semper tamen, in Caſu etiam dubiô, circa diagnoſin, ſeu Examen Recutitionis, Medicus & Chirurgus ante omnia cicatricem circa radicem Penis, in parte verſus abdomen, ubi ſecundum Celſum in Recutitione Cutis inciſio fieri ſolet; item illam Cicatricem circa Præputii extremitatem à primâ ſtatim Circumciſione relictam bene indagare debet, ſiqvidem ex harum Cicatricum præſentiâ de Circumciſione & Recutitione judicare poterit, & qvidem ſi in utroqve locô hæ Cicatrices reperiuntur, tunc Recutitionem per Cutis, circa Penis radicem, factam inciſionem fuiſſe inſtitutam. Si verò tantùm in ſuperiore præputii extremitate Cicatrix deprehenditur, tunc præputii per Spatiſterium recuperati, indicium erit. Deniqve etiam indaganda eſſet illa Cutis internæ præputii inciſio, cujus ſupra ex Dionis Operationibus Chirurgicis mentionem fecimus.

An frænum ſignum virginitatis virilis.

Occurit etiam circa Præputium, & qvidem ratione ejusdem frænuli, alia adhuc Qvæſtio, ſcilicet.

An ex dictô frænulô ſignum Virginitatis virilis deſumi posſit?

§. 1.

Fr. enim qvid?

Eſt autem frenum vel frænum ſeu frænulum illud Vinculum, qvô Præputium glandi annectitur, cujus hactenus, inprimis in Phimoſi, aliqvoties facta eſt mentio. Græcis vocatur κυνοδέσμιον, item χάλινον, nonnullis latinè filum, & in diminutivô filellum, Italis filetto, Galliæ filet; item latinis etiam Canis dicitur. Inqvit enim Gabriel Fallopius, *Lib. de Decorat. cap. 9. fol. m. 339.* Canem vocamus partem illam, qvam filellum vulgò vocant, qvæ ligat præputium in parte infernâ cum glande juxta Canalem, &c. Hoc frenum à violenta diſtenſione in mediô diſruptum fuiſſe, atqve ſupermanſiſſe exiguum in mediô foraminulum, caput aciculæ adæqvans, obſervavit Gvernerus Rolfincius, *vid. ejusd. Tract. de Part. Generation. Part. 1. cap. 52. pag. m. 104.* Ex hujus frenuli integritate indeqve dependente Glandis Obtectione nonnulli Medici Virilis Virginitatis ſignum deſumere ſolent. Inqvit enim inter alios Johannes Antonides van der Linden, *Meletemat. med. Hippocrat. Phyſiol. §. 47. pag. m. 23.* Glandem niſi oſculotenus nudari non ſinit virginibus frenum. Et Erneſtus Fridericus Schelhaſs inqvit: Frenum Penis, ſive κυνοδέσμων, oſculotenus glandi præputium convincit, qvod virginitatem maſculam intaminatam notat. v. Michael. Bernhardi Valentin. *Pandect. med. legal. Part. I. Sect. 1. Caſ. 9. pag. m. 32.* Credebant ſcilicet, in omnibus adultis atqve ad matrimonium aptis, ante Coitum, præputium glandi per frenu-

Affirmatur.

lum

lum ita adhærere, ut absqve frenuli dilaceratione glans neqve denudari, neqve primus Coitus peragi poſſit, ſed demum poſt filelli diſruptionem Balanum denudari atqve matrimonium celebrari poſſe ſtatuebant.

Sicuti autem Virginitatis muliebris ſigna admodum ſunt incerta atqve fallacia, uti in Emenologiâ noſtrâ, Deô volente, monſtrabimus, ita longè incertiora erunt ſigna Virginitatis virilis, de qvibus Caſparus à Reies, *Camp. Elyſ. Qvæſt. 38. pag. m. 467.* ad Qvæſtionem: an in Viris extet aliqvod ſignum, qvod fœminam iniiſſe arguat? ita ſcribit: Propria & poſitiva Virginitatis ſigna in homine (l'huomo autem Italicè ſignificat vir) invenire haud facile judico: Siqvidem nec vocis acuties, nec genitalium glabrities, nec glandis præputii contectio, aut hujusmodi alia Virginitatis certitudinem aliqvam nobis ſtabiliunt, &c. Et glandis illa contectio nihil confirmat, qvia & poſt primum Coitum potuit iterum Glans à præputiô contegi & ſicut ante erat, permanere; Imò ſæpius ſine ullô Coitu, retrò impellitur. Unde ſicuti detectio Coitum jam factum arguere non poteſt, ob rationem dictam; ita nec Contectio Virginitatem aſſerit; Dictus Autor poſtea ex his tribus ſignis Voce, pilis & Glande, collectivè ſumptis, tandem aliqvaliter de læsà Viri Virginitate concludi poſſe judicat; In ſpecie autem de noſtrâ materiâ, præputiô ſcilicet, porrò dicit: Cùm in Coitu accidat fricatio, neceſſariò glans detegitur & præputiô retractô detecta permanet; imò membrana illa, qvæ veluti frænum glandem alligat, non raro rumpitur. Qvod ſi inveniatur, probabiliter hominem jam concubuiſſe dixerimus. Superioribus Reiesii contra Virginitatem Virilem ex præputiô & frenulô dignoſcendam rationibus inſuper addi qvoqve poterit; plures fortaſſe dari Juvenes, qvibus præputium per longius frenulum glandi non adeò ar- *Negatur,*

ctè eſt, annexum, ut ſine dilaceratione frenuli retrahi neqveat; vel qvibus jamdudum ante pubertatis annos frenulum à variis cauſis, dilaceratum vel diſſectum fuit. Imò licet etiam concedamus, Virum, cui præputium ob frenulum breve glandem adhuc obtegit, juvenculam anguſtam, atretam & ingreſſum ſeu cohabitationem nondum paſſam, absqve frænuli dilaceratione inire non poſſe; verùm annon cum aliâ fœminâ non adeò arctâ, vel jamjam defloratâ, aut viduâ, vel etiam cum aliâ anguſtiæ naturalis poſt menſium fluxum ordinarium, qvô tempore viæ illæ ſatis laxæ obſervantur, congreſſum venereum absqve impedimento, & qvidem ſine glandis denudatione aut frænuli dilaceratione, exercere potuerit, qvæſtio adhuc eſſet. Siqvidem Coitum absqve Glandis denudatione fieri poſſe ſupra de Phimoſi diximus. Imò, qvamvis etiam glans in Coitu denudetur, nihilominus tamen poſt actum venereum iterum æqve, ac antea, à præputiò contegitur & obvelatur, uti in qvamplurimis Viris obſervare licet. Videmus exinde, qvàm fallax ſit ſignum à frenulô tam integrô, qvàm dilaceratô deſumptum, ſi v. g. Virgo deflorata ipſiusve Advocatus coram Judice Juvenem qvendam Corruptionis ſeu ſtuprationis accuſaret, eumqve per inſpectionem & disruptionem frenuli actûs venerei convincere atqve virginitatis virilis ſuſpectum reddere conaretur; vel etiam, ſi Juvenis accuſatus ex frænuli integritate Virginitatem & innocentiam ſuam defendere tentaret; cùm utriusqve partis fundamentum ſatis ſit ficulneum, neqve exinde aliqvid certi judicari poſſit.

§. 2.

Inſibulatio. Facta in Paragraphô antecedente, inter ſigna Virginitatis virilis, acutæ vocis mentio in mentem mihi antiqvorum Inſibulationem revocat. In more qvippe Veteribus erat poſitum ado-

adoleſcentes, vel ſanitatis gratiâ, vel qvibus acutam & claram vocem ſervare ſtudebant, infibulare. Hinc etiam ad conſervandam vocem Comœdis & Cytharædis extrema virilium pellis illigabatur, ne Venere illis vox mutetur & corrumpatur; de his canit Martialis, *Lib. 14. Ep. 215.*

Dic mihi ſimpliciter, Comœdis & Cytharædis
Fibula qvid præſtet?

Et *Lib. 7. Ep. 81.*

Menophili penem tam grandis fibula veſtit,
Ut ſit Comœdis omnibus una ſatis.

Imò qvotqvot apud Ægyptios Arabesqve ſeriô Caſtitatis votô puritatis æſtimationem tuentur, à præputii reſecti reſiduâ portione perforatâ annulum geſtant enormem, juxta Joh. Vesling. *Syntagm. anat. cap. 6. p. m. 92.* vid. etiam Johann. Muralt. *Colleg. anatom. Lect. 10. pag. m. 169.* Joh. Riolan. *Anthropograph. Lib. 2. cap. 32. pag. 317.* Qvidam etiam Clericorum apud Perſas Matrimonium abjurant, atqve, ne Venerem illicitam ſeu ſcortationem incurrant, partes ſibi genitales certis annulis perforari ſeu infibulari curant. v. Walth. Schultz. Oſt-Indian. Reiſe-Beſchr. *fol. m. 143.* Nonnulli ita in juventute infibulati ætate provectiores iterum fibulâ liberantur; qvod refibulare dicebatur, juxta eundem Martialem, *Lib. 9. Epiſtol. 28.*

Jam Pædagogo liberatus, & cujus
Refibulavit turgidum penem faber.

§. 3.

Infibulandi autem modus juxta Corn. Celſum, *Medicin. Lib. 7. cap. 25. pag. m. 502.* hic eſt: Cutis, qvæ ſuper glandem eſt, ſeu præputium, extenditur, notaturqve utrinqve à la- *Infibulandi modus.*

teribus atramentô, qvà perforetur; deinde remittitur. Si ſuper glandem notæ revertuntur, nimis apprehenſum eſt, & illud ultra notari debet; ſi glans ab his libera eſt, is locus idoneus fibulæ eſt. Tum, qvà notæ ſunt, Cutis acu filum ducente transſuitur ejusqve fili capita inter ſe deligantur, qvotidieqve id movetur, donec circa foramina cicatriculæ fiant. Ubi hæ confirmatæ ſunt, exceptô filô, fibula inditur, qvæ, qvò levior, eò melior eſt. Gallicè hæc Operatio dicitur le Bouclement des Garçons, de qvâ Dionis *dans le Cours d' Operations de Chirurgie Demonſtrat. 3. p. m. 177.* ita ſcribit: Je ne ſçay pas, qvi eſt l'inventeur du bouclement des Garçons; mais cette Operation choqve les bons ſens. L'on tiroit le prepuce en dehors, & le traverſant d'une aiguille enfilée on y laiſſoit un gros fit, jusqv'a ce qve les cicatrices de trous fuſſent faites; puis retirant le fil, l'on paſſoit à la place une groſſe boucle de fer, qv'on y laiſſoit tout le temps, qve le ſujet étoit dans un âge incapable de travailler à la generation. Ils pretendoient, qve cette boucle l'empêchant d'avoir commerce avec des femmes, jusqves â l'âge de vingt cinq ans, qvi eſt le temps, qv'on l'oſtoit; les forces ne ſe diſſipoient point, & qv'elles ſe conſervoient pour engendrer des enfants forts & en état de ſervir à la Republiqve. Hieronymus Fabricius ab Aqvapendente antiqvorum fibulam, ex Muſæo Illuſtris Pinelli petitam Auditoribus ſuis oſtendere & in Colem immittere ſolitus eſt, ut viderent, qvô modô adoleſcentes à Coitu immunes ſervarentur. v. ejusd. *Operat. Chirurg. fol. m. 267.* Juxta Jacob. Holler. *Chirurgic. Lib. 6. cap. 10.* Præputium aſſuitur & infibulatur. v. Petr. Uffenbach. *Theſaur. Chirurg. fol. m. 850.* Hanc Infibulationem Hollerii rationi minùs convenientiorem Celſi Infibulatione judicat Johannes Rhodius, *de Acia, cap. 6. pag. m. 99.* Item de Circulô æneô, qvô

qvô adoleſcentuli infibulabantur, conſervandæ vocis gratiâ, qvæ Veneris uſu gallulaſcit & corrumpitur, item de Infibulatione & variis fibularum ſpeciebus videatur idem Autor, *l. a. à pag. 64. ſeq. 90. ſeq.* & per totam Diſſertationem; vid. etiam Johann. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 3. Tr. 3. cap. 11. pag. m. 340. ſeqq.*

De puellarum & fœminarum Circumciſione, Caſtratione & Infibulatione, qvæ propriè huc non pertinent, alibi agemus. *Infibulatio puellarum.*

CAPUT XII.

De Qvæſtionibus Coitum ſpectantibus.

DE Coitu eqvidem jam ſupra Capite ſextô varia adduximus, reſtant tamen adhuc pauca hôc locô annectenda; Movetur ſcilicet qvandoqve à Dominis JCtis

QVÆSTIO,

An Medicus bona conſcientiâ ægrotantibus pro recuperandâ ſanitate Coitum ſvadere poſſit?

§. 1.

Anſam huic dubitandi materiæ absqve dubiô dederunt varia illa damna & ſymptomata, qvæ, ſecundum ſuprà allegata, tum in Viris à ſeminis retentione & intermiſſô coitu, tum in fœminis ab impeditô actu venereô exorta, apud Autores Medicos leguntur. Ad hanc qvæſtionem reſpondentes ordinariè *An Medicus Coitum ſvadere debeat. Diſtinctio.*

nariè diſtingvunt inter Coitum licitum & illicitum; qvorum illum admittunt, hunc autem, qvi extra matrimonium celebratur, penitus damnant; ita, ut Medicus ad morbi cujusdam curationem vel etiam ad evitandam Mortem ægrotanti Coitûs uſum minimè ſvadere debeat, ſive verbis explicitis, ſive implicitis & conditionaliter id faciat; v. g. ſi dicat: Ego hoc tibi non conſulo, ſed ſi tale qvid faceres, ſanareris; vel ſi etiam cum exceptione Medicus loqveretur: niſi peccatum obſtaret, coitûs uſus tibi ſanitatem reſtitueret; qvia etiam per ejusmodi verba Medicus facilè occaſionem peccandi dare poteſt. v. Paul. Zacch. *Qvæſtion. medic. legal. Lib. 6. Tit. 1. Qv. 5. §. 4. fol. m. 493.* Et Caſparus à Reies, *Camp. Elyſ. Qv. 46. §. 24. p. m. 573.* inqvit: Qvantumvis Medici graves & periculos morbos, ex ſeminis retentione provenientes, in viris aut fœminis agnoſcant, non tamen proinde illis de corporali ſalute admodum ſolicitis, nec aliis licet Venerem conſulere aut verbis aſtutè & artificiosè illicitum coitum incolumitatis Corporis causâ ſvadere: ut ſi aliqvis dixiſſet: hoc tibi conſilium non do, ſed ſi feciſſes, aut cum fœminâ rem habuiſſes, valetudinem recuperaſſes. Hæc, inqvit, verborum ſimulatio à ſcelere Medicum non excuſaret, & redderet immunem. Item Carolus Muſitanus, *Trutin. Chirurg. Tom. II. cap. 9. pag. m. 33.* Venerem locô Medicamenti commendans, eam tantùm intelligere proteſtatur, qvæ ad generis humani propagationem ſpectat, modô legitimô & divinis legibus conceſſô; neqve enim ad valetudinem ſervandam illicitâ venere qvisqvam uti debet, &c. Et Henricus Kornmannus, *de Virginitat. cap. 83. pag. m. 186.* ad Qvæſtionem: num Virgo ad ſanitatis conſervationem actum conjugalem admittere debeat? Negativam defendit. Peſſimè itaqve & contra conſcientiam egerunt illi Medici & alii, qvi ſecundum ſupra Capite qvintô, ex Caſparô

rô

rô â Reies, *Camp. Elyſ. Qvæſt. 46. pag. m. 572.* allegata exempla, ægrotantibus venerem illicitam ſvaſerunt, qvorum tamen conſiliô hi obedire noluerunt, v. g. Johannis primi, Portugalliæ Regis Nepos, ex impuri Seminis copiâ ægrotans & demum ex langvore Romæ mortuus. Item Comes Monterrei, Hiſpanus, viduus & antea Veneri aſſvetus, cùm ob abſtinentiam gravia egritudinum & mortis inſtarent pericula, multis inſtantibus, ut pro conſervandâ vitâ Coitum exerceret, fertur reſpondiſſe: non poſſe aliqvid Corpori eſſe utile, qvod animæ noceat. Idem Medicorum conſilium recuſavit etiam Michael Verinus, ob Caſtitatis zelum crudelibus morbis admodum conflictatus. Deinde etiam ipſis conjugatis pro conſervandâ & recuperandâ Valetudine Coitum â Medicis ſvaderi poſſe, nonnulli negant, cùm ſcilicet Medici tantummodò remedia tuta & certa, non autem dubia & qvæ hominem periculo exponere poſſunt, ordinare atqve præſcribere teneantur; econtra verò omnis Coitus etiam licitus, ſemper noxius, nunqvam ſalutaris, aut tam raro proficuus ſit, ut jure meritoqve ſuſpectus eſſe poſſit.

§. 2.

His tamen non obſtantibus, licitus Coitus pro ſanitatis remediô tutâ conſcientiâ à Medico ſvaderi poſſe, eidem Paulo Zacchiæ *l. a.* videtur, ubi plures rationes in utramqve partem reperies. Et meâ qvidem ſententiâ, ſicuti perſonis liberis adhuc atqve non maritatis omnis ſcortatio atqve coitus lege divinâ eſt prohibitus, neqve facienda ſunt mala, ut eveniant bona; ita etiam nemini extra matrimonium viventi Medicus pro impetrandâ Corporis ſanitate, in animæ periculum, tam grave peccatum, Scortationem videlicet, ſub ſpecie boni, ſvadebit, cùm imprimis rari aut nulli occurrant affectus, qvorum curatio non niſi unicum hoc remedium, â DEO inter- *Autoris ſententia.*

Aa aa di-

dictum, reqvirat, ſed econtra omnia Regna medica adverſus qvoscunqve morbos ſufficientem ſuppeditent materiam medicam, ut ejusmodi illicitas Curas ſvadere opus non ſit. Qvoad Coitum autem conjugalem, licet ipſius primarius ſcopus eſſe debeat gloria DEI & propagatio generis humani; dantur tamen etiam casûs matrimoniales, ubi absqve ſpe futuræ ſobolis Coitus celebratur; qvando nimirum Vir ſeu maritus junior atqve robuſtus cum vetulâ atqve ad Conceptionem non amplius habili Uxore congreditur; qvi tamen Coitus à Dominis Theologis atqve Politicis minimè pro illicitô haberi ſolet. Si proinde ejusmodi Coitus matrimonialis, licet ratione procreationis non niſi infructuoſus eſſe poſſit, pro legitimô ſeu licitô judicatur; absqve dubiô etiam Medicus ex intentione reſtituendæ valetudinis, juxta exempla ex aliorum Autorum vel propriâ Praxi ſibi nota, ejusmodi perſonis primariò Matrimonium Coitumqve conjugalem tanqvam licitum, cæteris par bus, ſvadere poterit.

Coitus ſit moderatus.

§. 3.

Præſupponimus nimirum Coitum non ſolum licitum, ſed etiam moderatum, ne Maritus ex nimiô & aſſiduô Veneris exercitiô, locô acqvirendæ ſanitatis, maximam virium proſtrationem, vehementiorem morbum vel ipſam etiam mortem ſibi exinde contrahat. Coitum autem moderatum non modò in genere eſſe ſaluberrimum, ſed etiam in ſpecie multarum ægritudinum Cauſam curativam fuiſſe, jam ſupra Capite qvintô Exemplis probavimus; & qvidem in Viris ratione Melancholiæ & Maniæ, vid. Caſpar. Theophil. Bierling. *M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſ. 151. p. 234.* ratione Tumoris Teſticulorum à ſeminis retentione, v. Marc. Gerbez. *Chronolog. med. pract. An. I. §. 96. p. m. 83.* Odontalgiæ pertinacis, cujus meminit Johannes Ægedius Enth. *M. N. C. Dec.*

III.

III. An. 5. & 6. Obſ. 76. pag. 146. ſeq. Scorbuti, juxta Henr. Petræi, *Noſolog. Harmon. Tom. 2. Diſſert. 38. §. 21. pag. m. 288.* Guttæ roſaceæ, v. Chriſt. Warliz. *de Morb. bibl. cap. 12. pag. m.* 366. Deinde in Mulieribus ratione nimii Menſium fluxus. v. Act. Haſn. *Vol. III. Obſerv. 79. p. m. 141. ſeq.* Delirii & Maniæ. v. Chr. Franc. Paullin. *Obſerv. med. phyſ. Cent. III. Obſerv. 88. pag. m.* 386. *ſeq.* & Thom. Bartholin. *Cent. 2. Hiſt. 69. pag. m. 258. ſeq.* Furoris uterini, juxta Domin. Panarol. *Pentecoſt. 3. Obſerv. 9. pag. m. 68.* Felic. Plater. *Prax. med. Tom. I. cap. 3. pag. m. 101.* & Alexand. Benedict. *de Re medic. Lib. 1. cap. 28. fol. m. 23.* Chloroſis ſeu Cachexiæ Virgineæ. v. Joh. Lang. *Epiſt. medicin. Lib. 1. Epiſt. 21. pag. m.* 93. Dan. Sennert. *Pract. med. Lib. IV. Part. 2. Sect. 4. cap. 3. p. m.* 300. Chriſtian Warliz. *de Morb. biblic. cap. 12. pag. 364. ſeq.* & G. W. Wedel. *Diſput. de Vener. medic. & morbif. cap. 2. pag.* 23. Fluoris albi, juxta Johan. Bernh. Gladbach. *Prax. Medicin. p. m.* 370. Epilepſiæ diuturnæ in Virgine, juxta Ambroſii Stegmanni Obſervationem. *v. M. N. C. Dec. III. An. 1. Obſervat. 12. p. 29.* & Joſeph. Lanzon. *ib. Dec. II. An. 10. Obſ. 127. pag. 220. &c.* Cùm verò in allegatis & ſimilibus affectibus nemini à Coitu, etiam licitô, ſemper deſideratus effectus promitti poſſit, meâ etiam ſententiâ, perſonis liberis non ſtatim matrimonium ineundum, tanqvam infallibile remedium, à Medicô ſvadendum, ſed ad alia potiùs medicamenta recurrendum erit; interim tamen in Matrimoniô jamjam viventibus per Cohabitationem moderatam experimenta facere atqve ſanitatem qværere per me licebit.

§. 4.

Qvodſi verò talis morbus ſit ſuſpectus, ita, ut altera Conjugum perſona per contactum matrimonialem Contagiô inficì poſſit, tunc ejusmodi Cohabitatio penitus interdicenda *Negatur in morbis ſuſpectis,*

 erit,

erit. Et qvamvis ſupra Capite qvinto, *ex M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſ. 188. pag. 266.* recenſuerim, in Hollandiâ tempore Peſtis Anno 1636. ancillam, Batavam Peſte laborantem, tribusqve in locis Corporis Carbunculos habentem, cum Juvene amaſiô, in hortô, qvò delata fuerat, ſingulis noctibus concubuiſſe & illæsô ſponſo convaluiſſe; minimè tamen exinde valet Conſeqventia, ad Peſtis curationem Coitum ſive licitum, ſive illicitum conducere & absqve contagii mortisqve periculô exerceri poſſe; cùm plurima in contrarium hinc inde extent exempla; ſiqvidem Isbrandus de Diemerbr. *Tract. de Peſt. Lib. 4. Hiſtor. 7. fol. m. 292.* Viri cujusdam meminit, qvi uxorem ſuam peſte jam correptam & bubonem in Ingvine habentem, (qvod tamen malum ipſa celabat,) inivit, atqve ab ipsâ ſtatim peſtem contraxit, ita, ut ſeqventi nocte ambo extincti fuerint. Item, Petrô Foreſtô, *Obſerv. Medic. Lib. 6. Obſ. 20. fol. m. 179.* referente: Mulier qvædam, Uxor Vitrarii, peſtiferô bubone infecta ſub alis, cum virô hujus rei ignarô nocte concubitum iniit; qvô factô hic ilicò bubonem ſub alis qvoqve ſenſit, atqve ſpongiæ inſtar Venenum ab uxore contraxit, demumqve, Uxore evadente, mortuus eſt. Scribit etiam Paulus Zacchias, *Qvæſtion. medic. legal. Lib. 3. Tit. 3. Qv. 4. §. 15. fol. m. 318.* Coitus tempore peſtis ab univerſis Medicis mirum in modum vituperari, atqve ab eô non modò in parte, ſed in totum abſtinendum eſſe. Unde non ex timore ſolùm contagionis arcendæ ſunt meretrices tempore peſtis (utinam ſemper!) ex Civitate, ſed etiam, qvia incitamentum ſunt ad Opera venerea, à qvibus tunc temporis ſummum in modum eſt abſtinendum.

§ 5.

In aliis morbis.

Qvod jamjam de Peſte diximus, idem etiam ad alios morbos contagioſos, v. g. Gonorrhœam virulentam & ipſam

Luem

Luem veneream applicari poteſt. Qvamvis enim libentiſſimè concedam, in Gonorrhœâ dictâ mediante Coitu, (ſive cum Virgine purâ, uti nonnullis placet, ſive cum Uxore celebretur) materiam eqvidem purulentam educi vel potius ejici, ſicqve veſiculas ſeminales exulceratas ab hac materiâ ad tempus liberari, ut eò faciliùs dictum Ulcus abſtergi atqve curari poſſit; rariſſimè tamen à ſolô coitu absqve medicamentis internis Malum hoc perfectè ceſſabit, ſed altera cohabitans perſona eadem labe inficietur. Qvod etiam in ipsâ Lue Gallicâ locum habebit, qvippe qvæ non modò per ſalivam & ſudorem ſeu accubitum, ſed etiam, & qvidem utplurimum, per Concubitum communicari ſolet; Unde etiam Autores Medici & Juriſperiti in Caſu, ubi tum infectionis ſani Conjugis, tum prolis inde naſcituræ, eâ infectione labefactatæ metus eſt, cohabitationem conjugalem diſſvadent, ſanumqve Conjugem, ut infirmo debitum conjugale reddat, minimè obſtringunt. Hinc Paulus Zacchias, *l. a. Qv. 6. §. 25. ſeq. fol.* 323. inqvit: Etiamſi morbus Gallicus levis eſſet, qvia tamen qvilibet vel minimus fomes ſufficit ad concipiendum magnum morbum, & poteſt ex levi contagiô ſanus conjux maximè affici, idcircò videtur, qvod, qvotiescunqve de Morbô Gallicô certitudo habetur, non teneatur ſanus conjux, reddere debitum ægrotanti, &c. Plura vide ibidem. Item judicium etiam eſto de Leproſis. v. Autor *all. l. c.* de qvibus tamen & aliis hoc locô pluribus non agere, ſed ſeqventem ſolummodò Obſervationem annectere libet:

§. 6.

Viri cujusdam Generoſi Uxor viginti aliqvot annorum ſummè ſcorbutica, Phthiſi conſummatâ laborans dies noctesqve & ferè ſine intermiſſione ſerum acre & materiam purulentam Tuſſi excernebat; præterea ſudore colliqvativô, do- *Obſervatio.*

loribus Pectoris ſpasmodicis tamqve difficili reſpiratione vexabatur, ut qvandoqve per longum tempus non niſi erecta in lectô ſedere cogeretur, animam qvaſi ſingulis momentis exhalatura. Demum hæc fœmina ad ſummam debilitatem redacta, per aliqvot horas à Tuſſi aliqvantiſper liberabatur, tantum econtrà ſtimulum venereum tantumqve cum Maritô mœſtiſſimô coëundi appetitum ſentiebat, ut congreſſum conjugalem, qvem antea, in ſtatu ſanitatis, ſecundum Mariti verba, tanqvam abſtemia ſæpiſſimè recusârat, nunc anxiè deſideraret. Qvæſtio itaqve oriebatur:

An perſonæ adeò debili animamqve qvaſi efflaturæ, & qvidem Phthiſi conſummatâ & purulentâ laboranti, Coitus cum Maritô ſvadendus aut permittendus ſit, nec ne?

§. 7.

Statim eqvidem circa hanc qvæſtionem in mentem revocabam Obſervationes de ſanitate per coitum reſtitutâ; in hoc autem Caſu plures circumſtantiæ ratione utriusqve Conjugis erant conſiderandæ. Primò enim ipſa perſona ægrotans jamjam in mortis colliminiô verſabatur; deinde metuendum erat, ne à tuſſi, expectoratione, calore & ſudore colliqvativô jam nimis delaſſata fœmina Spirituum ſeu virium reliqvias, tum ob Orgaſmum vehementiorem, tum ob ipſum coitum ſitumqve incommodum plenariè proſterneret, illaqve in ipsô actu venëreô deficeret aut exſpiraret; Tertiò anima moribundæ potiùs meditationibus ſacris ad beatum exitum præparanda, qvàm ad ejusmodi tentationes carnales magis ſtimulanda videbatur; cùm præſertim hic appetitus venereus à phantaſiâ depravatâ, ſeu levi deliriô, & à ſenſatione pru-

pruritûs circa Uterum, à ſalium Scorbuticorum verſus illam partem affluentium ſtimulô ortâ, dependere videretur; ſiqvidem ipſa ægrotans hoc Coitûs deſiderium non tam ipſi marito, qvàm Medico revelabat; prætereaqve talis Orgaſmus poſt aliqvot horas penitus evaneſcebat. Deniqve licet etiam dictæ perſonæ deſideratus Coitus fuiſſet conceſſus, nulla tamen ſalutis ſpes exinde ſupererat, cum dicta fœmina seqventi die vivere deſineret. Ratione autem Mariti ſuſpectum nobis erat Conſilium Cohabitationis, ne per Coitum ſeu talem ad Uxorem, in ſummô gradu phthiſi laborantem, approximationem vel arctam Conjunctionem, Miaſmata qvædam contagioſa, ſimilem fortaſſe morbum inducentia, ipſi communicarentur, cùm Phthiſin morbum contagioſum eſſe, varii confirment Autores. Ex his proinde rationibus Cohabitationem conjugalem, aliàs per ſe licitam, ob metum contagii noxiam atqve diſſvadendam judicavimus.

§. 8.

Ut autem, qvæ de Phthiſeos contagiô diximus, Autoritate probemus, evolvatur Lazari Riverii *Prax. med. Lib. 7. cap. 7. pag. m. 479.* ubi ſcribit: Inter cauſas Phthiſeos externas principem locum obtinet Contagium; hic enim morbus eſt valde contagioſus, ita, ut videamus, utplurimum uxores maritis phthiſicis aſſiduò inſervientes, eodem affectu corripi, & vice versâ. Sic etiam liberi ejusdem familiæ ex eodem affectu ſigillatim interierunt, non ſolùm propter impreſſam labem à Semine parentum, ſed etiam propter freqventationem illius, qvi primus hoc affectu laboravit. Id qvod etiam idem Autor qvibusdam rationibus confirmat, nimirum *Obſervat. med. Cent. I. Obſ. 5. p. m. 24.* mentionem facit pulcherrimæ viduæ Phthiſi incipiente laborantis, qvam per Contagium contraxerat ex Maritô ſuô, qvi ante duos menſes phthiſicus perierat; *Phthiſis eſt morbus contagioſus.*

erat;

erat; Et *Obſervat. 99. pag. 97.* refert, poſt mortem phthiſicæ illius ancillam, qvæ diu noctesqve illi miniſtrârat, in ſimilem affectum incidiſſe. Item *Cent. 4. Obſerv. 92. p. m. 60.* Phthiſin per Contagium communicatum ſe curâſſe dicit. De Phthiſeos contagiô cùm ex parentibus, tum aliis contractô aliqvot exempla collegit Johannes Schenckius, *Obſerv. med. Lib. 2. fol. m. 255. ſeq.* Sic tres Marchiones Brandenburgici Adoleſcentes brevi temporis intervallô, ex Phthiſi, à Præceptore contracta, mortui ſunt, teſte Philippô Salmuthô, *Cent. 3. Obſ. 64. pag. m. 142.* De fœminâ minimè ad Phthiſin prædiſpoſitâ, attamen ab accumbente maritô phthiſicô Phthiſi extinctâ, vid. Joh. Dolæi *Encyclopæd. med. Lib. 2. cap. 4. p. m. 300.* Richardus Morton *de Phthiſ. Lib. 2. cap. 1. Oper. pag. m. 37.* hunc affectum lecti ſocios miaſmate qvodam, ſicuti febre malignâ, inqvinare, freqventi experientiâ obſervâſſe dicit; & *Lib. 3. cap. 5. p. m.* 136. exemplum Phthiſeos, in virô ab uxore per contagium contractæ, recenſet vid. etiam Joh. Jac. Waldſchmid. *Prax. med. pag. m.* 398. Caſp. Theoph. Bierling. *Theſaur. theoret. pract. pag. 759.* Joh. Bernh. Gladbach. *Prax. med. p. m.* 430. *ſeq.* Nicol. Blegn. *Zodiac. med. Gallic. An. 4. Jun. p. m.* 223. *ſeq.* Tandem liceat adhuc annectere Obſervationem D. Johannis Schmidii, de Mirô Phthiſeos contagio, *ex M. N. C. Dec. I. An. 9. & 10. Obſervat. 4. 5. p. m. 120.* Scilicet Uxor cujusdam Viri Senatorii Phthiſi miſerè divexata, tandem moritur. Maritus ampliſſimus & doctiſſimus, illius veſtes, lintea, lectos, ſtatim in locô ſeparatô aſſervari jubet. Annuô ſpatiô elapsô ad ſecunda vota tranſit, &, ne ſponſa priori affectu contaminetur, modis præcavet ſollicitus omnibus, pretioſos veſtes defunctæ uxoris nuptam noviter induere prohibet: illa etiam ob periculi metum lubens obſecundat. Habent autem contra frigus

gus munimentum aliqvod mulierculæ noſtræ, qvod vernaculâ lingvâ Muff appellant, cui manum utramqve imponunt: Nihil exinde maritus mali metuens, cùm pellibus Zobellinis obductum & propterea valde pretioſa res eſſet, uxorem hac veſte uti concedit. Ipſa ſtatim tuſſire incipit, tuſſisqve auĉta tandem in Phthiſin, hæc deniqve in mortem, adhibitis licet mille remediis, deſiit.

§. 9.

An uxore ad Coitum ineptâ, maritus ob denegatum ab uxore congreſſum, ad conſervationem ſanitatis & morbos ex intermiſſa Venere orientes impediendos Concubinam alere poſſit? v. Joh. Frid. Zittmann. *Medicin. Forenſ. Centur. 6. Caſ. 71. p. m. 1624.*

CAPUT XIII.

De Hermaphroditis & Sexum mutantibus.

§. 1.

An dentur Hermaphroditi?

HErmaphroditos nunqvam in rerum naturâ inventos, ſed mera figmenta eſſe, tradit Clemens Alexandrinus, qvem tamen hac in re valde errâſſe, varia in ſeqventibus adducenda Hermaphroditorum exempla docent, ut ita de hôc ullam dubitationem aut diſceptationem ſuſcipere planè ſupervacaneum ſit. v. Jac. Moller. *de Hermaphrod. cap. 3. p. m. 156. ſeq.*

§. 2.

Hermaphroditorum denominatio.

Eorum Denominatio deſcendit à Græco Vocabulô ἑρμῆς, qvod ſignificat Mercurium, & ἀφροδίτη, Venus, ab ἀφρὸς, ſpuma, qvia Venus ex ſpumâ genita Poëtis dicitur; ſiqvidem ex Mercuriô & Venere Virum qvendam, utriusqve ſexûs, maſculini ſcilicet ac fœminini, participem, hujus nominis, pronatum eſſe, olim finxerunt; hinc Ovidius *Lib. 4. Metamorph.* ſcribit:

Mercurio puerum & divâ Citheride natum
Najades Ideis enutrivere ſub antris,
Cujus erat ſpecies, in qvâ materqve paterqve,
Cognoſci poſſent, nomen qvoqve traxit ab illis.

Et juxta Auſon. *Epigr. 98.*

Mercurio genitore ſatus, genitrice Cythere,
Nominis ut miſti, ſic Corporis Hermaphroditus.

§. 3.

Androgyni.

Aliò vocabulô Hermaphroditi etiam vocantur Androgyni ab ἀνὴρ, ἀνδρὸς Vir & γυνὴ, mulier, qvaſi viri fœminæ ſeu viri & fœminæ. Aliô etiam ſenſu olim Androgyne dicebatur Amæſia Sentia, qvia videlicet ſub ſpecie fœminæ virilem animum gerebat. Rea enim Cauſam L. Titiô Prætore judicium cogente, maximô populi concurſu egit: Parteſqve omnes ac numeros defenſionis non ſolùm diligenter, ſed etiam fortiter executa, primâ actione, cunctis penè ſententiis liberata eſt, vid. Valer. Maxim. *Lib. 8. cap. 3. pag. m. 668.* Econtra etiam qvandoqve Androgyni audiunt Viri effœminati, culti & Veneri dediti. Inqvit enim Clemens Alexandrinus: Qvid de his dixerit qvispiam, qvi tanqvam Metoſcopus ex figurâ divinat, cùm eos viderit adulteros, Androgynos atqve effœ-

effœminatos, utriqve Veneri deditos, pilis infeſtos, glabros, florem virilem abhorrentes, comas autem non ſecus ac mulieres ornatos, &c. v. Jac. Moller. *l. a.* Nonnulli etiam Hermophroditos, διφυεῖς, qvaſi duas habentes naturas, item δρρθηλ. ἀνδρεθήλυας & ἀρσενοθήλυας, qvaſi virum & fœminam dicunt, vid. Chriſt. Neandr. *Bacchanal. Membr. 3. Sect. 1. pag. m. 54.* Caſpar. Bauhin. *de Hermaphrodit. Lib. 1. cap. 1. pag. m. 14. ſeqq.*

§. 4.

Suidæ eqvidem Hermaphroditus is dicitur, qvi turpiter & facit & patitur adverſus & averſus impudicus, & Paulo Zacchiæ, *Qvæſt. med. legal. Lib. 7. Tit. 1. Qvæſt. 8. §. 1. fol. m. 591.* Hermaphroditi audiunt, qvi ſexu ſunt indiſtincti, nempe qvi vel neutrum vel utrumqve habere videntur; hocqve nomine dictus Autor comprehendi vult qvoscunqve, qvi aliqvando in ſexûs qvalitate dubium excitare poſſunt. Et Chriſtophorus Neander, *Hiſtor. Bacchanal.* ad Qvæſtionem: Qvid ſit Hermaphroditus? Reſpondet: Qvi qvodam delinqventis naturæ ludibriô ſic utriusqve ſexûs oſtentat imaginem, ut neutrius retineat veritatem. Secundum Roderic. à Caſtro *de Natur. Mulier. Lib. 3. cap. 12. pag. m. 144.* Hermaphroditus eſt complexus utriusqve ſexus, maſculi ſcilicet ac fœminei, ſeu qvi gemina habet genitalia, alterum maris, alterum fœminæ; Item juxta Jac. Pancrat. Brunon. *Lexic. Med.* Hermaphroditus dicitur, cui vitioſa eſt genitalium conformatio, ita ut utriusqve ſexûs pudenda adſint, vel adeſſe videantur. Et Chriſtiano Vatero, *Phyſiolog. experiment. Sect. 4. cap. 5. Qvæſt. 7. p. m. 316.* Hermaphroditi ſunt animalia, qvæ utriusqve ſexûs maris & fœminæ genitalia habent, alia qvidem perfectiora, alia imperfectiora, ita tamen, ut dubium oriatur, cuinam ſexui accenſeri debeant.

Definitio.

§. 5.

Species, Cùm autem non una eademqve in Hermaphroditis obſervetur Conformatio, hinc etiam Autores varias eorundem Species ſtatuerunt. Scribit enim Leonides eorum qvatuor videri ſpecies, ac in hominibus ſeu maribus, qvidem tres, in mulieribus unam; ſiqvidem in Viris, qvandoqve in Perinæô, qvandoqve verò in Oſchei meditulliô hirſutior ſe promit pudendi muliebris effigies. Tertius autem modus, qvô ex Oſcheô, velut pudendô, urina profunditur. In mulieribus verò ſupra Clitorium in ephebeô virilis membri poſitio comperitur. Nec teſticulorum abeſt prominentia infra Colem; juxta Verba Lud. Cœlii Rhodig. *Lection. antiqv. Lib.* 15. *cap.* 10. *fol. m.* 558.

§. 6.

Item. Alii Hermaphroditorum qvatuor Species ſeu differentias ſecundum Sexûs efficaciam aut inefficaciam conſtituunt, qvibus prima differentia dicitur Hermaphroditus Mas, qvi Sexum virilem perfectum & validum, in Perinæô tamen rimam minimè perviam ad formam vulvæ efformatam habet, per qvam nec ſeminis, nec lotii qvicqvam emittit. Secunda eſt Hermaphrodita fœmina, qvæ præter vulvam naturaliter & rectè conſtitutam, & ſemine, lotiô & menſibus manantem, adhuc circa Os pectinis carneam qvandam & cutaneam habet ſubſtantiam, ad membri virilis ſimilitudinem, arrectionis tamen & profuſionis Seminis impotentem ſcrotoqve & teſtibus carentem. Tertia eſt illorum Hermaphroditorum, qvi utriusqve eqvidem ſexûs expreſſam habent imaginem, ſæpiùs adverso ſibi ſitu reſpondentem, inefficacem tamen utrumqve ſexum ad generationem ſeminisqve profuſionem experiuntur, imò alterutrô tantùm ad mictionem conferente, qvando-

doqve etiam nullô, cum per foramen aliud, juxta adnatum, urina exit; de qva ſpecie Auſonius, *l. a.* dicit;

Concretus ſexus, ſed non perfectus utroqve
Ambiguæ Veneris neutro potiundus amore.

Qvarta illorum differentia eſt, qvi utroqve ſexu valent marisqve & fœminæ munera potenter obeunt, qvod utriusqve genitalia omnibus numeris atqve conditionibus ad perfectum uſum & generationem neceſſariis completa & perfecta, imò mammam dextram mari, ſiniſtram fœminæ ſimilem habeant. vid. Caſp. a Reies, *Camp. Elyſ. jucund. Qvæſt. 48.* §. 44. *pag. 599.* Caſp. Bauhin. *de Hermapqrodit. Lib.* 1. *cap.* 4. *pag. m.* 34. Ambr. Paræi, *Oper. Lib.* 24. *cap.* 4. *fol. m. 550.* Joh. Nicol. Pfizer. *de Natur. Mulier. Lib.* 1. *Sect. 3. cap. 29. p. m. 225. ſeq.* Roder. à Caſtro, *de Natur. Mulier. Lib. 3. cap.* 12. *pag.* 144.

§. 7.

Qvadrupliciter etiam, ſed aliô modô, omnes Hermaphroditos diſtingvit Paulus Zacchias, *Qvæſt. l. a. Qv. 8.* §. 4. *fol. 592.* & qvidem primò à Conformatione genitalium; ſecundô à ſitu eorundem; tertiò à potentiâ coëundi; qvartò à potentiâ generandi. A genitalium conformatione diſtingvuntur, qvia nonnulli neutrum ſexum, ut Natura reqvirit, rectè conſtitutum habent; alii contra utrumqve rectè, ſaltem qvoad externas partes; alii deniqve unum naturaliter & rectè conformatum, alium neqvaqvam. Alii ſitu diſtingvuntur, cùm alii ſexum habeant unum ſub aliô, alii unum in aliô, alii verò ambos lateraliter poſitos. A potentiâ coëundi diſtingvuntur, qvia nonnulli ſunt potentes in alterutrô tantùm ſexu, alii in utrôqve, alii in neutrô. Sic eodem modô diſtingvuntur à potentiâ generandi, &c. Plures inſuper recenſentur *Item.*

tur Hermaphroditorum differentiæ, dum nimirum alii in maſculinô ſexu, alii in fœmininô, alii tandem in utroqve prævalent; qvem & alii, mares ne an fœminæ potiùs ſint, non manifeſti fiunt, utrôqve ſexu, qvod oculis uſurpare liceat, orbati. Rurſus alii in primô ſtatim ortu ſeſe produnt, ut ſtatim pro Hermaphroditis agnoſcantur; alii verò poſt tempus & qvidem demum circa annos pubertatis Hermaphroditi evadant, ita ut fœminæ vel pro fœminis habitæ, tempore primæ Menſtruationis inſtante, per rimam in locô naturali mentulam exſerant, atqve, qvæ antea pro fœminâ habebatur, in Maſculum vel Hermaphroditum mutata videatur.

§. 8.

Qvinqve ſpecies. Hinc etiam Nicolaus Venette, *Tr. Gallicô de la Generation del' Homme ou Tableau del' Amour Part.* 4. *Art.* 3. *cap.* 4. *p. m.* 609. *ſeq.* qvinqve numerat Hermaphroditorum ſpecies, ſeqventibus verbis: Les premiers ont toutes les parties naturelles d'un homme fort bien faites, ils urinent & engendrent comme les autres hommes; mais avec cette difference, qv'ils ont une fente aſſez profonde entre le ſiége & la bourſe, qvi eſt inutile àla Generation. 2.) Les autres ont tout de meſme les parties naturelles d'un homme fort bien figurées, qvi leurs ſervent à faire les fonctions de la vie & dela Generation. Mais il ont une fente, qvi n'eſt pas ſi profonde, qve celles des premiers, & qvi eſtant au milieu de la bourſe preſſe les teſticules d'un Coſté & d'autre. 3.) On ne decouvre dans les troiſiémes aucune parties naturelles d'homme; l'on ne voit ſeulement qv'une fente, par la qvelle l'Hermaphrodite urine. Cetté cavité a plus ou moins de profondeur, ſelon le defaut dela matiere, qvi a eſté employée à la former: Mais cependant le doigt en trouve aiſément le fond. Les regles ne coulent jamais par là, & cette eſpece d'Hermaphrodite

dite eſt un veritable homme auſſi bien qve les deux autres. Ce ſont ces ſortes d'Hermaphrodites qvi à l'âge de 15. ou de 18. ans deviennent Garçons de filles, qv'ils avoient eſté eſtimez auparavant. Témoin la femme de ce Pecheur, qvi, au rapport d'Antoine de Palerme, devint homme, apres 14. ans de Mariage. Toutes les parties d'un homme, luy ſortirent tout d'un coup, & elle parut alors à ſon mary auſſi vaillante qve luy dans l'action naturelle des hommes. 4.) Les qvatriemes ſont des filles, qvi ont le Clitoris plus gros & plus long, qve les autres, & qvi par là impoſent au peuple, qvi n'eſt pas ſavant dans les parties, qvi les compoſent. Ce ſont celles, qve les Grecs appellent τρίβάδες, dont les François ont formé leurs mot de Ribaudes, & c'eſt auſſi de cette eſpece d'Hermaphrodite, dout Columbus dit avoir examiné les parties internes & naturelles, ſans y avoir trouvé aucune choſe eſſentielle differente de parties naturelles des autres femmes. La ſeule marqve, qve ce ſont des filles, c'eſt, qv'elles ſouffrent tous les mois l'ecoulement de leurs regles. 5.) Enfin, les cinqviémes ſont ceux, qvi n'ornt l'uſage ny de l'un ny de l'autre ſexe, & qvi ont les parties naturelles ſi confuſes, & le temperament d'homme & de femme ſi melé, qve l'on auroit delapeine a dire, le qvel l'emporte ſur l'autre. Telle eſtoit la Bohemienne, qvi pria le meſme Columbus de couper ſa verge & d'elargir le conduit de ſa pudeur, pour avoir la liberté, diſoit-elle, de ſe joindre amoureuſement à un homme. Mais c'es ſortes de perſonnes ſont plûtoſt une eſpece d'Evnuqve, qve d'Hermaphrodite ; leur Verge ne leur ſervant de rien & les regles ne leur venant jamais. Hæc Venette.

§. 9.

§. 9.

Alia differentia. Præter adductas autem Hermaphroditorum differentias, imprimis ratione loci, variè interdum adhuc ludit Natura, unde in puellô hermaphroditô, præter partes viriles in *Vulva in ano.* locô naturali, vulvam ſeu vaginam uterinam in anô Caſu deprehendit Chriſtianus Menzelius, cui Anno 1676. Menſe Auguſtô, in Caſtris Brandenburgicis ad Anclamum Pomeranorum locatis apud multos Dyſenteriâ & febre malignâ decumbentes Praxin medicam exercenti, oblatus fuit infans maſculus, vix tertium anni qvadrantem ætate ſuperans, Dyſentericus, ex plebejâ ſtirpe minimè oriundus. Puellus hic cùm ultra octiduum laborâſſet Dyſenteriâ, & ea muliercularum medicaſtricum ope jam eſſet ſublata, accedenti Menzelio videbatur inſultibus epilepticis iisqve lethalibus decumbere. Cumqve inter cœtera Indicantia Clyſter eſſet applicandus & nemo in caſtris adeſſet, qvi manum Operationi huic adhibere gnarus eſſet, ipſe Mentzelius Enema paravit, idqve Inſtrumentô aptô infantulô infudit, ne aliqvid damni imprudentiâ alterius adminiſtrantis pateretur. Cùm itaqve Canaticulum Oleô Amygdalarum dulcium oblitum catâ ſatis manu ano admoviſſet, ut ſine noxâ & dolore poſſet penetrare, Sphincterem ani (qvi in Dyſentericis qvidem relaxari ſolet,) adeò amplum invenit, ut is primô ſtatim intuitu ipſi potiùs membrum muliebre, qvàm anus videretur. Rima erat oblonga, ampla, labiis ſepta, qvæ rugis qvibusdam, ſed paucis, erant plicata, aniqve partim Sphincterem, partim vulvæ labra præſentare videbantur. Præterea cùm Syringam hinc inde in anô laxô agitâſſet Mentzelius, nec tamen illam penitus intrudere poſſet, cùm ſemper aliqvid obſtare deprehenderet, qvaqvaverſum canalem movebat, & liqvor enematis etiam reflueret, paulò ſuperius verſus Os Coccygis reperit ingreſſum, qvô Syringa pe-

penetrabat, & Clyſter plurimam partem infundi poſſet. Dubius igitur, an aliqvid monſtroſi & hermaphroditici ſubeſſet in tenerô hoc ſubjectô, diductis labiis externis, rugis qvibusdam ſphincterem ani mentientibus, invenit Nymphas & Carunculas verſus abdomen, inter qvas hiatus erat, pro vaginulâ Uteri. Paulò ſuperiùs verſus dorſum ſphincter erat Inteſtini recti, minimè, ut aliàs, corrugatus, ſed tanqvam duabus membranis rubris, ex adverſo ſibi correſpondentibus, alvi excrementis exitum præbentibus, compoſitus, &c. *vid. M. N. C. Dec. I. An. 8. Obſ. 8. pag. 8. ſeq.* ubi figuram reperies.

§. 10.

Nec videtur hic prætereundum, qvod Baltaſſer Bonannus de juvene qvodam retulit, qvem paupérculæ mulieris filium, ætatis annorum duodecim, conſpexit, in reliqvo corpore nullam omninò imperfectionem habentem; hic tamen in mediô Crure dextro, in parte Silveſtri vel externa prope Ilii Os, Vulvam ſortitus erat, non modò labellis & rimâ conſpicuam, ſed etiam pilis obductam, omnibusqve numeris, qvantum ad extra promittebat, abſolutam; nam labris diductis nihil præter ſubjacentem carnem apparebat, nec neqve ullum pervium foramen conſpiciebatur. v. Paul. Zacch. *Qvæſt. medic. legal. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 9. fol. m. 603.*

§. 11.

Sic vulvam in aliô locô annotavit Rueffius, Annô ſcilicet 1519. Tiguri Hermaphroditus vel Androgynus natus eſt, ſupra umbilicum egregiè formatus, ſed circa umbilicum rubeam Carnis maſſam habens: ſub qvâ membrum muliebre, & infra hoc, loco convenienti, qvoqve virile. v. Joh. Schenck. *Obſ. med. Lib. 4. fol. m. 520.* Iconem Hermaphroditi, cui

 ſu-

ſupra membrum virile, muliebre pudendum, inutile tamen, contigit, depingit Caſparus Bauhinus, *de Hermaphrod. pag. m. 578.*

§. 12.

Vulva in Perinæo. Ut autem illorum qvoqve, qvi præter perfectum ſexum virilem ſeu omnia organa virilia generationi inſervientia, in Perinæo eqvidem rimam, inſtar vulvæ muliebris, minimè tamen perforatam, habent, ideoqve Autoribus Hermaphroditi mares audiunt, nonnulla exempla adducam, Hermaphroditus qvidam vir, qvem Realdus Columbus vivum ſummâ diligentia inſpexit, hôc modô habebat. Penis aderat cum Scrotô teſtibusqve, ſub qvibus in Perinæô ſeu taurô, qvô loco (inter anum ſcilicet & teſtes) fit ſectio, pro extrahendô Veſicæ lapide, foramen qvidem perſtabat in vulvæ morem, ſed non penetrabat. v. Reald. Columb. *de Re anatom. Lib. 15. p. m 495.* Militis cujusdam Hermaphroditi, atqve ad propugnacula Urbis Anclami occiſi Cadaver denudatum inter reliqvos occiſos cum ſuis genitalibus utriusqve ſexûs fuit conſpectum, ubi membrum muliebre Perinæi locum occupabat, uti Chriſtianus Mentzelius locô paulò antè allegatô delineavit. Sic Hieronymus Fabricius ab Aqvapendente, *de Chirurg. Operat. fol. m. 276.* refert, ſe in Viro inter anum & teſtes, ſtatim ſub teſtibus, præter ſua genitalia membra, efformata qvoqve labia vulvæ obſervâſſe, ſine tamen aliqvâ cavitate, ita, ut videretur, naturam voluiſſe vulvam & pudendum mulieris efformare, fruſtratam tamen fuiſſe. Interdum in Hermaphroditis maribus in Perinæô pudendum muliebre non planè clauſum aut impervium, nihilominus tamen otioſum atqve nec lotium, nec tributum lunare emittens reperitur, qvale exemplum refert Georgius Hannæus, *Act. Hafn. Vol. IV. Obſervat. 79. p. 184.* Qvandoqve etiam taliter conſtituti Hermaphroditi mares

res per dictum foramen apertum urinam, inſtar mulierum mittant, unde etiam pro fœminis habentur, qvale exemplum ex fratris ſui obſervationibus recenſet Caſparus Bauhinus, *l. a. Lib. 1. cap. 32. pag. m. 341.* Vidit, inqviens, Johannes Bauhinus, frater meus, corpus puellæ annorum circiter octodecim, qvæ habitu universô, veſtitu & capillis, puellæ ſimilis erat, cum puellis cubabat & perpetuò pro ancillâ ſerviebat. Qvæ cùm Peſte mortua eſſet, corpore totô ectimatibus multis, magnis atqve lividis notatô, & juſſu Magiſtratûs cadavere inſpectô, reperta eſt, habens teſticulos duos magnos, membrum virile etiam magnum: pubes pilis nigricantibus pubeſcebat. Hæc puella exiſtimabatur, qvia ſub Cole, qvæ parte pubi adhæret, foramen parvum conſpiciebatur, per qvod more mulierum reclinatô Corpore mingebat. Apertô poſtmodum cadavere, uterus nullus repertus eſt, & aliis maſculis ſimilis erat. Videbatur etiam cum puellis rem habuiſſe, præputium enim facillimè retegebatur, nulla ſordities circa balanum, mammæ nullæ: Cole diſſectô, nervi duo ampli poroſi conſpecti, urinarius verò ductus nullus. Johannes Chriſtophorus Bautzmannus, *M. N. C. Dec. III. An. 7. & 8. Obſervat. 26. pag. 49. ſeq.* Pueri triennis meminit, in qvo Glans Penis erat inverſa atqve in apice non perforata, ſed in regione fræni, ſuperius viſibilis per parvulum foramen pauliſper ſcaturiebat. In radice autem Penis ſub oſſe pubis fiſſura erat transverſa, inſtar Vulvæ, cum rubicundis labiis, in cujus fundo è duobus orificiis copioſior Urina propullulabat. Nonnulli Hermaphroditi mares externè teſticulis & ſcrotô carent, ſolô Pene relictô, nihilominus coëuntes, ſecundum Obſervationem à Caſparô Bauhinô *l. a. cap. 23. p. m. 346.* communicatam: Ille ſcilicet Anno 1609. cum Felice Platerô examinavit qvandam in Præfecturâ Waldenburgicâ, Ditionis Baſileen-

ſis, Patre Jacobo Bürge ruſtico natam, & Annam baptiſatam annorum circiter viginti trium: hæc, cùm in eadem præfecturâ ruſtico pro famulâ ſerviret, ruſticus animadvertens, famulam in majori apud Uxorem, qvam ipſe foret, gratiâ eſſe: ſiniſtram de famulâ Opinionem concepit: qvare rem ad Magiſtratum detulit, & famula examinata ſe magis virum, qvàm fœminam, eſſe pronunciavit. Qvibus auditis, Magiſtratus dictis Medicis examen ſerium commiſit. Hæc ergò in Inſpectione corpore erat ſatis procerô, macilentô tamen, voce virili, capillos longos habens, mentum lanugine obſitum, (pilos enim prodeuntes volſellâ evellere ſolebat,) mammis carebat: pube erat pilosô, Pene longô præputiô denudatô & bene attritô: Scrotô & teſtibus propendentibus carebat; ſub Pene in Perinæô, ubi Calculi extrahi conſvevere, rima afferebatur oblonga, medium circiter digiti articulum profunda, cui podex jungebatur. Hinc Virum potiùs, qvàm fœminam agnoverunt eum Medici. Interrogatus de Venereis actibus, confeſſus, ſe cum pluribus meretricibus rem habuiſſe & cum voluptate & cum ſeminis profuſione. Inſuper qvando vel rem haberet, vel ſolùm incaleſceret penisve erigeretur, in ingvine dextrô teſticulum protuberare affirmavit, qvod etiam tangendo perſenſerunt Medici: à ſiniſtris verò nil unqvam, nec extra, nec in Conflictu Venereô perſenſiſſe, nec etiam ex rimâ vulvam æmulante qvicqvam unqvam effluxiſſe, ipſe teſtabatur. Qvare Magiſtratûs juſſu poſt pœnam inflictam Capillis, qvos more fœminarum alebat, reſectis, habitum & nomen mutavit.

§. 13.

Hermaphroditæ fœminæ. In Hermaphroditis fœminis, qvæ nonnullis in Specie Andriæ audiunt, præter partes muliebres rectè conformatas adhuc ſubſtantiam qvandam carneam peniformem in Vulvâ ano- *Differentiæ.*

no-

notari, jam ſupra diximus; differt tamen harum partium conformatio, ſiqvidem in aliis talis excreſcentia peniformis in vulvæ parte interiore circa internum uteri orificium exorta, in aliis in inferiore Cunni parte, & in aliis in ſuperiori, in locô Clitoridis, reperitur. Item in nonnullis talis ſubſtantia eſt perforata, in plerisqve tamen imperforata, ita,ut nullum ex tali pene Semen ejiciatur. Porrò in qvibusdam talis excreſcentia paulò poſt partum, vel ad minimum in puellis adhuc obſervatur, in qvibusdam verò demum poſt aliqvot annos, & imprimis circa pubertatem penis ex Vulvâ prorupiſſe ſcribitur, ut ita puellæ in pueros permutatæ credantur; In ejusmodi autem Caſibus ordinariè membrum virile in muliebri reperiri videmus. Et qvamvis talis in Vulvæ parte imprimis ſuperiore procreſcens penis, meâ qvidem ſententiâ, plerumqve tantummodò pro Clitoride, â nimiô pruritu venereô ac crebriori fricatione in adultioribus, vel à matrum imaginatione, vel ab aliâ causâ in majorem molem excreſcente, habendus ſit, ſicqve potiùs ad vitioſam genitalium muliebrium Conformationem pertineat, cum aliis tamen Autoribus taliter conſtitutas fœminas Hermaphroditis annumerare atqve aliqvot earundem exempla annectere placet.

§ 14.

Penis circa orificium internum.

In interiore Vulvæ parte circa internum Orificium exortam Penis ſubſtantiam annotavit Paulus Zacchias, *Qvæſt. med. leg. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 9. §. 16. fol. m. 603.* & qvidem in mulierculâ qvadam, qvæ partes genitales ita habebat conſtitutas: Intra Uteri labra ſupra meatum urinarium, verſus internum Uteri oſculum procedendo, carnoſa qvædam moles conſpiciebatur, ſpeciem virilis membri præ ſe ferens, craſſitudine virilis mentulæ mediocris craſſitiem excedens, longitudine, cùm exſerta eſſet, qvinqve transverſorum digitorum qvantitate: in

 ſum-

ſummitate Corpus apparebat virilis membri glandi reſpondens, ſed præputiô deſtituebatur, cujus vicem ipſa Uteri pterygomata ſupplere videbantur : à parte ſupernâ calloſæ erat ſubſtantiæ : Glans, ut ita dicam, transverſaliter perforata erat, ſed orificium minimum penè digitum admittebat ; per hoc nulla urina reddebatur, ſed per meatum, unde cæteris fœminis ſolet effluere. Menſtrua illi, ut referebat, partim per hoc ipſum orificium, partim ſub eô ex intimiore & inferiore Uteri parte prodibant; nam ſub hac carneâ mole pervius erat meatus valde exilis, qviináitô in ejus molis orificium per ſiphonem vinô, mulsô aut aliô qvovis liqvore ; conſpicuus fiebat, per eum enim is liqvor ex parte cum flatu qvodam prodibat. Nymphæ hinc inde ab Uteri labris admodum exiles erant. Moles hæc, qvicqvid eſſet, intra pudendi labra deliteſcens, vel tuſſiente, vel ridente mulierculâ, ad duorum digitorum transverſorum qvantitatem foras exiliebat, (qvod fortè Uteri corpus eſſe denotare poſſet,) cùm verò arrigebatur (qvod contra, non eſſe Uteri corpus teſtari poteſt,) tenſa ac dura, ut retulerunt, evadebat, & in majorem molem excreſcebat. Eâ mulieres alias ſe compreſſiſſe fatebatur & per illam ſe ſemen emiſiſſe. Tunc temporis per glandis hujusce orificium veluti Gonorrhœam patiebatur, & in ipsâ Glande ulcuſcula apparebant, nullô dolore inſignia ; nam Chirurgus, absqve ullâ mulieris moleſtiâ, & foràs molem illam manu educebat & intrò impingebat. Cùm iniretur, ut ipſa narrabat, mentulæ virilis glans in ſuam ipſius glandem impingens, membrum muliebre ad Uteri interiora clauſtra impellebat, ex hoc factum eſt, ut trudente membrô virili glandem muliebrem, Ulcera & Gonorrhæam contraxerit. Aſpectus fœminæ hujus muliebris, ſed vox craſſiuſcula, mammæ etiam craſſiuſculæ, ac inter ſe pares, nec vultu erat ingratô : Pudendi

rima

rima non magna, imò mediocri minor: Clitoris qvàm minima, pili in pube non multi, in podice nulli. Hanc fœminam nonnulli viri doctiſſimi Hermaphroditam eſſe voluerunt, & molem illam carneam membrum virile; alii eandem Uteri pati procidentiam, & molem illam eſſe uteri fundum inverſum putârunt, & ipſe Paulus Zacchias hanc ſubſtantiam peniformem non ſimplicem Carnis excreſcentiam eſſe judicat, qvia per eam mulier illa ſpermatizabat, & ſemen craſſum & album per eam ejaculabatur; Qvidnam autem fuerit, aliis dijudicandum relinqvit.

§. 15.

In infimâ Vulvæ parte enatum penem vel huic ſimile idem Autor *l. a. fol. 604.* annotavit seqventibus verbis: Scortum vivit adhuc Romæ exoletum, non ingratô aſpectu, habitûs ſuccipleni, ſtaturâ mediocri, calidioris temperamenti, cui nomen eſt Eliſabethæ, patriâ Urbinas, ætatis annorum qvinqve ſupra qvadraginta, qvô nullum alium Hermaphroditum ſexum habere utrumqve tam benè diſtinctum vidi. Conſtituebatur autem, qvô ſeqvitur modo: Uterum qvoad externa optimè conformatum habebat, mediocrisqve magnitudinis, qvin etiam diductis labris nihil ſe in conſpectum dabat, qvod à cœteris fœminis diſtabat, in imâ tantùm parte ipſius Uteri, prope Perinæum, labris diductis, levis qvidam ac vix perceptibilis tuberculus apparebat, qvi, fœminâ in Venerem accensâ, ſenſim ſuccreſcens in verum penem evadebat, cujus longitudo ad qvinqve transverſorum digitorum menſuram ad ſummum aſcendebat; Craſſitudinis erat pollicaris ac fortè craſſioris; glandem absqve præputiô habebat ex carne molliore ac ſpongiosâ, ſed imperforatam: tantâ verò duritie erectus ipſe penis conſtabat, ut nullum virilem Penem illi duritie æqviparandum exiſtimem. Ad ejus radicem duo corpuſcula glandulo-

Penis in infimâ Vulvæ parte.

dulo-

duloſa, veluti teſtes, fabam mediocrem communem æqvantia, extabant. Pueros & puellas calcandi erat avidiſſimum, & animô erat virili & maſculâ audaciâ promptô. Filios nunqvam concepit, à Congreſſoribus iniri, ubi erectô Pene perſiſteret, nullô modô poterat. Bis terve illud contemplatus expertiſſimum Chirurgum, Nicolaum Larche, ad illud viſendum convocavi. Hæc Zacchias.

§. 16.

Clitoris magna

Clitoridem nimis excreſcentem in Hermaphroditis Virgam virilem effingere, exemplis confirmat Isbrandus de Diemerbroc, *Anatom. Lib. 1. cap. 26. fol. m. 153. ſeq.* In Hermaphroditis, inqviens, Clitoris pars eſt, qvæ increſcens virgam virilem effingit, ut ex eô patet, qvod in rimâ ejus glandis nulla manifeſtè conſpicua perforatio obſervetur, qvamvis teſtes ei foris à lateribus ſtare videantur. Talem Hermaphroditum memini, me qvandam in Galliâ, prope Andegavium vidiſſe, ætatis 28. annorum, qvi circum Os, inſtar viri, totus barbatus erat, ſed tamen muliebri veſtitu utebatur, ſuaqve genitalia pro vili pretiô conſpicienda exhibebat. Huic ſuperiore pudendi parte Clitoris excreverat ad medii digiti longitudinem & mentulæ virilis craſſitiem, cum glande, frenulô & præputiô, uti in viris eſſe ſolet, excepto, qvòd fiſſura glandis non eſſet pervia: Inferius meatus urinarius & vagina Uteri adſtabant, ut in mulieribus; in Singulis pudendi labiis unus teſtis continebatur. Similem Hermaphroditum Anglum, ætatis 22. annorum, Anno 1668. cum plurimis aliis Spectatoribus, vidimus Ultrajecti: de qvô referebat ejus Conductor, qvod perfecta fœmella natus eſſet, & inter qvintum ſextumqve annum ei genitalia immutari cœpiſſent, atqve decimô ætatis annô ei penis omninò conſpicuus factus fuiſſet. Penem ejus protuberantem vidimus circiter ad ſemi-digiti longi-

gitudinem, ſed in rimâ glandis non perforatum, (rima erat ejusdem figuræ, ut in pene virili,) formâ peni virili non abſimilem, cui Nympharum coalitus præputium efformabat, qvô glans ad dimidium tegebatur, ut in Viris. Hunc penem per cogitationes libidinoſas ad digiti longitudinem extendi, referebat ejus conductor. In Singulis pudendi labiis, tanqvàm in ſingulis ſaccis ſeu ſcrotis, concludebatur unus teſtis. Paulò infra Clitoridem meatus urinarius & Uteri Vagina (id eſt, utriusqve introitus) conſiſtebant. Narrabat etiam Conductor, ei menſtruas evacuationes ſingulis ſtatis menſtruis periodis fieri, ut aliis mulieribus, & in magnâ libidine ſemen etiam foràs profluere, ſed ipſum hermaphroditum neſcire, anne per penem, an verò per muliebria, ſeu vaginam uterinam efflueret. Mammæ non erant multùm tumidæ: pectus & femora nonnihil hirſuta virile qvid deſignare videbantur, ut & vox gravis, atqve etiam Capilli in Capite copioſiſſimi & criſpi, nec non barbæ conſpicua rudimenta circum Os in labiis erumpentia. Veſtitu muliebri tunc utebatur, qvem tamen, propter barbæ incrementum, ſeqventi annô eum rejeciſſe & virilem veſtitum aſſumpſiſſe vidi. Hucusqve Diemerbroc. *l. a.* ubi addit: ex qvibus omnibus ſatis patet, hujusmodi Hermaphroditos non eſſe verè utriusqve ſexûs participes, ſed eſſe revera fœminas, qvibus genitalia ſunt malè conformata, ſcilicet teſtes extra abdomen in labia deſcenderunt, & Clitoris in nimiam longitudinem increvit.

§. 17.

Aliud exemplum recenſet Gabriel Clauderus *M. N. C. Dec. II. An. 3. Obſ. 75. pag. 169. ſeq.* Civis qvidam, inqviens, in vicinô aliqvô oppidô honeſtè natus & honeſtè educatus, nec inhoneſte vivens, ſimili, id eſt, honeſtô propoſitô matrimonium ingreſſurus, eligit ſibi virginem, parentum hone- *Alia exempla.*

ſtorum filiam, famæ itidem non inhoneſtæ. Dum Conjugii debitum Sponſæ ſuæ perſolvere aggreditur, dapes haſce venereas neutiqvam experitur ita dulces, veluti qvidem easdem ſibi promiſerat; (primâ autem vice, dum vixerat, coitum tunc exercebat.) Rem enim ſuam in novellæ uxoris rem immiſſurus, invenit portam hancce nimis anguſtam & vix duos digitos transverſos amplam; Et qvod majus adhuc fortunæ adverſæ obtigit tragicum ſymptoma, mentula conatu violentiore intruſa ſenſit aliqvid interiùs contrà audentiùs ire audens, atqve ita huic introitum ſummè dubium reddens. Miſellus iſte cœci Cupidinis miles duellum hocce amatorium præter opinionem ingratum ſatis ægrè ferens, ex amicis clanculum ſciſcitatur aphrodiſiorum caſtrorum exercitia conſvetasqve circumſtantias; atqve ita de hiſce certior factus, de deſideratâ Caſtelli hujus mirabilis atqve miſerabilis expugnatione deſperat; propterea rem geſtam Magiſtratui Eccleſiaſtico denuncians, divortium petit, &, qvod petit, obtinet. Ocularis enim inſpectio, Magiſtratûs juſſu, à peritô Chirurgô inſtituta, docuit, hominis hujus pudendum muliebre duos ſaltem digitos transverſos eſſe amplum, atqve intra hoc ſuperiore parte membrum apparere virile, primô intuitu duas ad tres digiti articulationes longum, inter leves autem contactûs in æqvalem magnitudinem adhuc excreſcere, durius inſimul redditum; Contrectatione accuratiore itidem edocente, ſub carne adhuc latitare ejus portionem digitum longam; Penem iſtum glande eſſe præditum non perforatâ, ac ſine præputiô; Labiisqve pudendi muliebris diductis ſolitas non apparere nymphas; Collô item Uteri anteriore exiſtente qvaſi cartilaginosè durô. Cæterum ſangvineæ illa erat Complexionis ac ſatis vegetæ, corpus obtinebat forte, vocem virilem, Mammis carens, barbæ rudimentis & viſum & ta-

tactum eludentibus, & qvamvis hinc 26. ætatis ſuæ annum abſolverat, menſtruum tamen fluxum nunqvam fuit expertá. Modò dictis tamen non obſtantibus, illa ipſa ſeſe credebat fœminam, plurimis jam annis maſculorum inhians amori ac contubernio, imò è congreſſu mariti matrimoniali delectationes & deſiderans & ſentiens, modò monſtroſa conformatio & confuſa partium genitalium ſtructura haſce ipſi non invidiſſet. Alius Exempli Hermaphroditæ fœminæ mentionem facit Olaus Borrichius in Thom. Bartholin. *Epiſt. medicin. Cent. 3. Epiſt. 93. p. m. 403.* Viſus, inqviens, Hermaphroditus triennis, cui Marthæ Nomen, qvod fœminæ eſſet vicinior, namqve virilis nota ſupra pubem eminens mentiebatur potiùs mentulam, qvàm erat, qvippe ex Carunculis rubicundis maſſa informis conſtabat, per qvas Urina guttatim reddebatur. Et ipſe Thomas Bartholinus *l. a. Epiſt. 94. p. 406. ſeqq.* ad Olaum Borrichium de Hollandâ feminâ barbatâ, Urſulâ, annos natâ triginta duos, qvæ Hafniæ oberrans pro hermaphroditâ ſe jactabat, ſeqventia narrat: Ut barbam nigram tegat, velô utitur, unde & pro exploratore habita fuit in oppidis nonnullis, qvæ pertranſiit, qvaſi ſexum mentiretur. Penem ſat magnum monſtrat, cum glande & præputiô infra Os pubis pendulum, & ſub hôc oſſe rimam vulvæ anguſtam, vix pennæ anſerinæ recipiendæ capacem, per qvam lotium mittit. Menſtruô hactenus fluxu caruit, ſed malè tamen habet novilunii tempore & varicoſi ſunt pedes. Urethra autem in Pene perforata non eſt, nec in ſcrotô teſticuli propendent, virilitatem atteſtantes. Accuratè igitur ſine paropiis intuenti mihi apparet eſſe Clitoris ſolitò major & prolixior. Eô enim locô conſpicitur, quô in aliis Clitoris, in rîmâ magnâ, quæ ab extremô hujus deſcendit ad Vulvæ orificium ſupra montem Veneris, ad latus labiis pudendi muni-

tus. Sic Scorto Romæ famoſiſſimo à teneriori ætate inſignis Clitoris obtigit, auricularis digiti magnitudine, quæ illi, cùm concumbebat, impedimento eſſe ſolebat, præcipuè ſi coëundi deſideriô incenſa eſſet, uti ab iis ipſis, qui eô uſi fuerant, ſe accepiſſe ſcribit Paulus Zacchias, *Qvæſt. med. legal. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 9. §. 11. fol. m. 603.* Sequentem hiſtoriam de Hermaphroditâ, qvam Hagæ Comitum vidit & examinavit Henricus Sampſonius communicatam videmus *M. N. C. Dec. I. An. 3. Obſ. 168. p. m. 323. ſeq.* Pauperculæ ſcilicet cuidam Anno 1647. menſe Februarii in pagô Agri Hamptonienſis, Ringrood dicto natæ, cui nomen Hannah Wilde, ſextô ætatis annô inter ſaltandum cum pueris coætaneis, extuberantiæ duæ, pro Herniis bubonocelis habitæ, primum emicuere: qvibus in ordinem redigendis, Chirurgi diu operam luſerunt: Teſticuli enim erant, qvi jam prægrandes facti ſcrotis duobus cutaneis, parùm corrugatis, ſed vix prominulis, pilisqve obſitis viſebantur, ex qvibus diviſis & elongatis confingebantur Vulvæ labia; Aderat Sinus muliebris, in qvô Nymphæ & Caruncula una vel altera myrtiformium locô. Erat & membranula, à Perinæô ſurſum tendens, mediam rimæ partem tegens, unde Peni virili introitus eſſe non poterat. Clitoris non habebatur, ſed locô ejus Penis imperforatus, niſi forſitan is Clitoris dici debebat. Usqve ad decimum tertium ætatis annum pro fœmellâ habita eſt, cùm fortè pani ſubigendo ſtrenuam navaret operam, derepentè Priapus hic, ad id temporis latens, magnô cum impetu foris erupit, accedente non levi corporis metamorphoſi. Penis hic aliqvando erigebatur, tùm qvatuor pollices penè æqvabat; præputiô & frænulô, ut in viris fit, inſtruebatur; ſed ubi perforatio fieri debebat, aderat tenuis membranula foramen obducens, ut nihil inde excerni poſſet. Uteri Vagina, qvantum videre con-

contigit, in cœteris à communi ſeqvioris ſexûs lege non recedebat; in qvam non pauci digitos intruſerunt, qvare hymenem, ſi adfuiſſet unqvam, corruperunt; ſed nec hoc efficere potuerunt, ſine flexura articulorum propter membranam, mediam rimam obvelantem; ob qvam etiam non ſatis explorari poterat, ſive oculis, ſive digitis, qvomodo ſe haberet Uterus ipſe, aut cervix ejus. Hæc tamen adfuiſſe veriſimile. Cùm annorum eſſet ſedecim, menſtrua periodicô & modô debitô fluere cœperunt, & tunc temporis adhuc fluebant. Barba ſatis denſa eruperat, imò totum corpus erat piloſum; vox corporisqve habitus viros æmulabatur. Mammæ nullæ exſurgebant, papillæ perqvam exiguæ, pectus valde latum. Dicebat, ſe ad utrumqve ſexum comparatum eſſe; cùm fœminas concupiſceret, penis erigebatur, cùm Viros, flaccidus manebat. Oculos aliqvando conjiciens in Virum formæ venuſtioris, illum deperibat adeò, ut inſeqventi die, præ amoris œſtrô, in Paſſionem hyſtericam incideret, qvam comprobârunt elevatio abdominis, cantus, riſus, fletus, uti & juvantia; Convaluit enim ex Emplaſtro de Galbanô regioni umbilicali applicatô, & aliis remediis hyſtericis exhibitis. vid. etiam *Act. Philoſoph. Anglican.* 1662. *pag. m.* 510. *ſq.* Frid. Ruyſch. *Obſerv. anat.* 12. *pag. m.* 33. Dubitat eqvidem Henricus Sampſonius *l. a.* Utrum dicta Anna Wilde Vir vel fœmina ſit; teſticulos adeſſe mobiles, ſatis largos, extuberantes, ſcrotis contentos, ſuis oculis vidit; Priapus, qvi erigi & flacceſcere capax erat, adhuc clariùs videbatur; qvare vir ſit dicendns. Adſunt rima, Uteri Vagina, Nymphæ foramen intra pudendum pro urinæ exitu, qvare ad alterum Sexum relegetur, vel ad utrumqve, vel ad neutrum; Nobis tamen eandem Annam ideò Hermaphroditarum fœminarum numero adſcribere placuit, qvia Clitoris, neqve pro Uri-

næ, neqve ſeminis excretione fuit perforata. Minimè tamen huc referendæ ſunt Mulieres vel puellæ longiori tantùm Clitoride, absqve Virilis Organi ſignis, à Natura dotatæ.

§. 18.

Penis circa vaginæ latus.

Non ratione Clitoridis, ſed membri virilis, circa ſiniſtrum vaginæ uterinæ latus ſitum habentis, pro hermaphroditâ à Caroniô habetur mulier membrô ſimul virili inſtructa, qvæqve eâ in parte, ſtrictâ ligaturâ factâ, eô conſiliô, ut abſciſſa excideret, tumorem & inflammationem inſignem ſibimet accerſiverat, mariti comminationes verita, ſe viſitationem procuraturum. Penem qvidem dictum, ſed teſticulis orbum Caronius deprehendit, extra vergentibus, longitudinem qvatuor digitorum transverſorum excedentem, ab oſſe pubis originem ducentem, ſitum ad Vaginæ latus ſiniſtrum & medium vulvæ habentem; muſculis donatum erectioni inſervientibus, meatu qvoqve non ſecus ac vaginam orificio interno Uteri reſpondentem, adeò, ut in Concubitu Sperma emitteret, nec ſegnius, qvàm maritus, arrigeret; unde non levis moleſtia hinc accidebat. Qvantumvis autem ſedulus fuerit dictus Caronius, in examine novæ iſtius hermaphroditicæ ſpeciei, non eousqve tamen profecta eſt ejus curioſitas, ut inqviſierit, qvid vices colli Veſicæ in hac muliere tenuerit. Id tamen reminiſcebatur, canalem illius penis ſat largâ humiditate perfuſum fuiſſe, ut conjecturæ locus fuerit, illac Urinam emiſiſſe. v. Nicol. Blegny, *Zodiac. Medic. Gallic. Ann. 1. Auguſt. Obſerv. 8. pag. m. 129.* Hermaphroditis qvoqve Johannes Jovianus Pontanus, *de Reb. cæleſt. Lib. 10. cap. 5. pag. m. 291.* adſcribit puellam ruſticanam, qvæ villico nupſerat, huic enim, ubi puerum ex illo genuiſſet, virile membrum intra muliebrem naturam ſeſe extuliſſe, illiqve, qvæ

non

non multis poſt menſibus diem obiit, ex eo partu maris atqve fœminæ natura promiſcua infuiſſe dicitur.

§. 19.

Diximus etiam ſuprà, nonnullos Hermaphroditos utrumqve ſexum lateraliter poſitos habere, qvod exemplo confirmat Thomas Bartholinus, *Hiſtor. anatom. Cent. 2. Hiſtor. 57. p. m. 238.* Grandæva ſcilicet mulier Hafnienſis duobus viris robuſtis & habitu athleticô nupta, ſine prole vixit. Ipſa corpore procerô & animô virili nullam viva unqvam ambiguæ naturæ ſuſpicionem incurrit, Annoqve 1652. debitum fatis perſolvit. Dum pollinctores fœminæqve Cadaver ad ſepulturam lavant, deprehendunt utrumqve in Corpore ſexum naturamqve muliebrem in dextris, virilem in ſiniſtris. Benèqve mentulatam omnes attonitæ ſtupebant, qvæ nihil tale de bis Conjuge vel cogitaverant, vel inaudiverant; maritis enim robuſtis toties ſatiata ſemper ſatisfecit. Nullam tamen *l. c.* Scroti nec teſticulorum mentionem facit dictus Autor, ſimul verò ſe Venetiis in Saturnalibus Anno 1645. infantem Hermaphroditum, utroqve membrô genitali ornatum, ſed ſine brachiis mutilum, vidiſſe addit. Hermaphroditi utroqve ſexu donati, & qvidem genitalibus in Ingvine juxta ſe invicem poſitis, ut ſexus fœmineus dextram, maſculus ſiniſtram partem occupet, Iconem communicat Caſparus Bauhinus, *de Hermaphrodit. pag. m. 575.* Et *pag. 577.* Hermaphroditos Gemellos dorſo cohærentes in agro Rorbachio ad Heidelbergam Anno 1486. natos, ſimileqve genitalium ſignum, & ita qvidem, ut in alterô Penis dextram & Vulva ſiniſtram, in alterô verô Vulva dextram & Penis ſiniſtram partem occupet, depingit. Horum Gemellorum ex Lycoſtene meminit etiam Johannes Schenckius, *Obſerv. medic. Lib. 4. fol. m. 520.*

Sexus juxta ſexum.

§. 20.

§. 20.

Sexûs neuter ſive dubius.

Exempla eorum, qvi neutrum Sexum rectè conformatum habent, adeò, ut neqve agere, neqve pati poſſint, neqve etiam Sexûs differentia dignoſci qveat, ex Lycoſtene pariter adducit Johannes Schenckius *l. a. fol. 519.* Siniveſſæ, inqviens, natus infans ambiguô inter marem ac fœminam Sexu; item in Sabinis incertus infans natus, maſculus an fœmina eſſet: Alter ſexdecim annorum, jam item ambiguô ſexu inventus. Et *fol. ſeq.* idem Autor ex Jacobo Rueff exemplum adducit infantis, de qvô non ſatis conſtabat, cujusnam ſexûs eſſet. Prominebant qvidem teſticuli, membrum præterea nullum. Infra teſticulos ruptura erat, unde urina efflueret; ſed qvia propter virgæ prominentis defectum (nec enim tota aberat, ſed intrò converſa ad modò dictam rupturam deflectebat,) hanc natura Urinæ viam dediſſet, non pro fœmellâ, nec androgynô, ſed pro maſculô hunc haberi placuit. Huc pertinet etiam Obſervatio Realdi Columbi, *Anatom. ſeu de Re med. Lib. 15. pag. m. 494.* Fœmina erat Æthiopica, mulier earum, qvas Cingaras appellant Longobardi, hæc neqve agere, neqve pati commodè poterat; nam uterqve ſexus imperfectus illi contigerat ſuô magnô malô: Penis namqve minimi digiti longitudinem craſſitiemqve non excedebat: vulvæ autem foramen adeò anguſtum erat, ut minimi digiti apicem vix intromitteret. Optabat miſera, ut Columbus hunc illi penem ferrô evelleret, qvippe qvem ſibi impedimento eſſe diceret, dum cum Virô coire exoptabat; Optabat etiam, ut Vulvæ foramen illi amplificaret, ut viro ferendo idonea eſſet. Columbus verò illius cupiditati ſatisfacere auſus non eſt, qvoniam id absqve vitæ diſcrimine fieri non poſſe exiſtimavit. Secundum Paul. Zacch. *Qvæſt. med. legal. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 9. §. 9. fol. m. 602.* Digni præcæteris memoriâ ſunt ger-

germani duo fratres Sabinenſes, ex Sanctô Geminô oriundi, qvorum alter alterô annô major erat. Eorum unus, nempe Johannes, puer qvatuordecim annorum, aſpectu erat magis fœmineô, qvàm virili, vultu verecundô & frigidiuſcula corporis temperaturâ, Capillitiô ex flavô albicante, ſtaturâ mediocri, habituqve ſimili. Mammæ illi erant tenues, ſed turgidiuſculæ, qvàm in puerô ejus ætatis eſſe debent. Pili in Corpore nullibi. In pube virili pudendum apparebat exile ac breve, cum ſuô qvidem præputiô, ſed glandem non cooperiente: Glans impervia omninò erat: Magnitudo penis minimi digiti extremum articulum parumper excedebat, flaccidæ erat ſubſtantiæ, & nunqvam erigebatur, ut ille ferebat; & qvidem, ut rationi conſonum exiſtimat Zacchias, qvòd pervium non eſſet. Sub hôc pudendô exilis rima conſpiciebatur Perinæum in longum diſſecans, ut in fœminis, qvæ qvidem prope ipſum pudendum pervia erat; inibi enim parvum exſtabat foramen, qvod longum ſtylum admittebat, atqve inde urinam ejaculabatur, cujus perpetuam patiebatur incontinentiam, ita, ut ipſe ſæpe commingeret; Ejus rimæ orificium non majus erat, qvam ut ſcriptorii Calami tenuis tenuiorem partem admittere poſſet. Prope hoc orificium rimam ipſam membrana interſepiebat, qvæ videbatur facilè inciſioni ceſſura. Non tamen ex ejus inciſione orificium majus evaderet; ab hôc interſeptô rima Podicem verſus ſuperficialiter progrediebatur, ita, ut labellis diductis ſubjecta tantùm Cutis appareret. Teſtes in Ingvinibus exiles & molliuſculi veluti glandulæ eâ in parte adnaſcentes. Menſtruari cæpit annô decimô qvintô & fœmineâ veſte ob id indutus; unde dubitare contigit, an verè glandulæ illæ in Ingvinibus Teſtes eſſent, nec ne. Carolus alter frater, ætatis duodecim circiter annorum, aſpectu erat magis virili, ſtaturâ mediocri & ætate conveniente, pilos in Corpore nullos habebat: rima magna in naturali ſitu

erat conſpicua, primôqve intuitu Penis nullus conſpiciebatur, cùm intra rimam lateret, & non, niſi labellis diductis, ſeſe proderet; minor erat, qvàm ut extremum articulum auricularis digiti æqvare poſſet; glande donabatur, qvæ ſimiliter, ac in Johanne, à Præputiô detecta & imperforata viſebatur. Apparebat tamen in ipſius glandis veſtigiô veluti veſtigium qvoddam foraminis. Sub Pene exile qvoddam foramen apparebat, qvod vix craſſioris aciculæ caput admittere poterat; per hoc urinam reddebat. Teſtes tactu inſignes in rimæ labris imâ in parte continebantur & Gallorum teſtes magnitùdine æqvabant, compreſſi manum effugiebant. Idem Zacchias *l. a. Qvæſt. 8. §. 6. fol. 593.* fœtûs cujusdam, nullum inſignem ſexum habentis, meminit, qvem Johannes Faber diſſecuit. Hic enim ſexum nullum præ ſe ferebat, licet dehinc fœmella apparuerit in diſſectione Cadaveris & geminum uterum habere. De Hermaphroditô, primò pro puellâ, hinc pro maſculô habitô ſeqventem Obſervationem à Vitô Riedlinô, *Ephemerid. Academ. Natur. Curioſ. Cent. I. & II. Obſ. 99. pag. 205.* communicatam legimus: Sub finem Menſis Novembris Anni 1707. cuidam Præceptori Claſſico Ulmæ natus fuit Infans, qvem Obſtetrix pro puellâ agnovit, unde & in S. Baptiſmo nomen Catharinæ Felicitatis ei impoſitum fuit; utut adſtantes ſtatim muſſitârint, hunc infantem ſic ſe non habere, ac qvidem aliæ fœmellæ ſolent, qvà partes nempe genitales. Unde & fama emanavit, natum fuiſſe Hermaphroditum: qvod unum ex ſuſceptoribus permovit, ut Chirurgum qvendam veteranum eò miſerit, Infantem inſpiciendi & cujus ſit ſexûs? judicandi causâ; Qvi, ſeu jam ſolùm ſuperficiariò hunc inſpexerit, ſeu Parentes ſolari voluerit, judicavit, eum perfectum eſſe maſculum: cum qvò poſtmodum Medicus ordinarius, forſan iisdem de cauſis conſenſit. Utut ergo de S. Baptiſmi Veritate

&

& efficaciâ nemo dubitaverit, ſimiliter tamen omnes conſenſe-runt, aliud ei nomen eſſe imponendum; hincqve ſolenniter nunc Reinhardi Felicis obtinuit. Re verò ad Inclutum Magiſtratum delatâ, hic mandavit, ut Collegium medicum, exceptô unô, qvi jam judicium ſuum tulerat, ad Infantem ſe conferret & inqvireret, an reverà maſculus, an verò Hermaphroditus ſit? & ſi tale nomen mereatur, qvi Sexus in eô præpolleat? Ubi, cum huic mandato ſatisfactum fuiſſet, patuit, ex nudâ inſpectione hunc infantem pro maſculô haberi qvidem poſſe, dum Oculis penis juſtæ pro hac ætatulâ magnitudinis & ſtylo pervius ſe obtulit, ſimulqve non defuit pars, qvæ Scrotum repræſentavit; Dum verò manus admovimus, vix paululum remotô Pene ad latus hujus ſiniſtrum itidem foraminulum inveniebatur, in qvod cereum ad longitudinem articuli digiti haud ita difficulter immittebamus; Linea inſuper, qvæ alias Scrotum in duas dividit partes, ſub Suturæ nomine Anatomicis veniens, in Viris elatior qvodammodo, in hoc rimam, qvin Vulvam coalitam præſentabat. Nec tantum propendebat, qvantum aliàs Scrotum ſolet, qvin pro nunc teſticulis planè vacuum reperiebatur. Unanimiter itaqve ſtatuebamus, non tàm pro mare verô, qvàm hermaphroditô hunc fœtum eſſe habendum, in qvô nunc qvidem ſexus maſculinus præpolleat, non ſic tamen, qvin olim tempore pubertatis mutari res fœmininusqve præpollere poſſet, nunqvam tamen, qvamdiu ſit ſuperfuturus, utriusqve ſexûs qvædam indicia defutura. Docet hæc Obſervatio, hodienum generari fœtus, qvi hermaphroditi nominari mereantur, in qvibus tamen, qvod & in hac relatione additum, vix unqvam utriusqve Sexûs genitalia planè perfecta inveniuntur, qvod & alii notârunt; nemo verò, qvi has partes ſic conſtitutas, cum iis, qvæ Autores de Hermaphroditis tradi-

derunt, conferet, hunc eorum numero inſerere, vel minimum dubitabit. De Andriâ ſeu emaſculatâ fœminâ, ruſticâ gente in ſuperiori Bavariâ editâ, ſeqventem obſervationem Miſcellaneis Nat. Curioſ. *Dec. I. An. 2. Obſerv. 253. pag. 375.* inſeruit Johannes Scultetus: Andria egena decimum qvartum ætatis annum agens, Martha Lechna nomine, literis commendatiis oſtiatim victum qværitans, Anno 1671. ædes meas adiit, pro obtinendô viaticô. Lectis literis ſalvi commeatûs, copiam videndi, ut faceret hanc naturæ oberrationem petii; qvæ anteqvam inſpiciendam ſe præberet, unà cum fratre ſuo, Jacobô Lechnâ, faſſa eſt, ſe à primis ungviculis & dum ſacra initi fœderis cum eâ celebrarentur, Hermaphrodiſias ſuſpicione detentam à potiori membri genitalis efficaciori ſigno, evirati Caſpari impoſitione fuiſſe indigitatam; ſuccreſcentibus verò annis cùm & pudenda muliebris ſignaculi longiorem rimam evidentius oſtenderent, circa decimum ætatis annum, alterum, qvod in ipſo S. Baptismatis fonte inſimul Marthæ nomen acceperat, pro diluendo ſexûs dubiô reaſſumere parentes anxiè laborârunt. Bavara hinc Dialecto hæc Marthel vocata, Monachiumqve deducta eſt, atqve cenſuræ & inſpectioni prudentiſſimæ ſagacioris experientiæ Gratioſi Ordinis Medici ibidem commiſſa fuit; horum ſvaſu Marthæ nomen in hunc usqve diem retinuit, atqve virili exutô habitu, ob perpetuum Urinæ ſtillicidium, muliebrem, utpote laxiorem, veſtitum induit. Deinde dictus Scultetus partes genitales, additâ figurâ, deſcribit: Pendulos ſcilicet teſtes cum ſcrotô vidit, ſupra qvos brevior, ac natura in viris finxit, præputii ac penis effigies imminebat, ſiqvidem præputii involucrum medii glandis caput qvadantenus obvelabat, nec omninò obtegebat. Erat autem glans penis turbinata, ut in aliis viris, cujus baſis reliqvo membri virilis corpori, abbreviato nimium, circuli inſtar

ſtar ſive in modum coronæ adhærebat, molli admodum acutie prædita: nec deerat χαλινὸν, κύων, ſive κηνόδεσμον, in glandis inferiore parte, qvod qvidam ex nervorum extremitatibus conflatum, pro contractione præputii factum, frenum eſſe autumant. Hoc ſuberat diſcriminis, qvòd eviratæ hujus penis in ſummæ glandis mediô apice non fuerat pro more perforatus, ac in maritali ſexu, ſed in ſupernâ membri parte rimam obtinuerat ſatis longam & profundam, qvæ ſe infra præputii partem pubi ſubſtratam ad dimidii pollicis transverſi longitudinem extendebat. Diductâ rimâ alæ pudendorum muliebrium conſpiciebantur, qvin & bini meatûs; horum prior & ſuperior ſtyli mediocris magnitudinem admittebat, perpetuô Urinæ ſtillicidiô ſqvalens, inferior & longè minor ſatis difficulter & cum dolore non ita exqviſitè perveſtigari potuit. Dicta rima, qvæ mentulæ huic non in apicis mediô, ſed potiùs in ſupernâ parte ſita conſpiciebatur, diductô altiùs præputiô, pollicis extimô articulô longior erat; tenellæ lanuginis veſtigia in pube pubertatis imminentis indicia dabant; Penis dehinc malè conformati ex brevitate nimiâ membri (qvia præter glandis ſolius corpuſculum tenellum nil de colis extensâ parte reſiduum cernebatur, qvamvis aliàs pro membrorum proportione conformatum deprehendamus, & parvi ſtaturâ qvandoqve magnô eoqve pendulô membrô conſpiciantur) judicium, qvibus altè in mente hærebat, hi corporis proceritatem, macilentiam, vocem & vires viriles, promiſſiores comas, mammas ad latera minutas, & pudenda, non tamen, ut in Viris promiſſa adeò, cum appenſis teſticulis ſcrotô obductis intuebantur, rimam elongatam cum binis ductibus altiùs evolutis parùm habentes; qvi verò altiùs rem ad rationis trutinam examinabant, ad Tribades cum Cœliô Aureliô & ad neqvitiùs attrectantes ſubigatrices comici referendam cenſebant, &c. Hæc Scultetus.

§. 21.

§. 21.

Alia exempla. Rarioribus exemplis annumerandum, qvod de Hermaphroditô qvodam refert Fridericus Ruyſchius, *Obſerv. anatom. Obſerv. 12 pag. m. 32.* Obſtupuit, inqviens, mecum Gvilielmus de Penyn, Amſtelodamenſi Noſocomio præfectus Medicus, & aliqvot celebres, qvi aderant, Chirurgi, dum puellam ſeptennem viſitabamus, qvæ annô ætatis ſuæ ſextô fluxionem menſtruam paſſa erat diuturnam & vehementem; atqve ubi ea deſierat, Pleuritide correpta fuerat; ac diu colluctata cum febribus, eam ordinariè comitantibus, & hîc diu etiam ſeqvacibus, tandem in regione pubis vehementiſſimos ſenſit dolores; parsqve ea paulatim intumeſcens, annô ætatis ſeptimô non puerum, ſed Penem produxit, qvi perfectus & perforatus erat: ita, ut urinam commodè per eum redderet; Teſticuli jam etiam ſui prodebant initia, nam in ſiniſtrô latere tangentibus occurrebat globulus, qvi manui cedebat, omnium, qvi aderant, judiciô extra omnem controverſiam, teſticuli latitantis adhuc, ſed ſe foràs prorumpere conantis argumentum. Qvanqvam autem parte recenter adnatâ urinam redderet, non tamen eandem minùs commodè, qvâ anteà ſolita erat, viâ emittebat: De aliô Hermaphrodito Relatio & Judicium ſeqvens Auguſtini Henrici Faſchii & Davidis Valtheri extat, *Ephemerid. Natur. Curioſ. Cent. III. & IV. Obſervat. 135. pag. 305. ſeqq.* Perſona ſcilicet qvædam, poſt partum ab Obſtetrice pro puella habita, Annæ nomine atqve veſtitu muliebri annum ætatis vigeſimum primum attigerat, circa hoc autem tempus dicta Anna Sexûs falſitatem perſentiſcens, veſtes, mores atqve labores mutabat, unde à Sereniſſimô Principe, Chriſtianô Erneſtô, Marchio - Barutho - Brandenburgicô Medicis Dictis Hermaphroditi inſpectio demandabatur, qvorum verba, nonnullis de ejusdem ſtaturâ, tempe-

pe-

peramentô atqve vigore præmiſſis, ſic ſonant: Anlangend deſſen Leib, iſt ſolcher wohl geſtalt zu ſehen, exceptis genitalibus: Facies ſatis læta; lanugo piloſa in labiis tenella & mollis adhuc; vox ſonora, ſatis virilis, inter claram & raucam ambigens; Statura corporis mediocris & qvoad cætera ſana. Mammæ, ſo vor drey oder vier Jahren zu wachßen angefangen, itzo aber nicht grösſer wurden, rotundæ, mediocres, turgentes, invicem ſe ſororiantes, papillis exiguis ornatæ. Nulli in pectore pili; Notabilis autem & verè in duplo criſpulis luxurians cincinnulis in pube viſitur ad umbilicum excurrens piloſa progenies, (ſo vor ohngefehr ſechs oder ſieben Jahr hervor zu kommen er angemercket,) ſub qvâ ex ingvinali regione teſticuli duo (utriusqve unus) turgidi & ſat grandes prodiere, ovi gallinacei magnitudinem ferè æqvantes, qvorum uterqve peculiari Scrotô cutaceô, parum qvidem corrugatô, pilis tamen hinc inde ornatô, amictus protuberabat, ex qvô qvisqve iterum levi operâ in ingvina trudi permittebat. Vaſa Spermatica proceſſu Peritonæi ingvinali incluſa accuratè tangebantur, non alia, qvàm in viris naturaliter obſervantur. Medium inter hos ad pubis os occupavit penis prominens, craſſitie digiti minoris, exiguus tamen & curtus, pollicis priorem articulum referens, cujus præputium aliqvantiſper protenſum, glandem non perforatam, ferè obtegit omnem. Curta qvidem hujus eſt ſuppellectilis prominentia, qvam Clitoridem aut tentiginem diceremus, niſi vaſa ſpermatica & teſticuli, ut in maribus, ſe haberent. Tendit autem hujus penis ſubſtantia nervoſa ad digiti minoris craſſitiem, usqve ad Oſſa pubis radicis, ut integri longitudo ad digiti longitudinem accedere obſervata ſit. Hic pruritu venereô, qvalem ſæpe ſentire conſtanter affirmabat, tentatus, erigitur, virilitatem mentiens, longè major. Sub glande frenulum præſens

in

in duas dividebatur alas, ſeu Nymphas; ſub finem verò frenuli ſeptem hiatûs, duo ſatis patentes, ſtyliqve opicem excipientes, non autem tranſitum permittentes, & qvinqve exigui, ſimiliter exiguum oſtendentes hiatum, non ſine admiratione obſervavimus; ex qvibus albicantem illam materiam, qvalem interdum, præcipuè poſt libidinis œſtrum animadvertit, Spermaticam fortè penetraſſe conjecimus. Reclinatô ad latus teſticulô utrôqve labia in conſpectum venêre Vulvæ, initium à præputii lateribus ſumentis & deſinentis, ſub teſticulis in ſcrotorum coalitum, ut illa à teſticulis dictis abſcondita deprehenſa fuerint. Monticuli Veneris in hiſce labiis vix obſervabiles; nulli in his pili; alæ exiles & productionum myrtiformium exiguæ portiones. Foramen rotundum ſub corpore penis, non procul à radice hujus, conſpicibile, ex qvô meatus, brevis qvidem ducebat urinarius; unde erectô corpore ſtans ſatis promptè, maſculi ad inſtar protrudere urinam conatur. Os Uteri externum conſtrictum, nerveum, molles tamen ſatis hujus vicinæ partes; id tamen propter exqviſitum ſenſum digitô nec penetrare potuimus, nec voluimus. Stylum autem argenteum admiſit ad digiti fere longitudinem præſentis vaginæ Uteri certum judicium; ex qvô tamen nunqvam ſtillâſſe menſes ſeriò teſtatur, &c.

§. 22.

Forma inſolita. De Hermaphrodito formæ admodum inſolitæ ſeqventia communicat Medicus Tholoſanus, nomine Veay, *Act. Erud. An. 1688. Menſ. April. pag. 228. ſeq.* Allata eſt in Hoſpitale S. Jacobi ægrotans ancilla androgynos. Oriunda eſt Purdiaco, loco ſeptem Tholoſa milliaribus diſſito; pro fœmella olim baptizata fuit, impoſitô ei Margaritæ nomine. Patrem habuit virum pauperem Purdiacenſem, cui nomen Malauſe. Ipſa annum agit vigeſimum primum aut ſecundum, ſatis qvidem

dem exteriùs ſpeciem fœmineam exhibens, at reapſe notas maſculi valde potentis. Vultum habet muliebrem, nec ingratum, collum nitidum, mammasqve tales, ut vix pulchriores in puellâ deſideres, nates & femora obeſiora, ut in fœminis eſſe ſolent; partes naturales omninò muliebribus ſimiles, niſi qvòd fiſſura profunditatem modò attingat duorum digitorum transverſorum mediocrium, & medio hujus rimæ propendeat membrum virile mole ſat notabili, qvodqve erectum ad octo usqve pollices ſemet exterius exſerat. Membrum hoc bene formatum eſt, niſi qvòd præputiô careat, teſticulisqve apparentibus deſtituatur. Urina & ſemen inde prodeunt, perinde ut apud viros; qvodqve hic ſpeciale eſt, ſangvis menſtruus etiam per eundem virgæ canalem manat. Ægrè id ipſe crederem, niſi præſens vidiſſem & exactiſſimè examinâſſem eô tempore, qvô menſes ei fluebant, qvod qvidem ipſi contingit per ſingulos ferè anni menſes, dum raro bimeſtre ſpatium elabitur, qvin eosdem patiatur, at ferè ſemper gravibus cum doloribus, ac tenſione in imô ventris regione, qvæ inflammationis ſpeciem in hiſce partibus innuat. Oſtendi hoc pluribus è noſtris Medicis, & poſtqvam hac de re conſulimus dominos Vicarios Generales, fecimus, ut ipſa habitum virilem indueret, ſub nomine Arnoldi Malauſe, jamqve in eô eſt, ut opificium qvoddam addiſcere debeat. Non erat, cur hac in parte hæſitaremus, dum noſter Hermaphroditus viri qvidem munere egregiè, fœminæ verò neqvaqvam defungi poteſt.

§. 23.

Plura Hermaphroditorum exempla ex variis Autoribus collegit Johannes Schenckius, *Obſerv. med. Lib. 4. fol. m. 519. ſeq.* item Caſpar. Bauhinus, *de Hermaphrod. Lib. 1. cap. 35. & 36.* Exempla.

35. & 36. pag. m. 357. ſeq. & 365. ſeq. Thom. Bartholin. *Cent. III. Hiſt. 5. p. 15. & Hiſt. 12. p. 30.*

§ 24.

Hermaphroditi perfecti. Varia eqvidem Hermaphroditorum, tum marium, tum fœminarum, tum etiam illorum, in qvibus nullus certus & perfectus ſexus apparet, qvive prævaleat, dignoſci neqvit, exempla hactenus recenſuimus; reſtat tamen adhuc qvarta illorum ſpecies, qvi nimirum utroqve ſexu perfectè ſunt inſtructi, ita ut, ſicuti priores tres ſpecies vel unico tantum, vel nullô ſexu prævalent, atqve vel generare, vel concipere tantùm, vel neutrum poſſunt, hi econtra utroqve ſexu potentes ſint atqve tam agere, qvàm pati, ſeu fœminas implere, vel ſaltem easdem inire, & ab aliis viris impleri ſeu impraegnari, vel ad minimum iniri valeant; talesqve Hermaphroditi ſeu Androgyni veri, ſeu perfecti audire ſolent.

§. 25.

An dentur? An verò detur hæc ultima (Hermaphroditorum ſpecies, atqve in unô eodemqve ſubjectô utriusqve ſexûs Organa generationi inſervientia, ad naturalia & connubialia munia obeunda, omnibus partibus ritè efformata inveniantur; ita, ut talis perſona pro lubitu, nunc virum agere fœminamqve imprægnare, nunc mulieris vices gerere, virum ferre, atqve ab ipsô imprægnari, ſicqve jam pater, jam mater fieri qveat, pleriqve Autores, & qvidem ex eô fundamento negant, qvia ſecundum *Negatur.* Ariſtotelem, *de Generat. animal. Lib. 4. cap. 4. fol. m. 582.* qvibus gemina habere genitalia accidit, alterum maris, alterum fœminæ, iis ſemper alterum ratum, alterum irritum redditur. Sic putat Conſtantinus Varolius impoſſibile eſſe, utrumqve ſexum reverà in unô individuô reperiri; & ſi inveniantur mulieres, qvæ utrumqve ſexum habere putentur, eſſe

eſſe nympham in eam molem auctam, ut membrum virile referat, eſſe tamen imperforatam. Si verò Genitalia interna ſpectentur, eſſe muliebria, & nihil monſtroſum intus reperiri, id qvod ſæpe annotârit. Si vero inventi ſint, qvi muliebria etiam habere putati ſint, fuiſſe tantùm aliqvam in pudendo fiſſuram, qvæ tamen non penetraverit, nec membrum virile admiſerit. Id qvod exemplis ex Realdô Columbô & Hieronymô Fabriciô ab Aqvapendente probat. vid. Dan. Sennert. *Pract. medic. Lib. 3. Part. 9. Sect. 1. cap. 13. pag. m. 936. ſeq.* & Caſp. à Reies, *Elyſ. jucund. Qvæſt. Camp. Qv. 48. §. 15. ſeq. pag. 599. ſeq.* ubi ſeqventia addit: Cùm mas & fœmina ſint oppoſita, ſicuti mater & pater; oppoſita verò ſimul adeſſe non poſſint, nec ipſa, nec ea, ex qvibus ſunt; ergò cùm uterqve ſexus ex horum ſit numerô, ſimul adeſſe non poterunt: tandem ſi hoc daretur, ſeqveretur maximum inconveniens, qvod rectam naturæ diſpoſitionem & ordinem interturbaret; nimirum qvod Hermaphroditus amborum genitalium perfectus, ſine alterius acceſſu, intra ſe generare poſſet, qvia ibi maſculinum ſemen, ibi vaſorum & matricis conveniens locus, ibi ad fœtum producendum & alendum ſufficiens materia; qvare nil deficeret, qvò minùs absqve alterius coitu impleretur, qvod magnoperè repugnat. Addunt alii, naturam in plurimis diſtractam ad nullum ſufficere, non enim ſpiritus & facultas ambobus ſufficere qveunt; qvia adeò fortis non eſt natura, ut gemino genitali & illius inſtrumentis influere poſſit; & humorem caloremqve duplici ſemini ſuppeditare; unde aut in ambobus plerumqve deficit, aut alterum irritum manet. Item juxta Alexandrum Benedictum, uti allegat Marcellus Donatus, *de medic. hiſtor. mirabil. Lib. 6. cap. 2. pag. m. 604.* Utraqve natura non poteſt reperiri in eodem Corpore perfectè, & impoſſibile qvidem eſt, in unô

& eodem corpore copulari formam complexionalem propriam ſexui maſculino & fœminino: & impoſſibile eſt, reperiri in eodem Corpore duo excrementa ſimul perfecta, ſcilicet ſemen maris & fœminæ; neqve utraqve membra propria huic excremento, niſi imperfecta, in eodem ſubjectô reperiri qveunt, vel ſaltem alterum perfectum & alterum imperfectum. vid. etiam Chriſtoph. Neandr. *Hiſtor. Bacchanal. Membr. 3. Sect. 1. pag. m. 157.* Item Michael Bernhardus Valentini, *Novell. med. legal. Introduct. pag. m. 9.* ſcribit: Licet Hermaphroditorum exiſtentiam non negemus, certum tamen eſt, rarò vel nunqvam utriusqve ſexûs membra perfectè efformata illic conſpici, ſed plerumqve defectum aliqvem obſervari. Et Daniel. Hartnaccius, *Admirand. phyſic. p. m. 663.* de muliebri & virili ſexu nullum Hermaphroditum æqvaliter & ſufficienter participare ſtatuit. Qvibus etiam annectere liceat verba Nicolai Venette, qvi *Tract. dela Generat. del' Homme Part. 4. cap. 4. pag. 622. & 225.* ad qvæſtionem: Si un Hermaphrodite peut uſer de l'un ou de l'autre Sexe; & s'il peut engendrer? ita reſpondet: Cette qveſtion eſt aiſée à decider apres ce qve nous venons de dire: Car de s'imaginer, qv'un Hermaphrodite puiſſe uſer de l'un & de l'autre ſexe & qv'il puiſſe engendrer par les deux, c'eſt ce qve l'on ne pourroit perſvader, qv'a des Enfans. De deux differentes parties naturelles, qv'a un Hermaphrodite, il y en à toujours une, qvi eſt inutile, parce qv' elle eſt contre les loix de la Nature, & qve l'intelligence ne l'a faite, qve par force, ne trouvant pas aſſez de matiere, ou en trouvant trop pour former les parties, dont l'enfant auroit beſoin pour la generation. Car qvelle Confuſion ſeroit ce de trouver dans un ſeul corps des teſticules de l'homme & de femme, une matrice & un membre, viril: en un mot, tout l'attirail des parties genitales d'un

homme

homme & d'une femme. Le temperament de l'un & de l'autre, eſt trop different pour être uni enſemble, & pour eſtre changé, qvandil faudroit ſe ſervir de l'une ou de l'autre des ſes parties naturelles.

§. 26.

His tamen rationibus pro ſententiâ negativâ non obſtantibus, alii Autores tam rationibus, qvam exemplis affirmativam amplectuntur. Poſſe enim reperiri Hermaphroditum aliqvem, qvi hæc duo membra æqvaliter perfecta habeat, arbitratur Avicenna. vid. Zacut. Luſit. *de Medic. pr. hiſtor. Lib. 3. Qv. 16. Oper. Tom. 1. fol. m. 467.* Inqvit etiam Caſparus à Reies *l. a.* §. 17. *pag. 601.* Poſſibilem eſſe hanc ſexuum multiplicitatem & complicationem in unô eodemqve homine, omnibus ſuis partibus abſolutam, & in utroqve ſexu pollentem, & ad debitum vel maris, vel fœminæ uſum omninò perfectam, apertè cum multis aliis fatemur. Nil enim impoſſibilitatis in hôc prodigiô contra naturæ majeſtatem apparere videtur, cùm potiùs hujusmodi ludibriis & majoribus ipſa gaudeat, & majora in orbis theatrum non rarò proferat oſtenta & in hominum conſpectum obtrudat. Si enim ex diſſimilibus ſeminibus & ſpeciebus totô genere differentibus aliqvando unicum Corpus efformat, ut ex homine & brutô millies viſum eſt, qvid obſtat, qvò minùs hominis (viri) & mulieris ſemina ex ſe varium ſexum poſtulantia, poſſit aliqvando miſcere, perficere, & unumqvodqve debitô ſexu obſignare, cùm aliter ex repugnantiâ materiæ coacta facere non poſſit? videmus qvippe in fœtu humanô hanc aut illam partem â pedis aut manus ordinatâ configuratione diſſentire, & ſimilem membro alicujus bruti figuram referre: Si hoc in reliqvis partibus accidit, cur in verendis ſimilia prodigia non eveniant? Minus enim implicat humanorum ſexuum complicatio, *Affirmatur.*

 tio,

tio, qvàm brutorum partes cum rationalibus adjungere, ſive ex variis ſeminibus, ſive aliunde accidat; Ergò, ſi hoc ſæpius contingit, qvare illud impoſſibile erit? cùm præſertim ſciamus, non caſu aut rarenter, ſed naturaliter aliqvibus gentibus hanc monſtroſitatem evenire, ut in Africâ ſupra Noſamonas confinesqve illis Machlyas, Androgynos eſſe utriusqve naturæ, inter ſe vicibus coëuntes refert Plinius, *Nat. Hiſtor. Lib. 7. cap. 2. fol. m. 105.* Nec in Africa tantùm, ſed apud Indos Nereos omnes Androgynos eſſe & Hermaphroditos, ex Herodotô ſcribit Ludovicus Cœlius Rhodiginus, *Lection. antiqv. Lib. 7. cap. 29. fol. m. 268.* Et in Virginiâ qvoqve alterâ Indiæ parte plurimos naſci Indis exoſos, ex Nierembergio refert Reieſius, *l. a.* vid. etiam *pag. 602. ſeq.* ubi Androgynos utroqve ſexu potentes reperiri & de facto multoties inventos fuiſſe docet. Johanni qvoqve Pierio, *Hieroglyph. Lib. 18. cap. 18. pag. m. 222.* minimè commentitium videtur, utriusqve naturæ homines inveniri, qvi partem inter ſe utramqve pervagant, cujusmodi ſunt populi ſupra Naſamonas, confinesqve illis Maclyas, Calliphanis teſtimonio ſatis cogniti, ac in reliqvâ etiam Europâ deprehenſi, ne apud ſolos Lunenſes Hermaphroditum exiſtimet Annalium Commentator Feneſtella.

§. 27.

Diſtinctio. Alii Autores diſtingvunt inter poſſibilitatem perfectionis in utroqve ſexu ad agendum & patiendum & celebrandum Coitum, qvam concedunt, & inter poſſibilitatem ad generandum ratione utriusqve ſexûs, qvam negant. Inqvit enim Paulus Zacchias, *Qvæſt. med. leg. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 8. §. 29. ſeq. fol. m. 599.* Pro veritate dubitationis dicendum videtur primò, non eſſe omninò impoſſibile, dari Hermaphroditum tantæ perfectionis in utroqve ſexu, ut agere & pati

pati poſſit; nihil enim videtur obſtare, qvò minùs genitalia ita affabrè facta ſint, ut ad hunc uſum ſufficiant: unde non videtur, hiſtoriis plerisqve id atteſtantibus, fidem denegandam eſſe: licet minus ad hanc rem probandam faciant, qvæ de nonnullis mulieribus vetuli, qvas Tribades, ſubagîtatrices, fictrices, ſeu frictrices vel fricatrices vocantur, qvia hujusmodi fœminæ non ſunt hermaphroditæ, &c. Secundò dicendum, impoſſibile eſſe dari Hermaphroditum, qvi utroqve ſexu adeò perfectus exiſtat, ut per utrumqve generare poſſit, in ſe nempe & in aliô: & ratio eſt, qvia unum idemqve ſemen non poteſt habere duos contrarios motus ad extra nimirum & intra. Sed qvid ſi dicatur contra hoc, duplicem ſexum habentem habere etiam utrumqve ſemen, & unumqvòdqve per ſe à ſuis vaſis concoctum, conſervatum, delatum & ejaculatum? Hoc Alexander Benedictus negat fieri poſſe, rationem in contrarium nullam, neqve ipſe adducit, neqve ego habeo. Impoſſibile enim eſt, inqvit ille, reperiri in eodem corpore duo excrementa ſimul perfecta, nempe ſemen maſculinum & fœmininum. At hoc in idem recidit, nam cur, inqvam, hoc eſt impoſſibile, cùm tam mas, qvàm fœmina utrumqve ſemen in ſe contineat, ex ſententia Hippocratis? Et qvidſi ad allatam rationem, qvod impoſſibile ſit, idem ſemen habere duos motûs contrarios, dicamus, hoc verum eſſe in uno eodemqve tempore, ad habere eos motûs vicisſim & ſucceſſivè, neqvaqvam eſſe imposſibile? Sed eſto pro nunc imposſibile, qvod posſit unus idemqve homo, ſeu aliud qvodlibet animal in ſe ipsô & in aliô generare, qværamusqve ejus rei magis ſufficientem rationem. Certè imposſibile videtur, unum idemqve individuum ſortiri poſſe duplicem naturam inter ſe disſidentem, reſpectu totius: nam hæc proprietas generandi vel in ſe, vel in alio, reſpicit univerſam Individui Naturam, & tempera-

Alia diſtinctio.

ramentum: nam generare in alio ex vivido totius calore fit, generare autem in ſe, ex calore remiſſô, qvæ non videntur ſimul ſtare poſſe. Plures porrò rationes ex ipsa Anatomiâ partiumqve ſitu & collocatione deſumptas, ad ejus rei impoſſibilitatem commonſtrandam ab aliis Autoribus adduci, ibidem addit Zacchias.

§. 28.

Exempla. Attamen tam ab antiqvis, qvàm â noſtri ævi Autoribus varia annotata reperimus exempla atqve hiſtorias hermaphroditorum perfectorum, ſeu taliter conformatorum, ut tam agere, qvàm pati, item generare & concipere potuiſſe dicantur. Novit enim Montuus Hermaphroditum, qvi ſeqvioris ſexûs ſeu muliebris putabatur, viroqve nupſerat; qvi filios aliqvot & filias peperit; nihilominus ancillulas comprimere & in his generare ſolebat. v. Johann. Wolfii *Lection. memorab. Tom. II. Centenar. 16. fol. m. 511.* & Joh. Schenck. *Obſervat. medic. Lib. 4. fol. m. 521.* ubi aliud exemplum ex Weinrichiô addit: Annô ſcilicet 1461. in Scotiæ urbe qvadam Androgynam ancillam herilem filiam in eodem lectô cubantem feciſſe gravidam: accuſatam facti apud Judices, & vivam ſub terram defoſſam periiſſe. Anno 1601. die 26. Maji, Piadenæ in Italia, ſub vexillo Burchardi Leinmans, Miles qvidam, Daniel Burckhammer nomine, Germanus, in Bücken ad anteriorem lacum natus, cùm veſperi ad ſomnum ſe compoſuiſſet uxori, qvam ante annos ſeptem legitimô matrimonio ſibi junxerat, conqveſtus eſt de Ventris dolore vehementi, & qvòd in eô motum aliqvem perſentiret: qvare de lectô ſurrexit & intra horæ ſpacium puellulam peperit. Cujus rei Magiſtratum uxor ſubitò admonuit: cujus mandatô illicò examen inſtitutum & ſeriò de omnibus inqviſitum. Interrogatus Miles reſpondit, ſe utrumqve ſexum habere, & ſupra

ſepten-

ſeptennium in Ungariâ & Belgiô militâſſe, qvod teſtimoniis fide dignis comprobavit. Inſuper narravit, ſe poſtqvam lucem hanc aſpexiſſet, ſacrô fonte pro puerô Lotum & Danielem nominatum; annis aliqvot poſt ſartoris artificium didiciſſe: adultiorem redditum in militiam profectum, in qvâ ad hodiernum usqve diem vixerit. Verùm dum in Belgio militaret, Hiſpano ſemel tantùm accubuiſſe & rem habuiſſe, qvi imprægnârit: factum hactenus clam habuiſſe imò & uxorem celâſſe: cui licet ſeptem annis convixerit, nunqvam tamen cum eâ congredi potuiſſe. Qvæ cùm Capitaneus cognoviſſet, ea Magiſtratui Eccleſiaſtico expoſuit, qvi re etiam per Notarios & teſtes comprobatâ, infantem baptizari juſſere. Qvem Reutnerus à Weingarten, Vexillifer, locô Capitanei, tanqvam propater, unà cum aliqvot Matronis nobilibus è ſacrô fonte, Eliſabetham nominatam, ſuſcepêre; adhibitis Ceremoniis in militia conſvetis, tympanis, fiſtulis, tribusqve tubis, pluribus nobilibus tam viris, qvàm mulieribus & qvingentis militibus infantem ad baptiſmum comitantibus. Infans autem, licet cum parente rectè valeret & formæ eſſet elegantis, attamen dextram ſolùm mammillam ſugere poterat, non verò ſiniſtram, qvâ parte genitalia virilia erant, &c. vid. etiam Caſp. Bauhin. *de Hermaphrod. Lib. 1. cap. 33. pag. m. 343.* Job. Ludolfi allgemeine Schaubühne der Welt, *Tom. 1. Lib. 1. cap. 15. fol. m. 52. ſeq.* Valentiæ 1640. Hermaphroditus, qvi habitu fœmineo inter famulas Don Petri de Valda educatus fuit, unam ex eis ſtupravit; poſteaqve habitu virili electo Anno 1643. puellam peperit, uti ex Laurentio Matthiæ & Sanz refert Jacobus Mollerus, *de Hermaphrodit. cap. 6. p. m. 179.* de qvo exemplô infra plura. Sic Hermaphroditus Anna Wilde, cujus ſupra *ex Act. Anglican. pag. 511. ſeq.* mentionem fecimus, aſſerebat, ſe ad utrumqve ſexum comparatum

tum eſſe, ſed fœminis miſceri præoptare. Ancilla utriusqve ſexûs, licet de ambiguâ naturâ varii rumores ſpargerentur, nupſit tamen Viro plebejo, & tandem gravida amiſit in peſtilentiâ illâ magnâ 1654. maritum. Poſt computum decem & tres hebdomades effluxerant, anteqvam verum pariendi tempus affulgeret. Tandem puerum grandiuſculum enixa eſt, ſed in partu extinctum, &c. v. Thom. Bartholin. *Cent. 3. Hiſtor. 12. pag. m. 30. ſeq.* In Ungariâ Miles qvidam, qvi ſe ante in Caſtris Martis & Veneris Virum oſtenderat, in Caſtris Ungaricis evaſit fœmina, & factus eſt puerpera, invitatô in ſuſceptorem nati infantis Comite Mansfeldio, Generali, tum Duce exercitus Germanici, qvod publicis hiſtoriarum relationibus editum & à multis confirmatum eſt. vid. Barthol. Keckermann. *Syſtem. Phyſic. Lib. 5. cap. 3. p. m. 594.* De hoc milite ita ſcribit Hieronymus Fabricius ab Aqvapendente *de Chirurg. Operat. fol. m. 277.* Fama eſt in Bellô Ungaricô proximè præteritô, militem peperiſſe, qvi ad intuitum mas, ſed clam fœmina qvoqve erat perfecta, &c. Circa annum 1478. Ludovicô undecimô, Galliarum Rege, regnante, Monachus qvidam Uterô geſtavit, cujus hiſtoriam Robertus Gagvinus, Ordinis S. Trinitatis, his verbis expreſſit: Per eos dies apud Avernos in Cœnobio Iſſorienſi, Monachus qvidam, cum Hermaphrodita eſſet, gravidus eſt effectus aſſervatusqve ſummâ diligentiâ, donec parturivit. v. C. Bauhin. *l. a. p. 345.* ubi etiam ſeqventia recenſet: Meminit Goclenius ſenior Monachi cujusdam his verbis: Mas mulier, & mas fœmina eſt ἀνδρόγυνος, in qvo miſtio ſexûs: de qvo feci hunc verſum παντόγραμμα in L. Monachum qvendam Hermaphroditum:

Mas Mulier, Monachus, Mundi mirabile monſtrum.

Mu-

Mulier item qvædam nobilis, formâ decens, conditione libera, cuidam diviti matrimoniô copulata & puerpera qvandam aliam mulierem ſimilibus dotibus inſignitam imprægnavit, modô novô ac mirabili patriſſando. Et ex eâ duos filios cùm progenerâſſet, & tertiô infantulô eandem gravidam reddidiſſet, ipſa mater talis peccati novam deteſtans deformitatem, reatum utriusqve palàm proteſtata, aliam compulit ad plenam rei geſtæ eminus confeſſionem. Qvæ culpam propriam turpiter palliando & ſe impudenter accuſando, ſuam accuſavit genitricem, affirmans, ipſam eodem vitiô laboraſſe. vid. Joh. Wolff. Lection. *memorabil. Tom. 1. Centenar. 14. fol. m. 600.* In exercitu Romanô, qvem T. Curtillius Mancius (vel juxta Bauhinum *l. a.* T. Cunilius Mancias,) duxit, Servus militis peperit, v. Caſp. à Reies, *Qv. 48. §. 19. p. m. 601.* Notabilis etiam de tali Hermaphroditô exempli ex Novellis Germanicis de anno 1686. ſub dato Graffenhage, meminit Jacobus Mollerus, *de Hermaphrodit. cap. 2. pag. m. 151.* qvod in Germanicô Idiomate ſic ſe habuit: Zu Leyden hat ſich verwichene Woche ein ſeltzamer und wunderlicher Caſus zugetragen: Nehmlich eine Frau, die vor dieſem einen Mann, und zwey oder drey Kinder darbey gehabt, und ſelbſt mit ihren Brůſten auch geſäuget hat, nach der Hand ihr Mann nach Oſt-Jndien gefahren, iſt dieſe Frau ins Wäiſen-Hauß zu Leyden, als eine Zucht-Meiſterin über die Wäiſen-Mägdgens, beſtellet, ſo hat ſich zugetragen, daß von denen gröſten und älteſten Wäiſen-Mädgens, von 16. 17. biß 18. Jahren alt, einige Zeithero wohl drey, vier oder mehr ſeyn ſchwanger worden. Die Mägdgens, nach gehaltener Examination, haben alle einmůthig bekannt, daß dieſe Zucht-Meiſterin der Vater davon ſey. Die Frau, welche man examiniret und viſitiret, hat man befunden, daß ſie ein Hermaphrodit, oder

 halb-

halb Mann und halb Frau iſt; Welche auch bekannt, daß ſie ſolches gethan, iſt darauff ins Spinn-Haus zu Leyden geſetzt, und wird eheſter Tages ihr der Proceſs gemacht werden. Seqventem Obſervationem de Hermaphroditô, liberos pariente, inſuperqve ancillam impraegnante, recenſet Stephanus Blancardus, *Collectan. med. phyſ. Cent. 3. Obſerv. 80. p. m. 461.* ſeqventibus verbis: Mir iſt von O. B. und einem andern Frauen-Zimmer A. M. erzehlet worden, daß zu Löwarden ein Zwitter oder Hermaphrodit ſey, welche bey denen Reformirten öffentlich mit einem Manne getrauet worden, und auch von demſelben etliche Kinder gehabt hätte; Doch wäre ſie nicht mit dieſem zufrieden geweſen, ſondern hätte ſich zu ihrer Magd geleget, und dieſelbe, wie ein Mann ſeine Frau, bedienet. Als die Magd darauff ſchwanger worden, hat ſie vor dem Richter öffentlich bekennet: Daß ſie niemand, als ihre Frau, geſchwängert. Deniqve memorabilem de duobus Hermaphroditis in utroqve ſexu potentibus, qvi inter ſe invicem matrimonium contraxerunt, hiſtoriam refert Laurentius Mattheu & Sanz in Tractatu de Re criminali *Controverſ. 48.* his verbis: Publicè ferebatur per hanc regiam Urbem Anno 1663. qvod in unô ex Oppidis Regni duo Hermaphroditi nati fuere, qvorum unus educatus fuit ſub habitu & Specie Viri, alter verò ſub habitu & Specie fœminæ. Ii ſive ſcientes, ſive ignorantes alterius conditionem, matrimonium in facie Eccleſiæ contraxerunt, minimè detectâ illâ qvalitate Parocho aut Prælato Diœceſano. Ex promiſcuô uſu veneris ambo eodem tempore in Uterô geſtantes inventi fuerunt. Qvi ſub ſpecie & habitu viri contraxerat, prudenter, ut ſcandalum atqve erubeſcentiam vitaret, ad hanc urbem ſe contulit, alibi ſumptô habitu fœmineô, puerpera factus fuit. v. Jac. Moller. *de Hermaphrod. cap. 2. p. m. 154.*

§. 29.

Non autem inter homines tantùm, ſed qvandoqve etiam inter bruta & piſces Hermaphroditos ab Autoribus annotatos legimus. v. g. Eqvas hermaphroditas Neronis tempore viſas narrat Plinius, *Hiſtor. Nat. Lib. XI. cap. 49. fol. m. 211.* qvas in Trevericô Galliæ agrô repertas dictus Imperator Carpento ſuo ſubjunctas oſtentabat. Eqvum Androgynum Antverpiæ ſe vidiſſe teſtatur Hieronymus Cardanus, *de Rer. variet. Lib. 1. cap.* 33. *p. m.* 343. ubi ſeqventia addit: Hic eqvus unum tantùm habebat teſtem locô propriô, cum mammis tumidis, ut eqvæ habent: Inde Vulvam propriô locô, & ex vulvâ penis emittebatur. Hinniebat ad eqvas, & formâ maſculinâ erat, promptus & erectus capite, craſſiore autem corpore, colore griſeô; Caput magnum, penis non major palmô, cùm illum exereret. Emptus aureis triginta ſex. Certum erat, cùm aversô eſſet pene, coire illum non poſſe. Imò in Urbe Senâ prope portam Romanam, magnô hominum numerô ſpectante, eqvum, qvi hermaphroditus erat, peperiſſe, ex Secundo Lancelotto de Perugia refert Caſp. à Reies, *Qvæſt. 48. §. 21. pag. m. 602.*

Hermaphroditi in brutis.

Eqvus,

§. 30.

In Uterô Cervi cornigeri, qvem Illuſtriſſimus Princeps Henricus Comes Palatinus prope Oelwangh ceperat, dum eviſceraretur, repertum fuiſſe hinnulum, membranulis circumſeptum, refert Johannes Langius, *Lib. 1. Epiſt. 70. pag. 376.* Ex qvô, Cervum hunc Androgynum fuiſſe, concludit Caſpar à Reies, *l. a. §. 5. pag. 592.* Addit eqvidem Langius *l. a.* Cervos qvosdam naturam Sexûs variare, uti Cornua, virilia Cervorum arma atteſtentur, qvæ Cervas geſtare obſervatum ſit, qvalis olim captæ cornua Marchio qvidam Badenſis Regi Gal-

Cervus,

lorum dono miſerat; qvæ Ambaſi in regiô hortô prope januam interiorem parieti affixa, ſubſcriptis in tabellâ teſtibus, qvi venationi interfuerant, cernuntur. Ad qvam tamen ſententiam de ſexûs Cervorum mutatione reſponderi poteſt, fortaſſe tales cervas cornutas uterumqve gerentes qvoqve androgynas fuiſſe.

§. 31.

Caper. Caprum utriusqve ſexûs Brunſvigi in ædibus ſuis ſe habuiſſe ſcribit Johannes Dauth, *de Teſtament. fol.* 353. De hircô androgynô ſeqventem Obſervationem annotavit Roſinus Lentilius: In Vico Tapfheim, qvem Illuſtriſſimus Comes de Hamilton poſſidet, vivit hircus, an capra, an ἀνδρόγυνος, incertum qvid dixeris. Mulgetur enim qvotidie non tantùm, verum & hirci munia apud Capras perqvam ſtrenuè ineundô illas exſeqvitur: Qvum verò non pepererit unqvam, nec omninò ſit certum, an ejus virtute, an aliûs capræ ſint imprægnatæ, *v. M. N. C. Dec. II. An. 8. Obſerv. 230. pag. 555.* Anatomen hædi hermaphroditi cum figuris communicat Philippus Jacobus Hartmannus, *M. N. C. Dec. III. An. 9. & 10. Obſ.* 103. *pag.* 191. *ſeq.* Et Reinholdus Wagnerus Hædum hermaphroditum ex Islandiâ Curioſitatis causâ Hafniam transmiſſum cultro anatomico ſubjecit, qvidqve in eodem ratione utriusqve ſexûs obſervaverit, *Ephemerid. Acad. Nat. Cur. An.* 1. *&* 2. *Obſerv.* 113. *pag.* 235. *ſeqq.* additis figuris deſcripſit. In Ægyptô capras reperiri duplici genitali, ideoqve capras hircinas appellatas, qvod ſimul genitale habent, & maris, & fœminæ, refert Ariſtoteles, *de Generat. Animal. Lib.* 4. *cap.* 4. *fol. m.* 580.

§. 32.

Aſinus. De Aſinô hermaphroditô ſeqventia habet Paulus Zacchias, *Qvæſt.*

Qvæſt. medic. legal. Lib. 7. Tit. 1. *Qvæſt.* 9. §. 15. *fol.* 603. Aſinus hic, qvem Romæ vidi Anno 1621. utroqve ſexu erat inſignitus. Membrô dotabatur ſatis craſsô, ut aſinina natura fert, ſed obtortô, qvale hypoſpadiæi habent: ſed & vulvam ſortitus erat, qvantum ab extra promittebat, optimè efformatam, ejus tamen orificium minimum digitum admittebat. Situs utriusqve genitalis, qvi aliis eſt familiaris; ſub podice enim rima magna extabat, qvæ à ſuperiori parte verſus caudam per medios usqve teſtes ad membri dimidium protendebatur, ſed conſvetum ſpatium præter greſſum ſuperficialiter tantùm incedebat, ita, ut membri dimidium qvaſi fiſſum in poſticâ parte ab eadem rimâ appareret, & unicam rimam cum rimâ magnâ hæc fiſſura effingeret. Urinam non modò per Penem, ſed etiam per vulvam emittebat, arrigebat & aſinas calcabat, ſed inire eas non poterat, ob prædictam membri tortuoſitatem. Hunc aſinum circumferebat Imolenſis qvidam Circulator, &c.

§. 33.

Mulam qvoqve utroqve genitali præditam ac verè hermaphroditam mulum peperiſſe, Xerxe exercitum in Græciam parante, ex Textoris Officinâ refert Caſpar. à Reies *l. a.* §. 5. *pag.* 592. Pro Oſtentô habetur, ſi mula parit, qvod hoc anno, cùm hæc ſcriberemus, Julio Pontifice ſecundô, in bellô contra Ferrarienſes & Gallorum Regem Ludovicum, mulam peperiſſe Ferrariæ dicunt, ſcribit Alexander Benedictus, *de Re Medic. Lib.* 25. *cap.* 10. *fol. m.* 467. Plura etiam de Mulâ & Mulô vid. Caſp. Bauhin. *de Hermaphrod. Lib.* 2. *cap.* 17. *pag. m.* 566. item Joh. Georg. Schenck. *de Monſtr. pag. m.* 130. *Mula.*

§. 34.

§. 34.

Aries. De Arietis annicularis hermaphroditi Anatome ſeqventem Obſervationem *Miſcellaneis Nat. Cur. Dec. I. An. 3. Obſ. 167. p. 298. ſeq.* inſeruit Johannes Jacobus Wepfferus: Cornutus erat, ac cætera ſe maſculum oſtentabat, at in hypogaſtriô prorſus famellam mentiebatur: nam Veretrum non ad umbilicum protendebatur, nec tactu ab Oſſe pubis ad Umbilicum inveniebatur: teſticuli non includebantur Scroto, nec propendebant: uberibusqve amplis cum papillis inſignibus præditus erat. Sub imô Uberum tangebantur utrinqve duo corpuſcula globoſa ſub Cute mobilia, ac pubis oſſi medio incumbebat corpus inæqvale, durum, ſub cute occultatum. Sub oſſe pubis apparuit rima, eô locô, ubi aliàs ſinus pudoris conſpicitur, ex qvâ, ſupernè corpore inæqvali preſſô, prodiit Caro in Conum formata, teres, albicans, imperforata, craſſitie & longitudine ferè articuli digiti parvi dimidii, qvæ membranâ nerveâ ceu præputio tegebatur, eiqve ad latera infernè corpuſcula alba rotunda, lororum inſtar gracilium, appenſa erant, & ſubtus frænulum conſpiciebatur: ſimilis erat Clitoridi, at paulò craſſior & longior. Sub hac carne, Clitoridem qvaſi referente, aliud foramen apparuit, in ambitu rubicundum, parvum digitum admittens, qvod â ſuperiori, in qvô Clitoris putatitia abſcondebatur, membranâ rubicundâ, ceu ſepimentô, diſtingvebatur. Remotâ pelle in Hypogaſtriô protinus teſticuli muſculi prodierunt, & Corpus inæqvale durum, in Orbem convolutum à ſuperfluis ipſumqve coërcentibus membranis & fibris liberatum, apparuit eſſe penem in has anguſtias redactum, mirèqve contortum & in orbem contractum, non ſecus ac ungves videntur ſe in globum qvaſi volvere, ut ſe immunes contra ictus præſtent. Penis in hunc acervum coarctatus fuit à vinculô qvodam membraneô

neô robuſtô nerveô & brevi, ab Oſſe pubis enatô; ipſe conſvetis locis duobus principiis admodum nerveis ex eodem Oſſe oriebatur: longus erat octo digitos, craſſitie parvi digiti; compoſitus ex membranâ valde nerveâ, & duobus corporibus fungoſis & nervoſis, & glande duos digitos longâ, ex qvâ ad latera pendebant corpuſcula alba teretia, & præputiô nerveô, præter velamen cutaneum, eoqve laxô tegebatur. Nullibi ipſa Urethra attendebatur, unde prorſus imperforatus ad extremum perſtitit: nam propter vinculum validum & nimis breve ſe ad umbilicum exporrigere neqviit, nec propterea Urethra imæ ejus parti ſe applicare valuit. His foris perluſtratis, abdomen aperui: intus ne veſtigium Uteri nec qvicqvam fœminini apparuit. Vaſa præparantia ritè verſus teſticulos deſcendebant, qvi erant maſculi, magnitudine & figurâ illis prorſus ſimiles, qvi in aliis arietibus hujus ætatis obſervantur, &c. Item Johannes Henricus Starckius Arietem hermaphroditum octo annos natum Cultro anatomico ſubjecit, atqve omnia in eodem obſervata communicavit *M. N. C. Dec. III. An. 5. &. 6. Obſerv. 297. p. 669.*

§. 35.

De Anatome Vitulæ hermaphroditæ cum explicatis figuris, à Philippo Jacobo Hartmanno communicata, vid. *M. N. C. Dec. II. An. 7. Obſerv. 27. p. 62. ſeq.* *Vitula.*

§. 36.

Sic inter Oves Adami à Lenzen, Nobilis Pomerani, hermaphroditum deprehendiſſe ſcribit Daniel Hartnaccius, *Admirand. phyſic. Lib. 9. cap. 3. pag. m. 663.* Et Agni hermaphroditi ex Julio Obſeqvente *de Prodig.* meminit Paulus Zacchias *l. a. fol. 603.* Aliud exemplum Agni Hermaphroditi ex communicatione Johannis Melchioris Verdries extat *M. N. C. Dec. III. An. 9. &. 10. Obſerv. 252. p. 435.* *Ovis.* *Agnus.*

§. 37.

Sus. Sues apud Braſileenſes reperiri hermaphroditos & Sexum mutantes, ex Patrum Jeſuitarum relatione refert Aldrovandus, & ex hoc Caſpar à Reies *l. a.* qvod etiam confirmat Simon Majolus *Dier. Canicular. Colloqv. 7. fol. m. 119.* Maſculum, inqviens, & fœminam unum vidiſſe viventem in Braſilia novi Orbis memorat Joſeph Jeſuita, id deſcribens Annô Domini 1560.

§. 38.

Canis. Canis etiam hermaphroditi eqvidem ex Cardanô, *de Rer. Variet. Lib. 7. cap. 33.* meminit tam idem Reieſius *l. all.* qvàm Chriſtianus Franciſcus Paullini, *Cynograph. curioſ. pag. m. 52.* dum ille eqvum & canem hermaphroditos, hic autem, inversô ordine, Canem & eqvam hermaphroditos Antverpiæ ipſum Cardanum vidiſſe ſcribunt. Cùm autem ipſius Cardani verba *l. c. pag. m. 343.* ſic ſonent: Eqvum vidi Androgynum Antverpiæ, & Canem, qvi intus teſticulos habebat: ad venerem enim promptus erat, &c. Deinde cum allegatus Cardanus Eqvi formam Hermaphroditicam, non item Canis, prolixiùs deſcribat inſuperqve in Marginalibus tantummodo Eqvi hermaphroditi mentionem faciat; meâ qvidem ſententiâ ex Cardani locô allegatô Canis eqvidem teſticulos intus latitantes habentis, non autem ſimul hermaphroditici mentio elicienda erit.

§. 39.

Hyæna. Utrum Hyæna ſexum utrumqve habeat vel eum ſolùm mutet, prolixe tractat Carolus Bauhinus, *de Hermaphrod. Lib. 2. cap. 3. pag. 416.* vid. etiam Petr. Caſtell. *de Hyæn. odorifer. cap. 3. p. m. 17. ſeqq.* Hiſtor. Fœtus Muſſipont. in Joh. Bened. Sinjbald. *Geneanthrop. App. p. 47.*

§. 40

§. 40.

Lepores omnes utrumqve ſexum habere ſeu hermaphroditos eſſe, atqve ſine mare, imo absqve fœmella gignere, ob eorum fœcunditatem nonnulli Autores crediderunt; Alii eqvidem inveniri leporem fœminam concedunt, ſed nullum eſſe marem, qvi non ſimul ſit fœmina, ſtatuunt, qvorum Autorum verba recenſet Caſpar Bauhinus, *de Hermaphrod. Lib. 2. cap. 15. pag. 551. ſeq.* Cui tamen ſententiæ capite ſeqventi *pag. 555. ſeq.* cum aliis Autoribus contradicit, concedendo nimirum, qvosdam eqvidem, non tamen omnes, lepores hermaphroditos eſſe; Et *pag.* 558. propriam adducit experientiam: qvid ego, inqviens, obſervaverim in leporum anatome, nunc ſubjicere lubet. Cùm de dubiô hôc certus eſſe vellem, nec Venatores interrogati ſatisfacerent, aliis vulgatam opinionem aſſerentibus, qvam tamen nunqvam propoſitô lepore, probare mihi potuerunt, licet honorarium ſplendidum promiſiſſem, ſi lepuſculos in ventre maſculi leporis oſtenderent; aliis verò nugas eſſe aſſerentibus, idcircò aliqvot diſſecui hoc pactô: Apertô leporis ventre, renes cum emulgentibus venis & arteriis, ureteribus, ſpermaticis venis ac arteriis, veſicâ, teſticulis & pene, qvæ omnia ſupra chartam extendi pulchrô ſpectaculô ad imitationem figuræ partium renalium ac Spermaticarum, qvæ ab Anatomicis proponitur & in Theatro anatomico exhibetur; Veſicam verò inflari curavi: qvæ omnia aliqvot annis incorrupta ſervavi. Sic & fœmellas cum Uterô excuteravi: at Hermaphroditus, fateor, ad manus nondum pervenit. Qvod etiam confirmat Philippus Jacobus Sachs à Lewenheimb, adductô teſtimoniô ex Johanne Fabrô Lynceo, qvi ita ſcribit: Diu me torſit de Leporibus dubitatio, an perſvaſio, omnes ad unum hermaphroditos eſſe: Ideô cum Nobiliſſimô Juliô Sinibaldô Venationi- *Lepores.*

bus deditiſſimô (qvi ultra centum lepores domi ſuæ, hoc eſt, in oppido Montis Leonis cœpit unô annô,) omnes lepores accuratâ ſectione perqviſivimus, inter qvos centum vix qvatuor maſculos invenit, reliqvi omnes fœminæ, & qvod mireris, pleræqve gravidæ fuerunt. In his omnibus diſtinctiſſimum ſexum invenit & agnovit; & fœminea qvidem Vaſa genitalia in fœminis, virilia in maſculis, & in his nerveum penem & teſticulos bene luculentos extraqve Corpus propendentes, qvemadmodum in canibus, *v. M. N. C. Dec. I. An. I. Obſ. 125. Schol. pag.* 283. *ſeq.* Qvod confirmat etiam Chriſtianus Franciſcus Paullini, *Lagograph. curioſ. Sect. 1. cap.* 3. *pag. m.* 85. Reperiuntur, inqviens, qvidem plures hermaphroditi in leporinô genere, non verò omnes tales ſunt. Ita peritiſſimus qvidam Venatorum Præfectus pro certô retulit D. Winckleró, Conſiliario & Archiatro Brandenburgico, qvod in mare viderit rimam ſeu vulvam, cum Uterô ad latus ad penem, ſed unicô ſaltem pullô impraegnatum. Scribit etiam Johannes Jacobus Harderus ad Johannem Conradum Peyerum: Animum torſit jam ſæpiùs, de leporum ſexu qvid ſtatuendum ſit, cum hermaphroditis illis accenſeant, haud pauci, ſed fortè minus ad αὐτοψίαν; qvotqvot enim ſecui mares, pene gaudebant, & fœmellæ Uterô cornutô ad usqve Ovarium, qvod ovulis minutis erat donatum, inſtructæ erant. Naturæ hinc errorem dixerim, qvem obſervamus multoties, ſi unus alterve lepus utriusqve ſexûs genitalibus præditus repertus fuit. Cui Hardero reſpondit Peyerus, ſe in leporibus fœmellæ Penem nunqvam obſervaſſe, nec in maſculis Uterum, ut dubitet, an Cochlearum inſtar ſint hermaphroditi. vid. Pæon. & Pythagor. *Exercit. anat. med. Exerc.* 26. *&* 27. *p. m.* 143. 146. *ſeq.* Qvid Caſparus Bartholinus in Sectione Leporis obſervârit, communicat ipſius Parens, Thomas Bartholinus,

Act.

Act. Hafn. Vol. I. Obſervat. 130. *p. m.* 278. qvi de partibus ipſius genitalibus, *pag.* 281. §. 10. ita ſcribit: De ſexu qvod qvidam fabulantur, qvàm vanum ſit, nos abundè perſpeximus. Philoſtratus qvidem & Plutarchus utramqve vim lepori traditam affirmant, qvos ſeqvitur Varro, *de R. R. Lib.* 3. *cap.* 12. Democritus, Ælianus & alii, naturaliter per annos ſexum mutare volunt. Ariſtoteles autem negat. Qvanqvam ſæpius in leporum genere, ut rectè monuit Waldungus, qvàm in ullis animalibus reperiantur Hermaphroditi, inde tamen concludere, vel utriusqve ſexûs omnes eſſe, vel per vices naturam mutare, nimis abſurdum foret. Nobis revera conſtat, diſtinctum eſſe ſexum, qvippe duos hujus generis ſubjecimus cultro noſtro, vidimusqve unum marem eſſe, alteram femellam, organis generationis prorſus diſtinctis. vid. etiam Wolffg. Waldung. *Lagograph. cap.* 25. *pag. m.* 41. ubi præter allegata verba dicit: Hinc Hebræi leporem fœmininô tantum uſurpant genere, qvia putârunt, illum ſexum præpollere. Sed hermaphroditæ non eâ fœcunditate, qvâ fœminæ. Mares autem, ut multi falsò putant, nunqvam uterum geſtant. Ut enim per naturam fieri non poteſt, ut fœmina ſine maris ſemine concipiat, ita mas nunqvam ſine matrice. Per Anatomen etiam hunc vulgi & Venatorum errorem refutat Güntherus Chriſtophorus Schelhammerus, *M. N. C. Dec. III. An.* 5. *&* 6. *Obſervat.* 225. *pag.* 522. jactari vulgò, inqviens, leporem eſſe Hermaphroditum, marisqve & fœminæ unum eundemqve ſubire partes. Qvod etſi fabulæ proximum, cuiqve, qui vel è limine Philoſophiam ſalutavit, facilè videri poſſet: cùm tamen, qui venationibus delectantur, Nobilibus ac Satrapis etiam idem perſvaſum ſit, placuit ejus rei certius experimentum capere. Itaqve cultrum admovimus anatomicum, & qvid ſubſit veri, exploravimus

facilè, qvidqve (circa genitalia, reliqva nos omittimus,) obſervatum nobis ſit, ſubjungere placet. Uterus in ſuô locô ſatis amplô orificiô erat & ex corpore ultra pollicis latitudinem propendebat, eratqve vagina ſua ad utrumqve latus à reliqva Cute ſeparata, vulvâ novâ vaginâ ſeu duplici valvulo incluſa erat. Ubi ex Corpore egrediebatur, binæ qvaſi nymphæ conſpiciebantur, longis pilis obſeſſæ, ſed vix calami ſcriptorii latitudinem æqvantes. Ante has nymphas ad latus Vaginæ introrſum verſus, glandulæ apparebant binæ, magnitudine phaſeoli, albicantes, in mediô autem apertæ, indéqve egrediebatur corpus nigrum, qvod facilè, cum extrahere tentavimus, rumpebatur, conſiſtentiâ ceræ. Hæ glandulæ ſubtus fundum habebant alterius Coloris, ſubcinerei puta, cui impoſita erat materia illa nigricans, qvæ velut Sardonychem gemmam æqvabat. Hæc inferior glandula ad extremum usqve Uteri orificium progrediebatur, ubi in externâ facie vulvæ corpuſcula albicantia eminebant, exiguæ albicantes glandulæ tres qvatuorve utrinqve. Sub his glandulis verſus anum erat Cavitas iisdem glandulis major & aperta, in qvâ materia erat flava, durior, gummoſa, illi ſimilis, qvam ſub Cervi oculis obſervamus. Uterî vagina palmi longitudine ſub veſica decurrens in duo cornua dividebatur, in ſiniſtrô fœtus duo reperiebantur, qvorum unus liber, alter adnatus erat, & è ſtatu priori expulſus videbatur: dextrum inane erat. Teſticuli in ſuô locô annexi, magni ſatis, prorſus albidi, in ſiniſtrô protuberantiæ binæ: una jam extra teſticulum eminens, altera adhuc ſub membranâ, utraqve facilè diſſectô teſticulô ſeparabantur; magnitudine erant piſi majoris; intus cavæ, manifeſtò ova dicta videbantur. Teſticuli ipſi ſubſtantiâ plane ſingulari, qvæ deſcribi vix poteſt, Cerebrum proximè referebat. In alterô teſticulô erat nihil. Tuba inflata ampli-

plitudine ſuperabat lumbricum terreſtrem maximum, ad teſtes ex Venâ cavâ & arteriâ magnâ prodibant ſpermatica vaſa, è regione teſticulorum proximè ad eos exeuntia, arteria qvidem exilis, vena verò decies major. Ramos dimittentes plurimos admodum ſpectabiles, qvorum infimus ad tubas qvoqve alios mittebat, reliqvi ſupra teſticulum pampiniformia ſpectaculum pulcherrimum exhibebant. In inferiore parte vulvæ muſculus apparebat exiguus, ad Os pubis terminatus, ſub qvô aliqvid cartilaginoſi, qvod Vulvæ parti inferiori inhærebat, hoc corpus Clitoridem putavit Blaſius; fortaſſis aliis pro membrô virili impoſuit, cum binis cruribus, utrumqve Oſſi pubis inhærebat. Hoc in inferiori parte rotundum, in ſuperiori parte crenatum erat: Officium manifeſtò, ut in Coitu vulvam erigeret, flaccidam alias, nec idoneam, qvæ, cum mas impetum facit, reſiſteret. Ex his patet, non modò falſum eſſe, qvod vulgò creditur, ſed & Blaſium circa Clitoridem ſuam egregiè deceptum eſſe, non minùs, qvàm venatores; is enim Clitoridem, hi penem eſſe arbitrati ſunt, qvod neutrum ex his, ſed planè aliud eſſe curatiùs inſpicienti pateſcit. Hæc Schelhammerus. Cauſam hujus opinionis vulgaris, ac ſi omnes lepores eſſent hermaphroditi, porrò ex Leporum anatome detexit Georgius Segerus, *M. N. C. Dec. I. An. 3. Obſ. 93. pag. 151.* E regione penis, inqviens, in externâ parte Cutis piloſæ foramen conſpiciebatur, vulvam æmulans, qvod adeò obtortô ductu, ut ſine ſectione ſtylô minimè inveſtigari poſſet, in Proſtatas tandem deſinebat. Et qvandoqvidem in binis leporibus tale foramen deprehendi, meritò ſuſpicor, in aliis qvoqve maſculis ſimile apparere. Unde forſan vulgus anſam arripuit, ut lepores hermaphroditis annumeraret. Et juxta Melchior. Sebiz. *de Alimentor. Facultat. Lib. 3. cap. 4. pag. m. 688.* Cauſa erroris hujus fuit

ſuit gemina: una, qvia uterqve Sexus eodem modô urinam reddit: altera, qvoniam in utroqve leporum ingvine tumor viſitur, glandulam referens prominentem, è qvô liqvor exſudat. Hos tumores cum in omnibus leporibus vulgus obſervârit & teſtes eſſe crediderit, concluſit, lepores omnes mares ſimul & fœminas eſſe. Verum teſtes non ſunt: qvemadmodum nec illi, qvos Fiber ſive Caſtor in Ingvine utroqve gerit. Inſunt enim utriqve ſexui. Teſtes ſiti ſunt intus, neqve à tumoribus illis ingvinalibus meatus patet ad mentulam. Et eſt diſcrimen evidens inter leporem marem ac fœminam. Nam caput fœminæ eſt oblongius, corpus craſſius, dorſum pilô leucophæô ad nigredinem vergente inſignitum. Maris Caput pervius eſt atqve obtuſius: pili barbæ & palpebrarum longiores, aures breviores & latiores: pili cernuntur prolixiores. Nobilis etiam H. F. V. G. in Tractatu: *Notabilia Venatoris*, oder: Jagd- und Weidwercks-Anmerckungen, dicto *fol.* 37. ad Qvæſtionem: Verwandelt ſich der Rammler, nach der gemeinen Sage, in eine Hååſin, oder nicht? ita reſpondet: Es iſt nicht ohne, daß viele, ja ſo gar etliche Jåger in dieſen Gedancken ſtehen: es verwandele ſich der Rammler ein Jahr um das andere, in das Weibliche Geſchlechte, weil nicht allein dieſes Haaſen-Geſchlechte vor andern ſich ſonderlich geſchwinde vermehre, ſondern auch, weil der Rammler, außer der Setz-Zeit, als da er ſein kurtzes Wildpreth, Teſticulos, in den Leib ziehet, der Hååſin eben nicht ungleich ſiehet. Weil aber dieſe Verwandelung ſo gar ſehr wider die geſunde Vernunfft låuffet, welche ſich durchaus nicht will bereden laſſen, daß GOtt ſein Geſchöpff, wie er es einmahl gemachet, wiederum åndern ſolte, ſo bleibet dieſe Meinung allerdings verworffen. Dieſes aber iſt gewiß, daß es unter keinem Thier-Geſchlecht mehr Hermaphroditen oder Zwitter giebet, als unter

unter denen Haaſen. vid. etiam Honorat. Fabri *Tract. de Generat. animal. Lib. 5. Propoſit. 63. pag. m. 171.* Interim tamen negandum non eſt, qvandoqve etiam Lepores hermaphroditos reperiri, qvale exemplum refert Benjamin Scharffius *M. N. C. Dec. III. An. 5. & 6. Obſ. 88. p. 174.* de Lepore, qvi in venatione, qvam par force dicunt, captus, egregiè mammatus conſpiciebatur, cujusqve mammæ ad Uncias qvatuor lactis probè elaborati & albiſſimi præbebant. Deinde hic diſſectus omnia membra virilia ad generationem neceſſaria exhibebat; ut hinc allegatus Scharfius concludat, duplices & Hermaphroditos permultos eſſe lepores.

§ 41.

Ichnevmoni, exiguo animali amphibio, Crocodilum interficienti, utriusqve Sexus participi à Natura tributum eſt, ut & ſuô ſemine graviditatem & partum aliis afferat, & ipſe qvoqve Ventrem ferat, & ex ſe pariat, ſcribit Claudius Ælianus *de Animal. Lib. 10. cap. 47. fol. m. 226.* *Ichnevmon.*

§. 42.

Murem majorem ſeu Rattum, qvi hermaphroditus erat, & prægnans, novemqve maſculos Utero concluſos geſſit non majores, qvàm aliqva magna formica, vivos omnes & in qvibus Cor pulſare viſum eſt, exenteravit Theophilus Molitor. Erant huic Ratto omnia fœminam conſtituentia genitalia, & ſemen præparantia, conficientia teſtes ac deferentia Vaſa cum matrice: alterâ ex parte aderant omnia Vaſa ſemen facientia & jaculantia maſculina cum ipsô Veretrô, teſtibus, Veſiculis, Semine densô & optimè concoctó onuſtis, uti ex Johanne Fabrô refert Philippus Jacobus Sachs à Lewenheim, *M. N. C. Dec. I. An. 2. Obſerv. 203. Schol. p. 305.* *Mus major.*

 §. 43.

§. 43.

Cochleæ. Cochleas domi portas pro hermaphroditis habere videtur Johannes Conradus Peierus, *Exercit. anat. med. 27. p. m. 147.* qvi tamen *Exercit. 32. pag. 170.* De ipſarum ſexu adhuc anceps hæret, nec certò ſe ſcire dicit, utrum omnes ſint hermaphroditæ, an terreſtres duntaxat. Interim ita pergit: In monte Peſſulanô Septembri Menſe obſervavi ſingularis ſpeciei Cochleas terreſtres binas, utrinqve exertô Corpore illô Cylindriacô, in qvô oſſiculum angulatum ac inſtar teli mucronatum deliteſcit, invicem ita coaluiſſe, ut una eademqve Cochlea alteram exciperet & viciſſim exciperetur ab alterâ, qvaſi ea foret articulationis ſpecies, qvam Græci Ginglymum appellavêre. Sed corporis cylindriaci ſuperficies his minimè levis & glabra erat. Rigebat enim eminentibus undiqve apicibus perinde atqve viperini penes, & præterea nigricabat. De Cochlearum ceu androgynarum generatione varia du Verney ſingularia & curioſa obſervavit, *vid. Act. Erudit. Lipſ. An. 1710. Menſ. Jun. pag. 248.* Conchas etiam fluviatiles hermaphroditas eſſe, ovaria & veſiculas Seminales habentes, ſpeciemqve ſuam per ſeipſas multiplicantes, in Hiſtor. Academ. Reg. Scient. An. 1710. annotavit Dominus Mery. *v. Act. Eruditor. Lipſ. An. 1714. Menſ. Maj. p. 196.*

Conchæ.

§. 44.

Aſelli. De Aſello hermaphroditicô & Crocodilis ſeqventem Obſervationem, *M. N. C. Dec. I. An. I. Obſervat. 125. pag. 283.* communicat Thomas Bartholinus: Doctor Wilhelmus Worm, Collega, ex Norwegiâ nuper accepit Aſellum hermaphroditicum, cui & ova & lactes inſunt. Inſoliti qvoqve his terris Crocodili ex Africâ in Daniam bini advecti venerunt, utriusqve ſexus, ſed vivi littora noſtra attingere non potuerunt.

§. 45.

§. 45.

Cyprini Hermaphroditi cum notis utriusqve ſexûs genituræ & ovorum ex Geſnerô & Weinrichiô meminit Johannes Georgins Schenckius, *de Monſtr. p.m. 128.* Carpionem hermaphroditum Dresdæ præſentibus multis bonis viris in prandiô ſe habuiſſe ſcribit Johannes Daut, *de Teſtament. fol. 353.* Ejusmodi Carpiones, lactes & ova ſimul habentes, tanqvam meliores, Dresdæ non adeo rari ſunt atqve pro melioribus haberi ſolent. Et Trochum inter piſces ſe ipſum inire, refert Ludovicus Cœlius Rhodig. *Lection. antiqvar. Lib. 19. cap. 12. fol. m. 742.* Regiomonti Anno 1700. Melanurus obſervatus fuit, menſæ Rectoris Scholæ Lœbnicenſis, inter alios ſuæ gentis ſocios majuſculos illatus, qvi ab altero latere lactium, ab altero Ovorum Speciem oſtendebat. Lactes autem maſculinum, ova fœmininum ſexum denotare notum eſt. *v. M. N. C. Dec. III. An. 7. & 8. Obſ. 109. pag. 190.* *Piſces* *Cyprinus.* *Carpio.* *Trochus.*

§. 46.

Araneæ & omnia Inſecta à nonnullis pro hermaphroditis habentur, ſiqvidem Stephanus Blancardus ad Johannem Ludovicum Hannemannum perſcripſit, ſe habere araneam, qvæ qvatuor annos pepererit ova, ex qvibus iterum araneæ ſint productæ; atqve ſe hoc poſſe affirmare, qvòd nullus maſculus adfuerit & ſemper procreatæ araneæ. Itaqve, num ſint hermaphroditæ, Hannemanni expetit judicium: qvi ipſi, eſſe hermaphroditas & utriusqve ſexûs omnia inſecta, reſpondit. *v. M. N. C. Dec. III. An. 3. Obſ. 55. pag. 65.* Aliud Inſectorum exemplum refert etiam Johannes Petrus Albrechtus *l. a. An. 9. & 10. Obſ. II. pag. 26. ſeq.* Ante tres, inqviens, circiter Annos, ſub finem Junii, dum in hortô meô intra mænia Urbis ſitò, obambulo, forte fortuna Chryſalidum (uti ita erucas *Inſecta.* *Araneæ.* *Papiliones.*

primâ vice in ovale utplurimum vel ſimilis figuræ corpus transformatus appellare ſolent) qvædam ſpecies è foliis Ribeſiorum propendens, meo ſeſe offerebat conſpectui, colore fuſca, ac qvoad magnitudinem haudqvaqvam inter minores, referenda. Ego, ut viderem, qvale aliqvando exinde proveniret animalculum, eandem ſub vitrô in ædibus ejusdem horti abſcondidi. Circa finem Julii ejusdem anni prodiit Papilio formoſus ex albô flaveſcens, hirſutus qvodammodò & ſatis magnus, ſimilis fermè illi, qvem curioſus ille qvondam Mediòburgenſium Pictor, Johannes Gœdartus, *Hiſtor. Nat. Inſect. Part. I. Experim.* 33. delineat, niſi, qvod noſter illum magnitudine longè ſuperaret. Accuratè eum ſub eodem ſervavi vitrô, ita, ut nullius animalculi conſortiô frui poſſet. Prætеritis aliqvot diebus copioſiſſimè edidit ova, qvô factô paulatim tabidus factus vitâqve exutus eſt. Cùm maſculum huic Papilioni haud adfuiſſe certus eſſem, & propterea ejus Ova ſubventanea ac ſterilia eſſe judicarem, vix ampliùs eorum habui rationem, relictis interim iisdem oſcitantius & ſine omni curâ ſub dictô vitrô per totum tempus hyemale. Aſt præter opinionem rem aliter cecidiſſe ultimi fermè Aprilis inſeqventis anni comprobavêre dies, qvô tempore forſan poſt varios labores Ægrotorum ergò exantlatos, ad aliqvalem in hortô tum animi, tum Corporis, qværendam qvietem jucunda veris me invitaverat aurâ. Properans igitur ad ædium conclave, in qvô ova ſub vitrô antecedenti obſervaveram annô, hoc in eôdem adhuc ſitu deprehendi; Ad ipſa verò Ova oculorum vertens aciem, non qvidem illa, ſed eorum locô minutiſſimas erucas intenſâ conſpicuas ingredine huc illucve repentes obſervavi, qvæ poſtea Microſcopiô luſtratæ, hirſutæ & qvoad omnes partes ſatis perfectæ conſpiciebantur. Fruſtra eqvidem iis alimentum qvæſivi, cùm, qvodqvod etiam ex diverſis plantis,

tis, fruticibus vel arboribus apponerem, nullum tamen ad eorum videretur eſſe palatum; Unde qvoqve decenti ſuô carentes pabulò brevi exſpirârunt, hoc ſaltem atteſtantes, Inſectorum Ova ſine maſculi cum fœmellâ edita conjunctione non ſemper exiſtere ſterilia. vid. inſuper Joh. Lang. Epiſt. medicin. *Lib. 2. Epiſt. 8. p. 530. ſeqq.* Georg. Horn. *Hiſtor. natur. Lib. 2. cap. 20. pag. m.* 143. *Lib. 4. cap. 4. pag. 290.*

§. 47.

Qvoad Cauſas Hermaphroditorum diſſentiunt Autores, ſiqvidem Aſtrologi tunc præſertim Androgynos generari volunt, qvando Synodus Veneris & Mercurii in ſignis bicorporeis celebratur. Inqvit enim Johannes Jovianus Pontanus *de Reb. cæleſt. Lib. 10. cap. 5. pag. m. 291.* Qvod ad Hermaphroditos atqve Androgynos pertinet, qvando Mercurii ſtella verſatilis, ac, pene dixerim, promiſcua eſt, ſive qvòd Veneri copulata vires ejus augeat ad progignendam fœminam, ſive qvod in illarum favorem proclinet ſtellarum, qvæ maſculam ſobolem meditantur, de Conjunctione profecto ac commixtione radiorum ejus, qvod Semini ac materiæ genitali uberiorem valentioremqve vim adjungat, hæc naturæ duplicitas manat, ut dum utriqve favet æqvô ſtudiô, non tamen ut geminos valeat gignere, aut alteri, ne omninò ſuccumbat, fert ſuppetias, fœtûs hæc ſexusqve ſive incertitudo, ſive communitas proveniat. Et *pag. 290.* inqvit: Saturnus in Culmine poſitus ac Mercurio partiliter conjunctus, ſi dominus genituræ aut vitæ dator adverſabitur, malaqve Martis irradiatio acceſſerit, præterqvam qvod paralyticos; gibberos atqve incurvos facit, facit aliqvando etiam hermaphroditos. vid. etiam Caſp. Bauhin. *de Hermaphrodit. Lib. 1. cap. 31. p. 331. ſeq.*

Cauſa Hermaphroditorum, â Conſtellatione.

§. 48.

à Menſtruatione.

Ex Phyſicis nonnulli talem Cauſam & qvidem in certis à Menſtruatione diebus qværunt, ſtatuentes ſcilicet, à primô, poſt Menſium fluxum, congreſſus die ad qvintum usqve maſculos procreari, deinde ad octavum fœminas, poſtmodum ad duodecimum rurſus Mares; poſt hunc verò dierum numerum hermaphroditos. vid. Levin. Lemn. *de occult. Natur. miracul. Lib. I. cap. 9. pag. m. 44. ſeq.* Alii Hermaphroditos oriri ſtatuunt, qvando Congreſſus tempore Menſtruationis & fluentibus adhuc menſibus celebratur. Alii eosdem à falsâ Uteri in Cellulas diviſione derivant, ſiqvidem Veterum nonnulli Matricis Cavitatem in tres Cellulas (alii in ſeptem) dividebant, atqve ſi Semen in dextram incideret, mares, ſi in ſiniſtram, fœminas oriri, ſi verò in mediam cellulam ſemen virile injiceretur, hermaphroditos ſeu androgynos naſci, ſibi perſvadebant. vid. Ariſtot. *Problem. L. 6.*

§. 49.

à facultate formatrice.

Secundum alios Androgynorum generatio nihil eſt diverſa à Monſtrorum productione. Cum enim ſecundum illos fœtûs efformatio ad facultatem formatricem Uteri pertineat, ex cujus errore innumera monſtrorum genera fieri dicunt, hoc qvoqve ab illâ dependere exiſtimant ac probabile eſſe putant. Item, ſi facultas maſculum ex materiâ proportionatâ formare intendat, ſi tunc fortè aliqvid objiciatur, qvod imaginationi genitalis fœminei ſpeciem fortiùs imprimat, tunc facultatem in opere ſuô qvaſi turbari, & maſculinum ſexum nonnihil obliterari, fœtuiqve tunc aliqvid, qvod membrum referat fœmineum, addi: econtra verò, ſi fœminam intendenti virilis membri occurrat impreſſio. Vel, juxta alios, qvotiescunqve incipiunt maſculina membra delineari, ex defectu autem Seminis, vel ex malô materiæ apparatu & matri-

à Semine.

tri-

tricis diſpoſitione perfici maſculus neqvit, additur fœminei Sexûs complementum, ex qvô Androgynus compilatur. Item, ad fœtus generationem Viri mulierisqve Semina conveniunt, & unumqvodqve ſui ſexus naturam & effigiem imprimere intendit, adeò, ut, ſi virile ſemen præpollet, Vir effingatur, ſi muliebre, mulier; qvodſi verò contingat, unum alteri non prævalere, ſed ambo in eodem Virtutis pondere reperiri, utraqve conantur efficere, virile qvidem virum, muliebre mulierem: qvoniam verò nec viri Semen per ſe independenter à muliebri poteſt fœtum perfectô modô producere: multòqve minus ſemen muliebre absqve virili operari valet, fit, ut vir ſecundum medietatem ſuam, & mulier ſecundum aliam ſibi prope Sexum eum aſſimilent, licet ambo imperfectè, adeò, ut nec Vir propriô nomine, nec mulier dici poſſit, ſed promiſcua natura. Vel ſi inchoato jam conceptu fœmineô ipſoqve rudi & imperfectô exiſtente, virilis Seminis nova accedat effuſio & irroratio, tunc à facultate formatrice utriusqve Sexûs figuram elici atqve exprimi, nonnulli ſtatuunt. Vel ex præpoſterâ libidine & vitioſô atqve indecorô Coitu, cum præter communem coëundi uſum Vir ſupinus, mulier verò prona decumbunt. Has & plures alias cauſas apud Autores reperies. vid. Caſp. à Reies *Qvæſt. med. 48. pag. m. 593. ſeq.* Dan. Sennert. *Pract. med. Lib. 3. Part. 9. Sect.* 1. *cap. 13. &. Lib. 4. Part. 2. cap. 7.* Joh. B. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 2. Tit. 1. cap. 3. pag. m.* 103. Joh. Schenck. *Obſ. medic. Lib. 4. fol. m. 520.* Nic. Venett. *de la Generat. Part. 4. cap. 4. p. 612. ſeq.* Caſp. Bauhin. *de Hermaphrodit. Lib.* 1. *cap.* 3. Chriſt. Neandr. *Hiſtor. Bacchanal. p.* 53. Roder. a Caſter. *de Nat. Mul. Lib. 3. cap.* 12. *pag. m.* 145. A. Par. *Lib. 24. cap. 4. fol. m. 550.* Jacob. Moller. *de Hermaphrodit. cap. 4. p. m.* 158. *ſeqq.*

§. 50.

Cauſa refutantur.

Sicuti autem prima, Aſtrologorum ſcilicet, ſententia à plerisqve hactenus citatis Autoribus, tanqvam ſomnia ac nugæ, rejicitur, ita qvoqve reliqvæ adductæ Hermaphroditorum cauſæ recentioribus Phyſicis pariter ſuſpectæ ſunt; cum pleræqve falsâ hypotheſi, utriusqve ſcilicet Seminis, Virilis atqve muliebris, commiſcelâ, nitantur; qvæ tamen, ſecundum ſuperius allegata, plurimis rationibus à recentioribus refutatur, ſiqvidem ſecundum horum fundamenta Semen virile in Coitu rarò Uteri cavitatem ingreditur, & nunqvam vel rariſſimè ad ipſum Ovarium fœmineum materialiter penetrat. Deinde Semen muliebre non in liqvore iſtô, qvi in congreſſu qvandoqve à fœminis excerni ſolet, nec in ejusdem cum Semine virili commiſcelâ, ſed tantùm in Ovariis earum Ovulis reperiri, recentiores Autores docent; ex qvibus ſeqvitur, materiam hermaphroditorum æqve ac reliqvorum naturaliter conſtitutorum fœtuum non in Seminibus commixtis, ſed unicè in Ovulô muliebri qværendam eſſe. Unde circa talem ſatis obſcuram Hermaphroditorum originem ſuſpicari mihi liceat, in ejusmodi Ovulô muliebri ſtatim à primâ formatione diſpoſitionem qvandam erroneam & fortaſſe pro gemellis aptam, caſu tamen aliqvô turbatam, reperiri, ex qvô poſtmodum fœtus duobus genitalibus, vel unius ejusdemqve vel utriusqve Sexûs formetur, pariter uti in Monſtris, ubi natura fortaſſe gemellos intentavit, qvandoqve bina capita, vel qvatuor bracchia, reliqvas autem partes tantummodò ſimplices & naturaliter formatas obſervare licet. Qvanqvàm etiam circa talem vitioſam partium genitalium conformationem Phantaſiæ ſeu imaginationi maternæ non omnem vim derogare velimus, cum eandem interdum fœtibus Utero materno incluſis, non modò circa prin-

principium formationis, ſed qvandoqve etiam jamtum perfectis varias mutilationes & deformationes, ut & abundantias & defectûs partium affingere poſſe, teſtentur Autores. Qvale exemplum duplicis Uvulæ Excellentiſſimus Bohnius ſe obſervaſſe dicêbat: Scilicet fœmina qvædam honeſta Lipſienſis gravida, cùm ſpeculum ore apertô aliqvando adiiſſet, ut uvulam ſibi luxatam conſpiceret, puellam poſtmodum edebat, duplici uvulâ præditam. Simile exemplum qvoqve mihi à matris imaginatione videre licuit, in puerô duodecim annorum in Orphanotrophæô Dresdenſi, cui nomen Fœrſteri, huic ſcilicet duplex qvoqve erat uvula, & ita qvidem formata, ut ſtatim circa radicem duplex videretur, atqve in extremitate ſeu apice longè ſatis à ſe invicem diſcederet. Ut alias ejusmodi à matrum phantaſiâ depravatas conformationes ſilentiô prætereamus.

§. 51.

Hermaphroditos olim pro Monſtris habitos ideoqve tanqvam prodigii atqve ſiniſtri ominis aliqvid ſignificantes, necatos, vel aqvis ſubmerſos, ſeu in flumina dejectos fuiſſe, multis Obſervationibus teſtatur Johannes Schenckius, *Obſerv. medicin. Lib. 4. fol. m. 519.* item Caſpar. Bauhinus, *de Hermaphrodit. Lib. I. cap. 35. pag. m. 357. ſeqq.* Ott. Philipp. Zaunſchliffer. *Oper. Jurid. Tr. de Jur. Monſtror. pag. 150.* Jul. Obſeqv. *de Prodig. p. m. 86. 88. ſeq. 103.* Jacobus Mollerus, *de Hermaphrod. cap. 5. p. m. 164. ſeq. & cap. 6. pag. 180.* ubi hujus acerbitatis originem refert ad Legem 18. Romuli, cujus verba ſunt: Monſtroſos partûs ſine fraude cedunto: hinc iſtius legis Aruſpices executores ſeveriſſimi Hermaphroditos in mare abjici curabant. Conſtantinus Imperator etiam lege latâ hoc tertium genus hominum vitâ tolli & auferri conſtituit, uti ex Euſebiô Pamphilo, *Lib. 4. de Vit. Conſtantin.* refert *Hermaphorditi an monſtra?*

 Eber-

Eberhardus Speckhan. *Qvæſt. Jur. Cent. 1. Qvæſt. 77. Oper. fol. 87.* Id qvod tunc temporis variis ceremoniis fieri ſolebat; Siqvando enim Romæ naſcerentur Hermaphroditi, exportatus fœtus in mare vel flumen dejiciebatur, Civitas expiabatur Virginibus ternovenis carmen per urbem canentibus, Junoniqve donum offerebatur, uti ex Alexandrô ab Alexandro recenſet Caſpar. à Reies, *Qvæſt. 48. §. 1. pag. 590.* Jul. Obſeqv. *de Prodig. pag. m. 89.* vid. etiam C. Bauhin. *l. a. cap. 37. pag. 377. ſeqq.* Talem etiam Hermaphroditos recens natos ex viâ & vitâ tollendi conſvetudinem adhuc hodiernô die in Provinciâ Africanâ, Fetu dictâ, in uſu eſſe, refert Wilhelmus Johannes Müllerus in ejusdem deſcriptione, *Part. 4. pag. m. 184.* In Fetu, inqviens, hat eine Mohrinne gewohnet, welche zu fünff unterſchiedenen mahlen einen Hermaphroditen zur Welt getragen, ſelbe ſind aber alſobald aus dem Wege gethan. Gleicher Geſtalt wird auch das zehende Kind, welches eine Mutter gebieret, unſchuldiger Weiſe getödtet.

§. 52.

Non ſunt monſtra,

Qvamvis autem talis Hermaphroditos, tanqvam monſtra, necandi mos apud dictos Ethnicos noſtris adhuc temporibus conſvetus ſit, nihilominus tamen jam Plinii temporibus ferina hæc Athenienſium & Romanorum lex atqve crudelis conſvetudo non ſolum abrogata erat, ſed Hermaphroditi etiam dicti Plinii tempore pro deliciis haberi cœperunt. v. ejusd. *Hiſtor. Nat. Lib. 7. cap. 3. fol. m. 107.* & qvidem, qvòd, juxta Simon. Majol. *Colloqv. poſt canicular. juvenil. Colloqv. 1. pag. m. 77.* utroqve ſexu luxuriâ nefariorum ſimul potiri viderentur. Hinc etiam noſtrô tempore minimè monſtris adſcribuntur, ſiqvidem juxta Eberhard. Speckhan. *l. a.* Androgyni, qvamvis olim aliqvando inter prodigia fuerint relati, cum

cùm formam habeant humanam apud JCtos inter homines annumerantur; & ſolùm formâ humanâ deſtituti partûs ab ordine hominum expugnantur. *l. non ſunt liberi* 14. *de ſtat. hom. l. qvod certatum eſt* 3. *in fin. C. de poſthum. hæred. inſtit.* Sic juxta Jacob. Moller. *de Hermaphroditis cap.* 5. *p. m.* 165. vel potiùs juxta Paul. Zacch. *Qvæſt. med. legal. Lib.* 7. *Tit.* 1. *Qv. 8. §.* 11. *fol. m.* 504. Hermaphroditos monſtra non eſſe, nec pro monſtris à legibus noſtris haberi, ſed in virorum vel mulierum cenſu reputari, clarum eſt ex *l. qværitur ff. de ſtat. hom. l. repetundarum §. Hermaphroditus ff. de teſt. l. ſed eſt qvæſitum in fin. ff. de liber. & poſthum. cap. ſi teſtis. 2. Hermaphroditus* 20. *qv.* 3. Et Johannes Daut, *de Teſtament. fol.* 350. Hermaphroditi, inqvit, pro monſtris certè ab initiô habiti & occiſi ſunt; hodie res aliter ſe habet. Voluit etiam Licetus, non omnes Hermaphroditos indifferenter pro Monſtris habendos eſſe, ſed illos tantum, qvibus neuter ſexus ob exilitatem perfectus eſt, aut qvibus alter longè à ſuô naturali locô eſt transpoſitus: juxta qvam opinionem videtur dicendum, Hermaphroditos illos, qvi ſaltem alterum ſexum ratum & rectè conformatum habent, non magis monſtroſos eſſe, qvàm eos, qvibus aliqvis digitis manus vel pedis ſuperflueret, vel qvibus pes aut manus eſſet diſtorta, aut qvi ſimile qvid vitii haberent: hi enim monſtra dici non poſſunt, cùm in monſtri Conſtitutione reqviratur inſignis & enormis læſio, juxta Paul. Zacch. *l. a.* ubi ita pergit: Itaqve non ſolùm in hoc ſenſu monſtra non ſunt Hermaphroditi, qvi in utroqve ſexu, vel in alterutrô tantùm prævalent, ſed ad rem noſtram, nempe ut pro viris vel fœminis habeantur, & inter eos, vel eas, locum obtineant, neqve ii monſtra dici debent, qvi in neutrô ſexu potentes exiſtunt, aut alterum etiam transpoſitum habent: ſi qvæ enim turpitudo ac monſtroſitas inde-

naſcitur, parum qvid facere videtur ad humanæ figuræ vel cujuscunqve detrimentum: apud leges autem hi tantùm partûs, qvi ſcilicet formâ humanâ deſtituuntur, pro Monſtris reputantur, ita,ut in numerum filiorum non veniant. Prolixè etiam Caſpar. Bauhinus, *de Hermaphrod. Lib.* 1. *cap.* 5. *pag. m.* 44. *ſeqq.* qvæſtionem tractat, an Oſtenta, an Monſtra, an Portenta, an Prodigia ſint? & qvid ſit Oſtentum, Monſtrum, Portentum & Prodigium? qvi locus citandus mihi videtur, cùm alii Autores Oſtentum & monſtrum idem ſignificare, alii autem â ſe differre atqve Hermaphroditos eqvidem Oſtenta,non verò monſtra eſſe ſtatuant. vid. Jacob. Möller. *l. a. pag.* 166. it. Paul. Zacch. *l. a. Lib.* 7. *Tit.* 1. *Qvæſt.* 1. §. 17. *ſeqq. fol.* 369. Otton. Phil. Zaunſchliffer. *Oper. Jurid. Tr.* 10. *de Jur. monſtr.* §. 3. *pag.* 143. *ſeqq.*

§. 53.

An aliqvid mali portendant?

Interdum tamen per ejusmodi Oſtenta, portenta & monſtra aliqvid mali portendi, varii ſtatuunt Autores, qvale unicum exemplum ex Caſparô Bauhinô, *l. a. cap.* 35. *pag.* 360. recenſere libet: Polycritus qvidam Ætolus, à populô Gentis Ætolæ Præfectus, qvem Ætolarcham vocant, eſt deſignatus per triennium, Civibus eum ad hoc munus depoſcentibus, ob virtutem à majoribus ad ipſum propagatam. Eum gerens magiſtratum Polycritus uxorem duxit Locridem, cum qvâ, ut tres dormivit noctes, qvarta extremum vitæ diem morte confecit: Mulier domi vidua manſit, & cùm partûs tempus appetiiſſet, infantem peperit binis pudendis, maſculô ac fœmininô, mirificè omninò monſtroſum: qvæ ſupra pudenda erant partes, ſolidæ erant & maſculæ: qvæ circum femora, fœmineæ & teneræ. Perterriti hôc caſu propinqvi, fœtum in forum protulerunt, advocatâqve Concione & coactis ſacrificulis atqve monſtrorum inſpectoribus, de eô deliberarunt. Horum

rum aliqvi pronunciârunt, diſſidium aliqvod Æteolorum & Locrenſium portendi; fœtum enim diviſum eſſe, matris Locridis & patris Ætoli. Alii cenſuerunt, matrem cum fœtu extra fines Ætoliæ deportari ac cremari debere. Dum hæc conſultant, ſubitò Polycritus, pridem mortuus, in Concione exiſtit prope infantem, atrâ amictus veſte. Is perterritos Cives eô ſpectrô affatus eſt & ſibi infantem ſuum precibus primò, mox etiam minis intermixtis, reſtitui petiit. Negantibus aliis, aliis Conſultationem differentibus, irâ exardens Polycritus arripuit infantem, & pleroſqve ferociùs abigens, diſcerpſit eum ac voravit. Clamorem multitudo ſuſtulit lapidibusqve in eum conjectis arcere aggreſſa eſt: Verùm ille nullis ſaxorum obnoxius ictibus totum infantis corpus, demptô capite, abſumſit, ſubitòqve evanuit. Qvod factum cùm Ætoli ægrè ferrent, & in anxietatem haud mediocrem venirent, Delphosqve mittere vellent, Caput Infantis in ſolô jacens loqvi cœpit & longâ oratione ingentem cladem Civibus impendere prædixit. Auditô Ætoli oraculô, uxores, infantes & ſeniô provectos expoſuerunt, qvò qvisqve potuit: ipſi manſerunt domi, &, qvid futurum eſſet, expectarunt. Contigit autem, ut annô proximô inter Ætolos & Acarnanes bellum exiſteret, & utrinqve magna fieret Clades. Sit fides penes Autorem.

§. 54.

Cùm proinde ſecundum hactenus dicta Hermaphroditi, ſeu fœtûs humanam formam habentes, non ampliùs pro monſtris judicandi, neqve Oceano ſubmergendi, aliôve modô è vitâ tollendi ſint, illi potiùs, ut alii homines rationales atqve Chriſtiani, fonte ſalutari ſeu Baptiſmô abluendi & nomine propriô donandi erunt; circa cujus impoſitionem varia notanda veniunt. Cùm ſcilicet Hermaphrodito vel maſculi- *Baptiſmus Hermaphrod.*

 num

num, vel fœmininum nomen imponendum ſit, ante omnia fœtus, anteqvam baptizetur, probè inſpiciendus, utrius ſexûs genitalia, an maſculina, an fœminina, magis efformata ſint atqve conſpectui ſe offerant, proqve illorum ſexûs qvalitate ac conditione, ſi v. g. maſculinus ſexus magis ſit efformatus, vel ad minimum prævalere videatur, viri, ſin fœmineus, fœminæ nomen imponendum erit. Qvod confirmat Caſparus Bauhinus, *l. a. cap. 40. pag. 393.* ad Qvæſtionem: num Hermaphrodito, cum baptizatur, maſculinum an fœmininum nomen imponendum ſit? Reſpondens, nomen maſculinum imponendum eſſe, ſi in ſexu maſculinô magis incaleat, aliàs fœmininum. *Bald. in leg. qvotus in fine. Ang. in l. de qvib. de leg. Bertranchin. reper. par. 2. tit. Hermaphrod.* Sic Kembergæ, vivente adhuc Philippô Melanchthone, Hermaphrodito in Baptismô fœmininum nomen inditum eſſe, cùm ſexus fœmininus magis in infante conſpicuus fuerit, qvàm maſculinus, meminit Johannes Dauth, *de Teſtament. fol. 353.* Id qvod etiam ſemper obſervatur. In dubiô verò incaleſcentis ſexûs, prout placet imponenti, conferendum nomen eſſe, ex Baldô *l. a.* ſcribit Bauhinus; Zaſius verò *in parat. de ſtatu homin. no. 17.* ſtatuit, in dubiô pro maribus hermaphroditos haberi. v. Chriſt. Neandr. *Hiſtor. Bacchanal. Membr. 3. Sect. 1. de Sex. pag. m. 58.* Cui ſententiæ etiam ſubſcribit Jacobus Mollerus de Hermaphrodit. *cap. 5. pag. m. 168.* Qvidſi, inqviens, in Infante recens natô uterqve Sexus, tam maſculinus, qvàm fœmineus, ratione genitalium perfectè effigiatus & conformatus ſit, ratione teneritudinis autem obſervari non poſſit, in qvonam Sexu increſcente ætate incaleſcet & potior fiet, qvodnam in hac re dubiâ nomen tali Hermaphrodito imponendum ſit? Et Reſp. Qvòd eo caſu Viri nomen imponendum ſit, & qvidem hoc ex eâ ratione, qvia con-

conſtat & qvoqve ſecundum naturalium rerum indagatores ſolertiſſimos, Ariſtot. *de Hiſtor. animal. Lib. 8. cap. 2. &. Lib. 2. de Generat. cap.* 3. &. 4. Galen. *de utilitat. Part. Lib.* 14. *cap. 6. & Lib. 2. de ſemin.* Plin. *Natur. Hiſtor. Lib. 7. cap. 4.* expeditum eſt, Naturam omnium veluti rerum parentem atqve altricem ſemper ad meliora perfectioraqve niti. Idcircò in generatione hominis, qvandocunqve natura ſuos conatûs perfectè & plenè aſſeqvitur, gignentibus ſcilicet ſufficientes ad tam perfectum opus producendum facultates ſuppeditantibus, tum marem progignit hominem in ſuô genere, ſcilicet hominis, perfectum. Unde è contrariô, ubi fœmina naſcitur, ibi natura, deficientibus ſcilicet gignentium facultatibus, manca atqve minus vegeta, optimum perfectumqve fœtum, marem ſcilicet, producere non potuit, qvem haud dubiè potuiſſet, ſi perfecta ea atqve integra fuiſſet; fœminam ergo tum, hominem minus perfectum, ſeu marem mutilatum & occaſionatum, ut eum vocat Ariſtoteles, produci longè indigniorem, intelligitur. Et hanc perpetuam naturæ inclinationem in generatione animalis, ad generandum præcipuè maſculum fœtum, tanqvam digniorem probatum facit id, qvod contingit interdum, fœminas in mares mutari, nunqvam verò in fœminas mutentur mares, repugnante ſcilicet naturâ, qvæ ſemper expetit dignius & indigniori reſiſtit. Sic etiam pari ratione Hermaphroditus recens natus, in qvô utriusqve Sexus genitalia ritè & exactè efformata videntur, in dubiô pro maſculô reputatur, ipſiqve in S. Baptiſmate nomen Viri imponendum eſt, cùm ejus adulta ætas non expectanda ſit, ut ex eâ cognoſci qveat, uter Sexus magis incaleſcat, nec propterea S. Baptiſma differendum. Hactenus Mollerus.

§. 55.

§. 55.

Mollerus refutatur.

Qvamvis autem in dubiô Hermaphroditorum Sexu nomen maſculinum pro fœmininô illis imponendum eſſe, libentiſſimè concedam; Cur tamen ſecundum allegati Molleri verba ſolus mas, non item fœmina, perfectus homo ſit? & an ſic dicta Natura ſemper marem, tanqvam perfectum opus producere nitatur, & qvânam ratione id meditetur, item, an deficientibus tantummodo gignentium facultatibus & caſu qvaſi fœminæ producantur, ſanè penetrare neqveo; cum præſertim juxta ipſius Molleri *l. a. cap. 4. p. 162.* verba, & alios recentiores Autores, fœtûs formatio ex Ovarii muliebris Ovulô (qvod absqve dubiô, à primâ ſtatim formatione, fœtus, ſive maris, ſive fœminæ, ſtamina, & qvidem à ſic dictâ Naturâ immutabilia in ſe continet,) ortum ſumat, ut ita neqve à qvantitate, neqve à qvalitate Seminis virilis, Sexus tam maſculus, qvàm fœmineus dependeat, cum præterea à nonnullis robuſtis ſatisqve valentibus parentibus non niſi puellas, à debilioribus econtra non niſi puellos procreari obſervemus?

§. 56.

An fœmina imperfecta.

Porrò Mulieres in ſuâ ſpecie æqvè perfectæ ſunt, ac Mares; Et qvamvis hi partes ſuas genitales釘 externè habeant, illæ econtra eosdem internè latitantes gerunt, prætereaqve externè mammis ſuperbiunt. Qvantum deniqve ultimum Molleri argumentum, nimirum fœminas qvandoqve in mares, nunqvam vero mares in fœminas mutari, attinet, illud ſanè nullius eſt ponderis, cùm in ejusmodi exemplis nulla ſexûs mutatio, ſed tantùm ſexus maſculini hactenus latitantis proruptio ſeu manifeſtatio fuerit obſervata. Præterea etiam Auſonius Beneventi puerum qvempiam repente virginem factum, his verbis, refert: *Nec*

Nec ſatis antiqvum, qvod Campano in Benevento,
Unus Ephebորum virgo repente fuit.

v. Joh. Schenck. *Obſ. med. Lib. 4. fol. m. 522.* de qvâ materiâ paulò infrà paucis agendum reſtat. Interim tamen talem Hermaphroditum, (in qvô recens natô nullum certum alterius ſexûs ſignum apparet, vel etiam in qvô utriusqve ſexûs genitalia ritè & exactè efformata ſunt, ita, ut neuter ſexus alteri prævalere videatur,) pro Maſculô reputandum, ipſiqve non tam ratione perfectioris, & à naturâ intentati, qvam per ſe nobilioris & dignioris ſexûs maſculini, ſtatim in Baptiſmate virile nomen imponendum eſſe fateor.

§. 57.

Qvodſi verò in ejusmodi ſexu dubiô Hermaphroditus recens natus ſecundum adductas rationes in Baptiſmô Virili nomine inſignitus, hincqve pro Mare habitus virili veſtitu per aliqvot annos fuerit uſus, poſtmodum verò, increſcente ætate & judiciô, vel ex conſvetudine, ſeu Converſatione cum aliis pueris & adoleſcentibus, vel etiam ex ſuperveniente pruritu venereô erga ſexum virilem atqve viro nubendi deſideriô, ſe non marem, ſed fœminam eſſe, agnoſcat atqve ſentiat, prætereaqve à Medicis vel Chirurgis pro tali judicetur, tunc qvæſtio oritur: An tale poſt nativitatem ſtatim celebratum Baptiſma pro legitimô & ratô habendum, an verò cum novâ Nominis impoſitione reiterandum ſit? Ad hanc qvæſtionem reſpondet Jacobus Mollerus, *l. a. pag. 169. ſeq.* Irritum videri poſſe hoc Baptiſma, ſvadere videntur ſeqventes rationes: 1.) ex *l. ſi qvis in fundi 4. ff. de legat. 1.* ubi dicitur: errorem nominis vitiare diſpoſitionem. 2.) ex *l. alioqvin. 11. §. 1. de contrah. empt.* ubi in errore ſexus emptio venditio nulla eſt. 3.) ex *l. cum in liberis. 14. C. de hæred.*

An poſt ſexûs cognitionem baptiſmus reiterandus?

Affirmatur.

 in-

inſtit. ubi error nominis totum vitiat teſtamentum. 4.) *ex cap. ſignificante. 34. & Rudolphus 35. de Reſcript.* 5.) Qvia nomina ſunt rebus conſonantia, §. *eſt & aliud verſ. ſed nos pleniſſime Inſt. de donat.* & ubi nomina ſunt diverſa, res etiam diverſæ cenſentur, *arg. l. ſi idem 7. C. de Codic.* 6.) Qvia communis eſt canoniſtarum Opinio, qvòd baptizans maſculum, cùm tamen ſit fœmella, nihil agat. Ita etiam Jaſon *ad l. ſi in nomine. 4. n. 2. C. de teſtam.* ait: qvintò limita in Baptiſmo, nam ſi baptizans intendit baptizare maſculum, & ei imponit nomen Petrus, cùm ſit puella, non eſt baptizata ipſa puella, qvando baptizare intendebat maſculum, & non fœminam baptizare: Ratio, qvia oportet, qvod intentio baptizantis fundetur ſuper verô. Hæc Jaſon. Ita & Sichardus *ad d. l. ſi in nomine* 4. *n. 15.* Tertius caſus eſt, inqvit, circa Baptiſmum, ut, ſi Sacerdos animô & intentione baptizandi maſculum, det ei nomen virile, cùm tamen reverà ſit fœmella, tunc certè ille actus, ſecundum communem Canoniſtarum opinionem, propter errorem nominis, vitiatur. Idem reperimus etiam apud Paul. Zacchiam, *Qvæſt. med. legal. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 8. n. 9. fol. m. 593.* qvinam hermaphroditorum pro maribus, qvi verò pro fœminis habendi, qvoad Baptiſmum multum refert, qvia ſi baptizans fœminam, putans ſe baptizare maſculum, maſculinum nomen ei imponit, aut vice verſa, non diciur fœmella illa, aut puerulus baptizatus.

§. 58.

Negatur. His tamen non obſtantibus contrariam opinionem, videlicet tale Baptiſma, ob nominis errorem, vitioſum non eſſe, pro veriore agnoſcit idem Jacobus Mollerus *l. a. pag. 170. ſq.* & qvidem 1.) qvia ubicunqve ſubſtantialia Baptiſmi obſervata ſunt, ibi verus & legitimus baptiſmus eſt adminiſtratus: ſiqvidem ad plenam & integram cujusqve rei eſſentiam partes ejus-

ejuſdem eſſentiales ſufficiunt; at verô in baptiſatione talis Hermaphroditi ſubſtantialia Baptiſmi fuerunt obſervata, adfuit namqve aqva cum verbô, adfuit invocatio S. S. Trinitatis; aqva in nomine Patris, Filii & Spiritus Sancti effuſa & aſperſa fuit; Ergo verus & legitimus Baptiſmus celebratus fuit. *arg. Can. ſi qvis apud 23. de conſecrat. diſtinct.* 4. ibi ne Sanctæ Trinitatis invocatio annulletur. Gerhardus *Locor. Theolog. Tom.* 4. *de S. Baptiſmo Sect. 3. c. 3. n. 26. verſ. qvos ſi qvi hæretici.* 2.) Qvia & aliàs error in Nomine veritati non nocet, modò Corpus nomine denotatum certum ſit. *arg. ſiqvidem in nomine 29. Inſtit. de legat. l. his verbis* 48. §. *3. ff. de hæred. inſtit. l. Demonſtratio 17. ff. de condit. & demonſtrat. l. ſi in nomine* 4. *C. de teſtament.* Cardinal. Mantica *de Conject. ult. vol. l.* 4. *tit. 5. n. 1.* Hinc & Imperator ait: Nihil nominis commemorationem ambiguitatis parere; *l. hac. conſultiſſima 8. in princ. C. qvi teſtam. fac. poſſ.*

§. 59.

Deinde etiam dictus Mollerus *l. a. pag.* 171. argumenta ſuprà in contrarium adducta, hoc modo diluit: Ad 1.) diſtingvendum eſt inter Nomina propria & appellativa. Error Nominis proprii non vitiat, *d.* §. *ſiqvidem in nomine 29. Inſtit. de legat. l. ſi in nom.* 4. *C. de teſtament.* Error verò nominis appellativi, ſeu, ut Interpretes loqvuntur, ſpeciei, vitiat diſpoſitionem; ut, ſi qvis vult legare veſtem, & leget libros, item, ſi pro vaccâ aſinum, ille error vitiat diſpoſitionem, *l. ſi qvis* 4. *ff. de legat.* 1. Sichardus *ad d. l. ſi in nomine* 4. *n.* 10. *C. de teſtam.* Ratio eſt, qvia nomina ſpecierum ſunt introductæ à Jure Gentium & ob id ſunt immutabilia, ut ait Ulpianus *in d. l. ſi qvis* 4. *in fin. princ.* Imò mutatio nominis appellatur, i. e. ſpeciei, mutat eſſentiam rei, & ſic totam immutat formam. Sichardus *d. l. n.* 10.

Ad 2.) Reſp. Magna eſt ratio diverſitatis, nam *in d. l. alioqvin.* 11. §. 1. Sexus eſt inſtar materiæ & ſubſtantiæ contractus, cujus error vitiat emptionem, *in l. venditionibus 9. §. inde qværitur 2. in fin. ff. de contrah. empt. Connanus Comm. Jur. Civil. l. 7. cap. 6. §. 8. circa fin.* In caſu verô noſtro, ubi utriusqve ſexûs genitalia perfectè efformata & perfectiori ac digniori ſexui, nimirum maſculino, nomen inditum, & ſic circa incaleſcentiam ac majorem potententiam ſexûs error commiſſus eſt, talis error actum Sacroſanctùm Baptiſmi in baptiſato neqvaqvam vitiat, cùm & homo baptiſatus ſit, & omnia ritè in illo actu aliàs fuerint celebrata.

Ad 3.) Error Nominis *in d. l. final. C. de hæred. inſtit.* verſatur circa ipſum teſtatorem: Si igitur ipſe teſtator circa nomen ſuum proprium erret, ut ſi diceret, hoc eſt teſtamentum mei Johannis, cùm vocetur Paulus, certe error ille nominis proprii totum vitiat teſtamentum: ratio eſt in ipſa *d. l. fin.* qvia nemo tam ſupinus eſt, ut in nomine ſuô erret, unde ſi errat, præſumitur ſtultus propter ignorantiam facti vel nominis proprii, *arg. l. nec ſupina 6. & l. regula eſt 9. §. fin. verſ. qvod ſi ideò ff. de jur. & fact. ignor.*

Ad 4.) Jura Canonica agunt de Reſcriptis, qvæ ſunt ſtricti juris, ideò non debent extendi ad homines alterius Diœceſios; nec ibi conſtabat de voluntate reſcribentis, qvi ſi fortè compertum habuiſſet, illum eſſe alterius Diœceſis, absqve dubiô reſcriptum non dediſſet, vel alios judices in locô propinqviore deſignaſſet. Panormitanus *ad l. cap. ſignificante 34. num. 4.*

Ad 5.) Diverſa nomina res qvidem arguunt diverſas, ſed ita, ſi qvis duabus rebus nomina imponat diverſa: puta nominantur Codicilli, nominantur & Teſtamenta, tum conſtat,

alios

alios eſſè Codicillos à teſtamentis, & ita Codicillos eſſe inventos, ut diverſi eſſent à Teſtamentis. Alia eſt ratio, ſi de perſonâ vel corpore, vel re conſtat, tum enim error nominis proprii nihil præjudicat veritati, *d. l. 4. C. de teſtament.*

Ad 6.) Canoniſtarum communis opinio in hoc Caſu non eſt attendenda; eſt enim communis Pontificiorum Scriptorum error. Impoſitio ſiqvidem nominis pertinet tantum ad Ceremonias Baptiſmi: Eſt enim nomen memoriale tantum Baptiſmi ſuſcepti, nec attingit ejus reqviſita ſubſtantialia. Hic qvando rectè ritè plenèqve in ipſo Baptiſmi actu adhibita ſunt, non opus eſt Baptiſmô ulteriore, nec de validitate actûs dubitandum. Gerhard. *Loc. theolog. Tom. 4. de Baptiſm. cap. 8. Sect. 3. de Ceremon. Baptiſm. n. 260.* Hæc Mollerus.

§. 60.

Exempla pro negativa.

Hanc ſententiam, ſcilicet circa novi & alterius ſexûs nominis impoſitionem vel aſſumptionem, Baptiſmum non eſſe reiterandum, confirmant etiam exempla illorum, qvi absqve hujus actûs reiteratione, modò maſculorum, modò fœminarum nomen ſpontè aſſumſerunt, vel ab aliis acceperunt, qvale exemplum jam ſupra ex Caſp. Bauhin. *de Hermaphr. Lib. 1. cap. 33. p. m. 346.* adduximus de ancillâ qvadam ruſticâ, Annæ nomine, viginti trium circiter annorum, qvæ, cùm in majori apud ruſtici uxorem, qvam ipſe vir, gratiâ eſſet, à Medicis, Magiſtratus reqviſitione, examinata, ſe magis virum qvàm fœminam eſſe pronunciabat, talis à Medicis deprehenſa Magiſtratus juſſu poſt pœnam inflictam Capillis, qvos fœminarum more alebat, reſectis, absqve repetito Baptiſmô habitum & nomen mutavit. Sic Hermaphroditus Anglus, cujus men-

tionem facit Isbr. de Diemerbroc. *Anat. Lib. 1. cap. 26. fol. m. 154.* Veſtitum muliebrem, qvô ad annum usqve vigeſimum tertium uſus erat, propter barbæ incrementum, rejecit, atqve virilem Veſtitum aſſumſit. Juxta Paul. Zacch. *Qvæſt. medic. leg. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 9. §. 9. fol. 602.* Puer qvidam hermaphroditus decimo qvintô ætatis annô menſtruari incipiens, ob id fœmineâ veſte induebatur. Obſervationem de Hermaphroditô primò pro puellâ hinc pro maſculô habitô refert Vitus Riedlinus, *Ephemerid. Acad. Nat. Curioſ. Cent. I. & II. Obſ. 99. pag. m. 205.* ſcilicet Infanti, ab Obſtetrice pro puellâ agnito, in S. Baptiſmô Nomen Catharinæ Felicitatis impoſitum erat; poſtqvam autem paulò poſt â Medicô & Chirurgô pro maſculô judicaretur, de S. Baptiſmi Veritate & efficaciâ nemo qvidem dubitabat, aliud tamen nomen, nimirum Reinhardi Felicis, ipſi impoſitum eſt. Item Anna, è Præfecturâ Wunſiedel, cujus ſupra *ex Ephemerid. Nat. Cur. Cent. III. & IV. Obſervat. 135. pag. 305.* mentionem fecimus, errore Obſtetricis pro puellâ habita, poſtmodum ſexûs falſitatem perſentiſcens, veſtes, mores, labores atqve nomen Annæ mutabat, poſteaqve Andreas audiebat. Rarius adhuc eſt exemplum à Georgiô Hannæô ad Olaum Borrichium præſcriptum, v. Act. Hafn. *Vol. IV. Obſerv. 79. pag. 183. ſeq.* Scilicet Anno 1675. die 12. Julii, comparuit Puella qvædam ruſtica, non imberbis in Conſiſtoriô Othinienſi, cui nihil in votis erat prius qvàm, ut, nunciô & ſexui ſeqviori & ejusdem ſexûs habitui, miſſô, ſibi integrum eſſet, à Gynæceis ad maſculum & ſexum & cultum tranſire. Erat autem Androgynus hicce natus in pago Fionenſi, Eſpr, cùm ſalutari Regenerationis tingeretur lavacrô, dictus eſt Petrus, teſte ipsô loci iſtius Paſtore; poſteà autem, cùm errorem Naturæ obſervâſſent Parentes, ſalutabatur Petronella, ultra annos unum & viginti, tum autem captus

vel

vel tædiô, vel odiô ſui generis, ſpretâ nobilitate fœminei ſexûs & præcellentiâ, ad Caſtra virorum redire optabat. Caſum hunc & cauſam ad forum Medicum mox devolvebant Aſſesſores, ideoqve remittebatur ad certos Medicos; qvorum obſervata ibidem videantur, &c. Tempore qvippe nativitatis & primis ſtatim annis, favit natura potiſſimum Membris genitalibus virilibus; progreſſu temporis videbatur ad alteram inclinare partem, qvaſi organo muliebri deditiria futura. Verum ubi pubeſcere cœpiſſet, rediit ad priorem locum, unde digreſſus fuerat, ſvetus Naturæ Vigor, qvaſi eandem remenſurus fabulam. His omnibus ritè penſitatis, ductum Naturæ ſeqvuti Medici Virorum numero hunc adſcripſerunt, jubentes, ut, qvi hactenus ſub muliebri pallâ Mas delituerat larvatus, jam, complicato ſipariô, in ſcenam ſine fucô prodiret, veſteqve fœmineâ cum virili mutatâ maſculaſceret & faciendo opere ruſtico, jam tum Vir futurus, digno Viro, lacertos poſthac exerceret ſuos. Deniqve Andriæ ſeu hermaphroditæ fœminæ, qvæ in ipsô Baptiſmate duplex nomen, maſculinum & fœmininum ſimul acceperat, *M. N. C. Dec. I. An.* 2. *Obſerv.* 253. *pag.* 375. *ſeqq.* meminit Johannes Scultetus: Scilicet, uti jam ſupra diximus, Martha Lechna, paupercula unâ cum fratre ſuô, Jacob Lechna, faſſa eſt, ſe à primis ungviculis & dum ſacra initi fœderis cum eâ celebrarentur, Hermaphrodiſias ſuſpicione detentam à potiori membri genitalis efficaciori ſigno, evirati Caſpari impoſitione fuiſſe indigitatam: Succreſcentibus verò annis, cùm & pudenda muliebris ſignaculi longiorem rimam evidentiùs oſtenderent, circa decimum ætatis annum, alterum, qvod in ipſo S. Baptiſmatis fonte inſimul Marthæ nomen acceperat, pro diluendô ſexûs dubiô reaſſumere Parentes anxiè laborarunt, &c.

§. 61.

§. 61.

Admonitio.

Hoc tamen locô minimè negligenda mihi videtur Circumſtantia à Jacobô Mollerô *l. all. cap. 3. pag. m. 172.* commendata: ſcilicet poterit talis hermaphroditus, cui nomen maſculinum in S. Baptiſmo impoſitum eſt, ſi ſentit, in ſe fœmineum Sexum prævalere, ſeqve huic Sexui addicere velit, Parochum ſui loci adire, huicqve hoc revelare, & ab ipſo petere, ut poſt factam mutationem veſtium virilium in fœmineas, ſecum templum intret, & coram Baptiſterio, in Præſentia Patrinorum Hermaphroditi, vel ſi illi non amplius ſint in vivis, aliorum, præhabitâ commemoratione, qvod in nominis impoſitione in S. Baptiſmô, circa incaleſcentiam Sexûs erratum fuerit, & jam mutatô nomine maſculô, nomen fœmineum, præſenti Hermaphrodito imponendum ſit; atqve hoc factô, nomen fœminæ illi imponat.

§. 62.

Obſtetrices de ſexu non poſſunt teſtari.

Cum autem falſa talis Nominum in Baptiſmate impoſitio eorumqve poſterô tempore neceſſaria mutatio utplurimum ab errore, vel negligentiâ, vel etiam ignorantiâ Obſteſtricum dependeat, non immeritò in ejusmodi Caſu, ubi in Infantibus recens natis duplex membrum genitale, vel aliud vitium ſeu Monſtroſitas ab Obſtetrice vel Parentibus obſervatur, qvamprimùm tales infantes editi ſunt, & ante Baptiſmum hæc res ad cujuscunqve loci Magiſtratum ordinarium deferri, hujusqve reqviſitione à Medicô vel Chirurgô peritô poſt fœtûs inſpectionem de ejusdem prævalente Sexu, ſive maſculinô, ſive fœmineô, deqve imponendo nomine relatio exhiberi deberet. Minimè verò ejusmodi inſpectio ſolis Obſtetricibus committenda, earumve relationi ac judicio, contra qvorundam Autorum ſententiam, hac in re fidendum erit, ſi-

ſiqvidem in diſcernendô Sexu ſæpiſſimè hallucinantur; & qvamvis hæc inculpatio paradoxa forſan, ſi non injuſta videatur, eandem tamen non modò hactenus recenſita exempla confirmant, ſed etiam Johannes Bohnius *de Offic. Medic. duplic. Part. 2. cap. 3. pag. m. 569.* aliô evidente ſatis exemplô comprobat, unde, qvid ſolidi in dijudicandis Androgynis ab illis expectari poſſit, innoteſcit. Inqvit autem dictus Autor: Octennium, ni fallor, eſt elapſum, cum præſens mihi ſiſteretur perſona viginti trium annorum, nata Oſchazii Miſnenſium, patre Chriſtophoro Bertram, in & à nativitate ſuâ fœmineâ ſexus credita ac pronunciata, hinc in ſacrô Baptiſmô Magdalenæ nomine ſignata, qvæ nunc verò Chriſtophorum ſe vocat & vocari mavult, veſtitu etiam virili incedit, eam, qvòd mixti Sexûs videretur, ut inſpicerem. Qvod tum faciebam, præſentibus aliis, nullam planè in hujus hominis genitalibus ullove ejus membrô fœminæ deprehendi notam, contrà virilem conformationem qvàm conſpicuam; ſub imperfectione nihilominus ejusmodi, qvâ ſe virum in matrimoniô præſtare poſſet, meritò ambigebam. Video, qvantum valeant Vetularum harum in hoc deponendi caſu oculi, qvantum Cerebrum, qvarum nihilominus Relationis ſteterint maſculi illius mutili parentes, Baptiſta & tantum non omnes hucusqve, qvi eum noverant?

§. 63.

Videmus itaqve, ad Hermaphroditorum inſpectionem, deqve illorum ſexu reddendam rationem ineptas eſſe Obſtetrices, ſiqvidem pro hôc ſcopô varia ſigna Hermaphroditum marem ab Hermaphroditô fœmina diſtingventia, ex Medico-Anatomicorum Scholis petenda reqviruntur; & qvidem non modò ad Nominis in Baptiſmate impoſitionem & Matrimonii promiſſionem, ſed etiam ad alios Caſus ſeu Actus Juris, ne- *Ad inſpectionem ſigna neceſſaria.*

ceſſaria; in qvibus omnibus, qvinam Sexus, an maſculinus, an fœmininus, prævaleat, item, an neuter, an uterqve Sexus ratus & perfectus exiſtat, Medicorum atqve Chirurgorum Judicium tam Theologi, qvàm Juris-Conſulti expetunt. Pro formandô autem ejusmodi judiciô, prævalentis Sexûs ſigna primariò à partibus genitalibus ſunt deſumenda; qvorum tamen in adultis & pubertatem ſupergreſſis plura, qvam in recens natis occurrunt; & qvamvis de ſexûs differentiâ æqvè partes genitales internæ, qvàm externæ teſtentur, ab internis tamen ante mortem corporisqve ſectionem nihil certi ſtatui poteſt, ideòqve à ſolâ partium externarum inſpectione judicium ferendum erit.

§. 64.

Signa infantum. Proinde in Infantibus recens natis, Hermaphrodiſiæ ſuſpectis, ſtatim ante Baptiſmum Nominisqve impoſitionem membra genitalia, tam marium, Penis ſcilicet, Scrotum & *In maſculo.* teſticuli, qvàm fœmellarum, vulva nimirum, eorumqve ſtructura, bene inſpicienda atqve examinanda ſunt; ſiqve in tali infante dictæ partes viriles ſeu marem à fœminâ diſtingventes, ritè & ſecundum naturam deprehenduntur, ſimul tamen in Perinæô vel proximè ſub Scrotô, vel etiam ſupra Penem, etiam rima qvædam vel vulvæ ſeu membri muliebris figura apparet, ſignum eqvidem fœtûs hermaphroditici adeſt; qvodſi verò talis rima non penetrat, nec perforata, vel etiam nimis parva eſt, item, nec labia, nec debitam conformationem internam habet, neqve etiam infans per dictam rimam, ſed tantùm per Penem, urinam mittit, tunc ejusmodi hermaphroditus pro mare habendus, ipſiqve nomen maſculinum in Baptiſmô impertiendum erit.

§. 65.

§. 65.

Ratione Penis hoc loco attendendum eſt, ejus perforationem eqvidem ordinariè in glande, qvandoqve verò etiam ſub eâdem, circa frenulum, qvandoqve etiam in mediâ penis parte, vel circa radicem reperiri, qvapropter hæ circumſtantiæ negligendæ non erunt; Præterea adhuc videndum, an perforatio ſit ita perfecta, ut Urina per hunc canalem egrediatur; an verò tantùm ſuperficiaria, ut Nota ſolummodò Urethræ appareat, manuqve ſeu Operatione Chirurgicâ neceſſe habeat; qvò in Caſu Urethræ, ab Urinâ, exitum qværente, facta expanſio manu tangi poteſt; ideoqve Urethræ apertura maturanda, ne fœtus Urinæ ſuppreſſione, uti ſæpe in infantibus non hermaphroditis evenire ſolet, vivere deſinat. Deniqve etiam penis hermaphrodituli, ſecundum proportionem, debitæ ſit magnitudinis. *Ratione penis.*

§. 66.

Qvoad Scrotum & Teſticulos etiam monendum, illud interdum duplex eſſe, atqve teſticulos non in unô, ſed in duobus qvaſi Scrotis latitare, ita, ut inter diviſum Scrotum ſeparatosqve Teſtes rima ſeu vulva, vel aperta, vel occulta reperiatur, qvale bifidi & in dextram ſiniſtramqve partem exactè diviſi Scroti exemplum ſuprà ex Act. Haffnienſ. *Vol. IV. Obſerv. 79. pag. 184.* de Hermaphroditô adultô adduximus. Qvandoqve etiam Scrotum planè deeſſe videtur, cùm teſticuli in utrôqve ingvine protuberent atqve ſolùm ſub cute latitent, vel etiam viſum & tactùm penitus fugiant. v. Heinr. Rovabuyſ. *Obſerv. 16. pag. m. 64.* In aliis infantibus interdum Scrotum in locô naturali, planè tamen vacuum offenditur, teſticulis in ingvinibus vel in ipsô abdomine latitantibus. His autem circumſtantiis non obſtantibus, dummodò in tali Her- *Ratione ſcroti & teſtium.*

maphroditô perforatus adſit Penis & econtra nullum perfectum membrum muliebre appareat, talis fœtus pro mare judicandus erit: Qvandocunqve autem Teſtes extrà apparent & ad ſenſum conſpicui ſunt, dummodo eorum exilitas non id operetur, ut, tanqvam ſi abeſſent, pro nihilò ducantur, tunc ſecundum Paul. Zacch. *Qvæſtion. med. legal. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 8. §. 19. fol. m. 595.* Hermaphroditus pro virô reputandus eſt: qvod verum erit, non ſolùm ſi ambo Teſtes apparent, ſed etiam, ſi unus tantùm: atqve inſuper non ſolùm verum eſt, cum etiam virile genitale apparet, ſed etiam, ſi non appareat, qvalis fuit puer apud Rueff. *Lib. 5. de Concept. hum. cap. 3.* & alter apud Schenck. ex Cneulino *Lib. 4. Obſ.* modò revera, dictô modô, lateat. Adde etiam, qvòd in tantum operentur teſtes ad oſtendendam virilitatem, cum extra prominent, ut hæc Concluſio habeat locum, etiamſi inſignis muliebris ſexûs conſtitutio adeſſet: & in priori Caſu habemus Rueffii Teſtimonium, nam ſuum illum puerum pro mare baptizatum fuiſſe narrat. Hæc Zacchias. Qvæ tamen Obſervatio potius ad dubium ſexum pertinet, ſiqvidem Rueffio talis offerebatur infans, de qvô non ſatis conſtabat, cujusnam ſexûs eſſet. Prominebant qvidem teſticuli, membrum præterea nullum. Infra teſticulos ruptura erat, unde urina efflueret. Sed qvia propter Virgæ prominentis defectum (nec enim tota aberat, ſed intrò converſa ad modò dictam rupturam deflectebat,) hanc natura urinæ viam dediſſet, non pro fœmellâ, nec androgynô, ſed pro maſculô hunc haberi & baptizari placuit; uti jam ſupra ex Schenck. *l. a. fol. m. 520.* adduximus.

§. 67.

Signa fœmellæ. Deinde pro fœmellâ, in Baptiſmô nominisqve impoſitione, habendus eſt Hermaphroditus, qvi vulvam eqvidem,

ſeu

ſeu muliebre membrum genitale, in loco ſolitô atqve naturaliter, tam externè, qvàm internè conformatum, ſimul tamen vel ſuper dictô pudendô membrum adhuc virile, imperforatum tamen, vel ſubſtantiam qvandam carneam, vel cutaneam, Scrotô & Teſticulis carentem, in ſummâ vel infimâ Vulvæ parte prominentem habet; vel cui Clitoris nimium & extra labia procreſcit, vel ſubſtantia qvædam peniformis circa alterum vaginæ latus, vel ex internô Uteri oſculô procedit; qvalia exempla ſupra ex Autoribus allegavimus. Teſticulorum etiam defectus Sexûs fœminei ſignum habetur, teſte Paulo Zacchiâ, qvi *l. a.* §. *19. f. 595.* inqvit: Teſtes nulli nullumqve alicubi eorum veſtigium ſe prodens, muliebris certè ſexûs ſufficientia Indicia ſunt. Ubi tamen ſemper indagandum, an teſticuli in Ingvine vel alibi lateant, vel etiam Penis perfectus & perforatus non reperiatur.

§. 68.

In dubiô Sexu, ſeu qvando Hermaphroditis, ſeu Androgynis ſexûs ſunt minùs diſtincti, ut vel ad neutrum, vel ad utrumqve commodè ſatis referri qveant, & inſpectorem circa nominis, an maſculini, an fœminei, impoſitionem, dubium dimittant, tales infantes potiùs maribus, qvàm fœminis annumerandos, illorumqve ſeu maſculinô nomine in Baptiſmô donandos eſſe, jam ſupra diximus; Pro meliori tamen ſexûs prævalentis dignotione, nonnulli Autores ſcribunt, prævalentem ſexum ſemper naturalem ac ſibi debitum ſitum ſervare, imperfectum neqvaqvam, maximè reſpectivè ad perfectiorem: unde fiat, qvòd ratus ſexus ſemper à dextris ſit, irritus à ſiniſtris, in his, qvi eos lateraliter conſtitutos habent: qvin & in his, qvi unum habent ſub aliô, ſuperior ratus, inferior irritus licet contrarium, ſed perrarò, aliqvando eveniat. vid. Paul. Zacch. *l. a.* §. *16. fol. 595.* Sic in fœminâ qvadam, bene mentula- *Sexus dubii.*

 tula-

tulatâ, duorum virorum uxore, demortuâ, Sexus muliebris in dextris, virilis in ſiniſtris deprehendebatur, uti paulò ſuprà è Thom. Bartholin. *Cent.* 2. *Hiſt.* 57. *pag. m.* 238. meminimus. In ejusmodi Caſu etiam perforatio glandis, vel circa frenulum Penis, qværenda, cùm ille ſexus, qvi ad mictionem conveniens eſt, utplurimùm prævaleat. Item ratione latitudinis & anguſtiæ, ſeu aperturæ & occluſionis partium naturalium, apertæ, ſeu patentes ac penetrantes præ occluſis ac imperviis ſemper certius de fœtûs recens nati ſexu ſignum exhibent, ſi v. g. ambo ſexûs in fœtu hermaphroditicô imperfecti ſint, unus tamen reſpectu alterius latitudine ſeu aperturâ & penetratione ſe manifeſtum faciat, tunc ille ſexus, cujus partes patentes ſunt circa nominis impoſitionem alteri eſt præferendus. Qvodſi deniqve in Infante uterqve ſexus ritus & perfectus reperiatur, ſecundum hactenus adducta, ſemper virilis tanqvam dignior muliebri præferendus, talisqve Hermaphroditus ſacrô Baptiſmatis fonte lavandus, maſculinô nomine inſigniendus erit.

§. 69.

Signa ſexus in adultis.

Præter hæc circa Baptiſmum nominisqve impoſitionem annotata ſigna, ab infantibus deſumta, alia adhuc mares à fœminis diſtingventia ſigna circa matrimonium aliosqve Juris actûs in adultis hermaphroditis obſervanda veniunt, qvorum eqvidem plura apud Autores reperiuntur, qvæ tamen omnia ſecundum Paul. Zacch. *l. a.* §. 16. *fol.* 594. *ſeq.* ad alterutrius ſexûs proprietates reduci poſſunt; Nam is, qvi majores, efficaciores, patentiores & numerô plures habet ſexûs, prævalere dicitur. Deſumuntur verò hujusmodi proprietates ex mole vaſorum, ex eorundem conformatione, ex naturali ſitu, ex viarum latitudine & anguſtiâ, ex adnaſcentibus pilis, ex incaleſcentiâ majori aut minori, in unô, qvàm in alio.

Sexus

Sexus enim, qvi prævalet, mole ſemper eſt magis conſpicuus, qvi irritus eſt, minùs. Sic etiam Sexus, qvi prævalet, in conformatione ad naturalem formam ſemper magis accedit, & perfectior eſt, contra fit in alterò Sexu. Eâdem ratione prævalens ſexus ſemper naturalem ſitum obtinet, non item imperfectus: porrò ratus ſexus ſemper, uti jam diximus, à dextris eſt, irritus à ſiniſtris, ſi ſexús juxta ſe vel lateraliter poſiti ſunt; ſi verò unus ſub aliô, ſuperior ratus, inferior irritus habetur. Pili in perfectô ſexu conſpicui ſunt, copiâ & qvantitate, in imperfectô vel nulli, vel copiæ & qvantitatis nullius momenti. In ratô Sexu vel potentiori viæ perviæ & patentes ac penetrantes, in irritô & impotenti imperviæ, anguſtæ & minimè penetrantes. Qvodſi ambo ſexûs imperfecti ſunt, unus tamen reſpectu alterius latitudine earundem viarum & penetratione ſe manifeſtum facit: ac deniqve incaleſcentia ſemper fit, in Sexû, qvi prævalet, aut ſemper promptior, & citior. Et qvamvis in utroqve ſexu incaleſcat aliqvando Hermaphroditus, ſecundum perfectiorem tamen facillimè, ſecundum imperfectiorem difficilius id illi contingit: aut ſi juxta utrumqve frigidus homo ſit, is, qvi prævalet ſexus, magis naturalem calorem ſervat, & venas magis conſpicuas habet: qvi imperfectus eſt, qvaſi mortuus langvere videtur & mole etiam conſiderabili præ perfectô eſt.

§. 70.

In ſpecie autem ratione ſexûs utriusqve alia ſigna refert Paulus Zacchias *l. a.* Habitus, inqviens, Corporis virilis, vox gravis ac ſonora, animus ad virilia pronus, impiger, & pathematis virô dignis excitatus, pili in Mento, in Perinæô ſeu taurô & anô, mammæ exiles, pectusve excarne, capitis capilli hirti, breves & duriuſculi, Urinæ per Penem excretio & multò magis Seminis, Teſtes propendentes & non prorſus *In maribus.*

ſper-

ſpernendæ magnitudinis, aut ſaltem ingvinibus adhærentes, virilem Sexum demonſtrant & maximè teſtes extrà apparentes. Contrà habitus Corporis muliebris, mollis & delicatus, vox exilis, animus demiſſus & paſſionibus muliere dignis implicitus, pili in mentô, perinæô, in ano nulli, mammæ turgidulæ & pectus carnoſum, capilli capitis promiſſi, tenues, molles, longi, urinæ per conſvetas muliebres vias excretio, per easdemqve menſtruorum ſuô tempore facta expurgatio, vel apparens etiam ſangvinea evacuatio; Teſtes nulli nullumqve alicubi eorum veſtigium ſe prodens muliebris certè ſexûs ſufficientia indicia ſunt. Juxta Ambroſium Paræum, *Lib. 24. cap. 4. fol. m. 550.* hæc ſigna in genitalibus præſertim & facie apparent. Nam ſi vulva ſic ad amuſſim omnibus ſuis dimenſionibus exacta & pervia ſit, ut virile membrum admittere poſſit, ſi menſes illac profluant, ſi promiſſi ſint, & tenues ac molles capilli, ſi deniqve ad illam totius corporis effœminati mollitiem, animi qvoqve fracti & timidi parem conditionem additam habeant, fœminei ſexûs potentiores & planè fœminæ judicantur. At ſi pilis obſitum perinæum & anum habent, qvæ ferè loca mulieribus glabra ſunt, ſi Penem convenienti magnitudine compoſitum habent, ſi validè & alacriter arrigentem, ſi ſemine manantem, virilis ſexûs potentiores & planè viri pronunciantur. Si par ſit utriusqve genitalis in figurâ mole & efficaciâ conformatio, utriusqve ſexûs patens, hermaphroditus cenſetur, maſculus & fœmina nominatur; Neuter verò, qvi nec unius, nec alterius Sexûs capax eſt.

In fœminis

§. 71.

Uti in infantibus.

in maribus,

Hôc locô etiam repetendum eſt, qvod paulò ante de Infantium hermaphroditorum partibus genitalibus indeqve ſumendâ ſexûs dignotione diximus, ſcilicet in Maribus adul-

tis

tis interdum ſupra penis, ordinariô locô poſiti, radicem, vel in ingvine, vel à ſiniſtra Colis parte, vel in Perinæo, vel etiam in mediô Scrotô extare hirſutioram vulvam, ſeu rimam, modò ſuperficiariam tantùm, modò etiam paululum perforatam, ita tamen, ut nihil, neqve urinarii, neqve menſtrualis liqvoris inde prodeat; qvô in caſu, dummodo Scrotum cum teſticulis debitæ magnitudinis, Penisqve perforatus apparent, talis Hermaphroditus pro Mare, ad matrimonium non ineptô, judicandus eſt; licet etiam Scrotum bifidum & Penis aliqvatenus brevior exiſtat, ſiqvidem hunc in Inſpectionibus publicis, in viſcera mille operta rugis confugiendo brevitatem mentiri obſervamus, juxta exemplum Hannæi, *Act. Hafn. Vol. IV. Obſ. 69. pag. 184.* Item, ex Teſticulorum duorum, vel etiam unius, ſat grandium, horumqve vaſorum ſpermaticorum præſentiâ Sexus maſculinus ſufficiensqve ad matrimonium ſalacitas concluditur, juxta Hannæum *l. a. & Ephemerid. Acad. Nat. Cur. Cent. III. & IV. Obſ. 131. p. 309.* Qvamvis autem puer ille apud Rueffium, cujus modò ex Schenckio meminimus, ex ſolis propendentibus Teſticulis, nullâ prominente, ſed intrò in rupturam qvandam converſâ virgâ, pro Mare judicaretur, atqve virili nomine inſigniretur, minimè tamen ad matrimonium admittendus erit; cùm econtra illi, qvî externè nec Scrotum, nec Teſticulum, nihilominus tamen Mentulam decentis magnitudinis habent, pro Maribus atqve ad Venerem aptis judicandi ſint, cum Teſticuli qvandoqve in Ingvine, vel in ipsô abdomine latere ſoleant; hinc etiam famula illa ruſtica, Jacobi Burge filia & Anna baptiſata, licet Scrotô & Teſtibus propendentibus careret, atqve ſub Pene in Perinæo rimam oblongam mediumqve circiter digiti articulum profundam haberet, ob corpus ſatis procerum, vocem virilem, mentum lanugine obſitum,

(pilos enim prodeuntes volſellâ evellere ſolebat,) Mammarum defectum, Pubem piloſam, Penem longum, Præputium denudatum & benè attritum, à Felice Platerô & Caſpare Bauhinô magis pro Virô, qvàm Fœminâ agnoſcebatur. Interrogatus enim de Venereis actibus, confeſſus eſt, ſe cum pluribus meretricibus rem habuiſſe & cum voluptate, & cum Seminis profuſione; inſuper qvando vel rem haberet, vel ſolùm incaleſceret Penisve erigeretur, in ingvine dextrô Teſticulum protuberare affirmavit, uti jam ſupra ex Caſp. Bauhin. *de Hermaphrod. Lib. 1. cap. 23. p. m. 346.* allegavimus. Porrô, qvod ſuprà de perforatione Penis Infantum circa Sexûs electionem nominisqve impoſitionem, monuimus, illud etiam in adultis erit obſervandum; qvamvis enim Penis neqve nimis longus, neqve craſſus ſit, modò ſive in glande, ſive ſub eâdem circa frenulum ſit perforatus, ad Seminis excretionem atqve matrimonii celebrationem non ineptus erit. Qvod exemplô Hermaphroditi cujusdam, ab Obſtetrice pro puellâ agniti, atqve Annæ nomine inſigniti, confirmat Auguſtinus Henricus Faſchius & David Valtherus, qvibus dicti Androgyni Penis, qvamvis curtus & imperforatus in glande, non pro tentigine ſimpliciter habendus videtur, ſiqvidem ſub frenuli finem obſervata hiantia corpuſcula locô perforationis eſſe poſſunt ad Seminis emiſſionem, qvalem poſt libidinem factam iſte Hermaphroditus ſenſerat. vid *Ephemerid. Nat. Cur. Cent. 3. & 4. Obſ. 135. pag. 309.* Qvodſi tamen Penis nullatenus perforatus reperiatur, potiùs ad Sexum ſeqviorem Hermaphroditus referendus erit. vid. Isbrand. Diemerbroc *Anatom. Lib. I. cap. 26. fol. m. 154.* Capillos etiam reliqvosqve Corporis pilos Sexûs differentiam in Hermaphroditis indigitare hactenus dicta eqvidem docent, v. g. Capilli criſpi, hirti, breves, duriuſculi, item pili in Mentô, pectore, femo-

mo-

more, ac in Perinæô ſeu Taurô, & imprimis in Anô, ut & inter Umbilicum & Pubem vulgò Virilitatis ſignum præbent; econtrà verò capilli promiſſi, tenues, molles, longi, pilorumqve in dictis locis defectus, utplurimum Sexum fœmineum denotant. Cui tamen ſoli ſignô à pilis deſumpto abſolutè fidendum non eſt, cùm etiam fœminæ Hermaphroditæ non modò barbam, ſed interdum etiam pectus & femora nonnihil hirſuta habeant, qvale exemplum Isbrandus de Diemerbroc *l. a.* annotavit. Sexum maſculinum etiam denotat omnimodus Menſium defectus; item pruritus, amor & deſiderium erga Sexum ſeqviorem, ac Seminis in libidine per Penem facta emiſſio. Plura adhuc Sexûs maſculini ſigna partim in recenſitis exemplis vidimus; vid. etiam Caſp. Bauhin. *de Hermaphrod. Lib. I. cap. 4. fol. 32. ſeq. 42.* ubi Hermaphroditos ratione partium genitalium dupliciter, tum ſitu, tum viribus differre dicit.

§. 72.

Varia etiam fœminei Sexûs in Hermaphroditis obſervanda ſigna tum ſuprà circa eorum differentias & nominis impoſitionem, tum etiam in modò dictis circa Sexum maſculinum adduximus, imprimis verò ad hunc ſeqviorem Sexum reqviritur Membrum genitale muliebre, omnibus numeris abſolutum, atqve tàm externè, qvam internè naturaliter conſtitutum, cui inſuper accedit vel in pectine, ſupra pudendum genitale virile cutaneum Scrotô & Teſtibus carens, vel cui ſub vulvâ in Perinæo, vel etiam in Ingvinibus Penis profertur interdum cum Teſticulis, in plerisqve tamen, pro Hermaphroditis habitis, fœminis, in interiore Vulvæ parte circa Clitoridem ſubſtantia qvædam carnea vel cutanea, & qvidem peniformis prominet, qvæ utplurimum ipſa Clitoris in extraordinariam longitudinem extenſa eſſe obſervatur. Qvare *In fœminis.*

 non

non omnis ejusmodi excreſcentia peniformis ſtatim pro verô Pene judicanda, ſed accuratè inſpicienda erit, an Præputium & glans, veraqve perforatio in illâ reperiatur, ita, ut per illud foramen Urina & Semen, vel alterum tantùm excernatur, & annon potiùs tam Urina, qvàm menſtruum per uterum & vulvam ſolùm profluant. Siqvidem niſi ejusmodi, penis perforatus eſt, hermaphroditus talis ad ſexum tantummodò muliebrem pertinet; Imô ſi ex ſolâ Clitoridis longitudine talis conſormatio vitioſa dependet, ad hermaphroditos ejusmodi fœminæ propriè referendæ mihi non videntur, qvod etiam ſtatuit Vopiſcus Fortunatus Plempius, *Fundament. Medicin. Lib. 2. cap. 9. pag. m. 139.* Clitoris, inqviens, ad tantam magnitudinem qvandoqve excreſcit, ut penis officium præſtare poſſit: eæqve, qvibus id contingit, hermaphroditi ab imperitis male judicantur. Penis enim verè non eſt, qvia meatum non habet, per qvem ſemen vel ſemini ſimilè effundatur. Qvamvis etiam Isbrandus Diemerbrock in primâ editione *Anatam. Corp. human. Lib. 1. cap. 25. pag. m. 151.* pro certô ſtatuat, mulieres in Coitu Semen etiam per Clitoridem excernere, atqve hinc Clitoridi neceſſariò ineſſe urethram ſemen eò deferentem. Qvod ipſum, (uti ibidem pergit) per avtopſiam clariùs patet in illis mulieribus, qvibus Clitoris in longitudinem inſolitam excrevit & urethram manifeſtè conſpiciendam exhibet. Ipſe tamen Diemerbrock in novâ editione, *Lib. 1. cap. 26. fol. m. 154.* ſententiam ſuam mutavit, atqve nec verè Urethram aut aliud qvid ſimile in Clitoride adeſſe, nec etiam per ejus rimam ullum Semen tranſire poſſe defendit. Si proinde in Hermaphrodito qvôdam qvocunqve in locô apparens penis neqve in glande, neqve circa frenulum, neqve in medio, nec circa radicem, perforatus eſt, ſicqve nullus liqvor per eundem excerni poteſt, præ-

præſente econtrà Vulvâ apertâ, penetrante & ad Urinæ menſiumqve profluxum naturaliter conſtitutâ, tunc ſanè pro fœminâ habendus eſt: Multòqve magis etiam è Virorum numero excludendi ſunt illi Hermaphroditi, (ſeu potiùs fœminæ,) qvibus ſolummodò longior Clitoris extra Vulvæ labia prominet, qvalia exempla jam ſupra allegavimus, qvamvis etiam talis muliebris Clitoris vel alia excreſcentia in nonnullis, unà cum vicinis alis, haud ſecus ac penis viri, ſi vel laſcivè manibus attrectetur, vel aliàs ad Venerem cieatur, fœmina arrigatur, ut etiam tales mulieres cum aliis laſcivire poſſint; ſicuti refert Vopiſcus Fortunatus Plempius *l. a..* de Helenâ qvadam Antverpiæ, qvæ illâ ſuâ parte tum in lupanaribus multas exercebat meretrices, tum alicubi non paucas virgines vitiabat. Imò hæc eò inſaniæ venit, ut Paſtori ſe ſiſteret, petens contrahere cum certâ filiâ matrimonium. Qvamobrem Paſtor accuſavit eam apud Epiſcopum & Magiſtratum, qvòd virum tegeret habitu muliebri. In carcerem ergò compingitur & juſſu Magiſtratûs viſitur, atqve inſpicitur à Medicis & Chirurgis, ſed virile nihil comperiunt. Ita nempe hæc particula non ſtimulante libidine ſe contrahit. Sic Virginis Illuſtriſſimæ ac honeſtiſſimæ meminit Zacutus Luſitanus *de Prax. medic. admir. Lib. 2. Obſervat. 91. Oper. Tom. III. fol. m. 63.* qvæ ſolô veſtium contactu qvidpiam in ore Uteri, mentulæ inſtar, inflari, turgere atqve erigi ſentiebat & laceſſita venereisqve imaginationibus illaqveata ad venerem irritari cogebatur. Tantô malô obſita, qvô anima vel ſepties in die, cum libidinis conceptu, Deum graviſſimè offendebat, & metu perculſa, ne in graviora damna laberetur, pro hoc fœdô vitiô propulſandô Medici opem obnixè poſtulabat, qvi cum duobus Chirurgis vocatis Carunculam corrugatam inveniebant, ex Pubis oſſis regione prognatam & per pudendi rimam

mam digiti dimidii indicis longitudine & aliqvali circa baſin craſſitie erumpentem, in cujus extremô qvidpiam aderat glandi ſimile, præputii inſtar, tenuiſſimâ Cute contectum rugoſum, flaccidum & laxum, ſine meatu ullô, qvi in viris excernendo Semini eſt dicatus. Hanc carunculam, cùm ipſa erat veneris ſtimulis agitata, ita extuberare faſſa eſt, ut extra rimam penis inſtar penderet. Qvandoqve etiam fœminis Nymphæ ad duos vel tres digitos excreſcunt, ita, ut aliis fœminis cohabitare poſſint; Qvod confirmat Hieronymus Fabricius ab Aqvapendente, *de Chirurg. Operat. fol. m. 277.* In mulieribus, inqviens, obſervavi Nympham productam fuiſſe nunc ad duos, nunc ad tres digitos, qvæ tamen erat flaccida, neqve erigebatur; audivi tamen & Peruſiæ & hîc, Patavii, mulierem fuiſſe hermaphroditum, qvæ concubitum cum aliis mulieribus habebat, hac parte erectâ. Interdum etiam fœminæ procidentiâ Uteri laborantes pro Hermaphroditis habentur, qvæ tamen cum ſexu virili neqvicqvam commune habent, qvale qvid de Annâ Timmermanniâ, à Maritô in punctô ambigui ſexûs & inhabilitatis conjugalis in Conſiſtoriô accuſatâ, refert Baldaſſar Timæus à Güldenklee, *Reſponſ. 37. pag. m. 1068. ſeq.* ex inſpectione ſcilicet oculari nec ſolius maris, nec maris & fœminæ, ſive utriusqve ſexus, ſed tantummodò fœminæ genitalia in accuſatâ occurrebant. Error autem ex prolapſu ſive procidentiâ Uteri, quam maritus ſimplex ac plebejus homo pro virilibus habuit, oborta fuerat. Similem Caſum in ruſticâ, ob procidentiam & inverſionem Vaginæ Uterinæ pro Hermaphroditâ habita Anno 1716. obſervare mihi licuit, de quô alibi pluribus.

§. 73.

In utroqve Sexu. Qvamvis autem illis hermaphroditis infantibus, in quibus dubius, vel nullus, vel etiam uterque perfectus Sexus ap-

apparet, in S. Baptiſmô Nomen maſculinum, tanquam Sexûs dignioris, imponendum, atque veſtitum virilem induendum eſſe ſtatuerimus, minimè tamen taliter conſtituti imprimis, qui nullum vel dubium Sexum monſtrant, adultiores facti pro viris ad matrimonium aptis judicandi ſunt; interim hôc locô repeti poteſt, qvod ſuprà de ſignis infantum hermaphroditorum, & hactenus tam ratione marium, qvàm fœminarum, de partium genitalium aperturâ & perforatione, de ſitu, liqvorum excretione, de pilis aliisqve circumſtantiis diximus. vid. etiam Paul. Zacch. *Qvæſt. med. leg. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 8. §. 16. ſeq. fol. m. 594. ſeq.* Imò pleriqve Hermaphroditi ita ſunt conformati, ut ad Matrimonium neqve activè, neqve paſſivè qvicqvam valeant; Et qvamvis nonnulli utriusque Sexûs imaginem expreſſam habeant, utrumqve tamen ad generationem Seminisqve profuſionem, ſimulque ad conceptionem planè inefficacem experiuntur, alterô membrô tantùm ad mictionem conveniente, qualem ſe noviſſe refert Caſp. Bauhinus, *de Hermaphrod. Lib. 1. cap. 4. p. 34.*

Cùm proinde ſecundum hactenus allegata exempla non modò Hermaphroditi, ſed etiam fœminæ ob Clitoridem longiorem pro hermaphroditis habitæ, juxta exemplum ex Vopiſcô Fortunatô Plempiô adductum, interdum matrimonium appetant, oritur

Qvæstio:

An Hermaphroditis Matrimonium contrahere liceat?

§. 1.

Ad hanc qvæſtionem reſpondet Jacobus Mollerus, *Tr. de Hermaphrod. cap. 6. pag. 174. ſeq.* Ad obtinendum finem *Reqviſita matrimonii.*

finem matrimonii primarium, videlicet ſobolis procreationem, crimenqve libidinis vitandum, ſedulo videndum eſt, ut is, qvi matrimonium inire velit, perſonam generationi aptam ſibi deligat & copulet, unde cum Spadonibus & Evnuchis matrimonium non eſt contrahendum; licet enim qvidam eorum, qvi caſtrati ſunt, congredi cum uxore poſſint, coitus tamen ille eſt inanis, nullamqve ſpem ſobolis habet, ſed libidinem ſaltem extingvit, & pruritum in fœminâ potiùs accendit. Simili ratione improbantur qvoqve Conjugia cum Hermaphroditis, periculoſumqve eſt, ejusmodi hominibus nuptias permittere, ex qvibus altera pars facilè decipi & in peccatum adulterii prolabi poteſt, ſi nempe potior non ſit ſexus ille, qvem contrahens cum Hermaphroditô qværit & deſiderat, ideòqve magis diſſolvendum ejusmodi conjugium, qvàm permittendum, niſi Hermaphroditus inſtanter urgeat deſiderium, illeqve prævaleat in illô Sexu, qvem pro ratione Conjugis nuptiæ reqvirunt, nempe, ut fiat maris & fœminæ conſociatio.

§. 2.

Sexus æqvalis. Alii diſtingvunt inter Hermaphroditos, qvibus uterqve Sexus eſt æqvalis, & inter illos, in qvibus alter prævalet, ſiqvidem juxta Theologi cujusdam Chilonenſis verba apud Mich. Bernh. Valenti *Novell. med. legal. Caſ. 10. pag. m. 243.* in qvibuscunqve Hermaphroditis Sexus uterqve, virilis ſcilicet & muliebris, æqvales ſunt, nec alter alteri prævalet, illis à Doctoribus omni jure nullum matrimonium indulgetur. Talis enim copula Legi & ordinationi divinæ è diametrô contraria eſt, vi cujus unus vir & una fœmina conjungi & in unam carnem uniri debent. Hoc autem ab eô effectui dari non poteſt, qvi nec vir, nec mulier eſt. A tali etiam Hermaphroditô finis matrimonii, ſc. propagatio ſobolis & debita cohabitatio

tatio obtineri neqvit, unde meritò pro invalidô habetur. Aliter autem res ſeſe habet cum illis Androgynis, in qvibus alter Sexus alteri prævalet, ſive jam virilis ſit, ſive muliebris.

§. 3.

Nonnulli etiam omnes Hermaphroditos pro irregularibus habent, iisqve omnem agendi & patiendi ſeu generandi & concipiendi potentiam denegant, vid. Paul. Zacch. *l. a. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 8. §. 35. & 36. fol. m. 600.* Qvibus tamen alii contradicunt. Scribit enim Nicolaus Venette, *de la Generation de l' Homme Part. 4. cap. 6. pag. m. 629. ſeq.* Bienqve le Juriſconſulte Majolanus faſſe tous les Hermaphrodites irreguliers & incapables du ſacrement de Mariage, cependant il me ſemble, qve cette deciſion eſt trop generale & qu'elle choqve mesmes les Loix, puiſe il qv'il ya des Hermaphrodites ſi vigeureux à embraſſer les femmes, & d'autres ſi diſpoſez à ſouffrir agreablement un homme, qv'il auroit de l'injuſtice à deffendre le mariage aux uns & aux autres. Car ſi les premiers ont les parties naturelles du ſexe maſculin bien faites, & bien proportionnées, comme il s'en trouve qvelqves-uns, une petite fente de nulle conſideration, n'empêchera pas l'action amoureuſe de ces hommes hermaphrodites: non plus qv'un Clitoris un peu allongé ne s'oppoſera pas aux careſſes, qve pourra faire un homme aux femmes hermaphrodites. Ainſi ſi les uns ont leurs parties capables de divertir une femme, & qve les autres ſoient diſpoſez à recevoir les careſſes d'un homme, je ne doute pas qv'un Preſtre ne puiſſe conferer le ſacrement de mariage à l'un & à l'autre. Eſſe autem tam Hermaphroditos mares, qvàm Hermaphroditas fœminas, vel etiam in utroqve Sexu regulares & perfectos, non modò ad Coitum & matrimonium, ſed etiam

An omnes hermaphroditi irregulares?

ad generandos liberos ſufficienter aptos, ſuprà allegata & recenſita exempla probant.

§. 4.

Ante Matrimonium inſpectio neceſſaria.

Minimè tamen Hermaphroditis promiſcuè, ſed ſecundum certum Sexum Matrimonium conceditur, & ante omnia ipſorum inſpectio juſſu Magiſtratûs à Medicis & Chirurgis inſtitui deqve ipſorum Sexu prævalente Judicium ferri ſolet. Hinc etiam Nicolaus Venette *l. a.* pergit: Qve le Preſtre cela ne ſe faſſe (qv'il ne confere le Sacrement de Mariage) qve par l'autorité du Juge, qvi doit eſtre auparavant dument informé par des perſonnes ſavantes & par le ſerment del' Hermaphrodite de l' eſtat, où il ſetrouve & de la partie qvi domine en luy. En effet, comme les Juges ignorent ſouvent les marqves, dont on ſe ſert ordinairement pour connoître la force & la capacite d' engendrer de l'un & del' autre Sexe, ils ne doivent jamais decider là deſſus ſur la ſeule fay des Hermaphrodites, ſans le rapport de qveqvel ſavant Medecin. Sine ejusmodi inſpectione & Atteſtatô Medicô vel ſaltem Chirurgicô de prævalentia Sexûs, Hermaphroditis Matrimonium non conceditur, juxta Reſcripta Conſiſtorii ſupremi Dresdenſis ex Carpzov. *Jurisprud. Conſiſt. L. 2. tit. 1. Defin. 16.* qvorum alterum de Anno 1610. d. 18. Maji ſic ſonat: Wir haben Euren des *Superintendenten* eingeſchickten Bericht, in Sachen Chriſtoph N. zu H. welcher als ein Mägdlein getaufft, und mit eines Häußlers Tochter daſelbſt ſich verlobet, auch um die *Proclamation* und *Copulation* angeſucht, verleſen hören. Begehren derowegen an ſtatt Unſers gnädigſten Herrn, Ihr wollet beyden Theilen, und ihren Eltern, vor Euch zu erſcheinen aufferlegen laſſen, ihnen ihre Gebrechen und groſſe Gefahr abſonderlich vorhalten, und Fleiß anwenden, ob ſie von ihrem Vorhaben in Guten abzuſtehen ſich erklä-

klären möchten; im Gegentheil aber klagendes Theil durch einen *Medicum* und zweene Barbierer oder Bader, auch da es nöthig, eine Weh-Mutter, nochmahls beſichtigen laſſen, und Uns, wie es hierum bewand, eigentlich berichten. Alterius verò de 26. Auguſt. Anno 1635. Verba ita habent: Wir haben aus Eurem, des *Superintendent*en, Bericht und deſſen Beylagen vernommen, was Maßen Thomas H. zu M. ein Spielmann und beruffener Zwitter oder Hermaphrodit, mit Annen, George F. nachgelaſſener Tochter daſelbſten, in ein öffentlich Ehe-Gelöbniß ſich eingelaſſen, und beyde Theile darbey verharren wollen, und Ihr, der Rath, habt ſolches aus dem Beſchluſſe mit mehrern zu erſehen. Wenn denn die Nachlaſſung und Vergünſtigung ſolcher Ehe darauff beruhet, *Uter Sexus* bey gedachtem Zwitter *prævali*ret, und ob die Männliche oder Weibliche Natur ſtärcker, und der andern vorzuziehen. Als iſt an ſtatt Ihrer Churfürſtl. Durchl. Unſer Begehren, Ihr, der Rath, wollet einem oder mehr *Chirurgis* bey Euch aufftragen, ſich dißfalls durch Beſichtigung zu erkundigen, inſonderheit ob es, ſeines Brudern Auſſage gemäß, an dem Zwitter ſich befinde, oder wie es ſonſten ſich allenthalben verhalte; Hernach Uns Ihr zugleich den erlangten Schein, mit Zurückſendung der Beylagen, zu fernerer Verordnung unverzöglich zu erkennen geben, ꝛc. Et juxta Andr. Beyeri Addition. ad Bened. Carpz. Criminal. *Lib. 2. defin. 16. fol. m. 98.* hoc aſſertum, qvod præcedere debeat Inſpectio, priusqvam facultas detur Hermaphroditis conjugium inire, ac nuptias contrahere, confirmatum eſt in Conſiſtorio ſupremo Anno 1658. in cauſa Barbar und C. Pf. (Verba Reſcripti:) Uns iſt Euer, des *Superintendent*ens Bericht, welcher Geſtalt Barbar K. ſich mit C. Pf. zu verehlichen gemeynet, gebührend vorgetragen worden, wann nun beyde Perſonen

nen auff Vollziehung der Ehe beharren, und voneinander nicht freywillig laſſen, auch in der Beſichtigung, die ihr, der Schöſſer, auff ſolchen Fall mit Pf. durch gewiſſe Perſonen förderlich anzuordnen und vorgehen zu laſſen wiſſen werdet, ſich befinden wird, daß bey ihm das *Genus maſculinum* (*Sexus maſc.*) *prævali*re, und er zur ehelichen Beywohnung nicht gantz untüchtig ſey; ſo wollet ihr, der *Superintendens*, die Verfügung thun, daß ſie miteinander gewöhnlich *proclami*ret, und ſodann ehrlich *copuli*ret werden mögen. Et Potentiſſimus Rex Poloniæ Conſiſtorio Lipſienſi, d. 7. Aug. 1699. (Verba Reſcripti:) Was an unſer Ober-*Conſiſtorium* der *Superintendens* zu G. C. C. G. B. wegen einer Perſon, welche *dubii Sexûs* geweſen, und, weil ſie dem *Sexui fœminino* näher zu kommen geſchienen, vor ein Mägdlein gehalten, und vor 26. Jahren in der Tauffe Magdalena genennet worden; nach der Zeit aber, und da ſich *poſt annos pubertatis* gegen das 20. Jahr *ſigna Virilitatis* hervor gethan, jedoch, daß, nach des *Medici Atteſtato*, hierbey *aliqvid imperfectionis* und *ad matrimonium incapacitatis* anzumercken geweſen, ſeinen Habit und Tauff-Nahmen geändert, und ſich Chriſtoph genennet, auch vor ungefehr einem halben Jahre ſich mit einer geſchwächten Weibs-Perſon verbündlich eingelaſſen habe, und ſie zu ehelichen Vorhabens wäre, unterm 2. dieſes berichtet, und wie er deßhalber um Beſcheid gebethen, das weiſet der Inſchluß: Nachdem nun dieſe Sache ohne dem vor euch gehörig, als iſt hiermit unſer Begehren, ihr wollet hierüber ferner Erkundigung einziehen, erwehnte Perſonen durch gewiſſe *Medicos* und erfahrne *Chirurgos* beſichtigen laſſen, und uns davon, mit Anfügung euers Gutachtens, Bericht erſtatten. Qvodſi verò Hermaphroditus talem à Magiſtratu ordinatam Inſpectionem Medico-Chirurgicam fieri recuſaret vel detrectaret, tunc ad contrahendum

dum Matrimonium neqvaqvam admittendus erit, ſicuti hanc in rem Reſcriptum Conſiſtorii Miſnenſis refert Dedekennus, *Conſil. Theolog. Vol. 3. l. 2. Sect. 1. n. 7. fol. 75.* his verbis: Nachdem in Sachen des Hermaphroditen N. N. ſo viel befunden, daß er, ohne vorgehende *Inſpection* und Erkundigung, wie es ſeines Leibes halben beſchaffen, zum Eheſtande nicht kan zugelaſſen werden, welches wir ihme auch vermeldet, er aber darein ſich zu begeben Bedencken gehabt, und von ſeinem Vornehmen abzuſtehen ſich erkläret; Desgleichen auch N. N. von ihrer Ehe-Klage auff Unſere Ermahnung abgeſtanden. Als iſt an Euch Unſer Begehren, Ihr wollet gute Achtung auff ſie beyderſeits haben, daß ſie ſich ferner nicht zuſammen halten, der *Hermaphroditus* auch anderer Weibes-Perſonen müßig gehe, damit ferner Aergerniß abgeſchafft und verhütet werde. Da er aber nachmahls zu der *Inſpection* auff ſeine Unkoſten ſich anerbieten würde, ſo wollet Uns ſolches anhero wiederum berichten ꝛc.

§. 5.

Matrimonium ſecundum Sexum prævalentem conceditur

Si proinde in Inſpectione ſecundum ſupra recenſita & alia ſigna alter Sexus, ſive maſculinus, ſive fœmineus, in Hermaphroditô prævalere annotetur, tunc eundem Theologi, Juris-Conſulti ac Medici minimè pro irregulari & impotente agnoſcunt, ſed ipſi potius ſecundum Sexum prævalentem & magis incaleſcentem Matrimonium concedunt. Inqvit enim Theologus qvidam Chilonenſis: Licet Hermaphroditi, in qvô alter Sexus alteri prævalet, ſive virilis ſit, ſive muliebris, conjugium primô intuitu periculoſum videri poſſet, attamen tum facilè & abſolutè pro invalido haberi neqvit, ſed haud rarò ſubſiſtit, ſi ſcilicet ſeqventes conditiones ſint conjunctæ, 1.) ut copula matrimonialis intuitu Sexus prævalentis & ita fiat, ut vir mulieri cohabitare poſſit. 2.) Ut talis Herma-

maphroditus, ope Sexûs prævalentis, debitum conjugale perſolvere, & maritus habilis uxorqve ſimilis dici poſſint: huc tendit B. D. Scherzerus, *in Syſtem. Theol. loc. 27. §. 7. pag. 783.* ἀνδρόγυνος, inqviens, Sexûs dubii ineptus eſt ad matrimonium, aptus tamen ex potiori Sexu æſtimatus, &c. vid. Mich. Bernh. Valentin. *Novell. med. legal. Caſ. 10. pag. m. 244.* Et Otto Phil. Zaunſchifferus, *Oper. Jurid. Tr. 10. §. 10. pag. 150.* inqvit: Qvod ſi uterqve Sexus æqve potens, tunc electio ei permittitur, utrum Sexum eligere velit. Qvodſi itaqve Sexus virilis aut prævaleat, aut electus fuerit, tum poteſt Hermaphroditus omne id, qvod aliàs eſt virilis officii, v. g. uxorem ducere. Carpz. *Conſiſtor. Lib. 2. Def. 16.* Item Johannes Georgius Simon. *Præſid. Academ. Tom. I. Diſſert. II. de Impotent. Conjugal. cap. 4. Th. 2. §. 8. p. 829. ſeq.* ad Qvæſtionem, an ſcilicet Hermaphroditi potentes, an verò impotentes judicandi ſint? reſpondet: Nos omninò potentes eos pronunciamus, ratione Membri prævalentis. Struv. *Syntagm. Jur. Civil. Ex. 3. Th. 2.* non obſervatô alterô, ſecundùm qvod minùs validi ſunt, utpote accidentariò. Et Jacobus Mollerus *de Hermaphrodit. Cap. 6. pag. m. 177.* factâ, inqvit, inſpectione Hermaphroditus, in qvô alter Sexus prævalet, poteſt matrimonium inire juxta Sexum prævalentem, atqve ita, ſi fœmineus prævaleat, viro nubere poteſt, ſin autem virilis, fœminam ducere valet, *per l. qværitur 13. ff. de Stat. hom.* Irritum autem econtrà eſt Matrimonium juxta alium Sexum contractum & hoc ipsô jure naturæ; ut ſi prævalente Sexu virili copuletur matrimonium Viri, inſtar fœminæ; vel ſi prævalente Sexu fœmineô, fœminæ, inſtar viri: qvia inter perſonas ejusdem Sexûs initum eſt; prævalente enim fœmineô reputatur fœmina, & tamen fœminam ducit, ac ſi vir eſſet; & ſi prævalet virilis, reputatur vir, & tamen inſtar fœminæ

nu-

nubit marito. Thomas Sanchez *in Tract. de Matrim. Lib. 7. Diſp. 106. n. 4. & 5.* Sic Caſpar Bauhinus *l. a. cap. 40. pag. 394.* ad Qvæſtionem: an Hermaphroditi Matrimonium contrahere poſſint? reſpondet: Qvantum ad Matrimonium contrahendum, *ſecundum Gloſſ. in c. 3. q. 3.* Sexus magis incaleſcens, vel validior debet attendi & ſic judicari, &c. Et Chriſtophorus Neander *Hiſtor. Bacchanal. pag. m. 59.* ad dictam qvæſtionem: an Hermaphroditus nuptias contrahere poſſit? ita dicit: Si in eô Sexus virilis prævaluerit, maritum fieri; ſin verò muliebris, nubere poſſe ſtatuo cum Paulô Cypræô *in Tr. de Sponſal. cap. 9. §. 13. n. 46.* ubi plura. Nam apud Poëtas veteres etiam nupſiſſe Hermaphroditos, Auſonius teſtatur *Epigr. 68.* cum ait:

Vidit fœmineum fons Salmacis Hermaphroditum:
Vidit nubentem Plinius Androgynon.

Et Martial. *Lib. 6. Epigr. 68.*

An Dea fœmineum jam negligit Hermaphroditum,
Amplexu teneri ſollicitata Viri?

§. 6.

In Sexûs dubio an Hermaphrodito ſeles Tus relinqvendus,

Interdum tamen ex ſolâ externarum partium genitalium & totius Corporis inſpectione, imprimis in illâ Hermaphroditorum ſpecie, qvi utroqve ſexu æqvaliter gaudere videntur, nullum certum prævalentis Sexus ſignum apparet, ut ita ad certum Sexum à Medicis ac Chirurgis infallibiliter referri neqveant; dum ambo genitalia in figurâ, mole & operationum efficaciâ æqvalia inveniuntur, ut amborum ſexuum actionibus inſervire poſſint & utriusqve potentes judicentur. Qvo in Caſu Theologus qvidam Chilonienſis matrimonium penitus prohibet; in qvibuscunqve, inqviens, Hermaphroditis Sexus uterqve, virilis ſcilicet & muliebris, æqvales ſunt, nec

alter

alter alteri prævalet, illis à Doctoribus omni jure nullum omninò matrimonium indulgetur. Talis enim copula legi & ordinationi divinæ è Diametro contraria eſt, vi cujus unus vir & una fœmina conjungi, & in unam carnem uniri debent. Hoc autem ab eo effectui dari non poteſt, qvi nec vir, nec mulier eſt. A tali etiam Hermaphrodito finis matrimonii, ſcilicet propagatio ſobolis & debita cohabitatio, obtineri neqvit, unde merito pro invalido habetur. v. Mich. Bernh. Valentin. *Novell. med. leg. Caſ. 10. pag. 243. ſeq.* Econtra ſi ejusmodi Hermaphroditus utriusqve vel dubii Sexûs matrimonium inſtanter efflagitet, in defectu certiorum ſignorum pleriqve Autores (qvamvis etiam alii contradicere videantur. vid. Paul. Zacch. *Qvæſt. med. leg. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 8. n. 15. fol. m. 594.*) totam rem Hermaphroditi Conſcientiæ relinqvunt, uti ſecundum Jac. Moller. *l. a. pag. 178.* tradit Albericus *in l. qværitur num. 4. ff. de ſtat. homin.* qvem ſeqvitur Joſephus de Ruſticis *in l. cum avus l. 3. cap. 8. num. 45. de condit. & demonſtrat.* Turre cremata, *cap. ſi teſtes §. Hermaphroditus num. 14. Qv. 3.* & Sanchez, *de matrimonio lib. 7. de impedimentis Diſp. 16. num. 2.* Scilicet ante omnia ſecundum Conſcientiam examinandus talis Hermaphroditus, qvonam Sexu, an agente, an patiente magis incaleſcat, vel ad matrimonialem actum ſtimuletur, item, an ſemper erga unum eundemqve ſexum, ſive virilem, ſive muliebrem, an verò etiam qvandoqve erga alterum, atqve ita indifferenter, modò erga maſculum, modò fœmineum Sexum Veneris œſtrum ſentiat? Qvodſi itaqve ſemper & unicè unius ejusdemqve Sexûs amore flagret, tunc alter, ſeu contrarius Sexus, mihi eligendus videtur. In alterô autem Caſu, ubi Hermaphroditus modò erga virilem, modò muliebrem Sexum œſtrô venereô ſtimuletur, ſimulqve ad agendum

&

& patiendum aptus ſeu habilis ſit, & utroqve Sexu pro lubitu uti poſſit, optio illi alterutrum Sexum pro majori aut minori ſtimulô, eligendi concedenda, vel etiam ad hunc aut illum Sexum eligendum Androgynus cogendus erit, ſecundum qvem poſtea in matrimoniô judicetur; ſiqvidem poſt unius tanqvam minùs validi, vel ultrò rejecti abnegationem & alterius ſpontaneam electionem vel aſſumptionem illô ampliùs uti, ſeu potiùs abuti Hermaphroditis non licet; ſed ſi illô abutuntur, ſecundum Dominos Juris-Conſultos graviter peccare, atqve Sodomiæ peccatum committere dicuntur; Ideoqve etiam ſe illô Sexu irritô abuti nolle, juramentô obſtringuntur; & ſi contra hoc juramentum fecerint, propter juramenti violationem gravius puniuntur; Id qvod Autores confirmant. Inqvit enim Paulus Zacchias *Qvæſt. Med. leg. Lib. I. Tit. 1. Qvæſt. 8. n. 31. ſeq. fol. m. 600.* Jubent Leges Hermaphroditos Sexum, qvem libuerit, eligere, qvaſi utrumqve perfectum obtineant, ut in voluntate eorum ſit poſitum, ſeligere, qvô uti velint, pœnas imponendo, ſi qvando propriæ electioni non ſteterint ac contra fecerint, alterô Sexu abutentes, dicendum id ſibi voluiſſe, qvod Sexum, in qvô potentiores ſunt, eligant, & eô utentes ab alterô abſtineant, arbitrioqve eorum id remiſerunt, qvia certum eſt, unumqvemqve Sexum electurum, in qvô ſe potentiorem experitur; & cujus uſum Natura magis inſinuat, ſtimulisqve urget acutioribus: Nam ſi irritô utantur, graviter peccant, Sodomiæ peccatum vel huic ſaltem non diſſimile committentes, qvia Naturâ abutuntur, cum non poſſibile ſit, illos per irritum Sexum generare; nihil enim aliud fortè eſt Sodomiæ peccatum, qvam Coitus cum compari Sexu, vel non in Vaſe naturali, ex qvô impoſſibile ſit generationem ſeqvi: neqve enim ſolùm Maris cum Mare carnalis conjunctio Sodomiæ

catum eſt, ſed etiam fœminæ cum fœminâ. Franciſcus Tarreblanca, *de Mag. Lib. 2. cap. 17. §. 8. pag. m. 212.* inqvit: Etſi compertum ſit, Hermaphroditos ad nuptias poſſe tranſire, illud fit eligendo Sexum, qvô poſtea non poſſunt abuti & utroqve incumbere & proſterni, ſed unô electô in eô permanere. Juxta Rodericum à Caſtro *de Natur. Mulier. Lib. 3. cap. 12. pag. m. 145.* Hermaphroditis, qvi utraqve genitalia notatu digna poſſident, leges Sexûs, în qvô manere ac vivere debent, optionem faciunt, pœnâ tamen capitali impoſitâ, ſi ab electô ſemel Sexu diſceſſiſſe deprehendantur, ne promiſcuè utroqve abutantur. Et ſecundum Paul. Ammann. *Irenic. pag. m. 164.* Peractâ viſitatione debent Hermaphroditi, poſtqvam Medici pro Sexu maſculinô vel fœmininô pronunciârunt, iſtum Sexum eligere, in qvô maneant, & tranſigant dies Vitæ, capitali pœnâ adjectâ, ſi ab electô vel imperatô Sexu diſceſſiſſe videantur; qvidam enim utrôqve Sexu turpiter abuſi creduntur, impromiſcuè cum viris & fœminis commiſti. Sic Ambroſius Paræus, *Lib. 24. cap. 4. fol. m. 550.* ubi de qvartâ ſpecie Hermaphroditorum loqvitur, qvi ſcilicet utroqve Sexu valent, marisqve & fœminæ munera potenter obeunt, qvòd utriusqve genitalia omnibus numeris ad generationem neceſſariis completa & perfecta habent, ita pergit: Hos leges Sexum, qvô uti & in qvô manere ac vivere velint, eligere jubent, capitali pœnâ additâ, ſi ab electô ſemel Sexu diſceſſiſſe deprehendantur, qvidam enim utrôqve abuſi creduntur, & promiſcuè cum Viris & fœminis voluptuati. Nicolaus Venette, *de la Generation de l' Homme Part. 4. cap. 4. pag. m. 626.* inqvit: Les Loix civiles, qvi n'eſtiment point les Hermaphrodites pour des Monſtres, veulent, qv'ils choiſiſſent l'un ou l'autre Sexe, pour avoir lieu dans l'une de ces deux qvalités, ou d'homme ou de femme, de ſe joindre amoureu-

Et pœna capitali,

reuſement à une femme, ou à un homme. Et, ſi l'Hermaphrodite n'execute pas exactement la loy, cette meſme loix veut, qv'il ſoit puny en Sodomite, puisqv'il à abusé d'une partie contre les loix dela Nature. Ce fut pour cette raiſon, qve la ſervante Ecoſſoiſe, qvi avoit choiſy la qvalité defille, & puis, qvi engrôſſa la fille d'un bourgeois, fut enterrée toute vive par ſentence du Juge, ſi nous en voulons croire Weinrich, & qve Françoiſe de l'Eſtage, dont parle Papon, laqvelle avoit badiné avec Catherine de la Maniere, fut avec elle appliqvée à la qveſtion par le Senechal de Landes, & elles auroient eſté toutes deux condamnées à mort, ſi les témoins euſſent eſté ſuffiſants, vid. etiam Joh. Georg. Simon. *Præſid. Academ. Part. I. Diſſ. 14. de Impotent. conjugal. cap. 4. Th. 2. n. 9. pag. 830.* Jacob. Moller. *de Hermaphrod. cap. 6. pag. 177. ſeq. item pag. 182.*

§. 7.

Absqvē juramento pœna non habet locum,

Qvodſi verò in Sexus à Magiſtratu ordinatâ electione Juramenti exactio omiſſa fuerit, non ita graviter puniendum eſſe tradit Laurentius Matthæu & Sanz, *de Re criminali Controverſ. 48. num. 17.* ibiqve notabile exemplum refert, qvod ſic habet: Novi Valentiæ, Anno, ni fallor, 1640. Hermaphroditum, qvi habitu fœmineô educatus inter famulas Don Petri de Valda, Ordinis Eqveſtris Divi Jacobi, atqve Curſoris majoris illius Regni, receptus unam ex illis ſtupravit. De ejus qverelâ captus fuit & â peritis judicialiter inſpectus. Ab unô ex eis, qvi cognominabatur Caſtro, peritiſſimô Chirurgô audivi, habere vulvam fœmineam, modô naturali formatam, à qvâ, qvoties venereis ſtimulis urebatur, emittebat membrum virile, mediocris magnitudinis, alacriter erectum atqve idoneum ad ſtuprum committendum. Famula ſtuprata cauſam accuſationis deſeruit, & cùm periti pronunciaſſent in

in utroqve Sexu potentem, electio ei conceſſa fuit, ſed per inſcitiam vel oblivionem absqve jurejurandô, neqve aliqvâ injunctione de non utendô aliô Sexu, carcere liberatus. Elegit virilem, & eô habitu aſſumptô, officioqve Sartoris applicatus per duos annos in eâ urbe vixit. Sed Anno 1643. dum in diverſorio cubaret, de ventris dolore vehementiſſimô conqveſtus, dum uxor Cauponis linteaminibus calefactis ventrem fovebat, puellam peperit; & ex hac causâ poſtea carceratus ex negligentiâ deferendi juramentum vel injungendi pœnam ob abuſum alterius ſexus, impunitus evaſit, tantummodo exilii pœnâ mulctatus. Sed ſartoribus rixarum cauſam fœcundam reliqvit; qvia dum in causâ probaretur, qvòd Autor partûs cerdo fuerat, in proverbium abiit: Sartores à cerdonibus imprægnari: Qvod diſcordiis non modicis anſam præbuit, ex qvibus vulnera & neces dimanârunt. v. Jac. Moller. *l. a. pag.* 179.

§. 8.

An pœna Capitalis locum habeat.

An verò Hermaphroditus, qvi in Sexûs electione ante matrimonium, ſe alterô Sexu non eſſe abuſurum, juramentô obſtrinxerit, poſterô tamen tempore contra hoc peccâſſe deprehenſus fuerit, capitali ſuppliciô ideò puniendus ſit, Dominis Juris Conſultis decidendum committimus; Qvos nihilominùs inter ſe diſcrepantes reperimus, vid. Jacob. Moller. *l. a. pag.* 182. ubi ad hanc Qvæſtionem ita reſpondet: Pierius Valerianus, *lib.* 18. *Hieroglyphic. verſ. at etiam*, capitalem pœnam illi infligendam eſſe ſtatuit, & qvidem tunc maximè, qvando ſe juramento adſtrinxit, ſe alterô Sexu uti nolle, qvem ſeqvitur Libaultius, *lib.* 11. *Origin. cap.* 3. Alderovandus, *tract. de monſtris cap.* 1. *pag.* 41. Baſilius Bonce, *de matrimon. Lib.* 7. *cap.* 65. *n.* 8. Martinus Perez, *de matrimonio Diſp.* 37. *Sect.* 13. *n.* 2. Torreblanca, *de Magia c.* 17. *n.* 8.

Affirmatur.

&

& de jure ſpirit. lib. 5. cap. 9. n. 13. Alphonſus Caranzo, *Tract. de partu cap.* 17. *n. 68.* (Circa qvæ allegata pace Autoris monendum mihi venit, & qvidem qvoad locum ex Pierio allegatum, dictum Autorem ibidem legem de dictô ſuppliciô infligendô non æqve approbare, qvàm potius improbare, dum eam legem admodum ſeveram appellat. Verba ipſius autem hæc ſunt: Severâ admodum lege cautum, ad qvem malunt, Sexum eligant, alterô ſi abutantur, capitali ſuppliciô puniendi. Item Franciſcus Torreblanca, *de Magia Operatric. Lib. 2. cap.* 17. *n. 8. p. m.* 212. ejusmodi pœnæ vel ſupplicii capitalis ne verbulô qvidem meminit, ſed ipſius verba, jam ſupra à me allegata, ſic ſonant: Etſi compertum ſit, Hermaphroditos ad nuptias poſſe tranſire; illud fit eligendo Sexum, qvô poſtea non poſſint abuti & utroqve incumbere & proſterni, ſed unô electô in eô permanere. Reliqvos Autores evolvere mihi non licuit.)

§. 9.

Verum Laurentius Mattheu & Sanz. *in Tract. de Re criminal. Controverſ.* 48. *n.* 40. capitalem pœnam hîc infligi poſſe non vult, ſed tantùm pœnâ perjurii talem Hermaphroditum teneri, qvæ de Jure Civili capitalis non eſt, ſed mitior, *text. in l. duo Patroni* 13. §. *ſi qvis juraverit, l. in duobus* 28. §. *fin. ff. de Jurejur. l. 22. ff. de dolo.* Imò de Jure Codicis ſoli Deo ultio relinqvebatur, *l. 2. C. de reb. credit.* Jul. Clarus *in* §. *perjurium n.* 11. Tiberius Decianus, *Tract. Criminal. l. 6. c. 7. n.* 1. Carpzovius, *in Prax. Crimin. part.* 1. *qv.* 46. Covarrux. *in cap. qvamvis pactum part.* 1. *cap.* 7. *in princip.* Don Joan Vela, *de Delictis part.* 1. *cap. 28. n. 33. & ſeqq.* vid. Jac. Moller. *l. a.* Mitiorem ſententiam de allegatô ſuppliciô capitali fovet etiam Johannes Georgius Simon. *Præſid. Acad. Part.* 1. *Diſp.* 14. *cap.* 4. *Th. 2. n.* 18. *pag.* 832. *Negatur.*

 Pro-

Pro temporis, inqviens, circumſtantiâ reſpondemus, utroqve Sexu Hermaphroditum naturaliter in actu conjugali uti poſſe, propterea qvòd hoc legibus interdictum nullibi inveniamus. Nec remoram faciunt contrariæ opinionis aſſeclæ ſtatuendo, eum debere vel maris, vel fœminæ perſonam eligere, adhibitâ inſuper cautione juratoriâ, ſe aliô, qvàm electô, genere uti non velle, vid. Baſil. Ponc. *de Matrimon. l. 7. cap. 65. num. 8. pag. 384.* & Ambroſ. Paræi, *Chir. Lib. 24. cap.* 4. qvi hoc ſub pœnâ capitis, propter abſurdiſſimum peccantium factum, rectè introductum putat: At hæc protulerunt, partim Jure Naturæ, partim textibus Juris Civilis deſtituti, ſine qvibus loqvi erubeſcimus. *Novell. 18. cap.* 1. *&* 5. *add. l. illam.* 19. *de Collation. Hieron. Schurff. Cent.* 1. *Conſ.* 32. *num.* 2. Qvod enim attinet cap. 5, 10. de Cleric. Conjug. longè alium & diverſum caſum illud continet, qvoniam agit de Clericô conjugatô, beneficiis Eccleſiaſticis privandô, ex eâ ratione, qvia is magis cogitàt, qvomodo placere poſſit uxori, & ideò minùs, qvæ Dei ſunt, cogitare valet: ab hoc verò argumentari non licet: Ergò Hermaphroditus utriusqve Sexus officium æqvaliter præſtare valens, neceſſariò ad unum tantùm, ut ſe adſtringat, cogendus eſt. Porrò non refragatur nobis *L. ſi plures 9. ff. de Pact.* ubi dicitur, difficile eſſe, ut unus homo duorum vicem ſuſtineat, *add. l. qviſqvis. 6. pr. C. de Poſtuland. l. nemo. pr. C. de Aſſeſſor. l. ille.* 13. §. *tempeſtivum.* 4. *add. C. Trebellion.* qvoniam hæ omnes ſunt intelligendæ particulariter; idqve ob Casûs qvamplurimos, in qvibus unus multorum vicem ſubire poteſt, vid. *l. emancipatum. 7.* §. *ſi qvis 2. de Senator. arg. l. ſi Conſul.* 3. *de Adopt. l. generaliter.* 24. §. *fin. de Fidei commiſſ. Libert.* Præterea infirma eſt allegatæ legis applicatio, præſentem noſtrum Caſum ſi conſideramus, ubi Hermaphrodito, jam præſuppoſito, minimè

nimè difficile aut moleſtum eſt, duorum repræſentare perſonam. Verum deniqve non eſt, modò unô, modò alterô Sexu uti, indecens eſſe in eô, qvem Natura adeò validè ditavit, ut duplicis Sexûs functionibus, qvod hîc ſubintelligitur, ſatisfacere qveat. Aliud eſt, ſi alterum membrorum ſit accidentarium, ita, ut tantùm incitamentum libidinis, non verò adjumentum & receptaculum veræ generationis ſecum ferat. Hæc Simon.

§. 10.

Plura de hac materiâ adhuc reſtant apud allegatum Mollerum, *pag.* 179. & 182. *ſeq.* ubi varias adhuc Qvæſtiones proponit, ſcilicet, an Hermaphroditus, qvi in utroqve Sexu potens eſt, poſſit & uxorem ducere & ſimul etiam viro nubere? Item: Si duo Hermaphroditi in utroqve Sexu potentes, unus ſub habitu & nomine viri, alter ſub habitu & nomine fœminæ à teneris usqve educatus, ignorantes alterutrius conditionem, matrimonium in facie Eccleſiæ invicem contraxerunt, minimè detectâ illâ qvalitate Parocho, & poſtea ex promiſcuô uſu veneris ambo gravidi facti partumqve ediderunt, (qvale exemplum ſuprà recenſuimus) num hoc caſu capitali ſuppliciô afficiendi ſint? An Matrimonium jam contractum inter duos Hermaphroditos in utroqve Sexu potentes conſiſtere poſſit, eô modô, ut reciprocus uſus corporum ex utroqve Sexu licitus ſit? *pag.* 187. *ſeq.* An inſcius vel inſcia Hermaphroditum in matrimonium ducens poſſit agere ad diſſolvendum matrimonium? *pag.* 193. Circa cujus Qvæſtionis reſponſionem primariò ocularem partium genitalium inſpectionem Medicorum vel Chirurgorum peritorum non immeritò reqvirit, qvippe, qvæ ad aliorum qvoqve Conjugum, non Hermaphroditorum, ſeparationem ſemper neceſſaria eſt. Si proinde factâ inſpectione conſtat, qvod Hermaphroditus *Aliæ Qvæſtiones*

il-

illum Sexum, qvem Natura ratione initi matrimonii reqvirit, non ritè conſtitutum aut conformatum, ſed imperfectum habeat, ita, ut neqve agere, neqve pati atqve debitô ſuô conjugali fungi non poſſit, tunc omninò matrimonium diſſolvendum erit, licet etiam hermaphroditus ratione alterius Sexus magis habilis ad cohabitationem conjugalem reperiatur. Signa autem talismodi inhabilitatis & impotentiæ tam ratione Sexûs maſculini, qvàm fœminei, ex ſupra adductis & aliunde repetantur. Talismodi Divortii exemplum recenſet Gabriel Clauderus, *M. N. C. Dec. II. An.* 3. *Obſervat.* 75. *p.* 169. *ſeq.* de Cive qvodam, in cujus uxore nuper ductâ Chirurgus obſervavit pudendum muliebri duos ſaltim digitos transverſos amplum, atqve intra hoc ſuperiore in parte membrum apparere virile, primô intuitu duas ad tres digiti articulationes longum, inter leves autem contactûs in æqvalem magnitudinem adhuc excreſcere, durius inſimul redditum; cùm itaqve dicti viri mentula conatu violentiore intruſa hoc membrum, interiùs contrà audentius ire audens, atqve ita introitum ſummè dubium reddens ſentiret, atqve de deſideratâ Caſtelli hujus expugnatione deſperaret, rem geſtam Magiſtratui Eccleſiaſtico denuncians, divortium petebat atqve obtinebat.

§. II.

An hermaphroditus Viduus posſit nubere viro ut fœmina.

Aliam adhuc Qvæſtionem movet Paulus Mollerus *l. a. pag.* 181. Num Hermaphroditus viduus poſſit nubere viro, ut fœmina? Circa qvam duo mihi conſideranda videntur, ſcilicet habilitas utriusqve Sexûs ad matrimonium, & Juramentum de non utendô alterô Sexu ante primas nuptias præſtitum. Cum autem ante omnia ad Hermaphroditorum Matrimonium Inſpectio Medico-Chirurgica reqviratur, imprimis etiam tali in Caſu eadem neceſſaria erit. Qvamvis enim talis

talis Hermaphroditus per inſpectionem partium genitalium ante primas nuptias tanqvam Mas ad matrimonium habilis fuerit judicatus; cùm verò rariſſimè in unô eodemqve ſubjectô uterqve Sexus perfectus, ſed utplurimum alter ratus, alter verò irritus obſervetur; facillimè interim accidere poteſt, ut talis hermaphroditus mas, ſeu qvoad Sexum maſculinum perfectò conſtitutus, in Perinæô vel ſub Scrotô eqvidem rimam ſeu vulvam oſtendat, qvæ tamen vel eſt planè imperforata, vel nimis anguſta, multò minus qvoad internas partes ritè conformata, neqve Urinâ, neqve menſtruô fluxu manans; ut adeò iſte Hermaphroditus minimè ſimul pro fœminâ habendus ſit. Et licet externè perfectus Hermaphroditus videatur, plura tamen ſigna Sexûs diſtingventia, tam externa, qvam interna, ex ſuperius allegatis circa inſpectionem indaganda eſſent. In priori caſu, ſeu Sexu fœmineô exiſtente imperfectô, omninò à tali Matrimoniô arcendus erit; an autem in poſteriori caſu, tanqvam ad utrumqve paratus, ob antea præſtitum Juramentum ad ſecundas nuptias progredi, viroqve, tanqvam fœmina, nubere poſſit, Dominis Jurisconſultis decidendum relinqvo. Horum autem nonnulli, juxta allegatum Mollerum, exiſtimant, hoc poſſe facere Hermaphroditum; & licet Hermaphroditus juramentô elegiſſet Sexum, & promiſiſſet, aliô uti non velle, qvanqvam peccatum committat juramentum transgrediendô, attamen validè contrahat, qvia natura conceſſit illi facultatem contrahendi ſub utraqve ſpecie, qvam non amiſit per electionem unius Sexûs: Neqve à Jure Naturæ, neqve à Jure Canonicô tale matrimonium irritatur, cùm non adſit impedimentum dirimens hujusmodi Contractum: Et hanc ſententiam tuetur Thomas Sanchez, *de Matrimonio lib. 7. Diſp. 106. num. 8.* qvem ſeqvitur Bonacina, *de Matrimonio qu. 3. punct. 13. num. 29.* Trullenchus, *Tract.*

de Sacramentis Lib. 7. cap. 9. dub. 16. num. 37. Ildephonſus Perez de Lara verò *in Compendio Vitæ hominis cap. 11. num. 49.* contrarium tenet, qvòd licet in jure non videatur prohibitum, ſatis tamen hoc prohibere ſtatum matrimonii præcedentis, & ſufficere firmari in juſtitiâ publicæ honeſtatis, *arg. l. ſcire 15. §. conſeqvens ff. de excuſat. tutor.* Si autem Sexus, qvo prius contraxit, finitò matrimoniô frigeſcat, alterô autem incaluerit, & ſe continere neqveat, tunc conſulendum dicit Romanum Pontificem, qvi poterit ei licentiam indulgere; cùm non mirum ſit, qvòd fiat mutatio caloris de uno Sexu in alium; ſiqvidem & Sexûs mutationem fieri & ſæpe contigiſſe pluribus comprobat Torreblanca de Magia Lib. 2. cap 17. Deinde etiam neminem adeò ſtultum ac dementem fore credit Mollerus, ut, cùm in primô matrimoniô viri officiô functus fuerit, imperiumqve maritale exercuerit, deinceps in ſecundô matrimoniô ſeqviorem Sexum eligat, imperioqve alterius ſe ſubjiciat, cùm id planè abſurdum eſſet. Imò ipſe Blaſius Ponce, qvi antea Hermaphrodito, poſt juramentum alterô Sexu abutenti, capitale ſupplicium infligendum eſſe ſtatuebat, *l. c.* ſibi non conſtans aſſerit, qvòd, ſi Hermaphroditus viduus factus utatur aliô Sexu & nubat, ut fœmina, qvi prius nupſit, (duxit potius uxorem) ut vir, peccet qvidem; at conjugium valeat, cùm ſit corpus aptum, & nullum ſit Jus Eccleſiaſticum, qvô reddatur inhabilis. vid. Joh. Georg. Simon. *l. a. n. 23. pag.* 833. Qvod tamen hæc vel conſvetudine, vel aliâ lege poſitivâ indecentia fieri poſſint, ambabus largitur manibus.

§. 12.

Præter has qvæſtiones de Hermaphroditorum Matrimoniô aliæ adhuc ad Jus tum Canonicum, tum Civile pertinentes occurrunt, qvas tamen, cùm tantummodo ratione Inſpectio-

ctionis & Atteſtati Medico-chirurgici de Sexu prævalente, de qvô ejusqve ſignis diſtinctivis hactenus ſufficienter egimus, ad Medicinam ſpectent, Dominis Jurisconſultis relinqvimus; tales v. g. ſunt.

§. 13.

An Hermaphroditus Religionem vel Monaſterium ingredi poſſit? De qvâ vid. Jac. Möller. *de Hermaphrodit. cap. 7. pag. m. 198.* Nicol. Venette *de la Generation de l' Homme Part. 4. cap. 4. p. m. 632.*

§. 14.

An & qvoties Hermaphroditus confiteri debeat? vid. Caſpar. Bauhin. *de Hermaphrodit. Lib. 1. cap. 40. pag. m. 393.*

§. 15.

An Hermaphroditus ad ordines Eccleſiaſticos admittendus? v. Jacob. Möller. *l. a.* Caſpar. Bauhin. *l. a. pag. 395.* qvi etiam *l. a. cap. 35. pag. 364.* ſeqventem Hiſtoriam recenſet: Albertus, Dux Brunſvicenſis, Archiepiſcopus Bremenſis, â Johanne, Diaconô ſuæ Eccleſiæ, traductus erat, qvòd eſſet Hermaphroditus & in utramqve Venerem æqvè promptus. Archiepiſcopus inſpiciendum ſe præbuit in balneis, multis militaribus, conſularibus & Civibus Bremæ: Nec tamen qvievit ortus ſemel rumor. Convocatis ſuffraganeis ſuis atqve Eccleſiarum Prælatis Hamburgum, plusqvam qvingentis perſonis iterum viſendum ſe præbuit, ternis ferculis tricies multiplicatis Prælatos omnes & nobiles excepit: militaribus autem diviſis locis bina toties fercula appoſuit: reliqvos Cives ſingulis per vicenas vices honoravit. Cæterum cùm ad eam, qvæ Hamburgi facta eſt, oſtenſionem, nec dum infamia videretur purgatus, contendentibus aliis, corruptos fuiſſe judices,

qvi inſpiciendi operam deſumſerant rogati: in ultimis finibus ſuæ provinciæ, in Civitate Sudenſi, iterum ſe viſendum exhibuit qvamplurimis gravibus viris.

§. 16.

An Hermaphroditus poſſit eſſe Rector Univerſitatis? vid. Caſp. Bauhin. *l. a. pag.* 396. Jacob. Moller. *l. a. p.* 200.

§. 17.

An Hermaphroditus poſſit eſſe Imperator, Conſul, Judex & alius Magiſtratus? vid. Jacob. Moller. *l. a. pag.* 202. Caſp. Bauhin. *l. a. pag.* 396. Ott. Philip. Zaunſchliffer. Oper. jurid. *Tr.* 10. §. 10. *p.* 151.

§. 18.

An poſſit Hermaphroditus eſſe Advocatus? vid. Caſp. Bauhin. *l. a. p.* 397.

§. 19.

An poſſit ſtare in judicio locô Viri vel Mulieris? v. Paul. Zacch. *Qvæſt. med. leg. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 8. Annot. Georg. Franc. fol. m.* 595.

§. 20.

An Hermaphroditus poſſit eſſe arbitrator? v. Caſp. Bauhin. *l. a. p.* 397.

§ 21.

An Hermaphroditus comprehendatur in ſtatu reqvirente Conſenſum propinqvorum in contractibus Mulierum? vid. Jacob. Moller. *l. a. pag.* 205. Caſpar. Bauhin, *l. a. pag.* 394.

§. 22.

An Hermaphroditus poſſit eſſe teſtis? v. Chriſtoph. Neandr.

Hi-

Hiſtor. Bacchanal. pag. m. 59. ſeq. Caſp. Bauhin. *l. a. pag.* 395. Jacob. Moller. *l. a. p. 205.*

§. 23.

An Hermaphroditus aliqvid ſingulare habeat ratione irrogationis pœnarum? vid. Jacob. Moller. *l. a. pag. 209.* Caſpar. Bauhin. *p.* 397.

§. 24.

An ſuccedat in feudum? v. Joh. Dauth. *de Teſtament. fol.* 350. 353. Chriſtoph. Neandr. *Bacchanal. pag. 59.* Joh. Georg. Simon. *Præſid. Acad. Part. 1. Diſp. 14. cap. 4. Theſ. 2. p.* 831. Caſp. Bauhin. *l. a. p.* 398. Eberhard. Speckh. *Qv. Jurid. Cent. I. Qv. 76. fol. 86.* Ott. Philip. Zaunſchliffer, *Oper. Jurid. Tr.* 10. *Th.* 10. *p.* 150. *ſeq.*

§. 25.

An Hermaphrodita poſſit prætendere ignorantiam Conſtitutionis? v. Caſp. Bauhin. *l. a. p.* 398.

§. 26.

An Hermaphroditi ſint liberi, an ſervi? v. Jac. Moller. *l. a. cap. 7. pag.* 203.

§. 27.

Hermaphrodita qvaliter debeat ſervire, v. Caſp. Bauhin. *l. a. p.* 399.

§. 28.

An Hermaphrodita in parte ſuâ poſſit eligere unum ex fratribus. v. Caſp. Bauhin. *l. a. p. 400.*

§. 29.

An Hermaphroditus arrogari poſſit? vid. Jac. Moller. *de Hermaph. c. 7. p. 204.*

§. 30.

An adoptare poſſit? v. Moller. *l. a.*

§. 31.

An poſthumum hæredem inſtituere poſſit? v. Joh. Dauth. *de Teſtament. f.* 353. Chriſtoph. Neandr. *Hiſt. Bacchanal. p. m.* 60. Jac. Moller. *l. a. p.* 206. *ſeq.*

§. 32.

Conceptio hermaphroditica, Deniqve adhuc alia Qvæſtio de Conceptione Hermaphroditicâ apud Autores occurrit: An ſcilicet Hermaphroditi perfecti, ſeu qvibus natura utriusqve Sexûs perfecta membra genitalia tam externa, qvàm præſertim interna, conceſſit, intra & per ſe ipſos absqve alterius viri vel fœminæ cohabitatione maritali concipere & generare poſſint? Qvod qvidem nonnulli variis rationibus & exemplis affirmare nitantur, alii econtra negant.

§. 33.

An poſſibilis? affirmatur, Pro poſſibilitate talis Conceptionis ab Autoribus adducitur, qvia in tali Hermaphrodito perfectô reperiatur, utrumqve Semen, maſculinum ſcilicet ac fœmininum, vaſorum & matricis conveniens locus, ad fœtum producendum & alendum ſufficiens materia; qvare nihil deficeret, qvô minùs absqve alterius Coitu impleretur, vel Conceptio & Imprægnatio fieret. Qvamvis etiam alii contra hanc Opinionem excipiant, qvòd ſine Congreſſu (in qvô oriatur incaleſcentia) & ſine Seminis in Uteri Cavitatem injectione, generatio fieri non poſſit; his tamen reſpondetur: juxta opinionem Veterum, qvi fœtum ex materiali utriusqve Seminis in Uterô factâ commiſcelâ generari ſtatuebant, eqvidem Seminis virilis in Cavitatem Uteri injaculationem ùtiqve neceſſariam videri; Cùm ve-

verò ſecundum recentiores Conceptio non tam in Uterô, qvàm in Ovariò muliebri perficiatur, ut adeò nulla fiat ſeminum materialis vel craſſa commixtio, ſed Semen virile tantummodo vi qvadam plaſticâ ad ovuli imprægnationem fœtusqve formationem concurrat, hocqve modo ſeminis poſt prima tantùm vulvæ labia injectio, uti in Atretis accidere ſolet, ſufficiat; facillimè etiam ſibi qvis imaginari poſſet, in Hermaphroditô perfectô, ſemen maſculinum, à qvacunqve causâ in Orgaſmum venereum redactum magisqve ſpirituoſum redditum etiam absqve Coitu, (qvi potiùs ad ejaculationem, qvàm, Seminis ſpirituaſcentiam facit,) ratione Spiritûs plaſtici totam humorum maſſam permeando, ad Ovulum pertingere illudqve imprægnare poſſe.

§. 34.

Dubius etiam circa hanc Qvæſtionem videtur Paulus Zacchias, *Qvæſt. med. legal. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 8. n. 30. fol. m. 599.* ubi negativam defendendo variis objectionibus reſpondet; ſcilicet ad objectionem, quod idem Semen in tali Hermaphroditô non poſſit habere duos contrarios motûs, ille regerit, duplicem Sexum habentem habere etiam utrumque Semen à propriis vaſis elaboratum, item concedit equidem, quòd impoſſibilè ſit, idem Semen habere duos motûs contrarios, ad extra nimirum & intra, nimirum hoc verum eſſe in uno eodemque tempore; attamen habere eos motûs viciſſim & ſucceſſivè, nequaquam impoſſibile eſſe, dicit. Huic Zacchiæ reſponſioni, meâ quidem ſententiâ, adhuc annecti poſſet, quòd talis contrarius Seminis motus ad Hermaphroditicam conceptionem minimè requiratur; ſiquidem, quamvis aliàs in Coitu ordinariô Seminis virilis ejaculatio ad intra, ſeu in arvum muliebre, neceſſaria ſit, nulla tamen ſecundum recentiores ſimul in Coitu datur Seminis muliebris motus ad *P. Zacchiæ Sententia.*

ex-

extra; & licet quandoque in aut poſt coitum à fœminâ liqvor qvidam excernatur, minimè tamen talis pro Semine muliebri habendus, cùm non ex ipsô Uterô, multò minùs ex Ovariô, ſed tantummodò ex glandulis & lacunis Vaginæ uterinæ excernatur & effluat: verum autem Semen muliebre, tanqvam fœtûs materia, in Ovulô detentum, nullum in Coitu ſentiat motum localem, ſed aliqvot adhuc dies poſt imprægnationem in Ovariô moretur, demumqve locum mutet, atqve per tubas Fallopianas ad Uterum deferatur. Si proindè in Coitu ordinariô non datur ſeminum contrarius motus, uti veteres ſtatuebant, multò minus ad Conceptionem Hermaphroditicam talis motus contrarius fingendus vel neceſſarius erit, ſed potiùs Spiritus plaſticus ſeminis virilis in Vaſis ſuis jamjam elaborati & conſervati, tempore Orgaſmi venerei, à qvacunqve causâ ſufficienter excitati, per vias nobis incognitas, (ſive fiat per poroſitatem totius corporis, ſive per totam maſſam humorum,) Ovulo communicari poterit; imprimis præſertim ſi peculiaris partium genitalium internarum conformatio & communicatio accederet, qvale exemplum in Hermaphroditô annotavit Realdus Columbus, *Anat. Lib. 15. p. m. 493.* Fœminam ſcilicet vidit, qvæ præter vulvam Membrô qvoqve virili prædita erat, qvod tamen non admodum erat craſſum. Qvamobrem in ejus Anatome generationis vaſa accuratè admodum perveſtigavit: Vaſa ſeminalia teſtesqve conſiderans, numqvid ulla inter hæc communio & conſenſus adeſſet: tandem hoc comperit, Vaſa qvidem præparantia ab aliarum fœminarum præparantibus vaſis non differre: nam bipartita erant & ex binis qvaterna natura genuerat, ex qvibus duo, qvæ etiam majora erant, ad matricis concavum deſtinabantur, reliqva duo ad Penis radicem, qui glandularum proſtatarum experſerat. Hoc tam admirabile viſu & ſpeculatu erat, qvàm quod

quod maximè, quô pactô natura prudens ſagaxqve locum ſatis tutum ſelegerat, per qvem Vaſa hæc ad penem deferri poſſent, &c. Et qvis qvæſo omnes Naturæ luſûs indagabit?

§. 35.

Qvantum autem exempla, qvibus hæc opinio confirmari poſſe videtur, attinet, tam ex Regnô Vegetabili, qvàm animali peti ſolent; Inqvit enim Ariſtoteles *de Generat. animal. Lib. I. cap. 20. fol. m. 543.* In Plantis facultates miſcentur, nec mas à fœmina ſeparatur, qvam ob rem ex ſe ipſæ progenerant, nec genituram emittunt, ſed conceptum, qvod ſemen vocatur, afferunt, &c. Putat etiam Johannes Benedictus Sinibaldus, *Geneanthrop. Lib. 2. Tr. 1. cap. 6. pag. m. 106.* naturam ſuperfluam fuiſſe in diſtinctione Sexûs, qvando ſimul utrumqve commodè & utilius coagulare poterat, absqve eâ multiplicatione entium, qvam tantopere debet & ſolet illa eadem evitare. Id autem probari poſſet ex eô, qvòd in plantis eſt ſimul conjuncta activa & paſſiva virtus. Qvin etiam commodiùs hæ virtutes unitæ propagationem diffunderent: videmus enim plantas fructificare magis, & liberiùs luxuriare, eò qvod vîrtus activa à paſſiva nunqvam ſejungitur. De Spinachiâ & Urticâ Androgynis, *v. M. N. C. Dec. III. An. 506. Obſ. 211. p. 484.* *Exempla. Ex Regnô vegetabili.*

§. 36.

Ex Regnô animali exempla Conceptionis Hermaphroditicæ deſumi ſolent, v. g. à Cervô cornigerô hermaphroditô, in cujus eviſcerati uterô, juxta Joh. Lang. *Epiſtol. medicin. Lib. 1. Ep. 70. pag. m. 376.* Hinnulus fuit repertus, qvi absqve alterius Cervi congreſſu ortus præſumitur; De Hyæna, animali feroce & aſtutô, qvod humanos ſermones aſſimilare, *Ex Regnô animali.*

 al-

alternisqve annis Sexum commutare ac ſine mare gignere olim credebatur, ait Ovidius Metamorph. *Lib. ult.*

Alternare vices & qvæ modò fœmina tergo
Paſſa marem eſt, nunc eſſe marem miremur hyænam.

Ut de Leporibus, qvi omnes Hermaphroditi atqve ſine coitu ex ſe ipſis generare vulgò creduntur, hoc loco nil dicam, cum hanc ſententiam Autores ſupra à nobis allegati refutent. Sic Conchas fluviatiles non modo hermaphroditos eſſe, ovaria & veſiculas ſeminales habentes, ſed etiam ſpeciem ſuam per ſe ipſas multiplicare, juxta annotationem Domini Mery pariter ſupra ex *Act. Erudit. Lipſienſ. An. 1714. Menſ. Maj. p. 196.* annotavimus. Qvò referri aliqvatenus poteſt ſupra adducta Obſervatio Johannis Petri Albrechti, *M. N. C. Dec. III. An. 9. & 10. Obſ. 11. pag. 26.* de Inſectorum Ovis ſine præviâ maris cum fœmellâ conjunctione nihilominus nonnunqvam fœcundis. Stephanus Blancardus habuit araneam, qvæ qvatuor annos peperit ova, ex qvibus iterum araneæ ſunt productæ, qvamvis nullus maſculus adfuerit. v. *M. N. C. Dec. III. An. 3. Obſ. 55. p. 65.*

§. 37.

Inter homines. Imò inter homines repertum hermaphroditicæ conceptionis exemplum recenſet Fortunius Aſſaytatus, Phyſicus atqve Theologus Italus inſignis in ſuis Conſiderationibus Phyſicis atqve Aſtronomicis, Venetiis Anno 1549. impreſſis, ubi aſſerit, dari Hermaphroditos, utriusqve Sexûs, munus egregiè abſolventes, & alterum tantummodo Sexum foris oſtendentes, fœminea genitalia exterius conſpicua eſſe, virilia intus latere, ſemine prolificô prædita, & per certum ſeminis ductum, qvotiescunqve opus ſit, ſemen ad matricem deferre, vehementi aviditate illud excipientem; illudqve penetrare

il-

illæſâ etiam virgineâ membranâ in loca ad generationem accommodata, illicqve reſidere, & ita Conceptionem fieri, eôdem modô, ac ſi cum virô rem habuiſſet; & hoc plerumqve ſolere per ſomnum uſu venire, qvô tempore ſagax Natura ad venerem excitandam varia ſimulacra confingere facile poteſt. Servatis igitur naturæ legibus, ſatis conſtare arbitratur, mulierem ſine virô, foris adhibitô, concipere poſſe; qvâ in re providæ & almæ naturæ gratias ingentes agendas eſſe cenſet, qvæ nullô pactô genus humanum perdi aut exſtingvi voluerit, etiamſi viri non invenirentur, aut fœminas prorſus odiſſent. Imò, omnia procurâſſe naturam ſtatuit, ut humanum genus tueretur & conſervaret, illudqve, homine etiam invitô, latiùs propagaret. Item refert idem, Merlinum Britannum divinum Vatemanno à Chriſtô natô 446. ex eâ matre natum eſſe, qvam conſtabat ſine virô concepiſſe, cum fortè ſe cum virô jacere ſomniâſſet; Id Sabellicus, Scriptor hiſtoriarum diligentiſſimus, aliiqve Hiſtorici & Chronologi, præſertim apud Anglos, literis prodiderunt. Averrhoës aſſerit, hujusmodi Caſum ſuo tempore accidiſſe, hoc eſt, Virginem ſine virili Concubitu concepiſſe & peperiſſe. Divus qvoqve Thomas ait, ſuô ſeculô idem eveniſſe: Noſtrates etiam paucis abhinc annis teſtantur idem Cremonæ contigiſſe. Vivuntqve adhuc dum Obſtetrices boni nominis, tum probatiſſimæ qvædam matronæ, cum qvibus hac de re ſæpe longos ipſe ſermones feci, qvæ jurant, ſe huic ſpectaculo interfuiſſe. Hæc Aſſaytatus, v. Theoph. Bonet. *Polyalth. Tom. II. cap. 73. fol. m. 1174. M. N. C. Dec. I. An.* 2. *Obſervat. 203. pag. 303. ſeq.* Aliis Merlinus ex Jacobo genitus dicitur. v. Joh. Wier. *Oper. Lib. 3. de Lamiis cap. 30. p. m. 253.* De aliis ejusmodi fabulis, vid. Caſp. à Reies, *Camp. Elyſ. Qv. 41. §. 13. ſeq. p. 498.*

§. 38.

Adamum fuiſſe androgynum.

Talem Hermaphroditum, utrumqve Sexum indiviſum habentem, primum hominem, Adamum, ante lapſum fuiſſe, atqve niſi ipſe peccaſſet, ſemper ita conſtitutum permanſurum, nec non ex ſe ipſo, absqve ſociâ, liberos procreaturum fuiſſe, nonnulli ſomniarunt; ſiqvidem priſci Hebræorum Scripturæ locum, *Gen.* 1. *verſ.* 27. *ſeq.* (Creavit Deus hominem ad imaginem ſuam, ad imaginem Dei creavit eum; marem & fœminam creavit eos; ſive juxta Sebaſtiani Schmidii Verſionem: Creavit Deus hominem in imagine ſuâ, in imagine Dei creavit eum: maſculum & fœminam creavit eos. v. etiam *Geneſ. cap.* 5. *v.* 1. & 2.) ita intellexerunt, qvaſi Deus Adamum ab initiô crearit geminô vultu & Corpore, priore parte marem, alterâ fœminam referente, ſic, ut Androgynos fuerit, ſed poſtea corpus fuiſſe diviſum & ſeparatum, faciem anteriorem in marem, poſteriorem in Evam mulierem, &c. vid. Caſp. Bauhin. *de Hermaphrod. Lib.* 1. *cap.* 34. *pag. m.* 348. *ſeq.* ubi plura reperies. Deinde etiam Gentiles & Veteres Philoſophi, v. g. Protagoras apud Platonem & Ariſtophanes, absqve dubiô ex Judæorum Scholâ fabulantur, primum hominem â naturâ factum fuiſſe Androgynum, anticâ parte virum, poſticâ fœminam, diviſum poſtea â Prometheô. *vid. ibid. pag.* 305. *ſq.* Ariſtophanis verba vid. apud. Joh. Bened. Sinibald. *l. a. Lib.* 2. *Tr.* 1. *cap.* 6. *p. m.* 106. *ſeq.* Imò inter ipſos Chriſtianos nonnulli eandem foverunt ſententiam, ſiqvidem ſub Innocentio III. hæreſis orta, qvæ affirmabat, Sexûs non futuros diviſos, ſi peccatum Adæ non interveniſſet, uti refert Martinus Polonus in Innocentii tertii vitâ, vid. Simon. Majol. *Dier. Canicular. Colloqv.* 3. *fol. m.* 37. Alii verò hanc Opinionem ipſi Martino Polono, fortaſſe falsò adſcribunt, v. g. Caſpar. à Reies, *Qvæſt.* 48. *pag. m.* 593.

in-

inqvit, Martinus Polonus exiſtimavit, Sexûs non fore diviſos, ſi Adamus non peccâſſet, tenetqve primos Parentes utriusqve Sexus fuiſſe participes: Item Johannes Benedictus Sinibaldus, *l. a. pag. m. 105. ſeq.* inqvit: Fuit qvorundam ac præcipuè Martini Poloni ſententia, fuiſſe Adam in ſuæ Creationis primordiô Androgynum, illiqve utrumqve ſexum inſitum fuiſſe; idqve, ajunt, ex Verbis Geneſeos apertè colligi: nam *cap. 1.* legitur: Et creavit Deus hominem ad imaginem ſuam, ad imaginem Dei creavit illum, maſculum & fœminam creavit eos: qvod pariter capite qvintô expreſſe repetitum habetur, & confirmari poſſe videtur ex eô, qvòd Protoplaſta idem, dum fœminam produxit ex ipſomet virô, exantlavit, nil aliud ferè molitus, niſi ſeparationem: ut propterea diceret Adam: hoc nunc Os de Oſſibus meis, & caro de Carne meâ; qvin etiam videntur militare argumenta, qvod utilior & commodior futurus fuiſſet indiſcretus Sexus. Huic opinioni de Adamô Androgynô faventes rationes adducit etiam Paulus Zacchias, *Qvæſt. med. legal. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 8. n. 26. ſeq. fol. m. 598. ſeq.* Mirum, inqviens, in modum ad comprobandum dari in Naturâ Hermaphroditum utroqve ſexu potentem & generantem, videtur facere id, qvod in ſacrâ Geneſis hiſtoriâ in principiô habetur, & mox capite qvintô, ubi primâ fronte apertiſſimè apparet, Deum creâſſe primum hominem Marem ſimul & fœminam; ita enim *cap. 1. v. 27*: Et creavit Deus hominem ad imaginem ſuam, ad imaginem Dei creavit illum, maſculum & fœminam creavit eos; & deinceps *cap. 5. v. 1.* Hic eſt liber generationis Adam in die, qvâ creavit Deus hominem, ad ſimilitudinem Dei fecit illum, maſculum & fœminam creavit eos, & benedixit illis, & vocavit nomen eorum Adam in die, qva creati ſunt. Ex qvibus videtur evidenter colligi poſſe, Adamum, cum primum crea-

tus eſt, fuiſſe marem ſimul & fœminam, qvod longioribus explicat Leo Hebr. Dial. 3. de Amor. qvi & Platonem Androgyni fabulam non aliunde intexuiſſe dicit, qvàm ex hac ſacri textûs enarratione. Favet etiam vel favere poſſe primâ fronte videtur huic opinioni de Adamo Androgynô ratio ſubſeqvens: Cùm enim ante Evæ formationem fœmina in Viro eſſet & ab ejus latere fuiſſet deſumpta, unde *Geneſ. cap. 2. verſ. 23.* ipſe Adam, cùm primam Evam videret, hoc, inqvit, nunc Os de Oſſibus meis & Caro de Carne meâ, certè Adam utramqve in ſe naturam continebat, fœmininam, inqvam, & maſculinam: in qvam ſententiam videtur ire Hucher. *de Sterilit. lib.* 3. *cap. de Hermaphrod.* in his verbis: Hæc ſexuum mixtio in Adamo non fuit, tametſi ſexto die creatus ipſe ſit mas & fœmina, de cujus latere fœmina avulſa ſit. Adde qvod omninò palam eſt, Adam primò ſolum fuiſſe creatum absqve fœminâ, non ut alia animalia, qvæ omnia in diſtinctos Sexûs creata ſunt: unde illicò illis communicata eſt â Deo Virtus generativa, cùm illicò poſt eorum creationem ſeqvatur in ſacro textu: Benedixit eis Deus, dicens: creſcite (juxta Seb. Schmidii verſionem, fructûs facite) & multiplicamini. Si ergo cœtera animalia Deus voluerat per generationem propagari, & idcircò efformaverat ea diſtincti Sexûs, non erat conveniens, ſolum hominem procreaſſe generativâ facultate orbatum, qvi ob id neqve creſcere, (ſeu fructûs facere) neqve multiplicare poſſet; dicendum ergò, Adamum ita creatum, qvi in ſe & ex ſe generare & multiplicare poſſet. Unde eâ de re in ſacrâ Hiſtoriâ apparet, Adamum absqve fœminâ creatum, maſculum & fœminam extitiſſe, & creſcere ex ſe ac multiplicare potuiſſe, ſic enim habet litera in enarratione ejus creationis. Apparet inſuper, poſt creationem Adamum ſolum in Paradisô poſitum, eiqve ſolum præceptum da-

datum, non comedendi de lignô ſcientiæ boni & mali: dehinc Deum, qvòd non eſſet bonum, Adamum eſſe ſolum, formâſſe Evam. Unde videtur concludendum, Androgynum, & ea verba, maſculum & fœminam fecit eos, de ſolô Adamo tunc primum à Deo creatô eſſe intelligenda. Neqve fruſtrà illud appoſitum in ſacro textu cenſendum, ad imaginem Dei fecit illum, qvia, ſicuti Deus qvamlibet virtutem habet formandi & creandi animalia, ut mas & fœmina ſimul mixti, ſic Adam ad ejus ſimilitudinem creatus eſt mas ſimul & fœmina, Sexusqve indiſtincti, ut haberet potentiam ex ſe & in ſe generandi, non ut alia animantia, qvæ nullam habent poteſtatem hujusmodi per ſe, ſed tantùm cum compare mixta. Hactenus Zacchias. Imò notus ille Sutor Gœrlicenſis, à nonnullis dictus Theoſophus Teutonicus, Jacobus Böhme, homini primo, Adamo, ante lapſum neqve animalem carnem, neqve ejusmòdi membra genitalia, ſed cœleſtem & ſpiritualem propagationem tribuit, *Tract. de trib. Princip. Eſſent. Divin. cap. 10. pag. 130.* ſuo more inqviens: Unſer Fleiſch war fürm Falle himmliſch, nach dem himmliſchen Limbo; als aber der Ungehorſam kam, ſich in einem andern Centro zu gebähren, in Luſt dieſer Welt, ſo ward es irrdiſch. Denn mit dem irrdiſchen Apffel-Biſſe im Garten Eden fieng das irrdiſche Reich an, ꝛc. Et pag. 131. Adam hatte nach ſeinem Fall den erſten Menſchen ſelber nicht mehr gekannt, darum ſchämete er ſich ſeiner monſtroſen Geſtalt, und verſteckte ſich hinter die Bäume im Garten. Denn er ſahe ſich an, wie er eine Viehiſche Geſtalt an ſich hatte, da hat er auch alsbald Viehiſche Glieder zu ſeiner Fortpflantzung bekommen, ꝛc. Item: Es ſoll niemand wehnen, daß der Menſch habe für ſeinem Falle Viehiſche Glieder zur Fortpflantzung gehabt, ſondern himmliſche, und auch keine Därmer, ꝛc. Qvam ſententiam etiam fovit Virgo

ſatis

ſatis nota, Antoinette Bourignon, inqviens: Nachdem ſich Adam von GOtt abgewandt, da hat er ſeinen herrlichen Leib verlohren, und da hat GOtt aus ihm das Weib gemacht. Item: Adam für dem Sünden-Fall war kein Mann noch Weib zertheilet, ſondern beyde Naturen in eines; Und er hätte beyde Naturen gezeuget, die ihm ähnlich wären, nehmlich Mann und Weib zuſammen. vid. Gottfr. Arnold. **Kirchen- und Ketzer-Hiſtor.** *Tom. III. cap. 16. fol. m. 159.* Item Arnold. etiam ex communicatione doctiſſimi cujusdam viri, in Tractatu Germanico, **von dem ehelichen und unverehelichten Leben der erſten Chriſten**, *pag. m. 355.* prolixè de hac materia agit, qvò benevolum Lectorem remitto; ex qvô tamen aliqvot paragraphos inſerere liceat: Inqvit enim §. 6. ſq. Es bezeuget die H. Schrifft ausdrücklich, daß der Menſch anfänglich nicht in zweyen, ſondern in einem Subjecto oder Perſon ſey erſchaffen worden. §. 7. Und zwar iſt das Weibliche zuerſt mit dem Männlichen in demſelben einem Subjecto oder Perſohn vereinbahret geweſen. Weil ja das Weib nachgehends in der Scheidung der beyderley Eigenſchafften aus und von dem Manne genommen worden, Geneſ. 2. v. 21. - 24. §. 8. Iſt derohalben der Locus Geneſ. 1. v. 27: Und er (GOtt) ſchuff ſie (die Menſchen) ein Männlein und Weiblein, (dafern anderſt auff die Art und Weiſe der allererſten Schöpffung hiermit gezielet wird, davon ſonſt eben dieſer Vers in denen unmittelbahr-vorhergehenden Worten, wie auch der ſiebende Vers im 2. Capitel klärlich reden,) nicht ſowohl von männlich und weiblichen Perſonen in zweyerley Subjectis, als vielmehr von männlich- und weiblicher Eſſenz und Eigenſchafft in einer Perſon und Subjecto zu verſtehen; oder es würde mit dem vorangezogenem Loco aus Geneſ. 2. v. 18. 20.-24. ſich ſchwer conciliiren laſſen, ꝛc. vid. etiam Scriptoris Anglici, Thomæ Brom-

Bromley, Tract. myſtic. von Vereinigung und Gemeinſchafft der Geiſter, *pag. m. 88.* Item, vom Geſetz der Beſchneidung, *p. 6. 12. 25. 29. 39. l. a.* vid. etiam Anonymi Tractatus Germanicus, das Geheimniß der Boßheit und Gottſeligkeit, *Lection. 2. pag. 32. ſeqq. & 40.* Item, Jan. Huart. *Scrutin. Ingenior. pag. m. 574.* Imo fabulatur Plato in Sympoſio, initiò mundi nullum Sexus diſcrimen inter homines apparuiſſe, qvia tum omnes Hermaphroditi erant, ſed ob faſtum & arrogantiam Deum hominem in duas partes, Virum ſcilicet & fœminam, diſſecuiſſe, & utrumqve Sexum à ſe invicem ita diſcreviſſe, ut alter ſine alterius adminiculo nihil qvicqvam ad ſui conſervationem moliri aut præſtare poſſet. vid. Johann. Riolan. *Anthropograph. Lib. 2. cap.* 27. *pag. 257. ſeq.*

§. 39.

Hanc tamen ſententiam ceu fabulam Judaicam cum adductis rationibus atqve exemplis non immeritò alii rejiciunt, ex qvibus vid. Caſp. Bauhin. *de Hermaphrod. Lib. I. cap.* 34. *pag. m* 350. *ſeq.* 355. *ſeq.* Caſp. a Reies, *Camp. Elyſ. jucund. Qvæſt. 48. pag.* 593. Paul. Zacch. *l. a. fol. m. 600. n.* 32. *ſq.* & ex eo Jacob. Moller. *de Hermaphrodit. cap.* 1. *p.* 146. Joh. Bened. Sinibald. *Geneanthrop. Lib. 2. Tr.* 1. *cap. 6. p. m.* 108. *ſeq.* Phil. Jacob. Sachs à Lewenh. *M. N. C. Dec. I. An.* 2. *Obſervat.* 103. *Schol. p.* 305. Nic. Venette, *Tr. de la Generat. del' Homme Part. 4. cap. 4. pag. m. 622. 628. ſeq.* Ott. Phil. Zaunſchliffer. *Oper. Jurid. Tr.* 10. §. 10. *pag.* 152. Laurent. Strauſſ. *Lib. ad Ant. Deuſing. de Fœt. Muſſipont. p. m. 59.* Gottlieb. Wernsdorff, *Diſp. de primo primi Hominis Statu, Theſ. II. c. 20. ſeq.* ubi plura. Qvò brevitatis gratia benevolum Lectorem remittimus.

Qvam ſententiam alii rejiciunt.

De Sexum mutantibus.

§. 40.

Sexûs per-mutatio.

Hactenus de primô hujus Capitis membro, nimirum de Hermaphroditis egimus, pauca nunc etiam de alterô, de Sexum ſcilicet mutantibus, qvi Hermaphroditis interdum ſunt ſatis affines, annectenda reſtant. Siqvidem apud Veteres Autores multa ſatis exempla Sexûs fœminei in maſculinum, & nonnulla maſculini in fœmineum mutati hinc inde leguntur, qvorum aliqva ex iisdem recenſere volumus. Inqvit ſcilicet C. Plinius, *Hiſtor. natur. Lib. 7. cap. 4. fol. m.* 107. Ex fœminis mutari in mares, non eſt fabuloſum. Invenimus in annalibus P. Licimo Craſſo, C. Caſſio Longino COSS. Caſſini puerum factum ex virgine ſub parentibus juſſuqve Aruſpicum deportatum in Inſulam deſertam. Licinius Mutianus prodidit, viſum à ſe Argis Areſcontem, cui nomen Areſcuſæ fuiſſet, nupſiſſe etiam, mox barbam & virilitatem proveniſſe, uxoremqve duxiſſe; Ejusdem ſortis & puerum à ſe viſum. Ipſe in Africâ vidi, mutatum in marem, nuptiarum die, L. Coſſicium Civem Tisdridatanum, &c. Spoleti ex muliere virum factum refert Julius Obſeqvens, *de Prodig. n.* 34. *p. m.* 30. Seqventia refert Joannes Jovianus Pontanus, *de Reb. cæleſt. Lib.* 10. *cap.* 5. *pag. m.* 290. Cajetana muliercula viro piſcatori nupta, cum qvô annos complures Veneris res miſcuerat, ut Antonius Panhormita, piſcatoris amicus, referre adoleſcentibus nobis ſolitus eſt, poſt qvartum decimum annum è muliere in Virum tranſiit, exortô repente in mulieribus naturæ locô virili Pene. Qvô factô, qvòd conditionis perpuderet ſuæ, ut, qvi à viris pariter mulieribusqve rideretur, è civili vitâ ad vitæ genus religioſum tranſiit, vixitqve in Monaſteriô (in qvô ipſi eam novimus) vitæ ſuæ reliqvum, ſepultusqve

Exempla, Fœminarum in viros mutatarum,

eſt

eſt Romæ in Mariæ ad Minervam Templô. Mulier altera, nomine Æmylia, nupſit Antonio Sponſæ, Civi Ebulano, poſt duodecimum nuptiarum annum in Melium mutata eſt, hodieqve cum Viris converſatur, artesqve viriles exercet in patriâ, utqve relatum eſt, nuper etiam uxorem duxit. Maſius Aqvoſa, cum qvô vetus mihi conſvetudo eſt, exortâ inter eos, de reſtituendâ dote, controverſiâ, teſtificatur, Ferdinandi ſe Regis juſſu, proſpexiſſe reſtitutioni. Item, biennio, anteqvam hæc ſcribimus, ut ab Umbro noſtro A. Colotiô graviſſimô qvidem Virô accepimus, puellæ ruſticanæ, qvæ villico nupſerat, ubi puerum ex illô genuiſſet, virile membrum intra muliebrem naturam ſeſe extulit, ineratqve illi, qvæ non multis poſt menſibus diem obiit, ex eo partu maris atqve fœminæ natura promiſcua. Aliud exemplum puellæ in virum verſæ refert Amatus Luſitanus, *Curat. med. Cent. 2. Curat. 39. fol. m. 168.* In Oppidô, inqviens, Eſgueira novem leucis à Conybricâ, nobili apud Luſitanos Civitate, puella qvædam genere nobilis erat, cui nomen (ſi recte teneo) Maria Pacheqva, erat, qvæ cùm ad ætatem perveniſſet, in qvâ mulieres menſtrua primùm emittere ſolent, vice Menſium Priapum, usqve ad id tempus intus latitantem, extra ejecit. Et ſic ex fœminâ factus eſt maſculus & virili togâ indutus, ac ſacrâ aqvâ reſperſus, Manuel fuit vocatus. Qvi ad Indos proveniens & dives ac clarus factus, poſtea ad ſuos rediit, & uxorem duxit, ſed, an liberos genuit, non ſatis compertum habeo. Conſcii tamen ſumus, imberbem hunc ſemper manſiſſe. Huc pertinet etiam Aromatarii ſeu Pharmacopolæ Romani, qvi tabernam habuit à Torre Sangvigna riſcontro l' hoſteria del Cavalletto, filius, ex fœminâ circiter menſtruorum eruptionem factus maſculus, qvem Romæ imberbem, veſtitu maſculinô indutum, pectus tumens habentem ſe vidiſſe ſcribit M. Anto-

nius Ulmus, *Phyſiolog. Barb. Sect. III. Cap. 11. fol. m. 313.* Hujus aromatarii filii etiam ex propria Obſervatione meminit Paulus Zacchias, *Qvæſt. med. legal. Lib. 7. Tit. 1. Qv. 9. n. 8. fol. m. 602.* inqviens, Anna dictus hîc Romæ ex fœmina, vel cùm fœmina appareret, decimô tertiô ætatis annô Mas apparuit. Illud non conticebo, credibile nullô modô eſſe, hunc, anteqvam virilia foras illi proſilirent, per uterum urinam reddidiſſe, qvô penitus caruiſſe illum, tam certum eſt, qvàm qvod certiſſimum; Erat enim hic Anna mas, ſed imperfectus. Pene autem latente & virilibus, Uteri ſpecies apparebat, unde per uterum mingere videbatur; cum per easdem vias ſemper minxerit. Hic ut norunt omnes, imberbis ſemper permanſit, ac â ruinâ ſuffocatus interiit. In tantam autem molem ejus corpus excreverat, ut duo mediocris craſſitudinis humana corpora ſimul, qvalia tunc natura producit, mole æqvaret, neqve jam locô ſe dimovere poſſet. Ambroſius Paræus *Chir. Lib. 24. cap. 5. fol. m. 552.* ſeqventes hiſtorias narrat: Antonius Loqveneus, Indictionum ad S. Qvintini apud Veromanduos fanum Regius Qvæſtor, nuper affirmavit mihi, vidiſſe ſe Virum Rhemis in hoſpitiô, cui Cygnus pro inſigni eſt, Anno Domini 1560. qvi pro fœminâ ad annum usqve ætatis decimum qvartum habitus fuerat. Tum enim contigiſſe, ut cum ludibundus cum ancillâ, cui eodem in lectô accubabat, laſciviret, virilia ipſi hucusqve implicita ſe explicarent & erumperent. Qvod cùm parentes reſciviſſent, interveniente eccleſiaſticâ poteſtate ipſum, nomine mutatô, Joannem pro Joannâ nominarunt, & virili habitu induerunt. Aliud exemplum idem Autor his verbis refert: Superioribus annis, cum eſſem in Caroli noni Regis comitatu, in Vitriacô Francicô oſtenſus eſt mihi vir Germanus Garnierus, qvibusdam Germanus Maria dictus, qvod olim

fœmina, Maria vocaretur, ſtatura mediocri, qvadratô corporis habitu, barbâ densâ & ruffâ. Is ad qvintum usqve decimum ætatis annum pro virgine habitus fuerat, qvod virilitatis in ejus corpore nulla veſtigia apparerent, & qvod fœmineô veſtitu indutus inter fœminas muliebria obeundo aſſiduè verſaretur. Decimô qvintô igitur ætatis annô, dum in agris porcos ſuæ curæ demandatos & in meſſem irruentes, acriùs perſeqveretur, foſſam obviam magnô impetu tranſilivit: qvô factum eſt, ut ruptis velut involucris & vinculis abdita virilia derepente & haud ſine dolore emergerent. In caſam regreſſus, apud Matrem ejulans conqveſtus eſt, ſibi ab alvô inteſtina proſilire. Qvô ſpectaculô attonita Mater Medicis Chirurgisqve in conſilium adhibitis, audit, eum in virum evaſisſe. Itaqve re totâ ad Cardinalem Lenuncurnum Epiſcopum delata, convocata concione Viri nomen habitumqve recepit, &c. Puella qvædam annô ætatis ſuæ ſextô fluxionem menſtruum paſſa erat diuturnam & vehementem, atqve ubi ea deſierat, Pleuritide correpta fuerat, ac diu colluctata cum febribus, eam ordinariè comitantibus & diu eam ſeqvacibus, tandem in regione pubis vehementiſſimos ſenſit dolores, parsqve ea paulatim intumeſcens, annô ætatis ſeptimô non puerum, ſed Penem produxit, qvi perfectus & perforatus erat; ita, ut urinam commodè per eum redderet, Teſticuli jam etiam ſui prodebant initia, &c. uti jam ſupra ex Avtopſia Theodori Kerckringii *Specileg. Anat. Obſerv. 12. pag. m. 32.* recenſuimus. Alexandri Sexti Pontificatûs tempore Virginem qvandam cum Juvene deſponſatam, in veſpere præcedente noctem, qvâ Matrimonium conſummare decreverat, inter cantûs, ſonos ac ſaltationes choreasqve derepente in virum verſam fuiſſe, ex Raph. Volaterano refert Marcellus Donatus *de Med. Hiſtor. mirab. Lib. 6. cap. 2. p. m. 602. ſeq.* Se-

cundum qvem etiam Anno 1574. in Urbe Spoleti, in Umbria poſita, vulgó Spoletto vocant, puella octodecim annorum filia cujusdam vocati Totaccia, & Soror Johannis Franciſci d' Angvillo de Norcia, in virum evaſit, prodeunte membrô virili, qvemadmodum à pluribus illius loci affirmatum fuit. Auſcis in Vaſconiâ Virum plusqvam ſexagenarium, canum, fortem & hirſutum, qvi ad annum decimum qvintum ante puella fuerat, ex caſu ruptis tenuibus ligamentis, Sexum mutatum habuiſſe, refert Andreas Laurentius, *Anat. Lib. 7. Qv. 8. f. m. 274.* Regnante Ferdinandô Ludovici Guarnæ Salernitani ex qvinqve fœminis filiabus duæ, Franciſca & Carola, poſt qvintum decimum annum nuptui traditæ ſunt, & thori uſu ambabus genitalia membra in marium morem erupere, mutatoqve habitu publicè pro maribus habiti ſunt, Franciſcus & Carolus nuncupati. Eubuli qvoqve ſub eodem Rege puellæ Viro deſponſatæ primô thori uſu effractis membranis, virilia membra prodierunt, qvæ domum repetens, dotemqve recuperans, judiciô publicô inter viros pro virô habitus eſt, uti ex Baptiſta Fulgoſô & Andreâ Eborenſi recenſet Simon Majolus, *Dier. canicular. Tom. I. Colloq. 3. fol. m. 38.* Refert etiam Antonius Torqvemada, ſe ab amicô, virô magnæ autoritatis & fidei plenô, accepiſſe: non procul ab Urbe Beneventana Hiſpaniæ, uxorem ruſtici cujusdam fortunæ mediæ, qvæ, qvòd ſterilis eſſet, minùs à maritô benignè habebatur, pertæſam malæ tractationis, qvadam nocte aufugiſſe, ſumptô veſtitu famuli domeſtici: ſic ornata, virumqve mentita, variis in locis operâ ſervili vitam ſuſtentavit: poſt aliqvod tempus, ſive, qvòd calor in eâ naturalis tam efficax foret, ſive qvòd imaginatio nata & confirmata continuô habitu & miniſterio virili, eam efficacitatem nacta ſit: certè ipſa ſe in virum mutatam deprehendit; ſtatuit ergo, qvæ diu fuerat uxor, maritum

tum agere: fœminam ſibi matrimoniô copulat: diu res latuit illô non audente cuiqvam rem narrare; donec qvidam, ei priùs optimè notus, cernens tam ſimilem eſſe facie uxorî profugæ ruſtici illius, interrogavit: num fortè frater eſſet talis mulieris? huic rem omnem, uti contigerat, narravit. Sic res in lucem venit. vid. Mart. Delrio, *Disqviſit. magic. Lib. 2. Qvæſt. 22. pag. m. 222.* ubi adhuc plura exempla reperies. Qvalia etiam collegit Johannes Schenckius, *Obſerv. medicin. Lib. 4. fol. m. 521. ſeq.* Item Caſp. à Reies, *Camp. Elyſ. Qv. 57. p. m. 710. ſeqq.* Dan. Sennert. *Pract. med. Lib. 3. Part. 9. Sect. 1. cap. 13. p. m. 937.* Zacut. Luſit. *de Med. princ. hiſtor. Lib. 3. Qvæſt. 16. fol. m. 467.* Franciſc. Torreblanc. *de Magia Libr. 2. cap. 17. p. m. 210. ſeqq.* Dan. Hartnacc. *Admirand. phyſ. Lib. 9. cap. 3. p. m. 660. ſeqq.* Joh. Georg. Simon. *Præſid. Academ. Tom. I. Diſp. 14. cap. 4. Theſ. 3. pag. 833. ſeq.* Chriſtoph. Neandr. *Hiſtor. Bacchananal. pag. m. 60. ſeq.*

§. 41.

Hactenus allegata exempla tantummodo de fœminis in mares mutatis loqvuntur, pauca etiam marium in fœminas mutatorum reperiuntur, qvæ tamen plerumqve fide poëticâ nituntur. Canit enim Virgilius Æneid. Lib. 6. *Exempla virorum in fœminas mutatorum.*

- - & juvenis qvondam, nunc fæmina Cæneus
Rurſus & in veterem fato revoluta figuram.

Scilicet Cæneum Elati filium à primâ ætate puellam fuiſſe, narrant Poetæ, formâ venuſtiſſimam, adeò, ut marinus Deus illius pulchritudine tactus, cum eâ concubuerit; à qvô etiam, ipsâ petente, in concubitus mercedem in virum mutata eſt, qvæ cum Sexu nomen qvoqve mutavit & ex Cænide Ceneus dictus eſt: hanc Plato divinâ virtute ex fœminâ in virum, & rur-

rurſus ex viró in fœminam commutatam ait. vid. Caſpar. à Reies, *Camp. Elyſ. Qv. 57. n. 1. p. m. 710.* Et Ovidius, *Lib. 4. Metamorphoſ.* de Scythone ſcribit:

Nec loqvor, ut qvondam Naturæ jure novato
Ambiguus fuerit modò Vir, modò fœmina Scython.

Item de Tireſiâ, Thebanô Vate:

- - Venus huic erat utraqve nota,
Nam duo magnorum viridi coëuntia Sylvâ,
Corpora Serpentum baculi violaverat ictu,
Deqve Virô factus, mirabile, fœmina, ſeptem
Egerat Autumnos - -

Et Empedocles Agrigentinus Pythagoricæ Philoſophiæ aſſecla de ſeipſo dixit:

Et puer ipſe fui, nec non qvandoqve puella.

Huc pertinet etiam, qvod Auſonius Burdegalenſis Gallus, Vir conſularis, Poeta & Medicus eleganti Epigrammate ita expreſſit:

Valle Banæ res nota & vix credenda poëtis,
Sed qvæ de verâ promitur hiſtoria.
Fœmineam in ſpeciem converti maſculus ales,
Pavaqve de Pavo conſtitit ante oculos.
Cuncti admirantur monſtrum: ſed mollior agna
Adſtitit in tenerum de grege verſa marem.
Qvid ſtolidi ad ſpeciem notæ novitatis habetis?
An vos Naſonis Carmina non legitis?
Cænea convertit proles Saturnia Conſus,
Ambiguoqve fuit corpore Tireſias.

Vidit

Vidit ſemivirum fons Salmacis Hermaphroditum,
Vidit nubentem Plinius Androgynum.
Nec ſatis antiqvum, qvod Campana in Benevento,
Unus Epheborum virgo repente fuit;
Nolo tamen veteris documenta arceſſere famæ,
Ecce ego ſum factus fœmina de puero.

vid. Joh. Lang. *Epiſtol. medicin. Lib.* 1. *Ep.* 70. *pag. m.* 377. An autem fide hiſtoricâ dignum ſit, qvod P. Rochanski, ad Godofredum Gvilelmum Leibnitium perſcripſit, benevolus Lector judicet, ſcilicet in Urbe Senenſi vir erat qvadragenarius, aliqvot filiorum parens, qvorum poſtremus anno ſuperiore in lucem editus eſt Androgynus. Pater illius poſt febrim & Calculum è Veſica protruſum cæpit ita mutari, ut barbâ defluente ac voce in muliebrem mutata in hunc tandem ſexum commigraverit. Agebat uterqve conjugum de novo conjugio ineundo, donec vir, qvi per anni decurſum fœminam egerat, terrore qvodam improviſo alteratus ad priorem Sexum virilem rediiſſet. Res eſt in ea urbe decantata, nec dubito viri cujuspiam eruditi publico ſcripto publicandum, vid. Joh. Frider. Feller. *Otium Hanoveran. ſive Miſcellan. Godofred. Gvielm. Leibnit. p.* 432. *ſeq.*

§. 42.

Talis utriusqve Sexûs mutationis poſſibilitatem nonnulli Autores variis rationibus confirmare nituntur, & qvidem primò, qvia partes genitales, viriles atqve muliebres maximè inter ſe conveniant, ſolùmqve ratione loci vel ſitûs inter ſe differant. Prolixè de hac materiâ agit Janus Huartus, Medicus Hiſpanus, *Scrutin. Ingenior. cap.* 18. *p. m.* 577. *ſeqq.* inqviens, qvod mas, licet ita videatur nobis ex conſtitutione *An Sexus mutatio poſſibilis? affirmatur.*

ejus, qvam contuemur, externâ, tamen aliter â fœminâ non differat, qvemadmodum Galenus (*Lib.* 1. *de Diſſect. Vulv.* & *lib.* 2. *de Semin. cap.* 5.) inqvit, niſi qvòd illud, qvô eſt, qvod audit, extra corpus poſitum habet. Qvodſi enim puellæ alicujus inſtituamus Anatomiam, reperiemus, duos eam intra ſe globulos habere, duo vaſa ſeminaria atqve eugium ejusdem conſtitutionis ac formæ, ejusmodi viri vomis eſt, adeò, ut nulla delineationis pars ei deſit. Et usqve adeò illud verum eſt, ut, ſi natura, poſteaqvam perfecti maris abſolvit fabricam, in fœminam ipſum convertere cupiat, aliô ipſi labore opus non ſit, qvàm ut ſuppellectilem introrſum retrahat: ac, ſi mulierem jam abſolutam in marem convertere velit, non reqviratur aliud, niſi ut tum modulos, tum id, qvo fœminæ nuptiarum tuentur titulum, foras protrudat. Atqve hoc qvidem ſæpenumerò naturæ ita uſu venit, tam nunc, ubi creatura etiamnum in uterô exiſtit, qvàm poſtqvam in auras prodit. Cujus rei pleni ſunt hiſtoriarum libri: licet qvidam fabuloſum id eſſe autumârint, moti eô, qvòd Poëtæ hanc materiam intra manûs habere tractareqve ſoliti ſint. Sed revera ita ſe res habet, qvòd qvàm ſæpiſſimè natura fœmellam produxerit, eamqve talem unius duorumqve menſium ſpatiô in Uterô Matris conſervârit: ſed poſtqvam per occaſionem aliqvam genitalibus magna Caloris copia ſupervenit, omnia ea, qvæ infra umbilicum ſunt, extrorſum proruperint, ac creatura illa, Mas poſtea ſemper manſerit. Ecqvi illi ſint, qvibus hæc transmutatio intra uterum matris acciderit, manifeſtò cognoſcitur pòſt ex certis qvibusdam motibus geſtibusqve, qvi in his talibus deprehenduntur, Sexum virilem parum decentes; qui ideò muliebres ſunt, effœminati, vocem blandam habentes ac ſvavem, inclinati ad facienda mulierum opera, ac regulariter in peccatum nefandum illud atque abomi-

minabile incidunt: Contrà ſæpè natura, poſtqvam marem aliquem cum peculio ſuo foris poſitô formavit, ſi poſt frigiditas aliqua ſuperveniat, introrſum eam partem, quâ mas fuerat, vertit; atqve inde partus exſtitit manſitqve fœmina. Atqve hæc talis poſt nativitatem ex eô cognoſcitur, ſi marem & voce & motibus geſtibusqve ſuis atqve aliis operibus referat. Videtur eqvidem probatu hoc eſſe difficile, ſed ſi conſideremus, qvot qvantiqve ſint hiſtorici avthentici, qvi id confirmant, creditu difficile non eſt. Ac qvòd fœmellæ in mares converſæ ſint, poſtqvam jamtum natæ fuerant fœminæ, jam amplius non miratur admodùm vulgus. Præterqvam enim, qvod pro verô id nobis referunt multi auctores antiqvi: etiam id paucos admodùm ante annos in Hiſpaniâ accidit: Id verò, qvod experientia monſtrat, nec diſputationem nec argumenta in contrarium admittit. Hæc Janus Huartus, *l. a.* juxta Verſionem Æſchacii Majoris Dobreboram. Et juxta verſionem Gallicam Amſtelodami ſub titulo: L'Examen des Eſprits, traduit de l'Eſpagnol par François Savinien d'Alqvie, Anno 1672. editam, *cap. 15. pag. m. 430. ſeq.* Nonnulli etiam ſtatuunt, qvòd, ſi qvando Natura ex Virô mulierem facere intendat, pluribus, qvàm ſolâ penis virilis retractione, opus non habeat. vid. Joh. Georg. Simon. *Præſid. Academ. Part. 1. Diſp. 14. cap. 4. Th. 3. pag. 836.* Item alii, qvi generationis membra non aliter, niſi, ſitu differre, atqve naturam ad perfectiorem gradum pervenire ſemper intendere credunt, non eſſe impoſſibile putant, ſi in calidiore aliqvâ fœminâ, juvene præſertim ac Virgine, coitûs vehementiori deſideriô genitalia adeò turgeſcant & pruritûs ardore calefiant, ut ſuô locô divulſa, inconſvetô naturæ opere (qvaliter monſtroſitates alias parit,) foras propellantur, ſiqvidem conſtet, viduis & virginibus hoc accidiſſe calidioribus ſanè, dum Veneris cupidi-

 pidi-

pidine & œſtrô percitæ de illius amplexu attentiùs cogitâſſent, & tantum hoc prodigium, qvod in multis viſum ſit, omnibus ferè, aut ſaltem plurimis in ipsô nuptiarum die eveniſſe, uti ex hiſtoriis pateret, cum ad coitum jam inſtantem vehementius incenderentur, animumqve ad illum inducerent; qvòd imaginationis vis in membris generationis ſummè potens aliqvid novum moliretur ac ſtupendum. Ajunt qvippe in talium fœminarum conformatione naturam maſculum intendiſſe, ſed ob materiæ in diſpoſitionem & inobedientiam, qvæ foris propendere debebant partes, intus fuiſſe derelictas, aut ob caloris inopiam; qvi ætate vegetior ac intenſior factus, opus illud, qvod in Uterô abſolvere non potuit, extra aſſeqvatur & perficiat. v. Caſp. Reies, *l. a. Qv. 57. p. m. 715.* vid. etiam Simon. Majol. *Dier. Canicular. Tom. I. Colloqv. 3. fol. m.* 38.

§. 43.

Exempla in brutis,

Hanc ſuam opinionem etiam exemplis ab animalibus brutis Sexum mutantibus, deſumptis confirmare ſolent, uti jam ſupra de Hermaphroditis monſtravimus, e. g. Cervos qvosdam naturam Sexûs variare, juxta Johannem Langium, *Epiſtol. medicinal. Lib. 1. Ep. 70. pag. m.* 376. Cornua, virilia cervorum arma, atteſtantur, qvæ Cervas qvandoqve geſtare obſervatum eſt, &c. In Braſilia Sues reperiri, non ſolum hermaphroditas, ſed etiam, qvæ Sexum mutent de fœminâ in marem, & qvod majus eſt, econtrà de mare in fœminam. De Hyæna Sexum mutante ita ſcribit Claudius Ælianus, *de Animal. Lib. 1. cap. 25. fol. m. 12.* Hyænam ſi videas unô qvidem annô Marem, alterô videbis fœminam: ſi verò nunc fœminam, poſtea marem, utriusqve enim Sexûs particeps eſt, eundem marem, cui antea nupſerat, uxorem ducit, qvotannis autem genitalia immutat, &c. Plura de Hyænâ Sexum mutante, vid. Caſp. Bauhin. *de Hermaphrod. Lib. 2. cap. 3. p. m.*

pag. m. 416. ſeq. Qvod idem lepus aliqvando mas, aliqvando fœmina ſit, & naturas transmutet, & qvandoqve velut maſculus generet, qvandoqve, ut fœmina pariat, manifeſtum eſſe, tradit Democritus, vid. Conrad. Geſner. *Hiſtor. animal. de Qvadruped. Lib. 1. fol. m. 685.* Gallinam in marem, gallum verò in Gallinam verſum annotavit Julius Obſeqvens, *de Prodig n.* 31. *pag. m.* 27.

§. 44.

Porrò pro ſtabiliendâ hac, de Sexûs mutatione, ſententiâ alias adhuc nonnulli Autores aſſerunt rationes, v. g. qvia nonnullæ fœminæ poſt menſium ſuppreſſionem factæ fuerint barbatæ, hincqve tam ratione barbæ totiusqve ferè corporis hirſutiei, qvàm ratione vocis & roboris qvaſi viris ſimiles evaſerint, qvalia exempla hinc inde ſufficienter, præprimis in Trichologia noſtra, d. v. reperies; Deinde qvia interdum Vetulis, qvibus ob ſenectutem jamdudum defecerant Menſes, & tempeſtivi in Vertice provenerint Cani, omnesqve ferè ceciderint molares, uterum nullô aut parvô apparente veſtigiô, rugisqve in facie obſervatis profundiſſimis; nihilominus Capilli nigri repullularint, dentes iterum exierint, uti in infantibus, Menſtrua denuo fluxerint, mammillæ, veluti in virginibus, ſint elevatæ, rugæ evanuerint, faciesqve pulchræ factæ ſint, uti de religiosâ & honeſtâ monîali Prioriſſâ ex Valeſio de Taranta refert Zacutus Luſitanus, *de Medicor. princip. Hiſtor. Lib.* 3. *Qvæſt. 16. Oper. Tom. I. fol. m.* 467. Qvalia exempla etiam congeſſit Caſpar. à Reies, *Camp. Elyſ. Qvæſt. 26 pag. m. 297. ſeqq.* Item qvia alia magis monſtroſa in rerum naturâ oriantur, dum non ſolùm viris, ſed etiam mulieribus decrepitis, ſeu in ultimâ ætate conſtitutis, dentes interdum renaſcantur; qvalia exempla Zacutus dicto locô allegat, exindeqve ita concludit. Nonne virtus formatrix dentes in U- *Alia rationes.*

tero Matris generat, qvos poſtea variis temporibus extra emittit natura? Qvid ergo prohibet, qvò minus & mulieri membrum virile in primâ formatione efficiat, qvod poſtmodum temporis tractu ſtatutô perfectum prodeat? Siqve in rerum naturâ monſtra apparent & ex hujus errore multa admiranda cernuntur, cur ex muliere virum poſſe fieri denegabimus. Item, ſi ex retentione Menſtrui aut ex viſcerum robore & calore immensô, fuliginum copiam ad ſuperas partes emittente, in fœminis barbitium contingit, extrà prominentibus pilis: cur pudendum intus latitans in fœminis, calore foràs trudente, in ætatis proceſſu extra prodire poſſe negabimus? Deniqve ex his rationibus variisqve Autorum exemplis, fœminas in Viros verti poſſe defendit, num autem viri in fœminas verti poſſint, fabuloſum putat Zacutus, *l. a.*

§. 45.

Fœminam in virum non autem virum in fœminam mutari.

His fortaſſe vel ſimilibus rationibus perſvaſi quoque alii Autores eandem fovent ſententiam, Sexus ſcilicet fœminei equidem in maſculinum, minimè vero hujus in illum mutationem concedentes, ſiquidem Henricus Kornmannus, *de Virgin. Jur. cap. 116. pag. m. 250.* ſcribit: Contingit interdum, fœminas in mares mutari: nunqvam verò mares in fœminas mutantur, repugnante ſcilicet natura, qvæ ſemper expetit dignius & indigniori reſiſtit, nec fabuloſum hoc eſt, qvia mulieres æqve ſuos habent teſticulos & genitalia, atqve viri, atqve ob id non minus etiam, qvàm viri, caſtrari poſſunt, &c. Et juxta Chriſtoph. Neandri, *Hiſtor. Bacchanal. p. m. 63.* Fonſeca, marem in fœminam divinâ virtute, fœminam verò in marem non tantùm divinâ virtute, ſed per cauſas etiam naturales, transformari, particulari ſubſtantiâ individui, identitateqve ejus numerali non mutatâ ſcribit: Prolixè etiam

Jo-

Johannes Wierus, *Oper. Lib. 4. cap. 24. pag. m. 337. ſeq.* poſt aliqvot Sexûs mutati exemplorum recenſionem, ita pergit: Hæc eò à me adducuntur ſtudiô, ut probem, non ſolùm hanc Sexus permutationem & veriſſimam eſſe, & naturalium rationum baſi inniti; ſed etiam fœminas ſolùm transire in maſculos ſaltem adverſus inanem Auſonii aſſertionem, qvi duorum exemplorum autoritate etiam tueri conatus eſt Converſionis hujus oppoſitionem. Verum ubi cauſa incredibilis, iſtius effectûs fuerit cognita & perſpecta, illicò conſeqvutionis neceſſitas alterius falſitatem deteget. Qvæ ut inveſtigatione acqviratur, duo pònenda ſunt fundamenta, demonſtrationi naturæ prorſus convenientia. Primum eſt poſt animantis productionem, virtutem conformatricem non eſſe otioſam: alterum particulæ alicujus prærogativô jure dotatus mulieres; hujus præſentia ſubminiſtrabit generationi materiam, illius confeſſio efficientis actionem. Qvæ ſi vera ſunt, ut profectò ſunt, oportebit circa pudendum muliebre latitare aliqvod membrum, priapi figuræ perſimile: qvia ex phyſicæ ſpeculationis certitudine conſtat, operationem naturæ non exerceri in ſubjectô qvolibet, ſed idoneò & prædiſpoſito: qvemadmodum etiam vis conformatrix, animante jam editô in lucem, non procreat de novo partes ob materiæ convenientis & reliqvarum occaſionum defectum, ſed imperfectas adimplere facile poteſt: Proinde his ita conſtitutis, pergit Wierus, ſciendum eſt, ejusmodi particulam reperiri in κόλπῳ γυναικείῳ, qvæ cunctis mentulæ virilis conditionibus prorſus reſpondet, adeò ut prædita ſit ligamentis, nervis, venis, arteriis, muſculis, præputiô, glande, ne qvid omninò deſideretur. Ejus exqviſita Obſervatio hactenus ferè fuit neglecta, ob pingvedinis velamen, à recentioribus: at ab Avicennâ deſcribitur ſub nomine Albathara, vel Albaudar: & à Ruffô Epheſio κλειτωρὶς vo-

vocatur, unde obſcænum verbum κλειτοριάζειν, vel κλειτωρίζειν derivatur: nec non Nympha, Myrton, ὑποδερμὶς. Atqve exigua hæc caruncula paulatim molis augmentatione exſurgit tandem in Priapum, omnibus ſuis numeris abſolutum. Qvod contingit præcipuè aut menſtruæ expurgationis initiô, aut connubii tempore, qvoniam in eô Naturæ impetus incrementum molitur; in hoc verò, propter primi coitûs vehementiam effringuntur particulæ iſtius carceris, qvibus exonerata virtus formativa dein elaborat in promptiore expulſione. Ita etiam fit, qvòd tunc corpus & hirſutius evadat propter menſium ſuppreſſionem, & robuſtius ob Sexûs virilis ſucceſſionem. Hoc autem membrô qvum ſaltem mulier dotetur (unde omnes fœminæ, licet actu tales ſint, potentiâ tamen maſculos nominârim,) neceſſariò elicitur, hunc mutationis ordinem progredi tantùm à ſexu fœmineô ad maſculum, non è converſo, &c. Hæc Wierus.

§. 46.

Talis mutatio ab aliis negatur.

Alii tamen Autores, tum Veteres, tum recentiores, non modò virorum in fœminas mutationem, cum Wierô, ſed etiam fœminarum in Viros factam Metamorphoſin variis rationibus negant; dum Andreas Laurentius, *Hiſtor. Anat. Corp. human. Lib. 7. Qvæſt. 8. fol. m. 275.* ad qvæſtionem: qvid de fœminis in mares converſis ſit ſentiendum? reſpondet: ſe portentoſum hoc & vix credibile judicare. Qvòd ſi aliqvando contingat, veriſimile eſſe, in illis utriusqve ſexûs adeſſe genitalia, primâ qvidem ætate ob caloris imbecillitatem latentia, qvæ tandem ob caloris ἐκλάμψεις, emicatûs & effulgeſcentias erumpant. Aut exiſtimandum eſſe judicat Laurentius, mulieres eſſe qvasdam à primò ortu calidiſſimas & ita à Naturâ conformatas, ut earum Clitoris Mentulæ formam referens ita promi-

mineat, ut, qvia penis inſtar diſtenditur, moxqve flacceſcit, virilem Priapum mentiatur, & rudioribus imponat. Sed & ſæpe falluntur Obſtetrices ob vitiatam genitalium conformationem, penis ſcilicet brevioris & penitius tanqvam in rimâ reconditi, teſtiumqve latitantium, ut ſexum vix poſſint internoſcere. Neqve etiam, qvæcunqve barbam emittunt mulieres, vocem edunt aſperiorem & virile corpus habent, mares propterea dici debent, iisqve genitalia foras erumpere exiſtimandum. Et Severinus Pinæus, *de Virgin. Notis Problemat. 2. p. m. 73. ſeq.* eorum opinionem mirari non deſinit, qui fœmellas mutari poſſe in maſculos contendunt, qvum nulla ſit ratio aut argumentum ſatis validum, qvibus id probari poſſit, præſertim in hominibus, ſeu maribus. Etenim ſunt, pergit idem, utriusqve ſexûs partes genitales adeò inter ſe diſſimiles in ſubſtantiâ, magisqve in compoſitione, ſitu, figurâ, actione & uſu, ut diſſimilius qvicqvam vix reperiri poſſit, & qvantò magis inter ſe ſimiles ſunt cæteræ omnes totius reliqvi corporis partes, exceptis mammis, tantò minus genitales partes, unius Sexûs cum alterius partibus conveniunt, ſi conferantur, maximè verò earum uſus, &c. Unde autem error iſte tam diu perſeveraverit, perſeveretqve adhuc, idem Autor hanc quoque reddit cauſam, Obſtetrices ſcilicet qvasdam, aliasve ejusmodi mulieres, deceptas duplici modô fuiſſe olim; exiſtimantes primò, ex infantibus qvibusdam recenter in lucem editis, qui cùm filii eſſent, filias tamen fuiſſe; & ſecundò ex iisdem filiabus filios evaſiſſe. Quod etiam exemplo probat: Lutetiæ nimirum circiter annum milleſimum qvingenteſimum ſeptuageſimum ſeptimum in Vico ſancti Dionyſii mulier quædam noctu peperit filium, qui feſtinanter propter virium imbecillitatem baptizatus fuit pro filiâ, qvæ Joanna vocata eſt, quam paucis poſt diebus pro maſculô mater primò,

deinde alii viri & mulieres agnoverunt, non ſine magna omnium admiratione & applauſu, Johannemqve ex tempore puerum appellaverunt. Erroris cauſa fuit mala conformatio partium genitalium, Penis videlicet brevioris & penitius tanqvam in ſupernâ parte rimæ maximæ reconditi, Clitoris more inter duo labra & nymphas pudendi fœminei latitare ſoliti, &c. Inqvit etiam Johannes van Beverwyck, *van de Wtnementheyt des Vrowelicken Geslachts, cap. 2. pag. m. 17.* Saodanigh is in deſe Stadt Dordrecht een geweeſt, eenige Dagen in de Kraem, als voor en Dochter bewonden, die daærna hier Schepen geweeſt, ende Raetsheer in de Hage ſonder Kinderen by twee Vrouwen, geſtorven is. Martinus Delrio, *Diſqviſit. Magic. Lib. 2. Qv. 22. p. m. 223.* exiſtimat, non tam ex fœminis ita viros factos, ut fœminæ deſierint eſſe, qvàm ad fœmineum Sexum maſculinum acceſſiſſe, ut androgyni efficerentur, Sexu tamen hoc poſteriore prævalente, & ideò tales pro Viris habitas fuiſſe dicit. Hieronymus Cardanus, *de Rerum Varietat. Lib. 8. Cap. 43. p. m. 548.* de Sexûs mutatione ita ſcribit: Qvod de puellis in pueros mutatis referunt, haud fabuloſum eſt, dicente Pliniô: Imò ne mirum, ſi qvis rectè rem intelligat. Nam verè contingere omninò impoſſibile eſt, juxta autem hominum opinionem facillimum. Naſcuntur pueri contractô genitali membrô, obductâqve membranâ, qvaſi ſinu qvodam, atqve in eâ foramine anguſtô; ob id puellam, qvi non attrectaverint, exiſtimant: aliis autem ſponte, ubi penis erigitur adoleſcentiæ initiô, fractâ membranâ, penis erumpit: pluribus in conatu viri, dum cum ſponsâ rem habere ſe putat, disfractâ membranâ & attritu erectô Pene, maſculus prodit maximô miraculô & prorſus nullô: Nam majus eſt, anô haud perforatô naſci, & tamen naſcuntur qvidam, & absqve miraculo, &c.

Et

Et de Exemplis Sexus mutati â *Plinio* recenſitis ita ſcribit Leander Alberti, *nella deſcrittione di tutta l'Italia pag. m. 274.* Invero altrevolte parue à mè qveſta coſa una favola, mà poi intendendo eſſere occorſo tale accidente ne' tempi di Aleſſandro Papa VI. cio è che una fanciulla eſſendo ſpoſata ad un giovane, la ſera precedente alla notto, che ſi doveano accompagnare, fraballi, canti & ſuoni incontinente diventò maſchio, hò creduto eſſer vero, qvel che dice detto Plinio. Et ciò narra Rafael Volaterrano ne' Commentarii Urbani. La onde io poi conſiderando tal' accidente, non pare a me favola qveſta, nè anche coſa impoſſibile; imperòche prima ſtava naſcoſto il membro genitale, per la debolezza della compleſſione, la qvale eſſendo ajutata, fortificata & eccitata, tanto dai convenevoli cibi, qvanto dai canti, ſuoni, balli & altre coſe, che ſi ſogliono uſar nelle nozze, apertamente poi ſi dimoſtrò. Ejusmodi perſonæ, in qvibus partes genitales viriles poſt tempus aliqvod, inprimis circa pubertatem, prorumpere dicuntur, à qvibusdam ad tertiam Hermaphroditorum ſpeciem referuntur, proprie tamen per ſe nil, niſi mares ſunt. Hinc Nicolaus Venette, *de la Generation de l' Homme Part. 4. cap. 4. p. m. 617. ſeq.* ſcribit: Lors qv'il ne ſe trouve guere de Matiere pour faire les parties genitales d'un garçon, on ne ſauroit dire qvelle Oeconomie l'intelligence prend pour former ces parties. Elle epargne la matiere, elle menage le lieu & diſpoſe ſi bien toutes choſes, qv'elle forme parfaitement les parties genitales d'un garçon, mais elle le forme en dedans, manqvant de force, de chaleur & de matiere, pour les faire ſortis au dehors. C'eſt decette ſorte, qv'elle agit en formant les parties naturelles dela troiſieme eſpece d'Hermaphrodites, qvi ſont eſtimez des filles, bien qv'ils ſoient de Veritables garçons. Ce ſont ceux-cy,

qvi changent de Sexe, & qvi de filles, qv'ils eſtoient eſtimez auparavant, deviennent hommes, qvi ſe marient en ſvite, & qvi ſont les Peres de pluſieus enfanrs. La challeur naturelle & genitale devenant tous les jours plus forte pouſſe au dehors à l'âge de qvinze, de vingt ou de vingt-cinq ans les parties amoureuſes, qvi eſtoient demeurées cachées jusqv' àce temps là, comme il arriva à cette fille Italienne, qvi devint homme du temps de l'Empereur Conſtantin, comme Saint Auguſtin nous le rapponte? Ce peut eſtre auſſi qvelqve effort violent, qvi fait ſortir ces mémes parties, temoin Marie Germain, dout parle Paré, qvi ayant fait un grand effort en ſautant un foſſé, devient homme à la meſme heure par la ſortie des parties naturelles. Item Scipio Mercurius nella Commare, *Lib. 2. cap. 35. pag. m. 303. ſeq.* de allegatis Plinii exemplis itá ſcribit: Qveſti eſſempi mi ſervono più per dichiarare, che poſſano annoverarſi tra i portenti, che perche io creda, che ſiano Veri. Non li credo, & non li nego; imperoche può eſſere, che ſia in un ſubito uſcito fuori della natura delle dette fanciulle qvalche eminenza di carne longa, prodotta da flati, ò dá rilaſſatione fatta in qvelle parti, ce che perciò il volgo habbia ampliato la verità dell' Hiſtoria, con la vanità della favola, facendo, che tale eminenza foſſe membro virile, e che qvei tali pigliaſſero moglie. Harei udito da Plinio volontieri, ſe le mogli di coloro generarono mai figli ſenza lo ajuto d'altri. Deinde idem Autor Jani Huarti rationes pro ſexûs mutatione ſupra ex eodem allegatas prolixè ibidem refutat. vid. etiam Editio Germanica, vulgo ſub nomine Gottfried Welſchens Hebammen-Buch, veniens, *p. m. 527. ſeqq.* De omnibus ejusmodi Sexûs mutati exemplis juxta Chriſtiani Vateri, *Phyſiolog. Sect. 4. cap. 5. Qvæſt. 8. pag. m. 318.* ſciendum, transmutationes iſtas non fuiſſe veras, qvod veri & per-

perfecti mares abiiſſent in fœminas, & contra; ſed tantum apparentes & in ſubjectis monſtroſis hermaphroditicis factas, ubi utriusqve qvidem Sexûs organa genitalia primùm apparuere, vera tamen & perfectiora primum latuerunt, qvousqve creſcente demum ætate ſe manifeſtârunt, & cui potiſſimum ſexui hermaphroditus deberetur, docuerunt. Imprimis etiam Caſp. a Reies *Camp. Elyſ. jucund. qvæſt. 57. n. 7. p. m. 718. ſeqq.* plerisqve Objectionibus reſpondet, talemqve eventum in humanâ ſpecie dari poſſe aut poſſibilem eſſe, naturæ ordinationibus alienum & rationi contrarium videri, dicit: & juxta Paul. Zacch. *Qvæſt. med. legal. Lib. 7. Tit. 1. Qvæſt. 7. fol. m. 597.* horum Doctorum vanâ ac ridiculâ opinione non obſtante, dicendum id naturaliter neqvaqvam poſſe ſuccedere.

§. 47.

Prolixè etiam qvorundam opinionem, mulieres ſcilicet in viros mutari poſſe, refutat Isbrandus de Diemerbroc, *Anatom. Lib. 1. cap. 26. fol. m. 155. ſeq.* Qvantum, inqviens, ad qvæſtionem, an mulieres in viros mutari poſſint? attinet, illud tanqvam certiſſimum, videtur perſvadere experientia, & hiſtoriographorum auctoritate confirmari. Nam variæ extant hiſtoriæ mulierum, poſtea in Viros mutatarum, &c. Verum ſi rem penitius inſpiciamus, ſatis apparet, omnes hiſtoricos, qvi tales hiſtorias conſcripſerunt, rumore vulgi fuiſſe deceptos, propterea qvod rem ipſam non ſatis prudenter ipſimet inqviſiverint; unde autem hic error proceſſerit, adſcribam. 1.) Contigiſſe legimus, nonnullis maſculis, ſed rariſſime, ab ipſo ortu, penem intus in abdomine delituiſſe, (ſicut teſtes in ingvinibus deliteſcere non ſemel ipſimet vidimus) atqve hinc obſtetrices & mulierculas, ob Penem tanqvam in rimâ reconditum, judicâſſe, infantem natum eſſe filiam, & *Item,*

pro filiâ baptiſari curâſſe, cum tamen poſtmodum circa Juventutem, occultus Penis in libidine inturgeſcens, ex anguſtô locô eruperit: tales autem Viri non fuerunt primò fœminæ, licet à ſciolis mulierculis aliisqve imperitis hominibus, tales fuiſſe, judicati, & tandem prorumpentibus per libidinem genitalibus, ex fœminis viri facti crediti fuerint. Atqve tales fuerunt omnes illi caſus ex Plinio & aliis commemorati, in qvibus nuptiarum tempore, propter ſummam libidinem, tumefactus deliteſcens Penis erupit. 2.) Nonnullis fœminis Clitoris ad Penis virilis magnitudinem poſtmodum, ætate jam adultâ, excreſcit, ita, ut eâ parte Venerem cum aliis ſui Sexûs exercere poſſint, & cum illud contingit, haud mirum eſt, ſciolum vulgus (qvod reliqvas hujus caſus circumſtantias non admodum curiosè inqvirit, neqve ſuperſtes pudendum muliebre conſiderat,) hinc ſibi perſvadere, tales fœminas in viros eſſe mutatas. 3.) Non ſemel contigit, præcipuè inter Magnates, matres, propter aliqvod periculum, qvod vel ab inimicis, vel ab hæredibus, filiis ſuis intendi metuebant, vel ſciebant, prudenti conſilio Sexum maſculinum celaſſe, & illos fœmellas eſſe ſimulaſſe, ac muliebri veſtitu per totam adoleſcentiam induiſſe: tandem verò filios, rejecto muliebri amictu, virilia veſtimenta aſſumſiſſe, atqve ſic à vulgaribus exclamatum fuiſſe, filias in filios eſſe mutatas. Ita tempore Ferdinandi primi, Neapolitanorum Regis, dicuntur Carola & Franciſca, duæ filiæ Ludovici Gverna, qvinto decimo ætatis annô Sexum, vel potius veſtitum mutâſſe. 4.) Contingit interdum, hermaphroditos naſci, & qvia vulgo abominabile cenſetur, ſi qvis utriusqve Sexus particeps eſſe dicatur, hinc ſolent matres ab ipſis incunabulis vitium illud celare & tales liberos in muliebri veſtitu educare: qvibus ſi forte circa juventutem barba circum os excreſcat, coguntur,

tunc

tunc veſtes etiam mutare, atqve ſic fœminis in viros mutari dicuntur. 5.) Contingit interdum propter magnam temperamenti mutationem, mulieribus barbam circum os excreſcere, & vocem ingraveſcere, unde vulgus tunc facile dicit, illas in viros mutatas eſſe. Ita, ut certiſſimum ſit, nullam fœminam unqvam Sexum mutâſſe, aut mutare potuiſſe, ſed qvæcunqve hac de re ſcripſerunt hiſtorici, eſſe qvidem non malevolas, ſed inſontes fallacias, nam illi ipſimet nimis creduli rumore vulgi fuerunt decepti, atqve ſic rei veritatem non ſatis accuratè perſcrutantes, præter ſuam intentionem lectoribus falſa obtruderunt, qvibus fama aliqvam veritatis ſpeciem adjecit, &c. vid. etiam Joh. Nicol. Pfizer. *de Natur. Mulier. Libr. 1. Part. 3. cap. 30. p. m. 232.* & juxta Gverner. Rolfinc. *de Partib. Generat. dicat. Part. 1. cap. 3. pag. m. 26.* Mutatio Sexûs fœminei in virilem fabuloſa verè, apparenter vera ſolùm agnoſcitur: Maſculi omnes fuêre, qui pro fœminis habiti ſunt & in viros mutati recenſentur. Et licet aliquam fiſſuram habuerint, quâ etiam virile membrum admittere potuerint, uterum tamen non habuiſſe, ſed virilia genitalia intus latuiſſe, & poſt, vel naturæ conatu, vel accedente aliquô violento motu, prodiiſſe certum eſt: Item Johannes Georgius Simon, *Præſid. Academ. Tom. I. p. 883.* fœminas in maſculos mutatas reverà mares fuiſſe defendit.

§. 48.

Rationes refutantur.

Vir non eſt perfectior fœminâ.

Præcipuæ etiam Sexûs mutationem defendentium rationes nullius valoris eſſe videntur; Qvantum enim primò illam, qvòd nimirum Natura ſemper perfectius, ideoqve etiam in generatione maſculum deſideret ſeu intendat, & fœminæ per qvandam reſultationem & primarii finis fruſtrationem ſint productæ, attinet, non immeritò rejicitur. Ut enim, qvô modô tales Autores naturæ intentionem explicare velint, hoc loco

co nihil moneamus, credibile non eſt, naturam ſic dictam naturantem, ſeu ſapientiſſimum & omnipotentem Opificem, fœminam, dimidiam totius generis humani partem, imperfectam reliqviſſe, qvam tamen generationis propagationisqve gratiæ fabricavit, viroqve adjunxit. Abſit itaqve, ſecundum Gregor. Horſt. *Inſtitut. med. Diſp. 3. Coron. 1. Exercit. 7. Qv. 1. Oper. Tom. I. fol. m. 67.* ut affirmemus præter intentionem naturæ, inſtar monſtri, fœmellas generari; abſit, inquam, hoc tanquam ἄτοπον & impium, propterea, quòd ad Vitæ ſocietatem ac poſterorum propagationem ex ſingulari intentione beneplaciti uterque Sexus, mas & fœmina, à Naturâ naturante, â Deô optimo maximo, conditus ſit. Jam, quod Natura naturans intendit, illud naturæ naturatæ eſt inſtar finis, utpote, quæ cognitione atque intellectione deſtituta ſolùm propter finem agit, quatenus à ſummô intelligente ad eum eſt directa. De hac quæſtione, nimirum an fœmina Virô imperfectior ſit? vid. etiam Georg. Horn. *Hiſtor. natur. Lib. 3. cap. 1. p. m. 159. & cap. 3. pag. 156.* Roderic. à Caſtr. *de Natur. Mulier. Lib. 3. cap. 8. pag. m. 126. ſeq.* Et ſecundum Johan. Riolan. *Anthropograph. Lib. 2. cap. 31. pag. 290.* Mulier non eſt monſtrum aut prævaricatio Naturæ mares cogitantis, qvoniam æqvè neceſſaria eſt fœmina, ut maris opera ad generationem, ipſaqve fœmineitas noſtræ ſpeciei perfectionem oſtendit, qvæ defectu fœminæ foret imperfecta. Atqve ut præſtantius exiſteret corpus muliebre non ex luto, ut Adami corpus, fictum formatumqve fuit, ſed ex Coſtà & carne Adami productum, qvò formæ venuſtate ſpectabili & veneranda Mulier viro præcellens ab eo magis diligeretur. *Et cap. 27. p. 259.* ſcribit idem: Ridicula eſt Chryſippi ſententia, qvi naturam ſic virilem Sexum exornaſſe cenſuit, ut fœminam adjunxerit tanqvam appendicem & pavoni caudam. Nec minore contumelia

lia Ariſtoteles fœminam marem imperfectum appellat, vel animal occaſionatum, acceſſorium qvid. Iniqvior adhuc fuit, dum fœminas monſtra vocat prævaricationes naturæ mares cogitantis. Nos exiſtimamus, naturam in fœminæ non minus, qvam maris generationem intendere; omnis ſiqvidem rerum naturalium perfectio ex fine petendá eſt. Variis etiam rationibus fœminarum perfectionem defendit Laurentius Strauſſ. *v. Hiſtor. Fœtus Muſſipont. in Joh. Bened. Sinibald. Gencanthrop. p. m. 57.*

§. 49.

Deinde etiam contra Veterum opinionem, teſte avtopſiâ virorum & fœminarum partes genitales tam externæ, qvàm internæ, non ſolùm ſitu, ſed etiam figurâ, ſubſtantiâ, magnitudine, numerô & ſtructurâ maximè inter ſe differunt, proqve aliô ſcopo & uſu inſerviunt, dum Viri Organa genitalia ad cohabitationem activam ſeu ingreſſum uxoris, effuſionem ſeminis & imprægnationem; fœminæ verò membra ad Seminis receptionem, Conceptionem, fœtûsqve in Uterô nutritionem & ad partum idonea atqve neceſſaria ſunt, ut adeò fœminæ pari perfectione ratione Sexûs, uti Viri, gaudeant, atqve Vir non tam ratione perfectionis, qvàm dignitatis fœminæ præferendus ſit, uti jam ſuprà de Hermaphroditis diximus. vid. etiam Greg. Horſt. *l. a. f. 68.* it. Isbrand. Diemerbr. *Anat. Lib. 1. cap. 26. fol. m. 155.* *Partes genitales diſcrepant,*

§. 50.

Porrò â Penis retractione Virum in fœminam mutari, Anatomia, avtopſia & ſana ratio refutant, qvibus addenda retracti penis, ſupra Capite tertio, recenſita exempla. Pari mo-

Xxxx dô

dô etiam ſe res habet cum longiore Clitoride: Qvamvis enim in nonnullis fœminis ejusmodi excreſcentiam peniformem reperiri, vel Johanni Wiero, talem carunculam molis augmentatione paulatim in nimiam longitudinem excreſcere, concedamus, minimè tamen exinde fit Priapus omnibus numeris abſolutus; Et qvamvis etiam in hôc vel aliô Vulvæ locô verus Penis procreſceret, minimè tamen talis ſtatus ad Sexûs mutationem, ſed potius ad Hermaphroditiſmum referri debet, ſiqvidem in ejusmodi fœminâ partes genitales neqve externæ, neqve internæ mutantur, vel diſparent, ſed omnes præter Clitoridem in ſtatu naturali permanent; hinc etiam taliter conſtitutæ non deſinunt eſſe fœminæ, licet etiam perfectus Sexus maſculinus, atqve ita utriusqve Sexûs membra genitalia appareant. Imò ratione Clitoridis monendum, Johannem Wierum, *l. a.* Hermaphroditos cum Sexum permutantibus confundere. Interim negandum non eſt, dari qvandoqve hermaphroditos vel pro hermaphroditis habitos, in qvibus adhuc infantibus certus Sexus dignoſci non poteſt, tempore tamen alter prævalere incipit, ut ita creſcentibus annis Sexum mutâſſe videantur. Nonnullis etiam â pravâ conformatione & ab infantiâ pro fœminis habitis, reverà tamen maribus tantum exiſtentibus, membrum virile membranâ qvadam, ita tamen perforatâ, ut Urina perfluere potuerit, obtectum & incluſum tempore pubertatis, vel â ſaltu, vel lapſu, vel ab aliâ causâ, factâ ſcilicet illius membranæ dilaceratione, ex carcere qvaſi proſilit; unde etiam ejusmodi perſonæ Urinam non amplius ex illô foramine, ſed tantummodò per Penem emittunt, neqve poſt pubertatem ex priori foramine Menſtruationem vel aliam excretionem patiuntur.

§. 51.

§. 51.

Neqve etiam ex barbâ vel hirſutie totius corporis, in nonnullis fœminis poſt menſium ſuppreſſionem proveniente, Sexus mutatio petenda erit, ſiqvidem barbatæ mulieres, mutatâ etiam voce clarâ in graviorem ſeu virilem, ſemper fœminæ permanſerunt, partesqve genitales muliebres tam externas, qvam internas retinuerunt, hinc etiam exemplum, qvod nonnulli Autores, pro Sexûs mutatione, ex Hippocrate allegare ſolent, (ſcilicet Phætuſæ cuipiam Pythei uxori anteà per juventam fœcundæ, viro ejus exulante, diu Menſes defecerunt, ex qvo poſtea dolores & rubores ad articulos exorti ſunt. Qvæ ubi contigerunt, tum corpus virile, tum in univerſum hirſutum eſt redditum, barbaqve eſt enata & vox aſpera reddita, &c. v. Hippocr. *de Morb. epidem. ſeu vulgar. Lib. 6. Sect. 8.* §. *55. fol. m. 297.*) talem mutationem non probat, ſed ſolummodò ſymptomata â Menſium defectu exorta, corpus ſcilicet virile & robuſtum, barbæ & hirſutiei proventum recenſet, minimè verò dictam mulierem, ratione partium genitalium internarum & externarum, vere in virum fuiſſe mutatam, addit. *A barba &c.*

§. 52.

Ejusdem valoris eſt etiam argumentum à Sexûs mutatione in brutis deſumptum, cum varii Autores eandem dubiam reddant, v. g. de Hyæna vid. Gregor. Horſt. *l. a. fol. m. 68.* Caſp. à Reies *Qvæſt. 57.* §. *17. pag. m. 721.* De Lepore ita ſcribit Wolffgangus Waldungus, *Lagograph. cap. 25. pag. m. 42.* Plantas mutari nullum eſt dubium: ut populus, pinus, acymum, triticum, ſiſymprum, ervum, braſſica, ſorbi & aliæ plures; ſed leporem mutare ſexum omni caret ratione. *A brutis.*

 tione.

tione. Et juxta Chriſtian. Franciſc. Paullin. *Lagograph. cur. Sect. 1. cap. 3. p. m. 85.* fallunt, qvi putant, leporem mutare Sexum. Imò non ſolùm de brutorum Sexûs in Sexum mutationis Veritate Autores dubitant, ſed etiam ſupra allegatas hiſtorias de hominibus in dubium vocant; ſiqvidem Volateranus eqvidem Romæ duarum Virginum prodigia accidiſſe commemorat, qvarum altera ex canis concubitu ſemicanem enixa eſſet, alteri verò in nuptiarum die ſubitò mentula erupiſſet, & utrumqve caſum expiationis gratiâ à Mariô Volaterani fratre reconciliante ad Pontificem Romanum Alexandrum VI. fuiſſe relatum, tradidit; nihilominus tamen Johannes Langius, *Epiſtol. medicin. Lib. 1. Epiſt. 70. pag. m. 377.* Veterum Pontificum decreta has Sexûs & animalium metamorphoſes, ut falſas, refellere, ſcribit. Et Wolffgangus Wardungus *l. a.* dicit: Qvod magni Autores ſcribunt, fœminas in mares mutatas, fide caret. Licet enim qvidam putent, nymphas in fœminis, criſtis gallorum ſimiles, ad ipſum Uteri os carnoſas nonnunqvam augeri, ut alieni Sexûs partem referant. Alii verò opinantur, ad pudendi alas muſculoſam carnem ſic exereſcere poſſe, ut, ſi qvocunqve modô fricetur, inſtar colis erigatur: itaqve propter hoc Medici excogitârunt Nymphotomiam. Non deſunt etiam, qvi dicunt, hoc totum ex Uteri prolapſione fieri. Sed omnia hæc apparenter tantùm, non verè contingunt. Mutatio enim Sexûs abſolutè fieri non poteſt ex ordine naturæ, præſertim viri in fœminam, niſi causâ violentâ & convulſione præcedente. Qvomodo enim partes efformatæ & calore conſolidatæ recrudeſcere & trahi poſſunt? In qvolibet animalium genere Sexus eſt diſtinctus, ſemperqve diſtinctus manet, nec idem individuum modò mas eſt, modò fœmina. Sic Rodericus à Caſtro, *de Natur. Mulier. Lib. 1. cap. 3. pag. m. 11.* dicit: Illud, qvod Schenckius

ex

ex aliorum autoritate ſcribit, fuiſſe, qvæ & conceperint & poſtea in Viros verſæ in aliô generârint, commentitium omninò eſſe. Item Caſparus a Reies *l. a. Qvæſt. 57. n. 14. pag. m. 720.* Conſtanter, inqvit, aſſerendum eſt, nullam ex prædictis, qvæ in relatis hiſtoriis referuntur, fœminam fuiſſe, nec Sexum verè unqvam mutâſſe, commentumqve eſſe illud affirmare velle, &c. Et *pag. 721.* inqvit: Hiſtorias mulierum, qvas, poſtqvam conceperunt & pepererunt, in viros evaſiſſe ajunt, fabulas eſſe credimus, aut Diabolici commenti vafriciem aliqvam interfuiſſe, cùm tale ſit illius ludificandi ſtudium, ut non ſolùm Sexum, ſed in belluas aliqvando homines mutâſſe legamus. Et Gregorius Horſtius *Inſtitut. med. Diſp. 3. Coron. 1. Qv. 1. fol. 68.* Relationem illam hiſtoricorum ſuprà citatorum aut portentoſam, aut vix credibilem eſſe dicit.

§. 53.

Ut demum, qvid de hac materiâ ſentiam, paucis annectam, mihi hæc Sexûs in Sexum mutatio planè impoſſibilis atqve tota tota fabula videtur, & qvidem vel à falſis Hiſtoricorum relationibus, vel ab Obſtetricum ignorantiâ exorta; ſiqvidem facillimè evenire potuit, ut, obſervatâ, in qvodam infante recens natô, vitioſâ qvadam & extraordinariâ partium genitalium conformatione, imprudentes Obſtetrices absqve intimiore, in ejusmodi Caſu non immeritò à Medicis inſtituendâ, perſcrutatione dubium ſeu unum vel alterum Sexum eligunt, atqve in Baptiſmate hujus vel illius Sexûs nomen falsò imponi cauſantur. Qvodſi autem ſuprà adducta Sexûs mutati exempla aſpicimus, in plerisqve perſonis, pro puellis, ſeu fœminis, judicatis, tempore pubertatis certam qvandam circa pudenda hactenus obſervatam membranam aliqva- *Autoris ſententia.*

 te-

tenus perforatam, (tanqvam ſignum ſeqvioris Sexus,) vel poſt ſaltum, vel vehementem motionem, vel poſt orgaſmum venereum, ex improviſo diſruptam, ſtatimqve membrum virile ad extra propulſum fuiſſe, reperimus. Interdum etiam poſt inciſionem ejusmodi imperforatarum membranæ membrum virile apparet, qvale exemplum de puellâ imperforatâ in virum versâ recenſet Zacutus Luſitanus, *de Prax. medic. admir. Lib. 3. Obſervat. 116. fol. m. 118.* Fœmina, inqviens, nobilis ad filiæ ſuæ imperforatæ curationem me vocat. Totam curam Chirurgis committendam prædixi. Hi, purgato bene prius corpore, ſolum chirurgicâ Ope, hoc eſt ferro, abſciſſâ vulvâ curationem celebrari poſſe rati ſunt. Sed qvô eventu, audi! Aperitur Uteri oſculum, me præſente, ſcalpelli ope. Poſt inciſionem ſecuta hæmorrhagia, ruptis veluti involucris & vinculis, virile pudendum perfectum hucusqve latitans proſiliit. At reſtricto ſangvine eam Chirurgis, rei novitatem admiratus, curandam reliqvi. Circa qvem Caſum monendum, qvod, qvamvis hæc puella atreta ſeu imperforata dicta externè circa locum ordinarium nullum Signum Penis, ſed tantummodo foramen pro excernendâ Urinâ, habuerit, minimè tamen credendum, hoc foramen, ſi â Medico inſpectum fuiſſet, veram vulvam repræſentaſſe, multo minus reliqva Mulierum, generationi inſervientia, Organa præſentia fuiſſe, cùm Membrum virile à nativitate tantummodo qvâdam fuerit obtectum & qvaſi incarceratum membranâ, in medio paululum perforatâ, vel etiam penitus clausâ; qvâ ope ſcalpelli apertâ vel incisâ perfectum pudendum virile hucusqve latitans prorupit, unde in hoc & aliis ejusmodi Caſibus nulla penitus Sexûs mutatio ſtatuenda mihi videtur.

§. 54.

§. 54.

Qvod abſqve dubio ſeqvens ab Ambroſio Stegmanno, *Obſervatio* *M. N. C. Dec. III. An. 4. Obſervat. 104. pag. 219. ſeq.* communicatus Caſus de Pene & Teſticulis intra cavum Abdominis lateſcentibus & percuſſo podice in publicum prodeuntibus, magis dilucidabit: Annotatas qvidem legimus obſervationes, in qvibusdam maſculis, tum penem, tum teſticulos intra cavum Abdominis latuiſſe & pubertatis tempore, vel naturæ qvodam conatu, vel accedente aliqvo motu violento, prorupiſſe in lucem: Aſt obſervationes has ſuperat omnes illa, qvæ ante aliqvot annos Halæ Magdeburgicæ contigit, cujus me Advocatus qvidam ejusdem loci non infimus participem fecit ſeqventibus verbis: Nuper, inqvit, Ancilla ruſtica ex vicinô pagô, Trotta, me convenit, vehementerqve petiit, ut defenſor ipſius ſtarem parte, cùm ex actione rei in rem ab opilione qvodam gravida ſit facta. Petitis Ego ejus ſatisfacturus, ſtupratorem in Conſiſtorio ad contrahendum matrimonium urgebam. Apparebat, qvi adeſſe erat juſſus, nullô ſtipatus defenſore: Impotens ſum, dicebat & membris careo, qvibus viri gaudere ſolent, hinc inviſus pudicitiæ: niqve verbis meis fides habeatur, ventrem ad inſpiciendum denudabo. Inſpectis itaqve genitalibus, pronunciabatur â Chirurgo & idem, qvi præter fiſſuram magnam nullum penitus Penem exterius eſſe conſpicuum, in interiori verò hujus fiſſuræ cavitate excreſcentiam ſaltem genitalia aliqvô modô repræſentantem apparere, referebat. Hinc jure Opilio abſolvebatur, innocens Nos verò actione injuriarum tenebamur meritò: cùm in Corpore Juris *l. 2. H. de Ædil.* jamdudum ſit deciſum: Illum eſſe morboſum & ad generandum planè impotentem, cui tam neceſſaria

ria pars Corporis penitus abſit. Et juxta mentem Riolani aliorumqve Medicorum, in divortiis omnes illos viros eſſe declarandos impotentes, qvibus genitalia intra abdomen ſcateant.

§. 55.

Iratus hinc ego meretrici, pergit Advocatus, gravibus illam verbis compellabam: qvod impotentem ſine datâ causâ de Ingravidatione accuſaverit. Eſt meus hic, reſpondebat meretricula, ex pudore diu hæſitabunda, omnium bipedum neqviſſimus, hôc enim dolô & me decepit miſeram, cum verbis ipſoqve rerum teſtimonio Hermaphroditum ſe diceret, & mutilus me ab initio comprimeret; hinc ex hac ratione commota, datâ qvavis occaſione corporis mei uſum illi concedebam, pati apta nata. Aderat autem aliqvando in hortô qvodam mecum ſolus, ubi, detrusô prius podice in arborem, virili me membro titillabat, qvâ poſtea dulcedine ineſcata toties illius podicem compreſſâ manu feriebam, qvoties coire deſiderabamus, â qvovis enim podicis ictu tota ſupellex prodibat in publicum ſtrenuè parata ad ſua officia exeqvenda, exſatiatâ verò libidine contrahebatur membrum & rurſus abſcondebatur in cavitatem dictæ fiſſuræ. Auditis his Opilio notabiliter expallebat, qvamvis palleat ſemper, & confuſis tremulisqve verbis ingerebat: Negare qvidem penitus non poſſum, qvod ſolus cum ſolâ ſæpius habitaverim & laſcivum femori ſuppoſuerim femur, ſed ſemper

Truncus iners jacui ſpecies & inutile lignum,
Nec ſatis exactum eſt, corpus an umbra forem.

For-

Forſitan tertius qvidam intervenit, qvi meliùs circa genitalia conformatus fuit ac Ego, & fecit, qvod mihi Natura negavit. Ego verò, pergit Advocatus, hac Objectione non contentus, Chirurgum denuò ad inſpicienda genitalia cogebam, qviqve mandato citius ad novam exercendam praxin pronus aderat, & exoptatiſſimo ſucceſſu compreſſam manum natibus Opilionis ita applicabat, ut Notarius una cum teſtibus proſiliret in publicum, & virilitatem ſtupratoris atteſtaretur in formâ probante. Ex qvô Caſu ſufficienter patet, dictum Opilionem neqve Hermaphroditum fuiſſe, neqve Sexum fœmineum in maſculinum mutaſſe; ſed ſolummodo totum membrum virile membranâ qvadam perforatâ ſeu fiſsâ, absqve tamen aliò partium genitalium muliebrium ſigno, obtectum delituiſſe.

§. 55.

Qvid autem deniqve de Qværſtione, apud Dominos Jurisconſultos qvandoqve occurrente: An nimirum perſonæ Sexum mutantes, pro mutatione Sexus, tanqvam ratione prioris Sexûs in poſterum impotentes, Matrimonium contractum rurſus diſſolvere poſſint? ſtatuendum ſit, ipſe Benevolus Lector judicet. Et qvamvis Johannes Georgius Simon, *Prælud. Academ. Part. I. Diſſ. 4. cap. 4. §. 3. pag. 836.* reſpondeat: qvòd maxime, & qvidem qvoniam mutentur eſſentialia Conjugii; qvibus ſublatis omninò illud reſcindendum, tollendum & annihilandum ſit; nihilominus tamen idem Autor, talem Sexus mutationem maximè dubiam atqve ſuſpectam eſſe, cum aliis Autoribus ibidem fatetur. *An Sexum mutantes matrimonium ſolvant.*

(o)

SYLLABUS AUTORUM
in hoc Opere allegatorum.

A.

ACademiæ regiæ Scientiarum Pariſienſis Hiſtoria, in 8. Lipſiæ 1715. ſeq.
Acta Anglicana Philoſophica Henrici Oldenburgii, 4. Lipſ. 1675.
Acta Eruditorum Lipſienſium, 4. Lipſiæ 1682. ſeq.
Acta Hafnienſia Thomæ Bartholini, 4. Hafniæ 1680. ſeq.
Acta Medicorum Berolinenſium, 8. Berolini 1717. ſeqq.
Æginetæ, Pauli, Opera, Baſil. 1535.
Æliani, Claud. Opera, fol. Tiguri.
Aetii Opera, fol. Baſil. 1535.
Agrippa, Henr. Cornel. de incertitudine Scientiarum, 8. Lugdun.
Alberti, Leandri, Deſcrittione d' Italia, 4. in Venet. 1581.
Alberti, Michaelis, Introductio in univerſam Medicinam, 4. Halæ 1718.
Albini, Bernh. Diſputatio de Elephantiaſi, 4. Francof. 1683.
Aloiſiæ Sigeæ Satyra de Arcanis Amoris, 12.
Amati Luſitani Curationum Centuriæ qvatuor, fol.
- - Curationum Centuriæ ſeptem, 4. Burdigalæ 1620.
Ammanni, Pauli, Paræneſis, 12. Lipſ. 1677.
- - Medicina Critica, in 4. Stadæ 1677.
- - Irenicum Numæ Pompilii, in 8. Francof. & Lipſ. 1689.
- - Praxis vulnerum lethalium, 8. Francof. 1690.
ab Aqvapendente, vid. Fabricius.
ab Amelunxen, Iſibordi, Breviarium, vid. Miſc. Nat. Cur. Dec. II. An. 4. App.

Andry

Andry, Nicolas, de la Generation des Vers dans le Corps de l'Homme, 12. a Amſterdam. 1701.
Ariſtotelis Opera, fol. Baſil. 1542.
Arnkiel, Trogil vom Cymbriſchen Heydenthum/ 4. Hamb. 1703.
Arnoldi, Nicol. Lux in Tenebris, 4. Franeq. 1680.
Arnolds/ Gottf. Kirchen- und Ketzer-Hiſtorie/ fol. Franckf. 1699.
- - Ehliche und unehlige Leben der erſten Chriſten/ 8. Franckf. 1707.
Aslachi, Conrad. Phyſica Moſaica Chriſtiana, 8. Hanov. 1613.
Aurelianus, Cælius, de Morbis acutis, 4. Amſtelod. 1709.
Auſonii Epigrammata.

B.

Bajeri, Joh. Jac. Diſſertatio epiſtolaris de Longævitate Medicorum, 4. Altdorff. 1705.
Barbatus, Hieron. de Sangvine & Sero, 12. Francof. 1667.
Barckhuſen, Joh. Conr. Hiſtoria Medicinæ, 8. Amſtelod. 1710.
Baricelli, Jul. Cæſar. Hortulus genialis, 12. Colon. 1620.
Bartholini, Caſpar. Specimen Hiſtoriæ anatomicæ, 4. Hafn. 1701.
- - de Ovariis Mulierum, 8. Noriberg. 1679.
bartholini, Thomæ, Anatomia, 8. Lugd. 1673.
- - Hiſtoriæ Anatomicæ, 8 Hagæ & Hafniæ 1654. ſeq.
- - Acta Hafnienſia, 4. Hafn. 1680.
- - de inſolitis partus viis, 8. Hafn. 1664.
- - Epiſtolæ medicinales, 8. Hafn. 1663.
- - Vindiciæ Anatomicæ, 4. Hafn. 1648.
- - de Luce Hominum & Brutorum, 8. Hafn. 1648.
- - de Unicornu, 12. Amſtelod. 1679.
- - de uſu Flagrorum, 8. Hafn. 1670.
Bauhini, Caſpar. Theatrum Anatomicum, 4. Baſil. 1613.
- - de Hermaphroditis, 8. Oppenh. 1614.

Bauſchius, Laurent. de Lapide Hæmatite & Ætite, 8. Lipſ. 1665.
Becke (David van der) Experimenta circa Rerum naturalium principia, 8. Hamburg. 1684.
Beckheri, Daniel, Medicus Microcoſmus, 4. Lugd. Bat. 1633.
Beckmanni, Chriſtiani, Manuductio ad Lingvam latinam, 8. Francof. 1672.
Behrens, Conr. Barth. Selecta Diætetica, 4. Francof. & Lipſ. 1710.
Bellefontaine, Louis, Medecine dogmatiqve, 12. à Amſterd. 1712.
Bellonii, Petri, Obſervationes Rerum memorabil. fol. Antwerp. 1605.
Benedictus, Alexander, de Re medica, fol. Baſil. 1549.
Benivenii, Ant. Obſervationes de abditis rebus. v. Remberti Dodonæi Obſervat.
Bergeri, Joh. Godofr. Phyſiologia medica, 4. Witteb. 1702.
Beringeri, Joh. Barth. Adam. Idæa Inſtitutionum, 8. Hellipol. 1708.
Bertrucci Compendium ſeu Collectorium Medicinæ, 4. Colon. 1537.
Beverwyck, Joh. de, allgemeiner Schatz der Geſundheit/ fol. Franckfurth/ 1674.
\- - Epiſtolæ & Reſponſa doctorum Virorum, 8. Roterod. 1665.
\- - Encomia Medicinæ, 8.
\- - Wtnementheyt des Vroulichen Geslachts, 8. Dordrecht 1643.
Bibliotheca anatomica Mangetti & Clerc. fol. Genev. 1685.
Bicaſſii, Honorat. Manuale Medicorum, 24. Londin. 1659.
Bierlingii, Caſp. Theoph. Adverſaria curioſa, 4. Jenæ 1679.
\- - - Theſaurus Theoretico-Practicus, 4. Jenæ 1694.
Blancardi, Steph. Anatomia reformata, 8. Amſtelod. 1687.
\- - Lexicon medicum, 8. Lugd. 1690.
\- - Collectanea medico-phyſica, 8. Leipzig 1690.
\- - Opera medica & chirurgica, 4. Lugd. 1701.

Blaſii

Blaſii, Gerardi, Anatome Animalium, 4. Amſtelod. 1687.
- - Obſervata Anatomico-Practica, 8. Lugd. 1674.
- - Obſervationes medicæ, 8. Amſtelod. 1677.
Blegny, Nicolai, Zodiacus Medico-Gallicus, 4. Genev. 1680.
- - L' Art de Guerir les maladies Veneriens, 12. Amſterd. 1696.
Bodinus, Joh. de Dæmonomania, 4. Baſil. 1581.
Bœhme, Jacob. de tribus Principiis, 8. Amſterd. 1662.
Boerhavi, Hermann. Inſtitutiones medicæ, 12. Francof. 1710.
Bohnii, Johann. Circulus Anatomico-Phyſiologicus, 4. Lipſ. 1686.
Bonaciolus, Ludov. de fœtus Formatione, vid. Severin. Pinæus de Notis Virginitatis.
Boneti, Theoph. Medicina Septentrionalis, fol. Genev. 1685.
- - Sepulchretum, fol. Genev. 1679.
- - Polyalthes, fol. - - 1691.
- - Labyrinth. Medici extricati, 4. Genev. 1687.
Bontekoe, Cornel. Chirurgie, 8. Hanover 1687.
Borelli, Petri, Hiſtoriæ & Obſervationes, 8. Franc. & Lipſ. 1676.
Boſelli, Franc. Amaltheum Medico-Hiſtoricum, 4. Patav. 1668.
Bottonus, Otto, de Morbis Mulierum, 4. Patav. 1585.
Boyle, Robert. de utilitate Philoſophiæ experimentalis, 4. Lindew. 1693.
Brœckhuyſen, Benjamin, Rationes Theoretico-Practicæ, 4. Hagæ 1687.
Burrhi, Joſeph. Epiſtolæ de Cerebro & Oculis, 4. Hafn. 1669.
Busbeqvii, Gisleni, Opera, 24. Amſtelod. 1660.
Buxbaum, Andr. Catecheſis medica, 12. Martisburg. 1695.

C.

Cælii, Rhodig. (Ludov.) Lectiones antiqvæ, fol. Baſil. 1550.
Calvini, Johann. Lexicon Juridicum, fol. Genev. 1665.

Camerarii, Eliæ, Diſſertationes epiſtolicæ, Phyſico-med. 8. Tubing. 1712.
- - Medicina Conciliatrix, 4. Francof. 1714.
Camerarii, Philippi, Horæ ſubciſivæ, 4. Francof. 1658.
Campanellæ, Thom. de Senſu rerum, 4. Francof. 1620.
- - Medicinalia, 4. Lugdun. 1635.
Cardanus, Hieron. de Rerum varietate, 8. Baſil. 1581.
Carpzovii, Bened. Jurisprudentia Conſiſtorialis, fol.
Caſtellus, Petr. de Hyæna odorifera, 12. Francof. 1668.
à Caſtro, Roder. de Natura Mulierum, 4. Colon. 1688.
Cattieri, Iſaac. Obſervationes. vid- Petri Borelli Obſervationes.
Celſus, Cornel. de Medicina, 12. Lugd. Batav. 1665.
Chabræi, Dominici, Icones Stirpium, &c. fol. Genev. 1666.
Charas, Moſis, Pharmacopœa regia Galenica-Chymica, 4. Genev. 1683.
Charleton, Gvalter. Oeconomia animalis, 12. Hagæ 1681.
Charriere, Joſeph, de la Nouvelles Operations de Chirurgie, 12. à Paris 1692.
Chriſtiani Wolffg. Manes Bagliviani. v. Ephem. Acad. N. C. Cent. V. & VI. App.
Clauderus, Gabriel, de Tinctura univerſali, 4. Altenburg. 1678.
Claudini, Jul. Cæſaris, Reſponſiones & Conſultationes, 8. Francof. 106.
Clerc, Daniel le, Hiſtoire de la Medicine, 4. à Amſterd. 1702.
- - la Chirurgie complete, 12. à Paris 1695.
Cluſii, Caroli, Hiſtoria Plantarum rariorum, fol. Antwerp. 1601.
Cockburn, Gvilielm. Oeconomia Corporis animalis, 12. Auguſt. 1696.
Coiteri Volcheri Obſervationes Anatom. in Anatomia, fol. Norib. 1573.
Columbus, Realdus, de Re anatomica, 8. Francof. 1601.
Comiers Kunſt lange zu leben / 8. Leipzig 1694.
Comitis, Nathan. Mythologia, 8. Genev. 1651.
Connor, Bernh. Evangelium Medici, 8. Amſtelod. 1699.
Cornelii, Conſentini, Thom. Progymnaſmata Phyſica, 12. Francof. 1665.

Coſch-

Coſchwitzens/ Georg. Dan. Pharmacopœa Schrœderiana, fol. Nürnberg 1693.
Coſmopolitæ Hiſtoria naturalis, 12. Lugd. 1686.
Coſteri, Joh. Theoria & Praxis, 4. Francof. 1664.
Courtial, Jean Joſeph, Nouvelles Obſervations ſur les os, 12. à Leide 1709.
Cozzandus, Leonard. de Magiſterio antiqvorum Philoſophorum, 12. Genev. 1684.
Craanen, Theod. Oeconomia animalis, 8. Amſtel. 1703.
Cremoninus, Cæſar, de Calido innato & Semine, 24. Lugd. 1634.
Cypriani, Abrah. Epiſtola de fœtu tubario, 8. Amſtelod. 1700.

D.

Dauth, Johann. de Teſtamentis, fol.
Dale, Samuel, Pharmacologia, 8. Bremæ 1696.
Dedekenni Conſilia, fol.
Dekkers, Frid. Exercitationes practicæ, 4. Lugd. Bataph. 1699.
Deliciæ Medicæ & Chirurgicæ, 8. Leipzig 1703.
Delrio, Martini, Diſqviſitiones magicæ, 4. Colon. 1679.
Deodati, Claudii, Pantheum hygiaſticum, 4. Bruntruti 1628.
Diemerbrock, Isbrandi, Opera omnia Anatomica. fol. Ultraj. 1685.
- - - de Peſte.
Dionis Cours d' Operations de Chirurgie, 8. à Bruxelles, 1708.
Dioſcorides, Pedacius, de Materia medica, fol. Venet. 1569.
Dodonæi, Remberti, Obſervationes medicæ, 8. Colon. 1581.
Dolæi, Joh. Encyclopædia medica, 4. Francof. 1684.
- - - Chirurgica, 4. Francof. 1613.
Donatus, Marcellus, de Hiſtoria medica mirabili, 8. Francof. 1613.
Drelincurtius, Carolus, de Conceptu Conceptus. vid. Bibliotheca Anatomica.

E.

Elsholzii, Joh. Sigism. Anthropometria, 8. Francof. 1663.
- - - Deſtillatoria curioſa, 8. Berolin. 1674.
Entii, Georg. Opera medico-phyſica, 8. Lugd. Batav. 1687.
Ephemerides Academiæ Naturæ Curioſorum Cent. I. & II. ſeq. 4. Norib. 1712.
Ettmülleri, Michael. Opera Medica, Tomi II. Francof. 1697.
Ettmülleri, Mich. Erneſt. Epiſtola ad Fr. Ruyſch. de Ovario Naboth'ano, 4. Lipſ. 1716.
Euth. Joh. Ægid. Anatome Umbilici, 8. Lugd. Batav, 1697.
Exercitationes Succeſſivæ Francofurtenſes, 8. Francof. 1717.

F.

Fabri, Baſilii, Theſaurus Eruditionis ſeu Lexicon, fol. Lipſ. 1692.
Fabri Honorati Tractatus de Plantis & Generatione animalium, 4. Noriberg. 1677.
Fabricii, Gvilielmi, Hildani Opera, fol. Francof. 1646.
Fabricii, Hieron. ab Aqvapendente Opera, fol. Patavii 1666.
Fallopii, Gabriel. Opera, Tom. I. & II. fol. Francof. 1600.
Faventini, Leonell. de Victoriis, Practica medicinalis, 12. 1593.
Felleri, Joh. Frid. Otium Hannoveranum, ſive Miſcellanea Godofredi Gvilelmi Leibnizii, 8. Lipſ. 1718.
Fernelii, Joh. Opera cum notis Heurnii, 4. Traject. 1656.
Fidelis, Fortunatus, de Relationibus Medicorum, 8. Lipſ. 1674.
Fieni, Thomæ, Libri chirurgici, 4. Francof. 1669.
Fiſcheri, Joh. Andr. Conſilia medica, &c. 8. Francof. 1704. ſeq.
- - Principia Philoſophiæ naturalis, 12. Francof. 1702.
Fludd de Fluctibus, Robert, Catoptron Catholicum, fol. Francof. 1631.
Fonte, Lælii à, Conſultationes medicæ, 8. Francof. 1609.
Forbigers / Samuel / vernünfftiger Medicus, Leipzig / 1718.

Fo-

Foreſti, Petri, Obſervationes medicinales, fol. Francof. 1602.
Fracaſtorii, Hieron. Opera, 8. Lugd. 1591.
Franci, Johannis, Herba Alleluja, 12. Ulmæ 1709.
Francus, Georg. Frider. de Succo Nervorum nutritio, 12. Lipſ. 1696.
Francofurtenſium Exercitationes ſubceſivæ, 8. Francof.
Freitagius, Joh. de Opio, 8. Grœning. 1632.
Fricci, Melchioris, Icon. Podagræ, 12. Ulmæ 1693.
Frommannus, Joh. Chriſt. de Faſcinatione, 4. Norimb. 1675.

G.

Galeni Opera, fol. Venet. 1562.
Garmanni, Chr. Frid. Diſſertatio de Homine ex Ovo, 4. Chemniz. 1672.
- - Oologia curioſa, 4. Cygneæ 1691.
- - de Miraculis Mortuorum, Dresdæ 1709.
- - Epiſtolæ, Roſtoch. & Lipſ. 1714.
Garzon, Tomaſo, Piazza univerſale, 4. in Venetia 1617.
Geheimniß der Boßheit und Gottſeeligkeit/ 8. 1712.
Gehema, Joh. Abrah. Obſervationes medicæ, 12. Bremæ 1686.
- - Diætetica vera, 12. Sedini 1690.
Georgiewiz, Barthol. Epitome de Turcarum moribus, 12. Lugd. 1578.
Gerbezius, Marc. Intricatum extricatum medicum, 8. Labac. 1692.
- - Chronologia Medico-practica, Francof. 1713.
v. Gersdorff, H. F. Notabilia Venatoris, oder Jäger und Weidwercks-Anmerckungen / fol.
Geſnerus, Conradus, de Qvadrupedibus, fol. Tiguri 1551.
Genderus, Melch. Frid. de Fermentis, 8. Amſtelod. 1689.
Geyeri, Joh. Dan. Triga Medica, de Cantharidibus &c. 4. Francof. 1687.
Gladbacchii, Joh. Bernh. Praxeos Medicæ Idea, 8. Herborn. 1694.
Gliſſonii, Franc. Anatome Epatis, 12. Amſtelod. 1659.
Gockelii, Eberhard. Conſilia & Obſervationes, 8. Auguſt. 1683.
Gœdartus, Joh. de Inſectis, 8. Medioburg.

Gœlicke, And. Ottomanni Hiſtoria anatomica, 8. Halæ 1713.
Gorræi Definitiones medicæ, fol. Lutet. 1564.
Graaf, Regnerus de, Opera omnia, de Virorum Organis, 8. Lugd. Bat. 1677.
Grabæ, Joh. Andr. Deſcriptio Cervi, 8. Jenæ 1668.
Grand, Anton le, Curioſus rerum Perſcrutator, 12. Francof. 1681.
Grube, Hermann, de Transplantatione morborum, 8. Hamburg. 1674.
Grülingii, Philipp. Medicina practica, 4. Lipſ. 1673.

H.

Hagendornii, Ehrenfr. Hiſtoriæ medico-phyſicæ, 8. Rudolph. 1690.
Hannemanni, Joh. Ludov. Faſciculus Epiſtolarum, 4. Francof. 1694.
Harderi, Joh. Jac. Apiarium ſeu Obſervationes, 4. Baſil. 1687.
Hartmanni, Joh. Opera medico-chymica, fol. Francof. 1684.
Hartnacci, Daniel, Admiranda Phyſica, 8. Franc. & Lipſ. 1688.
Harveus, Gvilelm. de Generatione animalium, 12. Hagæ 1680.
Havers, Clopt. Oſteologia nova, 8. Franc. & Lipſ. 1692.
Heer, Henr. ab, Obſervationes, 12. Lugd. Bat. 1685.
- - Spadacrene, 12. Lugd. Bat. 1685.
Heer, Mart. Introductio in Archivum Archei, 4. Laubæ 1703.
Heinſii, Nicol. von der Milch-Cur / 8. Leipzig / 1694.
Heiſteri, Laurentii, Chirurgie, 4.
Helvetii, Joh. Frid. Diribitorium medicum, 8. Amſtelod. 1670.
Helwigii, Joh. Obſervationes medico-phyſicæ, 4. Auguſt. 1680.
Hellwigs / Chriſtoph. Caſus & Obſervationes, 8. Franckf. und Leipzig. 1711.
Herfeld, H. G. de Origine Morborum, 8. Amſtelod. 1706.
Hermanni, Pauli, Hortus Academicus Lugduno-Batavus, 8. Lugd. Batav. 1687.
Hertodt, Joh. Ferdin. Tartaro-Maſtix, 8. Viennæ 1669.
Highmori, Nathan. Anatomia Corporis humani, fol. Hagæ 1651.

Hippo-

Hippocrates, fol. Francof 1595.
Hiſtoria di Giovanni Papa, ſtampata nel LVI. 8.
Hiſtoria Morbi Curioſorum Vratislavienſium, 4. Francof. & Lipſ. 1706. 1710.
Hiſtoria Academiæ Regiæ Scientiarum Pariſienſis, 8. Lipſ. 1715.
Hœchſtetteri, Philippi, Obſervationes medicinales, 8. Francof. 1674.
Hœferi, Wolffg. Hercules medicus, 4. Norib. 1675.
Hoffmanni, Frid. Clavis Schrœderiana, 4. Halæ 1681.
- - Fundamenta Medicinæ, 8. Halæ 1695.
Hoffmanni, Joh. Maur. Idea Machinæ humanæ anatomico-phyſiologica, 4. Altdorff 1703.
- - - Disqviſitio Corporis anatomico-pathologica, 4. Altdorf 1713.
Hoffmannus, Laurentius, de vero uſu & ferô abuſu Medicamentorum chymicorum, 4. Halæ 1611.
Holterius, Jacob. de morbis internis, 8. Parif. 1567.
Horne, Joh. van, Opuſcula anatomico-chirurgica, 8. Lipſ. 1707.
Hornii, Georg. Hiſtoria naturalis, 12. Lipſ. 1671.
Horſtii, Gregor. Opera medica omnia, fol. Norib. 1660.
Huarti, Jani, Scrutinium Ingeniorum, 8. 1637.
- - L' Examen des Eſprits, 12. à Amſterd. 1672.
Hünerwolffs/ Joh. Aug. Frauenzimmer-Geheimnüſſe/ 8. Franckf. und Leipzig 1690.

I.

Jacobæi, Oligeri, Obſervationes de Ranis & Lacertis, 8. Hafn. 1686.
Janſon, Sam. J. S. von Erzeugung der Menſchen/ 8. Franckf. 1700.
Jeſſen, Jeſſenii à, Inſtitutiones Chirurgicæ, 8. Witteb. 1581.
Joëlis, Franc. Opera medica, 4. Roſtoch. 1630.
Jonſtonii, Joh. Thavmatographia naturalis, 12. Amſtelod. 1632.
Joſephi, Flavi, Opera omnia, 8. Francof. 1617.
Journal des Sçavans, 12. à Amſterd. 1669. ſeq.

Juncken, Joh. Helffr. Medicus præſenti Seculo accommodandus, 8. Francof. 1681.
- - Praxis medica, 8. Francof. 1689.
Juvenalis.

K.

Kaempfferi, Engelberti, Amœnitates exoticæ, 4. Lemgoviæ 1712.
Keckermanni, Barthol. Syſtema Phyſicum, 8. Hanov. 1617.
Kerkringii, Theod. Spicilegium anatomicum, 4. Amſtelod. 1670.
Klobii, Juſti, Hiſtoria Ambræ, 4. Witteb. 1666.
Kœnig, Eman. Regnum animale, 4. Colon. 1682.
Kormannus, Henr. de Virginitate, 12. Francof. 1629.
Kozack, Sophron. de Sale, 4. Francof. 1663.
Kramers/ Theod. Valent. Medicina docens & ducens, 8. Lipſ. 1710
Kyperi, Albert. Anthropologia, 4. Lugd. 1660.

L.

Lactantii, Cælii, Opera omnia, 8. Lugd. Bat. 1652.
Lairitzens/ Joh. Georg/ Pabſt-Thron/ 4. Baireuth 1685.
Lamzweerde, Joh. Bapt. Hiſtoria naturalis Molarum, 8. Lugd. 1686.
- - - Appendix ad Sculteti Armamentarium, 8. Amſtel. 167.
Langii, Chriſtiani, Pathologia animata ſeu Opera, 4. Francof. 1688.
Langii, Johannis, Epiſtolæ medicinales, 8. Hanov. 1605.
Langii, Chriſtiani Johannis, Opera omnia medica, fol. Lipſ. 1704.
Laurembergii, Petri, Paſicompſe nova, 8. Kilon. 1672.
Laurentii, Andreæ, Hiſtoria anatomica, fol. Francof. 1600.
Laurentii, Georg. Frid. Exercitationes in Aphoriſmos Hippocratis, 4. Hamb. 1647.
Lealis, Lealis, Epiſtola de Partibus Semen conficientibus. v. Euſtach. de Renibus.
Leauſon, Frideric des Operations en Chirurgie, Genev. 1674.

Leeuwenhœck, Anton. a, Anatomia ſeu Interiora rerum, 4. Lug. 1687.
- - - Arcana Naturæ detecta, 4. Delphis 1695.
- - - Continuatio - - - - 1697.
Lemnius, Levinus, de occultis Naturæ Miraculis, 12. Francof. 1611.
Lentilii, Roſini, Miſcellanea medico-practica, 8. Ulmæ 1698.
- - Jatromnemata theoretica-practica, 8. Stuttgard 1712.
Lentulus, Paulus, de Prodigioſa Inedia Apolloniæ Schrejeræ, 4. Bernæ 1604.
Libavii, Andr. Praxis Alchymiæ, 8. Francof. 1604.
de Liberatis, Liberati, Podagra politica, 12. Norimb. 1655.
Licetus, Fortunius, de Monſtris, Editio Gallica, 4. à Leide 1708.
Liddelii, Duncani, Ars medica, 8. Hamburg. 1628.
Lindeni, Joh. Ant. Meletemata, 4. Francof. 1672.
Lipſius, David, de Hydropiſi, 4. Jenæ 1678.
Liſteri, Martini, Diſſertatio de Humoribus, 8. Amſterd. 1711.
Lœw, Joh. Franc. de Morbis Infantum & de Variolis, 4. Norib. 1699.
Lomnii, Jodoc. Obſervationes medicinales, 12. Francof. & Lipſ. 1686.
Lucretius.
Ludolffs/ Hiob/ allgemeine Schaubühne der Welt/ Tom. I. II. III. fol. Franckf. 1699. ſeq.
Ludovici, Danielis, Opera, Lipſ. 1712.
Luiſinus, Aloiſius, de compeſcendis animi affectibus, 8. Argent. 1713.

M.

Macaſii, Joh. Georg. Promptuarium Materiæ medicæ, 12. Lipſ. 1677.
Mangetti & Clerc Bibliotheca Anatomica, fol. Genev. 1685.
Magnenus, Joh. Chryſoſt. de Tabaco, 12. Hagæ 1658.
Majoli, Simonis, Dies Caniculares, fol. Francof. 1642.
de Marchettis, Dominici, Anatomia, 12. 1656.
de Marchettis, Petri, Obſervationes, 8. Patavii 1675.
Martialis.

Matthiæ, Chriſtiani, Theatrum hiſtoricum, 4. Francof. 1684.
Matthioli, Petr. Andr. Opera in Dioſcoridem, fol. Baſil. 1674.
Mauriceau, François, Obſervations ſur la Groſſeſſe, à Paris 1695.
Meara, Edmundus de, de Morbis hæreditariis, vid. in ejusdem Examine Diatribæ Williſii de Febribus, 8. Londin. 1665.
Meekren, Jobi à, Obſervationes Medico-Chirurgicæ, 8. Amſtel. 1682.
Meibomii, Heinrici, Epiſtola de Longævis, 4. Helmſtad. 1664.
- - Diſputatio de Calculo, 4. Helmſt. 1679.
Meibomii, Joh. Henr. de Uſu flagrorum in Re venerea. vid. Thom. Bartholinus de hac materia, 8. Francof. 1670.
Memoires concernans les arts, 12. à Bruxelles 1672.
Mercklini, Georg. Abrah. Sylloge de Incantationibus, 4. Norimb. 1698.
- - Mediciniſches Thier-Buch/ 8. Nürnb. 1696.
Mercurialis, Hieron. de Decoratione, 4. Venet. 1601.
- - de Morbis cutaneis, 4. Venet. 1628.
- - de Venenis & Morbis Venenoſis, 4. Venet. 1588.
- - Medicina Practica, fol. Francof. 1601.
- - Prælectiones Patavinæ, fol. Venet. 1597.
- - de Morbis Mulierum, vid. in Spach. Gynæc. fol.
di Mercurio, Scipione, la Commare oriccoglitrice, 8. in Milano 1618.
Methode nouvelle d'Operations de Chirurgie, 12. à Paris 1693.
Michaelis, Joh. Opera medica, 4. Noriberg. 1688.
Miſcellanea Naturæ Curioſorum ab Anno 1670. 4. & ſeqq.
Mizaldus redivivus, 12. Norimberg. 1681.
Mocqvet, Joan, Reiſe-Begebniſſe in Africa/ Aſia/ rc. 4. Lüneburg.
Mœbii, Godofr. Phyſiologia, 4. Jenæ. 1661.
Mœllenbroc. Valent. Andr. de Varis, 8. Lipſ. 1672.
Moinichen, Henr. Obſervationes medico-chirurgicæ, 12. Dresd. 1691.
Mollerus, Jacob. de Cornutis & Hermaphroditis, 4. Berolin. 1708.
Montani, Arnoldi, Geſandſchafft nach Japan/ fol. Amſterd. 1670.
Montani, Joh. Bapt. Conſultationes medicæ, fol. 1583.

Mon-

Montui, Hieron. Paraſceve Morborum, 8. Lugdun. 1560.
Morton, Richardi, Opera medica, 8. Amſtelod. 1696.
Müllers/ Joh. Wilhelm/ Beſchreibung der Landſchafft Fetu, 8.
Muralti, Joh. Collegium anatomicum, 8. Nürnberg 1687.
Muſitani, Caroli, Trutina chirurgica, 4. Colon. 1698.
Muys, Joh. Podalirius redivivus, 12. Lugd. 1686.
Mynſicht, Hadriani à, Armamentarium medico-chymicum, 8. Lugd. 1664.

N.

Neandri, Chriſtoph. Hiſtoria Bacchanaliorum, 12. Francof. 1660.
Neandri, Johann. Natalitia Medicinæ, 4. Bremæ 1623.
Neuhof, Joh. Oſt-Indianiſche Reiſe/ 4. Amſterd. 1666.
Nicolai, Joh. Georg. Tractatus de Repudiis & Divortiis, 4. Dresd. 1685.
Nitzſchii, Frid. Ephemerides Eruditorum, 8 Lipſ. & Francof. 1671.
Nova Literaria Germaniæ, 4. Hamburg. 1704. ſeq.
Nouvelles de la Republiqve des Lettres, 12. à Amſterd. 1686.
Nouvelle Methode des Operations de Chirurgie, 12. a Paris 1693.
Nuck, Anton. Operationes & Experimenta chirurgica, 8. Lugd. 1692.

O.

Obſeqventis, Julii, Prodigiorum Liber, 8. Baſil. 1552.
Oldenburgii, Henrici, Acta Philoſophica Anglicana, 4. Lipſ. 1675.
Ortlobii, Joh. Frider. Hiſtoria Partium, ſeu Oeconomia humana, 4. Lipſ. 1697.
Overkamps, Heydentr. Oeconomia animalis, 8. Leipz. 1690.
Ovidius.

P.

Pæonis & Pythagoræ Exercitationes, 8. Baſil. 1682.
Palfyn, Jean, Deſcription anatomiqve, &c. de Monſtres, 4. a Leyde, 1705.

Pal-

Palmarius, Julius, de morbis contagioſis, 8. Hagæ 1664.
Panaroli, Dominici, Obſervationes medicinales, 4. Hanov. 1654.
Pancirolli, Gvidonis, Res memorabiles, 4. Francof. 1660.
Pancovii, Thomæ, Herbarium, 4. Cölln/ 1672.
Paracelſi, Theophraſti, Opera, fol. Straßburg 1616.
Paræi, Ambroſ. Opera chirurgica, fol. Francof. 1610.
Paſchii, Georg. Inventa nova antiqva, 4. Lipſ. 1700.
Pauli, Joh. Guglielm. Annotationes in Johannis van Horns Opuſcula medico-chirurgica, 8. Lipſ. 1707.
Pauli, Simonis, Qvatripartitum Botanicum, 4. Argentor. 1665.
Paullini, Chriſt. Franc. Cynographia curioſa, 4. Norib. 1685.
- - - Anmuthige Langeweile/ 8. Franckf. 1703.
- - - Obſervationes medicæ, 8. Lipſ. 1706.
- - - Philoſophiſche Luſt-Stunden/ 8. Franckf. und Leipzig 1706.
- - - de Salvia, 8. Auguſt. 1688.
- - - de Aſino, 8. Francof. 1696.
- - - Lagographia, 8. Auguſt. 1691.
- - - Lycographia, 8. Francof. 1694.
- - - de Theriaca, 8. Francof. 1701.
Perdulcis, Barthol. Univerſa Medicina & de Morbis animi, 4. Lugd. 1649.
Pernumia, Joh. Pauli, Philoſophia naturalis, fol. Patav. 1547.
Petermanni, Benjamin. Bened. Obſervationes medicæ, 8. Lipſ. 1707.
Petræi, Henr. Noſologia Harmonica, 4. Marpurg. 1615.
Petronii, Titi, Satyricon, 24. Amſtelod. 1677.
Peyeri, Joh. Conradi, Merycologia ſeu de Ruminatione, 4. Baſil. 1685.
Peyeri & Harderi Exercitationes, 8. Baſil. 1682.
Pfizerus, Joh. Nicol. von der Weiber Natur / 8. Nürnberg 1673.
Pfuels, Joh. Erneſt. Electa Phyſica, 8. Berolin. 1685.
Pharmacopœa Auguſtana, fol. Aug. 1684.

Phry-

Phrygii, Joh. Ant. Prognoſticorum Hippocratis Explanatio, 8. Ticini 1608.
Pierii, Joh. Hieroglyphica, 4. Francof. 1678.
Pigræi, Petri, Chirurgia, 8. Pariſiis.
Pinæus, Severinus, de Notis Virginitatis, 12. Amſtelod. 1663.
Piſo, Gvilelm. de Medicina Braſilienſi, fol. Amſtelod. 1648.
Plateri, Felic. Praxis medica, 4. Baſil. 1625.
- - Obſervationes, 8. Baſil. 1641.
Plazzonus, Franc. de Partibus Generationis, 12. Lugd. 1644.
Plempii, Vopiſci Fortunati, Fundamenta Medicinæ, fol. Lovan. 1644.
Plinii, C. Hiſtoria naturalis, fol. Baſil. 1554.
Pontanus, Joh. Jovianus, de Rebus cœleſtibus, 4. Baſil. 1530.
Poterii, Petri, Opera omnia, 4. Francof. 1698.
à Pratis, Jaſon, de Sterilitate & Uteris, 12. Amſtelod. 1657.
Primeroſii, Jacobi, Enchiridion medicum, 12. Amſterd. 1650.
Pſalmanaazaars, Georgii, Beſchreibung der Inſel Formoſa, Franckf. und Leipzig 1716.

R.

Raji, Joh. Methodus Plantarum emendata, 8. Londin. 1703.
Rallius, Georg. Frid. de Generatione animalium, 12. Stetin. 1669.
Ranccii, Melchior. Mundi immundi vana deſideria, 12. Halæ Svevon. 1673.
Reies, Caſpari a, Campus Elyſius jucundarum Qvæſtionum, 4. Francof. 1670.
Reineſii, Thomæ, Epiſtolæ ad Neſteros, 4. Baruth. 1669.
Remigii, Nicolai, Dæmonolatria, 4. Lugdun. 1590.
Rhodii, Joh. Diſſertatio de Acia, 4. Hafn. 1672.
- - Mantiſſa Anatomica. v. Borelli Obſervationes, 8.
Rhyne, Wilhelmus ten, de Promontorio bonæ Spei, 8. Schafhuſ. 1686.
Riedlini, Viti, Lineæ medicæ, 8. Auguſt. 1691. ſeq.

Riolani, Joh. Opuſcula anatomica, 4. Londin. 1649.
- - Commentarius in Fernelium, 8. Monſpel. 1588.
- - Enchiridion anatomicum & pathologicum, 8. Lipſ. 1674.
- - Ars ſeu Methodus bene medendi, 8. Pariſ. 1601.
- - Anthropographia, 8. Pariſ. 1618.
Riverii, Lazari, Praxis medica, 8. Hagæ 1658.
- - Obſervationes, 8. Hagæ 1656.
Rolfincius, Gvernerus, de partibus Generationi dicatis, 4. Jenæ 1664.
- - Epitome Methodi cognoſcendi & curandi particulares Corporis affectus, 4. Jenæ 1675.
Ronſei, Balduini, Opuſcula medica, Epiſtolæ, 8. Lugd. 1618.
Roonhuyſen, Heinr. von/ Hiſtoriſche Heil-Curen/ 8. Nürnberg 1674.
Roſſetus, Franc. de Partu Cæſareo, 8. Francof. 1601.
Rulandi, Martini, Curationes empiricæ, 8. Rothmag. 1650.
Rumleri, Joh. Udalr. Obſervationes. vid. G. Hier. Velſchii Obſervat.
Ruyſchii, Frid. Obſervationes, 4. Amſtelod. 1691.
- - Theſaurus anatomicus, 4. Amſtelod. 1701. ſeqq.

S.

Saars/ Joh. Jac. Oſt-Indianiſche Reiſe-Beſchreibung/ fol. Nürnb. 1672.
Sachſii, Phil. Jacob. Gammarologia, 8. Franc. Lipſ. 1665.
Salmuthi, Henrici, Commentarius in Pancirolli Res memorabiles, 4. Francof. 1660.
Salmuthi, Philippi, Obſervationes medicæ, Brunſvig. 1648.
Salzmanni, Joh. Rudolph. Obſervata anatomica, 12. Amſtelod. 1669.
Sammonicus Qvintus Serenus, de Re medica, 4. Tigur. 1540.
Sandris, Jacobus de, de Sangvinis Statu, &c. 8. Francof. 1712.
Scaliger, Jul. Cæſ. de Subtilitate, 8. Hanov. 1634.
Schefferi, Johann. Memorabilia Sveticæ Gentis, 8. Hamburg. 1671.
Schelhammeri, Günth. Chriſt. Anatome Phocæ, 4. Hambur. 1707.
Schenckii, Joh. Obſervationes medicæ, fol. Francof. 1665.
Schenckii, Joh. Georg. Monſtrorum Hiſtoria memorabilis, 8. Francof. 1609.

Schir-

Schirlæus, Thom. de Cauſis Lapidum in Macrocoſmo, 8. Hamburg. 1675.
Schmidii, Sebaſtiani, Biblia latina, 4. Argentorat. 1708.
Schola Salernitana, 12. Hagæ 1683.
Schraderus, Frid. de Microſcopiorum uſu, 8. Götting. 1681.
Schraderi, Juſti, Obſervationes de Generatione animalium, 12. Amſterd. 1674.
Schreyeri, Johann. Scrutinium de Aqva, Vino, & Cereviſia, 8. Hamb. 1690.
Schrœderi, Joh. Theſaurus Pharmacevticus, 4. Ulmæ 1685.
Schultzens/ Walther/ Oſt-Indiſche Reiſe/ fol. Amſterd. 1676.
Schwenckfeldi, Caſp. Theriotropheum Sileſiæ, 4. Lignicii 1603.
Sculteti, Joh. Armamentarium chirurgicum, 4. Ulmæ 1666.
Sebizius, Melch. de Alimentorum facultatibus, 4. Argent. 1650.
Seidelius, Bruno, de Morbis incurabilibus, 8. Lugd. Bat. 1662.
Sennerti, Danielis, Practica Medicinæ, 4. Witteberg. 1654.
- - de Conſenſu & Diſſenſu Chymicorum, 4. Witteb. 1655.
Septalius, Ludov. de Nævis. v. Theoph. Boneti Labyrinthus medicus.
Severini, Marc. Aurel. Zootomia Democritea, 4. Norib. 1645.
- - de efficaci Medicina, fol. Francof. 1646.
Simonis, Joh. Georg. Præludium Academicum, 4. Jenæ.
Sinibaldi, Joh. Bened. Geneanthropia, &c. 4. Francof. 1669.
Smetii, Henr. Miſcellanea medica, 8. Francof. 1611.
Salenandri, Reineri, Conſilia medica, fol. Hanov. 1609.
Salingen, Cornelii, Operationes chirurgicæ, 4. Franckf. 1693.
Spachii, Iſrael. Libri Gynæciorum, fol. Argent. 1597.
Speckhan, Eberh. Qvæſtiones Juris, fol.
Spindleri, Pauli, Obſervationes medicinales, 4. Francof. 1691.
Sprengeri, Jacobi, Malleus Maleficorum, 8. Francof. 1580.
Stahlii, Georg. Ern. Diſputatio de Impotentia virili, 4.

Stalpart, Cornelius, van der Wiel, Obſervationes, 8. Lugd. 1687.
Steeghii, Godofr. Ars medica, fol. Francof. 1606.
Sterre, Dionyſius de, de Generatione ex Ovo, 12. Amſtelod. 1687.
Strauſſius, Laurent. de Fœtu Muſſipontano, vid. Sinibaldi Geneanthropia.
Sylvi, Franc. Opera medica, fol. Avenion 1680.

T.

Tabernæmontani, Joh. Theod. Kräuter-Buch/ fol. Franckf. 1613.
Tableau de l'amour, teutſch, 8. Cölln 1692.
Tachards Reiſe nach Siam/ 8. Hamburg.
Talentonii, Joh. Theſaurus variarum rerum, 8. Francof. 1605.
Taranta, Valeſci de, Philonium Pharmacevticum, 4. Fr. & Lipſ. 1680.
Targiri, Joach. Medicina compendiaria, 8. Lugd. 1698.
Taverier, Joh. Bapt. Reiſe-Beſchreibung/ fol. Nürnberg 1681.
Tauvry, Danielis, Anatomia rationalis, 8. Ulmæ 1694.
Tenzelii, Andreæ, Medicina diaſtatica, 12. Jenæ.
Thevenot Reiſen in Europa/ Aſia/ Africa/ 4. Franckf. 1695.
Thoneri, Auguſtini, Obſervationes medicinales, 4. Ulmæ 1651.
Tilingius, Matthias, de Placenta uterina, 12. Rinthel. 1672.
- - Prodromus Praxeos chymiatricæ, 8. Rinthel. 1674
Timæi, Baldaſ. à Güldenklee/ Opera medica, 4. Lipſ. 1677.
Tolet, Franc. vom Blaſen-Stein-ſchneiden/ 8. Hanover 1694.
Torreblanca, Franc. de Magia, 4. Lugd. 1678.
Tulpii, Nicolai, Obſervationes medicæ, 8. Amſtelod. 1652.

U.

Uffenbachi, Petri, Theſaurus chirurgicus, fol. Francof. 1610.
Ulmi, Marci Anton. Phyſiologia Barbæ, fol. Bonon. 1603.

V.

Valentini, Mich. Bernh. Pandectæ medico-legales, 4. Francof. 1701.
- - Novellæ medico-legales, 4. Francof. 1715.

Valentini, Mich. Bernh Polychreſta exotica, 4. Franc. 1700.
- - Praxis Medicinæ infallibilis, 4. Fr. 1711.
- - Chirurgia - - 4. Francof. 1715.
Valerius Maximus, 8. Lugd. Batav. 1655.
Valleriolæ, Franc. Obſervationes medicæ, 8. Lugd. 1588.
Varandæi, Joh. Opera omnia, fol. Lugd. 1658.
Vateri, Chriſtiani, Phyſiologia experimentalis, 4. Viteberg. 1701.
Velſchii Georg. Hier. Curationes propriæ, 4. Auguſt. 1698.
- - Curationes & Obſervationes, 4. Aug. 1668.
Velthuyſii, Lamberti, Opera omnia, 4. Roterod. 1680.
Venette, Nicolas, de la Generation de l'homme, 12. a Cologne, 1696
Verduc, Jean Baptiſte, des Operations de la Chirurgie, &c. 8. à Paris 1694.
Verheyn, Phil. Anatomia Corporis humani, 8. Lipſ. 1699.
Veſalii, Andr. Anatomia, fol. Venet. 1604.
Veslingii, Joh. Syntagma anatomicum, 4. Patav. 1677.
Vicarii, Joh. Fr. Baſis univerſæ Medicinæ, 8. Ulmæ 1700.
Vidii, Vidi, Ars medicinalis, fol. Francof. 1596.
Vintheri, Phil. Jacobi, Diſſertatio inauguralis, περὶ τ̃ ἀπεράκτων μορίων, 4. Argentor. 1678.
Viridetus, Joh. de prima Coctione, 8. Genev. 1691.
Vogleri, Valent. Henr. de Diæta, 4. Helmſt. 1674.
VratislavienſiumCurioſorumHiſtoriaMorbi, 4. Franc. & Lipſ. 1706. 1710.

W.

Waldſchmied, Joh. Jac. Praxis medica, 8. Francof. 1690.
Waldungi, Wolffg. Lagographia, 4. Amberg. 1619.
Warlizii, Chriſtian. Valetudinarium ſenum Salom. 4. Lipſ. 1708.
- - de Morbis biblicis, 8. Viteberg. 1714.
Weckeri, Joh. Jacob. Medicinæ utriusqve Syntaxes, fol. Baſil. 1681.
Wedelii, Georg. Wolffg. Phyſiologia medica, 4. Jenæ 1682.

Wedelii, Georg. Wolffg. de Diæta literatorum, 12. Jenæ 1695.
- - Introductio in Alchymiam, 4. Jen. 1706.
- - Exercitationes medico-philologicæ, 4. Jen. 1701.
- - Pathologia medico-dogmatica, 4. Jen. 1692.
- - Diſputatio de Venere medica & morboſa, 4.
Welſchens/ Gottfried. Hebammen-Buch/ 4. Leipzig 1653.
Werloſchnig, Joh. Bapt. Abuſus Curationis verno-autumnalis, 8. Franc. 1710.
Weſtphali, Joh. Caſp. Pathologia Dæmoniaca, 4. Lipſ. 1707.
Whartoni, Thomæ, Adenographia, 12. Veſaliæ 1671.
Wieri, Johannis, Opera de Præſtigiis, 4.
Williſii, Thomæ, Opera omnia, 4. Genev. 1681.
Wirdigii, Sebaſt. Medicina Spirituum, 12. Hamb. 1688.
Wolffii, Joh. Lectiones memorabiles, fol. Francof. 1671.
Wolff, Jacob, de Amuletis, 4. Lipſ. & Jenæ 1690.
Wolffii, Ido, Obſervationes chirurgico-medicæ, 4. Qvedlinb. 1704.
Wormii, Olai, Muſæum, fol. Lugd. 1655.

Z.

Zacchiæ, Pauli, Qvæſtiones medico-legales, fol. Francof. 1688.
Zacuti, Luſitani, Opera omnia, fol. Lugd. 1649.
Zapatæ, Joh. Bapt. Mirabilia ſeu Secreta medico-chirurgica, 8. Ulmæ 1696.
Zimmermanni, Matthiæ, Diſputatio in Fiunt non naſcuntur Chriſtiani, 4. Lipſ. 1662.
Zittmanni, Joh. Frid. Medicina Forenſis, 4. Francof. 1706.
Zypæi, Franc. Fundamenta phyſico-anatomica, 8. Bruxell. 1687.
Zwingeri, Theod. Theatrum Praxeos medicæ, Baſil. 1710.
- - Faſciculus Diſſertationum medicarum, 8. Baſ. 1710.

(0)

INDEX

INDEX RERUM.

A.

Abortus an à coitu adverſò oriatur? 237. 240. *ab ebrietate mulierum*, 299

Abortum procurare intentabant Matronæ Romanæ, 391

Abſceſſus Renis cum inflammatione Epatis, 59. *circa principium Urethræ*, 85. *in Scroto*, 88

Abſciſſio penis ob caſtitatem, 122. *ob gangrænam*, 169. *ob cancrum*, 170
virilium pœna adulterii, 369

Aceti ſcillitici uſu Pythagoras ad centeſimum decimum annum vixit, 303

Achaz Rex undecimô ætatis annô Ezechiam filium genuit, 186

Adamus an fuerit hermaphroditus, 684

Adulter ſenex capite mulctatus, 191. *poſt decollationem Priapiſmo laborans*, 101

Adultera a marito deprehenſa & occiſa, 183

Adulteri Romæ & Athenis caſtrabantur, 126

Adulterii pœna amputatio membri genitalis, 126. 369

Ægyptiorum tempus ineundi matrimonii, 299

Ætas generationi apta, 185

Æthiops filium album cum pene nigrô genuit, 146. *Ex Æthiope mater alba non nigram, ſed albam filiam peperit, ex quâ poſtmodum filius niger natus eſt*, 202

Æthiopes in memoriam Chriſti ſingulis annis in Epiphaniis Domini baptizantur, 530

Æthiopum Circumciſio, ibid.

Agathocles τρίορχης *appellatus*, 70

Agnus hermaphroditus, 609

Agrypnia tres menſes durans, 436

Ahasverus, ſutor Hieroſolymitanus, per orbem vagans, 311

Alachus, Longobardus, Clericorum teſticulis puteum opplevit, 126

Alverda, Hugo, ultra qvingentos & ſeptuaginta novem annos vixit, 309. ſeq.

Alvi laxitas hæreditaria, 197

Amæſia ſentia cur androgyne dicta fuerit, 565

Amentia a nimia venere, 260
deſperata coitu ſoluta, 282

Amnii liqvoris fluxus maturus malus, 481

Amor a ſemine excitatur, 153

Amputatio penis cancroſi, 121. 170. *totius membri pœna ſtupri*, 126. 369. *pro cuſtodiendis Magnatum mulieribus*, 127

Amurathes IV. Turcarum Imperator, Vini uſum & ebrietatem lege prohibuit, 300

An-

Ancilla utriusqve ſexus, 602
a Cane Anglico imprægnata tres peperit catulas, 212
Ancillæ Batavæ peſte laborantis & cum ſponſo concumbentis Epitaphium, 296
Androgyni ſunt hermaphroditi, item viri effœminati, 562
Angela, Scortum Romanum, a mentulâ magnâ Syncopen incidebat, 497
Aniſi odor in Semine, 22
Anima an in Semine lateat? 41
Animalia omnia ex Vermiculis, 161
animalium ſemina habere vermiculos, 27
Annus, Rex Sveciæ, annum ducenteſimum & decimum ſeptimum ſuperavit, Regnoqve annos centum & nonaginta præfuit, 306
Ἀνόρχις, *ſeu ſine teſticulis natus, liberos generaſſe dicitur,* 395
a Patre monorchi genitus, 62
Anſerum teſtes ad ſobolem procreandam inſervire, 345
Anus imperforatus, 118. 139. *in dyſentericis relaxari ſolet,* 568
in Ano vulva, 568
Apellæ denominatio, 536
Aphrodiſia ſenibus noxia, 101
Ἀφροδίτη, *i. e. Venus,* 562
Apoplexia a nimia venere, 261. 270. *vinô malvaticô curata,* 262. *apoplecticus ſenex admodum venereus,* 247
Apri teſtes contra Epilepſiam & Sterilitatem, 334
Aqva Spadana pota penem rigidum reddit, 104. *item alia aqva fontis,* ib.
ab aqvâ frigidâ penis contortus, 106
Araneæ an hermaphroditæ? 619. 682
Arcanum Hartmanni contra ſterilitatem, 335
Archeus Seminis, 14
Ardor Urinæ, 85. *in vagina Uteri poſt coitum,* 244
Argentum vivum potum & per penem prodiens, 140
Aries hermaphroditus, 608. *ſeq.*
Arietum caſtratio, 364. 429
Arma ventris, i. e. penis, 89
Arteriæ Spermaticæ an ſemen ad teſtes deferant? 8. 43
Arteriarum Spermaticarum defectus plenarius in Cane gravida, 44. *in lepore prægnante,* 45. *in Virgine,* 47. *una tantum,* 45. *an a defectu ſterilitas,* ib. ſeq.
Arteriarum Spermaticarum abundantia, 46. 316. *duæ in uno latere,* 46. *tres in uno latere,* 47. *qvatuor, ibid. ſeptem, ib. an ſalacitatem cauſetur,* 316
Aſciticus Gangrænam ſcroti incurrens, 82. *ſeq.*
Aſelli hermaphroditi, 618
Aſinus, duplici pene, 132. *Baal Peori fuit ſacer,* 149. *Baccho immolatus,* 149. *aſinus hermaphroditus,* 606. *ſeq.*
Aſinus audiebat Commodo Cæſari homo magno pene præditus, 322
Aſini cultus unde Judæis tribuatur? 349

Aſtaci duplicem habent penem, 132. *eorum coitus*, 227
Athletæ cur laminas plumbeas lumbis ſuperpoſuerint? 256
Atretæ an concipere poſſint? 480. *ſeq.* 485. *penem craſſiorem admittere non poſſunt*, 505. *an a matrimonio arcendæ?* *ibid.*
Atretarum coitus qvomodo promovendus? 507
Attila Rex Cane patre natus dicitur, 212
Attractio Uteri an detur? 488. 493
Avenzoar centum & qvinqvaginta annos vixit, 307
Aura ſine ſemine in coitu, 23. *in coitu voluptatem excitat*, 357. *ovum muliebre fœcundat*, 411
Avtocaſtratorum exempla, 66. *ſeq.*
Autoris ſententia de cauſa hermaphroditorum, 624 *de ſexus mutatione*, 712.

B.

Baal Peor idem ac Priapus, 149
Baal Peori Aſinus fuit ſacer, *ibid.*
Bacchi penis ſeu pudendum palam per forum vehebatur, *ib.*
Baccho integer menſis dicabatur ipſiqve aſinus immolabatur, *ibid.*
Bagoas, evnuchus, in adulterio deprehenſus, 392
Balænæ habent penem oſſeum, 133
Balænarum coitus, 227
Balanus eſt glans penis, 135
Baptiſmus pueri a vaccâ editi, 210
Æthiopum cur qvotannis inſtituatur? 530
Baptiſmus hermaphroditorum an poſt meliorem ſexus cognitionem ſit reiterandus? 633. 637
Baptiſmi legitimi reqviſita, 635. 637
circa Baptiſmum Hermaphroditorum qvid obſervandum, 629. *ſeq.* 633. *ſeqq.*
Barba in fœmina an ſignum ſexus mutati? 701. 715. *in ſene deperdita recreſcens*, 190. *prolixiſſima in ſene*, 307. *cana in atram colorem verſa*, 310
Barbæ proventus unde? 153. *ſub barbæ raſione ſemen involuntarie excretum*, 38
Barbam nullam in Evnuchis natis, vel ante pubertatem factis creſcere, 393
Barbata mulier hermaphrodita, 579
Bartholomæi de Sorliſi caſtrati matrimonium, 392. *Anno 1666. uxorem duxit*, 406
Beckherus (Daniel) ſub coitu in uxoris ſinu mortuus, 269
Beltradus Ferrerius in coitus actu exſpiravit, 269
Benatus, Dionyſius, Evnuchus matrimonium contraxit, 407
Bombardæ ictu penem amiſit Princeps Germanus, qvi poſtea Pene argenteô liberis operam navâſſe dicitur, 122
Bombyces amputato capite coeunt, 258
Bos ſerpentem pariens, 208. *item equuleum*, *ib.*
Boves caſtrati an generare poſſint? 396. 399
Brachii punctura hæreditaria, 195. *ſine bracchiis natus infans hermaphrod.* 583

Braſilianos eſſe longævos, 305
Bruta ſexum mutantia, 700. *ſeq.* 710. *duos penes habentia,* 131. *diverſas Species generare,* 208. *ab hominibus producta,* 207. 211. *cur ſtata coëundi tempora habeant, non item homo,* 225
Brutorum Coitus differt, 226
a Brutis interdum homines producuntur, 207
Bubulcus qvidam ſeptuaginta annorum perſonam fatuam in campô impraegnavit, 189
Bufo à fœmina natus, 218
Bulla Sixti V. Pontificis Evnuchorum matrimonium annihilat, 406
Burckammer (Daniel) miles puellam peperit, 600
Buteo avis, accipitrum ſpecies, tres teſticulos habet, 71

C.

Cachexia uxoris à pene magnô, 498 *virginea coitu ſanata,* 285
Cadaverum erectio penis, 101
Caffres victis hoſtibus pudenda reſcindunt, 125
a Calcitratione retractio teſticuli, 58
Calculus per lac a nutrice fœtui communicatus, 200. *ex infantis urethrâ extractus,* 145. *ſeq. magnus ad ℥ij. ʒj. ex Scroto,* 87. *in pueris,* 145. *ex foramine peni incisô extractus,* 146
Calculi multi in pulmonibus malum hæreditarium, 192. *in Scroto,* 87. *ſeq. in teſtibus,* 76. *ſeq.*
ad Calculum teſtes leporis, 341
à Calculo retractio teſticuli, 58
de Calculô ex teſticulô virili annulo inſertô, 77
Calingarum fœminæ qvinqvennes concipere dicuntur, 188
Calligonus Evnuchus gladiô ultore fuit punitus, 392
Calpurneus uxores coitu venenabat, ut dives fieret, 39. *ſq.*
Cameli qvomodo coëant, 227
Camillus (Buſſanus) hortulanus centum & decem annorum vegetus fuit, 300
Canalis, i. e. penis.
Cancer glandis, 112. 120. *a phimoſi,* 120
Cancri duos habent penes, 132. *qvomodo coëant?* 227
Canibales victis hoſtibus pudenda reſcindunt, 123
Canis dicitur frenulum ſub glande, 145. 546
Canis, animal, a fœminâ natus, 211. *a coitu averſô,* 230 *Anglicus ancillam impraegnans,* 212. *pilis carens ex muliere natus,* ib. *abſciſſis teſtibus catulos generaſſe dicitur,* 396. 398. *negatur,* 399
Canis & felis a fœmina nati, 215. *libidinoſus, duobus teſtibus orbatus,* 62. 398. *ad venerem promptus teſticulis intus latitantibus,* 600. *puero membrum morſu abſtulit,* 128. *triorchis,* 73. *hermaphroditus,* 614
ex Canis concubitu fœmina filiam peperit, 211

Canes adulti cur inter mingendum crura attollant, non item catuli? 133
Canes habent penem oſſeum, 133. *hinc in coitu cohærent*, 314. *nullum certum coeundi tempus habent*, 244
in Cane teſticuli intus latentes, 64. *ſeq. coalitus teſticulorum*, 61
Canicula a coitu averſô, 230
Caniculus Indicus, 133
Canum a muliere generationis cauſa, 216
Canities in juvene, 66. *a nimia venere*, ib. 266
Cantharides ad venerem ſtimulant, 249. *Priapiſmum lethalem cauſantur*, 105. 141. 181. 249
Caper Hermaphroditus, 606
Capillus in ſene denuo natus, 190. 309. 311
Capillorum in hermaphroditis reſectionis cauſa, 572. 637
Capiſtratio an coitum impediat? 477
Caput ſœtûs in uterô remanens, 340
Capitis jectigatio a morbô hæreditariô, 201
a Capitis percuſſione mania, 436
Capra a paſtore imprægnata, 209. *fœtum humanum pariens*, 210
Capræ duplici genitali, ſeu hermaphroditæ, 606
Capri Zelotypia erga paſtorem ob amaſiam capellam, 269
Carmina a Virgine delirante compoſita, 244
Carmine an teſtes & penes adimi poſſint? 115
Carpio hermaphroditus, 619
Caruncula loco penis, 131
Caſimirus, Regis Portugalliæ Filius, abſtinentia a venere mortuus, 277
Caſtanea dicitur glans penis, 135. *ſub Caſtigatione puerorum Vir qvidam ſemen involuntarie excernebat*, 38
Caſtitas Michaelis Verinis, 553. *tempore belli apud Iſraëlitas*, 531. *per infibulationem conſervata*, 549
ex Caſtitate Epilepſia & mors, 276. *teſtes contabeſcentes*, 76. *vid. Coitus intermiſſus.*
Caſti non multum Seminis generant, 156.
Caſtitatis gratia Monachus ſibi colem abſcidit, 122
Caſtitatis rara exempla, 67. 276. *ſq.* 425
Caſtitatis veræ & ſimulatæ cauſa teſticuli exſecti, 66
a Caſtitate ſemen in Vaſis deferentibus in virorem immutatum, 277
Caſtor habet penem oſſeum, 133
Caſtratio, 358. *jamdudum in uſu fuit*, 369. *non in omnibus herniarum ſpeciebus admittenda*, 360. *an leproſis ſvadenda*, 442. 446. *ſeq. an podagricis conducat?* 449. *ſeq. propria in Juvene*, 59. *contra tentationes an licita*, 66. *arietum*, 368
Caſtrationis derivatio, 381. *variæ cauſæ*, 68. *ſeq.* 358. 369. *in juventute exercitæ præter defectum teſticuli ſignum eſt cicatrix in ſcroto*, 414
Caſtrationis inventrix Semiramis, 371
Caſtrationis modus, 358. *alii modi*, 359. *ſeq. effectus*, 433

Caſtrationem ob nimiam ſalacitatem a Medicô expetebat Muſicus ruffus, 247
Caſtratus muſicus generaſſe dicitur, 395
Caſtrati in coitu emittunt liqvorem, ſed non prolificum, 21. 42. 398. 400. *habent erectionem penis,* 388. *an generare poſſint,* 387. 395. 397. 399. *an ad matrimonium admittendi,* 403. *ſeq.* 406. *ſeq.* 656. *an a ſacerdotio excludendi,* 383
Caſtrati, ſpadones & evnuchi an & qvomodo differant? 374. *ſeq.*
a nuptiarum & liberorum Jure arcentur, 377
Caſtratorum officium, 372
Catalanus qvidam qvolibet die cum uxore trigeſies concubuit, 248
Catalepſis coitu curata, 283
Cataracta hæreditaria, 201. *an in Cataractis coitus proſit?* 280
Cato octuageſimo anno exactô filium procreavit, 189. 191
Cattus niger a fœmina natus, 215
Catti nigri teſtes contra Epilepſiam, 347
Catulos ex Moloſsô peperit fœmina, 212
tres a Cane Anglico Ancilla, ib.
Cauda, i. e. Penis, 89
Cautela chirurgica circa tumorem in ingvine, 60
Cephalalgia hæreditaria, 196. *vomitu ſoluta,* 196. *Magna & diuturna,* 436
Cerebrum a coitu nimio exſiccatum, 260
Cerebri ſubſtantia nigra, 436
ex Cerebro an Semen, 3. 5
Cervæ cornua geſtantes, 605
Cervi autumno coëunt, 225. *ſeq.*
teſtes ad Coitum utiles, 338
v. priapus Cervi.
Cervus hermaphroditus, 605. 681. *gravidus,* 605
Ceti priapus ad dyſenteriam, 355. *ſeq.*
χάλινον eſt frenulum glandis, 546
Chatarsko eſt cachexia virginum, 287
Chloroſis unde? 154. *coitu ſanata,* 285
Chloroticis an & qvando matrimonium ſvadendum? 285. *ſeqq.*
Cholera ſangvinea a nimio coitu, 267
Chylus in brutis abundans in pilos, ungves, cornua & pingvedinem abit, 226
Cibi lauti & aromatici ad venerem ſtimulant, 225. *Ciborum odor in ſemine,* 20
Cicatrix in pene recutitorum Medicis in Diagnoſi obſervanda, 549. *item Cicatrix in Scroto,* 414
Cineres calidi umbilico contra penis ablationem imponuntur, 115
Circulus æneus ad infibulationem, 550
Circumciſio, qvid ſit? 528
Clitoridis, 529. *Nympharum, ibid. mulierum Æthiopicarum qvomodo fiat?* 530. *Judæorum,* 529. *an cum Abrahamo inceperit?* 530. *ſpiritualis, ibid.*
Circumciſionis ſcopus, 530. *varius,* 540
Modus, 532. *Operatio & tempus,* 533
Circumciſores Hebræi longos habent Ungves, 465
Circumforaneus ſine externis teſticulis generans, 428

Cir-

Cirſocele, 71
Civettæ penem habent oſſeum, 133
Claudicatio hæreditaria, 194
Clavus ſeu globulus circa ventriculi orificium cum deglutitione difficili, 199
Cleopatra ſalaciſſima fuit, 250
Clericorum teſticulis puteum opplevit Alachus, Longebardus, 126
Clericos nimio plus laſcivire, ib.
Clitoris magna in hermaphrodito, 653. *ſeq. interdum pro pene habetur*, 570. 652. *ſeq.* 654. 703. *ſeq.* 710.
extra rimam propendens, 653
Clitoridis circumciſio, 529
ex Clitoride laſcivia, 653
Clodius Pompejam Cæſaris uxorem ſtuprans magnum habuit penem, 111
Clyſteres ad Cohæſionem in coitu, 314. *cur interdum ſeminis excretionem cauſentur*, 253
Cochleæ hermaphroditæ, 618
Cochlearum generatio, ibid.
Cœcitas hæreditaria, 201. *a nimio coitu*, 265
Cohæſio in coitu obſervatur in cane, cauſa, 314. *in phocis*, 134. 227. *in homine a Zibethi inunctione. Cura*, 314. *Rugianos canum more in coitu cohæſiſſe*, 315
Coitus ad generationem neceſſarius, 451. 223
immaturus noxius, 298
poſt morbos noxius, 324
hominum & brutorum differt, 224
moderatus prodeſt, 424. 278 *ſvadetur præſervative & curative*, 279 *in variis affectibus*, 280. *ad chloroſin*, 285. *delirium*, 281. *epilepſiam*, 292. *maniam*, 281. *melancholiam, ibid. menſium nimium fluxum*, 280. *ſeq. ad paſſionem hyſtericam*, 283. 293. *ad quartanam*, 291. *ſeq. odontalgiam*, 299. *ſcorbutum*, 290. *ad tumorem teſticulorum*, 289. *ſeq.*
Coitus, an in Gonorrhœa proſit? 295
contagioſus vitandus, ibid.
cum mortuis, 297
poſt fluxum menſtruum generationi aptus, 301
gravidarum an licitus? 311. *ſeq.*
cum gravidis qvomodo exercendus? 313. *an partum facilitet?* 314
Coitus felium, 315
Viri cum fœmina ter ſingulis menſibus a Solone conceſſus, 301
freqvens, 103. 246. 248. 421. *ab herba Indica*, 248. *una nocte plus qvam tredecies exercitus*, 270. *ſingulis fere horis ultra qvinqve ſeptimanas*, 251. 337
Coitus nimius noxius, 258. *ſub pœna capitis prohibitus*, 248
eſt ſpecies Epilepſiæ, 37
ad ſanitatem neceſſarius, 274
intermiſſus noxius, 274
ſine ſeminis effuſione, 23. 32. 35. 100. 485
an a Medico ægrotis ſvadendus? 551. 553

Coitus in morbis ſuſpectis prohibendus, 555. *ſeqq.*
an in Gonorrhœa, Lue venerea & Phthiſi licitus? 557
in loco publico an ad probandam potentiam ſit neceſſarius? 520. *ſeq.*
ſine voluptate, 243. *cum faſtidiô, uxori moleſta,* ib.
an manuductore opus habeat? 239
a Curvatura penis impeditus, 129
Coitus fit vel adverſim vel averſim, 511
averſus ob penem brevem, 512
adverſus ſvadetur, 228. *defenditur,* 237. *ſeq.*
averſus a nonnullis ad conceptionem laudatur, 229. 231. 233. 235. *ſeq.*
rejicitur, 237. *ſeq.*
Coitûs voluptas, 241. *a papillis nerveis glandis,* 97
uſus, 222
tempus opportunum, 248. 298. 301
ſtata tempora habent bruta, non item homo, 229
brutarum tempus, 226. *modus diverſus,* ibid.
Coitum caninum appetebat mulier furore uterinô laborans, 284. *ſeq.*
ob Coitum ſæpe reiteratum Uxor divortium petiit, 246
poſt Coitum debilitas unde oriatur, 153
ad Coitum teſtes Cervi, 338. *Leporis,* 341. *Vulpis,* 342
neceſſaria reqviſita, 457. *ſeq.*
Coitu venenum communicatum, 39
Coitu communicata vis medicamenti purgantis, 35
Peſtis contagium communicatum, 297. 556
nimio uxor a Viro ferè enecta, 206
a Coitu perverſo canis, 30. 229
laſſitudo, cauſæ, 23
nimio mictus cruentus, 38
retractio teſticuli, 58
pulſus variatio, 258
frequenti magnus Penis, 107
a Coitu nimiô, amentia, furor, mania, 260. *delirium, apoplexia,* 261. 270. *cerebrum exſiccatum,* 260. *tabes, hydrops,* 259. *palpitatio cordis,* 262. 269. *epilepſia,* 264. *ſyncope,* 262. 269. 270. *ſuffocatio,* 262. *defectus memoriæ,* 265. *ſuffuſio, Viſûs imbecillitas, cœcitas,* ib. *diſpnæa,* 269. 270. *Vena in pectore perrupta,* 249 270. *ſudor unius lateris,* 266. *canities,* ib. *febris acuta, podagra, cholera ſangvinea,* 267. *lues venerea,* 268. *Mors,* 23. 101. 268. *ſeqq.*
a Coitu poſt vulnus capitis mors, 269
cum defuncta, Vermes in corpore, 298
in Coitu crepitus Ventris, 316
excrementa ſimul rejecta, ib.
ſangvis, flatus loco ſeminis, 34
de Coitu brutorum, v. g. felium, 227
herinaceorum, ib.
Leonum, leporum, 226. *ſeq.*
luporum, 227. *lyncium,* 226
urſorum, 227. *vulpium,* 234

de Coitu *Aſtacorum ſeu Cancrorum,* 227
balænarum, *ibid.*
phocarum, Viperarum, ibid. Gruum, 220
hominis, 227
ſine Coitu *an mulieres Inſulanæ fiunt fœcundæ?* 156
Colica *cum flatibus per penem,* 38
ad Colicam *teſtes cervi,* 339. *ſeq.*
Colis, *i. e. penis.*
Collum *matricis exulceratum a magno pene,* 498
Uteri membrana dura & calloſa clauſum, 480
Colli *uterini pruritus a vermibus in ſemine mariti,* 31
Color *Seminis albus,* 19. *niger, ib. croceus,* 20
Columna, *i. e. penis,* 89
Combalus *cur ſibi teſtes exſciderit?* 67. *ejusdem caſtitas,* *ibid.*
Combuſti *penem rigidum habentes,* 104
à Combuſtione *coalitus vulvæ,* 482
Comitis *Monterrei Caſtitas,* 277
Conatus *mingendi a vermibus,* 31
Conceptio, *qvomodo fiat?* 490
an Semine ante vulvæ oſtia projecto? 482
an à ſpiritibus animalibus ſine Semine ſperanda? 486
ſine virili Copula eſt fabula, 223. *à ſemine in balneo falſa, Magdalenæ d' Auvermont ſola imaginatione falſa,* 156. *ſeq.*
ſine voluptate, 244
Conceptio *fit in teſticulo muliebri,* 179.
explicatur, *ib.*
hermaphroditica an detur? 678. *ſeqq.* 681
ad Conceptionem *qvid reqviratur?* 451. 477. *ſeq.*
ſvadetur coitus averſus, 229. 231. 235. *ſeq. rejicitur, ſeq.*
de Conceptione *tubaria Obſervationes,* 172
Conceptûs *tubarii,* 170. 172
Conchas *eſſe hermaphroditas,* 618. 682
Concubina *an in certô caſu uxori ſubſtituenda?* 422
an marito, uxorem ad conjugium ineptam habenti, concedenda? 561
Concubitum *reformidans uxor ob fœtorem ſeminis mariti,* 22. *ſeq.*
ob Congreſſum *nimium mariti uxor in Conſiſtorio divortium petit,* 34
Conſtantinus *Imperator mori, qvam Caſtitatem conſpurcare maluit,* 277
Contus, *i. e penis,* 89
a Contuſione *teſticulus cartilagineus,* 53 *teſticuli retractio,* 63. *teſticulus magnus,* 73. *Gangræna Scroti, cruris & ingvinis.* 82
a Convulſione *retractio penis,* 116
Cornarius, *Ludovicus, ſtricta diæta vitam ad annum nonageſimum qvintum protraxit,* 303
Cornelius *Gallus in Coitu obiit,* 269
Corni *arboris virgæ cauſa rabiei,* 436
Cornu *perforatum promiſſione urinæ, reſectô pene,* 119. 127

Cow-

Cowperus Inventor Glandularum aſtitum, 92
Crapula an per linteorum acetô & aqva madidorum ad ſcrotum applicationem diſcutienda? 74
Crapula ſterilitatem inducit, 300
Craſſities magna, 241
penis reſpectiva ſanari poteſt, 509
Crepitus alvi in coitu, 316
Criſpare, qvid ſignificet? 222
Croci color in Semine ab ejus eſu, 20
Cultri lapidei ad Circumciſionem adhibebantur, 532
Curvatura penis an coitum impediat? 129
Cypriani (Abrah.) Epiſtola de fœtu tubario, 172
Cyprini hermaphroditi, 619
Cyrene ſalaciſſimum ſcortum, 250

D.

Dæmon an cauſa monſtrorum? 217
Damæ antumno coëunt, 225. *habent teſticulos parvos,* 177
Dartos qvid ſit? 102
Debilitas poſt coitum qvomodo oriatur? 153
Decollatus priapiſmo laborans, 101
Decubitus in dorſum an libidinem cieat? 256. *à decubitu in dorſum pollutio, ibid.*
Defectus memoriæ à nimia venere, 265
Deglutitio difficilis hæreditaria, 199. *à globulo circa orificium ventriculi, ibid.*
Deliqvium animi à nimia venere, 262. 269. 270
Delirans virgo carmina in peregrinis lingvis compoſuit, 294
Delirium à nimia venere, 261
coitu intermiſſo, 275
coitu curatum, 281
Democritus centeſimo nono ætatis anno mortuus eſt, 305
Dentes novi in ſenibus renati, 309. 310. 701
Dentium dolor â coitu ceſſans, 290
Detumeſcentiæ penis cauſa, 97
Diaphragma globo ſclopetario trajectum & ſanatum, 270
Diæta in Venere, 298
Δίδυμοι *ſeu teſticuli,* 126
Diemerbroccii locus correctus, 75
Differentia inter Satyriaſin & Priapiſmum, 103. *inter morbos hæreditarios & connatos,* 206
Digiti paralytici in magiſtro Organi pnevmatici à malô hæreditario, 200
Digito (potius pene) Calpurneus uxores interfeciſſe ſcribitur, 40
Diogenes Cynicus fuit manſtuprator, 101. 244
Dionyſius Benotus, Eunuchus, matrimonium contraxit, 407
Divortium Uxor ob mariti nimium congreſſum in Conſiſtorio petiit, 34. 246
ob penis magnitudinem, 110
ob penem magnum an concedendum? 498. *ſq. exemplum,* 499. 500

Di-

Divortium ob mariti ſalacitatem, 421. *ſq.*
Hermaphroditi ob Clitoridem magnam, 672
Dolor Capitis hæreditarius, 196
Dolores in Coitu à magnô ſeu longô Pene, 109. *à pene oſſeô*, 134
hypochondriaci per ſibilum ſeu flatum è pene emiſſum ceſſantes, 138. *ſq.*
Dyſenteria coitu ſanata, 280
Dyſentericis anus laxari ſolet, 568
ad Dyſenteriam Priapus Ceti, 355. *ſq.*
poſt Dyſenteriam Tympanitis, 138
à Dyſenteria retractio penis, 116
Dyſpnœa à coitu, 269. 270

E.

Ebrietas mulierum abortum cauſatur, 299
ad generationem nocet, 300
ab Amurathe IV. Turcarum Imperatore, lege prohibita, *ibid.*
Ebrii parentes generant filios ſtupidos, aut melancholicos, aut epilepticos, 299
Ejaculatio ſeminis ſine voluptate, 243
Electio Papæ qvomodo inſtituatur, 384
Electuarium ad Coitum, 252. 273. *ſeq.* 341. *ſeq.*
Elephantiaſis, v. *Lepra. Græcorum*, 443. *ſeq. Arabum*, *ib.*
Emplaſtrô Saturninô Scrotum ſphacelô corruptum integre reſtitutum, 83
in Epigaſtrio ſemen exiens, 34
Epigramma Nicolai Grundii in adoleſcentem ſub coitu defunctum, 271
Epilepſia hæreditaria, 199. *periodica*, 434. *à parentum ebrietate*, 299. *a menſium retentione*, 291. *ex caſtitate*, 276. *a coitu*, 292. *ſeq. ex nimiô coitu*, 264. *ex coitu intermiſſo*, 276
Epilepſia coitu curata, 199. *dæmoniaca coitu ſublata*, 293
contra Epilepſiam teſtes apri, 334. *ſq. teſtes aſini*, 336. *ſeq. vulpis*, 343. *Catti nigri*, 345
Epilepſiâ laborans vir in paroxyſmo ſemen excernebat, 295
Epilepticis an coitus ſvadendus, 291
Epiſcopus qvidam cur poſt coitum ploraverit? 279
Ἐπιπαστὴρ *eſt Inſtrumentum pro Recutitione*, 539
Epitaphium ancillæ Batavæ, peſte laborantis, & cum ſponſo concumbentis, 296
fœminæ in Coitu defunctæ, 272
duorum amantium unà in coitu obeuntium, 273
Eqva vitulum pariens, 208
Eqvus hermaphroditus pariens, 605
humana facie a Sue editus, 295
Eqvi caſtrati an & qvando generare poſſint? 296. *neg.* 399
menſe Junio Veneris œſtrum ſentiunt, 225
Eqvorum teſtes ad ſecundinas pellendas, 339. *ad partum difficilem*, 340. *ad Colicam*, 339. *ſq.*
Ereſius Theophraſtus centum & ſeptem annos vixit, 304
Eruca nigra poſt ſternutamentum à maniacô rejecta, 436
Erectio penis qvomodo fiat? 25. *cauſa* &

& modus, 93. 96. ſq. unde? 389. in infantibus, ib. Organa, 388

Erectio an a ſpiritu & ſangvine arterioſo? 97. ſeq.
an ab abundantia Seminis? 99
a phantaſia venerea, 98
ad coitum neceſſaria, 388
aucta, 103
diuturna ab aqvæ ſpadanæ potu, & alius fontis, 104
nulla, ab immatura venere, 21. in homine partibus externis rite formatis, 155

Erectio penis nulla, niſi amaſia verbera infligeret, 254. ſeq.

Eryſipelas malum hæreditarium, 195

Eſſentia ex teſtibus Apri Arcanum Hartmanni contra ſterilitatem, 335

Eviratio per ſomnium, 113

Evirati faſcinô a nuptiis arcendi non ſunt, 406

Evnuchi derivatio, 381. 394
pollutione nocturnâ laborant, 401
an podagra laborent? 444
an coire poſſint? 388. 390
qvi proprie dicantur? 374. ſeq. 376
nati, vel ante pubertatem tales facti vocem gravem non habent, nec barbam alunt, 393
an excludendi ab Eccleſia? 382

Evnuchorum ſemen, 401
decem millia in aula Imperatoris Sinenſis reperiuntur, 370

Evnuchus Bartholomæus de Sorliſi uxorem duxit, 406. ſq.

Evnuchus Dionyſius Benotus matrimonium contraxit, 407
Bagoas in adulterio deprehenſus, 392
Calligonus gladiô ultore punitus, ib.
Phavorinus adulter, ib. ſeqq.
Hormius generaſſe dicitur, 395
an ſtupri inſimulari poſſit? 392

cum Evnuchô ſi perſona hujus defectûs non ignara, matrimonium contrahere vellet, an concedendum, 407. ſq.

Evnuchiſmi modus, 376

Excrementa per penem cum & ſine Urina, 139. in coitu ſimul rejecta, 316

Excreſcentia carnea magna in ſcroto, 81

Excretio ſeminis involuntaria a contactu Colis, 21, ab aſpectu Virginis, ibid.

Exfutiti qvinam dicantur, 223

Exſectio fœtûs tubarii ex Cavitate abdominis, 174

F.

Faba dicitur Glans Penis, 135

Familiarum certi morbi, 193

Faſcinus fuit Idolum Priapi, cui nubentes virgines inſidere tenebantur, 150

Faſcinum, vid. Veneficium.

Febris acuta a nimiô coitu, 267

Febris qvartana coitu ſanata, 291. ſeq.

Febribus continuis cur juvenes ſæpius corripiantur? 291

ad Febres teſtes lupi, 342. galli, 345

Felis penem duplicem habens, 132

Felis & canis a fœmina nati, 215

Felium coitus, 115. tempus, 225. modus, 227. ululatus in coitu unde? 315. felium penis aſper, 316

Fer-

Ferrandus, Neapolis Rex, nimio coitu ſpiritum emiſit, 269
Fibula ex Muſæo Pinelli, 550
Fibularum uſus, 549
Fidicen ruſſus admodum venereus, 249
Filii, cur ſæpe non parentes, ſed avum aut atavum vultu referant? 203
Fiſſura inſtar vulvæ in radice penis, 128
Flagrorum uſus ad Veneris ſtimulum, 253. 256
Flamma è capite Servii primum nati effulgens, 149
Flatus locô ſeminis in Coitu emiſſus, 34.
per penem, ib. ſeq. 138
per alvum in Coitu absqve ſemine, 35.
cauſa, 36
fœtidi cum urina, 139
a flatu erectio penis, 102
retractio penis, 116
priapiſmus, 105
Fluor albus coitu curatus, 288
cum cautela, ib.
Fluxus menſtruus per penem à pubertatis annô usqve ad ſeptuageſimum ſextum, 141
Fluxus Menſium nimius Coitu curatus, 280. ſeq.
poſt Fluxum menſtruum Coitus generationi aptus, 301
Fœcunditas in viro, qvi unam arteriam ſpermaticam a truncô in paraſtatas deſinentem habebat, 45. *in Triorchide,* 64
ad Fœcunditatem teſtes leporis, 342. *anſerum,* 345. *vulpis,* 347
Fœmina, vid. Mulier.
Fœmina ſine viro pariens, 157
in coitu mortua, 272
ſexagenaria concipiens ex virô ſeptuagenario, 188
octuaginta qvatuor annorum viro ſeptuaginta ſeptem annos nato infantem peperit, 190
nonaginta ſex annorum concipiens, 190
pariens bruta, 211. *canem,* ib. *canem & felem,* 214. *bufonem, Leonem capite humano,* ib. *urſum,* ib.
ex cane filiam pariens, 211
citra voluptatem concipiens, 244
de nimia viri prurigine & nimio Coitu apud Regem Hiſpaniarum conqveſta, 248
a viri ſemine in Coitu lipothymiam paſſa, 263
an ſit minus perfecta mare, 631. 712
Fœminæ an in mares mutentur, 63. *exempla,* 690. *refutantur,* 709. ſeq.
Turcicæ incubæ & ſuccubæ ſeſe imprægnantes, 224
citra voluptatem concipientes, 244
ſalaces, 250. *an ſalaciores maribus?* ibid.
Inſulanæ an ſine coitu fœcundæ? 156
an præter intentionem naturæ generentur? 712
Fœminas nonô ætatis anno nubere, 188
Fœtor in ſemine humano, 22. *ob talem* fœ-

fœtorem concubitum reformitabat uxor, 22. ſq.
Fœtus an ex Ovo, an ex vermiculo? 159
in Ovario, 172. in ovulo repertus, 177
tubarius, ſeu in tubis Falopianis, 169. 170. 172. 175
in abdomine extra Uterum, 171
humanus ex capra, 210. à Vacca editus & baptizatus pietati ſe addixit, 210
croceô colore tinctus, 343
Fœtûs materia in ovulô Ovarii fœminei, 178
materia an terra putreſcens? 159. an ſemen utrumqve? 157. ſeq.
an a ſemine virili, an fœmineo? 159
formatio an ex commiſcela ſeminum fiat? 158
tubarii exſectio, 174
Fœtum generari ex Vermiculo in ſemine virili, 31. ſeq.
Fomenta carminativa ad penis retractionem, 116
Foramen in glande nullum, 487. ſq.
non in recto loco, 488
ſub frenulo an claudendum? 491
in mediô & radice penis an generationem impediat? 494
penis infra glandem, 144. ſeq.
in media parte penis circa radicem, 144
Urethræ a Calculo, 145. a filo conſtricto 493
Foramina duo in glandis apice, 141
Foramina duo, alterum in locô ordinariô, circa glandis radicem, 142
Fræenum, vid. Frenum.
Francii, Georgii, ſententia de teſticulis, 398
Fratres roſeæ Crucis maximè longævi, 309. 310
Frenulum Glandis, 516. an in primo Coitu dilaceretur? 847
an ſignum Virginitatis virilis? 546. ſeq.
an & qvando cohabitationem & generationem impediat? 454. 474
an incidi debeat? 465
ſuperius viſibile, 128
vocatur etiam Canis, 144
Frictrices non ſunt hermaphroditæ, 599
à Frigore Sphacelus Scroti, 82
in Fronte Penis, 147
Furor a nimiâ venere, 260
uterinus coitu ſolutus, 284. ejusdem ſymptomata varia, 285
Caſtratione curatus, 432
Futuére (Gallicè foûtre,) qvid ſignificet? 223. exfutiti qvi dicantur, ibid.

G.

Galenus centum & viginti annos vixit, 304. ejusdem locus de Recutione explicatus, 538. ſeq.
Gallus gallinaceus triorchis, 71
in gallinam verſus & contra, 701
in Galli Semine Ham detexit vermiculos, 29
Galli teſtes ad varios uſus, 344. ſq.
Gallos gallinaceos duos habere penes, 132

Gan-

Gangræna teſticuli, 65. 118. Inteſtinorum, ibid. Scroti in hydropico, 82. Penis, 82. 112. 118. 120. a proſtibulo, 119. Perinæi, 82. Cruris, Ingvinis, ib.
Gaubius, Johannes, in Scroti præparatione ultra viginti annos deſudavit, 78. ſeq.
Generatio a ſpiritibus dependet, 14. ſq. 17
impeditur a Phimoſi, 473. 475. a præputio occluſo, 473. a frenulo præputii, 474. a glande imperforata, 487. 494. a Semine aqveo, 20.
an ex vermiculis? 159. an ex Ovo? 154. ſeq. 178
Generationis modus juxta Bellefontaine, 161. juxta Andry, 162. juxta alios, 164. ſeq.
Generationi apta ætas, 185
ad Generationem ſemen neceſſarium, 41. qvid conferat mas, qvid fœmina? 152. 157. 179
Genituræ & Seminis differentia, 2
Girynus eſt fœtus ranæ, 29
Glans penis vocatur etiam faba, 135. magna, 109. 127. monſtroſa, 135. cum frenulo inverſa, 118. 135. 571
cur maxime ſenſilis? 135. 531
palma longior & pugnô major, 127
limacis forma a matris appetentia limacum, 136
cur foramen in inferiori parte habeat? 236
imperforata, 118. 135. 142. ſeq. 145. 577. an generationem impediat? 487. Cura, 495. ſq.
Glans pallida, an ſignum impotentiæ, 323
cur præputiô tegatur? 531
nuda ex variis cauſis, 534. ſq.
Glandis perforatio in dignoſcendo hermaphroditorum ſexu obſervanda, 646. 650. 652
tumor cancroſus, 112
obtectio, an ſignum virginitatis virilis? 546. ſq.
in Glandis ſuperficie papillæ nervoſæ, 91
Glandi hirudo applicata erectionem penis impedivit, 136
Glans nova penis, 91
Glandulæ in cervice Uteri, 182
Urethræ, a Laurentio Terraneo inventæ dicuntur, 91. ſeq.
aſtites a Cowpero inventæ, 92
Glires habent penem oſſeum, 133
Glirem peperit fœmina, 214
Glirium teſticulorum ſtructura, 50
in Glirium Semine multi vermiculi, 30
Göbel (Georgius) amputata maxima penis parte Coitum cum uxore exercet, 515. ſq.
Gonorrhœa in hermaphrodito, 574
fœda in puerô ſeptenni aut octenni, 187
a Menſtruatione, 249
Gonorrhœæ ortus a papillis in glande, 91
cura, 289
a Gonorrhœa retractio teſticuli, 59
in Gonorrhœa laborantium ſemine vermiculos mortuos apparere, 30
an & quando Coitus ſvadendus? 288. 557

Graſſus, Ludovicus, 361. *annos vixiſſe dicitur,* 308
Gravidæ, quô tempore coitum vitare debeant? 313
Greſſus à teſticulo latente impeditus, 57. *item a teſticulô magnô,* 73. *ſq.*
Grues qvomodo coëunt? 226
in Gutta roſaceâ an veneris exercitium proſit? 295

H.

Hacqvinus, Rex Svediæ, filios ſuos Idolo immolavit, & centum & ſeptuaginta annorum ætatem attigit, 305. 506
Hædus hermaphroditus, 606
Ham primus detexit vermiculos in ſemine, 29. *ſeq.*
Hartmanni Arcanum contra ſterilitatem, 335
Hellebori nigri Decoctum contra Maniam, 439
Helveti herniis valde obnoxii, 363
Heraclius Imperator mingendo vultum lotiô adſperſit, 105. 129
Herba Indica ad Coitum ſtimulans, 248
Hercules qvinqvaginta filias Theſpii Regis una nocte vitiavit, 249
Herculis ſtatua a naſutulo ob penis parvitatem taxata, 93
Herinacei modus coëundi, 227
Hermaphrodita fœmina alias comprimens, 574. *it. Gonorrhœa laborans.*
Hermaphroditi an dentur? 561
Denominatio, 562
Definitio, 563
Species, 564. 566
Hermaphroditi Sexus variè differt, 565
maris differentiæ & ſigna, 564. 572
fœminæ deſcriptio & ſigna, 564
veri ſeu perfecti an dentur? neg. 594. *affirm.* 597
ſexus dubii, 584
fratres, 585
gemelli, 583
an monſtra? 625. *ſeq.*
cur olim necati & in aqvis ſubmerſi fuerint? 625
cur in deliciis habiti? 626
an aliqvid mali portendant? 628
an baptizandi? 629
duo perfecti matrimonium inter ſe contrahentes & ſeſe invicem impraegnantes, 604
Hermaphroditorum cauſæ, 621. *ſeq. refutantur,* 624. *ſq.*
marium exempla, 568. *ſeqq.*
fœminarum exempla, 571. *ſeqq.* 577. 579
perfectorum exempla, 600
ſectio, 571. 680
inſpectio ocularis ante baptiſmum & matrimonium neceſſaria? 571. 642. 658. 660. 663. 671
an concedendum, 655. *ſeq.*
matrimonium non conceditur absqve inſpectione, 660. *ſecundum ſexum prævalentem,* 661
nomina ex potiori membri genitalis ſignô imponuntur, 588
nominis impoſitio, 629. *ſeq. ejusdem*

ratione ſexus mutatio, 637. ſq. 641. 587. ſq. 593
Hermaphroditorum ſexûs ſigna, 641. ſq. ſexus maſculini, 642. ſq. 647. fœminei, 644. 648. 651. Nominis mutatio, 640
Nominis impoſitio in ſexu dubiô, 645. ſeq. 640. 636
pili, an ſignum ſexûs præbeant? 591. 647. 650
Veſtitus mutatio, 588. 590. 638
Juramentum ratione matrimonii, 665
de Hermaphroditis variæ Quæſtiones, 671. ſq. 675. ſeq.
Hermaphroditus ancillam ſtuprans & pariens, 601. ad utrumqve ſexum paratus, 602. 670. ſq.
miles pariens, 601. ſq.
monachus pariens, 602
ſartor pariens, 668
Hermaphrodita bruta reperta, v. g. Agnus, 609. Aries, 608. ſeq. Aſinus, 606. ſeq, Canis, 610. Cervus, 609. eqvus, 605. hircus, 605. ſq. hyæna, 610. lepores, 611. ſeq. mula, 607. Ovis, 609. Sues, 610. Vitulæ, 609
Hermaphroditi piſces, 619. ſeq.
Hermaphrodita inſecta, ibid.
Ἑρμῆς, i. e. Mercurius, 562
Hermius, Evnuchus, generaſſe dicitur, 393
Hernia Capitis magnitudine, 59
hæreditaria, 195
inteſtinalis in Monorchide qvando ſterilitatem inducat, 415
Herniæ inteſtinalis ſectio duplex, 361
Herniarum cura ſine caſtratione, 364. Prioris de Cabriere, 368
Herniotomia, 358. per punctum aureum, 362. eſt ſuſpecta, ib.
Herniotomorum fraus ratione operationis, 60. 36
Hethlandus (Laurentius) poſt centeſimum ætatis annum uxorem duxit, & poſt qvadraginta annos in navicula piſcatum prodiit, 307
Hilum in faba, 155
Hippocrates centum & qvinqve annos vixit, 304
Hirudo glandi penis applicata erectionem penis impedit, 136
Homo an ex Ovo? 159. an ex animalculo ſemineo? ibid. ſeq.
cur qvovis tempore coitum exerceat? 225
Hominis coitus, 227
teſtes ad philtra, 345
Homines ex brutis nati, 209
Homunculus Paracelſi ex ſemine humano, an detur? 330. ſq.
Hottentotti cur filiis ſuis alterum teſticulum exſcindant? 60. 409. ſeqq.
Hyæna, an ſexum mutet, 700. 715
hermaphrodita, 681. ſeq.
Hydatides in Cervice uteri pro Ovariô Nobothi, 182
Hydrocele, 74
Hydrops à nimiô coitu, 259. pedis curatus, 111

Hy-

Hydropicus Gangrænam ſcroti incurrens, 82
Hypochondriacis moderatus veneris uſus prodeſt, 28
ὑποπαδιαῖον, qvid ſit? 142
ad Hyſteromaniam penis humanus? 356

I.

Jaime, Portugalliæ Regis Filius, mori, qvàm caſtitatem violare maluit, 276
Javanorum liberos utriusqve ſexus circa annum ætatis decimum tertium vel qvartum matrimonium contrahere, 188
Ichnevmon ſeu mus Indicus penem habet oſſeum, 134. *hermaphroditus,* 617. *Crodilum interficit,* ib.
Icteritia alba virginum Coitu interdum ſanatur, 287
Ictis habet penem oſſeum, 134
Jectigatio Capitis hæreditaria, 201
Imaginatio matris cauſa hermaphroditorum, 624
ab Imaginatione Matris ſcrotum vacuum, 63. *Penis defectus,* 118. *Satyriaſis,* 106. *limax in glande,* 136. *penis niger in filio albo, & penis albus in filio nigro,* 146. *mamma mentulata,* 147. *ſeq. urſus natus,* 214
Impotentia per ligamina ſeu veneficium, 115. *à coitu intermiſſo,* 275. *ex mutilatione & privatione membri,* 404. *ex morbô incurabili,* ibid. *reſpectiva, qvæ ſit?* 506. *cauſæ,* 507 *an ex pene dignoſci poſſit?* 519 *urticatione profligata,* 258
Impotentiæ Magiâ productæ ridicula Curatio, 152
ad Impotentiam ab incantatione ſemen virile, 327
Imprægnatio puellarum, 187. *ſq.*
ad Imprægnationem Fr. Ruyſchius ſeminis in Uterum ingreſſum reqvirit, 184
de Incubis, 22
Indus qvidam cujusdam plantæ uſu ſeptuagies fœminæ cohabitavit, 248. *ſq.*
Induſium viri contra menſium fluxum nimium, 328
Infans ſine pene natus, 116
ſine brachiis hermaphroditus, 585
Infantes à vaccâ nati, 209
Infibulatio, qvid ſit, 528. 548
Infibulationis modus, 549. *ſq.*
Infibulatione vox acuta conſervatur, 549
Inflammatio Scroti, 86
in Ingvine latentes teſticuli, 56. *ſq.*
ad Ingvem retractus teſticulus, 58
Inſania hæreditaria, 198. *ſeq. ex amore,* 434
Inſpectio Hermaphroditorum ante baptiſmum & matrimonium neceſſaria, 642. 663. 666
Penis publica ratione impotentiæ, 519. *taxatur,* 520. *ſeqq.*
Inteſtina gangrænoſa & in ſcrotum prolapſa, 65. 118
Inteſtinula ſeminalia ſunt veſiculæ ſeminales, 40
Johannes VIII. Papa an pepererit? 384 *ſeq.*
an hermaphroditus fuerit? 385

Jonſtoni locus emendatur, 189
ab Ira Sphacelus Scroti, 84
Judæi an rectè dicantur recutiti? 535
præputia ſibi reparant, 542
Judæis Ethnici aſini cultum tribuerunt, 149
Judæus cum puellis Chriſtianis coiens circumciſum ſe eſſe negat, 539

K.

Khorunch, qvid apud Perſas ſignificet, 374
κευψόρχιδες, quid ſint? 62. 426. *an generare poſſint?* 426. *ſq.* 430
Kurtzes Wildpreth der Haaſen, *i. e. teſticuli,* 616
κυνοδέσμιον, ſeu frenum penis, 453

L.

Lac nullum in mamma fœminæa fœtu tubariô gravidæ, 173
Lacte maternô propagantur morbi hæreditarii, 206
nutricum morbi, mores & vitia propagantur, 206
à Lactis vaccæ, à cane rabidô demorſæ, potu mania, 434
Lacerti duos habent penes, 132
Lacrymæ Epiſcopi poſt coitum an ex pœnitentia ortæ, 279
Langii, C. J. ſententia de generatione ex Vermibus, 165
Lapis Philoſophorum an ex ſpermate? 329
Laſſitudo poſt coitum unde? 23. *in fœmina ex nimio coitu,* 264
Lechna, Martha, Andria, 588
Lecti mingentibus proſunt teſtes leporis, 340
Leo ex Ove natus, 208. *cum capite humano á fœmina natus,* 215
Leones qvomodo coëant? 226
Leonthiaſis unde dicatur & qvid ſit? 449
Lepus ab eqva natus, 208
Lepores qvomodo coëant, 226. *ſeq.*
an ſexum mutent? 715. *ſeq.* 701
Lepores an ſint hermaphroditi? 611. *ſq.* *exemplum,* 617
Leporum teſtes pro lectimingis, 340. *ad Calculum & Venerem,* 341. *ad fœcunditatem,* 342
Lepra ejusqve differentia, 443. *cauſa,* 444. *ſigna,* 446
Leproſi an caſtrandi? 442. 447. *ſunt venerei,* 446
Libido magna in Juvene, cui teſtes abſconditi erant, 62. *a decubitu indorſim,* 256. *flagris accenditur,* *ib.*
Ligamina Impotentiæ, 115
ad Ligaturam membrorum ſemen virile utile, 327
Lingvis peregrinis carmina compoſuit Virgo delirans, 294
Limaces appetens mater gravida infantis glandi limacis figuram impreſſit, 136
Lipothymia a teſticulô in Ingvine latente, 57. *a nimia venere,* 262. *ſq.* *a ſemine viri fœtidô,* 263
Liqvor ſeminalis ex qvô conſtet? 9
Proſtatarum ad Urethram affunditur, 17. 21. *ejus uſus,* 9. 326. 400. *an a ſeminali differat?* 400

Liqvor in coitu a fœmina excretus non eſt ſemen muliebre, 680
Liqvoris veſicularum ſeminalium uſus, 9. 14. 18
Lithiaſis lacte nutricis propagata, 206
Lithiaſi laborans puer tredecim annorum tertia ſectione obiit, 206
Longævitas hæreditaria, 308. *ſq. a moderata venere,* 302
Longævitatis exempla, 302. 303. *ſq.* 307
Longitudo Penis qvomodo judicanda, 106. *nimia uxori doloroſa,* 109. *qvomodo minuenda?* *ib.*
Lues venerea a nimiô Coitu, 268
in Lue venerea an & qvando Coitus ſvadendus? 288. *ſq.*
Lumbi an officina ſeminis, 256
Lunæ imago pectori impreſſa, 147
Lupi habent penem oſſeum, 133. *qvomodo coëant?* 227
Luporum teſtes contra febres, 343. *ad partum difficilem,* *ibid.*
Lynces qvomodo coëant, 226

M.

Machylas eſſe Androgynas, 598
Magdalena d' Auvermont imaginatione ſola concepiſſe dicitur, 156
Mallet, Joh. Artifex Microſcopiorum, 167
Mamma mentulata ex matris impreſſione, 147
Mammæ nullæ in hermaphrodita, 578. 581
Mandrarum fœminæ, qvinqvennes concipere dicuntur, 188
Mania a nimia venere, 260. 437. *a menſium ſuppreſſione,* 438. *a coitu intermiſſo,* 275. *hæreditaria,* 198. *ſq. ab epilepſia,* 434. *a potu lactis vaccæ a rabidô cane demorſæ, ibid. a philtrô,* 435. *a vermibus in Cerebrô, ib. a corporis percuſſione,* 436. *a Variolis,* 437
Mania coitu curata, 281. *Decocto Hellebori nigri curata,* 439
Maniæ curatæ exempla, *ib.*
Maniacus teſticulos ſibi avellens, 65. *ſcrotum ſibi dilacerans, ibid. penem ſibi filo conſtringens,* 112. *ſacerdos totum ſibi patrimonium abſcindens,* 123
Maniaca fœmina fœtu tubariô gravida nullum lac in mammis habuit, 173
Maniaci an curationis gratia caſtrandi? 432. 434. 439. *maniacus poſt caſtrationem in delirium melancholicum incidens,* 434
Manſtupratio, 224. *freqvens,* 245 *Ethnicis ſanioribus odioſa,* *ib.*
Manſtuprationis denominatio, 244. *definitio, effectus,* *ibid.*
a Manſtupratione tabes dorſalis, *ibid.* *proſtratio virium, Gonorrhœa, Penis lunatus & incurvatus,* *ibid.*
Manſtuprator fuit Diogenes Cynicus, *ibid.*
Maqveda fuit nomen Reginæ Saba, 530
Maraſmus a nimia venere in virô ſemen in coitu non emittente, 34
ad Maraſmum teſtes Galli, 344

Ma-

Maritus an, uxore ad Coitum inepta, Concubinam alere poſſit? 561
Martinus Gallius, Medicus, vixit centum & viginti novem annos, 309
Mas an perfectior & dignior fœmina? 631
Marium in fœminas mutatorum exempla, 695
Maſiniſſa Rex poſt octuageſimum ætatis annum filium genuit, 188
Mater fœtui materiam confert, 179
alba ex Æthiope non nigram, ſed albam filiam peperit, 202
Æthiopis filia filium nigrum peperit, ibid.
Matris impreſſio fœtum Pene privat, 118
Materia ſeminis, 3. 9. 14. 17
Matrices duæ, 171
Matrimonium, an caſtratis & evnuchis concedendum? 403. ſeq. 406. ſq. *hermaphroditorum,* 660. ſq. 670. ſq.
Matrimonii ſcopus, 403. 554
ineundi tempus apud Ægyptios, 299
Conſummatio in qvô conſiſtat? 402
ad Matrimonium ſemen verum reqviritur, 403
de Matrimoniô Hermaphroditorum variæ qvæſtiones, 671. ſeq. 675. ſq. *qvando & qvomodo concedendum,* 661
Medicamentum purgans Monachum ad Venerem ſtimulans, 253
Medicamenti purgantis operatio coitu communicata, 39
à Medicamentis priapiſmus & ſalacitas, 251
Medici longævi, 304. ſeq.
ex Medullâ ſpinali tabes dorſalis, 5
Melancholia hæreditaria, 197. *à Coitu intermiſſô,* 274. *ex ebrietate Parentum.* 299
coitu ſanata, 281, ſq.
Melancholicis cur Coitus non ſemper ſvadendus, nec proſit, 283
Melanurus piſcis, hermaphroditus, 619
Membrum virile: v. penis.
genitale magnum, 81. *fungoſum,* 120
totum deficiens ſeu ablatum, 122. ſeq.
à porci morſu, 124. *à canis morſu, à pediculis,* ibid. *loco Caſtrationis reſectum,* 370
virile victis reſciſſum, 125. *pro dono exhibitum,* ibid.
genitale duplex in monſtro, 131
Membri virilis Priapi magnitudo perpetuum hortorum germinationem notat, 90
Membrum virile totum ſibi ipſi amputavit Origenes ob Caſtitatem, 123. *ſacerdos qvidam ex mania; mercator ex metu, Epiſcopus ex rabie amoris,* 123
Membra genitalia virilia cur in hortis fuerint poſita? 90. *apud Ægyptios verecundiæ causâ in myſticis erant,* 151
Menardus, Joh. coeundo mortuus, 272
Menſes a fermentô qvodam derivantur, 154
per penem hermaphroditæ, 593
ad Menſium nimium fluxum Coitus ſvadendus, 280

Dd dd d 2 ad

ad Semen virile, 328
a Menſium retentione Epilepſia, 292
Menſtruatio an cauſa Hermaphroditorum, 622. ſignum ſexus, 651, ſq.
Menta & mentula, i. e. penis, 89
Mentula tribus damnata, 542
Mentulati qvi dicantur, 106
Mercator Roſtochienſis centum & ſexaginta duorum annorum, 305
Mercurius propinatus per penem prodiens, 140
Meſſalina, Cæſaris Claudii Conjux, ſalaciſſima, 250
Metu venator totum ſibi membrum abſcindit, 123
Microrchides ſeu parvis teſticulis dotati, 76. exempla, ibid.
Microſcopiorum fides ſuſpecta, 31
artifex, Joh. Mallet, 165. & Myſſenbruchius, 106
Mictus mucoſus, 85
cruentus a nimiô vomitu, 38
Miles hermaphroditus natus, 601. ſeq.
Milites occiſos habere membra rigida, 102
Mingentes faciem maculantes, 129
Mœrlinum ſine Viro conceptum eſſe, 683
ex Moloſſi cohabitatione mulier tuos catulos peperit, 212
Mommorantius ſtupratorem virginis è feneſtrâ ſuſpendi juſſit, 393
Monachus ob metum pœnæ teſticulos exſecari curavit, 66
ſalax Satyriaſin furioſam incidebat, 105
Monachus ob Zelum Caſtitatis Colem ſibi abſcindebat, 122
hermaphroditus pariens, 602
Monachi cur penes magnos habeant? 107
Monoculus, an minus videat, qvam duobus oculis dotatus? 410
Monorchis adulter, 413
Nomine Mannteuffel, ſterilitatem metuens, anceps, de conjugiô, ex tribus uxoribus qvindecim liberos utriusqve ſexus genuit, ib.
in Monorchidis ſcrotô nulla ſuturâ obſervata, 79. in Monorchidis ſectione, qvid obſervatum ſit, 419
Monorchides, 55. an potentes? ib. ſeq. 409. ſq. 411
an tantum mares, vel tantum fœminas procreent? 415
Monorchidum generantium exempla, 412. ſeq.
Monſtrum a muliere natum, 214
Monſtra a brutis produci, 207
ſeu in alienam ſpeciem degenerantes fœtus, an â dæmone? 217
Monſtrorum cauſæ, 218. 221
Morbus D. Lazari, qvid ſit? 444
Virgineus coitu ſanatus, 285. ſq.
Morbi familiarum, 193
nutricum lacte in fœtus propagantur, 206
hæreditarii, 192. qvales ſint, 193. in nepotibus, 202. per lactationem propagantur, 206. qvomodo differant a connatis? 205

Mor-

Morborum hæreditariorum exempla, 191. *cauſa*, 204
Morpions ſcrotum conſumentes, 86
Mors à coitu nimiô, 23. 101. 268. *ſq.* 271. 276. *a caſtitate*, *ibid.*
a venenô ſerpentis, per coitum communicatô, 39
ex penis per veneficium ablatione, 114. *ſeq.*
ex Virgine delirante helluoni cuidam prædicta, 294
à Morſulis Pappenheimianis erectio & tenſio penis diuturna, 104
Motûs convulſivi à fœtu extra uterum in abdomine, 171
fœminarum in coitu, 237. *ſeq.*
Mückenſchmaltz, Mart. centum & decem annos vixit, 307
Mula hermaphrodita pariens, 607
Mulier qvid ad generationem conferat? 1
glirem pariens, 214
mures pariens, 213
furore uterinô Canum coitum appetens, 284. *ſq.*
pariens & impraegnans, 603. *ſq.*
aliam mulierem impraegnans, 607
â Simiò impraegnata & duos liberos ſuſcipiens, 212. *ſq. vid. fœmina.*
Mulieres Turcicæ cur mancipiis Chriſtianis libentius ſe ſubjiciant, qvam maritis ſuis, 531. 540. *ſq.*
eſſe æqve perfectas, ac mares, 632
Mus major hermaphroditus, 617
Indicus penem habet oſſeum, 134
Muſculi erectores an ad penis erectionem & extenſionem agant? 93. 388
Muſculorum motus, 96
Muſcus terreſtris ad hæmorrhagiam ſedandam, 123
Muſicus caſtratus generaſſe dicitur, 395
Muſitanus (Carolus) a Roſinô Lentiliô refutatus, 238. 240
Mutatio ſexûs an detur? 632. 701. *ſeqq.*
Mutilatio penis, 112
Mutilati qvoad totum membrum, 122. *ſeq.*
Mutinus fuit Idolum Priapi, cui nubentes Virgines inſidere tenebantur, 150
Muto, i. e. penis, 89. 103. 132
Mutoniati qvales uxores ducere debeant? 506
Myſſenbruchius artifex Microſcopiorum, 16

N.

Nabothi, Martini, ſententia de Ovariô novô, 181
Narrin, Joachimus, Cancellarius, anno ætatis ſeptuageſimô ſexto filium genuit, 189
Naſus cæruleus, 147
magnus, an ſignum penis magni? 319. *ſeq. qvandoqve decipit mulierculas*, 320. *ſq.*
Naſi loco penis, 147
Naſuti amabantur a Regina Neapolitanorum, Johanna, 320
Nauclerus centum annorum uxorem duxit & liberos genuit, 189

Nefrens capite & pedibus humanis a ſue editus, 207
Nepotes cur interdum avorum morbis laborent, intactis parentibus? 202
Nervi per nimiam ſeminis evacuationem debilitantur, 5
ex Nervis an ſemen, 4. 6
Nervi teſticulorum, 24
Nervus, i. e. penis, 89
Nitrum contra nimiam Venerem, 247
Nobilis Gallus à Turcis captus & in ſomnô caſtratus, 370
Nomen Hermaphroditorum qvale imponendum ſit? 630. *in ſexu dubio, ibid. ſeq.*
Nominis maſculini imponendi ſigna, 630
fœminini imponendi ſigna, ib.
Nonagenarius qvidam uxorem gravidam fecit, 189. *ſeq.*
Noveſius an primus glandulas circa penis glandem detexerit? 91
in Nuptiis Romanorum Priapus adhibebatur, 149
Nutricum morbi & mores lacte propagantur, 206
Nympharum excreſcentia, ad Coitum usqve, 654
Nympharum Circumciſio, 529
Nymphotomia mulierum Æthiopicarum, 530. 716

O.

Obeſitas exceſſiva, 241
Obeſus qvidam Baro Coitum per machinam celebravit, 241
Obſtetrices, an reſectione umbilici penis longitudinem & brevitatem cauſari poſſint? 108
de ſexu hermaphroditorum non poſſunt teſtari, 640. *ſq.*
Obſtetricum ignorantia ratione mutationis ſexus, 704. *ſeq.*
Ocriſia à figurâ Penis apparente imprægnata credebatur, 148. *ſeq.*
Oculi privatio per clavum ferreum pinnatum, 202. *duo, an plus videant unô,* 412
Odontalgia coitu ſublata, 290
Odor ſeminis, 14. 22. *piſcoſus, ciborum, aniſi,* 22. *fœtidus,* ib.
Oenethea Priapi ſacerdos magaqve inſignis urticatione Euculpio virilitatem reſtituit, 257
Olei Chamomillæ inunctio inflationem penis in infante cauſatur, 102
Olla à pene in frontem impacta, 105
Onobeli dicuntur, qvibus penis juſtam proportionem ſuperat, 322
Operatio chirurgica Phimoſeos, 473. *ſeq.*
Recutitionis, 537. 542
Origenes cur totum ſibi patrimonium amputârit? 123
Os in pene qvorundam animalium, 133. *ſq.* 147
in pene Canis cauſa Cohæſionis in Coitu, 314
Ottele, Joh. anno ætatis centeſimo decimo vegetus adhuc vixit, 307
Ovis hermaphrodita, 609
leonem pariens, 208

Ovarium novum Nabothi, 181. *ſeq.*
Ovulum modificatum reqviritur, 182
in Tuba Falopiana repertum, 177
ad Ovulum qvomodo Spiritus perveniant, 178
ex Ovulo fœmineo humano non poſſe aliud animal formari, 220
in Ovulo valvulam ſtatuit Andry, 163. *fœtus repertus,* 169. 177

P.

Pallor faciei a fermenti ſeminalis defectu, 154
Palpitatio Cordis a coitu nimio, 262. 269
Palus, i. e. penis, 89
Papæ electio, 385. *ſeq.*
Papiliones an hermaphroditi? 619
Papillæ nervoſæ in glandis ſuperficie cauſa voluptatis in Coitu, 191. 241. *in Gonorrhœa afficiuntur,* 91
Paracelſi homunculus an detur? 330. *ſq.*
Paralyſis digitorum hæreditaria, 200. *a Coitu poſt Vulnus capitis,* 269. *ſq.*
Parentum morbi, virtutes & vitia in liberos propagantur, 192
Parlamenti Gratianopolitani ſententia de fœmina ſine viro gravida & pariente, 157
Parochorum cautela circa matrimonium Eunuchorum, 407
Parr, Thomas, anno centeſimo decimo qvinto fœminam compresſit, 190
Partes genitales an habeant fermentum? 13
Partium genitalium peculiaris ſtructura in Hermaphrodito, 680. *in Talpa,* 40
Partus ſine Viro in Platone, 157
Agrippæ, 340
difficilis a Venere poſtica, 229
ad partum difficilem teſtes eqvi, 340. *teſtes lupi,* 343
Parvitas Penis tum in brevitate, tum in gracilitate conſiſtit, 509
Pasſio hyſterica in Hermaphrodita ab aſpectu Viri venuſti, 581
coitu curata, 283
ad Paſſionem hiſtericam teſtes Vulpis, 343.
Penis hominis, 356. *ſeq.*
Paſtor capellam iniens & imprægnans, 309
Pater fœtui formam ſuggerit, 179
Patriarchæ ſera venere uſi ſunt, 302
Peculium, i. e. Penis, 89
Pediculi ex Semine, 330
membrum virile conſumentes, 124.
Morpions Scrotum conſumentes, 86
Pediculos qvatuor habere teſticulos, 71
a Pediculis mors, 124
a Pellicis aſpectu pulſus tremulus, 258
Penicillus ſeu Penis parvus, 100
Penis magnus in aſino, 106. *in homine Clodio,* 110. 111
an a Coitu freqventi? 107
an ab abſtinentia? *ibid.*
a caligis? *ibid.*
Penis duas Spithamas longus, 110
ſeſqvipedalis, *ibid.*
capitis infantuli magnitudinem adæqvans, 111
ad genua usqve propendens, 73. 111

Pe-

Penis inſlatus ab inunctione Olei Chamomillæ, 102
longus & villoſus, 128. *cum Scroto ulnæ magnitudine,* 127
lunatus & incurvatus, a crebriori manuſtupratione, 244
verſus umbilicum reflexus, 129
a manuſtupratione, 244
contortus ab aqva frigida, 106
inſtar Cornu, 103
tenſus in combuſtis, 104. *ab aqva Spadanæ, ibid. a cantharidibus & Morſulis Pappenheimianis, ibid.*
Penis rugoſus & calloſus a coitûs abſtinentia, 275
nerveus in lepore, 612
felis aſper, 316
Gangræna & Sphacelo corruptus, 112
filo conſtrictus & ſphacelatus, ibid.
magnus & monſtroſus, 109. 127. *ſq.*
verrucoſus, 127. *ſeq.*
incurvatus, 128. 129. *verſus inferiora incurvatus,* 129
abdomini annatus inſtar canum, 134
circa frenum perforatus, 571
circa radicem perforatus, ibid.
oſſeus in homine, 134
in variis brutis, 133. *ſeq.*
niger in puello albo, 146
albus in puero nigro, ibid.
in fronte, 147. *in occipite, in mamma loco naſi,* 147
in vulva fœminæ, 393. 575. *Eqvi,* 605
circa vulvæ orificium internum, 573
Penis circa Vaginæ Uteri latus, 582
ex Vulva prorumpens, 580
argenteus pro generatione, 122
ferreus candens partibus ſervæ genitalibus applicatus, 151
per ſphacelum cute privatus, 84
Penis magnus an a caligis, 107
& teſticuli latentes & percuſſo podice prodeuntes, 124. 719
artificialis pro mittenda Urina, 127
Penis brevis an conceptionem impediat? 232. 501. 510. *ſeq.* 517
circa radicem perforatus an generationem impediat? 489
craſſus mulieribus nocet, 497. *ſeq. coitum impedit,* 504
magnus, an cauſa divortii? 498. *ſeq.*
cauſa ſterilitatis, 498
Cachexiæ, ibid.
an generationem impediat? 496. *ſeq.*
longus, qvomodo brevior reddendus? 501
magnus, an ex Naſo judicandus? 320.
an ſtupiditatis ſignum? 322
an major ab abſtinentia Coitus? 107
incurvatus Coitum impedit, 129
imperforatus in Hermaphroditis eſt ſignum, Sexum ſeqviorem prævalere, 575
brevis, an concubitum averſum ſeu more brutorum reqvirat? 512
Penis Denominatio, 89
Derivatio, 90
varia nomina, 89

Penis

Penis ſtructura, 91
integumenta, ib.
glandula nova, ib.
erectio ejusqve cauſa & modus, 25. 93. 96. *ſeqq.* 89. *ſq.*
Erectio ad Coitum neceſſaria, 385
doloroſa multos menſes perdurans, 103. *ſq.*
in Cadaveribus durans, 100. *ſq. qvomodo demonſtrari poſſit?* 101
poſt febres ſignum reconvaleſcentiæ, 323. 325
in Coitu publico non expectanda, 521
nulla ab immatura venere, 21
nulla, niſi poſt flagrorum uſum, 254. *ſeq.*
Intromiſſio aliqvalis ad Conceptionem neceſſaria, 470
hydrops curatus, 111
tumor tympaniticus, ibid.
Penis magnitudo, 106. *qvomodo conſideranda.*
qvalis eſſe debeat? 520. 106
nimia uxori maximos dolores cauſatur, 109
cauſa divortii, 110
magnitudo lapidi inciſa, 500
craſſities reſpectiva poteſt ſanari, 509
longitudo nimia, qvomodo corrigenda? 109. *qvanta naturaliter ſit,* 106
magni ineptitudo, 497
robur magnum, 134
retractio & incurvatio coitum impedit, 452. *item tortuoſitas,* 455
Penis Glans imperforata an generationem impediat? 487
defectus à nativitate, 117. *ab impreſſione matris,* 118. *a ſphacelo, ibid. a retractione,* 112. *ſq.* 116. *ſq. a veneficio,* 113. *ſeqq. a pediculis reſectione,* 118. 122. *à bombardæ ictu,* 122. *à canis & porci morſu,* 124
pars ob carcinoma amputata, 55. *cuidam in furtô deprehenſo.* ib.
Inſpectio ante ferendum judicium, de ipſius magnitudine neceſſaria judicatur, 500. *Inſpectio publica ratione Impotentiæ taxatur,* 519. *ſeq.* 522
gracilitas an generationem impediat? 517
circa Penis perforationem qvid obſervandum in hermaphroditis? 643
per Penem flatus, 34. *ſeq.* 138. *Stercus,* 139. *Mercurius,* 140. *Sangvis, ib. fluxus menſtruus in viris,* ib.
per Penem brevem, qvid intelligendum? 516
Penem fiſtula aurea includere ſolent Indi, 151
Pene breviſſimô generantes, 515
ex Pene ſigna, 319. *in hermaphroditis,* 649. *ſq.* 652
â Pene oſſeo dolores in coitu, 134
in Pene nodus, 128
duo foramina, in glandis apice, 141
de Pene hiſtoria, 151
Penes parvi, 111. *mutilati,* 112

Penes duo in monſtris, 131
in brutis, 132. *in Viperis, ſerpentibus, cancris ſeu aſtacis,* ib. *in aſino, in Gallo gallinaceo,* ib. *in pullô felinô, in tiburonibus piſcibus,* ib. *in homine,* 129. *ſeq.*
duos cur non finxerit natura ad procreationem, 131
per duos penes ſimul urinam mittebat puer, 130
Penotus annos nonaginta octo vixit, 304
Pentorchis, 71. *ſalaciſſimus,* 422
Pentorchides an ſemper ſalaces? 418
Peolæ, qvi dicantur, 274
Perforatio Penis vitioſa, 487
περιαίρεσις, *ſeu Circumciſio,* 528
Perinæum vocatur Taurus, 570
in Perinæô Hermaphroditorum vulva, ibid.
Pertica, i. e. penis, 89
περιτομή, *ſeu Circumciſio,* 528
Peſſula, i. e. penis, 89
Phallus, i. e. Penis, 89. 131
Phantaſia venerea ad Penis erectionem multum tribuit, 98
Phavorinus, Evnuchus, fuit adulter, 392. *ſeqq.*
Philippus, Landgravius Heſſiæ, triorchis ſalaciſſimus, 70. 418. 422
Philtrum ex Semine humano, 328
cauſa maniæ, 435
ad Philtra teſtes hominis, 245
Φίμος *qvid ſignificet?* 453
Phimoſis, ſeu Præputium adſtrictum, 534
qvid ſit, 453. *variè ſumitur,* ibid.
an idem cum Paraphimoſi? ibid.
naturalis, qvid ſit? 475
variæ ſpecies, 454. 458. 476
â Cicatricula, 458
contagioſa, 559
fœminarum ſeu Uteri, i. e. hymen, 465
an Coitum & generationem impediat? 452. *ſq. non omnis,* 473. 475
Phimoſeos Cura, 459. *ſq.* 463. *a frenulo, Cura,* 465
Operatio chirurgica qvando ſit neceſſaria, 473
Phocæ qvomodo coëant, 227. *habent penem oſſeum,* 133. *in coitu cohærent,* 134. 227
Pili in barba & ingvine unde proveniant, 154
nulli in hermaphroditæ podice repeririuntur, 575
Pilos a ſemine creſcere, 153. *prodeuntes hermaphrodita qvædam evellere ſolebat,* 512
Piloſum Corpus in hermaphrodita, 581
Pilulæ ex ſemine & ſtercore humanô pro ſopiendis torturæ doloribus, 327
contra Impotentiam magicam, 349
laxativæ ad Venerem ſtimulantes, 251
pollutionem excitantes, 252
ob Pingvedinem nimiam an Coitus averſus

ſus ſvadendus? 235. an matrimonium diſſvadendum? ibid.
Piſtillum appendebant Romani Cubiculo, qvô Sponſus cum nupta concumbere debebat, 149
Piſtoris cujusdam ridicula Caſtrationis cauſa, 67
Plagium Blancardi, 52. Muſitani, 532
Platerus, Felix, poſt centeſimum annum filium genuit, 190. ſq.
Plato virginis partu editus dicitur, 156. ſeq.
Podagra a variis cauſis, 448. ſq.
a Contagio, 449. ſq.
a Dyſenteria ſuppreſſa, 449
a fonticulo recluſô, ib.
a Menſium obſtructione, ib.
a nimio Coitu, 267
a ſudore pedum impedito, 449
Podagra laborant pueri & juvenes, 450
Podagrici an Caſtratione curandi? 448
a Podicis ictu penis & teſticuli ex cavitate prodeunt, 124. 720
Pollex pedis major hæreditarius, 200
Pollutio nocturna an ſignum potentiæ virilis, 224. 326
a pilulis purgantibus, 252
a decubitu in dorsô, 256
in Pollutione qvando Coitus ſvadendus? 288
Pollutiones nocturnæ apud Evnuchos, 326. 401. in impotentibus, 326
Polycritus, Ætolæ Præfectus, mortuus in concione apparet atqve infantem ſuum devorat, 628. ſq.
Pomum, i. e. penis, 89
Poma Ambræ ad Venerem, 353. ſq.
Populiæ reſponſio ad qvæſtionem: cur bruta ſtatô tempore coëant, non item homo, 212. 225
Porcus morſu puello membrum genitale abſtulit, 124
Potiphar, Evnuchus dictus, an reverâ fuerit caſtratus? 376
Portentum ex nativitate Hermaphroditi, 628. ſq.
Præputium admodum mobile, 136
cauſa voluptatis fœminarum in coitu, 531
nimis longum & contortum, 470
monſtroſum, ibid.
magnum, 109. 137
trium librarum, 469. novem librarum pondere, ib.
tumidum, 467. ejusqve reſectio, 468
inverſum, 137
inciſum a matris impreſſione, ibid.
ſphaceloſum reſcindendum, 528
penitus conſolidatum, 467. calloſum, 469. qvomodo dilatandum? 470
occluſum, nimis longum, craſſum, calloſum, contortum, nimisqve anguſtum, Coitum fœcundum impedit, 473
Judæis & Turcis præſcinditur, 137
Præputii defectus, 135. 137. a nativitate, vel a caſtratione, 137
glandulæ earumqve uſus, 136
ſeparatio a glande, 464
Gangræna a Conſtrictione, 137

Præputii reſectio, qvid noceat? 532
reſtitutio,536. an poſſibilis ſit? 544
præcluſio an matrimonium impediat? 459. *Cura,* 467
Præputia Philiſteorum, 188
in Hebræorum & Turcarum pueris majora, qvam in Chriſtianorum filiis, 522
Præſagium mortis à Virgine delirante, 294
Priapus, i. e. penis, 89. 106. 107
qvis fuerit? 90. *hortorum Præſes, magnum penem habuit,* ib.
cervinus adhibetur ad dyſenteriam, 346
ad difficultatem mingendi, 347
ad paſſionem hyſtericam, 346. 352
ad Peripnevmoniam, 346. *ſeq.*
ad Pleuritidem, 346
ad Venerem, 346. 349
ad Viperarum morsûs, 347. 352. *de Priapi taurini, vulpini, &c. uſu, v.* 353. *ſeqq.*
Collo appenſus contra faſcinum, 357
forma manûs pollice ſub indice miſsô infantum thoraci in Hiſpania appendi ſolet, 357
cereus ſacrificatus, 152
in Romanorum nuptiis adhibebatur, 149
Priapi imago in columnis & monumentis Ægyptiorum magnum viri fortis animum deſignat, 150
cultus omnium rerum ſemen ſignificat, 151
Priapi ſimulachra qvid in hortis deſignent? 151
Priapos, i. e. penes ſacerdotum oſculabantur mulieres ſteriles Ægyptiacæ, 150
Priapiſmus à Medicamento purgante, 251. *â flatibus,* 105. *ab aqva frigida,* 104. *lethalis à Cantharidibus,* 105
in ſalacibus, 100. *in pentorchide,* 118.
in leproſis, 446. *in decollatô adulterô,* 104
ad involuntariam & vitioſam Penis erectionem pertinet, 103
Princeps Germanus, cui ictu bombardæ penis ablatus fuit, argenteô pene opem liberis navaſſe dicitur, 122
Prioris de Cabriere Cura herniarum ſine Caſtratione, 368
Proculus una nocte decem captivas ſtupravit, 248. *intra qvindecim dies centum virgines impregnavit,* ibid.
Proſtatæ ſunt organa liqvoris ſeminalis, 18
Proſtatarum liqvor an a ſeminali differat? 400. *ejusdem uſûs,* 9. 10. 15. 17. 400. *ſeq. ad urethram effunditur,* 17. 21
Pruritus Veſicæ a vermibus, 31
Colli uterini a vermibus, ib.
venereus cur major & freqventior in homine, qvam in brutis, 242
Pubertas qvando contingat vel incipiat, 186
Pudenda retracta qvid indicent, 317

Puella octo annorum prægnans, 187
octennis pariens, ib.
ferè novennis pariens, ib.
ſeptennis ſtuprata, ib.
decem annorum imprægnata & copulata, 188
Puellæ qvinqvennes apud Mandras & Calingas concipere dicuntur, ib.
interdum in pueros mutari creduntur, 572. 576
Puer ſeptennis generans, 187
novennis nutricem imprægnans, 186. ſeq.
decennis generans, 187
duodecim annorum generans, ibid.
a vacca natus habuit propenſiones vaccinas, 211
Puerum factum eſſe virginem, 632
Pueri cur ordinariè ad venerem non ſtimulentur, 42
generantes, 185
Pugiles Judæi in palæſtra nolebant nuda penis glande apparere, ideoqve ſibi præputium retrahebant, 540
Pulmones calculis repleti ex malô hæreditariô, 197
Pulſus tremulus a præſentia pellicis ſeu perſonæ amatæ, 285
variatio a nimio coitu, 258
Pulvis antifebrilis, 343
ad partum, 340
Punctum aureum in Herniotomia, qvid ſit? 362
Punctura brachii hæreditaria, 159
Pythagoras Aceti ſcillitici uſu ad centeſimum & decimum ſeptimum ætatis annum pervenit, 303

Q.

Qvæſtiones medico-legales circa Teſticulos, 387
circa penem, 451
Qvartana febris coitu curata, 291. ſq.
Qvercus annoſa ex tantillô ſeminis apice naſcitur, 183

R.

Rabbi duo magna ſcrota habentes, 81
Rabies, vid. Mania
Ranæ fœtus vocatur Gyrinus, 29
Rattus hermaphroditus, 617
Rauccii, Melchioris, Grandævitas, 309
Recutitio qvid ſit? 528
Recutitionis cauſæ variæ, 337. ſq.
modus fit vel cum vel ſine inciſione, 537. ſq.
poſſibilitas, 539
exemplum, ibid.
ſigna, 544
circa Recutitionem qvid Medico qvoad Diognoſin obſervandum, 515
Recutitus qvis proprie ſit, 536
Recutitorum nomine vulgô venire ſolent Judæi, 535. ſeq.
Refibulatio qvid ſit, 549
Reges Gothos ex urſo & virgine eſſe natos, 214
Reginæ Saba nomen Maqveda fuiſſe ſcribitur, 530

Religioſi in India ſtercore vaccino Corpus inqvinant, 150. eorundem ſanctitas ficta, 150. religioſos præſervationis gratia mulieres dedolare, 279

Renes an officina ſpiritûs genitalis, 24. an officina Seminis, 8. 256

Renum uſus duplex, 24

Repræputiatio idem ac Recutitio, 528

Repudium ex impotentia a morbo incurabili, 404

Reſectio Penis, 122

Retentio Urinæ hæreditaria, 200

Retractio penis, 112. 113. 116. 117

à convulſionibus, Dyſenteria, a flatibus, 116

Rex Perſiæ plurimos alit caſtratos, 375

Ribaudes, vocabulum Gallicum, unde deſcendat? 567

de Rima in Perinæo Hermaphroditorum qvid ſit obſervandum? 642

Roſmarus penem habet oſſeum, 134

Roſmari penis contra calculum, 355

ad partum & ſecundinam, ad ſtranguriam, ibid.

Rugæ nullæ in Scroto poſt Sphacelum reſtitutô, 85

Rugoſitas Vaginæ uterinæ cui uſui? 228

Rugianos Canum more cohæſiſſe in coitu, 315

Ruminatio in puero a vacca edito, 211

Ruſticus centum & viginti annos natus, manuum propriarum labore victum ſibi comparans, 307

S.

Sacerdos exſectus coiiſſe dicitur, 302

Maniacus totum membrum ſibi abſcindens, 123

Sacerdotum penes oſculabantur ſteriles mulieres Ægyptiacæ, 150

Salacitas nimia, 246. ſeqq.

an major in maribus, an in fœminis, 250. *maxima in fœminis,* ibid.

à variis cauſis, v. g. ab arteriarum ſpermaticarum abundantiâ, 316

a Cantharidibus, 249

a flagris & verberibus, 235

a medicamentis, 251

a pilulis, 250

ab urticatione, 257. ſeq.

Mariti cauſa divortii, 421. ſeq.

Salacitatis exempla, in Nobili, 276. in juvene teſticondo, ſeu cui teſtes abſconditi erant, 62. in triorchide, 70. in bombycibus, 258. Cura, 420. ſeq.

Salaciſſimus ſine externis teſtibus, 429

Salaciſſimi ſæpe ſemine carent, 100

Salomon Rex decennis Nutricem ſuam impraegnaſſe dicitur, 186

Saltationes qvandoqve ſvadendæ ſunt, 61

Sangvis an cauſa erectionis penis? 94. 97

in coitu excretus, 249

per penem, 38. a calculo, 141

cum ſemine, 37. loco ſeminis, ibid.

per vomitum & ſeceſſum ad ℔ *xij. rejectus,* 268

Sangvinis mictus a nimio coitu, 38

poſt coitum, 268

Sar-

Sarcocele caſtrationem reqvirit, 360. *ſq.*
Sartor a Cerdone imprægnatus, 668
Satyriaſis qvid ſit, & unde dicatur, 103. 449
cum furore ex imaginatione venerea, 105
exempla, 103. *in monacho ſalaciſſimo,* 105
Satyriaſmus, 449
Scaliger (Jul. Cæſar) an & cur filiis ſuis comminutione teſticulorum ſterilitatem induxerit? 382
Scapus, i. e. Penis, 89
Sceptrum, i. e. Penis, 89
Schelhammeri Obſervatio de Talpa, 40
Schallerling (Wolffgangus) ducentos triginta octo homines ex ſuis lumbis progreſſos adhuc vivos conſpexit, 309
Scioppus (Caſparus) ſupra octoginta annos vixit, 307
Scirrhus teſtium, 35. *a nimia Venere penis,* 121
Scorbutus coitu curatus, 290
Scorbuticus ſingulo nocthemero Uxorem decem, duodecim, aliqvando viginti coitibus exercens, 246
Scorbutici interdum in Venere inſatiabiles ſunt, 420
Scrotum, 77
magnum, 79. *monſtroſum,* 88. *calculoſum,* 87. *verrucoſum,* 127
cum pene in unum corpus coalitum, 169
teſticulis vacuum, 62. *ab imaginatione matris,* 63
contractum ſeu corrugatum & relaxatum qvid ſignificet? 369
poſt Sphacelum reſtitutum non erat rugoſum, 85
a pediculis conſumptum, 86
cruſta lapidea obductum, ibid.
a Maniaco dilaceratum, 65
Scroti deſcriptio, 41
Septum interjectum, 78
Cavitas dividitur per Septum interjectum, ibid.
Præparatio, ibid.
tumor flatulentus, 81
tumor & inflammatio, 86
defectus, 82. 110. *a nativitate,* 82
Gangræna, Sphacelus, 82. 83. 84.
a frigore, 82. *poſt iram,* 84
Sphacelati reſtitutio, 84
circa Scrotum Hermaphroditorum qvid obſervandum, 643
in Scrotum prolapſa inteſtina gangrænoſa, 65
Scroto qvidam ſuſpenſus, 395
in Scroto nulla Sutura, 79
abſceſſus, 88
Calculi, 87
magna excreſcentia carnea, 81
Verruca, 88
ex Scroto ſigna, 319
Scrota duo, 78
Scutum ad nimiam Penis longitudinem minuendam ſive abbreviandam, 109. 501. *ſeq.*
ad Secundinas pellendas teſtes eqvi laudantur, 339

Seleu-

Seleucus, Rex Aſſyriorum, avaritiæ a Cambalo accuſatus, 68
Seleuci contra Cambalum injuſtum judicium, 67. *ſeq.*
Sella Cacatoria in electione Papæ an ſit perforata? 386
Semen ad procreationem neceſſarium, 41
continet compendium hominis, 398
an in teſtibus generetur? 399
duplex, maſculinum & fœmineum, 1
virile vocatur liqvor genitalis, 2
aqveum ad generationem ineptum, 20. *ſeq.*
nigrum, 19
Croceum, 20
cur per ictus ejiciatur? 40
nullum in coitu, 23. 33. 34. 36. 100. 465
putrefactum, 32
in epigaſtriô exiens, 34
cacando emiſſum, 38
ſpirituoſum ad fœcundum coitum reqviritur, 517
in caſtis parva qvantitate generatur, 156
in Vaſis deferentibus â caſtitate in virorem mutatum, 277
â virô epilepticô in paroxyſmô exeretum, 295
ab aëris attactu deſtruitur, 494
an in pene magnô ſub coitu refrigeretur? 498. 502
pulſione in Urethram protruditur, 40
qvâ ratione extra penem longè proſiliat? 40
Semen an ratione auræ, an materiæ concurrat? 183
Clyſteribus ad excretionem ſtimulatum, 253
in uteri cavo & teſticulis repertum, 183
maximam partem ex animalculis conſiſtere, 164
Seminis eſſentia, 1
ſecretio qvomodo fiat, 12
ſubſtantia an in flatus reſolvatur, 36
loco flatus ſeu aura in coitu, 23. 34.
ſangvis, 37
in coitu defectus, 22. 32. 35. 155
in ſomnô effuſio, unde? 36
ſpiritus defenduntur, 14. *ſq.* 16. *ſq.* 23
uſus naturalis, 152. *ſq.*
ratione ſubjecti, ibid. *ſeqq.*
ad propagationem, 156
cum ſangvine commiſcela varia cauſatur ſymptomata, 155
& genituræ differentia, 2. 15. *ſq.*
odor, 14. 22. *piſcoſus,* 22. *ciborum, aniſi,* ib. *fœditus,* 28
definitio, 3
materia, 3. 9. *duplex,* 14. *ſeq. triplex,* 17
ortus an ex cerebro, 3. 5. *an ex renibus,* 3. *an ex chylo,* 5. *an ex nervis,* 4. 6. *an ex rore,* ib. *an ex ſangvine,* 3. *an ex ſero,* 6. *an ex ſucco nutritio,* 5. *an ex omnibus partibus,* 3
color albus, 19. *niger, croceus,* ib. *ſq.*
excretio involuntaria, 38. *a contactu Colis,* 21. *ob aſpectu virginis,* ibid.

â ve-

Seminis excretio a veſicularum ſeminalium compreſſione, 38. *ſub barbæ raſione*, ib. *ſub caſtigatione puerorum*, ib.
in uterum immiſſio an ad conceptionem neceſſaria? 144. 477. *ſq.*
officina teſticuli, 41
abundantia an cauſa erectionis penis? 99. *ſeq.*
aura ovum muliebre fœcundat, 411
retentio noxia, 254
effuſio poſt febres ſignum reconvaleſcentiæ, 323. 325
uſus medicus, 327
ad impotentiam ab incantatione, ibid.
ad lapidem Philoſophorum, 329
ad menſium nimium fluxum, 328
ad philtra, ib.
ad rem veneream, 346
examen Chymicum, 3-9. *taurini deſtillatio*, ibid.
Seminis non quantitas, ſed ſpirituoſitas ad generationem facit, 396
a Seminis defectu varia mala, 154
retentione Mania, 275. *penis rugoſus & collapſus*, ibid.
ex Seminis commiſcela an fœtus, 157. *ſq.*
ob Semen aqveum, imprægnationis accuſatus defendi poteſt, 21. *ſq.*
cum Semine ſangvis, 37. *vis Medicamenti purgantis communicata*, 341. *item venenum*, 39
a Semine ante vulvæ oſtia projecto an Conceptio fiat? 482
ex Semine humano producitur homo, 207
ex Semine in balneo à Manſtupratore rejectô an Conceptio poſſibilis? 223
homunculus Paracelſi an parandus, 330
in urina apoplectici ſignum Coitus antecedentis, 262
virili ſigna, 316. 322
pediculi, muſcæ, 330
in Semine an fermentum ſalino-ſulphureum? 13
Vermiculi, 27. *ſq.* 150
an lateat anima? 41
ſine Semine per ſpiritus ſeminales an conceptio fiat? 485. *ſeq.*
Semina veterum & ſterilium animalium vermiculis carere, 29. *ſq.*
Semicanis à Virgine natus, 716. *ex canis concubitu*, 218
Semicaſtratio qvando in Mania concedenda? 441
Senex rejuveneſcens, 309. *ſeqq.*
centum ſuperans annos ſolo pane & vino uſus fuit, 307
anno ætatis centeſimo decimo qvinto fœminam compreſſit, 190
capularis ætatis anno ſeptuageſimo ſexto propter adulterium decollatus fuit, 191
Senes cur ad Venerem non ſtimulentur, 97. *generantes*, 188
Septum Scroti, 78
Serpens à bove natus, 8. *ubera vaccæ ſugens*, ib.
Serpentis, in viri dormientis os irrepentis,

tis, venenum coitu uxori communicatum, 39
Serpentes duplicem habere penem, 132
e Servii recens nati Capite flamma effulgens, 149
Sexus mutatio, 561
filiorum Magnatum interdum celatur, 710. ſq.
maſculus nobilior & dignior, 633. 636
uterqve qvid ad generationem conferat, 57
Hermaphroditorum varie differt, 565
juxta ſexum, in hermaphroditô, 575
neuter, ſeu dubius in hermaphroditis, 584
uterqve bene diſtinctus in Hermaphroditô, 575
Hermaphroditorum ante Baptiſmum bene inſpiciendus, 630
incaleſcens Hermaphroditorum in impoſitione nominis prævalet, ibid.
Sexuum complicatio in uno Individuo an poſſibilis? 594. 597
Sicula, i. e. penis, 89
Signa virginitatis fallacia, 547
ex Pene deſumenda, 319
ex Scroto, ibid. ex ſemine, 323
ex teſtibus, 312
Simius mulierem imprægnans, 212
Sitis intolerabilis, 86
Situs vitioſus fœtûs â Coitu averſo, 229
Sixti V. Pontificis Bullæ circa Evnuchorum matrimonium, 406
Sodomia, 218. ſq. quid ſit? 669
Solon viro ſingulis menſibus ter coitum cum uxore conceſſit, 301
Solymannus II. Turcarum Imperator, amputationem virilium loco caſtrationis inſtituit, 371
Somni defectus per tres menſes, 438
in Somno caſtratus Nobilis Gallus, 370
Spado unde derivetur? 380
Spadones qvi propriè dicantur? 374. ſq.
Spadonum varia genera, 405
varia nomina & officia, 373
qvinam ad matrimonium admittendi? 406
voluptas, 391
Σπαθιστὴς Inſtrumentum pro Recutitione, 538
Sperma, vid. Semen.
Spermatopœiæ deſcriptio, 50. ſq.
Spenſippus ſub coitu occubuit, 271
Sphacelus Scroti, 82. ſeqq.
Teſtium, 82
Uteri â magno Pene, 498
Spina, i. e. penis, 89
Spinacchia hermaphrodita, 81
Spiritus caninus in homine, â cane rabido demorſo, ejusqve vis, 216
Spiritus genitales an ex vermibus, 24
Spiritus genitales qvomodo ad ovulum perveniant? 178
ad ſemen concurrere, 8
ad erectionem penis multum tribuere, 97. ſeq.
a Spiritibus generatio dependet, 14. ſeqq.
an a ſpiritibus ſine ſemine conceptio fiat? 485. ſq.

Spon-

Sponſa qvartanaria primô coitu a febre liberata, 292
Sponſa apud Romanos ſuper faſcinum ſeu Penem ſedere jubebatur, 149. *ſq.*
Sponſalia in frigidis & veris Evnuchis, & qvibus membrum eſt reſectum, pro irritis habenda, 405
Starkotterus, Rex Sveciæ, trium hominum ætatem æqvavit, 306
Stercus per penem cum cum & ſine urina, 139
ex Stercore & ſemine humano Pilulæ contra torturæ dolores, 327
Sterilitas a Teſticulorum compreſſione, 382
ex proſtatarum laceratione, 326
ab Pene magnô, 498. *ſq.*
ab ebrietate mulierum, 300
an a defectu arteriarum ſpermaticarum? 46. 316
an a glande non perforata? 491. 493
cur a Pene parvô, 509. *ſq.*
Sterilitati qvomodo ſuccurrendum? 232
contra Sterilitatem teſtes apri, 334. *ſq.*
teſtes aſini, 342
Stimulus venereus an a vermibus in ſemine dependeat? 164. *vid. Salacitas*
Stratonices amor erga Combalum, 67
Stupiditas ab ebrietate parentum, 299
lacte nutrices propagata, 206
Stuprator Virginis è feneſtra ſuſpenſus, 393. *ſine teſticulis,* ib.
Stupri pœna amputatio membri virilis, 126
Stupra qvomodo apud Rugianos punita fuerint, 315
Subagitatrices non ſunt hermaphroditæ, 599
de Succubis, 221
a Succuſſione eqvi retractio teſticuli, 59
Sues hermaphroditæ & ſexum mutantes, 610. 700
Sudor unius lateris a nimiô Coitu, 266. *hæreditarius,* 194. *maximus & continuus,* ibid.
Suffocatio a nimia venere, 265
Suffuſio a nimia venere, ib.
Surditas hæreditaria, 201
Sutura nulla in Scrotô, 79
Symptomata in coitu a Pene magno, 497. 501. *ſeq.*
Syncope a mentula magna, 497
a nimia venere, 262. 269. *ſq.*

T.

Tabes a nimiô Coitu, 259
dorſalis ex medulla ſpinali, 5
a Manſtupratione, 244
Tactus herbæ Indicæ erectionem penis & coëundi potentiam excitans, 248
Talpæ partium genitalium ſtructura, 40
in Talpa teſticuli interne latentes, 65
qvid Schelhammerus obſervaverit, 40
Taurus vocatur perinæum, 570
Tauri ſemen deſtillatum, 329. *ſq.*
Telum, i. e. penis, 89
Tentigo a Cantharidibus, 249

Terraneus, Laurentius, glandulas Urethræ inveniſſe dicitur, 91
Teſticulus vel Teſtis cartilagineus, 53. 57
oſſeus, 53
ab utraqve parte ſpermatica Vaſa ſuſcipiens, 55
in ingvine latens, 56. *ſeqq. in hermaphrodito,* 572
ad Ingven retractus, 58
circa os pubis latens, 57
per ſaltum ex ingvine deſcendens, 57
marcidus, 55
coalitus in viro & cane, 61
Cortice lapideo inſtar ovorum teſtæ obſeſſus, 77
Teſticuli retractio a variis cauſis, 58
a Calculo, ibid. a calcitratione, 59. *a coitu nimio, ib. a ſuccuſſione eqvi, ibid. a contuſione,* 163. *poſt Gonorrhœam,* 59. *a convulſione,* 61
Tumor qvomodo diſcutiendus? 74
coitu ſanatus, 289. *ſq.*
ex Teſticulô dextrô an mares, & ex ſiniſtrô fœminæ generentur, 415
Teſtes an ſemen attrahant? 3
officina ſeminis, 41
ſunt glandulæ, 11. *ſq.*
an glanduloſi, an vaſculoſi? 42
qvomodo ſecandi & perſcrutandi? 50. *ſq.*
parvi inſenſibiles, 33. *inſtar Ciceris,* 76. *ex caſtitate contabeſcentes, ib.*
a Spiritu Vitrioli, ib.
an impotentiam indicent, 318. *magni,* 53. 56. 73. 75. 110. *in puero duorum menſium,* 101. *ſedecim Unciarum,* 76
Teſtes magni an potentiam ſignificent, 318
nota turpitudinis, ibid.
mediæ magnitudinis ſunt optimi, ib.
retracti qvid indicent? 317
contracti ad venerem apti, ib.
penduli langvorem indicant, ib.
callosâ ſubſtantia obducti, 86
in abdomine latentes, 62. 64
in Cane, 64. *ſeq. in Vitulô,* 65. *in Talpa,* ib.
Teſticuli tres, 67. *in Cane,* 358
in avibus, 71
qvatuor, 70. *in pediculis,* 71
qvinqve, ibid.
defectus a variis cauſis, 62
a Gangræna, 65. 118
ab avulſione & exſectione, 65. *ſeq.*
a nativitate in ſtupratore, 393
Teſticulorum abundantia, 69
nervi, 24. *uſus,* 48. 51. *denominatio,* 48. *ſciriſſus,* 35. *differentia,* 49. *definitio,* 50. *ſubſtantia, ib. numerus,* 55
functio qvænam ſit? 398. *an ſemen generent?* 399
magnitudo qvomodo judicanda, 73
contractio ex metu, 317
compreſſionis modus, 376. 381
uſus medicus, 334. *& qvidem teſticulorum apri,* 334. *aſini,* 336. *Canis, ibid. Cervi,* 338. *eqvi,* 339. *Cati nigri,* 345. *Cervi,* 346. *Leporis,* 340, *lupi,*

lupi, 340. Vulpis, 342. anſerum, 345. galli, 344. hominis, 345
Teſticulis carens non poteſt eſſe Papa, 383
Teſticulis Clericorum Alachus, Longobardus, puteum opplevit, 126
ex Teſticulis Diagnoſis & Prognoſis, 49. ſq.
in Teſticulis an Semen reperiatur? 42
Calculi, 76. inſtar adamantinæ pelluciditatis, 77
ſine Teſtibus natus liberos generaſſe dicitur, 395
generantes ſunt exempla ſuſpecta, 396. ſeq.
Teſticondi qui ſint, 62. 426. ſq. 428
Teſticondus fœcundus, 62
Tetrorchides ſeu qvatuor teſticulos habentes, 70. an ſint potentiores? 416. 418
Theobaldus hoſtibus captivis virilia amputavit, 125
Theodobartus in pellicum complexu extinctus, 270
Thlaſiæ, qui ſint? & nominis derivatio, 374. ſeqq. 381
Thlibicæ, ibid.
Tiburones piſces duplicem habent penem, 132
Titillatio venerea in Coitu à præputio, 531
Titius Ætherius in Veneris actu obiit, 269
Torturæ ſubjiciendi ad dolores ſupprimendos ſemen & ſtercus humanum deglutiunt, 327
Trabs, i. e. penis, 89
Tragontiaſis qvid ſit? 444
Tribades qvid ſint? 567. non ſunt Hermaphroditæ, 599
Triorchis frigidus & impotens, 418
Triorchides ſeu tribus dotati teſticulis an ſint potentiores? 416. ſeqq. cur non? 419. ſeq.
Triorchidum tres ſpecies, 420. exempla, 417
Trochus, piſcis, Hermaphroditus, 619
in Tubis Falopianis fœtus repertus, 169. ſeq. 172. 175
per Tubas Falopianas Ovulum ad Uterum devolvitur, 170
Tumor ſcroti flatulentus, 81. 86
penis tympaniticus, 111
glandis cancroſus, 112
Turcæ Evnuchis partes genitales reſcindunt, 371
Turcis præputium præſcinditur, 137

V.

Vacca fœtum maſculum pariens, 210
puerum & puellam pariens, 209
monſtrum cum Capite humanô enixa, 207
cum Vitulo triginta catulos pariens, 208
Vagina Uteri nimis anguſta qvomodo corrigenda? 507. ſeq.
Valvulam in ovulô ſtatuit Andry, 163
Vapor ſeminalis cui uſui inſerviat? 389
Variolis mortua vetula centum & qvatuor annorum, 307. & alia anno centeſimô decimô octavô obiit, 308
à Variolis Mania, 437
Vas, i. e. penis, 89
Vaſa ſeminaria duplicata, 414. ſq.
ſpermatica ad digiti craſſitiem dilatata, 48

Vaſa pampiniformia quid ſint? 9
Vateri, Chriſtiani, ſententia de generatione ex vermibus, 164. *de ſexus mutatione*, 708. *ſq.*
Vena, i. e. penis, 89
in pectore â coitu nimiô perrupta, 249
hinc mors, 270
in dorſo penis quomodo in erectione occludatur, 96
ſpermatica duplex, 43. *ex utraqve parte*, 47. *tres venæ ſpermaticæ*, 48
Venæ emulgentes ſeptem, 47
Venæſectio freqventiſſima in Mania, 440
in hyſterica, 283. *centies ſeptuageſies ſexies inſtituta*, ib.
à Venæſectione ſub lingva inſania, 437
Venenum coitu communicatum, 39
contra Venena teſtes aſini, 336
Veneficiô ablatus penis, 113. *ſeqq.*
ablata virilitas, 114
ex penis per Veneficium ablatione mors, 114. *ſq.*
Venus an ſit memoriæ peſtis, 278
poſtica noxia, 229
ad Venerem teſtes aſini, c nis, 336. *ſeq.*
leporis, 341
a Venere poſtica partus difficilis, ſitus vitioſus, item caniculus natus, 229
Vepenis, i. e. penis, 89
Veretrum, i. e. penis, ib.
Verheyeni ſententia de erectione Penis, 95
Verini, Mich. Caſtitas rara, 277
Vermes in corpore viri, cum defuncta coëuntis, 298
a Vermibus in Cerebrô Mania. 435
Vermiculi in Cerebro, 436
in Semine, 27. *ſeqq.*
in avium, piſcium & animalium ſemine, 27. *ſq. a Ham detecti*, 29. *ſ.*
multi in glirium ſemine, 30
mortui in Gonorrhœa laborantium ſemine, 30
Vermiculos in ſemine non ad generationem, ſed ad ſtimulum facere, 164
ex Vermiculis fœtum generari, 31. *ſeq.* 159
Vermiculi in Aceto, 164
in Urina, 31. 159. *ſq.*
Verpa, i. e. Penis, 89
Verrucæ multæ in Pene & Scroto, 127. *ſq.*
in Præputio, 127
in Vertice pili albi, reliqvis atris & criſpulis, 147
Vertigo a Coitu intermiſſo, 276
Veſicæ pruritus a Vermibus, 31
Veſiculæ ſeminales ſunt organa liqvoris, 18. *hujus uſus*, 9. 17. *ſq. vocantur etiam inteſtinula ſeminalia*, 40
in urethram ſe exonerant, 48. 51
Veſicularum ſeminalium ſtructura, 40
Deſcriptio, 43
à Veſicularum ſeminalium compreſſione Semen excretum, 38
Veſpertiliones habent Penem oſſeum, 133. *ſ.*
Vinum Veneris hortator & armiger, 255
Vinum Malvaticum contra Apoplexiam ex Coitu nimio, 262
Vini uſum prohibuit Amurathes IV. Turcarum Imperator, 300
Viperas duplicem habere Penem, 132
in Coitu vix disjungi poſſe, 315

Vi-

Viperas, earum coëundi modus, 227
Virgarum plagæ ad Venerem ſtimulant, 254. *ſeq.*
Virgis cæſus Semen cum voluptate rejecit, 104
Virgines pallidæ cur pulchræ mulieres fiant? 286. *ſeq.*
Virgo delirans carmina in peregrinis lingvis compoſuit, 294. *item helluoni mortem prædixit,* ibid.
furore uterina laborans, 285
an ad ſanitatis conſervationem actum conjugalem admittere debeat? 552
Virgines ſine virili concubitu concepiſſe & peperiſſe, 683
Virginitatis ſigna fallacia, 547
Virginitas maſcula intaminata an ex frenulo & obtectione Glandis dignoſcenda? 456. 465
Viri uxores coitu venerantes, 39. 40
Virilitas urticatione Euculpio a Magâ reſtituebatur, 257. *per ſomnium amiſſa,* 113
Viſus imbecillitas ex nimio Coitu, 265
Vitulus ſine teſticulis, 65. *ab eqva natus,* 208
Viturius ex Venere obiit, 270
ex Voce Hermaphroditorum Sexûs ſignum deſumitur, 647
Voluptas in Coitu unde? 228. *a papillis nerveis in glande,* 91. 241. 485. *in ſpadonibus,* 391
an in mare an in fœmina major? 242
nulla in Coitu, 243. *ſeq.*
Voluptatis effectus, 242
Vomitorium in Peſte noxium, 297
Vomitus a Coitu intermiſſo, 274
Vomitu Sephalalgia curata, 196
Vox acuta conſervatur infibulatione, 549
Vox virilis in Hermaphrodita, 578. 591
Vulnus Diaphragmatis Sclopetarium ſanatum, 270
poſt Vulnus capitis Paralyſis, 269. *ſeq.*
Vulpes habent Penem oſſeum, 133
Vulpium coitus, 234. *teſtes ad varios uſus,* 342. *ſeq.*
Vulva in radice Penis, 128. *inſtar fiſſuræ in radice Penis,* 136
in Crure, 569. *ſub Umbilico, ſuper membro virili, in Perinæo,* 510. *in ano,* 568
transverſa ſub oſſe pubis, 571
poſt combuſtionem coaleſcens, 482
ex Vulva Penis prorumpens, 680
in Vulva Penis circa Orificium internum, 573

U.

Umbilici reſectio an Penis longitudinem vel brevitatem cauſetur? 108
Ungves longos habent Circumciſores Hebræi, 465. 469
Ungvium loco Ungulæ in puero a Capra edito, 210
Unicolis, qvi unum habet teſticulum, 401
Urethra valde anguſta, 134. *a filo conſtricto perforata,* 493
Urethræ inciſio a Penis arcta ligatura, 144
Glandulæ a Terraneo inventæ, 92
Urina per foveam exſtillans ſine Pene, 116

Urina per carnem ſpongioſam ſtillatim exiens, 118
in regione fræni ſcaturiens, 135. 142
circa radicem penis ex fiſſura, inſtar vulvæ, proveniens, 135. ſeq.
ex vulnere Urethræ, nimis arctè ligatæ, 144. ſq. poſt Calculi extractionem, 145
per duo penis foramina, 142
in aſino Hermaphrodito per penem & vulvam, 607
Urinæ ardor, 85. incontinentia in hermaphrodita, 585
ſuppreſſio a præputii occluſione, 459
inter glandem & præputium collectio, 467. 471
excretio vitioſa, 568
per duos penes ſimul in puero, 130
difficultas a penis incurvatione, 129
retentio hæreditaria, 200
Urinam qvomodo reddant nonnulla animalia, 226. ſq.
Urina mingendo Vultum ſibi conſpurcavit Heraclius Imperator, niſi impediebat, 105. 129. item Belga qvidam, 106
cum Urina flatus, 138. ſq.
pro Urina mittenda inſervit Cornu vel Penis artificialis, 127
Urſus a muliere per impreſſionem natus, 214
ex Urſo & Virgine Reges Gothi nati dicuntur, ibid.
Urſorum modus coeundi, 227
Urtica hermaphrodita, 681
Urticatio ad venerem excitandam, 257
ad impotentiam, 258
Urticatione virilitas reſtituta, 257
Uterus duplex, 171. geminus in fœtu hermaphrodito, 586
facile dilatatur & conſtringitur, 508
an ſemen attrahat? 488. 490
Uteri Cavitas ſemine repleta, 184
vaginæ rugoſitas cui uſui? 228
extra Uterum Fœtus, 171
Uvula duplex a matris impreſſione, 625
Uxor Coitum mariti deprecans, 241
nimio coitu a Viro ferè enecta, 240
coitu maritum peſte inficiens, 296. ſq.
Uxores ob penem magnum divortium petentes, 499. ſq.
coitu adverſo necatæ, 237

W.

Wilde, Hannah, Hermaphrodita, 580.
ad utrumqve ſexum parata, 161

X.

Xenophilus, Muſicus, centum & qvinqve annos ſine ullo Corporis incommodo vixit, 305

Z.

Zelotypia Sutoris erga uxorem, 200
Capri erga paſtorem ob capram amaſiam, 209
Zenobia, Regina, gravida maritum non admittebat, 312
Zibethi uſus ad venerem, 314
a Zibethi inunctione Cohæſio in Coitu, 314.

Errata ſeqventia typographica, ob Autoris ab impreſſionis loco diſtantiam commiſſa, poſteaqve oculô fugitivô ab ipſo obſervata, Benevolus Lector, ut ante Tractatus lectionem corrigat, obnixe rogatur.

Pag. 5. lin. 16. leg. ſponſos. lin. 17. libidinoſos. p. 7. lin. 11. étroits. lin. 20. voiſines. lin. 24. douleur. p. 8. lin. 24. cavam. p. 10. l. 27. æſtrô. p. 14. lin. pen. & ult. leg. hanc autem partem. p. 16. l. 6. intrinſecam. l. 15. Wird. l. 18. Tenzel. p. 21. l. 10. ſeq. ullam vol. p. 23. l. 12. Qvoad. p. 24. l. 6. Falop. l. 22. ſuprà all. p. 28. l. 14. & 15. Kabbeljauw. p. 29. l. 7. peutétre. l. 8. entreroient-ils. l. 15. decouvre. p. 30. l. 27. vivi. p. 31. l. 18. dele punctum. p. 36. l. 13. μορίων. it. phantaſiæ. p. 38. l. pen. Neſteri literis. p. 42. l. 17. habeant, in. p. 43. l. 2. Coſmop. l. 21. dele : p. 45. l. 21. abolitam. p. 46. l. 15. relinqveret. it. Cummeno. p. 52. l. 1. aunes. l. 2. vaiſſeau. p. 55. l. 13. poſt indicia loco . pone, p. 56. l. 9. Des. Nove. p. 63. l. 18. dele . l. 20. Apiar. l. 28. Ido Wolf. p. 64. l. 20. ont. l. 21. ou. p. 70. l. 1. Agathocles. l. 4. Philelpho. l. 17. dele . p. 73. l. 7. reddidi. l. 24. Blauu. p. 79. l. 2. viginti. l. 13. Sarcocele. it. inteſtinali. p. 80. l. 16. Meeckren. p. 85. l. 23. poſt Per dele - p. 93. l. 15. Dejan. p. 96. l. 12. removetur. p. 97. l. 3. largior. l. 9. citatiorem. p. 104. l. 6. diſteudebatur. p. 106. l. 24. protrahi. l. ult. huic. p. 108. l. 6. dele an. l. 7. dele ab Umbilico? (ut ſenſus ſit: a longiori vel breviori,) p. 111. l. 19. Eribe. p. 114. l. 14. nigreſ. l. 18. coxas. l. 21. Codron. p. 117. l. 23. ſpong. p. 121. l. 26. pone. p. 129. l. penult. pauca. p. 133. l. 19. Porcell. l. 26. Lutræ. l. 29. Seger. p. 140. l. 11. oblata; p. 142. l. 28. Urologia. p. 143. l. 4. perforatus. p. 147. l. 20. Φαλλος. p. 150. l. 14. exhalant. p. 151. l. 20. cand. p. 152. l. 13. Qvod cras credam, hodie non. p. 156. l. 28. immeritò. p. 157. l. 4. Reies. l. 17. dicti. p. 161. l. 19. par un. l. pen. pore, l. ult. caneaux. p. 162. l. 6. delayant. l. 17. meus. l. 20. Tous. l. 23. ſelon. p. 164. l. 28. ovulis. p. 165. l. 28. tranſeunt. p. 167. l. 9. dele . l. 24. oblongas. p. 168. l. 1. tantopere. l. 15. amphibio. p. 171. l. ult. fœtûs. p. 172. l. 14. adhuc Ovum. p. 173. l. 19. ceſſante. l. 21. fato. l. 22. fluxerunt. p. 175. l. 24. muliercula ſcilicet juv. 177. l. 14. tenuiſſimâ. l. 22. Harvei. p. 179. l. 2. fiat æqve. l. 26. ſeq. voluptate. p. 190. l. 7. ut dub. p. 199. l. 16. nucham. l. ult. Coiter. p. 200. poſt qviritantem adde . p. 202. l. 28. adulterio. p. 204. l. 1. ut ſeminium. p. 207. l. 24. ſqvanter. p. 214. l. 16. & 17. confirmet. p. 219. l. 9. thocs. p. 221. l. 14. Succubis. p. 222. l. pen. Hunc actum. p. 224. l. 22. habitis. l. 30. poſt 53. adde) p. 230. l. 1 & 2. liberem. l. ult. laticibus. p. 233. l. 11. deffend. l. 13. debout. it. alterons. l. 17. eblouis, latete. l. 18. loco on lege en. p. 235. l. 3. s'oppoſe it. ſon. l. 4. fera t-on, l. 6. veut eteindre. p. 237. l. 5. earum. p. 238. l. 2. dignitate. p. 239. l. 5. nare. p. 240. l. 12.

 hæc

hæc habet : p. 245. l. 6. Botton. l. 19. dele , l. 25. qvinqvenni â. p. 250. l. 19. delaſſata. p. 253. l. 8. dele ut. l. 27. §. 21. p. 256. l. 2. dele : l. 15. neqveat. p. 257. l. 17. Achilles. l. 20. poſt cornu adde , p. 261. l. 15. ſponſus. l. 21. Qvidam. l. pen. cogeret, ſec. p. 262. l. 19. ceciniſſet. p. 270. l. 11. perrupta. p. 271. l. 9. & 11. Speuſip. p. 275. l. 18. vamus. p. 278. l. 23. eleuſinia. p. 283. l. 11. lege indies majora. Sym. p. 284. l. 6. An. 8. p. 291. l. 14. poſt volatiles dele , p. 293. l. 8. permanebat. p. 299. l. 27. naſcantur valet. pag. 300. l. 20. Vini. p. 303. l. 3. ob. l. 15. & 16. Thon. p. 304. l. 5. Penotus. l. 7. leg. 991. p. 311. l. 7. Frid. Klob. l. 29. exoptent. p. 314. l. 10. mediâ. p. 315. l. 17. Viperas. p. 321. l. 26. loco homo lege honos. l. 28. object. p. 327. l. 3. Spermatis. l. 12. optatum ſe adſ. l. penult. qvam. p. 332. l. 3. Becke. p. 335. l. 10. Montagnana. l. 23. Belzero. l. ult. loco ℞. leg. Zingib. p. 339. l. 9. lumbi. l. 10. Mynſ. p. 344. l. 2. Carv. p. 347. l. 15. potaveris. l. 17. illinat teſtibus. p. 359. l. 26. loco on lege ou. p. 369. l. 9. Sçavans. l. 14. ſeroient. l. pen. può. p. 370. l. 19. tam. p. 378. l. 5. generare. pag. 383. l. 28. cavato teſticoli. p. 384. l. 4. not. enter. l. 7. uyt. p. 385. l. 23. forma. l. ult. d'intorno. p. 386. l. 17. prævaluit ; p. 388. l. pen. De qva materiâ. p. 390. l. 11. leg. 371. l. 13. Turcas. p. 395. l. 18. Pancirol. p. 398. l. 4. habuerint. l. 6. potuerint. p. 399. l. 22. dicunt. it. loco Leonh. leg. Laurent. p. 402. l. 14. Theologica. p. 403. l. 10. Conjugio. l. 13. potuerit vel noluerit. p. 405. l. 28. Spadonum. p. 406. l. 7. hi â nupt. p. 414. l. 16. reverà. p. 420. l. 17. etiam hæ rariſſime. p. 425. l. 11. conſuluerant. poſt lineam 20. inſere . §. 7. p. 427. l. 12. Ingven. l. 25. hos teſticulis. p. 430. l. 25. revocet. p. 443. l. 1. ſeqvutos. l. 19. poſt ſublatâ dele &. p. 444. l. 28. Dolæi. p. 445. l. 14. inqvin. p. 447. l. 7. leproſos. p. 449. l. 2. Clopt. p. 454. l. 13. accidenti. p. 455. l. 11. tenſum eſt &. p. 457. l. 14. loco , pone , p. 458. l. 1. lege tuerit, ſed idem etiam. l. penult. poſt poſſet dele , p. 462. l. 27. groſſe. p. 464. l. 8. parceque. l. 13. dans toute. l. 24. poſt ces parties , adde : il faudroit qu'il coupât plûtôt du gland que du prepuce : mais un Chirurgien adroit ſepare ces parties. p. 465. l. 12. & 13. externè. l. 18. ou. p. 468. l. 28. ῥαφή. p. 469. l. 28. Idem. p. 475. l. 2. oſculotenus. p. 476. l. 5. vû. p. 479. l. 9. alias. p. 488. l. 10. dotetur. p. 496. l. 21. majorum. p. 500. l. 3. Sterilitas. p. 502. l. 1. veut. l. 7. enfonce. p. 511. l. 8. αιδοιε qvod ſpectat. p. 517. l. 13. poſt craſſities dele , p. 519. l. 7. ad modum verrucæ. l. 16. qvantumvis. p. 522. l. 9. tant. p. 528. l. 10. Uterum. p. 530. l. 17. ineptam. p. 536. l. 26. nuda. p. 539. l. pen. ἐπισπασμός. p. 543. l. 4. poſt ſancto ; p. 544. l. 11. Repræputiatione. p. 546. l. 25. κυνοδέσμιον. p. 550. l. 14. fil. p. 552. l. 13. & 14. periculoſos. p. 553. l. 7. ægrit. p. 557. l. 25. Idem. p. 562. l. 3. ἀφροδίτη. p. 566. l. 23. ils ont. l. 26. aucunes. p. 567. l. 14. dont. l. 19. n'ont l'uſa. p. 568. l. 19. Canaliculum. p. 569. l. 13. (in margine

§ (o) §

gine pone) in Crure. l. 25. in margine : ſub umbilico. l. 21. dele neqve. p. 585. l. 23. evadebat. p. 592. l. 2. apicem. p. 598. l. 18. peragant. p. 599. l. 5. vetuli. p. 600. l. 28. Hujus. p. 611. l. 26. exenteravi. p. 620. l. 2. formatas. l. 28. nigred. p. 622. l. 24. loco ſi tunc, lege : tunc verò. p. 624. l. 15. earumqve. p. 632. l. 23. easdem. p. 635. l. pen. appellativi. p. 637. l. 11. Hæc qvando. p. 641. l. 10. & 11. fœminei. l. 19. Viden. l. 21. Relationi. l. ult. permiſſ. p. 651. l. 12. poſt ſigna adde : partim ſupra de differentia ſexus hermaphroditorum, partim in recenſ. p. 657. l. 15. puis qu'. p. 658. l. 16. foy. p. 660. l. 9. ehelich. p. 662. l. 7. Zaunſchliff. p. 669. l. 1. Caranza. p. 672. l. 12. muliebre. p. 680. l. 17. dele imprimis. l. ult. expers erat. p. 683. l. 14. Vatem anno. l. 28. ex Incubo. p. 688. l. 8. Idem. p. 693. l. 17. menſtruam. p. 697. l. 8. Kochanski. p. 701. l. 10. afferunt. l. 15. D. v. l. 17. Cani. l. 18. Uberum. l. 23. Valeſco. p. 703. l. 14. dotatas. p. 707. l. 6. notte. l. 7. frà balli. p. 708. l. 6. ſeq. a ce temps. l. 9. rapporte. l. 20. loco ce lege e che perciò. p. 712. l. 22. fœminæ. p. 715. l. pen. ſiſymbrium. p. 716. l. 14. Waldung. pag. 720. l. 5. dele §. 55. Reliqva inſuper Sphalmata tam ratione Commatum & Punctorum, qvam literarum majorum locô minorum, & contra &c. Benevoli Lectoris Correctioni committuntur.

§ (o) §